

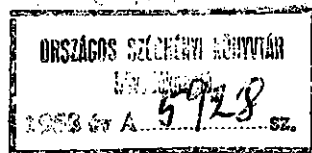
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TÖRTÉNETTUDOMÁNYI INTÉZETE

BEVEZETÉS
A MAGYAR TÖRTÉNELEM
FORRÁSAIBA ÉS IRODALMÁBA

III
KIEGÉSZÍTÉSEK ÉS NÉVMUTATÓ

BIBLIOTHECA KIADÓ

BUDAPEST 1958

ELŐSZÓ

Munkánknak, melyben az 1825 előtti magyar történet forrásainak és irodalmának feltárására vállalkoztunk, jelen s egyúttal befejező kötete két külön részből áll: az egyik a legszükségesebb kiegészítő anyagot tartalmazza, a másik a névmutatót az I—III. kötethez.

1. A kiegészítéseket mindenütt az I. illetve a II. kötet készen adott szerkezeti felépítéséhez, beosztásához, tartalmi sorrendjéhez igazodva, azok megfelelő lapszámaira utalva soroljuk fel. Minden más megoldás, bármennyire helyes megfontolásokon alapult legyen is egyébként, csak növelte volna az ilyen pótlás használatának a dolog természete folytán amúgy is fennálló nehézségeit. Szerkezeti átalakításra csak új kiadásban lehet vállalkozni.

a) A kiegészítések első helyen mindenütt az I. és a II. kötet anyagának lezárása (tehát zömében 1950 június illetve 1952 január) óta napvilágot látott, új anyagot tartalmazták, 1955 októberig. Kereken tehát egy fél évtizednek újabb történetirodalmi termését, legújabb mozzanatait és eredményeit. Igyekeztünk a hazai bizantinológia, az irodalomtörténet és általában a közvetlenül határos tudományágak új anyagának is legalább fő mozzanatait megemlíteni. Igyekeztünk pedig azért, mert nézetünk szerint történész csak akkor érdemli meg nevét, s akkor töltheti be igazán hivatását, ha nem elégszik meg tárgyának helytelenül leszűkített értelmezésével, hanem egy-egy korszak történeti fejlődésének egészét tudja áttekinteni. Ehhez viszont mulhatalanul figyelemmel kell kísérnie olyan szomszédos kutatási területek fő eredményeit is, melyekre saját kutatásai természet szerint közvetlenül már nem terjednek ki. A történész nyilvánvalóan nem írhatja meg az irodalom- vagy művészettörténészek tanulmányait, de nincs is felmentve azok olvasásától. Ezek az öröndetes módon fejlődő, megújult erejű, szomszédos kutatási ágak maguk sem leszűkítve értelmezik feladataikat, és szívesen nyúlnak határtémákhoz is: Zrinyi életét és szerepét irodalomtörténetírásunk, Hajnóczyét jogtörténetírásunk dolgozta fel új monográfiákban, — holott mindkét esetben (ha nem is egyféleképpen) saját korának egy-egy kiemelkedő politikai szereplőjéről volt szó.

b) Második helyen (rendszerint sűrűbb szedéssel) és ugyancsak a megfelelő lapszámokra utalva a régi anyagból vett pótlások következnek mindenütt. Különösen ott, ahol valamilyen új kutatás vagy szempont egy-egy kérdést új megvilágításban, úgy vetett fel, hogy annak részletei iránt is megnövelvén az érdeklődést, bizonyos fokig a régebbi anyagot is aktualizálta. Azután ott, ahol az adatok némi

bővítésére, az eredetinel valamivel részletesebb tájékoztatásra (és néhol egy-két sajtóhiba kiigazítására) volt szükség. Érthető, hogy minderre főleg az I. kötettel kapcsolatban került sor: annak szűk kereteiből kellett valaha a legtöbbnek kimaradnia, ott kellett az adatok formulázását a legszigorúbban rövidre fogni. Az sem véletlen, hogy az aránylag legbővebb utólagos tájékoztatást (így a bibliográfiákat, a történetírás fejlődését stb. illetően) a bevezető „általános” részhez kellett fűznünk: annak idején ezt kellett az időrendi rész kedvéért a leginkább megszakadni. Igyekeztünk figyelembe venni a munkát használók tapasztalatait, észrevételeit is: külön szeretnénk megköszönni Benda Kálmán, Esze Tamás, Györffy György és Perényi József tanulságos megjegyzéseit és adalékait, s mindenekelőtt Révész Imre akadémikus lekötelőző készségét, mellyel hatalmas protestáns egyháztörténeti adatgyűjtését rendelkezésünkre bocsátotta.

A fő problémát azonban nem is a kiegészítő anyag összeállítása, hanem még mindig a legszükségesebbnek kiválogatása okozta, mivel a kiegészítéseknek megvolt a maguk zárt kerete.

2. A névmutató az I. és II. kötetben, valamint a III. kötet kiegészítés-résztében található személyneveket, földrajzi neveket, valamint az egykorú sajtótermékek és névtelen munkák, röpiratok (rövidített) címeit tartalmazza. A címeket kurzív szedésben adja, mellette a keletkezés vagy kiadás évszámával és (zárójelben) a szerző nevével, ahol az ismeretes. A földrajzi nevek közt országok (sőt népek, nemzetek), megyék, városok, helységek, folyók, hegységek stb. neveit közöljük; nem közöljük természetesen az egyes könyvcímek után zárójelben következő megjelenési helyet, és — érthető módon — nem szerepel címszóként „Magyarország” és „Erdély” sem. A személyneveket leginkább használatos formájukban illesztettük a névsorba, tehát Michael Conrad von Heydendorf „H” alú került, bár tulajdonképpeni családnéve Conrad volt; vagy pl. Debreceni Ember Pál is „D” alatt szerepel, amint e régi, kettősen használt nevek általában az előnév által megszabott helyen találhatók, bár vitatható esetekben, szükség szerint igyekeztünk a tájékozást a tulajdonképpeni családnév helyére tett utalásokkal megkönnyíteni.

A nevek pusztán formális felsorolása azonban önmagában még kevés segítséget nyújtott volna e munka használóinak. Gondoljunk azonos, vagy hasonló nevű személyekre vagy szerzőkre, vagy még inkább olyan esetekre, midőn egy-egy nevet ötvennél, vagy száznál is több lapszám követett volna, az olvasóra hagyva, hogy keresse meg közülük pl. Debrecen vagy Franciaország éppen azon speciális vonatkozását, vagy Thaly Kálmánnak éppen azon adalékát, melyet meg szeretne találni. Ússe fel bárki a mutatót e címszavaknál, s amit ott látni fog, az minden előszóbeli magyarázatnál jobban meggyőzi majd, hogy miért kellett éppen a könnyebb és gyorsabb használhatóság kedvéért az *analitikus névmutató* műfajához folyamodnunk.

Mit jelent ez? Azt jelenti, hogy a címszavakat (a neveket) a mechanikus betűrendes felsoroláson túlmenően bizonyos mértékig tartalmilag is elemezzük, részeire bontjuk. Nemcsak arról van tehát szó, hogy pl. az egykorú szereplőknél röviden jelezzük: ki volt az illető. Hanem elsősorban arról, hogy minden név után legalább egy, de inkább több, máskor meg egész sor (ismét betűrendbe szedett) utalás

világosít fel arról: az illető név tulajdonosa milyen minőségben, milyen vonatkozásban jön elő e megadott lapszámokon, Ha szerzőről van szó: milyen témáról készült munkája? Egy-egy témakörről írt tanulmányai hol találhatók (ha találhatók) a könyvben? Ha pedig városról: akkor hol, melyik lapokon lelhető meg az annak iparára, irodalmi életére, vagy műemlékeire vonatkozó anyag. A mutató e tekintetben odáig elmegy, hogy felsorolja mindazokat, akik a könyvben mint Borsod megyei születésűek, vagy például mint a hallei egyetem diákjai szerepelnek. De vigyázat! Csak azokat sorolja így fel, akiknek nevénél ezt a körülményt a szöveg ténylegesen meg is említi! És nem mindenkit aki Borsodban született, vagy valaha Halléban tanult, s neve esetleg szerepel a könyvben. Vagy e címszó alatt: „német egyetemek magyarországi diákjai”, csak azokat említi, akiknek neve mellett e „német” jelző szerepel, s nem összesítve mindazokat, akik Németországban tanultak; akiket a szöveg jénai vagy hallei diáknak nevez, azok itt nem, hanem csak Jéna illetve Halle címszavai alatt találhatók! Mert a névmutató természet szerint pusztán a szövegben ténylegesen előforduló címszavakra utal, még ha analitikus jellegénél fogva bizonyos mértékig pótolja is a tárgymutatót.

*

Végezetül az utánunk következők okulására, legyen szabad egy-két elvi és gyakorlati következtetés levonása céljából, néhány szót szólni a magyar történeti bibliográfia fejlődéséről és feladatairól.

A bibliográfiák fejlődésének összefüggő története sem egyetemes, sem hazai, magyar viszonylatban nincs még megírva. A nagyobb kézikönyvek, ha egyáltalán visszatekintettek a múltba, rendszerint megelégedtek a különböző bibliográfiai műfajok néhány jellemzőbb, régebbi példájának, képviselőjének megemlítésével, de általában anélkül, hogy komolyabb mértékben próbáltak volna a valóban tarka műfaj-változatok bozótjában valami eligazító elvet találni, kapcsolatba hozva őket azzal a talajjal, amelyen teremtek: a társadalmi fejlődés során előállt, idővel és hellyel változó feltételek és szükségletek összességével. Újabb munkák már észreveszik, hogy az egy időben egymás mellett, egymással párhuzamosan szereplő bibliográfiai műfajok közül egyesek visszafejlődnek, elhalnak, mások éppen ellenkezőleg: kibontakozóban vannak, sőt új ágakat is hajtanak. Természetes is. A legrégebbi műfaj: az egyetemes és általános bibliográfiáé, mely minden létezett és létező könyv címét együtt akarta magába szedni, talán elképzelhető volt még a könyvnyomtatás föltalálása után 50—100 évvel, de gyakorlatilag megvalósíthatatlanná vált a XIX. századra. Ugyanakkor a polgári nemzeti fejlődés feltételei elindították és a XIX. századra általában meg is teremtettk a különböző retrospektív nemzeti bibliográfiákat, majd létrehozták az ilyen régi, nagy gyűjteményeket évről évre folytató, kurrens nemzeti bibliográfiák ma is nélkülözhetetlen, maradandó intézményét. De ma már az is nyilvánvaló, hogy egyrészt a különböző kutatási ágak messzemenő specializálódásával, másrészt pedig az irodalmi művelődésnek kulturális forradalomként mind szélesebb rétegekre való kiterjedésével új feltételek alakulnak, melyek a különböző ismeretkörök, nevelési és művelődési feladatok stb. számára a részben tárgy szerint tagolt, részben a feladat igényéhez mérten bővebb vagy rövidebb, speciális irodalmi tájékoztatások egész sorát

teszik szükségessé. De maradjunk itt csak a szaktudomány területén: aligha kell részletesebben bizonyítanunk, hogy az egyes, speciális tudományágak számára egyszerre sok és kevés, de mindenképpen akadály volna, ha csak a nemzeti bibliográfiát vehetnék kezükbe: mert csak bizonyos tárgykörre, viszont azon belül ismét szélesebb körben: a nemzetközi irodalom kellő áttekintésére van szükségük. Innen a szakbibliográfiák iránti, egyre növekvő igény, amely természetesen új problémákat és egyúttal új megoldásokat vet föl a bibliográfiai munka célkitűzéseit, módszereit illetően melyeket a történelemben először, polgári szemmel, a francia forradalom utáni irodalom próbált megfogalmazni. Persze a szakbibliográfiáknak is megvannak a maguk előzményei és nem is lekecsinylendő hagyományai; és itt nem a régi bibliofil-antikvár katalógusokra hivatkoznánk elsősorban, mert — bárminő izgalmas olvasmányoknak találja is őket Sylvestre Bonnard alakján át Anatole France vagy akár a mai kutató — ezek mégis a piaci értékesítés, az árverések és nyereszkesedés érdekeinek voltak alávetve. Hanem azokra az első humanista tudósokra, akik egy-egy tudományág képzett szakembereiként próbálták annak idején az ismeretkörükre vonatkozó egész anyagot összeállítani, mint valaha a francia Champier (1506) az orvosi, vagy az olasz Nevizzano (1522) a jogtudományi irodalmat. Azután azokra a retrospektív nemzeti történeti szakbibliográfiákra, melyek a fejlettebb polgári országokban már a XIX. század végére megszülettek, s melyekben a maguk idejének olyan jeles szakemberei vállaltak vezető szerepet, mint Gabriel Monod a francia és Henri Pirenne a belga történeírásban. A következő, egyre sürgetőbb feladat egy-egy szaktudomány új irodalmi termését minél alaposabban feltáró, kurrens szakbibliográfiák megteremtése lett. Az ilyenek életben tartják a humanista hagyományt, amennyiben szaktudósokat mozgósítanak könyvészeti és ugyanakkor irodalomkritikai feladatokra, de — érthető módon — túlnőnek azon, amit bárki egyénileg nyújthat. Minél szélesebb körben ölelik fel a nemzetközi irodalmat, s minél jobban közelednek a kritikai, értékelő műfajhoz, annál inkább igénylik a különböző szakemberek egész kollektívájának együttműködését.

A magyar fejlődés a bibliográfiák történetében is a maga speciális feltételeit tükrözi az egyetemes történeten, illetve közelebről annak kelet-európai variánsán belül. Messze visszanyúló előzményeiket: könyvjegyzékeket, katalógus-féléket most nem számítva, a hazai bibliográfia kezdeteit az irodalom- és tudománytörténet meg az írói lexikonok kezdeteivel találjuk egy tövön: ugyanazon XVIII. századi bio-bibliográfiai munkákban, melyek még kifejlés, szétágazás előtt, kezdeti fokon, úgy egyesítik magukban ezeket az eljövendő tudományágakat és műfajokat, mint a polihisztor-izű, még specializálatlan orvosi-gazdasági irodalmi klsérletek a majdan szétágazó természettudományok első hazai jelentkezéseit. Némileg e régi rokonsággal való visszaélés volna, ha irodalomtörténetírásunk első fejezeteit kezdenénk most a könyvészet első fejezeteinek címén elmondani. A jellemző vonások közül csak egyet szeretnénk itt kiemelni: azt, hogy e munkák nem egyszerűen tájékoztató, technikai segédeszközként, hanem a hazai irodalmi kultúra feltárásának és védelmének tudatos szolgálatában születtek meg. Első szerzőnk: a selmeci polgárfő Czwittinger Dávid németországi tanulmányai idején nemcsak azért fogott neki a hazai írókról megfelelő

előmunkálatok nélkül készült, de hiányosságai ellenére úttörő munkájának (*S p e c i m e n* 1711), hogy segítsen utolérnünk a fejlettebb, német irodalom példáját, hanem ugyanakkor, s talán még inkább azért is, hogy méltó választ adjon éppen egyes német irodalmi körök tájékozatlan, lenéző nyilatkozataira az irodalmi kultúra állítólagos soha-nem-létéről Magyarországon. Nem mehetünk bele annak elemzésébe, hogy jelentkezett-e ez a motívum azokban a részben elveszett, részben töredéknek, kéziratnak maradt kísérletekben, melyekkel a közel egykorúak: protestáns részről Soterius György s utóbb Major Pál, katolikus részről Szörényi Sándor, Spangár András próbáltak Czwittinger nyomába lépni; a pusztán tájékoztató jegyzékre is van példánk ez időből: ez a német professzorrá lett erdélyi szász Schmeizel Márton hallei magyar, erdélyi és — mint később mondanák: délkelet-európai vonatkozású könyvtárának katalógusa (1751). Hanem annál tudatosabban és határozottabban idézte fel félszázad távlatából Czwittinger kezdeményét és az ifjan elhunyt Rotarides Mihály irodalomtörténeti vázlatának (1745) emlékéit az erdélyi Bod Péter, a Bethlen Kata-féle könyvtár katalógusának összeállítója (1752),¹ több mint félezer hazai íróit felsoroló művében (*M a g y a r A t h e n á s*, 1766). Bod e legelső magyar nyelvű írói lexikont „a Magyar Nemzetnek tisztességére és ékesítésére” állította össze. Előszavában a „hazádat és nemzetedet igazán szerető” olvasóhoz fordulva az egykorú erdélyi felvilágosodási törekvésekhez híven részben azt igyekezett külön bizonyítani, hogy az írás mennyire fontos az elmék megvilágításához, másrészt azonban azt is, hogy a magyarok közt is voltak „minden időben nagy tudományu böls emberek”, irodalmi kultúránknak egyes fejlettebb, külföldi országokéhoz mért hiányai tehát nem javíthatatlan érzéketlenségből, hanem a hosszú idegen elnyomásból, háborús pusztításokból következnek. S bár latin nyelven, de megint a hazai szellemi életnek a külföldi kicsinylők ellenében való bemutatása céljából írta meg a következő ilyen írói lexikont (*M e m o r i a H u n g a r o r u m*, 1775—1777) Horányi Elek piarista, aki egyébként 1790-es röpirataiban a nemesi-nemzeti mozgalom egyik jellemző szóvivőjeként lépett fel: s mialatt aulikus, német tollforgatókkal vívta irodalmi csatáit, közben — s ez sem véletlen — már készítette lexikonának új, bővített kiadását, melynek azonban már csak első kötete látott napvilágot (*N o v a m e m o r i a*, 1792).

De új tervek is születtek e fordulón: a régi század végén s az új korszak küszöbén, midőn először villant fel a feudális társadalom horizontján a polgári-nemzeti átalakulás látomása. A századvégi felvilágosodás új tudományszervezési programját, éppen a történettudomány vonalán, Kovachich Márton György, Hajnóczy József barátja fogalmazta meg. Programirataiban (1791, 1792) még együtt szerepel a történelmi társulattól, könyv- és kéziratúron, levéltáron át forráskiadó szervig mindaz, amit a jövő különböző, speciális intézmények formájában hozott létre: de mégis szerepel, magas igénnyel, és egy külön szaktudomány szolgálatában. S hogy e programból mennyire következett a történeti bibliográfia is, arra maga Kovachich válaszolt, midőn pár év múlva egyéni munkával kezdte felmérni: milyen anyaggal rendelkezünk. Első lépésként az elbeszélő források: naplók, emlékiratok (főleg kéziratok, de

¹ E kezdetekre ld. Lukinich Imre, *A magyar bibliográfiairás első kísérletei* (MK. 1925, 6--18).

részen nyomtatottak) időrendi jegyzékét állította össze, rövid, főleg a lelőhelyre vonatkozó annotációkkal, a végén névmutatóval (*Series chronologica di ariorum*).² E jegyzékét a hazai történeti forrásbibliográfiák egyik ősenek kell tekintenünk, annak ellenére, hogy szerzője maga külön hangsúlyozta: ezt még nem tekinti bibliográfiának, hiszen e műfajon ő egy sokkal bővebben, mélyrehatóbban jegyzetelt, szélesebbkörű összeállítást értett. És nem is késett mindjárt hozzátenni: igen kívánatos volna, hogy egy megfelelően jártas szakember a magyar történetre vonatkozó, addig megjelent kiadványok jegyzékét is hasonló elv szerint összeállítsa, „de történeti, könyvészeti, irodalmi jegyzetekkel”,³ tehát nem pusztán címeknek egymás mellé helyezésével. Tudtunkkal ez az annotált történeti szakbibliográfia gondolatának első (és eléggé elfelejtett) hazai fölvetése — Kovachich kifejezetten történeti munkákról beszél — akkor, midőn a mai szóval: retrospektív nemzeti bibliográfia területe is járatlan őserdő volt még. Helyesebben: éppen ez időben kezdte rajta az első, vékonyka ősvényt vágni az 1790-es nemzedék egy másik tagja, a Sokféle c. lap szerkesztője, Sándor István, aki könyvtárak és írók segítségével állította össze a régi magyar könyvek persze igen hiányos és pontatlan, időrend (s azon belül helyek) szerint csoportosított címjegyzékét (*Magyar könyvesház*, 1803).⁴ A Széchényi Könyvtár első nyomtatott katalógusai mellett ez volt a korszak egyetlen produkuma e téren, bár az öregkorában is járhadatlan Kovachich fia segítségével *Planum egy tökéletes magyar bibliographia és szókönyv iránt* (1814) címmel e műfajban is nagyszabású tervet hozott nyilvánosságra, a hazafiakhoz intézett felhívás formájában: segítsenek anyagot gyűjteni.⁵ A felhívás nem járt eredménnyel. S nem lett könyv utóbb, a 40-es évek küszöbén, Jankovich Miklósnak állítólag elkészült kéziratából sem, mely az 1533 utáni kiadványok felsorolására tett volna kísérletet. A feladat a polgári forradalom utáni időkre maradt.

Ez az új, polgári korszak valóban meg is érlelt néhány olyan művet, mely máig fontos segédeszköze történetkutatóinknak. Szabó Károly a 60-as években fogott neki az 1711 előtti anyagot összeállító, hatalmas művének (*Régi Magyar Könyvtár*), mely 1879-től kezdett megjelenni, s melyet a 90-es évek küszöbén az 1711—1867 közti anyag feltárásával egészített ki Petrik vállalkozása. Ezzel le voltak rakva retrospektív nemzeti bibliográfiánk alapkövei. S ha ehhez hozzávesszük Szinnyei József 1874-ben indult, befejezetlenül is impozáns szakrepertóriumait a történelmi és a természettudományi folyóiratcikkekről, akkor valóban az a benyomásunk támad, mintha a magyar bibliográfiai irodalom kezdte volna végre utolérni saját feladatait. E benyomás azonban hamar eloszlik, sőt ellenkezőjére fordul, amint az új századhoz érkezünk. Már az első szakaszban is szembetűnő, hogy a komoly eredményeket egyesek, egyének kivételes szorgalma hozta létre, mely korántsem talált mindig és megfelelő mértékben intézményes támogatásra. A századforduló idejétől, a második szakaszban,

² *Scriptores rerum Hungaricarum minores* c. forrásgyűjteményben (I. Buda 1798, 1—104).

³ Uo. 94—95. l.

⁴ Szinnyei József, *Az első magyar bibliographus* (Bp. 1901).

⁵ Abafi Lajos, *A magyar könyvészet történetéhez* (MK. 1876). Szinnyei József, *Egy magyar írók névtárának terve* (MK. 1877).

e lehetőségek aránylag még szűkebbek lettek, ha a feladatok egyre növekvő halmazához mérjük őket. Persze ekkor is akadtak odaadó, szorgalmas művelői a magyar történeti könyvészetnek — gondoljunk az Apponyi-féle Hungarica-gyűjteményre és Mangold vagy Hellebrant tevékenységére; ekkor is akadtak új kezdeményezések: egy-két városi, megyei könyvészet mellett ekkor született meg az Árpád-kor és a Rákóczi-szabadságharc bibliográfiájának első kísérlete. De mindez egyre kevesebbnek tűnik előttünk akkor, ha arra gondolunk, hogy mi mindennek kellett volna még megszületnie, mi maradt még elvégezetlenül! Gondoljunk arra, hogy a magyar történetirodalmat évi összefoglalókban csak a külföldi vállalkozás keretében, a *Jahresberichte* hasábjain ismertették rendszeresen: olyan homlokzat volt ez, mely mögött nem állt épület, mert hazai könyvészetünk mind retrospektív, mind pedig kurrens formájában néma maradt ugyanakkor, mikor nemcsak a német, francia vagy belga kutatás rendelkezett már Dahlmann—Waitz, Monod, illetve Pirenne kötetivel (hogy csak a legnevesebb példákat említsük), hanem közvetlen kelet-középeurópai szomszédságunkban: a lengyel történeti bibliográfia nagy kötetei is egymás után jelentek meg 1891-től Finkel alapos összeállításában, és 1900-tól megindult Zibrt ugyancsak igen figyelemre méltó cseh történeti bibliográfiai vállalkozása is. Igen üres kifogás volna tehát egyszerűen a polgári korszak szervezetlenségére, korlátaira vagy elmaradottabb, kelet-európai feltételekre vissza vezetnünk a magyar bibliográfiai irodalom mulasztásait. Mondhatni minden fejlettebb polgári történetírás megkezdte és többé-kevésbé tető alá is hozta a maga módján saját nemzeti történeti bibliográfiáját. Idehaza keressük hát a hibát, ha ez nálunk nem így történt, ha a magyar kutatás egyre elavultabb és szegényesebb felszereléssel végezhetette a XX. században feladatát.

Volt egy pillanat, amikor úgy látszott, hogy kutatóink erre rádöbbenve valóban nekilátnak és pótolják a mulasztottakat. 1912-ben jelent meg a Dahlmann—Waitz féle német történeti bibliográfiájának immár nyolcadik kiadása, nagy anyaggal, melynek összeállításában Paul Herre szerkesztőt több mint negyven munkatárs — csupa ismert szakember — támogatta. A kötetnek sem beosztása, sem kezelhetősége nem volt ideális — de már arányaival, anyagának és a ráfordított szaktudásnak és munkaerőnek súlyával is a legnevezetesebb könyvészeti termékek közé tartozott s történéseinket mindennél jobban emlékeztette saját szegénységükre. Tudtunkkal Angyal Dávid érdeme volt, hogy az Akadémia történeti bizottságában indítványt tett a magyar történelmi bibliográfia megteremtésére, és bár név említése nélkül, de az ő kezdeményezésére célzott és azt támogatta Fejérpataky László a Magyar Történelmi Társulat 1913. március 13-i közgyűlésén tartott megnyitó beszédében.⁶ Fejérpataky rámutatott, hogy a magyar történetírás az utolsó félszázadban sokat produkált, eredményeket ért el, de „igazán alapvető” kiadványoknak, fontos segédkönyveknek igen nagy a hiánya; hogy „közléseink nagy részét az esetlegességnek és a gyors termelés vágyának köszönhetjük”, és körültekintőbb, rendszeresebb munkára, igazán kritikai kiadványokra volna szükség, — legelső helyen azonban, mindenekeelőtt, a történelmi bibliográfia kérdését vetette fel. „Nincs köztünk egy sem, aki annak hiányát ne

⁶ Fejérpataky László, Elnöki megnyitóbeszéd (Sz 1913, 241–246).

érezné... Előáll az a furcsa helyzet, hogy idegenek, hazánkon kívül állók irodalmi termelésünkről jobban vannak tájékoztatva, mint mi magunk... Ilyen, tárgyak szerint csoportosított és kritikai szempontból is megbízható bibliographia egybeállítása nem kis feladat, de oly kívánság, melyet mielőbb valóra kell váltani." S valóban: a következő híradások már arról szólnak, hogy az Akadémia bizottsága saját kiadásában fogja megjelentetni a nagy munkát, melynek szerkesztését Hellebrant Árpádra bízta. Hellebrant ugyanakkor elkezdte és 1917-ig folytatta is az új magyar történetirodalom rendszeres évi összeállítását a Századok hasábjain. Munkatársa, Lukinich Imre rövidesen már beszámolt az anyaggyűjtés megindulásáról, ismertette az ideiglenes tervet, és újra kiemelte a vállalkozás fontosságát: míg másutt komoly könyvészeti munka folyik, írta, nálunk „a bibliografikus munkának tudományos értéket nem vagyunk hajlandók tulajdonítani, éppen ezért alig vannak bibliografusaink is. Hogy pedig ilyenekre minő szükségünk volna, abból is következik, hogy... folyóirataink összefoglaló repertóriumok híján maoholnap alig használható tömeggé lesznek; a kutatni vágyó a legtöbb esetben minden irányítás nélkül fog valamely kérdés anyagának összegyűjtéséhez, s bár energiája, munkabírása javát az adatok lehető teljes felkutatására kénytelen fordítani, még mindig ki van téve annak az eshetőségnek, hogy igen lényeges és fontos adatok elkerülték figyelmét”.⁷ Maga a tervezet lényegében véve a német bibliográfia mintájából indult ki. Igen nagy helyet biztosított az „általános” részeknek, ahol a könyvtörténettől a térképekig és a legkülönbözőbb segédtudományok anyagáig nagyon részletes tájékoztatást kívánt adni, amit egyesek még további, nyelv- és helynévtörténeti stb. anyaggal is bővíteni kívántak. Hogy mindezt milyen terjedelemben tervezték, arra nem közöltek számításokat, de mindenestre nagy igények merültek fel, így — helyesen — az országban élt nem-magyar népek történetének irodalmát, valamint az egyes korok történeti vonatkozású röpiratirodalmát, a külföldi Zeitungokat, Berichteket illetően is! A másik — lényegesen kevésbé helyes — vonása az volt a tervezetnek, hogy a mindössze 4 időrendi fejezetből 3 esett 1526 előttre, és pusztán egy, a 4. az 1526—1867 közti időszakra, míg 1867 határán egyáltalán nem is akartak túlmenni! Hogy ez a régmúlt felé hátrálás milyen helytelen, arra hozzászólásában Szabó Ervin hívta fel a figyelmet, akinél senki jobban nem sürgette, hogy elmaradásunkat, e keserves helyzetet mielőbb felszámoljuk. A bibliográfia — mondotta — „oly égetően sürgős szükségletet fog kielégíteni, hogy szinte azt mondanók: ne vitatkozzunk a részletekről, örüljünk ha egyelőre meglesz, akármilyen lesz, jobb lesz, mint a mai tűrhetetlen semmi”.⁸

E sokatigérő vállalkozás négy évtizeddel ezelőtt indult meg. De még két évtized múlva is a „tűrhetetlen semmi” volt s maradt helyén, amikor külföldön egymásután valósultak meg a tervek, s amikor (1931-ben) újabb mementóként megjelent a Dahlmann—Waitz-féle munkának immár kilencedik kiadása is, anélkül, hogy nálunk az előzőhöz hasonló felbuzdulást váltott volna ki. Közben megszületett a Nemzetközi Történettudományi Bibliográfia is, mint évente

⁷ Lukinich Imre, Magyar történelmi bibliográfia (Könyvtári Szemle 1914, 3—6).

⁸ A magyar történelmi bibliográfia tervéhez. Hóman Bálint és Szabó Ervin hozzászólása (Könyvtári Szemle 1914, 2. sz. 39—43).

megjelenő, kurrens vállalkozás, melynek persze — mint azt 1926-ban az előkészítő bizottsági ülés résztvevői, köztük szovjet és lengyel történészek (de magyarok nem) megállapították, — nem az egyes nemzeti történeti bibliográfiák helyettesítése volt feladata. De amikor a Nemzetközi Bizottság az új vállalkozás indulásakor országonként felmérte a történeti bibliográfiák ügyének állását, a magyar kutatásnak, némi szégyenkezéssel, még mindig a régi dolgokat kellett felsorolnia, nyilvánvalóan túlzott optimizmussal téve hozzá, hogy bár a rendszeres történeti könyvészet még mindig hiányzik, a munka már megindult, és rövidesen várható az Akadémia kiadásában egy olyan kötet megjelenése, mely a legkülönbözőbb segédtudományok mellett a legrégibb időktől napjainkig egész történetünk anyagát magában foglalja.⁹ Ha egyéni reménykedésnél sokkal több állt volna e kijelentés mögött, akkor — fölösleges bizonyítanunk — még véletlenül sem beszélt volna így, egyesszámban k ö t e t ről. E kötet sohasem látott napvilágot, sőt tizenkilenc éven át szünetelt az évi történetirodalom regisztrálása is a Századok hasábjain. Persze hivatkozhatnánk, s nem is alap nélkül, olyan okokra, mint a háború következményeként előálló roppant értékpusztulás, az anyagi erők nagy csökkenése, — de azért öncsalás nélkül senki sem állíthatja, hogy az Akadémia akkoriban semmit, illetve csakis és csupán olyasmit adott ki, ami (pl. főhercegi háborús naplók esetében) mind sürgetőbb és fontosabb volt a nemzeti történeti bibliográfiánál! Az sem áll, hogy nem lettek volna kezdeményező és — Hellebrant halála után — szorgalmas emberek. Nem. A magyar történeti bibliográfia ügye nyilvánvalóan ugyanazon okokból maradt a „tűrhetetlen semmi” állapotában az ellenforradalmi korszak viszonyai között, melyek következtében általános nemzeti bibliográfiánk is súlyos hiányokkal terhelten, a „kuszáltság és rendszertelenség” képét mutatja, amint azt könyvtártudományunk feladatainak gondos és hivatott elemzése legújában megállapította.¹⁰ Ezért kellett annak idején — sokan emlékszünk rá egyetemi éveinkből — szájhagyományban, emlékezetben és kivonatos, kéziratos jegyzékekben egyik évfolyamnak a másikra örökítenie könyvészeti ismereteit, — a XX. században. S ezért kellett nemzeti történeti bibliográfiánk ügyének a felszabadulással elérkező új, nagy történelmi korszakfordulót megvárnia.

*

A feladat azonban a bibliográfia terén is több, mint a polgári XIX. század programjának jobb végrehajtása, régi hiányok pótlása. Az irodalom, s vele a bibliográfia maga is része, eleme a történeti fejlődésnek, s azzal együtt nyílnak mindig új fejezetei. Ma egyre határozottabban hangzik el az a kíváncsi, hogy a szakbibliográfia a címek pusztá felsorolásán túl a címek mögötti tartalom feltárásával, értékelésével, a szövegek történeti és mai jelentőségének kritikai ismertetésével is foglalkozzék. A hazai könyvtárban egyik jeles képviselője határozottan szembeállítja a pusztán a címtanyag teljességére törekvő régebbi gyakorlattal az annotált, értékelő bibliográfiát,

⁹ *Enquête pour l'orientation des recherches dans la bibliographie historique des différents pays* (Bulletin of the International Committee of Hist. Sciences I. 1927, No. 2. benne Lukinich sorai: 235—237).

¹⁰ Köhalmi Béla, *Könyvtártudományunk feladatai* (kny. NyOK VI. 3—4. sz. 353—378)

melynek módozatairól, formáiról folyhatnak — és folynak is — még viták, s válfajai is igen változatosak lehetnek egyszerű ajánló jegyzéktől tudományos bibliográfiákig, — de amelynek lényeges vonása minden változatban egy: a tartalmi elmélyedésben és a helyes értékelésben is segítséget nyújt.¹¹ Ezeknek az új igényeknek igen határozottan adott hangot Zdobnov az orosz bibliográfia történetéről írt, immár 2. kiadásban megjelent, alapos munkájában.¹² szerinte a bibliográfiát formalizmus címleírási technikává korlátozni — az igazi bibliográfia éppen feltáró, értékelő munkájánál fogva sokkal több, mint — „mérő katalógizálási mesterség”. Persze nyilvánvaló — mint erre Zdobnov bírálói vele szemben is kiemelték —, hogy a pusztán nyilvántartó, címeket regisztráló bibliográfiák is igen hasznosak, szükségesek, s hiba volna jelentőségüket lebecsülni. De az is kétségtelen, hogy a fejlődés szükségletei maguk vetik fel egyre sürgetőbbben egy ezeken túlmenő, fejlettebb műfaj: az értékelő, kritikai szakbibliográfiák problémáját. Kezdték ezt már a régebbi, polgári könyvészeti irodalom tapasztaltabb képviselői is érezni, anélkül azonban, hogy összefüggéseit feltárták, és következményeit végigvitték volna. Jellemző itt Gulyás Pál állásfoglalása: a pusztán leíró és tartalmi bibliográfiákat megkülönböztetve, kézikönyvében utalt arra, hogy „aki csak egy keveset is gondolkodik a bibliográfiai művek gyakorlati hivatásán, ami abban áll, hogy a tudományos kérdésekben tájékozódni kívánókat . . . felvilágosítsa az illető tárgy irodalma felől, annak be kell látnia, hogy a pusztán külső bibliográfiai leírás igen tökéletlenül tölti be ezt a hivatását”. De ezt eleve siet ő maga korlátozni: a bibliográfusnak e kritikai működése szerinte „természetesen a lehető legszűkebb korlátok közé szorítkozhatik csupán, s eredeti önálló ítéletmondásra nem tarthat igényt”. Mert e régi felfogás — és gyakorlat — a bibliográfiát még mindig csak a technikai címfelsorolás színvonalán és a szakismeretektől, a tudományos munkától elválasztva helyezte el. Ma az új igények nemcsak a bibliográfiákkal, hanem azok készítőivel, a bibliográfusokkal szemben is egészen más követelményeket támasztanak. S hogy e probléma jelentkezését egyre fokozódó mértékben kell mindenütt az új könyvészeti irodalomnak is figyelembe vennie, annak illusztrálására idézzük még itt a legújabb svájci bibliográfiai kézikönyvet. Ennek szerzője Malclès,¹³ azon kérdést elemezve, hogy mennyiben tudományos munka a bibliográfia, élesen megkülönböztet kétféle bibliográfiai tevékenységet: az egyik pusztán technikai módszer alkalmazása, a másik „bibliographie raisonnée et personnelle”, vagyis értelmező, feltáró és a szaktudós személyes szerepét megkívánó bibliográfia; s mint írja: hajlandó odáig elmenni, hogy csak az utóbbira: az analitikus (ismertető, értékelő) bibliográfiára korlátozza a tudományos munka fogalmát, ami egyébként némi túlzásnak tekinthető, mert pl. egy minőségileg fejlettebb, új és részletes szakrendszer kidolgozásától sem tagadhatjuk meg a tudományos igényt. Az azonban nyilvánvaló, hogy színvonalas, értékelő bibliográfiát beható szakismeretek nélkül lehetetlen elkészíteni. Itt a bibliográfus egyúttal művelője a szaktudománynak is, és az ilyen specialisták kollektívájának (mivel egyetlen szakember sem érthet az illető tudomány minden ágához egyformán), meg-

¹¹ Köhalmi Béla, *Általános könyvtártan* (II. Bp. 1952, 13; soksz. jegyzet).

¹² N. V. Zdobnov, *Isztorija ruszkaj bibliografii do nacsala XX veka* (Moszkva 1951²).

¹³ Louise-Noëlle Malclès, *Cours de bibliographie* (Genf 1954, 10).

felelő munkamegosztásban a legszélesebb körű tartalmi bibliográfiai feltárást is meg lehet és meg kell oldania. Csak így töltheti be a szakkibliográfia a rá váró szerepet, s válhat egyúttal (mint többen helyesen kívánják tőle) egy-egy tudományág irodalmi fejlődésének a mindenkor felmerült problémákat, eredményeket és hiányosságokat is feltáró, s a jelennel is lépést tartó történetévé.

Nézetünk szerint e szempontokat aligha lehet figyelmen kívül hagyni, midőn történeti bibliográfiánk ügyét: eddigi eredményeit, további feladatait tesszük mérlegre. Most már valóban eredményekről is beszélhetünk, mert az elmúlt tíz év alatt nemcsak tervek, hanem azokból ténylegesen kézzelfogható kötetek is születtek és a magyar történetet immár egészen 1867-ig fedi valamelyik a történeti bibliográfiának újonnan született két műfaja közül, melyek 1825-nél váltják egymást.

E kettős műfaj egyazon, eredetileg közös kiindulásra megy vissza: arra a Történettudományi Intézet 1946. szeptember 20-i ülésén külső szakértők bevonásával megtárgyalt, majd elfogadott tervre, mely a magyar történet egyes korszakainak forrásait és irodalmát egy hat részből álló kézikönyv-sorozat keretében kívánta *bibliographie raisonnée* formájában feltárni, úgy, hogy próbaként mintának először az 1825—1867 közötti 5. rész készüljön el, tekintettel 48 centenáriumára is. A tervzet szerint a kézikönyv „nem törekszik formai teljességre, de lényegbeli teljességre igen”, viszont határozottan többet nyújt „puszta történeti bibliográfiánál”, mert a gyűjtött anyaggal szemben fölveti e kérdéseket: milyen forrásokat hogyan használ, melyek főbb szempontjai, eredményei, egy esetleges vitába hogyan illeszkedik bele, s végül mit hagy üresen, vagy miiben téved. A gyűjtést és rendszerezést követnie kellett tehát egy olyan munkafázisnak, melyben az egyes fejezeteket különböző specialisták „feldolgozzák”, vagyis megmagyarázzák és értékelik.

E kezdeményezésből a megvalósulás során két olyan különböző vállalkozás, két olyan különböző műfaj ágazott ki, melyek közül egyik sem érte el maradéktalanul a kitűzött célokat.

Az egyik vállalkozás az 1825—1867 közötti, ma (még befejezetlen) állapotában is hatalmas Magyar Történeti Bibliográfia, melynek szerkesztői előszava főbb vonásokban (bár konkrét részletek nélkül) az előzményekre is visszatekint és műfaji, elvi kérdésekben is állást foglal. Az előszó utal a kiindulás nehézségeire, egyebek közt arra, hogy akkor, azokban az években a vállalkozás korántsem rendelkezett még kielégítő megalapozottsággal. Az Intézet újjáalakulása után, amikor fontosságának horderejét felismerve újra elővették a vállalkozás ügyét, sikerült a szükséges erők összpontosításával új stádiumba vinni és ténylegesen napvilágra hozni azokat a (tudományunk fejlődésében első, úttörő) köteteket, melyek mindig alapvető segédeszközei lesznek a korszakkal foglalkozó kutatásnak. Ezek az egykorú anyag széleskörű felhasználásával valósággal új, korábban alig ismert területeket is feltárnak az olvasó előtt, sorra véve a korszak életének legkülönbözőbb ágait és jelenségeit. A munkálatok e második szakaszában tehát nagymértékben kibővült még az anyaggyűjtés, de ezen túlmenően — s ez még inkább kiemelendő — egy minőségileg is új, marxista elvi megalapozású szakrendszer készült hozzá, mely lehet talán vitatható egyes pontokon (pl. az általános részeknél), de amely lényegében véve minden koráb-

bíniál jobb vázat, szerkezetet adott a címanyaghoz. Elmaradt viszont az eredetileg utolsónak tervezett munkafázis: az annotálás és értékelés. A szerkesztők teljességre törekedtek, de csak a címanyagot sorolták fel. Mint az előszó mondja: az adott helyzetben „nem lehetett megelégedni” a bibliographie raisonnée műfajával.

A másik vállalkozás a jelen munkával született meg. A korábbi századok anyagához nyúlva, ragaszkodni kellett a bibliographie raisonnée műfajához, de aránylag igen szűk keretben (1825-ig négy rész helyett két, illetve három kötetben) nem volt mód arra, hogy az eredeti elképzelés maradéktalanul megvalósuljon.

A bibliographie raisonnée műfaja védelmében hadd mutassunk rá néhány olyan szempontra, mely a munkálatok során szükségképpen jelentkeznek.

Először is az annotálás nélküli bibliográfiával sem lehet megkerülni a tartalmi véleményezést. Maga a szakrendszerbe sorolás is véleményezés, csak éppen hiányos, sokszor tökéletlen és nem egy esetben tartalom helyett, pusztán cím után való véleményezés! A részletesen tagolt szakrendszer egyrészről kétségkívül sokat segít a tájékozódásban, de ugyanakkor gátolja is azt azáltal, hogy összetartozó dolgokat sokfelé szétszór.

Azután: a pusztá címközlésnél sokszor nem a tájékoztatás hiánya okoz báj, hanem az, hogy a cím félrevezeti, megtéveszti az olvasót a könyv sokszor tényleges tartalma és értéke felől. Vajon a cári cenzúra miatt választott cím alapján, önmagában, ki ismerné fel Plehanov a marxista történetfelfogásról szóló munkájának valódi célját és jelentőségét? Vajon kielégítő tájékoztatást nyújt-e pl. Malclès akkor, midőn saját annotációs elvétől eltérően, magyar vonatkozásban mint bibliográfiai tájékoztatókat megkülönböztetés és magyarázat nélkül, egymás után sorolja fel Molnár Erik, Otto Zarek és Marczali Henrik összefoglaló munkáit? Ha ez is, az is számlálhatatlanul hever egymás mellett, abból szükségképpen tévedéseknek s olyan eseteknek kell következnie, hogy a kezdő kutatót félrevezeti valami rég elavult vagy megcáfolt nézet.

Végül: a pusztán mechanikus gyűjtés, bármily alapos és széleskörű legyen is, éppen mechanikus voltánál fogva mindig magában rejtli a veszélyt, hogy valami lényeges kimarad, olyasmi, amit egy annotáló, értékelő szakember feltáró munkája során feltétlenül észrevesz. Márpedig ami egy, a teljesség igényével fellépő összeállításból kimarad, az jó időre szinte eltemetettnek tekinthető.

„Teljes” címfelsorolás vagy válogatott bibliographie raisonnée? Vannak jeles szakértőink, akik szerint mindkét műfajra külön, egymással párhuzamosan szükség van a magyar történelem minden korszakára. Emellett valóban sok érv sorolható fel. Legyen szabad e fejtegetések végén mégis azon véleményünket kifejezni, hogy a kétféle műfajt a leghelyesebb volna ismét egyesíteni egy olyan, az eredeti tervzetnél fejlettebb formában, mely feltétlenül értékelő bibliográfiát nyújt, de a bővebben feldolgozott fontosabb anyag mellett külön szakaszokban sűrítve, a kevésbé fontosat is lehető teljességgel felsorolja.

Budapest, 1956. március 1.

I.

Kiegészítések az I. és II. kötethez

1. BEVEZETŐ RÉSZ

(I. 1—23. l.)

a) Folyóiratok, időszaki kiadványok (I. 6—7. l.)

Szakfolyóirataink köre munkánk I. kötetének megjelenése óta figyelemreméltó mértékben kibővült. Részen egyes tudományágak régi, s egyidőre abba-maradt folyóiratai kelték ismét életre, persze új tartalommal és új formában: így például: 1953 óta ismét napvilágot lát az *Irodalomtörténeti Közlemények*, 1954 óta pedig (új folyamként) a Hadtörténelmi Intézet kiadásában megjelenő *Hadtörténelmi Közlemények* is; az 1946 óta szünetelt *Levéltári Közlemények* ugyancsak 1954-ben indult meg újra 25. évfolyamával. Egyik legélénkebb helytörténeti folyóiratunk, a *Soproni Szemle*, évtizedes szünet után 9. évfolyamával szintén megindult 1955-ben. Ezeken kívül azonban újak, méghozzá komoly igényű és színvonalú új periodikák is születtek, elsősorban a Magyar Tudományos Akadémia megfelelő osztályainak gondozásában. Az alábbiak során először is ezeket az új folyóiratokat említjük, rövidítéseikkel:

- AA = *Acta Archaeologica* (Bp. 1952-től)
- AA_n = *Acta Antiqua* (Bp. 1953-tól)
- AE_{tn} = *Acta Ethnographica* (Bp. 1951-től)
- AH_{Art} = *Acta Historiae Artium Academiae Scientiarum Hungariae* (Bp. 1953-tól)
- AH_i = *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae* (Bp. 1951-től)
- AL = *Acta Linguistica Academiae Scientiarum Hungaricae* (Bp. 1951-től)
- AT = *Antik tanulmányok. Studia Antiqua* (Bp. 1954-től)
- FA = *Folia Archaeologica*
- FK = *Filológiai Közöny* (Bp. 1955-től)
- ME = *Művészettörténeti Értesítő* (Bp. 1952-től)
- NyOK = *A Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományok (I.) Osztályának Közleményei* (Bp. 1951-től)
- SH = *Studia Historica* (Bp. 1951-től)
- SS = *Studia Slavica* (Bp. 1951-től)
- TIÉ = *A Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének Értesítője* (Bp. 1950-től, sokszorosítva)
- TOK = *A Magyar Tudományos Akadémia Társadalmi-Történeti Tudományok (II.) Osztályának Közleményei* (Bp. 1950-től)

A jelenleg megjelenő hazai folyóiratokat egyébként felsorolja a bennük megjelent cikkekről rendszeresen tájékoztató *Magyar Folyóiratok Repertórium*. *Repertorium Bibliographicum Periodicorum Hungaricorum* c. kiadvány, mely maga is mint periodikum lát napvilágot az Országos Széchényi Könyvtár által kiadott *Magyar Nemzeti Bibliográfia* mellett.

A régebbi, helytörténeti érdekű történelmi folyóiratokhoz pedig pótlásul még az alábbiakat említjük meg: (ld. még II. 7—10. l. alatt is):

- AFT = *Az Alsó-Fehér vármegyei történelmi, régészeti és természettudományi társ. Évkönyvei* (Gyulafehérvár, 1888—1908), és *Jelentései* (1909—1917)
 BRM = *A Békés vármegyei régészeti és művelődéstörténelmi társulat Évkönyvei* (Gyula, 1874—1897)
 BRT = *A Bihar megyei régészeti és történelmi egyesület Közlönye* (Nagyvárad, 1875—1878)
 TMB = *Tört. és régészeti közlemények Miskolc és Borsod megye múltjából* (Miskolc, 1926—1928)

b) Emlékkönyvek (I. 8. l.)

- CsEkv = *Irodalomtörténeti dolgozatok Császár Elemér hatvanadik születésnapjára*. Szerk. Gálos Rezső (Bp. 1934)
 HEkv = *Heinrich-Emlékkönyv* (Bp. 1912)
 KOEkv = *Kodály-Emlékkönyv* (Bp. 1953)
 MrEkv = *Márki-Emlékkönyv*. Szerk. György Lajos (Kolozsvár, 1927)
 YEkv = *Yolland-Emlékkönyv* (Bp. 1944, Angol Filológiai Tanulmányok 5—6. sz.)

c) Bibliográfiák (I. 8—10. l.)

Itt az I. kötetben szűkszavúan megadott főbb adatokon túlmenő (az áttekinthetőség kedvéért azokat is újra tartalmazó), valamivel részletesebb tájékoztatást szeretnénk adni, olyat, mely egyes segédtudományok, és a történelemmel közvetlenül határos kutatási ágak, végül pedig magyar fejlődést érintő, de a nálunk kellő figyelemben nem mindig részesült egyetemes történeti problémák könyvészetében is bizonyos minimális eligazítást nyújt. Persze teljességre az alábbi anyag megközelítően sem törekedhet. Külön figyelmeztetjük az olvasót arra is, hogy mindaz, ami speciálisan a munkának időhatáránál (1825) későbbi kérdésekre vonatkozik (pl. világháborúk irodalmának könyvészete, stb.), az természetesen hiányzik az alábbi felsorolásból. Ez tehát nem pótolhat egy irodalmunkban régóta esedékes, valóban „általános” körű bibliográfiai tájékoztatót.

1. Hazai általános (nemzeti) könyvészet

A régi (1711 előtti) irodalom mindmáig alapvető és nélkülözhetetlen összeállítás:

Szabó Károly (a III. kötettől Hellebrant Árpáddal), *Régi Magyar Könyvtár. Könyvészeti kézikönyv* (=RMK; I—III/1—2, Bp. 1879—1898). Az egyes kötetek: I. Magyar nyomtatványok, 1531—1711 (Bp. 1879). II. Nem magyar nyelvű hazai nyomtatványok, 1473—1711 (Bp. 188)5 III/1—2. Magyar szerzőktől külföldön megjelent nem magyar nyelvű nyomtatványok, 1480—1711 (Bp. 1896—1898).

E mű a régi anyagnak nagy gonddal és odaadással készült általános katalógusa; mindjárt megjelenésétől kezdve sokan közöltek hozzá pótlásokat, igazításokat, főleg az MK hasábjain: Fraknoi Vilmos, id. Szinnyi József (1879), Ráth György és Majláth Béla (1880, 1883 stb.) és mások; a MK 1880-tól *Adalékok*, majd új folyamában, 1892-től *Magyar könyvesház* címen rendszeresen hozott pótlásokat, de ilyenek más folyóiratokban, kiadványokban is sűrűn láttak napvilágot (Sz 1879, 177; 1888, 769; ITK 1899, EM 1906—1907, KSz 1910; Magyar Protestáns Egyháztörténeti Adattár XII. 123—185 stb.).

Az 1912-ig megjelentek összegyűjtésére tulajdonképpeni történész vagy bibliográfus helyett az etnográfus Sztripszky Hiador vállalkozott: *Adalékok Szabó Károly Régi Magyar Könyvtár c. munkájának I—II. kötetéhez. Pótlások és igazítások, 1472—1711* (Bp. 1912, könyvatos sokszorosításban); ez utóbbi pontatlansága, olykor kritikáltsága (vö. bírálatát: MK 1912, 352) ellenére sem mellőzhető mindaddig, míg az RMK új kiadására, illetve a pótlások új feldolgozására sor nem kerül. A kérdés jelentőségét kiemelte az, hogy az utóbbi években a nemzeti tulajdonba került könyvek átvizsgálása során ismét igen sok, eddig ismeretlen nyomtatvány került elő. Jelenleg az Országos Széchényi Könyvtár munkaközössége tartja nyilván az eredeti műben nem található címeket, és a nyomtatványok lelőhelyeit.

Az 1711 utáni magyarországi és magyar vonatkozású irodalomra:

Petrik Géza, *Magyarország bibliographiája, 1712—1860* (1—4, Bp. 1888—1892; mutatóval; a folyóiratok címe alatt azok cikkei is repertorizálva). Ezt folytatta ugyancsak:

Petrik Géza, *Magyar könyvészet, 1860—1875* (Bp. 1885; szűkebb körben, eikkrepertórium nélkül), majd Kislingstein Sándor, *Magyar könyvészet, 1876—1885* (Bp. 1890; — néhány pótlással az előző kötethez). A továbbiakra ismét

Petrik Géza, *Magyar könyvészet, 1886—1900* (1—2, Bp. 1908—1913), és uő, (és a 15. füzetből Barna Imre): *Magyar könyvészet, 1901—1910* (1—2, eredetileg 21 füzetben, Bp. 1917—1928).

1911-től kezdve a kurrens anyagot csak kiadói, kereskedői jegyzékek hozták, az 1911—1917-közi irodalmat évente a *Magyar Könyvkereskedők Évkönyve* (XXII—XXVIII, Bp. 1912—1918). 1918—1920 anyaga még az ilyen folyamatos regisztrálásból is kimaradt, mert az *Évkönyv* szünetelven, csak a *Corvina* c. kiadói lap „új könyvek” rovata adott róla számot. A század második évtizedének anyagát retrospektív gyűjteményben állította egybe (de az adott körülmények folytán nem teljesen):

Kozocsa Sándor, *Magyar könyvészet, 1911—1920* (Bp. 1—2, 1938—1942).

Az 1921—1935 közti könyvészeti anyag kuszált és rendetlen (1921—1923-ra a Könyvkiadók Egyesülete által kiadott *Magyar könyvészet*, Bp. 1924; utána megint a *Corvina* c. lap „új könyvek” rovata, ill. könyvészeti melléklete); csak 1930 anyaga található meg rendszeresebb formában, a Gulyás Pál által szerk. (abbamaradt) vállalkozásban: *Magyar könyvkereskedők évkönyve. Új folyam. I. Magyar könyvészet 1930* (Bp. 1932).

Az 1936—1941 közti anyagról az Országos Széchényi Könyvtár kiadásában megfelelő folyamatos évi könyvészeti összefoglalók jelentek meg (1—6, Bp. 1941—1944), de 1942—1945 közt ez a vállalkozás is megszakadt.

1946 januártól kezdve az Országos Széchényi Könyvtár havi füzetben, *Magyar Nemzeti Bibliográfia* címen teszi közzé a kurrens magyar könyvészetet (szakrendben, névmutatókkal). Ezt kiegészíti a *Magyar Folyóiratok Repertórium*a című sorozat.

Nem sorolhatjuk itt fel az egyes nagyobb könyvtáraknak ugyancsak általános jellegű, nyomtatott katalógusait.

2. Egyes helyek, kiadók, nyomdák kiadványai

Balogh István, *A magyar kir. egyetemi nyomda termékeinek címjegyzéke, 1777—1877* (Bp. 1882).

Glósz Miksa, *A csíksomlyói sz. ferencrendi szerzetesek nyomdájában az 1662—1884-ik évben megjelent könyvek címtára* (Csíksomlyó, 1884).

Gross, Julius, *Kronstädter Drucke*, 1535—1886 (Brassó, 1886).
(Tiringer Béla), *A Magyar Tudományos Akadémia kiadásában megjelent munkáinak és folyóiratok tartalmának betűrendes címjegyzéke*, 1889—1910. 1—2. (Bp. 1911).

Zelliger Alajos, *Pantheon Tyrnaviense* (Nagyszombat, 1931).

A nagyszombati kiadványok jegyzéke, 1518—1630.

Vida Mária, *Az első pécsi nyomda kiadványainak időrendes jegyzéke*, 1773—1836 (Pécs, 1934).

3. Iskolai és kézíratos doktori értekezések

Iványi (Panyák) Ede, *A magyarországi középiskolákban 1850-től 1885-ig megjelent összes programértekezések repertórium*a (Bp. 1887).

Dobján László, *A magyarországi összes középiskolák (1906/7—1913/14.) évi értesítőiben megjelent értekezések . . . repertórium*a (Bp. 1908—1915, különnyomatok : Középiskolai Almanach I—XVII).

Dobján László, *A magyarországi összes polgári iskolák értesítőiben 1906/7. tanévig megjelent értekezések . . . repertórium*a (Bp. 1908, kny. Polgári isk. almanach X. 83—114); és ezt folytatva uő, *A magyarországi polgári iskolák értesítőiben az (1907/8—1910/11.) tanévben megjelent értekezések . . . repertórium*a (Bp. 1909—1912, kny. Polgári isk. almanach XI—XIV.).

Bakács Istvánné, *Az 1935/36—1939/40. évi iskolai évkönyvekben megjelent értekezések szakkatalógusa* (Bp. 1943).

A budapesti . . . Pázmány P. tudományegyetem bölcsészeti karán . . . elfogadott (kézíratos) doktori értekezések jegyzéke (Bp. 1925).

4. Általános jellegű folyóiratrepertóriumok

(A speciális szakfolyóiratokat ld. alább az egyes tudomány ágaknál.)

Id. Szinnyi József, *Hazai és külföldi folyóiratok magyar tudományos repertórium*a (3 kötet, 1874—1885). Az anyagot 1778-tól, illetve a hírlapoknál 1731-től feltáró nagyszabású, de befejezetlenül és folytatás nélkül maradt vállalkozásból a következő kötetek jelentek meg (tárgyi csoportosításban, a végén névmutatókkal): I. Történelem és annak segédtudományai (I—II/1, Bp. 1874—1885). II. Természettudományok és matematika (I. Bp. 1876).

Általános jellegű (történelmi tanulmányokat is gyakran közlő) folyóirataink nincsenek mind kielégítően mutatókkal felszerelve. Az ilyen természetű bibliográfiai segédeszközök sorában az alábbiakat említhetjük:

Név- és tárgymutató a M. Tud. Akadémia Értesítője I—VIII, IX—XVII. évfolyamához (Bp. 1875, 1884).

A Budapesti Szemle 1873—1893-iki évfolyamának tartalommutatója (Bp. 1883, 1893; a BpSz 33. és 76. kötetében; félbemaradt).

Valentiny Antal—Entz Géza, *Az Erdélyi Múzeum név- és szakmutatója*, 1874—1917, 1930—1937 (Kolozsvár, 1940).

Krisztics Sándor (szerk.), *Társadalomtudományi bibliográfia*, 1924—1928 (Bp. 1926—1933).

A fővárosi nagy könyvtárak szerzeményei alapján a folyóiratokat is általában feldolgozó évi összeállítás.

Hasonló címen előbb Varró István adott ki összeállításokat: *A magyar társadalomtudományi bibliográfia*, 1909—1912 (Bp. 1910—1914).

5. A magyar vonatkozású külföldi és az idegennyelvű hazai irodalom könyvészete

A régi ált. külföldi anyagra :

Apponyi Sándor gr., *Hungarica. Magyar vonatkozású külföldi nyomtatványok* (1—2, Bp. 1900—1902) ; a magyar kiadás mellett német kiadás is készült, mely utóbbi később két (posthumus) további kötettel egészült ki : uő, *Hungarica. Ungarn betreffende im Auslande gedruckte Bücher* (1—4, München—Bp. 1902—1927).

Az I—II. kötet a XV—XVI. századi, illetve a XVII—XVIII. századi anyagot tartalmazza (1720-ig) ; a III—IV. kötet az idevágó, további gyűjtés eredményeit, valamint az 1720 utáni XVIII. századi anyagot is, az időrendben felsorolt kiadványok igen alapos leírásával, sőt nem egyszer tartalmi stb. ismertetésével.

Ballagi Aladár, *Buda és Pest a világirodalomban*, 1473—1711 (I. Bp. 1925).

Az 1600-ig megjelent magyar (pestbudai) vonatkozású nyomtatványokat sorolja fel.

Hubay Ilona, *Magyar és magyar vonatkozású röplapok, újságlapok, röpiratok az Országos Széchényi Könyvtárban*, 1480—1718 (Bp. 1948).

Legnagyobbbrészt külföldi, de pl. a Rákóczi-korra jó hazai anyag is, egykorú nyomtatványokra vonatkozó irodalom jegyzékével (304—305).

Újabb külföldi irodalom anyagát adja :

Gragger Róbert (szerk.), *Bibliographia Hungariae. Verzeichnis der 1861—1921 erschienenen, Ungarn betreffenden Schriften in nichtungarischer Sprache* (1—4, Berlin, 1923—1929). Az egyes kötetek : I. *Historica*. II. *Geographica*. III. *Politico-oeconomica*. III. *Philologica*. *Periodica*. IV. *Register*.

Egy-egy idegen nyelv, illetve külföldi irodalom vonatkozásában :

Kertbeny (Benkert) Károly, *A magyar nemzeti és nemzetközi irodalom könyvészete. I. Magyarországra vonatkozó régi német nyomtatványok*, 1454—1600 (Bp. 1880).

Kertbeny Károly—Petrik Géza, *Magyarországi német könyvészet, 1801—1860. A Magyarországon s külföldön hazánkra vonatkozólag megjelent német nyomtatványok jegyzéke* (Bp. 1886).

A fenti vállalkozás folytatása ; a közbeeső időszakra vonatkozó kötetek nem készültek el.

Kont Ignác, *Bibliographie française de la Hongrie, 1521—1910. Avec un inventaire sommaire des documents manuscrits* (Párizs, 1913, ism. Marczali Henrik Sz 1913, 452).

A magyar vonatkozású francia nyomtatványok, cikkek jegyzéke, helyenként jegyzetekkel, függelékül franciaországi magyar vonatkozású kéziratok anyag lajstromával. Hozzá kiegészítések : Zolnai Béla, (MK 1914), Leval, André, *Supplément à la Bibliographie française de I. Kont* (Bp. 1914, kny. *Revue de Hongrie*). Baranyai Zoltán, *Újabb adalékok* (MK 1918, 68—77), és uő, *Pótlások* (MK 1922, 168—170).

Jezerniczky Margit, *Francia nyelvű nyomtatványok Magyarországon. Les impressions en français de Hongrie, 1707—1848* (Szeged, 1933).

Bretan Judit, *Le livre français en Hongrie. A francia könyv Magyarországon. Pótlék a magyarországi francia nyomtatványok bibliográfiájához*, 1691—1860 (Kolozsvár, 1944).

Zolnai Klára, *A magyarországi olasz nyomtatványok, 1699—1918. Bibliografia della letteratura italiana d'Ungheria* (Bp. 1932).

Várady Imre, *La letteratura italiana e la sua influenza in Ungheria* (1—2, Róma, 1933—1934 ; a 2. kötet : *Bibliografia* ; névmutatóval).

Veress Endre, *Bibliografia română-ungară. Români în literatura ungară și Ungurii în literatura română, 1473—1838* (1—2, Bukarest, 1931).

Hiányaira, pongyolaságára ld. a Századok (1935, 70) bírálatát, melyre Veress külön füzetében válaszolt: *Román-magyar könyvészetem* (Bp. 1935).

Melich János, *A magyarországi vend „szlovén” irodalom bibliográfiája* (Bp. 1903, kny., MK), és ehhez kiegészítés: uő, *Újabb adalékok* (Bp. 1908, kny. MK). Horváth Endre, *Magyar-görög bibliográfia* (Bp. 1940), és hozzá uő, *Adalékok* (EPhK 1947).

Újgörög szerzők magyarországi, magyar szerzők újgörög vonatkozásainak könyvészete

6. Magyar történeti bibliográfiák

a) Általános jellegűek

Az általános (a fejlődés különböző területeit átfogó) magyar történeti bibliográfia gondolatának keserves Odüsszeiáját már végigkísértük az előszóban, egészen a megvalósulás első szakaszáig, melyhez a legutóbbi években érkeztünk. Az első szakasz eddig annyit jelent, hogy rendelkezünk az 1825—1867 közötti korszak magyar történetét megvilágító bibliográfiával, melyet a Történettudományi Intézet készített el és tett közzé:

I. Tóth Zoltán (szerk.), *Magyar Történeti Bibliográfia, 1825—1867. I. Általános rész* (Bp. 1950). II. *Gazdaság* (Bp. 1952). III. *Politika, jog, oktatás-iskolák, tudomány, művészet, sajtó, vallás-egyházak* (Bp. 1950). Ism. (az I. és III. kötetet): Siklós András (Sz 1951, 258), valamint (a II. kötetet) Waldapfel Eszter (Sz 1952, 470), és mindhármát együtt uő, (TOK II. 1952, 103—106).

Széleskörű adatgyűjtésen alapuló, a periodikákat is felhasználó, teljességre törekvő összeállítás, részletesen tagolt szakrendszerben, de annotációk, tájékoztató jegyzeti nélkül. A IV. (nemzetiségi) kötet és az index-kötet még nem jelent meg.

A megkezdett „teljes” bibliográfia munkálatait a Történettudományi Intézet az 1867 utáni korszakra folytatja. Az 1825 előtti századokra addig is, amíg a teljes gyűjtés ezeket is felölelheti, a jelen munka van hivatva a legszükségesebb eligazítással szolgálni: csak válogatott, távolról sem teljes anyag, viszont némi tájékoztató szöveg segítségével: *Bevezetés a magyar történelem forrásaiba és irodalmába* (1711-ig: I. Bp. 1951; 1711—1825: II. Bp. 1954; kiegészítések és névmutató: III. Bp. 1956). Ism. (az I. kötetet): Makkai László (Sz 1951, 559—561), Jan Reyman (Kwartalnik Historiiczny 1953, 3. sz. 283—285); Südostforschungen XIV. 1955, 479; és (a II. kötetet) Sashegyi Oszkár (Sz 1955, 503—505).

Régebbi irodalmunk azon főbb termékei, melyeket az általános jellegű történeti bibliográfiák címszáva alatt felsorolhatunk, a következők:

Szinnyei József, *Történeti repertórium* (kurrens anyag felsorolása 35 kisebb közleményen át, Hazánk 1884—1889); uő. történelmi folyóiratrepertóriumát (1874, 1885) fent már idéztük.

Mangold Lajos, *A magyarok oknyomozó történelme* (Bp. 1886², 1903⁴).

Az egyes fejezetek élén eléggé (sőt középiskolai tankönyvnél meglepően) bő, de gyakran pongyola és helyenként hibás utalások találhatók a forrásokat és a régebbi irodalmat illetően.

Ugyancsak Mangold Lajos ismertette évente a kurrens magyar történet-irodalmat a Jahresberichte der Geschichtswissenschaft (Berlin) hasábjain (az

1884—1909. évekre a XXXIII: 1910. évfolyamig, különnyomatokban is). De közölt ismertetéseket más külföldi (német) szakfolyóiratokban is.

Mika Sándor, *Visszapillantás történelmi irodalmunkra 1892-ben* (Sz 1893, 429, 515).

Hellebrant Árpád, *Diplomatariumok és monumenták a M. Tud. Akadémia könyvtárában* (Bp. 1908; hazai és külföldi anyag, mutatóval).

Hellebrant Árpád, *A magyar történelmi irodalom* (1912—1917)-ben, (Bp. 1913—1918, kny. és melléklet a Sz 1913—1918. évf.-hoz).

A kurrens anyag felsorolása évente, szakcsoportokra osztva, 1913 természetétől kezdve teljességre törekedve. A Jahresberichte der Geschichtswissenschaft hasábjain, ahol Mangold nyomába átmenetileg Auner Mihály lépett (az 1910—1911. évek együttes ismertetésével, XXXV: 1912. évf.) ugyancsak Hellebrant vette át az új magyar szakirodalmi terméstről készült beszámolók megírását (1912—1916).

Pelz Béla, *A Magyar Történelmi Tár és a Történelmi Tár tartalommutatója* (Bp. 1914).

A MTT 1—25 kötetében (1855—1863, 1867—1878), valamint a TT 1878—1899. és (új folyamán) 1900—1911. évi köteteiben megjelent cikkek felsorolása a szerzők betűrendjében, mutatókkal.

Teleki Pál gr., *The evolution of Hungary and its place in European history* (New York, 1923):

Benne a külföld számára bibliográfia: 245—312.

Analyses des principaux travaux historiques publiés en langue hongroise, 1926—1932 (Bulletin of the International Committee of Historical Sciences, VIII. 1936).

Az 1926—1932 közt megjelent fontosabb tanulmányok kivonatos ismertetései.

Bartoniék Emma, *Magyar történelmi forráskiadványok* (Bp. 1929, A Magyar Történettudomány Kézikönyvei I. 3.).

Hiányai és beosztási rendszertelensége mellett is hasznos, hézagpótló kezdeményezés volt.

Lukinich Imre, *Les éditions de sources de l'histoire hongroise*, 1854—1930 (Bp. 1931).

A Nemzetközi Történettudományi Bizottság budapesti összejövetele alkalmából közzétett tájékoztató a forráskiadványokról, sorozatokról, rövid tartalmi ismertetőkkel.

Hóman Bálint—Szekfü Gyula, *Magyar történet* (1—5, Bp. 1935—1936³)

Az egyes kötetek végén kútfők és irodalom cím alatt sok kérdést érintő (de nem rendszeres) bibliográfiai anyag, kísérő megjegyzésekkel, melyek az ellenforradalmi korszak a reprezentatív összefoglalásának álláspontját tükrözik.

Váczy Elemér, *A Századok 1917—1936. évfolyamának tartalommutatója* (Bp. 1937).

Szerzők betűrendjében, az ismertetett művek külön is. Az előző kötetek anyagára külön összeállítás (hasonló módszerrel):

Pelz Béla, *A Századok 1867—1916. évi folyamainak tartalommutatója* (Bp. 1917).

Ezenkívül: Petrik Géza, *Repertórium a Századok 1867—1890. évfolyamaihoz* (Bp. 1890; tárgymutató is), valamint:

Bányai Elemér, *A Századok név- és tárgymutatója I. 1867—1876* (Bp. 1908). Folytatása azóta sem készült el, de nem is mindenben sikerült összeállítás.

Baráth Tibor, *L'histoire en Hongrie, 1867—1935* (Paris, 1936. kny. *Revue historique*).

A jelzett időszak főbb történetirodalmi termékeinek és eredményeinek a külföldi kutatók tájékoztatása céljából készült, de sokhelyt önkényes, hibás szempontokkal készült ismertetése.

Vass Klára, *A szellemtudományok magyar bibliográfiája. A történeti vonatkozású irodalom, 1935* (Bp. 1938).

Egy év anyagát nyújtó, valószínűleg folyamatosnak indult, de abbamaradt vállalkozás.

Az 1936. év termésétől kezdve egyideig ismét megjelent az évi kurrens könyvészet:

Seregély Emma, *Magyar történeti bibliográfia az 1936—1941. évről* (Bp. 1937—1942, a Századok pótfüzeteiben és kny.). Formális szakcsoportokba osztva névmutatóval.

Ennek bizonyos mértékig folytatásaként készült, de csak válogatott anyaggal, viszont a szomszéd népek történetirodalmára is kiterjedően:

Bibliographie de l'Europe Carpathique. Publications historiques de l'année 1942, 1943 (RHC 1943 és 1944, és kny., névmutatókkal).

Legújabban néhány rövid, tájékoztató jegyzék az olvasók szélesebb rétegeinek ajánlott, ill. újabban megjelent anyagról:

Mit olvassunk hazánk történetéről? Válogatott művek bibliográfiája (Bp. 1952, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár); ilyen címen újabb kiadvány is (Bp. 1953).

Történelmi művek jegyzéke (Bp. 1953, Áll. Könyvterjesztő Vállalat).

A Magyarországon megjelent történeti munkák jegyzéke (a Századok 1954-től indított felévi könyvészeti rovata).

Itt nem térhetünk ki részletesen azokra a hosszabb-rövidebb beszámolókra, melyek egy-egy időszak, illetve kérdés csoport újabb magyar irodalmáról próbáltak különböző külföldi szaklapok olvasóit tájékoztatni, rendszerint szubjektív, egyéni elemekkel az értékelésben. Legyen itt elég a legújabbat idéznünk: Angyal Endre, *Recent Hungarian Renaissance Scholarship* (*Medievalia et Humanistica* VIII. 1954, 71—94).

b) Egyes korszakok, problémák bibliográfiái

Mangold Lajos, *Könyvészet* (Csánki Dezső szerk., *Árpád és az Árpádok*, Bp. 1907, 365—394).

Az Árpádkor igen széles körben összeállított, részletes, sokáig mintaszerűnek tartott, közelebről megnézve azonban sok pongyolaságot, bár mindmáig sok hasznos utalást tartalmazó bibliográfiája.

Gombos F. Albin, *A Szt. István korára és a korábbi keresztény-magyar kapcsolatokra vonatkozó középkori hazai és külföldi iratok jegyzéke* (Bp. 1938, kny. SZIE III. 597—646).

Csapodi Csaba, *A Szt. István korára és a korai kereszténységre vonatkozó irodalmi feldolgozások* (Bp. 1938, kny. SZIE III. 647—693).

Lukinich Imre, *Bibliographie hongroise d'Étienne Báthory* (az *Étienne Báthory*, Krakkó, 1935 c. gyűjt.-kötetben és kny.). Ld. még Kertész János, *Báthory István az irodalomban* (Bp. 1936).

Mohl Adolf, *Győr elestének és visszavételének irodalma*, 1594—1598 (Győr, 1935, kny. Győri Szemle).

Buda és Pest 1686. évi visszafoglalásának egykorú irodalma (Bp. 1936, kny. Főv. Könyvtár Évk.).

Baranyai Béla, *A Rákóczi-kor bibliographiája* (Bp. 1904, kny. Sz 1904, 723—728, 816—818, 1003—1018).

Leval, André, *La Revolution française, Napoléon Ier et la Hongrie* (Bp. 1921); a francia vonatkozású egykorú magyar irodalom összeállítása.

Bártfai Szabó László, *Naplók, emlékiratok és feljegyzések Magyarország történetéhez*, 1815—1867 (Háborús Felelősség, 1928—1929).

Egyes szerzők műveinek jegyzékeit ld. alább a történeszekről szóló megemlékezések szakaszában (III. sk. 1.).

7. Régészet

Banner János—Jakabffy Imre, *A Közép-Dunamedence régészeti bibliográfiája a legrégebb időktől a XI. századig* (Bp. 1954; ism. Dercsényi Dezső, Művészettört. Ért. 1954, 313; Németh Endre, Arch. Ért. 1955, 103).

A legújabb, igen figyelemreméltó összeállítás, mely nagy címanyagát (annotáció nélkül) tárgyi csoportok szerint adja. Nemcsak az ókor, koraközépkor (hun kérdés, szlávok stb.), hanem a magyar őstörténet: eredetkérdés, őshaza, vándorlás, honfoglalás, székely kérdés, végül a magyarsággal kapcsolatba került népek (besenyők, kunok) irodalmát is tartalmazza. Az azóta megjelenő anyagra az Archaeológiai Értesítőt kell tanulmányoznunk:

Németh Endre, *Magyar régészeti irodalom*, 1954 (Arch. Ért. 1955, 128—134).

Előzőleg általános jellegű régészeti összeállítások:

Banner János, *Bibliographia Archaeologica Hungarica*, 1793—1943 (Szeged, 1944), és uő, *Bibliographia Archaeologica Hungarica*, 1943—1946 (Arch. Ért. 1946—1948, 408—418).

Egyes területrészek, helységek régészeti bibliográfiáit nyújtották:

Alföldi András, *Bibliographia Pannonica. A római kori Magyarország és a népvándorlás kutatásának új irodalma* (I—IV. Pécs, 1933—1939, Pannonia Könyvtár 1941, 213—278 és kny.).

A kurrens irodalom értékelő-tájékoztató megjegyzésekkel kísért felsorolása.

Torma Károly, *Repertorium Dacia régiség- és felirattani irodalmához. Repertorium ad litteraturam Daciae archaeologicam et epigraphicam* (Bp. 1880).

Kelényi B. Ottó—Szász Béla, *Aquincum irodalma. Bibliographia Aquincensis* (Bp. 1939, kny. A Fővárosi Könyvtár Évkönyve, VIII; ism. EPhK 1940, 98). Ismertető kivonatokkal, névmutatóval.

Patek Erzsébet, *Budapest régészeti irodalma* (Budapest Régiségei XIV. 1945, 591—600).

Szabados M. Rajmunda—Vágó Lajos, *Savaria-Szombathely bibliográfiája* (Szombathely, 1948).

A külföldi kiadványok közül:

Skutil, Josef, *Bibliographie der tschecho-slowakischen Vor- und Frühgeschichte*, 1914—1924 (Sudeta, 1931, 89—140).

Daicoviciu, C(onstantin) — Macrea, M(ihail), *Contribuții la bibliografia Daciei Romane*, 1920—1935 (Anuarul Inst. de studii clasice, II. 1933—1935, 1936, 259—283).

8. Bizantinológia, turkológia

Moravesik Gyula, *A magyar történelem bizánci forrásai* (Bp. 1934 ; az egyes szakaszoknál bő irodalommal).

Moravesik Gyula, *Byzantino-turcica. Die Byzantinischen Quellen der Geschichte der Türkvölker* (1—2, Bp. 1942—1943).

Moravesik Gyula, *Ungarische bibliographie der Turkologie und der orientalisches-ungarischen Beziehungen*, 1914—1925 (KCsA 1926, 199—238).

Rásonyi Nagy László, *Ungarische Bibliographie der Turkologie und der orientalisches-ungarischen Beziehungen*, 1926—1934 (KCsA 1936, 3—66).

A külföldi irodalomból :

Krumbacher, K., *Geschichte der byzantinischen Literatur*, 527—1453 (München, 1897², az Iwan v. Müller-féle sorozatban, bő utalásokkal a régebbi irodalomra).

Bréhier, L., *Vie et mort de Byzance* (Paris, 1947, az *Évolution de l'humanité* sorozatban, részletes bibliográfiával).

Dölger, Franz—Schneider, Alfons, *Byzanz* (Bern, 1952 ; bizantinológiai könyvészet : 1939—1949).

Enzyklopaedie des Islams. Geographisches, ethnographisches und biographisches Wörterbuch der Muhammedanischen Völker (1—4, Leiden-Lipce, 1913—1936; őstörténeti forrásainkra is hasznos).

Koray, Enver, *Türkiye tarik yayinlari bibliyografyasi*, 1729—1950 (Ankara, 1952 ; mikrofilm-példánya a budapesti Egyetemi Könyvtárban).

9. Éremtan, pénztörténet

Hóman Bálint, *A középkori magyar pénztörténet bibliographiája*, 1597—1913 (Bp. 1914, kny. Közgazd. Szemle, 1914, 328—338).

Huszár Lajos, *A Numizmatikai Közöny I—LI (1902—1952) évfolyamainak tartalomjegyzéke* (NK LII—LIII, 1953—1954, 34—61).

10. Genealógia, családtörténet

Köblös Zoltán, *Magyar családtörténeti könyvészet*, 1472—1905 (Kolozsvár, 1909) ; uő. összeállította a Genealógiai Füzetek 1—10. évfolyamának mutatóját is (Kolozsvár, 1912).

Baán Kálmán, *A magyar genealógiai és heraldikai forrásmunkák*, 1561—1932 (Bp. 1932).

Borovszky Samu, *Név- és tárgymutató a Turul 1883—1892. évfolyamához* (Bp. 1893).

Fekete Nagy Antal (szerk.), *Név- és tárgymutató a Turul 1893—1936. évfolyamához* (Bp. 1940).

11. Földrajz, helytörténet

Bodor Antal, *Magyarország helyismereti könyvészete*, 1527—1940 (Bp. 1944 ; ism. Makcsay Ferenc, Sz 1945—46).

A maga nemében egyetlen, hasznos (bár korántsem teljes) összeállítás, a földrajzi nevek sorrendje szerint csoportosított (gyakran túlrovidített) címekkel.

A kurrens anyagot illetően ld. a *Földrajzi Közlemények* c. folyóiratot, így Dubovitz István összeállításait : *A magyar földrajzi irodalom*, 1936—1940 (*Földr. Közlemények*, 1938—1942 és kny.).

A Földrajzi Közlemények 1—15. kötetének mutatóját összeállította Thirring G. (Bp. 1888).

Havassy Rezső, *Bibliotheca geographica Hungariae. Magyar földrajzi könyvtár* (Bp. 1893).

A régebbi (a XIX. sz. közepéig megjelent) irodalomra, útleírásokra stb. Ez utóbbi vonatkozásban még egy német kiadványt idézünk:

Engelmann, Wilhelm, *Bibliotheca geographica. Verzeichnis der seit Mitte des vorigen (XVIII.) Jahrhunderts bis Ende des Jahres 1856 in Deutschland erschienenen Werke über Geographie und Reisen mit Einschluss der Landkarten, Pläne und Ansichten* (Lipce, 1858).

Egyes területi egységekről:

Payer Hugó, *Bibliotheca Carpatica* (Késmárk—Igló, 1880, Magyarországi Kárpát-Egyesület; cikkekre is kiterjed).

Litschauer, G. Franz, *Bibliographie zur Geschichte, Landes- und Volkskunde des Burgenlandes*, 1800—1929 (1—2, Linz-Wels, 1933—1935).

Kunnert, Heinrich, *Bibliographie zur Landes- und Volkskunde des Burgenlandes* (I—II. 1935-ig: Südostdeutsche Forschungen I. 1936, 295—300, III. 1938, 261—264; III. 1936—1938: Südost-Forschungen V. 1940, 616—624).

Credener, F. A., *Bibliotheca Transilvanica. Verzeichniss der über Siebenbürgen erschienenen Bücher, Landkarten, etc.* (Prága, 1865; csak német művek).

Csutak Vilmos (szerk.), *A székely nép és a székely föld bibliográfiája* (Sepsiszentgyörgy, 1929; *Emlékkönyv a Székely Nemzeti Múzeum 50 éves jubileumára*, 682—779). 16 csoportban különböző szerzőktől a székelység nyelvére, történetére, természeti környezetére stb. vonatkozó irodalom összeállítása. Benne:

Szűcs Lajos, *A székely kérdés és a székely tört. irodalma* (Sepsiszentgyörgy, 1929; kny. 686—711).

Ember Ödön, *A székelyek eredetének irodalma* (Debrecen, 1940).

Král, Jiří, *Geografická bibliografie Podkarpatské Rusi* (Prága, 1923; egyház-történeti stb. anyaggal is).

Lelekac, N.—Harajda, J., *Zahal'na bibliografija Podkarpattja* (Literaturna Ned'ilja, 1942, II.).

Egyes megyék, helységek irodalmára (a földrajzi nevek betűrendjében):

Kertész János, *Abauj-Torna vármegye bibliográfiája* (Bp. 1935; Magyar városok és vármegyék monogr. XVII. 252—255).

Iványi István, *Bács-Bodrogh vármegyének történeti irodalma* (Zombor, 1881, kny. 16 l.).

Kertész János, *Bácska irodalma* (Láthatár, IX. 1941, 178, 230).

Reuter C., *Baranya vármegye bibliográfiája* (Pécs, 1934, 16 l.).

Kertész János, *Békés vármegye irodalmának bibliográfiája* (Cegléd é. n. 1936, kny. Békés vármegye monogr. 438—460).

Bakos József, *Bodroghköz, Hegyalja és Hegyköz táj- és néprajzi irodalma* (Sárospatak, 1947).

Kertész János, *Bibliographie der Stadt Braşov* (Glasul Minorităţilor, 1940).

Majláth Béla, *Budapest történetének irodalma* (Bp. 1886).

Reiter László, *A régi Budapest könyvekben és képekben. A Magyar Bibliofil Társ. 3. kiállításának katalógusa* (Bp. 1922).

Ballagi Aladár, *Buda és Pest a világirodalomban, 1473—1711* (I. Bp. 1925).

A folytatás nélkül maradt I. kötet a Pestbudával kapcsolatba hozható, 1600-ig megjelent egykorú nyomtatványokat hozza, ismertető megjegyzések kíséretében.

(Flórián László—Marót Miklós), *Fővárosunk Budapest. Válogatott művek bibliográfiája* (Bp. 1955, Főv. Szabó E. Könyvtár).

Kertész János, *A (Csongrád) vármegye bibliográfiája* (Bp. 1938 ; Vármegyei szociográfiák, I. Csongrád vm. 96—100).

Katona Imre, *Csongrád város bibliográfiája* (Szeged, 1954).

Péter László, *Csongrád megye népe és földje. Ajánló bibliográfia* (Szeged, 1954²).

Kertész János, *Esztergom vármegye bibliográfiája* (Bp. 1938, Magyar vármegyék múltja és jelene. I. 449—466).

Kertész János, *Győr város és Győr vármegye bibliográfiája* (Győri Szemle, 1933).

Ifj. Wolf Gyula, *Győr város és vármegye bibliográfiája* (Győri Szemle, 1935 ; kiegészítések a fentihez).

Kertész János, *Heves vármegye bibliográfiája* (Bp. 1937, kny. Magyar városok és vármegyék monogr. XX. 310—335).

Kertész János, *Hódmezővásárhely bibliográfiája* (Bp. 1938, kny. 43—44).

Kertész János, *Komárom vármegye irodalma* (Bp. 1938, Magyar vármegyék és városok múltja és jelene, I. 640—657).

Ruisz Gyula, *Mezőhegyes irodalmának könyvészeti összeállítása* (Bp. 1902, kny. Csanád vm. Rég. és Tört. Társ. Évk. III. 62—97).

Kertész János, *Nagyvárad tvh. j. felruházott város bibliográfiája* (Bp. 1943).

Kertész János, *Pozsony város és Pozsony vármegye bibliográfiája* (Komárom, 1935, kny.).

Sopron bibliográfiája (kurrens közlés : Soproni Szemle, I. 1937-től).

Kertész János, *Szeged bibliográfiája* (Bp. 1938, Vármegyei szociográfiák, III. 129—133).

Reguli Ernő, *Szeged bibliográfiájának tervezete* (Szeged, 1954).

Demkó Kálmán, *Repertórium a Szepesség történetére vonatkozólag szétszórtan megjelent dolgozatoknak* (Lőcse, 1885, kny. Szepes vm. Tört. Társ. Évk. I. 93—100).

Weber Samu, *Szepes vármegye történeti irodalmának bibliographiája* (Lőcse, 1895. A Szepes vm. Tört. Társ. milleniumi kiadványai, I. 63—176 ; betűrendben, néhol tartalmi tájékoztatóval ; uő, *Szepes megye története* (1—2, Lőcse, 1896, bibliográfiával ; a megyetörténethez : *Újabb adalékok*, Bp. 1905).

Takács Sándor, *Név- és tárgymutató a Közlemények Szepes vármegye múltjából, 1—7. (1909—1915) évfolyamához* (Lőcse, 1915).

Kertész János, *A Szepesség bibliográfiája* (Magyar Kisebbség, XVIII. 1939, 51, 90, 108, 148).

Tragor Ignác, *Vác az irodalomban* (Vác, 1927).

12. Néprajz

A magyarság néprajza (1—4, Bp. 1933—1937).

Gyűjteményes mű, egyes fejezetei végén irodalommal, jegyzetekkel mind a tárgyi, mind a szellemi néprajz problémáit illetően.

(Sándor István) *Magyar néprajztudomány 1945—1955. Válogatott bibliográfia* (Bp. 1956. Tankönyvkiadó, kézirat gyanánt).

Tálas István, *Az anyagi kultúra néprajzi vizsgálatának tíz éve, 1945—1955.* (Bp. 1955, kny. Ethnographia LXVI : 1955. 1—5. sz. 5—56).

Tartalommutató az „Ethnographia” I—X. kötetéhez (Bp. 1899, kny. Ethnographia, X., 427—492 ; név- és tárgymutató is). — A M. Nemzeti Múzeum Néprajzi Tárának Értesítője, 1—32. évf.-nak mutatóját Cs. Sebestyén K. állította össze (Bp. 1942).

A kurrens anyagot illetően ugyanezen folyóiratot kell figyelembe venni; Hellebrant Árpád *Néprajzi könyvészet* címen évről-évre ismertette benne az új anyagot (1898—1920).

A magyarországi és szomszédos országokbeli németiség irodalmára ld. (a helyismereti anyagnál id. anyag mellett): Réz Henrik, *Bibliographie zur Volkskunde der Donauschwaben* (Bp. 1935), és uő, *Bibliographie der deutschen Volkskunde in den Karpathenländern* (Reichenberg, 1934).

13. Gazdaság és társadalomtörténet

Barcza Imre, *Közgazdasági irodalmunk, 1886—1900* (Közgazdasági Szemle, 1900, 6. közl.; betűrendben).

A Közgazdasági Szemle ezenkívül is évente rendszeresen hozta a hazai és válogatott külföldi közgazdasági (és benne gazdaság- és társadalomtörténeti) irodalmat.

Halász Sándor—Mandelló Gyula (szerk.), *Közgazdasági Lexikon* (1—3, Bp. 1898—1901; a megfelelő főbb címszavak végén gazdaságtörténeti bibliográfiát).

Dóczy Jenő—Wellmann Imre—Bakács István, *A magyar gazdasági irodalom első századainak könyvésze, 1505—1805. Bibliographia litterarum e prioribus saeculis* (Bp. 1934; Bibliographia Oeconomica Hungariae, I.).

Dóczy Jenő—Bakács István—Gerendás Ernő, *A magyar gazdasági irodalom könyvésze, II. 1806—1830. Bibliographia litterarum Hungariae oeconomicae* (Bp. 1938; Bibliographia Oeconomica Hungariae, II.).

Nácz Elemér, *A Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle repertóriuma* (Bp. 1935). A fontos folyóirat 1894—1906 közt jelent meg.

Kring Miklós, *Węgierska historiografia społeczno-gospodarcza w ostatnich 25 latach* (A magyar társ. és gazd.-tört. írás az utolsó 25 évben; loczniki dziejów społecznych i gospodarczych VI. 1937, 232—234).

Berlász Jenő, *A magyar gazdaság- és társadalomtörténetírás kialakulása* (Közgazd. Szemle 1943).

Wellmann Imre, *Parasztnépünk múltjának feltárása* (Hitel 1944, 2. közl.).

Ismertető szövegbe illesztve, sok tájékoztatással, de értékelésben az egykori polgári történetirodalomra jellemző, téves szempontokkal.

Geréb László, *Bibliográfia a hazai parasztlázadások verses és elbeszélő irodalmához* (Bp. 1949).

Csak a forrásanyagot sorolja fel, az irodalmat nem.

14. Jogtörténet

Kubinyi (Sándor) Alexander, *Enchiridion lexici juris inclyti regni Hungariae* (Pozsony, 1798; függeléke: Lehoczky András, *Index scriptorum publico-politico-juridicorum*; ez utóbbinak külön, bővített kiadása: Pozsony, 1905).

A Magyar Jogászegylet kiadványainak jegyzéke, tárgy- és névmutatója, 1879—1904 (Bp. 1905, Magyar Jogászegyleti Értekezések).

Csekey István, *A magyar trónöröklési jog* (Bp. 1917, bibliográfia: 520—551).

A külföldi idevágó szakbibliográfiák közül:

Fuchs, Wilhelm, *Juristische Bücherkunde. Eine Einführung in die bibliographische Technik und in den bibliographischen Apparat der Rechts-Staats- und*

ihrer Hilfswissenschaften (Linz a. D. 1928³; első részében tájékoztató magyarázatokkal).

Planitz, Hans-Buyken, Thea, *Bibliographie zur deutschen Rechtsgeschichte* (Frankfurt a. M. 1952, hozzá külön *Registerband*).

Legújabb összeállítás, mely az írástörténet, oklevéltan, gazdaság- és várostörténet kérdéseiben is nyújt anyagot.

15. Hadtörténet

Id. Szinnyei József, *Hadtörténelmi irodalom repertórium*a (HK 1888, 162, 326).

Mangold Lajos, *A magyar hadtörténelmi irodalom repertórium*a (HK 1888—1912, 32. közleményben); és uő, *Mátyás király hadtörténelmi bibliográfiája* (HK 1890, 252).

Pilch Jenő, *Tárgymutató a Hadtörténelmi Közlemények I—XXV. évfolyamaihoz*, 1888—1924 (Bp. 1924, melléklet a HK 1924. évf.-hoz).

Mutató a Hadtörténelmi Közlemények 1888—1943. évfolyamaihoz (Bp. 1956, Hadtört. Intézet).

A külföldi szakkbibliográfiák közül:

Pohler, J., *Bibliotheca historico-militaris. Systematische Übersicht der Erscheinungen aller Sprachen auf dem Gebiete der Geschichte der Kriege und Kriegswissenschaft seit der Erfindung der Buchdruckerkunst bis zu 1880* (1—3, Cassel, 1887—1895).

Régi, de alapos és hasznos összeállítás, mind a hadi események, mind a haditechnika kérdéseit illetően.

16. Egyháztörténet

Kereszty Géza Viktor, *A „Magyar Sion” repertórium*a, 1863—1893 (Esztergom, 1893; katolikus egyháztört. cikkek).

Lukcsics József, *A veszprémi egyházmegye könyvészete* (Veszprém, 1909; latin címlappal is: *Bibliographia dioecesis Vespriensis*, mint az 1909-i veszprémi Schematismus melléklete; helységek szerint).

Csapodi Csaba, *Magyar katolikus egyháztörténelmi bibliográfia* (MK 1939, 196—199).

Vanyó Tihamér, *A plébániatörténetírás módszertana* (Pannonhalma, 1941); és uő, *Az egyháztörténet szemhatára* (Regnum, 1943, 675—719).

Radó Polikárp, *Adatok a magyar liturgiátörténet bibliográfiájához* (Pannonhalma, 1942; kódexirodalmi vonatkozásokkal).

Félegyházy József, *Querschnitt der ungarischen katholischen Kirchengeschichtsschreibung*, 1936—1942 (Litteraria Hungarica, I. 1943, 110—126).

Cottineau, L., *Répertoire bio-bibliographique (+ topo-bibliographique) des abbayes et prieurés* (1—2, Macon, 1939).

Baudrillart, A.—Vogt, A., *Dictionnaire d'histoire et de géographie ecclésiastiques* (eddig 11 kötet a C betűig, Paris, 1912—1949).

Révész Imre, *A magyarországi protestantizmus történelme* (Bp. 1925, A Magyar Történettudomány Kézikönyvei, III. 4); uő. nagy, a szétszórta folyóirat-közlésekből is igen sokat feltáró, prot. egyháztörténelmi bibliográfiája kéziratban van.

Borbély Ferenc, *A Keresztény Magvető I—XLVII. évfolyamának tárgymutatója és tartalomjegyzéke* (Kolozsvár, 1913; unitárius egyháztört. anyag).

17. Iskola és neveléstörténet

Tettamanti Béla—Márer Erzsébet, *A Magyar Pedagógia negyven évfolyamának (1892—1931) tartalom és névmutatója* (Szeged, 1933, a puszta címen túl tájékoztató megjegyzésekkel).

Baranyai Mária és Keleti Adolf, *A magyar nevelésügyi folyóiratok bibliográfiája, 1841—1936* (Bp. 1937).

Márkus Gábor, *A XIX. századi magyar neveléstörténeti irodalom bibliográfiája, 1800—1914* (Szeged, 1937).

Bakos József, *A magyar Komensky-irodalom* (Bp. 1952).

18. Természettudomány és orvostörténet

Id. és ifj. Szinnyei József, *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete, 1472—1875* (Bp. 1878).

Gombocz Endre, *A magyar növénytan irodalom bibliográfiája, 1578—1900* (Bp. 1939; gondos összeállítás).

Gerlai Gusztáv, *A magyar erdészeti irodalom könyvészete 1934-ig* (Sopron, 1936).

Hanák János, *Az állattan története és irodalma Magyarországon* (Pest, 1849).

Szilády Zoltán, *A magyar állattani irodalom repertóriuma. I. A legrégibb időktől 1870-ig* (Bp. 1922).

Matolcsy Miklós, *Könyv- és irodalmi gyűjtemény magyarországi gyógyszerész-munkákról* (Bp. 1910).

Hiányos, eléggé rendszertelen; vö. Ernyei József adalékait (MK 1912, 268—273).

Maizner János, *A magyar orvostudományi irodalom 1770-ig* (Kolozsvár, 1885).

Győry Tibor, *Magyarország orvosi bibliographiája. A Magyarországon és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása* (Bp. 1900).

Jeles összeállítás, széleskörű adatgyűjtés alapján.

Magyary-Kossa Gyula, *Magyar állatorvosi könyvészet, 1472—1904* (Bp. 1904).

Összefoglaló tájékoztatás:

Szentmihályi János, *A természettudományok történetének tanulmányozásához szükséges segédkönyvek válogatott bibliográfiája* (Bp. 1954, kny. *A tudománytörténet kérdései*).

Az újabb külföldi összeállítások közül:

Russo, F., *Histoire des sciences et des techniques, Bibliographie* (Paris, 1954).

19. Filológia: nyelvészet és irodalomtörténet

Szinnyei József, *A magyar nyelvészeti irodalom bibliographiája Révai előtt* (MK 1883, 148—163).

Sági István, *A magyar szótárak és nyelvtanok könyvészete* (Bp. 1922, kny. MK 1920—1921).

Benkő Loránd és Lőrincze Lajos, *Magyar nyelvjárási bibliográfia, 1817—1849* (Bp. 1951).

Simonyi Zsigmond, *Mutató a Nyelvtudományi Közlemények I—XXV. évfolyamához* (Bp. 1896).

Juhász Jenő, *Mutató a Nyelvtudományi Közlemények 1—50. kötetéhez* (Bp. 1955, tartalom-, tárgy- és szövegmutató).

Juhász Jenő, *A Magyar Nyelv I—XXV. évfolyamának mutatója* (Bp. 1931; tartalom-, tárgy- és szövegmutató).

Nyelvőrkalauz. Tartalomjegyzék, szó- és tárgymutató a Magyar Nyelvőr 1—50. kötetéhez (Bp. 1898, 1927, 1941).

Pruzsinszky János, *Az Egyetemes Philológiai Közlöny I—XX. kötetének név és tárgymutatója. A húsz kötet teljes tartalomjegyzékével* (Bp. 1898).

Hellebrant Árpád, *A magyarországi philológiai irodalom könyvészete* (EPHK 1879—1885) és folytatásként uő, *A magyar philológiai irodalom...ben* (EPHK 1886—1919).

A kurrens irodalom jegyzéke évente (különnyomatokban is megjelent), ismertetés vagy értékelés nélkül.

Moravék Endre, *A magyar klasszika-filológiai irodalom bibliográfiája*, 1901—1925 (Bp. 1931; ism. EPhK 1930, 178; Széphalom, 1931, 94).

Borzsák István, *A magyar klasszika-filológiai irodalom bibliográfiája*, 1926—1950 (Bp. 1952; ism. Arch. Ért. 1952, 204).

Für István, *Magyar irodalmi és nyelvészeti dolgozatok középiskoláink értesítőiben az 1920/21 tanévtől* (Szeged, 1939, kny. Klauzál-gimn. ért.).

Tetzel Lőrinc, *Név és tárgymutató a Kisfaludy Társaság Évlapjaihoz. Régi folyam I—VII. köt. Új folyam I—XL. köt.* (Bp. 1907).

Szinnyei József, *Irodalomtörténeti repertórium* (Figyelő, 1876—1889, 132. közl.).

Hellebrant Árpád, *Irodalomtörténeti repertórium*, 1918—1923 (ITK 1921-től); ezt hasonló címen folytatta Goriupp Alice (1924-től), majd Kozocsa Sándor (1934-től).

Pintér Jenő, *Magyar irodalomtörténete* (1—8, Bp. 1930—1941).

Az egyes szakaszok után elég részletes bibliográfia, mely főleg időrendbe tett pusztta címekből áll ugyan, és sűrűn ismétli önmagát, de — összefoglaló irodalomtörténeti bibliográfia hiányában — még ma sem nélkülözhető.

Kozocsa Sándor, *A magyar irodalom bibliográfiája*, 1945—1949, 1950, 1951—1952, 1953 (eddig 4 sorozatos kötet, Bp. 1950—1954).

Dézi Lajos, *Magyar történeti tárgyú szépirodalom* (Bp. 1927, A Magyar Történettudomány Kézikönyve; felsorolás és feldolgozás).

Pukánszky Béla, *A magyarországi német irodalom története* (Bp. 1926; az egyes fejezeteknél bő bibliográfiával).

A külföldi anyagból:

Pastrnek, Fr., *Bibliographische Übersicht über die slavische Philologie*, 1876—1891 (Berlin, 1892).

Történelmi, irodalomtörténeti vonatkozású anyaggal, az *Archiv für Slavische Philologie* kiadásában, melynek hasábjain 1876 óta állandóan jelentek meg tájékoztatók a kurrens irodalomról.

Bibliographie der finnisch—ungarischen Sprach- und Volkskunde (Anzeiger der finnisch—ungarischen Forschungen 1, 3, 5, 8, 9, 14—15, 20, 23, 25. Bd. 1903—1938; az 1901—1912 közti irodalomról, magyar anyaggal is).

Marouzeau, J.—Ernst, Juliette, *L'année philologique de l'antiquité gréco-latine* (XXIII. Paris, 1954).

Az 1924 óta folyamatosan megjelenő vállalkozás legújabb kötete az 1952. év anyagával és pótlásokkal. Minden szükséges esetben tömör annotációval. Nemcsak az ókor anyagát tartalmazza, hanem a bizánci történetet is.

20. Művészettörténet

Genthon István, *A magyar művészettörténet bibliográfiája* (Bp. 1950 ; csak önállóan megjelent tanulmányokról).

A felszabadulás utáni tíz év művészettörténeti irodalma, 1945—1954 (Művészettört. Ért. 1955, 99—122).

Bíró Béla, *A magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája* (Bp. 1955).

Az első általános jellegű, cikkeket is felsoroló magyar művészettörténeti bibliográfia annotációk nélkül.

21. Színészet- és zenetörténet

Staud Géza, *Magyar színészeti bibliográfia* (Bp. 1938).

Csak az önálló műveket és különnyomatokat tartalmazza, mutatóval.

Szabolcsi Bence, *A magyar zene története rövid összefoglalásban, a magyar zenetörténet irodalmának áttekintésével* (Bp. 1934, Népszerű zenefüzetek 2.).

A legfőbb mozzanatok érintő, válogatott irodalomjegyzék.

22. Sajtótörténet

Szalády Antal, *A magyar hírlapirodalom statisztikája, 1780—1880* (Bp. 1884 ; Kompilatív jellegű).

Kereszty István, *A magyar és magyarországi időszaki sajtó időrendi áttekintése, 1705—1867* (Bp. 1916).

Réz, Heinrich, *Deutsche Zeitungen und Zeitschriften in Ungarn von Beginn bis 1918* (München, 1935).

XVI—XVII. századi röpiratokról is megemlékezik.

Dezsényi Béla, *A magyar hírlapirodalom első százada, 1705—1805* (Bp. 1941).

A magyarországi idegennyelvű anyagra is kiterjedő, gondos, bő irodalommal kísért ismertetés.

Lukács József, *A magyar katonai hírlapok és folyóiratok bibliográfiája II. Rákóczi Ferencről napjainkig, 1703—1941* (Bp. 1942).

Dezsényi Béla, *Az időszaki sajtó története a Dunántúl országában* (Bp. 1947).

Dezsényi Béla—Nemes György, *A magyar sajtó 250 éve* (Bp. 1954).

23. Habsburg-birodalom (Ausztria)

Sitzungsberichte der philosophisch-historischen Klasse der Kais. Akademie der Wissenschaften. Registerbände (1—17: Bécs, 1854—1913 ; 19—20: Bécs, 1927—1928).

Schmit, Ritter v. Tavera, Carl, *Bibliographie zur Geschichte des österreichischen Kaiserstaates* (1—2, Bécs, 1857—1858).

Régi, de hasznos, a folyóiratcikkeket is felhasználó összeállítás, a XVI. sz. közepéig terjedő időre.

Scharler Fr. Ser., *Archiv für österreichische Geschichte Register zu den Bänden 1—50* (Bécs, 1874).

Mutató az ismert tört. folyóirat 1—50. kötetéhez.

Krones, Franz, *Grundriss der oesterreichischen Geschichte mit besonderer Rücksicht auf Quellen und Literaturkunde* (Bécs, 1882).

Az egyes szakaszoknál gondos irodalmi tájékoztatással.

Luschin v. Ebengreuth, A., *Österreichische Reichsgeschichte* (I. Bamberg, 1895).

Hasonlóan gondos összeállítás.

Junk, Victor, *Fontes Rerum Austriacarum. Oesterreichische Geschichtsquellen. Register zu den Bänden 1—50* (Bécs, 1901; mutató az FRA sorozathoz).

Charmatz, Richard, *Wegweiser durch die österreichische Geschichte* (Stuttgart, 1912).

Csak önálló művek; Magyarországról csak idegen nyelvről idéz.

Strassmayr, Eduard, *Bibliographie zur Geschichte, Landes- und Volkskunde Österreichs. Abt. I. Oberösterreich* (1—2, Linz, 1929—1937); uő, *Bibliographie zur oberösterreichischen Geschichte* (Linz, 1935—1948, 1950).

Uhrlirz, Karl u. Mathilde, *Handbuch der Geschichte Österreichs und seiner Nachbarländer, Böhmen und Ungarn* (1—2, Graz, 1927).

Összefoglaló szövegrészek váltakoznak a problémára vonatkozó irodalmi anyag felsorolásával; jelenleg a legbővebb tájékoztatást adja.

Kertész János, *A Habsburg-irodalom bibliográfiája, 1218—1934* (Bp. 1934; ism. Bakács I., Sz. 1936, 232).

Csak önálló kiadványok, általánosak, majd a dinasztia egyes tagjaira vonatkozóak

Sturminger, Walter, *Bibliographie und Ikonographie der Türkenbelagerungen Wiens, 1529 und 1683* (Köln, 1955).

24. Kelet-európai országok

A Szovjetunió népeinek történetére a legújabb bibliográfiai tájékoztatás az egyetemi tankönyvek fejezeteinek végén levő bibliográfiák nyújtják:

Isztorija SzSzsZR, I. köt., szerk. B. D. Grekov (Moszkva, 1947²). *Isztorija SzSzsZR*, II. köt., szerk. M. V. Nyecsikina (Moszkva, 1954³).

A korábbi anyagot, bibliográfiákat illetően ld.: Zdobnov N. V., *Isztorija russzkoj bibliografii do nacsala XX v.* (Moszkva, 1951²), különösen a 365—372. lapokon. Az itt idézett régebbi munkák közül a legfontosabbak:

Lambin P. P.—Lambin B. P., *Russzskaja isztoricseszskaja bibliografija* (1—10, Szentpétervár, 1861—1884, az 1855—64 évekre).

Mezsov V. I., *Russzskaja isztoricseszskaja bibliografija za 1865—1876 gg.* (1—8, Szentpétervár, 1882—1890).

Szibirjakov I. M., *Russzskaja isztoricseszskaja bibliografija (1800—1854)*. (1—3, Szentpétervár, 1892—1893).

Wierzbowski, Th., *Bibliographia Polonica XV. ac XVI. saeculi*, 1488—1600 (Varsó, 1889).

Finkel, Ludwik, *Bibliografia historii Polskiej* (1—4, Lemberg, 1891—1914).

A maga korában igen magas színvonalon álló, egyetemes történeti vonatkozásokra is kiterjedő, alapos névmutatókkal felszerelt munka; használhatóságára mi sem jellemzőbb, mint hogy foto-offset eljárással a régi kiadás új lenyomatát most legújabbán ismét kiadták (1—3, Varsó, 1955).

Ugyancsak *Bibliografia historii Polskiej* címen a Kwartalnik Historyczny c. folyóirat a 20-as és 30-as években elég rendszeresen hozott a kurrens anyagról könyvészeti összeállításokat, melyek különnyomatként is napvilágot láttak.

David, Pierre, *Les sources de l'histoire de Pologne à l'époque des Piasts, 963—1386* (Paris, 1934).

Rutkowski, Jan, *Historia gospodarcza Polski* (Lengyelország gazdaságtörténete, új kiadás : 1—2, Poznań, 1947—1950).

Mindkét kötet végén elég részletes irodalomjegyzék.

Jan Baumgart, *Bibliografia historii Polskiej za rok 1949* (Wrocław—Krakó, 1954).

Historia Polski (Lengyelország története, I/1—2, Varsó, 1955).

Az új, marxista egyetemi tankönyv magas igénnyel készült 1764-ig terjedő első két falkötete, mely részletes történetirodalmi és forrástájékoztatót is tartalmaz.

Kertész János, *Hungaria et Polonia. A magyar—lengyel kapcsolatok bibliográfiája* (Bp. 1934 ; vázlatos).

Zibrt, Čeněk, *Bibliografie české historie* (1—5, Prága, 1900—1912).

Széleskörű, gondos történeti bibliográfia. Az utána következő évekre a Český Časopis Historický hasábjain, ill. mellékleteként időről-időre közölt összeállításokat kell figyelembe venni a kurrens anyagról.

Josef Klik, *Bibliografie vědecké práce o české minulosti za posledních čtyřicet let.* (Rejstřík Českého Časopisu Historického 1895—1934, Prága, 1935).

Bibliografia Slovenskej histórie, 1942—1944 (Turócszentmárton, 1948).

Lamoš, Teodor, *Bibliografia k archivom na Slovensku* (Pozsony, 1953).

A szlovákiai levéltárak bibliográfiája.

Ten Years of Yugoslav Historiography, 1945—1955 (Belgrád, 1955).

Istorija naroda Jugoslavije (I. Belgrád, 1953 ; új összefoglaló történet a XVI. századig, az egyes fejezeteknél bibliográfiai összefoglalókkal).

Kukuljević—Sakeinski, I., *Bibliografija hrvatska* (Zágráb, 1863).

Petrovich, Nicolas S., *Essai de bibliographie française sur les Serbes et les Croates, 1544—1900* (Belgrád, 1902).

Margalits Ede, *Horvát történelmi repertórium* (1—2, Bp. 1900—1902), és uő, *Szerb történelmi repertórium* (Bp. 1918).

Crăciun, I(oachim), *Bibliographie de la Transylvanie roumaine, 1916—1936* (Revue de Transylvanie III. 1937, 4. sz. 3—336).

Általános kelet-európai jellegű könyvészetek :

Kerner, Robert Joseph, *Slavic Europe. A selected bibliography in the Western European languages* (Cambridge, 1918).

Macúrek, Josef, *Dejepisectví evropského východu* (Praha, 1946 ; a történet-rés történetére vonatkozó bibliográfia a 291—331. lapon).

25. Más országok

Német vonatkozásban a legnevezetesebb :

Dahlmann (Friedrich Christoph)—Waitz (Georg), *Quellenkunde zur deutschen Geschichte* (Lipce, 1931⁹).

Nagyszabású német történelmi bibliográfia.

Buchholz, Gustav, *Forschungen zur deutschen Geschichte. Sach-Register zu Band I—XX* (Göttingen, 1880).

Tört. folyóirat mutatója.

Wattenbach, Wilhelm, *Deutschlands Geschichtsquellen im Mittelalter* (1—2, Berlin, 1894—1904²; német források a XIII. sz. közepéig). R. Holzmann új kiadásában: *Deutschlands Geschichtsquellen. I. Die deutsche Kaiserzeit* (1938).

Lorenz, O., *Deutschlands Geschichtsquellen im Mittelalter seit der Mitte des 13. Jahrhunderts* (1—2, Berlin, 1886—1887).

Jansen, M.—Schmitz-Kallenberg, L., *Historiographie und Quellen der deutschen Geschichte bis 1500* (Lipce—Berlin, 1914).

Schottenloher, Karl, *Bibliographie zur deutschen Geschichte im Zeitalter der Glaubenspaltung, 1517—1585* (1—6, Lipce, 1933—1940, mutatóval).

Bemmann, Rudolf, *Bibliographie der sächsischen Geschichte* (I/1—2, Berlin—Lipce, 1918—1921).

Francia és más nyugateurópai vonatkozásban:

Monod, Gabriel, *Bibliographie de l'histoire de France* (Paris, 1888).

Az 1789 előtti korszakokra vonatkozó francia anyag régi, de jól válogatott jegyzéke.

Válogatott francia történeti könyvészeti anyag található E. Lavissee, *Histoire de France* c. nagy munkájának (1789-ig: 18 kötet, Paris, 1900—1911; 1789 utánra: 10 kötet, Paris, 1920—1922) egyes fejezetei élén; valamint újabban és bővebb anyaggal az egyetemes történetek közt alább id. Clio-sorozat megfelelő köteteiben.

A részletes történeti könyvészet tekintetében a francia kutatás több nagy, egymást kiegészítő munkával rendelkezik. 1866-ig a régi kiadványokra a Bibliothèque Nationale által kiadott *Catalogue méthodique de l'histoire de France* (1—12, Paris, 1855—1895) c. összeállítást tekintik teljesnek. Az 1866 és 1897 között megjelent anyagból külön állították össze az 1789 előtti, illetve utáni korszakokra vonatkozó címeket, az alábbi két munkában:

Saulnier, E.—Martin, A., *Bibliographie des travaux publiés de 1866 à 1897 sur l'histoire de France de 1500 à 1789* (I. Paris, 1932).

Caron, Pierre, *Bibliographie des travaux publiés de 1866 à 1897 sur l'histoire de France depuis 1789* (Paris, 1912).

Ezeket a további anyaggal kiegészítik:

Brière, Gaston—Caron, Pierre, *Répertoire méthodique de l'histoire moderne* (Paris, 1899-től).

Caron, Pierre—Stein, Henri, *Répertoire bibliographique de l'histoire de France* (1—6, Paris, 1923—1938; az 1920—1931 közti anyagra).

Gandilhon, René—Samaran, Charles, *Bibliographie générale des travaux historiques et archéologiques publiés par les sociétés savantes de France* (eddig 2 kötet az L betűig, Paris, 1944—1950).

Ezekhez egy sor használható forrásbibliográfia csatlakozik:

Franklin, Alfred, *Les sources de l'histoire de France. Notices bibliographiques et analytiques des inventaires et des recueils de documents relatifs à l'histoire de France* (Paris, 1877).

Langlois, Charles V.—Stein, Henri, *Les archives de l'histoire de France* (Paris, 1891).

Stein, Henri, *Bibliographie générale des cartulaires français ou relatifs à l'histoire de France* (Paris, 1907).

Molinier, A.—Hauser, H. (és mások), *Les sources de l'histoire de France depuis les origines jusqu'en 1815* (3 részben, 6+4+7 kötet, Paris, 1901—1934).

Alapvető, részletes, de címe ellenére csak 1715-ig jutott el.

Ezek mellett még csak a francia forradalomra vonatkozó külön bibliográfiákat említjük meg:

Caron, Pierre, *Manuel pratique pour l'étude de la Révolution française* (Paris, 1912).

Az irodalom mellett a forrásokra is kiterjed. Ennek kiegészítése legújabban:

Walter, Gérard, *Répertoire de l'histoire de la Révolution française. Travaux publiés de 1800 à 1940* (II. Paris, 1951).

Speciálisan a francia főváros bibliográfiáját nyújtja a forradalom idején, de országos eseményekre is jól használható:

Tourneux, Maurice, *Bibliographie de l'histoire de Paris pendant la Révolution française* (1—4 + mutató, Paris, 1890—1906).

Más országokat illetően:

Pirenne, Henri, *Bibliographie de l'histoire de Belgique* (Brüsszel, 1931³).

Martino, Ernesto De (és mások), *Bibliografia storica nazionale* (Bari, 1952-től; az olasz történeti anyag kurrens ismertetése 1950-től).

Frewer, L. B., *Bibliography of historical writings published in Great Britain, 1940—1945* (Oxford, 1947).

26. Egyetemes történet

Aligha szükséges közelebbről megmagyaráznunk, hogy az egyetemes történet körében használható bibliográfiai segédeszközök felsorolásához és ismeretetéséhez valósággal külön könyvre volna szükség, s hogy itt ezért csak néhány olyan munkát említünk, melynek segítségével a valamilyen problémán elindult olvasó aránylag könnyen eljuthat a további, részletesebb tájékozásig. Azt azonban mindjárt előjáróban ki kell emelnünk, hogy az egyetemes történet fontosabb mozzanatainak problémáiban a marxista—leninista értékelést és tájékoztatást a nagy szovjet összefoglalásokban, így a *Bol'saja Szovetszkaja Enciklopedia* c. hatalmas vállalkozás (Moszkva, 1950—, eddig 36 kötet) eddig megjelent kötetének idevágó címszavai alatt találja meg a kutató. Ld. még Koszminszkij, Je. A.—Szkazkin, Sz. D., *A középkor története*. I. köt. (Bp. 1955, bibliográfia az 561—612. lapokon).

Birjukovics, V. V.—Porsnyev, B. F.—Szkazkin, Sz. D., *Az újkor története*. I. köt. (Bp. 1953, bibliográfia a fejezetek végén).

Egyebekben a segédeszközök közül az alábbiakat említhetjük:

Ersch, Johann Samuel, *Literatur der Geschichte und deren Hilfswissenschaften seit der Mitte des 18. Jahrhunderts bis auf die neueste Zeit* (Lipce, 1927).

Gazdag régi anyaggal, mutatókkal.

Langlois, Ch. V., *Manuel de bibliographie historique* (Paris, 1896).

Kritikai, tájékoztató megjegyzésekkel, a történetkutatás addigi fejlődésének, szervezetének ismertetésével. Az utóbbi tekintetben ezt kiegészíti a *Revue historique* 50. évfordulójára kiadott gyűjteményes kötet:

Histoire et historiens depuis cinquante ans. Méthodes organisations et résultats du travail historique de 1876—1926 (1—2, Paris, 1927—1928).

A történetkutatás fejlődésének áttekintése, országok szerint csoportosítva különböző szerzőktől.

Fueter, Eduard, *Geschichte der neueren Historiographie* (München—Berlin, 1936³).

Bibliográfiai kutatáshoz is hasznos áttekintés a történetírás fejlődéséről.

Herre, Paul, *Quellenkunde zur Weltgeschichte* (Lipscse, 1910).

Korszakok, azon belül nemzetek szerint, erősen válogatva.

Berr, Henri (szerk.), *Bibliothèque de synthèse historique. L'évolution de l'humanité* (Paris, 1920-tól).

Százkötetesnek indult sorozat, melyben a legkülönbözőbb korszakok és problémák összefoglaló monográfiái foglalnak helyet. Az egyes kötetek végén rendszerint igen bő bibliográfia van az adott témáról.

Glotz, Gustave (szerk.), *Histoire générale* (Paris, 1925-től).

A középkori századokra használható bibliográfiai jegyzetekkel az egyes szakaszok végén.

Halphen, Louis — Sagnac, Philippe (szerk.), *Peuples et civilisations* (Paris, 1929-től, 20 kötetben).

Elég jól válogatott bibliográfiai utalásokkal az egyes fejezetek és századok élén.

Clio. Introduction aux études historiques (Paris, 1934—1952, 9 kötet 14 darabban, külön atlasz, kronológia stb.).

Egyetemi kézikönyv-sorozat, melyben a rövid összefoglaló szövegeket a fő források a fontosabb munkák és cikkek és a kutatás jelen helyzetének, vitás kérdéseinek ismeretése követi. Aránylag könnyű és gyors tájékozódást nyújt.

International Bibliography of Historical Sciences (Paris, 1930-tól).

A Nemzetközi Történettudományi Bizottság által kiadott kurrens nemzetközi bibliográfia, mely különböző országok évi történetirodalmát regisztrálja, élén a folyóiratok jegyzékével. Az 1926—1939 közti anyag az 1—14. kötetben látott napvilágot (Paris, 1930—1941); a háború után a 15. kötetet fenntartották az 1940—1946 közti anyag számára, s ezt egyelőre átugorva 1947 termésével folytatták a sorozatot (16. kötet, Paris, 1949). A legutóbbi (21.) kötet 1952 anyagát tartalmazza (Paris, 1954); 1948-tól magyar anyag nélkül.

Egyes korszakokra:

Potthast, August, *Bibliotheca historica medii aevi. Wegweiser durch die Geschichtswerke des europäischen Mittelalters, 375—1500* (1—2, Berlin, 1895—1896²).

A középkori források (krónikák, legendák stb.) régi, de fontos kézikönyve.

Oesterley, H., *Wegweiser durch die Literatur der Urkundensammlungen* (1—2, Berlin, 1885—1886).

Az okleveles anyagról tájékoztat, országok szerint.

Chevalier, Ulysse, *Répertoire des sources historiques du Moyen Age* (1—2, Paris, 1905—1907²).

Az 1. rész az 1500-ig élt főbb személyek irodalmát, a 2. a helységeket adja.

Paetow, Louis John, *A guide to the study of medieval history* (New York, 1931²).

Segédtudományokra is.

Halphen, Louis, *L'initiation aux études d'histoire du moyen âge*. (Paris, 1952²).

Hasznos bevezető tájékoztatás.

Kirchhausen, Friedrich, *Bibliographie des Napoleonischen Zeitalters* (I—II/1., Berlin, 1908—1912).

27. Bibliográfiák bibliográfiái

Aki a fentebb adott, vázlatos útmutatást nem találja elegendőnek, annak legjobb a különböző bibliográfiákat, könyvészeti segédeszközöket felsoroló bibliográfiákhoz fordulnia. Az e cím alatt hozható igen bő anyagból itt megint csak néhány fontosabb olyan munkát emelünk ki, mely leginkább nyújt támpontot további tájékozódáshoz:

Petzholdt, Julius, *Bibliotheca bibliographica. Kritisches Verzeichnis der das Gesamtgebiet der Bibliographie betreffenden Litteratur* (Lipce, 1866, mutatókkal).

Az 1866 előtti, régi anyagra máig legjobb, kritikailag annotált, különböző országok és tudományágak kézikönyveire kiterjedő összeállítás.

Stein, Henri, *Manuel de bibliographie générale* (Paris, 1898).

Különböző könyvészeti segédeszközök jegyzéke 1896-ig.

Hasznos ilyen általános összeállítás található a Langlois-féle fent id. egyetemes történeti bibliográfia első részében is.

Kozocsa Sándor, *Bevezetés a bibliográfiába* (Bp. 1939; ism. ITK 1939, 81).

Inkább a műfaj fejlődéséről, problémáiról tájékoztat.

Caron, P.—Jaryc, M., *World list of historical periodicals and bibliographies* (London—Paris, 1940).

Gulyás Pál, *A bibliográfia kézikönyve. Bevezetés a könyvészetbe* (1—2, Bp. 1941—1942).

A hazai és külföldi bibliográfiai segédkönyvek első részletes, annotált bibliográfiája; adatai hasznosak, bár szempontjai elavultak.

Bohatta, Hans—Funke, W., *Internationale Bibliographie der Bibliographien* (1—3, Frankfurt a. M. 1939—1940).

Besterman, Theodore, *A world bibliography of bibliographies* (1—3, London, 1947—1950²).

Malcès, L. N., *Les sources bibliographiques* (I—II/1., Genf, 1950—1952).

Kramm, Heinrich, *Bibliographie historischer Zeitschriften*, 1939—1951 (1—3, Marburg, 1952—1954).

Az I. rész a középeurópai, a 2. nyugat- és dél-európai, a 3. a Szovjetunió, valamint a kelet-európai és skandináv országok történeti folyóiratainak jegyzékét tartalmazza.

d) Életrajzgyűjtemények, írói lexikonok

Általános, a megfelelő nagy külföldi vállalkozásokhoz hasonló történeti életrajzgyűjteményünk nincs. Ezt csak részben pótolja nagy írói lexikonunk: Szinnyei József, Magyar írók élete és munkái (1—14, Bp. 1891—1913).

Ha nem is teljes (főleg a vége felé nem), és ha nem is mindig egyenletes (folyóirat-cikkeket hol ad, hol nem) — mégis mindmáig alapvető és nélkülözhetetlen, egyúttal nagy monumentuma az odaadó, egyéni munkának.

E mű kiegészítését (új írőkkel és a régiekhez további adalékokkal) Gulyás Pál kezdte meg, aki először *Magyar Életrajzi Lexikon* címen indította meg vállalkozását (1925).

Gulyás Pál, *Magyar írók élete és munkái* (1—6, Bp. 1939—1944; a D betű végéig jutott el).

E leghasználhatóbb segédeszközeink után az alábbiakban időrendben soroljuk fel a különböző kisebb-nagyobb e kategóriában említhető vállalkozásokat; protestáns egyháztörténeti életrajzi anyagot másutt (I. 257. l.) részleteztük.

Czwittinger Dávid, *Specimen Hungariae Litteratae* (Lipscse—Frankfurt, 1711).

Bod Péter, *Magyar Athenás* (H. n. 1766).

Barits, Adalbert, *Scriptorum ex regno Slavoniae a saeculo XIV usque ad XVII inclusive collectio* (Varasd, 1774).

Horányi Elek, *Memoria Hungarorum* (1—3, Bécs, 1775—1777), uő. *Nova memoria Hungarorum* (Pest, 1792, félbeszakadt) és uő. *Scriptores Piarum Scholarum* (1—2, Buda, 1808—1812).

Haner, G. J., *Scriptores rerum Hungaricarum et Transilvanicarum* (1—2, Bécs—Nagyseben, 1777—1798).

Seivert, Johann, *Nachrichten von ungarischen Gelehrten Siebenbürgens und ihren Schriften* (Siebenbürgische Quartalschrift V—VII; az I betűig; felhasználta Trausch alább id. munkájában).

Klein J. Sámuel, *Nachrichten von den Lebensumständen und Schriften evang. Prediger in allen Gemeinden des Königreichs Ungarn* (1—2, Lipscse—Buda, 1789).

Budai Ferenc, *Magyarország polgári historiájára való lexikon* (1—3, Nagyvárad, 1804—1805; a XVI. sz. végéig).

Kölesy Vince Károly—Melzer Jakab, *Nemzeti Plutárkus, vagy a Magyarországon és az ahhoz tartozó tartományokban élt nevezetes férfiaknak élelteirásai* (1—4, Pest, 1815—1816; német kiadásban is).

Roth, J. J., *De scriptoribus rerum Transilvanicarum Saxoniciis dissertatio* (Nagyseben, 1816).

Melzer Jakab, *Biographien berühmter Zipser* (Kassa, 1833).

Báthly József, *Magyarok emléke* (Buda, 1836; csak az A betűs első kötet jelent meg).

Vasvári Pál, *Történeti névtár. Hazánkban szerepelt nevezetes férfiak és hölgyek élet- és jellemrajzai* (Pest, 1847).

Ferenczy—Danielik, *Magyar írók. Életrajz gyűjtemény* (1—2, Pest, 1856—1858).

Kerékgyártó Árpád, *Magyarok életrajzai* (7 füzet Pest, 1858—1859; 1600 előtti szereplők Abától I. Béláig).

Kulini Nagy Benő—Sárváry Elek, *Magyar hölgyek életrajzai* (Debrecen, 1861).

Trausch, J. *Schriftsteller-Lexikon der Siebenbürger Deutschen* (1—3, Pest, 1868).

Zsilinszky Mihály, *Magyar hölgyek. Történeti élet- és jellemrajzok* (Pest, 1871).

Moench Károly—Vukovich Sándor, *Magyar írók névtára* (Pozsony, 1876).

Concilia Emil, *Magyar egyházi írók csarnoka* (Új Msi 1877).

Farkas Seraphinus, *Scriptores ord. min. S. P. Francisci provinciae Hungariae* (Pozsony, 1879).

Sz. Kiss Károly (és mások), *Új Magyar Athenás. Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajzgyűjteménye* (Bp. 1882).

Zólyomi Lajos (szerk.), *Magyar Helikon* (I. osztály: írók, II. osztály: államférfiak, Pozsony—Bp. 1884—1886).

Márki Sándor, *Magyar Pantheon. A magyar történelem, művészet és irodalom 150 kimagasló alakja* (Pozsony, 1884).

Récsey Viktor, *Vasmegyei írók. Bio- és bibliografiai gyűjtemény* (Sopron, 1888, befejezetlen).

Koncz Ákos, *Egri egyházmegyei papok az irodalmi téren* (Eger, 1892).

Zelliger Alajos, *Egyházi írók csarnoka* (Nagyszombat, 1893), előzőleg uő. *Esztergom vármegyei írók* (Bp. 1888).

Adám Gerzson, *Nagykőrösi Athenás* (Nagykőrös, 1904).

Mokos Gyula, *Íróink életéhez* (Bp. 1907; néhány hasznos kiegészítés, igazítás Szinyeihez!).

Hamvai Kovács Zsigmond, *Kassai írók* (Kassa, 1908).

Hortobágyi Ágost, *Somogyi Helikon* (Kaposvár, 1928).

Pálffy Ilona, *Nők a magyar függetlenségért* (Bp. 1952).

Monay Ferenc, *Adatok a magyarországi és erdélyi minoriták irodalmi munkásságáról* (Róma, 1953).

A hazai írói álnevek összeállítására az első, elavult kísérlet: Porzolt Kálmán, *Magyar írói álnevek* (Figyelő 1882); nem sokkal jobb: Székely Dávid, *Magyar írók álnevei a múltban és jelenben* (Bp. 1904). Hasznos, de távolról sem teljes: Niklai Péter, *Névtelen és álnevtű munkák a XIX. század politikai röpirodalmában* (Könyvtári Szemle 1914; a XVIII. sz. végére is visszanyúl). A külföldi összeállítások közül nagy anyagában magyarországi latin és német kiadványokra is kiterjeszkedik: Holzmann, Michael és Bohatta, Hans, *Deutsches Anonymen-Lexikon* (1–7, Weimar, 1902–1928).

A főbb külföldi életrajgyűjtemények közül az I. kötetben már idézettek, így: C. Wurzbach, *Biographisches Lexikon des Kaiserthums Österreich* (Bécs, 1856–1897, magyar vonatkozásban elég sok hibával), valamint német részről az *Allgemeine Deutsche Biographie* (Lipce, 1875–1912; újrakezdődő betűrendje miatt először az 56. kötet mutatóját ajánlatos megnézni) mellett megemlíthetjük az újabb német vállalkozást: Rössler, Hellmuth és Franz, Günther, *Biographisches Wörterbuch zur deutschen Geschichte* (München, 1953), valamint a francia és angol nagy sorozatokat: *Biographie universelle ancienne et moderne* (45 kötet, Paris, 1843–1865), *Nouvelle biographie générale* (46 kötet, Paris, 1857–1866), *Dictionary of National Biography* (63 kötet, London, 1885–1900, +9 kiegészítő kötet, 1901–1927). A régebbi életrajzi vonatkozású segédkönyvekre ld. egyébként: R. Dimpfel, *Biographisches Nachschlagewerk. Adelslexika. Wappenbücher* (Lipce, 1922).

e) Általános okleveles anyag

I. 11. 1. Carolus Wagner szepességi szöveggyűjteményének (I. 11.) adatai helyesen: *Analecta Scepusii...* (1–4, Bécs, 1774–1778).

I. 12–14. 1. A megyei városi és más helyi levéltárak anyagának ismeretetéséhez kiegészítésként a helynevek (közös betűrendjében) néhány pótlást adunk. Felvettük ide a Magyar Történelmi Társulat annakidején elég sűrűn megismételt vidéki kirándulásairól készült beszámolókat, bizottsági jelentéseket is, mivel e kirándulások célja főleg új iratanyag fölfedezése, regisztrálása volt.

A–K

Szilágyi Sándor, *A Magyar Történelmi Társulat kirándulása Kassa városába és Abauj Torna vármegyébe* (Sz 1878, kiránd. 140, és kny.). Csontos János, *Az Abauj vármegyei bizottság jelentése* (Sz 1878, kiránd. 123). Fla Bálint, *Az árvai közbirtokosság levéltára* (LK 1933, 223). Botka Tivadar, *Bars megye monographiája* (I. 1. Bp. 1880) Koncz József, *Besztercze–Naszód megye, illetőleg Besztercze városa levéltára* (Sz 1889, 42). Csontos János, *A besztercebányai, libeibányai, korponai és selmeibányai városi levéltárak kéziratai* (MK 1887, 153–178). Radvánszky Béla br., *Jelentés a bodoki levéltárról* (Sz 1875, 700). Ányos Lajos, *Budapest székesfőváros oklevéltára* (Sz 1924, 669). Szilágyi Sándor, *Debrecen városi levéltára* (Sz 1894, 85). Iványi Béla, *A debreceni ref. kollégium anyakönyvtárának oklevelei* (LK 1925, 225). Nagy Sándor, *A debreceni kollégiumi levéltár* (E 1944). Z(ilahy) Kiss Béla, *Jelentés Eperjes város levéltáráról* (Sz 1881, kiránd. 99). — Esztergomra ld. Mátyás Flórián beszámolóját alább Veszprémnél. — Szádeczky Lajos, *A fogarasi nyilvános levéltárakról* (Sz 1890, 732); uő, *A fraknővári bizottság jelentése* (Sz. 1883, kiránd. 76). Véghelyi Dezső, *A galgóczi levéltár* (Sz 1876, 675). Szilágyi Sándor, *A Magyar Történelmi Társulat kirándulása Gömör megyébe* (Sz 1876, kiránd. 103). Szabó Károly, *A homonna-sztári bizottság jelentése* (Sz 1871, 672). Szádeczky Lajos, *A Hunyad vármegyei kirándulás* (Sz 1887, kiránd. 88); uő, *A huszti bizottság jelentése* (Sz 1889, kiránd. 108). Tutkó József, *Sz. k. Kassa városának tört. évkönyve* (Kassa 1861; okmányokkal). Majláth Béla, *A Kassa városi bizottság jelentése* (Sz 1878, kiránd. 119). Szilágyi Sándor, *A kassai levéltár új rendezése* (Sz 1882, 603); ld. még uő, fent id. beszámolóját az abauji kirándulásról. Nyáry Albert br., *A kérés-keresékény bagonyai bizottság jelentése* (Sz 1869, 625). Szabó Károly, *A késmárki bizottság jelentése* (Sz 1872, 678). Nagy Imre, *A kismartoni és keszthelyi levéltárakról* (Sz 1868, 181). Szilágyi Sándor, *Jelentés*

a kismartoni levéltárról (Sz 1883, kiránd. 67). Okolicsányi László, *A kismartoni bizottság jelentése* (Sz 1883, kiránd. 72). Stessel József, *Kismarton történetéhez, 1417—1500, 1648—1801* (TT 1885, 800). Szádeczky Béla, *A kispalugyai bizottság jelentése* (Sz 1909, 928). Thaly Kálmán, *Jelentés Komárom vármegye levéltáráról* (Sz 1870, 608). — Korpona, ld. alább Selmecbányánál. — Iványi Béla, *Dominikánus levelek a körmendi levéltárban, 1318—1672* (Körmend, 1942), és uő. *Címeres levelek a keszthelyi és körmendi levéltárakban* (kny. Magyar Családtört. Szemle 1942—1943). Csaplár Benedek, *A körmöcbányai bizottság jelentése* (Sz 1875, 149).

L—R

Deák Farkas, *A lapispataki bizottság jelentése* (Sz 1878, kiránd. 136). Nagy Imre, *A ligvándi bizottság jelentése* (Sz 1883, kiránd. 81). Majláth Béla, *Liptó vármegyei levéltári kutatások eredményei* (TT 1879, 285, 715). Lukinich Imre, *Liptó vármegyei vándorgyűléseink* (Sz 1909, 947) és ugyancsak a liptói kirándulásról: Iványi Béla, *A középkori oklevélbizottság jelentése* (Sz 1909, 842). Pesthy Frigyes, Pauler Gyula és Thaly Kálmán löcsei bizottsági jelentései (Sz 1872, 518, 525, 579). Mihályi János, *Tanulmány mármaroszi oklevelekről* (Sz 1889, kiránd. 57). Nagy Imre, *A márkusfalvi bizottság jelentése* (Sz 1872, 659). Marczali Henrik, *A marosvásárhelyi bizottság jelentése* (Sz 1879, kiránd. 136). Fodor István, *Marosvásárhely oklevéltára* (1—2, Marosvásárhely, 1938). Klein Gáspár, *A miskolci múzeumi levéltár* (LK 1937, 185). Schönherr Gyula, *A nagybányai bizottság jelentése* (Sz. 1889, kiránd. 126). Mednyánszky Dénes, *A nagyecéri levéltárból* (IT 1885, 166). Nagyszeben: Franz J. Zimmermann, *Das Archiv der Stadt Hermannstadt* (Archivalische Zeitschrift 1878—1879). Nagy Iván, *A neczpáli levéltár ismertetése* (Sz 1875, 223). Lukinich Imre, *A németlipcsei bizottság jelentése* (Sz 1909, 918). Cherven Flóris, *A nováki bizottság jelentése* (Sz 1875, 626). Petró József, *Jelentés az osztropataki bizottság működéséről* (Sz 1881, kiránd. 24). Véghelyi Dezső, *A páloői bizottság jelentése* (Sz 1871, 657). Szilágyi Sándor, *A Magyar Történelmi Társulat kirándulása Pozsony városába és megyébe* (Sz 1877, kiránd. 112). Radvánszky Béla br., *Jelentés a radványi levéltár egy részéről* (Sz 1875, 46). Lehoczky Tivadar, *A rózsashegyi bizottság jelentése* (Sz 1909, 915).

S—Zs

Fejérpataky László, *A sárközújlaki bizottság jelentése* (Sz 1889, kiránd. 117). Pesty Frigyes, *Jelentés a Sáros megyei levéltárakról* (Sz 1881, kiránd. 82). Szilágyi Sándor, *A Magyar Történelmi Társulat Sáros vármegyei kirándulása* (Sz 1881, kiránd. 140). Selmecbányára: Haan Lajos és Thaly Kálmán, *A szent-antal-selmecz-korponai bizottság jelentése* (Sz 1869, 608). Szalay József, *A Sopron városi bizottság jelentése* (Sz 1883, kiránd. 53). Révész Kálmán, *A Sopron megyei bizottság jelentése* (uo. 60). Szádeczky Lajos, *A Magyar Történelmi Társulat soproni kirándulása* (uo. 95); vö. Matatovszky Béla, *Emlékkönyv a Magyar Történelmi Társulathoz Sopronban való időzése alkalmából* (Bp. 1883). Föglein Antal, *Sopron megye levéltára* (LK 1927, ism.). — Sopronnal kapcsolatban az I. kötet adataihoz (141.) megjegyezzük még, hogy Házi Jenő soproni okmánytárából a II. sorozat 6. kötete is megjelent (1943). — Sváby Frigyes, *Régi vármegye. Vázlatok Szepes vármegye levéltárából* (Löcse, 1889, kny. Szepesmegyei tört. társ. évk.). Foltinyi János, *A szepesvármindszenti bizottság jelentése* (Sz 1872, 503). Supala Ferenc, Nagy Imre és Véghelyi Dezső, *A szombathelyi bizottság jelentése* (Sz 1870, 615, 618, 625). Komáromy András, *Ugocsa vármegye levéltárából* (Sz 1893, 27, 114). Nagy Imre, *Jelentés az ungi kisebb levéltárakról* (Sz 1871, 667). Mátyás Flórián, *Jelentés a Veszprémben Szatmárt és Esztergomban felkutatás céljából tett tudományos utazásról* (AKE 1869). Jedlicska Pál, *Kalászat a vöröskői levéltárból* (Sz 1869, 447). Szilágyi Sándor, *Levelek és államokmányok a vörösvári levéltárból, 1552—1623* (MTT XIX. 3). Szádeczky Lajos, *Jelentés a zboró-bárfjai bizottság működéséről* (Sz 1881, kiránd. 111). Rajner Gyula, *A znióvár-alja-turóczi bizottság jelentése* (Sz 1875, 182). Pesty Frigyes, *Jelentés Zólyom vármegyei és uradalmi levéltárakról* (Sz 1875, 73). Cherven Flóris, *Jelentés a Zólyom megyei levéltárakról* (Sz 1875, 120). Nagy Imre, Nagy Iván és Véghelyi Dezső, *A zsélyi bizottság jelentése* (Sz 1869, 589).

I. 14—16. I. A családi levéltárak anyagához a kiegészítéseket a családnevek betűrendjében adjuk, megjegyezve, hogy a családi levéltárak anyaga után érdeklődőknek nélkülözhetetlen segédeszközt nyújt az általános hazai levéltárismertetések szakaszában alább id. alaptektár azon családi levéltárakról, melyek az Országos Levéltárba kerültek.

A—I

Wertner Mór, *Megjegyzés a Blagay-család oklevéltárához* (Sz 1898, 836, 939; bírálat, kiegészítés). Pettkó Béla, *A Bodon-család levelesládájából* (Sz 1893, 726); uő. *A Chernel-család levelesládájából* (Sz 1893, 817). Pauler Gyula, *Jelentés* (Sz 1872, 525; a gr. Csáky-

levéltárról). Bártfai Szabó László, *Oklevéltár a gr. Csáky-család történetéhez* (I) 1–2, Bp. 1921; bírálata: Sz 1922, 387). Szentkláray Jenő, *A margonyai bizottság jelentése a cserneki és tarkói Dessewffy-család levéltáráról* (Sz 1881, kiránd. 104). Sándor Imre, *A csikszentsimoni Endes-család levéltára* (Genealogiai Füzetek 1906–1908). Benkó Imre, *Az inárcsi Farkas-család története* (Nagykoros, 1903; iratokkal). Odescalchi Artur hg. (= Szerémi), *Kalászatok a Forgách-család történetéhez* (Sz 1913, 703). Thallóczy Lajos, *Az olasz és magyar Frangepánok levelezése, 1354–1673* (TT 1896, 401). Nagy Imre, *A Görgey-család árpádkori okmányai* (Sz 1872, 215). Závodszky Levente, *A Héderváry-család oklevéltára* (I–II, Bp. 1909–1922, iratközlés; ism. Iványi Béla, Sz 1910, 235–238; és Döry Ferenc, Sz 1922, 665–670). Szilágyi Sándor, *Az Izsák-család levéltárából* (Sz 1875, 653).

K–Z

Pesty Frigyes, *A Kállay-család levéltára* (Sz 1872, 387). Szendrei János, *A Kapiak családi levéltára* (Sz 1890, 337). Nagy Iván, *A Konkoly-Thege család oklevelei* (GyF II. 1863). Kubinyi Ferenc, *Jelentés a Kubinyi-család várgedei és nyugtái levéltáráról* (Sz 1876, kiránd. 77). Pettő Béla, *A Kúrtly-család levéltárából* (TT 1890, 195); uő, *A Miske-család levelesládájából* (Sz 1888, 638). Mocsáry István, *A Mocsáry-levéltárból* (TT 1892, 370). Nagy Gyula, *A Mokcsay-levéltár* (Sz 1880, 757). Komáromy András, *A Nagy-Idai család levelesládája* (Sz 1888, 740). Szádeczky Lajos, *Jelentés a sárközújlaki Péchy-levéltárról* (Sz 1889, 522), és uő, *A péchújfalusi Péchy-levéltárról* (Sz 1890, 268). Komáromy András, *A br. Perényi-család levéltárából* (TT 1895, 506, 677; 1896, 63, 436, 689; 1900, 119). Nagy Imre, Horváth Sándor, *Adatok a Perényi-család történetéhez* (TT 1908, 1). Petneházy-oklevelek (Sz 1875, 273). Pauler Gyula, *Jelentés a szlavniczai Sándor-féle okmányokról* (Sz 1871, 509). Nagy Gyula, *Jelentés a Somosy-család okiratairól* (Sz 1889, 777). Tersztyánszky Dezső, *A nádasi Tersztyánszky-család* (Sz 1902, 582; külön: Nyiregyháza, 1901). Kubinyi Miklós, *Közlemények a Thurzó-levéltárból* (Sz 1870, 727; 1871, 287, 692; 1872, 345). Szabó Károly, *Jelentés a nagy-ericei gr. Toldalagi-család radnótfáji levéltáráról* (Sz 1887, kiránd. 71). Madzsar, Imre, *A Kaplony-nemzetség és a Vetési-család történetéhez* (FEKv 1917; pár oklevéllel). Deák Farkas, Gr. Vay Ádám berkeszi levél- és könyvtára (Sz 1875, 468); uő, *A gr. Wass-család czegei levéltáráról* (Sz 1874, 301). Orthmayer (Ortvay) Tivadar, *A ... Zichy-család id. ága szélyi levéltárának Délmagyarországra vonatkozó okiratai* (DTR I. 1875).

I. 16. 1. A 13. sorban Wiczky helyett Niczky olvasandó.

I. 16–17. 1. Az egyházi levéltárak anyagát illetően néhány javítás és kiegészítés a helynevek betűrendjében:

Kandra Kabos, *Böngészet az egri káptalan levéltárában* (Sz 1874, 509). Knauz Nándor esztergomi kiadványainak adatai így javítandók: *Az esztergomi érsekség okmányai* (MSi 1863), uő, *Az esztergomi főkáptalan árpádkori okmányai* (MSi 1865); uő, *Az esztergomi főegyháznak okmánytára I–II. Az esztergomi érsekségnek árpádkori okmányai* (Esztergom, 1863–1866, kny. MSi); uő, *Monumenta Ecclesiae Strigoniensis* (I–II. Esztergom, 1874), hozzá a III. kötet Dedek Crescens Lajostól (1924). — A gyulafehérvári káptalan anyagának regesztái: Kemény József gr., *Notitia historico-diplomatica archivi et Capituli Albensis Transsilvaniae* (1–2, Szeben, 1836). Fejérpataky László, *A jársói bizottság jelentése* (Sz 1878, kiránd. 129). Nátafalussy Kornél és Lehoczky Tivadar, *Jelentés a leleszi bizottság működéséről* (Sz 1871, 592). Szabó Károly, *Jelentés a vajdahunyadi gör.-kath. egyház levéltáráról* (Sz 1887, kiránd. 48). Megjegyezzük, hogy a protestáns egyházi levéltári ismertetések az I. kötetben másutt (252. l.) találhatók.

I. 17. 1. A délszláv iratanyagból kimaradt: T. Smičiklas, *Codex diplomaticus regni Croatiae* (II–XIV. Zágráb, 1904–1916).

I. 18. 1. Az általános hazai levéltárismertetések irodalmában történetírásunk és a levéltárak problémájáról a legújabb tájékoztató: Ember Győző, *Les archives et l'historiographie en Hongrie* (AHi IV. 1955, 1–3. fasc. 319–343). — Kutatóink számára komoly segítséget nyújt az a jelentős, új kezdeményezés, melynek célja levéltáraink, elsősorban az Országos Levéltár anyagának főbb csoportok szerint alapelemtárakban való megközelítő ismertetése. E vállalkozásnak a Levéltárak Országos Központja által kiadott, eddig (sokszorosításban) megjelent kötetei: 1. Wellmann Imre, *A Magyar Kancellária levéltára* (Bp. 1951). 2. Sinkovics István–Felhő Ibolya, *Pénzügyigazgatásági levéltárak* (Bp. 1952). 3. Wellmann Imre, *Az Erdélyi Kancellária levéltára* (Bp. 1952). 4. Varga Endre–Párdányi Miklós, *Bírószági levéltárak* (Bp. 1952). 5. Sashegyi Oszkár, *Abszolutizmus-*

kori levéltárak (Bp. 1952). 6. Bottló Béla, *Regnicolaris levéltár* (Bp. 1953). 7. Bakács István, *Családok, testületek és intézmények levéltárai* (Bp. 1953). 8. Paulinyi Oszkár, *A helytartótanács levéltára* (Bp. 1954.) 9. Ila Bálint, *Filmtár* (Bp. 1954).

Itt kell említenünk egyes intézmények levéltári, ill. kéziratok anyagának ismertetését is. Hetes Tibor, *A Hadtörténelmi Intézet levéltára* (HK 1954, 365—374). — *Kéziratos források az Országos Széchényi Könyvtárban, 1789—1867* (Bp. 1950; ism. Paulinyi Oszkár, Sz 1950, 420); az 1789 előtti idők kéziratok anyagáról a Széchényi Könyvtár kiadott összefoglaló katalógussal még nem rendelkezik. Hoffmann Edith, *A Nemzeti Múzeum Széchényi Könyvtárának Magyarországon illuminált kéziratai* (Bp. 1928). Bartoniek Emma, *Codices latini medii aevi* (Bp. 1940), *Catalogus Bibliothecae Musei Nationalis Hungarici XII.* — A budapesti Egyetemi Könyvtár kézíratainak címjegyzéke egy magyar és egy latin címlapos kiadásban látott napvilágot: *Catalogus manuscriptorum bibliothecae reg. scient. universitatis Budapestiensis* (I—III. Bp. 1881—1894, és IV. index Bp. 1910). — Jakab Elek, *A Magyar Tudományos Akadémia kéziratgyűjtésének ismertetése* (Bp. 1892). Lukinich Imre, *A Magyar Tudományos Akadémia történettudományi bizottsága másolat és kéziratgyűjteményének ismertetése* (Bp. 1935).

A budapestieken kívül több más gyűjtemény is rendelkezik valaminő (rendszerint régi) nyomtatott kéziratkatalógussal. Így: Beke Antal, *Index manuscriptorum Bibliothecae Bathyanianae dioec. Transylvaniensis* (Károlyfehérvár, 1871). Récey Viktor, *A kassai püspökségi könyvtár kódexeinek és incunabulumainak jegyzéke* (Bp. 1891). Vágner József, *A nyitrai egyházmegyei könyvtár kéziratai és régi nyomtatványai* (Nyitra, 1886).

Harmath Károly, *A pozsonyi ev. lyceum kéziratgyűjteményének ismertetése* (Pozsony, 1879, kny.: liceumi ért.). Récey Viktor, *Kalászat a pannonhalmi kéziratgyűjteményben* (Bp. 1902). Pálincás Géza, *A szombathelyi székesegyházi könyvtár régi kézíratainak és ősnymtatványainak jegyzéke* (Vas vármegyei Régészeti Egylet Évk. 1891—1892, 10—44). Fejérpataky László, *Középkori kéziratok a szombathelyi papnövelde könyvtárában* (MK 1894, 13).

I. 18—20. I. Külföldi gyűjtemények magyar vonatkozásaihoz a XIX. század elején megelénkülő érdeklődés jeleként idézzük itt kiegészítésül Berzeviczy Albert jegyzeteit „hazánkat illető, és a külföldi könyvtárakban található jelenségekről” (TGY 1820, VI; vö. II. kötet, 429 l.); valamint ugyanazon időszakból, Tessedik Ferenc beszámoló cikkeit: *Külföldi könyvtárakban levő könyvek és kéziratok, melyek Magyarországot érdeklik* (TGY 1829, XI), és uő, *Párisi könyvtárban Magyarországot illető könyvek és kéziratok* (TGY 1826, XII). Ugyancsak kiegészítésül a továbbiakhoz: Marczali Henrik, *Jelentése külföldi könyv- és levéltári kutatásairól* (AKÉ 1878), és uő, *Magyar történeti források a külföldi levéltárakban* (Sz 1882, 300). A bécsi anyagra: J. K. Schuller, *Das k. k. geheime Haus-, Hof- und Staatsarchiv in Wien als Quelle siebenbürgischer Fürstengeschichte* (Nagyszeben, 1850). Károlyi Árpád, *Regesták a bécsi cs. kir. levéltárból* (BRM 1881—1882). Schönherr Gyula, *A bécsi udvari kamara levéltárának magyar vonatkozású oklevelei, 1339—1758* (TT 1887, 559, 720). Elmer Sándor, *A bécsi hadilevéltár* (LK 1939, 37—49). Ld. még: Csontos János, *Könyvbuvárlatok Ausztriában* (MK 1890, 29). Bartalus István, *Jelentés a felsőausztriai kolostoroknak Magyarországot illető kézíratairól és nyomtatványairól* (Pest, 1870, AÉNy). Zalan Menyhért, *Árpád-kori vonatkozású kéziratok az osztrák kolostorok kéziratgyűjtésében* (Pannonhalmi Szemle, 1926, 46). Egyéb külföldi anyagra: Fejérpataky László, *Külföldi levéltári buvárlatok az innsbrucki és müncheni levéltárakban* (MK 1889). Csontos János, *A müncheni könyvtár hazai vonatkozású kézíratai* (MK 1882, 202), uő, *A krakkói könyvtár hazai vonatkozású kézíratai* (MK 1882, 373), és uő, *Lengyelországi buvárlatok* (MK 1890, 219). Szádeczky Lajos, *Lengyelországi levéltárakról magyar történelmi szempontból* (Sz 1881, 331, 411). Nagy Iván, *Velecei kéziratok-*

ról (Sz 1869, 409). Nyáry Albert br., *Olasz levél- és könyvtárakról* (Sz 1871, 330). Florio Bánfi, *Ricordi ungheresi in Italia* (Róma, 1942, kny.). Révész Imre (id.), *Jelentés a hazánkra vonatkozó zürichi kéziratok egy kis másolati töredékéről* (Sz 1875, 572). *Magyar történetkutatás Konstantinápolyban* (Sz 1915, 566—570). Legújabbán Fekete Lajos, *Über Archivalien und Archivwesen in der Türkei* (Bp. 1955, kny. Acta Orient. 1955, 179—205).

f) Általános irodalom, történetírás (I. 20—23. I.)

1. Az utóbbi évek általános anyaga

Az I. kötetben, mint előszava is figyelmeztet, az egyes korszakokat megvilágító, speciális, időrendi rész kapta a rendelkezésre álló, szűk hely zömét, nem kis részben éppen az „általános” kategóriák rovására. Az általános rész így valóban sovány, szűkszavú maradt. A II. kötet ehhez csatlakozó része már valamivel többet nyújtott, de inkább csak saját korszakához. Sem lehető, sem helyes nem volna itt pótlásként megkísérelnünk felsorolni mindazt, ami egy ilyen amúgy is nehezen körülhatárolható „általános” kategóriába a hazai irodalomból beilleszthető volna; bizonyos fokig mentesít is ez alól az előzőleg már idézett, az 1825—1867 közti korszak anyagát feltáró teljes történeti bibliográfia I. kötete (Bp. 1950), mely éppen az Általános rész címet viseli, és amely ennél fogva nagy részben (bár nem teljesen) felsorolja a több korszakon átfutó, általánosabb érdekű kiadványokat.

Ily módon az alábbiakban először is arra az új anyagra igyekszünk felhívni a figyelmet, mely a hazai történetkutatás utolsó félvízét, s ezzel együtt a marxista történetirodalom nagymérvű kibontakozását általános szempontból megvilágítja. Elsőnek: Mód Aladár, *Marx és a magyar történelem* (Sz 1953, 30—51). Külön csoportot képeznek azok a közlemények, melyek a szovjet történetkutatás vitáihoz, állásfoglalásaihoz adtak hazai visszhangot, így a periodizáció (TIÉ 1951, 4—6. sz.) és a nyelvtudomány (TIÉ 1952, 7—9. sz.) kérdéseiben. Molnár Erik, *Sztálin nyelvtudományi cikkei és a történettudomány* (NYOK I. 1951, 53—66). Ember Győző, *A szovjet történettudomány segítsége az új magyar történettudománynak* (*Magyar Történeti Kongresszus*, Bp. 1954, 577—622; hozzászólásokkal). Pach Zsigmond Pál, *A szovjet történettudomány segítsége a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének munkájában* (TOK VII. 1955, 65—78). A szovjet történetírás bizonyos eredményei egyébként a TIÉ közleményein túl nyomtatásban is hozzáférhetők magyarul; így: *A feudalizmus gazdasági alaptörvényéről szóló szovjet tudományos vita* (Sz 1955, 723—735). — A Magyar Történelmi Társulat újjászervezését jelző, 1949. márc. 27-i elnöki székfoglaló: Andics Erzsébet, *Magyar történetírásunk problémái* (Bp. 1950, kny. Sz 1948, 1—4. sz.). Hozzáférhetővé vált a Történettudományi Intézetben ez időszakban szűkebb, zárt körben lefolytatott elvi és módszertani viták anyaga is: a történeti munkák szerkesztésének és lektorálásának kérdéseiről (TIÉ 1952, 7—9. sz., 137. sk. 1.) és a pártosság és aktualizálás kérdéséről a történeti irodalomban (TIÉ 1952, 7—9. sz. 158. sk. 1.). Napirenden volt a múlt előremutató mozzanatainak kiemelése is; vö. az eredmények leszűrését az iskolai oktatás számára: Wittman Tibor, *Történelmünk haladó hagyományai, 1604—1918* (Bp. 1951, ism. Varga János, Sz 1951, 562). A Magyar Tudományos Akadémia 1951. december 10—13 közt tartott ülészakának előadásai, melyek külön kötetben is napvilágot láttak: *Hazai társadalmi és történettudományunk időszerű kérdései* (Bp. 1952), alkalmat adtak a fejlődés vonalának, a helyzet mérlegének felvázolására: Molnár Erik, *A magyar történetírás a felszabadulás óta: eredményei,*

hiányosságai és legsürgősebb feladatai (a fent id. kötetben, és TáSz 1952, 1. sz. 53—65). A teendők közt ott szerepelt a magyar történet új, marxista igényű összefoglaló előadása is; ez először, első kísérletként, rövidebb változatban, középiskolai tankönyvként látott napvilágot, majd külön kiadásban is: Heckenast Gusztáv, Incze Miklós, Karácsonyi Béla, Lukács Lajos, Spira György, *A magyar nép története. Rövid áttekintés* (Bp. 1954³). Néhány újabb magyar tanulmány szlovák fordításban, egy gyűjteményes kötetben is napvilágot látott: *Kapitoly z uhorských dejín* (Pozsony, 1952). Egy rövid, népszerű összefoglalás: Pamlényi Ervin—Unger Mátyás, *A magyar nép története* (Bp. 1954); és egy legújabb vázlat francia szerzőtől: Émile Tersen, *Histoire de la Hongrie* (Paris, 1955, a *Que sais-je* sorozatban). Közben azonban már folytak az új anyagon is épülő, részletesebb egyetemi tankönyvek előmunkálatai. Először az egyetemi programok kerültek megvitatásra; vö. Ladányi Andor, *A történeti programviták tanulságai* (Sz 1953, 378). A következő évben a tervezett új tankönyvek kötetei is elkészültek és egyelőre sokszorosított, ideiglenes formában láttak napvilágot s kerültek széleskörű megvitatásra: *Magyarország története*, I. kötet 1. rész, 1526-ig (H. é. n., Bp. 1954, 3 füzetben), szerzői: Lederer Emma (1320-ig), Elekes Lajos, Székely György; I. kötet 2. rész, 1526—1790 (H. é. n., Bp. 1954, 3 füzetben), szerzői: Sinkovics István, Wittman Tibor, Heckenast Gusztáv (1711-ig), Ember Győző, Wellmann Imre, H. Balázs Éva (1711—1790). II. kötet 1. rész, 1790—1849 (Bp. 1954, 4 folytatásos füzetben), szerzői: Arató Endre, Mérei Gyula, Spira György, Varga Zoltán. E tankönyv-kötetek sokoldalú, általában tanulságos és sok kritikai szempontot fölvető megvitatásáról, melyből egyébként a hiányosságok mellett a vállalkozás nagyobb, lényeges részének pozitívumai is kitűntek, a fölvetett jegyzőkönyvek alapján kétféle beszámoló látott napvilágot. Az egyik típus (a Századok hasábjain) inkább az egyes vitákon felmerült főbb problémák, az elhangzottak értékelése szempontjából foglalta össze az eredményeket; ezek: Makkai László, *A „Magyarország története” c. egyetemi tankönyv első kötetének vitája* (Sz 1954, 636), és Vörös Károly *A „Magyarország története” c. egyetemi tankönyv második kötete első felének vitája* (Sz 1955, 451—470). A másik típus (a sokszorosított intézeti Értesítő hasábjain) a felszólalók egymásutánjában ismertette kivonatossan az általuk elmondottakat: H. Balázs Éva, *Beszámoló az egyetemi tankönyvek vitáiról* (TIÉ 1954, 10—12 sz., 187—231, 1955, 1—6. sz., 203—220).

A még e viták előtt lezajlott magyar történészkongresszuson elhangzott előadások, korreferátumok, felszólalások (melyeket a továbbiakban a megfelelő problémáknál külön is idézünk) egy kötetbe gyűjtve megjelentek: *A Magyar Történész Kongresszus* (Bp. 1954). De egyes, tárgyilag összekapcsolódó szövegek más, füzetes formában is napvilágot láttak, „a Magyar Történész Kongresszus előadásaiból” címen, külön sorozatként, így: 1. *Az idegen hódítók elleni harcaink XI—XVIII. századi történetéből* (Bp. 1954). 2. *A Rákóczi-szabadságharc történetéből* (Bp. 1954). 3. *A magyar és a lengyel nép közös küzdelmeinek hagyományaiból* (Bp. 1954). 4. *A román és a magyar nép közös küzdelmeinek hagyományaiból* (Bp. 1954). 5. *A csehszlovák és a magyar nép közös küzdelmeinek hagyományaiból* (Bp. 1954). A kongresszuson részt vett külföldi delegátusok beszámolóit közül több magyar nyelven, fordításban is hozzáférhető, így a szovjet delegáció részéről A. M. Pankrátova cikke: *A Magyar Történész Kongresszus* (AKÉ 1953, 502. sz., 351—357. TIÉ 1953, 10—12. sz., 280—290), valamint uő. és Je. V. Tarlé, P. N. Tretyakov, *A Magyar Történész Kongresszus* (Levélt. Híradó III. 1953, 2—4 sz., 3—13); *Materialü Kongressza vengerszkih isztorikov* (Dokladü i szvooboscenije Insztituta isztorii 6. sz. 130—146); csehszlovák részről: J. Macek, *A budapesti nemzetközi történészkongresszus* (TIÉ 1953, 10—12. sz., 291—301. l.). A hazai beszámolók sorából: Hanák Péter, *A magyar történész-kongresszus tanulságai*

(TáSz 1953, 7—8. sz., 715—724), és H. Haraszi Éva, *Compte-rendu du Congrès des Historiens* (Bp. 1954, kny. AHi). A kongresszus után érkezettnek látszott szélesebb körben teendőt készíteni az új magyar történetírás eredményeiről, hiányosságairól és teendőiről; a Századok szerkesztőbizottságának megbízásából erre Elek Lajos tett kísérletet, *A magyar történettudomány helyzetének és feladatainak kérdéséhez a Kongresszus tanulságai nyomán* c. referátumában (Sz 1953, 621—647), melyet azután széleskörű, élénk vita követett a Századok kibővített szerkesztőbizottsági ülésein, 1953 végén. E vitáról, melyen a kongresszus eredményein, jelentőségén és egyes hiányosságain (pl. a viták hiányán) túlmenően a történész-front alapvető, általánosabb problémái is felmerültek, ismét kétféle beszámoló olvasható. Az egyik a vitán elhangzott felszólalások és az elnöki zárszó többé-kevésbé kivonatos jegyzőkönyve (Sz 1953, 647—671; 1954, 148—188); a másik H. Haraszi Éva összefoglaló ismertetője: *A magyar történettudomány és történész egységfront főbb kérdései* (AKÉ 1954, 505. sz., 194—211); az utóbbi ismertető általában lényegesen rövidebb, de az eredeti jegyzőkönyveket használta, úgy hogy egyes pontokon az elhangzottakat kissé bővebben hozza. A viták továbbgyűrűzésére vidéken: Annási Ferenc, *A Magyar Történelmi Társulat Északmagyarországi Csoportjának vitája a Századok szerkesztőbizottsági ülésének anyagáról* (Sz 1954, 651). Hársfalvi Péter, *A Magyar Történelmi Társulat Keletmagyarországi Csoportjának vitája a Századok szerkesztőbizottsági ülésének anyagáról* (Sz 1955, 111). — Mindezek alapján az eredmények mellett a viták, a bírálat és önbírálat szellemének erősödését emelte ki az Akadémia II. osztályának titkára (Mátrai László), *Jelentés a Magyar Tudományos Akadémia Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának munkájáról* (TOK V. 1954, hozzászólásokkal); ezt a következő évben hasonló *Jelentés* követte (TOK VI. 1955, 333—377; hozzászólásokkal). — Az utolsó évtized történetirodalmi termésének, legújabb összefoglaló ismertetései: Molnár Erik, *A magyar történetírás tíz esztendeje* (Sz 1955, 169—190; és u. ez: *A magyar tudomány tíz éve*, Bp. 1955, 65—86), és Andics Erzsébet, *Développement et problèmes principaux de la science historique hongroise au cours des dix dernières années*, a X. (római) nemzetközi történettudományi kongresszus alkalmából kiadott kötetben: *Études des délégués hongrois au Xe congrès international des sciences historiques, Rome 4—11. sept. 1955* (Bp. 1955).

2. Nemzetközi kongresszusok

A kongresszusok kérdésével kapcsolatban a régebbi irodalomból is kiemelünk pót-lásul néhány kiegészítő, tájékoztató mozzanatot. Az első magyar történeti kongresszus 1885. július 3—6. közt zajlott le Budapesten; anyaga megjelent Szilágyi Sándor szerkesztésében: *A Magyar Történelmi Társulat... congressusának irományai* (Bp. 1885, mint a Századok azévi VIII. füzeté); benne az előadások rendjét stb. külön ismerteti Szádeczky Lajos, *A magyar történeti congressus naplója* (Sz 1885, kongr. 181—202). A régebbi nemzetközi történeti kongresszusokról, s azokon hazai történészek részvételéről a Társulat lapjában a következő beszámolók jelentek meg: az első (tulajdonképpen diplomáciatörténeti) kongresszusról (Hága, 1898): Lánchy Gyula, *A nemzetközi történelmi congressusról* (Sz 1899, 508); a következőről (Páris, 1900) uő. *A nemzetközi történelmi congressus második ülésszaka* (Sz 1901, 507). A római találkozási (1903) uő. *Nemzetközi történelmi congressus* (Sz 1903, 83), és uő. *A harmadik nemzetközi történelmi congressusról* (Sz 1904, 413); vő. Schönherr Gyula, *A 1903. évi római történelmi congressusról* (MK 1904). A berlini kongresszus (1908) úgy látszik nem kapott a Századokban beszámolót, de a következő már igen: Marczali Henrik, *A londoni nemzetközi történeti congressusról* (Sz 1913, 627). Az 1923 óta fennálló nemzetközi történettudományi bizottság, Comité International működéséről (bibliográfiai vonatkozásban vő. I. 9. l.), albizottságairól, a további nemzetközi kongresszusok anyagáról és szervezéséről a Comité által kiadott *Bulletin of the International Committee of Historical Sciences* ad tájékoztatást, valamint az egyes kongresszusok előadásainak (communications) illetve azok kivonatainak (résumés) külön kötetekben közzétett szövegei. Magyar törté-

nészek részt vettek a Comité munkájában és a brüsszeli (1923) és oslói (1928) kongresszusokon is (bár ezekről úgy látszik nem számoltak be a Századok hasábjain). A varsói kongresszusra (1933): Baráth Tibor, *A VII. nemzetközi történettudományi kongresszus* (Sz 1933, 430); a zürichre (1938): Szentpétery Imre (T 1938, 86); Wellmann Imre (LK 1938, 319) és Kosáry Domokos, *A VIII. nemzetközi történettudományi kongresszus* (Sz 1939, 132); a nemzetközi szervezetre s azon belül speciális kelet-európai történészkongresszus javaslatára ld. még uő, *L'histoire et le rapprochement danubien* (RHC 1945, 211); valamint előzőleg Waldo G. Leland, *L'organisation internationale des études historiques* (1928).

3. A történetírás története, szerzői

Az utóbbi évek helyzetrajzai és vitái során nemegyszer szóba került, hogy a marxista történészek nem fordítottak elég figyelmet a polgári történetírás különböző irányzatainak komoly igényű bírálatára. E vonatkozásban történtek bizonyos lépések: Szigeti József, *A magyar szellemtörténet bírálatához* (Bp. 1952, kny. Filozófiai Évkönyv I., 155—197). Székely György, *Tudományos vita a szellemtörténet szerepéről a magyar jogtörténetírásban* (Felsőoktatási Szemle, 1955, 6. sz., 281—285). Lederer Emma, *A korábbi középkorra vonatkozó magyar polgári történetírás bírálat* (TOK V. 1954, 101—133; hozzászólásokkal), valamint S. Sándor Pál, *A magyar agrár- és paraszttörténet polgári irodalmának kritikájához* (Sz 1954, 373); túlzásainak bírálatára ld. Lederer Emma, *Historiográfiánk történetibb vizsgálatáért* (Sz 1955, 103), és Hegedüs Viktor, *Hozzászólás* (Sz 1955, 107). Kétségtelen, hogy az ilyen irányú kritikai kísérletek még pozitívumaik mellett sem mind tudtak teljes mértékben megszabadulni a kezdeti hibáktól, és eljutni az anyag valóban széleskörű és mélyreható következetes elemzéséhez.

Persze mindehhez a magyar történetírás fejlődésének részletes, adatszerű ismertetése is hasznos segédeszközt nyújtana, ha ilyen összeállítást, legalább a tények pozitivistá összehordásával produkált volna korábbi kutatásunk. A magyar polgári történetírás azonban a maga saját, szűkebb területén sem termelt olyan jellegű ismertetőket, mint amilyenekkel a fejlettebb polgári történetírások általában rendelkeztek, még olyan aránylag igénytelen dolgozatokat sem, mint pl. francia vonatkozásban: Pierre Moreau, *L'Histoire en France au XIX siècle. État présent des travaux et esquisse d'un plan d'études* (Párizs é. n., 1935): nem szólva olyan általános, komoly összefoglalásokról, mint: Eduard Fueter, *Geschichte der neueren Historiographie* (München, 1911), vagy a *Revue historique* gyűjteményes, nemzetközi vállalkozása: *Histoire et historiens depuis cinquante ans. Méthodes, organisation et résultat du travail historique de 1876 à 1926* (I—2, Paris, 1927—1928; benne magyar vonatkozású anyaggal is, mely egykorú vitákra adott alkalmat). A magyar történetírás történelme még megírásra vár; Flegler régi ismertetője (ld. I. kötet 20. l.). Hóman vázlatja (ld. uo.), és Lékai Lajosnak az 1790—1830 közti történetírásról írt, már tárgyában is korlátozott tanulmánya (ld. II. kötet 590. l.) és annak újabb, idegennyelvű kivonata (Journal of Central European Affairs XIV. 1954, 1. sz.) éppúgy nem töltheti be megfelelően (már adatanyagával sem) e hiányt, mint a nagyobb irodalomtörténeti összefoglalásoknak a történetírás fejlődését egy-egy időszakban ismertető részei; s ha egy-egy régebbi, összefoglaló jellegű címet viselő könyv az olvasó kezébe kerül, mint pl. Nógrádi László, *A magyar nyelvű történetírás 1820-ig* (Pozsony, 1902), arról is kiderül, hogy tulajdonképpen szemelvényekkel fölszerelt iskolai segédkönyv, ami ugyan hasznos lehet, de mégsem története a magyar történetírásnak. Amíg ez megszűnhetik, addig is helyes kezdeményezés egyes mozzanatok vagy nevesebb történetírói életművek ismertetése, amire újabban jó példa: Pamlényi Ervin, *Horváth Mihály* (Bp. 1954). E vonatkozásban hasznos, de a historiográfiát illetően kritikával olvasandó vázlatot nyújt Lederer Emma, *Bevezetés a magyar történettudományba* (Bp. 1955, ELTE soksz.-jegyzet).

A régebbi történetíráshoz kapcsolódó, kiegészítő adalékainkat (melyekhez a II. kötet 136—139., 213—216., és 589—596. lapjain közöltek is figyelembe kell venni) a Társulatra vonatkozó anyaggal kezdhetjük: Thaly Kálmán, *A Magyar Történelmi Társulat keletkezése* (Sz 1867, 1); *Emlékkönyv* (a Magyar Történelmi Társulat negyedszázados fennállására, Bp. 1892, melléklet Sz 1892); Lukinich Imre, *A Magyar Történelmi Társulat története, 1867—1917* (Bp. 1918). Ezek mellett persze a Századok hasábjain napvilágot látó elnöki beszédekét, főtítkári jelentéseket stb. is figyelembe kell venni. A liberális nemesség vonalát képviselő történetkutatás azonban helyi szervezeteket is létrehozott, így már előzőleg (1863) a Dunántúli Történetkedvelők együttesét, melynek összejöveteleiről Ráth Károly (Hon, 1864, 42, 129, 130, 211. sz.; Pesti Napló, 1864, 207—208; 1865—1868) írt egykorú beszámolókat, s melyben Nagy Imre, *A Dunántúli Történetkedvelők* (Sz 1892 melléklete: *Emlékkönyv*, 71) a Történelmi Társulat kiindulását, magját fedezte fel.

A későbbi helyi, megyei stb. történetkutatási szervezetekre ld. az általuk kiadott helytörténeti folyóiratok anyagát; külön beszámolókat is találhatók, mint: Pontelly István Károly, *A délmagyarországi történelmi és régészeti társulat 13-éves működésének vázlata* (Temesvár, 1884). Horváth Jenő, *A történettudomány művelése Békés megyében* (Gyula, 1907).

Az alábbiakban a jelen munka kötetiben sűrűbben szereplő XIX—XX. századi hazai történészek (és egy-két magyar problémákkal foglalkozó külföldi) nevének betűrendjében adjuk az életükről, irodalmi működésükről szóló fontosabb és könnyebben hozzáférhető megemlékezéseket (melyekhez néhol egy-egy saját, általános jellegű előadásukat is hozzavettük). A felsorolás persze távolról sem teljes, de bizonyos támpontokkal mégis szolgál:

A — F

Acsády Ignác (nekrológ, Sz 1907, 84). Holub József, *Áldásy Antal* (Sz 1932, 366). Károlyi Árpád, *Angyal Dávid a történetíró* (BÉ VII. 1937, 1—12). Kozocsa Sándor, *Angyal Dávid irodalmi munkássága* (uo. 324—350). Balanyi György, *Angyal Dávid* (Sz 1944, 155). Lukinich Imre, *Gr. Apponyi Sándor* (Sz 1925, 107). Szentkláray Jenő, *Balassy Ferenc emlékezete* (Bp. 1904, Emlékbeszédek XII. 5.). Balanyi György, *Ballagi Aladár* (Sz 1928, 845). *Ballagi Géza* (nekrológ, Sz 1907, 671). A. M., *Balogh Ilona* (Sz 1947, 365). Lukinich Imre, *Barabás Samu, 1855—1940* (Sz 1941, 111). Szentkláray Jenő, *Debreceni Bárány Ágoston élete és munkái. Emlékezés Dél-Magyarország első magyar történetírójáról* (Bp 1914, AEt). Varga Endre, *Baranyai Béla* (Sz 1945—1946, 302). *Baráth Ferenc* (nekrológ, Sz 1904, 805). *Bárczay Oszkár* (nekrológ, Sz 1898, 466). Szabady Béla, *Bedy Vince* (Győri Szemle 1939, 1—6). Csánky Dezső, *Békefi Remig* (Sz 1924, 830). Domanovszky Sándor, *Békefi Remig r. tag emlékezete* (Bp. 1935, Emlékbeszédek). Angyal Dávid, *Berzeviczy Albert* (Sz 1936, 238). *Borovszky Samu* (nekrológ, Sz 1912, 394). *Botka Tivadar* (nekrológ, Sz 1885, 88). *Bunyitay Vince* (nekrológ, Sz 1915, 345). Gagyi Jenő, *Bunyitay Vince* (TSz 1915, 475). Molnár Károly, *Charles-Louis Chassin, historien français de la Hongrie* (Debrecen, 1938, d). Szilágyi Sándor, *Chernel Kálmán* (Sz 1891, 412). Domanovszky Sándor, *Csánki Dezső* (Sz 1933, 236; Csánki elnöki megnyitója: Sz 1931, 113). Csaplár Benedek (nekrológ, Sz 1906, 671). *Czinár Mór* (nekrológ, Sz 1875, 215). Réti László, *Czóbel Ernő* (Sz 1953, 691). *Czobor Béla* (nekrológ, Sz 1904, 183). *Deák Farkas* (nekrológ, Sz 1888, 577). Szádeczky Lajos, *Deák Farkas emlékezete* (Sz 1895, évk. 12. és kny., Bp. 1894). Radvánszky Béla, *Emlékbeszéd Deák Farkas r. tagról* (Bp. 1895, Emlékbeszédek VIII. 9.). *Dedek Crescens Lajos* (nekrológ, Sz 1934, 483). *Demkő Kálmán* (nekrológ, Sz 1918, 219). Császár Elemér, *Décsi Lajos* (Sz 1932, 367). Juhász Lajos, *Domanovszky Sándor műveinek jegyzéke* (DEkv 1937, 715—723). Hajnal István, *Domanovszky Sándor hetven éves* (Sz 1947, 355). Lederer Emma, *Domanovszky Sándor, 1877—1955* (Sz 1954, 522). Csóka J. Lajos, *Erdélyi László* (Sz 1947, 356). *Érdy János* (nekrológ, Sz 1871, 360). *Fabó András* (nekrológ, Sz 1874, 227). *Fabritius Károly* (nekrológ, Sz 1881, 179). Szilassy János, *Fejér György életrajza* (Pest, 1853, kny. UMM, függelékül munkáinak jegyzéke). Csánky Dezső, *Fejérpataky László* (Sz 1922, 706). Hajnal István, *Fináczy Ernő* (Sz 1935, 265). *Finály Henrik* (nekrológ, Sz 1898, 264). Márki Sándor, *Emlékbeszéd Finály Henrik lev. tagról* (Bp. 1899, Emlékbeszédek IX. 11). *Flegler Sándor* (nekrológ, Sz 1893, 80). Döry Ferenc, *Br. Forster Gyula* (Sz 1932, 365). *Áldásy Antal, Fraknoi Vilmos* (Sz 1924, 837). Tóth László, *Fraknoi Vilmos* (Bp. 1925). Berzeviczy Albert, *Fraknoi Vilmos ig. és t. tag emlékezete* (Bp. 1927, Emlékbeszédek).

Niklay Péter, *Gárdonyi Albert* (Sz 1945—46, 303). Sz. I., *Géresi Kálmán* (Sz 1921, 135). Genthon István, *Gerevich Tibor* (Műv. tört. Ért. 1955, 123). Lukinich Imre, *Gergely Sámuel* (Sz 1935, 503). Szilágyi Sándor, *Gindely Antal* (Sz 1892, 774). Mendöl Tibor, *Glaser Lajos* (Sz 1945—46, 311). Lukinich Imre, *Gombos Ferenc Albin* (Sz 1939, 135). Szilágyi Sándor, *Grünwald Béla* (Sz 1891, 499). *Gyárfás István* (nekrológ, Sz 1883, 820). Szilágyi Sándor, *Emlékbeszéd Gyárfás István felett* (Bp. 1887, Emlékbeszédek IV. 7.). Kovács László, *Györffy István munkássága* (Néprajzi Múzeum Ért. 1939, 378—382). *Haan Lajos* (nekrológ, Sz 1891, 588). Márki Sándor, *Haan Lajos emlékezete* (Sz 1893, 289 és kny.). Zsilinszky Mihály, *Emlékbeszéd Haan Lajos lev. tagról* (Bp. 1893). *Hajnik Imre* (nekrológ, Sz 1902, 677). Vécsey Tamás, *Hajnik Imre emlékezete* (Sz 1903, 101). Kovács Gyula, *Hajnik Imre rendes tag emlékezete* (Bp. 1916, Emlékbeszédek). Illés József, *Hajnik Imre és a magyar jogtörténet* (Bp. 1928). Nagy Géza, *Hampel József* (Sz 1913, 314). Henszlmann Imre (nekrológ, Sz 1888, 961). Wellmann Imre, *Herzog József* (Sz 1941, 465). Holub József, *Hodinka Antal* (Sz 1945—1946, 305). Vayer Lajos, *Hoffmann Edit* (Sz 1945—1946, 311). Tóth László, *Hóman Bálint a történetíró* (Pécs, 1939, kny. Pannonia). Szilágyi Sándor, *Emlékbeszéd Hornyik János lev. tag felett* (Bp. 1889, Emlékbeszédek V. 5). Váczy János *Hornyik János ünnepélye Kecskeméten* (Sz 1894, 938). Nagy Sándor, *Horvát István kéziratai a magyar nemzeti múzeumban* (MK 1883). Szendrei János, *Kónai Horváth Jenő* (Sz 1915, 227). Ujhelyi Péter, *Kónai Horváth Jenő* (TSz 1915, 473). *Horváth Mihály* (nekrológ, Sz 1878, 746). Ifj. Szinnyei József, *Horváth Mihály... életrajza* (Pozsony, 1885). Békefi Remig, *Horváth Mihály és a magyar történetírás* (Sz 1909 és kny.). Marczali Henrik, *Horváth Mihály emlékezete* (BpSz 1910). Márki Sándor, *Horváth Mihály* (Bp. 1917, MTÉ). Pamlényi Ervin, *Horváth Mihály* (Bp. 1954). Szilágyi Sándor, *Huntalvi Pál* (Sz 1891, 850). Moravcsik Gyula, *Husztai József* (Antik Tanulm. I. 1954, 148). Degré Alajos, *Illés József* (Sz 1944, 157). *Illéssy János* (nekrológ, Sz 1905, 274). *Ipolyi Arnold* (nekrológ, Sz 1886, 921). Pór Antal, *Ipolyi Arnold váradi püspök élete és munkái vázlata* (Pozsony, 1886), és uő, *Ipolyi Arnold emlékezete* (Sz 1888, 1). Hekler Antal, *Ipolyi Arnold emlékezete* (Sz 1923). Hajnal István, *Istványi Géza* (Sz 1943, 266). Loós István, *Istványi István* (Sz 1917, 526). *Jakab Elek* (nekrológ, Sz 1897, 649). Gál Kelemen, *Jakab Elek élet- és jellemrajza* (Kolozsvár, 1938). Szekfű Gyula, *Jakubovich Emil* (Magyar Szemle XXVI. 1936, 182). Knieza István, *Jakubovich Emil*, 1883—1935 (Sz 1936, 126). Toldy Ferenc, *Jászay Pál* (AKE 1853; és Jászay: *A magyar nemzet napjai a legrégibb időtől az aranybulláig*, Pest, 1855. c. posthumus munkájában). F. E., *Joó Tibor* (Sz 1945—1946, 312).

K—M

Káldy Gyula (nekrológ, Sz 1901, 361). *Kállay Benjamin* (nekrológ, Sz 1903, 668). Thallóczy Lajos, *Kállay Benjamin emlékezete* (Bp. 1909). *Karácson Imre* (nekrológ, Sz 1911, 386). Thallóczy Lajos, *Búcsi Karácson Imrétől* (Sz 1911, 464). Harsányi Lajos, *Karácson Imre emléke* (Alkotmány 1915, 268 sz.). Bene István, *Karácson Imre és művei*, 1863—1911 (Győri Szemle VIII. 1936, 8—9. sz. 137—171). Csánki Dezso, *Karácsonyi János* (Sz 1921, 1). Szekfű Gyula, *Károlyi Árpád a történetíró* (KEkv 1933, 1—27). Bittner, L., *Árpád v. Károlyi als Archivar* (LK 1933, Beilage). Domanovszky Sándor, *Károlyi Árpád*, 1853—1940 (Sz 1940, 357; AKE 1940, 417). Istványi Géza, *Károlyi Árpád* (PSz 1940, 380). Eckhart Ferenc, *Károlyi Árpád* (Magyar Szemle XXXIX. 1940, 403). Horánszky Lajos, *Magyarok Bécsben. Károlyi Árpád és Thallóczy Lajos köre* (Bp. 1941). Angyal Dávid, *Károlyi Árpád emlékezete* (Bp 1943, Emlékbeszédek XXIII. 12). Bodnár Remig, *Kárpáthy-Kravjinszky Mór* (Re 1940—1941, 430). Veress Endre, *Gr. Kemény József irodalmi munkássága* (EM 1933 és kny., ism. Sz 1935, 250). *Knauz Nándor* (nekrológ, Sz 1898, 465). Kollányi Ferenc, *Emlékbeszéd Knauz Nándor r. tag felett* (Bp 1911, Emlékbeszédek). Dóry Ferenc, *Kollányi Ferenc* (Sz 1933, 238). Lukinich Imre, *Komáromy András* (Sz 1932, 122). *Kont Ignác* (nekrológ, Sz 1907, 765). Márki Sándor, *Emlékbeszéd Kováry László felett* (Emlékbeszédek XIV. 12). Kovachich József Miklós (nekrológ, Sz 1878, 858). Szilágyi Sándor, *Emlékbeszéd nagyapjai Kovács István lev. tag fölött* (Bp. 1876). Ifj. Kubinyi Ferenc (nekrológ, Sz 1903, 669). Kuun Géza gr. (nekrológ, Sz 1905, 379). Szádeczky Lajos, *Gr. Kuun Géza emlékezete* (Kolozsvár, 1905, kny. EM; franciául uo. 1906). *Lánczy Gyula* (nekrológ, Sz 1911, 149). *Gr. Lázár Miklós* (nekrológ, Sz 1889, 176). *Lehoczky Tivadar* (nekrológ, Sz 1915, 679). *Lugossy József* (nekrológ, Sz 1884, 284). Tóth László, *Lukács József* (Sz 1937, 269). Fekete Nagy Antal, *Lukács Pál* (Sz 1937, 270). Domanovszky Sándor, *Madzsar Imre* (Sz 1945—1946, 306). *Majláth Béla* (nekrológ, Sz 1900, 364). *Mangold Lajos* (nekrológ, Sz 1912, 544). Hajnal István, *Marczali Henrik* (BpSz 260. köt. 1941, 401; AKE 1940, 415). Lukinich Imre, *Márki Sándor* (Sz 1925, 329), és uő, *Márki Sándor r. tag emlékezete* (Bp. 1941, Emlékbeszédek XXIII. 9; vö. BpSz 260. köt. 1941, 401). Bíró Vencel, *Márki Sándor (Márki-emlékkönyv)*, Kolozsvár, 1927, 3—32; ugyanitt 139—150. l. jegyzék Márki 1902 utáni irodalmi munkásságáról; a korábbira ld. Szinnyei, *Magyar Írók VIII.* 613—630). Békefi Remig, *Emlék-*

beszéd *Mátyás Flórián r. tag fölött* (Bp. 1906, Emlékbeszéddek XIII. 1). *Mika Sándor* (nekrológ, Sz 1912, 398). *Kemény Gábor br.*, *Emlékbeszéd gr. Mikó Imre felett* (Sz 1877, 97; *Mikó elnöki beszéde*: Sz 1867). *Mikulik József* (nekrológ, Sz 1886, 189). *Mircse János* (nekrológ, Sz 1883, 179). *Balanyi György*, *Miskolczy István*, 1881–1937 (Sz 1938, 130). *Lukinich Imre*, *Morvay Győző* (Sz 1938, 553). *Bónis György*, *Murarik Antal* (Re 1940–1941, 434).

N–S

K. Z., *Nagy Géza* (Sz 1915, 225). *Csánki Dezső*, *Nagy Gyula* (Sz 1924, 826; *Nagy előszavai*: Sz 1901, 865; 1904, 593). *Szilágyi Sándor*, *Nagy Imre* (Sz 1894, 475). *Fejérváthy László*, *Emlékbeszéd, Nagy Imre r. tagról* (Bp. 1897, Emlékbeszéddek IX. 3.). *Nagy Iván* (nekrológ, Sz 1898, 855; megnyitó beszéde: Sz 1876, kiránd. 38). *Márki Sándor*, *Emlékbeszéd Nagy Iván r. tag felett* (Emlékbeszéddek X. 6.). *Nátafalussy Kornél* (nekrológ, Sz 1907, 464). *Nyáry Albert br.* (nekrológ, Sz 1886, 86). *Óvári Lipót*, *Nyáry Albert br. emlékezete* (Sz 1886, 490). *Iványi Béla*, *Hg. Odescalchi Artur, Szerémi* (Sz 1925, 106). *Ortway Tivadar* (nekrológ, Sz 1916, 553). *Márki Sándor*, *Emlékbeszéd Ortway Tivadarról* (Bp. 1923, Szt. Istv. Akadémia). *Csánki Dezső*, *Óvári Lipót* (Sz 1919, 216). *Tóth Zoltán*, *Patek Ferenc* (Sz 1937, 271). *Pauler Gyula* (nekrológ, Sz 1903, 665). *Thallóczy Lajos*, *Pauler Gyula emlékezete* (Bp. 1911, kny. Sz 1911). *Károlyi Árpád*, *Emlékbeszéd Pauler Gyula r. tag fölött* (Bp. 1913, Emlékbeszéddek) *Hampel József*, *Emlékbeszéd Paur Iván l. tag fölött* (Bp. 1890, Emlékbeszéddek VI. 6). *Wiczián Dezső*, *Payr Sándor* (Sopron, 1938, kny. Soproni Szemle, és PSz 1938, 251). *Pesty Frigyes* (nekrológ, Sz 1889, 801). *Ortway Tivadar*, *Emlékbeszéd Pesty Frigyes r. tagról* (Bp. 1891, Emlékbeszéddek VII. 1). *Gyalóky Jenő*, *Pilek Jenő* (Sz 1937, 505). *Markó Árpád*, *Pillias Emil* (Magyar Szemle XI. 1941, 149). *Kosáry Domokos*, *À la mémoire d'Emile Pillias* (RHC 1943, 255). *Paul Bouettier*, *Emile Pillias* (RHC 1947, 2. sz. 204). *Szabó István*, *Pleidell Ambrus* (Sz 1935, 504). *Podhraczy József* (nekrológ, Sz 1870, 571). *Pór Antal* (nekrológ, Sz 1911, 656). *Karácsonyi János*, *Emlékbeszéd Pór Antal r. tag fölött* (Bp. 1913, Emlékbeszéddek). *Márki Sándor*, *Pór Antal emlékezete* (Sz 1916, 337). *Radvánszky Béla br.* (nekrológ, Sz 1906, 475). *Zsilinszky Mihály*, *Emlékbeszéd Br. Radvánszky Béla t. és ig. tag fölött* (Bp. 1907, Emlékbeszéddek XIII. 5). *Ráth Károly* (nekrológ, Sz 1868, 341). *Rómer Flóris*, *Ráth Károly emlékezete* (Pest, 1869, AÉt). *Réthy László* (nekrológ, Sz 1915, 107). *Harsányi Pál*, *Réthy László emlékezete*, 1831–1914 (NK 1915, 22). *Révész Imre* (nekrológ, Sz 1881, 274). *Révész Kálmán*, *Révész Imre és művei időrendi sorozatban* (Prot. Egyházi és Isk. Lap 1884). (*Révész Imre*), *Révész Imre élete*, 1826–1881 (Debrecen 1926; az addig megjelent rávonatközö irodalommal és történeti vonatkozású munkásságának vázolásával). *Bruckner Győző*, *Révész Kálmán* (Sz 1931, 446). *Rómer Flóris Ferenc* (nekrológ, Sz 1889, 353). *Hampel József*, *Emlékbeszéd Rómer F. Flóris r. tagról* (Bp. 1891). *Szilágyi Sándor*, *Salamon Ferenc* (Sz 1892, 696), és uő, *Emlékbeszéd Salamon Ferenc felett* (Sz 1895, 1). *Váczy János*, *Salamon Ferenc* (Vas. Ujs. 1892). *Marczali Henrik*, *Salamon Ferenc* (BpSz 1892). *Szádeczky Lajos*, *Salamon Ferenc emlékezete* (Kolozsvár, 1893, kny. Erdélyi Irodalmi Társaság Évkönyve). *Nagy Miklós*, *Sayous Ede k. tag emlékezete* (Bp. 1931, Emlékbeszéddek XXI. 4). *Olay Ferenc*, *Un maître français de l'histoire hongroise: Edouard Sayous* (Bp. 1933). *Schönherr Gyula* (nekrológ, Sz 1908, 356). *Schönherr Gyula emlékezete* (Bp. 1910). *Tóth László*, *Schönnemann Konrad* (Magyar Szemle XL. 1941, 147). *Smitiklász Tádé* (nekrológ, Sz 1914, 653). *Szegedy Rezső*, *Smitiklász Tádé* (TSz 1916, 405). *Hóman Bálint*, *Sörös Pongrácz* (Sz 1919, 104). *Bajza József*, *Sufflay Milán* (Sz 1931, 211). *Supala Ferenc* (nekrológ, Sz 1875, 285).

Sz–Sz

Szilágyi Sándor, *Szabó Károly* (Sz 1890, 677) és uő, *Emlékbeszéd Szabó Károly r. tag felett* (Bp. 1896, Emlékbeszéddek VIII. 10). *Schilling Lajos*, *Szabó Károly emlékezete* (Kolozsvár, 1892, kny. EM). *Szádeczky Lajos*, *Szabó Károly emlékezete* (Sz 1894, 195 és kny.). *Csánki Dezső*, *Szabó Károly emlékezete* (Sz 1924, 689; elnöki megnyitó). *Bíró Vencel*, *Szabó Károly mint történetíró* (Erdélyi Irodalmi Szemle 1925); *Szabó Károly tanulmányai, cikkei*, melyeket Szinnye (Magyar Írók) nem részletez, felsorolva találhatók: AKÉ 1891, 498–501. *Lukinich Imre*, *Szádeczky-Kardoss Lajos* (Sz 1936, 125). *Szalay Ágoston* (nekrológ, Sz 1877, 458). *Szilágyi Sándor*, *Szalay József* (Sz 1885, 456). *Szalay Gábor*, *Szalay Lászlóról* (BpSz 1913). *Angyal Dávid*, *Szalay László* (BpSz 1914). *Szamota István* (nekrológ, Sz 1895, 964). *Széchy Károly* (nekrológ, Vas. Ujs. 1906; irodalmi munkásságának részletes jegyzéke: Akadémiai Almanach 1903, 199; 1905, 232). *Dézi Lajos*, *Emlékbeszéd Széchy Károly l. tag felett* (Bp. 1909, Emlékbeszéddek XIV. 5). *Thallóczy Lajos*, *Gr. Szécsen Antal* (Sz 1901, 3. közl. és kny.). *Szécsen elnöki beszédei*: Sz 1890, 97; 1891, 155; 1892, Emlék-könyv 3.). *Szekfü Gyula a történetíró és nemzetnevelő 60. születésnapjára* (Bp. 1943), benne: *Kosáry Domokos*, *A történetíró* (17–39); a kötet végén: műveinek jegyzéke; a teljes jegyzék: *Csapodiné Gárdonyi Klára*, *Szekfü Gyula műveinek bibliográfiája* (Re V. 1942–1943, 765–773). *Szell Farkas* (nekrológ, Sz 1910, 70). *Váczy Péter*, *Szendrei János* (Sz 1927, 335; *Szendrei kisebb cikkei felsorolva*: Akadémiai Almanach 1904–1906, 1908).

Lukinich Imre, *Szentkláray Jenő* (Sz 1925, 439). Istványi Géza, *Szentpétery Imre* (Magyar Szemle 1938, 354). Szentpétery irodalmi munkásságának jegyzékét Janits Iván állította össze (SzEkv, 572). Zsinka Ferenc, *Szilády Áron* (Sz 1922, 452). Dobos István, *Szilády Áron a tudós* (Mezőtúr, 1943). Szabó Károly, *Szilágyi Ferenc emlékezete* (Bp. 1878). *Szilágyi István* (nekrológ, Sz 1897, 466). *Szilágyi Sándor* (nekrológ, Sz 1899, 164). Szádeczky Lajos, *Szilágyi Sándor emlékezete* (Kolozsvár, 1900, kny. EM). Sólyom Fekete Ferenc, *Visszaemlékezések Szilágyi Sándorra* (Hunyadmegyei tört. és rég. társ. évk. 1900). Fraknói Vilmos, *Emlékbeszéd Szilágyi Sándor r. tag felett* (Bp. 1902), ennek függelékében teljes repertórium Dézsi Lajos tollából: *Szilágyi Sándor irodalmi munkássága, 1842–1899*. Csánki Dezső, *Szilágyi Sándor emlékezete* (Sz 1927, 337). Vértessy Jenő, *Id. Szinnyei József* (Sz 1913, 557).

T–Zs

Holub József, *Tagányi Károly* (Sz 1924, 833). Csánki Dezső *Tagányi Károly* (LK 1924). Nagy Miklós, *Takáts Sándor r. tag emlékezete* (Bp. 1937, Emlékbeszédek XXII. 16), uő, *Takáts Sándor* (BpSz 1937, 244. k. 3. közl., 245. k. 3. közl.) és uő, *Takáts Sándor emlékének, 1860–1937* (Bp. 1940). Friedreich Endre, *Takáts Sándor* (Bp-i kegyesr. gimn. ért. 1931/32). Papp László, *Takáts Sándor, 1860–1932* (Balanyi György szerk., *Magyar piaristák a XIX. és XX. században*, Bp. 1942, 351–367). Csánki Dezső, *Gr. Teleki Géza* (Sz 1913, 561); Teleki társulati elnöki beszédei szinte évente találhatók a Sz 1895–1910. évfolyamaiban). Toldy Ferenc, *Emlékbeszéd gr. Teleki József felett* (Pest, 1855). *Teutsch György* (nekrológ, Sz 1893, 635); G. D. Teutsch irodalmi munkásságának jegyzéke: J. Trausch, *Schriftsteller Lexikon*, III. 371–388, IV. 457. Friedrich Teutsch, *Georg Daniel Teutsch. Geschichte seines Lebens* (Nagyszeben, 1894). Csánki Dezső, *Thallóczy Lajos* (Sz. 1917, 1). Károlyi Árpád, *Thallóczy Lajos élete és működése* (Bp. 1937, Emlékbeszédek XXIII. 1). Tóth László, *A magyar Balkán-kutatás megindítója: Thallóczy Lajos* (Jelenkor III. 1941, 24. sz., 15); Thallóczy elnöki beszéde: *Évszázad* (Sz 1915, 113). *Thaly Kálmán* (nekrológ, Sz 1909, 695); Thaly elnöki beszédei: Sz 1877, kiránd. 72; 1889, kiránd. 3. Wlassics Gyula, *Thaly Kálmán* (Sz 1910, 685). Márki Sándor, *Thaly Kálmán emlékezete* (Sz 1911, 481). Veszprémy Dezső, *Thaly Kálmán* (Pozsony, 1915, és bővebben: Bp. 1928). *Thury József* (nekrológ, Sz 1906, 572). Németh Gyula, *Thury József l. tag emlékezete* (Bp. 1934). Greguss Ágost, *Toldy Ferenc félszázados irodalmi munkássága, 1821–1871* (Pest, 1871; még ezután is vannak munkái!). Szabó Károly, *Toldy Ferenc emlékezete* (Sz 1876, 177). Zólyomi Lajos, *Toldy Ferenc* (Pozsony, 1882, Magyar Helikon). Váczy János, *Toldy Ferenc* (Sz 1905, 597). Kuncz Aladár, *Toldy Ferenc* (Bp. 1907, repertóriummal). *Torma Károly* (nekrológ, Sz 1897, 277). *Váczy János* (nekrológ, Sz 1918, 444). *Vámbery Armin* (nekrológ, Sz 1913, 634). *Varju Elemér* (nekrológ, Sz 1945–1946, 310). *Városhy Gyula* (nekrológ, Sz 1910, 777). Iványi Béla, *Vécsey Tamás* (Sz 1912, 397). *Véghelyi Dezső* (nekrológ, 1897, 464). *Villányi Szaniszló* (nekrológ, Sz 1898, 664). Bártfai Szabó László, *Vízota Gyula* (Sz 1947, 358). *Szilágyi Sándor*, *Wenzel Gusztáv* (Sz 1891, 849). Vécsey Tamás, *Emlékbeszéd Wenzel Gusztáv r. tagról* (Bp. 1894, Emlékbeszédek VIII. 5.). Ujlaki Miklós, *Wenzel Gusztáv, 1812–1891* (Bp. 1936, kny.). Málusz Elemér, *Wertheimer Ede* (Sz 1930, 927). Zsinka Ferenc, *Wertner Mór* (Sz 1922, 451). Madzsar Imre, *Závodszy Levente* (Sz 1938, 551). Sőregi János, *Zoltai Lajos élete és működése* (Debrecen, 1943). Esze Tamás, *Zoványi Jenő 90 éves* (Az Út 1955, 42. sz.). Áldásy Antal, *Zsilinszky Mihály* (Sz 1925, 435; Zsilinszky elnöki beszédei: Sz 1904, 273; 1908, 359). Zsinka Ferenc (nekrológ, Sz 1930, 571).

4. Gazdaságtörténet

A történettudomány egyes ágai közül a gazdaság és társadalomtörténet vonalán a korábban (I. 21–22, II. 28–80) említettek mellett az újabb összefoglalók közt említhetők: Pach Zsigmond Pál, *Az eredeti tőkefelhalmozás Magyarországon* (Bp. 1952), eredetileg külön megjelent tanulmányainak szlovák fordítása: *K problemom pôvodnej akumulácie kapitálu v Uhorsku* (Bratislava, 1952), valamint uő, *Magyar gazdaságtörténet* (közgazdaságtudományi egyetemi jegyzet, Bp. 1954); az utóbbival kapcsolatban kritikai értékelő megjegyzések: S. Sándor Pál és Berend Iván, *Gazdaságtörténetírásunk és oktatásunk néhány kérdése a párt- és kormányhatározatok útmutatásai után* (Sz 1954, 189). A gazdaságtörténet néhány határházát illetően a másutt (II. 43) id. történeti és gazdaságföldrajzi anyag mellett két korábbi tanulmány: Wellmann Imre, *Néprajz és gazdaságtörténet* (Ethnographia 58 k. 1947), és Maksay Ferenc, *Néprajz és településtörténet* (kny. Ethnographia 59 k.).

5. Hadtörténet

A hadtörténet összefoglaló problémáira az id. (I. 22) anyagon kívül: Borus József, *A magyar hadtörténet-írás helyzete és feladatai* (HK 1954, 1. sz. 64—90); ld. Perjés Géza hozzászólását (HK 1954, 3—4. sz., 375—385). Sziklai Sándor, *Hadtörténetírásunk feladatai a MDP III. kongresszusának tükrében* (HK 1954, 2. sz., 3—15.). Itt említhető: *A szabadságért mindhalálig. Magyar katonalevelek*. Össze-
gyűjtötte Kozocsa Sándor. Szerk. és jegyzetekkel ellátta Benda Kálmán (Bp. 1952);
valamint: Kumorovitz L. Bernát ugyancsak korszakon végigtekintő tanulmánya:
A magyar zászló és nemzeti színeink múltja (HK 1954, 3—4. sz., 18—60).

Az idevonatkozó régi irodalomból kiegészítésül: Ipolyi Arnold, *A magyar hadtör-
ténet tanulmánya* (Sz. 1879, kiránd. 3. és kny.). Salamon Ferenc, *Általánosságok a hadtörté-
nelemlről* (HK 1881, 1). Szederkényi Nándor, *A magyar hadi intézmény történeti és közjogi
megvilágításban* (Bp. 1896; hiányaira ld. Sz. 1897, 359). Berkó István—Gyalóka J. Jenő—
Markó Árpád—Pilch Jenő, *A magyar katona. Vitézségünk ezer éve* (I—II. Bp. 1933).
A tárgyi emlékekre: Majláth Béla, *Hadtörténelmi ereklyék a Magyar Nemzeti Múzeumban*
(HK 1888, 186). Szendrei János, *Magyar hadtörténelmi emlékek a külföldi múzeumokban*
(Bp. 1890, tíz táblával), és uő további adalékai ugyan ezen a címen (HK 1893, 92, 266,
377, 691; 1917, 328; 1918, 33, 186; 1922—23, 269; 1924, 285); uő, *Magyar hadtörténelmi
emlékek* (Sz. 1896, 944); és uő, *Magyar hadtörténelmi emlékek az ezredéves országos kiállítá-
sán* (Bp. 1896, sokszáz képpel, német kiadásban is). Csak részben hadtörténeti vonat-
kozásúak, de itt mindjárt megemlíthetők ugyancsak Szendrei János viselettörténeti munkái
is: *Magyar viseletképek címeres leveleinkben* (Bp. 1892; 105 kép); uő, *A magyar viselet
történeti fejlődése* (Bp. 1905; 180 kép), és uő, *Adatok a magyar viselet történetéhez* (Bp.
1908; 30 tábla).

6. Irodalom- és művészettörténet

Az általános jellegű irodalom- és műveltségtörténeti anyaghoz, melyet egyes
idevágó fejezetek élén idéztünk (I. 130, 179, 268; II. 140—141) hozzáveendő:
Waldapfel József, *Irodalomtörténetírásunk helyzete és feladatai* (NyOK II. 1951,
23—39), bevezető előadás az irodalomtörténeti kongresszushoz, melynek anyaga
uo. olvasható (NyOK II. 1951, 41—176), így Klaniczay Tibor referátuma a régi,
Barta Jánosé pedig a felvilágosodási és reformkori irodalom történetének újabb
eredményeiről, problémáiról, soronlevő feladatairól, hozzászólásokkal; vö. *Az
irodalomtörténeti kongresszus előadássorozata az irodalomtörténeti kutatás helyzeté-
ről és feladatairól* (IT 1952, 118).

A művészettörténeti vonatkozású általános munkákat az előző kötetek
másutt, egyes fejezetek élén (pl. I. 185, II. 145) idézik. Az új anyagból mégis ide
kívánczik a korábbi kutatások és irodalom visszatekintő, összefoglaló értéke-
lése Zádor Annától: *A magyar művészettudomány történetének vázlata* (A Magyar
Művészettörténeti Munkaközösség Évkönyve, 1951, 9—40), valamint az újabb
eredmények mérlege: *A magyar művészettörténet-kutatás tíz esztendeje* (Művészet-
tört. Ért., 1955, 73—78; mellette bibliográfia is). Az elmúlt évtized eredményei-
nek fölméréséhez ld. még: Entz Géza, *Vita a magyar középkori művészet kutatá-
sáról* (Művészettört. Ért., 1955, 256—261). A műemlékanyagra stb. vonatkozó
összefoglaló jellegű irodalmat alább külön (III. 78. l.) idézzük, itt elég Gerő
László, *Magyar építészet* (Bp. 1954) c. munkáját említenünk; ld. még: Valló
István—Borbíró Virgil, *A magyar városépítéstörténeti kutatás feladatai és módszer-
tana* (Településtud. Közl., 1953 ápr., 90—142).

7. Helytörténet, helyismeret

Az építészeti és más történeti emlékeket tárgyaló újabb irodalmunk ért-
hető módon sok vonatkozásban helytörténeti jellegű, akár egyes vidékeket tár-
gyal, mint pl. Radnóti Aladár—Gerő László, *A Balaton régészeti és történeti*

emlékei (Bp. 1952), akár, vagy még inkább, ha egyes megyéket vagy városokat. E munkákat (Budapest, Sopron, Nógrád műemlékeiről stb.) a szöveg megfelelő helyeire osztva említjük, s éppígy a tulajdonképpeni helytörténeti irodalom kisebb-nagyobb friss termékeit (Eger, Debrecen stb. történetéről) is. Ezekon kívül itt még megemlítjük az alábbiakat: Csatkai Endre, *Sopron* (Bp. 1954). Gerő László *Tata települése és műemlékei* (Bp. 1954, Mérnöki Tk. Int. 2805). Papp Imre, *Alföldi városaink fejlődésének vázlata* (Bp. 1954, Mérnöki Tk. Int. 2908). Feuerné Tóth Rózsa, *Margitsziget* (Bp. 1955, „Műemlékeink” füzet sorozat). A kissé még sovány helytörténeti anyagból: Szalkay Zoltán, *Nógrád megye történetének haladó hagyományai* („Palócföld” 1954, 1. sz.). Szabó Gyula, *Somogy megye évezredei* (Kaposvár, 1954, népszerű vázlat). Kovács Béla, *Zalaegerszeg története, 1247—1945* (Zalaegerszeg, 1955). Ilyen jellegű témák feldolgozásához módszertanilag is használható tájékozást ad Eperjessy Kálmán, *Csongrád megye helytörténeti kutatásainak feladatai. Útmutató a megye helytörténeti kutatásához* (Szeged, 1955).

A régebbi, sokszor igen egyenetlen értékű, de nemegyszer jó adatokat nyújtó helytörténeti irodalom felsorolására, ismertetésére e munka természetesen nem vállalkozhatott. Meg kellett elégednie azzal, hogy egy-egy korszaknál vagy egy-egy történeti jelenséggel kapcsolatban illusztratív anyagként említsen belőle jellemző, használható példákat. A kutatni kívánót azonban figyelmeztetnünk kell arra, hogy a bibliográfiák szakaszában, a kötet elején id. Bodor-féle helyismereti könyvészetben, valamint a *Magyar Történeti Bibliográfia*, 1825—1867 ún. Általános (I.) részében, ha nem is hiánytalanul, de legnagyobb részben megtalálja az általunk tárgyalt korszak helytörténeti irodalmát is.

A különböző térképeket szintén nem sorolhatjuk itt fel. De az újabb irodalomból megemlítjük Fodor Ferenc áttekintését: *A magyar térképírás (1—2, Bp. 1952—1953)*, és uő, *A magyarországi Duna térképi helyzetének fejlődése a XV—XIX. században* (Földmérés. Közl., 1954, 1. sz., 15—30), valamint azt, hogy a magyarországi kéziratok vízrajzi térképek katalógusát (1867-ig) kiadta a Műszaki Egyetem Könyvtára (I. Bp. 1954).

8. Segédtudományok

A segédtudományok hazai történetét tárgyaló, id. anyag (I. 22) mellett: Bárczay Oszkár, *A heraldika kézikönyve* (Bp. 1897), továbbá a Magyar Történettudomány Kézikönyve c., széleskörűnek indult sorozat egyes ténylegesen napvilágot látott darabjai; Szentpétery Imre, *Chronologia* (Bp. 1923), uő. másutt (I. 53) is id. magyar oklevéltana: Áldásy Antal, *Címertan* (Bp. 1923). Ugyanezen sorozatból részben (pl. forráskritikai vonatkozásban) idevág, főleg azonban az adott időszak polgári történetfelfogását tükrözi: Dékány István, *A történettudomány módszertana* (Bp. 1925). Ld. még Kumorovitz L. Bernát, *A magyar szfragisztika múltja* (SzEkv 1938).

9. Külföldi vonatkozások

A magyar—külföldi kapcsolatok általános jellegű irodalmát illetően legyen szabad az idézett anyag (I. 22—23) mellett a *Magyar Történeti Bibliográfia*, 1825—1867 (I. Bp. 1950) általános részének idevágó szakaszára (30—33. l.), valamint, a szovjet történetírás vonatkozásában, a jelen szakasz élén mondotakra utalnunk; továbbá a történészkongresszus nyomtatásban is napvilágot látott anyagából (Magyar Történész Kongresszus, Bp. 1954) a szomszédos népekkel való kapcsolatok kérdéséről folyt megbeszélésekre. Az egyes népek közül pedig Kovács Endre munkájára: *Magyar—cseh történelmi kapcsolatok* (Bp. 1952; ism. és a bibliográfiát hiányolja Niederhauser Emil, Sz 1952, 818). Az újabb cseh-

szlovák irodalomból általános, elvi jelentőséggel bírnak : Josef Macek, *Nemzeti történelmünk kozmopolita felfogása ellen* (TIÉ 1952, 10—12. sz.), és uő, *A csehszlovák történettudomány mai helyzete és a magyar történettírással való szoros együttműködés feladatai* (Sz 1953, 672—680 ; a cikk egy része előadás volt a magyar történeteszkongresszuson). Említendő, hogy a csehszlovák történelem periodizálásával (az ott is készülő egyetemi tankönyvekkel kapcsolatban lefolyt) vita tézisei, a vita ismertetésével, megjelentek a Československý Časopis Historický (a régi és 1948 óta abbamaradt Český Časopis Historický 1953-tól megjelenő utóda) hasábjain (1953. 2. sz.), valamint a Historický Časopis c. folyóiratban (1953, 1. sz.), magyar fordításban pedig a TIÉ hasábjain ; vö. F. Graus, *Kísérlet a cseh történelem periodizációjára a feudalizmus korában* (TIÉ IV. 1953, 10—12. sz., 174—200), L. Holotik, *A szlovák történelem periodizációjához a feudalizmus és a kapitalizmus korában* (TIÉ IV. 1953, 10—12. sz., 201—240) és B. Černý, *Beszámoló a csehszlovák történelem periodizációjáról tartott konferenciáról* (TIÉ IV. 1953, 10—12. sz., 246—258).

A csehszlovák történelem 1848-ig terjedő korszakainak téziseit e kiadvány foglalja össze : *Přehled československých dějin*, I. (a Československý Časopis Historický 1954. 2. sz. mellékleteként) ; az itt előadott tézisek megvitatására ld. Arató Endre és Székely György ismertetését : *A csehszlovák történeteszek liblícei konferenciája* (Sz 1954). Pach Zsigmond Pál—Hanák Péter, *A csehszlovák történeteszek smolenicei konferenciája* (Sz 1955, 121). Utalhatunk még J. Macúrek tanulmányára a budapesti levéltárak bohemikáiról (Časopis Matice Moravské, 1951, 1—2. sz.). — *Dejiny Slovenska*. (Tézisek. A Hist. Časopis 1955. évi melléklete.) A lengyel történeteszek otwoccki konferenciájáról (1951 dec.—1952 jan.) magyarul is hozzáférhető J. A. Koszminszkij beszámolója. (TIÉ 1952, 7—9. sz., 125). V. Koroljuk—I. Miller, *Lengyelország történetének periodizációja* (TIÉ 1952, 1—3. sz.). — Újabb a problémák és kutatások helyzetének összefoglaló ismertetése : Bogusaw Leśnodorski, *A történettudomány a népi Lengyelország első évtizedében* (Sz 1955, 736—764). Itt is emlékeztetjük az olvasót a Lengyelország történetét legújabbán összefoglaló, fent (III. 35. 1.) már id. lengyel egyetemi tankönyvre. — Ugyancsak fent (III. 35. 1. idéztük már a Jugoszlávia történetét és legújabb történettudalmát összefoglalóan ismertető műveket. Az utóbbit (*Ten years of Yugoslav historiography*, Belgrád, 1955) azért is külön figyelmébe ajánljuk az olvasónak, mivel az anyag lezárása után kapván kézhez a benne található értékes anyag részletes feldolgozására és beillesztésére nem volt már megfelelően alkalmunk. Román vonatkozásban Mihail Roller záróbeszéde a román történeteszek 1953. jan. 16—17-i tanácskozásán (megjelent : Studii c. folyóirat, 1953. 1. sz.) ugyancsak olvasható főbb részleteiben magyarul is : *A Román Népköztársaság története kutatásának néhány problémája I. V. Szétlén* : „A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban” c. munkájának világlátás (Sz 1954, 196—212). Újabb több, erdélyi vonatkozásban is értékes tanulmányt tartalmazó gyűjteményes kötetek : *Studii și referate privind istoria României* (I—II. Bukarest, 1954). A román történeteszek széles időszakot átfogó gyűjteményes kötete, 27 tanulmánnyal a római nemzetközi kongresszus alkalmából : *Nouvelles études d'histoire présentées au Xe congrès des sciences historiques* (Bukarest, 1955). — Végül megemlíthetjük Bulgária összefoglaló történetét *Istoriija na Bălgarija* (I. Szófia, 1954), a bolgár állam- és jogtörténet legújabb összefoglalását : Angelov Dimităr—Andrejev Mihail, *Istoriija na bălgarszkata dăržava i pravo* (Szófia, 1955), valamint Niederhauser Emil tájékoztatóját : *A bolgár történettudomány fejlődése* (Sz 1955, 2. sz., 270—286). — Az osztrák történetkutatáshoz újabb : Alphons Lhotsky, *Geschichte des Instituts für österreichische Geschichtsforschung, 1854—1954* (Graz, 1954).

I. 24—25. l. Az arab-perzsa forrásokhoz kiegészítések : Czeglédy Károly—Harmatta János, *Ibn Fadlan über die Bestattung bei den Volga-Bulgaren* (Arch. Ért. 1946—1948). Ibn Fadlan szavahihetőségének kérdéséről ld. újabban A. P. Kovaljevskij tanulmányát (Isztoriceszkije Zapiszki 1950, 35. sz.). — A Lengyelországról szóló legrégebbi útleírás új kiadása nemrég jelent meg latin és lengyel fordítással : *Relatio Ibrahim Ibn Jakub* (Krakó, 1946, Monumenta Poloniae Hist. Nova series t. 1.) ; vö. G. Labuda (Roczniki Hystoryczne, 1947).

I. 25—27. l. A bizánci források közt id. Bölcs Leó-irodalomhoz hozzáveendő Moravcsik Gyula alapos, újabb tanulmánya : *Bölcs Leó Taktikája mint magyar történeti forrás* (Sz 1951, 3—4. sz. 334—353). Moravcsik Gyula már id. Konstantinos-kiadásáról ismertetés jelent meg Gyóni Mátyástól (Sz 1951, 255). — Joseph Déer, *Le problème du chapitre 38 du De Administrando Imperio Παγκράτεια*. (Mélanges H. Gregoire 1953, 93—121).

I. 27—28. l. Az orosz őskronika legújabb filológiai kritikai szövegkiadása, mai orosz nyelvre való átdolgozással és egy kötet kommentárral : *Povesztyi vremen-nih let* (1—2, Moszkva—Leningrád, 1950). — A. A. Sahmatov orosz forráskritikai munkásságának értékelésére ld. újabban V. T. Pasuto cikket (Voproszi Isztorii 1952, 2. sz.).

A Cyrill és Method-kérdéssel kapcsolatban megemlíthető bolgár könyvészeti összeállítás : M. Popruženko-St. Romanski, *Kirillo-metodievskia bibliografija*, 1934—1940 (Szófia 1942). Cyrill magyar vonatkozásaihoz : Szamota István, *Orosz, szerb és bolgár kútfők néhány magyar vonatkozású adata* (Sz 1892, 371).

I. 30—32. l. Őstörténeti irodalmunkat ismét új munkával gyarapította Molnár Erik, *A magyar nép őstörténete* (Bp. 1953), mely egyszersmind példáját nyújtja a komplex módszer alkalmazásának.

Feltevéseiről élénk vita alakult ki ; vö. Zsirai Miklós, *Megjegyzések Molnár Erik őstörténeti munkájáról* (Szabad Nép 1953 dec. 3.) ; hasonlóképpen az új elmélet egyes tételeinek elegendő megalapozását hiányolja Diószegi Vilmos, *A magyarság eredetének kérdéséhez* (Ethnographia 1954, 1—2. sz. 244—253). Ugyancsak újabb termés az idevágó szakirolomnak : Hajdu Péter, *A magyarság kialakulásának előzményei* (Bp. 1953, Nyelvtudományi Értekezések 2) ; ld. uő, *K etnogenezu vengerszkoگو naroda* (Bp. 1953, kny. AL, 247—316). Vö. Szabolcsi Bence, *Magyar őstörténet, magyar népzene* (Irodalmi Újság 1954 jan. 2.). Hajdu Péter, *A magyar őstörténet kérdéseiről* (Irodalmi Újság 1954 jan. 30.). Szabolcsi Bence, *Mégegyszer őstörténet és népzene* (Irodalmi Újság 1954. febr. 10.). — A Magyar Nyelvtudományi Társaság 1953. december 1-i vitaülésének (benne a Molnár Erik-féle elmélet körüli vitának) anyaga újabban napvilágot látott : Czeglédy Károly, Hajdu Péter (szerk.), *A magyar őstörténet kérdései* (Bp. 1955).

A X. nemzetközi történészkongresszus alkalmából készült összefoglalás : Molnár Erik, *Einige Fragen zur ungarischen Urgeschichtsforschung* (Études, Bp. 1955, 45—71). — Lakó György, *Az újabb őstörténeti kutatások eredményei és a nyelvtudomány* (MNY 1953, 3—4. sz. 266—278), és uő, *Finnugor nyelvészeti munkálatok és nyelvtudományi nézetek a Szovjetunióban* (Bp. 1954, kny. NYOK 183—211). Vértés Edit, *Ranbemerkingen zu den neuesten Forschungen auf dem Gebiete der ungarischen Vorgeschichte* (AL IV. 1954, 427—459). Ld. ezzel kapcsolatban a magyar szókészlet finnugor elemei c. akadémiai munkálatról Hajdu Péter rövid beszámolóját (NYOK IV. 1953, 511—514), valamint előzőleg Moór Elemér, *A magyar nyelvtörténet őstörténeti vonatkozásai. Adalékok az ősmagyar nép és nyelv kialakulásának kérdéséhez* (Nyelvtud. Közlemények, 1948, 9. folyt.). Korompay Bertalan, *A „finnugor régészet” őstörténeti tanulságai* (Nyelvtud. Közlemények, 1952, 219—232). Bárczi Géza, *Török jövevényszavaink legrégebbi rétegének kérdéséhez* (NYOK II., 1951, 347—371 ; a nyelvtudományi bizottság vitaülésén, hozzá-

szólásokkal), és uő, *A magyar szókincs eredete* (Bp. 1951). Annak érzékelésére, hogy a Szovjetunióbeli ásatások mit hozhatnak, ld. a zuevoi temető régészeti anyagának elemzését: László Gyula, *A magyar őstörténet régészete* (TÖK V. 1954, 459—488; hozzászólásokkal).

A régi irodalomból még megemlítjük: Edouard Sayous, *Les origines et l'époque païenne de l'histoire des Hongrois* (Páris 1874; ism. Sz 1875, 334). Marczali Henrik, *Török eredetű-e a magyar nemzet* (BpSz 1895).

I. 32—33. I. A Kaukázus vidékének etnikai viszonyaira újabban: Cegledy Károly, *Kaukázusi hunok, kaukázusi avarok* (AT II. 1955, 121—140); uő, *Heftaliták, hunok, avarok onogurok* (MNY 1954, 1—2. sz. 23—32). A kazár dolgokra, melyeket illetően a régibb irodalomból is hozhatnánk még kiegészítő adalékokat (így: Kállay Ferenc, *A kazárok birodalmáról*, UMM 1850—1851, II. 457; Kemenes Pál, *A khazar nemzet nevééről*, Sz 1908, 459), ld. újabban Lang Dezső, *A kazárok zsidósága* (MNY 1948, 1. sz.), valamint Czegledy Károly, *Egy kazár méltóságnév* (MNY 1947, 4. sz.), és (egy, a kazárok eredetét és nyelvét tárgyaló tanulmány részleteként) uő, *Sarkel* (MNY 1952, 79—86); uő, *IV—IX. századi népmozgalmak a steppén* (Bp. 1954, Magyar Nyelvtud. Társ. kiadv. 84), és uő, *A kangarok (besenyők) a VI. századi szír forrásokban* (NyOK V. 1954, 243—276; benne a IX. századi besenyő támadásról, az etelközi dolgokról is szó van). — Pais Dezső, *Turul. Az Árpád-nemzettség totem-madara* (MNY 1949); népünk elnevezéséről ld. uő, *Dentumoger* (MNY 1948) és újabban Moór Elemér, *A magyar népnév eredetének kérdéséhez* (Bp. 1953, kny. Nyelvtud. Közl. 1952, 75—95).

I. 34. I. A honfoglalás időszakával foglalkozó újabb irodalomból: Györffy György, *Kurszán és Kurszán vára* (Budapest régiségei, XVI. Bp. 1955, 9—40); érdekes tanulmány, (a kazár típusú kettős uralomból kiindulva), mely talán kissé túl határozott hangnemben fejt ki azt az egyébként nem valószínűtlen föltevést, hogy 904-ben bekövetkező haláláig Kurszán volt a főfejedeleme, és Árpád csak akkor ragadta magához a hatalmat.

A régebbi irodalomból érdemes még megemlíteni Nagy Géza elég részletes megjegyzéseit a Rohonyi-féle munkához (Sz 1897, 423, 535, 618), valamint Márki Sándornak az ország előző, honfoglalás előtti viszonyait is tárgyaló áttekintését: *A középkor kezdete Magyarországon* (Sz 1890, 311, 396), végül Karácsonyi János vázlatát: *A honfoglalás és Erdély* (Bp. 1896, kny. KSz). Kárpátaljáról: Szabó Károly (Sz 1868, 281, 281, 475). Megfelelő kritikával figyelmebeveendő itt a *Handwörterbuch des Grenz- und Auslandsdeutschtums* (Stuttgart 1933—1935) idevágó, magyar vonatkozású címszavai is.

I. 34—36. I. A Dunamedence múltját illetően hadd utaljunk itt ismét, mindenek előtt, a bibliográfiák szakaszában előzőleg már idézett, Banner—Jakabffy-féle új, nagy összeállításra (mint amely a Dunamedence múltjára vonatkozó régi és újabb irodalomnak nélkülözhetetlen repertóriuma, valamint az Archaeológiai Értesítő és a Numizmatikai Közlöny hasábjain közzétett részlet-eredményekre. Itt mindössze arra szorítkozhatunk, hogy néhány újabb, megítélésünk szerint jelentősebb munkára figyelmeztessük az olvasót: a hazai-római korszakot illetően Barkóczi László, *Briquetio* (Bp. 1951, Dissertationes Pannonicae II. 22); uő, Erdélyi Gizella és mások közös, nagy vállalkozása: *Intercisa (Dunapentele-Sztálinváros) története a római korban* (I. Bp. 1954; gyűjteményes kötet, Szilágyi János bevezetőjével); ism. Bónis Éva (TÖK V. 1954, 183—193); vö. Oroszlán Zoltán—Nagy Tibor, *Megjegyzések Intercisa történetének új feldolgozásához* (Arch. Ért. 1955, 230—244). Szilágyi János, *Les variations des centres de prépondérance militaire dans les provinces frontalières de l'Empire Romain* (Bp. 1954, kny. Acta Antiqua, 117—223), és az 1954. évi tervásás eredményeinek előzetes ismertetésével uő, *Az aquincumi legiótábor erődítés-rendszerének és kiterjedésének kérdéséhez* (AT II. 1955, 91—96). Egy adott helység ókori és koraközép-

kori viszonyainak (természet szerint sokkal szűkszavúbb, de gondos) felvázolására ld. még: Györffy György, *A szávaszentdemeteri görög monostor XII. századi összeírása* (TOK II. 1952, 325. sk., a bevezető részben). Honfoglalás előtti helyi régészeti anyagot ismertet Radnóti Aladár soproni vonatkozásban (*Sopron és környéke műemlékei*, Bp. 1953). Pest-budai vonatkozásban: Nagy Lajos, *Az Eskütéri római erőd, Pest város öse* (Bp. 1946). Szilágyi János, *Jelentés a Fővárosi Ökörtörténeti (Aquincumi) Múzeum kutatásairól és szerzeményeiről az 1945—48. évek folyamán* (Budapest régiségei, XV. Bp. 1950, 303), és uő, *A római kori ásatások fontosabb eredményei Budapest területén és az Aquincumi Múzeum értékesebb gyarapodásai az 1951—53. években* (Budapest régiségei, XVI. Bp. 1955, 387); mindkét kötetben e jelentéseken kívül több régészeti részlettanulmány is található. Radnóti Aladár, *Buda régészeti emlékei (Budapest műemlékei, I. Bp. 1955, 13—55)*. A pannóniai városok kontinuitásának legmesszebbmenően Pleidell Ambrus (I. 34. l.) által megfogalmazott elméletét utólag bírálatban részesíti ugyancsak Radnóti Aladár, *A pannóniai városok élete a korai feudalizmusban* (TOK V. 1954, 489—534).

A dunántúli római kori (és azutáni) kereszténységre pótlásként megemlítjük még a régebbi irodalomból: Nagy Lajos, *Pannonia sacra* (SZIE Bp. 1938) és Alföldi András, *A kereszténység nyomai Pannoniában a népvándorlás korában* (uo.). Előzőleg vö. J. Zeiller, *Les origines chrétiennes dans les provinces danubiennes de l'empire Romain* (Páris, 1918). Dáciát illetően még Tamás Lajos másutt (I. 82. l.) id. (és francia kiadásban is megjelent) munkájára is hivatkoznunk kell.

A népvándorlás korának igen bonyolult etnikai viszonyaira természet szerint a hazai régészeti leletek egyes csoportjainak beható elemzése vet fényt; e vonatkozásban fontos vállalkozás: Párducz Mihály, *A szarmatakor emlékei Magyarországon* (I—III, Bp. 1941, 1947, 1951, Archaeologia Hungarica 25, 28, 30); e munka, melynek III. kötete az előzőkben még jelentkező hibákat is sokban kiküszöbölte (vö. Harmatta János ismertetését, TOK II. 1952, 213), egyebek közt azt is bebizonyította, hogy a későszarmata leletek egyik jelentős csoportja a hun időkből származik, jeléül annak, hogy a leletcsoportok, azok etnikai hovatartozása és a történeti korszakhatárok nem esnek mindig és szükségképpen mechanikusan egybe. A hun dolgokra egyébként újabb irodalom: Franz Altheim, *Das Auftreten der Hunnen in Europa* (AA II. 1952, 4. fasc. 269—276). Fettich Nándor, *Régészeti tanulmányok a késői hun fémművesség történetéhez* (Bp. 1951, Archaeologia Hungarica 31), és uő, *A szeged-nagyszéksői hun fejedelmi sírlelet* (Bp. 1953, Archaeologia Hungarica 32). A hun társadalom Attila-kori problémáinak beható elemzésére ld. újabban: Harmatta János, *A hun birodalom felbomlása* (TOK II. 1952, 147—192); uő, *The Dissolution of the Hun Empire* (AA II. 1952, 4. fasc. 277—305). — A hazai avar korszakra a VI. századtól: Fügedi Erik, *Avarok és morva-szlávok* (Arch. Ért. 1944—1945); Kalmár János, *Az avar nyílhegy* (uo.); Nagy Tibor, *Az avar honfoglalás útvonalának kérdéséhez* (Antiquitas Hungarica, 1947), és uő, *Az avar-bizánci kapcsolatok 2. szakaszának (567—582) időrendjéhez* (uo.). Bartucz Lajos, *Adatok a magyarországi avarok etnikai és demographiai jelentőségéhez* (Szeged, 1950). Csallány Dezsőnek az avar leletek bizánci pénzeivel kapcsolatos megállapításaira (AA II. 1952, 231—250) megjegyzések: Fehér Géza, *Avar-bizánci kapcsolatok és a bolgár államalapítás* (Arch. Ért. 1955, 45—47), és ua, *Les relations avaro-byzantines et la fondation de l'État bulgare* (AA V. 1954, 58—59); vö. Sz. A. Nyikityin, *A bolgár nép kialakulása és a bolgár állam létrejötte* (TIE 1952, 10—12. sz. 106—131, fordítás; bővített részlet a Szovjetunióban megjelent bolgár történet I. kötetéből; Fehér Géza és mások korábbi nézeteinek kritikájával). Addig is, amíg a teljes avarkori emléktanyag kritikai feldolgozása megtörténik, hasznos a lelet-

anyag bizonyos elemeinek területileg általánosabb felmérése, amelyet a lószerszámok vonatkozásában végzett L. Kovrig Ilona, *Adatok az avar megszállás kérdéséhez* (Arch. Ért. 1955, 30—44). László Gyula, *Régészeti tanulmányok az avar társadalom történetéhez* c. kéziratának megvitatásáról Harmatta János beszámolója tájékoztat (TOK VII. 1955, 91—106).

Itt kell megemlékeznünk azon mélyreható részletkutatásokról, melyeket 1941 óta haláláig Gyóni Mátyás végzett annak pontos felmérésére, hogy miként használható fel a bizantinológia a románok eredetének, ethnogenezisének kérdésében. Egymás után dolgozta fel a problematikus forrásszövegeket; e tanulmányai: *Az állítólagos legrégibb román nyelvemlék* (EPHK 1942, 1—11; Theophanes), uő, *A paristrioni „államalakulatok” etnikai jellege* (Bp. 1942, kny. Magyar Történettud. Int. Évk.; kimutatja, hogy Anna Komnéné szövegének „szkitái” voltaképpen besenyők), uő, *A legrégibb vélemény a román nép eredetéről* (Bp. 1944), uő, *L'oeuvre de Kekaumenos, source de l'histoire roumaine* (RHC 1945, 96—180), uő, *Les Vlaques du Mont Athos au début du XIIe siècle* (Études Slaves et Roumaines 1948, 30—42), uő, *L'évêché vlaque de l'archevêché bulgare d'Achris aux XIe—XIVe siècles* (uo. 1948, 148—159, 224—233), uő, *Les Volochs des Annales primitives de Kiev* (uo. 1949, 56—92), uő, *Le nom de Βλάχοι dans l'Alexiade d'Anne Comnène* (BZ 1951, 241—252), u. ő, *A balkánfélszigeti vlachok kétlegelős pásztorkodása a középkorban* (NyOK I. 1951, 337—349), ua.: *La transhumance des Vlaques balkaniques au Moyen Age* (Byzantinoslavica 1951, 29—42), I és uő, *La première mention historique des Vlaques des monts Balkans* (AA 1953, 495—515 és kny.). Eredményeit egy háromkötetes forráskiadványban készült közzétenni, ennek azonban már csak tervezete láthatott napvilágot: *A román történet bizánci forrásai* (NyOK V. 1954, 71—78).

I. 36—37. I. A szlávok és magyarok viszonyának kérdését illetően mindekelőtt Kniezsa István nyelvészeti kutatásait kell kiemelni: *Szláv jövevényszavaink a gazdasági élet köréből* (MNY 1950), uő, *A honfoglalás előtti szlávok nyelve a Dunántúlon* (NyOK II. 1951, 373—397; előadás hozzászólásokkal; eredményei szerint délszláv nyelvi sajátosságok elemezhetők ki) ua, *Die Sprache der alten Slawen Transdanubiens* (SS. 1955, I. 1—3. fasc. 29—47), és legújabban uő, *A magyar nyelv szláv jövevényszavai* (I. 1—2. Bp. 1955), a történetkutatás számára is nagyjelentőségű munka, mely segítséget nyújt a szláv hatások és kapcsolatok jellegének és időbeli rétegeinek meghatározásához.

Ehhez pótlásként megemlíthetjük még az I. kötetben (36. l.) csak nevével (ill. a szláv hatást tagadó álláspontjával) említett Volf György idevágó (egyébként elavult) tanulmányainak közelebbi címét: *Első keresztény térítők, nyelvünk, irásunk és történetünk tanúbizonysága szerint* (Bp 1896, kny. BpSz), és uő, *Az egyházi szláv nyelv hazája és a magyar honfoglalás* (Bp. 1897, kny. Nyelvtud. Közlemények; ism. Kuun Géza gr. Sz 1897, 715). Id. még: Pais Dezső, *A római castellum szláv-magyar folytatásai* (MNY 1949, 2. sz.).

A másik alapvető forrásanyagot itt is a régészet nyújtja, és a végső képet természetesen a kettőnek egybehangzó eredményei alapján lehet felvázolni. Ld. ezzel kapcsolatban: Fehér Géza, *Zalavári ásatások* (Arch. Ért. 1953, 1. sz., 31—52, két térképpel), és uő, *A IX—X. századi hazai régészeti anyag kritikai kiadásához* (FA VI. 1954, 92—94, 206—207). B. Mikes Katalin, *Le cimetière dit „de la commune” de Zalavár* (AA IV. 1954, 275—280). Szőke Béla, *Adatok a Kisalföld IX. és X. századi történetéhez* (Arch. Ért. 1954, 119—137; benne a szláv és avar kérdés elemzése a Csallóközben, Győr vidéken stb., és a honfoglalás-kori magyar leletek felsorolása); ld. még Nemeskéri J. embertani vizsgálatait is a következő szakaszban. Szlovák részről néhány pótlólag említhető régebbi cikk: V. F. Sasinek, *Zalavár és Mosaburg* (Sz 1906, 172). J. Stanislav, *Pribinovi vel' moži* (Pribina főurai, Linguistica Slovaca, 1941, 118—150) és D. Rapant, *Pribinov*

nitriansky kostolík (Pribina nyitrai temploma, Pozsony, 1941, kny.) után, az új irodalom sorában ld. Ján Dekan, *Začiatky slovenských dejín a ríša veľkomoravská* (Pozsony, 1951; a szlovák történelem kezdetei és a nagymorva birodalom) feltételezi a magyar állam feudális viszonyainak valaminő összefüggését is a morva birodalommal, bár még kérdéses egyebek közt, hogy az utóbbi mennyiben tekinthető feudális államnak. Az ezidőbeli cseh viszonyokra ld. František Graus, *Dějiny venkovského lidu v Čechách v době předhusitské* (I. Prága, 1953; A csehországi falusi nép története a husziták előtti időkben).

I. 37—39. I. A honfoglalást követő évszázad régészeti anyagát, sírleleteit illetően megint csak utalnunk kell (az előző szakaszban idézettek mellett) a bibliográfiák szakaszában említett Banner—Jakabffy-féle bibliográfiára, mely az idevágó régebbi anyagot is részletesen felsorolja. Török Gyula, *Halimba—Cseres X—XII. századi temetője* (Folia Archaeologica VI. 1954, 95, 207). Honfoglalás-kori sírok éremleleteire újabban: Huszár Lajos, *Das Münzmaterial in den Funden der Völkerwanderungszeit im mittleren Donaubecken* (Acta Archaeologica V. 1955).

Megemlíthetjük még Nemeskéri János antropológiai kutatásait: *Honfoglaló magyarság — árpádkori magyarság* (Antiquitas Hungarica 1947), uő, *Újabb adatok a koraárpádkori magyarság embertani ismeretéhez* (uo. 1948), uő, *Csepel község határában feltárt koraárpádkori leletek embertani vizsgálata* (uo. 1949), és uő, *A Fővárosi Képtár kertjében feltárt XI. századi sírok embertani leleteinek vizsgálata* (Budapest régiségei XV. 1950); uő, és Gáspárdy Géza, *Megjegyzések a magyar őstörténet embertani vonatkozásaihoz. Az üllői és egri honfoglaláskori temetők embertani vizsgálata* (Bp. 1954, kny. Annales Historico-Naturales V. 485—526).

Az állatokra Hankó Béla új könyve: *A magyar háziállatok története ősidőktől máig* (Bp. 1954). — A honfoglalók hitvilágának, ősvallásának rekonstruálásához szükséges módszerekről ld. Diószegi Vilmos, *A viaskodó táltosbika és a samán állatalakú élettelke* (Ethnographia, 1952, 43—44, 308—365), uő, *K voproszu o bor'be samanov v obraze zsvotnüh* (Bp. 1953, kny. Acta Orientalia, 303—316) és további fejtegetéseit (Ethnographia, 1954, 1—2. sz.), és Csalog József, *A honfoglaló magyar nép hitvilága kutatásának egy megoldatlan kérdése* (Ethnographia, 1955, 1—4. sz., 521). A népzene őstörténeti vonatkozásaira fent (60. l.) már említettük Szabolcsi Bence vitacikkeit (Irodalmi Újság, 1954. jan. 3.). — A régi írás problémájához megemlítendő még: Németh Gyula, *A székely írás egy új emléke: a homoród—karácsonyfalvi felírat* (MNy 1954).

I. 39. I. Az ősi fegyverekről id. (névtelen) Pulszky cikk (alulról 7. sor) adatai így igazítandók: HK 1891, 130.

40—41. I. A kalandozások időszakára: Marczali Henrik, *Az ágostai csata* (Sz 1894, 867), és uő, *A magyar nemzet átalakulása a X. században és a fejedelemség megalapítása* (BpSz 1894). Karl Lajos, *Magyarország a lorrainei költészetben és hagyományban* (Sz 1908, 769). — Kropf Lajos, *Lehel kürtje* (Sz 1897, 171, 372). — Újabban: László Gyula, *Lehel kürtje* (Bp. 1953).

3. A feudalizmus kezdetei, 970—1196 (I. 42—85. l.)

a) Források, oklevelek

I. 43. I. Árpádkori elbeszélő forrásainkról összefoglaló, ismertető „kalauzt” adott ki újabban, önálló kötetben, C. A. Macartney, *The Medieval Hungarian Historians. A Critical and Analytical Guide* (Cambridge, 1953), első részében a történeti hagyomány fejlődését, a másodikban az egyes szövegeket sorra véve ismerteti és mérlegre teszi; a régebbi szakirodalmat részletesen felhasználja, az újabb tanulmányokat azonban már nem.

Ez mintegy összefoglalása korábbi idevágó tanulmányainak: *Studies on the earliest Hungarian historical sources* (Bp. 1938), és uő, *Studies on the early Hungarian historical sources* (I—II. Bp. 1938, III. 1941; IV—V. Bp. 1940; VI—VII. Oxford, 1951).

I. 43—44. I. Az újabb Anonymus-irodalomból: Szilágyi Lóránd, *P. magister forrásai és módszere* (MNY 1947, 3. közl.). Pais Dezső, *Az Anonymus-féle „portus graeci” és rokonsága* (MNY 1948). Mészöly Gedeon, *Szótörténet-munkatörténet* (Ethnographia, 1954, 1—2. sz.) a „Hymusudvar” kifejezés magyarázataival (= sövényfallal övezett földvár) fényt vet korai földváraink szerkezetére is. P. Hidvégi Andrea, *Adalékok Anonymus nyelvjárásához* (MNY 1955, 2. sz., 156—163). Irodalomtörténeti szempontból érdekes problémafölvetés: Hadrovics László, *Az ó-magyar Trója-regény nyomai a délszláv irodalomban* (NyOK V. 1954, 79—181; Kardos Tibor hozzászólásával) kimutatja, hogy a Trója-regény valamennyi délszláv változatát egy olyan magyar alapszövegből fordították, mely feltehetően az Anonymus által írt latin eredeti nyomán készült a XIII. században. A korábbi irodalomból ld. még e vonatkozásban: Király György, *A trójai háború régi irodalmunkban* (ITK 1917, 1—23, 129—150).

A korábbi Anonymus-irodalomhoz pótlások: Vass József, *Béla király névtelen jegyzőjének kora* (Kolozsvár, 1865). Foltinyi János, *Néhány hely a zátyi apátság alapító leveléből s Anonymus kora és kiléte* (Sz 1871, 546). Uhlárik János, *Anonymus latinsága* (Nagyszombat, 1889). Szabó István, *Anonymus Arpalice-je* (Sz 1890, 367). Tóth-Szabó Pál, *A bihari vár* (Sz 1900, 547). Konrad Schünemann, *Die „Römer” des anonymen Notars* (Ujb 1926, 448—457). Váczy Péter, *Anonymus és a Justinus-kivonat* (T 1944—46, 1—13).

I. 45. I. A kisebb elbeszélő szövegeket illetően pótlások: Knauz Nándor, *A pozsonyi krónika* (UMM 1856), és utó, *Két krónika* (Sz 1875, 623, 684; az esztergomi rövid krónika és a zágrábi krónika).

I. 48. I. Cosmas krónikájával kapcsolatban (I. 48. I.) fel kell hívunk a figyelmet annak új kiadására (Prága, 1950, cseh fordítással).

I. 49. I. Freisingi Ottó munkájának folytatójára l. újabban: Ch. Chr. Mierow, *Rahewin, continuator of Otto of Freising* (CB 19. k. 1952, 4—5, 7—8).

I. 50. I. Edrisi irodalmához: *Enzyklopädie des Islam. Ergänzungsband* (Leiden—Lipese, 1938, 68). Wilhelm Hoenerbach, *Deutschland und seine Nachbarländer nach der grossen Geographie des Idrisi* (Stuttgart, 1938). Tadeusz Lewicki, *La Pologne et les pays voisins dans le „livre de Roger” de Al-Idrisi, géographe arabe du XIIe siècle* (Mémoires de la Commission orientale, 34, Krakó, 1945).

I. 51—52. I. A Hartvik-legendánál megemlíthető még Podhradszky József kiadása (Buda, 1836). — Karácsonyi János, *Szt. Gellért püspök müncheni codexe* (MK 1894). Ivánka Endre, *Szt. Gellért teológája* (SZIE). Relković Davorka, *A Szt. Gellért-legendája emléke a törököknél és a délszláv költészetben* (Ethnographia 1947).

I. 52. I. A XI. századi törvényekhez: Király János, *Fejezetek Szt. István törvényhozása köréből* (Bp. 1928; bírálata: Iványi Béla Sz 1930, 522). — Kumorovitz L. Bernát, *A Kálmán-kori „Cartula Sigillata”* (T 1944—46, 29). Huszti József, *Szt. István-korabeli latinság* (Bp. 1939. kiny. Szent István Akadémia Értesítője).

I. 54. I. Az írástörténeti munkákhoz Hajnal István alább (III. 65.) id. új tanulmánya mellett hozzá kell tennünk Jakó Zsigmondnak sokban Hajnal kutatásaiból kiinduló tanulmányát: *Les débuts de l'écriture dans les couches laïques de la société féodale en Transylvanie. Considérations sur l'étude de la paléographie sur de nouvelles bases* (Nouvelles études d'histoire, Bukarest, 1955, 209—223).

Az oklevéltani segédeszközök sorában említett Bartal Antal, *A magyarországi latinság szótára* (Bp. 1901) c. munkához (mely erősen hiányos, de ma is egyedülálló) egy sor kiegészítés, pótlás jelent meg: Révész Kálmán (Sz 1903, 190, 388), Jurkovich Emil (Sz 1903, 685), Kemény Lajos (Sz 1905, 584), Vértessy Dezső (EPhK 1905), Hóman Bálint (Sz 1913, 67) és mások tollából. A Magyar Tudományos Akadémia már évekkel ezelőtt megindította egy új, nagyigényű magyarországi középkori latin szótár gyűjtő munkálatait. Az idevágó külföldi kiadványok közül a nevezetes Du Cange-féle nagy szótárt említhetjük.

A hazai régi forrásanyagban előforduló magyar szavakat Szamota István gyűjtéséből Zolnai Gyula állította össze: *Magyar oklevél szótár* (Bp. 1902—1904, 1906, füzetekben, a Magyar Nyelvtörténeti Szótár kiegészítéseként). Ehhez is jöttek pótlások: Zolnai Gyula

(Sz 1904, 812 ; 1905, 186, 280), Szily Kálmán (Sz 1904, 306, 813, 1005) és Wertner Mór (Sz 1904, 908) tollából. A vállalkozást vitacikkekben élesen bírálta Takáts Sándor (Sz 1906, 193, 635, 924) ; ezekre Zolnai felelt (Sz 1906, 825 ; MNy 1907). — A régi német szövegekhez szótárt közölt Lichner Pál és Michnay András, *Buda városának törvénykönyve, 1244—1421* (1845) c. kiadványukban. A szlovák vonatkozású középkori oklevelekhez készült segédeszköz : V. Vážný, *Glossarium Bohemoslavicum* (1937).

Más, régebbi segédeszközök : Torma József, *Oklevélszeti naptár* (Kolozsvar 1879, Szentpétery id. újabb naptára mellett már inkább csak tört. érdekű). Kállay Ubui, *Új adatok keltezetlen oklevelek időpontjának meghatározásához* (Sz 1913, 110 ; XIII. századi esetek). Szentpétery Imre, *Középkori időszámításunkhoz* (Sz 1912, 441).

I. 55. I. Pais Dezső, *Az „auctor monasterii” a veszprémi apácák Kálmán-féle megerősítő levelében* (MNy 1940, 41). A Sylvester-bullának nevezett hamisítvány irodalmához : Láczy Gyula, *Vatikáni anyagok* (Sz 1901, 905), és uő, *Ki koholta a Sylvester-bullát?* (Sz 1909, 495).

I. 55. I. A legelső eredetiben megmaradt oklevélünkben található magyar szavakat sokoldalú, mélyreható elemzésnek vetette alá újabban Bárczi Géza, *A tihanyi apátság alapítólevele mint nyelvi emlék* (Bp. 1951) ; a Nyelvtudományi Bizottságnak e munkáról rendezett vitáját Imre Samu ismertette (NyOK III. 1952, 1—2. sz., 436—439) ; vö. ifj. Horváth János, *Miklós püspök és a tihanyi alapítólevél* (MNy 1955, 2. sz., 146—156).

A további anyagra ld. még néhány kisebb pótlást, így : Mátyás Flórián, *I. Géza király 1075. eredeti oklevele nyomozásáról* (AKE 1869). Fraknoi Vilmos, *Szt. László király levele* (Sz 1908, 457) meg Süfflay Milán, *A két arbei iker-oklevél*, 1071, 1111 (Sz 1905, 297).

Újabban : Kniezsa István, *A zabori apátság 1111. és 1113. évi oklevelei mint nyelvi és nyelvjárási emlékek* (Debrecen, 1949), valamint Györffy György, *A szászszentdemeteri görög monostor XII. századi birtokösszeírása* (TÖK II. 1952. 325—362, III. 1953, 69—104) ; Györffy egy későbbi (1218) pápai bulla szövegéből rekonstruálja III. Bélának a Theodosios jeruzsálemi lavra javára tett 1193—1196 közti adománylevelét (és birtokösszeírását), és annak alapos elemzését adja (földrajzi adatok azonosításával stb.).

b) Az Árpádkor általános irodalma

I. 57. I. Az Árpádkor általános irodalmát illetően Molnár Erik felhasználta részletes, korábbi munkájának eredményeit egy összefoglaló vázlatban is : *A feudalizmus kialakulása Magyarországon. Az Árpádok kora* (Bp. 1952 ; MDP pártfőisk. előadások 18) ; vö. Székely György, *A feudalizmus kialakulása és rendszere* (Bp. 1951, MDP pártfőisk. előadások 14). — A feudalizmus kifejlődésére és párhuzamaira más kelet-európai népeknél : B. D. Grekov, *A feudalizmus keletkezése Oroszországban* (TIE 1952, 7—9. sz.). A lengyel feudalizmusról és kezdeteiről T. Manteuffel (Przeglad Historyczny, 1948) és St. Arnold (uo. 1950) tanulmányai. A csehországi feudalizmus kialakulásáról : František Graus, *O vzniku feudalismu v českých zemích* (Český lid. 1951, 11—12. sz., 282—285 ; és uő, orosz nyelven, Voproszi Isztorii 1950, 6. sz.) azon eredményre jutott, hogy a Přemyslek állama már a X. században feudális államnak tekinthető (ld. ezzel kapcsolatban a magyar—szláv viszony szakaszában id. anyagot is).

Az árpádkori külpolitikai (főleg kelet-európai) kapcsolatokra pótlásul még megemlíthető itt : Marczali Henrik, *Les relations de la Dalmatie et de la Hongrie du XIe au XIIIe siècle* (Páris, 1899). Barts Gyula, *A szerbek történetének első öt százada. A magyarországi eseményekkel kapcsolatban* (Nagybecskerek ri. gimn. ért. 1915, 3—29). Györffy István, *Magyarország régi balkáni birtokai* (Földrajzi Közlemények 1916, 19—37).

I. 57—58. I. Az árpádház genealógiájára pótlások : Wertner Mór, *Die Allianzen der Árpáden, Politisch-genealogische Studien* (Berlin é. n.). Karácsonyi János, *Az Árpádház második elágazása* (T VIII. 1890). — Nagy Géza, *A magyar királyok címe a XI. században*

(T XXIV. 1906). Papp Imre, *A királynői hatalom az Árpádok korában* (Szentgyörgyi rk. főgimn. ért. 1914. 3—34).

I. 58. I. Az archontológiára: Ráth Károly, *Győr vármegye főispánjai Árpád- s vegyes házakbeli királyaink alatt* (UMM 1953, s hozzá pótlék, uo. 1854); uő, *Moson megyéről és főispánjairól a mohácsi vészig* (GyF 1861). Pesthy Frigyes, *Baranyai főispánok* (Sz 1870, 483; hozzá újabb adalék: Sz 1870, 566). Nagy Imre, *Adalék a Bács és Bodrog vármegyei főispánokhoz* (Sz 1871, 510). Lehoczky Tivadar, *Bereg vármegyei főispánok* (Sz 1871, 649), erre: Nagy Imre, *Észrevételek* (Sz 1871, 719). Kandra Kabos, *Borsod vármegye főispánjai* (Sz 1874, 657). Márki Sándor, *Bihar megye főispánjai az Árpádok korában* (Sz 1874, 331). Ehhez reflexiók: Nagy Iván, *Bihar vármegye főispánjairól* (Sz 1874, 726). Hodor Károly, *Bihar megye főispánjai*, 1102—1791 (TT 1878, 377). Széll Farkas, *Csongrád vármegye főispánjai* (Sz 1873, 553). Persze ezek a jegyzékek az Árpádkoron túlmenő, későbbi adatokat is tartalmaznak, sőt főleg azokat. Wertner Mór, *Az Árpádkori udvari tisztviselők sorozata* (TT 1899, 638); és uő, *Az Árpád-kori erdélyi vajdák ismeretéhez* (EM 1902). Némethy Imre, *Az árpádkori magyar közigazgatás alapjai* (Bp. 1931, kny. ism. Sz 1931, 62). H. Schönebaum, *Der politische und kirchliche Aufbau Siebenbürgens bis zum Tatareneinfalle* (Leipziger Vierteljahrsschrift für Südosteuropa 1937), és uő, *Der politische und kirchliche Aufbau Siebenbürgens bis zum Ende des Arpadenreiches* (uo. 1938).

I. 58—59. I. Az alkotmány- és jogtörténeti irodalom sorában, Hajnik Imre idevágó munkájának (I. 58) címe helyes formában: *Magyar alkotmány- és jogtörténelem* (Bp. 1872); mellé még pótlásul: Wenzel Gusztáv, *Magyarország jogtörténetének rövid vázlata* (Pest, 1872). Frankl (= Fraknoi) Vilmos, *A nádori és országbírói hivatal eredete* (Pest, 1863). A lengyel párhuzamra Oswald Balzer munkája: *Aus Problemen der Verfassungsgeschichte Polens* (1916; ism. BpSz 167. k. 1916, 157); a középkori lengyel alkotmánytörténetről ld. újabban A. Vetulani tanulmányát (Przeglad Historyczny 1948); vö. Šufflay Milán, *Az idéző pecsét a szláv források világánál* (Sz 1906, 293).

Egyéb, kisebb pótlások az árpádkori jogviszonyokra: Nagy Aladár, *A pristaldusok* (Sz 1866, 337). Vécsey Tamás, *A jogtudomány állása az Árpádok alatt* (AKE 1883). Harnos Gábor, *A magyar szerződési jog az Árpádok korában* (Bp 1901). Kelemen László, *A leány-negyed, Quartalitium* (Szeged, 1926); ism. Iványi Béla (Sz 1926, 847); ezzel kapcsolatban Eckhart Ferenc, *Vita a leánynegyedről* (Sz 1933, 408), Holub József, *A leánynegyedről* (Sz 1933, 117); ld. még uő, *Az életkor szerepe középkori jogunkban és az „időlátott levelek”* (Sz 1921, 32, 212). — A trónöröklés kérdéséhez (I. 59. I.) pótlások: Domanovszky Sándor, *A trónöröklés kérdéséhez az Árpádok korában* (Bp. 1913, kny. BpSz; németül URd 1914, 538—567). Nagy Géza, *Trónöröklés az Árpádok alatt* (T 1914, 19—25). — Bartoniek Emma, *A magyar királyválasztási jog a középkorban* (Sz 1936, 359), és uő, *A királyi hatalom eredetéről* (Sz 1936, 481).

I. 60. I. A várakat illetően részletes anyagon épülő, új összefoglalás, mely ugyan nem korlátozódik az Árpádkorra, de első várainkról is elég bő áttekintést ad: Gerő László, *Magyarországi várépítészet* (Bp. 1955, illusztrációkkal). A régi összefoglalók (az I. kötetben id. anyagon kívül): Könyöki József, *A középkori várak, különös tekintettel Magyarországra* (Bp. 1905). Soós Elemér, *A magyarországi várak történeti fejlődése* (Bp. 1912). A visegrádi vár árpádkori részeire ld. Dercsényi Dezső, *Visegrád műemlékei* (Bp. 1951) és újabban (az 1951—1952-ben folytatások eredményeiről) Soproni Sándor, *A visegrádi római tábor és középkori vár* (Arch. Ért. 1954, 49—54).

A régebbi irodalomból: Soós Elemér, *A munkácsi vár* (HK 1910, 418, 513), és uő, *Sóvár története és leírása*, 1223—1537 (HK 1922—1923, 244). Ernyey József, *Blatnica vára és urai*, 1120—1723 (HK 1922—1923, 349).

I. 63—65. I. Az egyes egyházi intézményekre pótlások a földrajzi nevek betűrendjében: Nagy Imre, *Az almdái konvent* (GyF III. 1865). Pray György, *Dissertatio historico-critica de prioratu Auranae* (Bécs, 1773). Kandra Kabos, *A borsodi vagy székesegyházi főesperesség* (Egri Egyházmegyei Közlöny 1885). Ungváry Ede, *A bukócze gyű monostor története* (AZT 1898). Laky (János) Demeter, *A csornai premontrei prépostság történelme* (A premontrei rend Névtára 1860). Hummer N., *Szentlélekről elnevezett dienesmonostori apátságok* (Bp. 1897). Villányi Szaniszló, *A dömölki apátság* (a Magyarország vármegyéi sorozatban: *Vas vármegye*, 1898). Novák Lajos, *A egresi ciszterci apátság története* (Bp.

1892, kny. Religio). Karácsonyi János, *A gyulai plébánia története a XVII. századig* (BRM XVII. k.). Laky (János) Demeter, *A horpácsi, türjei s jánoshidai prépostságok történelme* (A premontrei rend Névtára 1871–1875); Horpácsot ld. alább Márcz alatt is. Végh Kálmán Mátyás, *Hortobágyi apátságaink* (Eger 1903; és levele a szerkesztőhöz, Sz 1904, 87), ezzel kapcsolatban: Zoltai Lajos, *A hortobágyi apátságok* (Sz 1904, 537; és levele: Sz 1904, 996). Buday János, *A hunyadi főesperesség rövid története* (Bp. 1916). Jánoshida, ld. fent Horpács alatt. — Nátafalussy Kornél, *A keresztelő Szt. Jánosról nevezett jászóvári egyház prépostjai, 1240–1552* (Kassa, 1883, kny. premontrei Névtár). Tóth-Szabó Pál, *Jászó a főkegyúri jog történetében* (Sz 905, 119, 223). Kubinyi Ferenc, *A jurlei convent mint hitelés helye* (Adalékok monostoraink történetéhez, Sz 1869, 38). Knauz Nándor, *A fogarasi földi kertzi apátság* (Esztergom 1868, kny. MSi). Stessel József, *A márczi prépostság és a horpácsi monostor* (Sz 1901, 146). Kiss Kolos Jenő, *A margitszigeti Szt. Mihályról elnevezett premontrei prépostság története* (Bp. 1932, rendetlen vázlat; ism. Sz 1933, 226). Nagyszeben: Martin Reschner, *Kritische Beiträge zur Kirchengeschichte des Hermannstädter Capitels vor der Reformation* (Archiv für die Kenntniss von Siebenbürgens Vorzeit, 263–296; folytatása: ASL I. 73, 71–134, és ASL. NF. III. 383–430). Nátafalussy Kornél, *A Szt. István első vértanúról elnevezett nagyvárad-hegyfoki prépostság vázlatos története* (Kassa 1872, kny. premontrei Névtár). Karácsonyi János, *Pusztaszeri monostor kegyurai* (Bp. 1897); uő, *A rahonczai monostor* (DTR 1892); Rakovszky István, *Sághi prépostság emlékezete* (MSi 1863). Weber Samu, *Savnik* (Sz 1887, 643; 1888, 673; = kolostor, 1222). Kandra Kabos, *A somboly-pankotai főesperesség* (Sz 1883, 582). Márki Sándor, *A szentjobbri apátság megszűnése* (Sz 1887, 838). Horváth Tibor Antal, *Melyik rendhez tartozott a szentkeresztii apátság Szerém megyében?* (Sz 1927, 460). Kubinyi Ferenc, *A tenői Szt. Péterről c. monostor, és uő, a tolmácsi keresztések conventje* (Adalékok, Sz 1869). Wertner Mór, *A turóczi prépostság alapításának éve* (Sz 1896, 560). Türje, ld. fent Horpács alatt. — Vargha Dezső, *A szalavári apátság története* (Magyar Szemle 1903). A zámi és óhати apátságokat ld. fent Hortobágy alatt. Rác Károly, *A zátyji apátság* (DTR 1883). Karácsonyi János, *A zátyji és bíczerei apátságok ügyében* (DTR 1887). Kandra Kabos, *A zombori főesperesség* (Egri Egyházmegyei Közlöny 1872).

I. 65. I. A lovagrendeket illetően Reissig Edének a hazai johannitákról írt szorgalmas részlettanulmányai mellett összefoglaló munkáját itt is meg kell említenünk: *A jeruzsálemi Szent János-lovagrend Magyarországon* (I. Bp. 1925; ism. Patek Ferenc, Sz 1926, 511–516).

I. 65–66. I. Horváth János, *Árpád-kori latinnyelvű irodalmunk stílus-problémái* (Bp. 1954) az egykorú elbeszélő szövegekkel kapcsolatban a rimes és ritmikus próza kérdéseit vizsgálja; bírálatában Mezey László (FK 1955, 274–278) arra utal, hogy a formális stílusvizsgálat természet szerint nem pótolhatja a tartalmi elemzést; l. még Galgóczi György megjegyzéseit (MNY 1954, 234–242). Mezey László, *Egy ismeretlen középkori drámai emlékünkről és európai rokonai* (FK 1955, 59–63; XI. századi eredetű szövegről); a XIII. század végi beginizmusról uő, *Irodalmi anyanyelvűségünk kezdetei és a középkori laikus mozgalmak* (kandidátusi értekezés tételei, 1954); majd uő, *Irodalmi anyanyelvűségünk kezdetei az Árpád-kor végén. A középkori laikus nőmozgalom. Az ó-magyar Mária siralom és a Margit-legenda eredetkérdése* (Bp. 1955); az értekezés vitáján elhangzott opponensi vélemények (Kardos Tibor, Koltay-Kastner Jenő) a szerző válaszával nyomtatásban is megjelentek (NyOK VI. 1955, 467–493).

Első összefüggő nyelvmemlékünkhöz pótlásul: Sebestyén Gyula, *A Halotti Beszéd szerzője és kora* (Bp. 1898, kny. Nyelvtud. Közlemények). Ifj. Szinnyi József, *Adalékok a Halotti Beszéd olvasásához* (Magyar Nyelvőr 1903), uő, *A Halotti Beszéd másolat-voltáról* (MNY 1905), és uő. *Hogy hangzott a magyar nyelv az Árpádok korában?* (Magyar Nyelvőr 1895 és kny.).

Az újabb irodalomból fontos: Kniezsa István, *Helyesírásunk története a könyvnyomtatás koráig* (Bp. 1952, Nyelvészeti tanulmányok 2); e részletes elemzésen kívül uő, összefoglaló vázlata: *A magyar helyesírás története* (Bp. 1952, Egyetemi magyar nyelvészeti füzetek).

I. 66. I. Az énekmondókra: Pais Dezső, *Reg. A régi magyarság szellemi életének kérdésköréből* (Magyar Századok, Bp. 1948, 5–23, és külön: Bp. 1949),

és uő, *Árpád- és Anjoukori mulattatóink* (Bp. 1953, kny. Kodály-Emlékkönyv, 95—110).

E kérdésekkel kapcsolatban pótlás az id. (I. 66) régebbi irodalomhoz : Szabó Károly, *A királyi regösökről* (Sz 1881, 553). Sebestyén Gyula, *A regösök* (1902). Réthei Prikel Marian, *A régi magyar énekmondók* (EPHK 1917).

I. 67. I. A középkori egyetemi írás-oktatásról újabban : Hajnal István, *L'enseignement de l'écriture aux universités médiévales* (Bp. 1954, Studia Historica ; ism. Perényi József, Sz 1955, 128).

A középkori egyetemekre egyébként I. még a magyar származású Stephen D'Irsay munkáját : *Histoire des Universités françaises et étrangères des origines à nos jours* (1—2, Párizs, 1933—1935, ism. Sz 1936, 469).

I. 67. I. A művészettörténeti anyaghoz vegyük hozzá Dercsényi Dezső tanulmányait : *Az Árpád-kori művészet problémái* (Antiquitas Hungarica 1947) ; uő, *A somogyvári Szt. Egyed apátság maradványai* (Bp. 1934), és legújabban uő, és Csatkai Endre, *Sopron és környéke műemlékei* (Bp. 1953). Zolnay László, *A XIII—XIV. századi budavári kir. szálláshely* (Művészettört. Ért. 1952, 15—28), és uő, *Még egy szó a budavári XIII—XIV. századi királyi szálláshely hol-létééről és a déli palota építése időpontjáról* (uo. 1953, 204). Gerevich László, *Gótkus házak Budán* (Budapest régiségei, XV. Bp. 1950, 121 ; a következő korszakra is) ; uő, Seitzl Kornél és Holl Imre, *Megjegyzések a budai vár XIII. századi építé-sztörténetéhez* (Művészettört. Ért. 1953, 210—218, képekkel). Holl Imre, *Használati és díszkerámia a budai várpalotából* (Arch. Ért. 1952, 179—185). Entz Géza, *Középkori építészetünk munkaszervezetének kérdéséhez* (Arch. Ért. 1952, 147—150). Csemegi József, *A középkori építészet szerkesztési módszerei* (A Magyar Művészet-tört. Munkaközösség Évk. 1953, 13—57), és előzőleg uő, *az egeri székesegyház jelentősége a XII. században* (Arch. Ért. 1935, 217). Csányi Károly, *Bizánci elemek az Árpád-kori magyar építészetben* (TOK 3. sorozat, II. 1951, 25—40). Nagy Emese, *Adatok árpádkori magyar kőfaragásunk technikai kérdéseiről* (Arch. Ért. 1954, 60—63) ; I. ehhez előzőleg : Dercsényi Dezső, *Az Árpád-kori kőfaragó-művészet első emlékei* (MT 1936). Balogh Jolán, *Sur des statues de l'époque Arpa-dienne* (Bu. du Musée Hongr. des Beaux-Arts 1955, no. 7. 18—27, 77—82). Ra-docsay Dénes, *A középkori Magyarország falképei* (Bp. 1954, képekkel, helynevek szerint rendezett anyaggal, melynek egyes részei az Árpádkorba is visszanyúlnak). A régebbi irodalomból még meg kell említenünk Berkovits Ilona tanulmányát : *A magyar miniatura festészet kezdetei* (MT 1942, 485—519, és kny.).

c) A XI—XII. század

I. 67—68. I. Az első térítések időszakára néhány pótlás a régebbi irodalomból az I. kötet témáinak sorrendjében : Podhraczký József, *I. Geiza király „Magnus” nevé-ről* (UMM IV. 1854, I. 74—78). — A bolgár egyház egyik hazai központjára : Gyóni Mátyás, *A keleti egyház jelentkezése a Temes vidékén Szt. István korában* (MNY 1946).

I. 68. I. István királlyal kapcsolatban : Mátyás Flórián, *Szent István kanonizá-ciója* (Sz 1895, 218, 318). Pauler Gyula, *Szt. István király canonisatioja* (Sz 1895, 354). Kará-csonyi János, *Hagyományok Szt. István királyról* (Sz 1902, 869). István sógorára : H. Günther, *Kaiser Heinrich II.* (München 1905). A Skóciai Szt. Margit kérdésről id. (I. 69. I.) vitához pótlások : Fest Sándor (BpSz 1935, 228. k. 276—305 ; és uő, Angol Filológiai Tanulm. IV. Bp. 1942, 1—11), illetve Herzog József (Turul 1939, 1—44. és kny.) és uő, (Turul 1940, 36—46).

I. 69. I. Az államszervező harcokhoz : Karácsonyi János, *A Csanád-nemzetség és birtokai Dél-Magyarországon* (DTR 1884—1885). Makay Dezső, *A Csanád-nemzetség* (Bp. 1896, kny. T) és Takáts Lajos füzet : *Csanád vezér* (Makó, 1931, ism. Sz 1932, 224).

I. 70. I. Az egyházszerkezéshez : Zsilinszky Mihály, *A Szt. István korabeli kereszténység* (Besztercebánya, 1910). Juhász Kálmán, *Sankt Koloman, der einstige Schutzpatron Nieder-Oesterreichs* (Linz, 1916). Georg Stadtmüller, *Die Christianisierung Südosteuropas*

als *Forschungsproblem* (Kyrios VI. 1943, 61–102). Eckhardt Sándor, *Asztrik érsek származása* (MNY 1947).

I. 71. I. Az új állam külföldi vonatkozásai közül az angol vonatkozású sovány adatanyagot részletesen elemző, régebbi irodalomból: Fest Sándor, *A legrégibb érintkezés Anglia és Magyarország között* (BpSz 236. k. 1935, 109), és uő, *Edmund Ironside angolszász király fia Szt. István udvarában* (SzIE, 525–551; az I. kötetben csak angol változatát idéztük). Horváth Jenő, *Edgar the Aetheling* (Studies in English Philology II. Bp. 1937, 18–23; az egyik itt járt hg. fia), és uő, *Az angol-magyar kapcsolatok kezdetei* (Yolland-Emlékkönyv, Bp. 1944, Angol Filol. Tanulm. V–VI. 75–90); angol dinasztikus kapcsolatok feltételezésére ld. még Karácsonyi János (T 1928 39–43).

A marxista irodalom viszont a német császárság keleti hódító törekvéseinek, az ellenük való védekezésnek s közben a kialakult szláv (lengyel, cseh, orosz) és magyar kapcsolatoknak problémáit vette beható vizsgálat alá: Székely György, *A kelet-európai népek harca a feudális német hódítók ellen a XI–XIV. században* (Magyar Történész Kongresszus, Bp. 1954, 40–47), és a szláv kapcsolatok széles körű feltárásával uő, *Kapcsolatok a kelet-európai népek harcaiban a feudális német hódítók ellen a 11–14. században* (HK 1954, 1. sz., 139–170); ehhez megjegyzések arról, hogy az imperializmus korszakának a kérdéseket tárgyaló német szerzői miként foglaltak maguk is ellenségesen állást Kelet-Európa népeivel szemben: Gogolák Lajos: *Hozzászólás Székely György tanulmányához* (HK 1954, 2. sz., 185–209).

I. 72–73. I. Kiegészítések még a XI. század második felére: N. Kovács István, *A cserhalmi ütközet, 1070* (Erdélyi Múzeum Egl. Évk. II.). Toldy László, *Szt. László király élete* (Bp. 1876) és Szokolszky Bertalan, *Szt. László magyar király* (1892), mindkettő népszerűsítő. Mátyás Flórián, *Szt. László és Imre királyok végnapjai* (Bp. 1900, AEt); és uő, *Chronologiai megállapítások hazánk XI. és XII. századi történetéhez* (AEt 1899). R. Kiss István, *Szt. László kanonizációs jegyzőkönyvének nyomai* (Pap Károly-Emlékkönyv 1939, 159–169). Horvát vonatkozásban: Paur Iván, *A horvát nemzet legkorábbi viszonyai az Árpádokhoz* (Hazánk I. 1858). Pesty Frigyes, *Die Entstehung Croatiens* (Bp. 1882).

I. 74–76. I. Magyarország és Bizánc viszonyát illetően mindenekelőtt Moravcsik Gyula sok részletkutatás eredményét összegező, szép összefoglalását kell említenünk az újabb irodalomból: *Bizánc és a magyarság* (Bp. 1953; képekkel, irodalmi tájékoztatással és az Árpád-ház és a bizánci uralkodó családok kapcsolatait feltüntető geneológiai táblázattal; ism. Győrffy György, Sz 1953, 682). Vö. Moravcsik Gyula, *Les tâches actuelles de la byzantinologie* (Prága, 1949, kny. Byzantinoslavica). Kerényi András, *Egy XII. századi óbudai bizánci pénzlelet* (Budapest régiségei, XV. Bp. 1950, 541–546). Bizánc és Velence kapcsolataira a Komnenos-ház uralma végén (1171–1185) ld. N. P. Szokolov tanulmányát (Vizantijszkij Vremennik 1952), Bizánc és a német birodalom viszonyára Franz Dölger tanulmányát (Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters 1950).

A régebbi irodalomból még: Šufflay Milán, *Hrvatska i Bizant* (Zágráb, 1901, d). Graf András, *Újabb adalékok a Szt. László leányára vonatkozó bizánci szövegekhez* (EPHK 1939, 74–76). — Barbarossa Frigyes vazallusává próbálja tenni II. Gézá: Hermann Pelzer, *Friedrichs I. von Hohenstaufen Politik gegenüber Dänemark, Polen und Ungarn* (Münster, 1906, d). A keresztes hadjáratokkal kapcsolatban: S. Büchler, *Ungarn in den Kreuzzügen* (Bera. 1907, d).

I. 76–77. I. III. Bélára: Török (Thewrewk) Aurél, *Jelentés III. Béla király és neje test-eréklyéiről* (Bp. 1893, Akad. Értekezések a természettud. köréből, XXIII. 10), és uő, *Adatok az Árpádok testereklényeinek embertani buvárlatához* (uo. XXIII. 9). Pauler Gyula, *III. Béla és családja* (Forster Gyula szerk.: III. Béla emlékezete, Bp. 1900). Wertner Mór, *Margarethe von Ungarn, Kaiserin von Griechenland* (Berlin, 1890, kny.). Tarnay Zsuzsanna, *Az 1177-i velencei béke magyar vonatkozásai* (Sz 1930, 567). Ján Harajda, *Galicka politika uhorszkich korolev Bejli III-ho i Andrija II-ho* (Zorja–Hajnal III. 1943, 119–176).

I. 77–78. I. Az árpádkori földközösségre és parasztságra újabban: M. A. Pavluskova, *Vengerszkoe kresztjansztvo XI–XIII vekov* (Voproszű Isztorii 1955

jan., 60—74), és uő, *Kresztjanszkaja obscsina v Vengrii v XI—XII vekah* (Szrednie veka VI. 1955, 56—75).

I. 80—85. I. Megyetörténeti irodalmunk újabban Sopron megye rövid, de alapos anyagon épült történetével gyarapodott Mollay Károly tollából (Csatka Endre és mások: *Sopron és környéke műemlékei* Bp. 1953), mellyel kapcsolatban felidézhető Belitzky János régebbi s már akkor igen vitatható színvonalon készült munkája is: *Sopron vármegye története* (I. Bp. 1938); gyarapodott továbbá, Makkai László tollából, Nógrád megye történetének áttekintésével (*Nógrád megye műemlékei*, Bp. 1954).

A korábbi irodalomból még megemlítenénk: Ila Bálint, *Település és nemesség Gömör megyében a középkorban* (T 1944). Nagy Iván, *Hont vármegye Árpád-kori birtokosairól* (Sz 1869, 520). Lehoczky Tivadar, *Bereg vármegye keletkezése* (Sz 1872, 455). Puky Andor, *Adatok Torna vármegye XIII. századi kiterjedéséhez és a Tomory-család történetéhez* (TT 1883, 209). Lampel József, *A locsmándi várispánság határaitól* (TT 1899, 298), erre Stessel József, *Megjegyzések* (Sz 1899, 743), és uő, *Locsmánd vár és tartomány* (Sz 1900, 675). Ugyancsak Nagy Iván, *Nógrád vármegye története* (I. Balassagyarmat é. n.; 1544-ig). Stessel József, *Jegyzetek Sopron megye régi földrajzához*, (TT 1884, 209), uő, *Néhány történelmi adat Sopron és Moson vármegyékről* (Sz 1897, 26), uő, *Sopron vármegye nyugati területe* (Sz 1903, 431), és u. ő, *Régi föld és vízrajzi adatok* (Sz 1904, 304). Pesty Frigyes, *Magyarország vízhálózata a régi korban* (Sz 1867, 68), és uő, *Magyarország helynevei* (Bp. 1888).

Itt kell megemlítenünk (a honfoglalás koránál id. régészeti anyag folytatásaként) a XI—XII. századi újabb sírleleteknek (bár főleg antropológiai szempontból feldolgozott) anyagát is: Nemeskéri János—Acsády György, *Történeti demográfiai vizsgálatok a kérpusztai XI. századi temető anyagából* (Arch. Ért. 1952, 2. sz., 134—147). Nemeskéri János, Lipták Pál, Szőke Béla, *Le cimetière du XIe siècle de Kérpuszt* (AA III. 1953, 205—370). Lipták Pál, *La population de la région de Nógrád au Moyen Age. Essai d'antropologie historique* (AETn III. 1953, 289—337), és uő, *A típusok eloszlása Kiskunfélegyháza környékének XII. századi népességében* (Biológiai Közlemények I. 1954, 105—120). Ifj. Olasz Ernő, *Árpád-kori temető Kardoskúton* (Arch. Ért. 1954, 196—201).

I. 81. I. A székelyek irodalmához pótlás: Kemény József gr., *Ob man die Ansiedelung der Szekler in ihren dermaligen Wohnsitzen schon in das IX. oder erst in das XII. Jahrhundert versetzen müsse?* (Kurz: Magazin II. 1846). Marczali Henrik, *A székelyek eredetéről* (BpSz 1881). Erdélyi Lajos, *A székelyek eredete nyelvjárásuk alapján* (Ethnographia 1916).

A Szepességre (az id. helytörténeti irodalmon túl): Bruckner Győző, *A söltsészeg intézménye a Szepességben* (BEkv 1912). — Az erdélyi szászokra: Franz J. Zimmermann, *Über den Weg der deutschen Einwanderer nach Siebenbürgen* (MIÖG 1888).

I. 85. I. A keleti települökhöz: Györffy György, *A kun és komán népnév eredetének kérdéséhez* (Antiquitas Hungarica 1948). Czeglédy Károly, *A kunok eredetéről* (MNY 1949). Pótlásul: Karácsonyi János, *A kunok Dél-Magyarországon* (DTR 1882).

4. A XIII. század (I. 86—103. I.)

I. 86. I. A hazai források közül Rogeriushoz (akinél megemlítené még, hogy soproni főesperes is volt): Aurel Decsi, *„Canesi” cālugărului Rogerius* (Lupaş-émlékkönyv 1943, 211—220; a canesius szó elemzése).

I. 88. I. A Margit legendával kapcsolatban utalunk Mezey László előzőleg (III. 64. I.) id. értekezésére ill. vitájára; Toldy Ferenc, *A Margit-legendáról* (VMM 1850—1851, II. 11).

I. 89. I. Az orosz forrásokhoz orosz szerző cikke magyarul: Petrof Elek, *Az orosz évkönyvek évszámításáról* (Sz 1892, 365). A tatárjárásra vonatkozó kisebb külföldi szövegközlések közé beillesztendő a Fedor Schneider által (MIÖG 1915, 668—670) közölt oklevél, mely az I. kötet összeállítása alkalmával figyelmemet

elkerülte ; e szöveg igen lényeges forrás Sopronra és az erősített helyek ellenállására ; vö. Székely György (HK 1954, 156).

I. 90. I. Stájer Ottokárhoz fontos, új tanulmány : Eberhard Kranzmayer, *Die steirische Reimchronik Ottokars und ihre Sprache* (Bécs, 1950).

I. 91–93. I. Néhány kiegészítés a XIII. századra vonatkozó iratokhoz : Szabó Dénes, *Az 1211-i tihanyi összeírás helyrajzához* (MNy 1947). — Mikešy Sándor, *Váradi regestrum-beli helyek meghatározásai* (MNy 1948). Galambos László, *A szentírás eredeti személynevek a Váradi Regestrumban* (Bp. 1943). — Egyéb pótlások : Nagy Imre, *Két okirat a XIII. századból* (UMM 1855, I.). Ráth Károly–Rómer Flóris, *Okmánytár az Árpádok korából* (GyF. 1861–1862, folytatásokban). Szabó Károly, *Árpádokori regesták a vörösvári levéltárból* (Sz 1870, 605). Schrauf Károly, *Egy árpádokori oklevél*, 1290 (TT 1888, 592). Szabó Dezső, *Két árpádokori oklevél* (Sz 1906, 620). Wertner Mór, *A turóczi monostor 1252. évi alapítólevele hamisítvány* (Sz 1912, 598). Hóman Bálint, *Egy 1256. évi esztergomi oklevélpár* (T 1916, 101). Eckhart Ferenc, *Néhány kiadatlan árpádokori oklevél* (FEKv 1917). Fr. Repp, *Regesten zu Urkunden des 13. Jahrhunderts aus dem Kärntner Rats-oder Geheimarchiv* (Karpathenland, 1941, 208–213).

I. 93–94. I. Bizánc elfoglalása (1204) körül a pápaság szerepére ld. M. A. Zaborov tanulmányát (Vizantijjszkij Vremennyyik 1952). — A régebbi irodalomból : Vargha Dezső, *A délszlávok és III. Ince pápa* (MSi 1892), és uő, *III. Ince pápa és kora* (Bp. 1893). Heinrich Zimmermann, *Die päpstliche Legation in der ersten Hälfte des 13. Jahrhunderts* (1913 ; ism. Sz 1915, 324).

I. 94. I. A német lovagrend barcasági szerepére ld. újabban Székely György (HK 1954, 152–153), és a régebbi irodalomból még : Friedrich Philippi, *Die deutschen Ritter im Burzenlande* (Brassó, 1862, kny. ev. gimn. progr.) ; Illésy János, *Törekvések a német lovagrend meghonosítására Magyarországon* (Sz 1902, 233). — A jeruzsálemi királyságra : R. Röhrich, *Geschichte des Königreichs Jerusalem, 1000–1291* (Innsbruck, 1898).

I. 95. I. Réthy László tanulmányának címe helyesen így van : *Magyar pénzverő izmaeliták és Bessarábia* (Arad, 1880, ism. EPhK 1881).

I. 94–97. I. A tatárjárás hazai és nemzetközi problémáinak újrafelvetése : Lederer Emma, *A tatárjárás Magyarországon és nemzetközi összefüggései* (Sz 1952, 327–363) ; ua : *Tatarszkoje nasesztvie na Vengriju v szvjazi sz mezsduarodnünii szobütijami epohü* (AHi II. 1953, 1–2. fasc. 1–45), aki azonban alábecsüli a tatárokkal szembeni (főleg dunántúli) ellenállást és az erősített helyek jelentőségét ; vö. Székely György (HK 1954, 155–156). A fenti tanulmánnyal kapcsolatos MDP központi előadói irodai előadás : *A tatárok betörése Magyarországra és pápai szövetségeik* (Bp. 1952). Népszerűsítő útmutató előadóknak : Szücs Jenő, *A tatárjárás* (Bp. 1953). A régebbi irodalomból egy adalék : J. K. Schuller, *Die Mongolen in Siebenbürgen* (Archiv für die Kenntniss von Siebenbürgens Vorzeit 1841). A tatár probléma orosz vonatkozásaira szovjet munka magyar fordításban : V. T. Pasuto, *Alekszandr Nyevszkij és az orosz nép harca a függetlenségért a 13. században* (Bp. 1952 ; ism. Kulcsár Zsuzsa, Sz 1952, 823). Ugyancsak szovjet szerzőnek a tatár társadalom megértéséhez hasznos munkája : B. Ja. Vlagyimirov, *Le régime social des mongols — le féodalisme nomade* (Paris, 1948). Grekov B. D.—Jakubovszkij, A. J., *Zolotaja orda i ee padenie* (Moszkva—Leninigrád, 1950).

I. 97. I. Pótlásul : Darkó Jenő, *Byzantinisch-ungarische Beziehungen in der zweiten Hälfte des XIII. Jahrhunderts* (Weimar 1933). Fraknoi Vilmos, *IV. Béla állítólagos szicíliai királysága* (TSz 1915, 261). Pesty Frigyes, *A macsói bánok* (Sz 1875, 361, 450 ; a továbbiakra is). Wertner Mór, *Garam-mikolai Bás országbíró* (Sz 1897, 39).

I. 99. I. A városokhoz : Mollay Károly, *Das älteste deutsche Lehngut der ungarischen Sprache* (AL 1952 ; a burgensis szó város lakó, polgár jelentésére a XIII. században) ; előzőleg uő, *Scarabantia, Ödenburg, Sopron* (Bp. 1944) tisztázta, hogy az Ödenburg név nem keletkezhetett a XIII. század vége előtt. Hogy mi vezetett e név kialakulására, azzal újabban Major Jenő foglalkozott : *Az Ödenburg név keletkezésének háttere* (Soproni Szemle, 1955, 68–74) ; vö. uő, *Hozzá-*

szólás a Sopron és környékének műemléktopográfiája c. műhöz (Településtudományi Közlemények, 1954).

A régebbi irodalomból: Rupp Jakab, *Buda-Pest és környékének helyrajzi története* (Pest, 1868). Czech János, *Geschichte der Stadt Raab*, 1271—1273 (Hormayr: Archiv XIX. 1828). Ráth Károly, *Győr városa története a tatárjárástól az Árpádok kihaltáig* (UMM 1852). Magyarai Szulpic, *Észtergom a tatárjárás korában* (Esztergom, 1877). Takáts Sándor, *Komárom IV. Béla alatt* (Bp. 1885). Nagy Imre, *Sopron város délnyugati környéke a XIII. században* (GyF III. 1865, 303). Gárdonyi Albert, *Középkori városaink erődjellegének kialakulása* (HK 1941). — A külkereskedelemhez itt is említendő: Domanovszky Sándor, *A harmincadvám eredete* (AEt 1916). Kropf Lajos, *Magyar vassz, arany és ezüst Flandriában a XIII. század végén* (MGSz 1898, 237; kis adat).

I. 101. I. Németh Gyula, *Kun László király nyögérei* (Bp. 1954, kny. MNy 1953, 3—4. sz.) rámutat, hogy e néven (neugar) IV. László katonai kíséretét értették (mely persze főleg kunokból állott).

I. 100. I. A feudális birtokososztály genealógiai irodalmához: Wertner Mór, *A Csukárdiak* (Sz 1893, 211), uő, *A Horvátiak elei* (Sz 1897, 514), uő, *A Zichy-család ősei* (Sz 1900, 712), és uő, *A Kórogyiak ősei* (Sz 1900, 867). Kandra Kabos, *Erne bán és fiai* (Sz 1884, 114).

5. Az Anjouk és Zsigmond kora (I. 104—14 5. I.)

a) Források, oklevelek

I. 104. I. A hazai forrásokhoz újabban: Berkovits Ilona, *A magyar feudális társadalom tükröződése a Képes Krónikában* (Sz 1953, 72—107).

I. 106. I. A XIV. század itáliai elbeszélő forrásainak magyar vonatkozásaira: Óváry Lipót, *A nápolyi Anjou-korszak történelmi kútjai* (Sz 1877, 446).

I. 111. I. A szászsebesi névtelen szövegének kritikájához: C. Göllner, *Der „Tractatus de ritu et moribus Turcorum” des Ungenannten Mühlbachers* (Deutsche Forschungen im Südosten II. 1943, 600—643).

I. 111. I. Az Albert korabeli egykorú külföldi források régebbi ismertetései közül pótlásul megemlítjük Wenzel Gusztáv elfeledett tanulmányát: *Kifenberger és Radler két XV. századbeli német költeményeik méltatása a magyar történelem szempontjából* (UMM 1856, II. 401 — AKÉ XVI. 1856). Közli Kifenberger magyarellenes versét, mely a budai magyar és német polgárok konfliktusát az utóbbiak szempontjából mondva el, a magyaroknak szemére hányja, hogy Albertet cserbenhagyták, talán meg is ölték. Közli továbbá Radler allegorikus elbeszélő költeményét is, mely viszont a husziták ellen a magyarok és szászok hűségét magasztalja (az utóbbi vers korábbi kiadása: Neues Lausitzer Magazin XIII. Görlitz, 1835, 311).

I. 112—113. I. Az okleveles gyakorlat és a hiteleshelyek irodalmához: Szentpétery Imre, *A királyi titkos kancellária történetéhez* (Sz 1914, 440). — Horváth Antal, *A csornai konvent hiteleshelyi működése* (Keszthely, 1943). A lipói és turóci registumra: Kubinyi Miklós, *Az „átkos emléktű” János déák* (Sz 1910, 701; 1911, 215).

I. 113. I. A XIV. századi pápai tizedszedés kérdéséhez újabban: C. Muresan — G. S. Ardeleanu, *La politique fiscale de la papauté en Transylvanie au cours de la première moitié du XIV siècle* (Nouvelles études d'histoire, Bukarest, 1955, 225—240. I.).

I. 113—114. I. Az Anjou-kori íratkiadásokhoz kisebb pótlások: E. F. Mooyer, *Oklevélt adalékok Magyarország régibb történetéhez* (MMT VI. 171). Knauz Nándor, *Okmánykalászkok, 1300—1399* (MTT XX. 243). Fejérpataky László, *Diplomáciai adat az Anjouk korából, 1385* (TT 1881, 185). Franz J. Zimmermann, *König Ludwig I. Urkunde von 1380 über das Asylrecht der Marienburger Kirche* (MIÖG 1884). Szádeczky Lajos, *Az erdélyi „universitas nobilium” 1342-iki tordai végzése* (TT 1886, 202). Lázár Miklós gr., *Két oklevél a*

Sombory család levéltárából, 1357, 1400 (TT 1888, 593). Pór Antal, *Viszály a pécsi káptalanban*, 1302—1309 (TT 1889, 401). Sasinek F. V., *Erzsébet királyné levele az udinei polgárokhoz*, 1383 (TT 1893, 377). Dézsi Lajos, *Adat Vas megye történetéhez*, 1325 (TT 1897, 374). A citeaux-i nagykáptalan küldöttjének Nagy Lajos elé terjesztett jelentése (1357) a magyarországi ciszterci kolostorok helyzetéről: Békefi Remig, *A pázsói apátság története* (II.). Itt is említendő még: Mihályi János, *Máramarosi diplomák a XIV. és XV. századból* (Máramaros-sziget, 1900, többszáz irattal), valamint Petrovay György, *Oklevelek Máramaros vármegye történetéhez*, 1360—1519 (TT 1909, 1, 358, 509).

I. 114. I. Felsőszázaddal Fejérpataky László kezdeményének félbemaradása után végre Mályusz Elemér összeállításában napvilágot látott a nagyjelentőségű *Zsigmond-kori Oklevéltár* I. kötete (Bp. 1951; ism. Elekes Lajos, Sz 1952, 469; Szűcs Jenő, LK 1954), mely az 1387—1399 közti anyagot tartalmazza. Több mint 6000 oklevélről van szó, s az összeállítás elvei is lényegesen mások, mint felsőszázaddal ezelőtt: a kiadvány lehetőleg teljességre törekszik az okleveles anyagot illetően, viszont eltekint az egyes darabokban ismétlődő formulák stb. közlésétől: csak a lényeges részeket közli (megfelelő magyarázattal); kiadott oklevelek esetében a közlés lelőhelyét feltünteti. A kötetet név és tárgymutató kíséri.

b) A XIV. század irodalma

I. 116—117. I. Az Anjou-kor általánosabb jellegű irodalmához: Óváry Lipót, *A nápolyi magyar történelmi műemlékek* (BpSz 1874), uő. *Nápolyi Anjou-kori kutatások* (Sz 1879, 207), és uő. *A magyar Anjouk eredete* (Bp. 1893, AEt). Toldy László, *Nagy Lajos király uralkodása* (Bp. 1877; népszerű). Nagy Sándor, *Hadügyünk állapota I. Lajos korában* (Ludovika Akad. Közlönye, 1884). A szereplő családok és személyek irodalmához: Wertner Mór, *A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig* (1—2, Temesvár, 1891—1892). Pór Antal, *II. Miklós (1308—1336) győri püspök mely nemzetségből való volt?* (Sz 1887, 836), uő. *Újabb adatok Keszeli Miklós életéhez* (Sz 1906, 144), uő. *Opuli László hg. nádorispán tartózkodási helyei*, 1363—1372 (TT 1910, 11), és uő. *Demeter bíboros esztergomi érsek* (Esztergom vidéki rég. és tört. társ. évk. 1898); vő. Wertner Mór, *Adalékok Demeter bíboros érsek életrajzához* (Sz 1904, 800). Varju Elemér, *A Szalók-nemzetség* (Bp. 1902, kny. T 1901). Az archontológiához: Wertner Mór, *Siebenbürgens Komitatsbeamtenkörper bis zum Ende des 14. Jahrhunderts* (ASL 1899). Pesty Frigyes, *Levéltári hulladékok* (Sz 1873, 643; Szepes, Arad és Bereg megyei alispánok jegyzéke, a további századokra is); u. ennek folyt. a Szabolcs megyei (Sz 1874, 132, 217, 287, 420, 503) a Zala megyei (Sz 1874, 717) és Gömör megyei (Sz 1875, 345) alispánokról.

I. 117. I. A XIV. századi pénztörténetet illetően újabban napvilágot látott Kováts Ferenc alapos tanulmányának második része is: *A magyar pénzforgalom az Anjouk korában. II. Magyar pénzverő- és pénzsúlyok* (NK 50—51. k. 1951—1952, 20—26); amihez pótlólag itt is megemlíthetjük még uő. korábbi analízisét: *Tanulmányok a magyar középkori pénzverés köréből* (NK 8. k. és 10. k.).

A korábbi irodalomból ld. még T(agányi) Károly adalékát: *Erdély adózása 1324-ben* (MGSz 1898, 602). Balogh Albin, *Adalék a magyar pénztörténethez I. Károly korában* (Pannonhalmi főisk. évk. 1914/15, 108—160). Hóman Bálint, *Csak Máté állítólagos pénzverde* (T 1915, 33).

I. 118—119. I. A feudális jogviszonyokhoz pótlás: Degré Alajos, *A kárterítés Anjou-kori magánjogunkban* (SzEkv 1938, 116—129). Mátyás Gy., *A hitbér anjoukori fejlődése* (Illés-Emlékkönyv, 1942). — A címerekre, stb.: Csoma József, *A magyar heraldika első két százada* (T 1908).

I. 120—121. I. A visegrádi kongresszusra (de annak Habsburg-ellenes élet eltüntetésre): Adalbert (Béla) Obál, *Der Kongress von Visegrád in Ungarn vom Jahre 1335 und seine Bedeutung für heute* (Bécs, 1936, kézirat gyanánt); az esemény marxista értékelésére ld. Székely György (HK 1954, 167—168). A cseh—lengyel vonatkozásokra: Pór Antal, *Magyar—ruthén érintkezések a XIV-ik században* (Sz 1904, 935). Adolf Lehrleiter, *Die Politik König Johanns von Böhmen in den Jahren 1330—1339* (Tübingen, 1908), A bolgár kapcsolatokhoz: Óváry Lipót, *Magyar—bulgár összeköttetések* (Sz 1898, 113).

c) Gazdasági, társadalmi viszonyok

I. 123. 1. A XIV. századi gazdasági-társadalmi viszonyok ismeretét újabban figyelemreméltó kiadványok mozdították elő. Az egyik: Kumorovitz L. Bernát, *Veszprémi regesták, 1301—1387* (Bp. 1953) fontos forrásanyagot tár fel a birtokviszonyok kutatói előtt. A másik egy gyűjteményes kötet Székely György szerkesztésében: *Tanulmányok a parasztság történetéhez Magyarországon a 14. században* (Bp. 1953).

A kötet a következő tanulmányokat tartalmazza: 1. Székely György, *A történelmi előzmények* (7—18). 2. Uő, *A parasztság és a feudális állam megszilárdulása Károly Róbert korában* (19—79). 3. Uő, *A földközösség és szerepe az osztályharcban* (80—103). 4. Györffy György, *A székely társadalom* (104—116). 5. Székely György, *A parasztság szerepe az áru-termelésben* (117—127). 6. Mályusz Elemér, *A mezővárosi fejlődés* (128—191). 7. Székely György, *A jobbágyságtól mint a paraszti harc egyik jellemző formája* (192—212). 8. Fügedi Erik, *Az újratelepítés* (213—224). 9. Uő, *„Németjogú” falvak települése a szlovák és német nyelvterületen* (225—239). 10. Székely György, *Az erdélyi románok feudalizálódása* (240—247). 11. Györffy György, *A kunok feudalizálódása* (248—275). 12. Székely György, *A jobbágyság földesúri terheinek növelése és az erőszakapparátus további kiépítése* (276—319). 13. Mályusz Elemér, *Az egyházi tizedkiszármányolás* (320—333). 14. Székely György, *Az egyházi nagybirtok újjászervezése. Harc az egyházi kizsákmányolás ellen—eretnekmozgalmak* (334—376). 15. Uő, *A parasztság állami terheinek növekedése és a polgárság bekapcsolódása a jobbágyság kizsákmányolásába* (377—399). 16. Uő, *A parasztság differenciálódása* (400—411).

Mintegy kiegészíti ezeket a mindeddig kevésbé feltárt mezőgazdasági termelési módszerek alapos és érdekes ismertetésével Belényesy Márta, *A földművelés fejlődésének alapvető kérdései a XIV. században* (Ethnographia 1954, 387—415; 1955).

A korszak általános problémáihoz ld. újabban B. D. Grekov művének magyar fordítását: *Az orosz parasztság története a legrégibb időktől a XVII. századig* (I. Bp. 1956).

Ezekhez még néhány kiegészítés a régebbi irodalomból: Vass József, *Az Anjouk és műveltségük* (BpSz 1861). Varga Ferenc, *Szeged város szőlőművelése és borkereskedelméhez a XIV. és XV. században* (DTR 1875). Pór Antal, *Adat a XIV. századi bevándorlóról, 1314* (MGSz 1900, 138). Sopron város szántóföldjeinek kiosztása, 1379 (MGSz 1898, 506; földközösségre is). Stessel József, *Jogszabályok a szarvokói uradalomban* (Sz 1908, 824). Konrad Schünemann, *Zur Grundbesitzverteilung im mittelalterlichen Ungarn* (Ujb 1926, 462—464; rámutat, hogy távolról sem lehet egységes, zárt birtoktestekről beszélni, egy faluban több birtokos is kimutatható, stb.). Spilka Lőrinc, *Jászó története 1243-tól 1552-ig* (Gödöllői prem. gimn. évk. 1942/43, 407—451; ism. Sz 1944, 543; egyházi birtokra néhány jó adattal).

I. 124. 1. Szabó István korábbi kutatásait értékelésben is új tanulmánnyal egészítette ki: *Az 1351. évi jobbágytörvények* (Sz 1955, 497).

A felvidéki telepítésekről: A. Húščava, *Kolonizácia Liptova do konca XIV. stor.* (Pozsony, 1930). — Román vonatkozásban (az iratok közt fent id. máramarosi oklevelek mellett): *Egy adat Bogdán vajda kivándorlásához, 1343* (TT 1887, 406), és uő, *Egy adat a Bereg megyei oláhok történetéhez, 1383* (TT 1887, 406). Kemény József gr., *Magyar hazánkban létező oláhok hajdani vajdaságairól* (UMM IV. 1854, 129—132).

I. 127. 1. A sóbányászatra: Wenzel Gusztáv, *Kritikai fejtegetések Máramaros vármegye történetéhez* (UMM VII. 1857, II. 313—400, = AKÉ); erdélyi vonatkozásban A. Doboși tanulmánya (Studii și cercetări 1951, 1. sz.).

I. 129. 1. Áldásy Antal, *Adalékok az ipar és kereskedelem történetéhez Zsigmond király idejében* (TSz 1928, 130); Zsigmond 1418-i oklevelének elemzése: kereskedelmi útról a Duna torkolata felé, külföldi iparosok telepítéséről stb. Kelényi B. Ottó, *Iparosok és kereskedők Budán és Pesten a középkorban* (Budapest régiségei, XIII. 1943, 319). — P. Florek, *Turčiansky Sv. Martin v stredoveku*

(Turócszentmárton, 1944 ; ism. Sz 1944, 542, 1340-tól oppidum, szerepe a lokális kereskedelemben). Pascu, Stefan, *Mestesugurile din Transilvania până în secolul al XVI. lea* (Bukarest, 1954, az erdélyi kézműves iparról a XVI. századig).

d) Műveltségi viszonyok

I. 130. I. A XIV. századi műveltség régebbi összefoglaló ismertetései közül : Vass József, *Az Anjouk és műveltségünk* (Pest, 1861, kny. BpSz). Toldy László, *Magyarország műveltségi állapota az Anjouk korában* (BP 1882). Varju János, *A magyar művelődés története egyes házbeli királyaink korában, 1301—1526* (Vác, 1902).

Az egykorú latin irodalomhoz : Lehoczky Tivadar, *Emlékezete XIV-ik századbeli magyar történetírónak* (Sz 1880, 68 ; János beregszászi plébános). Gábel Asztrik, *Egy 14. századi magyar pontificale Párizsban* (Theologia, 1939, 174).

I. 130—131. I. Az egykorú nyelvemlékekről újabban : Györffy Miklós, *Újra az Ómagyar Mária-siralom kérdő-felkiáltó fordulatairól* (MNY 1952, 178—184). Balázs János, *Az Ómagyar Mária-siralom egy helyének értelmezése* (MNY 1953, 427—431). Lőrinczy Éva, *A Könisbergi Töredék és szalagjai mint nyelvi emlék* (Bp. 1953 ; részletes elemzés). — Régebbi adalékok : Pettkó Béla, *A besztercei vocabularium* (Sz 1893, 82). Schönherr Gyula, *A schlägli magyar szójegyzék* (MK 1894). Melich János, *A schlägli és besztercei szójegyzék* (Nyelvtud. Közlemények, 1898).

I. 131. I. Első bibliafordításunk kérdéséhez Kardos Tibor saját korábbi eredményeit továbbfejlesztő, új tanulmánya : *A huszita biblia keletkezése* (Bp. 1953, A Magyar Nyelvtudományi Társ. kiadványai, 82).

I. 132. I. Makrai Benedekhez pótlás : Karácsonyi János, *Makrai Benedek szülőhelye és családja* (Sz 1905, 40).

I. 133. I. A humanizmus itáliai keletkezéséről, elterjedéséről Európa többi országaiban valamint előfeltételeiről és kezdeteiről Magyarországon (kb. 1360—1445 között) szép összefoglalást ad újabban Kardos Tibor, *A magyarországi humanizmus kora* (Bp. 1955, az első fejezetekben).

I. 134. I. A XV. század első évtizedeinek budavári építkezéseire újabban : Nagy Emese, *Zsigmond király budavári Friss-palotája* (Budapest régiségei, XVI. 1955), a XIV. századi visegrádi dolgokra pedig : Holl Imre, *A visegrádi palota kápolnájának padozata* (Arch. Ért. 1954, 192—195) ; mind Buda, mind Visegrád újabb összefoglaló jellegű ismertetőit ld. alább a Mátyás-kori szakaszban.

A várakhoz még : Wenzel Gusztáv, *Diósgyőr történeti jelentősége* (Bp. 1873, AÉt). Kandra Kabos, *A diósgyőri vár* (AK 1895). Felföldi Sándor, *A diósgyőri vár* (Diósgyőr, 1937).

A Kolozsvári-testvérekre : Csemegi József, *Hol állott egykor Szt. László nagyváradi lovasszobra?* (Antiquitas Hungarica 1948, 1—2. sz.) ; és a régi adalékok közül : Wenrich Vilmos, *Néhány szó két hazai művészről* (Sz 1879, kiránd. 122).

I. 135. I. A festészetre l. újabban Vayer Lajos, *A Masolino—Masaccio-probléma és a reneszánsz kezdetei* (TOK V. 1954, 347—372 ; hozzászólásokkal).

Néhány régebbi adalék pótlásul : Fejérfataky László, *Egy magyar festő a XV. század első feléből* (Sz 1880, 161 ; Gáspár kassai festő). Pór Antal, *Magyar festő és műhírnök Párisban, 1384—1417* (Arch. Ért. 1901) ; uő. *Az aachen-i magyar kápolna XIV. századi ötvösműveiről* (Arch. Ért. 1892, 432). Pektár Károly, *Jamniki Péter szepességi ötvösmester a XIV. században* (Igló, 1903, kny. Szepesi Lapok).

e) Zsigmond korának irodalma

I. 136—138. I. Zsigmondra és korának főbb szereplőire néhány kiegészítő adalék :

Podhradczky József, *Zsigmond császár és magyar király élete, egy vaticanumi codex után* (Magyar Tudós Társaság Évkönyvei III. 1838). Pesty Frigyes, *Zsigmond király fogságá-*

nak ideje (Magyar Tud. Értekező, 1862). Wenzel Gusztáv, *Hohenzollerni VI. Frigyes viszonyai Magyarországon* (UMM II. 1851–1852, II. 233–244). Radvánszky Béla, *A... Zokoly-család* (Sz 1878, 509). Križko Pál, *Neczpáli László a körmöci levéltár tükrében* (Sz 1877, 542). Majláth Béla, *Liptóújvár történetéből* (Sz 1884, 127). Weber Samu, *A lublói vár* (Sz 1886, 141). Stessel József, *Fraknó múltja* (Sz 1889, 294). Erdőújhelyi Menyhért, *Carnianus kalocsai érsek, 1420–1422* (Sz 1899, 44). Városey Gyula, *Meddig volt De Bencsis András kalocsai érsek?* (Sz 1899, 618). Sörös Pongrácz, *De Benziis Gualdo András* (MSi 1900). Wertner Mór, *Ki volt Hédervári Kont István* (Sz 1903, 562). Temesváry János, *Laki Jakab-fia János* (Sz 1918, 392; erdélyi püspök). A XV. századi feudális birtokososztályra: Majláth Béla, *Liptó megye törzsköcs családjai 1526-ig* (I. Bp. 1891, kny. T). Reiszig Ede, *A monyorókeréki Eldebach (Eüllerbach) család* (T 1940, 29), és uő, *Az Újlaki-család* (T 1942, 1; 1943, 56).

I. 139. I. A török kérdés és a honvédelmi rendszer szakaszához pótlások :

Kiss Károly, *A nikápoli ütközet*, 1396 (UMM V. 1855, II. 248–312). Menesik Ferdinánd, *Moson vármegyei nemesi felkeltési rendelet, 1432* (TT 1909, 319). Szerémi (= Odescalchi A.), *Az 1432. évi insurrectio* (TT 1909, 479). Wertner Mór, *Újabb adatok a középkori magyar hadjáratokhoz, 1338–1400 és 1429–1434* (HK 1910, 199).

I. 139. I. A birodalmi és külpolitikai kérdéshez pótlásul megemlítjük Zsigmond gyakran emlegetett (és az 1429. decemberi pozsonyi német birodalmi gyűlés ellenzékének mondott) szavainak (hogy akár fel is adná a birodalmat, Magyarországon is volna kenyere) lelőhelyét: J. Wencker, *Apparatus et instructus Archivorum* (Argentorati 1713, 924. l.). A. Kaufmann, *Die Wahl König Sigismunds von Ungarn zum römischen Könige* (Prága, 1879, kny.). J. Schwertfeger, *Papst Johann XXIII. und die Wahl Sigismunds zum römischen König* (Bécs, 1895). Wertner Mór, *Zsigmond király egy ismeretlen házassági összeköttetéséről* (Sz 1899, 772). Schönher Gyula, *Zsigmond király és Velence összeköttetései történetéhez* (Sz 1891, 751; Ljubić okmánytára alapján). P.-M. Perret, *Histoire des relations de la France avec Venise* (Paris, 1896; magyar vonatkozásait ism. Sz. 1897, 353).

f) A huszita kérdés

I. 140–141. I. Arról, hogy a cseh történetírás az utolsó század fejlődése során milyen álláspontokat alakított ki a huszitizmus értékelésével kapcsolatban, rövid áttekintést nyújt Kovács Endre, *A huszitizmus előzményeihez* (Sz 1949, 350–356); ebben megkülönbözteti a Palacky-féle haladó irányzat pozitív álláspontját a forradalmi mozgalmakkal szemben idegenkedő, vagy nyíltan ellenséges, reakciós irodalmi irányzattól; az új marxista történetírás természet szerint a huszita mozgalmakat mint nagyszerű történelmi korszak hősi erőfeszítéseit mutatja be. A polgári történetfelfogás újabb képviselői: K. Krofta, *Duchovní odkaz husitství* (Prága, 1946; korábbi tanulmányainak gyűjteménye), aki elsősorban vallási jellegűnek tekinti a mozgalmakat, bár társadalmi problémákat is észrevesz, valamint F. M. Bartoš, *Čechy v době Husově, 1378–1415* (Prága, 1947), aki részletes, de a társadalmi erők vizsgálatát mellőző, erősen egyoldalú politikai történetet ad a huszita mozgalmakat közvetlenül megelőző korszakról.

I. 140–141. I. A huszita mozgalmakkal foglalkozó új cseh történetírás képviselői (Graus, Macek, Durdik) a XIV–XV. századról mint a feudalizmus válságának időszakáról beszélnek, és e válság gazdasági-társadalmi feltételeinek jelentkezését vizsgálják az európai feudalizmus történetének keretében, mindenekelőtt természetesen Csehországban, ahol a falusi nép és városi szegénység forradalmi harcaiban és a német hadak elleni nemzeti védelemben tetőpontját érte el a mozgalom; ld. František Graus, *Městská chudina v době přehusitské* (Prága, 1949; a városi szegény nép a husziták előtti időben), uő, *Český obchod se sukrem ve 14. a poč. 15. stol.* (Prága, 1950; a cseh posztókereskedeleme a 14. században és a 15. század elején; az árutermelés kérdését vizsgálja a huszita mozgalmak feltételeit keresve); ugyanígy Josef Macek, *Husitské revoluční hnutí* (Prága, 1952), és magyar kiadásban: *A huszita forradalmi mozgalom* (Bp. 1954);

uő, *Husitina Baltu a ve Velkopolsku* (Prága 1952; husziták a Baltikumon és Nagy-Lengyelországban), uő, *Tábor v husitském revolučnim hnuti* (I. Prága, 1953; Tábor a forradalmi huszita mozgalomban), és uő, *A legrégibb huszita hadiszabályzat* (HK 1954, 2. sz., 83—109). Jan Durdik, *A 15. század elejének haditechnikai problémáihoz* (HK 1955, 2. sz., 39—65). Ettől a felfogástól eltérően Václav Husa (Československý Časopis Hist. 1954, 183) rámutat, hogy a feudalizmus rendszerének válságáról ekkor még korai volna beszélni, hanem csak egyes részei, így az egyház juthattak válságba. Grausék felfogása egyébként a magyar marxista történészek felfogásától is eltér. Ld. még: Ewa Maleczyńska, *Nemzetiségi jelszavak a huszita kor forrásmunkáiban* (Irodalomtudományi Értesítő, 1953, 1. sz., 138—161; ford.). A szlovák marxista történetkutatás is nekilátott a huszita-kérdés új feldolgozásának: Peter Ratkoš, *Husitské revolučné hnutie a Slovensko* (Historický Časopis 1953, 1. sz.), magyarul: *A huszita forradalmi mozgalom és Szlovákia* (TIE V. 1954, 1—6. sz., 77—93), benne bírálja a huszitizmusról szóló korábbi, polgári irodalmat, melynek sorában pl. Mikuláš Mišík, *Husiti na Slovensku* (Besztercebánya, 1928) c. összefoglalása mint jellemzően negatív értékelés említendő.

Magyar részről a probléma új, marxista felvetésére ld. Székely György, *A huszitizmus visszhangja Magyarországon népeiben* (TOK V. 1954, 135—172, akadémiai nagygyűlési előadás, hozzászólásokkal). Uő, beszámolója a csehszlovák történészek megbeszéléseiről: *Konferencia a huszitizmus két elméleti problémájáról* (Sz 1955, 3. sz. 477—486). A huszita hadjáratokat áttekinti Kovács Endre, *Magyar—cseh tört. kapcsolatok* (Bp. 1952, 88. sk. 1.). Hozzá két régebbi adalék: Lóth Zoltán, *A huszita eredetű szekérvár* (HK 1916, 265), és uő, *A huszita szekérvár a magyar hadviselésben* (HK 1918, 1, 159).

I. 142—144. I. Az 1437-i eseményekre l. újabban Szűcs Jenő népszerű, rövid útmutatóját előadóknak: *A magyarországi huszita-mozgalom és az 1437-i erdélyi parasztfelkelés* (Bp. 1954). Ludovic Demeny: *Despre unele aspecte ale răscoalei dela Bobâlna, 1437—1438* (Studii și referate privind istoria României, I. Bukarest, 1954).

A régi irodalomból adalék: Erdélyi Viktor, *Tanulmányok a román nemzetiségi kérdés köréből. I. Az 1437-iki forradalom* (Huszadik Század, 1912), ennek tájékoztatásot vet szemére Závodszy Levente, *Az 1437-iki parasztlázadás* (Magyar Figyelő, 1912, 437).

A bosnyák eretnekmozgalommal foglalkozó horvát irodalom ismertetésére ld. Hadrovics László, *Les problèmes de la Bosnie médiévale* (RHC 1945, 217).

6. A Hunyadiak kora, 1450—1490 (I. 146—187. l.)

I. 151. I. A bizánci források közt szereplő Phrantzes nevének helyes alakja, V. Laurent újabb kutatásai szerint (BZ 1951, 373—378): Sphrantzes. Meg kell még említeni, hogy Sphrantzes történeti művének két változata közül régebben a *maius*-t tartották eredetinek, újabban viszont kimutatták, hogy a rövidebb, a *minus* tekinthető annak, míg a nagyobb változat tele van Makarios utólagos pótlásaival, hamisításaival; vö. K. Loenertz (Échos d'Orient 1940, 91—99), és uő, *Autour du Chronicon Maius attribué à Georges Phrantzes* (Miscellanea G. Mercati III. Città del Vaticano 1946, 273—311), és Moravcsik Gyula (AT II. 1955, 163).

A bizánci forrásokban szereplő magyar nevekre ld. Gyóni Mátyás, *A magyar nyelv görög feljegyzéses szórványemlékei* (Bp. 1943).

I. 154—158. I. A népességet, a gazdasági és társadalmi viszonyokat illetően e kornak összefoglaló jellemzését nyújtja Elekes Lajos, *A központosító*

politika belső erőforrásai a XV. század második felében (Sz 1955, 1—33; részlet a készülő egyetemi tankönyvből, a végén jegyzetapparátussal). — A kézművesipar és a városi fejlődést illetően pedig ld. újabban Szűcs Jenő alapos anyaghasználattal készült és a régebbi irodalom kritikájára is kitérő tanulmányait. *Céh és város a XV. században* (Eötvös L. Tud. Egyetem Bölcsészeti Karának Évkönyve, 1952—1953, 116—145), és uő, *Városok és kézművesség a XV. századi Magyarországon* (Bp. 1955).

Idevágó pótlások: Wenzel Gusztáv, *A XV. századbeli tárnoki jog* (Bp. 1878; Akad. értekezések a társ. tud. köréből V. 1). Relković Neda, *Aus dem Leben der sieben „Niederungarischen Bergstädte“ im 14—17. Jahrhundert* (UJb 1926, 39). Az iparhoz: Rakovszky István, *Adalékok a magyar ágyúk történetéhez* (Sz 1875, 732). Jurkovich Ernő, *Besztercebányai ágyú- és harangöntők* (HK 1925, 502). B. Daun, *Veit Stoss und seine Schule in Deutschland, Polen und Ungarn* (Lipce, 1903; ism. Sz 1904, 791; az ötvösökre). — Fest Aladár, *Fiume kereskedelme a középkorban* (MGSz 1895, 1, 81; közjegyzői adatok alapján elég részletes áruforgalmi adatok, 1436—1461). Wenzel Gusztáv, *Nyitra vármegyének XV. századbeli vámhelyei* (Bp. 1872, AEt II. k. 2). A kereskedelmi útvonalakra: Holub József, *Zala vármegye vámhelyei és vízhálózata a középkorban* (Sz 1917, 45). Glaser Lajos, *A Dunántúli középkori úthálózata* (Sz 1929).

I. 159. 1. Az elbeszélő források irodalmához: Alphons Lhotsky, *Studien zur Ausgabe der österreichischen Chronik des Thomas Ebendorfer* (Deutsches Archiv für Geschichte des Mittelalters 1943, 188—245; újabban: MIOG 1949).

Kottaner Jánosné a Házi Jenő-féle soproni okmánytár (I. 3. k. 39—40. l.; II. 3. k. IV. 1.) adatai szerint nem Huendler Ilona, hanem Wolfram Ilona, és Kottaner előtt Székeles Péter soproni polgármester felesége volt. Ld. még róla: Kerékgyártó Árpád, *Kottaner Ilona emlékiratának külföldi méltatása* (ITK 1891).

I. 160. 1. Konstantinápoly elfoglalásának (a törökök által, 1453) magyar szempontból külön figyelmet érdemlő elbeszélő forrását hagyta ránk a bresciai Ubertinus Pusculus (aki az ostromot átélte), eddig megfelelően figyelembe nem vett, 4 könyvből álló latin költeményében. A szöveget kiadta A. Ellissen, *Analekten der mittel- und neugriechischen Literatur* (III. Lipce, 1857, a függelékben), valamint Ph. Déthier a MHHS XXII. 1. sz., a Magyar Tudományos Akadémia által kinyomatott, de forgalomba nem engedett kötetében. A forrás magyar vonatkozásaira figyelmeztet újabban Moravcsik Gyula (AT II. 1955, főleg 163. sk. 1.).

I. 162. 1. Hunyadi János régen esedékes, monografikus életrajzát, s benne történelmi szerepének elemzését, Elekes Lajos írta meg részletes tanulmány formájában: *Hunyadi* (Bp. 1952). E munka széles perspektívában, s bár helyenként a történelmi egyéniség bizonyos idealizálásával, lényegében véve mégis a társadalmi erők összefüggéseiben, a marxizmus követelményeinek megfelelő módszerekkel dolgozza fel a témát. A szerző saját régi felfogásával szakítva (vö. Sz 1953, 652—653. l.), Hunyadit többé nem a magyar nagyhatalmi törekvések balkáni exponenseként, hanem mint a szomszédos népekkel való török elleni összefogást elősegítő, és saját népére támaszkodni merő államférfit és hadvezért ábrázolja, aki így feudális nagybirtokos társadalmi helyzete ellenére is haladó, előremutató szerepet játszott történetünkben. A figyelemre méltó tanulmány még inkább az lehetett volna, ha a szerző messzebbre megy a régi forrásanyag kiegészítése, revíziója, így például a bizánci források és azok kritikai irodalmának kellő értékesítése terén. E munkát előtanulmányok előzték meg, így: *Hunyadi hadserege* (Sz 1950, és külön: Bp. 1951, A Történettudomány kérdései, 9.), mely kifejti, hogy Hunyadi a török elleni háborús politikával a nép érdekeit juttatta kifejezésre és támaszkodhatott is a nép fegyveres segítségére; azután uő, *A délkelet-európai népek összefogása a török hódítók ellen Hunyadi háborúiban* (Sz 1952, 93—117), mely a népfelkelés mellett a szomszéd népekkel való összefogásban

látja a sikerek titkát, végül: *A magyar nép szövetségesei és ellenségei a török hódítókkal vívott harcban* (Magyar Történész Kongresszus, Bp. 1954, 15—40) = *Die Verbündeten und die Feinde des ungarischen Volkes in dem Kampfe gegen den türkischen Eroberer* (Bp. 1954, Studia Historica). A probléma összefoglaló vázlata: *Hunyadi János harcai a török hódítók ellen* (Bp. 1951, MDP Központi Előadói Iroda előadásai). Az eredmények népszerűsítése: Elekes Lajos, „Minden vitéz ember példája”: *Hunyadi János* (Bp. 1951).

I. 164. I. A várnai csatára újabban: Jan Dąbrowski, *L'année 1444* (Krakkó, 1952). Fekete Lajos, *Das Fethname über die Schlacht bei Varna* (Byzantinoslavica, 1953, 258—270).

I. 165. I. Jiskra dolgaira újabban: Kovács Endre, *Magyar—cseh tört. kapcsolatok* (Bp. 1952).

I. 165. I. A Konstantinápoly elestét közvetlenül megelőző évek magyar—bizánci kapcsolatainak, Hunyadi törökellenes készenlétének és akcióinak rövid, de mélyreható forrásismereten épülő rajzát adja újabban Moravcsik Gyula, *Magyar—bizánci kapcsolatok Bizánc bukása idején* (AT 1955, 161—169); ua.: *Ungarisch—byzantinische Beziehungen zur Zeit des Falles von Byzanz* (AAnt. II. 1954, 349—359). — Újabban cseh szerző a husziták bizánci kapcsolatairól: Milada Paulová, *L'Empire byzantin et les Tchèques avant la chute de Constantinople* (Byzantinoslavica 1953, 158—225).

A Konstantinápoly elfoglalását tárgyaló, régebbi külföldi irodalomból: A. D. Mordtmann, *Belagerung und Eroberung Constantinopels durch die Türken im Jahre 1453* (Stuttgart—Augsburg, 1858). E. A. Vlasto, *Les derniers jours de Constantinople* (Paris, 1883). E. Pears, *The Destruction of the Greek Empire and the Story of the Capture of Constantinople by the Turks* (London, 1903; a legrészletesebb). G. Schlumberger, *Le siège, la prise et le sac de Constantinople par les Turcs en 1453* (Paris, 1926^a).

Az e korszakot tárgyaló régebbi, hazai irodalomból: Reiszig Ede, *A magyarországi János-lovagok a Hunyadiak korában* (Sz 1918, 22). Huszti József, *Magyar humanista mint török tudós V. Miklós pápa udvarában* (Sz 1927, 344; Ivanics Pálról). Nándorfehérvár fölmentésére, Kapisztrán szerepére, stb. néhány kiegészítő adalék: Nagy Iván egy egykorú veleneci kéziratot idéz 1456 harcaira (UMM 1855, I. 394). Paur Iván, *A két utolsó Újlaki és Capistran János* (Hazánk I. 1858). Lánzy Gyula, *Stenai dolgok... Capistran János és II. Pius pápa* (Sz 1895, 57). Az 1456-i győzelem külföldi visszhangjára: Róna Éva, *Hungary in a Medieval Poem. „Capistranus”, a Metrical Romance* (Studies in English Philology II. Bp. 1937, 60—70), és uő, *Hungary in XV. Century Political Poems* (Danubian Review, 1935).

I. 169—170. I. Mátyás alakjának, korának utóéletére a néphagyományban, költészetben stb. kiegészítések: Toldy Ferenc kiadta Nyéki Vörös Mátyás XVII. századi bejegyzéseit Mátyásról (UMM 1860, II. 401—402). Bognár Teofil, *Mátyás királyról szóló adomák olasz változata* (EPhK 1892, 739). Vozáry Gyula, *Mátyás király a magyar költészetben* (Munkácsi áll. gimn. ért., 1894). Szekulics Géza, *Beatrix királyné emléke a délszláv népköltészetben* (Sz 1912, 607). Egy Mátyás-kori jajcai bán alakjára: Szekulics Géza, *Dóczi Péter a délszláv költészetben* (Sz 1912, 717). E. J. Perfeckij, *Podkarpatské a haličskoruské tradice o králi Matyášovi Corvinovi* (Pozsony, 1926). Takáts Sándor, *A holt királyról (A magyar múlt tarlójáról, Bp. é. n.)*. Balogh Jolán, *Mátyás-kori, ill. későközépkori hagyományok továbbélése műveltségünkben* (Ethnographia, 1948).

I. 171. I. A Mátyás-kori okleveles gyakorlathoz: Kumorovitz L. Bernát, *Mátyás király pecsétjei* (T 1932). — Az iratközlésekhez néhány kisebb pótlás: Paur Iván, *Mátyás királynak egy nevezetes oklevele* (UMM 1853). Véghelyi Dezső, *A sárkány-rend történetéhez, 1460* (TT 1880, 775). Schrauf Károly, *Mátyás király és a bécsi bortermelők, 1487* (TT 1884, 124). Kemény Lajos, *A pisetum történetéhez, 1478* (TT 1891, 507). Sörös Pongrác, *Bakonybéli regesták, 1451—1500* (TT 1907, 379).

I. 173—174. I. Mátyás szerepéről újabban népszerűsítő útmutató előadónak: Szücs Jenő, *Hunyadi Mátyás* (Bp. 1954).

A régebbi népszerűsítő kiadványokból: Márki Sándor, *Hunyadi Mátyás* (Pozsony, 1886, Magyar Helikon, II. 2.). Szabó Sámuel—Kovács Dezső, *Hunyadi Mátyás király az igazságos* (Kolozsvár, 1902, emlékkönyv). Mátyás anyjáról vázlat: Prém József, *Szilágyi Erzsébet* (Pozsony, 1886, Magyar Hölgyek Életrajzai, 4).

A királyválasztásról Vasvári Pál posthumus tanulmánya: *Nemzetmozgalom Hunyadi Mátyás királyválasztásakor* (Losonczy Phönix, I. 1851). Az egykorú felfogásra ezidőből is: Bartoniek Emma, *A magyar királyválasztási jog a középkorban* (Sz 1936, 359), és uő, *A királyi hatalom eredetéről* (Sz 1936, 481). — A pénzügyekhez: Küffer Béla, *A köz- vagy nádori törvényszék mint Mátyás király jövedelmi forrása* (Bp. 1888. d). A Mátyás elleni összeesküvésről: K. M., *Zrednai Vitéz János* (UMM IX. 1859, I. 101—130). — A hadi dolgokhoz még: Szerémi (Odescalchi A.), *Adatok a fekete seregről* (Sz 1903, 921). Korda Dezső, *Mátyás király pajza Párisban* (Hk 1890, 235).

I. 176. I. Mátyás török, boszniai és román vonatkozásaihoz: Tóth András, *Nagy István moldvai fejedelem életműve* (Sz 1955, 96—102; megemlékezés halálának 450. évfordulójára).

Thallóczy Lajos, *Mátyás király bosnyák politikája* (BpSz 1915, 164. k., 1—23, Kenyérmezőre: I. Ursu, *Bătălia de Câmpul Pânii, 1479* (Revista pentru istorie 1913), uő, *Alianța lui Ștefan cel Mare cu Ungaria* (Telegraf. Roman. 1914, 48—50. sz.), és uő, *Relațiunile Moldovei cu Polonia până la moartea lui Ștefan cel Mare* (Piatra Neamț, 1900). Ld. még: C. Giurescu, *Capitulațiile Moldovei cu Poarta Otomană* (Bukarest, 1908).

I. 176—177. I. Podjebrád György értékelésére a cseh marxista történetírásban ld. J. Macek összefoglalását (Sz 1953, 676). Azt, hogy Mátyás miként maradt alul az 1471-i cseh királyválasztáskor II. Uláslóval szemben, Zdeněk Nejedlý elemezte (Český Časopis Hist. XI. 1905; ism. Ernyey József, Sz 1908, 658—662).

Mátyásnak Olmütz városa számára adott kiváltságait a város múlt századi történései (Janiszewsky, *Chronik von Olmütz*, 1854) érzelmi okokból magyarázták (kedvelte koronázása színhelyét, stb.); Schmidt V., *Az olmüci városi levéltár magyar vonatkozású okiratai* (Sz 1889) viszont pénzükségekre vezeti vissza.

I. 178. I. Az osztrák dolgok végső szakaszára: Ötvös Ágoston, *Bécs bevétele és Mátyás király végnappjai* (Delejtű, Temesvár, 1858).

I. 179. I. Mátyás orosz kapcsolataira, a III. Iván nagyfejedelemhez küldött pénzverőkre ld. még Réthy László, *Magyar numizmatikai adatok Oroszországból* (NK II. 1903); előzőleg Márki Sándor, *Az oroszok hazánk történetében* (Nagyvárad, 1877; általános áttekintés keretében, hiányolva az orosz—magyar kapcsolatok részletesebb feltárását). Figyelemre méltó magyar vonatkozásokat tartalmaz K. V. Bazilevics szovjet történész nagy anyag alapján készült, posthumus munkája is a központosított orosz állam külpolitikájáról a XV. század második felében: *Vnyesnyaja polityika russzkovo centralizovannovo goszudarsztva. Vtoraja polovina XV veka* (Moszkva, 1952).

I. 179. I. A Szabács-ének problémájáról újabban Horváth János szép tanulmánya: *Szabács Viadala* (M. Nyelv, 1955, 4. sz., 422—433).

I. 180—181. I. Az egyházi irodalomhoz kiegészítés: Heinrich Gusztáv, *Temesvári Pelbárt* (BpSz 26. k. 1881). Bleyer Jakab, *Adalék Pelbárt irodalmi hatásához* (EPHk 1904). Köblös Zoltán, *Temesvári Pelbárt Rosariuma* (EM 1906).

I. 181. I. Hogy a hazai humanizmus nem valami „gyökértelen, kozmopolita idegen áramlat”, aminek eleinte a marxista történészek is hajlandók voltak tekinteni, ld. az irodalomtörténeti kongresszus állásfoglalását (III. 53. I.). A marxista humanista-kutatás szempontjaira: Kardos Tibor, *A magyar humanizmus kérdései* (NyOK IV. 1953, 1—2. sz., 149—231; hozzászólásokkal). Széleskörű kutatások összefoglalását nyújtja legújabbban ugyancsak Kardos Tibor, *A magyarországi humanizmus kora* (Bp. 1955; ism. Mezey László, TOK 1956, 175—181), benne külön fejezet foglalkozik Vitéz János és Janus Pannonius humanizmusá-

val (106. sk. l.), ill. a humanizmus szerepével Mátyás központosított politikájában (150. sk. l.). E kötet mintegy betetőzése, de egyben továbbfejlesztése is az I. kötetben id. korábbi tanulmányainak; ezek sorához még: uő, *Mátyás udvara és a krakkói platonista kör* (Apollo, 1934, 12). Kardosnak a renaissance-kori deákmuveltségről írt tanulmányához kapcsolódik újabban: Balázs János, *A goliárdság emlékei a magyar szókincsben* (FK 1955, 2. sz., 97—109). — Vö. A. D. Epstein, *A reneszánsz korának világnézete és kultúrája* (Irod. tud. Ért., 1953, 1. sz., 105—137).

I. 181—182. l. A régebbi irodalomból: György Lajos, *Mátyás király és az erdélyi humanizmus* (EM 1943, 191—196). Az udvari élethez adalék három magyar lovag szereplése Angliában, a magyar udvar ajánlásával, a 70-es években: Siklóssy László, *Angol—magyar vitézi torna IV. Eddward canterbury-i udvarában* (Studies in English Philology II. Bp. 1937, 42—52).

I. 183. l. A budai könyvtár bő, régebbi irodalmából szükséges még kiemelni Gulyás Pál tanulmányát, *Mátyás király könyvtára* (BpSz 164. k. 1914, 262—274, 427—447. l.).

I. 184. l. Arra, hogy Vergerio hatása főleg Vitéz János szerepén át érvényesült, posthumus cikkében Huszti József világít rá: *Pier Paolo Vergerio s a magyar humanizmus kezdete* (FK 1955, 4. sz., 521—533).

I. 184. l. A magyar humanistákat tárgyaló irodalomhoz pótlás: Pfeiffer Antal, *Zrednai Vitéz János* (Magyar Korona, 1878, 96—98. sz.). Pesty Frigyes, *Vitéz János emberismerete* (Sz 1879, 613). — Pfeiffer Antal, *Janus Pannonius* (Figyelő, III. 1877). Huszti József, *Janus Pannonius és Mantegna* (Sz 1927, 110), és uő, *Humanista kézirati tanulmányok* (Szeged, 1934).

Janus Pannonius *Válogatott verseit* magyar fordításban, bevezetés kíséretében közzétette újabban Gerézdi Rabán (Bp. 1953); ism. V. Kovács Sándor (ITK 1954, 472).

I. 185—186. l. Az építészet, képzőművészet irodalmához megemlítendő Genthon István általános ismertetője: *Magyarország műemlékei* (Bp. 1951), mely az anyagot helységek (pestbudai vonatkozásban pl. utcák szerint) csoportosítva természet szerint a későbbi időszakoknál is megfelelő mértékben figyelembe veendő; l. még előzőleg uő, *Magyar művészek Ausztriában a mohácsi vészig* (Bp. 1927). Balogh Jolán, *A magyar renaissance építészet* (Bp. 1953, Mérnöki Továbbképző kiadványok; rövid összefoglalás); előzőleg uő, *Tárház és bibliotheca a budai királyi várban* (Antiquitas Hungarica 1948, 1—2. sz.), és uő, *A budai királyi várpalota rekonstruálása a tört. források alapján* (Művészettört. Ért., 1952, 29—40). A várbeli utcák, egyes épületek azonosítása: Pataki Vidor, *A budai vár középkori helyrajza* (Budapest régiségei XV. 1950). Gerő László, *A budai vár helyreállítása* (Bp. 1951). A budai várral foglalkozó irodalom fellendülése természet szerint összefügg a szép eredményeket hozó, új várbeli ásatásokkal és ezzel kapcsolatban a Vármúzeum (Budapesti Történeti Múzeum) tudományos munkásságával. Ily módon a budai vár középkori fejlődéstörténetét ma már sokkal kézzelfoghatóbban nyomon tudjuk követni; ld. e vonatkozásban Gerevich László szép tanulmányait: *Castrum Budense* (Arch. Ért. 1952, 150—171), és uő, *A Budai Várpalota története 1541-ig, a legújabb napvilágot látott, a vár egész építészeti emlékanyagát végigkísérő, nagy kötetben: Budapest műemlékei* (írták Horler Miklós és mások, Bp. 1955, 259—288). — A kassai dómnak Mátyás által Budán is foglalkoztatott építőmesterére: Feuerné Tóth Rózsa, *Kassai István Budán* (Budapest régiségei XVI. 1955). Huszár Lajos, *A várásatások éremanyaga* (Arch. Ért. 1952, 197—201; a korábbi és későbbi idősakra is). — A Visegrádon az elmúlt évek folyamán végzett ásatási, rekonstrukciós munkák ugyancsak komoly eredményt hoztak a hegy lábánál, a Dunától nem messze

épült Mátyás-kori palota feltárásával; ld. Dercsényi Dezső, *Visegrád műemlékei* (Bp. 1951; ism. Lux Kálmán, Művészettört. Ért. 1954, 173), valamint a további fejleményekre: Héjji Miklós, *Beszámoló a visegrádi Mátyás-palota 1952. évi feltárási munkáiról* (Arch. Ért. 1953, 64—67), és uő, ismertető vázlata: *Visegrád történeti emlékei* (Bp. 1954, Múzeumi füzetek). Buda, Visegrád, de a többi hazai vár építészetének, erődítményeinek XV. századi szakaszára is ld. újabban Gerő László összefoglalóját: *Magyarországi várépítészet* (Bp. 1955). Nevezetes Jagelló-kori műemlékünk szépen illusztrált ismertetése újabban: Balogh Jolán, *Az esztergomi Bakócz-kápolna* (Bp. 1955).

Az 1526 előtti falképeket helységek szerint rendszerezte és (nagyreszt a korábbi szakirodalom alapján) értékelte újabban Radocsay Dénes, *A középkori Magyarország falképei* (Bp. 1954; ism. Entz Géza, TOK IV. 1954, 189—195). Uő, *A középkori Magyarország táblaképei* (Bp. 1955; az e tanulmánnyal kapcsolatos kandidátusi vita anyaga, Balogh Jolán és Genthon István hozzászólásával, külön napvilágot látott: Művészettört. Ért. 1955, 261—270).

7. A Jagelló-kor, 1490—1526 (I. 188—223. l.)

I. 189. l. A Jagelló-kori elbeszélő források irodalmához: Szádeczky Lajos (id. tanulmányai mellett), *Szerémi emlékirata kiadásának hiányai* (Bp. 1891, AÉT XV. 8).

I. 190—191. l. Taurinusról újabban: Franz Babinger, *Der mährische Humanist Stephan Taurinus und sein Kreis* (Südost-Forschungen 1954, 62—93).

I. 192. l. A parasztháború közel egykorú külföldi leírását, Paulus Jovius szövegéből, román fordításban hozza újabban Sc. Callimachi (Studii. Revista de Istorie și filosofie 1949).

I. 194—196. l. Mint kisebb forrást megemlíthetjük Wal (Ball) Tamás, Bécsben megfordult, szebeni lelkész rövid naptári jegyzeteit, 1513—1518; kiadta Fr. Müller (ASL. NF. XV. 49—55). János bártfai káplán egykorú itáliai utazására ld. Fejérpataky László, *Bártfától Rómáig 1494-ben* (Ország-Világ, 1882). Az erdélyi szász származású Maximilianus Transylvanus (V. Károly titkára, követe) szerepére és utazásaira a Molukki-szigeteken (1523): Kropf Lajos, *Maximilianus Transylvanus életéhez* (Sz 1887, 546; 1889, 52; 1890, 661), és Márki Sándor, *Egy magyar humanista. Maximilianus Transylvanus* (Kolozsvár, 1893, kny. EM); és ismét Kropf Lajos, *Maximilianus Transylvanus* (MK, 1895).

I. 196—197. l. Különböző görög krónikák adataira az 1521 körüli török—magyar harcokról: Gyóni Mátyás, *Magyarország és a magyarság a bizánci források tükrében* (Bp. 1938).

Mohács forrásaihoz: Vámbéry Ármin, *Szolimán szultánnak a mohácsi ütközetnél nyert győzelmét hirdető levele* (Hazánk, 1859, II.).

I. 198—200. l. A Jagelló-kori liber regius kérdésének irodalmához: Szabó Dezső, *Adalékok a királyi könyvek történetéhez* (T 1906). Az okleveles gyakorlatra ld. Szilágyi Lőránd, *Írásbeli supplicatiók a középkori magyar adminisztrációban* (LK 1932; néhány oklevéllel).

Kiseb iratközlések még (a kiadás sorrendjében): Wenzel Gusztáv, *Frangepán Kristóf velencei jogsága*, 1514—1519 (UMM 1850—1851, II. 329—386, és kny.; elég részletes, iratokkal). Sváby Frigyes, *Csáky Benedek végrendelete magyar nyelven*, 1490 (Sz 1873, 648). Szilágyi Sándor, *X. Leó pápa levelei Báthori Istvánhoz*, 1514 (TL III. 1876, 9. sz.). Pettkő Béla, *Kassa város székesegyházának kincsei*, 1516, 1522 (TT 1882, 717). Schrauf Károly, *Egy magyar tanuló végrendelete*, 1521 (TT 1884, 125), és uő, *Két okirat...*, 1513 (TT 1885, 197). Kemény Lajos, *A kassai harmincad történetéhez* (TT 1889, 591). Szendrei János, *A velikai vár felszerelésének jegyzéke*, 1491 (HK 1891, 551). Karácsonyi János, *Székel Miklós végrendelete 1517-ből* (TT 1891, 679). Récsy Viktor, *II. Lajos adománylevele Vajda Ignác számára*, 1520 (TT 1894, 176). Daróczi Zoltán, *II. Lajos király adománylevele Paksy Jánosnak*, 1521 (TT 1894, 573). I. J., *Komáromi nasszadosok kiváltságlevele*, 1525 (HK 1895, 395).

Barczán Endre, *A makói főgimnázium gyűjteményéből*, 1519, 1525 (TT 1898, 376). Gay Károly, *Somlyó várának 1493. évi leltári töredéke* (TT 1901, 107). Czaich A., *Regesták VI. Sándor pápa korából*, 1492—1497 (TT 1904, 161). Iványi Béla, *Horváth Pál nádorfejérvári vicebán jelentése*, 1504 (MGSz 1905, 320). Pekár Károly, *I. Miksa császár három magyar vonatkozású levele*, 1518 (TT 1905, 295). — A Mohács előtti török veszedelem diplomáciai vonatkozásaira sok irat: *Monumenta Habsburgica* (II. Abt. I. Bd. Bécs, 1855).

I. 202—203. I. A Jagellók családi kongresszusához kiegészítés: Divéky Adorján, *Az 1494. évi lőcsei fejedelmi kongresszus* (Lőcse 1913, kny. KSzM), és uő, *Újabb elmélet az 1494. évi lőcsei fejedelmi kongresszusról* (Sz 1920, 371).

A pénzügyekhez: Kemény Lajos, *Abauj megye adózása, 1427—1522* (MGSz 1898, 477). — Az egykori szereplőkre még: Podhradczky József, *Adatok Bakocs Tamás esztergomi érsek életéről* (UMM 1855, II. 548—588; iratokkal). Pesty Frigyes, *Bakacs Tamás nemzetsége* (Sz 1875, 498). Pesty Frigyes, *Zólyom vármegyei alispánok* (Sz 1874, 579; 1875, 419; későbbre is), és uő, *Nándor-fejérvári, sreberniki, jajcai bánok és barsi alispánok* (Sz 1875, 132). Karácsonyi János, *A jajcai bánok fizetése, 1505—1507* (HK 1891, 555). Erdélyi vonatkozásban: Lázár Miklós gr., *A Marosszékből 1491—1515 közt hadnagyságot és bíróságot nemek és ágak szerint viseltek lajstroma* (Sz 1868, 673); uő, *Székely ispánok és alispánok a mohácsi vészig* (Bp. 1881). Az erdélyi politikai berendezésre ld. Kemény József gr., *Der Siebenbürger Landtag zu Hermannstadt, 1494* (Kurz: Magazin II. 1846); és szélesebb körben Vass József, *Erdély országgyűlései a vajdák alatt, 1002—1540* (Kolozsvár, 1870).

I. 203—204. I. A II. Ulászló-kori külpolitikát illetően: Majláth Béla, *Debrentei Tamás zágrábi püspök beszéde II. Pius pápához 1492-ben* (MK 1889). VII. Henrik angol király kapcsolataira Ulászlóval a török ellen (1502): Fest Sándor, *Anglo-Hungarian Contacts in the Middle Ages* (Studies in English Philology II. Bp. 1937). — Dékány Kálmán, *Az első bécsi kongresszus 1515-ben* (Uránia, 1915, 177—180).

I. 207—208. I. A parasztháború történetét megvilágító, kisebb forrás-adalékokhoz: Kemény Lajos, *A Dózsa-féle lázadás történetéhez* (TT 1891, 164; 1902, 157; pár oklevél). Az újabb irodalom sorában áttekintő vázlat: Karácsonyi Béla, *Az 1514. évi magyarországi parasztháború. Mohács* (Bp. 1952, Az MDP Párt-főiskolájának előadása 19). A török hódító és a feudális, belső elnyomás ellen küzdő parasztság szerepére, és a feudális birtokososztálynak katasztrófába torkolló politikájára ld. újabban Székely György tanulmányát: *A török hódítók elleni védelem ügye a Dózsa-parasztháborútól Mohácsig*. (Sz 1952, 118—148), és uő, *A huszitizmus visszhangja Magyarországon népeiben* (TOK V. 1954, 135—172). A szovjet történész-delegáció tagjának előadása a témáról a kongresszus alkalmával: J. V. Tarle, *Az 1514. évi magyar parasztfelkelés* (*Magyar Történeti Kongresszus*, Bp. 1954, 318—329). Belu Sabin: *Despre participarea oraşenilor din Transilvania la răscoală populară din 1514* (Studii şi referate privind istoria României I. Bukarest, 1954). Tamási Áron, *Dózsáról* (Művelt Nép 1955, 7. sz.), erre: Elekcs Lajos, *Dózsáról. Megjegyzések Tamási Áron cikkéhez* (uo. 1955, 8. sz.).

A magyar kutatás szempontjából sem közömbös, hogy a Német Demokratikus Köztársaság történészei komoly figyelmet fordítanak a német parasztháború kérdéseinek tanulmányozására. Ennek jele Ernst Sommer könyve: *Die Sendung Thomas Münzer* (Berlin, 1948) mellett az, hogy kiadták az 1848-as forradalmár Wilhelm Zimmermann könyvét: *Der grosse deutsche Bauernkrieg* (Berlin, 1952, rajzokkal; magyar nevek hibásan írva benne), és a szovjet történész, M. M. Szmirin munkájának német fordítását: *Die Volksreformation des Thomas Münzer und der grosse Bauernkrieg* (Berlin, 1952), magyar fordítása: *Münzer Tamás népi reformációja* (Bp. 1954), valamint Alfred Meusel könyvét: *Thomas Münzer und seine Zeit. Dokumente des grossen deutschen Bauernkrieges* (Berlin, 1952; válogatott szövegek); vö. Székely György, *Két könyv a nagy német parasztháborúról* (Sz 1954, 227—229).

I. 208—209. I. Az egykorú gazdasági viszonyokra érdekes anyagot hoz újabban Kardos Tibor, *Velencei vonatkozású gazdaságtörténeti adatok a Jagelló-korból*, 1502—1518 (Sz 1951, 434—442).

Néhány régebbi adalék : Kropf Lajos, *Magyar ökrök Ausztriában*, 1493 (MGSz 1900, 90; jellemző apróság : a magyar udvar külföldi adósságát ökrökben törleszt). A korabeli kézműiparra : Iványi Béla, *Adatok 1526 előtti iparunk történetéhez* (Magyar Iparoktatás X. 490). Winkler Elemér, *A soproni céhek története a XV—XVII. században* (Sopron, 1921). Komáromi, esztergomi, érsekújvári vargák céhszabadalmai, 1496 (Magyar Ipartörténet IV. 1910).

Egy idevágó, újabb tanulmány: Szabó György, *A falusi kovács a XV—XVI. században* (FA VI. 1954, 123—145, 209—210).

I. 210—211. I. A felvidéki bányászmozgalmakról (1525—1526) már külön tanulmánnyal rendelkezünk : Heckenast Gusztáv, *A besztercebányai bányászfelkelés* (Sz 1952, 364—396). Szlovák részről Heckenast tanulmányát kiegészítő anyaggal : Peter Ratkoš, *Predohra Banskeho povstania v našich banských mestách v rokoch 1525/1526* (Historický Časopis I. 1953, 353—405). Néhány irat magyar fordítását hozza : Geréb László, *A hazai osztályharcok irodalma*, 1525—1660 (Bp. 1955).

A bányászatra és a Fuggerek szerepére újabban : Götz Frh. v. Pölnitz, *Jakob Fugger* (1—2, Tübingen 1949—1951).

Adalékok : Kemény Lajos, *Két adat a szepesi bányatörténethez*, 1487, 1525 (KSz M 1915, 42). J. Kallbrunner, *Jakob Fugger in den Bergstätten* (Karpathenland XII. 128—134).

I. 212. I. A latin egyházi írókhoz : Guoth Kálmán, *Nicolaus de Mirabilibus emlékezete* (Kolozsvári Szemle 1941, 1. sz. 27). A nyelvemlékekhez : Borsa Gedeon, *Egy 1500 körüli latin—magyar szójegyzék* (MNy 1954, 201).

A kódexekhez : Timár Kálmán, *Dunántúli magyar kódexek sorsa* (Panonia II. 1936, 129, 297). Zimándi Pius, *Kódexirodalmunk és a társadalmi kérdések* (Theológia 1940).

I. 213—214. I. A régi magyar drámai emlékek most készülő kiadásához figyelemreméltó előkészítő tanulmány : Kardos Tibor, *A régi magyar színjátszás néhány kérdéséhez* (NyOK VII. 1955, 17—64); benne szélesebb kereten belül a Jagelló-kori irodalomnak a feudális úr és paraziták környezetére elleni kritikái vonásait is elemzi; a XVI. század eleji „feddő” énekek társadalmi jelentésének vizsgálatára l. uő, *Huszita típusú kantilénáink* (Bp. 1954, kny. PTK 1953, 81—95).

I. 215. I. A Supra agnó-versike közléséhez megjegyzés : Szilády Áron, *Egy magyar versecske 1505-ből* (Sz 1876, 328).

I. 215—218. I. Kardos Tibor legújabb munkájában : *A magyarországi humanizmus kora* (Bp. 1955) behatóan foglalkozik az irodalmi jelenségek vizsgálatán túl azok társadalmi alapjaival és összefüggéseivel is, a „Humanizmusunk osztálybázisának kiszélesedése a Jagelló-korban és ennek következményei” c. fejezetben (202. sk. 1.).

A korábbi általános irodalomból megemlítendőek még : Waldapfel Imre, *Humanizmus és nemzeti irodalom* (IT 1933). Kastner Jenő, *Humanizmus és régi magyar irodalom* (Győri Szemle, 1933, 19). Kerecsényi Dezső, *Humanizmusunk helyzetképe Mátyás után és Mohács előtt* (IT 1934, 59), és uő, *Humanizmus és reformáció között* (Kecskemét, 1938, kny.). Egyes problémákat és szereplőket illetően : Fraknói Vilmos, *Adalékok a hazai és külföldi iskolázás történetéhez a XV. és XVI. században* (Sz 1875, 667). Vargha Anna, *Bartholomaeus Frankfordinus Pannonius* (EPHK 1939, 65). Gábrriel Asztrik, *Várdai Balázs a humanista Párizsban* (EPHK 1942, 26). Angyal Endre, *Cseh humanizmus, német misztika, budai kancellária* (EPHK 1942, 83).

I. 219—220. I. A reformáció kezdeteihez : Nagy József, *Tájékozás a magyar egyházi átalakulás mezején a mohácsi harc előtt* (Sárospataki Füzetek, 1861, 576). A soproni első luteránusok elleni fellépésre vonatkozó iratokból (1524) Gruber József közölt (Magyar Prot. Egyh. Isk. Figy. 1871, 524 ; 1873, 165). Zoványi Jenő, *A reformáció Magyarországon a mohácsi vészig* (PSz 1891), és uő, *A „lutherani comburantur” és a Corpus Juris Hungarici* (PSz 1917). Pokoly József, *Cordatus Konrádról* (Prot. Egyh. és Isk. Lap, 1892).

I. 220—223. I. Az udvar szereplőihez : Kropf Lajos, *Mária magyar királynénak, II. Lajos nejének arcképe*, 1520 (Sz 1887, 72). Kerékgyártó Árpád, *Ecsedi Báthori István nádor élete* (Hazánk, 1858). A feudális birtokosztály jellemző viszállyaira ld. Véghelyi Dezső, *Korothnay Katinka* (Sz 1870, 14).

A külpolitikai dolgokra : Fraknói Vilmos, *A tolnai országgyűlés külügyi actiója 1518-ban* (BpSz 1917, 172. k. 211—225). Artner Edgár, *Magyarország és az apostoli szentszék viszonya a mohácsi vészt megelőző években, 1521—1526* (Mohácsi Emlékkönyv, Bp. 1926), és Miskolczy István, *Keresztes hadjárat terve a mohácsi vész előtt* (uo.). A török hatalom nemzetközi viszonyaira (kereskedelmi szerződések) : E. L. Déligeorges, *Die Kapitulationen der Türken* (Heidelberg 1907). A török harcokhoz : Pauler Gyula, *Oláh Balázs és a nándorfehérváriak*, 1521 (Vas. Újs. 1862). Kovács József, *Tajca felmentése Frangepán Kristóf által* (HK 1892, 114) ; Frangepán Kristóf levelének (I. 223. I.) magyar fordítása jelent meg az id. helyen (PSz 1927, 24—26) ; horvát eredetije : Kukuljević, *Acta croatica* (I. 215—218) és Tkalčić, *Monumenta Zagrabiae* (III. 522—525).

Végül a záró tragédia „utóéletére” : Simai Ödön, *Mohács a magyar költészetben* (Mohács, 1905), és Solymosy Sándor, *Mohács emléke a néphagyományban* (Mohácsi Emlékkönyv, 1926). Karácson Imre, *A budai Mátyás-templom gyertyatartói Szambulban* (Sz 1902, 771 ; 1526-ban vitték el őket).

8. A XVI—XVII. század általános anyaga (I, 224—271. I.)

a) Források, iratok

I. 226—228. I. Az elbeszélő forrásokhoz : Thallóczy Lajos, *Verancsics Antal mint egri püspök* (TT 1879, 597). Sörös Pongrácz, *Forgách Ferenc és Tacitus* (EPhK 1899). Bíró Ferenc, *Forgách Ferenc mint történétíró* (Kolozsvár, 1908). Pirnát Antal, *Forgách Ferenc* (IT 1955, 17). Gulyás Pál, *Bibliotheca Joannis Sambuci. Sámbocky János könyvtára* (Bp. 1941). — Károlyi Árpád, *Szamosközy István történelmi maradványai* (BpSz 1878). Vass Miklós, *Szamosközy István életéhez* (Sz 1909, 146). Szász Ferenc, *Szamosközy adatai az erdélyi városokról* (EM 1909).

Különböző XVI—XVII. századi szövegekből válogatott szemelvényeket hoz újabban magyar fordításban Geréb László, *A hazai osztályharcok irodalma, 1525—1660* (Bp. 1955 ; benne Fekete Iván „cárja”, az 1526-i székely felkelésre, Karácsony György és Gubecz Máté mozgalmaira, az 1576-i kolozsvári ötvössztrájkra, Székely Mózesre, a Bocskai-szabadságharagra, Császár Péter mozgalmára stb. vonatkozó részletek).

I. 232. I. A kisebb iratkiadásokhoz : Szalay Ágoston, *Levelek a XVI. és XVII. századból* (Pest, 1830, kny. TGy). Szabó Károly, *Magyar levél 1542-ből Lőcse város levéltárából* (Sz 1872, 647).

I. 234. I. Ki kell emelnünk Fekete Lajos hatalmas, és a török írásos forrásanyag feltárása szempontjából alapvető munkáját : *Die Siyâquat-Schrift in der türkischen Finanzverwaltung. Beitrag zur türkischen Paläographie* (1—2, Bp. 1955) ; bevezető áttekintés, dokumentumok (1486—1791) arab átírásban és fordításban, a II. kötetben hasonmások (104. tábla).

b) Gazdasági, társadalmi viszonyok

I. 236—237. I. A XVI—XVII. század gazdasági-társadalmi fejlődésének egyik alapvető problémája az árutermelés, a majorsági gazdálkodás és az, hogy ezzel kapcsolatban a parasztság kisajátítása mennyiben jelentkezett és miként alakult; e vonatkozásban l. az újabb, marxista irodalomból Pach Zsigmond Pál, *A majorsági gazdálkodás és a parasztság kisajátítása a XVII. századi Magyarországon* (Sz 1951), uő, *A majorsági gazdálkodás Magyarországon* (TOK II. 1952, 39—69); és összefoglaló munkában uő, *Az eredeti tőkefelhalmozás Magyarországon* (Bp. 1952), és egyes problémák újrafelvetésével, precizizálásával uő, *Az eredeti felhalmozás kérdései Magyarországon* (Propagandista 1953, 11—12. sz.), valamint legújabbban uő, *Ob oszobenonjak pervonacsalnovo nakoplenija kapitala v Vengrii* (Voproszi Isztorii 1955, 2. sz., 69—75). Pach tanulmányai, s köztük összefoglaló munkája a problémát először vetették fel s válaszolták meg a hazai marxista kutatás oldaláról, és a polgári forradalmat megelőző három század egész perspektívájában. A problémának az 1631—1648 közti időszaka körülhatárolt, konkrét adatanyag alapján való elemzésére l. Makkai László bevezető tanulmányát az *I. Rákóczi György birtokainak gazdasági iratai* c. forráskiadványához (Bp. 1954), ahol a fejlődés szakaszait vizsgálva arra jut, hogy a XVII. század közepe előtt nem beszélhetünk tulajdonképpeni eredeti felhalmozásról Magyarországon. Mindezzel összefügg a kelet-európai sajátságként jelentkező „második jobbagyság” kérdése. A legutóbbi lengyel történész kongresszuson is érdekes vita folyt a nagybirtok-gazdálkodás sajátos formáiról, s arról, hogy miként torpant meg a lengyel kapitalista fejlődés a XVI—XVII. században (a vita beszámolójára l. TIE 1952, 7—9. sz., 132. sk. l.). Csehszlovák részről J. Válka vetette fel a kérdést újabban (Časopis Matice Moravské 1954), az addigi eredmények jó összefoglalásával. Azóta lengyel részről, de általánosabb érdekl. is: A. Wyczański, *O folwarku szlacheckim w Polsce XVI. stulecie* (A nemesi majorkodásról Lengyelországban a XVI. században, Kwartalnik Historyczny 1954, és kny.). Magyar vonatkozásban e problémák főleg az egyetemi tankönyvek idevágó szövegrészeinek megvitatásakor kerültek előtérbe; az ezzel kapcsolatos adatokat a jelen kötet elején (III. 46. l.) idéztük. Egyes problémákhoz az újabb helytörténeti irodalom is segítséget nyújt, így pl. a majorsági gazdálkodás és marhakereskedelem dolgaira Sopron megyében: Mollay Károly, *A vármegye tört. vázlata (Sopron és környéke műemlékei, Bp. 1953).*

I. 239. I. A parasztság viszonyaira jó adatokat nyújt Eckhart Ferenc, *A földesúri büntetőbíráskodás a XVI—XVII. században* (Bp. 1954); az úriszék intézményének első feldolgozása, melyből kitűnik, mint alakul át a földesúri jogrendszer a majorsági gazdálkodás szolgálatában, védelme eszközévé. — Irodalmunk az elmúlt félféudális-polgári korszakban szorgalmasan hozta a főúri esküvőkre és más családi eseményekre vonatkozó adalékokat, a jobbagyok sorsával, egykorú panaszaiival, leveleivel azonban lehetőleg nem foglalkozott; most végre kezdenek napvilágot látni az ilyen, számunkra lényegesen többet jelentő, népünk sorsát konkrét, helyi példákkal megvilágító dokumentumok: Eckhardt Sándor, *Jobbagylevelek a XVI. századból* (MNy 1949, 1950); uő, *A legrégibb parasztlevelek nyelve és stílusa* (MNy 1950 és kny.), és uő, *Jobbagylevelek a XVI. század második feléből* (MNy 1954), Horpácsi Illés, *Csekekátai jobbagyok 1666—1674 közt kelt leveleiből* (MNy 1949), valamint H. Balázs Éva összeállítása: *Jobbagylevelek* (Bp. 1951; ism. Vörös Károly, Sz 1952, 262). — A parasztság életviszonyainak ismeretéhez azonban a régészet is sok segítséget nyújthat, így pl. a tizenötéves háború idején elpusztult kun szálláshelyekre (ahol a XVI. századot megelőzően nem is lehet állandó településről beszélni), l. Méri István,

Beszámoló a Tiszalök—rázompusztai és Túrkeve—mórici ásatások eredményéről (Arch. Ért. 1954, 138—152).

Végül egy-két adalék a régebbi anyagból: Balássy Ferenc, *Török-Szent-Miklós történeti tekintetben* (UMM VIII. 1858, I. 516; Karácsony Györgyre, 1570); ifj. Péczely József, *Gubetz Máté, tótországi parasztok Dózsája* (Magyar Tudós Társ. Évkönyvei VII). Szilády Áron, *Régi szegénylegények* (Árvízkönyv Szeged javára, Bp. 1880, 114—125; betyárok a XVI—XVII. században). Gyárfás István, *A paraszt vármegye* (AÉt 1882). Virágh Elek, *A frankói grófság és kismartoni uradalom 1622-ig* (Sopron, 1900).

A Liptó megyei jobbágyságra l. I. Houdek szlovák nyelvű tanulmányát (Historický Sborník 1950).

A szlovák parasztság mozgalmaira vonatkozó iratok, nagyobb időszakon áttekintve: Alžbeta Gácsova, *Dokumenty k protifeudálnym bojom slovenského ľudu, 1113—1848* (Pozsony, 1955). Jobbágylevelek közlése: Pavel Horvath, *Listy poddaných* (Pozsony, 1955). A horvát parasztmozgalmak újabb irodalmára l. az utolsó évtized jugoszláv történetirodalmát ismertető, új összefoglalás: *Ten years of Yugoslav historiography* (Belgrád, 1955) megfelelő részeit (386. sk. l.).

I. 240—241. l. A kiváltságos osztályra: Pettkó Béla—Illésy János, *A királyi könyvek. Jegyzéke a bennük foglalt nemesség, cím, címer, előnév és honosság adományozásoknak, 1527—1867* (Bp. 1895). Az egyes családokra és genealógiájukra ld. Kempelen Béla: *Magyar nemes családok* (1—11, Bp. 1911—1932), valamint Nagy Iván összeállítását: *Magyarország családai* (1—12, Pest 1857—1865, pótkötet: 1868). A társadalmi szokásokhoz: Perepatis István, *A magyar művelődés I. Ferdinánd korában* (Bp. 1902). Karácsony Sándor Zsigmond, *Személyneveink 1500-tól 1600-ig. A humanizmus és reformáció korának névadása* (MNy 1954. 379). Takáts Sándor, *Nádasy nádorispán hpmestere* (Tahy Bornátról, *A magyar múlt tarlójáról* c. kötetben, Bp. é. n.), és uő, *Küzdelem a tánc és a muzsika ellen* (uo.) A táncokra még: Bartalus István, *A magyar palotás zene eredete* (Sz 1892).

I. 242—243. l. Az ipar és céhek irodalmához néhány kiegészítés: Jakus Lajos, *Tata vára és malma 1586-ban* (Tata, 1937). Koller Gusztáv, *A soproni céhek életéből a XVI. és XVII. században* (Bp. 1915). Pestbuda török kori kézműveseire (az I. 248. lapon id. összefoglaló irodalom mellett): Kremmer Dezső, *Ipari élet a régi Pest-Budán* (Magyar Iparoktatás XXI.). — Finály Henrik, *A régi magyar súlymérték. Debreczeni László aranyfinomító könyve. Járulék a hazai fémművelés és pénzverés történetéhez* (Erd. Múz. Egly. Évk. IV. 1868, 111—130).

I. 243. l. A Fuggerek magyarországi szereplésére, besztercebányai rézbányáira, valamint az 1540-es években vállalkozásaik fokozatos kivonására az országból, l. újabban Götz Frh. v. Pölnitz (az augsburgi Fugger-levéltár igazgatója), *Fugger und Hanse* (Tübingen 1953). — A kereskedelemhez: Takáts Sándor, *A komáromi harmincadosok dolga a XVI. és XVII. században* (MGSz 1898).

I. 245—246. l. A városokhoz pótlás: Merényi Lajos, *Pest város helytörténetéhez, 1530* (TT 1896, 367). Székely Sándor, *Adalék a városok statútumaihoz* (Sz 1870, 259; Mármárossziget, 1569). V. Janković, *Banská Štiavnica v XVI. storočí* (Historia Slovaca I. 1943, 129; Selmecbánya a XVI. században). Varju János, *Debrecen közigazgatása a XVI. évszázadban* (Kolozsvar, 1907).

Újabban vázlatos áttekintés: Komoróczy György, *Debrecen története a felszabadulásig* (Debrecen 1955).

I. 246—248. l. A hódolt terület viszonyaihoz: Reizner János, *A szegedi mészáros-céh a török uralom alatt* (Szegedi Közlöny, 1874, 116—120), és uő, *Szeged története* (I. 1900; részletesen ism. és bő XVII. sz.-i levélregesztákkal kiegészíti Borovszky Samu, Sz 1900, 628). Ugyancsak sok szegedi vonatkozással: Varga Ferenc, *A török államszervezet és adóz-*

istási rendszer a XVI. és XVII. században (DTR 1879). — Erdélyi Gyula, *Veszprém város története a török idők alatt* (Veszprém, 1913). Ráth Károly, *A Győr vármegyei hódoltságról, 1526—1688* (MTT VII. 3). Karácsonyi János, *Törökvilág Békés megyében, 1559—1604* (Békés c. lap, 1885, 47—52. sz.).

Fekete Lajos, *Buda Pest és Óbuda polgári lakossága 1547-ben és 1580-ban* (Bp 1939, kny.); uő, *Gül-Baba et le Bektāsi Derk'ah de Budapest* (Acta orient. IV. 1955, 1—3. fasc. 1—18); vő. Némethy Lajos, *Ki volt Gyl-Baba?* (Sz 1884, 608).

A fürdőépítésre és a 70-es évek tűzvészeire l. Takáts Sándor, *Vezér Szokolli Musztafa basa* (BpSz 1915, 162. k. 40; erősen idealizálva); vő. előzőleg: Veress Endre, *Musztafa budai pasa álma és a nagy löporrobbanás, 1573, 1578* (TT 1896, 741). A XVII. századi városképre: Kreminer Dezső, *Pest-Budát ábrázoló német metszetek* (Budapest Régiségei, X).

c) A reformáció

I. 249—250. l. A protestáns egyháztörténet általános irodalmában idézett Pápai-Páriz Ferenc-féle mű magyar szövegének címe pontosan: *Romlott fal felépülése* (1685). — A Bauhofer-féle protestáns egyháztörténet angol szövegének volt egy másik kiadása is (Boston, 1854). — Még néhány kiegészítés a protestáns egyháztörténet kérdése körül folyt vitához: id. Révész Imre, *Igénytelen vélemény a magyar protestáns egyháztörténelem jövője ügyében* (Prot. Egyh. Isk. Lap 1879 és kny.), és uő, *Egyháztörténelmi irodalmunk ügyében* (uo. 1880 és kny.). Szlávik Mátyás, *Egyháztörténetünk művelése érdekében* (uo. 1892, 486-erre. Zoványi Jenő válasza (uo. a további számokban). Iványi Bélának a PSz szerkesztőséghez intézett nyílt levelére (a magyar prot. egyháztörténetírás elmaradottsága ügyében PSz 1926, 415) válaszolt (ifj.) Révész Imre, *Magyar protestáns egyháztörténetírásunk ügye* (uo. 472). Pompéry Aurél, *Irányzatos-e a magyar protestáns történetírás?* (Bp. 1930), erről Révész Imre bírálata (PSz 1931, valamint *Tegnap és ma és örökké* c. kötetében, Debrecen, 1944); ugyancsak Révész Imre, *A történettudomány új útjai és a protestantizmus* (PSz 1931, és az id. gyűjt. kötetben) és uő. *Egyháztörténelem (A magyar történetírás új útjai, Bp. 1931)*, részben ezekhez kapcsolódik Zoványi Jenő, *A Szekefü-kérdéshez* (PSz 1931, 698. és hozzá vita); valamint Makkai Sándor, *Új utak* (PSz 1932).

I. 250. l. A protestáns egyházi szervezet kérdéséhez: Zoványi Jenő, *Magyarországi protestáns egyházi szervezetek a XVI. században* (KM 1944). A zsinatokhoz: id. Révész Imre, *Az erdődi második zsinat, 1555* (SF 1864). Zsilinszky Mihály, *Visszapillantás a hazai ev. egyháznak XVI. századbeli zsinataira* (Theol. Szaklap, 1915. és kny.).

I. 252. l. Az egyháztörténeti iratközlésekhez adalékok: id. Révész Imre, *Egyháztörténelmi források a debreceni egyházmegye levéltárából* (SF 1861—1862). Nagy Géza, *Egyháztörténeti adattár* (I. Kolozsvár, 1938; külföldön tanuló diákok levelezése.).

A protestáns egyházi levéltárismeretetésekhez újabban: Benda Kálmán, *A Dunamelléki Ref. Egyházkerület Ráday-levéltárának ismertetése* (Ref. Egyház, 1955, 318—322; és ue. témáról s. alatt levő dolgozata: *Levéltári Híradó* 1955).

A régebbi anyagból: (id.) Révész Imre, *A levéltárak megóvásáról és rendezéséről, fő tekintettel a magyar protestáns egyházi levéltárakra* (Debrecen, 1868). Szabó István—Miklós Ödön, *Levéltári útmutató. A magyarországi ref. egyház egyet. konventjének kiadása* (Bp. é. n. 1940).

I. 253. l. Az erdélyi szász ev. egyháztörténeti anyaggal kapcsolatban kiigazítások: G. D. Teutsch, *Urkundenbuch der ev. Landeskirche* c. kiadványának II. kötete is megjelent a következő címen: *Die Synodalverhandlungen der ev. Landeskirche A. B. in Siebenbürgen im Reformationsjahrhundert* (Nagyszeben, 1883); és ugyancsak az ő tollából származik a *Die Reformation im Sachsenland* (Nagyszeben, 1852, 1865⁴) c. munka is. Ld. még: J. K. Schuller, *Historia critica reformationis Capituli Cibiensis* (Nagyszeben, 1818). Heinrich Wittstock, *Beiträge zur Reformationsgeschichte des Nösner Gaues* (Bécs, 1858). Karl Fabritius, *Zur Reformationsgeschichte des Mediascher Kapitels* (ASL XI); az erdélyi szász reformátor geográfusi tevékenységére uő, *Erdélynek Honter János által készített térképe 1532-ből.* (AÉt 1878).

I. 254. I. A horvát reformáció irodalmához újabban: Hadrovics László, *A XVI. századi horvát nyomtatványok helyesírása* (NYOK I. 1951, 164—173).

I. 254—255. I. A protestáns egyházi helytörténeti anyagnál az egyházmegyéek élén id. Görög Ernő-féle munka címe helyesen így van: *A veszprémi ev. egyházmegye története* (Pápa, 1926). Thury Etele, *Adatok a veszprémi egyházmegye történetéhez* (PSz 1889).

A betűrendes anyagból törölendő a tévesen bekerült „Borsodviszló” adat; a homoródkeményfalvi unit. egyházzól pedig Kovács Imre írt (KM 1894). A felsoroláshoz még kiegészítések: Paikoss Endre, *Az abaujszépsi-i ref. egyház története* (Prot. Egyh. és Isk. Lap, 1881). Horváth József, *Adatok Dombrád község s a dombrádi ref. egyház történetéhez* (1931; ism. Sz 1932, 233). Rákosi György, *A nyárád—szentannai ev. ref. egyházközség története* (Erdélyi ref. egyházkerület névkönyve, 1902).

I. 258—259. I. A reformáció hazai elterjedéséhez a XVI. században: Révész Kálmán, *A reformatio hatása hazánkra* (Debrecen, 1884, kny.) és uő, *Révész Imre a magyar reformáció kezdetéről* (PSz 1891; posthumus közlés). Szabó S. Zsigmond, *A 400 éves reformáció Magyarországon* (Emlékalbum a reformáció 400 éves évfordulójára, Bp. 1917). S. Szabó József, *A magyar reformáció szervezkedése, és Pokoly József, A magyar reformáció pártfogói* (mindkettő *A magyar reformáció könyve*, Debrecen, 1917 c. kötetben). Miklós Ödön, *A magyar reformáció néhány problémája* (PSz 1932). Kovács Sándor, *A magyar reformátor* (Bp. 1933, kny.) Az egyházi irodalomra: Zsilinszky Mihály, *Polemikus irodalmunk a XVI. és XVII. században* (Bp. 1881). Kardos Albert, *A XVI. század hitvitázói* (TK 1892), és Szilády Jenő, *A magyarországi protestáns egyházi irodalom, 1517—1721* (Bp. 1939; bibliográfia: 209—211).

I. 259—262. I. Az egyes reformátorokra: Horváth János, *Sylvester János vezetéknévéről* (MNY 1949). Balázs János, *Sylvester János és a XVI. századi magyar irodalmi nyelv* (MNY 1954, 126—129), és uő, *Sylvester János, az első magyar nyomtatott szójegyzék szerzője* (MNY 1955, 274—276).

Révész Kálmán, *Dévai Bíró Mátyás kétféle fogsága* (PSz 1905). Szöllőssy Antal, *Szegedi Kis István* (Prot. Egyh. és Isk. Lap 1888). Rácz Károly, *Szegedi Kis István tiszántúli reformátorskodása* (Lugos, 1893). Révész Kálmán, *Szegedi Kis István Speculum Romanorum Pontificum-a* (Prot. Egyh. és Isk. Lap, 1894); uő, *Gálszécsi István hittani műve, 1538. (uo. 1894)*. Id. Révész Imre, *Simontornyai Gergely ösmervetlen magyar reformátor* (SF 1864). Nagy Sándor, *Huszár Gál élete és művei* (Debrecen, 1900, kny.). Huszár Gál, *Prédikációk* (1558) c. könyve új kiadásban nemrég megjelent (Bp. 1945). Kemény Lajos, *Kálmáncsehi Márton életéhez* (T 1890; 174). Thury Etele, *Kálmáncsehi Sánta Márton* (PSz 1903). Révész Kálmán, *Mikor született Meliusz, és mikor ment Debrecenbe* (Debr. Prot. Lap, 1888), és uő, *Még egy pár szó Meliuszról* (uo.); Rácz Károly adaléka Meliusz születési évéről (Szabad Egyház, 1886, 12. sz.), debreceni papságáról (uo. 16. sz.), és életéhez újabb adatokról (uo. 1889, 21. sz.). Zoltai Lajos, *Jelentés Meliusz Péter sirja kereséséről* (Debrecen, 1907). Varjas Béla, *Méliusz városa* (MT 1935). Károlyi Gáspár egy levelére (1575) Thaly Kálmán (Sz 1875, 295); életéhez: Kemény Lajos (Sz 1889, 80). — Házy Albert, *A XVI. század társadalomszemlélete Selneccerus Miklósnál és Szegedi Lőrincnél* (Szeged, 1938, d; Selnekker lipcei superintendens munkájának magyar átdolgozója, szatmári ref. lelkész). Eckhardt Sándor, *Szegedi Lőrinc levelei* (MNY 1951).

I. 263—264. I. Bornemisza Péter érdekes alakja, irodalmi, társadalomkritikai szerepe legújabbban méginkább foglalkoztatta kutatóinkat: Végh Ferenc, *Bornemisza Péter ifjúsága* (IT 1952, 514—522). Koltay-Kustner Jenő, *Bornemisza Péter humanizmusa* (IT 1953, 91—124). Nemeskürty István, *Bornemisza Péter stílusa* (ITK 1955, 24—35); uő. kiadta Bornemisza *Válogatott írásait* (1553—1584) is (Bp. 1955). Bornemisza *Örögi kísértetek* c. munkáját most adta ki újra, jegyzetek kíséretében, Eckhardt Sándor (Bp. 1955).

A korábbi irodalomból: Harsányi István, *Adatok Bornemisza Péter életéhez* (Teol. Szemle, 1925). Alszeghy Zsolt, *Az Örögi kísértetekről* (IT 1926). Gulyás Pál, *Bornemisza Péter prédikációi* (PSz 1928). Zoltai Béla, *Bornemisza pogány bölcsei* (Széphalom, 1929).

A luteranizmus és kálvinizmus hazai szótválásával járó századvégi vitákhoz ld. még: Thury Etele, *Sibolti Demeter élete és munkái* (PSz 1890; luteránusokhoz hajló győri prot. püspök). Ráth György, *Graдецzi Horváth Gergely és Lám (Ambrosius) Sebestyén hitvitája* (Bp. 1895, kny. ITK 1894; az utóbbi a reformátusokhoz áthajló késmárki ev. lelkész volt).

d) Hazai és külföldi iskolázás

I. 266—268. I. Az egykorú iskolákat illetően itt is utalnunk kell arra az irodalomra, mely a II. kötetben (129. sk. l.) e vonatkozásban még található.

Néhány kiegészítés: Szendrey Imre, *A rév-komáromi ev. ref. főiskola története*, 1606-tól (Komárom, 1898). Lampérth Géza, *A pápai ref. főiskola története*, 1531—1931. (Pápa, 1931; népszerű vázlat). — Egyéb közlések: Mikulík József, *Adalék a közoktatásügy történetéhez*, 1594—1642 (TT 1882, 492). Pettkő Béla, *A pécsi iskola történetéhez*, 1540 (TT 1887, 802). Kemény Lajos, *A hazai iskolázás történetéhez*, 1504—1568 (TT 1889, 794).

A külföldi kapcsolatokhoz: Nagy Iván, *Magyarok iskolázása külföldön* (Sz 1870, 254). Monori E., *Heidelberg és a magyar szellemi élet kapcsolata* (Pázmány P. Tudományegyetem, kéziratot doktori értekezés, 1944/45; vö. IT 1946, 36).

Egy új kiadvány, névsorral és subscriptiós adatokkal: Eritz Juntke, *Album Academiae Vitenbergensis*, 1660—1710 (Halle, 1952), ld. még Jénáról Feyel alább (III. 118. l.) id. tanulmányát.

e) Irodalom, műveltség

I. 268—269. I. Arra, hogy irodalomtörténetírásunknak a régi magyar irodalommal is foglalkoznia kell, s hogy annak haladó hagyományai komoly nevelő értékkel bírnak a késői utódok számára, helyesen mutatott rá Klaniczay Tibor *Eredmények és feladatok a régi magyar irodalom kutatásában* (NyOK II. 1951, 43—98; előadás az irodalomtörténeti kongresszuson, hozzászólásokkal). E régi magyar irodalomból éppen a XVI. század anyagát foglalta össze, mélyreható részletkutatások eredményeit és gazdag anyagát rendszerezve, új művében Horváth János, *A reformáció jegyében. A Mohács utáni fél század magyar irodalomtörténete* (Bp. 1953); bírálataban Tolnai Gábor (Irodalmi Újság) azt emelte ki, hogy a könyv a marxista történetkutatás eredményei helyett társadalomábrázolásában még Szekfűnek a XVI. századi nagybirtokról vallott felfogását képviseli, s így értékelése nem is felelhet meg a marxista irodalomtörténetírás követelményeinek; a munka adatgazdagságát, magas szakmai színvonalát egyébként bírálói is elismerték. Az egykorú irodalom egyes jelentősebb problémáinak marxista elemzésére ld. újabban Kardos Tibor, *A magyar humanizmus kérdései* (NyOK 1953, 149—231; hozzászólásokkal) és uő, *A magyar vígjáték kezdetei* (Kodály-Emlékkönyv, Bp. 1953, 133—157. és kny.); az utóbbi a XV—XVI. századi színjátszásban a humanista és a népi irodalmi (és társadalomkritikai) tendenciák találkozását finom módszerekkel próbálja kielemezni; ezzel némileg vitába száll Klaniczay Tibor, *A Kodály-Emlékkönyv irodalomtörténeti tanulmányai* (NyOK II. 1954, 617—623), aki ebben a reformáció szerepének elmosódását látja. Ld. még ugyancsak Kardos Tibor, *A trufa. Egy régi magyar irodalmi műfaj jellege és európai összefüggései* (FK 1955, 111—138).

Pesti Gábor meséinek újabban megjelent, hasonmás kiadása is van (Bp. 1950); Pesti *Novum Testamentum*át Szilády Áron adta ki (Bp. 1895). Az egykorú olasz vonatkozásokhoz: Kemény István, *Boccaccio XVI. századbeli elbeszélő költészetünkben* (Nagybecskerek, 1884). Király György, *Két Boccaccio novella XVI. századi irodalmunkban* (IT 1918, 311; Bornemisza Péter egy szövegrészéről). Boccaccio visszhangjánál persze említenünk kellene példákat, így Ráskai Gáspár *Vitéz Francisco* c. széphistóriáját (vö. Heinrich Gusztáv, *Ráskai Vitéz Francisco*hoz, EphK 1879, 1882; Szilády Áron, *Ráskay Gáspár és Vitéz Francisco*-ja, JTK 1893), mintahogy a részleteket, egyes szerzőket illetően bő anyaggal egészíthetnénk még ki az I. kötet kénytelenül szűkreszabott anyagát, ha mindez nem haladná túl a jelen kötet kereteit is.

Mivel azonban historikusaink csak úgy kaphatnak életteli képet a korabeli magyar társadalom problémáiról, ha azok irodalmi tükröződéseit is figyelembe veszik, legalább fő mozzanataikban, a róluk szóló irodalommal együtt,

s e tekintetben, az egyébként szintén nem érdektelen mesés témáknál (Gyergyai Albert Árgirus királyfia stb.) talán elsősorban a magyar múltból és jelenből merített témák, illetve feldolgozásaik bírnak a legközvetlenebb érdekekkel, az alábbiakban lehetőleg időrendbe téve megemlíti az e kategóriába sorolható, legfontosabb történelmi és politikai énekeket. Természetes, hogy nagymértékben a török harcokat visszhangozzák; de az is aligha véletlen, hogy a nemzeti tárgyú, a múlt honvédő hagyományait vagy éppen a Hunyadi-kor emlékét felelevenítő alkotások közül annyi látott Kolozsvárott és Debrecenben, és éppen az erdélyi önálló nemzeti fejedelemség első megszilárdulása idején, az 1570-es évek körül napvilágot.

Tőke Ferenc Szigetvár ostromáról írt énekét (1556, RMKT VI) már idéztük (I. 274). Hozzátehetjük mindjárt egy névtelen énekét Szigetvár vesztéről, 1566 (RMKT VII). Ezt pár évvel megelőzi, ugyancsak névtelen szerzőtől, *A gyulai vitézekről, Cantio de militibus pulchra*, 1561 körül (RMKT VII). A Nikolsburgi Névtelen *Igen szép históriája*, 1568 (a kenyérmezei csatáról Bonfini alapján, RMKT VIII). Temesvári István deák versezete ugyanarról, *Históriás ének az jeles győzelemről*, 1569 (Kolozsvár, 1579; újraközlése: Thaly Kálmán, *Régi magyar vitézi énekek*, Pest, 1864). Temesváry János deák (deési bíró), *A Béla királyról, mint jöttek be a tatárok*, 1571 (Kolozsvár, 1574, Heltai *Cancionale*-jában és Tinódi *Cronica*-jában), vö. Lukinich Imre, *Adalékok Temesvári János deák életéhez* (EPhK 1905, 1909). Ismét névtelen szerző, *A vitéz Turi György haláláról*, 1571 (RMKT VIII). Csanádi Demeter másutt (I. 299) már id. írása János Zsigmond életéről, 1571 (RMKT VIII): Ilosvai Selymes Péter *Toldi Miklósa* (Debrecen, 1574). Valkai (Walkai) András (akiről tudjuk, hogy Báthori István híve volt) *Bánk Bánja* (Debrecen, 1574, 1580), és históriás versei: *Az Magyar királyoknak eredetéről és nemzetségekről* (Kolozsvár, 1576); vö. Heinrich Gusztáv, *Valkai Bánk Bán-éneke* (Figyelő, 1878). Erdős Károly, *Valkai András Bánk Bánnak históriája* (Bp. 1930). Feléled a Hunyadiak hagyománya: Nagy-Bánkai Mátyás protestáns versszerzőnek *Az itéz Hunyadi Ákosról* írt históriájában (Debrecen, 1574); vö. Erdélyi Pál, *Nagybánkai Mátyás éneke* (JKS 1901), valamint Görcsöni Ambrus, *Az Felséges Mattyas királynak... viselt dolgairól* c. históriás énekében, melynek ötödik, 1485 utánról szóló szakaszát Bogáti Fazekas Miklós írta; az utóbbi szerzőkre ld. Ilésy János, *Görcsöni Ambrus* (ITK 1896). Dézsi Lajos, *Bogáti Fazekas Miklós élete és költői működése* (Bp. 1895). Schiller István, *Bogáti Fazekas Miklós élete és vallásos tárgyú költészete* (Bp. 1915). Tardi György énekét a szikszói győzelemről (1588) már idéztük (I. 313). Egy névtelen, valószínűleg ref. lelkész a csepregi zsinatot énekelte meg, 1596; vö. Payr Sándor, *A dunántúli ev. egyházkerület története* (I. Sopron, 1924). Ugyancsak névtelen erdélyi ferences verses krónikájára a török császárokról (1597) ld. Lukinich Imre, *Egy históriás ének töredéke a XVI. századból* (Kalazantinum, 1899). Végül megemlíthetjük még Szerdahelyi Mihály másutt (I. 306) már id. énekét a Kendi-féle összekülvésről Báthori Zsigmond ellen (1598). Ld. még: Széll Farkas, *Egy XVI-ik századi codex históriás énekei* (Sz 1884, 580, 662; benne a *Bánkó leányáról*). Nagy Sándor, *Adalékok a XVI–XVII. századi elbesszélő költészetünk irodalmához* (EPhK 1885).

Egy ugyancsak Mátyás korának irodalmi visszhangját idéző regényes elbeszélésre ld. újabban: Korompay Bertalan, *Szilágyi és Hajmási históriája a szlovéneknek és a magyar monda eredetkérdése* (ITK 1953, 218–226, párhuzamos szöveggel).

Hozzá a régi irodalomból: Herrmann Antal, *A Szilágyi és Hajmási c. népballada és rokonságai* (BpSz 1888). Thury József, *Szilágyi és Hajmási* (ITK 1893). Szegedy Rezső, *A Szilágyi és Hajmási monda délszláv rokonai* (ITK 1915).

I. 270. I. Varga József, *Szkhárosi Horvát András* (IT 1955, 3. sz., 268–304).

I. 271. I. A magyar népi éneklés egy régi emlékének felfedezés-számba menő, első teljes közlése: Stoll Béla, *Szendrői hegedős-ének* (ITK 1953, 231–233); I. ezzel kapcsolatban Horváth János, *A „Szendrői hegedős-ének” versalakjáról* (ITK 1954, 269–276); Pais Dezső, *Vegyes megjegyzések a „Szendrői hegedős-ének”-hez* (uo. 277–283), és Eckhardt Sándor, *A Szendrői hegedős-ének* (uo., 406–414); uő, *Végvári vitézek gúnyverse* (Kodály-Emlékkönyv, Bp. 1953), a talán legkorábbi magyar nyelvű paszkvillust közli.

Korábbi Adalékok : Szilády Áron, *Három hegedűs ének* (Sz 1882, 29). Petz Gedeon, *Magyar és német hegedűsök* (ITK 1891). Amúgyis gyér számú virágénekeink irodalmához kiegészítés : Házi Jenő, *A soproni virágének* (MNY 1929). Horváth János, *Hír három virágénekről* (MNY 1949). Ld. még : Csapodi Csaba, *Ismeretlen szerelmes vers a XVI. század végéről* (ITK 1954, 437—439), a táncokra l. a fent (III. 84. l.) id. anyagot.

I. 271. I. Már idézett, korábbi Balassi-kutatásainak betetőzéseként Eckhardt Sándor kiadta a variánsokból megállapított helyes versszövegeket, több addig ismeretlen levél, és alapos, részletekbe menő kritikai apparátus kíséretében : *Balassi Bálint összes művei* (I—II. Bp. 1951—1955) ; l. ezzel kapcsolatban újabb tanulmányait is : *Uralkodók harca a fogoly Balassi Bálintért* (IT 1950), uő, *Megjegyzések, adatok Balassához* (MNY 1952, 175—178, és egy sor további adalék : uo. 1953, 495—501), uő, *A Füves Kertecske* (ITK 1954, 373—385), uő, népszerű vázlata : *Balassi Bálint* (Természet és Társadalom 1954, 10. sz. 619—622), és uő, *Balassi Bálint utóélete* (ITK 1955, 407—427). Mindez még élénkebbé tette kutatóinknak az évforduló alkalmából amúgyis megnőtt érdeklődését a XVI. század számunkra is legelőbb költője iránt : Stoll Béla—Pais Dezső, *Balassi Bálint ismeretlen versrészletei* (MNY 1952, 166—175). Németh Gyula, *Die türkischen Texte des Valentin Balassa* (Acta orient. Acad. Sci. Hung. II. 1952, 23—61), és uő, *Balassi Bálint török verseihez* (ITK 1954, 386—392). Iványi Béla, *Néhány adat Balassi Bálint életéhez és műveéhez* (ITK 1954, 415—417 ; Eckhardt Sándor válaszával). Győry János, *Igazítások Balassi szövegéhez* (ITK 1954, 417—419). Bóta László, *Balassi istenes verseinek kronológiájához* (ITK 1954, 420—429). Fábian István, *Balassi Bálint és az Anna-ének* (Dunántúl 1954, 9. sz., 53—59). Tolnai Gábor, *Balassi Bálint ünnepére* (Csillag 1954, 2117—2127 ; és *Vázlatok és tanulmányok* c. kötetében is Bp. 1955). Pálmai Kálmán, *Balassi Bálint* (Bp. 1854, népszerű útmutató előadónak). Pais Dezső, *Nyelvtörténeti adatok Balassiból és Balassához* (MNY 1955, 250—251). Perjés Géza, *Balassi Bálint a katona* (ITK 1955, 36—50).

Az ugyancsak bő régebbi irodalomból néhány kiegészítés a már említettekhez : Toldy Ferenc, *Adalék Balassa Bálint életéhez* (Sz 1873, 305 ; 1874, 416). Thaly Kálmán, *Balassa Bálint és újon felfedezett versei* (Sz 1875, 1). Szabó Károly, *Balassa Bálint ismeretlen költeményeiről* (Sz 1879, kiránd. 94). Károlyi Árpád, *Balassa Bálint életéből* (Sz 1882). Szilády Áron, *Észrevételek Károlyi Árpád Balassa Bálint életéből c. közleményéhez* (uo. 845). Kardos Albert, *Balassa Bálint és Losonczy Anna* (Sz 1884, 241). Gajári Lajos, *Balassa B. virágénekeiről* (EPHK 1886). Torma Károly, *Balassa Bálint ismeretlen költeményei* (Sz 1889, 638). Thaly Kálmán, *Balassa Bálint életéből* (Sz 1890, 689). Csillag Mór, *Balassa Bálint br. virágénekeiről* (Bp. 1890). Szilády Áron, *Balassa Bálint életéhez* (ITK 1893). Tagányi Károly, *A Balassa-névről* (Sz 1895, 179). Illésy János, *Két adat Balassa B. életrajzához* (ITK 1895), uő, *Balassa B. nyugtái* (ITK 1896). Kardos Albert, *Balassa B. és Dobó Krisztina* (EPHK 1897 ; uo. Illésy János u. erről). Illésy János, *Balassa B. Annája* (Sz. 1898), és uő, *Újabb adatok Balassa B. lakodalmának tört.-hez* (EPHK 1898). Erdélyi Pál, *Balassa versek-e?* (ITK 1898), uő, *Balassa B. levelei* (ITK 1899), és uő, *Balassa B. komédiája* (MK 1900). Illésy János, *Adatok Balassa Bálintről* (ITK 1900), uő, *Balassa B. és a zólyomiak* (Sz 1900), és uő, *Balassa B. népszerűsége* (EPHK 1900). Sárosi Bella, *Balassa B.* (Bp. 1900). Richter Ede, *Két epizod Balassa B. életéből* (Sz 1902, 912). Illésy János, *Adatok Balassa Bálintről Liptó vármegye levéltárából* (ITK 1903). Lukinich Imre, *Adalék Balassa B. életéhez* (EM 1903). Bán Aladár, *Balassa B. élete és költészete* (Pozsony, 1903). Br. Radvánszky Béla, *Balassa és Rimay barátsága* (BpSz 1904). Pereszlenyi Zoltán, *Balassa B. hamvai* (Liptószentmiklós, 1904). Széchy Károly, *Br. Balassa B. és gr. Zrínyi Miklós* (Bp. 1905). Harmos Sándor, *Balassa B. szerelmi költészete* (Bp. 1905). Kálmán Sámuel, *Balassa B. és Amade László* (Bp. 1905). *Balassa emlékezetének Liptó vármegye közönsége* (Liptószentmiklós, 1906). Harmos Sándor, *Balassa B. virágénekeinek sorrendje* (EPHK 1907). Czóbel Ernő, *Bock Mihály „Füves Kertcské”-jének magyar kiadásai* (EPHK 1910, 607 ; Bornemisza Péternek tulajdonítja). Illésy János, *Balassa B. egy pere* (ITK 1910). György Lajos, *Balassa B. egyik költeményéről* (ITK 1912). Bod Károly, *Balassa B. latricanus verse* (IT 1913). Eckhardt Sándor, *Balassi B. irodalmi mintái* (ITK 1913) és uő, *Balassi két verséhez* (IT 1914). Ferenczi Zoltán, *Balassa B.*

és Ferenc haláláról (AKÉ 1916). Király György, Balassa B. *In somnium c. költeménye* (IT 1917). Eckhardt Sándor, Balassa B. (Napkelet 1924). Harsányi István, *Adalékok a Balassa-irodalomhoz* (ITK 1924), és uő. Balassa Istenes *Énekeinek függelékében közölt két ének szerzője* (ITK 1925). Dézsi Lajos, *Adatok Balassa B. életéhez* (ITK 1928). Waldapfel József, *Balassa költeményeinek kronológiája* (ITK 1926), uő. *Adalékok Balassa istenes énekeinek mintáihoz* (ITK 1927), uő. *Balassi-e vagy Balassa* (MNY 1929; u. erről Csonkás Mihály, MNY 1928), uő. *Balassi, Credulus és az olasz irodalom* (Bp. 1938), és uő. *Balassi lengyel kapcsolatairól* (EPHK 1941). Eckhardt Sándor, *A körmendi Balassi-emlékek* (Bp. 1943, kny. EPHK).

9. Kettős királyság, török hódítás, 1526—1576 (I. 272—289. l.)

a) Források, iratok

I. 273. l. Tinódi anyagából (a *Chronica* ismertetése után, 12. sor) kimaradt a következő pár mondat: Tinódi énekeinek sorozata (az 1554-i kiadás szövegének néhol rövidített, máshol megtoldott változatával) napvilágot látott e kötetben is: Heltai Gáspár, *Cancionale. Az az Historiás Énekes Könyv* (Kolozsvár, 1874). — Tinódi dallamainak megfejtésére, közlésére Mátray Gábor vállalkozott: *Történeti, bibliai és gunyoros magyar énekek dallamai a XVI. századból* (Pest, 1859); vö. Bartalus István, *Tinódi dallamai* (Budapesti Közlöny 1867, I.). Mátray hiányosságaira ld. Csiky János, *Régi magyar művészi zene* (MK 1905, 116; jónéhány egykorú zenészeti könyv ismertetésével), és Kropf Lajos, *Adalékok a régi magyar zene történetéhez* (Sz 1906, 548); új, és a korábbtól több ponton eltérő átírás (az 1554-i *Chronica* hangjegyeinek hasonmásával): Szabolcsi Bence, *Tinódi Sebestyén dallamai* (Zenei Szemle 1929, melléklet). — Knauz Nándor, *Tinódi Sebestyénnek eddig ismeretlen versezte Zsigmond királyról* (Pest, 1871).

A Tinódival foglalkozó irodalomhoz néhány kiegészítés: Veress Samu, *Tinódi Sebestyén és kora* (Bp. 1880). Vermes Imre, *Tinódi Sebestyén* (Pozsony, 1885, Magyar Helikon I. 4). Kemény Lajos, *Tinódi S. életéhez* (Figyelő 1886), és uő. *Újabb adatok* (TT 1888). Kárfy Ödön, *Tinódi Sebestyén halála* (Sz 1908 273). Kemény Lajos, *Mikor lett Tinódi kassai polgár?* (Sz 1916, 421). Legújabban Iványi Béla, *Tinódi idézet egy XVII. századi levélből* (ITK 1954, 318).

I. 274. l. A török—magyar viszony egykorú jellemzésére ld. Thuri Pál (tolnai iskolaigazgató, † 1574) levélformában készült iratát: *Idea Christianorum Ungaricorum sub Tyrannide Turcica* (kiadta Bocatius, 1613; Szenczi Molnár Albert, 1616).

I. 275. l. Buda elestének 300. évfordulója alkalmából Podhradzky János közlése: *Cuspinianus János beszéde Budának s vele Magyarországnak 1541. esztendőben lett romlása emlékeztetere* (Buda, 1841).

I. 276. l. Az utazók irodalmához: egy 1573-ban Magyarországon járt angol humanista benyomásait levelezéséből próbálja rekonstruálni Róna Éva, *Sir Philip Sidney* (FK 1955, 64—68); a korábbi irodalomból: Elek Oszkár, *Sidney Fülöp a magyar hősdalokról* (IT 1913).

I. 277. l. Szapolyai pénzveréséhez újabban alapos vizsgálat: Huszár Lajos, *János király pénzveréséhez* (NK 1951—1952, 38—47). Hadd említsünk mindjárt itt néhány más pénztörténeti tárgyú kiegészítést is e korszakra: Ernyey József, *Kísérletek a körmöcbányai pénzverő áthelyezésére, 1524—1640* (kny. NK 1928). Paulinyi Oszkár, *Adatok a körmöcbányai éremvessők és emlékérmek kérdéséhez a XVI. század első feléből* (Bp. 1950, kny. NK). Horváth Tibor, Antal, *Adatok a XVI. századi magyar pénztörténethez* (NK 1951—1952, 60—64).

I. 277. l. Kiegészítések a XVI. századi kisebb iratközlésekhez: Eckhardt Sándor, *Két levél 1531-ből és 1542-ből* (MNY 1952, 226), és uő. *Magyar levelek a XVI. sz. első feléből* (MNY 1955, 358).

A régi anyagból: Thaly Kálmán, *Magyar levél 1542-ből* (Sz 1870, 489),¹ uő, *Magyar levelek a XVI-ik század első feléből* (Sz 1874, 346), és uő, *Magyar levél a Fekete-tenger mellől*, 1562 (Sz. 1875, 572). Erdélyi vonatkozásban: J. K. Schuller, *Diplomatische Beiträge zur Geschichte Siebenbürgens nach der Mohács-er Schlacht* (ASL, NF 1857). Szilágyi Sándor, *Diplomatikai tárgyalások* (UMM 1858, I. 339). Majláth Béla, *Oklevelek Maylád István történetéhez* (TT 1891, 621; 1892, 75).

b) Irodalom

I. 278. I. A Habsburg-anyaghoz: Karácsonyi János, *I. Ferdinánd igazolja hazánk-ból távozását*, 1528 (TT 1892, 747). A Habsburg-birodalmat is érintő velencei követjelenté-sekről: Andreas Willy, *Staatskunst und Diplomatie der Venezianer im Spiegel ihrer Gesandten-berichte* (Lipscse 1943).

I. 281. I. Szapolyai külpolitikájához újabban: A. Wyczański, *Francja wobec państwo Jagiellońskich w latach 1514—1529* (Franciaország és a Jagellók országai az 1515—1529. években, Wrocław 1954).

A régi anyagból J. K. Schuller, *Das Bündniss J. Zápolyas mit König Franz I. von Frankreich* (ASL, NF. 1857). Sörös Pongrác, *Statileo János életéhez* (Pannónhalmi főisk. évk. 1915/16, 3—56).

I. 282. I. Gritti szerepéhez: Nagy Iván, *Gritti Alajos életéről, viszonyairól és haláláról* (UMM = AKÉ, III. 1853, II. 246). J. K. Schuller, *Ludwig Grittis Ende* (ASL, NF. 1857). Szilágyi Sándor, *Gritti életéhez* (TL 1876, III. 15. sz.). 1541-hez: Ladányi Gedeon, *Budának török kére jútása* (Hazánk 1859).

I. 283. I. Az osztrák központi igazgatáshoz: F. Firnhaber, *Der Hofstaat König Ferdinands I. im Jahre 1554* (AKÖG 1861). A Habsburg-uralom kezdeteire: Láncoz Gyula, *Történelmi kor- és jellemrajzok* (Bp. 1890).

I. 287. I. A török háborúinak irodalmánál utalnunk kell Takáts Sándor válogatott tanulmányainak Klaniczay Tibor által összeállított kötetére: *Végvári vitézek — szegény legények* (Bp. 1951); Takáts Sándor nagyszámú kisebb-nagyobb cikkét itt sem lehet mind felsorolnunk; a már idézettekhez még: *Magyar rabok, magyar bilincsek* (Sz 1907, 455, 518), és uő, *Magyar tüzes- és lövészszámok* (Sz 1908, 49, 130). A XVI. század küzdelmeinek újabb összefoglalói rámutatnak a nép, a parasztság honvédő szerepére, ellentétben a régi, félféudális-polgári történetírással, mely a nagyurak szerepét emelte ki; l. Sinkovics István, *Végvári harcok* (Magyar Történeti Kongresszus, Bp. 1954, 48—59). Kiss István, *A parasztság és a főurak 16. századi honvédő harcunkban* (HK 1954, 3—4. sz., 61). A felvidéki városok szerepére az újból meginduló német délkelet-kutatás oldaláról: Günther v. Probst, *Der Beitrag der niederungarischen Bergstädte zur Türkenabwehr* (Südost-Forschungen VIII. 1954, 93—138). A védelmi vonal váraitra újabban: Gerő László, *Magyarországi várépítészet* (Bp. 1955).

A várakra vonatkozó korábbi irodalomból: Kápolnai Pauer István, *A magyarországi várak a XVI. és XVII. században* (Ludovika Akad. Közönlönye 1874). Komáromy András, *Kálló mint végvár* (HK 1897, 27; 1570 körül építik). Odescalchi Artur (Szerémi), *Trakostyán vára a XVI. sz. végén* (Sz 1879, 528, 608). Bedy Vince, *A győri vár és várkapitányok a XVI—XVII. században* (Győr, 1933). Dornay Béla, *Keszthely végvár a török világban* (Keszthely 1935); vö. Ráth Károly *Keszthely mint végvár* (AKÉ 1856). Faller Jenő, *Veszprém, Csesznek, Vásony és Palota várak XVI. századbeli alaprajzai* (Veszprém, 1937).

Az Ausztria hadügyeire vonatkozó régebbi irodalomhoz: F. Firnhaber, *Zur Geschichte des österreichischen Militärwesens. Skizze der Entstehung des Hofkriegsrathes* (AKÖG 1863). — Az I. 287. I. alulról a II. sorban id. Oberleitner-féle tanulmány lelőhelye helyesen: AKÖG 1860.

I. 289—290. I. Buda 1542-i sikertelen ostromához: Takáts Sándor: *Buda két áru-lója* (A magyar múlt tárgyalásai, Bp. é. n.). A XVI. századi várharok egyes mozzanataira: Fodor Henrik, *A községi hősök*, 1532 (Szombathely, 1954, ismertető füzet); hozzá egy régi adalék: Podhradezky József, *Köszeg várának és városának 1532-ben kiállott ostromáról*

(TGY 1835, V). Némethy Lajos, *Miként jutott 1543-ban Esztergom árulással a török kezébe?* (Esztergom, 1898).

I. 290. 1. Eger vár megvédésének (1552) négyszázadik évfordulóján a Magyar Történelmi Társulat vándorgyűlést tartott Egerben; az itt elhangzott előadásokról, hozzászólásokról beszámoló jelent meg (Sz 1952, 838—843). Az évforduló irodalmából: Soós Imre—Szántó Imre, *Eger vár védelme 1552-ben* (Bp. 1952), elég részletes tanulmány; mellette vázlatos összefoglalások: Szántó Imre, *Eger védelme 1552-ben* (Miskolc és Bp. 1952). *Heves megye szabadságharcos hagyományai, 1526—1849* (Eger, 1953, MDP megyei előadó irodájának előadásai 1.). Barabás Tamás, *Eger 1552—1952* (Herczeg Beáta, szerk., *Egervár védelmének 400 éves évfordulója*, Bp. 1952; ismertető, fényképekkel). Vázlatos áttekintés: Balogh György, *Eger története* (Eger, 1954). A város építészetéről általános képet nyújt: Gerő László, *Eger* (Bp. 1954).

A korábbi irodalomból: Soós Elemér, *Eger vár története* (Eger, 1914). Más véghelyekre: Rakovszky István, *Drégely vára emlékezete* (Magyar Tudom. Értekező 1862. I.). Nagy Iván, *Drégely várának története* (Szondy-Album). Németh Béla, *Szigetvár története* (Pécs, 1903).

Hozzá kell tennünk, hogy a különböző folyóiratok hasábjain igen sok olyan kisebb-nagyobb adalék jelent meg, mely ha külön-külön nem is, egészében, összegyűjtve véve mégis elég komoly adattömeget képviselne e korszak számos részletéről. Ilyen gyűjtésre természet szerint itt lehetetlen vállalkoznunk, min-
tának azonban felsorolunk néhány közleményt:

Vég helyi Dezső, *Életrajzi adatok* (Sz 1869, 497; Gyulaffy László volt veszprémi kapitányról). Nagy Imre, *Hogyan jutott Thury György Palotára* (Sz 1872, 480; a vár 1566-i híres védőjéről). Thaly Kálmán, *Konstantinápolyi magyar tudósítás, 1555* (TT 1878, 188). Szabó Károly, *Az egri vár összevétele, 1562* (TT 1881, 746). Mikulík József, *Végvári élet 1573-ban* (TT 1884, 750). Pettkő Béla, *A tiszántúli vármegyék, várak birtokosainak följegyzése, 1563* (TT 1884, 391). Gömöry Gusztáv, *XVI. századbeli hadi kém viselt dolgairól, 1527—1550* (HK 1889, 160); uő, *Katonai utasítások, 1561* (HK 1889, 320), és uő, *Katonai államtanári vélemény, 1568* (HK 1896, 518). Szitnyai József, *A bányavidék veszedelme, 1575* (Sz 1893, 133). És, *A hajóvásárok történetéhez, 1568—1572* (HK 1894, 390), uő, *Bebek György kapitányi kinevezése, 1557* (HK 1895, 399), és uő, *Katonaság költségei, 1549* (HK 1897, 115). Matunák Mihály, *Török—magyar jegyzékváltás, 1571* (HK 1897, 458), és uő, *Török—magyar harcok az északnyugati Magyarországon, 1530—1564* (KSz 1899). Utasítás a hadi élelmezési főbiztos részére, 1567 (MGSz 1900, 125). Kárfy Ödön, *A kassai élelmezési biztos utasítása, 1533* (TT 1903, 471), uő, *Levelek a hódoltság korából, 1555* (HK 1910, 612), u. ő, *Dobó István jelentése, 1549* (HK 1912, 306), és uő, *Magyarok a lepantói csütában, 1571* (HK 1912, 308). Komáromy András, *Magyar Bálint kapitány életéről, 1543—1572* (HK 1912, 238). Kemény Lajos, *Abauj vármegye és a török harcok, 1562—1612* (HK 1913, 606). Kropf Lajos, *A régi magyar szekérvár, 1533—1592* (HK 1914, 297). Takáts Sándor, *Erdődi Pálffy Tamás* (HK 1915, 85; palotai kapitány 1573-tól).

10. Az erdélyi állam kialakulása, 1541—1604 (J. 291—312. 1.)

I. 291. 1. Bethlen Farkas történeti munkájának (nem teljes) XVIII. századi magyar fordítása kéziratban a Ráday-levéltár kéziratgyűjteményében található.

I. 294—297. 1. Az általános irodalomhoz: Szécsen Antal gr., *Az erdélyi történet és történetírás jelentősége* (Sz 1887, kiránd. 1. és kny.). Az erdélyi városokat illetően (I. 296) pótlendő még: Fodor István, *Marosvásárhely oklevéltára* (1—2, Marosvásárhely, 1938); és Nagyszebenre: G. Seivert, *Die Stadt Hermannstadt. Eine historische Skizze* (Nagyszeben, 1859). E. Sigerus, *Vom alten Hermannstadt* (Nagyszeben, 1928). E. Thalgott, *Hermannstadts baugeschichtliche Entwicklung* (Nagyszeben, 1934). — A kisebb helyek közül: Orbán Balázs, *Tövis és környéke* (Sz 1886, 309). A főispánokhoz (I. 297. 1.): Torma Károly, *Adalék gr. László Miklós Erdély főispánjai... c. közleményéhez* (Sz 1889, 311). — A jogviszonyokhoz:

Angyal Pál — Degré Alajos, *A XVI—XVII. századi erdélyi büntetőjog vázlata* (Bp. 1943).

I. 299. I. Heltai dialógusáról újabban: Stoll Béla, *Heltai Gáspár könyve a pazarlás ellen* (IT 1951). Néhány kötetátlában talált ívről: Jenei Ferenc, *Dávid Ferenc és Heltai Gáspár ismeretlen munkái* (ITK 1953, 205; 1954, 73). A régi irodalomból: Zsilinszky Mihály, *Heltai történeti művei* (Bp. 1883).

I. 300. I. A korszak nevezetes drámai szatírája: Farkas Gyula, *Balassi Menyhárt árultatásának szerzője* (MNy 1927), erre u. azon címen: Házy Jenő reflexiói (MNy 1928), és Újvári Gyula, *Hol keressük a Balassi M. árultatásáról írt Comedia szerzőjét?* (Erdélyi Irodalmi Szemle 1928, 120). — Schesaeus Keresztély irodalmából kimaradt: Hegedűs István, *Schesaeus Ruinae Pannonicae c. epikus költeménye* (Bp. 1916, Akad. Értekezések).

I. 301. I. A kisebb iratközlésekhez: Szilágyi Sándor, *Erdély pénzügyi történetéhez a XVI-ik századból* (TL III. 1876, 8—9. sz.; két kincstartói levél, 1554). Az Erdély visszakapcsolásáról folyt 1561—1562-i tárgyalások iratai: Kemény József gr., *Diplomatikai kutatások* (UMM IV. 1854, 194—212). — Szabó Károly, *Szinyér vára leltára, 1559* (TT 1878, 663), és uő, *Vizakna történetéhez, 1559, 1567* (TT 1881, 189).

I. 302—303. I. Martinuzzi életrajzi vázlat: Barabás Samu, *Frater György* (Pozsony, 1885, Magyar Helikon II. 2.). Vele kapcsolatban egy magyar származású török tolmácsra: Kropf Lajos, *Terdsüman Murád* (Sz 1897, 387); megjegyzendő, hogy e Murád tolmács az 1580-as években magyar, latin és török nyelven mohamedán himnuszot írt; ennek szövegére, kommentárjára ld. Franz Babinger, *Der Pfortendolmetsch Murad und seine Schriften* (*Literaturdenkmäler aus Ungarns Türkenzeit*, Berlin—Lipsee, 1927). — A portai követ sorsára Erdély Flabsburg-uralomba vételekor, 1551: Kropf Lajos, *Malvezzi elfogatása* (Sz 1896, 389). — A hadadi csatára (1562) Székely Antal tudósítása (TT 1900, 141) mellett Lukinich Imre, *A hadadi ütközet* (HK 1910, 249). — Elek D., *János Zsigmond és egy olasz tró* (TSz 1928, 133).

I. 303—304. I. A vallási problémák anyagához: azt, hogy a váradi káptalan tagjait 1566-ban megölték, Karácsonyi János hangoztatta: *A váradi káptalan megrontása* (Sz 1922, 440), az idevágó állításokat cáfoló Bunyitay Vince, *A váradi káptalan meggyilkolásának hagyománya* (Sz 1878, 527) ellenében; Zoványi Jenő id. cikke tehát Karácsonyi álláspontját cáfolja.

I. 304. I. Az unitarizmus erdélyi vonatkozásaihoz újabban: Pirnát Antal, *Dávid Ferenc: „Könyvecske az igaz keresztyéni keresztségről” és annak német eredetije* (ITK 1954, 299—308). Dávid mozgalmának társadalmi jelentésére, világosan megmondva, hogy helytelen belőle utólag egy Münzeréhez hasonló népi reformációs törekvést kikövetkeztetni: Makkai László, *Dávid Ferenc és a népi reformáció Magyarországon* (Természet és Társadalom 1955, 8. sz.). Botár Imre, *Újabb adatok Dávid Ferenc életéhez* (ITK 1955, 337—339).

Régebbi adalékok: Kövály László, *Dávid Ferenc elítéltetése* (KM 1873). Pálfi Márton, *Dávid Ferenc a humanista költő* (KM 1909). Borbély István, *Dávid Ferenc és kora* (KM 1910). Boros György, *Az unitárius vallás Dávid F. korában* (Kolozsvár, 1910), uő, *Dávid F. teológiája* (Kolozsvár, 1910), és uő, és Pálfi Márton, *Dávid Ferenc művei* (I. Kolozsvár, 1910). Zoványi Jenő, *Volt-e része Socinus Faustusnak a Dávid elleni hamis vádban?* (KM 1943, 233). A socinianizmusra ld. W. J. M. (= Jankovics Miklós), *A socinianusok erejétéről, Magyarországon volt ecclesiájokról: különösen pétsi prédicatorjok Válaszúti Györgynek kevi Skaricza Mátéval 1538. eszt. tartott disputációjáról* (Pest é. n., 50 l.).

I. 306. I. A külföldi feljegyzésekhez hozzávehetjük még a virginiai (amerikai) John Smith kapitány könyvét különböző utazásairól és kalandjairól: *The True Travells, Adventures and Observations of Captain John Smith* (1630), mely 1601 körüli magyarországi útjáról és a török háborúban vitt állítólagos szerepéről is megemlékezik. A szöveget már régen ismertette Kropf Lajos, *Captain John Smith* (T. 1888, 164—168), ő azonban nyilvánvaló hamisítások miatt (pl. Báthori Zsigmond állítólagos kiváltságlevele e formában biztosan hamis) forráskritikailag értéktelennek tekintette; ld. még Szerb Antal, *Captain John Smith in Transylvania* (Hung. Quarterly 1940, 734—741). Smith legújabb életrajza: Bradford Smith, *Captain John Smith. His life and Legend* (Philadelphia 1953).

külön függelék tartalmaz a magyar vonatkozásokról: Polanyi Stricker Laura, *Captain John Smith's Hungary and Transylvania* (kny. is), mely elég részletes apparátussal valószínűsíti, hogy Smith valóban megfordult Magyarországon; vö. Benda Kálmán ismertetését (Sz 1954, 708—709).

Egy erdélyi szász diák utazása Strassburgba (1587): Hermann Schuller, *Georg Deidrich und sein Hodoeporicon* (Deutsche Forschungen im Südosten II. 1943, 75—99).

I. 307—308. I. A Báthori-korszak kisebb iratközléseihez: Kemény József gr., *Báthori István erdélyi vajda s lengyel király mint a katolicismus pártolója* (UMM V. 1855, I. 378—394); uő, *Diplomatikai kutatások* (UMM IV. 1854, 212—227; 315—332; 1855, I. 193—204, Báthory Zsigmond és Rudolf tárgyalásaira, 1594—1597; és uo. 497—518: iratok 1598—1599 eseményeire). Szalay László, *Oklevelek a török korszakból* (Hazánk I. 1858). Barabás Samu, *Portai feljegyzések a XVI. századból* (TT 1881, 173). Sebestyén József, *Báthory András címerlevelei* (Kolozsvár, 1907, kny. Genealógiai Füzetek). Sennyei Pongrácz (kancellár, Báthori Zsigmond főudvarmesterének) irataiból, levelezéséből közölt Lajda József (Adalékok Zemplén vm. tört.-hez 1897—1902). Szádeczky Lajos, *Regesták Mihály vajda életéhez, 1599—1601* (TT 1883, 721; 1884, 32, 248, 438, 628), és uő, *Mihály vajda okmánytára* (Bp. 1883).

I. 309—310. I. Báthori István lengyel életirójára ld. Szádeczky Lajos, *Zakrzewski Vince műveiről* (Sz 1887, 375). Rövid életrajzi vázlat: Szádeczky Lajos, *Báthory István* (Pozsony, 1885, Magyar Helikon II. 2). — Az egykorú erdélyi iskolázásra még: Biró Vencel, *La politique religieuse et scolaire d'Etienne Báthory en Transylvanie* (az Etienne Báthory c. kötetben, Krakó, 1935). Kárpáthy-Kravjánszky Mór, *Báthory Endre bíbornok krakkói püspöksége* (Bp. 1939, kny.). Szádeczky Lajos, *Báthory István hadjáratai az oroszok ellen. 1579—1581* (HK 1888, 32, 224, 408, 538). Malusev, V. I., *Poveszt' o prihozsennii Sztepana Batorija na grad Pszkov* (Moszkva—Leningrád, 1952), egykorú krónika szövegközlése bevezető tanulmánnyal.

I. 310—312. I. Báthory Zsigmond dolgaira: Török Zsigmond, *Erdély történelméből* (Alsó-Fehér vm. tört. rég. egyeslet évk. XII. 1903; jelentéssel a miriszlói csatáról). Huet Albert szász comes és nagyszabasi királybíró szerepére: J. G. Schaser, *Denkwürdigkeiten aus dem Leben des Albert Huet* (Transilvania II. 1833, 97—165). J. D. Heinrich, *Erinnerungen an Albrecht Huett* (Nagyszabasi, 1847); Huet egy jelentése Báthorihoz, 1593 (ASL II. 1845, 483—488). — Merényi Lajos, *Adalék Király Albert erdélyi generális életéhez, 1595—96* (HK 1892, 403). W. St. Teutschlaender, *Michael der Tapfere* (Bécs, 1879). Nemes Elek, *Báthory Endre bíbornok-fejedelem megöletése és annak előzményei* (EM 1880, 24, 44). Zoványi Jenő, *Derecskei Ambrus* (PSz 1893; egy nagyváradi ref. lelkesz viszontagságaira a századvég zavarai közt).

II. Rudolf és Bocskai kora, 1576—1606 (I. 313—322. I.)

a) A 15 éves háború időszaka

I. 313—314. I. A hazai elbeszélő források közt idézett anyaghoz: Báthory Erzsébet életére (I. 313. I.): Rexa Dezső, *Báthory Erzsébet, Nádasdy Ferencné* (Bp. 1908). — Wathay irodalmához (I. 314. I.): Angyal Endre, *Wathay Ferenc énekeskönyve* (ITK 1955, 51—61). Egy egri kanonok naplójegyzetei egy missálé lapjaira, 1580—1596: Podhradczky József, *Habardy László naplója* (Tudománytár XI. 1842). — A külföldi utazókhoz Magyarországon a XVI. századvégén: Fynes Moryson, *An Itinerary containing his ten years Travell through the twelue Dominions of Germany* (1—4, Glasgow 1907—1909).

Egy magyar követi utazásról 1602-ben: Nyireő István, *Kakas István utazása Moszkván át Perzsiába. Egy magyar követség keleti útja* (Földrajzi Közlemények 1955, 67—73).

I. 315. I. A tizenöt éves háború nyugati visszhangjára ld. egyebek közt: Hubay Ilona, *Röplapok, újságlapok, röpiratok az Országos Széchényi Könyvtárban, 1480—1718* (Bp. 1948; a megfelelő évek alatt); a nála nem szereplő (és itt sem részletezhető) anyagból még egy-két érdekesebb darab:

Hulsius, Leo, *Chronologia Pannoniae. Eine kurtze Beschreibung des Königreichs Ungern* (Nürnberg, 1595).

Lauterbach, Johannes, *De bello contra Turcas suscipiendo commentatio* (Lipce, 1595).

Dogliani, Giov. Nicolo, *L'Ungheria spiegata* (Velece, 1595 ; az azévi hadi eseményekről), és uő, *Historia delle guerre d'Ungheria* (Cremona, 1596).

Discurs, Das ist Gruendlicher und warhafftiger Bericht, was sich in gantzer Belagerung Ofen... zugeiragen hat (Nürnberg, 1598 ; Buda ostromának meglehetősen forrásértékű katonai naplója, 1598 szept.-nov.).

Tarducci da Corinaldo, Achille, *Il Turco vincibile in Ungaria con mediocri aiuti di Germania* (Ferrara, 1600).

(Ortelius, Hieronymus), *Chronologia oder Beschreibung aller Kriegsempörungen und Belagerungen in Ober- und Unter-Ungarn auch Siebenbürgen von a. 1395 auf gegenwertige Zeit* (Nürnberg, 1603—1615).

Győr 1694-i ostromáról XVII. sz. eleji török vereszet magyar fordításban : Mészáros Gyula, *Győrvar viadaláról szóló ének* (Sz 1908, 385).

I. 315. I. Az utazók sorában egy külföldön, az Újvilágban járt magyarra (1583) : Kropf Lajos, *Budai Parmenius István* (Sz 1889, 150) ; vő. Piványi Jenő, *Hungarian-American Historical Connections* (Bp. 1927). Clauser Mihály, *Budai Parmenius István* (DSz 1940).

I. 316—318. I. A XVI. század utolsó évtizedének és a tizenöt éves háborúnak időszakához, eseményeihez ismét számos kisebb-nagyobb szétszórta adalék található a régebbi irodalomban. Ezekből néhány kiegészítés :

Szerémi (= Odescalchi A.), *Katonatartási szerződés a XVI. sz. végéről* (TT 1879, 394). Rómer Flóris, *Tihanyi vár regestruma*, 1585—1590 (TT 1879, 124, 565 ; 1880, 398). Thaly Kálmán, *Vallon lázadás Pápán*, 1600 (HK 1888, 648). Thury József, *Dsáfer pasa*, 1552—1600 (HK 1892, 399 ; a mezőkeresztesi csata megkezdőjéről). Veress Endre, *Rudolf levele a szászokhoz*, 1600 (TT 1894, 748). Kemény Lajos, *Az Egerben levő keresztény foglyok folyamodása*, 1603 (TT 1897, 573). Matunak Mihály, *Érsekújvár második alapítása*, 1582 (HK 1897, 102). Illésy János, *Egy két vitézről*, 1574—1592 (HK 1897, 291). Haszán Elkjáfi (Molla) török emlékiratát, mely Eger elfoglalása (1596) alkalmával készült a kormányzás módjáról, fordításban kiadta Karácson Imre (Bp. 1909). Relković Neda, *A felsőmagyarországi hét alsó-bányaváros levele*, 1595 (TT 1911, 363), és uő, *Portyázó csapatok Újbányán a XVII. század elején* (HK 1915, 231). Kárfy Ödön, *Adalék az 1601-i hadi eseményekhez* (HK 1916, 225), és uő, *Tata város 1577-i állapota* (HK 1918, 137).

I. 317. I. A cseh—török problémához újabban : J. V. Polišenský, *Bohemia, the Turk and the Christian Commonwealth*, 1562—1620 (Byzantinoslavica XIV. 1953, 82—108).

I. 319. I. Toldy Ferenc pótlása id. közléséhez (3. sor) : *Utójegyzet a Sárospataki magyar krónikához* (MTT XII. 288).

b) Bocskai-szabadságharc

I. 320. I. A Bocskai szabadságharcra vonatkozó adatközlések közt id. *Querelas* francia fordításban is megjelent (másolata a debreceni kollégium levéltárában). Az uo. id. Kamenicek-féle munka címében (29. sor) „Magyarországba” helyett természetesen „Morvországba” olvasandó. Valamivel alább (2. bek. 2. sor végén) az athname lelőhelye pontosabban : ETA II. 321. I. — Bocskai irata, melyben kötelezi magát Lippa és Jenő visszaadására, Rozsnyai Dávid följegyzései közt található (MHHS VIII. 47). Bocskai haláláról Salignac jelentése, 1607 (LK I. 74) ; Bocskai magyar nyelvű sirverse (DSz 1940, 250—254).

A hajduvezérek kiáltványát a fölkelés kezdetén, valamint Bocskai kiváltságlevelét a hajduknak magyar fordításban közli újabban Benda Kálmán, *A Bocskai-szabadságharc* (Bp. 1955).

Néhány kisebb pótlás: Szádeczky Lajos, *Kátay Mihály életéhez*, 1606 (TT 1879, 814). G(ömör) Gusztáv, *Rákóczy Lajos jelentése Lippáról*, 1604 (HK 1894, 688), uő. *Miképpen esett Szendrő a hajduk kezeibe*, 1604 (HK 1895, 550), és uő, *Az 1604. évi Győr és Moson megyei nemesi felkelésre vonatkozó két levél* (HK 1896, 225). Kubinyi Ferenc, *Eskümintá Bocskai idejéből* (Sz 1899, 657).

A másutt (I. 365. I.) már id. *Briefe und Akten zur Geschichte des dreissigjährigen Krieges* c. sorozatból itt is fel kell hívunk a figyelmet az előzményekkel foglalkozó, alábbi kötetekre : M. Ritter, *Die Gründung der Union*, 1598—1608 (I. kötet), uő, *Die Union von Heinrich IV, 1607—1609* (II. kötet), és F. Stieve, *Die Politik Bayerns*, 1591—1607 (IV—V. kötet).

I. 321—322. I. Bocskai történelmi szerepének és szabadságharcának új összefoglalásai: Benda Kálmán, *Bocskai István függetlenségi harca* (Bp. 1952), és néhány fontosabb irat bemutatásával is uő, *A Bocskai-szabadságharc* (Bp. 1955; függelékében válogatott iratokkal, ism. Nagy László, HK 1955, 2. sz., 138—144). Legújabbban hadtörténeti elemzés: Nagy László, *A Bocskai-szabadságharc 1605. évi hadjárata* (HK 1955, 3—4. sz., 24—91).

I. 321. I. Károlyi Árpád Bocskai-tanulmányánál (az 5. sor végén) AÉt helyett AKÉ olvasandó.

A korábbi irodalomból néhány adalék, kiegészítésül: Podhradeczy József, *Bocskay István nemzetiségéről és karakteréről* (TGY 1837, XII); és uő, *Illésházy István élete* (UMM VI. 1856, 299—321, 370—390). Szalay József, *Bocskay István* (Pozsony 1884, Magyar Helikon II. 1.). Kropf Lajos, *Lala Mohammed halála* (Sz 1899, 372). A protestáns jubiláris irodalomból a század elején: Márk Ferenc, *Bocskay István és a bécsi béke* (PSz 1904). Révész Kálmán, *Bocskay István apológiája* (PSz 1906: hozzá mellékelve facsimilében az Alvinczi Péter által fogalmazott *Apológia*, melyben a kálvinista papok a Bocskaiék „arianus” = antitrinitárius voltáról külföldön terjesztett híreszteléseket cáfolják). Körössy Kálmán, *Bocskay István mint szabadsághős* (PSz 1907). Balogh Ferenc, *Bocskay István mint vallás-szabadságunk hőse* (PSz 1907). Lencz Géza, *Bocskay István halála és temetése* (PSz 1907 és kny.). Wiesinger Károly, *Bocskay István és a bécsi béke* (Balassagyarmat, 1906). Bruckner Győző, *Thököly Sebestyén és a bécsi béke* (Igló, 1906). A szabadságharcot megelőző birtokpererekre: Takáts Sándor, *Rákóczi Zsigmond esete* (*A magyar múlt tarlójáról*, Bp. 6. n.). A beszercebéányai rézműves műhelyekről a Bocskai szabadságharc idején P. Ratkó irt újabb tanulmányt (Historický Sborník 1950). A török békekötéshez: Podhradeczy József, *A zsitvatoroki békekötés* (Tudománytár új f. 1839). Ipolyi Arnold, *Adalék a zsitvatoroki békekötés történetéhez* (UMM II. 1851—1852, I. 148—161).

12. Erdély a központosítás útján, 1606—1662 (I. 323—356. I.)

I. 326. I. A XVII. századi erdélyi kézműiparhoz: Petelei István, *A marosvásárhelyi céhek házi szokásairól* (Sz 1878, 94). Deák Farkas, *Rajzok a kolozsvári ötvös céh életéből* (Sz 1886, 563). Az erdélyi postához még: Szádeczy Lajos, *A postaugy fejlődésének története* (Bp. 1891²).

I. 327. I. Révész Imre id. tanulmánya: *A protestantizmus és a vallásszabadság* (PSz 1934) megjelent *Tegnap és ma és örökre* (Debrecen, 1944) c. tanulmánykötetében is; mellette itt is idézendő: Rácz Lajos, *Vallási türelem Erdélyben és Magyarországon* (PSz 1934), és Asztalos Miklós, *A vallási türelem Erdély iskolapolitikájában* (PSz 1934). Nagy Géza, *Társadalmi ellentétek a régi erdélyi ref. egyházban* (EM 1942, 500).

I. 328—329. I. Báthori Gábor korának erdélyi szász forrásaihoz: Ursinus János (városi jegyző) *Segesvári krónikája*, 1610-ig. Kiadta K. Fabritius, *Die Schässburger Chronisten des 17. Jahrhunderts* (FRA III. 21d).

Az irodalomhoz: Wilhelm Schiller, *Gabriel Báthory und Michael Weiss*, 1608—1613 (Fr. Deutsch szerk., *Bilder aus der vaterländischen Geschichte* I). Komáromy András, *A bájbajos Báthory Anna* (Sz 1894, 298); a fejedelem hűgára.

I. 330. I. Tholdalagi Mihályhoz pótlandó, hogy követség naplóját közölte Ötvös Ágoston (Magyar Akad. Értesítő, Philos. T. T. Közl. II. k. 1861—62, 229).

I. 331. I. Rimay Jánosnál meg kell említenünk *Összes műveinek* legújabb kiadását, Eckhardt Sándor összeállításában (Bp. 1955), aki bevezető tanulmányában rámutat (amit a régebbi irodalomtörténet elmulasztott), hogy Rimay verseinek jelentékeny része szorosan összefüggött a Bocskai-szabadságharcral.

Néhány kiegészítés: br. Radvánszky Béla tanulmányának adatai helyesen: *Balassa és Rimay barátsága* (Bp. 1904, kny. BpSz 119. k.); ld. még uő, *Rimay János szerelmes versei* (Bp. 1904, kny. BpSz 118. k.). Váczy János, *Rimay János* (EPHK 1905). Koltay-Kastner Jenő, *Rimay J. Balassi-előszava* (EPHK 1948, 87).

Szenczi Molnár Albertől újabb irodalomtörténeti tanulmányok: Tolnai Gábor, *Szenczi Molnár Albert értékelésének néhány kérdése* (ITK 1954, 152—162, és: *Vázlatok és tanulmányok* c. kötetében, Bp. 1955). Turóczi-Trostler József,

Szenczi Molnár Albert Heidelbergben (FK 1955, 9—18, 139—162); vö. előzőleg Weber Artur, Szenczi Molnár Albert Németországban (Bp. 1912, kny. Heinrich-Emlékkönyv). Esze Tamás, Egy 330 éves emlékkönyv (Az Ut 1955, 23. sz.).

I. 331. I. A Bethlen Gáborral foglalkozó egykorú irodalomhoz: Vásárhelyi Kerekes Ferenc (katolikus pap), Az szomorúságról örömmre változó versek. Irattattak az mi kegyelmes Urunknak Bethlen Gábornak . . . tisztességére (Szeben, 1618; RMK I. 218). Kristóf György, Zsidó, görög és latin gyászversek Bethlen Gábor temetésére (EM 1931, 90).

I. 333—334. I. Az iratkiadásoknál itt is külön megemlítendő Fekete Lajos munkája: Türkische Schriften aus dem Archive des Palatins N. Esterházy (Bp. 1932), melyben Bethlennek a nyugati királysággal való viszonyára, hadjárataira adatokat nyújtó török szövegek találhatók németül.

A 333. I. 2. bek. elején id. Firnhaber-féle közlés pontos lelőhelye: AÖG VIII. 1852, 3—42). A kisebb adatközlésekhez: Thomaer Ignác, Magyar történelmi töredék a XVII-dik század elejéről (TGY 1825, III. 35—60). Szilágyi Sándor, Bethlen Gábor levele Alvinczy Péter kassai ref. paphoz (Sz 1868, 227). Szilágyi Sándor, Mansfeld egy kiadatlan levele, 1626 (TT 1884, 208). Pettkő Béla, Erdélyi fejedelemszorongók levelei, 1619—1627 (TT 1885, 808). Szilágyi Sándor, Egy titkos levél történetéhez (Sz 1887, 272). Szendrei János, Az ecsedi vár 1619-ben (HK 1890). Vass Miklós, Az udvarhelyi vár történetéhez, 1620—1625 (TT 1906, 314).

I. 335—336. I. A Bethlen Gáborral szülő régi (a pozitivisták kutatások idején is elég gazdag) irodalmat most egy új, és az erdélyi központosítás problémáját általában is fölvető, marxista összefoglalással egészíthetjük ki: Wittmann Tibor, Bethlen Gábor (Bp. 1952; ism. Rázsó Gyula, HK 1954, 2. sz. 228); az általa is kiemelt, egykorú cseh—magyar vonatkozásokra ld. Kovács Endre, Magyar—cseh történelmi kapcsolatok (Bp. 1952, 168. sk. I.). Az erdélyi központosítás gazdasági alapjait, a belső piac, ipari és mezőgazdasági termelés, a birtokpolitika, stb. kérdéseit vizsgálja, és a fejlettebb hét vármegye megszerzésének fontosságára rámutat: Mráz Vera, Bethlen Gábor gazdaságpolitikája (Sz 1953, 512—564).

A régi irodalomból néhány kiegészítő adalék: Kemény József gr., Bethlen Gábor honi fejedelmünk nemzetiségéről (Szemlélő 1841, 5. sz.), és uő, Bethlen Gábor jelleme egykorú vélemények szerint (UMM 1856). Lugossy József, Egy érdekes adalék a magyar ipartörténethez (UMM 1857, I. 455; máramarosi magyar árszabás, 1629). Veszely Károly, Anabaptisták Alvinczen (MSI 1863—1864). Thaly Kálmán, Károlyi Zsuzsanna magyar királyné (Sz 1872, 226), és uő, Gábor király, Zsuzsanna királyné (Sz 1876, 169). Révész Mihály, Bethlen Gábor irodalma (Prot. Egyh. és Isk. Lap 1886). Komáromy András, Balassa Zsigmond küllenségi peréből, 1616—1623 (HK 1897, 332, 537). Herzog József, Újabb adatok Bethlen Gábor és Károlyi Zsuzsanna stremlékéről (Sz 1922, 539). Bethlen kölcsönszerzésére a Besztercebányát kézben tartó Henckel Lázártól e helyen is említenő: Josef Kallbrunner, Lazarus Henckel v. Donnersmarck (Vierteljahrschrift für Sozial- u. Wirtschaftsgeschichte 1931).

I. 337. I. Opitz Márton szerepéről Erdélyben új tanulmány látott napvilágot: Komor Ilona, Tanulmányok a XVII. századi magyar—német kulturális érintkezések köréből. I. Martin Opitz gyulafehérvári tanársága (FK 1955, 4. sz. 534—544). Az idevágó régebbi irodalomból: Gragger Róbert, Martin Opitz in Siebenbürgen (UJB 1926, 313).

Az egykorú egyházi kulturális vonatkozásokhoz még: Zoványi Jenő, Adatok Prágai András életéhez és működéséhez (ITK 1941, 180). Orient Gyula, Erdélyi alchimisták. Bethlen G. fejedelem alchimistája (Kolozsvar, 1927).

I. 338—340. I. Bethlen Gábor hadi vállalkozásaira, külpolitikájára ld. újabban Wittmann Tibornak a korábbi irodalom bírálatával is foglalkozó tanulmányát: Bethlen Gábor mint hadszervező (Bp. 1952, kny. Sz 1951, 3—4. sz.).

Néhány kiegészítés: Alvinczy Péter kassai ref. lelkésznek Bocskai és Bethlen G. korából való történelmi följegyzései a Ráday-levéltárban találhatók. Munkáinak szemel-

vényes kiadása (Incze Gábor bevezetésével): *A reformáció és ellenreformáció korának ev. ker. írói c. sorozatban* (II. Bp. 1934). Bethlen G. és Alvinczi levelezését kiadta Szilágyi Sándor az I. 338. l. I. bek. végén id. munkájában: *Bethlen G. és a kassai pap* (Bp. 1881). Angyal Dávid, *Bethlen Gábor első támadása* (BpSz 91. k. 1897, 196, 405). Kr. L., *Bethlen G. lovassága a fehérhegyi csatában, 1620* (HK 1910, 460). Sebes Gyula, *Adatok az 1621. évi hadviseléshez* (HK 1912, 110). Kemény József gr., *Das Treiben der Mächte Europa's in den Jahren 1624, 1625 und der Fürst von Siebenbürgen Gabriel Bethlen* (Kurz: Magazin I. 1844).

I. 340—341. l. Az elbeszélő forrásokhoz kiegészítésül hozzávehető a Bécestől I. Rákóczi Györgyhez követségbe küldött Lászlóffy Pál naplója (1642 aug. 10—szept. 12), mely különösen az erdélyi fejedelmi udvar leírásával érdekes (ld. Jászay Pál közlését: *Athenaeum* 1840, II. 20—21. sz., és a teljes szövegre: AKÖG VIII. 1852, 53; vö. MK 1891, 228). Az id. naplóírókról még: Szádeczky Lajos, *Haller Gábor történetéhez* (Sz 1886, 523). — Az egykorú politikai irodalom nem érdektelen emléke Laskai (Matkó) János (ecsed i. ref. lelkész, portai követ) fordítása: *Justus Lipsiusnak a polgári társaságnak tudományáról írt hat könyvei, melyek kivált képpen a fejedelemségre tartoznak* (Bártfa, 1641; benne az örökös fejedelemség és az egy vallás mellett, a rendi választással stb. szemben nyilatkozatok).

I. 341—343. l. A kisebb iratközlésekhez pótlandó: Szilágyi Sándor, *Brandenburgi Katalin trónraléptére vonatkozó oklevelek* (UMM V. 1855, I. 470); vö. Ötvös Ágoston, *Brandenburgi Katalin fejedelemsége* (Bp. 1861; Magyar Akad. Értesítő, 2. oszt. II. köt.). Rákóczi hadjárata fontos török iratok: Fekete Lajos, *Türkische Schriften aus dem Archive des Palatins Nicolaus Esterházy* (Bp. 1932).

Az irodalomhoz: Szilágyi Sándor, *A Rákóczi-család a XVII. században és a XVIII. elején* (Pest, 1861). Gyalóka J. Jenő, *Albisi Zólyomi Dávid* (Sz 1917, 137, 243; szerepe, elfogatása I. Rákóczi György idején). Wertner Mór, *A Rákócziak családi történetéhez* (EM XV. 36, 95), és utó, *A fejedelmi Rákócziak leszármazása* (EM XVI. 212).

I. 343—344. l. I. Rákóczi György gazdasági ügyeinek birtokpolitikájának, s ezen át a korszak általános gazdálkodás- és parasztságtörténeti problémáinak megvilágításához bő anyagot hoz újabban (bevezető tanulmány kíséretében) Makkai László, *I. Rákóczi György birtokainak gazdasági iratai, 1631—1648* (Bp. 1954). A hadfelszereléssel kapcsolatban arra, hogy a XVI—XVII. században ez az időszak a magyar tűzérség fénykora, rámutatott ugyancsak Makkai László, *I. Rákóczi György tűzérségének történetéhez* (HK 1954, 2. sz. 110—135; hozzá okmányok: uo. 245—259); vö. előzőleg:

Szilágyi Sándor, *Adalék két tűzészertár történetéhez, 1646—1647* (HK 1888, 177). — Az eperjesi békére (1633): Szilágyi Sándor, *Kisebbségi közlések* (MTT VIII. 247).

Az egykorú várépítés máig jól megmaradt példájára: Dercsenyi Dezső—Gerő László, *A sárospataki Rákóczi-vár* (Bp. 1953).

A korábbi vár-irodalomból: Jakab Elek, *Görgényvár és a görgényi kastély a múltban* (Sz 1883, 323, 414). Gyalóka J. Jenő, *A váradi vár* (HK 1942, 64).

I. 345. l. Lónyay Zsigmondra (akivel kapcsolatban meg kell jegyeznünk, hogy elvileg nem rokonszenvezett a puritánusokkal, de a presbitériumok fölállítását esetenként azzal vállalta volna, hogy bennük a világi földesúr szava érvényesüljön) l. még: Lónyay Albert, *Emlék a Lónyay-család múltjából s különösen a XVII. sz. első felében élt Lónyay Zsigmond leszármazásáról és életéről* (Bp. 1890).

I. 345—346. l. A puritánus mozgalom társadalmi összefüggéseit, feltételeit, a polgári fejlődés felé mutató vonásait, ideológiai mozzanatait és a vele kapcsolatos küzdelmeket szép összefoglalásban mondja el Makkai László, *A magyar puritánusok harca a feudalizmus ellen* (Bp. 1952); ld. még utó, *Tolnai Dali János harca a haladó magyar kultúráért* (ITK 1953, 236—249; sárospataki tanári működéséről, a függelékben iratokkal).

A kérdés angol vonatkozásairól ezen újabb eredmények és a velük napvilágra hozott részletanyag felhasználása nélkül, a régebbi adatok összefoglalásával: Kósa János, *The Early Period of Anglo-Hungarian Contact* (*American Slavic and East European Review* 1954 okt. 414—431).

Megjegyezzük, hogy az I. kötet 346. l. 14. és 15. sora közt kimaradt egy sor; e részlet helyesen így hangzik: Szilágyi Benjamin István, pataki tanár (és szemtanú), *Acta synodi*

nationalis Hungaricae c. leírását kiadta Finkei Pál, *A szatmárnémeti nemzeti zsinat történetének részletei* (Sárospataki Füzetek 1857).

Néhány adalék még az idevágó régebbi irodalomból: Hegedűs László, *Adatok és tanok a XVII. századbeli magyar református egyház életéből* (Sárospataki Füzetek 1857). Révész Imre (id.), *Adalék a magyar puritánok történetéhez* (uo. 1858) és uő, *A szatmárnémeti zsinat végzése* eddig ismeretlen szerkezetekben (uo. 1860). Szilágyi Sándor, *Adalék a Tolnai-per történetéhez* (uo. 1862, 540). — Más egyházi problémákhoz pótlás: Bochkor Mihály, *Az 1643–44. évi erdélyi országgyűléssel kapcsolatban a négy bevett valláson levő rendek vallásügyi tárgyalásai* (Brassó, 1913). Sztipszky Hiador, *Adalék a szombatosok történetéhez* (Sz. 1908, 567).

I. 347–348. I. II. Rákóczi György kora elbeszélő forrásainak irodalmához: Szilágyi Sándor, *Kemény János fejedelemsege és halála (Vértanúk a magyar tört.-ből, Pest, 1867)*, és uő, *Kemény János* (Pozsony–Bp. 1884, Magyar Helikon II. 1., 193–216). Domján István, *Kemény János fejedelem* (Sepsiszentgyörgyi ref. koll. ért. 1890). — Kovács István, *Adalékok Szalárdi János életrajzához* (Genealógiai Füzetek IV. 1906).

I. 349. I. A török katonai beavatkozás és kegyetlenkedés történetére II. Rákóczi György végső szakaszában (1660 tavaszán) jellemző fényt vet Linczogh (Lintzing) János kolozsvári főbíró naplója (1663–1675), melyben leírja, miként akarta őt a pasa Kolozsvár feladására rákényszeríteni. A naplójegyzeteknek az Akadémián található kéziratából az idevágó részt idézi Szinnyi, *Magyar Írók* (VII. 1231–1232; vö. Társalkodó 1840, II. 7. sz.; UMM 1854 II. 336–340) és Jakab Elek, *Kolozsvár története* (II. Bp. 1888, 663. sk. 1.).

I. 350. I. Az egykorú verses források közt megemlíthető még Kőröspataki János (mezőcsávi lelkész) *Lupui vajdáról való éneke* (1653; egykorú kiadása: Lőcse, 1655, RMK I. 902, vö. MK 1876, 319); ism. és közli Mátray E. (Figyelő I. 1876, 269–300). — Továbbá Kódi Farkas János (erdélyi énekszerző, II. Rákóczi Gy. bizalmas embere), *Vitéz Kádár István éneke* (kiadások: ITK 1907, EPhK 1915). A hajduvitéz Kádár, ugyancsak II. Rákóczi Gy. híve, a tatárak ellen küzdve esett el 1658 őszén. Kanyaró Ferenc, *Régi magyar vitéz Kádár István éneke* (ITK 1893). Pap Károly, *Vitéz Kádár István éneke* (MNY 1927).

I. 350. I. Az erdélyi szász forrásokhoz: a Nagyszeben ostromáról szóló *Wahrhaftige Beschreibung* c. szöveg szerzőjének neve Szinnyi, *Magyar Írók* (XI. 122) szerint nem Bröff, hanem Prefling Pál. — A brassói városházán történt dolgokra Kusch Lőrinc városi tanácsos *Tagebuch* (1653–1661) c. naplójegyzeteinek kéziratát idézi Trausch (*Schriftsteller-Lexikon* II. 318) nyomán Szinnyi, *Magyar Írók* (VII. 527). — Itt említhető meg a fiatalon meghalt Toppeltinus (Toppelt) Lőrinc munkája is: *Origines et occasus Transylvanorum* (Lugduni Batavorum 1667, Bécs, 1762?), bár csak kisebb részben adja Erdély történetét 1662-ig, utána főleg az erdélyi népek (elsősorban a szászok) eredetét tárgyalja; és Matthias Miles részben ezt cáfoló erdélyi története: *Siebenbürgischer Würd-Engel* (Nagyszeben 1670).

I. 350. I. A külföldi források közé: Grondski de Grondi Sámuel, *Historia belli Cosaco-Polonici conscripta 1676* (Kiadta Koppi Károly, Pest, 1789).

I. 351–353. I. A kisebb iratközlésekhez: Szilágyi Sándor, *Erdélyi városok folyamódása, 1657, 1658* (TL III. 1876, 19. sz.). — Sebesi Ferenc magyar naplójából az idézett (I. 352) részekén kívül több is megjelent: II. Rákóczi György nevében vitt 1655-i budai (majd 1658-i második budai) követtségére I. Ráth Károly közlését (GyF 1861–1863); az 1658-i temesvári követsegről szóló részre I. uő, másik közleményét (Delejtű, 1860–1861).

I. 352. I. A Rákóczi-család tagjaihoz: Tóth Pál, *Lorántffy Zsuzsanna* (Bp. 1855, Tört. kövtár 79; népszerű). II. Rákóczi György feleségére: H. Kiss Kálmán, *Báthori Zsófia* (Nagybánya, 1879, kny. Magy. Prot. Egyh. Isk. Figy.). Szádeczky Lajos, *Rákóczi Zsigmond házassága történetéhez, 1650* (TT 1879, 607).

I. 352. I. A kolozsvári ötvösmesterekre és technikájukra adatokat nyújt egy feltehetően 1654–1660 közti időben Kolozsvárott működő mester egykorú ötvöskönyve, följegyzései; közölte (glossariummal) Ballagi Aladár, *Kecskeméti W. Péter ötvöskönyve* (Bp. 1884, kny. Arch. Ért. 1884, 201–392); vö. Mihalik József, *Kecskeméti Ötvös Péter* (Arch. Ért. 1894, 148).

I. 353. I. Comenius magyarországi szerepére ld. újabban Kovács Endre, *Magyar–ceh történelmi kapcsolatok* (Bp. 1952), és Geréb György, *Komensky Ámos János a magyar kulturális fejlődés előfeltételeiről* (Tiszatáj, 1953, 1. sz. 42–45), és uő, *Comenius Ámos János Nagy oktatástana* (Bp. 1953; fordítás és bev. tanulmány), és uő, *Az Orbis Pictus mint Komenský didaktikai törekvéseinek tükrére* (Ped. Szemle, 1955, 493).

A régebbi irodalomból egy-két adalék: Szilágyi Sándor, *Comenius ismeretlen munkája, 1651* (TT 1890, 202). Kvacsala János, *Comenius-társaság* (Sz. 1891, 420, 767). Szalay Károly,

Komenius Amos János (PSz 1892). Pauler Gyula, *Drabik egy magyar próféta* (Vas. Újs. 1873).

I. 353—354. I. Apáczai Csere János haladó törekvéseinek értékelésével (melyhez a puritánus mozgalmakról idézett anyagot is figyelembe kell vennünk) az új, marxista irodalom behatóan foglalkozott; itt említhető Fogarasi Béla előadása az 1951. decemberi akadémiai nagyhéten (*Hazai társadalmi és történet-tudományunk időszériú kérdései*, Bp. 1952), valamint — szélesebb keretben — Tolnai Gábor előadása az 1952-i akadémiai nagygyűlésen: *A magyar felvilágosodás előzményei* (NyOK 1953) és hasonló témáról, finom részletmegfigyelésekkel: Turóczi-Trostler József, *A magyar felvilágosodás előtörténetéhez* (IT 1953, 321—337; benne Köleséri Sámuel és mások szerepét is vizsgálja). Bán Imre, *Apáczai Cseri János Magyar Enciklopédiája. Első tudománytárunk megjelenésének 300. évfordulójára* (IT 1953, 146—166), és uő, *Apáczai Cseri János származása* (ITK 1953, 209—213). Lázár György, *Apáczai Cseri János* (Természet és társadalom, 1954, 11. sz. 673—677).

A régebbi irodalomból: Erdélyi János, *Apáczai Cseri János ösmertetése* (Sárospataki Füzetek III. 1859, 316—337), és uő, *A bölcsészet Magyarországon* (Bp. 1885, 105—122). Szabó Sámuel, *Apáczai Cseri János* (BpSz 1863, 17. k.) Szilágyi Sándor, *Apáczai Cseri János és kortársai* (*Vértanúk a magyar történelemből* c. könyvében, Pest, 1867, 85—151). Rácz Lajos, *Apáczai Cseri János emlékezete* (Sárospatak, 1925). Hazagh Mihály, *Az első magyar enciklopédia angol forrásai* (Yolland-Emlékkönyv, Angol Filol. Tanulm. V—VI. Bp. 1944, 147—173; Amesius szövegének használatáról).

I. 354—355. I. A szerencsétlen lengyelországi vállalkozáshoz: Szalay László, *Adalék II. Rákóczi György lengyel hadjáratahoz* (Hazánk 1859, II; Szelepcsényi György levele Rákóczihoz). Schmidt Vilmos, *II. Rákóczi György Lengyelországban, 1657, egykorú lengyel források után* (Erdélyi Múzeum Egylet Évk. III. 1866). Thallóczy Lajos, *Die Geschichte Nordosteuropas und die ungarische Literatur* (Innsbruck, 1907; kny. MiÖG, Ergbd. XIV.). L. Sikora, *Szwedzi i siedmiogrodzianie w Krakowie, 1655—1657* (Krakkó, 1908; svédek és erdélyiek Krakkóban).

A török előretöréshez: Podhradzky József, *Nagy-Várad meghódítása, 1660* (UMM 1855, II. 403—416). A Várad alatti 1662-i harcokban török fogságba eső sárosi főispánra (Zrinyi hívére): Gyalókey Jenő, *Rákóczi László* (HK 1913, 435); vö. Szilágyi Sándor, *Rákóczi L. leveleiből* (TL III. 1876, 20—22. sz.).

I. Rákóczi Ferencre (II. Rákóczi György fia, 1652-től választott, de trónra nem került fejedelem) a Wesselényi-mozgalomnál (melyben résztvevett) id. adatok mellett: két rendelete, 1657, 1659 (HK 1893, 420); halála, temetése, 1676 (Sz 1873, 661). Kárpáthy-Kravjánszky Mór, *I. Rákóczi Ferenc katolizálásának politikai vonatkozásai* (Bp. 1940).

A gyulafehérvári kollégiumnak a tatárok általi elpusztítása után Angliába vándorolt, Londonban tanító Jászberényi Pálra: Péchy Imre, *Egy magyar bujdosó a XVII. századból* (Figyelő 1873) és Hellebrant Á. (uo. 1876).

13. A Habsburg- királyság, 1606—1655 (I. 357—374. I.)

I. 357—359. I. Az elbeszélő források közül Pethő Gergelyhez: Margalits Ede, *Pethő Gergely és Rátkay György* (KSz 1897). — Az országgyűlési naplók közé beveendő gr. Thurzó Imrének az 1618-i országgyűlésről írt följegyzései, melyeket azonban br. Mednyánszky Alajos latinból németre átdolgozva közölt: *Der Reichstag im Jahre 1618 zu Pressburg* (Hormayr: Archiv 1818, 52—58; és: Ungarische Miscellen 1818 II. 2—19). Az 1630-i országgyűlésről Sennyei Bálint sárosi követ *Diarium diaetae Posoniensis* c. kéziratának (1630. ápr. 14.—máj. 24.) töredéke a budapesti Egyetemi Könyvtár Kaprinay gyűjteményében található (Lit. A. Fol. XXIV. 270).

Esterházy Miklós nádornál pedig megemlítendő az ő levéltárából származó török iratok fontos gyűjteménye: Fekete Lajos, *Türkische Schriften aus dem Archive des Palatins Nicolaus Esterházy* (Bp. 1932; ism. Sz 1934, 86); ez a török

szöveg német fordítását is hozva, világítja meg az 1606—1645 közti török—magyar viszonyt, melynek fő vonásait a külön bevezető tanulmány is felvázolja.

I. 359. I. A helyi feljegyzők közt a Hain Gáspár-féle löcsei krónika mellett megemlíthető a vele rokon szepesi krónika is (1646-ig) Leibitzer Joakim (†1623) és fia: Leibitzer Israel (ev. lelkész) tollából. Kivonatolt latin fordítását *Selecta e chronicis Leibitzerianis* c. alatt kiadta C. Wagner, *Analecta Scepusii* (II. Bécs, 1774; 46—68).

I. 359. I. Szepsi Csomborhoz újabban Bán Imre, *Szepsi Csombor Márton babonafeljegyzése* (ITK 1954, 439). Wittmann Tibor, *Szepsi Csombor Márton* (Élet és Tudomány 1954).

I. 360. I. Pázmány leveleinek kiadásai közt megemlíthető az Ötvös Ágoston által megfajított és közölt *Rejtelmes levelek* (Kolozsvár, 1848) c. gyűjtemény is, melynek egyik legérdekesebb darabja éppen Pázmánynak I. Rákóczi Györgyhez titkos számokkal írt intő levele.

I. 362. I. A pozsonyi ev. templom építéséről szóló feljegyzések (1636—1768) szerzőjének neve helyesen: Pogner János. Az I. 362. I. I. sorában sajtóhibából Pergner áll.

I. 362. I. Magyarország egykorú külföldi visszhangjához ld. Duc de Sully (Maximilien de Béthune) XVII. század eleji szövegét a IV. Henriknek tulajdonított „nagy tervek” megfogalmazásában (Magyar-, Cseh- és Lengyelország mint a Habsburgok keleti ellensúlya): *Mémoires des Sages et Royales Oeconomies d'Estat* (kiadta: Petitot, *Collection des Mémoires*, 1820; újabban L. R. Lefèvre, 1942); vö. Baumgarten Sándor, *Bohème Hongrie, Pologne. Pièces sur l'échiquier du roi* (RHC 1943, 331—352), és Sötér István, *Magyar—francia kapcsolatok* (Bp. 1946, 73).

I. 363. I. Az angol útleírásokról, stb. felsorolás: Róna Éva, *Early Travel-books and manuscripts on Hungary*, 1450—1650 (Angol Filol. Tanulmányok, 1938). — A Magyarországot ismertető irodalomra nagy hatással volt Frölich Dávid (készmárki ev. rektor és „császári matematikus”), a kor elég naív német polihisztorizmusa hazai képviselőjének összeállítása: *Bibliotheca seu Cynosura Peregrinantium hoc est Viatorium* (1—3, Ulm, 1643—1644), melynek adatgyűjtését Martin Zeiller id. kompilációja, majd utóbb az *Ungerischer Simplacissimus* is felhasználta. Frölich *Prodromus chronici Hungariae* c., Bél Mátyás (AHI. 381—418) által kiadott szövege tulajdonképpen latin verziója a szepesi és erdélyi szászok eredetét tárgyaló munkájának: *Der uralte Deutsch—Ungerische, Zipserische und Siebenbürgische Landsmann* (Löcse, 1641).

I. 364. I. A kisebb (petittel szedett) iratközlések 6. és 7. sora közt egy sor kimaradt: a 6. sor végétől a helyes szöveg Merényi Lajos adalékaival így folytatódik: *Az esztergomi hódoltság történetéhez*, 1630 (TT 1897, 443), *A zalai hódoltság történetéhez*, 1639 (HK 1911).

Ezekhez néhány kiegészítés: Thallóczy Lajos, *A tornai várórság hadi szabályzata*, 1636 (TT 1880, 776). Reizner János, *Két szendrői levél a lovasok hőpénzéről*, 1633 (TT 1882, 586). Gömörý Gusztáv, *Magyar katona a XVII. század elejéről* (HK 1888, 480). Karácson Imre, *Magyar hadi foglyok Nándorfehérvárott*, 1636 (HK 1893, 546). M-y, *Végházbeliek tartásáról mód és rend*, 1635 (HK 1894, 262). ys, *Nádori küldöttség jelentése a végvárak ügyében*, 1612 (HK 1894, 365). Komáromy András, *Kolonich Siegfried dunáninneni főkapitány életéből*, 1598—1635 (HK 1895, 487). Matunák Mihály, *Balassagyarmat veszedelme*, 1639 (HK 1897, 461). Lukinich Imre, *Adatok végváraink fenntartási költségeihez*, 1647 (HK 1911, 334). Kárfy Ödön, *Érsekújvár 1608-i rendtartása* (HK 1918, 295), *Katonai rendtartás*, 1650 (HK 1918, 152). Sebestyén József, *Rattley György kinevezése dunántúli vicegenerálissá*, 1631 (HK 1922/23, 166).

I. 365. I. Mednyánszky Dénes br., *Nádasdy és Wesselényi leveleiből*, 1643—1658 (TT 1880, 209). Lukinich Imre, *Adatok Wesselényi Ferenc főleki kapitányságához*, 1634—1638 (HK 1919/21, 78). Szilágyi Sándor, *Szelepcsényi György leveles tárcájából*, 1649—1659 (TT 1892, 193). Az Ila Bálint által (MPE 1934) közölt protestáns iratokhoz ld. még uő, *Református egyháztörténeti adatok az Országos Levéltárban őrzött Thurzó-levéltárban* (Debrecen, 1934, kny. Theol. Szemle X).

I. 366. I. A Habsburg-török viszonyhoz egy új adalék: Rudolf Neck, *Andrea Negroni. Ein Beitrag zur Geschichte der österreichisch-türkischen Beziehungen nach dem Frieden von Zsitvatorok* (Mitteilungen des österr. Staatsarchivs 1950, 166—195).

I. 368—369. I. A politikai szereplők közül:

Thurzó nádor irodalmához: Szilágyi Sándor, *Thurzó György kincstára* (Tört. rajzok, Bp. 1880). Récsey Viktor, *Thurzó György nádor latin epigrammája* (Sz 1889, 777). Szerémi (= Odescalchi Artur hg.), *Thurzó György nádor temetése* (Sz 1876, 425). — Az idézett (I. 368. I.) Tschernembl-féle iratra: I. Lupaz, *Eine Geschichte Siebenbürgens in deutscher Sprache aus dem Jahre 1614* (Zur Geschichte der Rumänen 1943, 311). — Nagy Iván, *Beniczky Márton alnádor* (Sz 1884, 524). Thaly Kálmán, *Székesi Bercsényi Imre* (Sz 1884, 193, 289, 385; Bethlen Gábor ellenzékéhez tartozott, majd a nyugati királyságba költözve Esterházyék szolgálatában foglalkozott erdélyi dolgokkal). Az 1647-ben megkoronázott, de még apja életében elhunyt IV. Ferdinándra: Szalay József, *Elfeledett magyar király* (Sz 1886, 161).

A jogviszonyokra: Tóth Lőrinc, *A magyar igazságügy 1606—1655-ig* (Kassa, 1881). Az egykorú jogi irodalom legnevezetesebb termékének (*Directio Methodica*, Nagyszombat, 1619) szerzőjére: Wenzel Gusztáv, *Kitonich János magyar jogtudósról* (UMM II. 1851—1852, I. 14—37).

I. 370—371. I. Az északkeleti megyék 1631—1632-i parasztmozgalmairól legújabb összefoglalás: Makkai László, *A felsőtiszavidéki parasztfelkelés* (Bp. 1954); a főbb eredményeket vázlatba foglalta uő. *Császár Péter felkelése* (Természet és társadalom, 1954, 6. sz. 352—355).

I. 371. I. Ugyanazon korban a feudális birtokos urak életmódjához néhány adalék: Radvánszky Béla, *Thurzó Szaniszló lakomái, 1603* (Sz 1892, 197 és kny.). Szerémi (= Odescalchi A.), *Thurzó Szaniszló házassága* (Sz 1894, 74). Egy nagyúri házassági drámára (jellemző részletekkel): Deák Farkas, *Forgách Zsuzsánna, 1582—1632* (Bp. 1885, MTE; = Révay Ferenéné).

I. 371—372. I. A kézművesiparhoz egy újabb adalék: Domonkos Ottó, *A soproni gombkötők céhszabályzata, 1633* (Soproni Szemle, 1955, 118—128; magyar nyelvű).

A régebbi adalékokból: Takáts Sándor, *Az újbányai üvegluta felállítására, 1630* (MGSz 1899, 242). A városokhoz uő. *A komáromi nemesek vizsgálja a polgársággal, 1610* (Komárom és Vidéke 1885, 42), és uő. *Szapata Ferenc uram bírósága* (A magyar múlt tarlójáról c. kötetében, Bp. 6. n. Komárom tiltakozására a falusorba való visszalökés ellen a XVII. század küszöbén), és uő. *Városaink a török háborúban* (u. azon kötetben). Weber Samu, *Nagy és kis házak jogviszonya a Szepességben* (Sz 1882, 324).

I. 373—374. I. Az egyházi vonatkoztatásokhoz: Pór Antal *A jezsuiták viszontagsága Magyarországon a XVII. század első negyedében* (Új MSi 1888, Ipolyi Arnold hagyatékából). Káldi György jezsuitának a XVII. század folyamán több könyvben is napvilágot látott prédikációiból szemelvényes kiadás: Bellaagh Aladár, *Káldi válogatott egyházi beszédei* (Bp. 1891). — Tóth János, *Vásárhelyi Matkó István hitvitája Sámbar Mátyás jezsuitával* (Bp. 1902, Koszoru 85). Gyenis András, *Sámbar Mátyás* (Magyar Kultúra 1935, 202); ld. még (a továbbiakra is) Zoványi Jenő, *Elűnt vitairatok a XVII. század második felének elejéről* (MK 1932—1934). Samu János, *Hitviták a XVII. század második felében* (Bp. 1901). A soproni jezsuita kollégium alapítójára 1636: Payr Sándor, *Draskovich György győri püspök* (PSz 1904). A kassai akadémia alapítójára (1657): Vass József, *Kisdi Benedek egri püspök és a kassai akadémia kétszázados emlékezete* (MSi 1863). — Az oktatástügyhöz néhány adalék: Mikulik József, *Adalék a közoktatás történetéhez, 1594—1642* (TT 1882, 492). Révész Kálmán, *A kassai ref. iskola törvényei, 1656* (TT 1893, 550). — Az ifjú gr. Thurzó Imre külföldi, wittenbergi egyetemjárásáról (1615—1616) latin naplót írt *Iter Wittenbergense* címen (kézirátát idézi Kovachich, SM I. 41, 42); vő. Závodszky Levente, *Gr. Thurzó Imre wittenbergi utazása 1615-ben* (Bp. VII. ker. főimn. ért. 1914). Néhány külföldi adalék ezen kívül: Mircse János, *Magyar tanulók levele a baseli egyetemről, 1633* (Sz 1870, 490). Segesváry Lajos, *A deventeri athenaeumon tanult magyarok, 1644—1649* (Sz 1937, 506).

I. 374. I. A XVII. század első, nagyobb szakaszának szépirodalmának csak igen vázlatosan adott anyagát (melyhez figyelembe kell vennünk Szenczi Molnár Albert, Rimay János stb. külön id. műveit és irodalmát is) itt csak egy-két

vonással egészíthetjük ki. Mindenekelőtt megemlítendő a *Magyar költészet Bocskaytól Rákócziig* (Bp. 1953) c. gyűjteményes kötet. Az általánosabb jellegű tanulmányok sorából: Turóczi-Trostler József, *A magyar irodalom európaizálódása* (Bp. 1946).

Az egykorú iskolai színjáték egy példája: Alszeghy Zsolt, *Ismeretlen magyar dráma a XVII. század elejéről* (EPHK 1935, 39); a költészethez uő, *A XVII. század lírája* (ITK 1935). Radvanszky Béla br., *Sztrégovai Madách Gáspár versei* (ITK 1901 és kny., közlés bevezetővel). Kőmíves Nándor Kolos, *Nyéki Vörös Mátvás élete és művei* (Csorna, 1918, egyházi író, énekköltő). A *Magyar ríthmusok* (Nagyszombat, 1664, stb.) szerzőjére, aki a szlovák irodalomban is nevet szerzett magának: Komáromy András, *Beniczky Péter életéhez* (TT 1885, 420; 1888, 435), és uő, *Thurzó Mária végrendelete és Beniczky Péter a költő* (Sz 1887). Fülöp E. Áron, *Rimai János és Beniczky Péter* (Kolozsvár, 1879).

Listi (Listius) László gr. (a köpcsényi várnak pénzhamisítás, stb. miatt 1663-ban kivégzett ura), *Magyar Márs* (Bécs, 1663) címen elbeszélő költeményt írt Mohácsról. Újabb kiadásai: Pest, 1855, és: Komáromy András, *Listi László munkái* (Bp. 1891, Olcsó Könyvtár) uő, idevágó tanulmányai: *Listi László élete* (Bp. 1887), *Listi László és Wesselényi Ferenc nádor* (ITK 1895) *Adatok Listi L. életéhez* (ITK 1897).

14. Abszolutizmus, nemzeti mozgalmak, 1655—1683 (I. 376—403. I.)

a) Zrínyi időszaka

I. 379—382. I. Zrínyi Miklós életének és történelmi szerepének komoly igényű, részletes, és a kor társadalmi erőinek és politikai problémáinak vizsgálata is kiterjedő feldolgozását írta meg újabban Klaniczay Tibor, *Zrínyi Miklós* (Bp. 1954; a munkának, mint doktori értekezésnek tételei külön is megjelentek); (ism. Bán Imre ITK 1954; Makkai László, Sz 1954). A könyv irodalomtörténész munkája, s természet szerint bőven foglalkozik Zrínyi költői munkásságával, így főleg a Szigeti Veszedelemmel. Nem téveszti azonban szem elől, hogy a korszak legkiemelkedőbb magyar politikai és katonai alakjáról van szó, aki még epikus költeményében is a török megverhető voltát bizonyítja. A szerző mindjárt a mű elején kijelöli a mindkét hódító: török és német alól való szabadulás és a nemzeti, saját központi abszolutizmus időszerű történelmi célkitűzéseit, és a továbbiakban nagy figyelemmel elemzi, hogy Zrínyiben hogyan, milyen mértékig tudatosodtak e problémák s mit tett a célok elérése érdekében. Előzőleg ld. még ugyancsak Klaniczay Tibor, *A Szigeti Veszedelem* (IT 1951, 411—438), és uő. bevezető tanulmányát a Bán Imrével kiadott szemelvényes kötethez: *Zrínyi Miklós válogatott művei* (Bp. 1952; ism. Makkai László, Sz 1952, 476).

Más, újabb tanulmányok: Angyal Endre, *A 300 éves Szigeti Veszedelem* (Nyelvőr, 1951). Vargyas Lajos, *Zrínyi ritmusa* (IT 1951, 452—464). Jenei Ferenc, *A Szigeti Veszedelem keletkezése* (IT 1952, 674—681); egy népszerűsítő vázlat: Kardos Tibor, *Vezérfonal városi előadók számára „A költő Zrínyi Miklós”* c. előadáshoz (Bp. 1951). — Az új életrajz megjelenése után, azt kiegészítő közlések: Csonkás Mihály, *Adalékok a költő Zrínyi Miklós életrajzához* (ITK 1955, 81—82). V. Windisch Éva, *Feljelentés Zrínyi Miklós ellen*, 1654 (ITK 1954, 319—322; a horvát parasztfelkelés ügyével kapcsolatban). Csapodi Csaba, *Zrínyi Miklós végrendelete* (ITK 1954, 322—334; közlés magyar fordítással). Újabb adatok kétségkívül elő fognak még kerülni, külföldi levéltárakból is; így pl. a párizsi anyagban volt alkalmam egyéb még ugyancsak felhasználatlan iratok közt M. Jencourt egykorú (1664 jan.—okt.) leveleit látnom, melyek sűrűn foglalkoznak a magyar dolgokkal, és speciálisan Zrínyi hadi tetteivel is. — Cserne Tibor, *A fegyvernemek kérdése Zrínyi katonai munkáiban* (HK 1954, 1. sz. 171—175). Rohonyi Gábor, *Zrínyi téli hadjárata 1664-ben* (HK 1954, 3—4. sz. 92—115). Irodalmunk újabb termékei közül megemlíthetjük végül a *Magyar költészet Bocskaytól Rákó-*

zig c. gyűjteményt (Bp. 1953), mely egyebek közt egykorú magyar gyászverseket is közöl Zrínyiről.

Néhány kiegészítő adalék a régebbi irodalomból (időrendben): T. F., *Gr. Zrínyi Miklós a költő pártútja nem volt* (TGY 1820, VI. 87–92). Pauler Gyula, *Az utolsó Zrínyiek* (Családi Kör 1861), uő, *Gr. Zrínyi M. a költő* (Magyarország Képekben 1867), és uő, *Zrínyi Miklós levele* (Hon 1868, 212). Toldy László, *Szluha László emlékezete és a Zrínyi-könyvtár* (Bp. 1880). Vermes Imre, *Zrínyi Miklós* (Pozsony, 1883, Magyar Helikon I. 15). Kanyaró Ferenc, *Zrínyi szerelme* (Figyelő 1885). Veér Ferenc, *Zrínyiasznak költői méltatása* (Győri Közöny 1887, 8). Binder Jenő, *Egy félreértett hely a Zrínyiaszban* (EPHK 1888). Cserép József, *Zrínyiaszunk Tasso és Vergil világításában* (Figyelő 1889). Greksa Kázmér, *A Zrínyiasz és viszonya Tassó-, Vergilius-, Homeros-, és Istvánffyhoz* (Székesfehérvári főgimn. ért. 1890 és kny.). Bodnár Zsigmond, *A Zrínyiasz* (Magyar Salon 1890). Lehr Vilmos, *Adalék Zrínyi Szigeti Veszedelemének forrásaihoz* (EPHK 1891). S. J., *Ismeretlen adatok Zrínyiről* (Vas. Újs. 1891, 11–12.). Erdélyi Pál, *Bibliotheca Zrinyiana* (MK 1893). Margalits Ede, *Zrínyi Miklós a költő* (Bp. 1893, Eny. KSz.). Thallóczy Lajos, *Zrínyi M. haláláról* (ITK 1895). Szűcs István, *Zrínyi és Faludi idylljeinek viszonya Vergiliuséhoz* (Mármarosszigeti főgimn. ért. 1897). Piszarevics Sándor, *A magyar és horvát Zrínyiasz* (Bp. 1901). Waldapfel János, *A Zrínyiasz 12. és a Toldi 4. éneke* (ITK 1902). Esztergár László, *Bacsányi jegyzetei a Zrínyiaszhoz* (MK 1903). Hajnal Márton, *A Zrínyi–Frangepán család az irodalomban* (EPHK 1906). Tolnai Vilmos, *Adalék a Zrínyiasz forrásaihoz* (EPHK 1908), uő, *Zrínyi M. Szigeti Veszedelemének egy kifejezése* (ITK 1912), és uő, *A Zrínyiasz neve* (ITK 1914). Prónai Antal, *A Zrínyiasz főgondolata* (ITK 1912). Boóthy Zsolt, *A Zrínyiasz magyarázatához* (ITK 1913), és uő, *Zrínyi Miklós emléke* (BpSz 161. 1915, 555). Szegedy Rezső, *Zrínyi M. és a Szigeti Veszedelem a horvát költészetben* (ITK 1915). Fraknoi Vilmos, *Zrínyi M. a költő első irodalmi műve* (MK 1917). Pap Károly, *Egy ismeretlen Zrínyiasz-másolat* (IT 1917). Katona Ilona, *Zrínyi Miklós politikai szereplése* (Bp. 1917). Takáts Sándor, *Zrínyi M. emlékezete* (BpSz 1918). Várdai Béla, *Zrínyi a költő* (KSz 1918). Heller Bernát, *Népies és folklórisztikus elemek Zrínyi M. műveiben* (Ethnographia 1919). Payr Sándor, *Zrínyi a költő és a protestánsok* (Luther-naptár, Sopron, 1919). Ferenczi Zoltán, *Zrínyi-ereklyék* (AKÉ 1920), és uő, *A Zrínyiek jelszava* (BpSz 1921). Lukinich Imre, *A Zrínyiek családtörténetéhez* (T 1924–25). Hajnal István, *Az ifjú Zrínyi első csatározásairól* (Napkelet 1928). Kerekes Á., *A Zrínyiasz életéhez* (IT 1934, 102).

I. 382. 1. A Zrínyi halálát és annak visszhangját érintő anyaggal kapcsolatban megemlítendő, hogy a Vitnyédy István köréhez tartozó Dömötöri György összeállításában tübingai magyar tanulóifjak egy 30 verset tartalmazó gyűjteményt adtak ki Zrínyi emlékére: *Honor Posthumus . . . Nicolai Serini* (é. n. 1665), melyre újabban külön is felhívta a figyelmet Csatkai Endre, *Soproni diákverselők a 17. század derekán* (Soproni Szemle, 1955, 75–85).

Az I. 382. 1. 3. sorában a Salamon Ferenc-féle közlés helyes évszáma: BpSz 1886. — Uo. a 7. sorból kiesett egy szövegrész; a szöveg helyesen így hangzik: Koncz J., *Zrínyi M. haláláról tudósítások* (HK 1890, 707). Weber Artur, *Zrínyi halála egy német népmondában* (Ethnographia 1909), uő, *A Zrínyi-legenda* (uo. 1912), uő, *Zrínyi halála* (HK 1910). — Ehhez pótlás: Gulyás József, *Adat Zrínyi a költő halálához* (ITK 1925, 131).

I. 383—384. 1. Az 1663—1664-i események forrásaihoz hozzáveendő a egykorú nyomtatványok, újságlapok is. Többet említ ezek közül Hubay Ilona, *Röplapok, újságlapok, röpiratok az Országos Széchényi Könyvtárban* (Bp. 1948). Innen csak egyet emelünk most ki:

Johann Pflieger (elszászi jezsuita, tábori pap) eredetileg latinul készült följegyzései Érsekújvár ostromáról és bevételéről: *Verzeichniss was sich täglich in Neuhausel vom 13. Aug. 1663. da er in diese Festung kommen, bis zur zeit der Uebergabe begeben* (H. n. 1663; vö. MK 1900, 171; Szinnyei, *Magyar Írók* X. 1118).

A későbbi kiadványok közül megemlítjük még a szentgotthárdi csatában résztvevő brandenburgi főtiszt, Br. Sparr Ottó életéről és haditetteiről szóló kiadványt: *Historische merkwürdige Beyträge zur Kriegesgeschichte des Grossen Churfürsten Friedrich Wilhelms, in der Lebensbeschreibung Otto W. Freiherrn*

v. Sparr (Stendal 1793, 207 l.), melyre egy régi ismertetés (TGY 1824, VII. 123) hívta fel figyelmemet.

I. 385. I. A kisebb közlésekhez: Ráth Károly, Gr. Batthyány Kristóf hadra hívó parancsa, 1664 (Pesti Napló 1855, 67. sz.). r. m., Szatmár megye történetéhez, 1663 (TT 1885, 621). Szendrei János, Magyar hadi szabályzatok és utasítások a XVII. századból, 1660—1676 (HK 1889, 285). Illésy János, Tanúkihallgatások Léva és Buják várak 1665. évi feladása iránt (HK 1893, 241). Merényi Lajos, A felső-magyarországi végházak munitiója, 1661 (HK 1895, 276), és uő, A pápai végház ügyében nádori rendelet, 1657 (HK 1897, 121). Sebestyén József, A szendrői tábor rendjét szabályozó edictum, 1664, (HK 1915, 226).

I. 386—387. I. A korszak diétai tárgyalásaihoz: Csuthy Zsigmond, Az 1662-i országgyűlés vallásügyi tekintetben (Magyar Prot. Egyh. és Isk. Figyelmező 1883, 514).

A háborús eseményekhez: Ráth Károly, Az 1663. Győr megyei nemesi fölkelésről (Győri Közlöny 1857, 3—5. sz.). Y. Pohler, Österreichs Türkenkrieg 1663/64 (Progr. d. Friedrichs-Gymn. Frankfurt a. O. 1879). Hans Sam, Die Schlacht bei St. Gotthard (Prága, 1885). Mezey Miksa, A szentgotthárdi csata (Bp. 1894, kny. KSz). Matunák Mihály, A végvárak állapota Érsekújvár 1663. bukása után (Nyitramegyei Szemle 1895). Ld. még Rohonyi Gábor fent (III. 103. l.) id. új tanulmányát is az 1663-i téli hadjáratról.

b) A Wesselényi-mozgalom, ellenreformáció

I. 387—388. I. Az 1664—1668 közti időszak forrásaihoz hozzávehetjük még Bezerédy Zsigmond naplóját 1665-ben, Nádasdy Ferenc gr. kíséretében tett itáliai utazásáról; közölte Marczali Henrik (TT 1883, 348). Valamint a *Cantio nova in expugnationem Divin* c. magyar históriás éneket (1666), nem adatai, hanem azon jellemző kép miatt, mely belőle a nádor ellen ágyúkkal hadakozó nagyúr, a feudális ököljog eseteit illetően igen szemléletesen tárul a késői olvasó elé; közölte Thaly Kálmán (Sz 1871, 484).

I. 390. I. Bethlen Miklósnak a Vitnyédy-féle levelek ügyében írt levele (1675-ből) benne van az *Apologia ministrorum evangelicorum Hungariae* (Kolozsvár, 1677, Utrecht, 1678) c. iratban is, s annak magyar fordításával újra közzélték (SF 1868, 914).

I. 391. I. Lani György munkáihoz, melyekben leírta bebörtönöztetését és a gályarabságtól való megmenekülését (Nápoly körül megszökött őreitől) hozzáveendő még a latin verzió: *Narratio historica, crudelissimae et ab hominum memoria nunquam auditae captivitatis papisticae necnon ex eadem liberationis miraculosae* (Lipce, 1676). Ez ellen Burius János és Sextius János névtelen iratot adtak ki: *Animadversiones . . . in narrationem historicam* (Lipce, 1676); amire viszont Mazari (Mazarius) Kristóf és Gassitius György válaszolt: *Clypeus Veritatis sive Vindicatae Narrationis Historicae Captivitatis Papisticae* (Wittenberg, 1677).

I. 391. I. Kocsi Csergő Bálint munkáihoz, leveleihez ld. Harsányi István, *Új adatok Kocsi Csergő B. eredeti kéziratok munkájának történetéhez* (Sárospataki Lapok 1911), és uő, *Kocsi Csergő B. eddig ismeretlen levelei és munkája* (uo. 1917). Thury Etele, *A gályarabok történetéhez* (PSz 1901, 411). — Az egykorú tanúságok közé fel kell vennünk még a gályarabságot szenvedett Otrokócsi Főris Ferenc (rimaszombati ref. lelkész; utóbb katolizálva nagyszombati tanár) kéziratot munkáját: *Furor bestiae contra testes Jesu Christi in Hungaria* (1676), mely magyar fordítással együtt megjelent a „Fenevad dühöngése Magyarországon” (Bp. 1933, Régi Magyar Református Könyvtár I.) c. kiadványban. — A szerzőre (katolikus részről) ld. Fallenbüchl Ferenc, *Otrokócsi Főris Ferenc élete és irodalmi működése* (Esztergom, 1899). — Kálnai Péter ref. lelkész Zúrichben (más kiszabadult gályarabhoz, így Otrokócsihoz hasonlóan) Lavater János felkérésére leírta szenvedései történetét, mely szintén napvilágot látott (SF = Sárospataki Füzetek 1863, 159—165).

I. 392. I. A gályarab-korszak verses forrásaihoz megemlíthető még egy névtelen ref. lelkész éneke törvényszéki tapasztalatairól 1674-ben; néhány szemelvényt hozott belőle Gulyás József, *Vázlatok* (Sárospatak, 1930).

I. 393. I. A 3. bekezdés 4. sorában e címen: *Az 1673. támadás történetéhez* (TT 1879, 815) id. cikk szerzője helyesen Szádeczky Lajos. Kisebb adalékok még az 1670-es évek első szakaszához (a megjelenés időrendjében): Lehoczky Tivadar, *Történeti kalászatok* (Sz. 1867, 279; Spankau nyílt parancsa a 13 felső vármegyéhez, 1672). Szádeczky Lajos, *Az 1670-iki mozgalmak történetéhez* (TT 1885, 426). Szilágyi Sándor, *Jelentés az 1672-iki mozgalmakról* (TT 1890, 46). Merényi Lajos, *Hadi törvénykezésünk emlékeiből, 1664–1676* (HK 1892, 493), uő, *A végek magyar őrhada 1670 után* (HK 1895, 400), és uő, *Füleki várórség panasza, 1669* (HK 1897, 635). Závodszy Levente, *Árva és Likava ostroma, 1670* (HK 1912, 622). Romhányi János, *Kárácz Lukács hadi commissarius utazása, 1672* (HK 1917, 148).

I. 394. I. Az *Apologia ministrorum evangelicorum Hungariae* c. iratnak (egykorú kiadásai: Kolozsvár, 1677, Utrecht, 1678) latin szövegét kiadta (bevezetéssel) Szilágyi István, *A nápolyi gályákra ítelt prot. papok Apológiája* (SF 1861, 739); az I. kötetben id. közlés Rácz Károly magyar fordítására vonatkozik (SF 1868, 830). Zsilinszky Mihály, *Egyháztörténelmi emlékek a Zürich városi könyvtárból* (SF 1866).

Egyéb közlések (a meglehetősen szétszórta anyagból): Rácz Károly, *Adatok a gályarabok történetéhez* (MPEIF = Magyar Prot. Egyh. Isk. Figyelmező 1870–1872). H. Kiss Kálmán (MPEIF 1876, 391; Szatmár megyei protestáns rendek védik a prédikátorokat, 1673). Liszkay József, *A kuruc lázadásra vonatkozó okmány* (MPEIF 1874, 487; vizsgálati jegyzőkönyv Pápáról, 1674), és uő, kisebb közlései (uo. 1876, 48; Prot. Egyh. és Isk. Lap 1876, 176, 1435). A vég helyek prot. vitézeinek folyamodása (1674): Thury Etele (uo. 1886, 1652).

I. 394. I. A Wesselényi-féle mozgalom szereplőihez és történetéhez; Kropf Lajos, *A Wesselényi-összeesküvés történetéhez* (Sz. 1897, 309) és u. azon címen Pauler Gyula (uo. 314). Márki Sándor, *Wesselényi Ferenc nádor* (Pozsony—Bp. 1884, Magyar Helikon II. 1.; vázlat).

A Zrínyi—Wesselényi mozgalmat érintő, újabb jugoszláv anyagra ld. az utolsó évtized történetirodalmi termését ismertető összeállítást: *Ten years of Yugoslav historiography* (Belgrád, 1955) megfelelő részeit.

Családi vonatkozásaira.: Palotás Miklós, *Adalék a Wesselényiek lengyelországi birtoklásához* (Sz. 1872, 346). Nagy Iván, *Wesselényi Ferenc és Széchy Mária* (Magyarország és Erdély Képekben III, 1854). Hajnik Imre, *Széchy Mária utolsó életei, 1670–1680* (Pest. 1864, kny. AKÉ). Pauler Gyula, *Wesselényi Ferenc és Széchy Mária Murányban* (Vas. Újs. 1865). Nagy Iván, *A murányi Vénusról* (Sz. 1867, 53). Melczér István, *Adalék Széchy Mária életrajzához, 1667* (TT 1886, 790). Prém József, *Széchy Mária* (Pozsony, 1886).

Az 1670 körüli eseményekhez Szádeczky Lajos, *Likava vár romjairól* (Sz. 1909, 936).

I. 396. I. A protestánsüldözés irodalmához: Rákosi György, *A nápolyi gályarabok* (Prot. Egyh. Isk. Lap 1886). Borsos István, *A pozsonyi rendkívüli törvényszék és a gályarabok története* (Pápa, 1883, Szentgotthárd, 1911). Marton Sándor, *A gályarabok története* (Bp. 1894, 1896). Balogh Elemér, *Az evangélium vértanúi a magyar ev. prot. egyház gyászévtizedében* (Pozsony, 1900), és uő, *A velencei Fondaco dei Tedeschi és a magyar gályarabok* (Theol. Szaklap 1903, 109). Payr Sándor, *A magyar protestáns gályarabok* (Bp. 1926). Tóth Endre, *A gályarabság története* (Pápa 1906). Katolikus részről: Csóka Lajos, *A prot. gályarabság tört. háttere* (Magyar Kultura 1923, 142). Galla Ferenc, *A magyar gályarabok történetéhez* (Az Egység Utja 1944 aug.-szept.), továbbá Meszlényi Antal, *Szelepcsényi primás és Észak-Magyarország rekatolizálása, 1671–1675* (Theologia 1935); Szelepcsényi fellépésére a gallikanizmus ellen és ellentétére a párizsi parlamenttel (1682): Baumgarten Sándor, *Un épisode hongrois de l'histoire du gallicanisme* (RÉH 1933). A pozsonyi ev. templomok elvételéről (1672) J. Satek tanulmánya (Historia Slovaca 1948–1949).

c) A Thököly-felkelés időszaka

I. 398. l. 22. sor: Meszlényi Antal, Szelepcsényi György érsek iratát feldolgozó cikkének teljes címe: *Magyar katolikus vértanúk Thököly felkelése idején* (Magyar Kultúra 1923, 12).

I. 399. l. Az egykorú verseket illetően itt is figyelembe veendő a *Magyar költészet Bocskaitól Rákócziig* (Bp. 1953) c. gyűjtemény. — A Gyöngyösi Istvánról, politikai ingadozásáról, átmeneti kurucságáról írt pár vázlatos sorhoz hozzátehető még, hogy Gyöngyösi előbb az 1681-i országgyűlés, az új nádor megválasztása alkalmából írta a *Kesergő Nimfát*, az 1683-i gyűlésen Thököly előtt bókolt (akinek házasságát is megírta), majd ismét a Habsburg-oldalhoz fordult címében is igen jellemző munkájával: *Palinodia Prosopopeia Hungariae, azaz maga gyámoltalanságát kesergő és abban a kardos gríffnek szárnya alá folyamodó nympa, amellyel Magyarország mostani állapotját példázza* (Lőcse, 1695).

Néhány régebbi adalék a rávonatkozó anyagból: Toldy Ferenc, *Gyöngyösi István válogatott poétai munkái* (1–2, Pest, 1864–1865; bevezetéssel). Pauler Gyula, *Újabb adalék Gyöngyösi I. életéhez* (Sz 1870, 421). Thaly Kálmán levélközlései (Sz 1870, 123; 1871, 281; 1872, 199; 1873, 506). Kárpáti Károly, *A „Murányi Venus” a magyar költészetben* (Sopron, 1880). Marusák Pál, *Egy újabb adat Gyöngyösi munkásságához* (EPhK 1884). Nagy Sándor, *Gyöngyösi István műfordításai* (EPhK 1887). Marusák Pál, *Gyöngyösi* (EPhK 1888). Zlinszky Aladár, *Gyöngyösi echói* (EPhK 1888). Acsády Ignác, *Gyöngyösi Istvánról* (EPhK 1888). Fülep Imre, *Gyöngyösi* (EPhK 1888 pótk.). Rupp Kornél, *Ovidius és Gyöngyösi* (Bp. 1891, kny. EPhK) uő, *Gyöngyösi István és Listius László* (kny. Beöthy Zs. *Képes irodalomtörténetéből*); uő, *kiadta Gyöngyösi Csárdáé Cupidó-ját* (Bp. 1898). Teveli (Maurer) Mihály, *Ovidius és Gyöngyösi* (EPhK 1895). Jeszenszky István, *Széchy Mária a magyar irodalomban* (Bp. 1896). Nagy Iván, *Gyöngyösi I. életrajzi adatainak s származásának megállapítása* (Bp. 1897, kny. ITK). Ismét Thaly Kálmán, *Gyöngyösi István a költő életéhez* (Sz 1898, 15.). Szeremley Barna, *Gyöngyösi I. Palinodiája* (Urania 1901). Csűrös Ferenc, *Gyöngyösi I. műfordításai* (Debr. ref. gimn. ért. 1901), és uő, *Adalékok* (ITK 1907). Szőke Lőrinc, *Gyöngyösi István* (Kaposvár, 1903). Simai Ödön, *Gyöngyösi Kemény Jánosának egyik ismeretlen kéziratáról* (EPhK 1904), és uő, *Gyöngyösi I. nyelvújításához* (MNY 1906). Gyöngyösi László, *Gyöngyösi I. élete és munkái* (ITK 1904). Badics Ferenc, *Gyöngyösi fő műveinek új kiadása* (BpSz 1905), és uő, *Jegyzetek Gyöngyösi életrajzához* (Beöthy-Emlékkönyv 1908). Prónai Lajos, *Gyöngyösi I. Rózsakoszorúja* (Selmeczbánya 1909). Erdélyi Amália, *Gyöngyösi I. nyelvről* (Bp. 1911). Badics Ferenc, *Gyöngyösi I. ismert és ismeretlen költeményei* (Bp. 1912). Rédei Kornél, *Gyöngyösi Chariciája* (Kassa, 1912). Zolnai Béla, *Német párhuzam Gyöngyösi Palinodiájához* (IT 1914). Gyöngyösi László, *Az Andrásy és Gyöngyösi István* (Gyöngyös Irod. Társ. Évkönyve III. 1916, 23–40). Badics Ferenc, *Gyöngyösi I. ismeretlen elbeszélő költeményei* (AKÉ 1919). Harsányi István, *Gyöngyösi István és László sárospataki diáksága* (Sárospatak, 1921). Kocsis Lénárd, *Egy új Gyöngyösi-kódex* (ITK 1923). Horváth János, *Barokk ízlés irodalmunkban* (Napkelet 1924). Nagy László, *Gyöngyösi és a barokk* (Bp. 1929 szellemtörténeti általánosításokkal). Trencsényi-Waldapfel Imre, *Gyöngyösi dolgozatok* (Bp. 1932), és uő, *Gyöngyösi István* (MT 1935). Horváth János, *Gyöngyösi és Arany sor-metszete* (MNY 1941).

I. 401. l. A Thököly-korszakot megvilágító iratkiadások sorába felveendő Gergely Samu fontos anyagközlése: *Thököly Imre és a francia diplomácia, 1674–1687* (IT 1886, 333, 440; 1887, 155, 319, 527, 749; 1888, 471, 707). — Ugyanott (a 2. sorban) a Biermann-féle közlemény pontos lelőhelye így javítandó: AKÖG 1861, 303–312.

I. 401–402. l. Thököly szerepére legújabbban: Benczédi László, *A Thököly-felkelésről* (Katonai Figyelő, 1955, és kny.). Esze Tamás, *Thököly Imre* (Élet és Tudomány, 1955, 1327).

A Thököly-korszak régebbi anyagából hozzávehető még Márki Sándor vázlata: *Thököly Imre* (Pozsony, 1885, Magyar Helikon II. 1), feleségére legújabbban Pálffy Ilona népszerű útmutatója előadónak: *Zrínyi Ilona* (Bp. 1952), valamint előzőleg: Lehoczky Tivadar, *Adat Zrínyi I. és Thököly I. házasságához* (Sz 1876, 750), és uő, *Zrínyi Ilona Báthory Zsófia halála után* (Sz 1877, 880). Szilágyi Sándor, *Zrínyi Ilona Munkácsen* (Tört. rajzok, Bp. 1880).

Az egykorú eseményekre, viszonyokra még adalékok (a megjelenés időrendjében) :

Thököly Imre fejedelemnek Nagy-Szombathba bemenetele (TGY 1818, IV. 41—63).
Ráth Károly, Esterházy Pál nádor néhány levele Győr vármegyéhez, 1682 (UMM VIII. 1858, I. 234—243). Zsilinszky Mihály, *Egy Thököly-korabeli alispáni tót körlevél* (Sz 1873, 217).
Nagy Iván, Bezzegh György és veje (Sz 1874, 369 ; nógrádi főjegyző, Thököly embere). Paur Iván, *A soproni kereskedők veszedelme Thököly hadaival szemközt* („Sopron”, 1879, 98. sz.).
Thaly Kálmán, *Thököly Imre és iskolatársai mint színjátékosok* (Sz 1880, 411). Karácsonyi János, *Thököly viszonyai Békés megyéhez, különösen Gyulához* (BRM IX. 1883). Majláth Béla, *A felső vármegyék rendjeinek gyűlése Kassán, 1683* (Sz 1883, 117, 243, és az I. 401. lapon id. TT közléssel együtt önállóan : Bp. 1883). Perdócz Euthym, *Labánszky János védekezése 1687-ben* (TT 1895, 588 ; hogy miért kellett Thökölyhez állnia). Thaly Kálmán, *Munkácsi leltárak és udvartartási iratok, 1680—1701* (TT 1900, 321). Kemény Lajos, *Kuruc jegyverek összeírása Kassán, 1685* (HK 1910, 256). Szabó Adorján, *Abauj vármegye és Kassa városa az I. Rákóczi Ferenc és Thököly-féle fölkelések korában, 1670—1685* (TKA 1910). Czobor Alfréd, *A Thököly-korabeli közállapotok történetéhez* (TKA 1912). Závodszy Levente, *Labanc strázsa, kuruc fufang, 1680* (HK 1913, 279). Relković Neda, *I. Lipót királynak 1682-ben kelt rendtartása az átvonuló katonaság számára* (HK 1919—21, 171). Takáts Sándor, *Kassa elfoglalása 1682-ben (A magyar múlt tarlójáról Bp. é. n.)*. Az 1681-i soproni országgyűlésen résztvevő Christoph Royas v. Spinola felekezeti uniók mozgalmára ld. Balanyi György, *A vallási egység egy lelkes ferences munkása a XVII. században* (Bp. 1944, kny. Az Egység Utja II.).

15. Visszafoglaló háborúk, elnyomás, 1683—1703 (I. 404—424. l.)

I. 408—411. l. A török visszafoglaló háborúk anyagához : Merényi Lajos, *A bécsi ostrom 1683-ban* (TT 1903, 294). Az I. 409. lapon a szöveg leírási sorrendi zavar folytán alkalmas Tüzes Gábor és Avianói Márk alakjainak összekeverésére ; a Márkus barátira vonatkozó megjegyzés a 14—16. sorból a 17. sor közepére teendő át.

Buda visszafoglalásához : Tergina Gyula, *Buda visszavételének emlékérméi* (Sz 1884, 594, 697, 787). Némethy Lajos, *Budavár 1686-ban történt visszafoglalásának évfordulója az első ötven évben* (Sz 1886, 58). Vásárhelyi Géza, *Adalék Budavár bevételének történetéhez* (Sz 1886, 346). Szécsi Mór, *Katonai reflexiók Budavár 1686. visszahódításához* (Ludovika Akad. Közlönye, 1887). Ujhegyi Béla, *Budavár keletkezése és hadtörténeti múltja* (Temesvár, 1892, németül is). Héjja Pál, *A tábori egészségügy Buda visszafoglalása korában* (Bp. 1936). Szentneményi Béla, *Budavár hadiépítészete* (Bp. 1950):

A továbbiakhoz : Perneczky Jenő, *A zentai hadjárat 1697-ben* (Bp. 1896). Szentkláray Jenő, *Dzsáfer temesvári pasa* (Sz 1913, 12). Thaly Kálmán, *Esterházy Antal gr. török fogsága, 1698* (HK 1891, 704).

I. 412. l. Az egykorú helyi elbeszélő forrásokhoz : Heimler Károly, *Payr György és Payr Mihály krónikája, 1584—1700* (Sopron, 1942). A verses források közé felvehető még Beregszászi Pál (Szilágy megyei ref. lelkész), *historiás éneke : Keserves zokogó sírással teljes történet* (Lőcse, 1696, majd több más kiadásban át : Vác, 1812), mely a századvégi tatár pusztításra, rabságra vet fényt. Hasonló témát vet föl Harsányi Ferenc (ref. lelkész) szintén századvégi *historiás éneke : Nagy Kunság romlása* (H. n. 1698 ; kiadta Thaly Kálmán, *Régi magyar vitézi énekek*, I. Pest, 1864).

I. 413. l. A hegyaljai felkelés elbeszélő forrásaihoz megemlíthető két résztvevő kuruc tetteinek közel egykorú ismertetője : Esze Tamás, *Két kuruc vitéz halotti búcsúztatója* (Irodalomtörténeti Füzetek, 1955, sajtó alatt). Valamint egy névtelen protestáns szerző éneke : *Cantio Tokai* (1697) és ennek változata : *Cantio flebilis de periculo Tokajensi* (1697) ; kiadta Thaly Kálmán, *Adalékok*.

I. 414. l. Az érsek Széchenyi György leveleihez itt is megemlíthető J. F. Miller gyűjteménye (ld. I. 4. 512. l.).

I. 415—417. I. Az 1687-i országgyűlésen az udvari konyhára ld. Takáts Sándor adatait (MGSz 1902, 286). A kormányzat pozitív értékelésére az ellenforradalmi korszak irodalmában: Mihályi Ernő, *Koldusországgá akarta-e tenni Kolonics Magyarországot?* (Pannonhalmi Szemle 1927). Egy magyar kancelláriai főtisztviselőre: Takáts Sándor, *Somogyi Ferenc (A magyar mult tartójáról, Bp. é. n.)*.

A bécsi udvar gazdaságpolitikai törekvéseihez I. Lipót idején: A. Wolf, *Die Hofkammer unter Leopold I* (Bécsi Akad. Sitzungsberichte hist.-phil. Kl. XI. 1853). H. v. Srbik, *Abenteurer am Hofe Kaiser Leopolds I.* (Archiv für Kulturgeschichte VIII. 1910). C. v. Pecz, *Die Landesverleger-Compagnie zu Wien* (Bécs, 1918, a magyar marhakereskedelem elsorvasztására).

I. 418. I. A helyi viszonyokhoz a XVII. század végén: Soós Imre, *Heves megye benépesülése a török hódoltság után* (Eger, 1955). — Löcsére: Ludwig Petry, *Schlesische Kaufmanns-familien um 1700 in Handelskorrespondenzen aus Leutschau* (Zeitschrift für Ostforschung 1954, 597—601); Lőcse és Pozsony hadi felszerelésére (1691): Gárdonyi Albert, *Középkori városaink erődjellegének kialakulása* (HK 1941). — Lehoczky Tivadar, *A szerednyei vár* (HK 1911, 397).

I. 419. I. A szerb telepítésekkel kapcsolatos, újabb jugoszláv anyagra ld. az utolsó évtized történetirodalmi termését ismertető összefoglalás: *Ten years of Yugoslav historiography* (Belgrád, 1955) megfelelő részeit.

Aleksa Ivić, *Istorija Srba u Ugarskoj, 1459—1690* (Zágráb, 1914; ism. Sz 1915, 544); Csernovics Arzén pátriárka felségfolyamodványaira ld. még: J. Radonić adalékait (Letopis Matice Srpske 1904, 189—221).

I. 420. I. A hegyaljai felkelés okainak történetéhez és kapcsolatainak a pár év múlva kibontakozó Rákóczi-szabadságharchoz önálló és modern igényű feldolgozása újabban: Benczédi László, *A hegyaljai kuruc felkelés 1697-ben* (Bp. 1953; ism. Kovalcsik József, HK 1954, 2. sz. 232—236).

I. 423. I. Az egykorú művészet igen szűkmarkúan adott irodalmát itt főleg egy-két újabb munkával egészíthetjük csak ki: az egyik Pataky Dénes, *A magyar rézmetszés története* (Bp. 1951), mely a XVI. századtól a XIX. század közepéig tekinti át a fejlődést. A másik: Garas Klára, *Magyarországi festészet a XVII. században* (Bp. 1953), amely szép illusztrációs anyag kíséretében győz meg arról, hogy festészetünk a XVII. században is több figyelmet érdemel, mint amennyit historikusaink szentelni szoktak e kérdésnek. A téma egyik részletére ld. ugyancsak Garas Klára, *A magyar történelmi festészet a XVII. században* (Művészettört. Ért. 1953, 59—68); a Szépművészeti Múzeumnak uő. általa rendezett kiállításának katalógusa nyomtatásban is megjelent: *Kupeczky (János) és kortársai* (Bp. 1954).

Kupeczky régebbi irodalmához: Ormos Zsigmond, *Kupeczky János festész élete* (DTR 1876—1877). Zsilinszky Mihály, *Kupeczky János* (Bp. 1878). Egy a 80-as évektől Angliában dolgozó magyar festőre ld. Országh László, *James Bogdani* (Studies in English Philology II. Bp. 1937, 93—107).

Az uralkodó osztály életformájára ld. Vadnai Olga, *Magyar társadalmi és családi élet a XVII. század végén* (Turócszentmárton, 1914). Schulz I., *Női viselet a kuruckorban* (Bp. 1912).

16. Az önálló Erdély vége, 1662—1703 (I. 425—434. I.)

I. 425. I. Az elbeszélő forrásokhoz figyelembe vehető még Owári János ref. lelkész *Peregrinatio* c. irata, amely egy portai követségi útjáról (1678—1679) és nyugati egyetemjárásáról (1682—1683) ad feljegyzéseket; kiadta Pettkó Béla, *Egy érdekes emlékkönyv a XVII. századból* (TT 1882, 499).

I. 426. I. Bethlen Miklós *Önéletírása* új kiadásban jelent meg, V. Windisch Éva gondozásában, jegyzeteivel, Tolnai Gábor bevezetőjével (1—2, Bp. 1955).

A másik, francia szövegről új tanulmány: Köpeczi Béla, *Bethlen Miklós francia emlékiratai* (ITK 1955, 3. sz. 296—304).

A korábbi irodalomból: Kövály László, *Gr. Bethlen M. emlékiratairól* (Erdélyi Múzeum Egyt. Évk. II. 1861—1863). Deák Farkas vázlata: *Gr. Bethlen M. életrajza* (Pozsony, 1885, Magyar Helikon II. 2); egy levelet (1672) közli Móricz Gyula (TT 1882, 589).

I. 427. I. Az utolsóelőtti bekezdésben Haller Gábor neve tévesen szerepel a feljegyzéseket író Haller Jánosé helyett. Az utóbbi irodalmi szerepére ld. Váczy János, *Haller János és Hármaskönyve* (Bp. 1885, Kny. Figyelő); vö. Szádeczky Lajos, *A gr. Haller-család története, leszármazása és nemzetségekönyve* (Bp. 1886).

I. 428. I. Tótfalusi Kis Miklós munkáiból szemelvényes kötetet adott ki újabban (bevezetés és jegyzetek kíséretében) Tordai Zádor (Bp.—Bukarest, 1954). Felfogásának beható elemzése: Koltay—Kastner Jenő, *Tótfalusi Kis Miklós coccéjánizmusa* (ITK 1954, 284—296).

A korábbi irodalomból: Török István, 1698-ki *adalék Tótfalusi Kis M. életrajzához* (EM 1907). Sajó Géza, *Misztófalusi Kis Miklós újonnan felfedezett egyik legrégebb kolozsvári nyomtatványa* (MK 1937, 157).

II. Apafi Mihály bécsi tartózkodására tekintetbe jön kísérője és titkára, Gulácsi Albert *Diariuma* (1691—1696), melynek másolatát az Erdélyi Múzeum kéziratárhában használta Jakab Elek, *Az utolsó Apafi c. tanulmányához* (MTT XXI).

I. 428—429. I. Pótlandó: Szádeczky Lajos, *Sobieski és Teleki Mihály levelezése, 1684—1686* (TT 1887, 543, 734; 1888, 160, 334).

A kisebb adatközlésekhez: Kemény József gr., *I. Apafi Mihály időskora eredeti levelekben* (Árpádia III. 1838). Apafi utasítása Szekshalmi András portai követhet, 1690 (TL I. 1874, 5. sz.). Inczédi Pál (Apafi főkomornyikjának) irataiból (uo. 38—40. sz.). Schönherr Gyula, *A kolozsváriak folyamodványa a német hadak kivitele ügyében, 1663* (TT 1889, 207). Y. J.—R., *I. Apafi Mihály fiatalága történetéhez, 1686* (TT 1895, 757). Veress Endre, *Baló Mátyás kapitány itineráriuma, 1686—1688* (TT 1899, 309). Nagy Géza, *Külföldön bujdosó erdélyi diákok levelezése, 1674—1803* (Kolozsvár, 1933).

I. 431—433. I. A szellemi életre (Tótfalusi Kis Miklós fent id. anyaga mellett): Zoványi Jenő, *Dézsi Márton* (PSz 1898, 79; coccéjanus nagyenyedi tanár). Makkai Domokos, *Pápai Páriz Ferenc és fiai élete és tudományos működése* (AFT VI—VII, 1895—1896). Összefoglaló jellemzés: Tolnai Gábor, *Erdély változása* (Bp. 1942, kny.). — A politikai élethez és szereplőkhöz: Szilágyi Sándor, *Haller Gábor megöletése (Vértanúk a magyar történelemből, Pest, 1867; Ersekújvár alól visszatérőben a török elfogatja, megöletti, 1663), és uő, Beldi Pál és a bujdosók* (u. azon kötetben). — Ifj. Teleki Mihály kövári főkapitány magyarra fordította Johann Adam Weber latin munkáját: *Fejedelmi lélek, Avvagy a jó fejedelemnek szükséges ajándékai* (Kolozsvár, 1689, 4°, 258 l.); az Apafinak ajánlott könyv gazdasági és politikai elvei (pl. az országgyűlések elutasító bírálata) jellemzők lehetnek az egykorú erdélyi törekvésekre.

A hadi dolgokhoz kisebb adalékok: Lónárt József, *Magyar ügyük Szébenben, 1684* (TT 1881, 385). Konecz József, *Görgényvár hadi felszerelése, 1690—1702* (HK 1895, 279). Thaly Kálmán, *Szilágyosomlyó várának leltára, 1668* (TT 1882, 178).

17. A Rákóczi-szabadságharc, 1703—1711 (I. 435—472. I.)

a) Források, iratok

I. 435—436. I. Rákóczi emlékiratainak Vas István-féle (és 1948-as kiadásában már idézett) fordítása Pach Zsigmond Pál bevezető tanulmányával újabb kiadást is megért (Bp. 1951); meg kell azonban mondanunk, hogy mindkét esetben hiba volt a szöveghez Thaly Kálmán rég elavult, és mai igényeknek semmiképpen meg nem felelő jegyzeteit csatolni, hiszen ezeknek a mai olvasó számára

kellene megkönnyíteniök Rákóczi szövegének hiánytalan megértését. — Rákóczi más munkáiról: Esze Tamás, *Rákóczi Ferenc imádságai* (Ref. Egyház, 1953, 12. sz.) Várdai Béla, *Rákóczi Ferenc elmékedései és johászai* (Bp. é. n. 1946; fordítás). Holl Béla, „*Jó illatú virágos kertekből...*” *Az Officium Rákócziánium története* (Vigilia, 1955. aug. 405—411; megállapítja, hogy az e néven ismert imádságos könyvet a hagyomány tévesen fűzi Rákóczi nevéhez). Egy francia munka felhasználásával 1707—1708-ban készült, nagyobbinak szánt magyar hadtudományi munkának töredékére: V. Windisch Éva, *Rákóczi Ferenc ismeretlen hadtudományi munkája* (ITK 1953, 29—56). — Hogy Rákóczi mennyiben tekinthető más egykorú szövegek szerzőjének, arra támpontokat ad Esze Tamás, *A Rákóczi-szabadságharc irodalma* (IT 1954, 10—15), és uő, *A Rákóczi-kor publicisztikája* (IT 1954, 22—24). Rákóczi stílusának, írói jellemvonásainak elemzésére ld. újabban: Vas István, *Rákóczi az író* (Csillag, 1953, 7. sz. 1033—1040), és Tolnai Gábor, *Rákóczi Ferenc az író* (NyOK V. 1954, 219—234; és uő, *Vázlatok és tanulmányok*, Bp. 1955); az utóbbinak azon megállapítását azonban, hogy Rákóczi szövegeinek értelmi gazdagsága és „a legkülönbözőbb érzelmi árnyalatok kifejezésére alkalmas” stílusa „egyenértékű tükröződése, felépítménye a 17. századi osztályharcnak”, e formában erőszakoltan szorosnak, a bonyolult valóságra kissé kívülről ráhúzotttnak érezzük: Márki Sándor, *II. Rákóczi F. mint szónok* (EM 1907). Rákóczi olvasmányaihoz itt említhetjük meg pótlásként Zolnai Béla dolgozatát: *II. Rákóczi Ferenc könyvtára* (Bp. 1926, kny. Magyar Bibliofil Szemle; vö. erről még uő, (MK 1955), és uő, *Rákóczi bécsűhelyi olvasmányai* (ITK 1955, 3. sz. 288—295). — A művészethez való viszonyára: Gogolák Lajos, *II. Rákóczi Ferenc és a művészet* (Szabad Művészet, 1953, 3. sz. 103—105). Az irodalmi „utóéletre”: Lukácsy Sándor, *Rákóczi és kurucok a magyar irodalomban* (Csillag, 1953, 6. sz. 879—894); Esze Tamás, *Rákóczi alakja a magyar költészetben* (Szabad Nép, 1953, 160). Itt megemlíthetjük a Rákócziról szóló költemények régebbi összeállítását: Vende Ernő, *Rákóczi-versek* (Bp. é. n. Magyar Könyvtár 462—463). — A kiállítási ismertetőkhöz a legújabb (Waldapfel Eszter, Keresztury Dezső, Esze Tamás stb. közreműködésével): *Rákóczi Emlékiállítás* (Bp. 1953); (Esze Tamás), *Országos Rákóczi-kiállítás a Nemzeti Múzeumban* (Élet és Tud. 1953, 1045), és pótlásul egy régebbi adalék: Szendrei János, *A kassai Rákóczi ereklye-kiállítás* (Sz 1904, 637).

I. 439. I. A helyi (és Habsburg-párti) följegyzések közé beteendő a szatmári német helyőrségnek gr. Glöckelsperg (a szövegben: Kleglsperg) tábornok rendeletére készült katonai naplója: *Diarium arcis et praesidii caesareo-regii tempore revolutionis Rákócziánae in annis 1703. et 1704. ab Hungaris obsessi* (a Rákóczi-Aspremont levéltár Bellica c. kötegében, Reviczky Imre nagyszöllősi harmincados, ugocsai főjegyző latin fordításában). A szabadságharc első két évének egyik legnevezetesebb forrása; elemzésére, értékelésére ld. Esze Tamás, *II. Rákóczi Ferenc tisztántúli hadjárata* (Bp. 1954, 4. sk. 1.). Reviczky szerepére, a szabadságharc első szakaszának forrásadatait illetően igen fontos iratgyűjteményére ld. ugyancsak Esze Tamás ismertetését: *Acta Reviczkyana* (Levéltári Közlemények 1954, 152—170).

I. 440—441. I. Az erdélyi elbeszélő forrásokhoz: Teleki Mihály (Rákóczi főtisztjének) id. naplója: *Életéről való maga írásai* címen Thaly Kálmán javított másolatában a Magyar Tudományos Akadémia kéziratárában található. A naplót, mely főleg a kezdeti erdélyi mozgalmakra fontos (1703—1704), Teleki az eredeti változathoz képest később átírta; az ilyen utólagos értékelések (pl. Rákóczihoz állásáról) forrásértéke nem egészen megnyugtató. — Wesselényi István ugyancsak id. naplójának mikrofilm-másolata az Országos Széchényi Könyvtár kéziratárában olvasható.

Csereihez néhány pótlás : Ürmössy Gyula, *Nagyajtai Cserey Mihály históriája. Nyelvészeti tanulmány* (Pest, 1885). Szigethy Lajos, *Cserei Mihály élete és históriája* (Kolozsvár, 1894, kny. EM). Banczik Samu, *Nagyajtai és miklósvárszéki Cserei Mihály* (Kolozsvár, 1905).

I. 442. 1. A Rákóczi-emigráció magyar forrásainak szerzői közül Mikes Kelemen legújabb ismertető életrajzát Gálos Rezső írta meg : *Mikes Kelemen* (Bp. 1954).

Néhány pótlás a régebbi Mikes-irodalomhoz : Szilágyi Sándor, *Mikes Kelemen* (Vértanúk a magyar történetből, Pest, 1867). Erődi Béla, *Mikes Kelemen életrajza* (Pozsony, 1885. Magyar Helikon I. 4); uő, a *Törökországi Levelekből* is kiadott előzőleg szemelvényeket (Bp. 1882). Bánóczy József bevezetése a levelek újabb szemelvényes kiadásához (Bp. 1900). Miklós Ferenc Mikes-kiadása (Bp. 1906) különböző tanulmányokat, irodalomjegyzéket is tartalmaz. Prónai Antal, *Mikes Kelemen mint „actor”* (Sz 1909, 46). Király György, *A Törökországi Levelek forrásaihoz* (EPHK 1909), és uő, *Mikes K. levélformája* (IT 1913). Zolnai Béla, *Mikes és a francia szellemi élet* (EPHK 1921–1922).

I. 443. 1. A *Nemzeti Plutarkus* szerzőjének neve csonkán maradt ; helyesen így hangzik : Kölesy Vince Károly.

I. 444. 1. A Bonneval neve alatt kiadott *Mémoires* (Leyden 1737) és *Nouveaux mémoires* (Hága 1737) e formában nem tekinthetők autentikusnak ; vö. M. Immich, *Geschichte des Europäischen Staatensystems*, 1600–1789 (München–Berlin 1905, 173).

I. 444–445. 1. Az egykorú röpiratokra, nyomtatványokra (melyek kimerítő jegyzékét és ismertetését sajnos itt sem adhatjuk) ld. újabban : Esze Tamás, *A Rákóczi-szabadságharc eszmei jegyverei* : a kuruc nyomtatványok (Könyvtáros 1953, 7. sz., 4–6), és Köpeczi Béla, *A Rákóczi-kor politikai irodalma és külföldi hatása* (IT 1954, 16–19). Az idevágó anyag összeállítására Ballagi Aladár tette az első kísérletet a Pallas Nagy Lexikona Rákóczi-címzeve alatt. — Az I. 444. lap alján id. *Ungarische und Sevensische Unruhen* c. röpiratról megemlítendő még Révész Imre írása : *Adalék a francia–magyar sorsközösséghez* (DSz 1932 és kny., franciául : Bulletin de la Société de l'Histoire du Protestantisme Français 1933).

I. 446. 1. Azóta napvilágot látott Esze Tamás, *A Mercurius-kérdés revíziója* (ITK 1953, 57–75 és kny.) c. tanulmánya, mely bizonyos fokig továbbfejleszti és revidálja azon sajtó alatt volt szöveget, melynek eredményeit az I. kötet számára volt szíves velem közölni.

I. 446. 1. A közel egykorú munkák közül a Timon Sámuel munkájának folytatását képező jegyzeteket, mint másutt már korábban rámutattunk (II. kötet 137. l.), Rost Tamás jezsuita írta. — Kazy Ferenc munkájának címe tévedésből került ide, törölendő.

I. 447–449. 1. Az egykorú versek, a kuruc költészet anyagára ld. újabban a válogatott darabokat gyűjteményes kötetben bemutató : *Magyar költészet Bocskaitól Rákócziig* (Bp. 1953) c. összeállítását, Esze Tamás bevezetésével. Esze Tamás kutatásai a pompázó főtisztek (Thaly kedveltjei) helyett a szegénylegényekre fordították a figyelmet a költészetben is ; az I. kötetben már id. tanulmányain kívül ld. újabban uő, *Őszi harmat után* (IT 1950), uő, *A Szegénylegények Éneke* (ITK 1953, 5–28), uő, *Az igazi kuruc költészet* (Csillag 1953, 8. sz., 1207–1216) uő, *A kuruc szabadságharcok a költészet tükrében* (Bp. 1953, útmutató előadónak), és uő, (szerk.), *Kuruc költészet* (Bp. 1951, szemelvények, bevezető tanulmánnyal) ; uő, *A Rákóczi-nóta* (Az Út 1952, 15. sz. ; egy ismeretlen variáns), uő, *Századok tanulása* (Népművelés 1955) ; a kuruc zenetörténeti adatokat feldolgozza uő, sajtó alatt álló tanulmányában (Zenetudományi Tanulmányok IV. 1955). Ugyancsak Esze Tamás, *A latinnyelvű kuruc költészetről* (Az Út 1955, 32. sz.), Missovitz Mihály rozsnyói ev. rektor politikai iskoladrámájára (Rákóczi magyar királysága érdekében az 1705-i országgyűlést megelőző időkből) 1. uő, *Egy kuruc Mátyás-dráma* (Színháztudományi Ért. 1955, sajtó alatt) ; vö. uő, *A magyar Cyrus-monda* (Az Út 1955, 30. sz.). Új adatokra fi-

gyelmezett Klaniczay Tibor, *Beszámoló a Román Népköztársaság könyvtáraiban végzett kutatásaimról. Adalékok kéziratos énekeskönyveink történetéhez* (NyOK V. 1954, 345—384); ld. még uő, *A Rákóczi-szabadságharc legszebb éneke* (IT 1954, 19—22). — Stoll Béla, *Felvinczi György énekei* (ITK 1954, 334—337; közlés és felsorolás is).

Végül egy-két pótlás: Thaly Kálmán, *Gyürky Ádám temetési zászlaja, 1704* (Sz 1869, 133). Kanyaró Ferenc, *Egy híres kuruc epigramm* (EM 1902; a Ne higgy magyar a németnek). Gaghy Dénes, *A Rákóczi-kor elbeszélő költészete* (Bp. 1904). Badics Ferenc, *Két kuruckori költemény* (ITK 1927, 87—91; benne a Rákóczi Ferenc buzgó énekét a fejedelem szerzenyének tartja).

I. 449—452. I. A szabadságharc története iránt megnőtt érdeklődés az addig sokszor csak rendszertelenül kiaknázott vagy éppen figyelmen kívül hagyott levéltári anyag feltárása terén is említésre méltó eredményeket hozott. A megindult munkálatok ismertetésére ld. *A Rákóczi-évforduló levéltári kutatásai* c. tájékoztatót (Levéltári Híradó 1952, okt.-dec.; 30—35), valamint Maksay Ferenc, *A Rákóczi-Emlékév előkészítő munkái az Országos Levéltárban* (Levéltári Híradó 1953, I. sz., 92—97). A többéves szünet után újra meginduló Levéltári Közlemények egyszerre több tanulmányban foglalkozott a Rákóczi-szabadságharc levéltári forrásanyagával: így Maksay Ferenc, *A Rákóczi-szabadságharc levéltára* (LK 1954, 94—130; e külön, összesített új levéltár felállításáról és rendjéről tájékoztat); Iványi Emma, *II. Rákóczi Ferenc politikai levéltára* (LK 1954, 130—142); Benda Kálmán, *Ráday Pál politikai iratai* (LK 1954, 142—152; a fejedelem titkos kancelláriájának eddig ismeretlen iratairól); vö. R. Várkonyi Ágnes, *A Rákóczi-szabadságharc forrásainak ismertetése a Levéltári Közlemények 1954. évi számában* (Sz 1955, 517). A Ráday-iratokat nemcsak ismertette, hanem a további kutatás számára nélkülözhetetlen, hatalmas kötetben kiadásukat is megkezdte Benda Kálmán (és Esze Tamás, Maksay Ferenc, Pap László), *Ráday Pál iratai* (I. Bp. 1954; ism. Tóth Gyula, HK 1955, 3—4. sz., 385). Egy másik, most készülő, nagyobb forráskiadvány: Esze Tamás, *Kuruc vitézek folyamodványai, 1703—1710* (Bp. 1955, sajtó alatt, a Hadtört. Intézet kiadásában; válogatott gyűjtemény; bevezetőjében a jobbágykatonák helyzetének, a kuruc sereg kialakulásának, és a háború áldozatai sorsának feltárása; kimerítő jegyzetekkel).

I. 453. I. A külföldi iratokhoz pótlásul itt is megemlítenéd Marczali Henrik, *Regesták a külföldi levéltárakból* c. közleményeinek idevágó része (TT 1882, 149, 348), és: C. Malagola, *Franz Rákóczy und der ungarische Aufstand nach den Urkunden des venezianischen Archivs* (Deutsche Revue 1907 és kny.).

b) Irodalom

I. 454—456. I. A Rákóczi-szabadságharc megindulásának 250. évfordulója alkalmából több olyan általános jellegű összefoglalás jelent meg, részben a szabadságharc társadalmi és politikai feltételeiről és lefolyásáról, részben a fejedelem életéről, melyek szélesebb közönség által is olvasható formában, s ugyanakkor a kutatás újabb eredményeinek figyelembevételével, marxista értékeléssel foglalkoznak tárgyukkal: ilyen népszerű összefoglalást nyújt Heckenast Gusztáv, *A Rákóczi-szabadságharc* (Bp. 1953, 143. l.), és kongresszusi előadásban Esze Tamás, *A Rákóczi-szabadságharc* (Magyar Történész Kongresszus, Bp. 1954, 60—83). Ezeket megelőzően: Pach Zsigmond Pál, *Függetlenségi küzdelmeink a Habsburgok ellen a XVII. században* (Bp. 1951, MDP pártfőisk. előadásai 13). Rákóczi életrajzáról rövidebb, népszerű útmutató: Várkonyi Ágnes, *II. Rákóczi Ferenc* (Bp. 1953, 59. l.) komolyabb igénnyel, és irodalmi apparátussal pedig

Köpeczi Béla és ugyancsak Várkonyi Ágnes, *II. Rákóczi Ferenc* (Bp. 1955); a leghasználhatóbb, jól kezelhető és az új eredményeket hasznosító összefoglalás, mely pl. a köznemesség kérdésében új szempontokat is fölvet, jól olvasható stílusban.

A régebbi irodalomhoz néhány pótlás: Völgyi (Wagner) István, *II. Rákóczi Ferenc és kora* (Balassagyarmat, 1905, kny. Honti Híradó). Krenner Miklós, *II. Rákóczi Ferenc* (EM 1906). Émile Horn, *François Rákóczi II. prince de Transylvanie* (Paris, 1906). Szendrei János, *II. Rákóczi Ferenc* (Bp. 1906). Vid Jeromos, *II. Rákóczy Ferenc* (Kőszegi rk. gimn. ért. 1907). Márki Sándor, *Cum Deo pro patria et libertate* (Sz 1907, 385). Schöner Ferenc, *Munkácstól Rodostóig. II. Rákóczi F. élete* (Bp. 1914).

I. 456—458. I. A korszak más szereplőinek életrajzi anyagához két új népszerűsítő, de figyelmet érdemlő tanulmányt kell mindenekelőtt hozzávennünk: Várkonyi Ágnes, *Vak Bottyán* (Bp. 1951; vö. Tóth Gyula, *Néhány megjegyzés* (HK 1954, 257), és Esze Tamás—Köpeczi Béla, *Esze Tamás* (Bp. 1952, nagyobb, kéziratos munka rövidebb összefoglalása két kiadásban is).

Néhány régebbi adalék (a szereplők betűrendjében): Lázár Miklós gr., *Adatok a Bercsényi-család nemzedékrendjéhez* (Sz 1879, 79); Bercsényi és Rákóczi viszonyára: Markó Árpád, *A fejedelem és főtábornoka* (Magyar Szemle 1935, 114—122). Keményfy K. Dániel, *G. Forgách Simon kuruc tró* (Szépirodalmi Szemle 1893). Révész Kálmán, *Gyöngyösi Pál* (Magyar Prot. Egyháztört. Monographiák I. 1898). Esze Tamás, *Herczegszöllősi István emlékezete* (Élet és Tud. 1953, 5. sz.; Rákóczi-kori prédikátor); Huszti Istvánra uő, *A fejedelem orvosa* (Az Ut 1953, 30. sz.). Thaly Kálmán, *Pótlékul Jávorka Ádám életrajzához* (Sz 1888, 768), uő, *Adalékok Koháry István fogságának történetéhez* (Sz 1870, 649), és uő, *Koháry István tanulókori leveleiből* (Sz 1876, 384). Nagy Iván, *A Koháryak* (Hont vármegyei Almanach 1893). Gyergyay Margit, *Korponayné Géczy Julianna* (Bp. 1918). Lázár Béla, *Mányoki Ádám élete és művészete* (Bp. 1933). Zsindely Endre, *Mányoki Ádám levelei Ráday Pálhoz* (Művészettört. Ért. 1954, 270—276). Daróczy Zoltán, *Az utolsó Melith halála* (T 1939; br. Melith Pál, az első Rákóczi-párti főnemes). Thaly Kálmán, *A br. Orlay-család történetéhez* (Sz 1899, 108), és uő, *Pekry Lőrinc gr. zászlaja* (Sz 1867, 313). Szőke István, *Ráday Pál* (Beregszász, 1934). Thaly Kálmán, *Rákóczi Erzsébet mint költő* (Sz 1900, 481). Balássy Ferenc, *Adatok Telekesy István egri püspök életrajzához* (MSi 1864, 321—338, 401—419). Thaly Kálmán, *Vay Ádám stremléke...* (Sz 1874, 429). Kelemen Lajos, *Vay Ádám családi följegyzései* (Genealogiai Füzetek 1906).

I. 458. I. A társadalmi erők elemzését illetően utalunk a fent, a szabadságharc újabb általános irodalmánál id. marxista tanulmányokra; ezek sorához itt még külön hozzátehető: Pach Zsigmond Pál, *A nemzeti összefogás kérdése a Rákóczi-szabadságharcban* (Sz 1954, 1—14), és uő, *Le problème du rassemblement des forces nationales pendant la guerre d'indépendance de François II Rákóczi* (Acta Historica III. 1954, 1—2. fasc. 95—113).

I. 458—459. I. A helytörténeti irodalomhoz újabban: Sárközy Zoltán, *Rákóczi Ferenc kora Győr és Moson megyében* (Győr, 1955, népszerű vázlat).

A régebbi anyaghoz pótlás: Némethy Lajos, *Rabutin serege 1707-ben Budaresten* (Kath. Hetilap 1879). Ballagi Aladár, *Buda és Pest a Rákóczi-korban* (az *Élő tanítások* c. kötetben, Bp. 1934). Matunák Mihály, *Érsekújvár utolsó hadi dicsősége II. Rákóczi F. alatt* (Nyitrai Szemle 1897). Kerekes György, *Kassa elköszütése a Rákóczi-főlkérésre, 1688—1700* (Bp. 1916). Bors K., *Kunszentmiklós város történelmi adatai* (Kunszentmiklós, 1892; Rákóczi-kori okmányokkal). Merényi Lajos, *Kurucok Lendván, 1706* (HK 1897, 122). Nagyváradra: Thaly Kálmán, *Adalékok a váradai ostromzárlat történetéhez, 1703—1710* (BRT I; vö. Sz 1875, 288). Lakos Lajos, *Nagyvárad múltja és jelenéből* (Nagyvárad, 1904). Szádeczky Lajos, *Podolná történeti emlékek* (Sz 1909, 943). Sarkadi Nagy Mihály—Bartók Gábor, *Szatmár-Németi sz. kir. város egyházi és polgári története* (Szatmár, 1860). Soós Elemér, *A tokaí várá története, 1388—1704* (HK 1913, 65, 167).

I. 459—460. I. Az ország nem-magyar népeinek kérdéséhez: Esze Tamás, *Ruszinok, szlovákok, románok a Rákóczi-szabadságharcban* (Néphadsereg 1955, 187. sz.).

I. 460. I. Rákóczi fiatal édesanyjára ld. újabban Pálffy Ilona életrajzi vázlatát: *Zrínyi Ilona* (Bp. 1952). Komáromy András, *A Rákócziak kincse Munkács várában* (Sz 1891, 736; a vár feladásakor, 1688). — Sándor Imre, *II. Rákóczi Ferenc házassága* (Genealógiai Füzetek 1905).

I. 461—462. I. A szabadságharc indító mozgalmát, a tarpai jobbágyok felkelését Esze Tamás és Kiss Albert vezetésével, Rákóczi hazahívását elmondja újabban Esze Tamás, *A tiszaháti felkelés* (Bp. 1952). Ennek folytatása, mely a régebben meglehetősen kuszált adatokat részletes kritikai elemzésnek alávetve és gondos apparátus kíséretében világos és részletes képet ad a szabadságharc első szakaszáról: Esze Tamás, *II. Rákóczi Ferenc tiszántúli hadjárata* (Bp. 1951, kny. Sz); hozzá uő, *Iratok II. Rákóczi F. tiszántúli hadjáratának történetéhez* (HK 1954, 285—297). Szintén sok érdekes, helyi vonatkozást hoz Gottreich László, *A bihari nép harca 1703—1704-ben* (HK 1955, 3—4. sz., 92—133). A dunántúli harcokról ugyancsak van új irodalmunk: Várkonyi Ágnes, *A Dunántúl felszabadítása 1705-ben* (Sz 1952; vö. Tóth Gyula megjegyzéseit, HK 1954, 257); és uő, rövid megemlékezését: HK 1955, 3—4. sz., 331—332), és Esze Tamás, *Rákóczi dunántúli hadjáratának terve 1705-ben* (HK, 1954, 176—212). — Rákóczi Sieniaowski Ádáméhoz intézett leveleinek (I. 461. l. 8. sor) mikrofilm-másolatát a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének sikerült újabban megszereznie.

I. 462—463. I. A kuruc hadsereg szervezetéről ugyancsak rendelkezünk újabb tanulmányokkal. Rákóczi hadi edictumainak, szabályzatainak (és azok egykorú kiadásainak) felsorolására, ismertetésére ld. V. Windisch Éva fent id. tanulmányát: *Rákóczi Ferenc ismeretlen hadtudományi munkája* (ITK 1953), melyben az RMK-ban nem szereplő, egykorú nyomtatványról is megemlékezik. Rohonyi Gábor, *A magyar hadtörténelem haladó katonai szabályzataiból* (HK 1954, 1. sz. 233), valamint (szövegközléssel) Markó Árpád és Tóth Gyula, *A Rákóczi-szabadságharc legfontosabb katonai szabályzatai* (HK 1954, 3—4. sz., 142—178). A kuruc sereg fegyelmének problémáira jellemző, egykorú beadvány magyar fordítását közli (bevezetéssel) Markó Árpád, *Le Maire francia-kuruc brigádéros emlékirata II. Rákóczi Ferenchez 1706 elején* (HK 1955, 2. sz., 155—183). Esze Tamás, *A kuruc hadsereg létrejötte* (Néphadsereg 1953, 185). — A hadvezetésről újabban: Borus József, *A Rákóczi-szabadságharc hadművészetének kérdéséhez* (*Magyar Történeti Kongresszus*, Bp. 1954, 100—112). — Előadási útmutató a Magyar Szabadságharcos Szövetség kiadásában: *II. Rákóczi Ferenc győzelmes csatái* (Bp. 1954, 16 lev.).

Néhány régebbi adalék: Thaly Kálmán, *Kuruc vezényszavak* (Sz 1868, 740), uő, *Magyar katonai irodalom a XVIII. század elején* (Irodalmi és műveltség-történeti tanulmányok, Bp. 1885, 269—346), uő, *Kuruc katonai érdemjel* (Sz 1886, 345, és még egyszer uo., 544), uő, *Forgách Simon gr. 1706-ik évi hadrendje* (HK 1893, 274), és uő, *Katonadolgok a kuruc világból* (HK 1895, 285, 413). Veress Endre, *II. Rákóczi Ferenc hadi rendelete a kármokodók ellen*, 1705 (HK 1892, 712). Kárfy Ödön, *Hadbíróági ítélet*, 1708 (HK 1915, 534). Kemény Lajos, *Adalék Rákóczi Ferenc katonaságához*, 1710 (HK 1916, 203).

I. 463. I. Polgári Gáspár prédikációjára újabban: Esze Tamás, *A Mérges golyóbis* (Az Út 1955, 37. sz.).

I. 463—464. I. A gazdasági és pénzügyi problémákhoz: Heckenast Gusztáv, *Rákóczi tevékenysége a gazdasági élet fejlesztése érdekében* (*Magyar Történeti Kongresszus*, Bp. 1954, 112—120).

Zoltai Lajos, *Az 1704. esztendőbeli perceptorok számadása* (ROLT 1905).

Az id. numizmatikai tárgyú dolgozatokhoz kiegészítések a régebbi irodalomból: Reizner János, *II. Rákóczi Ferenc rézpénzeinek érmészeti és pénzügyi ismertetéséhez* (Arch. Ért. 1872). Leszih Andor, *II. Rákóczi Ferenc állítólagos miskolci pénzverdejéről* (NK IV. 1905).

Zsoldos Benő, *II. Rákóczi Ferenc miskolci pénzverdejéről* (NK V. 1906). Daróczy Zoltán, *II. Rákóczi Ferenc pénzeinek változatai* (NK VI. 1907). Rohde Tivadar, *II. Rákóczi Ferenc pénzei és emlékérméi*. 1. *Rákóczi pénzverése* (NK VI. 1907). Budai Antal, *Pótlék II. Rákóczi Ferenc pénzeinek lajstromához* (NK VII. 1908). Bervaldszky Kálmán, *Rákóczi szepesvári pénzverése* (NK IX. 1910). Rudnay Gyula, *Warou Dániel körmeőbányái fővesznök, 1674—1729* (NK XXXII—XXXIII, 1933—1934). Éles Géza, *II. Rákóczi Ferenc kiadatlan négypolturús pénze* (NK XLII. 1943).

I. 464—466. 1. A szécsényi országgyűlésre (1705) újabban: Esze Tamás, *A kurucok első országgyűlése* (Ref. Egyház 1955. okt. 1.). A szécsényi országgyűlésen fontos szerepet játszó vallásügyi problémára, Rákóczi valláspolitikájára ugyancsak Esze Tamás, *II. Rákóczi F. és a reformátusok* (Kálvin Kalendárium 1952, 60—64), és uő, *II. Rákóczi Ferenc szabadságharcának emlékezete* (Ref. Egyház 1954. jan. 15), és uő, *Református prédikátorok folyamodványai II. Rákóczi Ferenzhez* (Bp. 1951, kny. Ref. Egyház). A Spinola-féle keresztény uniók mozgalom feléledésére Rákóczi alatt ld. Nigrini Sámuel (ev. lelkész) egykorú munkáját: *Consilia Henetica, circa unionem ecclesiasticam catholico-evangelico-reformatorum* (Zsolna, 1707); vö. Esze Tamás, *Rákóczi „eretneksége”* (Az Út 1952, 26. sz.).

Rákóczi utasításaiból a különböző megyékbe kiküldött egyházügyi biztosok számára Bereg, Ugocsa, Szatmár és Szabolcs megyék biztosainak utasítását kiadta L(évy) J(ózsef) (Sárospataki Füzetek 1862, 346—348); Bars, Komárom és Esztergom megye biztosainak utasítását pedig Liszkay József (Magy. Prot. Egyh. Isk. Figy. 1875, 418—420). — Ezek mellett néhány más pótlás: Révész Imre, *A tiszántúli reformált lelkészek kérelme II. Rákóczi F. fejedelemez s a fejedelem válasza* (Sárospataki Füzetek 1869). Thaly Kálmán, *A zircz-czisterczek adminisztratora a Rákóczi-korban* (Sz 1881, 768). Némethy Lajos, *A Jézus-társaságbeli lelkészkedése Pesten, 1703—1710* (Religio 1887), és uő, *II. Rákóczi Ferenc és a zaborhegyi Kamalduliak* (Sz 1910, 824). — Az ónodi gyűlés anyagához: K(emény) L(ajos), *Kassai követek az ónodi országgyűlésről* (TKA 1916, 162—164).

I. 467—468. 1. A régebbi történetírás nem tisztázta megfelelően Erdély szerepét a Rákóczi-szabadságharcban, különösen az első időszakban. E hiányt pótolta az 1704 júliusig terjedő időszakra (az idevágó irodalom és források értékelő ismertetésével) Várkonyi Ágnes, *A Rákóczi-szabadságharc kibontakozása Erdélyben* (Sz 1954, 15—73).

Pótlásul megemlíthető még, hogy az 1706-i medgyesi és az 1707-i beszercei kuruc országgyűlések végzéseit Csutak Vilmos ismertette (György Lajos szerk., *Márki-emlékkönyv*, Kolozsvár, 1927).

I. 468—469. 1. A szabadságharc külpolitikai vonatkozásaihoz a nemrég elhunyt neves szovjet történész, J. V. Tarle előadását kell megemlítenünk: *Rákóczi és az európai nagyhatalmak* (Magyar Történész Kongresszus, Bp. 1954, 84—111), valamint Várkonyi Ágnes rövid ismertetőjét: *II. Rákóczi Ferenc és I. Péter* (Szovjet Kultúra 1953, 7. sz., 27—29). Lengyel vonatkozásban sok érdekes adat: József Feldman: *Polska w dobie wielkiej wojny pótnocnej, 1704—1709* (Krakkó, 1925).

Az I. 468. 1. alulról a 21. sorban id. Heigel-féle cikk közelebbi lelőhelye: Sitzungsberichte der k. bayr. Akademie der Wissenschaften (München, 1885, 117—146). — Horváth Jenő, *Francis Rákóczi II and England* (Danubian Review 1935). Klement János Mihályra: Karl v. Weber, *Aus vier Jahrhunderten* (Mitteilungen aus dem Haupt-Staatsarchiv zu Dresden, Lipsce, 1857/58, I. 167—242).

I. 469. 1. A szabadságharc második szakaszának hadi eseményeihez új tanulmány: Perjés Géza, *Esztergom 1706. évi ostromai és az ostromokkal kapcsolatos hadműveletek* (HK 1954, 2. sz., 136). A kuruc ügy állására a Dunántúlon: Esze Tamás, *Várbeli népnek könyörgése a kuruc Simontornyán 1709-ben és 1710-ben* (Ref. Egyház 1952, 6. sz.).

I. 470. I. 17. sor : az *Érsekújvár árulói* (Sz 1904, 698) c. tanulmány szerzője helyesen : Takáts Sándor ; Thaly csak a másik, utána id. érsekújvári vonatkozású cikket írta.

I. 471—472. I. Az emigráció irodalmához : Kemény József gr., *Bujdosó II. Rákóczy Ferenc és Vay Adám szomorú emléke* (Árpádia II. 1835). Szádeczky Lajos, *Rákóczi és a bujdosók hamvai* (Kolozsvár, 1902, kny. FM), és uő, *Konstantinápoly és magyar emlékei* (Bp. 1903). Récey Viktor, *A Rákóczy-templom Konstantinápolyban. A helyszínén tett kutatások nyomán* (Bp. 1905, kny.). Bartucz Lajos, *II. Rákóczi F. hamvai* (Természettud. Közöny 1935. és kny.).

Legújabban Esze Tamás, *A száműzött Rákóczi* (Az Út 1955, 3. sz.).

18. A XVIII. század, 1711—1790 (II. 15—305. I.)

II. 16. I. Kisebb pótlások : Thaly Kálmán, *Károlyi Sándor versei az „ül-Károlyi”-ról* (Sz 1873, 513). Takáts Sándor, *A Harruckern és a Károlyi-család* (Vas. Újs. 1895).

II. 18. I. Egy újabb kiegészítés : Klaniczay Tibor, *Hermányi Dienes József ismeretlen munkája* (ITK 1954, 58 ; egy ének).

II. 20. I. Bél Mátyás három levelét (1725—1731) kiadta Keller Imre (TT 1905, 457).

II. 23. I. A külföldi utazók közt fölemlíthető még két angol lelkész, R. Pocock és Jeremiah Milles leírása Magyarországról, 1736 ; ism. Fest Sándor (PSz 1935, 247).

II. 24. I. A külföldön járt magyarok sorához : Takáts Sándor, *II. Péter cár magyar nevelője (A magyar múlt tarlójáról)*, Bp. é. n. 369—379 ; Zékány Jánosról, aki I. Péter kíséretében Oroszországba került s ott három évtizedet töltött).

I. 28. I. A korszak fő problémáival foglalkozó, általános irodalomhoz, és azon belül is a Habsburg-birodalomhoz fűző viszony értékeléséhez megemlítendő Ember Győző új tanulmánya : *Die absolute Monarchie der Habsburger als Hinderis der ungarischen nationalen Entwicklung (Études des délégués hongrois au Xe congrès international des sciences historiques)* (Bp. 1955, 73—100), mely a Habsburg-hatalomnak fejlődésünket gátló, hátráltató hatását elemzi áttekintő tárgyalásban. E kérdések szóba kerültek egyébként az egyetemi tankönyvek vitáin is ; ismertetésüket l. fent (III. 46. I.).

II. 30. I. Id. Acsády Ignác népszámlálási módszerének hibáihoz ld. még Thirring Gusztáv, *Sopron népessége a XVIII. század elején* (Soproni Szemle 1937, 161).

II. 43. I. A halászat irodalmához : Rodiczky Jenő, *A halászat történetéből Magyarországon* (Pozsonyvidéki Lapok 1876), uő, *Adatok Magyarország halászata történetéhez* (Halászati Lapok 1884), és uő, *A hal hazánk múltjában* (Halászat 1905).

II. 44—46. I. Az állattenyésztés irodalmához : Zoltai Lajos, *Debrecen város ménese, gulyája a XVIII. század első felében* (MGSz 1905). Bereczki Imre, *Adatok Ecseg társadalomrajzához* (Ethnographia 1947., a pusztai társadalom a XVIII—XIX. században). Inczei Géza, *A jószág leírása Szegeden a XVIII. században* (MNY 1954, 496—501). — Balogh István, *Határhasználat Hajduböszörményben a XVIII. században* (Ethnographia 1954, 441—457 ; 1955, 409—426). A Kaunitz-család felvidéki birtokára ld. S. Drkal tanulmányát (Časopis Matice Moravské 1951, 3—4. sz.).

II. 48—49. Id. A parasztság történetéről ld. *Tanulmányok* c. kötetet (Bp. 1953), ismertette Nagy Erzsébet (Sz 1955, 490—496). — A parasztság egykorú életének részletes és sikerült ismertetését adja újabban Wellmann Imre, *A parasztság helyzete az 1767. évi úrbérrendezés előtt* (Sz 1955, 551—587 ; részlet a készülő egyetemi tankönyvből, a végén jegyzetekkel). — H. Balázs Éva, *A Jobbágy-levélek ügyében* (Sz 1955, 721—722 ; válaszol az éles kritikára, melyben a nyelvészek c. kiadványát részesítették).

A népi építkezés kérdése és irodalma komoly figyelemben részesült az utóbbi időben: Gunda Béla, *A népi építkezés kutatásának módszere* (TOK IV. 1954, 73—102, hozzászólásokkal), és uő, *A magyar népi építkezés kutatása a két világháború között és annak kritikája* (TOK V. 1954, 372—408; hozzászólásokkal és irodalommal). Ld. előzőleg Vajkai Aurél, *A magyar népi építkezés és lakás kutatása* (Bp. 1948, A magyar népkutatás kézikönyve c. sorozatban). Egy újabb, helyi vizsgálat: Barabás Jenő, *Népi építkezés Hódmezővásárhelyen a XVIII. században* (Ethnographia 1954, 441—457). Általában: Korompay György, *A magyar falu településtörténete és település fajtái* (Magyar Építőművészet 1954, 186—195, illusztrációkkal).

II. 50. I. A gödöllői irodalomhoz újabban: Abella Miklós, *Néhány adat a gödöllői járás településeinek 1720-tól napjainkig tartó fejlődéséhez* (Földr. Ért. IV. 1955, 3. f. 331—347). — A dunántúli földesúri telepítésekhez: Bartal Aurél, *Fadd monográfiája* (Pécs, 1941).

II. 64. I. Egy egyházi földesúri város kísérleteire (1745, 1786) a városi rangot elérni: Szántó Imre, *Eger püspöki város úrbéri és felszabadulási pere a 18. században* (Eger, 1954; ism. Ruzsás Lajos, Sz 1955, 142). A régebbi irodalomból Debrecenhez: Zoltai Lajos, *Domokos Márton debreceni főbíró és kora, 1725—1764* (Debreceni Képes Kalendárium 1909).

II. 73. I. A Kazy János neve alatt felvett *Magnus pacis Vindex* (1719) c. iratot Szinnyei (Magyar Írók III. 1039) figyelmeztetése szerint Gassner János jezsuita írta. — Savoyai Jenőre újabban: Max Braubach, *Prinz Eugen und das 18. Jahrhundert* (HZ 1955, 273—296).

II. 77. I. A 10. sorból kimaradt néhány szó; helyesen a szöveg így hangzik: Preyer János, *A bánsági zsidók állapota a XVIII. században* (Temesvári Emlékkönyv 1873).

II. 78. I. Saygho Benedek főpát naplójegyzeteit Németh Ambrus két részben közölte: először az 1723—1725 közti jegyzeteket (TT 1901, 387, 513), azután az 1722-ből valókat (TT 1909, 321).

II. 90. I. Az 1712-i büntetőtörvénykönyv-javaslat szerzőjére: Pauler Tivadar, *Bencsik Mihály jogtudós jellemzése* (Pest, 1855, kny. AKÉ); uő, ott idézet jogi enciklopédiájának megjelenési évszámai: 1851—1871.

II. 103—104. I. Kiegészítések a közölt irodalomhoz: Marczali Henrik, *Az osztrák örökösödési háború története* (Bp. Sz 1897). Sebestyén József, *Adatok gr. Nádasdy Ferenc tábornagy életrajziához* (HK 1917, 13.).

II. 108. I. A 23. sorban a *Lelki szem-gyógyító* (1725) fordítója helyesen: Horváth Gábor.

II. 109. I. A 8. sorban idézett, *Mariophilii poetae historia* c. irat szerzője Szinnyei (Magyar Írók XI. 1198) szerint Rost Tamás.

II. 110. I. A 31. sorban szereplő név helyesen: Gyalogi János.

II. 111. I. Ráday Pál búcsúztatójához idézünk még egyet: Veresmarti Víg Sámuel (ref. lelkész), *Az emberi nyavalyás testnek romlandó sátor* (H. n. 1735). Ráday síriratára ld. egyébként Thaly Kálmán (Sz 1870, 258) és Széll Farkas (Sz 1873, 296) közléseit.

II. 114. I. A katolikus egyház viszonyait tárgyaló anyaghoz: Petrák Mihály, *Acsády Ádám veszprémi püspöksége, 1725—1744* (Veszprém, 1949; A veszprémi egyházmegye múltjából 13).

II. 120. I., a 32. sorban a szatmári ref. egyházmegyéről írt adatok szerzője helyesen: Kiss Áron.

II. 130—132. I. Az iskolatörténeti irodalomhoz: Ruby József, *Az eperjesi kir. kath. főgymnasium története, 1673—1890* (Értesítő 1891). Pruzsinszky Pál, *A kisújszállási ev. ref. főgymnasium története* (Mezőtúr, 1896). Tóth Endre, *Az Adásztevelre száműzött pápai főiskola, 1753—1783* (Pápa, 1934). Nátafalussy Kornél, *Adalékok a rozsnyói középtanodák keletkezésének történetéhez* (Rozsnyó, 1876. kny. kath. főgimn. ért.). Csomor Lajos, *A sáros-pataki kollégium bajai 1724—25-ben* (Adalékok Zemplén vm. tört.-hez 1915, 123, 237). Sopronra: Kuczogi Marcell, *A 300 éves gimnáziumunk története* (Soproni bencés gimn. ért. 1936), és legújában Németh Sámuel, *A soproni liceum tanulóinak külföldi tanulmányai, 1680—1782*. (Soproni Szemle 1955, 99). Velinszky Ferenc, *Székesfehérvár sz. k. város elemi népiskoláinak története, 1696—1896* (Székesfehérvár, 1903). Tölcséry Ferenc, *A veszprémi rk. főgymnasium története, 1711—1895* (Veszprém, 1895, kny. Értesítő).

II. 133. I. Újabb adalékok a német egyetemek egykorú magyar vonatkozásához : a Göttingában tanult hazai diákok névsorát (1734—1831) először közli pontosan Borzsák István, *Budai Ézsaiás és klasszika-filológiánk kezdetei* (Bp. 1955, a IV. sz. függelékben); ism. Esze Tamás, TOK 1956, 219—227). — A jénai egyetem magyarországi diákjainak szerepére nemcsak adataiban érdekes (a XVII—XVIII. századra), hanem — s ez külön kiemelendő — irányában, felfogásában is új kezdeményezést képvisel Feyl, Othmar, *Die führende Stellung der Ungarländer in der internationalen Geistesgeschichte der Universität Jena* (Wissenschaftliche Zeitschrift der Friedrich Schiller-Universität Jena, 1953/54, 399—445); újat annyiban, amennyiben felszámolja a régebbi német történetírást azon hibáit, hogy témáit hatalmi terjeszkedés igazolására és annak bizonyítására igyekezett felhasználni, miszerint a szomszéd kelet-európai népek mint kiskorúak speciális német gyámságra szorultak a múltban és persze nemcsak a múltban. Amennyire gátolta és hamis vágányra vitte az ilyen típusú „délkelet-kutatás” egyebek közt a magyar—német kulturális kapcsolatok igazi feltárását és értékelését, annyira várható, éppen az imperialista ízű irodalom e rossz hagyományaitól, teherterheléstől megszabadult kezdemények nyomán, e kapcsolatok igen gazdag történelmi fejezeteinek és a bennük rejlő pozitívumok, kulturális értékek jelentőségének igazi értékelése az érdekelt népek, így a magyar kutatás részéről is. Említendő itt még e tekintetben, magyar vonatkozású adatai miatt is, egy másik újabb tanulmány: Winter, Eduard, *Die Pflege der west- und südslavischen Sprachen in Halle im 18. Jahrhundert. Beiträge zur Geschichte des bürgerlichen Nationwerdes der west- und südslavischen Völker* (Berlin, 1954); az említett két munkának és a bennük jelentkező kezdeményezésnek mérlegelésére ld. Szent-Iványi Béla, *Új német művek a magyar—német kulturális érintkezésekről* (FK 1955, 4. sz., 562—564).

II. 136. I. A XVIII. századi könyvtártörténethez érdekes adatokat hoz újabban Segesváry Viktor, *Egy magánkönyvtár a XVIII. században. Ráday Pál és Ráday Gedeon a magyar kultúra szolgálatában* (Ref. Egyház 1955, 9. sz.)

II. 137. I. A jezsuita történeti iskolához : Erdélyi Károly, *Bzenszky Rudolf, 1631—1715* (EM 1902).

II. 138. I. Kiegészítés : ifj. Szinnyei József, *Czvittinger Dávid* (Figyelő 1877).

II. 141. I. Turóczi-Trostler József id. kutatásaihoz l. még újabb tanulmányát, az ismeretlen középkori szerző vágáns dalának utóéletére : *Az Archipoeta és a magyar irodalom* (Bp. 1954, kny. ITK 1953, 97—109).

II. 146. I. Pestbuda, illetve közelebbről a Vár építéstörténetére hatalmas anyagot hoz a Dercsényi Dezső által szerk. *Magyarország műemléki topográfiája* c. sorozat legújabb kötete : *Budapest műemlékei I.* (Bp. 1955), Horler Miklós, Borsos Béla, Csemegi József és mások tollából ; ugyanitt található Gerő László, *A budai várpalota története 1441-től napjainkig* (289. sk. I.) c. tanulmánya is ; az utóbbi tollából még : *A budai várpalota rövid építéstörténete* (TOK 3. sor. II. 1951, 53—60).

II. 146. I. Szendrei János id. tanulmányának alulról a 6. sorban címe helyesen : *A meggyasói ref. templom magyar stílusdíszítményei* (Magyar Iparművészet 1901).

II. 147. I. Az egykorú zenéhez : Kodály Zoltán, *Magyar táncok 1729-ből* (NyOK II. 1951, 17).

II. 159. I. A 30-as éveknek olykor témaválasztása is Mária Terézia kormányzatának jótékony intézkedések szemzőgéből való értékelését igyekezett alátámasztani : Gönczt Magdolna, *Az árvaházak kialakulása Mária Terézia korában* (Bp. 1933, d).

II. 160. I. Lázár János gr. erdélyi kormányzó elnök egykorú életrajza olvasható Kovásznai Sándor, *Carmina e regalia* (Trajecti 1782) c. kiadványában; I. még Lázár Miklós gr., *A gr. Lázár-család* (Kolozsvár, 1858).

II. 162. I. A telepítési biztosi minőségben említett Kempelen Farkas sokoldalú életére, találmányaira stb. ld. újabban Kőszegi Imre és Pap János népszerű, de bibliográfiát is nyújtó könyvét: *Kempelen Farkas* (Bp. 1955); emellett: Pap János, *Kempelen Farkas* (Újítók Lapja 1954, 2. sz.). Tornáry Mária, *Kempelen Farkas* (Bányászati Lapok 1954, 374). Szentmihályi János, *Kempelen Farkas egy könyvtárról* (Könyvtáros 1954, 3. sz.).

II. 166. I. A 3. sorban id. méhészeti munka szerzőjére: Németh Sámuel, *Torkos József* (Soproni Szemle 1942, 141).

II. 168. I. A majorsági gazdálkodás és a jobbágyviszonyok problémájának helyi vizsgálatára I. újabban Szántó Imre, *A parasztság kisajátítása és mozgalmai a gr. Festeticsék keszthelyi ágának birtokain, 1711—1850* (Bp. 1954). Egy rövid, de igényes tanulmány: Degré Alajos, *A jobbágyvárvák kifosztása a feudális Magyarországban* (Pécs, 1954, kny. a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtud. Karának Évk.; ism. Szabad György, Sz 1955, 521). A korábbiakból megemlíthetjük még Molnár Józsefnek a paraszti sors egy-egy mozzanatát megvilágító történeti néprajzi adalékait is (Ethnographia 1945, 1946). Takáts Endre, *Sopron megyei jobbágylevelek a 18. századból* (Soproni Szemle 1955, 18—32).

II. 181. I. A bécsi kormányzók egykorú viszonyaihoz: Takáts Sándor, *A magyar és az erdélyi udvari kancelláriák palotái Bécsben* (Sz 1906, 781).

II. 185. I. A mádэфalvi siculicidium visszhangjára a költészetben I. Klaniczay Tibor, *Beszámoló a Román Népköztársaság könyvtáraiban végzett kutatásaimról. Adalékok kéziratok énekeskönyveink történetéhez* (NyOK V. 1954, 345—384).

II. 189. I. Egy kiegészítő adalék: Lehoczky Tivadar, *Gúnyirat az 1764-iki országgyűlés idejéből* (TT 18:8, 562).

II. 190. I. A Drexelius-féle munka magyar irodalmára I. Esze Tamás, *A magyar napraforgó virág* (E 1943).

II. 192. I. Az urbárium körüli időszak dunántúli forrongásaira I. Fodor Henrik, *A Vas megyei parasztmozgalmak 1765—1767. Beiczky István munkássága* (Szombathely, 1955). Az urbárium problémájának újabb megvilágítása ma már elpusztult bécsi levéltári anyag felhasználásával: Eckhart Ferenc, *A bécsi udvar jobbágypolitikája a XVIII. század második felében* (Sz 1956, 69—125).

II. 193. I. A bécsi udvar parasztpolitikájával és a parasztság viszonyaival birodalmi körben foglalkozó, külföldi irodalom újabb termékei: E. Murr Link, *The Emancipation of the Austrian Peasant, 1740—1798* (New York, 1949), és Georg Grill, *Die Robot in Oberösterreich* (Bécs, 1952, Forschungen zur Geschichte Oberösterreichs, Bd. I; a középkortól kezdve tekinti át a robot alakulását és adatokat hoz annak emelkedésére a XVIII. században). A román parasztság egykorú viszonyaira I. újabban: Andrei Őtetea, *Le second asservissement des paysans roumains, 1746—1821* (Nouvelles études d'histoire, Bukarest, 1955, 299—312).

II. 197. I. Kiegészítés: Pesty Frigyes, *Fiume közjogi helyzete* (Sz 1882, 662).

II. 202. I. F. Maass kiadványai mellett a jozefinizmussal foglalkozó újabb irodalom sorából megemlíthető Eduard Winter, *Der Josefismus und seine Geschichte* (1953) c. munkája; a korábbiak közül pedig: Fritz Valjavec, *Der Josephinismus* (München, 1945).

II. 213. I. Az egykorú történetírókhoz: Tóth László, *Palma Károly Ferenc élete és munkái* (Rózsahegyí főimn. ért. 1914). — Pray Györgynek a szövegben csak futólag érintett vitáiratai: *Epistola responsoria ad dissertationem apologeticam Josephi Innocentii Desericii*

(Nagyszombat, 1762), és uő, *Epistola responsoria ad partem primam dissertationum Benedicti Cettonis* (Nagyszombat, 1768).

II. 215. I. Néhány kiegészítő adalék: Szalay Károly, *Bod Péter életrajza és egyháztörténeti munkája* (Prot. Egyh. Isk. Lap 1885–1886). Révész Kálmán, *Bod Péter Egyháztörténete* (uo. 1885). Török István, *Adalék Bod Péter életrajzához* (Prot. Közöny 1887). — Külföldre szakadt orientalistáinkról: Péchy Imre, *Uri János* (Figyelő 1876).

II. 218–219. I. A korszak irodalmi problémáira I. Barta János referátumát az irodalomtörténész kongresszuson: *Eredmények és feladatok a felvilágosodás és a reformkor magyar irodalmának kutatásában* (NyOK II. 1951, 99–120, hozzászólásokkal), főleg pedig Waldapfel József összefoglaló monográfiáját: *Magyar irodalom a felvilágosodás korában* (Bp. 1954), mely a fejlődésnek Bessenyeitől Csokonaiig és Fazekas Mihályig való rajzán túl, illetve azt megelőzően, külön vizsgálat alá vesz egyes főbb kérdéseket: így azt, hogy az irodalomban miként tükröződik a gyarmati sorstól való félelem és a nemzeti mozgalom. Itt említhetjük meg a felvilágosodás és a reformkorszak irodalmából vett szemelvények kötetét is, ugyancsak Waldapfel József szerkesztésében: *Magyar irodalmi szöveggyűjtemény* (II. Bp. 1952). — Bessenyeit illetően Gálos Rezső biográfiájának egy félreértését kiigazítja Baróti Dezső, *Bessenyei György furcsa gazdálkodási nézetei* (ITK 1953, 228–230). Bruckner János, *Bessenyei és kora politikai filozófiája* (ITK 1954, 21–42) szerint Bessenyei a törvény előtti egyenlőség és a közteherviselés gondolatáig is eljutott volna; vö., *Bessenyei György kiadatlan filozófiai műve* (Filozófiai Értesítő 1955, 96–115; közléssel). Mátrai László, *Haladó magyar filozófiai hagyományok* (Bp. 1955, Lenin Intézeti előadások sokszorosított jegyzete) arra az eredményre jut, hogy Bessenyei nem (mint Waldapfel József mondja) Robinet, hanem Holbach materialista irányának követője volt; ld. még, szintén általános, szélesebbkörű problémafelvetéssel, ugyancsak Mátrai László, *A magyar felvilágosodás kutatásának néhány filozófiai problémája* (TOK IV. 1954, 57–71, hozzászólásokkal).

II. 219. I. A bécsi irodalmi élet francia vonatkozásaihoz megemlíthető még: Witenetz Júlia, *Le théâtre français de Vienne, 1752–1772* (Szeged, 1932, d.).

II. 222–223. I. Néhány pótlás: Nagy Iván, *Barcsay Ábrahámnak feleségével folytatott levelezéséről* (ITK 1893). Takáts Sándor, *Barcsay Ábrahám ismeretlen levelei* (Vas. Újs. 1904). — Geréb László, *Fekete János kiadatlan antiklerikális verseiből* (IT 1950). — Péchy Imre, *Orczy Lőrinc* (Figyelő 1876). Zlinszky Aladár, *Idegen elemek Orczy költeményeiben* (EPHK 1889).

II. 225. I. Révai Miklóshoz egy újabb adalék: Benda Kálmán, *Révai Miklós ismeretlen levele 1790-ből* (ITK 1954, 76).

És néhány pótlás: ifj. Szinyei József, *Révai Miklós* (Pozsony, 1885, Magyar Helikon). Récsey Viktor, *Révai Miklós levelei Paintner Mihályhoz* (Bp. 1898, kny. ITK). Jenei Ferenc, *Irodalmi élet Győrött a XVIII. sz. végén* (CsEkv 1934).

II. 226–229. I. Az iskoladrámákban jelentkező népi befolyás elemzése újabban: D. Dömötör Tekla, *Népies színjátszó hagyományaink és az iskoladráma* (Eötvös L. Tudományegyetem Bölcs. Kar. Évk. Bp. 1953, 194–218). — Az előadások zenetörténeti vonatkozásairól egy új tanulmány: Murányi Róbert, *Két XVIII. századi iskoladráma dallamai* (Bp. 1954, kny. Zenetudományi tanulmányok II. 501–507).

A régebbi irodalomból, néhány ma sem mellőzhető adalékkal: Nagy Sándor, *Hazai tanodai drámák. Adalék a M. Nemzeti Múzeum könyvtárában található tanodai drámák bibliográfiájához* (MK 1883, németül URe). — Az egykorú szerzőkhöz egy kiegészítés: Nagy Iván, *Juhász Máté* (ITK 1893).

II. 231–232. I. Az eszterházi „Magyar Verszáliára”, a sopronhorpácsi és nagycenki Széchényi-kastélyra, és általában a XVIII. század főúri kastélyaira

és falusi templomaira újabban bő anyag : Csatkai Endre (és mások), *Sopron és környéke műemlékei* (Bp. 1953). A budai királyi vár belső berendezéséről a XVIII—XIX. században új tanulmány : Voit Pál, *A budai várpalota interieurjei* (Budapest régiségei XVI. 221—242).

II. 232. I. A 29. sorban id. szerzőnév helyesen : Szmracsányi Marianne. A helyi építészethez : Tragor Ignác, *Vác műemlékei és építészete* (Vác, 1930 ; ism. Sz 1932, 354).

II. 233. I. Az egykorú festészet első összefoglaló, monografikus ismertetése : Garas Klára, *Magyarországi festészet a 18. században* (Bp. 1955) ; e munkának mint kandidátusi értekezésnek vitája Pigler Andor és Vayer Lajos felszólalásaival nyomtatásban is megjelent (Művészettört. Ért. 1955, 2. sz., 270—282).

II. 239. I. Egy újabb sajtótörténeti vonatkozású adalék : Csatkai Endre, *A Magyar Hírmondó, az első magyar újság és az érmészet* (NK 1952—52, 69).

II. 221. I. A Kovachich-féle Merkur von Ungarn ellen kiadott röpirat (1786) szerzője J. G. Prabner név alatt tulajdonképpen Pray György lett volna, Szinnyei (*Magyar Írók* XI. 115) szerint.

II. 245. I. II. József értékelésének problémájára cseh részről I. J. Macek fejtegetéseit (Sz 1953, 677). Tanulságos szempontokat vetett fel újabban az egyetemi tankönyv megfelelő részének vitája is ; ennek beszámolóit a kötet elején (III. 46. I.) idéztük.

II. 250. I. Tessedikről újabban egy önállóan megjelent, igen használható életrajz : Wellmann Imre, *Tessedik Sámuel* (Bp. 1954) ; és egy vázlatos útmutató előadónak : Vincze Ferenc, *Tessedik Sámuel, a magyar agrártudomány előfutára* (Bp. 1954).

II. 253—254. I. A parasztság viszonyairól új tanulmány (részlet az egyetemi tankönyvből) : H. Balázs Éva, *A parasztság helyzete és mozgalmai, 1780—1787* (Sz 1954, 547—568).

II. 258. I. A dunai hid problémáját fölvető Balla megyei mérnökre : Fodor Ferenc, *Balla Antal élete és műszaki munkássága, 1739—1815* (Bp. 1953 ; Műszaki Egyet. Közp. Könyvtára, Műszaki tudománytört. kiadványok 2).

II. 260. I. Az osztrák kereskedelem irodalmához : Hans Halm, *Habsburgischer Osthandel im achtzehnten Jahrhundert: Österreich und Neurussland. II. Donauhandel und -schifffahrt; 1781—1787* (München, 1954).

II. 270. I. A premontreiekre II. József idején I. Tóth-Szabó Pál, *Mallyó József* (Sz 1901, 231 ; rendtörténetirő, 1779—1787 közt naplót is vezetett) ; Mallyóra I. még Hermann Egyed tanulmányát (Szt. Norbert Emlékkönyv, Gödöllő, 1934). A jozefinizmusra vonatkozó újabb irodalmat fent (ad II. 202. I.) idéztük. Kiegészítésül a régebbi hazai anyagból : Hörk József, *A josephinizmus hatása az állam és egyház közti viszonyra Magyarországon* (Pozsonyi ev. theol. akad. évk. 1897).

II. 272. I. A *Der dankbare Protestant* (1781) c. röpirat szerzőjének I. A. W. kezdőbetűi helyesebben így oldhatók fel : Johann Andreas Wieland (vö. Szinnyei, *Magyar Írók* XIV. 1556—7).

II. 279. I. A felsőfokú oktatás irodalmához : Bajkó Mátyás, *A debreceni felsőoktatás a felvilágosodás korában* (Acta Universitatis Debreceniensis I. 1954). Fodor Ferenc, *Az Institutum Geometricum. Az Egyetem Bölcsészeti Karán 1782-től 1850-ig fennállott Mérnöki Intézet* (Bp. 1955).

II. 305. I. Ráday Gedeon szerepére újabban : Zsindely Endre, *Ráday Gedeon élete és munkássága* (Ref. Egyház 1955, 16. sz.). Gálos Rezső, *Leváltári adatok Ráday Gedeon diákkoráról* (ITK 1953, 268—272). A korábbi irodalomból : Vas Margit, *Ráday Gedeon élete és munkássága* (Bp. 1932).

II. 316. l. Az 1790-es évek lengyel politikai törekvéseire, társadalmi-gazdasági összefüggéseire, a korábbi idevágó irodalom vizsgálatával l. a XVIII—XIX. század fordulójának e problémáival kapcsolatos lengyel tud. ülősszak anyagát (Przegląd Historyczny 1951, 1. sz.). Eszmetörténeti adatainak gazdagsága miatt megemlíthető még Jean Fabre részletes (az 1791. májusi alkotmányreformra is kitérő) könyve: *Stanislas-Auguste Poniatowski et l'Europe des lumières* (Paris, 1952).

II. 319. l. Bónis György idézett Hajnóczy-könyve vitákat váltott ki, jelöl annak, hogy XVIII. századvégi történetünk, főleg az 1785—1795 közötti, korszakhatárt is magában foglaló évtized, még sok megoldatlan problémát rejt magában. A könyv ismertetésében Bruckner János (ITK 1954, 360) a szerzővel szemben Hajnóczy forradalmár volta mellett foglalt állást. A jelen sorok írójának saját véleményét illetően legyen szabad az egyetemi tankönyv-vitán (vö. Sz 1955, 455) és előzőleg a könyvről tartott akadémiai vitán általa elmondottakra utalni; e vita kivonatos anyaga (több hozzászólással) nyomtatásban is megjelent (TOK 1955, 107—121). L. még: Kosáry Domokos, *Hajnóczy József* (Élet és Tudomány 1955, 21. sz.). Csizmadia Andor, *Hajnóczy József* (Természet és Társadalom 1954, 9. sz.). Az 1790-es évek politikai írói: Hajnóczy, Martinovics felfogását is elemzi Szabó Imre, *A burzsoá állam- és jogbölcselet Magyarországon* (Bp. 1955).

II. 323. l. Laczkovics Jánosnál megemlíthető még alábbi névtelen irata is: *A magyar történeteknek rövid rajzolata* (Pest, 1792).

II. 325—326. l. Scheiber Sándor, *Az Arany idézte „Bábel tornya”* (ITK 1953, 216) rámutat, hogy itt a Hoffmann-féle röpiratról van szó, melyre más (egykorú) íróinknál is találhatók célzások; uő, azonban nézetem szerint tévesen tulajdonítja Zillner, *Grosse Wahrheiten* c. iratát ismét Hoffmannnak. Ez utóbbi iratot illetően viszont felemlíti Merker Ilona, *Grosse Wahrheiten und Beweise...* kritikái ismertetése (Debrecen 1930) c. dolgozatát.

Az aulikus röpiratok közé egyébként odasorolhatjuk még Lányi József (kancelláriai referens, udvari tanácsos: *Reflexiones ... quibus evincitur filium successionis Aug. Domus Austriacae ... interruptum non esse c.*, 1790 júniusában készült kéziratát is (OSzKK Quart, Lat. 412).

II. 331. l. *A Jézus társaságbeli szerzeteseinek Khinából való ki-űzetése* c. névtelen röpirat átdolgozója minden valószínűség szerint Laczkovics János volt.

II. 335. l. *A Censura Tentaminis* (1790) c. névtelen röpirat szerzője valószínűleg a más iratokkal is szereplő Kenyeres József volt.

II. 338. l. Pray György id. irata mellől kimaradtak azon röpiratai, melyeket Crudy Dániel ellen írt, annak *Sola salvifica* c. iratával, ill. válaszával kapcsolatban, és melyekre a II. 334. lapon Crudy szövegénél hivatkozás is olvasható; ezek: (névtelenül), *Animadversiones in libellum cui titulus: Sola salvifica ad trutinam rationis et revelationis expensa. Ad rectum revelationis et rationis usum exactae* (H. n. 1791), és (uő), *Ad autorem nullitatis animadversionum in libellum, cui titulus: sola salvifica ad trutinam rationis et revelationis expensa ad rectum revelationis et rationis usum exactarum epistolae III familiares* (Pest, 1791).

II. 344. l. A francia események visszhangjára adatok az egykorú sajtóból, levelezésekből: Gesmey Borbála, *Les débuts des études françaises en Hongrie, 1789—1830* (Szeged, 1938, d).

II. 353—354. l. Az 1790-es parasztmozgalmak egykorú dokumentumaihoz: Jenei Károly, *„Úr dolgára paraszt ne menjen”*. *Parasztkiáltvány terjesztése Fejér megyében 1790-ben* („Fehérvár”, 1955, 2. sz., 181—187).

II. 370—371. l. Az I. sorban idézett énekszerző ev. lelkész neve helyesen: Perlaki Dániel. — A protestáns (református) zsinatra l. még: Révész Kálmán, *Az 1791. évi budai zsinat naplója* (PSz 1896). Plachy Andrásához megemlíthető még a zsinathoz írt versezte:

Ad Synodum aug. et helv. conf. quae Budae et Pesthini celebratur (H. n. 1791), uő, „lojalitása” az udvar iránt l. még egy verszetét: *Fidelitas Hungarorum erga regem* (Neosolii 1791).

II. 374. I. Busa Margit, *Adalék Gvadányi műveinek bibliográfiájához* (ITK 1955, 100—103).

II. 385. I. Skerlecz Miklós közgazdasági felfogására, törekvéseire l. újabban Mátyás Antal elemzését: *Egy magyar közgazdász a XVIII. századból* (Közgazdasági Szemle 1955, 162—173). Az egykorú gazdasági nézetek fejlődésére és alapjaira l. szélesebb körben uő, *A közgazdasági gondolat kibontakozása Magyarországon 1790—1848-ig* (Bp. 1954, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem soksz. jegyzete).

II. 396. I. A Hajnóczy-féle jegyzeteket Benda Kálmán közölte először: *Hajnóczy József jegyzetei egy nevelésügyi törvénytervezetre* (ITK 1953, 272—285).

II. 403. I. A cenzura elleni gömöri felíratra válaszoló, *Analysis c. aulikus névtelen* rőpirat (1796) szerzőjének Tompa László pozsonyi kanonok tekinthető. — Vajkovic Imre iratai közül ezidőben jelent meg a cenzura kérdéséről: *De censoria librorum disciplina libri duo* (Kalocsa, 1795).

II. 431. I. Nagyváthyról újabb tanulmány: Lázár Vilmos, *Nagyváthy János emlékezete* (Bp. 1955, kny. MTA Agrártud. Oszt. Közl., 245—256).

II. 438. I. Az erdészeti irodalomhoz újabb adatok Érsekújvárról: Szőke Béla, *Egy mezőváros erdeje a XVIII. és XIX. században* (Ethnographia 1954, 222—227).

II. 459. I. A bányászathoz újabb adalék: Faller Jenő, *Sopron szénjogi szerződése, 1791—1946* (Soproni Szemle 1955, 49—67).

II. 465. I. Mérei Gyulának az iparfejlődésről (1790—1848) írt könyvének bírálata: Sándor Vilmos (TOK II. 1952, 107—114).

II. 467. I. A magyar keramika történetének új összefoglalása: Csányi Károly, *A magyar kerámia és porcelán története és jegyei* (Bp. 1954, 79 táblával); uő, *Geschichte der ungarischen Keramik* (Bp. 1954).

II. 467. I. a 23. sorban a nádméz fabrikáról írt tudósítás szerzőjének neve helyesebben: Nagy György.

II. 469. I. Mátyás Antal, *Berzeviczy Gergely közgazdasági nézetei* (Közgazdasági Szemle 1955, 9. sz., 1045—1058). Ugyancsak Berzeviczy gazdasági és társadalmi nézeteit vizsgálja újabban L. Uncovský tanulmánya (Ekonomický Časopis 1954, 5. sz.).

II. 483. I. A főváros irodalmához újabban: Seenger Ervin, *Egy XIX. század eleji pestbudai látkép és tanulságai* (Budapest régiségei XVI. 1955, 243). Gyömrei Sándor, *Budapest gazdaságtörténete a manufaktúra korszakában* (kandidátusi értekezés, melynek tételei nyomtatásban is megjelentek: Bp. 1955).

II. 487—488. I. Az 1790—1825 közti időszak antifeudális mozgalmairól: Komonyi Lászlóné, *A „Doró-lárma”. Felkelés Hajduszentmihályon, 1822—1824* (Debrecen, 1954). Egy, a debreceni diákok közt elterjedt versre 1825 körül: Komlós Aladár, *Vers a földesurak ellen a XIX. század elejéről* (ITK 1953, 285).

Erdélyre egy régebbi adalék: Kun Róbert, *Néplázadás 1817-ben Felső-Nádasdon* (Hunyad m. tört. és rég. társ. évk. VIII. 1897).

II. 491. I. A *Nemzeti Kulturáról* szóló, id. cikket (TGY 1817) maga Fejér György története, a folyóirat szerkesztője írta.

II. 493. I. A soknemzetiségű ország problémájának s vele a nemzeti mozgalmak kialakulásának összefoglaló jellemzése újabban, a marxizmus klasszikusaitól származó elvi megállapítások alapul vételével: I. Tóth Zoltán, *Quelques problèmes de l'État multinational dans la Hongrie d'avant 1848* (*Études des dél-*

gués hongrois au Xe congrès international des sciences historiques. Bp. 1955, 123—149). — Az újabb irodalomból még megemlíthető itt Perényi József kandidátusi értekezése, ill. annak nyomtatásban is megjelent tételei: *A ruszinok történetének vázlata*, 1800—1918 (Bp. 1954). A XVIII. század végétől kibontakozó, különböző nemzeti mozgalmak társadalmi összefüggéseire, kölcsönhatásaira, kezdődő konfliktusára I. Arató Endre (kéziratos) kandidátusi értekezését: *A nemzetiség kérdés története Magyarországon, 1790—1848* (Bp. 1955), mely az újabb szlovák, jugoszláv és román irodalmat is ismerteti, feltárja jegyzetanyagában. Az újabb szlovák anyagból megemlíti Ján Tibensky tanulmányait: *Fándly* (Pozsony, 1950), és: *J. I. Bajza* (Pozsony, 1955).

II. 501. I. A francia háborúk hazai visszhangjáról adatok: Gesmey Borbála, *Les débuts des études françaises en Hongrie, 1789—1830* (Szeged, 1938, d).

II. 512—518. I. Martinovics filozófiai iratának szövege nyers magyar fordításban, sokszorosított formában hozzáférhető, mint jegyzet-segédanyag Mátrai László előadásaihoz (Bp. 1955, Lenin Intézet). — Martinovics és a jakobinusok problémáival kapcsolatban I. ugyancsak Mátrai László, *A magyar filozófia haladó hagyományainak kérdése a felvilágosodás korában* (AKÉ 1954, 505. sz., 161—168), és előzőleg: Tolnai Gábor, *Az első magyar köztársasági mozgalom néhány kérdése* (NyOK I. 1951, 319—335). Tardy Lajos, *Balugyánszky Mihály* (Bp. 1954, sokban vitatható feldolgozása B. életének, aki a mozgalommal kapcsolatban volt, majd Oroszországban futott be karriert); vö. Agárdi Ferenc, *Magyarok a cári Oroszországban* (Bp. 1955, vázlatos adatok).

Néhány régebbi adalék: Márki Sándor, *Adat a Martinovics ügyhöz* (Vas. Újs. 1869; Nagyvárad Lapok 1869). Magasházy Antal, *Egy lap a Martinovics-féle összeesküvés Zala megyei történetéből* (Balatonvidék, 1897, 18. sz.).

II. 567. I. Napoleon oroszországi vereségének irodalmához szovjet munkák magyar fordításban: M. Bragin, *Kutuzov élete* (Bp. 1949). V. I. Lebegyev, V. K. Nyikolszkij, *Nagy orosz hadvezérek* (Bp. 1950). J. V. Tarle, *Mihail Illarionovics Kutuzov, a hadvezér és diplomata* (Sz 1952, 778—805). N. F. Garnyics, *Az 1812-es honvédő háború* (Bp. 1953). — A Napoleon elleni további harcokra: Berkó István, *Magyarok az 1813—15. évi felszabadító háborúkban* (HK 1954, 3—4. sz., 179—206).

II. 580. I. A századforduló időszakának felvidéki protestánsaira I. Toperczer (János) Sámuel szepesolaszi-i ev. lelkész (1789—1815 közti diariumát említi Szinnye, *Magyar Írók XIV.* 303) egykorú életrajzát: Johann Karl Osterlamm, *Kurze Lebensbeschreibung des ... Herrn S. Toperczer* (Lőcse, 1815).

II. 582. I. A debreceni ref. kollégium irodalmához: Zsigmond Ferenc, *A debreceni kollégium és a magyar irodalom* (Debrecen, 1940). Otrokócsi Nagy Gábor, *Református kollégiumi diákirodalom a felvilágosodás korában* (Debrecen, 1942).

II. 589. I. A Ráday-könyvtárról újabban: Segesváry Viktor, *Egy magán-könyvtár a XVIII. században* (Ref. Egyház 1955. máj. 1.).

Hozzá a régebbi irodalomból: Pruzsinszky Pál—Hamar István, *A budapesti ref. theol. akadémia Ráday-könyvtárának múltja és jelene* (Bp. 1913). Bory István, *A Ráday-könyvtár* (Császár Elemér Emlékkönyv, 1934).

II. 594. I. Budai Ézsaiás tudományos szerepéhez újabban: Borzsák István, *Budai Ézsaiás és klasszikus-filológiának kezdetei* (Bp. 1955).

II. 595. I. Egy-két kiegészítés: Lázár Béla, *Szekér Joachim életéhez* (Figyelő 1888). Klempa Károly, *Fejér György keszthelyi diákévei* (Keszthely, 1944; ism. Sz 1947, 318).

II. 596. I. A nyelvészet fejlődéséhez: Zsirai Miklós, *A magyar nyelvtudomány haladó hagyományai* (NyOK IV. 1953, 307—331). Itt említhető Gáldi

László doktori értekezése, melynek tézisei nyomtatásban is megjelentek: *A magyar szótárírodalom a felújulás korában és a reformkorban, 1779—1838* (Bp. 1954).

II. 597—598. I. A természettudományokhoz: Koch Sándor, *A magyar ásványtan története* (Bp. 1952) és Nádor Györgynek ezt értékelés hiányában, szemponttalanságban elmarasztaló bírálata: *Megjegyzések egy magyar tudománytörténeti munkához* (Bp. 1953, kny. TOK 1952, 447—452).

Az orvostudományok történetéhez pótlás: Sipos Dezső, *A sebészet fejlődéséről a XVIII. században* (Bp. 1904). Kitaiabel Pál irodalmához pedig 1802-i kutatóútjának leírása: *Botanische Reise in Ungarn* (Bécs, 1862—1863).

II. 600. I. Kazinczy debreceni vonatkozásaira: Révész Imre, *Kazinczy és a kálvinista Róma* (PSz 1938).

II. 604. I. A legújabb Batsányi-kiadás, melynél külön kiemelendő a kritikai jegyzetapparátus részletes és alapos volta: Keresztury Dezső—Tarnai Andor, *Batsányi János összes versei* (Bp. 1953; ism. Vargha Balázs, ITK 1954, 256; Koltay Kastner Jenő, NyOK VI. 1955, 495—501, néhány megjegyzéssel a szövegközlés módszerére, amire a szerzők válaszoltak uo. 501—503). — Újabb adalékok még: Baróti Dezső—Tarnai Andor, *Batsányi széljegyzetei a Magyar Museum kötetében* (ITK 1953, 213—216). Gyergyai Albert, *Batsányi és Condorcet* (ITK 1954, 297—299). — Szentjóbíró egy új életrajz: Gálos Rezső, *Szentjóbi Szabó László* (Bp. 1955).

II. 605—606. I. Verseghy irodalmához egy újabb adalék: Tordai György, *Verseghy Ferenc máglyára küldött írásai* (Természet és Társadalom 1953, 12. sz.).

És két régebbi: Négyesy László, *Verseghy Ferenc mint nyelvújító* (Szolnoki főgimn. ért. 1889). Vértess József, *Verseghy Ferenc emlékezete* (Szolnok, 1901).

II. 606. I. Kármánról új életrajz (a függelékben néhány dokumentummal): Gálos Rezső, *Kármán József* (Bp. 1954; ism. Weber Antal, NyOK 1955, 181—184).

II. 607—609. I. Csokonai — éspedig az élő, plebejus Csokonai, és nem az ellenforradalmi korszak szalonképes rokokó-költővé veszélytelenített Csokonaija — születésének 180. évfordulója alkalmából is foglalkoztatta kutatóinkat: Lengyel Dénes, *Csokonai mint nevelő* (IT 1953, 424—432). Juhász Géza, *Csokonai Rozáliája* (IT 1953, 440—464), uő, *Csokonai ismeretlen fordításai* (ITK 1953, 239—268), és uő, *Csokonai* (Építünk 1953, 4. sz., 7—16). Vargha Balázs, *A „zöld codex”* (ITK 1953, 111—162; a költő fejlődésének első szakaszából), u. ő, *Az Özvegy Karnyóné s két szeleburdiak* (IT 1953, 405—424), uő, *Csokonai a nép szószólója* (Művelt Nép 1953, 12. sz.), és végül önálló, bővebb életrajzban uő, *Csokonai Vitéz Mihály* (Bp. 1954). Pukánszky Kádár Jolán, *Csokonai Varázsfuvola-fordításai* (ITK 1954, 62—70). Beke Albert, *Földi és Csokonai verselmélete* (ITK 1955, 62—75). Esze Tamás, *A debreceni kollégium Csokonai-ünnepe* (Ref. Egyház 1955, 100—103; világi tendenciákról a diákirodalomban). Legújabban megjelentek (Juhász Ferenc bevezetésével) Csokonai Vitéz Mihály válogatott versei (Bp. 1955).

II. 610—611. I. Pálóczi Horváth Ádám *Ötödfélszáz Énekei*-nek id. kiadásának ismertetései jelentek meg Major Ervin (Éthnographia 1953 és kny.) és Szauder József (NyOK VI. 1955, 524) tollából. — Segesváry Viktor, *Horváth Ádám két levele Ráday Gedeonhoz, 1789—1790* (ITK 1955, 103).

II. 615. I. Újfalvi Krisztina könyveinek jegyzékét kiadta Kispál Sándor (EPhK 1887); életére l. még Prém József, *Újfalvi Krisztina* (Pozsony, 1886, Magyar Hölgyek Életrajzai 4.).

II. 617. I. Gáldi László, *A magyar nyelvújítás francia forrásaihoz* (MNY 1952, 21—31).

II. 622—623. I. Fazekasról új összefoglalás: Julow Viktor, *Fazekas Mihály* (Bp. 1955), és egy adalék: Kiss Sándor, *Fazekas Mihály levelei Kerekes Ferenchez* (ITK 1954, 337).

II. 621. I. Horváth János, *Kisfaludy Károly és íróbarátai* (Bp. 1955, Irodalomtörténeti tanulmányok 1).

II. 623. I. Katona József irodalmához I. újabban Molnár Miklós életrajzi összefoglalását, *Katona József* (Bp. 1952), valamint uő, bevezetőjét az általa és Solt Andor által kiadott Katona József *Válogatott művei* (Bp. 1953) c. kötetéhez; ism. Debreczeni Ferenc (ITK 1954, 262).

II. 627—628. I. A színészethez pótlásul: Kleinszky László, *A kassai magyar színművészet, 1781—1877* (Kassa, 1878). Váli Béla, *A magyarországi szerb színművészet századéve* (Hazánk 1888).

II. 628. I. A művészettörténeti irodalomhoz: Kazinczy, Batsányi, Bredeczky és mások egykorú arcképeire, az ismerős metszetek készítőjére I. Rózsa György, *Friedrich John és a magyar felvilágosodás írói* (Művészettört. Ért. 1955, 223—227). — Egy neves ötvösmester neveltetésének, küzdelmeinek, oeuvre-jének összefoglalása, illusztrációs anyaggal, a XIX. sz. elejére jellemző adatokkal: Mihalik Sándor, *Szentpéteri József ötvösmester élete, önéletrajza, művei* (Bp. 1954).

NÉVMUTATÓ

A névmutató alapelveit és felépítését illetően az Előszóban mondottakra utalunk. A használat technikájának megkönnyítésére itt csak az alábbiakat jegyezzük meg:

1. A névmutató betürendbe szedett címszavai alatt ugyancsak betürendben következnek az egyes tételek. A tételeket tartalmazó sor elején szereplő gondolatjel (—), valamint az egyes tételeket egymástól elválasztó, sorközi választó jel (●) tehát mindenkor a címszót jelenti.

2. Két gondolatjel (— —) esetén az első ismét a címszót, a második pedig a jelzést közvetlenül megelőző, utolsó tételnek a választójelet követő első kifejezését jelenti. A két gondolatjeles sorok tehát altételei ennek az előző bekezdés végén olvasható utolsó tételnek. E sorokban, melyek megkülönböztetésül nagyobb margóval, beljebb vannak szedve, a választójel mindkét gondolatjelnek (tehát a címszónak és a tétel első kifejezésének) ismétlését jelenti.

- A. A.
— antiklerikális irata, 1791., II. 331.
A. A.
— Brandenburi Katalin diplomáciájáról. I. 341.
A. J., ld. Ágoston János
A. K.
— verse a nádorhoz, 1797., II. 522 ● verse a három uralkodó Budára érkezésekor, 1814., II. 565.
A. M.
— Balogh Honáról. III. 49.
A. M. E. H. F.
— protestáns irat átdolgozása, 1791., II. 334.
A. P. = Angelus Pacis, ld. Nagy Ferenc kanonok.
A. A.
— főrangúak temetkezéséről, XVII. sz. I. 371.
AACHEN
— i Albert, XI. sz. I. 78 ● -i béke, 1748., II. 105, 183 ●
— i kongresszus, 1818., II. 570 ● -i magyar kápolna története. I. 135 III. 72. ● -i záradékokon magyarok. I. 122, 211.
AB HORTIS, SAMUEL
— a külföldi kincskeresőkéről, 1775., II. 171.
ABA
— nemzetség. I. 72 ● Sámuel (király) uralkodása. I. 72.
—ről G. Schwarz munkája, 1761., II. 139.
ABAFFY FERENC
— iratainak politikai iránya. II. 507 ● országgyűlési beszéde a mágnások ellen, 1790., II. 349 ● vallástügyi deklarációja, 1790., II. 334, 367—368 ● -nek tévesen tulajdonított kézirat, 1792., II. 507.
ABAFI LAJOS
(ld. Áigner alatt is)
— adaléka a Horia-felkelésről. II. 235 ● adaléka a Martinovics-perhez. II. 512 ● Amade Lászlóról. II. 143 ● Cserei Mihályról. II. 427 ● Édes Gergelyről. II. 616 ● egy bűnperről II. József korában. II. 263 ● erdélyi urbáriális protokollatiókról, 1819., II. 456 ● felsőbányai boszorkánypörökről, 1715—1731., II. 91 ● Fessler Ignác Auréliáról. II. 593 ● a Gőcseji Helikonról. II. 614 ● Gyöngyössi Jánosról. II. 616 ● hadi segedelem-kérésről, 1756., II. 184 ● hadi segedelem megtágadásáról, 1812., II. 567 ● hegyaljai rendszabályról, 1740., II. 97 ● Kármán Józsefről. II. 606 ● katonatartásról,

- 1741., II. 103 ● Kazinczy Ferenc Magyar Pantheonjáról. II. 603 ● kiadta Anyos Pál verseit. II. 302.
— Dayka Gábor költeményeit. II. 607 ● Fessler I. A. leveleit. II. 593 ● Kármán József műveit. II. 606 ● Károlyi Sándor és fia leveleit. II. 16 ● Katona József műveit. II. 623 ● Kazinczy Ferenc munkáit. II. 422, 601 ● Kazinczy: *Pályám Emlékeztet.* II. 234, 341 ● I. Rákóczi György udvari naplókönyvét. I. 340—341 ● Szirmay Antal jakobinus-történetét. II. 510.
— a magyar fölkelő seregről, 1809., II. 555 ● a magyar könyvészet történetéhez adaléka. III. 9. ● magyar pasquillokról. II. 91, 96, 143, 190, 248, 562 ● Mezőtúr város múltjáról. II. 106 ● Mikos Kelemenről. I. 442 ● mint a Hazánk c. lap szerkesztője. II. 8 ● Ócsai Balogh Péterrel. II. 311 ● a rózsarendről. II. 292 ● Sátoraljaújhely Barátságának rendszabályairól, 1734., II. 47 ● a szabadkőművességről és az uralkodóházról. II. 263, 345, 518 ● a szabadkőművesség történetéről. II. 263, 344 ● szentesi boszorkányperekről, 1763—1769., II. 194 ● titkos társulatokról Temesvárott, XVIII. sz. II. 263.
ABAI IMRE
— Szombathelyi legrégibb elemi iskolájáról, XVIII. sz. II. 279 ● Szombathelyi igazságszolgáltatásáról, XVII. sz. I. 371.
ABATS MÁRTON
— halotti beszéde Hermányi Dienes József felett, 1763., II. 18.
ABAUJ MEGYE
— adózása, XV—XVI. sz. III. 80 ● az Árpádkorban. I. 80 ● beadványa a kereskedelmi bizottsághoz, 1791., II. 390 ● bibliográfiája. III. 27. ● felirata a cenzúráról, 1793., II. 403 ● főispánja: ld. Orczy Lőrinc br. ● és Giskra (Jiskra). I. 165 ● határozata a cseleddtartásról, 1810., II. 453 ● inszurgenseiről egykorú iratok, 1793., II. 523 ● és a Kintizi-család. I. 176 ● követei, ld. Dévényi Péter (1681), Szemere Fál (1642) ● közgyűlésének irodalmi visszhangja, 1790., II. 346 ● monográfiája. I. 12 ● múltjáról közlemények (= TKA). I. 7. III. 92. ● műveltsége a XVI. században. I. 263 ● oklevéltára. I. 12 ● szőlőművelése, XVII—XVIII. sz. I. 421 ● és a Thököly-felkelés. III. 105 ● -hez Esterházy J. ország-

- bíró levele, 1745., II. 105 • -i borvidék, XVI—XVII. sz. I. 238—239 • -i kánonok, I. 250 • -i lelkészek, 1685—1709., I. 257 • -i molnárok céhszabályai, 1670., I. 378 • -i parasztmozgalom, 1632., I. 370 • -i tört. kirándulás, III. 41.
- ABAUJSZÁNTÓ**
—i ref. egyházközség története, I. 255.
- ABAUJSZEPESI** -i ref. egyház, III. 86.
- Abbildung der hungarischen edlen Bänderisten*, 1791., II. 349.
- ABDAY ASZTRIK**
— Rogerius-fordítása, I. 87.
- ABEL JÁNÓ**
— *Analecta*, a humanizmus történetéhez, I. 166, 183, 185 • Berisló Péter énekéről, I. 215 • a Dunai Tudós társaságról, I. 217 • egyetemelnökről a középkorban, I. 182, 183 • Garázda Péterről, I. 184 • György kalocsai érsekről, I. 183 • ism. Fraknói Vitéz János-kiadását, I. 161 • Janus Pannoniusról, I. 185 • két magyarországi íróról, XV. sz. I. 180, 212 • Mezerius (Megyeri-cse) Jánosról, I. 218 • olasz írók Mátyást dicsőítő írásáról, XV. sz. I. 168 • a szimányról Bátfán, XV., XVI. sz. I. 213, 214, 269 • és Fraknói Vilmos.
— *Irodalomtörténeti Emlékek*, I. 183.
— és Hegedűs István.
— — *Analecta nova* I. 183, 194, 215, 218.
- ABELE KRISTÓF** (udvari titkár)
— szerepe I. Lipót abszolutista rendszerében, I. 395 • véleménye I. Lipóthoz a Wesselényi-mozgalomról, I. 393, 395.
- ABELLA MIKLÓS**
— a gödöllői településekről, III. 118.
- ABENSPERG-TRAUN**, Otto Ferdinand, Gr. v. (tábornok)
— az osztrák örökösödési háborúban, II. 104.
- Abermals Etwas von und für Ungarn*, 1818., II. 569.
- Abhandlung vom Bau ... des Türkischen Weizens*, 1762., II. 164.
- Abhandlung von der vortrefflichen Natur ... des ungarischen Weines*, 1789., 1793., II. 251, 435.
- Abhandlungen einer Privatgesellschaft in Böhmen*
— magyar vonatkozású cikkel, 1775—1784., II. 157, 242.
- ABRUDBÁNYA**
— pusztulásának leírása, 1784., II. 284—285 • -i ref. egyházközség története, I. 255 • -i ref. lelkész: ld. Szabó Pál • verespataki bányakerület monográfiája, II. 171, 459.
— —i unitárius egyház története, I. 255.
- ABSOLON DAVID** (erdélyi diplomata)
— külföldi követségei, 1677—1680., I. 429, 432.
- ABSTHEIUS**,
ld. Bornemisza Péter.
- ABUKIR**
—i angol győzelem visszhangja, 1798., II. 523—524.
- Accurate Beschreibung der berühmten Vestung Temeswar*, 1716., II. 71.
- Accurate Kriegskarte von der Belagerung Belgrads*, 1789., II. 295.
- ACEPHALUS-kódex**
— a Budai Krónika családjában, XIV. sz. I. 43.
- ACHIM JÁNOS**
— Békéscsaba iparának történetéről, II. 460.
- ACKERMANN KÁLMÁN**
— Forgách Ferenc érsekről, I. 368.
- Acta ... Albaniae*, ld. H. Thälitzky L.
- Aragionensis*, ld. H. Fincke • *Bosnae*, ld. Fermentzin • *comitalia* ... *Croatiae* I. 17 • *coronationis Mathiae*, II. 1784., II. 365 • *Deputationis* ... *in contributionibus*, 1792—1793., II. 382 • *diatelia Posoniensis* a. 1618 (Hajóczy József, 1790), II. 365 • *Joannis III* (1683), ld. Sobieski János • *Keglevichiana*, I. 15 • *litteraria Musei Nationalis Hungarici*, 1818 • *Munkaciensis reintegrationis episcopatus*, 1763., II. 208 • *Physico-medica Academiae* ... *Leopoldino-Carolinae* (= APM) magyar vonatkozású cikkel, 1727—1754., II. 7, 26 • a ... *Pio VI. causa itineris sui Vinodobensis*, 1782., II. 266 • *Tomiciana*, bennük: Callimachus politikai íratái, I. 148; gyalui béke és Erdély átadása, 1551., I. 302; Jagello-kori magyar vonatkozások, I. 199; lengyel követjelentések, XV. sz. I. 278.
- Actio Curiosa*, 1878 körül, II. 423.
- ACS EGYED**
— Virág Benedekről, II. 610.
- ACSÁDY ADÁM** veszprémi püspök
— egyházi és kancellári szerepe, XVIII. sz. II. 87., III. 118.
- ACSÁDY GYÖRGY**
— a kerpusztai temetőről, III. 67.
- ACSÁDY IGNÁC**
— Békés megyéről 1715—20-ban, II. 77 • Bethlen Gábor udvaráról, II. 335—336 • ifj. Bethlen István és Zólyomi D. reversálisáról, 1630., I. 341 • a dicalls összeírások gyűjteményéről, I. 240 • Drégelyről és hősről, I. 290 • az esztergomi érsekség jövedelméről, 1581—1584., I. 237 • Gyöngyösi Istvánról, III. 107 • ism.: Arneht munkáját Mária Teréziáról, II. 158.
— — Eble G. tanulmányát a Károlyi-palotáról, II. 232 • Gombos F. A. könyvét az 1437-i felkelésről, I. 143.
— — a jobbágyszolgák történetéről, XVI. sz., 1564—1576., I. 240 • két pénzügytörténeti tanulmánya, I. 234 • közigazdasági állapotainkról, XVI—XVII. sz. I. 234, 236 • a magyar gazdasági életéről 1720-ban, II. 45 • a magyar gazdaságtörténet feladatairól, I. 236 • a magyar jobbágynépességéről Mohács után, I. 240 • a magyar jobbágyasság történetéről, I. 22, 79, 143, 155, 206, 234, 239, II. 48, 168, 191, 454 • a magyar mértékekről, 1715—1720., II. 68 • a magyar mezőgazdaság történetéről, II. 44 • a magyar nemesség birtokviszonyairól Mohács után, I. 237, 240 • Magyarországról Buda visszafoglalása korában, I. 417 • Magyarországi felszabadításról a török alól, I. 410 • Magyarországi három részre szakadásáról, I. 234 • Magyarországról I. Lipót és I. József idejében, I. 376.
— — benne a Rákóczi-szabadságharcról, I. 455 • Magyarországi népességről a Pragmatica Sanctio korában, II. 30, 31, 454 III. 117 • Magyarországi pénzügyeiről I. Ferdinánd alatt, I. 284 • nekrológia, III. 49 • Nógrád megye természetéről, 1574., I. 238 • az osztrák császári címről, II. 538 • a pozsonyi és székesi kamarákról, 1563., I. 284 • régi gabona- és úrmértékekről, I. 287 • régi magyar birtokviszonyokról, 1494—1598., I. 205, 237, 279 • Széchy Máriáról, a Széchyekről, I. 394 • Tinódi Sebestyénről, I. 273 • végvárainkról a XVI—XVII. században, I. 287 • Verancsis és Szerémi kapcsolatairól, I. 189, 226 • Wesselényi Ferenc haláláról, I. 394.
- ACSAJ ANTAL**
— kiadta Aeneas Sylvius nevelési szabályainak fordítását, I. 159.
- ACSAJ FERENC XÁVÉR**
— A győri kath. főgimnázium történetéről, II. 130, 279, 395, 531.
- ACSAJ FERENC**
— a nemzeti elemről az Árpádok művelődésében, I. 65.
Ad amicum aurem, 1790 (Baththyány Alajos gr.), II. 316.
Ad amicum augustanum confessionis, 1790 (Pray György), II. 338.
La autore non nullitatis animadversionum, 1791 (Pray György), III. 123.
Ad exelsos procures ... de erigenda ... productomercantili societate, 1791 (Göllner Bálint), II. 389.
Ad exelsos procures ... pro honore comitatus ... episcopatus, ... *restituendo*, 1790., II. 386.
Ad gentem Hungarum, 1797., II. 521.
Ad Hungaros, 1798 (Izdenczy József br.), II. 524.
Ad Hungaros ... arma parantes, 1809, (Rosty János), II. 550.
Ad Hungaros Hungarus, 1796 (Birkenstock J. M.), II. 520.
Ad utramque aurem, 1791 (Baththyány Alajos gr.), II. 332.
Ad virum clarissimum G. Szerdahelyi, 1790 (Moré György), II. 356—357.
- ADAIR, SIR ROBERT** (angol követ)
— emlékirata bécsi küldetéséről, 1806., II. 540.
- ADALBERT**
— bambergi diaconus, II. Henrik életéről, I. 47.
- ADALBERT (Szt.)** prágai püspök életrajza, I. 30.
— — szerepéről irodalom, I. 68.
- Adalékok Magyarországi nyerstervnépszerűsítéséhez a XIX. században*, II. 445.
- ADALGISTO DE REGBUS**
— a nápolyi Anjouk magyarországi törekvéseiről, I. 100.
- ADÁM GERZSON**
— nagykőrösi életrajzgyűjteménye, III. 41.
— és Józ Imre
— — a nagykőrösi ref. főgimnáziumról, II. 131.
- ADÁM IVÁN**
— okmánykiadása az Essegváryakról, 1498—1522., I. 199.
- ADAMI JÁNOS** (jezsuita tanár)

- irata a francia forradalomról és papságról, 1804., II. 534.
- ADAMI JÁNOS JAKAB (besztercebányai ev. lelkész)
— irata a méhészetről, 1773., 1784., II. 165, 252.
- ADAMI MIHÁLY (udvari ágens)
— magyar nyelvtana, 1760., 1763., II. 216.
- ADAMI PÁL
— írásai a marhavészről, 1781—1782., II. 251 • Tren-
csén megye hydrográfijáról, 1766., II. 150.
- ADAMICH ANDRÁS LAJOS
— *Észre-vételek*, az adriai kereskedelemről, 1825., II. 472 • és Mihánovich Antal.
— kereskedelmi tervezete, 1825., II. 472.
- ADAMICH LAJOS
— hitelügyi beadványa, 1791., II. 392.
- ADAMOVIČ ANTAL
— irata a földművelésről, 1778., II. 164.
- ADAMOVIČ (Adamovici) GERASZIM (román gör. kel. püspök)
— politikai szerepe, 1791., II. 379.
- ADAMIŠ, JULIUS
— az 1791-i vallástügyi törvényről II. 366.
- ADÁSZTEVEL
— és a pápai főiskola, XVIII. sz. III. 118.
- ADELUNG, JOH. CHRISTOPH (német nyelvudós)
— és Réval Miklós. II. 597.
- ADEMÁR, Aquitániai, XI. sz. I. 47.
- ADLER, M.
— az osztrák merkantil iparpolitika kezdeteiről II. 57.
- ADLER, S.
— Magyarország helyzetéről II. József után, II. 351 • a rendi jogról és a XVIII. századi jogreformokról Ausztriá-
ban. II. 194 • az osztrák oktatásügyről II. Lipót idején.
II. 351.
- Admonitiones, ld.: István királynak tulajdonított Intel-
mek
- ADMONT
— i bencés apátság története. I. 98.
— — halotti könyvei, XII. sz. I. 75.
— i évkönyvek magyar vonatkozásai, XIII. sz. I. 90.
- ADORJÁN (nótárius)
— mint Anonymus, egyesek szerint I. 44.
- ADORJÁN ANDOR
— utazásokról Magyarországon, XIX. sz. II. 423, 428.
- ADORJÁN LÖRINC
— a szőlőművelés történetéről I. 377.
- ADRIA
— és Csehország kereskedelmi kapcsolatára tervek,
XVIII. sz. II. 61 • és II. Rákóczi Ferenc tervei. I. 468 •
— i hajózás kereskedelmi jelentősége, XVIII. sz. II. 61 • i
magyar kereskedelem növelésére javaslat, 1825., II. 472 •
— i tengerhez vezető utainak, XVIII. sz. II. 197 • i
tengerpart elvesztésének hatása a kereskedelemre.
II. 470, 472.
— — kereskedelmi útjairól emlékirat, 1831., II. 474 •
— i kereskedelemről Almásy Pál, 1790., II. 387 •
— i városok kereskedelmi tervei, 1790—1792., II. 391.
— — terménykivitel, XIX. sz. II. 476.
- ADY LÁSZLÓ
— a székelőföldvári ref. egyházközségről I. 256.
- AENEAS SYLVIUS PICCOLOMINI (= II. Pius pápa)
— adatai, élete, művei, róla irodalom. I. 158—159 • a
bázeli zsinatról. I. 159 • beszédei. I. 159 • a budai
zendülésről. 1438., I. 106, 144 • Csehország történeté-
ről. I. 158 • *De duobus amantibus*ának magyar átdolgo-
zása. II. 374 • *Europa* c. műve és a Thuroczy-krónika.
I. 147 • és Debrentel Tamás. III. 80 • és III. Frigyes.
I. 158—159 • és Kapisztrán János. III. 76 • levele
a Várna utáni helyzetéről. 1445., I. 163 • bevezetése.
I. 159, 161 • és Magyarország. I. 159 • mint Eschenloer
forrása. I. 167 • nevelési szabályai V. László számára.
I. 159 • és Podjebrád György. I. 177 • a római magyar
követségről. 1459., I. 166 • török elleni akciója, 1459.,
I. 175—176 • -nak tévesen tulajdonított szöveg. I. 111.
- Aehrenlese des Georgikons, 1816—1819., II. 408.
- Aeusserung eines Ungarischen Patrioten, 1796. (Batthyány
Tivadar gr.) II. 519.
- AFFO, I.
— Taddeo Ugoletto Parmigianoról I. 183.
- AGÁRDI FERENC
— magyarokról Oroszországban. III. 125.
- AGENDORF, ld. AGFALVA
- AGFALVA
— i ev. egyházközség története. I. 255 • -i ev. imaház
megnyitása, 1785., II. 275 • -i kat. pap: Gilszberth
János. II. 360.
- AGGHÁZY MÁRIA
— barokk templomokról a Dunántúlon. II. 232 • Don-
ner magyarországi alkotásairól. II. 147 • A zirci apát-ság
templomépítkezéséről, XVIII. sz. II. 232.
- AGH LAJOS
— Rájnis Józsefről. II. 224.
- ÁGNES királyné, HABSBURG (III. András f.)
— történetére okiratok. I. 93, 102—103.
- AGNETHLER, MICHAEL GOTTLIEB
— Schmeizel Márton könyvtáráról 1751., II. 136.
- ÁGOST, II. (Jengyel király)
— és a Rákóczi-emigráció. I. 471.
- ÁGOSTA (ld. Augsburg alatt is)
— i csata (955) és irodalma. I. 29, 40—41 • -i hitvallás.
I. 253.
- AGOSTINI, G.
— *Notizie* c. munkája a velencei szerzőkről, 1754.,
I. 204.
- ÁGOSTON, SZT.
— vallomásai és Rákóczi Ferenc. I. 436.
- ÁGOSTON JÁNOS (= A. J.)
— egyházi iratai, 1822—1823., II. 574—575 • leírása
Endrődről, Szentendréről 1823—1824., II. 167, 419.
- ÁGOSTON JÓZSEF
— a szőlőművelésről, 1820., II. 436.
- ÁGOSTON PÉTER
— a „forradalmár” II. Józsefről. II. 244 • főúri ligák-
ról Hunyadi Jánosig. I. 165 • Hunyadi János ligáiról.
I. 165 • a magyar világi nagybirtok történetéről. II.
41—42.
- AGRIA ld. Eger
- AGRICOLA, GEORG
— bányászati műve, 1557., I. 243.
- AGYAGFALVA
— i egység a székelyek ellen, XVI. sz. I. 207.
- AHMED, ld. KÖPRILI
- AHMED I. (szultán)
— — athnáméja Báthori Gábornak, 1608., I. 329.
— III. (szultán)
— — Habsburg-velencei háborúja (1716—1718).
II. 73 • és a pozsareváci kereskedelmi szerződés,
1718., II. 59.
- AHMED AZMI
— poroszországi követsége, 1791., II. 353.
- AHMED RASZMI
— bécsi követsége, 1757., II. 185.
- AIQL PÁL
— a pécsi káptalan történetéről, 1838., I. 64, II. 114.
- AIGNER FERENC (kapitány)
— és a magyar jakobinusok. II. 518 • és a pesti szabad-
kőműves páholy, 1790—1792., II. 345.
- AIGNER LAJOS (ld. Abafi alatt is)
— bárfiai vargák céhszabályairól, XV. sz. I. 209 • közli
Cserei Mihály végrendeletét. I. 427.
- Ain gross Wunderzeichen, 1514., I. 191.
- AJNÁRD-flák, XIII. sz. I. 100.
- AJTAY ENDRE
— br. Andrásy Jánosról. II. 500 • II. Rákóczi F. nemes
testőrségéről. I. 463.
- AJTAY JENŐ
— a deliblati homokpusztáról. II. 438.
- AJTAY JÓZSEF
— a magyar népesség fejlődéséről a XVIII. sz. óta,
II. 30.
- AJTONY
— és István király harca. I. 69 • nemzetség birtokai.
I. 69.
- AKOMINATOS (CHONATOS) NIKETAS
— bizánci krónikája, XII. sz. I. 50.
- ÁKOS (buda. prépost)
— mint a hun—magyar krónika szerzője, XIII. sz. I. 87.
- ÁKOS
— i unitárius egyházközség története. I. 255.
- ÁKOSFY BARNA
— a pákozdi útközetéről, 1593., I. 317 • a szikszói
harcról, 1588., I. 317.
- AL BAKRI (XI. századi szerző). I. 24.
- AL BALKHI (X. századi szerző) I. 24.
- ALAPI GYULA
— boszorkányokról Komárom megyében. II. 91 • a
csallóközi halászat történetéről. II. 44 • az 1754—55.
évi nemesi összeírásról. II. 31 • Komárom megyéről
az utolsó nemesi felkelésben. II. 554 • Komárom megye
középkori okleveleiről. I. 12 • Kuitsár Istvánról. II. 405.
- ALBA JULIA ld. Gyulafehérvár
- ALBA REGALIS ld. Szekesfehérvár

ALBÁNIA

- középkori történetére okmányok. I. 18 ● -i felkelés, 1737–1739., II. 38.
- ALBERI, E.
 - kiadásában velencei követjelentések. I. 233.
- ALBERICUS
 - Kálmán király törvényeit összeállította. I. 53.
- ALBERICUS (Troisfontaines-i szerzetes)
 - Világkrónikája, XIII. sz. I. 51, 89, 93.
- ALBERONI, GIULIO (spanyol bíboros)
 - és a Rákóczi-emigráció. I. 472.
- ALBERT
 - v. Aachen, XI. sz. I. 73 ● Habsburg, magyar király; mint német király II. Albert
 - adatai, róla irodalom. I. 144–145 ● és a budai felkelés, 1438., I. 144 III. 69 ● decretumai. I. 145 ● haláláról névtelen leírás. I. 111 ● intelmei Lépes Györgyhoz 1437 után. I. 144 ● oklevelei. I. 115 ● és a török betörések. I. 138 ● végredeletének hamisítása. I. 145.
 - lengyel hg., mint magyar trónkövetelő, 1490. I. 201 ● osztrák hg., német király. I. 102 ● („Pazarló”) osztrák főhg., XV. sz. I. 153 ● szász hg., irata a magyarok elleni hadviselésről, 1488. I. 178.
 - mint hadvezér Mátyás ellen, 1487., I. 178.
 - szász-tescheni hg., pozsonyi helytartósága, 1760–1780., II. 156, 181 ● szász-tescheni hg., béklyei uradalma, 1816–1819., II. 449.
 - és a magyaróvári intézet alapítása, 1818., II. 586.
 - Achilles (brandenburgi választó) levelezése és ellentéte Mátyás királlyal. I. 172.
 - ALBERT-CSATORNA
 - leírása, 1812., II. 475.
 - ALBERT MIHÁLY
 - Schesaeus eposzáról. I. 300.
 - Albertiek édenkertje
 - és Magyarország. I. 129.
 - ALBERTI
 - mint Tessedik S. szülőhelye. II. 248.
 - ALBRUS
 - félcé pannonhalmi összeírás, 1240., I. 78.
 - ALBORGETTI, FRANZ
 - irata a kereskedelemről, 1790., II. 391.
 - ALBORNOZ (bíboros)
 - életrajzának adatai a pápa magyar zsoldosairól, XIV. sz. I. 122.
 - ALBRECHT ld. ALBERT
 - ALBRICH JÁNOS
 - egykorú műve az 1718–1719-i brassói pestisről. II. 75.
 - ALBRICH KÁROLY
 - kiadta Keresztury Demeter naplóját. I. 349.
 - ALBREZZI, GIROLAMO
 - egykorú munkája a török harcokról, 1689., I. 407.
 - ALBU, N.
 - az erdélyi román oktatás történetéről. II. 204.
 - Album Ottavium
 - mint Erdély történetének forrása, 1526–1629., I. 292.
 - ALCSUT
 - i főhercegi uradalom gazdálkodása, XIX. sz. II. 448.
 - ALDANA BERNÁT (spanyol zsoldoskapitány)
 - mint Castaldo küldöttje Temesvárotról, XVI. sz. I. 303 ● és Szeged veszedelme, 1551–1552., I. 290.
 - ÁLDÁSY ANTAL
 - adaléka Nagy királynő diplomáciájához. I. 136 ● Adatok Nagy Lajos olaszországi összeköttetéseihez. I. 114 ● Alsáni Bálint bíborosról. I. 117 ● anabaptistákról Magyarországon, XVI–XVII. sz. I. 261, 359 ● címer-tana. III. 54 ● Dampierre haláláról. I. 334 ● az 1707-i önödi országgyűlésről. I. 438, 466 ● Fraknói Vilmosról. III. 49 ● indexe a Zichy-okmánytárhoz. I. 16 ● ism. Khevenhüller-Metsch XVIII. sz.-i főljegyzeteit. II. 150.
 - Schiltner munkáit VI. Pius bécsi útjáról és viszonyáról II. Józsefhez. II. 270.
 - Johanna nápolyi királynő haláláról. I. 122 ● a kereszties hadjáratok történetéről. I. 75 ● közh. Rozgonyi István leveleit Franciaországból, XV. sz. I. 114 ● Magyar címeres emlékek. I. 114 ● a magyar országgyűlés követségéről V. Lászlóhoz. I. 164 ● Mátyás király és a pápaság viszonyáról. I. 176 ● polgármesterválasztásról Budán, 1705., I. 417 ● Pozsony vármegye jegyző-könyveiből, XVII. sz. I. 385 ● regestái a vatikáni levéltárból, XIV. sz. I. 19, 113 ● a Széchenyi-család levéltáráról. II. 588 ● a tatárjárás ázsiai kútforrásáról. I. 89—

- 90 ● Telekessy István egri püspökről. I. 457 ● a XV. sz. nyugati elbeszélő forrásairól. I. 109, 146, 188 ● Zsigmond király külföldi vonatkozásairól. I. 139, 140 ● a Zsigmondokról iparról. III. 71 ● Zsilinszky Mihályról. III. 52 ● róli nekrológ. III. 49 ● és Czobor Antal.
 - — A m. n. múzeum címeres levelei, 1200–1868. II. 31.
 - és Thallóczy L.
 - oklevéltára Magyarország és Szerbia össze-kötteseihez, 1198–1526., I. 18, 153.
- ALDOBRANDINI, GIANFRANCESCO (pápai hadvezér)
 - magyarországi harcái, XVI. sz. I. 317 ● seregében = G. F. Baviera. I. 306.
- ÁLDOR IMRE
 - Dózsa Györgyről. I. 208.
- ALDUNA
 - és a Szörényi bánság. I. 97 ● -i első török-magyar összeütközések. I. 109.
- ALEANDER (bécsi nuncius)
 - jelentései Erdélyről, XVI. sz. I. 301.
- ALEMAN, EBERHARD és Straub Konrád
 - Győr és vidékének hadi eseményeiről. II. 555.
- ALEXANDER BERNÁT
 - a magyar filozófiáról Rodostóban (Kis István). I. 472 ● Shakespeare és Katona József viszonyáról. II. 624.
- ALEXANDRA PAVLOVNA (orosz nagyhercegnő)
 - bevonulása és ünneplése Pest-Budán, 1800., II. 531 ● és József nádor házassága. II. 531.
- ALEXANDRE de Hongrie, ld. Sándor mester.
- ALEXANDRIA
 - Faludi drámájában, 1749., II. 145.
- ALEXANDRIAI SZT. KATALIN, ld. Katalin.
- ALEXICH
 - a magyar és horvát részvételtől az osztrák örökösödési háborúban. II. 103–104.
- ALEXIOS GYÖRGY és Sztripszky Hiador
 - Szegedi Gergely énekeskönyvének román fordításáról. XVI. sz. I. 271.
- ALEXIOS (bizánci császár), ld. Komnenos.
- ALEXONICS VÁZUL (Bazil, Balázs)
 - egyházi beszédei, XVIII. sz. II. 269, 336 ● irata a forradalmi Franciaország ellen, 1795., II. 505 ● a könyvek szabados olvasásáról, 1792., II. 403.
- ALFONZ V. (nápolyi és aragóniai király)
 - mint magyar trónjelölt 1444 után. I. 164.
- ALFÖLD
 - felfedezése az irodalomban. II. 423 ● gazdaságföldrajzi viszonyai. II. 43, 474 ● mezőgazdasági viszonyai, XVIII. sz. II. 434, 449 ● növényföldrajzi jellege. II. 45 ● régi vízrajza. I. 80 ● és Szepesség között diákcsere, XVIII. sz. II. 278 ● viszonyai a török korban. I. 246–247, a XVIII–XVIII. sz. fordulóján. I. 419. ● visszafoglalásának következményei. II. 62 ● -i állattenyésztés elmaradtsága, XVIII–XIX. sz. II. 438 ● -i gabona- és kenyérárak, XVIII. sz. II. 46 ● -i földközösség bomlása, XVIII. sz. II. 45 ● -i iskolák, XVI–XVII. sz. I. 266 ● -i jövevények Kassán, XVII. sz. I. 373 ● -i kertés városok fejlődése. I. 246–247, II. 52 ● -i marhakereskedők ügyében Győr egyezsége, 1647., I. 372 ● -i mezővárosok gazdasági viszonyai, XVIII. sz. II. 51–52, 180, 438 ● -i parasztfelkelés, 1753., II. 106 ● -i paraszti ház- és életviszonyok, XVIII. sz. II. 49 ● -i parasztvárosok II. 481, III. 54. ● -ról utóiratok:
 - Bertrandon de la Brocquière, XV. sz. I. 110 ● Clarke, 1802., II. 426–427 ● De Feller, 1765., II. 152 ● Glatz J., II. 420 ● Lagarde, 1811., II. 426 ● Mayr, 1812., II. 427 ● Salaberry, 1791., II. 343 ● Stürmer, 1816., II. 427.
- ALFÖLDI ANDRÁS
 - az avar leletek meghatározásáról. I. 35 ● az ázsiai pásztortársadalmak világszemléletéről. I. 32 ● diákokról és rómalakról Erdélyben. I. 35 ● Erdélyről az ókorban. I. 35 ● A gót mozaik és Dácia feladása. I. 35 ● a kettős királyságról a nomadoknál. I. 32 ● könyvszete Pannóniáról. III. 25 ● Pannónia népeiről és történetéről. I. 35 ● a pannóniai kereszténységről. III. 58 ● a római uralom összeomlásáról Pannóniában. I. 35 ● tanulmányai a dunai provinciákról és a népvándorlásról. I. 35 ● a turchai méltóságnev eredetéről. I. 32 ● és Nagy Lajos, Tompa Ferenc Budapestről az ókorban. I. 35.
- ALFRED, NAGY (angol király)
 - Európa-leírása. I. 28, 35.
- ALGÖVER ANDOR

— Comenius és Apáczai Cseri János pedagógiájáról. I. 353.

ALGYÓ-MINDSZENT

—i uradalom viszonyai, XVIII. sz. II. 42.

ALI (basa)

— elfoglalja Drégelyt, 1552., I. 290 • (budai) története Tinóditól. I. 273 • (budai) és Gallo C. követsége, 1605., I. 320 • erdélyi hadjárata, 1660., I. 351 • levele Apafihoz, 1662., I. 429 • levele a nagyváradai táborból, 1660., I. 355.

ALI (csanádi alajbég)

— telepítési a Körös-Maros vidékén. I. 248.

ALIBUNAR

—i mocsár lecsapolása, XVIII. sz. II. 178.

ALIDORI, RODERICO

— követjelentési Rudolf császár udvarából, 1605—1607., I. 816.

Allegorica simul et sarchastica expressio

— c. verses krónika a Rákóczi-szabadságharcból. I. 448. *Allegnädigt Privilegerte Anzeigen*, 1771—1776., II. 156, 213.

Allegnädigt Privilegerte Realzeitung, 1770—1786., II. 157. *Altenuester ... deutscher und ung. Briefsteller*, 1824., II. 473.

Allgemeine Artikeln für Zünfte, 1826., II. 461.

Allgemeine Deutsche Theater-Zeitung, 1738—1799., II. 408.

Allgemeine Dreyseiget-ordnung, 1784., 1788., II. 255, 256.

Allgemeine Literatur Zeitung

— Berzeviczy Gergelyről, 1804., II. 470.

Allgemeine politische Gesetzsammlung. II. 580.

Allgemeine Zeitung

— tübingai pályázata a magyar nyelvről, 1808., II. 490.

Allocutio ad Hungaros, ad Siculos, 1674., I. 428.

Allocutio supremi comitis ... Zagradiensis, 1790., (Skerlecz Miklós). II. 359.

ALMÁD

—i konvent. III. 63.

ALMÁDY ISTVÁN

— naplója, 1687—1694., I. 398, 433.

ALMAKERÉK

—i középkori falfestmények. I. 135.

Almanach von Ungarn, 1778 (Korabinsky, J. M.). II. 151.

ALMÁSY IGNÁC

— javaslata a jászok kerületéről és a székesvárosokról, 1791., II. 383.

ALMÁSY PÁL (fiumei kormányzó, aradi főispán)

— emlékirata a magyar tengerpartról, 1784., II. 257 •

emlékirata a magyar kereskedelemről, 1805., II. 472 •

irata a magyar kereskedelemről, 1790 (Topolay Imre néven is). II. 387, 471 • káztrólat az Országos Széchényi

Könyvtárban. II. 387 • szerepe az 1791-i kereskedelmi

bizottságban. II. 385, 387.

ALMÁSSY ISTVÁN (kassai kereskedő)

— élete, 1573—1635., I. 243, 336, 372.

ÁLMOS

— hg. és Kálmán király viszonya. I. 48.

— fia = II. (Vak) Béla. I. 75.

— vezér történeti szerepe. I. 33—34.

— Konstantinosnál. I. 27 • mint abszolút monarcha Izdenczy iratában, 1790., II. 327.

— monda. I. 38.

ÁLMOSD

—i ütközet, 1604., I. 321.

Álom második Józsefről, 1781., II. 262.

Álombul fel serkent Muzának látási, 1790 (Nagy P.).

II. 348.

ALPÁR LUCIÁN

— a szőlő apáttság függetlenítéséről. II. 116.

ALSÁNI BALINT (bíboros)

— szerepe. XIV. sz. I. 117.

ALSÓ LÁSZLÓ

— a nemesi községről; Besenyőtelek szervezetéről.

II. 450.

ALSÓ-AUSZTRIA

— büntetőjogi kódexe (*Praxis criminalis*) a magyar

Corpus Iurisban. II. 90 • elfoglalása a franciák által,

1809., II. 553.

— Mátyas király által. I. 172, 178.

—i kuruc betörések. I. 453, 461 •i parasztmozgalmak,

XVI. sz. I. 208 •i protestánsok Erdélybe telepítése,

XVIII. sz. II. 36 •i rendi jog és a XVIII. századi jog-

reformok. II. 194 •i robotpátlanság, 1796., II. 456.

ALSÓ-BORSOD

—i ref. egyházmegye története. I. 254.

ALSÓ-FEHÉR MEGYE

— a Horia-felkelés idején, 1784., II. 286 • levéltárából

regesták. I. 12 • története. I. 296 •i tört. társulat, III. 18.

ALSÓLENDVA

—i ref. tanító: Tőke Ferenc, XVI. sz. I. 274 •i udvar-

bíró utasítása, 1673., I. 377 •i uradalmi személyzet

járandósága, 1705., I. 420 •i uradalmi utasítás, 1719.,

II. 47 •i uradalom gazdálkodása, XVIII. sz. II. 46.

ALSÓ-MECENZÉF

—i hámosor: Gádeon Kelemen, 1791., II. 461 •i sör-

főzők egyezsége, 1664., I. 378.

ALSÓ-PANNONIA ld. Pannonia

ALSÓ-SIMENFALVA

—i unitárius egyházközség története. I. 255.

ALSÓ-SZKANÓK

—i ev. könyvtár, XIX. sz. II. 408.

ALSÓ-SZLAVONIA

— okmánytára. I. 18.

ALSÓSZOFÓRI NAGY, ld. Nagy Pál.

ALSÓ-SZOVÁTH

—i unitárius egyházközség története. I. 255.

ALSÓ-SZTREGOVA

—i Madách-levéltár. II. 511.

ALSÓ-SZÖLLÖS

— a pestis idején, 1739., II. 97.

ALSÓ-ZEMPLEN

—i ref. egyházmegye levéltára. I. 253.

ALSTED (Alstedius) JÁNOS HENRIK

— *Encyclopaedia* és Apáczai Csere J. I. 354 • meg-

hívása Bethlen Gáborról. I. 345 • tanári működése

Gyulafehérvárott. I. 354 • tanítványa: Apáczai Csere

J. I. 353.

ALSZEGHY ZSOLT

— Bornemisza Péterről. III. 86 • epigon lírikusaink-

ról a XIX. századig. II. 142 • a felvilágosodásról és

a protestantizmusról. II. 200 • Illei Jánosról. II. 227 •

kiadta Kazinczy Fogsága Naplóját. II. 511, 603 • A

könyv és olvasója. II. 135 • magyar drámai emlékek-

ről Bessenyivel. I. 214, 160, 300, II. 143, 226—229.

— benne Hrotsvitha drámája, 1520., I. 214 •

Illei János játéka. II. 227 • iskoladrámák, XVIII.

sz. II. 143, 226—228 • Szász János darabja. II.

229 • Választói komédia, XVI. sz. I. 300.

— magyar tárgyú latin iskoladrámákról. II. 227 •

a nemzetietlen kor kérdéséről. II. 141 • a XVII. sz.

írásáról. III. 103 • egy XVII. sz.-i drámáról. III. 103 •

a XVIII. sz. katolikus egyházi énekeiről. II. 142 • To-

kody Mártonról. II. 93 • a trencseni magyar jezsuita

drámákról. II. 227 • Verseghy forrásairól. II. 605 •

Virág Benedek költészetéről. II. 610 • és Szlávics Ferenc

céklomsúlyi iskoladrámákról. II. 228.

ALTAICH

—i évkönyvek (*Annales Altahenses*). I. 47 •i foly-

tatása a Fuldai Évkönyveknek. I. 29.

ALTANER

— a XIII. századi dominikánus-misszióiról. I. 94.

ALTAN MIHÁLY FRIGYES (váci püspök; †1785)

— szerepéről irodalom. II. 114 • tiltakozása a Carolina

Resolutio ellen. II. 120.

ALTAN MIHÁLY KÁROLY (váci püspök; 1735—1756)

— egykorú iratban, 1738., II. 109 • szerepéről iroda-

lom. II. 114 • utasításai a cenzoroknak, 1747., II. 134.

ALTHEIM, FRANZ

— a hunokról. III. 58.

ALTMANN, W.

— kiadta Windecke szövegét. I. 110 • Zsigmond

császár okleveleiről. I. 115.

ALTONA

—i tanár: J. Möller, XIX. sz. II. 464.

ALTORJAI APOR ld. Apor Péter.

ALVINIC

—i plébánia története. I. 336 •-re morva anabaptisták

telepítése, 1625., I. 335—336. III. 97.

ALVINICZ PÉTER (kassai ref. lelkész, †1684)

— adatai, életrajza. I. 374 III. 96 • és Balásfi Tamás.

I. 361 • és Bethlen Gábor. I. 335, 338 III. 97—98 •

iratái Kanizsai Pálfi János levelezésében. I. 361 • és

az irénikus irányzat. I. 374 • és a kassai vértanúk, 1619.,

I. 338, 374 • könyvtára. I. 374 • mint a *Querela* szer-

zője. I. 338, 360 • és Pázmány Péter vitája. I. 360.

ALVINICZ PÉTER (erdélyi írtólmester, †1701)

— bécsi küldetése, 1692., I. 423 • életrajza. I. 433 •

okmánytára (*Diplomatarium Alvinianum*). I. 419,

420—430.

ALVINICZ JÓZSEF BR. (tábornagy)

— adatai, életrajza. II. 500 • levelei gr. Teleki József-

hez. II. 296 • mint a hadszervezési bizottság elnöke,

1798., II. 530 ● szerepe a francia háborúban. II. 500 ● terve Győr megerősítésére, 1805., II. 539 ● vállalkozása Belgrád ellen, 1787., II. 296.

ALXINGER, J. CHR. (német költő)
— mint állítólagos rópiratszerző, 1792., II. 326.

Ama bitor szüő Szent Judit asszonynak dolgairol, 1749., II. 143.

AMADE (Omode) család
— nádorai, XIII—XIV. sz. 1. 100 ● letűnése az Anjouk idején. I. 116.

AMADE ANTAL BR. (költő, † 1737)
— vallásos verset. II. 142.

AMADE ANTAL GR. (főispán)
— beszédei Nyitra megye gyűlésén, 1790., II. 345.

AMADE LÁSZLÓ BR.
— versei, művei; róla irodalom. II. 142—143 III. 89.
— és a *Speculum* c. vers. II. 189.

AMALDI, M. E.
— Erdélyről Marsili Alajos irataiban. I. 406.

AMASAEUS, ROMULUS (bolognai humanista)
— magyar kapcsolatai a XVI. sz. elején. I. 216.

AMBROSIUS, Id. Lám Sebestyén.

AMBRÓSY MIHÁLY
— Árva megye útépitéséről, 1804., II. 474.

AMBROVITS, HANS
— bibliográfiája a pozsonyi sajtóról. II. 156.

AMBRÓZY (Ambrosius) SÁMUEL (ev. lelkész)
— mint a *Novi Annales* szerkesztője, 1793., II. 408.

AMBRUS MÓR
— Ráday Pálról. I. 437, II. 142.

AMERIKA
— és Ausztria kereskedelmi kapcsolatai, 1778—1787 II. 260 ● és Magyarország. II. 423, III. 93, 95 ● példája 1790-es iratban. II. 321 ● -ból Beelen br. kereskedelmi jelentései. II. 260 ● -i függetlenségi harc magyar résztvevője, Kovács Mihály. II. 155 ● -i osztrák-magyar nagykövet: Hengelmüller L. I. 456 ● -i német település, XVIII. sz. II. 92 ● -i pletizmus ellen egykorú irat, 1729., II. 112 ● -i történetírás II. Józsefről. II. 244 ● -i vallási törvény (1786) mintája Hajnóczy Józsefnél. II. 320.

AMES (Amesius), WILLIAM
— angliai puritanizmusa magyarul. I. 390 ● és Apáczai Cseri János. III. 100.

AMLAHER, ALBERT
— a kenyérmézei csatáról. I. 176.

AMSTERDAM
— ban tanult Tótfalusi Kis Miklós, XVII. sz. I. 428 ●
— i kiadásban Bethlen János műve, 1664., I. 348.

AMURÁR, IV. (szultán)
— hoz Strassburg Pál követsége, XVII. sz. I. 342.

An den Maurer-Meister des Babels, 1790., II. 326.

An die Protestanten in Ungarn, 1791., II. 381.

An Europas ... Friedensfürsten, 1814., II. 565.

An Hunyarn, 1790., II. 348.

Analysis libri uti utramque aurem dicti, 1796 (Kenyeres József), II. 520.

Analysis representationis G (ömüriensis), 1796., Tompa László. II. 403, III. 124.

ANDÁSY JÓZSEF LAJOS
— verse I. Ferenchez, 1804., II. 534 ● a nemzeti felkelés megajánlásakor, 1805., II. 535 ● a pozsonyi békekötésről, 1806., II. 535.

ANDERJÓ, V.
— a reformációról Horvátországban. I. 254.

ANDIS BRZSEBT
— első kiiskolgalója mai történetírásunk problémáiról. II. 45 ● munkásságáról és nemzetéről. II. 28, ● a nemzetiségi kérdésről. II. 492 ● az utolsó évtized történetírásáról. III. 47.

ANDORKA KÁLMÁN
— a nemzeti felkelésről II. Frigyes ellen, 1744., II. 105.

ANDRÁD SÁMUEL
— anekdotái, 1789—1790., II. 226, 305.

ANDRÁS, I. (király)
— és Béla küzdelme. I. 72 ● decretuma. I. 53 ● és a francia zarándokok, 1054., I. 47 ● korabeli Gesta. I. 43 ● oklevele a tihanyi apátságnak, 1055., I. 55 ● orszoszági tartózkodása. I. 72 ● özvegye (Anasztázia) német földre menekül. I. 47 ● és a pénzügyek. I. 79 ● törvénybe idéző ércbilla. I. 69.

ANDRÁS, II. (király)
— aranybullái. I. 91, 95 ● hirtokadományai. I. 95 ● feleségei. I. 93, 102 ● halicsi vállalkozásai. I. 89, 94 ● keresztes hadjárata, 1217., I. 89, 91, 94—95 ● kiváltság-levéléről XVIII. sz.-i munka. II. 138 ● -kori része az esztergomi várnagyaknak. I. 92 ● mint hg., oklevelei.

I. 91 ● viszálya Imre herceggel. I. 89 ● és a német lovagrend. I. 94 ● oklevelei. I. 91 ● pénzügyei. I. 95 ● spaltói tartózkodása, 1217., I. 89 ● uralkodása. I. 93—96 ● vetélkedése Imre volt párthíveivel. I. 95.

ANDRÁS, III. (király)
— irodalma, uralkodása. I. 102—103 ● felesége: Ágnes. I. 93 ● korára osztrák források. I. 90 ● törvénye, 1298—99. I. 91.

ANDRÁS HG. (napolyi; Károly R. fia)
— és Johanna házasságkötése. I. 113, 121 ● unegőlé-
tése. I. 122.

ANDRÁS (erdélyi püspök)
— felségértése, 1349., I. 117.

ANDRÁSSY-család
— és Gyöngyösi István. III. 107 ● levelezése, 1670—1712., I. 414 ● levéltárainak iratai a Rákóczi-szabadság-harcról. I. 452.

ANDRÁSSY GYÖRGY GR.
— főljegyzései a XIX. sz. elejéről. II. 400.

ANDRÁSSY GYULA GR.
— Magyarország közjogi önállóságáról, 1526—1715., II. 82 ● Zrínyi Miklósról. I. 381.

ANDRÁSSY ISTVÁN
— kurucok iratai. I. 452, 470.

ANDRÁSSY JÁNOS BR.
— szerepe a francia háborúkban. II. 500.

ANDRÁSSY JENŐ (tanár)
— — Kazinczy-életrajza. II. 600 ● Kisfaludy Károly-életrajza. II. 621.

ANDRÁSSY JÓZSEF (ezredtulajdonos)
— az osztrák örökösödési háborúban. II. 104 ● ezrednek zászlószentelése, 1742., II. 102 ● ezrednek kapitánya: Simaházy Károly. II. 102.

ANDRÁSSY KÁROLY GR.
— a magyar vasművekről, 1825., II. 466.

ANDRÁSSY MIKLÓS GR.
— mellett házitánító: Fr. X. De Feller. II. 152.

ANDRÉ, CHRISTIAN CARL
— mint a *Hesperus* szerkesztője, és cikkei, XIX. sz. II. 409, 449.

ANDRÉ, RUDOLF
— a bírák gondviseléséről, 1824., II. 441 ● megjegyzései Angyalffy Juhtenyésztéséhez, 1818., II. 440.

ANDRÉ
— főle brünni intézet és Zipszer A. K. II. 421.

Andreamum (II. András kiváltságlevele a szászoknak), 1224., I. 84, 91.

ANDREAS A S. THERESIA
— gyászbeszéde Zrínyiről. I. 382.

ANDREAS DE GATARIUS
— padovai főljegyzései, XIV. sz. I. 108, 121.

ANDREAS PANNONUS
— munkái, XV. sz. I. 180.

ANDREAS, WILLY
— Mária Teréziáról. II. 158 ● a velencei követjelentősekről. I. 200.

ANDREESOU, C. és Stoido, C.
— Lupa moldvai fejedelemlről. I. 354.

ANDREFF, M. és Angelov, D.
— a bolgár történetről. III. 55.

ANDREŐSSY (francia tábornok)
— bécsi tartózkodása és magyar kapcsolatai, 1806., II. 540.

ANDRONICUS TRANQUILLUS, Id. Tranquillus.
Anekdoten und Charakterzüge von Kaiser Joseph, 1790., II. 300.

ANFALTERER BR.
— *Tragna jobbitás*, 1816., II. 433.

Anfang und Continuation des Diarii der ... Kayserl. Armee, 1738., II. 95.

ANGELI, M. V.
— Buda visszafoglalásáról. I. 410 ● az 1683-i háborús évről. I. 408 ● az 1737—1739-i török háborútól. II. 95—96 ● Károly főhg. hadvezéri szerepéről. II. 532 ● az osztrák sereg részvételéről Napoleon orszoszági hadjárataiban. II. 566 ● a vasvári békéről. I. 387.

ANGELINI (Bontempi, Gio. Andrea)
— irata a magyarországi zendülésről, 1672., 1678., I. 388.

ANGELOS IZSÁK (bizánci császár)
— magyar vonatkozású levele. I. 76 ● titkára: Akominatos. I. 50.

ANGELOV, D. és Andreev, M.
— a bolgár történetről. III. 55.

ANGELUS PACIS
— mint Nagy Ferenc árneve. II. 349.

ANGERMAYER KÁROLY, ld. Rimely alatt is
— a *Pressburger Zeitung* történetéről. II. 155, 340, 405.
Anglia és Magyarország igazgatásokról, 1790 (Gr. Török Lajos). II. 315.

ANGLIA

— agrárváltsága, XIX. sz. II. 446 ● és Ausztria. II. 81, 236, 530, 538 ● bécsi köveit ld. Adair, Keith, Robinson, Stepany, Sutton, Wraxhall.
— — követei. I. 420, 440, 467, II. 86, 99, 153, 540.
— és a cognaci liga, 1526, I. 222 ● és Debrecen. I. 346, diplomáciája, XVI. sz. I. 281.
— — XVII—XVIII. sz. I. 440, 450, 468, II. 74, XIX. sz. II. 508.
— és Erdély politikai érintkezése. I. 295, 340, 345, 346, 354, 468, II. 131 ● és Franciaország, XV. sz. I. 139—140, 523—524, 530, 538.
— és Gentz Frigyes. II. 538 ● és Hannover viszonyának magyar viszangja. II. 315 ● és Hunyadi János. I. 165 ● kelet-európai álláspontra. 1814, II. 470 ● kereskedelme és a kontinentális zariát. II. 477—478 ● kiváltása a spanyol örökösödési háborúból. II. 67 ● krónikája: J. de Wavrin, XV. sz. I. 159 ● lakosságának megoszlása, 1811, II. 481 ● és II. Lajos. I. 222 ● és Oroszország, II. 538 ● és Mátyás király. I. 179 ● példája XVIII. sz.-i röpíratainkban. II. 201, 313, 315, 317, 318, 330, 372, 381, 476, 503 ● és Poroszország, XVIII. sz. II. 183, 301 ● és a Rákóczi-zabadságharc. I. 440, 450, 453, 467—468, 471, II. 21 III. 116 ● és Széchenyi István. II. 430 ● és a Thököly-mozgalom. I. 397, 400—401 ● törökországi köveit, ld. Barton, Montague, Paget, Roe.
— — követségei. I. 316, 332, 389, 414, 428, II. 22.
— és Zsigmond király. I. 139—140 ● — magyar áruk, kivitel. I. 124, 128, 416, II. 61 ● — magyar követ, Klement J. M. I. 450 ● — magyar lovagok, XV. sz. III. 78 ● — magyar tanúk ld. Pósházi János, Tolnai Dali János, Weszprémi István alatt is. I. 268, 327, 345, 390, II. 217, 424, 429 ● — magyar festő: Bogdani J. III. 109; tanár: Jászberényi P. III. 100; tudós: Uri János. II. 216 ● — osztrák követ: Gallas. I. 453 ● — utazási terv, Báthori Zs. I. 311 ● — utazások. I. 359, 426, 432, II. 152, 237, 429—430, 432, 469, 489 ● — utazók, ld. Berzevicsy Albert, Berzevicsy Gergely, Bethlen Mihály, Bethlen Miklós, G. Jars, K. Fethé Ferenc, Sándor István, Széchenyi Ferenc, Széchenyi István, Szepesi Csombor Márton, Teleki József, Teleki László, Vay Miklós, Wesselényi Miklós.

ANGOL

— cseh kapcsolatok, XVII. sz. I. 339 ● forradalom. I. 349, 354 ● források kérdése Anonymusnál. I. 44 ● gazdasági szakmunkák magyarul, XVIII—XIX. sz. II. 165, 252, 431, 464 ● gőzgép Magyarországon, 1803, II. 465 ● gyűjtés a nagyenyedi kollégiumnak, 1716, II. 131 ● herceg trónjelölése, 1790, II. 312 ● hercegek Magyarországon. I. 47, 71 III. 66 ● humanista és Janus Pannonius. I. 185 ● irodalom, nyomtatványok magyar vonatkozásai. I. 320, 332, 383, 389, 392, 400, 401, II. 21, 423, 624 ● irodalmi, művelődési hatások. I. 131, 337, II. 131, 136, 220, 423 III. 100 ● jog és Verbóczy. I. 193 ● kereskedelmi társulat, 1699, I. 416 ● királyok, ld. Erzsébet, I. Jakab, II. Károly VII. Henrik ● lelkész: Basire Izsák. I. 349, 354 ● levéltárak, könyvtárak, iratok. I. 20, 56, 132, 233, 396 ● magyar alkotmány párhuzamának kérdése. I. 58, II. 309—310, 315 ● magyar kapcsolatok áttekintő irodalma. I. 179, 431, II. 423, 430 III. 66, 80, 98 ● nyelvtan, Komáromi Csipkés Gy. I. 390 ● puritanizmus és Magyarország. I. 345—346, 390 ● résztvevők Buda visszafoglalásánál, 1686, I. 405 ● szemantika az 1687-i koronázásról. I. 414 ● szerző verse a koronáról, 1790, II. 348 ● történeti bibliográfia, III. 37, 41 ● utazások Magyarországon. I. 97, 263, 363, 389, 405, 414, II. 22, 153, 423—427 III. 90, 94, 101, 117 ● utazók, ld. Bright, Browne, Chishull, Clarke, Clement, Heber, Hunter, Jackson, Keith, Lithgow, Merin, Moore, Paget, Richards, Sydnam Poyntz, Townsend, Wortley (Montague), Wraxhall.
Anglus és magyar igazgatásnak egyben vetése, 1790 (Aranka György). II. 315.

ANGOULEME HG. (francia követ)

— tárgyalásai (1620) és Bethlen Gábor. I. 332—333.

ANGVAL DÁVID

— Az aradi vérés országgyűléséről. I. 75 ● és Árpádok-ról a világpolitikában. I. 57 ● Bánffy Dénesről, Béli Pálról. I. 432 ● Báthory Gábor uralkodásáról. I. 329 ●

Bercsényi házassága (Köszeghy P. eposza). I. 423 ● Berzevicsy Albertől. III. 49 ● Berzenyi Dánielről. II. 613 ● Bethlen Gáborról. I. 333, 336, 355, III. 98 ● Bethlen Miklósról. I. 426 ● Bojthi Veres Gáspárról. I. 330 ● Bosznia köveitől Budán, 1440, I. 162 ● Brankovich György szereplése I. Ulászló uralkodásának kezdetén. I. 163 ● az elfelejtett pozsonyi csatáról, 1442, I. 163 ● emlékezte. III. 49 ● Erdély politikai érintkezéséről Angliával. I. 295, 340, 354, 468 ● az 1440: IV. tc-ről. I. 163 ● Az 1615-iki bécsi török békéről. I. 368 ● Az 1686-i Thököly-féle mozgalmakról. I. 401 ● Az 1800-i nemesi föllelésről. II. 531 ● fegyelmi vizsgálótról a löcséi tanárok ellen. I. Ferenc korában. II. 583 ● francia iratok közele a Rákóczi-emigráció történetéhez. I. 443, 453 ● francia támadásról Rákóczi emléke ellen. I. 455 ● ism. Buda visszafoglalásának jubileumi irodalmát. I. 410 ● Hudita munkáját Erdély francia kapcsolatairól. I. 327, 432 ● Lefavre könyvét a török hódításról. I. 236 ● Lefavre támadását Rákóczi ellen. I. 455.

— — Príbram munkáját a XVII. sz.-i velencei követjelentésekről. I. 385 ● J. Redlich munkáját az osztrák birodalmi problémáról. II. 494 ● Szilágyi S. életrajzát II. Rákóczi Györgyről. I. 352 ● Takáts S. életrajzát Barkóczy Krisztináról. I. 437 ● Thaly K. könyvét Ocskayról. I. 454.

— jelentése a Dohna-csatai levéltárról. I. 19 ● kiadta Cserel Mihály Historiáját. I. 427.

— Kisfaludy Sándor minden munkáit. II. 611 ● Szalárdi krónikáját. I. 348.

— Késmárk és Eperjes vitáiról. I. 401 ● Kisfaludy és Petrarca viszonyáról. II. 612 ● Kisfaludy Sándor Bánkjáról. II. 613 ● kuruc virágnevekről. I. 399 ●

I. Lipót kormányzatáról. I. 376 ● magyar politikai perekéről a XIX. sz. elején. II. 532 ● Magyarország történetéről. II. Mátyásról III. Ferdinánd haláláig. I. 325, 335, 366 ● Murád újtárol Várna felé. I. 164 ●

Ocskay Lászlóról. I. 456 ● pótékei a londoni okmánytárhoz. I. 20, 325, 329, 401 ● II. Rákóczi Ferencről. I. 456 ● a Rákóczi-emigrációról Törökországban. I. 443, 453, 455, 472 ● Szakaszok Magyarországon újabb történetéből. II. 532 ● Szalay Lászlóról. III. 51 ●

Széchenyi István ifjúkori naplójáról. II. 401 ● a szegedi békéről. I. 164 ● szerepe Erdély történetének feltárában. I. 376 ● szerepe a magyar tört. bibliográfiában. III. 70 ● szerk.: *A magyar történet kézikönyve*.

I. 4, II. 9.

— — ebben közli: a XVII. sz. szövegeit. I. 364, 402 ● az ónodi trónfosztás szövegét. I. 466.

— Thököly Imréről. I. 399, 401 ● A XVII. sz. történet-irodalmáról. I. 323 ● *Történeti tanulmányok*. I. 164 ● történetirodalmunkról a XVIII. sz. elején. II. 15, 136 ● véleménye a pozsonyi perben (1674) használt Vitnyédy levelekről. I. 390 ● visszamelekezése Károlyi Árpádra, III. 50.

ANGVAL ENDRE

— Esterházy Pálról. I. 415 ● magyar-cseh humanista kapcsolatokról. III. 81 ● újabb reneszánsz kutatásokról. III. 24 ● Vathay Ferencről. III. 94 ● a Zrínyi-lászlóról. III. 103.

ANGVAL PÁL

— I. Endre és Szt. László büntetőtörvényeiről. I. 53 ● a köztársaság és királyság összehasonlításáról Brandolini Lippusnál. I. 169 ● és Degre A.

— az erdélyi büntetőjogról, XVI—XVII. sz. III. 93.

ANGVAL ZOLTÁN

— a Bocskai-felkelésről. I. 321.

ANGYALFFY MÁTYÁS ANDRÁS

— földművelési és mezőgazdaságtani munkái, 1823—1824, II. 432—433 ● a juhtenyésztésről, 1817, II. 440 ● mint a *Mezői gazdák szerkesztője*. II. 407.

ANGYÁN JÁNOS

— életrajza, XIX. sz. II. 401, 580 ● *Nevelés és tanítás-tudomány*, 1822, II. 582.

Animadversiones circa Projectum Diplomatis Regii, 1790., II. 350.

Animadversiones in jus publicum, 1786 (Zinner János), II. 292.

Animadversiones in libellum, 1791 (Pray György). III. 123.

Animadversiones in narrationem, 1676., III. 105.

Animadversiones in postulat a catholico, 1790., II. 338.

ANJOU

— ház és az Árpádok kapcsolata. I. 93, 100, 103.

— — balkáni törekvései. I. 121 ● belső versengései, ld. Durazzo, Tarento alatt is. I. 121—133, 136 ●

- és Lengyelország. I. 120 • nápolyi udvara. I. 119 • és az olasz kereskedőházak. I. 129 • és a Píastok. I. 119 • a történetirodalomban. I. 116 III, 72 • és a Wittelsbachok. I. 122.
- Hedvig (Jengyel királynő). I. 136 • Károly (nápolyi). I. 100 • királyaink. Id. Károly Róbert. I. Lajos. (Kis) Károly • királyok Székesfehérváron. I. 134 • Mária. Id. Mária királynő • René. I. 185 • Róbert. I. 116, 119.
- Ankündigung von einer Schifffahrts-Kanals-Gesellschaft*, 1793., II. 474.
- ANKWICZ, H.
- közli Cuspinianus levelezését, naplóját. I. 195.
- Anmerkungen über das... neu eingeführte Vestigal*, 1754., II. 174.
- Anmerkungen über das Projectum Diplomaticarum Conditionum*, 1790., II. 350.
- Anmerkungen über den Handel der Häfen Triest, Fiume*, 1786., II. 257.
- ANNA királyné (II. Ulászló f.) Id. Candalei Anna.
- ANNA királyné (Antiochiai; III. Béla f.). I. 76.
- ANNA (II. Ulászló lánya)
- és I. Ferdinánd eljegyzése. I. 204.
- ANNA (angol királynő)
- uralkodása. I. 471.
- ANNA (szász hg.-nő)
- mint magyar trónkövetelő, 1458., I. 173.
- ANNA Komnéné Id. Komnéné.
- Annalen der Berg- und Hüttenkunde*, 1803., II. 409.
- Annalen der Literatur und Kunst*, 1803—1805., II. 409.
- Annalen der österreichischen Literatur*, 1802., II. 409.
- Annales Altahenses*, Id. Altaichi Évkönyvek.
- Annales Bertiniani* (Sithenses), frank évkönyvek. I. 29.
- Annales Colonienses Maxim.* I. 89.
- Annales Cremifanenses* Id. Kremsmünsteri Évkönyvek.
- Annales Evangelicorum in Hungaria*, 1861—1864., I. 252.
- Annales Friaticenses*. I. 89.
- Annales Fuldenses* (Fuldai Évkönyvek). I. 29.
- Annales Hildeshimenses* (Hildesheimi Évkönyvek), XI. sz. I. 30, 40.
- Annales Juvavienses Maxim.*, salzburgi főljegyzések. I. 29.
- Annales Mellicenses* (Melki Évkönyvek). I. 90, 150.
- Annales Otakariani* (cseh évkönyvek) magyar vonatkozásai, XIII. sz. I. 90.
- Annales Sühienenses*, Id. *Annales Bertiniani*.
- ANNÁSI FERENC
- vitabeszámolója. III. 47.
- Anonymi ars notariatis* Id. *Ars notariatis*.
- Anonymi de obsidione Jadranti libri II.* I. 107.
- Anonymi Descriptio Europae Orientalis*, XIV. sz. I. 107.
- Anonymi Jurisprudentis examen opusculi Pestiensis*, 1782., II. 272.
- Anonymische Schrift ... in ... Siebenbürgen*, 1791., II. 376.
- ANONYMUS (1868)
- egy okmányról, 1809., II. 546.
- ANONYMUS (= Mastiaux)
- írta a magyar alkotmányról, 1812., II. 559.
- ANONYMUS (P. mester, II. Béla névtelen jegyzője)
- Gesta Ungarorum* c. műve és róla irodalom. I. 43—44, 66, III. 61 • első kiadása, SRH. II. 139 • földrajzi adatai Tomka—Szászky munkájában, 1750., II. 139 • mint a honfoglalás kútfője. I. 30 • a szláv-magyar viszonyról. I. 36 • szövegének felhasználása a XVIII. sz.-végi román felfogásban. II. 378 • és a XII. századi műveltség. I. 77 • vitában Cornides D. tanulmányva, 1802., II. 214.
- ANSBERTUS (osztrák pap)
- egykorú munkája Barbarossa keresztes hadjáratáról, XII. sz. I. 51.
- ANTAL GÉZA
- az utrechti és leydeni magyar tanulókról. I. 268 • a magyar protestáns egyház külföldi érintkezéseiről. I. 250 • és J. C. H. de Pater.
- bécsi holland követjelentésekről, 1670—1720., I. 401.
- ANTAL MIHÁLY
- bírálata Csaplovics Jánosról, 1822., II. 414.
- ANTAL P.
- a győri karmelita rendházról. II. 117.
- ANTALFFY ENDRE
- Petróczy Kata Szidóniáról. I. 423, 457.
- ANTALFFY GIZELLA
- Lessingről a magyar színpadon. II. 602.
- ANTALFFY GYULA
- A honi utazás története. II. 420, 473.
- Anti-Némese*, 1790., II. 326.
- ANTIOCHIAI ANNA (II. Béla f.). I. 76.
- Antiquarius des Donaustroms*, 1785. (Dielhelm, J. H.). II. 237.
- ANTLER
- kéziratos munkája a török háborúról. I. 380.
- ANTONIUS páter (= Hueber András)
- feljegyzése a Harruckern-családról, XVIII. sz. II. 42.
- ANTOS JÁNOS
- feljegyzései. II. 530.
- ANTY ILLES
- Csapodi Lajosról. II. 199.
- ANTWERPEN
- be érkezik Belgrád bevételének híre, 1717., II. 71 • ben Forgách Ferenc tartózkodása, XVI. sz. I. 226 • i hollandisták és a magyar jezsuita adatgyűjtők. I. 251, II. 137 • i vállalkozó fiúmai cukorfinomítója, 1752., II. 176.
- Antwort auf die f.eindlichen Bemerkungen über Székely*, 1786., II. 264.
- Antwort eines ... Hungarischen Edelmanns*, 1741., II. 99.
- Anzeige einer neuen Erfindung*, 1786. (J. Wagner). II. 257.
- ANYOS LAJOS
- Budapest oklevéltáráról. III. 41 • Szilágyi Erzsébet okleveleiről. I. 155, 171.
- ANYOS PÁL
- adatai, élete, költészete, róla irodalom. II. 302 • helye az egykorú irodalomban. II. 218 • része a Hazafüli Magyar Társaság alapításában, 1779., II. 219 • és Székesfehérvár. II. 610 • verse Katona József hagyatékában. II. 625.
- APÁCZAI CSERRE JÁNOS
- adatai, élete, munkái, róla irodalom. I. 353—354 III. 100 • ellen Basire Izák fellépése. I. 349, 354 • tanítványa: gr. Bethlen Miklós. I. 426 • -ról gr. Bethlen Miklós önéletrajza. I. 349.
- APÁCZAI TAMÁS
- portái követsége, 1671., I. 393.
- APÁTI MIHÁLY, I. (erdélyi fejedelem)
- adatai, iratai, kormányzata. I. 425—433, III. 110 • és Bethlen Párkás. I. 291 • ellen a bujdosók biznyságlevele, 1685., I. 429 • felesége: Bornemisza Anna. I. 425 • fogarasi kincstára. I. 430 • gazdasági utasításai. I. 430—431, 433 • hadi edictuma, 1682., I. 433 • hadjárata, 1683., I. 433 • hívei, Id. Hidvégi Nemes János, Inczédi Pál, Rozsnyai Dávid, Zsögödi Mikó János • kancellárja: Bethlen János. I. 348 • kiváltsága az örmény kereskedőknek, 1684., I. 431 • könyvtára. I. 430 • követel, Id. Gyulafi László, Gyulai István, Sándor Pál, Szekhalmi András, Zsarnóczy-látogatása Ahmed pasánál Érsekújvár alatt, 1683., I. 425 • levelezése. I. 348, 429—430 • naplója. I. 425 • nyomdászta: Szentelyi Mihály. I. 432 • orvosa: Páriz Pápai Ferenc. I. 432 • pénz- és hadügyei. I. 355, 430 • és Redinger Jakab. I. 431 • és a románok. I. 434 • szebeni edictuma, 1686., I. 433 • és Teleki Mihály. I. 429, 432 • és Thköly Imre. I. 423, 433 • udvara. I. 425, 428, 430—431 • udvaráról egykorú gúnyversek.
- APÁTI MIHÁLY, II.
- adatai, irodalma. I. 430 • bécsi fogsága. I. 425 III. 110 • felesége: Bethlen Kata. I. 430, II. 111 • híve: Bydeskuthi Boldizsár. I. 425 • naplója, iratai. I. 425.
- APÁTFALVA
- i kum apátság. I. 63, 85.
- APÁTI
- i egyezség parasztok és nemések közt, 1437., I. 144.
- APÁTI FERENC
- éneke a XVI. sz. elejéről. I. 215.
- APATIN
- i kincstári telepek Mária Terézia korában. II. 162 • — en ipari növények termesztése. II. 167 • en posztógyár alapítása. II. 175.
- Apocryse seu recapitulatio de Banderis*, 1785., II. 283.
- APODEIA DIENES
- mint II. András tárnokmestere. I. 95.
- Apologia ministrorum evangelicorum*, 1668, 1678., I. 394, III. 105, 106.
- APOR ISTVÁN BR.
- naplója bécsi útjáról, 1697—1698., I. 427 • mint erdélyi kincstartó. I. 433 • szerepe a XVII. sz.-végi Erdélyben. I. 432—433.
- APOR PÉTER BR., altorjál
- adatai, élete, levelezése, művei, róla irodalom. I. 427, II. 17 • iratai mint a Rákóczi-kor kútfője. I. 441 • *Metamorphosis* c. munkája. I. 427, 441, II. 17 148 • versei. II. 142.
- APOR-kódex, XV. sz. I. 131.
- Apollasie crimen ... advertendum*, 1790., II. 336.

Appendix ad Ephemerides Latinas, 1804., II. 405.
APPENZELER, J. C.
 — kiadta J. H. Mayr útinaplóját, 1820., II. 426.
Applausus laetitiae, 1814., II. 564.
Applausus Serenissimo . . . palatino, 1803. (Nováky József). II. 533.
APPONTI-család
 — oklevéltára. I. 14.
APPONTY ANTAL GR.
 — kameraalista vizsgátelemei, 1771., II. 195 • kir. biztos, és a Ferenc-csatorna, 1792—1801., II. 474.
APPONTY SÁNDOR GR.
 — emlékezete. III. 49 • *Hungarica* c. műve a magyar vonatkozású külföldi nyomtatványokról. I. 9, 229, 444, II. 7, 70—73, 110, III. 10, 21 • gyűjteménye az Országos Széchényi Könyvtárban. I. 264.
APPONYI-könyvtár Pozsonyban. II. 457.
Approbatæ Constitutiones, XVII. sz. I. 293, 352, II. 89.
APRÓ ISTVÁN
 — Ambrogio Traversariról. I. 140.
Approbatior Incliti Comitatus Zemplinensis, 1797., II. 521.
APRÓD JÁNOS, ld. Küküllői János.
AQUIIA
 — krónikája, XIV. sz., ld. Gravinai Domokos. I. 107.
AQUILA JÁNOS
 — falképei. I. 135.
AQUILEIA
 — és Ausztia között Nagy Lajos közvetít. I. 114 • -i pátriárka és Nagy Lajos. I. 120.
AQUINCUM
 — irodalom. III. 25. • -i ásatások. III. 58.
AQUITANIA
 — i Ademár, XI. századi szerző. I. 47.
ARAB
 — irodalom története. I. 25 • (izmaslita) települők Magyarországon. I. 85 • kereskedők Magyarországon, XI—XII. sz. I. 79 • kéziratos adatai a törökökorról. I. 232 • feljegyzések Nándorfehérvár elfoglalásáról, 1521., I. 196 • tudósítások a kazárokról. I. 33 • perzsa források és a magyar őstörténet. I. 24—25; III. 56 és a magyar nép neve. I. 33.
ARAD
 — megye közgyűlési iratai, országgyűlési utasításai, 1790., II. 346—347.
 — — községei és az aradi gimnázium, XVIII. sz. II. 208 • monográfiája. I. 296 • régi határai. I. 63 • román iskolái II. József idején. II. 279 • román lakossága a XVIII. században. II. 38 • és a román parasztfelkelés, 1784., II. 288 • története. I. 296, II. 288, 483 • -i alispán, ld. Forray András • -i alispánok jegyzéke, III. 70 • -i birtokosok, ld. Farádi Vörös Ignác, József főhg. nádor • -i esküdt, jegyző, ld. Peretsényi Nagy László • -i főispánok, ld. Almásy Pál, Wenckheim József br. • -i kispénzi uradalom. II. 448.
 — város egykori leírása, 1821., II. 419, 480.
 — — középkori hadtörténete. I. 96 • közzadásági viszonyai, 1715, 1720., II. 64 • monográfiája. I. 296 • története. I. 296, II. 483.
 — i főesperesség. I. 63 • -i főrabbi, ld. A. Choriner • -i gimnázium nemzetiségi összetétele, XVIII. sz. II. 208 • -i gimnázium története. II. 129 • -i görög kereskedők, XVIII. sz. II. 60 • -i káptalan birtokai. I. 63 • -i közművelődési palota francia könyve. II. 212 • -i prépostság története és birtokai. I. 63 • -i színészet története. II. 628 • -i tanár, ld. Patonyi Tádé • -i „véres” országgyűlés. I. 75.
ARADI VIKTOR
 — fordítása egy román bányászparaszt verseiről, XIX. sz. II. 488.
ARAGÓNIA
 — i BEATRIX, ld. Beatrix királyné • i ELEONÓRA, ld. Eleonóra • -i Hippolit ld. Hippolit hg. • Jakab ld. Jakab, II. király • i János, ld. János hg. • i Lajos bíboros utazása, 1517—1518., I. 211 • i ház uralma Nápolyban. I. 173 • -i ház és Magyarország, XV. sz. I. 164, 173 • -i királyné: Árpád-házi Jolán. I. 93 • -i magyarországi kir. tanácsosok, XIII. sz. I. 102 • -i okmányok magyar vonatkozásai, XV. sz. I. 113.
ARANKA FERENC
 — levelei Aranka Györgyhoz, 1793., II. 506.
ARANKA GYÖRGY (ref. püspök)
 — külföldi jegyzetei, XVIII. sz. II. 24.
ARANKA GYÖRGY
 — adatai, iratai, róla irodalom. II. 375 • beadványa,

iratai az erdélyi nyelvművelő társaságról, 1791., II. 356 375, 589 • irata az angol és magyar alkotmányról, 1790., II. 315 • és Kazinczy Ferenc. II. 601 • könyvtára, II. 589 • levelezése. II. 375, 506, 591 • nyelvművelő társaságának tudományos szerepe. II. 589 • és a tanulmányi bizottság, 1791., II. 396 • tervezte az erdélyi történetírók kiadását, 1791., II. 592.
ARANY DÉNES
 — a decsi ref. egyház történetéről. I. 255.
ARANY JÁNOS
 — célzása Hoffmann Bábelfé. III. 123 • Gvadányi Józsefről. II. 373 • költészetének forrásaihoz. II. 608 • *Naiv eposzuk* (az ösköltészetéről). I. 39 • Orczy Lőrincről. II. 223 • tanulmánya és jegyzetei a Bánk bán-hoz. II. 623 • *Zrinyi és Tasso*. I. 379
ARANY LÁSZLÓ
 — a magyar politikai költészetéről. I. 447, II. 143.
ARANY TAMÁS
 — antitrinitárius mozgalma, XVI. sz. I. 262.
ARANY-IDKA
 — bányászata, 1813—1815., II. 458 • egykori leírása, 1821., II. 419.
ARÁNYI LAJOS GYÖRGY
 — Vajdahunyad váráról. I. 162.
ARANYOSRAKOSI SZÉKELY SÁNDOR
 — *Az unitárius vallás története Erdélyben* I. 251.
ARANYOSSZÉK
 — bányászata. II. 459 • magyar (székely) népe. II. 459 • nemesi lustrája, 1842., I. 324 • összeírása, II. 32 • i Bogáthon az első foglalás szabályozása. II. 456 • i királybíró, ld. Kocsárdi Gálfi János.
ARATA, A.
 — Alberoni bíborosról. I. 472.
ARATOR ld. Szántó István.
ARATÓ ENDRE
 — egyetemi tankönyvrészlete. III. 46 • a nemzeti-ségi kérdéseiről, 1790—1848. III. 125 • és Székely György a csehszlovák történeteskonferenciáról. III. 55.
ARBE
 — i oklevelek. III. 62.
ARBENZ
 — kiadta Vadianus levelezését. I. 216.
Archiv für Geographie (für Geschichte), 1810—1830., II. 409.
Archiv für Geographie und Statistik, 1801—1803., II. 409.
Archivum Rádócianum, II. Rákóczi Ferenc levéltára. I. 450 és passim.
ÁRDAY PÁL
 — Borsod megye szerepéről a hegyaljai felkelésben, 1697., I. 420 • Miskolc reformációjáról. I. 256 • Rákóczi Zsigmond megválasztásáról. I. 329 • Toldalagi Mihályról. I. 330.
ARDELBANU, G. S. és Muresan, C.
 — a pápai penzügyi politikáról Erdélyben, XIV. sz. III. 69.
ARENDET, V.—Zakharov, A.
 — *Studia levedica*, a magyarság IX. sz.-i történetéről. I. 33.
ARENPECK, VEIT
 — osztrák krónikája, XV. sz. I. 150, 168.
ARION, D. C.
 — a román kenézségekről. I. 124.
ARISTOTELIS
 — i skolasztika és a neoplatonizmus ellentéte. I. 182.
ÁRKOSY SÁNDOR
 — Franciászagról Erdély magyar hírlapjaiban, 1790—1878., II. 402.
ARMANINI, ld. De Armaninis
ARMERUSTER SÁNDOR
 — a tatár kegyesrendi gimnáziumról. II. 209.
Die Armenier und die reichen Schafmeister, 1820., II. 441.
ARNDT, ERNST MORITZ
 — élete és utazásai Magyarországon és másutt, 1798—1799., II. 425.
ARNDT, JOHANN
 — pietista irata magyar fordításban. 1741., II. 112.
ARNETH, ALFRED RITTER v.
 — Bartenstein J. Chr. szerepéről. II. 85, 206 • a bécsi egyetemről Mária Terézia idején. II. 210 • Cobenzl Fülöp gr. emlékiratait közli. II. 235, 353, 506 • Frigyes Ágost százsz választó tudósítása az 1696-i török hadjáratról. I. 408 • II. József és Katalin cárnó levelezéséről. II. 242, 295 • II. József és (II.) Lipót levelezéséről. II. 242, 351 • II. Károly és gr. Wratislaw levelezéséről. II. 67 • Kamitz hg. memorandumairól. II. 157, 242 • Mária Antoinette, II. József és II. Lipót levele-

- zsebről. II. 242. 351 ● Mária Teréziáról (több mű). II. 85, 99—100, 157—158, 183, 188 ● Mária Terézia levelezéséről, iratairól. II. 99, 151, 157, 181, 242 ● Savoyai Jenőről. I. 411. II. 73, 74, 85 ● Starhemberg Guidóról. I. 458 ● velencei követjelentésekről (Ausztriából, XVIII. sz.). II. 80, 96, 157, 453, 506 ● és Flammermont, J. — — — Mercy-Argenteau gr. levelezéséről. II. 242. — és Geoffroy, A. — — — Mária Antoinetteről. II. 157.
- ARNHEIM**
— Nils Bark bécsi jelentéséről, 1756., II. 157.
- ARNOLD** (Hübecki apát)
— krónikájának magyar vonatkozásai, XII. sz. I. 50.
- ARNOLD, R. F.**—Wagner, K.
— az 1809-i háború politikai költészetéről. II. 649.
- ARNOLD, ST.**
— a lengyel feudalizmus kezdetéről. III. 62.
- ARON PÉTER** (román unitus püspök)
— iskolaszervezése, 1754., II. 204 ● működése, 1751—1764., II. 205 ● utóda, ld. Rednik Atanázusz
- ARON, VASILIE**
— szerepe a román irodalomban. II. 498.
- ÁRPÁD** (fejedelem)
— megválasztása és a honfoglalás. I. 34 III. 57. ● szerepeltetése:
— Csokonai eposzában. II. 609 ● Dugonics Etelkájában. II. 303 ● Pázmándi Horvát Endre eposzában. II. 613 ● Pettényi Gyöngyösi János versezetében. II. 616 ● Terhes Sámuel versezetében. II. 616.
- ÁRPÁDHÁZ**
— és az Anjouk családi összeköttetései. XIII. sz. I. 93, 100 ● családi története. I. 57 ● dinasztikus kapcsolatai. I. 50, 57, 75 ● diplomáciája. I. 57 ● genealogiájáról irodalom. I. 57 ● rokoni kapcsolatai a kiev orosz nagyfejedelmekkel. I. 57 ● történetéről általános irodalom. I. 56—57 ● a világpolitikában. I. 57 ●-i Boldog Margit, ld. Margit — i Jolán ld. Jolán.
- Árpádkori új okmánytár (Codex diplomaticus Arpadianus continuatus)*. I. 53.
- ÁRPÁS**
— története. I. 64.
- ARRAS, PAUL**
— regestái II. Lajos történetéhez. I. 200.
- Arx notariatus formularia*, XIV. sz. I. 112.
- ARTÁND**
— i ref. egyház története. I. 255.
- ARTNER EDOÁR**
— Magyarország és a pápaság viszonyáról, 1526 k. III. 82 ● és Hermann Egyed ● a hittudományi kar történetéről, 1636—1935., II. 210.
- ÁRVA MEGYE**
— egykorú ismertetése, 1805., II. 416 ● javaslata a kereskedelmi bizottsághoz, 1791., II. 390 ● követe, ld. Abaffy Ferenc ● telepítéséhez oklevelek. I. 11 ●-i alispánok, ld. Guziás János (XVII. sz.) ● Reviczky József (XVIII. sz.) ●-i közbirtokosság levéltára III. 41 ●-i szárm., ld. Benczur József ●-i út- és hidépítés, 1804., II. 474 ●-i vlach telepek kiváltságlevelei, XV—XVI. sz. I. 239.
- ÁRVA**
— vár ostroma, 1670., III. 106.
- ÁRVAI JAKAB**
— iskolai évnvtője a nemzeti nyelvről, 1790, II. 358.
- ÁRVAI MIHÁLY**
— munkái a magyarországi irodalomról. II. 137.
- ASBÓTH GOTTFRIED JÁNOS** (Kőszegi ev. lelkész)
— prédikációja, 1733, II. 275.
- ASBÓTH JÁNOS** (a Georgikon igazgatója)
— leírása a kesztelyi Georgikonról, 1810., II. 586 ● leírása a zirci apátságról, 1803., II. 421 ● utazása Kesztelyről Veszprémbe, 1803., II. 421.
- ASBÓTH JÁNOS**
— a bosnyák bogumilokról a középkorban. I. 94, 121 ● Bosznia és Hercegovina történetéről. I. 23 ● Jajca elestéről, 1528., I. 288.
- ASBÓTH OSZKÁR**
— tanulmányai a magyar nyelv szláv elemeiről. I. 37.
- ASCOLI**
— mint Bonfini születési helye. I. 147.
- ASCHBACH, J.**
— a bécsi egyetem történetéről. I. 216 ● Zsigmond császár történetéről. I. 136.
- ASENIDA** (bolgár) dinasztia
— elszakadás Bizánctól. I. 76.
- ASPASIA**
— c. szépirodalmi lap, 1818., II. 621.
- ASPERN**
— i csata (1809) egykorú irodalmi visszhangja. II. 549, — — — magyar részvevői. II. 553.
- ASPREMONT-család**
— és a Rákóczi-levéltár. I. 452. III. 111.
- ASPREMONT GOBERT GR.**
— és Rákóczi Ferenc. I. 435.
- ASPREMONT JÁNOS GR.**
— gazdasági levelei, 1782—1784., II. 253.
- ASPREMONT-LINDEN GR.**
— naplója az 1738-i hadjáratról. II. 94.
- ASSING, L.**
— kiadta Gentz Frigyes naplót. II. 486.
- ASZALÓ**
— i szőlők és Kassa, 1610., I. 370.
- ASZALAI MIKLÓS** (munkácsi udvarbíró). I. 369 ● instrukciója, 1616., I. 369.
- ASZALAI SEBESYEN**
— históriás éneke János Zsigmondról, 1552., I. 290.
- ASZÓD**
— i ev. lelkész: Hajnóczy Sámuel. II. 319 ●-i Podmaniczky-birtok beírása, 1785., II. 238 ●-ról Beudant útleírása, 1818., II. 427.
- ASZTALOS GYÖRGY**
— a nagykarolyi ref. egyházi. I. 256.
- ASZTALOS MIKLÓS**
— *Az erdélyi tudat kialakulása*. I. 294 ● a gályarab Nikléczi Boldizsár utazásáról. I. 396 ● a magyarság szerepéről Budavár visszafoglalásában. I. 410 ● II. Rákóczi Ferencről. I. 456, 467 ● Szerdahelyi Mihály énekéről. I. 806 ● szerk.: *A történeti Erdély*. I. 294 ● a vallási türelemről Erdélyben. III. 96 ● a wittenbergi egyetem magyar vonatkozásairól. I. 268, II. 133 ● a wittenbergi magyar könyvtárolmányról. I. 264.
- ASZTRIK**
— mint (első) esztergomi érsek, kérdése. I. 70. III. 66.
- ATELKUZY, ld. Etelköz**
- ATHANASIOS** (román püspök)
— halála, 1713., II. 123.
- ATHINAI DEÁK SIMON**
—ról egykorú szöveg, XVI. sz. I. 225 ●-ról irodalom, I. 279.
- ATHOS (hegy)**
— és a vlahok. XII. sz. III. 59.
- ATTALIADES, MICHAEL** (bizánci szerző)
— *Historia e.* munkája, XI. sz. I. 48.
- ATTILA**
— alakja a hun nép történetében. I. 35 ● Callimachus iratában. I. 148 ● Izdenczy rőprátában, 1798. II. 524 ● Jéger József versében, 1809., II. 550 ● a Kézai-krónikában. I. 87 ● a mondában. I. 147 ● Oláh Miklós munkájában. I. 224 ● a Thuróczy-krónikában. I. 147.
- AUBIN, H.**
— a régi német birodalom keleti határaitól. I. 71. *Auch noch ein Wort für die Vertragsamkeit der Bewohner Ungarns*, 1790., II. 361.
- AUER JÁNOS FERDINAND**
— naplója török fogságáról, 1663—1674., I. 382.
- AUERBACH, B.**
— a francia diplomáciáról, 1648—1680., I. 387. *Die Aufrühr so geschehen ist in Ungerlandt*, 1514., I. 191. *Aufrichtiger Unterricht von der Plantage des Maulbeer-Baums*, 1771., II. 166.
- Aufruf an die Völker Österreichs*, 1813., II. 562.
- AUGSBURG** (ld. Agosta alatt is)
— erődítései a X. században. I. 40 ● és a Thurzók, XVI. sz. I. 210 ●-i Fugger-levéltár magyar vonatkozásai. I. 19, III. 84 ●-i kereskedők magyarországi útjai, XIV. sz. I. 128 ●-i kiadása a Thuróczy-krónikának, 1488., I. 140 ●-iak levelei Kőszeg ostromáról, 1532., I. 289.
- AUGUSTINUS** Museus, ld. Museus Tarvisinus
- AULA REGIA**, ld. Königsaal
- AUNER MIHÁLY**
— az 1784-es erdélyi román parasztfelkelésről. II. 289 ● az erdélyi százszok okleveleiről a XV. sz. közepéig. I. 12 ● *Latinus*. I. 83 ● a milikói püspökségről a XIV. században. I. 94 ● Salis szerepének kérdéséről az 1784-es erdélyi román parasztfelkelésben. II. 289. ● történeti könyvszerző. III. 23.
- AURANA**
— i perjeliség. III. 63.
- AURAI ÉRKÉHARD**
— krónikája, XII. sz. I. 48.

— c. szépirodalmi almanach, 1822–1831., II. 621–622.

Ausführliche Beschreibung der Krönung Marien Theresiens, 1790., II. 98.

Ausführliche Beschreibung des Ungarischen Feld-Zugs, 1716, 1717, 1718., II. 71–72.

Ausführliche Relation, Von der Eroberten Vestung Temeswar, 1716., II. 71.

Ausführliche und praktische Belehrung zur Ausmessung der Gründe, 1786., II. 292.

Ausführliche und wahrhaftige Beschreibung, 1671 (Nádasdyék kivégzéséről). I. 388.

AUSPITZ (Pusztapéc).
—i magyar marhavásárok és kiváltságlevelek. I. 244, 378, II. 60.

AUSTERLITZ
—i csata, 1805., II. 540 • visszhangja az irodalomban. II. 535.

Ausstellung der Tapferkeits-Medaillen, 1811 (Schedius Lajos). II. 551.

Austriaca austeritas, 1671 (Bethlen Miklós). I. 390.

AUSZTRIA

— agrártörténete. II. 193, 456 • államszerződése I. 281–282, 301, 311, 322, 325, 333, 340, 342, 368, II. 568 • és Amerika. II. 260 • és Anglia. I. 162, 286, II. 530, 538 • és Aquileia, XIV. sz. I. 114 • és a Babeni

bergekt., I. 90, 93, 97–98 • és Bajorország. I. 337 • belügyei 1815 után. II. 472 • birodalmi problémái, törekvései I. 201, 283, 286, 454, II. 85, 180, 537–538, 561 • és Brandenburg. I. 407, 409 • és Csehország. I. 141, 154, 177, 367–368, II. 85, 172, 180, 281, 503 • diplomáciája, külpolitikája. I. 286, 302, 385, II. 295–296, 484–485, 506, 538, 568 • egyházpolitikája. I. 286, 368, 396, II. 66, 115, 118, 125, 140, 187, 204–205, 269, 271, 273, 277–278, 329, 351, 575, 578, 579 • és Erdély. I. 245, 302, 304, 308, 310–311, 319, 322, 325–326, 331, 335, 340, 342, 355, 368, 390–392, 413, 428, 430, 432–434, II. 115, 177–178, 193, 376 • erdészete. II. 437 • európai hatása. II. 593 • földrajzi, néprajzi, gazdasági ismeretével, 1789–1820., II. 237, 413–415, 431, 442 • és a francia szellemi élet. XVIII. sz. II. 173, 219, 226.

III. 121 • és a francia forradalom. II. 301, 353, 579 • és a francia háborúk, XVIII–XIX. sz. II. 484, 500, 506, 519–520, 524–526, 529–531, 536, 538–540, 543–544, 545–546, 549–550, 552–553, 556, 566–567 • és Franciaország. I. 201, 281, 387, 390–400, 409, 468, II. 67, 183, 296, 353, 381, 529, 530, 535, 553, 562, 564, 567 • és Galícia. II. 172, 178, 197 • gazdaságpolitikája. I. 378, 413, 415–416, II. 28, 57, 140, 149, 159, 161, 163, 172–174, 177–178, 259–260, 315–316, 350, 410, 472–473, 477, 536 • és Magyarország. I. 410–411, 413, 416, II. 26, 149, 153, 159, 166–167, 172–175, 177–178, 184, 190, 226, 256, 259, 315–316, 318, 355, 373, 386–389, 410–411, 461–463, 465, 471–472, 477, 513, III. 31, 107, 109, 120 • háborúinak története. II. 567 • hadserege. I. 317, 406, 530, II. 68–69, 104, 185, 530, 532, 543, 571 III. 91 • hivatal-szervezete. I. 283, 363, 367, II. 85, 180, 281, 283–284 • és Horvátország. II. 84 • és a huszitizmus. I. 141 • interregnuma, XIII. sz. I. 98 • ipara, kereskedelme, közlekedése. I. 128, 182, 206, 244, 373, 378, 395–396, 415, 434, II. 57–59, 61, 161, 172–175, 177–178, 256, 259–261, 373, 391, 395–396, 442, 463–467, 470–473, 477–478, 561 III. 122 • iskolapolitikája, iskolái. II. 128, 133, 207, 277, 351, 395, 581, 584 • és a jozefinizmus. II. 268, 269, 272, 277, 282, 579 • és a keleti európai birodalom kérdése, XVI. sz. I. 201 • keleti politikája. II. 353, 541, 571 • külföldi követői. I. 221, 274, 385, 389, 400, 404, 407, 409, 453, II. 270 • és Lengyelország. I. 172, 177–179, 195, 197, 201, 213, 286, 302, 310, 315, 400, 407–408, 450, 506 • és a magyar kalandozások. I. 40 • és Magyarország, IX–XIV. sz. I. 21, 40, 46, 97, 102, 114, 120.

— XV. sz. I. 143, 153–154, 159, 162, 164–165, 168, 172, 177–178, 194, 201 III. 78 • XVI. sz. I. 195, 203, 214, 218, 272, 280, 285, 318 III. 91 • XVII. sz. I. 294, 319, 361, 365, 368, 380, 382, 384, 385, 387–388, 390, 392–396, 398, 399, 402, 408, 410, 423, 432 III. 98 • és a Rákóczi-korban. I. 404, 442–446, 450–451, 453–454, 457, 459–461, 467–468, 470, II. 68 • XVIII–XIX. sz. II. 15, 26, 28, 68, 76, 79, 81–84, 103, 118, 141, 153, 158–159, 173, 180, 182, 184, 185, 187, 188, 190, 192–194, 244–245, 277, 296, 299, 300, 309, 310–316, 318, 320, 325, 328, 343, 347, 351, 354, 381, 386, 391, 395, 399, 451, 470–471, 484–486, 508, 513, 519, 530, 534, 536, 540, 545,

546–547, 550, 552, 556–557, 572, 593. III. 117.

— és Magyarország közjogi viszonyának irodalma., II. 82–84 • népessége, népszámlálási. II. 246, 481, 515 • és az olasz mozgalmak. II. 570 • és Oroszország. I. 179, 203, II. 96, 184, 197, 311, 295–296, 506, 531, 538, 567, 570 • pénzügyei. I. 92, 244, 284, 287, 367, 415, 464, II. 86, 173, 181, 473, 532, 536–537, 538, 560–561 • és Poroszország. II. 60–61, 104, 157, 163, 172, 182–184, 197, 301, 352–353, 404, 506, 538, 567 • és a protestantizmus. I. 286, II. 36, 122, 277, 314, 456 • és a római pápaság. I. 409, II. 269–270, 579 • és a románok. II. 123, 204–205, 311, 379, 496, 498, 571 • és a spanyol örökösödési háború. I. 454, II. 67 • és Spanyolország. II. 296 • statisztikái. II. 235, 411 • és Szerbia, a szerbek. I. 460, II. 74, 125–126, 206, 360, 541 • és a tatárjárás. I. 97 • telepítési politikája. II. 32, 34, 36, 86, 161 • térképei. I. 275, II. 236 • és Törökország. I. 176, 220, 233, 280, 286–287, 289, 320, 386, 395–396, 404, 408, 411, II. 59, 74, 97, 197, 260, 279, 294–297, 353, 385. III. 102.

— háborúi. I. 176, 220, 230, 289, 404, 407–408, 411, II. 72–74, 94–97, 289, 294–297, 353, 386. III. 105.

— története, forrásai. I. 3, 6, 7, 9–10, 22, 46, 51, 90, 93, 96, 149–150, 153–154, 160, 164–166, 168, 171–172, 190, 195, 201, 236, 283, 317, 326, 363, 366, 376, 387–388, 453, II. 29, 95, 99, 102, 158–160, 183, 187, 235, 242–245, 351, 484–486, 500, 561, 570, 593. III. 33–34 • vallási viszonyai, XVIII. sz. II. 202 • városai, 1810., II. 481 • és Velence. I. 408.

AUSZTRIAI, OSZTRÁK

— állandó piac kialakulása. II. 168, 446, 476 • államadomsg. I. 367, 415, II. 530, 532, 560 • államigazgatás, kormányzat. I. 283, 362–363, 366–367, 374, 408, II. 85, 180, 182, 235, 281, 484–486, III. 33 • anabaptisták. I. 261, 359 • avar leletek. I. 35 • bank- és hitelügy. II. 260, 561 • bányajur. rendeletek. I. 243, 422, II. 459 • birodalmi patriotizmus. II. 156, 409, 489, 495, 552 • bírósági szervezet, jogügyek. I. 235, II. 194, 293 • cenzúra. II. 134, 211, 262, 403, 404, 559, 590 • cimerköltő: Suchenwirt P. I. 107–108 • császári cím felvétele, 1804., II. 537–538 • életrajzi lexikonok. I. 10, II. 486 • évkönyvirodalom, XII–XIII. sz. I. 46, 90, 96 • felvilágosodás. II. 219, 263, 267 • felvilágosult, abszolutizmus. II. 243 • fiziológia irány. II. 174 • források magyar vonatkozásai.

— IX–XIV. sz. I. 46, 51, 66, 90, 93 • XV. sz. I. 149–150, 152, 160, 168, 171–172, 190 • XVI. sz. I. 195–196, 274–276, 300, 314–315 • XVII. sz. I. 139, 362–363, 375, 384, 387–389, 400, 404, 407, 413–414, 423, 443 • XVIII–XIX. sz. II. 150, 235, 486.

— gazdasági író: J. Wiegand. II. 163 • geológiai kutatások. II. 153 • háborúi Mátyás királlyal. I. 172, 173 • határvásárok, XVI. sz. I. 206 • határvisszállyok a Jagello-korban. I. 203 • ház, ld. Habsburg alatt • hercegi cím Mátyással. I. 146 • humanista törekvések. I. 216–217 • jakobinusok. II. 518 • jobbjátság története, viszonyai. II. 163, 193, 290, 314, 366, 452, 456 III. 120 • kameralisták. I. 413, 416, II. 57, 166 • kastélyok. II. 628 • képzőművészet magyar vonatkozásai. II. 146–147, 232–233 • kolostorok kéziratai, krónikái. I. 66, 150 • • követői, megbízottai más országoknak (ld. Bécs alatt is !)

— Anglia. I. 420, 450, 467–468, II. 86, 99, 153, 540 • Bajorország. I. 333, 337 • Brandenburg. I. 404 • Franciaország. I. 387, 393, 399–400, 406, 409, 442, 460, II. 153, 183, 533, 556 • Hollandia. I. 392, 397, 401, 423 • Magyarország. I. 207, 339 • Modena. I. 385 • Oroszország. I. 453, 469, II. 281 • Poroszország. I. 461, II. 52, 103, 301, 512 • Spanyolország. I. 278 • Svédország. I. 389, 392, II. 157 • Törökország. II. 73, 185 • Velence. I. 233, 282, 366, 375–376, 385, 387, 404, 410, 453, II. 157.

— közjogi irodalom. II. 58, 82–83, 101, 538 • központosítás kérdése. II. 12 • kuruc beütések. I. 461 • magyar kivitel. I. 239, 244, 378, II. 165–166, 168, 174, 378, 391, 446, 462, 476, 477 • magyar művészet 1526-ig. I. 135 • magyar sáncok, 1485–1490., I. 178 • marhavész rendelkezések. II. 41, 165 • nemzeti akadémiák. II. 134 • németek. I. 35–36, 216, 382 • nemzetiségi probléma. II. 12, 493 • örökösödési kérdése. I. 445, 413, 415, II. 80–81 • örökösödési (és hétéves) háború. II. 60, 69, 101–105, 148–149, 183–184 • III. 113 Pálffy-birtokok. II. 449 • parasztmozgalmak. I. 316, 366 •

postaviszonyok. I. 367 • *pragmatica sanctio*. II. 80, 83 • protestantizmus, ellenreformáció. I. 366, II. 277 • protestánsok áttelepítése, XVIII. sz. I. 36, 122 • publicista, hadbíró: Flámitzer, XVII. sz. I. 413, 423 • rendek politikája, jogai, ld. Tschernembl alatt is. I. 283, 292, 367–368, II. 180, 194, 246, 351 • rendi gyűlés, 1614. I. 365 • rendőrség. II. 351–352, 485–486, 556, 622. • részvevői a Wesselenyi-összeesküvésnek. I. 393–394 • sajtó. II. 157, 240, 401, 406–407, 409 • *Summa Legum* és *Verbóczy*. I. 193 • szabadságmozgalmak. II. 263, 344 • tartományok viszonyai. I. 283, 286, 367, II. 181, 477 • történetírás. I. 9–10, 22, 110, 195, 283, 386, 401, 408, II. 80–81, 158, 160, 183, 243, 500, 506, 570, 591 III. 55 • törvények I. Ferenc idején. II. 485 • utazások. I. 92, II. 22–23, 153, 237–258, 423–429, 580, 545 • utazók külföldről, ld. Arndt, Bramsen, Egger, Gasscourt, Hiller, Keysler, Mednyánszky A., Pinxner, Sartori, Sulzer, Townson, Wolfer, Wortley, Zorn de Bulach.

Auszüge aus Briefen eines Reisenden, 1812., II. 422.

Auszüge aus Herrn ... Schubarts Schriften, 1788., II. 251.

Aut nunc, aut nunquam, 1790., II. 318.

AVAR BÍRODALOM, avarok
— és Bizánc viszonya. I. 35 III. 58 • a bizánci forrásokban. I. 25 • Dél-országról. I. 32 III. 57 • Magyarországon. I. 35, III. 58 • és a székely kérdés. I. 81 • -ról Pray Gy. munkája, 1761., II. 213.

AYEDIK LUKÁCS
— személyei Erzsébetváros okmánytárából, 1700–1843., I. 13.

AYENEL, D.
— kiadásában Richelieu levelezése és iratai. I. 343.

AYENTINUS (bajor humanista)
— és a magyar krónikák. I. 42 • röpiratát felhasználja Magyarai István. I. 313.

AVERSA
— i gyilkosság (András hg.). I. 122.

AVEZAC, D.
— utóirat — szövegkiadásai. I. 90.

AVIANO MÁRK, ld. Marco d'Aviano

AVIGNON
— ba Nagy Lajos követsége, 1346., I. 122 • -i pápai kuria tisztviselője: Theodericus de Nieheim I. 111. *Aviso* (német hetilap)
— 1609-i számainak facsimile-kiadása. I. 230, 362.

AVRAMOVIC TÓDOR (Ticán)
— szerelmi parasztozsgalma, XIX. sz. II. 487.

AYERBE, MARQUIS DE
— közt D. Guillén de San Clemente levelezését, 1581–1608., I. 316.

AZMI AHMED
— orosz követsége, 1791., II. 352.

Azon kir. társaságról, mely egy hajókézház csatornát ástattat, 1792., II. 474.

B.
— Csernel lengyelországi követségéről, 1634., I. 343 • Bethlen Gábor és István osztozásairól, 1600., I. 334.

B.*
— Mária Terézia haláláról, 1781., II. 195.

B.
— *Schreiben eines Wiener*, 1785., II. 283.

B. B.
— latin verse II. Lipót koronázásakor, 1790., II. 364.

B. K. P. (=Benczur Gyuláné)
— kiad. Bethlen Kata könyvjegyzékét. II. 136 • a nagytapolcsányi várról, XVII. sz. I. 367.

B. L. (ld. Bodó Lajos alatt is)
— adalékok a Martinovics-pörhöz. II. 517 • ism. Róza I. iratát Martinovicsról. II. 515 • b. — I. • Brandenburgi Katalin székfoglalásáról. I. 341.

B**, M. DU
— (francia) levelei a magyarokról, 1742., II. 24.

B. S.
— gondolatai a literatúráról, 1822., II. 621.

B. S.
— a nagyszabasi nyomdáról, 1667–1669., I. 432.

BAÁN ALADÁR
— a magyarok eredetéről. I. 31.

BAÁN KÁLMÁN
— genealógiai könyvéhez. III. 26 • nemességigazolásokról Sáros megyében, XVIII. sz. II. 31.

BABA NOVAC
— mint Vitéz Mihály generálisa. I. 311.

BABARCY (ezredes)
— székely huszárai Rastattnál, 1799., II. 530.

BABB JÁNOS, ld. Bob

Babel, 1790 (Hoffmann Lipót Alajos röpirata)
— és kritikái az egykori irodalomban. II. 314, 325–326, 350, III. 123.

BABENBERG-HÁZ
— kihalása és a cseh–magyar örökösödési vita, XIII. sz. I. 46, 90, 93, 97–98 • melki kolostorának évkönyvei. I. 90 • tagjai, ld. (Harcias) Frigyes, Freisingi Ottó • története és uralma Ausztriában. I. 93, 97.

BABICS ANDRÁS
— Pécs város történetéről írt tanulmányai. I. 413, II. 33, 64 • az első pécsi német telepfőiskoláról a török után. II. 33 • a pécsividéki közsébbányászatról. II. 450–460 • Radonay Mátyás pécsi püspökről, 1687., I. 423.

BABINGER, FRANZ
— a budai pasákról. I. 248 • kiad.: H. Dernschwam török útinaplóját. I. 276.
— — C. J. Hiltbrand követi utóírását. I. 350.
— Murád tolmács verséről. III. 93 • a német–török politikai kapcsolatok legrégibb iratairól, XVI. sz. I. 279. • II. Rákóczi György török védelmeiről, 1649., I. 352 • Taurinus Istvánról. III. 79 • a török történetírókról. I. 232.

BABOCSA
— körüli török harcok, 1556., I. 275.

BABOCSAY FERENC (kuruc dandárnok)
— jelentése, 1709., I. 470.

BABOCSAY ISZÁK
— följegyzései Tarcal viszontagságairól, 1670–1700., I. 412.

BÁBOLNA
— i egyvezér, 1437., I. 144. III. 74.

BÁBOLNA
— i ménes a XIX. sz. elején. II. 439.

BÁBONY
— története és települése. II. 38.

Babuk oder der Volks-Verleumdner, 1792. (Piringer Mihály). II. 326.

BACH ENDRE
— Sambucus francia irodalmi kapcsolatairól. I. 227.

BACHFELD
— a tatárokról Lengyelországban, Csehországban. I. 97.

BACHMANN, ADOLF
— Csehországról Podjebrád alatt és az utóbbi török-vezéről a magyar trónra. I. 177 • Csehország történetéről. I. 22 • ism. Priebeatsch kiadványát Albert Achilles brandenburgi választó leveleiről. I. 172 • kiadta a német birodalmi gyűlési aktákat III. Frigyes és I. Miksa korából. I. 154.
— — a *pragmatica sanctio* szövegét. II. 83.
— a magyar koronáról és Podjebrád Györgyről. I. 177 • okiratokzései az osztrák történehez III. Frigyes és Podjebrád korából. I. 153 • a *pragmatica sanctio*ról és I. Lipót örökösödési rendjéről. II. 81 • a wilemowi szerződésről Mátyás és Podjebrád között. I. 177.

BAČKA-PALANKA
— telepítése II. József idején. II. 247.

BÁCHMEGYEY, ld. Bácsmegye

BACHNER, E.
— a régi német újságokról és híreikről, XVI–XVII. sz. I. 230.

D. BACHÓ LÁSZLÓ
— Gyöngyösről Rákóczi idejében. I. 459 • Gyöngyösről a török idejében. I. 247.

BACHRACH IMRE
— Ruma Károly Györgyről. II. 429.

BACKMUND, N.
— a középkori premonstrei kolostorokról. I. 61.

BÁCS
— megye beadványa a kereskedelmi bizottsághoz, 1791., II. 390.
— és Bodrog megye határvizsálva, XVIII. sz. II. 77 • egykori leírása, 1787, 1822., II. 236, 416 • telepítése II. József idején. II. 247 • ünnepe II. Lipót koronázásakor, 1790., II. 365 • -i főispánok. III. 63 • -i híradás, 1802., II. 474 • -i kincstári pusztaik telepítéséről jelentés, 1763., II. 161 • -i korona-uradalmi igazgató, ld. Asbóth János • -i nemesi felkelés, 1797., II. 530 • -i nemes-éghez Károlyi S. levelei. II. 103 • -i régi könyvtárak, XVIII. sz. II. 212 • -i selyemtenyészés múltja. II. 443 • -i plébános, ld. Chabicosvazky György • -i táblai úrnök, ld. Thurazky András • -i telepítések a XVIII. században, II. 162 • -i telepítésekről kamarai utasítás, 1763., II. 162.

—i egyházmegyei formulárium a Jagelló-korból. I. 198 ●
—i Ferenc-csatorna építése, 1792—1801., II. 474 ●
—i országgyűlések, 1518—1520., I. 193, 198, 205, 213, 220 ●
—i püspökség (ld. Kalocsa alatt is). I. 62 ●
—i termőföldről Romy cikke, 1817., II. 433.

BÁCS-BODROG

—megye oktatásügyének története, 1721—1848., II. 127.

—történetirodalm. III. 27.

BÁCS-SZERÉMI

—ref. egyházmegye története. I. 254.

BACSONYI JÁNOS, ld. Batsányi

BÁCSKA

—lakossága, a legrégibb időkől. II. 162 ●
—ba jászkunsági reformátusok költözése II. József idején. II. 248 ●
—ban görög kereskedők szerepe, XVIII. sz. II. 59 ●
—i jakobinusok. II. 518 ●
—i németek mezőgazdasága, XVIII. sz. II. 37 ●
—i német telepítések a XVIII. században. II. 162, 247 ●
—i szerb püspök, ld. Jovanović Jovan ●
—i szerb települések története, 1526—1711., I. 419 ●
—i szerbek és a Rákóczi-szabadságharc. I. 460 ●
—i szerbek története a XVI—XVII. században. II. 38 ●
—i telepítések II. József idején. II. 247—248 ●
—lak és a napoleoni háborúk. II. 554 ●
—ról irodalom. III. 27.

BÁCSKAI J. BÉLA

—Baja népesedéséről, XVII—XIX. sz. II. 31.

BÁCSMEGYE (Báchmegey) ISTVÁN

—katolikus vitairata, 1733., II. 109 ●
—meteorológiai cikkei, természetességei. II. 40—41.

BADEN

—i Bernhard, ld. Bernhard I. ●
—i Lajos Vilmos bádeni örgróf ●
—i német telepek Magyarországon. II. 35 ●
—i paraszt zendülők áttelepítése a Bánságba. II. 36 ●
—i selyemtermelésről irat, 1814., II. 442.

BADEN-DURCHLACH

—i örgróf: Károly Gusztáv, 1686. k. I. 405.

BADICS FERENC

—a Bánk Bán történeti forrásairól. II. 624 ●
—Csokonai Vitéz Mihályról. II. 607 ●
—az első magyar irodalomtörténetiről. II. 596 ●
—Gvadányiról és Gaal Józsefről. II. 374 ●
—Gyöngyösi Istvánról (kiadással). I. 359, 399, III. 107 ●
—Kisfaludy Sándorról. II. 611 ●
—a kuruc költészetéről. I. 447, III. 113 ●
—*Lojális kuruc vers az 1741-iki országgyűlésről*. II. 99 ●
—magyar írók ügyvédi vizsgálatairól. II. 624 ●
—Taktách Juditól. II. 614 ●
—és Beöthy Zsolt.

—szerk.: *Képes magyar irodalomtörténet*. I. 224, 265, 269, 323, 374, II. 15, 136, 141, 219, 226, 310, 401, 600, 623 ●
—Széchy Károly.

—kiad. Zrínyi Miklós költői műveit. I. 379.

BADINSZKY L.

—Vak Bottyánról. I. 456.

BADOER, ZUÁN (velencei követ)

—jelentése Magyarországról, 1504., I. 200.

BAERNIKOFF (Bärnikoff) IGNÁC

—irata a magyar nemességről, 1790., II. 314 ●
—nak Csapody Lajos válasza, 1792., II. 502.

BAGOSZY BERTALAN

—szerk.: *Az erdélyi katolicizmus*. I. 253, 310.

BAGYAG

—és vidéke, 1703—1800., II. 50.

BAGYARY SIMON

—Szamosköz Istvánról. I. 228.

BÁGYON

—i unitárius egyház története. I. 255.

BAHL MÁTYÁS (ev. lelkész)

—egyházi iratai, elfogatása, menekülése, XVIII. sz. II. 112 ●
—Habsburg-ellenes agitációja. II. 184.

BAHRUSIN, SZ. V.

—szerk.: *A Szovjetunió története*. I. 22—23.

BAIA-MARE, ld. Nagybánya.

BAICSY JÁNOS

—versei az 1791. országgyűléskor. II. 362.

BAIA DE ARIËS (Offenbánya)

—i uradalom, XVIII. sz. II. 171.

BAILEY, P.

—Károly Ágost hg., Goethe és a magyar korona kérdéséről. II. 301.

BAJA

—népessége a XVII. századtól. II. 31 ●
—i járás összeírása, XVI. sz. I. 248 ●
—i szárm.: Jelky András. II. 155.

BAJAY A.

—a miskolci kir. kat. gimnáziumról. II. 130.

BAJAZD, II. (szultán)

—életrajza. I. 164 ●
—testvére: ld. Dzsem hg. I. 176 ●
—és a várnai csata. I. 164.

BAJESDI VITÁN, ld. Vitán Sándor.

BAJKÓ MÁTYÁS

—a debreceni felsőoktatásról, XV. sz. III. 122.

BAJMÓC

—i udvarbíró utasítása, 1614., I. 370.

BAJOR

—csapatok a visszafoglaló háborúkban, 1682—1699., I. 411 ●
—fejedelmi ház története XVI. sz.-i iratok. I. 278 ●
—főhadiszállás naplója, 1686., I. 409 ●
—hg., ld. Miksa bajor hg.
—Karintiai felkelés és III. Henrik magyarországi hadjáratai. I. 72.
—magyar kapcsolatok a IX. században. I. 29.
—a XI. században. I. 48 ●
—Szapolyai János idején. I. 278 ●
—a Rákóczi-szabadságharcban. I. 468.
—örökösödési háború és Magyarország. II. 182, 195, 197 ●
—pénzreem a XII. sz. elején. I. 79 ●
—pénzverés és Szt. István pénzei. I. 79 ●
—polgári hivatalnokok áttelepítése Csehországra és Magyarországra, 1809., II. 545 ●
—szemtanú a nikápolyi csatáról. I. 109 ●
—szolgálatban franciák Buda alatt, 1680., I. 410 ●
—választófejedelmek: ld. Károly Albert; Miksa Emanuel ●
—ok megterése I. 28.

BAJORORSZÁG

—bécsi ágensének levelei Bethlen Gáborról. I. 333 ●
—és a kalandorok. I. 40 ●
—és Németalföld kicserélésének terve osztrák részről, 1792., II. 506 ●
—és az osztrák örökösödési háború. II. 99, 102 ●
—politikája 1591—1607 között. I. 318, III. 95 ●
—és a Rákóczi-szabadságharc. I. 468 ●
—ban Rákóczi követé: Vetési László. I. 450 ●
—francia követek utasításai. I. 453 ●
—i Rákóczi-kiáltvány, 1705., I. 468 ●
—i harcok az osztrák örökösödési háborúban. II. 102 ●
—ról útleírások, 1795., 1809., 1810., II. 424, 426, 545.

BAJTAY ANTAL (erdélyi püspök)

—működése, 1760—1772; róla irodalom. II. 201 ●
—szerepe a piarista tanterv összeállításában, 1753., II. 128.

BAJZA JÓZSEF és Toldy Ferenc

—Kazinczy-kiadásai. II. 422, 601.

BAJZA JÓZSEF

—a kuruc elbeszélő költészetéről. I. 447 ●
—Sufflay Milánról. III. 51 ●
—szerb költőkről magyarul. II. 619.

BAJZA JÓZSEF IGNÁC

—szerepe a XVIII. sz.-i szlovák irodalomban. II. 230, III. 125.

BAKABÁNYA

—az 1790-i országgyűlésen. II. 483 ●
—hadiköltségei, 1683—1696., I. 418 ●
—levéltárának ismertetése. I. 13 ●
—védelmi szabályzata, 1642., I. 245.

BAKAOS ld. Bakócz.

BAKÁCS ISTVÁN JÁNOS

—a családi levéltárakról. III. 44 ●
—ism. a Habsburg bibliográfiát. III. 34 ●
—a magyar jobbágyról a XVIII. században. II. 48, 168 ●
—megjegyzései Bohdaneczky K. tanulmányához Csanád megyéről. II. 50 ●
—a mezőgazdaság problémáiról a XVIII. században. II. 39, 44, 166 ●
—mint a *Bibliographia Oeconomica* (BOE) társszerzője. I. 8, II. 7, III. 29 ●
—a regéc-sárospataki uradalom levéltáráról. II. 46 ●
—a sómonopóliumról Magyarországon III. Károly korában. II. 61 ●
—a Szathmáry Király-család levéltáráról. I. 16 ●
—törékvésekről az állami jövedelmek fokozására 1717 után. II. 86—87 ●
—Trautsohn hg. regéi uradalmáról, XVIII. sz. II. 46 ●
—az urbánális bizottságról, 1791., II. 382.

BAKÁCS ISTVÁNNÉ

—jegyzéke iskolai értekezésekről. III. 20.

BAKAL ATHANÁZ

—selyemtermelési beadványa, 1791., II. 390.

BAKFARK BALINT

—egyházi zenéje, XVII. sz. I. 423.

BAKÓ I.

—német hadakról Magyarországon, 1520—1570., I. 287.

BAKÓCZ TAMÁS (esztergomi érsek)

—adatai, politikai szerepe, róla irodalom. I. 202, III. 79—80 ●
—bevonulása Budára, 1514., I. 191 ●
—környezetéből hírek Janus Vitisalról. I. 191 ●
—megbízólevele Várdai Ferencnek, 1514., I. 207 ●
—mint erd. püspök gazdálkodása, udvartartása. I. 205 ●
—és X. Leó bullája, 1514., I. 200.

BAKÓCZ-KÓDEX, ld. Egri püspöki birtok számadáskönyve.

BAKÓCZI KÁROLY

—Kármán Faunijáról. II. 606.

BAKONY

—i erdő leírása, 1803., II. 421. • -i német telepítések, XVII. sz. II. 34. • -i pásztorkodás, II. 44. • vidéki egyházi viszonyok, XVIII. sz. II. 114.

BAKONYBÉL

—i apát mint földesúr a törökkorban, I. 247. • -i apát: Novák Krizosztom, XVIII. sz. II. 270. • -i apátok vámpöre, XIV. sz. I. 123. • -i (benecs) apátság árpádkori oklevelei, I. 55.

— története, I. 55, 63, 64, 78.

—i hamis alapító oklevél, I. 54. • -i hamis összeíró oklevél, 1171., I. 55. • -i összeírás, 1086., I. 55. • -i regeszták, XV. sz. I. 161, III. 76. • -i szerzetes: Kovács Márk visszaemlékezései, II. 544.

BAKONYI JÁNOS

— Márkó telepítéséről, II. 34.

BAKONYVÁRI ILDEFONZ

— a pápai rk. gimnázium történetéről, II. 131, 581.

BAKOS JÓZSEF

— bodrogközi bibliográfiája, III. 27. • Komenský-bibliográfiája, III. 31.

BARY ISTVÁN

— a csanádi ref. egyház történetéről, I. 255.

BAL JEROMOS

— Lőcse adózásáról a mohácsi vész idején, I. 209. • és Förster J., Kaufmann A.

— kiadták Halm Gáspár lőcsei krónikáját, I. 359, 390.

BALÁDHURI

— IX. századi szövege, I. 24.

BALAN, P.

— kiadta VII. Kelemen leveleit, I. 200. • *Monumenta*, a reformáció emlékei, I. 219. • *Monumenta*, a XVI. század tört. emlékei, I. 278.

BALAN T.

— a román sajtó kezdeteiről, II. 498.

BALANYI GYÖRGY

— Angyal Dávidról, III. 49. • Ballagi Aladárról, III. 49. • Dugonics Andrásról, II. 304, 305. • a ferences mozgalom meggyökerezéséről, I. 61. • ism. Gerhoch XI. sz.-i szövegek magyar vonatkozásait, I. 48. • a magyar piaristák kísérletei Horvátországban, II. 116. • Miskolczy Istvánról, III. 51. • Nádorfehérvár ostromáról, 1456., I. 165. • Spinola uniós mozgalmáról, III. 103. • Szt. Istvánról, I. 68. • és Bló I. és mások: — a magyar piarista rendtartomány történetéről, II. 116, III. 52.

BALÁZS GYÖRGY

— Érsekújvár katonai szerepéről, I. 386.

BALASCEV, ld. Balaszcevs.

BALÁSI TAMÁS (püspök)

— adatai, vitáirai; róla irodalom, I. 361. • polemiai, és tollpárbaja Alvinczi Péterrel, I. 338.

BALÁSHÁZY JÁNOS

— a jubtenyészteséről, II. 441. • *Tanítványok* c. munkája, 1820., II. 433, 450.

BALASSA ANTAL

— a két Serédyről, I. 280.

BALASSA BALINT (a költő) ld. Balassi.

BALASSA BALINT (honti főispán)

— feltételei Balassagyarmat új telepeseinek, 1671., I. 377.

BALASSA BRUNÓ

— a történettudomány múltjáról hazánkban, II. 123.

BALASSA FERENC GR. (horvát bán)

— szerepe az udvar szerb politikájában, 1790., II. 360.

BALASSA JÁNOS

— és Dobó István összeesküvése, 1569—1572., I. 277, 290.

BALASSA JÓZSEF

— Kazinczy Ferencről (kiadással), II. 601, 603. • a *Mondatokról*, II. 618. • a prozódiai harcokról, II. 224. • a székelyek nevééről, I. 84.

BALASSA (Balassi) MENYHÉRT

— leforgalt ingóságai, XVI. sz. I. 241. • -ről egykorú dráma, 1569., I. 241, 270, 300, III. 93.

BALASSA PÁL

— az orosházi ev. egyház történetéről, I. 256.

BALASSA ZSIGMOND

— hitlenségi pere, III. 97. • támadásához iratok, 1016., I. 334.

BALASSA-kódex

— kiadása, I. 271.

BALASSAGYARMAT

— veszedelme, 1630., III. 101. • -i békekötés, 1625.,

I. 330, 339, 364, 369. • -i rk. fiúiskola története, II. 128. • -i új telepesek feltételei, 1671., I. 377.

BALASSI BALINT (a költő)

— adatai, élete, költészete; róla irodalom, I. 271, 331, III. 89, 90. • hatása Amade Lászlóra, II. 143. • nevelője: Bornemisza Péter, I. 263. • és Rimay János kapcsolata, I. 331, III. 96.

BALASSI FERENC

— portai követ és Bethlen Gábor, I. 333.

BALASSI MENYHÉRT, ld. Balassa.

Balassi Menyhért drámatársáról (drámai szatíra), 1569., I. 241, 270, 300.

BALASSOWITZ

— féle protocoillum (nógrádi ev. esperesség), I. 365.

BALÁSY DENES

— a székelyek alkotmányáról, I. 297.

BALÁSY FERENC (budai főjegyző)

— üdvözlő beszéde a korona hazahozatalakor, 1790., II. 348.

BALÁSSY FERENC

— adalék a Rákóczi-szabadságharcokhoz, I. 451. • az egri vár 1687-feladásáról, I. 411. • emlékezete, III. 49. • kiad. az egri egyházmegye XIV. sz.-i pápai tizedszedési regestrumát, I. 113. • Ludányi Tamás egri püspökről, I. 137. • Törökszentmiklósról, III. 84. • Telekesy Istvánról, III. 114. • vitája Botka Tivadarral a vármegyéről, I. 69. • a zámí és onhát apátságokról, I. 64.

BALASZCEV, G.

— a bolgár-magyar háborúról, 895., I. 33.

BALATON

—i halászat múltja, II. 44. • környék földrajza Bél Mátyásnál, II. 19. • -ról egykorú leírások, úti jegyzetek: — C. D. Bartsch, 1782., II. 235. • J. E. A., 1807., II. 426. • V. Bronyevszkij, 1811., II. 426. • Leibitzer J., 1814., II. 421. • Bendant, 1818., II. 428.

BALATONTÜRED

—i utazás, 1796., II. 420.

BALATONKÉNESE

—i ref. egyház története, I. 255.

BALÁZS (püspök)

— és csanádi egyházmegye újraalapítása, 1243—1254., I. 62.

BALÁZS ANDRÁS

— az erdélyi katolikus autonómiáról, I. 327.

H. BALÁZS ÉVA

— egyetemi tankönyvrészlete, III. 46. • az egyetemi tankönyv-vitáról, III. 46. • Jobbágylevelek (és vitája), II. 49, III. 83, 117. • Kolozs megye kiakadásáról, I. 80. • a parasztságról, II. József alatt, III. 122. • a váradi püspökség jobbágyainak mozgalmáról, XVIII. sz. II. 50.

BALÁZS JÁNOS

— a goliádság emlékeiről, III. 78. • az Ómagyar Mária-síralomról, III. 78. • Sylvester Jánosról, III. 86.

BALÁZS LÁSZLÓ

— a felekezetek egymáshoz való viszonyáról, 1791—1830., II. 572, 578, 580.

BALÁZSFALVA

— és a Horia-felkelés, 1784., II. 290. • mint román művelődési központ kialakulása, XVIII. sz. II. 205. • -i archimandrita: Cotorea Gerontius, II. 124. • -i román iskola szervezése, 1754., II. 205.

— diákja volt Budai-Deleanu János, II. 497.

—i román könyvtár és kéziratai, XVIII. sz. II. 205.

—i román nyomda és nyomtatványai, 1753—1812., II. 205. • -i román színházszász, II. 230. • -i triász (ld. Kleim Sámuel, Major Péter, Sinkai György) szerepe a román fejlődésben, II. 205, 495—497. • -i udvarbíró, Fábán János, 1670 k. I. 430. • -i uradalom kimutatása, 1686., I. 430. • -i zsinatról (1744) főljegyzések, II. 123.

BALBI JEROMOS

— humanista működése, XVI. sz. I. 217. • költeménye Mátyás királyról, I. 169. • követi beszéde a wormsai gyűlésen, 1521., I. 222. • latin verse a Tripartitumról, I. 192.

BALBUS, HIERONYMUS, ld. Balbi Jeromos.

BALCAR, A.

— I. Ferdinánd török harcainak, I. 289.

BALDACCI ANTAL BR.

— memorandum Ausztria belügyeiről, 1816., II. 570. • — politikai szerepe I. Ferenc bizalmasaként, II. 484.

BALDAUF, A.

— adalék Ausztria kereskedelmi és vámpolitikájáról, II. 259.

BALIA SÁMUEL

— munkája Erdély jogtörténetéről, 1791., II. 375.

BALICS LAJOS
— a katolikus egyház történetéről Magyarországon. I. 60.

BÁLINT (pap, XV. sz.)
— Moldvába menekülése. I. 131 • moldvai magyar bibliafordítása. I. 133.

BÁLINT GÁBOR
— a honfoglalásról. I. 81 • a magyarországi török hódoltságáról. I. 247.

BÁLINT NAGY I.
— közli Zsámboky János végrendeletét. I. 227.

BÁLINTT JÓZSEF
— *Egy kis igazítás* (Kemény Jánosról). I. 348.

BALKÁN
— hegység és a vlachok. III. 50 • -i besenyő betörések. XI. sz. I. 48 • -i gyökerei a magyarországi szerb kérdésnek. I. 420 • -i hadszíntérén Rákóczi József, 1737., II. 96 • -i kereskedelmi utak a törökkorban. I. 248 • -i hódító törekvések Magyarország részéről. XIII—XIV. sz. I. 100, 121 III. 75 • -i magyar kalandozások. I. 29 • -i országokkal Ausztria és Magyarország kereskedelme. XVIII—XIX. sz. II. 59 • -i török hódítás kezdete. XIV. sz. I. 121 • -i török uralom. XV. sz. I. 150 • -i török-magyar harcok jelentősége. XV. sz. I. 150 • -i vonatkozású diplomáciai iratok. XIV—XV. sz. I. 113, 171 • -i vonatkozású kutatások. III. 52.

BALKÁNY
— i. Gencsy-lelvárt Rákóczi-korabeli iratai. I. 452.

BALL TAMÁS, ld. WAL

BALLA ANTAL (Pest megye mérnöke)
— munkája a dunai köhid kérdéséről. 1784., II. 258.

BALLA ANTAL
— munkái II. Rákóczi Ferencről. I. 456.

BALLA GERGELY
— életéről irodalom. II. 51 • *Nagykőrösi krónikája*. XVIII. sz. I. 14, 246, 439, II. 18, 51, 93.
— A török időről. I. 240 • a Rákóczi szabadságharerről. I. 439 • az 1735-i parasztmozgalomról. II. 93.

BALLAGI ALADÁR
— *Buda és Pest a világirodalomban*. I. 9, 180, 191, 197, 229—230 III. 21, 27 • *Elfejtett írók* (Péteri Takács József). II. 614 • *Élő tanítások*. II. 62, 614, III. 114 • Kecskeméti Péter ötvöskönyvéről. III. 99 • Kelemen Didákról. II. 108 • a magyar kir. testőrség története. II. 159, 263.
— benne Bessenyei Györgyről. II. 219, 221 • Lazkovics Jánosról. II. 517 • a testőrírókról. II. 223.
— a magyar nyomdászat történetéről. 1472—1877., I. 180, 264 • nekrológia. III. 49 • Pestbuda történetéről tanulmányai. I. 417, II. 62, 135, 587 III. 114 • plágiumvádja Schwickler határőrvidéki munkája ellen. II. 75 • a Rákóczi-kori nyomtatványokról. III. 112 • *XII. Károly és a székely áronulása Magyarországon*. I. 469, II. 22.
— benne: élelmiszerek, 1714., II. 45 • postaviszonyok. II. 62.
— Wallenstein horvát karabélyosairól. I. 340.

BALLAGI GÉZA
— kéziratos röpiratkatalógusa. II. 266 • nekrológia. III. 49 • *A nemzeti államalkodás kora*, 1815—1848., II. 398, 483 • a Pesti Magyar Társaságról. II. 219 • a politikai irodalomról, 1825-ig. II. 134, 194, 211, 262, 267, 271, 291, 309, 310, 315, 316, 321, 326, 327, 334, 403, 501, 572.
— adatai az 1790 körüli röpiratok számáról. II. 309 • a cenzúráról a XVIII. században. II. 134, 211, 262, 403 • értékelése, felfogása. II. 310 • hiányai. II. 501, 572 • Szatmár Sándorról. II. 267 • véleménye Bathiány Alajos gr. iratáról. II. 316 • véleménye névtelen szerzők személyéről. II. 291, 315, 321, 326—327, 334.

BALLAGI-KÖNYVTÁR
— ban kéziratos napló a francia háború idejéből. II. 507.

BALLAI JÓZSEF
— Temesvár épületeiről, 1779., II. 180.

BALLAI KÁROLY
— szerk., *A Magyar függetlenségi nyilatkozatok története*. I. 466, II. 311—312.
— benne: az ónodi trónfosztás szövege. I. 466 • Berzevics Gergely szövege, 1790., II. 311—312.
— szerk., *Magyar korcsinák és fogadók*. XIII—XVIII. sz. II. 45 • szerk., *A magyar vendéglátóipar története*. II. 468.

BALLMANN JÁNOS MIHÁLY
— statisztikai ismertetése Erdélyről, 1801., II. 419.

BALLÓ ISTVÁN
— Apor Péterrel (szemelvényekkel). I. 427, II. 17 • a csiki havasok közös birtoklásáról, XVII. sz. I. 429 • a külföldi iskolázásról. I. 267 • a mádéfalvi veszedelemről. II. 185 • a székelyek történetéről, XV—XVI. sz. I. 171, 293 • tatár rabságról, 1662—1665., I. 355 • Teleki Mihályról. I. 432.

BALLUS PÁL
— leírása Pozsonyról és környékéről, 1822., II. 48 • a pozsonyi szőlőművelésről, 1818. II. 486.

BALMAZUJVAROS
— ban Fási János Henrik működése, 1801—1807., II. 584.

BALÓ BALINT (fogarasi ref. lelkész)
— gyászbeszéde Mária Teréziáról, 1780., II. 196.

BALÓ MÁTYÁS (kapitány)
— itineráriuma, 1686., III. 110.

BALOGH ADÁM, BÉRI (brigadéros)
— élete. I. 457.

BALOGH ÁGOST, NEMSIÓZI
— Beatlissima Város (1872) o. munkája az egyházi ünnepekről. II. 117.

BALOGH ALBIN
— Esztergom középkori helyrajzáról. I. 99 • a Koppány-lázadásról. I. 69 • pénztörténeti tanulmányai. I. 59, III. 70 • a veszprémi vágyi alapítólevélről. I. 55.

BALOGH ÁNYOS
— Dayka Gáborról. II. 607.

BALOGH ELEMÉR
— Kocsi Csörgő Bálintról. I. 391 • a magyar gályarabokról. III. 106 • a pozsonyi ref. egyház tört. ról. I. 256.

BALOGH FERENC (tiszttartó)
— szerepe a tatari majolikaüzemben, XVIII. sz. II. 175.

BALOGH FERENC
— Bocskai Istvánról. III. 96 • a debreceni kollégium történetéről. I. 266 • a magyar prot. egyháztörténetéről. I. 249, II. 118 • megjegyzései Kanyaró unitárius tört. hez. I. 251 • Méltusz Péterrel. I. 262.

BALOGH GYÖRGY
— Eger történetéről. III. 92.

BALOGH GYULA
— Berzsenyi-emlékkönyve. II. 613 • 1809 eseményeiről Vas megyében. II. 554.

BALOGH ILONA
— *Magyar iatonyok*. II. 233. • nekrológia, III. 49.

BALOGH ISTVÁN (színész)
— Karagyörgye-dramája, XIX. sz. II. 626.

BALOGH ISTVÁN (bölcsezt. halig.)
— jegyzetei a pesti egyetemi előadásokról, 1806., II. 583.

BALOGH ISTVÁN
— jegyzéke az egyetemi nyomda kiadványairól. III. 19.

BALOGH ISTVÁN (szerzők)
— András Sámuelről (1907). II. 226 • velencei követjelentésekről (1929). I. 200 • Debrecen hadiszolgáltatásairól Rákóczi korában (1936). I. 463 • Pósalaki Jánosról (1940). I. 419 • Szalkai Lászlóról (1942). I. 220 • a hajduboszorányi határról (1954). III. 117.

BALOGH JENŐ
— Rákóczi Ferencről Győrött. I. 459.

BALOGH JOLÁN
— árpádokori szobrokról. III. 65 • a budai kir. várról. III. 78 • az erdélyi renaissancéről. I. 133—134 • az esztergomi Bakócz-kápolnáról. III. 79 • Firenze és Magyarország kapcsolatairól. I. 182 • Kolozsvár műemlékeiről. I. 186 • a magyar renaisszance építészetéről, művészetéről. I. 185, III. 78 • Mantegna magyar vonatkozású portréiról. I. 182, 186 • Márton és György kolozsvári szobrászokról. I. 134 • Mátyás király arcképeiről. I. 182 • Mátyás-kori hagyományokról. III. 76 • Milano és Magyarország kapcsolatairól. I. 182 • a táblaképekrol hozzájárulása. III. 79 • a visegrádi és diósgyőri madonnáról, XV. sz. I. 186.

BALOGH JÓZSEF (teológus)
— foljegyzései a balázsfalvi zsinatról, 1744., II. 123.

BALOGH JÓZSEF
— Gellért püspökről. I. 71 • István királyról és intelmeiről. I. 52 • a magyar királyság megalapításáról. I. 70—71.

BALOGH KÁROLY
— a pécsi egyetem könyvtáráról. II. 212.

BALOGH L.
— Pécs gazdasági életéről, XVIII. sz. II. 179.

BALOGH MARGIT
— Oláh Miklós Hungáriájáról. I. 224.

- BALOGH PÁL
— a székely kérdésről. I. 81.
- BALOGH PÉTER, ÓCSAI, ld. Ócsai Balogh.
- BALOGH PÉTER
— katolikus vallási irata, 1823., II. 575.
- BALOGH A. SÁNDOR
— a bugyi ref. egyház tört.-ről. I. 255.
- BALOGH SZIDÓNIA
— a magyarországi zsidók kamaraszolgaságáról. I. 98.
- BALOGHY ISTVÁN
— címjegyzéke az egyetemi nyomda termékeiről, 1777—1787., II. 497.
- BALOGHY JÓZSEF
— verses irata a nemzeti nyelv ügyében, 1790., II. 357.
- BALOGYÁNSZKY MIHÁLY
— szerepe, XVIII. sz. III. 125.
- BALUZZ (francia megbízott)
— szerepe, XVII. sz. I. 453.
- BALUZZ, ST.
— kiadása III. Ince pápa leveleiről. I. 56.
- BALZER, OSVALD
— a lengyel—cseh—magyar alkotmányfejlődés hasonlóságairól. I. 58, III. 63 ● a Piastok genealógiájáról. I. 57.
- BÁLYA JÓZSEF
— levele a Horia-felkelés idejéből. II. 285.
- BAMBERG
— i diaconus: Adalbert szövege II. Henrik életéről. I. 47.
- BÁN ALADÁR
— Balassi Bálintról. III. 89.
- BÁN IMRE
— a magyar közszenbányászat történetéről. II. 171.
- BÁN IMRE
— Apáczai Cseri Jánosról. III. 100 ● ism. Klaniczay Zrinyijét. III. 103 ● Polgári Mihályról. II. 121 ● Szepai Csombor Mártonról. III. 101. ● Zrinyi-kiadása III. 103.
- BÁN JÁNOS
— Sopron újkori egyháztörténetéről. II. 114.
- BÁN JOZSEF
— Rózsahegyről a kuruckorban. I. 459.
- BÁNÁT, ld. Temesi Bánság.
- „BÁNÁTI”
— cikke az 1791-i vallástügyről. II. 366.
- BANCIK SAMU
— Cseri Mihályról. III. 112.
- BÁNDI VASZIL
— a csiksomlyói rk. gimnáziumról. II. 129, 228.
- BANDINUS MÁRK (püspök)
— jelentése a moldvai magyarokról, 1646—1647., I. 326.
- BANNER, J. (svéd hadvezér)
— a harmincéves háborúban. I. 345.
- BÁNFAIVA
— i ev. egyház története. I. 255.
- BÁNYFY-család, Losonczi
— története, oklevéltára. I. 14.
- — ban Hunyadi János iratai. I. 161.
- BÁNYFY ANDRÁS
— birtokainak elkobzása, 1514., I. 207.
- BÁNYFY DÉNES
— élete, szerepe, kivégzése, XVII. sz. I. 432, 344 ● testvére, Bányfi György főispán. I. 340 ● veszedelméről történeti ének. I. 432.
- BÁNYFY DÉNESNÉ GR.
— és lánya és az erőszakos katolizálás, XVIII. sz. II. 204.
- BÁNYFY GERGELY
— leírása János Zsigmond tiszteletéről Szolimánnál, 1566., I. 298—299.
- BÁNYFY GYÖRGY (Szolnok-dobokai főispán, † 1659)
— feljegyzései I. Rákóczi Gy. hadjáratairól, 1644., I. 340.
- BÁNYFY GYÖRGY (erdélyi kormányzó)
— Habsburg-párti szerepe a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 441 ● kapcsolata Czegei Vass Gy. naplóiról. I. 425 ● levele, 1702., I. 433.
- BÁNYFY GYÖRGY GR. (erdélyi kormányzó, XVIII. sz.)
— iratai a Horia-felkelésről. II. 287 ● választásáról egykorú iratok, 1791., II. 375—376.
- BÁNYFY LÁSZLÓ
— jegyzetel az 1730-i kolozsvári országgyűléseiről. II. 17.
- BÁNYFI PÉTER
— birtokainak elkobzása, 1514., I. 207.
- BÁNYFI-kastély (Bonchida)
— leírásai, irodalma. II. 147, 629.
- BÁNYFY-palota (Kolozsvár)
— építése és tervező mestere, XVIII. sz. II. 233.
- Bánfi Dénes veszedelméről, történeti ének, XVII. sz. I. 432.
- BÁNYFI, FLORIO
— adatai Nicolaus de Mirabilibus életéhez. I. 212 ● A. T. Cortese (mint Mátyás magasztalója). I. 169 ● Báthori István és Domenico Rádolfini. I. 309 ● Buda és Pest erődítményeiről, 1686., I. 410 ● Carlo Theti és a magyar várépítéssel. I. 288 ● Egy magyar diplomata sirja Rómában (= Kosztolányi Gy., XV. sz.). I. 183 ● Esteri Hippolit érszékéről. I. 203 ● feldolg. Garzoni beszédét II. Ulászlóról. I. 216.
- — Nagonio panegyrisét II. Ulászlóról. I. 216.
- Felix Ragusinus (= Petancius). I. 196 ● Filippo Scolarioról. I. 138, 162 ● Gianfrancesco Aldobrandini magyarországi hadivallalatai. I. 317 ● Hunyadi János itáliai tartózkodásáról. I. 162 ● ism. Pataki V. cikkét az egri várról. I. 169 ● Mario Spezzacasa. I. 288 ● Matteo Andrei da Trau (= Tragorinus). I. 217 ● olasz katonai építészetről Erdélyben. I. 309 ● olaszországi magyar adatokról. III. 45 ● P. Antonio de Zara. I. 173 ● a Zrinyi-család eredetéről. I. 381, 387 ● és Maggiorotti, L. A. ● a budai és pesti erődítményekről. I. 410 ● Győr váráról. I. 288 ● Pietro Ferabosco. I. 288 ● a temesvári és lippai erődítményekről. I. 288.
- BÁNYFI J.
— a zsigmondkori kassai iparról. I. 125.
- BÁNYFI, PÉTER
— brassói szász naplója, 1599—1616., I. 306, 332.
- BÁNYI, A. A.
— tanulmányai Ján Baltazár Maginról. II. 92.
- BÁNYJALUKA
— i ütközet, 1737., II. 96.
- BÁNY BÁN
— összeesküvése, XIII. sz. I. 93 ● alakja Horváth J. E. drámájában, 1816., II. 626 ● Katona József drámájában, 1815., (irodalommal). II. 622—625 ● Kisfaludy Sándor feldolgozásában. II. 613 ● a külföldi irodalomban. II. 624 ● Valkai András énekében. III. 88.
- Bánkó leányáról
— c. történeti ének, XVI. sz. III. 88.
- D. Bányai József
— magyar hadtörténelme. I. 410, 456, II. 103.
- BANNER JÁNOS
— Békés megye vízrajzáról, településeiről. II. 43 ● békési pástorokról, népi építkezésekről. II. 44, 49 ● Rákóczi Szegezen. I. 459 ● régészeti bibliográfiái. I. 35, III. 25, 59—60 ● XVIII. sz.-i falusi életéről. II. 169.
- BÁNÓCZY ISTVÁN
— országgyűlési naplója, 1728., II. 91.
- BÁNÓCZY JÓZSEF
— Kisfaludy Károlyról (kiadással). II. 621 ● Révai Miklósról. II. 225, 357, 597 ● szemelvényes Berzenyi-kiadása. II. 614.
- — Csokonai-kiadása. II. 608 ● Mikos-kiadása. III. 112.
- BÁNÉVY GYÖRGY
— a budai kir. palota újjáépítéséről, XVIII. sz. II. 146 ● hivatalos intézkedéseiről a visszafoglalt Budán. I. 417 ● húsz évről Buda fejlődésében, 1714—1733., II. 63.
- BÁNSÁG, ld. Temesi Bánság.
- BÁNYAI ELMÉR
— ism. Schmall L. tanulmányát Budapest utcáiról. II. 63 ● a Századok név- és tárgymutatója, 1867—1876., I. 7, II. 9, III. 24.
- BÁNYAI KÁROLY
— a Gencsy-család Rákóczi-kori iratairól. I. 452.
- BÁNYAI L., ld. Baumgarten.
- BÁNYAVIDEK
— i r. k. esperesi kerület plébániáinak története. II. 115.
- BARABÁS ÁBEL
— Kazinczy hatásáról nyelvünk fejlődésére. II. 617.
- BARABÁS DOMOKOS
— Bethlen G. hadjáratairól 1620., I. 334 ● székelyudvarhelyi céhszabályokról, 1613., I. 325 ● a tatár rabokról, XVII. sz. I. 355 ● Udvarhely megyei adatai, XVII. sz. I. 325.
- BARABÁS JENŐ
— hódmezővásárhelyi népi építkezéséről, XVIII. sz. III. 118.
- BARABÁS KÁLMÁN
— a trónörökösödés kérdéséről, 1687/88., I. 415.
- BARABÁS MIKLÓS
— Megyericséi Jánosról. I. 218.

- BARABÁS SAMU**
— Babenberg Harcias Frigyesről. I. 97 • Balassa Zsigmond támadásáról. 1616. I. 334 • Báthori István hadi rendtartásáról. I. 307 • Brandenburgi Katalinról. I. 341 • Buda 1531-i ostromáról. I. 277 • Eger ostromáról. 1552. I. 290 • erdélyi kaptalani támadásai, XIV—XV. sz. I. 114 • Fráter Györgyről. III. 93 • Homonnai György támadásáról. 1618. I. 334 • két hamis Frangepán-oklevélről. I. 91 • Kolozsvár történetéről. I. 325 • II. Lajos kincseiről. I. 198 • a nagyenyedi főiskoláról. I. 266, 327 • nekrológia. III. 49 • portál feljegyzésekről. XVI. sz. III. 94 • Rákóczi György lakodalmáról. I. 343 • regestái Erdély történetéhez. XVI. sz. I. 301 • régi várak ősszeírásáról. 1648. I. 351 • Sepsiszelek adózásáról. XVII. sz. I. 430 • a „Székely krónikáról”. I. 292 • székely oklevéltára. 1219—1776. I. 12, 324 • Szondi Györgyről. I. 298 • Teleki-oklevéltára. I. 16 • Thurzó-iratokról. I. 364—365 • a Tolvay-család naplójáról. II. 16 • Zrínyi György birtokairól. I. 238 • Zrínyi Miklósról (XVI. sz.) iratkiadása. I. 290 • és Beke Antal.
— I. Rákóczi Gy. és a porta. I. 342.
— és Thallóczy Lajos.
— Blagay-oklevéltára. I. 14, 153 • Frangepán-oklevéltára. I. 15, 153, 199.
- BARABÁS TAMÁS**
— Egerről. 1552—1952. III. 92.
- BARABÁS TIBOR**
— *Egy nép nevelői*. II. 319 • Martinovics életéről. II. 508, 516.
- BARABÁSY I.**
— Aranyosszék összeírásáról. 1711. II. 32.
- BARAG, IOAN**
— román irodalmi szerepe. II. 497.
- BARACZKA ISTVÁN**
— Óbuda közigazgatásáról. 1747—1766. II. 63.
- BARANCS**
— magyar kereskedők és az 1127-i bizánci konfliktus. I. 50.
- BARÁNY ÁGOSTON, DEBRECENI**
— emlékezete Torontál megye hajdanáról. I. 13, II. 33. •ről életrajz. III. 49.
- BARÁNY BOLDIZSÁR**
— egykorú megjegyzései a Bánk Bánról. II. 623.
- BARÁNY GYÖRGY, ld. Szeniczai Bárány.**
- BARÁNY GY.**
— Rákóczi szívéből. I. 472.
- BARÁNY JÁNOS, ld. Szeniczai Bárány.**
- BARÁNY PÉTER, DEBRECENI**
— Borsod vármegyeről. 1817. II. 417, 478 • ford. Ewald iratát. 1791. II. 315 • gondolatai az éhség megakadályozására. II. 443 • irata a nők bebocsátásáról az országról. 1790. II. 372.
- BARÁNYA MEGYÉ**
— beadványa a kereskedelmi bizottsághoz. 1791. II. 390 • bibliográfiája. III. 27 • birtokosai a XVIII. századtól. II. 42 • követsi utasítás. 1802. II. 532 • leírásai. 1783. 1820. 1821. II. 235, 416 • nemessége elkoboztatja Zillner iratát. 1792. II. 326 • népessége a XVI. sz. végén. I. 240 • reformátora : Szatmari Mihály. I. 260 • -i Albert-csatára. 1812. II. 475 • -i helyi uradalom leírásai. 1816—1819. II. 444, 449 • -i egyházlátogatás. 1729. II. 114 • -i elpusztult falvak. II. 35 • -i ev. egyházmegye szervezése (ld. Szeniczai Bárány György). II. 111 • -i főispán : ld. Végh Péter • -i főispánok. III. 63 • -i hadi rendtartás. 1751. II. 105 • -i nemesi felkelés (1809) az egykori irodalomban. II. 549 • -i német telepítések. XVIII. sz. II. 34—35, 37 • -i összeírás adatok a XVII. sz. végéről. I. 417 • -i protestáns egyházi élet. XVIII. sz. II. 203 • -i selyemtermesztés a XIX. sz. elején. II. 442—443 • -i selyemtermesztés h. felügyelő. ld. Bödei Bódis Ferenc • -i szárm., ld. Mitterpacher Lajos • -i szerbek települései, története. XVII—XVIII. sz. I. 420, II. 39, 126.
- BARANYAI BÉLA**
— az 1687/88. évi I—4. tc.-ről. I. 415 • ism. Béli Mátyás *Tractatus*-át. II. 20 • kiadásra előkészítette az *Einkunftsverke*-et. I. 414 • nekrológia. III. 49 • az örökös királyság eszméjéről. 1656—1687. I. 386, 395, 415 • a Rákóczi-kori bibliográfiája. I. 454 III. 25 • *Tanulmányok a magyar jogalkotmány ... köréből*. I. 386, 395 • *Vízgyűlések a Quadrupartiumról*. I. 285 • Zsigmond király ún. Sárkányrendjéről. I. 138.
- BARANYAI JÓZSEF**
— a komáromi magyar színészetéről. II. 628 • a komáromi sajtó történetéről. II. 135.
- BARANYAI KÁROLY**
— a régi borsodi jogról. I. 286.
- BARANYAI MÁRIA és Keleti Adolf**
— a neveléstügyi folyóiratokról. III. 31.
- BARANYAI ZOLTÁN**
— francia széppróza—fordításainkról. XVIII. sz. II. 141 • a francia nyelvről és műveltségéről Magyarországon. II. 219, 226 • a lausnai egyetem magyar diákjairól. II. 133 • magyar látogatóról Rousseaumál (gr. Teleki József). II. 154 • pótlásai Kont könyvszertehez. III. 21.
- BARANYAY TIVADAR**
— a szerbekről Baranyában. II. 89.
- BARANYAI DECSI (Decius Barovius) JÁNOS**
— adatai. Magyar Históriaja (1592—1598), versei; róla irodalom. I. 305 • helye a magyar történetírásban. I. 228.
- BARANYÉNY OBERESCHALL MAGDA**
— az iparművészet irányváltozásáról (XVIII. sz.). II. 146 • nemesről és polgárról a török időkben. I. 241 • vitája a magyar koronáról. I. 73.
- BORÁROS JÁNOS**
— munkálata az adóügyi bizottság számára. 1802. II. 382.
- BARÁTH BÉLA**
— Batthyány Ignác akadémiai terveiről. II. 589.
- BARÁTH FERENC**
— Kármán József haláláról. II. 606 • *A millenium és a magyar történelem*. I. 34 • nekrológia. III. 49.
- BARAT, J.**
— tanulmánya Béli Mátyásról. II. 20.
- BARÁTH TIBOR**
— a felvilágosult abszolutizmusról Magyarországon. II. 243 • a harmincadjévedelmek költségeiről. XVII. sz. I. 367 • a VII. törtenész kongresszusáról. III. 48 • a magyar állam adóügyéről. 1605—1848. I. 367 • a magyar történetirodalom ismertetéséről. I. 9 III. 24 • vázlata a magyar sajtó történetéről. II. 402. *Barátságos válasz ... a Magyar Dánielnek ... adatott feleletre*. 1790. (Szeitz Leó). II. 338.
- BARÁTSZER (Sátorlajnyhely)**
— községi rendszabályai. 1734. II. 47.
- BARBARITS LAJOS**
— Nagykiszta történetéről. II. 50.
- BARBARICS ROBERT**
— a Debreceni Grammatikáról. II. 617 • Péczeli mint meseíró. II. 305.
- BARBARO DÁNIEL**
— velencei történetének magyar vonatkozásai. 1514. I. 192, 207.
- BARBAROSSA FRIGYES (császár)**
— bizánci szövetsége Magyarországgal ellen. I. 49, 76 • káplánja : Viterbói Gottfried. I. 50 • kereszties hadjárata és átvonulása Magyarországon. 1189. I. 50—51 • magyarországi politikája. I. 76, III. 66 • mint a birodalom újjáalkotója. Freisingi Ottó munkájában. I. 49.
- BARBERINI**
— könyvtár (Róma) anyagának Bethlen Gábor-vonatkozásai. I. 335.
- BARCASÁG**
— építészete. I. 186 • és a német lovagrend. XIII. sz. I. 94 III. 68 • reformációjáról Honterus munkája. 1543. I. 260 • történetéről irodalom. II. 18, 65, 480 • -ba Thököly Imre betétele. 1690. I. 428 • -i hadi események a XVII. század közepén. I. 312 • -i lelkész : Nössner Simon. XVII. sz. I. 328 • -i szász betelepülés a középkorban. I. 84 • -ról ismertető munka. I. 186.
- BARCENSIS PROVINCIA, ld. Barcaság. I. 260.**
- BARCHETTI JÓZSEF**
— irata Heves megye termékeiről. 1803. II. 442.
- BAROLAY, JOHN**
— *Argenis* c. politikai regénye. II. 225 • és Dugonics András. II. 304.
- BAROO tábornok**
— mint budai katonai parancsnok. 1790. II. 347.
- BARCZA IMRE**
— könyvszerzői munkái. I. 8, III. 29.
- BARCZA JÓZSEF**
— a *Metamorphosis Transylvanicae* mondattanáról. II. 17.
- BARCZAFALVI SZABÓ DÁVID**
— fordítása németből. 1787. II. 305 • kiadta Miklós Sámuel halotti beszédeit. 1790. II. 273 • mint a *Magyar Hírmondó* szerkesztője. 1784. II. 239 • nyelvújítási kísérlete. II. 305, 617.

HARCZÁN ENDRE

— a makói gimn. irataiból közöl. III. 80.

HÁRÓZAY OSZKÁR

— heraldikai kézikönyve. III. 54 ● két hadi eseményről. XIII. sz. I. 96, 101 ● nekrológia. III. 49 ● a nikápolyi csatáról. I. 139 ● és Vári Rezső.
— Bölcs Leó taktikájáról. I. 25.

HÁRÓZI GÉZA

— a magyar szókincs eredetéről. III. 56—57 ● a tihanyi alapítólévélről. III. 62.

HAROS JÁNOS

— Budai Bzsalásról. II. 594 ● Csokonai-irodalomról. kéziratról. II. 607 ● a debreceni egyházi életéről. XVIII. sz. II. 204 ● a debreceni kollégiumról. II. 120, 266 ● egyházi életéről a XVIII. sz.-ban. II. 121 ● Hajdúnás (és ref. egyháza) tört.-ról. I. 255, II. 52 ● Héczel Dániel följegyzéseiről. II. 343 ● a tiszántúli ref. egyházkerület-ről. I. 254 ● a tiszántúli reformátusokról a kurucorkorban. I. 458 ● a XVII. sz.-i magyar történetirodalomról. I. 323.

HAROSY-család

— levéltára, 1624—1782. I. 14.

HAROSY (Barcas) ABRAHÁM (testőrör)

— adatai, művei; róla irodalom. II. 222 ● fellépése Sajnovics és a lapp rokonság ellen. II. 216 ● levelezése. II. 222, 318 III. 121 ● munkái kiadása Révai Miklósról. II. 225 ● és Orczy Lőrinc. II. 224 ● és Széchenyi Ferenc gr. II. 318 ● verses levelei. 1777., II. 221.

HAROSY (Barcas) ÁKOS (fejedelm)

— erdélyi uralma, róla irodalom. I. 355 ● harca II. Rákóczi Györggyel. I. 350 ● hívei, ld. Frank Andreas, Lázár György, Keresztury Demeter, Petrityvit-Horváth Kozma ● követsége Köprili nagyzveznére. I. 350 ● levelezése, 1658—1660. I. 351—352 ● pénz- és hadügyei. I. 430 ● a román papságot fölmentő a tized és a kilenced alól. I. 355 ● rópráta II. Rákóczi György ellen, 1659., I. 349 ●-hez Apáczai Csere beadványa. I. 354.

HAROSY-AMANT ZOLTÁN

— a francia hadifoglyokról Magyarországon, 1793., II. 507 ● okmányközlése a Rákóczi-korból. I. 451.

HAROSY JÓZSEF

— kiadta Kármán Fanniát. II. 606 ● Magyarországról a francia enciklopédiailrodalomban, XVIII. sz. II. 22.

HAROSY REMIG

— a magyar nyelvtszítzó törekvéseiről. II. 617.

HAROSY (Bárdosy) JÁNOS

— *Animadversiones* c. vitairata, 1792., II. 314 ● megjegyzései Berzeviczy Gergely művére, 1797., II. 470 ● *Stemma historicum* c. munkája, 1807., II. 595 ● *Supplementum* Wagner szepességi okmánytárához, 1802., ● *Vota* c. irata, 1790., II. 365.

HAROSY LÁSZLÓ

— a magyar politikáról a mohácsi vész után. I. 282.

HARIS BÉLA, ld. Barits Adalbert.

HARITU, GHEORGHE

— a kalvinista kátéről. I. 347 ● közleménye az I. román határfrezed történetéről. II. 205 ● *Párfi aless* c. munkája Erdély történetéről. II. 29, 123, 186.

HARITS ADALBERT (pesti egyet. tanár)

— *Dissertatio statistica* c. irata a magyar kormányformáról, 1790., II. 292, 315 ● irata a koronázási ünnepekről, 1790., II. 363 ● könyve a jogi oktatásról, 1792., II. 396—397 ● statisztikai tanulmánya Horvátországról, 1821., II. 411 ● szlavóniai írói lexikona, 1774., I. 10. III. 40.

HARK, NILS (svéd követ)

— jelentése a bécsi udvarról, 1756., II. 157.

HARKÓZY BORBÁLA GRÖFNŐ

— versei, 1743., II. 142.

HARKÓZY FERENC GR. (esztergomi érsek)

— beszédei az 1764-i országgyűlésen. II. 187 ● fényűzéséről latin vers, 1765., II. 189 ● hadi segedelemre hív levele, 1756., II. 184 ● halotti búcsúztatója, 1765., II. 198 ● javaslata a protestáns iskolák ellen, 1761., II. 207 ● környezetének tagja: Richwaldsky György, a *Vezető* szerzője. II. 188 ● mint egri püspök, 1745—1761., II. 147, 232 ● mint mecénás. II. 147, 232 ● mint a tanulmányi ügyek vezetője. II. 207 ● tanúsága a „vitam et sanguinem” jelenetről, 1741., II. 100 ●-hez br. Orczy Lőrinc verse, 1761., II. 223.

HARKÓZY KRISZTINA (gr. Károlyi felesége)

— életrajza. I. 437.

HARKÓZI LÁSZLÓ

— Brigetéről. III. 57.

BARLA (SZABÓ) JENŐ

— Skaricza Máté életéről. I. 260 ● Szegedi Gergelyről. I. 271.

BARLE, J.

— cikke a horvátországi pestisről, 1738—1745., II. 97.

BARLETTUS, MARINUS

— munkája Castriota Györgyről, 1506., I. 163.

BARNA FERDINÁND

— dolgozatai a magyar ősvallásról. I. 38 ● magyar Galeotto-fordítása. I. 166 ● a magyarok útjáról az Uraltól Lebediába. I. 33 ● a mordvinok vallásáról. I. 38 ● néhány ősműveltségi tárgy nevééről. I. 38.

BARNA IMRE

— magyar könyvészete, III. 19

BARNA JÓZSEF

— ref. egyházi iratkiadása. II. 118.

BARNA MIHÁLY

— az ungvári rk. gimnázium történetéről. II. 132.

BÁRÓCI ld. Bárózi.

BAROS GYULA

— Barcsáról, Báróziról. II. 222 ● Bessenyei Sándorról. II. 223 ● Gvadányi Józsefről. II. 374 ● *Kazinczy és Radnóczy Teréz*, II. 600 ● a Margit-legendáról (közéssel). I. 213 ● a radványi énekeskönyvekről. II. 142.

BAROSS KÁROLY

— a bánfalvai ev. egyház történetéről. I. 255.

BAROSS KÁROLY

— Magyarország szőlőtermelésének múltjáról. II. 45.

BARÓTI DWESZ

— Bessenyei Györgyről. III. 121 ● Dayka Gáborról. II. 607 ● Dugonics Andrásról. II. 304 ● *Értelem és okosság. A magyar próza a felvilágosodás korában*. II. 599 ● és Tarnai A.
— Batsányi jegyzeteiről. III. 126.

BARÓTI LAJOS

— *Adatok Mercy Klaudius Florimund gr. életéhez*. II. 76 ● adatai a Dél-Magyarországi XVIII. századi történetéhez. II. 76 ● a bányási legribb német településről. II. 33 ● a bányási spanyol telepésekről. II. 34 ● élelmiszerezéséről a Temesi Bánságban a XVIII. sz. első felében. II. 77 ● Frigyes Ágost szász választó hadjáratairól. XVII. sz. I. 411 ● Perjámos történetéről. II. 33, 162.

BARÓTI LAJOS

— német hatásról Csokonainál. II. 608.

BARÓTI SZABÓ DÁVID

— adatai, költői művei; róla irodalom. II. 224 ● és Batsányi János. II. 604 ● irata Orczy Lőrinc halálára, 1789., II. 299 ● mint a nemzeti-nemzeti mozgalom költője. II. 302, 372 ● működése 1796 után. II. 610 ● része a *Magyar Museum* szerkesztésében. II. 241 ● szerepe a Kassai Magyar Társaság szervezésében. II. 302 ● szerepe a nyelvújításban. II. 617 ● Vanier-fordítása *Parasztai majorság* címen, 1779., 1794., II. 163, 430 ● verse Kassához a nemzeti felkelők szemléjekor, 1797., II. 522 ● verse Orczy László főispánhoz, 1790., II. 346 ● verse a szabolsi beiktató ünnepre, 1791., II. 358 ● verseiről Rájnis bírálata, 1781., II. 224 ● versköltete, 1786., II. 227 ● *Zrinyi Szigetéről* c. szomordulójátka, 1786., II. 227.

BARÓTI SÁNDOR

— adatai, irodalmi munkássága; róla irodalom. II. 222—223 ● alkinista tevékenysége. II. 263 ● és Barcsai Abrahám. II. 222 ● feljegyzései a nemzeti testőrség életéről, 1760—1800., II. 148, 159 ● és a hazai nemzeti-ségek. II. 356 ● irata a magyar nyelv védelmében, 1790., II. 356 ● munkáinak kiadása Kazinczytól, 1814., II. 617—618 ● szerepe a nyelvújításban. II. 617 ● verses levelei, 1777., II. 221.

BAROZZI, N.

— Marino Sanuto-kiadása. I. 189.

BARB

— megye ellenállási akciója, 1819., II. 571.

— határozatai a hadisegélyről, 1808., II. 537 ● ismertetése Bál Mátyás művében. II. 19 ● múltjából okiratok. I. 12, 320, 384, III. 41 ● topográfiai ismertetése, 1787., II. 236 ● török sereime, 1630., I. 364 ● vármelyei a XV. században. I. 143, 205 ● verébilyi járásának nemzeti-ségi viszonyai az újkorban. II. 37 ● -i adminisztrátor., ld. gr. Keglevich János, 1825., II. 37 ● -i alispán, ld. Lipthay Imre és III. 80 ● -i főispánok: ld. Dóczy András (XVII. sz.), Forgách Miklós (XVII. sz.) ● -i tatárjárás, 1559., I. 290 ● -i valláspolitikai a Rákóczi-korban, III. 116.

- i ref. egyház kurátora, ld. Péli Nagy András • i ref. eperességi története. I. 254.
- BÁRSEANU, A.**
— a brassói román iskola történetéről. II. 132.
- BÁRSONY GYÖRGY** (r. k. püspök)
— szerepe az ellenreformációban. I. 396 • *Veritas* c. protestáns-ellenes irata, 1671., I. 389—390.
- BARSY GYULA**
— Magyarország népességéről a honfoglalás óta. II. 30.
- BARTH FERENC** ld. Szakál.
- BARTH REZSŐ**
— Gr. Lázár Jánosról. II. 225.
- BARTHA BOLDIZSÁR** (debreceni bíró)
— rövid krónikája, XVII. sz. I. 383.
- BARTHA DÉNES**
— ism. Taksonyi J. tanulmányát Pécs egyházi zenéjéről. II. 147 • kiadta Pálóczi Horváth Adám *Ötödik század Énekét* II. 611 • a magyar énekelts vers forrásairól. II. 625 • az összehasonlító melódiakutatás újabb dallamairól. I. 39 • a XVIII. század magyar dallamairól. II. 233.
- BARTHA ESZTER**
— Gvadányi Rontó Páljáról. II. 373.
- BARTHA GYÖRGY**
— Szegedről Dugonics András munkáiban. II. 304.
- BARTHA ISTVÁN**
— a bécsi egyetemről és Magyarországról a jezsuita korban. I. 267 • egyház és állam viszonyáról a középkor végén. I. 140, 174 • az 1743. évi moldvai jezsuita misszióiról. II. 116 • kiadta Kossuth Országgyűlési Tudósításait. II. 366, 380, 446 • középkori közjegyzőségeinkről. I. 112 • középkorvegi művelődésünk és a külföldi egyetemek kapcsolatáról. I. 132, 215 • a prágai egyetem és Magyarország kapcsolatáról. I. 133, 267, II. 132.
- BARTHA ISTVÁN**
— Pécs gazdasági életéről a XVIII. században. II. 64, 180.
- BARTA JÁNOS**
— Bánk és Melinda tragédiájáról. II. 624—625 • Baróti Szabó Dávidról. II. 224 • a felvilágosodás és reformkor irodalmáról. III. 53, 121 • Gvadányi Józsefről. II. 374 • jegyzetei a *Fogságom Naplójáról*. II. 511.
- BARTHA JÁNOS**
— a magyar kath. énekköltészetéről a XVIII. századig. I. 65, 271 • szemelvényes Margit-legenda kiadása. I. 213.
- N. BARTHA KÁROLY**
— a debreceni gubacsapó óhról. II. 56, 460.
- BARTHA PÁL** (erdődi tisztartó)
— utasítása, 1729., II. 47.
- BARTAKOVICS JÓZSEF**
— latin versezte az arany- és ezüstbányaszatról, 1748., II. 54.
- BARTAL ANTAL**
— *A magyarországi latinság szótára*. I. 54. III. 61
- BARTAL ADRIÁN**
— Fadd viszonyairól. III. 118.
- BARTAL GYÖRGY**
— kommentárjai a középkori magyar közjog történetéhez, 1847., I. 58, 91 • közli Pozsony megye árszabását, 1812., II. 476.
- BARTHALOPI, JOHANN NEP.**
— *Exercitatio* c. irata a toleranciáról, 1782., II. 271, 273.
- BARTALUS ISTVÁN**
— ausztriai kéziratairól. III. 44 • Bakfark Bálint és Esterházy Pál egyházi zenekölteményeiről. I. 423 • magyar egyházak szertartásos énekeiről. XVI—XVII. sz. I. 271 • a magyar palotás zene eredetéről. I. 270, III. 84 • Tündi dallamairól. III. 90.
- BARTAY EDE és Gusztáv**
— *Magyarország primásai*. II. 113.
- BARTENSTEIN, EMMANUEL FRH. V.**
— mezőgazdasági ütijegyzetel Magyarországról. II. 428.
- BARTENSTEIN, JOHANN CHRISTOPH FRH. V.**
— megjegyzései a vámkérdésről, 1754., II. 174 • mint az illir Hofdeputation elnöke, 1755—1767., II. 206 • mint Mária Terézia tanácsadója. II. 86 • néhány irata Padányi Bíró naplójában. II. 105 • szerepe III. Károly kormányzatában. II. 85 • tájékoztatása az illir ügyekről II. Józsefnek. II. 206.
- BARTFA VÁROS**
— ev. prédikátorai és a Confessio Pentapolitana. I. 261 • leírása (1818) gr. Dessewffy József *Leveleiben*. II. 422 • levéltára, 1819—1826., I. 13, 209 • levéltárának magyar levelei, 1535—1565., I. 232 • levéltárban iratok az 1722—23-i országgyűlésről. II. 77 • polgárjoga és szokásai. I. 245 • reformátora, ld. Stöckel Lénárt • segítségét kéri II. Ulászló, 1514., I. 207 • számadásai, 1418—1444., I. 126, 156 • szerepe az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • vázonszövő üzeme, XV. sz. I. 125 • viszonyai 1660 körül Simplicissimus úteliásában. I. 383 • i bizottság jelentése. III. 42 • i ev. egyház története. I. 255 • i káplán: János, XV. sz. III. 79 • i követek, ld. Glatz Jakab (XVII. sz.), Mathel-des Dániel (XVII. sz.), Miskolczy András (1764), Mokosinyi Antal (1791) • i követek naplója az önközi országgyűlésről, 1707., I. 438 • i szinügy a XV—XVI. században. I. 213—214, 269 • i tanács határozata a luxus ellen, 1715., II. 63 • i utazások, ld. gr. Baththyány Vince (1803), Heber (1806). II. 420, 426 • i vargák céhszabályai, 1499., I. 209.
- BARTFAI SZABÓ LÁSZLÓ**
— oklevéltára a Csáky-család történetéhez. III. 43 • a Forgách-család történetéről. I. 15, 457 • Forgách Ferencről. I. 226, 421 • gyöngyösi földesurakról. I. 421 • jegyzéke naplókrol, emlékiratokról, 1815—1867., II. 399—400, III. 25 • Óbuda egyházi intézményeiről a középkorban. I. 63 • Pest megye okleveles emlékeiről 1599-ig. I. 12 • Rákóczi és a jezsuiták viszonyáról. I. 466 • a Széchenyi-család történetéről. I. 16, 159, II. 42, 237.
— benne Széchenyi Ferencről. II. 318.
— Széchenyi György leveleiről. I. 414, 451, II. 68 • Széchenyi István angol levelezéséről. II. 430 • a Széchenyi-könyvtár első katalógusáról. II. 588 • Vizsota Gyuláról. III. 52.
- BARTFELD, ID. BARTFA.**
- BARTHOLO**
— Gardizi-kiadása. I. 24.
- BARTHOLOMIUS, RICHARDUS**
— leírása a Habsburg-Jagelló királytalálkozóról, 1515., I. 195—196 • részlete a magyar parasztháborúról, 1514., I. 192.
- BARTHOLOMAIDES JÁNOS LÁSZLÓ**
— a wittenbergi magyar hallgatók emlékezetéről, 1817., I. 267, II. 133.
- BARTHOLOMAIDES LÁSZLÓ** (előbbi apja)
— Csetnek nevezetességeiről, 1799., II. 419 • leírása Gömör megyéről, 1806—1808., II. 417 • a Sajó hajózatától tételéről, 1808., II. 475.
- BARTHOS ANDOR**
— Kazinczy kiadatlan verseiről. II. 603.
- BARTHOS KÁLMÁN**
— Erdély pénz- és hadügyeiről, XVI. sz. I. 303.
- BARTLING, C. G.**
— a dunai keresk. hajózásról, 1768., II. 176.
- BARTÓK FERENC** (torockói bíró)
— följegyzései, XVIII. sz. II. 18, 149, 235.
- BARTÓK GÁBOR**
— Szatmárnémeti történetéről. I. 256, 266, III. 114.
- BARTÓK GYÖRGY**
— szerk. *Erdélyi Fénis*. II. 398.
- BARTON, EDWARD** (konstantinápolyi angol követ)
— magyarországi útja, XVI. sz. I. 316.
- BARTONIEK EMMA**
— az Árpádok trónörökléséről. I. 59 • bevezetése a Szt. István legendához. I. 51 • *Corona és regnum*. I. 96, 118 • ism. Bethlen Kata önéletírását. II. 17 • a kir. hatalomról, királyválasztásról, királyavatásról. I. 102, 118, III. 44, 63, 77 • a koronázási eskü fejlődéséről. I. 118, 173 • *Magyar történeti forráskiadványok*. I. 11, III. 23 • *Mohács Magyarországa*. I. 189, 197, 222—223 • Szt. István törvényeinek kéziratairól. I. 52.
- BARTOS, F. M.**
— a huszitákról. I. 140, III. 73.
- BARTOS IMRE**
— a hazai latin irodalomról, XVIII. sz. II. 600.
- BARTOSS** (Bartoschek) DE DRAHONICZ
— forrásszövege a csehországi huszita mozgalmakról. I. 111.
- BARTOSSÁGH JÓZSEF**
— a juhtenyésztésről, 1823., II. 441.
- BARTS GYULA**
— Borsos Tamásról. I. 330 • a szerbek történetéről. III. 62 • Zalai Kápolnai András és Piskolti Fabricius Mátyás feljegyzéséről, 1576—1601., I. 314.
- BARTSCH KONRÁD DOMOKOS**
— jegyzetei a Balatonról, 1782., II. 235 • kapcsolata Hajnóczy Józseffel. II. 300.

- BARTSCH, R.**
— a bécsi jakobinusokról. II. 518.
- BARTUCZ LAJOS**
— az avarokról. III. 53 • a magyar jakobinusok exhumálásáról. II. 515 • II. Rákóczi Ferenc hamvaival. I. 472, III. 117.
- BARTULÉ (abbé)**
— irata a Horia-felkelésről, 1801., II. 286.
- BARVINSZKI, B.**
— Daniló és IV. Béla találkozásáról, XIII. sz. I. 98
- BARVINUS, J.**
— gyűjteménye Rudolf leveleiből. I. 315.
- BASARABA (havasalföldi vajda)**
— győzelme Károly Róberten. I. 121.
- BASARAB MÁTÉ (havasalföldi vajda)**
— külföldi kapcsolatai, 1632–1654., I. 344.
- BASCAPÉ, G. C.**
— adatai Erdély és Itália kapcsolatairól, XVI. sz. I. 307 • Magyarországról 1584-ben (Possevino alapján). I. 316.
- BASCHET, A.**
— a XVI. századi velencei diplomáciáról. I. 204.
- BASEDOW**
— pedagógiájának hatása Magyarországon a XIX. sz. elején. I. 582.
- BASEL ld. Bazel.**
Basileus léte
— c. X. sz.-i bizánci forrás magyar vonatkozásai. I. 26.
- BASILUS LUPU, VASILE;** (moldvai vajda)
— levele Kemény Jánoshoz, 1647., I. 348.
- BASIRÉ (Basirius) IZSÁK**
— adatai, levelei; róla irodalom. I. 349 • gyulafehérvári iskolarendje, 1657., I. 354 • *Triumviratus* c. munkája Apáczai Csere ellen, 1658., I. 354 • védirta II. Rákóczi György mellett. I. 349.
- BASILOVITS, JOANNICIUS** (bazilita kolostorfőnök)
— orosz kútfőgyűjteménye, 1799–1805., II. 124–125.
- BASKIR**
— magyar azonosság kérdése. I. 24.
- BASSANO, DUO DE, ld. Maret.**
- BASTA GYÖRGY** (császári hadvezér)
— emlékirata Erdélyről, 1602., I. 308 • főjelentése, 1603., I. 308 • levelezése és iratai, 1597–1607., I. 308, 320 • uralma alatti erdélyi pusztulás forrásai és irodalma. I. 292, 305, 306, 308, 312 • urátma idejéből kincstartói utasítások, 1598., I. 308 • -hoz a lugosi tanács levelei, 1602., I. 308.
- BÁSTNY JÓZSEF**
— *Magyarok emléke*, 1836., II. 104, 500. III. 40.
- BÁTA**
— í apátság jobbágysaihoz intézett level, XVII. sz. I. 361.
- BÁTASZÉK**
— 1721-i törvénye. II. 47.
- BATÁVIA**
— í utazásai Jelky Andrásnak, XVIII. sz. II. 155.
- BATHÓ ISTVÁN**
— Kéry Jánosról. I. 382.
- BÁTHORI-család**
— leszármazása. I. 309 • nyírbátori temploma. I. 310.
- BÁTHORI ANDRÁS**
— levelei Nádasdy Tamáshoz, 1549–1559., I. 277.
- BÁTHORI ANDRÁS** (bíboros és fejedelem)
— címerlevelei. III. 94 • könyvtára. I. 265 • római útja. I. 310 • uralma és halála, 1599., I. 311, III. 94.
- BÁTHORI ANNA**
— élete. III. 96.
- BÁTHORI BOLDOGSÁR**
— és Báthori Zsigmond viszálja. I. 304.
- BÁTHORI ERZSÉBET** (Nádasdy Ferencné)
— és Magyarai István. I. 313. • —ről irodalom. III. 94.
- BÁTHORI GÁBOR** (fejedelem)
— adatai; életrajzai, irodalma. I. 329 • athnáméja. I. 328 • elleni Kendy-féle összeesküvés. I. 328 • fejedelemségének forrásanyaga. I. 328–329 III. 96 • és a hajdúk, 1608–1611., I. 329 • hive, ld. Nössner Simon • választási feltételei. I. 329 • viszonya a lengyel koronához. I. 329, 340 • viszonya a román vajdaságokhoz. I. 329.
- BÁTHORI GÁBOR** (pesti ref. superintendens, XIX. sz.)
— bírlata Mándi Márton István katekizmusáról. II. 577 • és Guzmics Izidor bened. apát. II. 574 • *Lehet-e, van-e egyedül távozni Ekkleziára* (1823) c. prédikációja. II. 574, 577 • püspöki látogatásai, 1816–1819., II. 580 • a toleranciáról kiadott irata (1822) és visszhangja. II. 574, 577–578.
- BÁTHORI ISTVÁN** (vajda, nádor)
— élete. III. 82 • fellépése Corvin János ellen, 1490., I. 201 • ítéletlevele Verbőczy származásáról, 1526., I. 221 • ítétele és újból hatalomhoz jutása, 1525–1526., I. 221 • és a székely mozgalom, 1492–1493., I. 206 • szerepe 1514-ben. I. 192, III. 79.
- BÁTHORI ISTVÁN** (fejedelem, lengyel király)
— adatai, uralkodásának forrásai és irodalma. I. 304–310, III. 27, 87, 94 • betegségeiről egykori munka, 1588., I. 305 • és Beszterce. I. 310 • diplomáciai kapcsolata Rudolf császárral. I. 315 • diplomatája: Kakas István. I. 309 • emlékirata IV. Iván cárhoz. I. 310 • főiskola-alapítása Kolozsvárott. I. 310 • hadi rendtartása, 1376–1586., I. 307 • halála. I. 310 • és IV. Iván cár viszonya. I. 307, 310 • kancellárja: Forgách Ferenc. I. 226 • korának főbb erdélyi szereplői. I. 309 • lengyel történetírója: J. Lasicki. I. 305 • lengyelországi magyar hadai. I. 310 • lengyelországi uralkodása. I. 305, 310 • levelezése. I. 307 • magyar humanistái. I. 227, 310 • mint humanista. I. 310 • mint történetíró. I. 304 • és a románok. I. 310 • statutuimai a szászoknak, 1583., I. 297 • tárgyalásai János Zsigmond nevében II. Miksa-val, 1563–1565., I. 301 • tervet Habsburg-ellenes lengyel–magyar államszövetségről. I. 310 • udvari történetírója: Brutus János Mihály. I. 226 • és a vallás-szabadság kérdése Erdélyben. I. 253 • visszaemlékezései a Szatmár körüli harcokra. I. 304 • -hoz írt ajánlás Fronius munkájában, 1583., I. 293 • -hoz Palestrina zenekölteménye. I. 310 • -ról Czövek István életrajza, 1817., II. 594.
- BÁTHORI KRISTÓF** (vajda)
— erdélyi szerepe, XVI. sz. I. 309 • hive: Kocsárdi Gálfi János. I. 304 • levelei. I. 307.
- BÁTHORI MIKLÓS** (váci püspök, XV. sz.)
— jellemzése Galeotto Marzio szövegében. I. 184.
- BÁTHORI ZSIGMOND** (fejedelem)
— életről, kormányzatáról források és irodalom. I. 304–311 III. 88, 93, 94 • havasalföldi hadjárata, 1595., I. 306, 308, 311 • és Kendy Sándor mozgalma, 1594., I. 306 • és Kocsárdi Gálfi János. I. 304–305 • és a krimiai tatárok, 1598., I. 308 • külpolitikája. I. 308, 311 • lemondása, visszatérése, bukása. I. 308, 311 III. 94 • levelei. I. 308 • meszeshegyi veresége, 1601., I. 312 • oklevelei Jacobinus János formulás könyvében. I. 306 • és az oppeln-ratibori hercegségek. I. 311, 339 • tanácsadója: Carillo Alfonz. I. 308 • titkára: Gyulafi Lestár. I. 305 • történetírója: Baranyai Decsi. I. 305 • udvarmestere: Pellérdi Péter. I. 306 • udvartartása, udvarának jellemzése. I. 306, 311 • utasítása Szegedi Pálnak. I. 308.
- BÁTHORI ZSÓFIA** (II. Rákóczi György felesége)
— életrajza, irodalma. I. 352, III. 99, 107 • jogbárgy-szolgáltatási szabályzata a szállágsomlyói uradalomnak, 1609., I. 430–431 • rendtartása és utasításai a munkácsi uradalomnak. I. 431.
- BÁTHORI–ÁPOR** szeminarium Kolozsvárott. II. 132.
- BATIZI ANDRÁS** (XVI. századi reformátor)
— és a szántói iskola. I. 260.
- BATIZI JÁNOS** (főharminceados)
— -hoz Apafi M. utasításai, 1685., I. 430.
- BATIZI LÁSZLÓ**
— Vályi Andrásról. II. 588, 583.
- BATKA, J.**
— Napóleonról Pozsonyban, 1809., II. 557.
- BÁTKY ZSIGMOND** és Györfy István, Visky Károly
— a magyarság néprajzáról. II. 49, 146.
- BÁTORKEZSI**
— í répacukorgyártó üzem, XIX. sz. II. 467.
- BATSÁNYI JÁNOS**
— adatai, élete, munkái; róla irodalom. II. 603–604 III. 126 • —arcképe. III. 127 • és Baróti Szabó Dávid. II. 604 • és Bitniz Lajos. II. 604 • felesége: Baumburg Gabriella. II. 604 • fellépése Kazinczy nyelvújítása ellen. II. 618 • és gr. Forgách Miklós. II. 604 • irodalmi pályájának általános jellemzése. II. 699 • jegyzetei. III. 104, 125 • és a Kassai Magyar Társaság. II. 302 • és Kazinczy Ferenc. II. 504 • kiadta Anyos Pál munkáit, 1798., II. 302.
— Bessenyei Hunyadiját. II. 221 • Faludi Ferenc versét. II. 144.
— és Kis János. II. 604, 619 • könyvtára. II. 589 • linzi internáltsága Napóleon bukása után. II. 556 • mint a nemzeti-nemzeti mozgalom írója 1790 körül. II. 304, 382, 604 • ódája a rendekhez, 1796., II. 520 • és Orozy Lőrinc. II. 223, 224, 604 • Párisban. II. 604 • és Ráday Gedeon. II. 604 • része a Magyar Museum szerkesztésében, 1788., II. 241 • szerepe a magyar

- jakobinus mozgalomban. II. 512, 517 • szerepe Napóleon kiáltványának fordításában, 1809., II. 555—556 • verse Mantua visszafoglalásakor, 1799., II. 524 • verse Orsz. Lászlóhoz, 1790., II. 346 • verses levele Virág Benedekhez, II. 604 • -hoz Kreskay Imre levele, II. 615.
- BATSÁNYI JÁNOSNÉ** (Baumberg Gabriella)
— élete, irodalmi működése. II. 604.
- BATSCHKI—JÁREK**
— telepítése, 1787., II. 248.
- BATTA GYÖRGY**
— a berzsetei ref. egyház történetéről. I. 255.
- BATTA ISTVÁN**
— Vizaknai Bereczk György naplójáról. I. 441.
- BATHYÁNY ADÁM GR.** (tábornok)
— levelezése az 1833-i török hadjárat idejéből. I. 402.
- BATHYÁNY ADÁM GR.** (tárnokmester)
— ellen jobbagyok panasza, XVIII. sz. II. 192.
- BATHYÁNY ALAJOS GR.**
— adatai, munkái, politikai felfogása; róla irodalom. II. 316 • *Ad amicam aurem* c. munkája, 1790., II. 316 • *Ad amicissimam aurem* c. munkája. II. 350 • *Ad utramque aurem* c. válaszirata Seitz Leó ellen, 1791., II. 332, 520 • álláspontja a jobbagykérdésben. II. 450 • ellen Seitz Leó támadása, 1791., II. 337 • névtelen írta az 1806-i háborúról. II. 536 • válasza József József rópiratára, 1791., II. 316, 327 • vallásügyi országgyűlési beszéde, 1791., II. 366, 368—369.
- BATHYÁNY BOLDOZSÁR**
— a francia udvarnál, XVI. sz. I. 241.
- BATHYÁNY FERENC** (horvát bán)
— levele I. Ferdinándhoz, 1534., I. 277 • -hez II. Lajos levelei, 1526., I. 222.
- BATHYÁNY FERENC**
— levelei a Thurzókhöz, 1606—1620., I. 364.
- BATHYÁNY IGNÁC GR.** (püspök)
— adatai, életrajza. II. 579 • akadémiai tervezetei. II. 589 • *Leges ecclesiasticae* c. kiadványa, 1785—1825., I. 16, 45, 52, 60.
— benne közli a Szt. Istvánnak tulajdonított intelmeket. I. 52 • és a váradi krónikát. I. 45.
— megalapítja a gyulafehérvári könyvtárat. II. 588 • Szt. Gellért műveiről, 1790., I. 52 • -hoz intézett iratok az erdélyi unió ügyében, 1790 körül. II. 377.
- BATHYÁNY JÓZSEF GR.** (esztergomi érsek)
— ellen rópirat, 1783., II. 272 • írta VI. Pius bécsi tárgyalásáról, 1782., II. 270 • mint az 1790/91. országgyűlés jegyzőkönyvének cenzora. II. 342 • naplója az 1764-i országgyűlésről. II. 186 • és Trenk antiklerikális írta, 1790., II. 330 • válasza II. József egyházpolitikai rendelkezéseire, 1782., II. 265 • vallásügyi beszéde az országgyűlésen, 1791., • -hez II. József levele, 1782., II. 266 • -hez verses irat, 1797., II. 522.
- BATHYÁNY KÁROLY GR.**
— levele csapatai viselkedéséről, 1746., II. 102 • szerepe az osztrák örökösödési háborúban. II. 105.
- BATHYÁNY KRISTÓF GR.** (tábornok)
— hadra hívó parancsa, 1864., III. 105 • levelezése az 1833-i hadjárat idejéből. I. 402.
- BATHYÁNY LAJOS GR.**
— ellen jobbagyok panasza. II. 192 • fölött halotti beszéd, 1766., II. 195 • hadi segélyre buzdít a hétéves háború idején. II. 184 • magyar beszéde az 1764-i országgyűlésen. II. 187 • mint alkancellár, 1746-ig. II. 87 • mint nádor, 1751—1765., II. 105.
- BATHYÁNY LAJOS GR.** (főispán)
— megünnepeli az osztrák császári cím fölvételét, 1804., II. 534.
- BATHYÁNY TÓDOR** (= Tivadar) gr.
— politikai verse az 1796-i országgyűlésre. II. 519 • tálalmánya: az ár ellen haladó hajó. II. 468, 474 • tálalma a Duna—Száva—Kulpa vízút szabályozására. II. 474.
- BATHYÁNY VINCE GR.**
— fölveti a Duna—Tisza csatorna gondolatát. II. 475 • a gabona- és dohánykivitelről, 1816., II. 476 • utazásai Magyarországon és a szomszédos országokban, XIX. sz. II. 420—421, 429.
- BATHYÁNY-KÖNYVTÁR** (Gyulafehérvár)
— alapítása. II. 588 • anyaga a Horia-felkelésről. II. 287 • XIV—XV. századi kódexek. I. 130 • kéziratai, III. 44.
- BATHYÁNY-JEVÉLTÁR**
— iratai Bethlen Gábor korára, 1613—1627., I. 334, 339.
- BATHYÁNY-URADALOM**
— ügyésze: Mészáros Ignác. II. 450.
- BATTIK GERGELY**
— naplója Füleek ostromáról, 1682., I. 397.
- BÁTKA JÁNOS** és Párniczky Mihály
— a magyar Corpus Iurisról. I. 232.
- BAUCH GUSZTÁV**
— adaléka a reformáció és a tudományok történetéhez, XVI. sz. I. 252 • Henckel Jánosról. I. 218 • a humanizmus meggyökeresedéséről Bécsben. I. 216 • Silesius Logusról. I. 217 • Ursinus Velisről. I. 274.
- BAUDIER, MICHEL**
— munkája a török történetről, 1641., I. 342.
- BAUDRILLART, ALFRED** (és mások)
— egyháztört. lexikona. III. 80.
- BAUER ADOLF**
— a lovagsg. társadalmi és politikai szerepéről. I. 119.
- BAUER, W.**
— I. Ferdinánd uralkodásának kezdetéről. I. 283 • kiadta I. Ferdinánd családi levelezését. I. 277 • és Lacroix, R. kiadta I. Ferdinánd levelezésének folytatását. II. 278.
- BAUER, WILHELM**
— a közvéleményről. II. 263.
- BAUFFERMONT, PIERRE DE**
— feljegyzései magyarországi útjáról, 1737., II. 23, 94.
- BAUHOFFER GYÖRGY JÁNOS**
— az evangélikus egyház történetéről Magyarországon. II. 118—119, 249, II. 120, 580, III. 85.
- BAUMBERG GABRIELLA**, ld. Batsányi Jánosné
- BAUMGART, JAN**
— lengyel tört. bibliográfiája. III. 35.
- BAUMGARTEN FERENC**
— forrástanulmánya Nagy Lajos és Velence viszonyához. I. 107, 120 • kritikai jegyzetei az Árpád-korról. I. 56, 64, 73.
— benne a somogyvári apátságról, XI. sz. I. 64 • III. Béla jóvelmei kimutatásának hiteiről. I. 56.
— a magyar honfoglalás kútforrása. I. 24 • a saint-gilleai apátság összeköttetéséről Magyarországgal. I. 56, 73 • Szt. László temetkezési helyéről. I. 73.
- BAUMGARTEN, H.**
— V. Károly történetéről. I. 286 • Sleidanusról, XVI. sz. I. 229.
- BAUMGARTEN (Bányai) L.**
— cikkei francia államférfiak erdélyi útjáról a XIX. sz. elején. II. 426.
- BAUMGARTEN, M.**
— adaléka a magyar—orosz összeköttetés történetéhez, XII. sz. I. 75.
- BAUMGARTEN SÁNDOR**
— Flachat magyarországi útleírásáról, 1740., II. 24 • Sully kelet-európai terveiről. III. 101 • Szelepcsényi francia vitájáról. III. 106.
- BAUMGARTENBERG**
— i formulás könyv, XIII. sz. I. 101.
- BAUMGARTNER A.**
— a kereszti apátságról a középkorban. I. 63.
- BATZS THEODORIK**
— Kultúr Istvánról. II. 405.
- BAVARIA**, ld. Bajorország
- BAVIERA, G. F.**
— egykorú olasz feljegyzései Báthory Zsigmond udvaráról, 1591—1594., I. 306.
- BAVIERA, F.**
— Itália és Erdély kapcsolatairól. I. 306.
- BAY FERENC**
— Napóleonról Magyarországon. II. 544, 546, 557.
- BAY MIHÁLY**
— naplója Konstantinápolyi követségéről Thököly idején, 1692—1693., I. 398 • naplója tatár követségéről a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 438.
- BAYER ALICE**
— Marmontel hatásáról Magyarországon. I. 222.
- BAYER FERENC**
— Batsányi Jánosról. II. 556, 604.
- BAYER JÓZSEF** ld. Némegy (Bayer)
- BAYER JÓZSEF**
— egy Bánk bán-tárgyú német drámáról. II. 624 • egy magyar Eszter-dramáról. II. 143 • az első magyar nyelvű színelőadásról, 1784., II. 302 • Katona Józsefről (kiadással). II. 623—624 • kiegészítése Kazinczy műveinek jegyzékéhez. II. 601 • a magyar dráma-irodalom történetéről. I. 289, II. 141, 145, 226, 626 • Molière első fordításáról. II. 228 • a nemzeti játékszín történetéről. II. 624, 627 • pálos iskoladrámákról, XVIII. sz. II. 228 • Shakespeare drámáiról hazánkban. II. 602, 626 • a soproni magyar színészetéről. II. 627.

BAYER MÁRTON

— Baranyáról, 1822., II. 416.

BAYNES

— munkája a bizánci birodalomról. I. 75.

BÁZEL

— i Bonfini-kiadások, XVI. sz. I. 147—148 • -i egyetem magyar diákjai a XVII—XVIII. században. I. 268, II. 133, III. 102 • -i egyetemen tanult Hatvani István. II. 133 • -i röpiratok a Rákóczi-szabadságharcról. I. 445 • -i tanár: Verenfels Sámuel vallási iratai, 1790., magyarországi irodalmában. II. 383 • -i természetűdös körök, XVIII. sz. II. 154 • -i úttjáról (1760) gr. Teleki József naplója. II. 154 • -i zsinat forrásai és irodalma. I. 110—111, 116, 140 • -i zsinat és Albert király. I. 145 • -i zsinat és Zsigmond. I. 140 • -i zsinaton a bécsi egyetem képviselője: EBENDORFER TAMÁS • -i zsinat jegyzője: Aeneas Sylvius. I. 158.

BAZILEVOS, K. V.

— az orosz külpolitikáról, XV. III. 77.

BAZIN

— az 1790/91-i országgyűlésen. II. 433 • -i bortermés, 1821., II. 436 • -i ev. imaház megnyitása, 1783., II. 274 • -i grófok, ld. Szentgyörgyi és bazini • -i Pálffy-leveletár. I. 15, 238 • -i plébános, ld. Bencsik József • -i polgár: Johann Gross. II. 274.

BEATIS, ANTONIO DE

— leírása Luigi D'Aragona kardinális útjáról, 1517—1518., I. 211.

BEATRIX (II. Andrásh. felesége). I. 93, 102.

BEATRIX (Mátyás kir. felesége)

— adatai, irodalma. I. 171, 173 • arcképe. I. 186 • bécsi udvara. I. 178 • a délszláv költészetben. III. 76 • esküvőjéről egykorú leírás. I. 168 • felolvasója, ld. Bonfini • házassága Mátyással. I. 171. — az az egykorú humanista irodalomban. I. 169. — hitbére: bányajövedelme. I. 170 • és Ransanus. I. 51, 166—167 • (mint özvegy) és II. Ulászló hamis házassága. I. 202 • unokabéce: Hyppolit. I. 155 • útja Pettau-ból Budára, 1476., I. 167 • és a zene. I. 182 • -ról olasz humanista írók. I. 168—169.

BLAUHARNAIS, EUGENE

— francia csapatai Győrnél, 1809., II. 544, 555.

BEAUJEU, CHEVALIER DE

— *Mémoires* c. irata a Thököly-felkelésről, 1698., I. 399.

BEBEK GYÖRGY

— kapitányi kinevezése. 1557., III. 92.

BEBEK IMRE (országbíró)

— ellenőrzi a lipitói és turóczi okleveleket, 1391., I. 112—113.

BECANUS, MARTIUS (gyónatár)

— és II. Ferdinánd levelezése. I. 366.

BECHER, J. JOACHIM (osztrák kameralista)

— életrajza, munkái, XVII. sz. I. 416, II. 57 • szerepe az Orientalische Compagnie alapításában. I. 395.

BECHET

— munkája Martinuzziáról, 1715., I. 302.

BECHON

— mint II. Rákóczi Ferenc francia titkára. I. 435.

BECK, CHRISTIAN AUGUST

— magyar közjogának (1752) új kiadása, 1790., II. 372.

BECK GERGELY

— a belső-somogyi ref. egyházmegyről. II. 120.

BECK J.

— kiadta az anabaptisták krónikáit. I. 261, 359.

BECK PÁL (helytartótanácsos)

— szerepe a porosz—magyar kapcsolatokban 1790 körül. II. 301, 352.

BECKENSLORER JÁNOS (érsek)

— szökeése (1475) és intrikái Magyarország ellen. I. 178.

BECKER, A.

— Napoleon és Magyarország. II. 556.

BECKER, R.

— morvamezei csatáról. I. 101.

BECKER, S.

— Ausztria pénzeiről, 1524—1838., II. 86.

BECKER, W. G.

— mint a *Taschenbuch für Garten Freunde* szerkesztője. II. 409.

BECKER, W. G. E.

— bányászati útleírása Magyarországról, 1815—1816., II. 427.

BROKERS, JOSEPH HEINRICH GR. V. (nádori főhadsegéd) — egykorú munkája az 1809—1810-i nemzeti felkelés történetéről, és más iratai. II. 543.

BECKMANN, G.

— kiadta Albert német királyságának birodalmi

gyűlési iratait. I. 145 • Zsigmond harcáról az ozmánok ellen. I. 138.

BECKMANN, JOHANN (göttingai tanár)

— hatása Rumi Károly György (tanítványa) munkájára. II. 432 • mint Berzevizy Gergely tanára. II. 469.

BECKÓ

— i birtokosok rendtartása, 1634., I. 370.

BECEZ ANTAL

— a Siculicidium utójátékáról. II. 186.

BÉCS

— árumegállítója. I. 99, 129 • elfoglalása (Mátyás) és visszavétele, 1483, 1490., I. 146, 168, 178, 194, 201, III. 77 • elfoglalása a franciák által, 1805, 1809., II. 539, 558, 555 • felé útvonalaink. I. 234, II. 474 • a francia háborúk idején. II. 400, 484, 519, 536, 539, 547—548, 552—553, 555—558, 563—564, 567 • kultúrtörténete. II. 486, 568 • házadása III. Frigyes ellen, 1462., I. 149 • leírása XVII. sz. I. 349 • és Martinovics Ignác. II. 323, 507 • és a parasztháború, 1514., I. 191, 194 • pénzügyei a XVI. sz.-ig. I. 99 • és Pozsony kapcsolata, kereskedelme. I. 128, II. 63 • táján magyar harcok, 881., I. 29 • török ostromai, 1529, 1683., I. 230—231, 281, 289, 402, 406—9, 432, III. 34, 108 • története, forrásai. II. 213, 486 • -be visszatérése I. Ferencnek, 1814., II. 563—564 • -ből a korona hazahozatala, 1790., II. 347 • -i ágens Triesztből: Romanini. I. 443 • -i akadémia kiadványai. I. 172, 199, 238, 278 • -i államtanács. II. 101, 204, 485 • -i állatorvosi iskola. II. 439 • -i angol követek, ld. Adair, Murray, Robinson, Saphorin, Stepany, Sutton, Wraxhall alatt is. I. 420, 450, 467—468, II. 86, 99, 153, 540 • -i bankviszonyok. II. 86, 181, 260, 282 • -i béke, 1606., I. 320—322, 330, 367—368, II. 272, 329, 337—339, III. 96.

— 1615., I. 368 • 1624., I. 330 • 1809., II. 484, 547—548, 557, 570.

— i benyújtás a Supplex Libellusnak. II. 378 • -i cenzor: Gustermann A. II. 559 • -i cenzura. II. 151, 403, 559, 590 • -i csillagvizsgáló és Hell Miksa. II. 217 • -i egyetem alapítása, története. I. 133, 216, 218, II. 73, 160, 210—211, 584.

— magyarországi tanulói, tanárai. I. 130, 132—133, 181—182, 194, 216, 267, II. 21, 132, 159, 226, 412, 440, 546, 555, 564 • román tanulói (ld. még Budai—Deleanu J., Sinkai Gy. alatt is). II. 496—497.

— i élete, költekezése a magyar arisztokráciának, XVIII. sz. II. 15, 42, 153, 159, 182, 299, 386 • -i építészek Magyarországon. II. 232, 628—629 • -i érsekek, ld. Migazzi A. alatt is. II. 201, 270, 273 • -i feljegyzések, 1521, 1526., I. 197 • -i felvilágosodás, francia hatás. II. 156, III. 121 • -i fogságban II. Apafi Mihály. II. 111, III. 110.

— Bethlen Miklós. I. 426, 440.

— i forrásszövegek magyar vonatkozásai. I. 90, 150 • -i francia követek, megbízottak, ld. Champagny, Gremontville, Lacuée, Rohan, S-beville, Vanguyen, Villars alatt is. I. 387, 393, 399—400, 406, 409, 442, 460, II. 153, 183, 533, 556 • -i haditanács. I. 411, II. 380 • -i hír Belgrad bevételéről, 1717., II. 71—72 • -i holland követek, ld. Bruininx, Hop alatt is. I. 392, 397, 401, 423 • -i horvát kollégium. II. 150 • -i humanizmus és Magyarországi. I. 194, 216—218, 226 • -i ipar, kereskedelem. I. 97, 129, 244, 373, 416—417, II. 57, 61, 172, 177, 388, 391, 424, 461, 468, 476, III. 76 • -i irodalmi kultúra, XVIII. sz. II. 210 • -i jakobinusok. II. 518 • -i jezsuiták. II. 187, 198 • -i kapucinusok. II. 270 • -i Képes Krónika. I. 43—45, 72, 80, 87—88, 104—105, 116, 135, 146—147, III. 69 • -i képzése a román értelmiségnek. II. 205, 496 • -i kihallgatás Gritti haláláról. I. 275 • -i király-találkozó, 1515., I. 195, 204, III. 80 • -i kódexek. I. 52, 130, 131, 168 • -i kongresszus, 1814—1815., II. 426—427, 470, 485, 568 • -i konvenció, 1791., II. 353 • -i kormányzó (kancellária, kamara). I. 284, 376, 416, II. 85—88, 101, 281, 288, III. 170 • -i könyvtárak, kéziratok. I. 19, 48, 191, 300, 389, 451, II. 187, 216, 300, 451, 520, 536 • -i könyvtárosok, ld. M. Denis, Kollár, Lambecius • -i köre, működése Kollár Adámnak. II. 156, 187, 189 • -i köre Széchenyi Ferencnek. II. 318, 572, 579 • -i kör-sancok a kurucokhoz. I. 461 • -i lakosok Bánságba telepítése. II. 36 • -i levelei Nenadovich Pálnak. II. 206 • -i levéltárak és magyar vonatkozásai. I. 19, 279—280, 289, 294, 392, 395, 408, 411, 415, 454—455, 470, II. 73, 96, 162, 173, 236, 243, 470, 484, 500, 512, 515, 553, 556, 561, 567, III. 44, 120 • -i magyar követ: Kövendi Székely M. 1514., I. 207 • -i magyar papok, prédikációk. II.

198—199, 268, 356, 505—566 • -i magyar (prot.) ágensek, ld. Bessenyei György, Kereztury József, Kiszely Pál, Nagy Sámuel, Nemes György alatt is. II. 156, 195, 203, 219, 314, 461, 503 • -i magyar sajtó, II. 156, 239—240, 339, 356, 404, 605, 617 • -i magyar testőrök, II. 159, 219, 221, 263 • -i magyar történekvutás, intézet, I. 6, 19, II. 515 III. 50 • -i makedo-román kolónia, II. 498 • -i marhakitvel, XVII. sz. I. 878 • -i merkantil-protektoll, XVIII. sz. II. 172 • -i mezőgazdasági egyesület, II. 410 • -i nyomdák, könyvkereskedelem, I. 135, 180, 227, II. 127, 221, 240, 263—264, 325, 410, 499 • -i orosz követtség tagjai, ld. Urbick, Julinac alatt is. I. 453, 469, II. 231 • -i orvos: Tóltényi Sz. II. 620 • -i pápai nunciusok és jelentések, ld. Aleander, Buonvisi, Garampi, Serra, Severoli alatt is. I. 258, 301, 315, 376, 395, 409, II. 20, 163, 202, 258, 578, 579 • -i paraszt-küldöttségek, II. 287, 314 • -i Pázmáneum, ld. Dobner I. és Hevenesi G. alatt is. I. 251, II. 108 • -i polytechnikai intézet, II. 410, 459 • -i porosz (brandenburgi) követek, ld. Jacobi, Luchesi, Podewils, Schmeltun alatt is. I. 404, 461, II. 52, 103, 301, 512 • -i prédikációi Kapszt-ránnak, XV. sz. I. 161 • -i prot. lelkes, Glatz J. II. 420, 577, 584 • -i prot. teológiai fakultás, II. 584 • -i prot. ügyvivők, ágensek, II. 203, 219 • -i püspök: P. Nausea I. 280 • -i rendőrség, II. 282, 351—352, 485—486, 518, 556, 558 • -i sajtó, röpiratok, II. 156, 239—240, 263, 286, 300, 380, 405—406, 449, 546 • -i svéd követek, ld. N. Bark, B. Oxenstierna, Pufendorf alatt is. I. 389, 392, II. 157 • -i szerb ágens: Novákovic I. II. 360 • -i szerb sajtó, nyomda, II. 127, 499 • -i szim-játszás magyar kapcsolatai, II. 229, 561, 562, 622 • -i tanárok, ld. Adami P., Bisinger, Bredeczky S., Eben-dorfer T., Erdélyi Mihály, Genersich J., Hoffmann L. A., Jung J., Justl, Lammach, Luca, Márton József, Martini, Mitterpacher L., F. Riegl, Sonnenfels, Van Swieten alatt is. I. 110, 159, II. 150, 160—161, 163, 251, 273, 325, 411—412, 416, 439—440, 459, 488, 546, 555, 572, 592—593 • -i tanulmányi bizottság, XVIII. sz. II. 798, 581 • -i tanulók Magyarországról, ld. András S., Balla G., Dercsényi J., Fejes J., Görög D., Nagyszombati M., Papp László, J. G. Schreiber, Skerlecz M. alatt is. I. 194, II. 21, 51, 226, 336, 385, 404, 436, 489, 564 • -i tartózkodása Andreóssy tük-nak, II. 540.

— Batsányi Jánosnak, II. 555, 603 • Bessenyei Györgynek, II. 219—221 • Csaplovics Jánosnak, II. 414 • Fessler I. A.-nak, II. 270 • Mieu Klein Sámuelnek, II. 496 • Sajnovics Jánosnak, II. 216 • Trenk Frigyesnek, II. 328, 330 • Wal Tamásnak, III. 79 • Zsámboky Jánosnak, I. 227.

—i térképek Magyarországról, I. 408 • -i természet-tudományi társulat, II. 457 • -i Theresianum és magyar vonatkozásai, II. 134, 161, 163, 411, 421, 481, 572 • -i török követek, ld. Ahmed Reszmi alatt is. II. 73, 185 • -i udvari társadalmi élet, I. 420, II. 22—23, 150, 153, 157, 400, 486, 568 • újságírók, ld. Bartsch Konrad, Decsy Sámuel, Görög Demeter, Márton József, Szatovay Sándor • -i utazások, útleírások, I. 134, 229, 276, 314, 389, 427—428, II. 22—23, 66, 126, 152—153, 235, 265, 343, 384, 401, 414, 424—428, 458 • -i utazók, ld. Arndt (1798), Beudant (1818), Bongarsius (1585), Bouillé (1788), Bright, Brissac, Browne (1669), Gyulai Lajos (1808), Hunter (1792), Jovius, Keyssler (1730), Kleemann (1768), Lagarde (1814), Mayr (1812), Montesquieu (1728), Moore (1770. k.), Motraye (1714), Pinxner (1693), Risbeck (1780), Salaberry (1790), Scheiger (1823), Townson (1793), Ungnad D. (1572), Wortley (1717), Zipser A. K., Zorn de Bulach alatt • útja, tárgyalásai

— Adamovics, Bob püspöknek, 1792., II. 379 • Apor Istvánnak, 1697., I. 427 • Berzeviczy Gergely-nek, 1788., II. 469 • Hécezi Dánielnek, 1790., II. 343 • Jöcsics Péternek, 1799., II. 180 • Kanuthy Farkas-nak, 1624., I. 339 • Keresztési Józsefnek, 1790., II. 343 • Klein Inócnak, II. 123 • Nenadovic Pálnak, II. 126 • Perényi Imrénnek, 1714., II. 66 • VI. Pius-nak, 1782., II. 265—266, 270 • Zabanius Jánosnak, 1693., I. 428 • Zay Imrénnek, 1799., II. 575 • Zrínyi Miklósnak, 1664., I. 384, 387.

—i vállalkozók, ld. Henckel L., Passardi J., Wein-brenner J. alatt is. I. 244, 417, II. 391 • -i véle-mények Magyarországról, II. 243, 427, 491 • -i velencei követek, megbízottak, ld. Contarini, Cornaro, Grimani, Sagrede alatt is. I. 238, 282, 366, 375—376, 385, 387, 404, 410, 453, II. 157 • -i víziút, hajózás, II. 171, 257, 457.

Bécsi Képes Krónika, 1358., I. 43—45, 72, 80, 87—88, 104—105, 116, 135, 146—147, III. 69.

Bécsi Magyar Merkurius, ld. Bétsi

Bécsi Magyar Musa, ld. Magyar

BECSKÉREK

—i nótá, I. 215 • -i vár, 1594., I. 311.

BÉCSÜJÉRLY

— elfoglalása, 1485., I. 146, 178 • városjoga, I. 193 • -i fogsága Vay Ádámnak, 1701., I. 423 • -i olvasmányai Rákócziának, III. 111.

BEDKOVICH FERENC

— javaslata a publico-politikai bizottsághoz, 1791., II. 383.

BEDKUS V. SCHARBERG, JOSEPH

— Schlözer *Kritische Sammlungen* c. munkájáról, II. 592.

BEDY VINCE

— emlékezete, III. 49 • a felsőőri prépostságról, I. 63 • a győri káptalanról, székesegyházról, vallási életéről, I. 63, II. 113—114 • a győri várról, XVI—XVII. sz. III. 91.

BÉDY-SCHWIMMER RÓZA

— a magyar némozgalomról 1791-ben, II. 372.

Becintráthige Religionsfreyheit... in Ungarn seit 1792., (1802), I. 573.

BELEN BR.

— amerikai kereskedelmi küldetése, XVIII. sz. II. 260.

BEER ADOLF

— az államadósság és államháztartás rendszeréről, XVIII. sz. II. 182 • Ausztria keleti politikájáról 1774 után, II. 353, 541, 571 • Ausztria kereskedelmi kapo-salatairól a német államokkal, XVIII. sz. II. 172 • Ausztria és Oroszország viszonyáról 1804—1805-ben, II. 538 • Ausztria pénzügyeiről, XIX. sz. II. 560 • Ausztria pénzügyi igazgatásáról, 1740—1816., II. 181, 282, 560 • az 1811-i finanszírozás történetéről, II. 550 • II. József, II. Lipót és Kaunitz levelezéséről, II. 292, 351 • Károly főhg. pénzügyi politikájáról, II. 560 • Kaunitz egy memorandumáról, II. 181 • kiadta Gr. Bentinek föl-jegyzéseit Mária Teréziáról, II. 99 • Lengyelország első felosztásáról, 1772., II. 197 • II. Lipót, I. Ferenc és Katalin levelezéséről, II. 351 • az osztrák iparpolitiká-ról Mária Terézia alatt, II. 172 • az osztrák kereskede-lempolitikáról Mária Terézia és II. József idején, II. 172, 260, 474 • az osztrák politika történetéről 1801—1802-ben, II. 484 • pénzügytörténeti tanulmányai, II. 560 • tanulmányai az osztrák közgazdaság történetéhez Mária Terézia idején, II. 172 • tíz évről az osztrák politikában, 1801—1810., II. 484 • a vámpolitikára és az egyrészes vámtérület megalkotásáról, XVIII. sz. II. 172 és Fiedler, J. v.

— II. József és gr. Cobenzl Lajos levelezése, II. 242.

BRETHOVEN, LUDWIG VAN

— hangversenye Budán, II. 629.

BÉGA

— csatorna befejezése (1753—1754) és rendezése (1758-tól), II. 77, 178 • parti Lázár-uradalom és telepítése, XIX. sz. II. 448.

BEHEIM MIHÁLY (német énekmondó)

— verseinek magyar vonatkozásai, XV. sz. I. 149—150.

BEHRNAUER, W. F. A.

— I. Ahmed atnáméjéről Báthori Gábornak, I. 329 • Szolimán 1529-i hadjáratának naplójáról, I. 231.

BEICZY, Id. Bejczy

BEIDTEL, IGNATZ

— a feudallizmusról Ausztriában II. Lipót idején, II. 351 • kutatásai Ausztria vallási viszonyairól, II. 202 • az osztrák államigazgatás történetéről, I. 283, II. 85, 180, 243, 281, 404, 485 • az osztrák állapotokról, 1740—1792., II. 277, 293.

BEIDTEL, K. (Tebeldi néven)

— Ausztria pénzügyeiről, 1847., II. 560.

BIGLÉL ISTVÁN

— adaléka Bonfini életéhez, I. 148 • Balassa Menyhért ingóságairól, I. 241.

Beispiele von guter Industrie, 1804., II. 448.

Beitrag zur Kenntniss der ungrischen Landwirtschaft, 1819., II. 481.

Beiträge zur Geschichte der Gewerbs-Industrie, 1819., II. 464.

Beiträge zur Geschichte der von... Ruyter befreiten... Geistlichen, I. 394.

Beiträge... zu Trencks Lebensgeschichte, 1793., II. 328.

BEJCI ISTVÁN (üggyvő)

— szerepe a dunántúli parasztmozgalomokban, 1765—1766., II. 192, III. 120.

Bekanntmachung der durch Se. Majestät... dem...
illyrischen Nationalkongresse... eröffneten... Gesinnung-
gen, 1790., II. 361.

BEKE ALBERT

— Csokonai költészetéről, verselméletéről. II. 608,
III. 126.

BEKE ANDOR és Gyalog István

— a bonyhádi ev. alimnázium történetéről. II. 583.

BEKE ANTAL

— a Batthyány-könyvtár kéziratairól. III. 44 • az
erdélyi egyházmegyeről a XIV. sz. elején. I. 113 •
Esterházy Miklós nádor leveleiről, 1630–1640., I. 358 •
a gyulafehérvári káptalan levéltáráról. I. 16 • a kolozs-
monostori konvent levéltáráról. I. 199 • kolozsvári ok-
mányközlése. I. 293 • Pázmány, Lippay, Esterházy
és I. Rákóczi Gy. levelezéséről. I. 342, 360, 388 •
I. Rákóczi Gy. agarairól. I. 243 • I. Rákóczi Gy. és a
porta kapcsolatairól, 1636., I. 342 • Róthi Orbán
jelentéséről. I. 342 • Vezér Ali basa leveléről, 1662.,
I. 429.

BEKE FARKAS

— Sonnenfels-átolgozása, 1807., II. 161, 430–431.

BEKE IDA

— Erdély társadalmáról, művelődéséről. I. 352.

BEKE MÁRTON

— topográfiai leírása Hont és Nógrád megyékről, 1791.,
II. 417.

BEKE ÖDÖN

— Kazinczy Molière-fordításáról. II. 602.

BÉKEFI REMIG

— árpádkori közkutatásügyünkről. I. 66 • a bolognai
jogi egyetemről, XIV–XV. sz. I. 132 • a Balaton
környékének egyháza- és váarairól. I. 60 • a cikádori
apátság történetéről. I. 63 • a ciszterci történetéről.
I. 61, 66, II. 116 • a debreceni ref. főiskoláról, XVII–
XVIII. sz. I. 266, II. 129 • emlékezete. III. 49 • Hor-
váth Mihályról. III. 50 • ism. Kálmán D. munkáját
a gyóni iskoláról. II. 582 • Szt. István ún. intelmeiről.
I. 52 • a káptalani iskoláról 1540-ig. I. 66, 211 • a
magyarországi káptalanok megalakulásáról. I. 63 •
Mátyás Flóriánról. III. 50 • a népoktatás történetéről
1540-ig. I. 66, 211, 265 • Oláh Miklós nagyszombati isko-
lájáról. I. 267 • a pázsolti apátság történetéről (iratok-
kal). I. 17, 64, 421, II. 116 III. 70 • a pécsi egyetemről.
I. 132 • a pilisi apátságról. I. 64 • a rabszolgaságról
Magyarországon az Árpádok alatt. I. 77 • a sárospataki
főiskola törvényeiről, 1621., I. 345 • a székesgyházi
iskolák szervezéséről, XIV. sz. I. 182 • vallásos életéről
az Árpád korban. I. 65.

BÉKEI JÓLÁN

— Kisfaludy Sándorról. II. 612.

BÉKÉNYI BENEDIK

— egykorú verse a Tripartitumról. I. 192.

BÉKES GÁSPÁR

— élete és szerepe Báthori István korában, XVI. sz.
I. 307, 309.

BÉKÉS ISTVÁN

— Az Argenis első fordításáról. II. 225.

BÉKÉS MEGYE

— bibliográfiája. III. 27 • és Fekete Iván „cár”,
XVI. sz. I. 280 • és a br. Harruckern-uradalom, XVIII.
sz. II. 34, 42, 50 • leírásai, 1803–1804., II. 416 • népes-
sége, 1819., II. 415 • oklevéltára. I. 12 • társadalma,
1695–1848., I. 419 • településföldrajzi adatai, XVIII.
sz. II. 43 • a Thököly-felkelésben. III. 108 • története, I.
80, 230, III. 18 • újtelepítések, XVIII. sz. II. 50 • viszonyai
1715–1740., II. 77 • -i adminisztrátor: gr. Teleki
József, 1782., II. 280 • -i élelmiszerárak, 1817., II. 445
• -i földesúri telepítések, XVIII. sz. II. 34, 50 • -i határ
XVIII. századi viziraja. II. 43 • -i jakobinusok. II. 518
• -i jobbágyterhek a XVIII. században. II. 167 • -i
követek, ld. Domokos Lőrinc (1791), Lehotzky Dániel
(1751) • -i népi építkezés. II. 49 • -i parasztfelkelés,
1735., II. 92–94 • -i pásztorok élete a XVIII. század-
ban. II. 44 • -i puszták állattenyésztése a XVIII. szá-
zadban. II. 94 • -i ref. egyház felkészei. I. 257 • -i ref.
lelkész: Sipos József (XIX. sz.). II. 618 • -i selyem-
termesztési feltételei, ld. Blaskovits József (XVIII. sz.)
• -i törökvilág. III. 85 • -i történetkutatás, III. 49
• -i ügyvéd, ld. Désy György (XVIII. sz.) • -i zsellér-
sedés a XVIII. században. II. 455

BÉKÉSCSABA

— iparjának története. II. 460 • viszonyai a XVIII.
században. II. 51.

BÉKÉSGYULA, ld. Gyula

BÉKÉSSZENTANDRÁS, ld. Szentandrás

BÉKÉSI (Concilia) EMIL

— adaléka a könyvkereskedelemhez, XVIII. sz. II. 211
• a Halotti Beszédéről. I. 66 • ism. Szilády tanulmányát
Temesvári Pelhátról. I. 181 • magyar írókról a XV.
sz.-ig. I. 42, 104, 130, 146, 179 • Mária-sírmakról.
I. 213 • a Mondolatról. II. 618 • nagyszombati céhek-
ről, XVI–XVII. sz. I. 243 • Rogeriusról. I. 87.

Békesség anyagja közönségre szívesen bándériumnak
feleltette, 1790 (Pálóczi Horváth Ádám). II. 349.

Békesség-kötés... Bécsben, 1809., II. 547–548.

BÉKÉSSY KÁROLY

— Kolozsvár közgazdaságáról. II. 483.

BÉKÉR, I.

— bizánci történeti *Corpusa* (CSHB). I. 26, 27, 151.

BÉL

— i ref. egyház története. I. 255.

BÉL KÁROLY ANDRÁS

— Bonfini-kiadás, 1771., I. 148 • könyvtárának kata-
lógusa, 1784., I. 213 • a magyar őshazáról, 1763.,
I. 86 • Mária királynőről, 1742., I. 136 • mint Bél
Mátyás munkatársa. II. 138.

BÉL MÁTYÁS

— adatai, művei, szerepe; róla irodalom. II. 19–20
III. 101 • *Adparatus* c. műve, (= AH) 1735–1745., I.
3, II. 138.

— benne Cuspinianus diáriuma. I. 195 • Grego-
rianus Pál szövege. I. 286 • Laski Jeromos írta.
I. 275 • Lislth János commentariusa. I. 286 •
Oláh Miklós *Hungáriája*. I. 224 • Siegler Mihály
kronológiája. I. 292 • a váradi regestrum. I. 92 •
Závodszy György szövege. I. 330.

— bevezetése Dolezal szlovák-cseh nyelvtanához,
1746., II. 230 • cikke a magyar szőlőről és borról,
1720., II. 41, 45 • előszava Schwandtner: *Scriptores* c.
művéhez. II. 139 • és a Halle-i egyetem. II. 133 • iskolá-
jának folytatója: Cornides Dániel. II. 214 • kapcsolata
F. B. Brückmannal. II. 22 • levelei Kermann Dánielhez.
II. 112, 117 • mint a *Nova Posoniensis* szerkesztője. II.
24–25 • munkái a mezőgazdaságról és a parasztsá-
gról. II. 48 • munkája a protestáns egyház állapotáról,
1743., II. 112 • munkatársai, ld. Bél Károly András,
Decard Kristóf, Radvánszky László • *Notitia* c. műve
és jelentősége. II. 19, 138–139.

— adatai Budáról. II. 82 • adatai Vályi András
könyvében, 1796., II. 412 • a helytörténetáncsról.
II. 87 • kivonata Gablmann Miklós művéből. I. 315
• a nagyszombati csatáról, 1704., I. 481 • Pest-
Budáról 1686 után. I. 417 • a Rákóczi-szabadságharc
eseményeiről. I. 446 • térképei Mikoviny Sámuelről.
II. 21.

— az ősi magyar írásról, 1719., II. 139 • pedagógiai
tevékenysége a pozsonyi liceumban. II. 131 • és a
pietizmus Magyarországon. II. 112, 121 • tanítványa,
ld. Tomka-Szászky János • és Benczur József • *Compen-
diuma* (1753) Magyarország földrajzáról. II. 19, 150.

BÉLA, ld. Szepesbela

BÉLA, I. (király)

— és I. András küzdelme, XI. sz. I. 72 • fiai és Salomon
király. I. 73.

BÉLA, II. (= Vak Béla király)

— felesége: Ilona szerb hercegnő. I. 76 • Freisingi
Ötő munkájáról. I. 49 • és Németország. I. 75 • ural-
kodása. I. 75 • alakja Verseghy Ferenc írásában. II. 605.

BÉLA, III. (király)

— és Bizánc. I. 76 • családi viszonyai. I. 76–77 III. 66
• emlékeztetői gyűjteményes munka. I. 67 • fogadja
Barbarosá Frigyeset, 1189., I. 50 • halicsai hadjáratai.
I. 51, 76 • idejében Magyarország földrajzi adatai.
I. 50 • jövedelmi kimutatásának kérdése. I. 56 • név-
telen jegyzője: ld. Anonymus. I. 43. III. 61 • oklevelei.
I. 55, 91 • uralkodása, I. 76–77. III. 62.

BÉLA, IV. (király)

— bujjája, oklevelei. I. 91 • címere és Bolgárország
I. 92 • és Frigyes osztrák hg. I. 97 • halicsai harcrai
I. 89 • és István ifj. király. I. 100 • itineráriuma
I. 96 • jegyzője (tévesen) Anonymus. I. 44 • kan-
celláriája. I. 96 • és Kunigunda esküvője. I. 90 •
lánya: Boldog Margit. I. 88 • levele IV. Incehez:
1253. I. 97 • privilégiuma a zsidóknak, 1255. I. 92
• és Stájerország. I. 97 • szláv dinasztikus kapoco-
latai. I. 97 • tatár követsége, 1246. I. 92 • telepítései
I. 80 • uralkodása. I. 96–98, III. 63–69, 88. • vá-
rosfejlesztő politikája. I. 92, 98, 100 • vásárlásai
Itáliában. I. 100

Belagerung von Raab (1809), 1811., II. 544.

Die Belagerung von Pressburg, 1809., II. 545.

BÉLAKÚT
—i apát, ld. Molnár K. János

BÉLA VÁRY MIKLÓS
—bányabiztosi jegyzőkönyvéből, 1664., I. 376.

BÉLAY JENŐ
—Virág Benedekről. II. 610.

BÉLAY VILMOS
—Máramaros megye társadalmáról. I. 80.

BÉLDI PÁL
—élete, felkelése és halála, XVII. sz. I. 432 III. 110 ●
—mozgalmának történetéhez adatok, 1676—1679., I. 429 ●
—mozgalma és Bethlen Miklós. I. 426 ●
—mozgalmak és Paskó Kristóf. I. 425.

BÉLDI-KÓDEX (a Bécsi Képes Krónika családjában). I. 43.

BÉLÉNYES
—kérelme jobbágyterhel ügyében, 1790., II. 354 ●
—i ref. egyház története. I. 256.

BÉLÉNYESI GERGELY (prédikátor, XVI. sz.)
—és állítólagos azonosasága Szegedi Gergellyel. I. 261.

BÉLÉNYESI MÁRTA
—a földművelésről a XIV. sz.-ban. III. 71 ●
—a tanya-hiatalulás kérdéséről. I. 77.

BELGIOJOSO, BARRIANO
—és Bethlen Gábor levele. I. 321.

BELGIUM (ld. Németalföld alatt is)
—osztrák uralom alatt. II. 81 ●
—története. II. 81, 301 ●
—történetének bibliográfiája. III. 37 ●
—-ban Berzeviczy Gergely útja, 1787., II. 469 ●
—-ban Széchenyi Ferenc gr. útja, 1787., II. 237 ●
—i forradalmi mozgalom II. József rendszere ellen, és magyarországi viszonyai. II. 296, 298, 301, 304, 351, 469 ●
—i jezsuita: F. X. de Feller, XVIII. sz. II. 152 ●
—i rendekhez II. Lipót nyilatkozata, 1790., II. 351 ●
—i telepek a középkori Magyarországon. I. 83 ●
—i zeneszerző: De Verneuill és Berzeviczy G. II. 469 ●
—ot Ausztria elveszti a campoformioi békében, 1797., II. 529.

BELGRÁD (ld. Nándorfehérvár alatt is)
—elfoglalása, 1688., I. 407, 411 ●
—elfoglalása (1717) és hírének visszhangja. II. 71—72, 74 ●
—elfoglalása (1789) és hazai visszhangja. II. 294—295, 297, 374 ●
—elfoglalására kísérletek, 1787—1788., II. 296—297 ●
—elvesztése, 1690., I. 408, 411 ●
—ostromáról egykorú térkép, 1789., II. 295. — Farádi Vörös naplója. II. 294.
—védelme és elvesztése, 1738—1739., II. 94, 96 ●
—i akadémiák kiadványsorozatai. II. 125 ●
—i béke, 1739., I. 96—96 ●
—i és károlocai szerb érsekségek átmeneti egyesülése, 1731., II. 126 ●
—i pátriárka, ld. Petrović Mózsa ●
—i utazások, ld. Bauffremont (1737), Flachet (1740), Kleemann (1768—1770), Ottendorf (1663), Leslie, Walter (1665—1666).

BELHÁROMKÚT
—i kun apátság. I. 63, 85.

BELHÁZY JÁNOS
—régli magyar pénzverési súlymértékekről. I. 59.

BELICZAY JÁNOS (hőgyései lelkes)
—életrajza. II. 580.

BELICZAY JÓHÁZ
—Marshall életéről és munkáiról. I. 406.

BELITZKY JÁNOS
—a csornai premontrai prépostságról. I. 63 ●
—a magyar gabonakivitel történetéről. I. 79, 244, II. 60, 178, 361, 477 ●
—nyugat-dunántúli és felvidéki besenyőkről. I. 85 ●
—a pesti határ életéről, 1663—1756., I. 417, II. 63 ●
—Sopron megye történetéről. III. 66.

BELJÁK PÁL
—Faludi Ferencről. II. 145.

BELL, ANDREW (angol pedagógus)
—hatása Magyarországon. II. 584.

BELL, KARL
—szerk. a *Deutschum im Ausland* c. sorozatot. II. 37.

BELLAACH ALADÁR
—Berzenyi költeményeinek első kiadásáról. II. 614 ●
—Dugonics-kiadása. II. 303 ●
—Faludi-kiadása. II. 145 ●
—a görög egyház hatásköréről X. sz. I. 68 ●
—Káldi György-kiadása. III. 102 ●
—Napoleon kiáltványáról a magyarokhoz. II. 556 ●
—Pázmány-kiadása. I. 360.

BELLAQUET, L.
—kiad. a Saint Denis-i krónikát, 1380—1422., I. 108.

BELLAY, ld. Du Bellay

BÉLYE
—i uradalom leírása, termelése, 1816—1819., II. 444—449.

BELNAY GYÖRGY ALAJOS
—életrajza. II. 322, 405 ●
—mint az *Ephemerides statisticae* szerkesztője. II. 405 ●
—munkája Magyarországon

történetéről, 1804., II. 592 ●
—munkája a magyarországi irodalomról, 1799., II. 596 ●
—*Reflexiones* c. röpirata, 1790., II. 321—322, 350, 502.

BELONHOSZKY FERENC
—Bessenyei Györgyről (kiadással) II. 220—222 ●
—Bessenyei-irodalomról. II. 220.

BELAS BÁN
—mint II. Géza gyámja. I. 76.

BELOW, G. v. és Meinecke, Fr.
—*Handbuch* c. tört. kézikönyv-sorozata. III. 38

BELSŐ-AUSZTRIA (ld. Ausztria alatt is)
—és Hans Ungnad szerepe, XVI. sz. I. 286 ●
—vallási mozgalmak, XVIII. sz. II. 202 ●
—i kereskedelempolitikai tervek, XVIII. sz. II. 57 ●
—i osztrák sereg szerepe az 1809-i háborúban. II. 553 ●
—i protestánsok áttelepítése Erdélybe, XVIII. sz. II. 36 ●
—i védelmi vonal, XVI. sz. I. 288.

BELSŐ-SOMOGY
—i ref. egyházmegye története. II. 120, 203.

BELSŐ-SZOLNOK MEGYE
—i cirkáló bírák utasítása, 1690., I. 429.

BÉLTEK
—i uradalom megvétele, 1723., II. 42.
Bemerkungen auf einer Reise von Kopstan, 1816., II. 423.
Bemerkungen auf einer Reise von Pressburg, 1813., II. 423.
Bemerkungen eines Reisenden über Zipsen, 1813., II. 423.
Bemerkungen eines Weltbürgers, 1790., II. 371.
Bemerkungen über den Aufsatz: Magyarisierung der Slaven 1823 (Dr. Mednyánszky Alajos). II. 492.
Bemerkungen über den Marktpreis des Hermannstädter Platzes, 1797—1806., II. 445.
Bemerkungen über den Szatmarer Komitat, 1821., II. 418.

BENNMANN, RUDOLF
—szász tört. bibliográfiája. III. 36.

BENAGLIA, G.
—kiadta Caprara követi beszámolóját, 1685., I. 409.

BENCIS, ld. De Bencis

BENCZÉDI GERGELY
—az abrudbánya-erzsépatáki unitárius egyházzal. I. 255 ●
—a kolozsvári és más unitárius collegiumról. II. 129—130 ●
—a székelyfal unitárius egyház történetéről. I. 256.

BENCZÉDI LÁSZLÓ
—a hegyfaljai felkelésről, 1697., III. 109 ●
—a Thököly-felkelésről. III. 107.

BENCZÉDI PÁL
—Geleji Katona Istvánról. I. 346.

BENCZÉDI SZÉKELY ISTVÁN
—krónikája (1559). I. 190, 269.

BENCZUR BÉLA LAJOS és Kachelmann Curt
—Szarvas állattenyésztésének fejlődéséről. II. 44.

BENCZUR (Benzur) JÓZSEF
—*Commentatio* c. írata a Habsburg-örökösödésről, 1771., II. 195 ●
—egyházpolitikai iratai, 1782, 1784., II. 265, 267 ●
—irodalmi működése az udvar szolgálatában. II. 213 ●
—Kollár Ádám bécsi körében. II. 187 ●
—levelei a Radvánszkyakhoz. II. 195 ●
—megjegyzései a Beck-féle közjogi új kiadásához, 1790., II. 372 ●
—*Ungaria semper libera* c. írata, 1784., II. 190 ●
—nek tévesen tulajdonított irat, 1786., II. 292 ●
—és Béli Mátyás *Compendiuma* (1753) Magyarország földrajzáról. II. 19.

BENCSEK (?)
—mint közgazdasági irat (1792) állítólagos szerzője. II. 391.

BENCSEK JÓZSEF (plébános)
—az emberi kötelességekről, 1818., II. 454.

BENCSEK MIHÁLY (nagyszombati jogtanár)
—büntetőtörvénykönyv javaslata, 1712., II. 90 ●
—*Novissima digesta* c. írata (1722) és vitája. II. 79, 92.
—mint jogtudós. III. 118.

BENDA KÁLMÁN
—Bethlen Miklósról. I. 427 ●
—Bocskai Istvánról, a Bocskai-szabadságharcról. I. 309, 311, 321—322, III. 95, 96 ●
—egy politikai költeményről, 1790., II. 343 ●
—Erdély politikai kapcsolatairól a román vajdaságokkal XVI—XVII. sz. I. 295 ●
—Hajnóczy Józsefről. III. 124 ●
—ism. M. Depner könyvét Erdély Habsburg-ellenes harcáról. I. 326, 338.
—John Smith életrajzát. III. 94.
—Markó Árpád könyvét Hadik Andrásról. II. 104 ●
—Kazinczy ismeretlen leveleiről, 1794., II. 511 ●
—a kelet-európai birodalmi törekvésekről a középkor végén. I. 201 ●
—a magyar jakobinusok iratairól (kiadással) II. 508—512

- a magyar jakobinusok katejéről. II. 508 • a magyar — török viszonyról. XV. sz. I. 159 • a nemzeti hivatástudatról. I. 154, 175 • Martinovics nyílt leveléről. II. 507 • a Ráday-iratokról (kiadással). III. 118 • a Ráday-Jevéltárról. III. 85 • Révai Miklósról. III. 121 • segítségére e munkához. III. 6 • a török-kor német újság-íróldarmáról. I. 230—231 • és Kozocsa S. — magyar katonalevelekről. III. 53.
- BENDEFFY LÁSZLÓ**
— kiadta a Julianus útjára vonatkozó kútföket. I. 86.
- BENDER**
— i követségben Ráday Pál, 1709., I. 437.
- BENE ISTVÁN**
— Karácson Imréről. III. 50.
- BENEDEK (Szent)**
— legendája. I. 51.
- BENEDEK, VII. (pápa)**
— és Piligrim levele. I. 30.
- BENEDEK F.**
— tatárbetörésről Csikba, 1601., I. 355.
- BENEDEKNÉ GYÖRGY LUJZA**
— az empire építészetről Pesten. II. 628.
- BENEDIET, E.**
— II. Józsefről. II. 244.
- BENICZKY GÁSPÁR**
— naplója a Rákóczi-szabadságharc idejéből. I. 437, 450, 470.
- BENICZKY MÁRTON (alnádr)**
— szerepe. XVII. sz. III. 102.
- BENICZKY PÉTER**
— élete, költészete, YVII. sz. III. 103.
- Benigna instructio ... pro Magistratubus urbariem regulationem exequentibus*, 1767 körül. II. 191.
- Benigna resolutio regia in negotio religionis*, 1790., II. 367.
- Benignae normales resolutiones ... in negotiis ... cicitatum*, 1783—1804., II. 482.
- Benignae ordinationes regiae in negotio religionis*, 1770., II. 190.
- Benignum rescriptum ... devalvato Schelaram valore*, 1812., II. 558.
- BENIGNI V. HILDENBERG, JOSEPH H.**
— írásai az erdélyi határörvídkekről, 1811—1816., II. 411 • statisztikája a magyar bányászatról, 1811., II. 457.
- BENINGER, E.**
— a germán korszakról Alsó-Ausztriában. I. 35.
- BENINTENDI DE RAVAGNANI (velencei kancellár)**
— magyarországi követsége, 1357., I. 107 • zárai krónikája Nagy Lajos velencei háborútjáról. I. 107.
- BENISCH ARTUR**
— Sanito magyar művelődéstörténeti vonatkozásairól. I. 190.
- BENKA GYULA**
— a szarvasi ev. gümünáziumról. II. 583.
- BENKE IMRE**
— abauji lelkészekről 1685—1799., I. 257.
- BENKÓ IMRE**
— Farkas-családról. III. 43 • közlése a Szodoray-levéltárból, 1606—1742., I. 16 • nemes családkokról Nagykovácsán. II. 51 • az utolsó nemesi fölkelésről. II. 554.
- BENKOVICS (püspök)**
— és Nagyvárad újjáépítése 1692 után. I. 419.
- BENKÓ DÁNIEL és Mórocz I., Korizmicz I.**
— *Mezei gazdaság könyve*, 1855., II. 448.
- BENKÓ FERENC**
— beszéde a szebeni templom szentelésekor, 1786., II. 274 • *Magyar mineralógia*, 1786., II. 218 • mint a *Pannasszus utóbból* szerkesztője. II. 406 • utazása Erdélyben, 1794., II. 420.
- BENKÓ FERENC**
— életrajzi munkája Benkó Józsefről. II. 151.
- BENKÓ JÓZSEF**
— adatai, művei; róla irodalom. II. 151 • az erdélyi történeti kéziratokról. I. 291, II. 215 • és Hermányi Dienes József iratai. II. 18 • irata a milkói püspökségről, 1781., I. 94 • kézirata a mádfalvi veszedelméről. II. 185 • kiadta Bethlen Farkas erdélyi történetét. I. 291 • *Központi dohony* c. irata, 1792., II. 435 • leírása az 1784-i erdélyi, román parasztfelkelésről. II. 285 • munkája az erdélyi országyűlésekről, 1791., I. 433, II. 88, 151 • ősei. II. 151 • természetudományi hagyatéka. II. 218 • *Transilvania* c. műve (1778). I. 294, II. 29, 88, 151, 160, 185, 214, 594.
- BENKÓ KÁROLY**
— Csik-Gyergyó-Kászón székéről. I. 296.
- BENKŐ LÁSZLÓ**
— fordította Bod Péter munkáiból, 1763., II. 215.
- BENKŐ LÁSZLÓ**
— pályamunkája a magyar nyelvről, 1789., II. 617.
- BENKŐ LORÁND és Lőrincze L.**
— nyelvjárási bibliográfiája. III. 81.
- BENKŐ SAMUEL**
— *Ephemerides* c. orvosi kiadványa, 1780—1793., II. 598 • munkája Miskolc topográfiájáról, 1782., 1818., II. 235, 480 • *Pentamen philopatiae* c. államtani munkája, 1787., II. 298.
- BENTINOK, WILLIAM GR.**
— feljegyzései Mária Teréziáról, 1749—1755., II. 99.
- BENZONI VINCE BR.**
— javaslata a magyar kereskedelemről, 1791., II. 393.
- BENZUR JÓZSEF ld. Benczur**
- BENYÁK BERNÁT**
— élete és munkái. II. 209 • iskoladrámája, 1770., II. 227 • javaslatai a magyar oktatásügyről, 1791., II. 396 • magyar fordításban kiadta II. József rendeletét a tisztviselőkhöz, 1783., II. 281 • és a magyar oktatásügy. II. 209, 281, 304 • mint az 1790-es nemzeti mozgalom költője. II. 304 • mint a pesti piarista gimnázium tanára. II. 209 • *Ratiocinium* c. egyházi irata, 1784., II. 269.
- BENYOVSZKY IMRE**
— irata a Tisza szabályozásáról, 1804., II. 475.
- BENYOVSZKY KÁROLY**
— olasz operatársulatokról Pozsonyban, XVIII. sz. II. 229 • a pozsonyi magyar színésztéről. II. 627.
- BENYOVSZKY MÓRIC GR.**
— emlékiratai, úti kalandjai; róla irodalom. II. 155 • kereskedelmi és tengerészeti terveit, 1779—1781., II. 260 • *Wraxhall* angol követ iratában. II. 153 • róla Gvadányi József. II. 373.
- BEÖTHY AKOS**
— a magyar államiság fejlődéséről. II. 381, 515.
- BEÖTHY JÁNOS** (bihari alispán)
— beszéde II. József nyelvrendelete ellen. II. 283.
- BEÖTHY ÖDÖN**
— a magyar jakobinusok rehabilitásáról. II. 513.
- BEÖTHY ZSOLT**
— az első magyar politikai színműről. I. 300 • *Fanni védelme*. II. 606 • Gvadányi Józsefről. II. 374 • Horatius és Kazinczy viszonyáról. II. 603 • kiadta Katona Bánk Bánját. II. 623 • a kuruc költésztéről. I. 447 • a magyar dráma kezdetéről. I. 269 • a magyar irodalom történetéről. II. 141 • Rozsnyai Horológiumáról. I. 426 • a szépprózai elbeszélésekről. I. 212, 299 • Székér Joákimról. II. 595 • Színműírók és színészek. II. 624 • a tragikumról. II. 624 • Zrínyiről és a Zrínyiádról. I. 379, III. 104 • és Badics Ferenc: képes magyar irodalomtörténete. I. 193, 224, 265, 269, 323, 374, II. 15, 136, 141, 219, 226, 310, 401, 600, 623.
- BERARIV, P.**
— Molnár-Piurari Jánosról. II. 378.
- BERCHEM, E.**
— Richtenhal-kiadása. I. 111.
- BERCHÉNYI LÁSZLÓ GR. ld. Bercsenyi**
- BERCHET, G.**
— Sanuto-kiadása és tanulmánya. I. 189.
- BERCHTOLD FERENC GR.** (prepost)
— cenzurarendelet-gyűjteménye, XVIII. sz. II. 211.
- BERCZELI ANZELM KÁROLY**
— Janus Pannonius-fordítása. I. 185
- BÉRCZY JENŐ**
— Batányi Jánosról. II. 556, 604.
- BERCSENYI (gr. Székési)-család**
— története, 1460—1835., II. 454, 456, 461, III. 114.
- BERCSENYI IMRE GR.**
— politikai szerepe, XVII. sz. III. 102.
- BERCSENYI (Bercsenyi) LÁSZLÓ GR.** (francia marsall)
— élete és szerepe a francia huszárság megszervezésében. I. 471.
- BERCSENYI MIKLÓS GR.**
— adatai, irodalma. I. 456, III. 114 • ellen Vetési László vádja. I. 466 • felvidéki hadjárata, 1703., I. 461 • házasságáról Kőszeghy Pál költeménye. I. 423 • írnoke, ld. Bivolinnyi István. I. 439 • kezdeményezi a Franciaországhoz fordulást. I. 460 • követsége (1707) és az orosz szövetség. I. 450 • és a labanc országyűlés. I. 407 • Lengyelországra menekülése. I. 461 • leveles-könyve, levelei, iratai. I. 450 • memoranduma a francia-lengyel-magyar szövetségről. I. 460—461 • mint nagybirtokos. I. 463 • és a selmeci ércbányászat. I. 463

• titkára: ld. Kőszeghy Pál • utasítása Esterházy Dánielhez, 1710., I. 451.

BERDE BÉLA
— Szucság község történetéről. I. 296.

BERDE MÁRIA
— Batsányiné Baumberg Gabriella életéről. II. 604.

Berechnungs Tabellen aller Zahlungen, 1812., II. 558.

BERECZ SÁNDOR
— zsinatokról I. Károly korában. I. 118

BERECK (Briccius) GYÖRGY, Vizaknai (kolozsvári orvos)
— naplója, 1693—1715., I. 427, 441.

BERECZI IMRE
— Ecseg társadalomrajzáról. III. 117.

BERECZKY JÓZSEF
— a tasnádi ref. egyház történetéről. I. 256.

BERECZKY SÁNDOR
— magyar protestáns egyháztörténete. I. 249 • a soproni ev. liceumi magyar társaságról. II. 373.

BEREG
— megye fogadja II. Józsefet, 1772., II. 246.
— ismertetése, 1822., II. 417 • keletkezése. III. 67 • követi utasítása, 1634., I. 365 • monografiája. I. 296, 421 • nemesi felkelőről egykorú irat, 1797., II. 522 • -i birtokos: Dercsényi János. II. 436 • -i boszorkányperek, 1722—1738., II. 91 • főispánok, alispánok. III. 63, 70 • -i görög katolikus lelkészek története a XIX. sz. végéig. I. 424, II. 124 • -i német telepítések, XVIII. sz. II. 34 • -i parasztmozgalom, 1632., I. 370 • -i robotkorlátozás, 1789., II. 290 • -i ruszin nép Rákóczi mellett tűntet, 1788., II. 97. III. 115.
— i egyezmény, 1233., I. 95 • -i ref. egyházmegye levéltára. I. 252 • -i románok. III. 71 • -i vallásügy a Rákóczi-korban. III. 118.

BEREGSZÁSZ
— i piébános: János, XIV. sz. III. 72 • -i szabócéh kiváltságlevele, 1446., I. 158.

BEREGSZÁSI NAGY PÁL
— iratai Kazinczy ellen, 1810, 1815., II. 397, 618 • munkái a magyar nyelvről és keleti nyelvrokosságairól. II. 596—597.

BEREGSZÁSI (Nagy) PÁL (mérnök)
— építészeti munkája, 1819., II. 468.

BEREGSZÁSI PÁL (ref. lelkész)
— panaszos éneke, 1696., III. 108.

BEREI FARKAS ANDRÁS (vándorköltő)
— adatai, működése. II. 615—616 • diétai elnökdései, 1811 • II. 560 • irata az 1797-i nemesi felkelésről, 1801., II. 825 • irata Napóleon és Mária Lujza házasságáról, 1811., II. 552 • irata Párizs megvétele után, 1815., II. 565 • verse az 1807-i országgyűlés alkalmából. II. 537.

BEREY JÓZSEF
— a giródtótfalvi ref. egyház történetéről. I. 255.

BEREKHERSZTÜR
— i lelkései szabályok, 1602., I. 325.

BEREND IVÁN
— a magyar gazdaságtörténetirásról. III. 52.

BERENGÁR, I. (király)
— magyar vonatkozásai és irodalma. I. 41.

BERÉNY
— i lelkész: Péter Ferenc. II. 577.

BERÉNYI (GR.)-család. I. 402.

BERÉNYI FERENC BR.
— labanc naplója, 1705—1710., I. 439.

BERÉNYI GYÖRGY BR.
— élete, politikai szerepe, naplója, XVII. sz. I. 358.

BERÉNYI JÁNOS GR.
— önéletrajza és kortörténete I. Ferenc idejéről. II. 400—401.

BERÉNYI LÁSZLÓ
— Kisfaludy Károly drámáiról. II. 622.

BERÉNYI PÁL
— Szerlecz-fordítása. II. 188, 385—387.

BERÉNYI TAMÁS GR. (táblai ülnök)
— gyűjteményes összeállítása a hétszemélyes tábla működéséről, 1724—1747., II. 89.

BERETHALOM
— i zsinat, XVI. sz. III. 85.

BERGEN OP ZOOM
— körül harcok, XVIII. sz. II. 104.

BERGER, A.
— Viktorin hg. elfogatásáról (1469). I. 177.

BERGER, J. M.
— az osztrák császári címről. II. 538.

BERGER, W.
— Husz János és Zsigmond király. I. 141.

BERGERON, P.
— kiadta Rubruk és Plano Carpini útleírását, 1684., I. 90.
— Tudalai Benjamin útleírását. I. 50.

BERGL, JOHANN
— az egyetemi templom mennyezetfestője, 1776., II. 238.

BERGLEITER, JOHANNES
— munkája az erdélyi szász közjogról, 1803., II. 487.

BERGMANN ÁGOST
— Hölty és Dayka Gábor költészetéről. II. 607.

BERGMANN, J.
— osztrák államférfiakról a XVI—XIX. században, 1844., I. 283.

BERGMANN, W.
— a német lovagrendről Erdélyben. I. 94.

BERNER, A.
— beszercei bíróválasztásáról, 1757., II. 180 • regestái a beszercei levéltárból, 1203—1516., I. 13.
Berg-Ordnung des Königreichs Ungarn, 1703., I. 422.
Bergordnung der ... Freistadt Ödenburg, 1820., II. 436.

BÉRI BALOGH ADÁM (brigádéros)
— a Rákóczi-szabadságharcban. I. 457.

BÉRIC, JOVÁN (Bérics János)
— mint budai szerb lapszerkesztő, 1814., II. 499.
Bericht eines Ungenannten ... von der ungarischen Justiz-verfassung, 1802., II. 395.

BERISZLÓ PÉTER (püspök, horvát bán)
— életrajza, irodalma. I. 203, 225 • győzelme és halála Szabadkai énekében, 1515., I. 215 • velencei követsége, 1504., I. 200.

BERKES ANDRÁS
— mint váci nagyprépost, XVII—XVIII. sz. I. 423.

BERKESZ ISTVÁN
— a Haller-fidük iskoláztatásáról. XVIII. sz. II. 133 • ism. Horvát István naplót. II. 400 • kiadta gr. Hofmannsegg útleírását. II. 425 • rendi országgyűléseink magyarságáról. II. 88 • társadalmi életéről Temesvárott, 1801., II. 483 • a temesvári nyomdászatról, sajtóról. II. 212, 240 • Zrinyi téli hadjáratairól, 1663—64., I. 386.

BERKESZ
— i Vay-levéltár. II. 317, III. 43.

BERKÓ ISTVÁN
— Hadik Andrásról. II. 104 • magyarokról 1812. és 1813—15. háborúiban. II. 567, III. 125 • magyarországi csapatok ellátásáról, 1751., II. 69 • a magyarságról a régi hadseregben. II. 68—69, 184 • újoncosokról a francia háborúkban, 1792—97., II. 506.
— és mások: a magyar katona történetéről. III. 53.

BERKOVITS ILONA
— Árpád-kori miniatúrákról. III. 65 • egy Corvin-kódex származásáról. I. 183 • a Képes Krónikáról. I. 45, 104, III. 69 • a kódexfestészetéről, XIV. sz. I. 135 • magyar követségekről Franciaországban, 1487., I. 179 • a magyar miniatúr festészetéről. III. 65.

BERKOVITS JÓZSEF
— Debrecen szellemi életének francia vonatkozásairól. II. 599.

BERLAM, A.
— Rákóczi Ferencről. I. 456.

BERLÁSZ JENŐ
— az erdélyi úrbérendezés problémáiról, 1770—1780., II. 49, 169, 193 • az 1784-i erdélyi parasztfelkelésről. II. 288, 291 • a magyar gazdaság- és társadalomtörténetirásról. I. 236, III. 29 • a magyar jobbággykérdés és a bécsi udvar viszonyáról, 1790., k. II. 354, 451 • a Mária Terézia-kori erdélyi kivándorlásokról. II. 160, 169, 186, 193 • a mezőgazdaság állapotáról, XVI—XVII. sz. I. 237 • a német lovagrend bécsi levéltáráról. I. 19 • a románokról az erdélyi agrártársadalomban. I. 297—298, II. 49, 160 • a Thurzó-birtokokról, XVII. sz. I. 237, 369.

BERLIN
— be írt levelek formájában irat, 1784., II. 286 • -be menekül Mátyás király boroszlói bízalmasa. I. 177 • -ben Berzeviczy Gergely látogatása, 1786., II. 469 • -i francia követ: Rébénac, 1683., I. 407 • -i gyűjtemények *Mercurius*-példányai. I. 446.
— török iratai. I. 234.
— i levéltárak adatai.
— Brandenburgi Katalin diplomáciájára. I. 341 • II. Rákóczi Ferenc diplomáciájára. I. 469 • a francia háborúk korára. II. 484.

- i magyar követ, ld. Klement János Mihály • -i osztrák követ: Frydag, 1689., I. 407 • -i portyázása Hadik Andrásnak, 1757., II. 184 • -i történet-sz. kongresszus, III. 47 • -i tudós társaság és Perliczy János cikkei, XVIII. sz. II. 140 • -i udvar és a magyar mozgalom kapcsolata, 1790., II. 352 • -i udvarhoz II. Rákóczi Ferenc béképontjait, 1711., I. 471 • -i udvarról Wraxhall angol követ, 1779., II. 153.
- BERMANN, J.**
— Mária Terézia és II. József, II. 153.
- BERN**
— ben tanult Fábian István, II. 436 • -i Bongarsius-gyűjtemény, I. 328 • -i tanácsostag: K. L. Haller katolizálásáról irat, 1821., II. 574.
- BERNAKOVITS JÓZSEF BR.**
— politikai versei, 1796., II. 519.
- BERNARD PÁL**
— r. kat. egyházi iratára protestáns válasz, 1735., II. 112.
- BERNÁRDY JÁNOS**
— krimiai követsége, 1598., I. 303.
- BERNÁT GYULA**
— a magyar jobbágyszabadság kérdéseiről, 1790—1845., II. 454.
- BERNÁT JÁNOS**
— országgyűlési pasquillusa, 1728., II. 91.
- BERNÁTH LAJOS**
— magyar népmesékről, XVIII. sz. II. 626 • a Ráday-könyvtárról, II. 589 • tanulmányai és közlése a protestáns iskoládrámákról, II. 229.
- BERNATIK, E.**
— az osztrák alkotmány alaptörvényeiről, II. 80, 537 • a pragmatica sanctionról, II. 82.
- BERNEARD**
— bádeni őrnagy, XV. sz. I. 139.
- BERNHARD (salzburgi érsek)**
— lemondása és Mátyás osztrák háborúja, I. 178.
- BERNHARD ANTAL**
— az első dunai gőzhajó építője, 1817., II. 468.
- BERNHARDT, WILHELM**
— a német évkönyvekről III. Konrád és Lothár idején, I. 46.
- BERNOLAK ANDRÁS**
— az aranyról és más magyarországi fémekről, 1780., II. 171.
- BERNOLAK ANTAL**
— szerepe a szlovák nyelv és irodalom fejlődésében, II. 494.
- BERNOLD**
— schaffhauseni szerzetes krónikája, XI. sz. I. 48.
- BERNOUILLE DÁNIEL**
— levelei és rávonatkózó Teleki-iratok, II. 154.
- BERNOUILLE JÁNOS**
— a Teleki-iratokban, II. 154 • útinapló-gyűjteménye, 1731—1785., II. 231.
- BERNSTEIN, ld. Borostyánkő.**
- BERNSTORFF GR.**
— unokáinak úti kísérője: Keyssler, II. 23.
- BEROALDUS (bolognai humanista)**
— és magyar tanítványai, I. 215. • Váradi Péterről, I. 184 • róli Pinus Tolosanus életrajza, 1505., I. 216.
- BERR, HENRI**
— egyetemes története, III. 38.
- BERTA GYÖRGY**
— forradalom-ellenes irat-fordításai Franciaországról, 1793, 1794., II. 504—505.
- BERTALANFI PÁL (jezsuita)**
— vallásos munkái (1754, 1757) és életrajza, II. 128, 198.
- BERTANO (pápai nuncius)**
— jelentéseinek magyar vonatkozásai, XVI. sz. I. 278.
- BERTHA SÁNDOR**
— francia életrajza Rákóczirol, I. 455 • nézete Zrínyi haláláról, I. 382.
- BERTHELE, J. J.**
— XI. Ince pápa leveleiről, 1678—1689., I. 407.
- BERTHOLDUS**
— folytatása Herimannus Augiensis krónikájához, 1054—1066., I. 47.
- BERTÓTHY FERENC**
— mint a Rákóczi-szabadságharc tábornoka, I. 457.
- BERTÓTHY ILONA**
— Dugonics és Barclay viszonyáról, II. 304.
- BERTÓTHY-levéltár, I. 14.**
- BERTRAND, P.**
— Talleyrand leveleiről Napóleonhoz, 1800—1809., II. 557.
- BERTRANDON DE LA BROCCQUIÈRE** (burgundi lova)
— utazása Magyarországon, XV. sz. I. 110.
- Berühigende Uebersicht*, 1809., II. 546.
- BERWALDSKY KÁLMÁN**
— iglói polgárok életéről, XVIII. sz. II. 63 • közlése Szentmiklósy Godofred krónikájából, I. 440 • Rákóczi székesvári pénzverdejéről, III. 116 • a sienai Gallicus-család művészetéről, I. 135 • szepesi hadi eseményekről a Rákóczi-korban, I. 459.
- BERWICK HG. (James Fitz)**
— emlékiratai Buda 1686-i ostromáról, I. 405.
- BERZE NAGY JÁNOS**
— a csodaszarvas mondáról, I. 38.
- BERZÉTE**
— i ref. egyház története, I. 255.
- BERZEVICZY ALADÁR**
— kiadta Berzeviczy Gergely külföldi leveleit, 1784—1787., II. 237, 169.
- BERZEVICZY ALBERT**
— európai útinaplója, 1818—1820., II. 429 • külföldi gyűjtemények magyar vonatkozásairól, II. 429, III. 44 • Beatrix királynéről (iratokkal), I. 171, 173, 178, 202 • emlékezete, III. 49 • Fraknoi Vilmosról, III. 49 • magyar utazókról Olaszországban, II. 621 • Mátyás bécsi tartózkodásáról, I. 178 • Napoly és Magyarország kapcsolatáról, I. 173, 182.
- BERZEVICZY EDMUND**
— a törökök hatalmi törekvéseiről, XIV—XVI. sz. I. 117, 155, 241.
- BERZEVICZY EGYED**
— a Berzeviczy-család levéltáráról (közléssel), I. 14 • Berzeviczy Mártonról, I. 309 • az 1744-i insurrekcióról, II. 105 • József nádor szepesi útjáról, 1806., II. 540 • a szepesi városok visszafoglalásáról, 1769., II. 179 • a városi bírósági gyűlésről, 1521., I. 222.
- BERZEVICZY GERGELEY**
— adatai, élete, kereskedelmi munkái; róla irodalom, II. 469—471 III. 124 • beadványa a hadkiegészítési rendszer reformjáról, 1805—1806., II. 536 • cikkei a szélességi szénről és turfáról, II. 457 • *De commercio* c. műve (1797) a kereskedelemről, iparról, vámrendszerről, II. 173, 427, 461—462, 470, 532 • *De conditione* c. műve (1804) a parasztok helyzetéről és az általa támasztott vita, II. 451, 453, 456, 590 • *De dominio Austriae* c. röpirata (1790) a nemzeti függetlenségről, II. 311—312, 352 • *De oeconomia* c. közgazdasági munkája, 1819., II. 470 • evangélikus egyházfelügyelői szerepe és egyházpolitikai munkái, II. 574—576 • felfogásával ellentét, merkantil javaslat, 1820., II. 472 • felfigyelése lengyelországi kereskedelmi tanulmányútjairól, 1796, 1807., II. 429 • a húsárakról írt megjegyzésről, 1816., II. 439 • iratai és álláspontja a nemzeti nyelv ügyében, II. 452, 490—491 • jegyzetei Szepes megyéről, 1810., II. 418 • és Kazinczy Ferenc ellenétől és vitája a jobbágyszerzés és a nemzeti nyelv ügyében, II. 451—452 • kiadatlan munkái, kéziratai, II. 469, 471, 490—491, 508, 569 • kritikai tanulmánya az 1802-i országgyűlésről, II. 518, 527, 532 • levelei az 1790-i országgyűlésről, II. 342.
— külföldi utazásaiból, 1784—1787., II. 237, 469.
— levelezése a jobbágyszerzésről Tallán Pállal, 1790., II. 451 • a magyar alkotmány híbáiról és reformjáról írt tanulmányai, II. 568—569 • *Majestatisprosess* c. irata a magyar jakobinusok peréről, II. 509, 512—513 • német fordította, ld. Rummy Károly György • országgyűlési naplója, 1790., II. 342 • az orosz kereskedelmi kapcsolatokról, II. 477 • önéletrajzi jegyzetei, II. 469, 508 • politikai emlékirata Napóleonhoz Magyarországról, 1809., II. 546—547 • részvételenek kérdése a magyar jakobinus mozgalomban, II. 509 • röpirata Galicia és Dalmácia bekebelezésének kérdéséről, 1805., II. 536 • és Skerlecz Miklós, II. 386 • szabadkereskedelmi javaslata a bécsi kongresszushoz, 1815., II. 568 • tanulmánya az Ázsia-Európa-i világkereskedelemlről, 1808, II. 470 • tanulmánya az északi kereskedelemről, 1806, 1816., II. 470 • tanulmánya a polgárság jelentőségéről, 1817., II. 479, 569 • utazásai külföldön, II. 237, 429, 469 • útjegyzei a felvidékről, 1802, 1812., II. 421 • nek tévesen tulajdonított cikke, 1821., II. 492.
- BERZEVICZY HENRIK**
— jezsuita védőirta, 1706., I. 466.
- BERZEVICZY MÁRTON** (erdélyi kancellár, XVI. sz.)
— adatai, szerepe, irodalma, I. 309.

BERZEVICZY SÁNDOR
— és Palffy Lipót levéltársa, 1769., II. 179.

BERZEVICZY-levéltár. I. 14, II. 311—312, 318, 342, 469, 490, 509.

BERZSENYI DÁNIEL
— adatai, művei: róla irodalom. II. 613—614 • fejlődése és a dunántúli nemesi irodalom. II. 610 • és Kazinczy levelezése. II. 601—602.

BESÁN, M.
— román Anonymus-fordítása. I. 43.

Die Beschaffenheiten der ... Freystädte. 1791., II. 371.

Beschreibung der Feyerlichkeiten bey der Krönung. 1790., II. 363.

Beschreibung der königl. hungarischen Krönung. 1790., II. 363.

Beschreibung der ... Krönung ... Leopolds des Zweyten. 1790., II. 363.

Beschreibung der Strafe, so an den dritten Hauptanführer der Wallachischen Misvergnügen ... vollzogen worden. 1785., II. 286.

Beschreibung des Banats. 1789., (C. Gerhard). II. 236.

Beschreibung des ... in Siebenbürgen abgehaltenen Landtag 1781., II. 262.

Beschreibung des ... Schlosses Esterhass. 1784., II. 231, 235.

Beschreibung einer karpatischen Bergreise. 1773—1774. II. 151.

Beschreibung einer Landwirtschaft. 1816., (Chr. C. André) II. 449.

Beschreibung einer Reise von Bistritz. 1819., II. 423.

Beschwerden und ohnmachtgeüblicher Vorschlag. 1790., (J. S. Liedemann). II. 388.

BESSEVAL, BARON DE (danzigi francia követ)
— és II. Rákóczi Ferenc kapcsolatai. I. 452, 471.

BESSENYŐK
— betörései a Balkánra, XI. sz. I. 48 • és a magyar hunnonda. I. 89 • mint középkori telepek Magyarországon. I. 85 • támadása a magyarok ellen, IX. sz. I. 25, 33. III. 57.

BESSENYŐTELEK
— története és szervezete 1848 előtt. II. 450.

BESOLT, MELCHIOR
— konstantinápolyi útleírása, 1595., I. 314.

BESS
— a Canterbury-i szövetségről, 1416., I. 140.

BESSENYI-család
— története, iratai. I. 14, 451, II. 219.

BESSENYEI ANNA
— versei, XVIII. sz. II. 220.

BESSENYEI BOLDOZSÁR
— versei, XVIII. sz. II. 220.

BESSENYEI GYÖRGY
— adatai, élete, művei: róla irodalom. II. 219—222, III. 121 • akadémiái törekvései. II. 156, 219, 221, 357 • bátyja, ld. Besseneyi Sándor • *Debreceeni siralma* c. verse. II. 480 • drámái. II. 220 • az eszterházi vigasságokról. II. 153 • fellépése (1772), mint irodalmi korszakhatár. II. 141, 218 • és a Hazafüti Magyar Társaság, 1770., II. 219 • és a hazai nemzetiiségek. II. 356 • *Holmi* c. irata. 1779., II. 208, 221 • *Hunyadi László* c. drámája. II. 610 • kéziratai a sárospataki könyvtárban. I. 427 • *A magyar néző*, 1779., II. 221 • *Magyarország törvényes állása*. II. 450 • *Magyarország*, 1778., II. 194—195, 208, 221 • mint testőr. II. 159 • munkáinak kiadása Révai Miklóstól. II. 225 • és a nemesi felvilágosodás programja. II. 218 • nemzeti kultúrpolitikai rőpiratai. II. 221 • novellája Kazinczy átdolgozásában. II. 601 • és Obradović Dositej szerepének párhuzama. II. 231 • testőrtör-társai. II. 222—223 • verseinek kiadása, 1816., II. 618 • verses munkái. II. 220 • hűz Orczy Lőrinc verse, 1779., II. 223 • -ről Kölcsey bírálata. II. 619.

BESSENYEI SÁNDOR (B. György bátyja)
— Milton-fordítása, 1796., II. 223.

BESSENYEI ZSIGMOND (kuruc ezredes)
— jelentése a Rákóczi-szabadságharc idejéből. I. 451.

BESSŐ GY.
— A honfoglaló magyar nemzet lovairól. I. 38.

BESTERMAN THEODORE
— könyvészeti munkája. III. 39.

BESZÉDES JÓZSEF
— mint a pesti mérnöki intézet volt hallgatója. II. 586.

BESSZARÁBIA
— felé terjeszkedési igények fölvetése, 1787., II. 296 • és a magyar pénzürvő izmaeliták. III. 68.

BESZTERCE (város)
— és Báthori István. I. 310. • helyzete a kettős király-

ság idején, XVI. sz. I. 282 • ipara és céhei. I. 127, 158, 210 • levéltára. III. 41 • levéltárából okmányok, 1286—1526., I. 13.

— regeszták, 1203—1516., I. 13 • román dokumentumok. I. 13 • adatok a Horia-felkelésről. II. 285.

— és Moldva kapcsolata, XVI. sz. I. 282 • a XVIII. század elején. II. 65 • -i bírói installáció, 1757., II. 180 • -i káptalan levéltárában erdélyi fejedelmi iratok. I. 293 • -i kat. gimnázium román tanulói, 1729—1779., II. 132 • -i kerület felállítását II. József idején. II. 293 • -i kuruc országgyűlés, 1707., I. 463, III. 116 • -i országgyűlés és Kemény János fejedelemsége, XVII. sz. I. 356 • -i örökös grófság kérdése. I. 84 • -i szász magisztrátus és a román jobbágyság viszonya, XVIII. sz. II. 205 • -i szöszedat, XV. sz. I. 131 • -i utazók 1765—69; 1818., II. 152, 423.

BESZTERCE-NASZÓD (megye)
— levéltára. III. 41.

BESZTERCEBANYA
— erődítményei. I. 258 • az 1793-i országgyűlésen. II. 483 • földtani ismertetése, 1815., II. 458 • leírásai, 1817, 1821., II. 480, 486 • levéltárának ismertetése. I. 13, 41 • mint pietista központ a XVIII. század elején. II. 121 • műveltség-történetének vázlata. I. 126, 157 • és a Rákóczi-szabadságharc. I. 459 • számadásai, 1386—1396., I. 126 • múltjáról tanulmányok. II. 63 III. 97 • -i ágyú és harangöntők. III. 75 • -i ágyúöntő üzem berendezése, 1703., I. 463 • -i bányászmozgalmak, 1525., I. 210 III. 81 • -i erdőgazdaságról régi okiratai. I. 273 • -i ev. egyház története. I. 255 • -i ev. gimnázium rektora, ld. Béli Mátyás.

— története. I. 266, II. 129.

— i ev. gyülekezet gyászünnepe II. József halálakor. II. 300 • -i ev. lelkesek, ld. Adam János Jakab (1769). Burios János (XVIII. sz.), Lovich Ádám (1813) • -i Fugger-üzemek, XV—XVI. sz. I. 272—273 III. 84 • -i gyűlés, 1670., I. 394 • -i herengrundi rézbánya ismertetése, 1817, 1821., II. 458 • -i iskolaigazgató: Zipser András Keresztély, XIX. sz. II. 582 • -i iskolák tantervei a XVIII. sz. végén. II. 582 • -i kamarabérleti szerződés, XIV. sz. I. 118 • -i kat. gimnázium története, 1648-tól. II. 129 • -i országgyűlés, 1620., I. 339 • -i orvos, ld. Möller Godofred • -i ötvösök a XV—XIX. században. I. 242, II. 146 • -i rész kivette Angliába és Hollandiába, XVIII. sz. II. 61 • -i rész és nemesfémhányaszt egykorú ismertetése, 1725, 1731., II. 53, 255 • -i rézművesek, XVII. sz. III. 96 • -i származásnak, ld. Demeter X. Ferenc, Klement János Mihály, St. A. Kochlatsch, Potkoniczky Ádám • -i szláv társaság. II. 494 • -i tanuló: Béli Mátyás. II. 112 • -i tárgyalások, 1623., I. 358 • -i útleírások, ld. F. E. Brückmann, Fr.—X. de Feller, Sternberg, Zipser A. K. • -i ünnep a francia békekötéskor, 1806., II. 535 • -i vasgyár ismertetése, 1726., II. 53 • -i vízemelőgép. II. 54.

BETHLEN (gr. bethleni)-család
— története. I. 297, 354, 427.

BETHLEN ELEK GR.
— göttingiai utazási naplója, 1795—1797., II. 420, 429 • jegyzetei Bethlen János művéhez. I. 348 • naplójegyzetei az erdélyi nemesi felkelésről, 1809., II. 543 • munkái az erdélyi iparról és kereskedelemről, 1818, 1822., II. 462, 472.

BETHLEN FARKAS (erdélyi kancellár, XVII. sz.)
— műve Erdély történetéről. I. 291. III. 92.
— Basta koráról. I. 305 • Booskairól. I. 318 • Karácsony György parasztmozgalmáról. I. 262—263. • és Szamosközy szövete. I. 228, 305.

BETHLEN FERENC, KERESZT. BR. (főudvarmester)
— politikai szerepe: róla irodalom. I. 344 • levelezése, 1622—1633., I. 335, 343.

BETHLEN GÁBOR (fejedelem)
— adatai, élete: róla ált. irodalom. I. 335—336, III. 97, 98, 102 • és Alvinczi Péter. I. 335, 338, 374, III. 97—98 • athnámája. I. 333 • bányatügyi intézkedései. I. 298 • Bocatiust Gyulafehérvárra hívja. I. 319 • diplomatai, ld. Borsos Tamás, Hidvégi Mikó Ferenc, Rimay János, Toldalagi Mihály • elfogott levele Booskaihoz. I. 321 • 1. felesége: Károlyi Zsuzsanna. I. 334—335, III. 97 • 2. felesége (és özvegye): Brandenburg Katalin. I. 335, 343 • gazdaságpolitikája és pénz gyei. I. 336, III. 97 • hajdúnemestése. I. 326 • hadjáratai a Habsburgok ellen és a harmincéves háború. I. 326, 338—340 • kiváltásai Debrecennek. I. 296 • kora történetének forrásai, irodalma. I. 323, 329—340, 348, 357—363, 363, 364, 368, 376, III. 97 • kül-politikájának iratai, irodalma. I. 331, 333—334, 338—340, III. 97 • és a lengyel korona. I.

329, 340 • levelezése, iratai. I. 330, 333—335, 355, 360 • megalapítja a gyulafehérvári kollégiumot, 1622. I. 337 • és a nagyszombati béke, 1615., I. 368 • és az Oppeln-Ratibori hercegségek. I. 311, 339 • pártíveinek felvidéki vezére: Thurzó Imre. I. 338—339, 368 • és politikai ellenfele: Pázmány Péter. I. 338, 360 • és a pozsonyi tárgyalások, 1620. I. 332 • és Révay László. I. 330, 357 • és a román fejedelemségek. I. 329 • számadáskönyve, 1615—1627., I. 334 • Szeenci Molnár Albertet Erdélybe hívja. I. 331 • támogatja Káldi György bibliafordítását. I. 373 • tanítatja Krauss Györgyöt. I. 324 • udvartartása. I. 334, 335 • utasítása a szónyi békétárgyalásokban. I. 330 • és a vallási kérdés Erdélyben. I. 337 • végrendelete. I. 335, 340 • visszhangja az egykori hazai és külföldi irodalomban. I. 230, 331—332 III. 97 • -ról Bojthi Veres Gáspár irata, 1624., I. 330 • -ról Redmeci T. János irata, 1622., I. 331 • -ról Budai Ézsaiás ábrázolása. II. 504 • -ról Fessler ábrázolása. II. 503.

BETHLEN GERGELY
—hez Haller János levelei, 1667—1695., I. 430.

BETHLEN IMRE GR.
—II. Rákóczi György koráról, 1820., I. 347.

BETHLEN ISTVÁN
—és Gábor osztozása, 1600., I. 334 • mint gubernátor (Bethlen G. helyetteseként) 1618—1621., I. 330, 335 • mint kormányzó, 1629—1630., I. 390, 341 • naptári bejegyzései. I. 342 • támadása I. Rákóczi György ellen, 1636., I. 341—342, 344.

BETHLEN ISTVÁN (a fenti fia)
—hűségnyilatkozata I. Rákóczi Györgyhez. I. 341.

BETHLEN JÁNOS (erdélyi kancellár)
—adatai, iratai; róla irodalom. I. 348 • Erdély történetéről írt műve. I. 323, 348, 426 • fia: ld. Bethlen Miklós gr. • rópirata II. Rákóczi György ellen, 1659., I. 348 • székelyudvarhelyi kollégiuma, 1670., I. 432.

BETHLEN KATA (II. Apafi Mihály f.)
—élete és hagyatéka. I. 430 • főhászkodásai. II. 111.

BETHLEN KATA (gr. Teleki Józsefné)
—adatai, élete, iratai. II. 17—18 • búcsúztatója Bod Pétertől. II. 215 • költségen adják ki Nádasdvari prédikációját, 1741. II. 111. • könyvtára. II. 136 • *Védelműz erős país* (1759) c. irata. II. 112.

BETHLEN MIHÁLY GR.
—külföldi útjának jegyzőkönyve, 1601—1605., I. 432.

BETHLEN MIKLÓS GR. (B. János fia, kancellár)
—adatai, iratai; róla irodalom. I. 426—427, 433, 440—441, III. 110 • *Austrica Austriacis* c. irata (1671), Justus de Palma Florentinus álnéven. I. 390 • *Austriacis austriacis* ... *confirmatio* c. irata, 1672., I. 390 • *Epistola ad ministros ecclesie* c. irata, 1677., I. 390 • kereskedelmi tervei. I. 434 • levelei. I. 385, 432, 441 • *Moribunda Transylvania* c. irata, 1638., I. 426 • neve alatt kiadott francia memoárok. I. 426, 435, III. 110 • *Olajgát viselő Noé galambja* c. irata (1704) Fredericus Gottfridus Veronensis álnéven. I. 440 • önéletrajza, 1642—1710., I. 426, 436, 440, III. 109, 110.
— benne Kereszturi Pálról. I. 345 • II. Rákóczi Györgyről. I. 349 • Zrínyi Miklós haláláról. I. 382.
—politikai perének forrásai és irodalma. I. 440—441 • és Prévost abbé. I. 426 • rabságában írt emlékiratai, imádságai, levelei. I. 441 • *Sudores et cruce* c. irata, 1708., I. 426 • tagadja a pozsonyi perben (1674) használt Vitnyédy-levelek valódiságát. I. 390, III. 105 • -nak tévesen tulajdonított irat, 1672., I. 390.

BETHLEN PÁL GR. (tábornok)
—fia, ld. Bethlen Elek. II. 420.

BETHLEN PÉTER
—külföldi tanulmányútja, 1628., I. 337.

BETHLEN SÁMUEL GR.
—letartóztatása, 1738., II. 97.

BETHLEN-kollégium (főtanoda)
—gyulafehérvári (1622—1662), majd nagyenyedi története. I. 327, 337, II. 131, 229.

BETHLEN-norma
—néven ismert erdélyi adórendszer, 1754., II. 182.

BETHLEN (helység)
—várának leltára, 1690., I. 433 • i-talmérés szabályozása, 1641., I. 344.

BETHLENI HARI, ld. Hari Péter

BÉTHUNE, MAXIMILIEN DE, ld. Sully

BÉTHUNE GR. (francia diplomata)
—iratai Bethlen Gábor korából. I. 332.

BÉTHUNE, MÁRKI (varsói francia követ)
—erdélyi kapcsolatai a XVII. század végén. I. 429, 432, III. 101.

BETINUS (apost. protonotarius)
— egykorú levele az 1514-i parasztháborúról. I. 191

Betrachtung über den Tod... Maria Theresia, 1780., II. 196.

Betrachtungen aller hungarischen nicht adeliger Staatsbürger, 1790 (Belnay György Alajos). II. 322.

Betrachtungen und Vorschläge in Betreff... des ung.... Handels, 1790., II. 390.

A Bécsi ember szokása, 1784., II. 282.

Bécsi Magyar Bibliotheca, 1798—1795., II. 404.

Bécsi Magyar Merkurius, 1793—1798., II. 404, 617.

BETTS, R. R.
—a cseh huszita-mozgalomról. I. 140 • Prágai Jeromos-ról. I. 141 • a kelet-európai társadalmi fejlődésről a középkor végén. I. 154.

BEU, OCTAVIAN
—a Horia-felkelés bibliográfiája. II. 289 • a Horia-felkelésről. II. 289.

BEUDANT, FRANÇOIS-SULPICE
—utazása Magyarországon 1818-ban. II. 427—428, 457, 536.

Beurtheilung der Fragmente... Babel, 1790., II. 326.

BEVILAQUA-BORSODY BELA
—az egri egyetem csillagvizsgálójáról, 1762—1883., II. 217 • a magyar serfőzs történetéről. II. 468.

Beweise, dass Joseph II. ein Protestant ist, 1785., II. 267.

BEWES, W. A.
—*Church Briefs* c. kiadványa a nagyenyedi iskolának történeti gyűjtéséről. II. 131.

BETHYE ISTVÁN
—dunántúli ref. püspök, XVI. sz. I. 26.

Beitrag zur Geschichte des ungarischen Dreizeigstwezens, 1802., II. 58, 173, 386, 415, 462.

Beitrag zur Kenntniss der sogenannten Illyrier, 1802., II. 206.

Beiträge zu den Chemischen Annalen, 1785—1794., II. 242.

BÉZ — ENÉSE
—I. ev. egyház története. I. 255.

BEZA, THEODOR (Kálvin munkatársa)
—munkája hazai kivonásban, 1582., I. 262 • szerepeltetése Basire iratában, 1656., I. 354.

BEZDECHI NICOLAE
—Oláh Miklós családjáról. I. 225.

BEZERÉDJ-SIKLÓS
—története. I. 457.

BEZERÉDJ IMRE
—arálása. I. 457 • *Búcsúzó éneke*, 1708., I. 449.

BEZERÉDJ ISTVÁN
—Rostfi Ferenc diétai leveleiről 1764—65., II. 187.

BEZERÉDJ ZSIGMOND
—úti naplója, 1665—1691., III. 105.

BEZOLD, FRANZ
—a huszitizmus történetéről. I. 141 • Zsigmond császár háborúiról a husziták ellen. I. 141 • a szent ligáról és Rudolf császárról. I. 317.

BEZSÁK MIKLÓS
—a cseh-lengyel-magyar okleveles gyakorlat kapcsolatairól. I. 54.

BEZZEGH GYÖRGY
—és családja a Thököly-korban. III. 108.

BIANCHI FRIGYES RR.
—csapatai Pozsonynál, 1809., II. 555 • mint egykorú irat (1809) állítólagos szerzője. II. 545.

BIANCHI, VENDRAMINO
—irata a pozsareváci békéről, 1718., II. 72.

BIANU, ION
—Micu-Klein Sámuelről. II. 496.

BIAS ISTVÁN
—a Horia-felkelésről. II. 285 • kiadta Apafi Mihály naplóját. I. 415.
—Teleki Sámuel útinaplóját. II. 154.
—Kisfaludy Sándor leveleiről. II. 612 • Rákóczi beiktatásáról az erdélyi fejedelemségbe. I. 468 • a Teleki-könyvtár alapításáról. II. 212 • unitárius egyháztörténeti adatai, 1619—1866., I. 325.

BIBL, VIKTOR
—az alsó-ausztriai rendi alkotmány helyreállításáról II. Lipót alatt. II. 351 • az alsó-ausztriai robot-provizóriumról (1796) II. 456 • Ausztria szétbomlásának történetéről (I. Ferenc és öröksége). II. 484, 518, 560—561 • a bécsi rendőrségről. II. 282, 485 • I. Ferenc történetéről. II. 484 • Khlesl leveleiről, 1583—1589., I. 315 • Metternichről. II. 570 • II. Miksaórl és levelezéséről. I. 278, 286 • I. Miksa vallási magatartásának kérdése. I. 286 • Savoyai Jenő hg. II. 85—86.

Bibliotheca Corvina
—c. gyűjteményes munka. I. 183.

- Bibliothek für Denker*, 1783—1786., II. 242.
- BIRÓ ISTVÁN**
— Dugonics Andrásról. II. 304.
- BICHIGAN, V.**
— románok és szászok küzdelméről Besztercén, XVIII. sz. II. 205 ● közleményei a román határőrségről. II. 186.
- BICZERE**
— i apátás. III. 64.
- BICZÓ FERENC**
— Kazinczy Ferencné, Török Zsófia leveleiről. II. 601.
- BICZÓ PÁL**
— a bicskei, bodnári, csákvári, ettyeki, kajászászentpéteri, kőszdi, lovasberényi, vaáli ref. egyház történetéről. I. 255—257.
- BICSE**
— i udvarbíró utasítása, 1577., I. 238.
- BICKSKE**
— i püchbón: Padányi Bíró Márton. II. 110 ● -i ref. egyház története. I. 255.
- BIDERMANN, HERMANN IGNAZ**
— Ausztria és Horvátország kapcsolatairól, XVI—XVII. sz. II. 84 ● a bécsi városi bankról (1706). II. 86, 181, 282 ● a magyarországi ruszinokról. II. 125 ● Oroszország és a magyarországi ortodoxia kapcsolatairól. II. 124, 127 ● az osztrák ösztiróadalmi eszméről. I. 283, 454, II. 85, 180, 538 ● a pragmatica sanctio keletkezéséről. II. 80 ● Stájerország politikai válságáról a francia forradalom idején. II. 351 ● a vaskohászatról Magyarországon. II. 466 ● és Hock, C. az osztrák államtanácsról, 1760—1848., II. 181, 301, 485.
- BIDNER ÁKOS**
— az eperjesi vértörvényszékéről, 1687., I. 418.
- Bidpai és Lokman**
— c. szöveg és fordítója, XVIII. sz. II. 225.
- BIELEK LÁSZLÓ**
— a magyarok őseiről, 1796., II. 595.
- BIELEK LÁSZLÓ**
— Magyarországnak etnográfiai statisztikájáról, 1837., II. 411.
- BIELEK MIHÁLY**
— a selyemhernyókról, 1799., II. 442.
- BIEŁOWSKI**
— szerk.: *Monumenta Poloniae hist.* I. 47, 51, 108.
- BIEŃK JÁNOS**
— a legendai ref. egyház történetéről. I. 256.
- BIERBAUER MIHÁLY** ld. Heimeczy
- BIERBAUER VIRGIL** (ld. Borbíró alatt is)
— egy főúri építészről (Bethlen Miklós). I. 427 ● a magyar építészettörténetéről. I. 185, II. 145, 628 ● a magyar klasszicizmusról. II. 628 ● a palatinus stílusról. II. 628 ● Pollack Mihályról. II. 628.
- BIERBRUNNER GUSZTAV**
— a bács-szerémi ref. egyház történetéről. I. 254 ● és Sz. Kiss K., Kálmán F. *Új Magyar Athénus* (magyar protestáns írókról). I. 257.
- BIERMANN, G.**
— *Thökölyana*. I. 401. III. 107.
- BIGLIA** (pápai nuncius)
— jelentéseinek magyar vonatkozásai, XVI. sz. I. 278.
- BIHAR**
— i vár és Anonymus. III. 61.
- BIHAR MEGYE**
— adója 1751-ben. II. 87 ● adóajajstroma, XVI. sz. I. 301 ● bányáipara. II. 54 ● 1790-ben. II. 347 ● felirata a cenzúráról, 1798., II. 403 ● felirataban országgyűlést követel, 1789., II. 297 ● főispánja. III. 63 ● határozata a hadiségely felajánlásáról, 1808., II. 537 ● határozata a magyar nyelvről, 1806., II. 493 ● és a Kinizsi-család. I. 176 ● koronázóról bandériuma, 1790., II. 349 ● követe, ld. Domokos Lőrinc (1790) ● a kuruc világban. I. 459 ● népességének összetétele a középkor végén. I. 155 ● tiltakozása a jakobinusok elhűvelése ellen. II. 513 ● és az utolsó nemesi felkelés, 1809., II. 554 ● ünnepe II. Lipót koronázásakor, 1790., II. 365 ● vármegyei a középkor végén. I. 205 ● viszonyai a török pusztítás előtt. I. 80, 206.
— a török uralom megszűnésekor. I. 419 ● a Rákóczi szabadságharc alatt. III. 115 ● -i alispán, ld. Beöthy János, Beöthy Ödön ● -i birtokos, ld. Besenyei György ● -i főispán, ld. Úrményi József ● -i főjegyző, ld. Domokos Lőrinc ● -i hadjárat, 1604., I. 321 ● -i levéltár, ld. Hatvani István ● -i nemes: Toldi Miklós, XIV. sz. I. 131 ● -i nemesi felkelés 1800-ban. II. 531.
- 1805-ben. II. 539 ● 1809-ben. II. 543, 554.
— i orvos, ld. Hügel Ferenc ● -i paraszmozgalom, 1790., II. 353 ● -i porták összeírása, 1552., II. 395 ● -i románok és a vallási ünn. I. 124, II. 124 ● -i selyemtermesztés, 1804., II. 442 ● -i szentjánosi monostor. I. 64 ● -i szikes tavakról tanulmány, 1792., II. 467 ● -i szolgabíró, ld. Tokody János ● -i tisztviselő, ld. Szentjóni Szabó László ● -i történelmi közlöny, III. 18.
- BIHARDIÓSZEG**
— i ref. egyház története. I. 255.
- BIHL, M.**
— Kapisztrán János két leveléről. I. 161.
- BIKESSY, ld. Heinbuecher.**
- BÍREK, T.**
— a csehországi birtokelkobzásokról 1618 után. I. 339.
- BILKEI F.**
— *Debrecentől Pannónkalmáig*. I. 258.
- BILKEI GÖRZÖ, ld. Görzö János.**
- BILLISCS ALAJOS**
— prédikációja István királyról, 1789., II. 268.
- BILOVESZKY JÓZSEF**
— rézpénzről, adózásról a Rákóczi-korban. I. 464.
- BINDER JENŐ**
— Csokonai Dorottyajáról. II. 609 ● Faludi Téli Éjtszakáiról. II. 145 ● néhány Mátyás király-trufljakról. I. 169—170 ● Pálóczi Horváth Ádám énekgyűjteményéről. II. 611 ● a Zrínyiásról. III. 104.
- BINDER, JOHANN**
— a nagyszombati erdészettörténetéről. II. 44.
- BINDER v. KRIBGLSTEIN, C.**
— az 1809-i osztrák-francia háborúról. II. 553.
- BIRJUKOVICS, V. V. és mások**
— az újkori történetéről. III. 37.
- BIRK, ERNST**
— Erzsébet királyné és V. László történetéhez. I. 164 ● kiadta Johannes de Segovita szövegét. I. 111 ● oklevélkivonatai III. Frigyes történetéhez, 1452—1467., I. 153.
- BIRKÁS GÉZA**
— *Bethlen Miklós és Prévost abbé*. I. 426 ● *Francia utazók Magyarországon*. II. 423 ● francia utazókról tanulmányai. I. 108, 314, II. 153, 428.
- BIRKENSTOCK JÁNOS MENYHÉRT**
— verse a franciák ellen, 1796., II. 520.
- BIRÓ B.**
— Zrínyi prózai munkáiról. I. 380.
- BIRÓ BÉLA**
— művészettörténeti bibliográfiája. III. 33.
- BIRÓ FERENC**
— Erdély történetéről, 1805., II. 594 ● Dalmáciáról IV. Béla alatt. I. 97 ● Forgách Ferencről. III. 82.
- BIRÓ IMRE (és mások)**
— a magyar plarista rendtartományról. II. 116.
- BIRÓ IZABELLA**
— Miksa császár Weisskunigjáról. I. 194.
- BIRÓ JÓZSEF**
— a bonchidai, kolozsvári Bánffy-palotáról. II. 147, 233, 629 ● a kolozsvári Szt. Mihály-templomról. II. 233 ● Nagyvárad művészeti emlékeiről. II. 231, 628—629.
- BIRÓ JULIANNA**
— Magyarországnak francia visszhangjáról, XVII. sz. I. 362.
- BIRÓ LAJOS, ld. Gelsei Bíró.**
- BIRÓ MÁRTON, ld. Padányi Bíró.**
- BIRÓ MÁTYÁS, ld. Dévai Bíró.**
- BIRÓ SÁMUEL** (erdélyi harmincadfelügyelő)
— kimutatása, 1701., I. 433.
- BIRÓ SÁMUEL**
— folytatás a Hidvégi Mikó históriájához, 1594—1624., I. 323, 330.
- BIRÓ SÁNDOR**
— a bujdosó Rákócziáról. I. 456.
- BIRÓ SÁNDOR és Szilágyi I.**
— ref. egyháztörténete. I. 250, II. 118, 366.
- BIRÓ VENCSEL**
— Apor Istvánról. I. 427, 432 ● H. Apafi Mihály naplójáról. I. 425 ● a Báthori—Apor szemináriumból. II. 132 ● Báthori I. iskolapolitikájáról. III. 94 ● Batthyány Ignácra. II. 579 ● Béli Pál felkeléséről. I. 432 ● Bethlen Gáborról. I. 337—338 ● Erdély belügyi fejlődéséről. XVI. sz. I. 295, 302 ● Erdély és a porta viszonyáról. I. 295 ● Erdély történetéről. I. 294—295 ● az erdélyi fejedelmi hatalomról. I. 295 ● Forgách Ferenc történetírásáról. I. 226 ● a katolicizmusról Erdélyben, XVI—XVII. sz. I. 310 ● *A katolikus restauráció*.

- ráció kora. II. 115 • képei Erdély múltjából. I. 294, II. 24 • a kolozsmónostori jezsuita iskoláról. I. 337 •, a kolozsvári jezsuita egyetemről. II. 132.
- — — piarista templomról. II. 116.
- Márki Sándorról. III. 50 • püspökjelölésről Erdélyben. II. 115 • Szabó Károlyról. III. 51 • Teleki Ádám-ról. II. 24 • Vay Kataról. II. 24 • és mások.
- — — a magyar piarista rendtartományáról. II. 116.
- Bis dat qui cito dat*, 1796 (Horváth Ádám). II. 519.
- BISINGER, JOSEPH CONST.
- a külföldi gabonafélékről, 1811., II. 484 • ausztriai statisztikája, 1807—1808., II. 411.
- BISTERFELD JÁNOS HENRIK
- mint gyulafehérvári tanár és I. Rákóczi Gy. diplomatája. I. 345 • és a sárospataki Rákóczi-könyvtár. I. 352 • tanítványa: Apáczai Csere János. I. 353 • utódja Gyulafehérvárott: Basire Izsák. I. 349.
- BISCHOFFSHAUSEN, S.
- cikke Rákóczi Ferencről. I. 455.
- BISZICI, VESPASIANO (firenzei könyvkereskedő)
- életrajzi műve klienseiről, XV. sz. I. 183.
- BISTRITZ, ld. Beszterce.
- BISZTRAY GYULA
- az erdélyi tudományos életéről. II. 132 • a prenumerációról. II. 587.
- BITAY ÁRPÁD
- Bolla Mártonról. II. 379 • a gyulafehérvári gimnáziumról. I. 266 • a román irodalom történetéről. II. 495 • a Supplex Libellusról. II. 378—379 • Virág Benedekről. II. 610.
- BITNIZ LAJOS
- és Batsányi János levelezése. II. 604 • az újságokról, folyóiratokról, 1821., II. 401 • Vas és Zala szőlőjáról. II. 415.
- BITTENBINDER MIKLÓS
- adaléka a magyar színmű történetéhez. II. 227 • Holber Erasmus Montanusáról. II. 228 • Rozsnyai Horologiumáról. I. 426.
- BITTENBINDER MIKLÓS, IFJ.
- az egyház és állam viszonyáról, XIII—XIV. sz. I. 118.
- BITTNER BR. (insurgens őrnagy)
- szervezési javaslata, 1806., II. 540.
- BITTNER, LUDWIG
- Károlyi Árpádról. III. 50 • az osztrák államszerződésekről. II. 74, 96, 540, 568 • ism. Srbik Metternich-könyvét. II. 570.
- Blitschrift an ... Leopold den Zweyten*, 1790., II. 322.
- BITZÓ SAROLTA
- Kisfaludy Sándorról. II. 613.
- BIVOLINXI ISTVÁN
- labanc naplója a Rákóczi-szabadságharc idejéből. I. 439.
- BIZÁNC (ld. Konstantinápoly alatt is)
- általános történeti irodalma. I. 75 III. 26 • és III. Béla. I. 76 • és a csehek, XV. sz. III. 76 • ellen besenyő támadás, 1087., I. 48 • ellen II. István hadjárata, XII. sz. I. 50 • ellen magyar támadás, 1059., I. 48 • elfoglalása, 1204., I. 93. III. 68.
- — — 1456., III. 76.
- északra terjeszkedése és konfliktusa Magyarországgal, XII. sz. I. 74—76 • és Hunyadi János. III. 76 • és István király egyházi kapcsolatai. I. 71 • kapcsolatai az avarokkal. III. 58 • és Magyarország kapcsolatai ált. III. 66.
- — — a XII. században. I. 74—77 • a XIII. és XV. században. III. 68.
- és a szlávok a IX. században. I. 28 • és Szerbia viszonya a XII. században. I. 76 • és a török birodalom a XIV—XV. században. I. 138 • védelmet keres a török fenyegetés ellen, XIV. sz. I. 121 • -i bolgár háború, 894—896., I. 27 • -i építészeti elemek, XII. sz. III. 65 • -i eredetéről a magyar koronának vita 1790 körül. II. 594 • -i források magyar népevel. I. 32.
- — — a magyar őstörténetről. I. 25—27 • a XI. századról. I. 48 • a XII. századról. I. 49—50 • a XII. századi keleti kereskedelemről. I. 79 • a tatárokról. I. 90 • a XV. századról. I. 150—152, III. 74, 75, 79 • magyar vonatkozásai Kéri Borgia F. feldolgozásában, 1738., II. 137 • XVIII. századi kiadása. II. 137 • gyűjteményes kiadása (*Corpus = CSHB*). I. 3.
- -i kereszténység és a magyarok a honfoglalás előtt. I. 68 • -i kereszténység és Magyarország. I. 68 • -i költemények Mánuel magyarországi hadjáratairól. I. 50 • -i latin császárság és Magyarország, XIII. sz. I. 94 •
- -i szláv legenda- és meseirodalom tárgyai a román irodalomban. II. 229 • -i magyar dinasztikus (házassági) kapcsolatok. I. 43, 74—75 • -i magyar kalandozások, X. sz. I. 26 • -i magyar konfliktus forrásai, XII. sz. I. 50 • -i magyar szövetség, 895., I. 25.
- — — István király idején. I. 47.
- -inémét szövetség Magyarország ellen, XII. sz. I. 49 III. 66 • -i orosz kapcsolatok, XII. sz. I. 75 • -i síremléke és bazilikája Szt. László leányának. I. 74 • -i történet folyóirata: BZ. I. 6 • -i udvar és a magyar hercegek, XII. sz. I. 50 • -i viszályba Henrik osztrák hg. beavatkozása, XII. sz. I. 90.
- BIZARUS, PETRUS
- munkája a magyarországi 1564—1568-i török háborúkról. I. 275 • és A. Ulloa. I. 276.
- Bizonys punctumok*
- c. erdélyi úrbérpótló rendelet, 1769., II. 191, 193.
- BIZOZERI, SIMPLICIANO
- iratai Magyarországról s a törökök elleni ligáról, 1687., 1690., I. 407.
- BJÖRKMANN, W.
- a török kori Budáról. I. 248.
- BLAGAY-család
- oklevéltára. I. 14, 113, 116, 153, III. 42.
- BLANÁR ÖDÖN
- az ungvári gimnázium történetéről, 1613—1913., II. 132.
- BLANC, FRANZ ANTON V.
- osztrák javaslatok a parasztkérdésben, XVIII. sz. II. 193.
- BLANDRATA GYÖRGY (János Zsigmond orvosa)
- szerepe az erdélyi unitarizmusban, XVI. sz. I. 304.
- BLASIUS (Blaskó)
- XV. századi huszita mozgalma Nagyszombat vidékén. I. 106, 141.
- BLASIUS (Blázy) JOHANNES (iglói karnagy)
- kiadványai II. Lipót koronázásakor, 1790., II. 365.
- BLASKÓ ld. Blasius.
- BLASKOVITS JÓZSEF
- beadványa a kereskedelmi bizottsághoz, 1792., II. 390 • *Schedium* c. munkája a magyarországi iparról, 1793., II. 442, 464—465.
- — — szerzőségének kérdése. II. 464.
- különböző munkái a selyemtenyészéséről, 1793—1820., II. 442.
- BLATNICA
- vára és urai. III. 63.
- BLAUMANN, JOHANN EBERHARD
- a kolozsvári Bánffy-palotát építi, 1774—1785., II. 233.
- BLAZOVICH JÁKÓ
- *A barokk ember*. II. 27.
- BLEYER JAKAB
- az Anjoukori magyar humanizmusról. I. 133 • Beheim Mihály magyar vonatkozásairól. I. 149 • Gottschedről Magyarországon. I. 220, 228, 626 • hazánk és a német filológiai kapcsolatairól, XIX. sz. II. 596 • hun-kronikáinkról és a humondáról. I. 38—39, 87 • Kotzebuerről és a pesti német színházról. II. 627 • kötetje a magyarországi németsegről. II. 37 • a lechmezei csatáról, 955., I. 40—41 • német történeti népekekről. I. 150, 197, 230 • német újságlapokról. I. 230 • Schreyvogel dunai utazásáról. I. 414 • a Stillerfrid-népkönyv eredetéről. II. 144 • Suchenwirt Péter magyar vonatkozásairól. I. 108 • Temesvári Pelbárt-ról. III. 77.
- BLÖDIG, H.
- az osztrák vám és állami monopólium-rendszeréről. II. 172, 259.
- BLÖTUS, HUGO
- és Gablman Miklós viszonyához iratok, 1589—1596. I. 315.
- BLUMAUER, ALOYS
- észrevételei az osztrák felvilágosodásról és irodalomról, 1782., II. 263 • travesztált Aeneaszének magyar átdolgozása, 1792., II. 374.
- BLUMENBACH, W. C. W. — és Keess, St. v.
- munkája az új ipari eljárások ismertetéséről, 1829—30., II. 464.
- BLÜCHER (tábornok)
- és Széchenyi István gr. II. 567.
- BLÜMMEL, E. K.
- kiadta Carolina Pichler emlékezéseit. II. 486 • és Gugitz, G. • a bécsi jakobinus-rémletről, 1791—1793., II. 518.

- BOGIRÓ, V.**
— aktakiadása a Zrínyi—Frangepán összeesküvésről. I. 387, 392—393.
- BOGISICH MIHÁLY**
— magyar egyházi népénekekről, XVIII. sz. II. 142
- BOGNÁR TROFII**
— olasz Mátyás-mondákról, adomákról. I. 170, III. 76.
- BOGNER MIHÁLY**
— Teleki József verséről. II. 304.
- Bogostorsói glasnik** (szerb folyóirat). II. 125.
- BOGSÁN**
— i vashámoz a XVIII. században. II. 56, 153.
- BOGSCH, J.**
— méhészeti könyve. II. 441.
- BOGUTH, W.**
— Bécs és Alsó-Ausztria elfoglalásáról, 1809., II. 553.
- BOGYAY TAMÁS**
— a jáki apátsági templomról. I. 67.
- BOGYISZLÓ**
— i ref. egyház története. I. 255.
- BOHATTA, HANS**
— bibliográfiája. írói lexikonai. III. 39, 41.
- BOHDANEČEK EMIL**
— Csanád megye nemzetiségi és gazdasági viszonyairól XVIII. sz. II. 50.
- BOHDANEČEK IMRE**
— Magyarország pénz- és súlyviszonyairól, XIV. sz. I. 117.
- BOHUS REZSŐ**
— a szellemi műveltségről az Árpádkorban. I. 65.
- BOILBAU**
— magyar fordításban, 1789., II. 305.
- BOISISLE**
— közölte Bonac följegyzéseit Rákócziáról. I. 443.
- BOJÁR ANDRÁS**
— breznóbányai följegyzései 1895-ig. I. 398.
- BOJNČIČ, IVAN**
— németre ford. Klaić: Bosznia történetét. I. 23.
- BOJT LAJOS**
— a fejevári örkanonokság birtoktörténetéről. II. 46, 163, II. 448, 455.
- BOJTHI VERES GÁSPÁR**
— kortörténeti műve Bethlen Gáborról, 1624., I. 318, 323, 330.
- BOKOR JÁNOS**
— kiadta Bessenyei: *A természet világa* c. munkáját. II. 221.
- BOLCA, V.**
— a nagyváradi román unitus iskoláról, 1784—1934., II. 279—280.
- BOLDIZSÁR K.**
— Booskal hadi népekről. I. 321.
- BOLDOG MARGIT, ld. Margit.**
- BOLDOGRETI VIG LÁSZLÓ** (= Horvát István)
— bírálja Pápay S. irodalomtörténetét, 1808., II. 596 ●
— Verseghy Ferenc elleni irata, 1806., II. 597.
- BOLNÁSZLÁV (Boleszló)**
— hg. esztergomi érsek, XIV. sz. I. 117 ● II. cseh hg., X sz. I. 37, 40, 48 ● III. lengyel hg. I. 49, 73.
- BOLGÁR EMIL**
— az állandó hadsereg és a nemesi felkelés problémáiról, XVIII. sz. II. 68.
- BOLGÁRORSZÁG, ld. Bulgária.**
- BOLLA MARTON**
— válaszirata a Supplex Libellusra. II. 379 ● verse Bánffy György gubernátorságára, 1791., II. 375—376.
- BOLLOGA, V.**
— az ausztriai aromán-telepekről. II. 498 ● az első román természetudósokról. II. 599 ● Molnár-Piuaru Jánosról. II. 599 ● Roja temesvári román orvosról. II. 599 ● a román orvostudomány kezdetéről. II. 599.
- BOLOGNA**
— és a magyar humanizmus. I. 216 ● -i egyetem magyarországi hallgatói. I. 66, 132, 215 ● -i egyetem volt diákjai, ld. Hagymási Balint, Istvánffy Miklós, Kerche-lich Ádám Boldizsár, Skerlecz Miklós, Váradi Péter ● -i egyetem (jogi) statútumai, XIV—XV. sz. I. 132 ● -i humanista: Romulus Amaseus magyar kapcsolatai, XVI. sz. I. 216 ● -i humanisták Mátyásról. I. 169 ● -i írókról Pantuzzi összeállítása. I. 406 ● -i kézírata a Margit-legendának. I. 88 ● -i levéltár. I. 19 ● -i olasz tanár: Galvano a pécsi egyetemen. I. 182 ● -i magyar gabonakivitel, 1843., I. 378 ● -i Marco da Saliceto, III. András nevelője. I. 102 ● -i Marsili-iratok magyar vonatkozásai. I. 406 ● -i szárm., ld. Marsili Alajos; Zani Lajos gr. I. 350 ● -i tanár volt Galeotto. I. 166.
- BOLOGNETTI, ALBERTI** (pápai u3uncius)
— lengyelországi iratai. I. 07.
- BOLTZSÁR A.**
— a keresztess lovagokról hazánkban. I. 65.
- BOLYAI FARKAS**
— drámáiról működése. II. 622 ● tudós társasági tervezete, 1806., II. 589.
- BON, ALVISE** (velencei követ)
— jelentése Magyarországról, 1519., I. 200.
- BONA SFORZA** (lengyel királyné)
— politikai irányja, XVI. sz. I. 302.
- BONAC** (Bonnac), MARQUIS DE (Louis d'Usson; francia követ)
— svéd- és lengyelországi jelentései a Rákóczi-szabad-ságharcról. I. 442—443, 460—461 ● törökországi emlékiratai és munkája a konstantinápolyi francia követség történetéről. I. 400, 443.
- BONAPARTE, ld. Napóleon.**
- Bonapartének élete**, 1802., II. 527.
- BONBARDI** (Bonbardus), MICHAEL
— munkája Magyarország topográfiájáról, 1718., II. 21.
- BONCZ Ö.**
— adatai az ősi magyar hadfelszerelésről. I. 39.
- BONCHIDA**
— i Bánffy-kastély. II. 147, 629.
- BONFINI, ANTONIO**
— adatai, művei; róla irodalom. I. 147—148, 188, 216 III. 88 ● *Reverum Ungaricarum decades* c. történeti műve. I. 147—148, 188.
— folytatása Brutus János Mihálytól. I. 226 ● folytatása Zsámboky Jánostól. I. 227 ● folytatását tervezte Verancsics. I. 225 ● híradásai a felvidéki huszita-mozgalmakról, XV. sz. I. 106, 141 ● kiadása Zsámboky Jánostól, 1568., I. 52, 188, 221, 227 ● szövegének magyar átdolgozása Helai Gáspár krónikájában. I. 106, 299 ● szövegét használja Istvánffy. I. 227 ● szövegből merít Taksonyi János, 1740., II. 144 ● Thuróczy szövegből merít. I. 106.
- BONGARSZI (Bongars) JAKAB** (francia diplomata)
— magyarországi utijegyzetei, 1585., I. 314 ● *Reverum Hungaricarum Scriptores* (= SV) c. gyűjteménye (1600). I. 35.
— benne Callimachus szövege. I. 148 ● a *Conspiratio Kenediana*. I. 328 ● Galeotto szövege. I. 166 ● Petancius szövege. I. 196 ● Thuróczy szövege. I. 146 ● a XVI. századi török háborúk forrásai. I. 275.
- BONIFÁC**
— VIII. (pápa) és az Anjouk trónkövetelése. I. 103 ● IX. (pápa) magyar vonatkozású bullái, XIV. sz. I. 113. és Nápolyi László hívei. I. 137.
- BÓNIS-család**
— levéltára. I. 14.
- BÓNIS ÉVA**
— intercsáról. III. 57.
- BÓNIS GYÖRGY**
— a bírósági szervezetről III. Károly korában. II. 89 ● Hajnóczy Józseféről. II. 283, 300, 319, 339, 396, 517, 591, III. 123 ● házassági törvényjavaslatokról, XVIII. sz. II. 90 ● hűbériségről, rendiségről. I. 59 ● ism. Ember Gy. munkáját a helytartótanácsról. II. 87.
— Málnási Ö. könyvét Csáky bíborosról. II. 114.
— a magyar büntetőtörvény-javaslatról, 1712., II. 90 ● Mátyás törvényhozásáról. I. 174 ● Murarik Antalról. III. 51 ● széki jogról. I. 207, 297 ● a személyes királyságról. I. 69 ● Szt. István törvényeiről. I. 52 ● Verbőczy Hármaskönyvéről. I. 194 ● és Valentiny A. — Jacobinus J. formulás könyvéről, 1602., I. 306.
- BÓNIS MIHÁLY** (Izsákal főbíró)
— döntése a jobbággyörökösödésről, 1715., II. 49.
- BÓNISNÉ WALLON EMMA**
— Vác művelészetéről a XVIII. században. II. 232.
- BONKALÓ SÁNDOR**
— a magyarországi ruszinokról. I. 124, II. 125.
- BONN**
— i tanár: E. M. Arndt. II. 425.
- BONNEVAL, ALEXANDRE**
— emlékiratainak (1737) a Rákóczi-emigrációra vonatkozó rész. I. 444, III. 112.
- BONNDORF**
— i német telepesek Magyarországon, XVII—XVIII. sz. II. 35.
- BONOMI** (nuncius)
— nak Possevino jelentése Magyarország állapotáról, 1584., I. 316.

- BONOMI JENŐ**
— a budai hegyvidék német telepítéseiről. II. 34—35 ●
— Pilisvörösvár német telepéseiről. II. 35 ● a székesfehérvári anyakönyvek települési adatairól. 1688—1743., II. 33 ● a szerb—horvát településekről a budai hegyvidéken. II. 39 ● a törökbalinti szerbekről. II. 39.
- BONSY PÉTER** (velencei majd lengyelországi francia követ)
— jelentései a Zrínyi—Wesselenyi-összeesküvésről. XVII. sz. I. 393.
- BONTEMPI, ld. Angellini.**
Bonum novum pro rusticis, 1790., II. 354.
- BONYHÁD**
— leírása, 1823., II. 419 ● -i ev. algimnázium története. II. 583.
- BOFF Á.**
— adatai a párizsi könyvtárból. 1616—1636., I. 334.
- BOFFE, A.**
— okiratközlése Napóleon szerb kapcsolatairól. II. 557.
- BOR KÁLMÁN és mások**
— az irodalomtörténet periodizálásáról. II. 141.
- BORÁK J.**
— a mérgesi ev. egyház történetéről. I. 256.
- BORATYNSKI, I.**
— kiadta Caligarius lengyelországi nuncius iratait, XVI. sz. I. 307.
- BORBÁND**
— I szántóföldek felosztása, XVII. sz. I. 429.
- BORBÉLY-család**
— zenei kéziratai és Csokonai. II. 608.
- BORBÉLY ANDOR**
— Buda visszafoglalásának ábrázolásairól. I. 408 ●
— erdélyi városok képeiről. 1736., II. 21 ● Középgy östromáról. 1832., I. 289 ● magyar várak, városok ábrázolásáról. XVI—XVII. sz. I. 408 ● Zyndt Mátyás hadi térképéről. I. 289 ● és Nagy Júlia.
— Magyarország katonai felvételéről II. József korában. II. 236.
- BORBÉLY FERENC**
— mutatója a KM kötetéhez. III. 30.
- BORBÉLY ISTVÁN**
— Bod Péterről. II. 215 ● Dávid Ferencről. III. 93 ●
— Fráter Györgyről. I. 303 ● Heltai Gáspárról. I. 299 ●
— Méliusz Juhász Péterről. I. 262 ● az unitárius egyház-történetről tanulmányai. I. 251, 257, 304.
- BORBÉLY LAJOS**
— a bécsi protestáns audienciáról. 1741., II. 120.
- BORBÉLY M.**
— Thaly Kálmán költői munkásságáról. I. 447.
- BORBÉLY SÁMUEL**
— gúnyverséről a Horia-időkből. II. 285 ● és Erdélyi P. *Cantio Gabrielis Bethlen*. I. 331.
- BORBIRO VIRGIL** (ld. Bierbauer alatt is).
— a városépítés történetéről. III. 53.
- BORCHGRAVE, ÉMILE**
— a magyarországi belga (vallón) telepekről. XI—XIII. sz. I. 83.
- BORCSICZKY BÉLA**
— Magyarország kereskedelmi útjairól. XIV—XV. sz. I. 128.
- BORDAN TAMÁS**
— irata (1603) Schirmer küldetéséről a császárhoz. I. 306.
- BOROCZKY ELEMÉR**
— a tárnokmesteri hivatalról. I. 118.
- BORIS EYED** (államtanácsos)
— felfogása a jobbágyszerűsítésről és az adózásról. II. 192 ●
— politikai szerepe, XVIII. sz. II. 181 ● számításai az osztrák kereskedelem magyarországi hasznáról. II. 178.
- BORIS**
— magyarországi trónkövetelése és kalandjai. XII. sz. I. 49, 51, 75, 97.
- BORN, IGNAZ V.**
— adatai, szerepe, utazásai. XVIII. sz. II. 152—153, 170 ● bányászati írásai, 1782—1790., II. 255 ● kiadta Poda M. előadásait, 1771., II. 170 ● levelei J. Ferberhez, 1770., II. 175 ● mineralógiai tanulmánya, 1791., II. 458 ● természettudományi folyóiratai. II. 157, 242 ● -hoz Haquet utlevele, 1776., II. 238.
- BORNEMISZA-család**
— levéltára. I. 14, 293.
- BORNEMISZA ANNA** (l. Apafi Mihály f.)
— gazdasági napló, 1667—1690., I. 425, 430 ● iratai, 1667—1687., I. 425.
- BORNEMISZA ISTVÁN**
— mint pozsonyi postaprefektus, XVII. sz. I. 367.
- BORNEMISZA JÁNOS**
— megmenti a budai udvart, 1514., I. 192.
- BORNEMISZA JÁNOS**
— szerepe a tizenöt éves háborúban. I. 317.
- BORNEMISZA JÁNOS** (erdélyi alkancellár)
— szerepe a *pragmatica sanctio* elfogadtatásában. II. 84.
- BORNEMISZA JÓZSEF IGNÁC BR.**
— Szt. Lászlóról szóló egyházi irata, 1720., II. 108.
- BORNEMISZA M.**
— Rákóczi szülőházáról. I. 460.
- BORNEMISZA (Abstemius) PÁL** (erdélyi püspök)
— kiadásai (budai prépostként), 1543—1544., I. 277 ●
— kimutatása az erdélyi jövedelmekről, 1552., I. 301.
- BORNEMISZA PÁL**
— és Kemény János levelezése az 1644—1645-i hadjárat idejéből. I. 345, 347.
- BORNEMISZA (Abstemius) PÉTER** (prédikátor)
— adatai, munkái; róla irodalom. I. 263—264. III. 86, 89.
- BORNEMISZA TAMÁS**
— emlékezése Buda vesztéről, 1541., I. 225, 269, 272, 282.
- BORONKAY JÓZSEF**
— vallásügyi beszéde az országgyűlésen, 1791., II. 334, 369.
- BOROS A.**
— zsoltszfordításról a kódexek korában. I. 131, 214.
- BOROS FORÉUNÁT**
— erdélyi ferencrendiekéről. II. 117 ● erdélyi törvények katolikus vonatkozásairól. I. 327.
- BOROS GÁBOR**
— Berzsényi Dánielről. II. 614.
- BOROS GYÖRGY**
— David Ferencről. III. 93 ● a szombatosokról. I. 346.
- BOROS GYULA**
— Katona József emlékére költészetünkben. II. 625.
- BOROSS ISTVÁN**
— irata a nemzeti nyelvről, 1820., II. 491.
- BOROS I.** — Földi Jánosról. II. 598.
- BOROȘ IOAN**
— cikkei a Horia-felkelésről Krassó megyében. II. 285 ●
— román egyházközlés adatai a Bánságból, 1720—1788., II. 123 ● román parasztháború félelméről, 1800., II. 488.
- BOROSNYAI LUDÁK SIMON** (marosvásárhelyi ref. lelkész)
— halotti beszédei, XVIII. sz. II. 200.
- BOROSNYAI NAGY ZSIGMOND**
— ref. teológiai munkái, 1735—1736., II. 110.
- BOROSTYÁNKÓ**
— I ev. imaház felavatásáról irat, 1787., II. 275 ● -i kénés köszönbánya, 1821., II. 458.
- BOROSZLÓ** (Breslau, Wrocław)
— és Mátyás király. I. 167, 177 ● története. I. 177 ●
— i bizalmasai Mátyásnak. I. 177 ● -i csata, 1474., I. 167, 177 ● -i iratok Mátyás korából. I. 172 ● -i orvos: J. Kanold, 1713., II. 41 ● -i püspök: Thurzó János, XVI. sz. I. 217 ● -i szárm.: Beckensloer érsek, XV. sz. I. 175.
- BOROTVÁS NAGY SÁNDOR**
— Berzevicz vizüti-javaslatáról. II. 471 ● közgazdasági művelődésünk kezdeteiről. II. 55, 209, 384, 430, 585—586.
- BOROVZSKY SAMU**
— Brutus magyar históriájáról. I. 227 ● Csanád megye történetéről. I. 80, 208 ● egy alajbég telepítéseiről. I. 258 ● egy múlt századi prédikációról. II. 121 ● Etelközről. I. 26 ● hadi articulushoz, 1734., II. 69 ● a honfoglalás történetéről. I. 34 ● ism. Reizner munkáját Szegedről. II. 64, III. 84 ● közli a szécsényi konföderációs okmányt. I. 464 ● mutatója a Turulhoz. I. 7, II. 9 III. 26 ● nekrológia. III. 49 ● Szegedi Barátin Lukácsról. I. 202—203 ● Szendrő váráról. I. 258 ● tisztától ref. papokról, 1597—1679., I. 257 ● városi protocoollumról. I. 371 ● és Karácsonyi János.
— Várdi regestrum-kiadása. I. 92.
- BORS JÁNOS, CSÍKSZENTKIRÁLYI**
— krónikája, 1595—1619., I. 306.
- BORS J.**
— az állandó hadsereg kérdéséről, 1593—1715., I. 395.
- BORS K.**
— Kunszentmiklós történetéről. III. 114.
- BORSA BÉLA**
— Mátyás esküvőjének leírásáról. I. 168.
- BORSA GEDRON**
— latin—magyar szójegyzékről, 1600., III. 81.

- BORSA IVÁN (ld. Janits alatt is)
— a középkori oklevelek regesztázásáról. I. 15.
- BORSMONOSTOR
— i apátság története. I. 63, 78.
- BORSOD MEGYE
— adózási és árviszonyai a XVI.—XVII. században. I. 240. ● bányászati monográfiája. II. 54 ● ismertető leírásai, 1802—17., II. 417, 475, 478 ● közgyűlése, 1790., II. 346 ● levéltára és jogtörténeti adatai. I. 12, 286 ● és a Rákóczi-szabadságharc. I. 459 ● szerepe a hegyaljai zendüléskor, 1697., I. 420 ● alispán, ld. Szepes Pál ● -i hadi szabályok, 1742., II. 103 ● -i háziadó a XIX. sz. elején. II. 456 ● -i főispán, ld. Klobusiczky József, gr. Majláth József ● -i főispánok jegyzéke. III. 63. ● -i jegyzékönyvek a török adóztatásról, 1641., I. 364 ● -i jog a XVI.—XVIII. században. I. 286, II. 89—90 ● -i követ, ld. Szepes Pál, Vay József ● -i megyei törvénysek, XIII. sz. I. 96 ● -i molnárok céhszabályai, 1670., I. 378 ● -i mozgalom IV. László ellen. I. 102 ● -i nemesi felkelés, 1741—1742., II. 103 ● -i orvos, ld. Benkő Sámuel ● -i parasztmozgalom, 1632., I. 370 ● -i számadások, 1697., I. 414 ● -i történet-kutatás, III. 18. -i végvár: Szendrő XVI.—XVII. sz. I. 288 ● -i viszonyok a XVII. század végén. I. 418—419 ● -i visszhang a türelmi rendelethez, 1782., II. 273.
— i főesperesség. III. 63.
- BORSOD-GÖMÖR
— i ref. egyházmegye története. I. 254, II. 120.
- BORSODVÍSZLÓ
— i ref. egyház története. I. 255. III. 86.
- BORSOS BELA (és mások)
— Budapest műemeleiről. III. 119.
- BORSOS ISTVÁN
— a protestáns gályabakokról. III. 106.
- BORSOS SEBESTYÉN
— krónikája, XVI. sz. I. 269, 291 ● folytatója, unokája: Nagy Szabó Ferenc. I. 380, 348.
- BORSOS TAMÁS (fenti fia)
— adatai, portái követségi iratai, XVII. sz. I. 330.
- BORUS JÓZSEF
— a magyar hadtörténetírásról. III. 53 ● Rákóczi-szabadságharc hadművészetéről. III. 115.
- BORY ISTVÁN
— a Ráday-könyvtárról. III. 125.
- BORZ GYULA
— Kazinczy Ferencről. II. 601.
- BORZA, A.
— Sinkai György természettudományi vonatkozásairól. II. 599.
- BORZSÁK ISTVÁN
— Budai Ezsásról. III. 119, 125 ● klasszika-filológiai bibliográfiája. III. 32.
- BORZSÁK JÓZSEF
— Kazinczy antik vonatkozásairól. II. 602.
- BOSSANGE
— Maintenon asszony leveleiről. I. 444.
- BOSSÁNYI ÁRPÁD
— pápai kérvénykönyvek magyar vonatkozásairól, XIV. sz. I. 113.
- BOSSÁNYI FARKAS
— katolikus egyházi irata, 1723., II. 108.
- BOSSÁNYI FERENC (Kazinczy F. nagypapja)
— köznemesi élete. XVIII. sz. II. 42—43.
- BOSSUET, J. BÉNIGNÉ
— és Rákóczi politikai végrendelete. I. 436.
- BOSTEL, F.
— sm. Hirschberg Laski-életrajzát. I. 281.
- BOSTON
— i prot. lelkész: Thayer, 1790., II. 339.
- BOSWELL
— kiadta Nagy Alfréd Európa-leírását. I. 28.
- BÓSZ E.
— az egresi ciszterci apátság történetéről. I. 63.
- BOSSNIA
— északi részét elvesztí a török, 1718., II. 74 ● felé magyar történeti igények felvétele, 1787., II. 296 ● követeli az 1440-i országyűlésen. I. 162 ● leírása, 1789., II. 236 ● és Magyarország kapcsolatai. I. 17, 55, 75, 121, 136—137 ● okleveles történeti emlékei. I. 17, 114 ● és a török-magyar viszony, XV. sz. I. 154 ● története. I. 23, 55. III. 74 ● -i bánság a középkorban. I. 116, 121 ● -i bogumilok. I. 94, 121, 131 ● -i diakovári egyezség, 1393., I. 137 ● -i diakovári püspökség története. I. 94 ● -i ferences tartomány története. I. 61, 106, 131 ● -i görög-keleti egyház. II. 125 ● -i hadjárat (1464). I. 151—152, 176.
— Janus Pannonius költeményében. I. 185.
— i hadjárata, 1737—1739., II. 95—96 ● -i határmenti harcok, 1788., II. 296 ● -i király: Dabisa (és Zsigmond). I. 137.
— : Tvartko, XIV. sz. I. 136.
— i nemesség csatlakozása a törökhöz. I. 238 ● -i népi költészet Mátyás királyról. I. 170 ● -i pataréusok ellen a ferencesek fellépése, XV. sz. I. 142 ● -i politikája Mátyás királynak. III. 77 ● -i püspök, ld. Beriszló Péter ● -i szárm., ld. J. Damiani ● -i vonatkozású szerb történeti emlékek. I. 18.
- BÓTA KÁROLY
— Istvánffy Miklósról. I. 228.
- BÓTA LÁSZLÓ
— Balassi istenes énekeiről. III. 89.
- BOTÁR IMRE
— Bethlen Miklósról. I. 441 ● Dávid Ferencről. III. 93 ● Forgách Ferenc emlékiratairól. I. 226 ● Szolnok agrártörténetéről. XIX. sz. II. 455.
— telephítléséről, gazdaságáról, XVIII. sz. II. 51.
- BOTH FERENC
— Telegdi Miklósról. I. 264.
- BOTH JÁNOS
—ról sirató ének, XV. sz. I. 179.
- BOTÁR DÁNIEL
— Lethenyei Istvánról. I. 374.
- BOTRA FERENC
— kiadta Vedres iratát a papipénzről, 1807., II. 537.
- BOTKA TIVADAR
— Bakócz Tamásról. I. 202 ● Bars megyei oklevéltára, III. 41 ● Csák Mátéről és kortársairól. I. 116 ● az esztergomi egyházmegye régi területéről. I. 62 ● jogtörténeti tanulmányai a megyékről. I. 286, 395, II. 88 ● Keglevich tők. sírkövére. II. 506—507 ● Leszenyi Nagy Ferencről. I. 394 ● Lipthay Imréről. I. 339, 368 ● a magyar millenium kérdéséről. I. 34 ● Mária királyné vallásáról. I. 219 ● nekrológia. III. 49 ● Országos gyűlés, országos tisztelet. I. 369 ● a vármegyék első alakulásáról. I. 69.
- BOTOND
— monda és a történetirodalom. I. 41.
- BOTPALÁD
— i ref. egyház története. I. 255.
- BOTTLO BELA
— Dlugosz Jánosról. I. 149 ● a regnicolaris levéltárról. III. 44.
- BOTTO, J.
— megjegyzése Bél Mátyásról. II. 20.
- BOTTYÁN JÁNOS (tábornok)
— harcok Duna-földvár és Kömlőd vidékén, 1705., I. 462 ● iratai, levelezése. I. 450—451 ● a történetirodalomban. I. 454, 456, 459, III. 114.
- BOUCICAUT (marsall)
— tetteiről és a nikápolyi csatáról francia forrás. I. 109.
- BOUILLE, MARQUIS DE
— emlékiratai bécsi útjáról, 1788., I. 235.
- BOULOUSDES ld. Bulcsu.
- BOULTING, W.
— Aeneas Sylviusról. I. 159.
- BOURRIENNE
— emlékiratai Napóleon koráról. II. 557.
- BOURLILY, V.-L.
— tanulmányai Franciaország keleti politikájáról, XVI. sz. I. 222, 281.
- BOUTELLER, PAUL
— Émile Pilliasról. III. 51.
- BOYER, A.
— Anna királynő koráról Angliában. I. 471.
- BOZÓK
— i apátság alapító levele, 1138., I. 78 ● -i plébános, ld. Lyczai János.
- BOZÓKY ISTVÁN
— irata a magyar nyelv érdekében, 1802., II. 488, 583.
- BOZÓKY ALAJOS
— a nagyváradi akadémia történetéről, 1788—1838., II. 279.
- BOZSIK PÁL
— az egri papnevelés történetéről, XVIII. sz. II. 114.
- BŰDEI BÓRIS FERENC
— irata a selyembogarokról, 1789., II. 253.
- BŰHM DEZSŐ
— Amade Lászlóról. II. 143 ● Orczy Lőrincről. II. 224.

BÖHM F.
— Barbarossa alakjáról a külföldi forrásokban. I. 76.

BÖHM LÁNYART
— a Bánság történetéről. II. 76 ● Fehértemplom történetéről. II. 33, 186 ● az utolsó temesi pasáról. II. 74.

BÖHM, PAUL
— éneke Mária Lujzához, 1810., II. 552.

BÖHMEN, ld. Csehszország.

BÖHRINGER, KARL
— munkája (a juhar-cukorról) magyarul, 1811., II. 467.

BÖLCES LEÓ (bizánci császár)
— és a magyar–bolgár háború, 895., I. 33 ● *Taktika* c. munkája mint forrás. I. 25–26, 39. III. 55.

BÖLCSEY ÖDÖN
— Kapisztrán Jánosról. I. 165.

BÖLE KORNÉL
— a Domonkos-rend liturgiájáról. I. 130 ● a Margit-legendáról. I. 88 ● a szombathelyi zárdákról. II. 117.

BÖLÖNT M. SÁMUEL
— verses leírása a Horia-felkelésről. II. 285.

BÖLÖNI SÁNDOR
— Komáromi Csapkés György munkájáról. I. 340.

BÖNY
— I. ref. egyház története. I. 255.

BÖRÖCZ M.
— ferencesekről a középkori magyar irodalomban I. 131, 181.

BÖSING, ld. Bazin.

BÜSZÖRMÉNYI PÁL
— a tiszavárkonyi ref. egyházzal. I. 256.

BÖZÖD
— I. ref. egyház története. I. 255.

BÖZÖDTI GYÖRGY
— *Székelty bánja*. II. 169.

BR. M., ld. Mednyánszky Alajos br.

BRABBE, GUSTAV
— *Frères de Cruce* (a Horia-felkelésről). II. 289 ● Székely László ügyéről és az aranycsinálókéről. II. 263.

BRACHELIUS, A.
— kortörténeti műve, 1618–1652., I. 363.

BRACKMANN, A.
— a clunyi mozgalom politikai hatásáról. I. 70 ● a magyar állam megalakulásáról. I. 71 ● III. Ottó és a lengyel és magyar állam megalakulásának kérdéséről. I. 71

BRADICHICH JAKAB (fiumei kereskedő)
— beadványa az országgyűléshez, 1790., II. 392.

BRAGIN, M.
— Kutuzovról. III. 125.

BRÂNCOVAN, CONȘTANTIN III.
— és Ausztria, XVIII. sz. II. 67–68.

BRANCOVICI, ld. Brankovics.

BRANDENBURG
— és Ausztria viszonya a visszafoglaló háború kezdetén, 1685–1686., I. 407–409 ● és a magyar gályarabok, XVII. sz. I. 396 ● és Magyarországi. I. 122, 139, 172, 289, 351, 396, 411, 450 ● és Mátyás király. I. 172 ● és Nagy Lajos. I. 122 ● és II. Rákóczi György. I. 351 ● és II. Rákóczi Ferenc. I. 450 ● — Albert gróf és Cuspinianus, 1525., I. 195 ● — i csapatok a zalánkeméni csatában és a török háborúkban, 1601–1697., I. 411 ● — i Frigyes, I. (választófejedelem) és Zsigmond király. I. 139 ● — i Frigyes Vilmos (választófejedelem) és a visszafoglaló török háborúk, XVII. sz. I. 407 ● — i György, Corvin János özvegyének kezével megszerzi a gyulai uradalmat, 1507., I. 206–206.
— környezetéből hírek 1514-ben. I. 191 ● magyarországi birtokai. I. 205 ● magyarországi szerepe a Jagelló-korban. I. 220.
— i Joachim, II. (választófejedelem) török hadjárata, 1542., I. 289 ● — i Katalin (Bethlen Gábor 2. felesége). I. 335, 341–343, III. 98.
— — életrajza. I. 355.
— i Kázmérhoz II. Lajos levelei a török ügyében, 1522., I. 222 ● — i követ Bécsben, ld. Schmettau (1636). I. 404 ● — i levélvár (München) anyaga az 1514-i parasztháborúról. I. 208 ● — i lovasszerekek Buda ostrománál, 1686., I. 405 ● — i magyar követ: Klement János Mihály (a Rákóczi-szabadságharc idején). I. 450 ● — i tisztek Magyarországon, 1664. III. 104 ● — i udvari felcseser Buda ostrománál, 1686: Johann Dietz. I. 405.

BRANDENBURG, E.
— Móríc szász hercegről és az 1542-i hadjáratról. I. 289 ● Zsigmond király és I. Frigyes brandenburgi választókapcsolatáról. I. 139.

BRANDI, K. és Goetz, A., Druffel, A.
— aktakiadása a bajor uralkodóház történetéhez, XVI. sz. I. 278.

BRANDOLINUS LIPPUS
— humanista írásai Mátyás királyról. I. 169.

BRANDSCH, G.
— az erdélyi egyházi passiózenéről. I. 271.

BRANDSCH, H.
— az erdélyi szász falusi iskolákról, XVI. sz. I. 267.

BRANDSCH, R.
— III. Frigyes viszonyáról Mátyáshoz, 1440—1453., I. 164.

BRANDSCHEID, J. W.
— harci dala a pesti inszurgensekhez, 1800., II. 525 ●
— verses béke-óhajtatása, 1801., II. 526.

BRANDT, O. H.
— Metternich-kiadása. II. 486.

BRANDTNER, P.
— az osztrák protestánsok áttelepítéséről Tkladra és Keresztúrra. II. 36.

BRANKOVICS GRÖRGY (szerb despota)
— birtokai és szerepe Magyarországon. I. 139, 155, 163 ● feltételei Hunyadi J. szabadsombocsátására. I. 165.

BRANKOVICS SZÁVA (metropolita)
— és Barscay Ákos fejedelemsége, 1658., I. 355.

BRANSEN, M.
— utazási könyvének magyar vonatkozásai, 1818., II. 427.

BRÂNZEU, N.
— a balázsfalvi iskola történetéről. II. 205.

BRASSAT-kódex
— históriás énekei. I. 270.

BRASSAY KÁROLY
— Geleji Katona Istvánról. I. 340.

BRASSICANUS (bécsi humanista)
— levele a Corvina-könyvtárról. I. 218.

BRASSÓ VÁROS
— bibliográfiája. III. 27 ● és Debrecen kereskedelmi kapcsolatai. I. 244 ● erdésztésének története. II. 44, 438 ● és Havasalföld összeköttetéseiről iratok. I. 13, 153 ● kereskedelme a XIV—XV. században. I. 129 ● levéltára. I. 13 ● reformációjának története. I. 260 ● számadáskönyvei. I. 293 ● történetének forrásai és irodalma. I. 13, 127, 293, 328—329, II. 18, 65 ● viszonyai a Jagelló-korban. I. 209.
— Báthori István korában, 1571—1576., I. 310 ● a XVII. században. I. 329, 431.
— I. bíró, ld. Weiss Mihály (XVII. sz.) ● -i céhíratok jegyzéke. I. 13, 127, 209, 293 ● -i csata, 1603 (Székely Mózes). I. 312 ● -i egyház reformációjáról Honterus János. I. 260 ● -i ev. gimnázium története. I. 267, II. 129.
— rektora, ld. L. J. Marienburg (XIX. sz.).
— I. ev. lelkész, ld. Th. Lange; Th. Tartler ● -i görög keleti lelkész, ld. T. I. Corbea; D. Eustatievici ● -i fekete templom Mátyás-król címerei. I. 186 ● -i felfejgzések, 1631—1660., I. 850.
— 1690—1601., I. 428 ● az 1791-i országgyűlésről. II. 377.
— I festők a renaissance idején. I. 187 ● -i fogsága Apor Péternek a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 441 ● -i íparos, ld. Johannes Schiel, XVI. sz. ● -i kántor, ld. Ostermayer Jeromos, XVI. sz. ● -i kereskedő: Hagl Sandru pályafutása, XVIII. sz. II. 479 ● -i kömüves céh kiváltságlevele, 1636., I. 344 ● -i követ, ld. J. Tartler, 1791., II. 376 ● -i látogatása II. Józsefnek, 1773., II. 248 ● -i nyomatványok. III. 20 ● -i orvosok, ld. M. Lange (XVIII. sz.), Hegentius Trostfried (XVII. sz.) ● -i ötvöscéh könyve, 1516—1667., I. 298 ● -i ötvösség története. I. 209, 298 ● -i polgár, ld. Sutoris Pál (XVII. sz.) ● -i pestis, 1718—1719., II. 75 ● -i posztókereskedés szabályozása, 1651., I. 352 ● -i ref. egyház története. I. 255 ● -i rézművesek kiváltságlevele, 1635., I. 344 ● -i román kereskedelemről okmányok, 1741—1860., II. 178, 483 ● -i román ortodox iskola története. II. 132 ● -i románok a kuruc időkben. I. 460 ● -i szárm., ld. Miller János Ferdinánd (XVIII. sz.), Schmeitzel Márton (XVIII. sz.) ● -i székben vizsgálat, 1761., II. 180 ● -i kereskedelmi telepet engedélyez I. Lipót a Sedgewick-társaságnak, 1699., I. 416 ● -i tanács és I. Rákóczi Gy. levelezése. I. 841 ● -i tanácsosok, ld. Peter Banfi (XVII. sz.) Andreas Hegyes (XVII. sz.), G. M. G. v. Hermann (XVIII. sz.) ● -i tanító, Siegler Mihály. I. 292 ● -i templom építése

- középkorban. I. 134 • -i román—bolgár okiratok. I. 13 •
-ról G. M. G. v. Hermann kortörténeti műve, 1688—
1800., II. 150, 235, 480.
- Bravro**
— c. szerb lap. II. 125.
- BRÁTLANU, GHEORGHE**
— a román nép eredetéről. I. 82.
- BRATUTTI**
— kiadta Khodzsa Mohammed szövegének olasz fordítását. I. 152.
- BRBAUGH, MAX**
— Miksa főherceg memoranduma Magyarországról, 1777., II. 157 • Savoyai Jenő hg.-ról. I. 411, III. 118.
- BRAUN ROBERT**
— a Horia-felkelésről. II. 288 • II. József közgazdasági eszméiről. II. 293.
- BRAUN SOMA**
— kiadta Szirmay A. szövegét a magyar jakobinusokról. II. 510.
- BRAUNER, A.**
— a nikápoli csatáról. I. 139.
- BRAUNSCHWIG**
— i herceg, ld. Lajos Ernő hg. • -i utazása Romy Károly Györgynek, 1802., II. 429.
- BRÁZAY JÁNOS**
— Károlyi Klára két leveléről. II. 108.
- BREAN KÁZMER**
— Katona Józsefről. II. 624.
- BREBIE**
— i grófok (mint a Zrinyiek ősei). I. 100, 381.
- BRECHTER, FRANZ**
— az úrbéri regulációról, 1805., II. 447.
- BREDECKY (Bredetzky) SÁMUEL**
— adatai, életrajzi, irodalma. II. 416, 580, 584 •
arcképe. III. 127 • *Beiträge zur Topographie* (= BZT) c. munkája, 1803—1805., II. 7, 416 • a Fertő-tóról, 1804., II. 419 • ism. az egykorú helyismereti irodalmat, 1804., II. 416, 423 • a Kárpátok lakóiról, 1805., II. 415 • kiadta Genersich útírlását, 1807., II. 421 • Korabinskyról. II. 235 • a magyar juhászkiról, 1803., II. 440 • a német településekről, 1812., II. 415 • *Neue Beiträge* c. munkája, 1807., II. 416 • *Reisebemerkungen* c. utazási könyve, 1809., II. 421.
— benne az ev. iskolákról. II. 582 • a nacionalizmusról. II. 489 • a soproni polgári iskoláról. II. 585.
— Sopronról, Sopron megyéről írt cikkei, 1803—1821., II. 418, 481 • *Topographisches Taschenbuch* c. kiadványa, 1802., II. 416.
- BREGENZ**
— elfoglalása és a magyar huszárok, 1805., II. 539.
- BRÉHIER, L.**
— Bizánc történetéről. I. 75 III. 26 • a keresztes háborúk történetéről. I. 75.
- BREIT JÓZSEF**
— Napoleon 1797. évi hadjáratairól. II. 529.
- BRENNBERG**
— i bányászati története, 1759—1933., II. 171, 460.
- BRENNER ANTAL** (abbé, franciaországi magyar ágens)
— és Rákóczi Ferenc, 1717—1720., I. 452, 472 • szerepének kérdése az *Histoire des Révolutions* megírásában. I. 435.
- BRENNER MÁRTON**
— Bonfini-kiadása, 1543., I. 147.
- BRENTA**
— i csata. I. 41.
- BRESCIA**
— i szerző, *Pusculus*. III. 75.
- BRESNITZ, MARKUS**
— verse I. Ferenchez, 1814., II. 564.
- BRESSLAU, HARRY**
— az augsburgi csatáról (955). I. 41 • a német évkönyvekről. II. Konrád idejében. I. 46 • Szt. István okleveleiről. I. 54.
- BRETAGNE, PIERRE DE**, ld. Choque.
- BRETRAN JUDIT**
— francia nyomtatványokról. III. 21.
- BRETEUIL BE.**
— felfigyései II. Rákóczi Ferencről. I. 444.
- BREPHOLZ, B.**
— Cseh- és Morvaország történetéről. I. 22, II. 193 • Morvaországról. II. Boleszló cseh hg. idején. I. 37, 40 • a morvaországi tatár betörés (hamis) okmányairól. I. 97.
- BRETON,**
— leírása Horvátországról és Dalmáciáról, 1816. II. 424.
- BRETSCHNEIDER, HEINRICH GOTTFRIED V.**
— budai évei, könyvtárigazgatása, 1777—1782., II. 212 • irata az egyetlen budai megnyitásokor, 1780., II. 210.
- BRETSCHNEIDER KÁROLY**
— a főfoglata a marhavészről illető nézetekről, 1805., II. 438 • mezőgazdasági tanulmánya, 1804., II. 432.
Brevis et sincera deductio, 1790 (Nagy Sámuel). II. 333.
Brevis systematis scholarum ... Patakiensisium ... conspectus, 1818 (Rozgonyi József). II. 582.
Brevissimum compendium ... Transylvaniæ ..., 1710., I. 249.
- BREZAN**
— i kiáltványa Rákóczi Ferencnek, 1703., I. 461.
- BREZINA**, ld. Laurentius de Brezina.
- BREZNAY ADALBERT**
— Pázmány Péterről. I. 360.
- BREZNAY I.**
— Egerrel a XVIII. században. II. 56.
- BREZNÓBÁNYA**
— az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • -i bányászok elfogatása és a bányászmozgalmak, 1514., I. 207 •
-i ev. egyház története. I. 255 • -i pliarista ld. Bojár András (XVII. sz.) • -i prédikátor, ld. Simonides János (XVII. sz.).
- BREZNYIK JÁNOS**
— a selmehányai ev. egyház és liceum történetéről. I. 256, 266, II. 131.
- BREZOWA**, ld. Laurentius de Brezina.
- BIANU, ION**
— Micu-Klein Sámuelről. II. 496.
- BRICCIUS**, ld. Bereck György.
A Brief Narrative of the State of the Protestants in Hungary, 1677., I. 392.
Briefe auf einer Reise ... aus Westphalen ... nach Ungarn, 1789—1790., II. 238.
Briefe aus Siebenbürgen, 1814—1820., II. 423.
Briefe aus Ungarn, 1823., II. 428.
Briefe eines reisenden Franzosen, 1783 (Kaspar Risbeck), II. 158.
- BRIERE, GASTON és Caron. P.**
— francia történeti bibliográfiája. III. 36.
- BRIETIO**
— a római korban. III. 57.
- BRIGHT, J. F.**
— II. Józsefről. II. 243 • Mária Teréziáról. II. 158.
- BRIGHT, RICHARD**
— utazásai Magyarországon és Bécsben, 1814—1815., I. 414, II. 427, 465.
- BRIGIDO MIHÁLY BR.** (szepesi püspök)
— beszéde Franciaország legyőztetésekor, 1814., II. 563 • a lipcsei csatát ünnepli, 1813., II. 562.
- BRISITS FRIGYES**
— Czinke Ferenc kinevezéséről. II. 583 • magyar szemelvényei Temesvári Pelbárt írásából. I. 181 • Rákóczi Ferenc vallomásairól. I. 436.
- BRISACC, DUC DE**
— magyarországi útja és kíséretjének úti jegyzetei, 1664., I. 384.
- BRISOT, J. B.**
— irata a Horia-felkelésről, 1785., II. 286.
- BROCK, L.**
— a brandenburgi csapatokról a török háborúban, 1691—1697., I. 411.
- BROQUETRE**, ld. Bertrandon.
- BROCKELMANN**
— arab irodalomtörténete. I. 25.
- BROD**
— flumei kereskedelmi út kérdése, 1791., II. 392 • és a Kulpa hajózásának kérdése, 1801., II. 474.
- BRODARICS-család**
— a XV—XVI. században. I. 197, 280.
- BRODARICS ISTVÁN** (püspök)
— adatai, irodalma. I. 196—197, 279—280 • és Heltai Gáspár krónikája. I. 299 • és Istvánffy Miklós munkája. I. 227 • leírása a mohácsi csatáról. I. 196—197, 222, 224 • levelei Nádasdy Tamáshoz. I. 280 • törökbarát politikai szerepe. I. 279—281 • -hoz Sárffy Ferenc jelentése II. Lajos haláláról. I. 223.
- BRODIE, B. H. és Gaidner, J.**
— okmánytára VIII. Henrik korához. I. 279.
- BRODSZKY FERENC**
— a gordonkáról Magyarországon. II. 233 • a veszprémi zene történetéről. XIX. sz. II. 147, 629.
- BROGLIE, A. DUC DE**
— munkái Mária Teréziáról és II. Frigyesről. II. 103, 158.

BROGLIE, DUC DE (Győr francia intendánsa)
— emlékiratai az 1809-i magyarországi háborúról. II. 545.

BROMBERG, J.
— Julianus utazásainak földrajzárol. I. 85.

BRONYEVSKIJ, VLADIMIR
— utazása Magyarországon, 1810., II. 426.

BRÓSZ KÁROLY
— Miskolc iparáról, XVII—XVIII. sz. I. 422, II. 56.

BRÓZIK KÁROLY
— középkori ázsiai utazókról (Rubruk-fordítással). I. 90.

BROWNE, EDWARD
— utazásai Magyarországon és Szerbiában, 1669—1670., (1673). I. 389.

BROWNE, SIR THOMAS (előbbi apja)
— magyar vonatkozásai. I. 389.

BRÜLFF, PAULUS
— leírása Nagyszeben ostromáról, 1660., I. 350, III. 99.

Bruchstücke aus den Bemerkungen eines Reisenden, 1813. II. 422.

BRUCK
— i konferencia, 1626., I. 339.

BRUCKENTHAL, ld. Bruckenthal.

BRUCKNER GYÖZÖ
— az árumegállító jogról. I. 186. ev. zsinatokról Magyarországon. II. 370. • Galeotto művelődéstörténeti adatairól. I. 160. • Iglo képeről, 1770., II. 179. • ism. Divéký tanulmányát a székesi városok vissza-csatolásáról. II. 179. • Késmárkról a kurucokkorban. I. 401, 470. • a késmárki céhekről, 1515—1757., I. 242, II. 56. • a késmárki ev. templomról. I. 255. • Kray Jakabról. I. 412, 440, 457. • Magyarország állapotáról Mohács előtt. I. 221. • oklevélközlése székesi városok levéltáraiból. I. 245. • Rákóczi elfogatásáról. I. 480. • a reformációról és ellenreformációról a Szepességen. I. 219, 253, 374, 396. • Révész Kálmánról. III. 61. • a szentségi intézményéről. I. 124, III. 67. • a székesváraljai zsinatról, 1614., I. 374. • a Thököly-családról. I. 401. • Thököly Imre udvaráról. I. 401. • Thököly Sebestyén-ről. III. 96. • Sylvester Jánosról. I. 259.

BRUCKNER JÁNOS
— Bessenyei filozófiájáról. II. 219, III. 121. • ism. Bónis Hajnóczy-könyvét. II. 123.

BRUCKNER, W.
— II. József reformjairól. II. 243.

BRUNINX, ld. Hamel Bruininx.

BRUKENTHAL, MICHAEL, FRH. v. (szász comes)
— tiszteletére tünepő vers, 1790., II. 376.

BRUKENTHAL, SAMUEL FRH. v. (erdélyi gubernátor)
— adatai, irodalma. II. 160. • és a Horia-felkelés. II. 235, 288. • javaslata porosz foglyok letételezésére Erdélyben. II. 182. • és II. József. II. 246. • és Mária Terézia. II. 160. • levelezése. II. 160, 285. • meghívástja az erdélyi úrbírándozást. II. 193. • munkája az erdélyi százsokról. II. 160. • nagyszebeni gyűjteménye, könyvtára. II. 212.
— — Clarke és Lagarde útleírásában, 1802., 1811., II. 425, 426.

BRUNNER EMŐD
— a felvilágosodás elleni katolikus apologetikáról. II. 198.

BRUNNER IGNÁO
— városkepe Pécsről, 1763., II. 232.

BRUNNER, L.
— a németországi magyar kalandozásokról. I. 40.

BRUNNER, O.
— Bécs város pénzügyeiről a XVI. századig. I. 99, 129.

BRUNNER, SEBASTIAN
— a felvilágosodás „minisztériumairól” Ausztriában. II. 269. • II. József, Cobenzl, Kaunitz levelezéséről. II. 242. • klerikális álláspontja a jozefinizmusról. II. 243. • teológusokról II. József szolgálatában. II. 269.

BRUNNER, S.
— a bencés- és ciszterci-rend történetéről. I. 64—65. • a csornai prépostságról. I. 63.

BRUNO (kölni püspök)
— életja, ld. Ruotger.

BRUNO V. QUERFURT, ld. Querfurt.

BRUNSWICK JÓZSEF GR. (tárnokmester)
— elaborátuma a fundus publicusról, 1802., II. 393.

BRUNSWICK TERÉZ GR.
— naplói és iratai a XIX. század elejéről. II. 400, 584.

BRUNSWYK HG., ld. Lajos Ernő.

BRUSCH, C.
— Cuspinianus-kiadása, 1553., I. 195.

BRUSONI, GIROLAMI
— hirkötte az 1663—1664. évi magyarországi had-járatról, 1665., I. 384.

BRUTUS JÁNOS MIHÁLY
— adatai, magyar históriája és más írásai; róla irodalom. I. 183, 226—227. • Callimachus-kiadása. I. 148. • elveszett részlete Szamosközyról. I. 262. • szövege az 1514-i parasztháborúról. I. 190. • utóda Erdélyben: Baranyai Decsi J. I. 305.

BRUNINX, ld. Hamel Bruininx.

BRUZ LAJOS
— Benkő József adatairól erdélyi kéziratokat illetően. II. 215.

BRÜCKMANN, FRANZ ERNEST
— bányászati vonatkozású cikke, II. 53. • útleírása, természettudományi és gazdasági írásai Magyarországról a XVIII. sz. első felében. II. 22—23.

BRÜCKNER, ALEXANDER
— lengyel irodalomtörténete. I. 164. • a szláv apostolok kérdéséről. I. 28.

BRÜNN
— Esztergom—Buda kereskedelmi útvonal a XIV. században. I. 128. • -be címzett levelek egy magyarországi utazásról, 1789—1790., II. 238. • -i intézetben tanított Zipser András Keresztély. II. 421. • -i iparhivatali igazgató: Procop Lajos útja, 1755., II. 177. • -i kiadása a Thuroczy-krónikának, 1488., I. 146. • -i múzeum *Vexatio* példánya (1764). II. 189. • -i tanár: C. C. André, XIX. sz. II. 409.

BRÜSCHNIG, J. G.
— kiadta Nikolaus Pol boroszlói évkönyveit. I. 167.

BRÜSZSEL
— i magyar okmánytár. I. 20, 110, 153, 199, 233, 325, 333, 338, 342. • -i tartózkodása Oláh Miklósnak, XVI. sz. I. 224. • -i történeti-kongresszus, III. 43. • -i útja Berzeviczy Gergelynek, XVIII. sz. II. 469.

BRÜSZTLE JÓZSEF
— a pécsi egyházmegyeről. II. 35, 114.

BUA (Gyula fia, XI. sz.). I. 72.

BUAT
— Esslingtől Wagramig. II. 563.

BUBERLE, TEREZTUS
— beszédei II. Lipót koronázása alkalmából, 1790., II. 364. • beszédei a török háború alkalmából, 1788—1789., II. 294.

BUBICS ZSIGMOND
— Belgrád elvesztéséről, 1690., I. 411. • Buda ostromáról, 1686., I. 404, 410. • Cornaro Frigyes jelentéséről. I. 404. • és Merényi Lajos • Hg. Esterházy Pálról. I. 382, 415, 457, II. 68.

BUCAR, F.
— a horvát reformációról. I. 254.

BUCCARI
— környéki uradalom utasítása, 1675., I. 377. • és a magyar gabona- és marhakivétel, XVII. sz. I. 378.

BUCOW, ADOLF MIKLÓS BR. (tábornok, kormánybiztosi elnök)
— életéről, szerepéről irodalom. II. 149, 160. • javaslata porosz foglyok Erdélybe letételezésére. II. 162. • és a románok. II. 204—205. • szerepe az erdélyi határőrség megszervezésében. II. 185—186. • vérbefojtja a székely ellenállást, 1764., II. 185.

BUCELLA
— írta Báthori István betegségéről, 1688., I. 305.

BUCER MÁRTON
— és a magyar reformáció. I. 251.

BUCHHOLTZ-család
— története. I. 439.

BUCHHOLTZ, GUSTAV
— mutatója az FDG kötetekben. III. 36.

BUCHHOLTZ (János) GYÖRGY (1643—1725)
— székesi családi krónikája, 1634—1724., I. 359, 391, 439, II. 16.

BUCHHOLTZ JÁNOS GYÖRGY (1688—1737, a fenti fia, késmárki igazgató)
— ismertetése a zólyomi aranybányaszatról, 1726., II. 53. • meteorológiai megfigyelései és vetésjelentései. II. 25, 40. • úti jegyzetei a Kárpátokról, 1724., 1726., II. 21.

BUCHHOLTZ JAKAB (előbbi öccse)
— úti jegyzetei a Kárpátok vidékéről, 1787., II. 237.

BUCHHOLTZ, ERNST FERDINAND
— kortörténete a francia forradalomtól XVIII. Lajosig. II. 566.

BUCHMANN KÁROLY
— a dél-magyarországi telepítésekről. II. 33.

BUCHOITZ, F. B.
— I. Ferdinánd uralkodásáról, okmánytárral. I. 277, 283, 301.

BUCKO, VOJTECH
— Oláh Miklósról. I. 225 ● a Visitatio Zathayanáról, 1560 körül. I. 254.

BUCNA (Gyula fia, XI. sz.)
— szerepéről irodalom. I. 72.

BUCRON
— *Choix de chroniques* c. kiadása, benne:
— a Boucicaud marsallról szóló szöveg. I. 109 ●
Froissart szövege. I. 109 ● Olivier de la Marche emlékirata. I. 194.

BUCQUOY, ld. Buquoy.

BUCZY EMLÉ
— hez Döbrentei levelei. II. 620.

BUCSAY MIHÁLY
— Belényesi Gergelyről. I. 261 ● a hallei magyar könyvtáról. I. 264 ● Szegedi Gergelyről. I. 261 ● Szemán Mihály útjáról. II. 155.

BUCSÁNSZKY MIHÁLY
— alkalmi politikai versei, iratai, 1790–1809., II. 351, 364, 504, 519, 524–525, 537, 550.

BUD MELITTA
— a Valero-selyemgyár történetéről. II. 260, 465.

BUDA
— és Csehország közötti kereskedelmi útvonalak, XIV–XV. sz. I. 128 ● elfoglalása, 1541., I. 112, 225, 231, 272–273, 282 III. 90 ● elmagyarosodása, II. 495 ● felhővízi prépostság. I. 63 ● Ferdinánd kezére jut, 1527., I. 230 ● és a francia háborúk. II. 525, 534–536, 539, 545, 547, 553 ● helyrajza. I. 90, 156, 186, 202 ● kirabálása a török által, 1526., I. 197, 223, 231 ● és a korona visszahozatala, 1790., II. 341, 347–349, 393 ● közigazgatási szervezete, 1686–1872., I. 417, II. 63 ● a külföldi sajtóban, XVIII. sz. I. 446, II. 267, 403 ● lakossága, népessége, XV–XIX. sz. I. 125, 173, 190, 417, II. 63, 495 III. 85 ● leírásai, XVI–XIX. sz. I. 156, 185–186, 195, II. 21, 63, 413, 425, 479 III. 85 ● mellette pálos kolostor, XVI. sz. I. 63, 186, 211 ● mint humanista központ. I. 147, 168, 183, 216–218 III. 81 ● mint Mátyás székvárosa. I. 156, 185–186 ● ostromai, 1530–1531., 1542., 1602., 1684., I. 231, 274, 277, 282, 289, 313, 318, 404, 410 III. 91 ● összeírása, 1437., I. 125 ● és a parasztháború, 1514., I. 191–192 ● és Pest aránya. II. 482 ● és a Rákóczi-szabadságharc. I. 458–459, 463. III. 114 ● régészeti emlékei. III. 58 ● török uralom alatt. I. 248, 310, 410, II. 225 ● története, vizsónyai. I. 125, 134, 282, 417, II. 62–63, 150, 232, 482–483, III. 72, 91 ● visszafoglalása, 1686., I. 400, 404–410, 413, 417, II. 63. III. 108.
— a külföldi irodalomban. I. 400, 406–407. III. 21, 25, 95 ● — I. Ali basa története. I. 273 ● — I. beszéde Prágai Jeromosnak. I. 141 ● — I. bevonulása Bakócnak, 1514., I. 191 ● — I. bíró. II. 481 ● — I. céhek, Ipar. I. 156, 209, II. 55, 232, 260, 390, 460, 465, 468. III. 84 ● — I. Corvina-könyvtár. I. 112, 168, 183, 406, III. 78 ● — I. cseh kancellária, XVI. sz. I. 217. III. 81 ● — I. Dunahíd kérdése. II. 261 ● — I. egyetem. I. 373–374, II. 164, 195, 209–210, 217, 221, 322, 358, 373–374 ● — I. egyetemi könyvtár. II. 212 ● — I. egyetemi nyomda. II. 211, 496–498, 565 ● — I. egyházi beszédek, XVIII. sz. II. 199 ● — I. építészeti, művészeti, XIV–XIX. sz. I. 67, 134–135, 183, 185–186, 259, 410, 417, II. 146, 231–232, 259–260, 628 ● — I. érkezése Beatrix királynénak, 1476., I. 167.
— — — — — Mária királynénak, 1521., I. 218 ● Sándor Lipótnak, 1791., II. 363 ● József nádornak, 1795., II. 528 ● Károly főg.-nek, 1803., II. 538.
— I. ev. egyház története. I. 255 ● — I. fejedelmi látogatások. I. 121, 199, 202, II. 503, 565 ● — I. ferencesek. I. 180, II. 512 ● — I. főjegyzők, ld. Miller J. P., Spóth Gy. alatt is. II. 150, 362 ● — I. gyűlések, XVI. sz. I. 198, 218 ● — I. hangversenyek, XVIII–XIX. sz. II. 629 ● — I. házak, háztulajdonosok. I. 125, 155, 173, 183, 217, II. 63. III. 65 ● — I. hegység ásványai, 1820., II. 459 ● — I. helytartótanács. II. 281 ● — I. hírek a külföldi sajtóban, XVIII. sz. I. 446, II. 267, 403 ● — I. irodalmi élet, XVIII–XIX. sz. II. 240, 262, 402, 482, 620 ● — I. iskolák, XVI–XVIII. sz. I. 218, II. 128, 132, 217, 279, 348, 358, 565 ● — I. jezsuiták, XVII–XVIII. sz. I. 412, 459, II. 132 ● — I. kamarai hivatal, 1792., II. 319 ● — I. kamarai jószágkormányzó-ság, XVII–XVIII. sz. I. 416 ● — I. katonai parancsnokok, ld. Alvinczy, Barco alatt is. II. 347, 539 ● káptalan.

I. 16, 63 ● — I. keramikus, majolikagyáros: Kuny D. II. 260 ● — I. kereskedelem, kereskedők. I. 123, 138, 156, 190, 209, 248, 405, II. 388, 471, 473, III. 71 ● — I. kertek, XV–XVI. sz. I. 186, 245 ● — I. koronázás, 1385., I. 136 ● — I. könyvkeresedelem, kiadók, XV–XIX. sz. I. 215–216, II. 587 ● — I. követségek 1541. előtt. I. 137, 140–141, 190, 200, 204, 220, 270, 278.
— — — — — a török alatt. I. 279, 320, 330, 352, 358, 364, 384. III. 98.
— I. kövezetadó, 1696., I. 417 ● — I. krónika. I. 43, 45, 101, 105–106, 116, 146, 147, 149 ● — I. látogatások. I. 121, 199, 202, 216–218, 405 ● — I. látogatók, ld. Hasenstein B., Marsili A., Palaiologos János, Silesius Logos, Ursinus Vellus, Vadianus, Zsigmond lengyel hg. ● — I. levelei Gentz Frigyesnek, 1809., II. 553 ● — I. magisztratus, XVIII. sz. II. 62, 348, 388 ● — I. magyarok bírja: Verbőczy. I. 282–283.
— — — — — zendülése, 1438., I. 105–106, 144, 158–159.
III. 69 ● — — — — — majorház, XV. sz. I. 155 ● — I. német iskola, XVI. sz. I. 218.
— — — — — jogkönyv. I. 125, III. 62 ● — I. utcanevek. II. 63, 482 ● — I. telepek, lakosok. I. 125, 228, II. 33–35.
— I. nemzetiségi ellentétek, XVIII. sz. II. 179 ● — I. nyomdászati. I. 180, II. 135 ● — I. olaszok. I. 107, 138, 183, 190, 192 ● — I. országgyűlések, XV–XVI. sz. I. 162, 198, 219, 281.
— — — — — 1790–91., 1792., 1807., II. 325, 341–342, 377, 437, 483, 501–502, 506, 537, 540.
— I. papnövele. II. 195 ● — I. pasák, ld. Ali, Mehemed, Musza, Oroslán, Szokoli alatt is. I. 234, 248, 272, 276, 279, 288, 320, 365, III. 85.
— — — — — magyarnyelvi levelezése. I. 234 ● névsora. I. 248.
— I. pénzverés, XIV–XVI. sz. I. 117, 135, 220 ● — I. polgár: Bornemisza T. I. 225, 269, 272 ● — I. polgári idegen kereskedők ellen, XVI. sz. I. 209.
— — — — — jegyzéke, 1686–1789., I. 417 ● és a kamarai igazgatás, 1694., I. 417.
— I. polgárfőj. I. 125, 218, 245, II. 62, 179 ● — I. polgármesterválasztás, 1705., I. 417 ● — I. prépost: Bornemisza Pál, 1543., I. 277 ● — I. provizor: Herdegen J., 1687., I. 416 ● — I. ref. zsinat, 1791., II. 311, 370–371, III. 123–124 ● — I. regesták. I. 13, 114 ● — I. sajtó. II. 25, 240, 402, 499 ● — I. szabadkőműves páholy, 1791., II. 345 ● — I. számadások, XVI. sz. I. 199 ● — I. szerb püspökök, ld. Novaković D., Popović D. alatt is. II. 204, 498 ● — I. szerbek, horvátok. II. 39, 204, 498–499 ● — I. színházak, színjátszás. II. 627 ● — I. szőlőművelés története. I. 248, 417, II. 45 ● — I. tanács arulása, 1541., I. 282 ● — I. tanárok, ld. Cordatus K., Horváth Mihály, Molnár János, Tertina M. alatt is. I. 220, II. 217, 348, 410 ● — I. tankerületi főigazgató: Vörös A., XVIII. sz. II. 279 ● — I. tárgyú szép-irodalom. I. 129, II. 225, 373 ● — I. tartózkodások, ld. Alexandra Pavlova, Berzeviczy G., Bretschneider H. G., Jelky A., Piso J., Verseyghy F., Virág B., Winddecke E. alatt is. I. 110, 217, II. 155, 509, 531, 605, 610 ● — I. telekkönyv, XVIII. sz. I. 417 ● — I. török fogásában Auer J. F. I. 382 ● — I. török őrség lázadása, 1590., I. 310 ● — I. törökök 1686. után. I. 410 ● — I. udvar viszonyai, XV–XVI. sz. I. 110, 137, 140, 147, 168, 189–190, 194, 196, 200, 203–204, 216–217, 220, 310 ● — I. utazások, utelírások (ld. Pestbuda alatt is). I. 111, 195, 199, 216–218, 276, 278, 314, 319, 363, 385, 389, 413–414, II. 22–23, 420–421, 423, 425 ● — I. utazók, ld. Baththyány Vince, Bocatius, Browne, Busbucius, Chishull, Choque, Flachet, Hofmannsegg, Keresztész Simon, Lambecius, Lambert Kristóf, Lubenau, Motraye Neitzschitz, Omichius, Schreyvogel, Tafur, Tollius, Wenner, Wratislaw ● — I. vadaskert állapota, 1529., I. 278 ● — I. vár ásatai. III. 78.
— — — — — erődítményei, XV–XVII. sz. I. 288, 410. III. 79, 108 ● — I. házai, lakói. II. 63 ● — I. helyrajza. I. 202, III. 69 ● — I. műemlékei. III. 65, 73, 122.
— I. várbörtön, 1735., II. 92 ● — I. vári főtemplom. I. 67, III. 82 134 ● — I. várkapitánya kincsei, XVI. sz. I. 259 ● — I. várnagy: Csör T., XIV. sz. I. 117 ● — I. várpalota építése, története. I. 134, 185–186, II. 146, 231, III. 65, 72, 78, 119 ● — I. zsidók története. I. 223, II. 62, 482 ● — I. zsinat végzése, 1279., I. 91.

BUDA J.
— kiadta a Szentsej-daloskönyvet. I. 448.

BUDAFOK
— Bél Mátyás szövegében. II. 19.

BUDAI ANTAL
— Rákóczi pénzeiről. III. 116.

BUDAY ÁRPÁD
— adatai Megyericesi Jánosról. I. 218.

BUDAI ÉSZÁLÁS
— adatai, munkássága; róla irodalom. II. 594, III. 110, 125 • kiadta bátyja (Ferenc) Polgári lexikonát. II. 594 • és a klasszika-filológia. III. 119, 125 • magyar története, 1806—1812., II. 590, 594 • és Sinay Miklós. II. 214 • szerepe az 1807-i ref. tanrendszer kidolgozásában. II. 581.

BUDAI FERENC
— és Mándi Márton István, 1796., II. 577 • polgári lexikona, 1804—1805., II. 594 III. 40. • és Sinay Miklós. II. 214.

BUDAY JÁNOS
— a hunyadi főesperesség történetéről. II. 115, III. 64.

BUDAY KÁLMÁN
— Báthori István erdélyi fejedeleméről. I. 309.

BUDAY KÁROLY
— Fessler Ignác Auréllal. II. 593 • a XIV. sz.-i művelődésről. I. 133.

BUDAY ZSIGMOND (ugocsa) követ
— jelentése az 1722/23-i országgyűlésről. II. 78.

BUDAI NAGY ANTAL
— parasztfelkelésnek (1437) elbeszélő forrásai. I. 106.
— iratai és irodalma. I. 142—144.
— a történetirodalomban. I. 21.

BUDAI PARMENIUS ISTVÁN
— utazása. XVI. sz. III. 95.

BUDAI-DELEANU JÁNOS
— román nyelvészeti, történeti, szépirodalmi munkássága. II. 497.

BUDAKER, G.
— a beszercei örökös grófságról. I. 84.

BUDAPEST (Pestbuda, ld. Buda és Pest alatt is)
— bibliográfiája. II. 62, III. 27 • elmagyarosodása. II. 482 • a francia háborúk idején. II. 534 • gazdaság-története, a manufaktúra korszakában. III. 124 • grafikus ábrázolásai, látképei. I. 410, III. 27, 85, 124 • hírlap-irodalomának múltja. II. 25, 404 • ismertetései (könyvére is). I. 180, 229—230, II. 179, 479 • és a jakobinusok emléke. II. 515 • kialakulása. II. 482 • közigazgatási szervezete, 1686—1872., II. 63, 417, 482 • központi szerepének kibontakozása, XVIII. sz. II. 261 • külföldi nyomtatványokban, XV—XVII. sz. I. 180, 197, 229—230 • lakossága, népessége. II. 482, 610 • leírásai. I. 134, 179, 479 • műemlékei, építészete, művészete. I. 134, 185—186, II. 147, 232, 482, 628, III. 27, 78, 85, 119 • és a Rákóczi-szabadságharc. I. 459 • régészeti irodalma. III. 25, 58 • régi erkölcsi. II. 483 • területén középkori prépostságok. I. 63 • török emlékei. I. 410 • a török időkben. I. 248, 409—410 • története, okleveles emlékei. I. 9, 13, 99, 125, 156, 185, 282, 400, 417, II. 62—63, 179, 232, 482—483 III. 41. • történetének irodalma. I. 9 III. 27 • utcai és terei. II. 482 • a világirodalomban. I. 9, 197 III. 27 • visszafoglalása, első útjévi. I. 409, 417 • i angoliskasszonyok. II. 208 • i árak. XIX. sz. II. 445 • i császári közigazgatás, 1686—1711., I. 417 • i Dunahíd kérdése. II. 258, 261 • i Egyetemi Könyvtár és anyaga (ld. Pest alatt is). II. 28, 98, 137, 214, 380, 395, 589. III. 100 • i fejedelem látogatás, 1814., II. 563, 565, 568 • i Fővárosi Könyvtár céhirtatái. II. 460 • i glosszák. XVI. sz. I. 131 • i honoratiorok. II. 482 • i ipar, céhek. II. 53, 55, 390, 415, 460, 465 • i irodalmi élet. II. 219, 402, 406, 482, 509, 606, 620 • i kereskedelem és iparkamara. II. 445 • i könyvkiadás, kereskedelem. II. 135, 587 • i központi városháza. II. 146 • i levéltárak, könyvtárak céhirtatái. II. 55, 460 • i Nemzeti Múzeum alapítása. II. 318 • i nyomdászat. II. 185, 404, 587 • i operaelőadás. II. 488 • i Országos Levéltár. I. 16, 18, 279, 370, 420, II. 76—77, 79, 88, 94, 119, 186, 247, 288—289, 342, 370, 380, 382, 385, 387, 395, 469, 487, 490, 509, 543, 576 • i Országos Széchényi Könyvtár. I. 183, 197, II. 20, 65, 77, 79, 91, 98, 105, 135, 180, 186, 264, 287, 298, 319—320, 342—343, 350, 382, 387, 389, 395, 399, 453, 469, 510, 518, 558, 565, 569, 585, 588. III. 104, 111, 121.
— alapítása, története. II. 588, 595 • igazgatója: Miller J. F. II. 488 • öre: Horvát István. II. 595. • i papnevél intézet. II. 579 • i piarista gimnázium, könyvtár, stb. I. 415, II. 131, 209 • i protestáns zsinatok. 1791., II. 311, 370—371, 587, III. 123—124 • i Ráday-könyvtár. II. 619, III. 125 • i Szemle. I. 6, II. 83 • i szerb céhek. II. 55 • i templomok. II. 146 • i történeti-kongresszusok. III. 46—57 • i történeti mu-

zeum. III. 73 • i tudományegyetem története. I. 373 • i utazások (ld. Pest és Buda alatt is). I. 314, II. 23, 55, 146, 152—153, 423—424, 427—428 • i zenei élet. II. 146—147 • i zsidók története. II. 482.

BUDENZ JÓZSEF
— észrevételei Vámbéry Á. munkájára a magyarok eredetéről. I. 31 • közli Szolmán naplójának (1529) fordítását. I. 231.

BUDINA SÁMUEL
— szövege Szigetvár elestéről, 1566., I. 275.

BUDINIS
— az olasz művészekről Magyarországon. I. 185.

BUDINSZKY, A.
— a párizsi egyetem és idegen hallgatói a középkorban. I. 87.

BUGARIU, VICENTIU
— a Bánság egy 1804-i leírásáról. II. 415 • bánsági könyvészete. III. 105.

BUGYI
— i konvent jegyzőkönyve, 1773., II. 203 • i ref. egyház története. I. 255.

BUJÁK
— i Esterházy-birtok jóvedelme, 1637., I. 370 • i vár feladása, 1665., III. 105.

BUJAK, P.
— Galícia történetéről, 1772—1914., II. 173.

BUJANOVICS KÁROLY
— jelentései a bécsi udvar számára az 1790/91-i országgyűlésről. II. 343.

BUJANOVSKY SYLVIVS
— modernizálja a rákoskeresztúri uradalmat. II. 448.

BUJDOSÓ GRÓRGY
— halális ítélete. II. 106.

BUJDOSÓ, VALENTINUS, ld. Thaly Kálmán.

BUKAREST
— i gyógyszerész-provizor, Grotonski. II. 69 • i letelepedési kísérletek a piaristák részéről, XVIII. sz. II. 116 • i utazás: Clarke, 1802., II. 425 • i úti-kalauz, 1835., II. 424 • i üzletemberek a levante kereskedelmében a XIX. század elején. II. 478.

BUKÓCZHEGY
— i monostor. III. 63.

BUKOVECZ, ld. Káts István.

BUKOVINA
— bekebelezése a Habsburg-monarchiába, 1772., II. 197 • története az osztrák katonai igazgatás alatt. II. 186 • i jobbágyviszonyok a XVIII. században. II. 194 • i népviselet a XIX. sz. elején. II. 416 • i székhely beköltözése a XVIII. században. II. 186 • i telepítések II. József idején. II. 248 • i utazás: Batthyány Vince gr., 1805., II. 420.

BULACH, ld. Zorn.

BULAT, T. G.
— Brukenthal Sámuel levelezéséből, 1778—1787., II. 160.

BULOSU (Boulosudes, Bultzus)
— magyar vezér megkeresztelkedése Konstantinápolyban. X. sz. I. 26, 27.

BULGAR (bolgár)
— bánság és Nagy Lajos. I. 121 • bizánci háború, 984—986., I. 27 • hadjáratok V. István idején. I. 100 • hun népelemek a bizánci forrásokban. I. 25 • magyar háború, 894., I. 28, 33.
— István király alatt, 1004., I. 47.
— magyar kapcsolatok, V—XI. sz. I. 32. III. 56.
— a XIII—XIV. században. I. 17, 114, 121, III. 70.
— második birodalom alapítása, 1196., I. 76 • népköltészet és Mátyás király. I. 170 • török őstörténeti kapcsolatok. I. 32 • történetírás. III. 55 • viszonyokról Leon Diakonos szövege, X. sz. I. 27 • viach okmányok Brassóban. I. 13 • (volgai, mohamedán) települők az árpád-kori Magyarországon. I. 85 • vonatkozású adatok az Árpád-kori új okmánytárban. I. 53 • ok Magyarországon területén, X. sz. I. 28 • ok települése Magyarországon, XVIII. sz. II. 34 • ok és szlávok. I. 36.

BULGÁRIA
— IV. Béla címerében. I. 92, 97 • helyzete Bizánc és Magyarország között a XII. sz. végétől. I. 76 • és Magyarország viszonya. I. 17 • történetéről összefoglaló irodalom. I. 23, 94, III. 53 • ban Hunyadi utolsó hadjárata. I. 165 • ből Nagy Lajos 1368-i oklevele. I. 114 • i térítési tervek az Anjou-korban. I. 114.

BULJKES
— bácskai község telepítése, 1786., II. 248.

- BULLA BÉLA**
— a hazai történeti földrajzi irodalomról. I. 81, II. 43.
- BULLMALDUS, I.**
— Dukas-kiadása. I. 151.
- BULLINGER HENRIK**
— és Fejérvény János levelezése. I. 251 • levele Honiterushoz, 1548, I. 260 • és a magyar reformáció. I. 251.
- BULTZUS, Id. Bulesu.**
- BUNEA, AUGUSTIN**
— Aron Péter és Novákovich Dénes román püspökökről, 1751., 1764., II. 204—205 • az erdélyi és bánsági határfővezetők történetéről. II. 186 • az erdélyi románok 1750-i statisztikájáról. II. 204 • Klein (János) Ince püspökről. II. 123 • és Puscaru vitája az 1760/62-i román összeírásról. II. 204.
- BUNYITAY VINCE**
— adatai a XVI. századról. I. 241 • Bihar megyei románokról. I. 124, II. 124 • az egyedi apátságról. I. 63 • emlékezete. III. 49 • a hitújítás történetéhez. I. 303—304 • ismeretlen apátságokról. I. 63 • Kopasz nádorról. I. 100, 116 • a mai Nagyvárad megalapításáról. I. 419 • a nagyváradi káptalanról. I. 17, 45, 64, 73, 130, III. 93.
— püspökségről. I. 62, 73, 133, 184, 218, 302 • székesegyházról. I. 67 • színelőadásokról, XVIII. sz. II. 227.
— Nagyváradról a török foglalás alatt. I. 355 • Pázmány Péterről. I. 36 • Regerius gyászénekéről. I. 87 • a Sennyey-levéltárról. I. 15 • Telegdi Miklósról. I. 264 • és Málnási Ödön.
— a váradi püspökökről. II. 115, 188.
— és Rapacs R., Karácsonyi J.
— egyháztört. emlékeiről a hitújítás korában. I. 252, 258.
- BUONACCORSI, FILIPPO, Id. Callimachus.**
- BUONACCORSO PITY**
— firenzei kereskedő magyarországi útja és önéletrajza. I. 129.
- BUONVISI (bíboros)**
— szerepe Buda visszafoglalása idején és jelentései. 1686., I. 404, 409 • levele a magyarországi birtokelkobzásokról. I. 395.
- BUQUOY (Buequoy), KARL Bonaventura v. Longueval, Gr. (császári vezér)**
— és halála, 1621., I. 339.
- BURDACH, K.**
— a humanizmusról. I. 133, 184.
- BURGENLAND**
— helynevei mint a településtörténet forrása. I. 83. könyvészete. III. 27.
- BURGER ARTHUR**
— Bárántzy Sándorról. II. 222.
- BURGER, JOHANN**
— cukorkészítési szakkönyvének magyar átdolgozása, 1818., II. 468 • a magyar gabona kérdéséről, 1818., II. 477.
- BURGERTH FERENC**
— cikke a parasztkérdésről, 1819., II. 452 • urbaniális kézikönyvei. II. 453 • válasza Pauly osztrák bírlójának. II. 453.
- BURGHELE, M.**
— a magyarországi makedo—román kolóniákról. II. 498.
- BURGIO, GIOVANNI ANTONIO (pápai nuncius)**
— jelentései Magyarországról, 1522—1526., I. 200—222.
- BURGO, ANDREA DA (budai osztrák követ)**
— a XVI. sz. elejéről. I. 221.
- BURGUNDIA**
— i hajóhad parancsnoka: Wavrin, és a várnai csata. I. 159 • i herceg: Jó Fülöp és Bertrand de la Brocquière útja, XV. sz. I. 110 • i hercegség és Mátyás király. I. 178—179 • i könyvtár magyar iratai. I. 20, 110, 199 • i lovag: Olivier de la Marche, XV. sz. I. 194.
- Die Burgensten und Ritterschlösser*, 1819., II. 628.
- BURIÁN MIHÁLY**
— irata (1806) Blandrata erdélyi szerepéről. I. 304.
- BURIAN, PAUL**
— budai kölcsönkönyvtári jegyzéke, 1819., II. 587.
- BURIUS JÁNOS (korporal ev. lelkész)**
— exuláns vitáirata, 1676., III. 105 • *Micae* c. egyháztörténeti munkája. I. 392.
- BURIUS JÁNOS (fenti fia, beszercebényai ig. és lelkész)**
— mint Béli Mátyás tanítója. II. 112.
- BURKA K.**
— Marchiai Jakabról. I. 142.
- BURY, J. B.**
— Konstantinos munkájáról és a magyarok származásáról. I. 26.
- BURZA K.**
— Ism. Krauss munkáját az ulmi hadjáratról. II. 539.
- BURZENLAND, Id. Barcaság.**
- BUSA MARGIT**
— Gvadányi munkáiról. III. 124.
- BUSBEQUIUS (Busbeque, Busbeck), ANGERIUS GHISELNUUS (konstantinápolyi követ)**
— magyarországi úti tapasztalatairól, XVI. sz. I. 276 • és Zrínyi Miklós *Ajuma*. I. 380 • *Exclamatio* c. munkája a török ellen. I. 380 • hoz királyi utasítások. I. 279.
- BUSSOLIN, G.**
— az osztrák keleti kereskedelmi társaságról, XVIII. sz. II. 59.
- BUSSON, A.**
— a morvamezei csatáról. I. 101.
- BUSSY, Id. Rabutin.**
- BUTYKA BOLDOZSÁR**
— a hajdúbosszörményi gimnázium múltjáról. II. 130.
- BUYERN, THEA és Planitz, H.**
— jogtört. bibliográfiája, III. 30.
- BÜZA LÁSZLÓ**
— Ism. Csekey I. dolgozatát a magyar Pragmatica Sanctióról. II. 83.
- BUZÁS JÁNOS (kecskeméti tanító)**
— magyarra átdolgozza De Lakrier iratát, 1782., II. 265.
- BÜCHLER SÁNDOR**
— zsidó polgárokról II. József korában. II. 261 • a zsidók történetéről Budapesten. I. 248, II. 62, 492 • Szerencsés Imréről. I. 220 • IV. Béla zsidó privilegiumáról. I. 92. • a keresztes háborúkról. III. 66.
- BÜCHNER, ANDREAS**
— mint természettudományi lap (= MPM) szerkesztője, XVIII. sz. II. 25, 39—40.
- BÜDINGER, MAX**
— a XI. századi magyar történetéről. I. 44, 72.
- BÜDÖSFA**
— i prédikátor, Id. Győri Mihály (1809). II. 549.
- BÜKY JÓZSEF**
— Ausztria papírpénz-kibocsátásáról. II. 181, 532, 560.
- BÜRGER**
— és Berzeviczy Gergely. II. 469 • hatása Csokonaira. II. 608 • nyomán Kazinczy Macbeth-fordítása. II. 602.
- BÜRGERMEISTER, ANTON**
— megjegyzései Gutsche és André vitájához, 1817., II. 449.
- BYDESKUTHI BOLDOZSÁR**
— naplója, 1696—1698., I. 425.
- BZSENSZKY (Bzenszky) RUDOLF**
— erdélyi egyháztörténeti vázlata, 1605—1690., II. 137, III. 119.
- C. M.**
— német leírása Magyarországról és a török háborúról, 1664., I. 383.
- C. S. V.**
— irata Marie Antoinette kivégzéséről, 1793., II. 504.
- C. T. C.**
— ódája az itáliai harcokról, 1799., II. 524.
- CADRE DE GASSICOURT**
— ausztriai útnaplója az 1809-i hadjáratról. II. 545.
- CAESAR**
— Alexandriában: Faludi Ferenc drámája. II. 145 • és Mátyás király összehasonlítása olasz szövegben. I. 169.
- CAETANO, C. (pápai nuncius)**
— követsége Prágában, 1591—1592., I. 315.
- CAGGESE, R.**
— Anjou Robert és kora történetéről. I. 119.
- CALAMUS**
— *Boskai hadi népe*. I. 321.
- CALCAGNINI (olasz humanista)**
— Magyarországon a Jagelló-korban. I. 217.
- CALDIERO**
— nál Károly főhg. győzelme, 1805., II. 534, 539.

- CALIGARIUS, I. A. (pápai nuncius)
— jelentései Lengyelországról, 1578—1581., I. 307.
- CALINESCU, G.
— a román irodalom történetéről. II. 495.
- CALLIMACH, Sc.
— a Dózsa-hábotról Joviusnál. III. 79.
- CALLIMACHUS EXPERIENS (Filippo Buonaccorsi, lengyel kancellár, és humanista, XV. sz.)
— adatai, szerepe, művei; róla irodalom. I. 148—149 •
— életrajzi írata Szánoki Gergelyről. I. 148, 184 •
— munkája I. Ulászló történetéről. I. 148, 163.
— szerzőségének kérdése. I. 163 • téves adatai 1440-ről. I. 162.
— politikai röpirata Attila címen. I. 148.
- CALPURNIUS
— regényének fordítása Bártóztól, 1774., II. 222.
- CAMAIAI (pápai nuncius)
— jelentései, XVI. sz. I. 278.
- CAMBRAY
— i éresek: Lietbert Magyarországon, XI. sz. I. 47 •
— i liga Velence ellen, 1508., I. 203—204.
- CAMBRIDGE
— i tanár: Clarke utazása, 1816., II. 425 • *Ancient History*. I. 35 • *Medieval History*. I. 115.
- CAMELIS, ld. De Camelis.
- CAMERA
— Johanna nápolyi királynőről. I. 122.
- CAMERARIUS (Gusztáv Adolf követe)
— iratgyűjteményének magyar vonatkozásai. I. 334.
- CAMILLIS, ld. De Camelis.
- Campaigne de la Grande Armée, 1806., II. 540.
- CAMPEGGIO, LORENZO DA (bíboros)
— magyarországi útja, 1524., I. 200.
- CAMPO-FORMIO
— i béke (1797) és egykorú visszhangja. II. 506, 522—523, 529.
- CAMPORI, C.
— Montecuccollról. I. 384.
- CANDALEI ANNA (Anne de Foix, II. Ulászló felesége)
— házassága és annak humanista visszhangja. I. 202, 217 • útja Velencén át Magyarországra, 1502., I. 195.
- CANDEA, R.
— a katolicizmus a dunai román fejedelemségekben. I. 94.
- CANIVEZ, J.
— a ciszterci rendről. I. 61.
- CANOVA
— római szobrász és Napóleon, 1803., II. 533.
- Cantale
— a béke alkalmából, 1806., II. 535.
- CANTERBURY
— i szövetség, 1416., I. 140 • -i udvar, XV. sz. III. 78.
- Cantio de militibus pulchra. III. 88.
- Cantio de Transylvania, 1611., I. 328.
- Cantio flebilis de periculo Tokajensi, 1697., III. 108.
- Cantio Gabrielis Bethlen. I. 331.
- Cantio nova de expugnatione Divin, 1666., III. 105.
- Cantio optima, 1607., I. 319.
- Cantio Petri Berico, ld. Szabatkai Mihály.
- Cantio Tokai, 1697., III. 108.
- Cantus in Zrinji, 1664., I. 383.
- CAPANARIUS
— szövege Szt. Adalbert prágai püspök életéről. I. 30.
- CAPIESINIS, G.
— Nagyszeben viszonyairól, 1526—1536., I. 282.
- CAPISTRANO
— i Szt. János, ld. Kapisztrán.
- Capitolazione della ... Fortezza di Temesvár, 1716., II. 71.
- Capitulation der weiderrühnten Vestung Belgrad, 1717., II. 72.
- CAPLOVIĆ, ld. Csaplovics.
- CAPRARA ALBERT GR. (császári követ)
— konstantinápolyi úti beszámolója, 1682., I. 400.
- CAPUA
— és a magyar kalandozások. I. 41.
- CARACCIOLI, marchese
— *Reisen der Vernunft* (1773) c. írata. II. 199.
- CARAFI, család
— megbízott életírója, ld. Vicus, Joannes.
- CARAFI ANTONI (császári tábornok)
— debreceni zsarolási, 1686., I. 419 • soperjesi vértörvényszéke, 1687., I. 412, 418 • erdélyi beadványa. I. 430 • esztergomi zsarolási. I. 412 • kínzásainak listája. I. 419 • levelezése Dietrichstein herceggel, 1686—1688., I. 419 • nál Gyulai Ferenc követsége, 1685., I. 430.
- CARAFI, CARLO (püspök)
— munkái a német—római birodalomról, 1628., 1637., I. 363.
- CARAFI, DIOMEDE (nápolyi humanista)
— írata Beatrix királynéhoz. I. 169.
- CARAS, ld. Krassó.
- CARBO, LUDOVICUS
— egykorú dialógusa Mátyás királyról. I. 169.
- CARDALHAC, JOANNES DE
— jelentései XI. Gergelyhez, XIV. sz. I. 114.
- CARDAS, GH.
— kiadta Budai-Deleanu eposzát. II. 497.
- CARESINIS, RAPHAEL DE
— kritikaszövege. I. 107.
- CARILLO ALFONZ (jezsuita)
— Báthori Zsigmond melletti tanácsadói szerepe, iratai, 1591—1618., I. 308, 311 • és Mária Krisztina, 1598—1602., I. 308.
- CARLSON
— Svédország történetéről. I. 354.
- CARLSTADT, ld. Károlyváros.
- Carmen anonymi seu sermo, 1799., II. 524.
- Carmen de ... coronae reditu, 1790., II. 348.
- Carmen funebre musae Werschetzensis, 1798., II. 504.
- Carmen invictio heroi ... I. Gyulai, 1814., II. 564.
- CARNIANUS (kalocsai érsek)
— szerepe, XV. sz. III. 73.
- CARO, G.
— I. Henrik adózásáról a magyaroknak, 924—933., I. 40.
- CARO, JACOB
— a Canterbury-i szövetségről. I. 140 • Lengyelország történetéről. I. 22.
- Carolina Resolutio. II. 119.
- megerősítése, 1742., II. 120.
- CAROLINA
— út elkészülte, 1771., II. 197.
- CARON, PIERRE (és mások)
— tört. bibliográfiái. III. 36, 37, 39.
- CARONNI
— erdélyi útleírása II. József idejéből. II. 239.
- CARRARA-család
— és Vergerio. I. 184.
- CARTELLIERI, A.
— a német birodalom külpolitikai helyzetéről, X—XI. sz. I. 71.
- CARTOJAN, NICOLAE
— Varlaam metropolita válaszárol a kálvinista katekizmusra. I. 347.
- CARVAJAL JÁNOS (bíboros)
— magyarországi követségei, XV. sz. I. 165, 176 • nevében Oddi püspök szerepe, 1456., I. 160.
- CASPAR
— Herman v. Salza és a német lovagrend tört. ról. I. 94.
- CASARIS
— írta Savoyai Jenő török győzelmeiről, 1724., II. 73.
- CASSI, GELLIO
— Illyriáról francia uralom alatt, 1806—1814., II. 557 •
— Napóleonról és Ausztria nemzetiségeiről. II. 557.
- CASSOVIA, ld. Kassa.
- Cassovia vetus ac nova, 1732., (Tersztyánszky János). II. 137.
- CASTALDO GYÖRGY (császári vezér)
— erdélyi szerepe (1551); róla irodalom. I. 289—303 •
— és I. Ferdinánd levelezése. I. 301.
- Castigatio libelli, seu respubiica in bona ecclesiasticorum, 1792 (Kenyeres József). II. 337.
- CASTRIOTA GYÖRGY
— török elleni harcrai, XV. sz. I. 163.
- Catalogus librorum prohibitorum, 1765., 1774., II. 211.
- Catastrum locorum ... Hungariae, 1784., II. 253.
- Catalogus catholicorum, 1790., II. 367.
- Catalogus eorum, qui representationem ... non subscripserunt, 1791., (Sztirmay Antal). II. 367.
- Catalogus Sanctorum
— és középkori kódexaink legendái. I. 213.
- CATULLUS
— hatása Callimachus verseire. I. 149 • hatása Csokonaira. II. 608.
- Causa invasionis Bohemiae, 1745., II. 102.
- Causa religionis ... demonstrata, 1790., II. 338.
- CAVANNA, P. N.
— kiadta G. Oddi: *Specchio c. művét*. I. 160.
- Causa Fisc. ... contra verbi divini ministros
— (a pozsonyi törvényszék jegyzőkönyve), 1673—1674., I. 393—394.

- CEDRENUS, GEORGIUS** (bizánci szerző)
— szövege és Skylitzes krónikája. I. 27.
- CEGE**
— i névtelen Panscatantra-fordítása, XVIII. sz. II. 225.
- CEGLÉD**
— fejlődése 1730-ig. II. 51 • küzdelmei az egyházi földesurral. II. 51 • levelezése a török hatóságokkal. I. 246 • és Szegedi Kis István reformátor, XVI. sz. I. 260 • a török korban. I. 247 • a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 458 • -i Dózsa György-beszéd, 1514., I. 190—191 • -i Dózsa-kiáltvány, 1514., I. 207 • -i katolikus egyház története. II. 51 • -i plébánosnak címzett Bessenyei-irat, 1777., II. 221 • -i ref. egyház története, papjai. I. 255, 257 • -i ref. iskolák története. I. 266.
- Celebrium Hungariae urbium ... topographia*, 1702 (Timon Sámuel).
- CELLAMARE** (Giovenazzo Antal) hg. (párizsi spanyol követ)
— kapcsolata II. Rákóczi Ferencel. I. 471—472.
- CELLARIUS KRISTÓF**
— államismereti iskolája. II. 19.
- CERTIS KONRÁD** (bécsi humanista)
— magyarországi vonatkozásai a XVI. század elején. I. 216—218 • iskolája és Taurinus. I. 191.
- CENK**
— i Széchenyi-birtok. II. 319.
- Censura religionario-politica*, 1791 (Vajkovics Imre). II. 363.
- Censura Tentaminis*, 1790 (Kenyeres József). II. 337. III. 123.
- CENTORIO DEGLI HORTENSII, ASCANIO**
— egykorú munkája Erdélyről, 1556., I. 300.
- CERNÁ, M. L.**
— Vajai Pál jegyzeteiről az 1809-i háborúban. II. 555.
- ČERNÝ, B.**
— a cseh-szlovák periodizációs vitáról. III. 55.
- CERVINUS ILLÉS** (dalmát humanista)
— szövege Mátyás haláláról. I. 169.
- CERVITO, Id. Tubero Lajos.**
CESARINI JULIÁN (bíboros, pápai követ)
— szerepe a szegedi béke megtörésében, XV. sz. I. 163—164.
- CÉSY GRÓFJA, Id. Harlay.**
CETTO BENEDIK
— és Pray György őstörténeti vitája. II. 213. III. 121.
- CHABICOVSZKY GYÖRGY**
— méhéseti szakkönyve, 1800., II. 441.
- CHABRIEL, ANGELUS**
— egykorú irata Candalei Anna velencei fogadtatásáról, 1502., I. 195.
- CHALANDON**
— munkája a Komnenos-cászárok történetéről. I. 75.
- CHALKOKONDYLES** (Chalkondyles), **LAONIKOS** (bizánci szerző)
— munkája (XV. sz.) mint a Hunyadiak korának forrása. I. 150—151, 180 • szövegével rokon részeket egy XVI. sz.-i görök krónikában. I. 152 • a XIV. századi török harcokról. I. 109.
- CHALOUPECKY, V.**
— II. Ottókar magyar politikájáról. I. 101 • Pázmány egyeteméről Szlovákiában. II. 210.
- CHALUPKA, A.**
— a breznóbányai ev. egyház történetéről. I. 255.
- CHAMANT, JEAN-JOSEPH**
— festészetének emlékei Szlovákiában, XVIII. sz. II. 233.
- CHAMILLARD** (francia titkár)
— feljegyzései magyarországi tapasztalatairól a Rákóczi-szabadságharc idején, 1704—1705., I. 443.
- CHAMPAGNY** (duc de Cadore; bécsi francia követ)
— levele Tertina Mihályhoz, 1804., II. 533 • külügyminiszeri beszédéről magyar irat, 1809., II. 546.
- CHAMPIER**
humanista könyvszerző, III. 8.
- CHAMPOLLION**
— téves megállapításai a grenoblei tryptichonról. I. 472.
- CHAPTAL, J. A.** (és mások)
— szőlészeti, borászati, stb. szakkönyveinek magyar átdolgozásai, 1805—1816., II. 436, 468.
- CHARLEROI**
— nál (1815) talált Napóleon-iratokról kiadvány, 1816., II. 568.
- CHARLEVILLE**
— telepítése a Bánságban, 1770—1772., II. 162.
- CHARMAZT, RICHARD**
— Ausztria külpolitikájáról a XIX. században. II. 484 • útmutatója az osztrák történetirodalomban. I. 9, III. 34.
- CHARPENTIER**
— a selmeci bányász-értekezleten, 1786., II. 255.
- CHARPENTIER, J. FR.**
— irata a Kupa hajózatává tételéről, 1801., II. 474.
- CHARRIERE, E.**
— Franciaország levantei kapcsolatairól és tárgyalásairól. I. 201, 233—234, 281.
- CHARTIER, ALAIN**
— budai követsége. I. 141.
- CHARTUITS, Id. Hartvik.**
- CHASSIN, CHARLES-LOUIS**
— emlékezete. III. 49 • Hunyadi Jánosról. I. 162.
- CHATEAUNEUF** (konstantinápolyi francia követ)
— és Thököly Imre. I. 400.
- CHÁZÁR ANDRÁS**
— *Analisis opellae* c. válasza a nyelvkérdésben, 1807., II. 489 • *Analisis* c. irata az insurrekcióról. II. 535 • *Commematio* c. irata a halálbüntetésről, 1807., II. 527 • foglalkozás Gömör feliratát a cenzúra ügyében, 1793., II. 403 • *Hungaria semper sua* c. irata, 1785., II. 282 • *A magyar nemzethez*, 1806., II. 489 • mint egy egyházpolitikai választat valószínű szerzője, 1814., II. 576 • munkálata a jogügyi bizottság számára, 1802., II. 527 • pályáirata a magyar nyelvről, 1807., II. 489 • röpirata a roznyói gimnáziumról, 1807., II. 583.
- CHÉLARD, L.**
— XIV. Lajos és II. Rákóczi Ferenc kapcsolatáról. I. 455.
- Chemische Annalen*, 1784—1803., II. 242, 409.
- CHENDI, I.**
— a román sajtó kezdeteiről, 1789—1795., II. 408.
- CHERNEL-család**
— iratai. III. 42.
- CHERNEL DÁVID**
— verse az 1806-i érdemrend-osztáskor. II. 536.
- CHERNEL GYÖRGY**
— juhászata 1819-ben. II. 441.
- CHERNEL KÁLMÁN**
— emlékezete. III. 49 • Kőszeg város történetéről. I. 289, 458, II. 64 • a községi felső- és alsóváros történetéről. I. 60.
- CHERSON**
— nál Cyrill apostol találkozása a magyarokkal. I. 28 • nál II. József és Katalin cárnő találkozása, 1787., II. 296.
- CHÉRUÉL**
— Mazarin bíboros leveleiről. I. 343 • a rajnai ligáról, iratokkal az 1664-i háborúhoz. I. 386.
- CHEVERN FLÓRIS**
— a novaki és zólyomi iratokról. III. 42.
- CHESENE, Id. De Cheane.**
- CHEVALIER, ULYSSE**
— forrás-repertóriuma. III. 38.
- CHIBAI, Id. Csabai.**
- CHIAKOW, GEORGIUS**
— epistolája Báthori István betegségeiről és haláláról, 1587., I. 305.
- CHIARELLI**
— egykorú irata Eger elestéről, 1596., I. 318.
- La Chiesa Trionfante*, 1716., II. 71.
- CHILIAN, H.**
— Cillei Borbáláról. I. 137, 145.
- CHILOLICH JÓZSEF**
— zengi vitalrata a magyar tengerpartról, 1790., II. 392.
- CHIROVICIU, V.**
— az 1599-i erdélyi háborúról. I. 311.
- CHISHULL, EDMUND** (anglikán pap)
— magyarországi és erdélyi utazása, 1702., I. 414.
- CHIRTOACĂ, P.**
— Dózsa Györgyről. I. 208.
- CHLUMECKY, P.**
— morva történeti okmánytára. I. 128 • Zierotin és kora történetéről. I. 314, 368.
- CHMEL, JOSEPH**
— adatai Horvátország történetére, 1526—1527., I. 277 • III. Frigyes és fia: Miksa történetéről. I. 154 • iratkiadása a Habsburg-ház történetéhez I. Miksa korából. I. 199 • iratai Mátyás király történetéhez, 1480—1489., I. 172 • kiadta Grünbeck XVI. sz. osztrák szerző szövegét. I. 150 • *Monumenta Habsburgica* c. kiadványa. I. 153 • okiratai Posthumus László, V. Albert hg.

- és Zeigmond hg. történetéhez, 1443—1475., I. 153 ●
okmányai Albert király történetéhez. I. 115 ● okmányai
Ausztria és Stájerország történetéhez, 1245—1800.,
I. 93 ● az osztrák katolikus egyházzal II. Lípót alatt.
II. 351 ● regestái és iratkiadása III. Frigyes történeté-
hez. I. 153, 160.
- CHMIELNICKI, Id. Chmielnicki.**
CHMIELNICKI BOGDAN
— és az ukrán mozgalmak a XVII. században. I. 354.
CHOBOT FERENC
— *A vödei egyházmegye történeti névtára*. I. 62, II. 114.
CHOISY, J. B.
— Genf és Magyarország történeti kapcsolatairól. I.
251.
CHONIATES, Id. Akominatos.
CHOQUE, PIERRE (de Bretagne)
— jelentése Candalei Anna útjáról, 1502., I. 195, 217.
CHORREO, VICTOR DE, Id. Sinay Miklós.
CHORÉNYI J.
— illavai okmánytára. I. 13.
CHORNER, ARON
— gyászbeszéde XVI. Lajosról, 1793., II. 504.
CHRODEGANG, SZT.
— regulái és a magyarországi káptalanok. I. 63.
Chronica Anglorum uncta et nixa cum cronicis Polonorum,
Id. magyar-lengyel krónika.
Chronica von An und Abgang aller Welt wesen, 1531., I.
192.
Chronicon Aulae Regiae, Id. königssaali feljegyzések.
Chronicon Dubnicense, Id. Dubnicai krónika.
Chronicon Fuchsis-Lupino-Oltardinum, XVII. sz. I. 324.
Chronicon Monacense, Id. Müncheni krónika.
Chronicon Petrum Vinobonense, Id. Bécsi képes krónika.
Chronicon rhythmicum Austriacum, I. 90.
Chronicon Salisburgense
— XV. sz.-i magyar vonatkozásai. I. 150.
Chronik der österreichischen Literatur. I. 409.
CHROUST
— Rudolf uralkodásának végéről és II. Mátyás kezdeté-
ről. I. 365.
CHRUSIUS, CHRISTIAN
— postai útmutatója Magyarországról, 1802., II. 478.
CHVOLSON
— *Izvestija c. műve arab-perzsa forrásaink értékelésé-
ről*. I. 25.
CICERO
— átdolgozások Kazinczy Ferenctől. II. 602.
CIESZKOWSKI, A.
— iratkiadása I. Ulászló korára. I. 160.
CIKADOR
— i apátság története. I. 63.
CILLEI-család
— eredete és oligarcha-szerepe, XIV—XV. sz. I. 108,
137 ● Garai-liga, XV. sz. I. 137 ● és a Hunyadiak
konfliktusa. I. 167.
CILLEI BORBÁLA (Zsigmond király 2. felesége)
— házassága; életrajza. I. 137 ● (özevegként) lengyel
tervei, elzáratása. I. 145.
CILLEI ULRIK (V. László nagybátyja)
— és Beheim Mihály. I. 149 ● és Hunyadi János kon-
fliktusa. I. 165 ● és V. László. I. 165 ● megöletése.
I. 149, 165 ● özevegének sorsa. I. 160.
CILLEI-krónika
— magyar vonatkozásai. XV. sz. I. 160.
CIMOTTY STEINBERG, L. J. RITTER V.
— kézirata Fiume történetéről. II. 197.
CINICK, J.
— Maulbertsch és Chamant barokk freskóiról. II. 238.
CINCINNATUS
— és Mercy tábornok párhuzamba állítása Griselini
munkájában. II. 76.
CIOBANU, V.
— az erdélyi románság statisztikájáról, 1760—1762.,
II. 38, 204 ● és Dragomir, S.
— adatai a Supplex Libellus idejéből, 1701—
1792., II. 378.
CIOCAN, RODICA
— Báthori István román vonatkozásairól. I. 310.
CIOBANESCU, ALEXANDRU
— Kares Péter vajda és V. Károly keleti politikájá-
ról. I. 282 ● Vitéz Mihályról és a spanyol politikáról.
I. 311.
CIOBANESCU, H.
— Budai-Deleanu történeti munkáiról. II. 497.
CIFARIU, TIMOTHEUS
— *Arhivu pentru filologia si istoria c. kiadványa.*
- I. 434 ● adatai a román unitus egyház történetéhez.
II. 122.
CIRBESZ JÓNÁS ANDRÁS
— leírása a Kárpátok hegyeiről, 1782., II. 235.
*Circulare benignae resolutionis ... tolerantiam ... concer-
nens*, 1781., II. 271.
CITTEAUX
— i nagykáptalan és Magyarország, XIV. sz. III. 70.
CITUHANDU, GHEORGHE
— a görög kereskedőkről Arad vidékén. II. 60 ● tanul-
mányai az Arad vidéki román népesség történetéről,
XVIII. sz. II. 38.
CLAIR, Id. Micu-Klein.
CLAIBAUT
— levelei gr. Teleki Józsefhez. II. 154.
CLAUDIOPOLIS, Id. Kolozsvár.
CLAPHAM
— a középkori Európa mezőgazdaságáról. I. 77.
CLARKE, EDWARD D.
— utazása Magyarországon, 1816., II. 425.
CLAUSEN
— III. Honorius pápáról. I. 93.
CLAUSER MIHÁLY
— Budai Parmenius Istvánról. III. 95 ● Orczy Ló-
rincről. II. 224 ● Pázmány Péterrel. I. 361 ● a Zrínyiász
sorsáról. I. 379.
CLAUSERUS, C.
— XVI. századi latin fordítása ● Chalkokondylas
szövegéről. I. 151.
CLÉMENT DE HONGRIE (Károly Róbert nővére)
— és X. Lajos francia király házassága. I. 122.
CLEMENTS, SIMON
— angol uticélirása a Dunántúlról, 1715., II. 22.
CLEMENZA Id. Clémence
ÖLES BERNÁT (bíboros)
— mint kancellár I. Ferdinánd titkos tanácsában. I.
283 ● -hoz Andrea da Burgo levelei Magyarországról.
I. 221.
CLISSA
— horvát végvár eleste, 1537., I. 288.
CLOSCA, Id. Kloska.
CLUNY
— i mozgalom és magyarországi hatásának kérdése.
I. 70.
Clupeus veritatis, 1677 (Mazari Kristóf). III. 105.
COBENZL FÜLÖP GR. (alkancellár, majd párizsi követ)
— emlékiratai. II. 235, 506 ● levelezése. II. 242, 352—
353 ● szerepe az osztrák külpolitikában, 1792—1793.,
II. 506.
COBENZL LAJOS GR. (pétevári követ, alkancellár)
— emlékiratai. II. 530 ● levelezése. II. 242 ● menesz-
tése, 1805., II. 540 ● az osztrák császári cím felvételé-
ről, 1804., II. 537 ● és az osztrák diplomácia, 1801—
1805., II. 538.
COBLENTZ
— i francia emigráció, 1789—1793., II. 353.
COCCJUS (Koch) JÁNOS (holland hittudós)
— erdélyi követlő a XVII. sz. végén. I. 431, III. 110 ●
tanítványa: Id. Debrecenti Ember Pál.
Codex Austriacus
— ban I. Lípót rendeletei gyűjteménye, 1704., I. 375.
Codex cambio-mercantil ... *per juridicam deputationem*
(1791) *elaboratus*. II. 394.
Codex Cumanicus. I. 85.
Codex diplomaticus, Id. Fejér György.
Codex diplomaticus Arpadianus continuatus
— (Árpádokori új okmánytár), Id. Wenzel G.
Codex Vinobonensis 751.
— és Szt. István törvényei. I. 52.
COGNAC
— i liga és a magyar diplomácia, 1526., I. 222.
COGO
— Brunoro della Scala és Magyarország. I. 139.
COGONARA, CLAUDIUS (olasz kapitány)
— feljegyzése Eger ostromáról, 1596., I. 318.
COHN, A. és Opel, L.
— a harmincéves háború történeti énekeiről. I. 332.
COHN Hermann von Salza történetéről. I. 94.
COLA DI RIENZO, Id. Rienzo.
COLBERT
— merkantil gazdaságpolitikája Franciaországban. I.
415, II. 57.
COLIGNY-SAVIGNY GR.
— szerepe (a francia segítségnyújtás parancsnokaként)
a szentgotthárdi csatában, és emlékiratai. I. 334.

COLLALTO ANTAL (a bécsi haditanács elnöke)
— levelezése Dietrichstein bitorossal Rudolf idején. I. 315.
Collectanea
— c. országgyűlési iratgyűjtemény, 1790., II. 350.
Collectio Actorum Dietalium, 1722/23., II. 77.
Collectio benignarum normalium resolutionum, 1785—1786., II. 264.
Collectio instrumentorum publicorum, 1757., II. 183.
Collectio ordinationum Josephi II., 1790., II. 297.
Collectio representationum statum et ordinum, 1790., II. 297, 245.
COLLIMITIUS, ld. Transtetter György.
COLLIN, HEINRICH JOSEPH V.
— és osztrák kőre a XIX. század küszöbén. II. 553.
COLLOREDO FERENC GR. (I. Ferenc nevelője majd bizalmasa)
— kormányzati befolyása. II. 485 • menesztése, 1805., II. 540.
COLLOREDO JÓZSEF GR. (salzburgi érsek)
— körlevele magyar fordításban, 1782., II. 273.
COLUCCIO SALUTATI, ld. Salutati.
COMAZZI, GIOVANNI BATTISTA
— írta I. József pozsonyi koronázásáról, 1687., I. 418 • kortörténete I. Lipót uralkodásáról, 1688., I. 375 • munkája az 1687/88-i országgyűlésről. I. 413.
COMENIUS (Komenský) ÁMOS JÁNOS
— adatai, élete, munkái, tanári szerepe Sárospatakon; róla irodalom. I. 353 III. 91, 99, 100 • és Apáczai Csere János. I. 353—354 • tanítványa: ld. Redinger Jakab •
—hoz Schaum levele Erdély bukásáról, 1657., I. 355.
Commentatio brevis de unione protestantium, 1791., II. 371.
Commentatio de promovendo ... commercio, 1790., II. 388.
Commercium litterarum ad rei medicæ incrementum, 1781—1745., II. 25.
Comœdia Balassi Menyhárt drámatásáról, 1569., I. 300, III. 93.
COMPACTOR BÁLINT (kassai nyomdász, könyvkötő)
— működése a XVI. században. I. 372.
Compendium regnorum Slavonicæ ... Transilvanicæ Geographicum, 1777., II. 151.
Compendiosa arithmetica practica, 1775., II. 177.
Complutæ Constitutiones. I. 293.
Componimenti dell'i signori Accademici ... in occasione delle Vitorie, 1717., II. 72.
CONCHA GYÖZÖ
— Az angolok irány politikai irodalmunkban a múlt (XVIII.) század végén. II. 310, 315 • felfogása Mária Terézia uralkodásának értékeléséről. II. 159 • *Hatvan év tudományos mozgalmai*. II. 310 • hozzászólása a pragmatika sanctio kérdéséhez. II. 81 • ism. Polner dolgozatát a pragmatika sanctióról. II. 81 • a kilencvenes évek reformeszméiről. II. 158, 161, 309, 318—319, 381, 514 • a *Vexatio* *ad intellectum* c. röpíráról, 1765., II. 189.
CONCILIA EMIL (ld. Békesi alatt is)
— egyházi írókról. III. 40.
Conclusa ... Deputationis in Contributionali-Commissariatis, 1802., II. 382.
Conclusum seu Resultatum de statutione Tyronum, 1802., II. 382.
Conditiones, sub quibus pecunie ... elocabuntur, 1795., II. 449—450.
CONDURATU, G. C.
— Beheim Mihály költeménye Vlad Drakul vajdáról. I. 149.
CONDORCET
— és Batsányi János. III. 126.
The Conduct and Character of Nicholas Serini, 1664., I. 383.
Conferenz zweyer Minister, 1790., II. 312.
Confessio Rakociana (Habsburg-párti gúnyirat), 1644., I. 341.
Confœderatio rebellium Hungarorum, 1672., I. 393.
CONIGLIONE, M. A.
— a szicíliai Domonkos-rendi tartomány történetéről. I. 167.
CONNERTH JÁNOS
— a székelyek alkotmányának történetéről, 1562—1691., I. 297.
CONNERTH, CH.
— a székelyföldi és királyföldi székek szervezetéről a XV. sz. végéig. I. 81.
CONRAD V. HEYDENDORF, MICHAEL, ld. Heydendorf.
CONRAD, PAUL LUDWIG
— a ruszti bortermésről, 1819., II. 436.

CONSENTIUS, E.
— J. Dietz brandenburgi udvari felszerről. I. 406.
Conspiculus regiminis formæ regnorum Angliæ et Hungariæ, 1790 (gr. Török Lajos). II. 315.
Conspiratio Kendiana, 1610., I. 328.
CONSTANTINUS, ld. Konstantinos.
CONSTANTIUS FANENSIS
— verse Mátyás királyról. I. 169.
Constitutio criminalis Theresiana, 1769., I. 194.
Constitutio de Cumanis
— IV. László idejében, XIII. sz. I. 91.
Constitutiones Compilatæ ... Transylvaniæ, 1654—1669., I. 429.
CONSUL ISTVÁN
— horvátországi prot. prédikátori szerepe, XVI. sz. I. 254.
CONTARINI (Veleence bécsi követe)
— Gritti ügyéről, 1534—1536., I. 282.
CONTARINI (Veleence bécsi követe)
— jelentése a XVII. század első feléből. I. 366.
CONTARINI, C.
— a török elleni visszafoglaló háború történetéről, 1688—1690., I. 407.
CONTI HG.
— Érsekújvár ostrománál, 1685., I. 410.
Continuatio Corporis juris ... rerum metallicarum, 1703., I. 422.
Continuatio Vindobonensis
— magyar vonatkozásai, 1266—1302., I. 90.
Continuazione de Ragguagli della ... Battaglia, 1716., II. 71.
A Conventualis Minorita szerzet ... leírása, 1818., II. 116—117.
Conversation du Bouffon du Grand Vizir, 1684., I. 400.
Conversio Bajuvariorum (IX. századi forrás). I. 28, 38.
Copeibuch
— szövegének (Bécs) XV. századi magyar vonatkozásai. I. 150.
Copia cines Particular-Schreibens, 1717., II. 72.
CORBIA, T. I.
— szerepe a XVIII. századi román irodalomban. II. 229—230.
CORDATO, STEPHANUS
— német leírása Magyarországról, 1717., II. 21.
CORDATUS KONRÁD
— mint budai tanár és protestáns vitairata, XVI. sz. I. 220, III. 82.
CORDIER, H.
— tanulmányai a keleti történelem és földrajz köréből. I. 96.
CORDIGNANO
— vára és a magyar kalandozók. I. 41.
CORFUS, LIE
— Vitéz Mihály lengyel vonatkozásairól. I. 311.
CORMAILLON (francia tisz)z
— jelentése Buda ostromáról, 1686., I. 410.
CORNARO FRIGYES (velencei követ)
— jelentése Buda visszafoglalásának idejéből. I. 404.
CORNILLE
— szövegének átdolgozása Teleki Ádám szomorújátékában. II. 223.
CORNELI JOHANNES, ld. Kornéli János.
CORNELIUS, F.
— kiadta Monaci Lőrinc krónikáját, 1758., I. 108.
CORNELIUS NEPOS
— átdolgozása Dugonicsnál. II. 304.
CORNIDES DANIEL
— adatai, munkái; róla irodalom. II. 214 • Anonymusról, 1802., I. 44, II. 214 • könyvtárának jegyzéke, 1792., II. 213 • az ősmagyar vallásról, 1791., I. 38 • XI. századi királyaink genealógiájáról, 1778., I. 57.
CORNIOVA, I.
— Hassenstein Bohuszlávról. I. 217.
Corona regni Hungariæ admirabilis, 1712., II. 66.
CÖROVIC, VLADIMIR
— a XVIII. századi szerb költészetéről. II. 230.
Corpus Iuris Hungarici
— a CIH kiadásában. I. 3, 192, 197, 232, II. 68, 80, 81, 83 • keletkezése, forrásai, XVI. sz. I. 232 • kiadásai a XVIII. században. II. 90 • történetéhez adalék. I. 192.
Corpus statutorum ... municipalium, ld. Kolozsváry S.—Óváry K.
CORTESE, ALESSANDRO
— humanista költeménye Mátyás királyhoz. I. 169.

- CORTI, E. C.
— Rotschild-ház felemelkedéséről, 1770—1830., II. 561.
- CORVARIUS, GREGORIUS
— bázei beszéde Zsigmondhoz. I. 115.
- CORVEY
— i apát, Widukind, X. sz. I. 29 • -i Ruotger, ld. Ruotger.
- CORVIN JÁNOS (Mátyás király fia)
— élete, szerepe, félrelátása, XV. sz. I. 173, 201 • házasságára vonatkozó iratok. I. 171—172 • özvegyének házassága Brandenburgi Györggyel. I. 205 • szerződése a Fuggerekkal. I. 210 • trónutódlásának kérdésére iratok. I. 171 • utódlása és az 1485-i nádori cikkelyek. I. 174 • -nak ajánlja munkáját Galeotto. I. 166 • -ról olasz humanista szerzők. I. 168—169.
- CORVIN MÁTYÁS, ld. Mátyás király.
- CORVINUS
— antik római családtól a Hunyadiak származtatása. I. 148.
- CORWEY, ld. Corvey.
- COSMAS (prágai dékán)
— XII. századi cseh krónikája. I. 48, III. 61.
- COSTIL, P.
— Dudich Andrásról. I. 269.
- COTHMANN ANTAL BR.
— jelentése a bácsvidéki puszták telepítéséről, 1763., II. 161.
- COTOREA, ld. Kotore Gerontinus.
- COTTA
— féle kiadvállalat pályázata a magyar nyelvről, 1808., II. 490.
- COTTA MÁRTON (spanyol mester)
— házat kap Mátyás királytól. I. 183.
- COTTINEAU, L. H.
— helytörténeti repertórium a apátságokról. I. 63, III. 30.
- COUCY, E. DE
— hírei a nikápolyi csatáról Froissart szövegében. I. 109.
- COXE
— az ausztriai ház történetéről. II. 86, 99.
- COYER (abbé)
— Sobieski János történetéről, 1761., I. 432.
- CRACIUN, ANDREI
— 150 év Horia halála óta. II. 290.
- CRACIUN, IOACHIM
— Baba Novac, Vitéz Mihály generálisa. I. 311 • Erdély országgyűléseiről Vitéz Mihály idején. I. 311—312 • erdélyi könyvészete. III. 35 • az 1437-i parasztfelkelésről. I. 143 • Pellérdi iratról. I. 306 • Szamosközy román vonatkozásairól. I. 228.
- CRAIG
— angol fordítása Bauhofer prot. egyháztörténetéről. I. 249.
- CRAVEN, ELIZABETH
— úti levelei Magyarországról, 1786., II. 238.
- CREDENER, F. A.
— erdélyi könyvészete. III. 27.
- CREDULUS
— és Balassi Bálint III. 90.
- CRELL, D. LORENZ
— természettudományi lapja, 1785—1794., II. 242.
- CREMONA
— i püspök: Liutprand, X. sz. I. 29.
- CRISAN, ld. Krisán.
- CRISTE, O.
— adaléka a rastatti követgyilkosság kérdéséhez. II. 530 • Ausztria belépéséről a koalícióba 1813-ban. II. 567 • II. József török háborújáról. II. 296 • Károly főhg. történetéről, leveleiről. II. 486, 531 • osztrák csapatok felvonulásáról Porosz- és Lengyelország ellen, 1789., II. 301 • és Hoen, M. v., és mások.
— Ausztria harcáról I. Ferenc korában. II. 553, 567.
- CROATIA, ld. Horvátország.
- CROISSY (Antoine Fouquet de Marsilly), francia küldött Erdélyben
— és az erdélyi-francia szerződés, 1645., I. 344.
- CROMWELL OLIVÉR
— és Erdély. I. 354 • és II. Rákóczi Gy. levelezése. I. 351.
- CRONEBERG, GEORG FRIEDRICH
— irata az indigókészítésről, 1798., II. 466 • útjegyzetel Peredről, 1804., II. 421.
- CROUY-család I. 14.
- CRUDY DÁNIEL (pozsonyi ev. lelkész)
— valláspolitikai iratai, 1791., II. 334, III. 123.
- CUERS, H.
— Brandenburgi Györggyről. I. 220.
- CUCUUI, VIRGIL
— Horia, Kioska és Krisán haláláról. II. 290.
- CUBEN, E. W.
— kiadta J. J. Rusdorf XVII. századi emlékiratait, 1789., I. 332.
- CULICI, ALEXANDRU
— az 1595-i havasalföldi hadjáratról. I. 311 • a Vitéz Mihály elleni háborúról, 1600., I. 312.
- CULTRU, PROSPER
— Benyovszky Móricról. II. 155.
- ČUPIČ, NIKOLA
— emlékére alapított szerb évkönyv adatai. II. 125.
- CURIPESCHITZ, BENEDICTUS
— leírása I. Ferdinánd törökországi követségének útjáról, 1531., I. 276.
- CUSPINIANUS (Spießheimer) JÁNOS (I. MIKSA humanista diplomatája)
— írásai, beszéde. I. 195, III. 90 • követsége Magyarországon, 1519., I. 195 • naplója a magyar politikáról, 1519., I. 220 • szerepe a bécsi humanisták sorában. I. 216, 218 • -hoz került Corvinák. I. 218.
- CUSIN, F.
— Itália keleti határvidékéről az európai politikában. XIV—XV. sz. I. 165.
- CUTOLO, A.
— Durazzói Lászlóról. I. 137.
- CUVAJ, A.
— a krajnai szlovén és horvát iskolák történetéről. II. 128.
- CYBELEIUS, VALENTINUS, ld. Hagymási Bálint
- CYGNABEUS
— adalékai az észak-európai történethez (a Rákóczi-szabadságharcához). I. 443, 461.
- CYPRIAN
— irata (a pápaságról) cseh fordításban, 1745., II. 112.
- CYRILL (szlav apóstol, IX. sz.)
— legendája, irodalma, magyar vonatkozásai. I. 28, III. 59.
- CZACH, A. GILBERT
— római regesztá, XV. sz. I. 171, III. 80 • II. Ulászló és Beatrix házasságáról. I. 202.
- CZAKÓ E.
— Kolozsvári Márton és György művészetéről. I. 134.
- CZAKÓ ELEMÉR és Iványi B., Gárdonyi A.
— A kir. magyar egyetemi nyomda története, 1577—1927., I. 265, II. 135.
- CZAKÓ GYULA
— a balatonkenesesi ref. egyház történetéről. I. 255 • Méliusz Juhász Péterrel. I. 262.
- CZAPÁRY LÁSZLÓ
— Anyos és Virág hazafiságáról. II. 302 • iskoladramákról. II. 227 • Szekér Joachimról. II. 595.
- CZARNIKOWI JÁNOS
— lengyel krónikája (XIV. sz.) és róla irodalom. I. 108, 120.
- CZATOK SIMON (erdélyi szász szerző)
— *Ephemeris* c. kortörténeti szövege, 1590—1602., I. 306.
- CZEBE GYULA
— bizánci szövegek X. sz.-i magyar vonatkozásairól. I. 26 • görög kereskedők nyugtáiról Bornemisza Anna naplóiban. I. 425 • a veszprémi öklévelről. I. 54 • Zotikós költeményéről. I. 160.
- CZECH JÁNOS
— Győr középkeri történetéről. III. 69 • III. Henrik magyar hadjáratairól. I. 72.
- CZECHÓK ANTAL (ld. Prónai alatt is)
— Simai Kristófról. II. 228.
- CZECHY LÉNÁRT
— szerepe a török elleni végvári harcokban. I. 235.
- CZEHE
— i levéltár. III. 43.
- CZEHEI VASS, ld. Vass György és László
- CZEGLEDI ISTVÁN (kassai ref. lelkész)
— adatai, beszéde II. Rákóczi Györggyről, irata az ország romlásáról és hitvitái, 1859—1863., I. 349, 396, 425 • leírása Apafi látogatásáról Ahmetnél, 1663., I. 425. • a pozsonyi törvényszék előtt I. 396.
- CZEGLEDY KÁROLY
— a hunok, avarok, besenyők történetéről. III. 57 • a kazárokról. III. 57 • keleten maradt magyar töredékekről. I. 33 • IX. sz.-i történetünkről. I. 33 • a kunok

- eredetéről. III. 67 • Magna Hungariáról. I. 24 • a magyar népről Dél-Oroszországban. I. 33 • népmozgalmakról a steppén. III. 57 • és Hajdu Péter.
— a magyar őstörténet kérdéseiről. III. 56.
— és Harmatta J.
— Ibn Fadláról. III. 56.
- CZEICZEL JÁNOS**
— Batsányi jegyzeteiről. II. 604 • Dayka Gáborról. II. 583, 607 • Kazinczy Ferencről tanulmányai. II. 279, 600—603, 618, 627 • országgyűlési költeményről. 1764., II. 189.
- CZEKE MARIANNE**
— Kazinczy Macbeth-fordításáról. II. 602 • kiadta Brunswick Teréz naplóját. II. 400.
- CZEKELIUS, FRIEDRICH**
— erdélyi szászokról a sziléziai háborúkban, XVIII. sz. II. 104.
- CZEKUS LÁSZLÓ**
— a tállyai ev. egyház történetéről. I. 256.
- CZELDER MÁRTON**
— a kecskeméti ref. egyház történetéről. I. 255.
- CZELDER ORBÁN** (Rákóczi brigádéros)
— szerepe, halála; róla irodalom. I. 457 • zászlóinak felszentelése. I. 438—439.
- CZEMENTES JÁNOS**, Kolozsvári (ötösmester)
— adatai az arany megmunkálásáról és a pénzverésről, 1530—1586., I. 298.
- CZERNIN, HERMANN, GR.** (törökországi császári követ)
— első követségének (1616—1618) útinaplója. I. 363
— második útjának leírása, 1644., I. 363.
- CZERNY, A.**
— a második parasztfelkelésről Felső-Ausztriában, 1595—1597., I. 316.
- CZIFRA JÁNOS** (huszárhadnagy)
— harcai 1813—1815-ben. II. 567.
- CZIGLER ÁBEL**
— Pyrker János Lászlóról. II. 600.
- CZIKADOR, ID.** Cikádor
- CZILLEI, ID.** Chlei
- CZIMMER KÁROLY**
— az árpádházi királyok apródjairól. I. 60 • a brentai hadjáratról, 899—900., I. 41 • Fekete Iván cárról, XVI. sz. I. 280 • a hódítási csatáról, 1282., I. 102 • Mátyás fekete seregéről. I. 174 • a szegedi veszedelemről, 1551., I. 290 • Késmén vár megvételeiről, 1552., I. 290 • udvari katonákról, XI—XV. sz. I. 60.
- CZINÁR MÓR**
— bővítve kiadta Fuxhoffer monasterológiáját. I. 62 • indexe Fejér *Codex diplomaticus*-ához. I. 11 • nekrológia. III. 49.
- CZINDERY PÁL** (somogyi alispán)
— ellenzéki beszéde, 1796., II. 529.
- CZINKA FERENC** (pesti egyet. tanár)
— egyetemi tanári kineveztetése. II. 583 • gazdasági szakkönyveket fordít, 1812—1813., II. 468 • írta a magyar nyelv dícséretéről, 1789., II. 299 • ódája Sándor cárhoz, 1814., II. 564 • *Új holmi* c. írta, 1810., II. 617
— verse a háborús adakozásról, 1796 • II. 520 • versei a magyar nemesi felkeléshez, 1800., II. 525.
- CZIPLE SÁNDOR**
— a máramarosi román püspökség kérdéséről. I. 424, 466, II. 124.
- CZIRÁKY ANTAL MÓZES GR.**
— *Conspectus* c. magyar közjoga. I. 58 • *Disquisitio* c. munkája, 1820., II. 550 • gyászbeszéde II. Lipótról, 1792., II. 358.
- CZIRÁKY F.**
— a magyar katonai büntető és fegyelmi jogról. I. 462.
- CZIRÁKY JÓZSEF GR.**
— szerepe az osztrák örökösödési háborúban. II. 102 • Tóth István eposzában. II. 102, 143.
- CZIRJÁK MIHÁLY** (testőrőr)
— élete, írásai. II. 223.
- CZÖREI ERNŐ**
— Berzeviczy G. vámunios javaslatáról. II. 471 • Beck Füves Kerteskéjéről. III. 89 • Heltai Gáspáról. I. 299 • hozzászólása Ágoston P. könyvéhez. II. 41 • nekrológia. III. 49.
- CZOBOR ALFRÉD** (Id. Czuberka alatt is)
— Czelder Orbánról. I. 457 • Eger váráról, 1710., I. 470 • az 1631-i parasztfelkelésről. I. 371 • a kassai színeszet történetéről. II. 628 • országos levéltár tervéről, 1701., I. 18 • Thököly koráról. III. 108 • és Áldásy A.
— a Nemzeti Múzeum címeres leveleiről. II. 31.
- CZOBOR BÁLINT**
— utasítása majorosának, 1660., I. 377.
- CZOBOR BÉLA**
— egyházi művészetekről, szerelvényekről. I. 67, 70 • az esztergomi bazilikáról. I. 67 • Magyarország középkori várairól. I. 60 • nekrológia. III. 49 • és Szalay Imre.
— *Magyarország Történeti Emlékei*. I. 134.
- CZOBOR ERZSÉBET**
— hez férje: Thurzó György levelei, 1590—1616., I. 364.
- CZOERNIG, KARL**
— az osztrák monarchia etnográfiajáról. II. 32, 36.
- CZÖVEK ISTVÁN**
— Báthori István életéről, 1817., I. 309, II. 594 • II. József császár életéről, 1816., II. 244 • méhész-könyve, 1816., II. 442 • Napóleon-tárgyu fordításai, 1816., II. 566.
- CZUBERKA ALFRÉD** (Id. Czobor alatt is)
— kuruckori fegyverekről. I. 462.
- CZUCZ ISTVÁN**
— verse a bihari nemességhez, 1790., II. 349 • verse a hevesi bandériumhoz, 1790., II. 349.
- CZUCZ LAJOS**
— a szávali ref. egyház történetéről. I. 256.
- CZUCZINSKY, A.**
— iratkölés az 1585-i lengyel országgyűlésről. I. 307.
- CZUDAR-CSALÁD**
— felemelkedése a XIV. században. I. 116.
- CZVITTINGER DÁVID**
— adatai; róla irodalom. II. 138 III. 119 • *Specimen* c. tudománytörténeti műve. I. 10, II. 138 III. 8, 40 • hatása és követői. II. 137, 216.
- CS. I.**
— Martinovicsről. II. 515.
- CS. SZABÓ, ID.** Szabó
- CSABA**
— mondáról irodalom. I. 38—39.
- CSABA J.**
— a piaristákról Zemplénben, 1727—1940., II. 131.
- CSABA JENŐ**
— Gr. Batthyány Alajosról. II. 316.
- CSABAI I.**
— Kemény János fejedelem irodalmi munkásságáról. I. 348.
- CSABAI ISTVÁN**
— *A végvári magyarság és kultúrája*. I. 235.
- CSABAI (Chlaba) MÁTYÁS**
— egykorú költeménye Eger ostromáról, 1552., I. 274.
- CSAHINÉ KÁROLY**
— *Pest-Buda irodalmi élete*, 1780—1830., II. 620.
- CSAJÁGHY KÁROLY**
— Klimó György pécsi püspökről. II. 201.
- CSÁK ALAJOS**
— Kelemen Didákról. II. 109.
- CSÁK MÁTÉ**
— adatai, irodalma. I. 116 III. 70 • állítólagos hermája. I. 135 • náadorsága. I. 100 • és az oligarchák III. András idején. I. 102 • szövetségeseinek leverése. I. 116.
- CSÁKA KÁROLY**
— a középsikolák 1776-i szervezéséről és fejlődéséről. II. 208.
- CSÁKBERÉNY**
— i ref. egyház története. I. 255.
- CSÁKI LÁSZLÓ** (erdélyi vajda)
— megöletti a parasztok követelt, 1437., I. 144.
- CSÁKI MIKLÓS**
— és Garai kiegészítése, 1403., I. 137.
- CSÁKI, M. és Deutsch, Fr.**
— Brunkenthal Sámuelről. II. 160.
- CSÁKI, K.**
— Honterus német nyelvű iratairól. I. 260.
- CSÁKTONYNA**
— i utazók: Id. Bronyevszkij (XIX. sz.), Tollus Jakab (XVII. sz.) • i Zrinyi-kastély. I. 383.
- CSÁKVAR**
— i ref. egyház története. I. 255.
- CSÁKY (GR.)-CSALÁD**
— levéltára. I. 14, 347, 452, III. 42, 43.
- CSÁKY BENEDEK**
— végrendelete, 1490., III. 79.
- CSÁKY IMRE GR.** (kalocsai érsek, XVIII. sz.)
— beszéde a pragmatica sanctio elfogadásakor, 1728., II. 83 • életrajza, irodalma. II. 68, 83, 114, 115 • mint bizottsági elnök, 1722., II. 79 • -hez Pálffy János levele. I. 457 • -ról egykorú irat, 1788., II. 109.

CSÁKY ISTVÁN GR.
— életére adatok, 1570—1605., I. 311, 322 • felesége : Wesselényi Anna élete, levelezése. I. 341.

CSÁKY ISTVÁN GR.
— életére adatok, 1603—1662., I. 342 • levelei Esterházy Miklóshoz, 1631—1645., I. 365 • levelezése Barcsay Akossal, 1659—1660., I. 361 • mint Brandenburgi Katalin bizalmasa. I. 342.

CSÁKY ISTVÁN GR.
— könyvtára a XVIII. század második felében. II. 212.

CSÁKY LÁSZLÓ
— levelei Esterházy Miklóshoz. I. 365.

CSÁKY MÁNÓ GR. (szepesi főispán)
— beszédei, 1790, 1814, 1815., II. 346, 563, 565.

CSALLÁNY DEZSŐ
— az avar leletekről. III. 58.

CSALLNER, EMIL
— erdélyi fejedelmek iratairól a beszercei káptalan levéltárában. I. 293 • erdélyi szász településekről. I. 84.

Csallóköző
— leírása Béli Mátyás művében. II. 19.
— 1784-ből. II. 238 • 1821-ből. II. 419 • Scheiger útleírásában, 1823., II. 428.
— településtörténetének vázlata. I. 81 • -i juhászok céhszabályai, 1725., II. 44 • -i halászat története. II. 44 • mátyusföldi ref. egyházkerület keletkezése. I. 254.

Csalog József
— a honfoglalók hitvilágáról. III. 60.

Csánán
— falu, 1628. I. 336 • monda. I. 51 • nemzetség. I. 69. III. 65 • vezér. III. 65.

Csánán
— megye közállapota a török uralom után. I. 419, II. 77.
— nemzetiségi és gazdasági viszonyai, XVIII. sz. II. 50 • a parasztháborúk idején, 1514., I. 208 • története. I. 80, 302, II. 50 • -i főispán: br. Forray András. II. 429 • -i földesúri telepítések, XVIII. sz. II. 50 • -i mezőhegyi ménés, XIX. sz. II. 439.
— i bég telepítési kísérlete. I. 248 • -i egyházmegye. adatára. I. 16.
— i irodalma. II. 115 • története. I. 62, 421, II. 115 • -i plébániák története. I. 421.
— i német települések és nyelvjárásuk. II. 34 • -i püspökök, ld. Szt. Gellért (XI. sz.), Kéry János (XVII. sz.), Verancsics Faustus (XVI. sz.) • -i püspöki megye birtokviszonyai. I. 62 • -i püspökség története. I. 62, 248 • -i ref. egyház története. I. 255 • -i székeskáptalan a középkorban. I. 62.

Csánádi Demeter
— históriás éneke János Zsigmondról, 1571., I. 299, III. 88.

Csánádi István, ld. Wespriemi

Csánádi L.
— Telekessy István egri püspökről. I. 457.

Csánálósi, ld. Ravazdy

Csánky Dénes
— szepeshelyi táblaképfestészetről, XV—XVI. sz. I. 135, 186.

Csánki Dezső
— Ajnárdiokról. I. 100 • *Árpád vezér, Mátyás király*. I. 172 • Békefi Remigről. III. 49 • emlékezete. III. 49 • Fejérváryokról, Karácsonyiról. III. 49, 50 • harminchat pecsétese oklevélről, 1511., I. 198 • Hunyad megyéről s Hunyadiakról. I. 162 • *Kéza*. I. 87 • Körös megyéről, XV. sz. I. 154 • Kuncz Ispán budai majorjáról. I. 155 • a magyar kereskedelemről. XIV. sz. I. 129 • Magyarország történeti földrajzáról a Hunyadiak korában. I. 80, 123—124, 154 • magyarországi bencés inventáriummól, 1508., I. 211 • Mármaros románjáról, XV. sz. I. 124, 154 • Mátyás királyról. I. 156, 172—173, 186 • Nagy Gyuláról, III. 52 oklevélközlése a Hunyadi-korból. I. 157 • Óvári Lipótról. III. 51 • Szabács megvételeiről. I. 176 • Szabó Károlyról, Szilágyi Sándorról. III. 52 • szerk.: *Árpád és az Árpádok*. I. 37, 57 III. 24 • Teleki Gézárd, Thallóczy Lajosról, Tagányi Károlyról. III. 52 • és Relković N.
— Ujbánya levéltáráról, történetéről. I. 14, 245.

Csánky Mária
— a szepesi és sárosi táblaképfestészetről. I. 135, 186.

Csányi János, ld. Tschány

Csányi Károly
— az Árpád-kori építészetéről. III. 65 • a magyar keramika történetéről. III. 124.

Csaplár Benedek
— Horányi Elek tervezetéről, 1779., II. 219 • körmöc-

bányai jelentése. III. 42 • nekrológja. III. 49 • Révai Miklósról. II. 209, 225, 239, 357 • Simai Kristófról. II. 228.

Csáplóvics János
— *Arany-Idő Bányász-tekintetben*, 1819, 1821., II. 419 • Bereg megyéről, 1822., II. 417 • a céhbéli régiségekről, 1823., II. 55 • etnográfiai munkái, 1817—1837., II. 413—414 • etnográfiai szövegei Bikessy ill. Jaschke könyvéhez, 1820, 1822., II. 415—416 • *Gemälde von Ungern* c. munkája, 1829., II. 413, 434, 446, 464 • Gömör megyéről, 1812., II. 417 • a komáromi hajóbiztosításról, 1820., II. 476 • a magyar dohányról, 1822., II. 435 • a magyarországi lapokról, 1821., II. 401 • a magyarországi patikákról, 1822., II. 598 • a méh-tartásról, II. 441 • Pest városról, 1821., II. 479 • szerepe szlovák nemzetiségi szempontból. II. 495 • *Topografisch-Statistisches Archiv* (= TSA) c. gyűjteménye, 1821., II. 10, 416 • válasza Antal M. bírálatára, 1822., II. 414.

Csápfő Antonin
— *Kisfaludy Sándor és Horatius*. II. 612.

Csápfő József (debreceni orvos)
— élete (1734—1799) és munkái. II. 217.

Csápfő Vilmos
— Győry Péterről. I. 157 • az insurrectiohoz adaléka, XVIII. sz. II. 105.

Csápodai Csaba
— *Állam és társadalom*, XVIII. sz. II. 27 • az állam-tanácsról II. József alatt. II. 259 • Bars verekedési járásának etnikumáról. II. 37 • egyháztörténeti bibliográfiája. III. 30 • Esterházy Miklós nádorról. I. 359 • az Esterházyak alsólendvai uradalmáról, XVIII. sz. II. 46 • az 1784-i vámtarifáról. II. 259 • *A falu élete*, XVIII. sz. II. 49 • indexe Gombos *Catalogus*-ához. I. 3, 45 • ism. Nádor J. Tessedik-könyvét. II. 250 • *Két világ határán*. II. 210 • könyvtarmentésük megosztásáról, XVIII. sz. II. 134 • *A magyar barokk*. II. 27 • *Szabadosok (libertini)*, 1514—1848., I. 239, II. 48 • Szt. Istvánról az irodalomban. II. 134, III. 24 • XVI. sz.-i szerelmes versről. III. 89 • válasza Ila B. bírálatára. II. 37 • a vámtár megzsinatolásáról Erdély felé, 1784., II. 259 • Zrínyi Miklósról. II. 103.

Csápodiné, ld. Gárdonyi Klára

Csápodai Lajos (jezsuita)
— apologetikus iratai, 1769—1772., II. 199, 268 • válasza Bärnkopf iratára, 1792., II. 502.

M. Császar Edit
— a hajduság fejlődéséről. I. 240, 322, II. 322 • *Az alakító művészet*. II. 627.

Császár Elemér
— Anyos Pálról. II. 302 • a Bánk Bánról. II. 623 • Barcsai Ábrahámról. II. 222 • Batsányi Jánosról. II. 604 • Bessenyei Györgyről. II. 219—220 • Csokonairól. II. 608 • a Csizrák-eposzról. II. 102 • a deák iskola költőiről. II. 224 • Dézsi Lajosról. III. 49 • Faldai Ferencről. II. 144 • Kisfaludy Sándorról. II. 589, 611—613 • a középkori vers ritmusáról. I. 214 • Kreskay Imréről. II. 615 • a magyar humorduma kérdéséről, I. 39 • a magyar irodalmi kritika történetéről. II. 603, 621 • a magyar regény történetéről. II. 141, 605, 626 • Miklos Törökországi Leveleiről. I. 442 • a német költészet hatásáról a magyarra. II. 141, 220, 602 • a nyelvújításról, 1815., II. 618 • Orczy Lőrincről. II. 179, 224 • pálos drámák szerzőiről. II. 228 • a pálos-rend feloszlásáról. II. 270 • Szeenci Molnár Albertől. I. 331 • a színikritika fejlődéséről. II. 627 • Tancz Menyhértől. II. 228 • tankönyvbírálatról. XIX. sz. II. 583 • az utolsó nemesi felkelésről az irodalomban. II. 549, 554, 615 • Verseghy Ferencről. II. 617, 597, 605 • és Hajas Béla.
— Batsányi Jánosról. II. 604.
— és Madarász Flóris.
— Verseghy Ferencről. II. 605.
— és Prónai Antal.
— piarista iskoladramákról. II. 228.

Császár Ernő
— a prot. szoltárköltészetéről. I. 270.

Császár Ferenc
— a fiúmel kikötőiről. II. 61 • kiadta Rákóczi discursait. I. 436.

Császár József
— mint lapszerkesztő, 1802— II. 404.

Császár Károly
— Medgyesi Pálról. I. 352.

Császár Károly
— Katona Józsefről. II. 625

CSÁSZÁR MIHÁLY
— feljegyzése a hatvani gyűlésről, 1525., I. 196.

CSÁSZÁR MIHÁLY
— Kézai-fordítása. I. 87 • Mátyás pozsonyi egyeteméről. I. 182 • a magyar művelődésről Bonfini alapján, XV. sz. I. 148 • Rákócziáról Rozsnyón. I. 459 • a török közoktatásról a hódoltságban. I. 248.

CSÁSZÁR PÉTER
— parasztfelkelése, 1631., I. 239, 370—371. III. 82, 102.
Az eszázár ellen való conjuracio, 1655., I. 225.
A császárhoz és magyar országi királyhoz szóló levél, 1793 (Martinovics Ignác). II. 507.

CSATÁRY E.
— a hódmezővásárhelyi ref. gimnáziumról. II. 130.

CSATÁRY FERENC, SÁRKADI
— fordítása XVI. Lajos életéről, 1793., II. 506.

CSÁTHY
— féle debreceni könyvkereskedés története. II. 587.

CSÁTI SZABÓ GYÖRGY
— méhészeti könyve, 1792., II. 441.

CSEIKAI ENDRE
— Ehrlinger Jánosról. II. 585 • Esterházy Pál nádorról. I. 415 • a Magyar Himnuszról. III. 122 • Nádasdy Ferencről. I. 241 • Petz Dániel krónikájáról. II. 401 • Sopron megyei céhekéről. II. 56 • Sopron ostromáról, 1706., I. 462 • soproni cukorgyárról. II. 467.
— diákverselésekről. III. 104 • első magyar színi-előadásról. II. 628 • muzsika történetéről. II. 147 • olvasókabinétekről, nyomdákáról. II. 587 • ötvösökről, XV—XIX. sz. I. 146, 242 • szappangyártókról. II. 468 • üveggyártásról. II. 467.
— Sopronról ismertetője. III. 54 • és Dercsényi Dezső.
— Sopron és környéke műemlékeiről. II. 232, III. 65, 67, 122.

CSEKAUSZKY JÁNOS
— urbáriális kézikönyve, 1802., II. 453.

CSENYI E.
— X. Károly Gusztáv politikájáról. I. 355.

CSENI POGÁNY ADÁM
— prot. valláspolitikai iratai, 1790., II. 333, 337—338.

CSEKSI (Tsetsi) JÁNOS (pataki rektor)
— életére adalékok. II. 131 • sárospataki krónikája, 1709—1709., I. 439 • szónoklata a reformáció emlékére, 1717., II. 108, 111.

CSEKUTKA, C.
— Rákóczi Ferencről. I. 455.

CSEH LÁSZLÓ (tolnai aszpán)
— irata a vallási unióról, 1823., II. 575.

CSEH L.
— angol—holland diplomáciáról a Rákóczi-szabadságharcban. I. 468.

CSEH (Tseh) MÁRTON
— lovaskat orvosló könyve, 1822., II. 439.

CSEH PÉTER, ld. Lévai Cseh

CSEH SZOMBATHY DANIEL
— irata Napóleon házasságára, 1810., II. 552.

**CSEH • emigráció Fehérhegy után. I. 339 • feljegyzés. I. 332, 338—339, 366 • fordítás a zsolnai jogkönyvről. I. 126 • források, krónikák magyar vonatkozásai. I. 45, 48, 50, 90, 106, 167, 190, 197 • humanisták, ld. Dubravius, Hassenstein • humanizmus magyar vonatkozásai. I. 190, 215, 217. III. 81 • huszita mozgalmak, harcok. I. 111, 126, 128, 140—142, 165, 173, 221. III. 73 • kancellária Budán. I. 217 • királyok, ld. János, II. Ottókar, Pfálzi Frigyes, Podjebrád György • közjogi és a Habsburg-birodalom, XVI—XVIII. sz. II. 81 • lengyel viszony, XIV—XV. sz. I. 119—120, 177, III. 70 • és magyar jogtörténeti összeállítás. I. 58 • magyar kereskedelem. I. 123 • magyar kulturális kapcsolatok, XIV—XIX. sz. I. 133, II. 142, 494 • és magyar okleveles gyakorlati kapcsolatai. I. 54 • magyar politikai kapcsolatok, ált. III. 46, 54, 74, 76
— az Arpád-korban. I. 36, 48, 50, 90, 93, 97—98, 101, 116. III. 66 • a XIV—XV. sz.-ban. I. 119—120, 122, 128, 141—142, 154, 165—167, 172—173, 177 • a XV—XVI. sz.-ban. I. 190, 201, 216—217, 220, 317 • Bocskai idején. I. 320, 390 • 1608 körül. I. 367—368 • Bethlen G. korában. I. 332—333, 338—339. III. 97, 99.
— magyar református kapcsolatok. I. 251, 262 • magyar viszony a történetírásban. I. 22, 36 • monda magyar népkönyvben. 1730., II. 143 • morva testvérek. I. 262, 353 • német viszony a középkorban. I. 46, 71 • országgyűlések iratai, XVI. sz. II. 233, 317 • és osztrák kancellária, XVIII. sz. II. 86, 281 • rendek, XVI—**

XVIII. sz. I. 220, 314, 367—368, 390, II. 180 • rendi vezér, ld. Zierotin • szlovák kapcsolatok. I. 141, II. 230, 240, 494 • telepések Magyarországon. I. 83 • történeti bibliográfia. I. 10 III. 25, 35, 76—77, 83 • történetírás. I. 6, 22, 335, III. 73. 122 • török viszony, III. 95 • urak birtokai, XVIII. sz. I. 470 • utraquisták. I. 470 • Vencel, ld. Vencel király • versengés a Babenbergörökségért. I. 90, 93, 97—98 • vonatkozások a magyar történetirodalomban. I. 22, II. 593 • tudós Magyarországon, ld. Comenius.

CSEHORSZÁG

— és Ausztria. I. 90, 93, 97—98, 154, 177, 203, 413, II. 57, 61, 81, 172 • elnyomása Fehérhegy után. I. 339 • és a francia háború, 1809., II. 545 • és a harmincéves háború. I. 326 • és a hétéves háború. II. 184 • keleti politikája, XIII—XIV. sz. I. 116, 120 • és a kelet-európai birodalom kérdése, XV—XVI. sz. I. 201 • kereskedelme, XVIII. sz. II. 57, 61 • kiterjedése a középkorban. I. 48 • és Mátyás király. I. 153, 167, 171—178 • mezőgazdasági története. II. 193 • mint Magyarország leigázásának mintája, 1638., I. 413 • és a német középkori terjeszkedés. I. 46, 71 • Sully terveiben, XVII. sz. III. 101 • és a tatárjárás. I. 89, 97 • története. I. 10, 22, 36, 116, 153, 158, 167, 171—172, 201, II. 193, 593 III. 55, 62, 76 • -ban Kazinczy fogsága. II. 511 • -ban Rákóczi fiatal éveit. I. 460 • -ból Rákóczi-né menekülése. I. 469 • -i bányászati kézikönyve, 1817., II. 459 • -i bányászati, XV. sz. I. 128 • -i császári hadak, 1744., II. 105 • -i ellenreformáció. I. 339 • -i folyóirat, sajtó. II. 157, 409 • -i ipar története. I. 413, II. 58, 172, 193, 259 • -i jobbágys viszonyok. II. 193, 290, 456 • -i kerületi rendszer, XVIII. sz. II. 180 • -i mezőgazdasági iró, ld. K. André • -i regesták a magyar történethez. I. 19, 320, 333 • -i sajtó. II. 157, 409 • -i svéd csapatok, XVII. sz. I. 345 • -i szervita rend. I. 373 • -i utazások. I. 25, II. 23, 152, 425—426, 428—429 • -városok, XIII. sz. I. 101 • -i viszonyok a husziták előtt. III. 60.

CSEKÉKATA

—i jobbágyság levelei, XVII. sz. III. 83.

CSEKEY ISTVÁN

— az 1741. II. tc. történetéről. II. 101 • a magyar trónöröklési jogról. I. 235, 416, II. 78, 81—82 III. 29 • a pragmatika sanctióról. II. 83—84 • Verbőczy alkotmányjogáról. I. 192.

CSEKLÉSZ

— Esterházy-kastély, XVIII. sz. II. 146, 153 • -i tizedszedők utasítása, 1636., I. 370.

CSEKME A.

— a szentgercei ref. egyházzal. I. 256.

CSEKONICS JÓZSEF (tábornok)

— modernizálja a zombolyi uradalmat. II. 448.

CSELOTI LAJOS

— Berezsenyi és Horatius metaforáiról. II. 614.

CSEMEGYI JÓZSEF

— Budapest műemlékeiről. III. 119 • az egeri székes-egyházról. III. 65 • Kassai István művészetéről. I. 186 • a középkori építészeti módszereiről. III. 65 • különböző középkori templomaink építészetről. I. 67, 133—134 • a nagyváradi Szt. László-szoborról. III. 72 • az óbudai királyi várról. I. 67 • tihanyi barlanglakásokról. I. 67.

CSENGER

—i ref. egyház története. I. 255.

CSENGERY ANTAL

— bírálat a Ipolyi mitológiájáról. I. 38 • *Magyar szónokok* (Felsöbükli Nagy Pál). II. 540.

CSENGERY JÁNOS

— Berezsenyi és Horatius viszonyáról. II. 614 • Vergiliusról a magyar költészetben. II. 224.

CSEKÁN (Csépnay) ISTVÁN (= Gy. Cs. I.)

— könyveinek jegyzéke, 1790—1802., II. 589 • magyar fordításai Trenk szövegeiről, 1790., II. 328, 330.

CSEPSÁNYI GÁBOR

— verse a campo-formioi békéről, 1798., II. 523.

CSEPELSZIGET

— Béi Mátyás művében. II. 19.

CSEPEL

—i ásatások. III. 60 • -i plébános: J. U. Schmidt, 1793., II. 504.

CSEPLŐ PÉTER

— a nagyváradi kat. főgimnázium történetéről. II. 131.

CSEPREG

—i ev. egyház története. I. 255 III. 88 • -i ev. lelkész, ld. Lethenyi István (XVII. sz.) • -i hívta, 1591., I. 264, • -i iskola: Balásfi Tamás vitairata, 1616.

I. 361 •-i mesterség: Pázmány Péter munkája.
 I. 360 •-i szabócéhről adatok, 1672., I. 422.
CSEPREGHY MIHÁLY (somogyi követ)
 — iratai az 1764-i országgyűlésről. II. 186.
CSEPREGHY-KÖDEX
 — a Bécsi Képes Krónika családjában. I. 43.
CSEPREGHY K.
 — az ónodi trónfosztásról. I. 466.
CSEREI ELEK
 — mint az *Erdélyi Magyar Hírvető* szerkesztője, 1790., II. 339.
CSEREY FARKAS
 — szerepe az 1817-i erdélyi éhínségkor. II. 444.
CSEREI GYÖRGY
 — diáriuma 1766-ig. II. 17, 148.
CSEREY ILONA
 — és br. Wesselényi M. vallási küzdelmei. II. 204, 277.
CSEREY LÖRINC
 — beszéde az egyetem budai megnyitásakor, 1777., II. 210.
CSEREI MIHÁLY (1668–1756)
 — adatai, munkái; róla irodalom. I. 427 III. 112
 — becsülése az erdélyi kincstári javakról, 1701., I. 433—
 434 • értékelése Károlyi Sándorról. I. 470 • fia: ld.
 Cserel György • följegyzései a zsilóicstáról. I. 467–468
 • *Históriája* (1712-ig). I. 427, 441, II. 16, III. 112 •
 iratai, jegyzőkönyvei, naplója. II. 16–17 • megjegyzé-
 sei Apór Péter *Metamorphosis*-ához. I. 427, II. 17 • ver-
 selei. II. 142.
CSERÉP JÓZSEF
 — a Zrínyiaszról. III. 104.
CSEMER L.
 — az erdélyi parasztságról, XVI. sz. I. 297 • a székely
 birtokjogról. I. 297.
CSEMERNYÉS SÁNDOR
 — *A Párisi Sas*hoz c. verse, 1816., II. 566.
CSENGHÉZ FERENC
 — javaslata a papirpénz ügyében, 1811., II. 558 •
 munkája a dunántúli kir. tábla történetéről, 1724–1824.,
 II. 89 • tanulmányai gyűjteménye, 1846., II. 558.
CSENGŐ
 — I. görög katolikus pap: Monorai János, XVIII. sz.
 II. 290.
CSENGŐ BALINT, ld. Kocsi Csörgő
CSEHÁLMY ISTVÁN
 — a győri ev. egyház történetéről. I. 255.
CSEHÁLMY J.
 — a debreceni piarista gimnáziumról. II. 129.
CSEHÁLOM
 — I. ütközet, 1070. III. 66.
CSEI PÉTER
 — *A község* c. irata a nemességhez, 1811., II.
 462.
„CSERKUTI”
 — Pécs erdészetének múltjáról. II. 44 • Pécs ügyéről
 az 1790-i diétán. II. 371.
CSENA JÁNOS, ld. Udvardi Cserna
CSENNABÁNYA
 — I. vashámor kezelési utasítása, 1710., I. 431.
CSENNÁK BÉLA
 — a nagyváradi ref. egyház történetéről. I. 256.
CSENNÁNSZKY SÁMUEL
 — jözeffistina valláspolitikai irata, 1790., II. 331, 336.
CSENNATONI
 — kézdívasárhelyi naplója az Apafi-korból. I. 432.
CSENNATONI GYULA
 — az erdélyi szász oktatásügyről a reformáció előtt.
 I. 211 • a magyar ódaköltés történetéről. II. 603, 614.
CSENE TIBOR
 — Zrínyi katonai munkáiról. III. 103.
CSENEKHEGY
 — I. bazilita kolostor, XVIII. sz. II. 124.
CSENEL GYÖRGY
 — mint Erdély lengyelországi követe, 1634., I. 343.
CSENI IVÁN, ld. Fekete Iván
CSENOVICS ARZÉN (pátriárka)
 — és a bécsi udvar. III. 109.
CSENY J.
 — kiadta Schreiber Mihály országgyűlési naplóját,
 1606., I. 319 • Korpona városának ismertetése. I. 322.
CSESZNEK
 — I. vár alaprajza. III. 91.
CSETE A.
 — a Szt. György fejedelméről. I. 135.
CSETE ISTVÁN (soproni jezsuita)
 — Prédikációi, 1754., II. 110.

CSETNEK
 — leírása, 1799., II. 419.
CSETRI K.
 — Bácska lakosságának fejlődéséről. II. 162.
CSETSÉNYI, ld. Svastics Ignác
CSEZMECI JÁNOS, ld. Janus Pannonius
CSEBA MIHÁLY ISTVÁN
 — földrajzi munkái Magyarországról, XVIII. sz. II.
 20.
CSCISVAVÁR
 — I. udvarbírák utasításai, 1636., I. 370.
CSEHA A.
 — Ransanusról. I. 167.
CSIK
 — megye havasainak közös birtoklása, XVII. sz.
 I. 429.
 — — levéltárának adatai a székely kivándorlásról.
 II. 186 • és a székely határőrség kérdése, 1762.,
 II. 185 • I. utazás, 1813., II. 423.
 — szék földje és népe. II. 186.
 — — története. I. 296, II. 530.
 — és Gyergyó főkapitánya, ld. Hidvégi Mikó Ferenc •
 — I. székely krónika. I. 30 • I. tatár betörés, 1661., I. 355
 • I. vashámor szabályzata és utasításai, 1646, 1694.,
 I. 343, 431.
CSIKI ISTVÁN (rk. püspök)
 — levele Pázmáynak Bethlen Gáborról, 1620., I. 338.
CSIKSOMLYÓ
 — I. ferences kolostor Bethlen G. idejében. I. 337 • I.
 ferencesek iskoladrámái. II. 228 • I. nyomtatványok,
 III. 19 • I. passiójátékok a XVIII. században. II. 228
 • I. rk. gimnázium története. II. 129, 228.
CSIKSZENTKIRÁLYI BORS JÁNOS
 — krónikája, 1595–1519., I. 306.
CSIKY GERGELY
 — az angol Bank Bátorról. II. 624.
CSIKY JÁNOS
 — népzenei följegyzésekről, XVI. sz. I. 215 • a régi
 magyar zenéről. III. 90.
CSIKY K.
 — magyar Hármaskönyv-fordítása. I. 192.
CSIKI LÁSZLÓ
 — mezőgazdasági szakoktatásunk fejlődéséről. II. 209.
CSIKY M.
 — a gyulafehérvári rk. főgimnázium történetéről,
 1579–1896., II. 130.
CSILLAGH GYULA
 — Buda visszavételéről, 1686., I. 410 • ism. a bécsi
 akadémia kiadványait. I. 172, 199 • Kovachich levele-
 zéséről. II. 591.
CSILLAG MÓR
 — Balassi Bálintról. III. 89.
CSINOSOS, JOH. NEP. MAX. (tábori káplán)
 — zászlószentelő beszéde, 1814., II. 564.
CSINOS A.
 — az izmaelitákról Magyarországon. I. 85.
CSIPAK LAJOS
 — Horatius hatásáról. II. 605, 614.
CSIPKÉS GYÖRGY, ld. Komáromi Csipkés
CSIZI ISTVÁN (ny. őrnagy)
 — irodalmi szerepe; munkája Budáról, 1763., II. 225
 • verses levelezései. II. 615.
CSIZMADIA ANDOR
 — Győr történetéről tanulmányai. I. 99, 418, II. 64 •
 Hajnóczy Józsefről. III. 123 • Kolozsvár városjogáról,
 XV. sz. I. 158 • a városi jogról, XVIII. sz. II. 64.
CSIZMADIA S.
 — a Dózsa-paraszthabórúrl. I. 203.
CSOBÁN ENDRE
 — Debrecen levéltáráról. I. 13.
 — — történetéről 1693-ig. II. 80.
CSOBÁNC
 — védelme a kurucok által, 1707., I. 469 • I. tisztartó
 utasítása, 1710., I. 420.
CSÓKA K.
 — Esztergom helyrajzáról, XIII. sz. I. 99.
CSÓKA J. LAJOS
 — Bessenyei Györgyről. II. 220 • a clunyi hatás kérdé-
 séről, XI. sz. I. 70 • Erdélyi Lászlóról. III. 49 • az
 iskolaügyi állami szervezésének kezdeteiről, 1760–1791.
 II. 207 • ism. az egyetemi gimnázium tört.-ét. II. 131 •
 Kollár Ádámról. II. 188, 208 • a magyar tud. élet szer-
 vezési kísérleteiről, XVIII. sz. II. 213 • a protestáns
 gályarabságról. III. 106 • a Ratio Educationisról.
 II. 188, 207–208 • Sopron megye egyházi és tanügyi
 viszonyairól, XVIII. sz. II. 114, 127.

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY

— adatai, művei; róla irodalom. II. 607—609, III. 121, 126 • alkalmazkodásának kérdése a reakció idején. II. 599 • a debreceni kollégiumról. II. 582 • kör irodalmi ünnepei. II. 608 • mint csurgói tanár. II. 583 • mint a *Diéta Magyar Múza* szerkesztője, 1796., II. 407 • temetése és Kazinczy. II. 600 • verse a komáromi nemesség felkeléséhez, 1797., II. 521 • verse Kácz Sámuel orvostanárhoz, 1793., II. 358 • -ról Kölcsény bírálata. II. 619.

CSOMA JÓZSEF

— kiadta Losonczy Gyürky István családi följegyzéseit, 1637—1695., I. 412 • a magyar heraldikáról. III. 70.

CSOMOR LAJOS

— a kolozsmonostori apátság birtokairól. I. 63 • a sárospataki kollégiumról, 1724., III. 118.

CSOMORTÁNYI P. GAUDENC

— Martinovics-összeszküvésről. II. 515.

CSONDOR JÁNOS

— Gazdasági számadó c. könyve, 1810., II. 448.

CSONGRÁD

— megye főispánjai. III. 63.
— — helytörténete irodalma. III. 28, 54. • ismertetése leírása, 1817—1822., II. 417 • politikai mozgalmai 1790-ben. II. 347 • története. I. 80, 419, II. 50 • újjászervezése a XVIII. század elején. II. 77
— város bibliográfiája. III. 28.
— — a XVIII. században. II. 50.
— i nagybirtokos, ld. Harruckern br. • i nemesi felkelők üdvözlése, 1809., II. 550 • i uradalom megvétele Károlyi Sándor által. II. 42.

CSONKÁS MIHÁLY

— Balassi Bálintról. III. 90 • Zrínyi Miklósról. III. 103.

CSONTOS J.

— a Mátyás-kori városokról. I. 156.

CSONTOSI JÁNOS

— Abauj megyei jelentése. III. 41 • adalékai a Corvináról. I. 174, 183 • II. András és Gertrud arcképeiről. I. 93 • ausztriai kéziratokról. III. 44 • a bécsi udvari könyvtár magyar vonatkozásairól. I. 19, 389 • besztercebányai stb. kéziratokról. III. 41 • Diomede Carafa szövegéről. I. 109 • ferencesek latin levelezőjéről. XVI. sz. I. 277 • hazai könyvmásolókról. XIV—XV. sz. I. 135, 180 • Lambeciusi kéziratáról. I. 589 • lengyelországi kutatásai. III. 44 • müncheni kéziratokról. I. 132, III. 44 • Oláh Miklós könyvtáráról. I. 224, 265 • a Széchényi-könyvtárról. II. 588.

CSORÉY L.

— Báthori Istvánról. I. 309.

CSÓR TAMÁS

— mint budai várnagy, XIV. sz. I. 117.

CSORBA TIBOR

— a humanista Báthori Istvánról. I. 310.

CSORNA

— i konvent mint hiteles hely. III. 63, 69 • i prépostság története. I. 63.

CSÖSZ MIHÁLY IMRE

— a nyitrai piaristákról. II. 116, 131.

CSUDAY JENŐ

— a honfoglalásról. I. 84. • Zrínyiekről a magyar történelemben, 1566—1704., I. 381.

CSULYAK ISTVÁN, ld. Miskolczy Csulyak

CSUKÁRD

— i plébános: Henrik miniátor. I. 135.

CSUKÁRDI-nemzettség

— szerepe. XIII. sz. III. 69.

CSUKÁSI KÁROLY

— Bethlen Gáborról. I. 334 • Vitéz Mihályról. I. 308.

CSURGÓ

— i pasquillusok, 1764., II. 190 • i Perényi-könyvtár. II. 569 • i tanár Csokonai, 1799., II. 583, 609.

CSURKA J. és Tassi M.

— a debreceni ref. népiskolákról. I. 266.

CSUTAK VILMOS

— az 1706—1707-i erdélyi kuruc országgyűlésekről. I. 463, III. 116 • Háromszék felkeléséről. I. 407 • székes bibliográfiája. III. 27 • szerk. a Székely Nemz. Múzeum emlékkönyvét. II. 226, 627 • az utolsó gyulafehérvári országgyűlésről, 1704., I. 467.

CSUTHY ZSIGMOND

— az 1662-i országgyűlésről. III. 105 • protestáns egyháztörténete. II. 118—120, 203.

CSUZY ZSIGMOND

— egyházi iratai, 1723—1729., II. 108.

CSÜSÖS FERENC

— Csokonai kollégiumi póréről. II. 607 • a debreceni

városi nyomdáról. I. 243, 265, II. 135 • Gyöngyösi Istvánról. III. 107 • kiadta a debreceni diáriumot, XVII. sz. I. 398 • Sinai Miklósról. II. 370.

CSTURY BALINT

— Aranka György levelezéséről. II. 375 • Bod Péter Hiláriusáról. II. 216 • Faludi idilljeiről. II. 144 • Kalmár Györgyről. II. 216 • Teleki Lászlóról. II. 489.

CSÜTÖRTÖKHÉLY

— i Szapolyai-kápolna. I. 186.

D. F. S.

— marhatartási szakkönyv-fordítása, 1809., II. 438.

D-GY.

— Szapolyai udvari kiadásairól. I. 277.

D. N. D.

— irata a gömöri bandériumról, 1790., II. 349.

DABISA (bosnyák király)

— és Zeigmond diakovári egysége, 1393., I. 137.

DĄBROWSKI, JAN

— Czarnkowi Jánosról. I. 108 • az 1444. évről. III. 76 • Kázmér hg. vállalkozásáról Mátyás ellen. I. 177 • Lokietek Ulászlóról. I. 102, 109 • Nagy Lajos utolsó éveiről. I. 120 • I. Ulászlóról Magyarországon. I. 163.

DÁCIA

— mint római provincia. I. 35. III. 58 • i román kontinuitás kérdése. I. 82, II. 496—497, 502 • i epigráfia kezdetei Megyericesi Jánosnál. I. 218. • reptörténete. III. 25

DAD

— i plébános, ld. Kovács József (1815). II. 573.

DADO (verduni püspök)

— höz Waldrammus és Rhabanus levele, X. sz. I. 29.

DAHLMANN, FRIEDRICH CHRISTOPH és Waitz, G.

— német történeti bibliográfiája. I. 9, II. 499, III. 10—11, 35.

DÁIANU, B.

— a Horia-felkelésről II. József és II. Lipót levelezésében. II. 289 • kiadta a *Supplex-Libellust*. II. 378 • a vallásunioról és a Horia-felkelésről. II. 289.

DAICHENDT, GOTTFRIED

— adatai a XVII. századi erdélyi céhekről. I. 326.

DAICOVICIU, CONSTANTIN

— Erdélyről az ókorban. I. 35 • és Macrea, M. • dáciái könyvszerte. III. 25.

DAINERO TAMÁS (ferrari követ)

— levelei Magyarországról a Jagellók korából. I. 200.

DAJKA JÁNOS, ld. Keserői Dajka

DALLA SANTA, G.

— Callimachusról Lengyelországban. I. 149.

DALLÓS MIKLÓS (püspök, diplomata)

— naplója és politikai iratai, 1618—1626., I. 331, 333, 358, 364.

DALMÁCIA

— és a campoformioi béke, 1797., II. 529 • elvesztése a pozsonyi békében, 1805., II. 540 • leírása 1786-ból. II. 236.

— Novotny szövegében, 1800., II. 412 • Breton szövegében, 1816., II. 424.

— levéltáraiban kutatások. I. 18 • és Magyarország kapcsolatai a középkorban. I. 73—74. III. 62.

— — IV. Béla idején. I. 97 • Nagy Lajos alatt.

I. 113 • Mátyás korában. I. 171.

— Magyarországhoz csatlakozásának gondolata, XVIII—XIX. sz. II. 529, 536 • okleveles emlékei. I. 17 • rövid földrajza, 1777., II. 151 • és a tatárjárás. I. 89 • története a XIII. században. I. 89.

— Lucius művében, 1666., I. 28 • 1797—1815 között. II. 529.

— i háborúk Nagy Lajos idején. I. 107, 120 • i Habsburg-vonatkozású iratok, 1526—1530., I. 277 • i humanista: Tomaso Negri da Spalato. I. 220 • i jogtörténet középkori forrásai. I. 15 • i kereskedelem és Magyarország. I. 79, 99, 128 • i szláv elemek a középkorban. I. 36 • i szárm. ld. Verancsics Antal • i útkalauz, 1835., II. 424 • i útja Zrínyi Péternek. I. 394 • i városok oklevelei és viszonyai a középkorban. I. 74.

— — visszaszerzéséért Nagy Lajos háború. I. 107, 120 • forrásainak magyar vonatkozásai Sanutónál. I. 190 • -ra Tvartko bosnyák király igénye, XIV. sz. I. 136.

— i vonatkozású Árpád-kori okleveles anyag. I. 53, 56.

DALMADY ISTVÁN

— svédországi követsége, 1648., I. 354.

Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae trium sororum recursus, 1791., II. 360.
DÁLNOKI VERES GERZSON
 — verses krónikája a Rákóczi-szabadságharcról. I. 448, 470.
Dalok gyűjteménye, 1826., II. 625.
DÁLYAI PÉTER (püspöki titkár)
 — feljegyzése az 1744-i balázsfalvi zsinatról. II. 123.
DANAD ALI (nagyvezér)
 — és II. Rákóczi Ferenc az 1710-i török háború idején. II. 74.
DAMIANI, JOHANNES
 — egyházi iratai, XVIII. sz. II. 198—199.
DAMMANG, A.
 — a bántási és bácskai német mezőgazdaságról. II. 37.
DAMPIERRE (császári tisztt)
 — cselvetése Bethlen G. és a török ellen, 1604., I. 321 • halála Pozsonynál, 1620., I. 334.
DAN (vajda)
 — ügyében Zsigmond intézkedése. I. 114.
DANOSZI VILHELM
 — *Litterata Slavica Societas*, II. 494 • Pázmány határáról a szlovák irodalomra. I. 361.
DANOSZKAY JÓZSEF
 — hez Barcsay Ábrahám levelei, XVIII. sz. II. 222.
DANDOLO ANDRÁS
 — velencei krónikája, XIV. sz. I. 107.
 — és Spalatói Tamás. I. 89 • XII—XIII. századi magyar vonatkozásai. I. 49, 75, 88.
DANGEAU, MARQUIS DE (francia államtanácsos)
 — naplója XIV. Lajos udvaráról és II. Rákóczi Ferencről. I. 443.
DÁNIA
 — és Barbarossa Frigyes politikája. I. 76, III. 66. • és Erdély politikai kapcsolatai a XVII. században. I. 333—334, 340 • királya: IV. Keresztély és Bethlen Gábor. I. 340 • támadása Svédországgal ellen II. Rákóczi Gy. lengyel vállalkozásakor. I. 354 • -i utazási könyv: Krehel, 1783—1785., II. 237.
DANIEL (vargyasi) -család
 — levlétára. I. 445 • történetéről irodalom. I. 14, 123, 440.
DANIEL EDIT
 — Révai Miklós latin költészetéről. II. 225.
DANIEL GÁBOR
 — a vargyasi Daniel-családról. I. 440, II. 18.
DANIEL ISTVÁN (vargyasi) br.
 — adatai, önéletírása a XVIII. század elejéről; róla irodalom. I. 440, II. 17, 18, 148 • irata Erdély bajairól, 1744., II. 123.
DANIEL POLIXENA (vargyasi; fenti lánya), ld. br. Wesse-lényi Istvánné
DANIELIK JÓZSEF és Ferenczy Jakab
 — *Magyar írók c. életrajzi lexikona*. I. 10. III. 40.
DANILEVSKIJ
 — kutatásainak felhasználása múlt századi östörténeti irodalmunkban. I. 33.
DANILO (halicsi fejedelem)
 — és IV. Béla találkozásai. I. 98.
Der dankbare Protestant, 1781., II. 272, III. 122.
DANKÓ JÓZSEF
 — Sylvester Jánosról. I. 250 • *Fetus hymnarium c. egyházi himnuszgyűjteménye*. I. 65, 102, 130, 180.
DANKOVSKY ALAJOS (pozsonyi tanár)
 — versei I. Ferenc és Sándor cár pozsonyi látogatására, 1814., II. 564.
DANNINGER JÓZSEF
 — Pozsony 1526/27. évi számadáskönyvéről. I. 246.
DANTE
 — és Magyarország. I. 107.
DANY, CH.
 — a lengyel politikai eszmékről a XVIII. sz. végén. II. 316.
DANZER, F. A.
 — Savoyai Jenő hg. háborúiról. I. 455.
DANZIG
 — -i francia követ (Besenval) és Rákóczi. I. 452, 471 • -i hadivállalkozása Báthori Istvánnak. I. 305 • -i utazása Berzevics Gergelynek, 1796., II. 429.
DARABANT IGNÁC (nagyváradi román püspök)
 — mint a balázsfalvi triász tagja. II. 205 • szerepe a *Supplex Libellus* körül. II. 378—379.
DARDA (Baranya megye)
 — -i német telepítés, XVIII. sz. II. 35.
DARDANELLÁK
 — magyar erősítője: br. Tóth Ferenc. II. 155.

DARELL (spanyol jezsuita)
 — munkái és Faludi Ferenc. II. 145.
DARKÓ JENŐ
 — Bizánc utolsó történetíróiról. I. 150 • bizánci—magyar kapcsolatokról, XIII. sz. III. 68 • Bölcs Leó Taktikájáról. I. 26 • Dukas Mihály koronaküldéséről. I. 78 • erdélyi népmozgalmakról a középkorban. I. 34 • a grenoblei tryptichonról. I. 472 • a magyarokra vonatkozó bizánci népmegnevekről. I. 25, 32—33 • az ósmagyar hadművészetről. I. 39 • a szabartói aszfaloi-kérdésről. I. 26 • a veszprémvölgyi alapító levélről. I. 54.
DARNAY KÁLMÁN
 — Kisfaludy Sándorról. II. 611.
DARNELL, W. N.
 — Basirius levelezéséről. I. 349.
DARNYA
 — -i ref. egyház története. I. 256.
DARÓCZY ZOLTÁN
 — győrkönyi insurgensekről, 1798., II. 529 • Paksy János adományleveléről, 1521., III. 79 • Rákóczi pénzeiről. III. 116 • az utolsó Melith haláláról. III. 114.
DARVAS FERENC (helytartótanácsos)
 — röpiratai, 1790., II. 295, 313, 348, 357.
DARVAS ISTVÁN
 — Dunahídt-tervekről, XVIII—XIX. sz. II. 261 • Szuvorov hadairól Magyarországon. II. 531.
DAUDET, E.
 — Esterházy Bálint iratairól. II. 353 • a francia emigrációról. II. 353.
DAUN, BERTHOLD
 — Veit Stoss ötvösművészetéről. III. 75.
DAUN LIPÓT GR. (osztrák hadvezér)
 — mint a bécsi haditanács elnöke. II. 185 • visszaveri a porosz hadakat, 1757., II. 184.
DÁVID FERENC (unitárius püspök, XVI. sz.)
 — adatai, mozgalmi; róla irodalom. I. 304, III. 93 • és Blandrata György. I. 301 • ellentéte a kálvinizmussal. I. 262 • és Helai Gáspár. I. 299 • védelmezője: Karádi Pál. I. 300.
DÁVID GYULA
 — a nagyharsányi ref. egyház történetéről. I. 256.
 • erdélyi ref. egyházközségekről, XVII. sz. I. 327.
DÁVID JÁNOS (nagyenyedi kántor)
 — levele a Horia-felkelésről. II. 285.
DÁVID LÁSZLÓ
 — *Az elégia mestere* (= Ányos Pál). II. 302.
DAVID, PIERRE
 — lengyel tört. forrásokról. III. 35.
DÁVID—CENK
 — jobbágyszolgáltatásai, 1608., I. 378.
DAVIDOVIC, DIMITRI
 — és a szerb sajtó kezdetei. II. 499.
DAVIDSOHN
 — a firenzei kereskedelem történetéről. I. 129.
DAVOIS, G.
 — francia Napóleon-bibliográfiája. II. 499.
DAVOUT (Davoust), maréchal, prince d'Eckmühl
 — levelezésének (1801—1815) magyar vonatkozásai. II. 540 • és Pálffy Lipót vezérőrnagy kapcsolata, 1805., II. 539.
DAXER GYÖRGY
 — a protestáns külföldi iskolalátogatásról. I. 267.
DAXNER, ST. M.
 — a szlovák kérdéssről. II. 493.
DAYKA GÁBOR
 — adatai, irodalmi szerepe. II. 599, 607 • mint magyar tanár Lőcsén. II. 583 • verseit kiadta Kazinczy. II. 617.
DE ARMANINIS (Mantova követe)
 — budai jelentései. I. 137.
De banderis, 1785., II. 314.
DE BENCIUS ANDRÁS (kalocsai érsek)
 — szerepe, XV. sz. III. 73.
DE CAMELIS JÓZSEF (munkácsi püspök)
 — naplója, XVII. sz. I. 424.
DE CHESNE
 — iratgyűjteménye. I. 76.
De comitis regni Hungariae, 1791., (Hajnóczy József) II. 320.
De diversis subsidiiis publicis, 1792 (Hajnóczy József). II. 321.
DE FELLER, FRANÇOIS-XAVIER
 — utazása Magyarországon, XVIII. sz. II. 152.
DE GÉRANDO, A.
 — a magyar politikai eszmék történetéről. II. 513.
De Napoleonis ... progressu, 1805., II. 535.

De obediencia Jadensti, XV. sz. I. 107.

De potestate ... status in bona ecclesiae, 1811 (Lakits György). II. 559.

De prohibito transitu catholicorum, 1806 (Berzeviczy Gergely). II. 575.

De Sculis Transylvaniae, XVI. sz. I. 225.

De statu aulae Vladislai, 1512 (Frangepán Gergely). I. 195.

De usu linguae Hungaricae, 1806., II. 489.

DE VINS BR.

— javaslat a zenggi kikötőről, 1791., II. 392.

DEÁK FARKAS

— Ba. csay Ákos levelezéséről. I. 351 • Báthori Istvánról. I. 305 • Báthori Zsigmondról. I. 305 • Béli Pálról. I. 432 • Bethlen Gáborról. I. 340 • Bethlen Miklósról. III. 110 • Buda ostromairól, 1684, 1686., I. 405, 410 • *A bujdosók levéltára*. I. 401–402 • a czegei Wass-levéltárról. III. 43 • Csáky Istvánról. I. 311, 322, 343, 351 • a Csáky-levéltárról. I. 14 • emlékezete. III. 49 • Forgách Zsuzsannáról. III. 102 • ism. Révai Miklós életrajzát. II. 225 • Kemény János leveleiről, életrajzáról. I. 324, 347 • két verses búcsúztatóról. XVIII. sz. II. 142 • kiadta Keglevich Péter naplóját. I. 357 • a kolozsvári ötvös-céhéről. I. 298, 309–310, III. 96 • lapispataki jelentése. III. 42 • *Magyar hölgyek levelei*. I. 199, 232 • nagyszombati könyvarusról. XVIII. sz. II. 587 • Nagyvárad elvesztéséről, 1660., I. 355 • a nemzetgazdaság történetéről. II. 79 • Rákóczi Gy. lengyel hadjáratairól. I. 355 • a széki merényletről, 1610., I. 329 • Szobleszki Jánosról. I. 432 • Thököly Imre leveleiről. I. 397 • a tokaji céhekről. I. 242 • török tatár rabságról. I. 355 • Török Bálintról. I. 279 • Vay Ádám gyűjteményéről. III. 43 • Wesselényi Annáról. I. 341 • Wesselényi Ferencről. I. 394 • a Wesselényiek őseiről. I. 394 • és Nagy Gy., Nagy I. — hazai oklevéltára. I. II.

DEÁK FERENC

— a magyar közigazgatásról (Lustkandl ellen). I. 283, II. 81.

F. DEÁK FERENC

— a kuruc költészetéről. I. 284.

DEÁK GY.

— Julianusok útjáról. I. 86.

DEÁK JÁNOS

— a középkori kegyúri jogról. I. 60.

DEÁK LAJOS

— Rozsnyai Dávidról. I. 426.

DEÁK SIMON, ld. Athinai Deák

DEÁKI FILIP JÓZSEF (erdélyi ref. püspök)

— halotti beszédei, XVIII. század. II. 111.

DEÁKY GEBBON (ref. lelkész)

— iratai VII. Pius pápáról, 1814., II. 576.

DEBRÉCEN VÁROS

— és Anglia. I. 346 • beadványa a Carafa-járásokról, 1696., I. 419 • beadványa a kereskedelmi bizottsághoz, 1791., II. 389 • és Brassó kereskedelmi összeköttetései. I. 244 • és Csokonai Vitéz Mihály. II. 609 • erdélyi török és Habsburg-erők ütközéspontjában. XVII. sz. I. 388 • erdőgazdálkodása. II. 44 • az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • és Fazekas Mihály. II. 622 • feloldásáról Mészáros Péter, XVI. sz. I. 262 • feloldása a császári hadak által, 1675., I. 388 • „futásai” a kurucokban. I. 459 • hadiszigorításai a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 463 • határainak és birtokainak kialakulása. II. 51 • háztartása, 1682–1692., I. 419 • intézkedései az 1807-i országos segélyről. II. 541 • irodalmi élete a XVIII–XIX. sz. fordulóján. II. 623 • iskolázása, XVI. sz. I. 266 • és Karácsony György mozgalma, XVI. sz. I. 262 • és Kazinczy Ferenc. II. 600, 607, III. 126 • kereskedelme és ipara a XVI–XVII. sz. I. 243–244, 422.

— XVIII. sz. II. 60, 178.

— közigazgatása, XVI. sz. III. 84 • krónikása a XVIII. században: Bartha Boldizsár. I. 383 • közdelme a görög kereskedőkkel. II. 60 • levéltárának ismertetése. I. 13, III. 41.

— földosztási statútumai, XVII. sz. I. 326 • török oklevelei. I. 247.

— és Mészáros Juhász Péter. I. 262 III. 86 • mezőgazdaságának története. I. 238 III. 117 • népessége a XVIII. század elején. II. 30 • és Sylvester János. I. 259 • szabad kir. városi rangra emelése, 1693., I. 412, 419 • számadásai, XVII. sz. I. 378, 419 • és a szatmári béke. I. 470 • és a szécsényi országgyűlés, 1707., I. 465 • szellemi élete és a francia ösztönzések. II. 599 • támogatja az egri protestánsokat, XVI. sz. I. 262 • területén birtokos nemesek és jobbágyok, XVI. sz. I. 240 • és a Thökö-

lyfelkelés. I. 402 • és Tisza közti csatorna terve, 1727., II. 62 • természettudománya, XVIII. sz. II. 217 • története, viszonyai, XVI–XVII. sz. I. 246, 296, 326, 402. — a XVII. sz. végén. I. 402, 419 • a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 458 • a XVIII. sz.-ban. II. 30, 64, 217.

— verses leírása 1664-ben. Fényes Istvántól. I. 383 • és vidékének urai a középkorban. I. 123 • zálogos jobbágyai, XVII. sz. I. 326 • -ben tanultak, ld. Cseh-Szombathy Dániel (XIX. sz.); Görög Demeter (XVIII. sz.); Keresztesi József (XVIII. sz.); Köleséri Sámuel (XVIII. sz.); Pethe Ferenc (XVIII. sz.); Tessedik Sámuel (XVIII. sz.) • -i aranyműves-céh szabályai, 1600., I. 242 • -i bibliafordítás Komáromi Csipkés Györgytől, 1675., I. 390 • -i bírák, ld. Bartha Boldizsár (XVII. sz.); Dobozsi István (XVIII. sz.); Domokos Márton (XVIII. sz.); Komáromi Csipkés György; Simonffy Sámuel (XIX. sz.) • -i Csáthy-féle könyvkereskedő-cég története, XIX. sz. II. 587 • -i diákok német nyelvtanulása, XVIII. sz. II. 278 • -i diákváros a földesurak ellen, 1825., III. 124 • -i diárium, 1680–1685., I. 398, 412 • -i egervölgyi hitvallás, 1561., I. 262 • -i felvilágosodás képviselői, XVIII. sz. II. 598 • -i ferencesek története. II. 117 • -i grammatika (1795) és a nyelvújítás. II. 617 • -i gubacsapó cég. II. 50, 460 • -i ház- és tanyafelek osztása a XVII. sz. első felében. II. 51 • -i hitvitá, 1561., I. 262, 300 • -i homokterület növényzeti viszonyai. II. 45 • -i iskola válása, 1570–1571., I. 263 • -i ismételt története 1629-től. I. 246 • -i jegyző és tanácsnok: Fényes István, XVII. sz. I. 388 • -i jegyzőkönyv főljegyzései a Rákóczi-szabadságharc idejéből. I. 439 • -i kálvinista-unitárius konfliktus, XVI. sz. I. 300 • -i Kereskedő Társulat levéltára, 1712-től. II. 58.

— múltja. II. 478 • története. II. 59, III. 88.

— kereskedők és kereskedelmi társulatok. II. 59 • kereskedők névsora, 1682, 1707., I. 422 • kereskedőknek ajánlja Mészáros Péter a Debreceni hitvallást. I. 262 • -i kollégium (ref. főiskola).

— és Csokonai Vitéz Mihály. II. 582, 609 • ének-kara, 1739–1938., II. 142 • gimnáziumának története. I. 266, II. 129, 582 • ismertetése, 1817., II. 582 • könyvtára. I. 459 • levéltára. I. 266, III. 41 • és a magyar irodalom. III. 125 • matematikai tankönyve, 1743., II. 140 • partikulái. II. 129–130 • tanárai és kiválóbb növendékei, 1549–1925., I. 266, II. 129 • tantervei. II. 582 • történetének irodalma. I. 266, II. 129 • törvényei a XVII–XVIII. sz.-ban. I. 266, II. 129 • viszonyai II. József alatt. II. 278 III. 122 • -ról Csokonai, Kazinczy, Glatz Jakab leírásai. II. 582.

— i könyvtárai jegyzék, XVIII. sz. II. 212–213 • -i lakosok, ld. Kovács (Háló) József, Veres Mihály (XVIII. sz.) • -i látogatása II. Józsefnek. II. 280 • -i levél II. József büntetőjogi reformjáról, 1792., II. 294 • -i magistrátus felirata Mária Teréziához. II. 203–204 • -i magistrátushoz Sincserius Providius epistolája, 1793., II. 371 • -i nagytemplom építése, 1805–1827., II. 629 • -i Nemes Kálmár Társaság. II. 478 • -i népiszkolák a XVI–XVII. században. I. 266 • -i névtelen napló, 1696–1700., I. 412 • -i nyomda szétválása, 1711., II. 135.

— története, 1561–1911., I. 243, 265.

— i nyomdászlegények sztrájkmozgalma, 1539., I. 243 • -i országos vásárok története. I. 422, II. 59, 478 • -i orvosok, ld. Csapó József (XVIII. sz.); Hatvani István (XVIII. sz.); Szentgyörgyi József (XIX. sz.); Weszprémi István (XVIII. sz.) • -i ötvös-céh szabályai, 1598–1600., I. 242 • -i piaci árak, 1818., II. 445 • -i piaristák épületeinek története. II. 116.

— társházának és gimnáziumának története 1719-től. II. 129.

— i protestáns egyházi élet Mária Terézia és II. József idején. II. 204 • -i ref. egyház története. I. 255.

— i iskolaiügyi nyilatkozata, 1788., II. 278.

— i ref. lelkészek, ld. Dioszeghy Sámuel, Földvári József, Kálmánchsi Sánta Márton, Paksi Szathmári István, Szegedi Gergely, Szikszai György • -i ref. lelkészek a XVI. századtól. I. 257.

— szerepe a debreceni grammatika elkészítésében, 1795., II. 617 • mint híveik politikai vezetői, 1750–1848., II. 580.

— i ref. superintendensek, ld. Mészáros Juhász Péter, Kiskározi Szilágyi Sámuel • -i szénásvány története. II. 628 • -i szűcsök céhllevele, 1449., I. 158.

— céhszabályai, XVI. sz. I. 242–243.

—i tanárok, ld. Budai Ézsaiás, Ercsei Dániel, Gyulai János, Hatvani István, Komáromi Csipkés György, Maróthi György, Sinay Miklós, Varjas János ● -i tanya-rendszer kialakulása. II. 52 ● -i Thaly-szoba. I. 454 ● -i tisztiorvosok. II. 140 ● -i tűzvédek (1797, 1802, 1811) és irodalmi visszhangjuk. II. 480 ● -i vallási és társadalmi mozgalmak János Zsigmond korában. I. 262—263 ● -i városháza a XVI. századtól. I. 246 ● -i visszhangja II. József türelmi rendeleteinek. II. 272 ● -i utazások. I. 414, II. 22, 420—421, 424, 428 ● -i utazók, ld. Batthyány Vince, Bethlen Elek, Boudant, Chishull, Glatz Jakab, Motraye, Townson ● -i zsinat, 1567., I. 262.

DEBRECENI-család

— szerepe, XIV. sz. I. 116.

DEBRECENI BÁRÁNY, ld. Bárány Ágoston ill. Péter

DEBRECENI EMBER PÁL

— magyar és erdélyi ref. egyháztörténete. I. 249, 346, 391, 393, 465, II. 117—119, 138.

DEBRECENI FERENC

— ism. Katona József vál. műveit. III. 127.

DEBRECENI ISTVÁN

— a debreceni kollégium történetéről. I. 266, II. 129.

DEBRECENI-kódex

— magyar legendái. I. 213.

DEBRECENI LÁSZLÓ

— aranyfinomító könyve, XVI. sz. III. 84.

Debrecei Szemle. I. 6.

DEBRENTAI TAMÁS (zágrábi püspök)

— római beszéde, 1492., III. 80.

DEBRŐ

—i uradalom története, XVIII. sz. II. 42.

DECCARD JÁNOS KRISTÓF (soproni igazgató, XVIII. sz.)

— és Béi Mátyás. II. 19 ● életrajza. II. 181.

DECEI, ÁUREL

— Rogerius szövegéről. III. 67.

DECIUS BAROVIUS, ld. Baranyai Decsi

DECKER-HAUPE, HANSMARTIN

— a korai magyar—bizánci kapcsolatokról. I. 75.
Declaratio ex parte nunciorum regni Croatiae, 1790 (Skerlecz Miklós). II. 359—360.

Declaratio ... Leopoldi II. ... ad Belgii provincias, 1790., II. 351.

Declaratio sincera, 1790., II. 332, 336—337.

Declaratio statusum catholicorum, 1790 (Abaffy Ferenc). II. 367—368.

A Declaration of the Lords ... of Hungariae, 1605., I. 320.

Decreta normalia in materiis iuridicis, 1788., II. 294.

DECS

—i ref. egyház története. I. 255.

DECSÉNYI GYULA (ld. Schönherri alatt is)

— Mátyás király levelezéséről. I. 170 ● olaszországi kutatásairól. I. 19 ● Thököly és Wesselényi Pál versengéséről. I. 402.

DECSY ANTAL

— elmélkedése a görög stb. kereskedőkről, 1818., II. 478 ● könyve a ruszinokról, 1797., II. 124.

DECSI JÁNOS, ld. Baranyai Decsi

DECSY JÓZSEF

— Belső György Alajosról. II. 322, 405.

DECSY SÁMUEL

— adatai és *Pannoniai Fénia* (1790) c. írata. II. 356 ● írta a magyar korona történetéről, 1792., II. 594 ● Mandich Antal diakovári püspökről, 1815., II. 342 ● mezőgazdasági jegyzetel, 1802., II. 431 ● mint a *Magyar Kurir* szerkesztője, 1793-tól. II. 404 ● mint a *Mezői gazdaság* szerkesztője, 1801—1802., II. 407 ● és Napóleon 1809-i proklamációjának fordításának kérdése. II. 555 ● és a népmozgalom, 1790., II. 372 ● *Osmánográfia* c. munkája, 1788—1789., II. 295 ● *Utazás Fülredre*, 1796., II. 420.

DECSY-kódex

— históriás énekei. I. 270.

DEDEK CRESCENS LAJOS

— esztorgoni főegyházi okmánytára. I. 16, III. 43 ● Gellért püspök életéről. I. 70 ● jelentése külföldi levéltárakról. II. 189 ● a karthauziakról Magyarországon. I. 61 ● a magyarországi főpapok kinevezéséről 1526-ig. I. 60 ● nekrológia. III. 49 ● vitája István király történetéről. I. 68.

Deditio Albae Regalis, XVI. sz. I. 445.

DEÉR JÓZSEF

— a *Descriptio Europae Orientalis*ről. I. 107 ● a honfoglaló magyarságról. I. 34 ● ism. Fasoli könyvét a kalandozásokról. I. 40 ● a IX. sz.-i magyar történetéről. I. 33 ● Konstantinos 38. fejezetéről. III. 56 ● a középkori dalmát municipiumokról. I. 74 ● a magyar—horvát

államközösség kezdeteiről. I. 74, II. 359 ● a magyar királyság megalakulásáról. I. 71 ● a magyar nemzeti öntudat kialakulásáról. I. 174 ● *A magyarság a nomád kultúrközösségben*. I. 32 ● III. Ottó császárról. I. 71 ● *Pogány magyarság — keresztény magyarság*. I. 7, 69 ● a románység eredetének kérdéséről. I. 82 ● a szentistváni intelmek kérdéséről. I. 62 ● Székfia leírásáról. I. 43 ● a törzsszövetség és királyság külpolitikájáról. I. 17, 40, 71 ● Zsigmond honvédelmi politikájáról. I. 139.

DEÉSI B.

— a bonyi ref. egyházzól. I. 255.

DEFOE, DANIEL

— *memorandum*a Magyarországról, 1704., I. 468.

DEGERT, A.

— Noailles törökországi követségéről, XVI. sz. I. 309.

DEGRÉ ALAJOS

— Anjou-kori kárterítésről. III. 70 ● Illés Józsefről. III. 50 ● ism. Bónis tanulmányát III. Károly bírósági szervezetéről. II. 89 ● a jobbágyvárvak kifosztásáról. III. 120 ● a Négyeskönyvről. I. 285 ● Óz Pál jakobinus-szerepéről. II. 517 ● a Planum Tabularáról. II. 194 ● a protestánsok kötelei pereiről. II. 277 ● Szegedy Jánosról. II. 138 ● és Angyal P.

— az erdélyi büntetőjogról, XVI.—XVII. sz. III. 93.

DEHÉNY JÓZSEF

— a kalocsai céhekéről. II. 56, 460.

Dei confini ... del Regno d'Ungheria, 1789., II. 295.

DEIDRICH, GEORG

— strassburgi utazása, 1587., III. 94.

DEIDINGER, H. F.

— az augsburgi Fugger-levéltárról. I. 19.

DEKAN, JÁN

— a szlovák történelem kezdeteiről. III. 60.

DÉKÁNI KÁLMÁN

— a Bécsi Képes Krónikáról. I. 104 ● a bécsi kongresszusról, 1815., III. 80 ● Béi Mátyásról. II. 19 ● a Horia-felkelésről. II. 285 ● János minorita-fordítása. I. 105 ● Kazinczy jegyzeteiről. II. 603 ● Küküllői Jánosról (fordítással) I. 105 ● a nemesi felkelésről, 1809., II. 554.

DÉKÁNY ISTVÁN

— a történettudomány módszertanáról. III. 54.

Del re Matthias, XVI. sz. I. 225.

DELAUNEY

— Alain Chartier-tanulmánya. I. 141.

DELAVILLE DE ROULX

— Franciaország és a Közel-Kelet. I. 139.

DÉLBARANYA

—i Dárda község német telepítései. II. 35.

DÉLBIHAR

— falvai és építkezése. II. 49 ● népességi és nemzeti-ségi viszonyai. I. 296, II. 38.

DELBÉRC, HANS

— a hadművészet történetéről. I. 40, 101, 139.

DELMINO (bécsi pápai nuncius)

— jelentéseinek magyar vonatkozásai, XVI. sz. I. 278.

DELIBLÁT

—i homokpuszta ismertetése. II. 438.

DÉLIGEORGES, E. L.

— Törökország szerződéseiről. III. 82.

DELIUS KRISTÓF TRAUOGT

— bányaművelési szakkönyve (1773) és egyéb munkái. II. 170 ● cikke a magyar opálról, 1777., II. 170 ● mint a schnei akadémiának tanára. II. 209.

DELLA TORRE, MARC'ANTONIO

— feljegyzései, 1683., I. 407.

DELLA VALLE DE PADUA, FRANCESCO

— emlékirata Grittről. I. 275.

DELMAR E.

— középkori magyar emlékekről Svájcban. I. 102—103.

DÉL-NEMÉTORORSZÁG

—i hadjárat, 1809., II. 553 ● -i hatás a magyar művészetre, XVIII. sz. II. 253.

DÉL-OROSZORSZÁG

—i magyar vándorlás. I. 24, 32—33.

D'ELVERT, CH.

— a morva rendekről, 1790., II. 351 ● az osztrák pénzügyek történetéről. II. 282.

Dem löblich ... Linien-Infanterie-Regiment Saint-Julien, 1817., II. 560.

DEMEK GYÖZÖ

— *Adalék a Mondolat-pör kezeltetésének történetéhez*. II. 618 ● *Matthiason hatása irodalmunkra*. II. 603, 614.

DEMEL, J.

— Géza és László morva kapcsolatairól, XI. sz. I. 73.

- DEMELTSCHE, F. V.
— iratközlése az 1814-i koalíció történetéhez. II. 568
• Metternich külpolitikájáról. II. 541, 557, 570.
- DEMELLI MÁTYÁS
— beadványa a kereskedelmi bizottsághoz, 1791., II. 392—393 • mint a kereskedelmi bizottság tagja. II. 385 • vitairata Zengg városáról és a tengerpartról, 1790., II. 392.
- DEMENY, LUDOVIC
— az 1437-i parasztháborúról. III. 74.
- DEMETER (esztergomi érsek)
— szerepe. III. 70.
- DEMETER, BÉLA
— magyar és angol huszárokról, 1794., II. 507.
- DEMETER JÁNOS
— üdvözlő Szatmár megye bandériumát, 1790., II. 349.
- DEMETER KÁVÉR FERENC
— bányászati szaktanulmánya, 1775., II. 171.
- DEMIAN JÁNOS ANDRÁS
— statisztikai munkái a Habsburg-birodalomról és Magyarországról, 1796, 1805, 1828, II. 410—411, 463, 467 • a szövetségi Ausztriában, 1803., II. 466.
- Demissa *Deputations Commissionis* (1791) *Relatio*, 1793., II. 385.
- DEMŐ GYÖRGY
— Árpád-házi Margitról. I. 88.
- DEMŐ KÁLMÁN
— Bocskai István koráról. I. 320—321 • felső-magyarországi várakról, XVI. sz. I. 237, 279 • felső-magyarországi városok életéről, hatóságairól, XV—XVII. sz. I. 157, 209, 245 • Hain Gáspár krónikájáról. I. 390 • ism. Jurkovich könyvét Besztercebányai múltjáról. II. 63 • Kassa város szabályzatáról, 1404., I. 126 • a katonaság elszámolásáról, 1720., II. 69 • Késmárk kereskedelmi szabályzatáról, XV. sz. I. 129 • kiadta a székeskeresületi krónikát, XV. sz. I. 45, 105 • *Lételek*, 1688—1706., I. 422 • Lőcse levéltáráról. I. 14, 157, 245 • Lőcse történetéről tanulmányai. I. 126, 245, 288, 321 • a magyar—cseh szövetségről, 1620., I. 339 • a magyar orvosi rend történetéről. II. 139 • Magyarország hadi erejéről, XVI. sz. I. 287 • nekrológia. III. 49 • pozsonyi országgyűlésekről, 1619, 1637., I. 338, 369 • Szepes megye városi levéltáiról. I. 14 • szepesi bibliográfiája. III. 28 • a szepesi jogról. I. 83, 99.
- DEN TEX
— Hop Jakabról. I. 423.
- DÉNES (nádor)
— és nemessége az oligarchák idején. I. 100.
- DÉNES (tárnokmester, XIII. sz.), ld. Apodfia Dénes
- DENGEL, J. PH.
— II. József római útjáról, 1769., II. 202 • kiadta Biglia bécsi nuncius jelentéseit, 1565—1566., I. 278.
- DENAI JÁNOS
— Döme Károlyról. II. 615 • Kisfaludy Sándorról. II. 612.
- DENIFLE
— a középkori egytemek történetéről. I. 132.
- DENIS, ERNÉST
— a cseh függetlenség bukásáról, 1620., I. 339 • Husz és a huszita háborúk. I. 141.
- DENIS, MICHAEL
— buzdító verse a magyar nemességhez, 1796., II. 520.
- Denkmal Serbischer Heldenthaten*, 1664., I. 383.
- DENSUSIANU, NICOLAE
— a Horia-felkelés történetéről. II. 238, 289 • iratkiadása a Hurmuzaki-sorozatban. I. 294 • kiadott fogarasi vonatkozású okleveleket. I. 12.
- DENSUSIANU, OVIDIU
— a modern román irodalomról. II. 495.
- DROGLO (Deul), ODO DE (VII. Lajos francia király kaplánja)
— áttutazása (1147) és útirajza Magyarországról. I. 49, 79.
- DEPNER, MAJA
— Erdély harcáról a Habsburgok ellen. I. 326, 338.
- Der Freund der Tugend*, 1767—1769., II. 155.
- DÉR ISTVÁN
— Pálóczi Horváth Hunniasáról. II. 304.
- Der neue Kurier aus Ungarn*, 1788—1791., II. 240.
- DERCSENYI DEZSŐ
— az Árpád-kori művészet problémáiról. III. 65 • ism. a régészeti bibliográfiát. III. 25 • Nagy Lajos Ikonográfiájáról. I. 119 • Nagy Lajos koráról. I. 133 • a pannoniai kontinuitásról. I. 85 • a somogyvári apátság maradványairól. III. 65 • szerk.: *Magyarország műemléki topográfiája*. III. 119 • a váci Maulbertsch-freskókról. II. 233 • Visegrád műemlékeiről. III. 63, 79 • és Csáktai Endre és mások.
— Sopron és Környeke műemlékei. II. 232.
— és Gerő László.
— a sárospataki Rákóczi-várról. III. 93.
- DERCSENYI JÁNOS
— magyar és hazai borokról, 1796, 1825., II. 436, 477.
- DEROSKA
— I. plébános, Kudlik Ignác. II. 521.
- DERÉCSKE
— i uradalom hajdúközségeinek viszonyai, XVII. sz. I. 326.
- DERÉCSKEI AMBRUS (váradí ref. lelkész)
— viszontagságai, XVI. sz. III. 94.
- DEREGNYŐ
— i Lónyay-levéltár okmányai. I. 15.
- DERNSCHWAM (Thurnschwamb) JÁNOS (Fugger-megbízott Magyarországon)
— emlékirata. I. 189, 272—273 • jelentése az erdélyi sóbányászatról, 1528., I. 243 • törökországi útnaplója, 1553—1556., I. 276.
- DERVARIKH KÁLMÁN
— Zrínyi haláláról. I. 382.
- DÉRYNÉ SZÉPPATARI RÓZA
— naplója, XIX. sz. II. 624.
- Des aller mechtigsten Ungern wahrhaftige Chronick*, 1545., I. 148.
- DES NOYERS, PIERRE
— levelei. I. 351.
- DÉS VÁROS
— gazdasági utasítása, 1715., II. 47 • viszonyai a XVIII. század elején. II. 65 • i complanatio létrejötte és hatása, XVII. sz. I. 346 • i fazekas céh történetéhez adatok. I. 293 • i ferencesek gyászünnepe Mária Terézia halálakor. II. 196 • i gimnázium mint a kolozsvári kollégium partikulája. II. 129 • i középfokú oktatás története. II. 129 • i nemesség és polgárság egyezsége, 1613., 1628., I. 336 • i ref. egyház története. I. 256 • i ref. iskola igazgatói és tanítói, XVII—XVIII sz. I. 328, II. 129 • i szerző: Temesváry J. III. 88.
- DÉSAKNA
— i sóbányák története. I. 298, II. 54.
- DESALLURES, PIERRE (márki, altábornagy)
— francia követsége II. Rákóczi Ferenchez. I. 443, 468 • iratait használja Lefalvre dolgozata. I. 455 • jelentése a zsitói csatáról. I. 468 • titkára: Chamillard. I. 443 • tudósítással a lipcsei kuruc hadjáratról, 1709., I. 470.
- DESCARTES
—ról vita a pesti pliarista gimnáziumban, XVIII. sz. II. 209.
- Descriptio civitatis Claudiopolis*, 1734., II. 21.
- Descriptio Europae Orientalis*, XIV. sz. I. 107.
- DESERICIUS, ld. Desericzky
- DESCHAMPS, EUSTACHE
— francia költő Magyarországon, XIV. sz. I. 108.
- DESERICZKY (Desericus) INCE JÓZSEF
— élete és történetiról munkássága. II. 138 • a hazai latin irodalomról, 1743., II. 138 • a magyarok eredetéről, 1748—1760., I. 36, II. 138 • őstörténeti tévedéseiről vita. II. 213, III. 120—121 • a váci püspökség történetéről, 1770., II. 114.
- DÉSHÁZI, ld. Tolvay.
- DÉSY GYÖRGY
— irata a fundus publicusról, 1791., II. 393.
- DÉSI JÓZSEF
— jözeffinista egyházpolitikai fordítása, 1784., II. 273.
- DÉSI LÁZÁR GYÖRGY
— leszéde Hermányi Dienes József fölött, 1763., II. 18.
- DESIDOR JÓZSEF
— felhívása a magyar rendekhez, 1796—1797., II. 521.
- DESIGLER
— erdélyi viszonyokról a német betelepülésig. I. 84.
- DESPOTOVIĆ, P.
— a szerb iskolázásról Magyar- és Horvátországban, 1690—1740., II. 127.
- DESSEWFFY-család
— levéltára. III. 43.
- DESSEWFFY ISTVÁN
— Rákóczi Ferencről. I. 455.
- DESSEWFFY JÓZSEF GR.
— *Bátori levelek*, 1818., II. 63, 422 • a gabonavermekről, 1825., II. 434 • kiadta Berzevich Gy. tervét az északi kereskedelemről, 1817., II. 470 • levele Döbrentei Gáborhoz, 1817., II. 470 • levelezése Kazinczy Ferencel. II. 422, 601.

DESSEWFFY LÁSZLÓ GR. (kanonok)
— fordítása országgyűlési beszédekről, 1805., II. 534 ●
— verse a lipcei csatáról, 1813., II. 562.

DESSEWFFY ZSIGMOND
— szerepe a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 457.

D' ESTER, KARL
— egy német újságról. II. 405.

DESTOUCHES
— hatása Bessenyei György vigjátékaira. II. 220.

DETHIER, PH. A.
— Kritobulos III. Pusculus-kiadása. I. 152. III. 75.

DETRE (berni)
— alakja a hum-mondában. I. 39.

DETREKŐ
— vára a középkorban. I. 60, 137, 155.

DETTINGEN
— i csata, 1743., II. 104.

DEUL, ld. Deogilo.

DEUTSCHDÖRFERL, ld. Nagytevel.

Deutsche Zeitung der Industrie, 1796., II. 409.

Deutscher Briefsteller, 1806., II. 473.

DÉVA
— és környéke Castaldo idején. I. 303 ● várában Bethlen Gábor. I. 355 ● vára és uradalma I. Rákóczi Gy. idejében. I. 344 ● várbörtönében Dávid Ferenc halála, 1579., I. 304 ● -i csizmadia és timár-céh monográfiája. II. 56 ● -i összecsapás a Horia-felkelés idején, 1784., II. 284.

DÉVAY ANDRÁS
— *Nap után forgó virág*, 1764., II. 190.

DÉVAY BIRÓ MÁTYÁS
— élete és munkái. I. 259—260, III. 86.

DÉVAY PÁL BR. (altábornagy)
— szerepe a francia háborúkban. II. 500.

DÉVAVÁNYA
— i ref. egyház története. I. 255.

DEVENTER
— i magyar diákok, XVII. sz. III. 102.

DÉVÉNY
— i halászhalkészabályai, 1679., I. 377.

DÉVÉNYI PÉTER (abadij követ)
— mint állítólagos naplóíró, 1681., I. 397.

DEVICH ANDOR
— a művelődésről II. Miksa törvényeiben. I. 285.

DEVITS GYÖRGY
— politikai verse, 1796., II. 520.

DEYÁCK, M. JOSEPH
— a magyar dohánytermesztésről, 1822., II. 477.

DEZSÉNYI BÉLA
— az *Erdélyi Magyar Hírvivő*-ről. II. 339—340 ● a hazai, ill. dunatúji időszaki sajtó történetéről tanulmányai. I. 446, II. 402 III. 33. ● legrégibb hírlapjainkról. II. 240, 340, 402, 408, III. 33. ● magyar-sváji kapcsolatokról. I. 179, II. 133 ● a *Nova Posoniensis*-ről. II. 24, 156 ● Pethő Ferenc első újságjáról. II. 407 ● és Nemes Gy. — — *A magyar sajtó 250 éve*. II. 402.

DÉZSI LAJOS
— adaléka Vas megyéhez, 1325., III. 70 ● Balassi Bálintról (kiadással). I. 271, 331, III. 90 ● Bod Péter-ről. II. 613 ● Bogáti Fazekas Miklósról. I. 271, III. 83 ● a cegeli névtelenről. II. 225 ● emlékezete. III. 49 ● a gyulafehérvári glosszákról. I. 130 ● ism. a középiskolák történetét. II. 129 ● jegyzetei a RMKT szövegéhez. I. 270 ● kiadta Csanádi Demeter énekét. I. 299 ● Rozsnyai D. Horologiumát. I. 426 ● Szenczi Molnár naplóját. I. 331 ● Váradi Mihály, Bethlen G. búcsúztatóját. I. 331 ● könyvkötészeti adaléka. II. 185 ● a magyar haláltáncról. II. 616 ● *Magyar író és könyvnyomató* (Tótfalusi Kis és Párizs Pápai). I. 423, 432 ● magyar történeti tárgytól szépirodalomról. I. 448, II. 101, 141, 143. III. 32 ● Paskó Kristófról. I. 350 ● Rákóczi Imádásáról. I. 436 ● Rimay Jánosról. I. 331 ● Széchy Károlyról. III. 51 ● Szenczi Molnár Albertől. I. 331 ● Szilágyi Sándor munkáiról. III. 52 ● Tinódi Sebestyénről. I. 273 ● Wathay Ferencről. I. 314.

DÉZSI MÁNTON (nagyenyedi tanár)
— cöcejanizmusa, XVII. sz. III. 110.

DÉZSI MIHÁLY
— az alsó-felsőszóvati unitárius egyházzól. I. 255.

DÉZSŐ LAJOS
— Comeniusról Magyarországon. I. 353.

DÉZSŐ LORÁND
— a magyar csillagászat történetéről. II. 218.

DIACONOVICI-LOGA, CONSTANTIN
— román nyelvtana, 1822., II. 497.

DIAKOVÁR

— i bosnyák püspökség története. I. 94 ● -i egyezség 1393., I. 137 ● -i püspök: Mandich Antal, XVIII. sz. II. 342.

Dialogus inter Modestum ... et Prosperum, 1790., II. 350.

Diario della Battaglia ... in Ungheria, 1716., II. 70.

Diario dell'Esercito Cesareo in Ungheria, 1716., II. 70.

Diarium anni 1664
— c. irat Zerinyár bevételéről. I. 383.

Diarium arcis et praesidii, 1703., III. 111.

Diarium comitorum
— 1790—1791., II. 341—342 ● 1792., II. 502 ● 1796., II. 519.

Diarium complectens historiam belli a. 1809
— (Skultetj Pál). II. 545.

Diarium concentus Onodiensis, 1707., I. 438.

Diariums-Bruchstücke ... zu Oedenburg, 1808—1813
(Karl Riedl). II. 545.

DIEBELM, JOHANN HERMANN
— *Antiquarius des Donautroms* c. utazási könyve, 1785., II. 237.

DIENES ANDOR
— a Graeven-huszárok emlékiratáról, 1790., II. 350.

DIENES BALÁZS
— okmányközlése, XVII—XVIII. sz. II. 119.

DIENES JÓZSEF, ld. Hermányi Dienes.

DIENES SÁMUEL
— Martini-fordítása, 1792., II. 344.

DIENESMONOSTOR
— i apátság. III. 63.

Diétai Magyar Muzea, 1796 (Csokonai Vitéz Mihály). II. 407.

DIETRICHSTEIN ÁDÁM (Rudolf főudvarmestere)
— hez Khlesi bíboros levelei, 1583—1589., I. 315.

DIETRICHSTEIN FERDINÁND HG.
— levelezése Carafa Antallal, 1686—1688., I. 419 ● — hez Rabatta és Dünwald levelei, 1686., I. 410.

DIETRICHSTEIN-LEVÉLTÁR
— Buda ostromára vonatkozó iratai, 1686., I. 410.

DIETZ, HEINRICH
— Magyarország mezőgazdaságáról. II. 454.

DIETZ, JOHANN (brandenburgi udvari feleser)
— életrajzának Buda visszafoglalására vonatkozó részletei, 1686., I. 405.

DIETZE, CHRISTIAN JOSEPH
— iratai a nemzeti gazdaságról és Pest városáról, 1822., II. 479.

DILHERR FERENC BR. (ezredes)
— feljegyzései a nagyszombati csatáról. I. 461.

DILHREY, WILHELM
— a protestantizmus és tolerancia kérdéséről. I. 327.

DIMPEL, RUDOLF
— életrajzi segédkönyve. III. 41.

DINGFELDER EDE
— legrégibb biblikán nyelvével. I. 131.

DIODATO
— hoz levelek Buda ostromáról, 1686., I. 405.

DIOMEDE, ld. Carafa.

DIÓSGYÖR
— történeti jelentősége. III. 72 ● -i madonnaszobor, XV. sz. I. 186 ● -i vasművek története, 1765—1910., II. 175, 466.

DIÓSVISZLÓ
— i ref. egyház története. I. 255.

DIÓSZÉG
— i görög kereskedők kiváltsága, 1735., II. 59.

DIÓSZEGI ANDRÁS
— a hazai kereskedelmi utakról az Árpád-korban. I. 99.

DIÓSZEGHY ERDŐDY LAJOS
— francia-ellenes versfordítása, 1793., II. 503.

DIÓSZEGI SÁMUEL
— fűvészkönyve, 1807., 1813., II. 598.

DIÓSZEGI VILMOS
— a magyarság eredetéről, ósvallásáról. III. 56, 60.

Diploma Leopoldinum, ld. I. Lipót

Diplomatarium Alvinczianum, ld. Alvinczianum

D'IRSAI, ld. IRSAJ

DISCAILLES, E.
— Németalföldről Mária Terézia idején. II. 156.

Disciplinar-Vorschriften, 1781., II. 277.

Discours d'un hongrois, 1781., II. 195.

Discurs, Das ist ... warhafter Bericht, 1598., III. 94.

Discursus politicus, 1764—1765., II. 189.

Discussio descriptionis Valachorum, 1812., (Toma Costin). II. 415.

- Discussio oratoria*, 1792 (Martinovics Ignác). II. 323.
Disputatio Debrecentiensis, ld. Választói komédia.
Dissertatio brevis ac sincera ... de gente serbica, 1790 (Novákovics István). II. 360.
Dissertatio politico-publica, 1791 (Hajnóczy József). II. 320.
Dissertatio statistica de Forma Legali Regiminis Hungarici 1790 (Barits Adalbert). II. 292, 315.
Dissertatio statistica de industria nationali, 1792., II. 391.
Dissertatio statistica de potestate equestris regis Angliae 1790 (gr. Török Lajos). II. 315.
Dissertatio super eo, quod status ... nullum habeant potestatem ... in bonis ecclesiasticorum, 1811., II. 559.
Distinto Ragguaglio, 1716., II. 71.
Distinta Relazione ... dal Campo di Futach, 1717., II. 71.
Distinta Relazione della Battaglia ... di Peter-Varadino, 1716., II. 70.
Distinta Relazione della Gran Vittoria di Belgrado, 1717., II. 70.
A dűsöd magyar haza arany szabadságának ... tsillaga, 1791 (Kenessey György). II. 358.
DITTRICH, F.
— Morone nunciusi jelentéseiről, 1589—1540., I. 278.
DIVALD JÓZSEF
— adalékai a szepesi bányászathoz, XVII. sz. I. 372 ●
— a körnöci pénzverderől, XVII. sz. I. 336 ● a rozsnói bányászatról, XVII. sz. I. 372
DIVALD KORNÉL
— Budapest művészetéről a török előtt. I. 134, 185 ●
— a felsőmagyarországi renaissance építészetről. I. 186 ●
— a magyar iparművészet történetéről. I. 187, II. 146 ●
— Magyarország görögus szarvas oltáiról. I. 186 ●
— Magyarország művészeti emlékei. I. 185, II. 145 ● régi fayence-ekről és fazekasmunkákról. II. 175 ● Szepes megye művészeti emlékeiről. I. 134, 186.
DIVÉKY ADORJÁN
— az aranybulláról. I. 95 ● lengyel-magyar kapcsolatokról tanulmányai. I. 19, 71, 120, 129, 186, 202, 244, 310, II. 61, 179, 197 ● lengyelországi könyv- és levéltárak magyar vonatkozásairól. I. 19 ● a löcsei kongresszusról, 1494., III. 80 ● a szepesi városok visszacsatolásáról, 1770., II. 179, 197 ● Thurzó György peréről. I. 372 ● Zsigmond lengyel hg. magyarországi útjáról, XVI. sz. I. 199, 202.
DIVINY
— vár bevételéről ének, 1666., III. 105.
DJEM, ld. Dzsem hg.
DLUGOSZ (Longinus) JÁNOS (lengyel diplomata, szerző, XV. sz.)
— adatai, róla irodalom. I. 149 ● műve Lengyelország történetéről. I. 108, 149.
— a lengyel-magyar perszonálunióról Nagy Lajos alatt. I. 120 ● kritikája a szegedi béke ügyében. I. 163—164 ● felhasználja Palatio levelét a várnai csatáról. I. 159 ● I. Ulászlóról. I. 163 ● mint Callimachus forrása. I. 148.
DOBEL, FR.
— a magyarországi Fugger-vállalatról. I. 210.
DOBÁN LÁSZLÓ
— repertórium a iskolai értekezésekről. III. 20.
DOBNER ABRAHÁM REYND
— katolikus egyházi írat, 1717., II. 107.
DOBNER FERDINAND (soproni polgármester)
— naplója (1707—1724) az 1708-i és 1712—1715-i országgyűlésről. I. 467, II. 65—66.
DOBNER ISTVÁN (jezsuita)
— *Augusta Hungariae spectacula c. irata*, 1728., II. 108.
DOBÓ-család
— és Károli Gáspár, XVI. sz. I. 268.
DOBÓ ISTVÁN
— élete és szerepe Eger védelmében, 1552., I. 288, 290, III. 92 ● a magyar költészetben. I. 274 ● és Balassa János összeesküvése ügye, 1569—1572., I. 277, 290.
DOBÓ KRISZTINA
— és Balassi Bálint, III. 89.
DOBÓCZKY PÁL
— Verseghy Ferencről. II. 605.
DOBOKA MEGYE (ld. Szolnok-Doboka alatt is)
— alispánja: Rettégi György, XVIII. sz. II. 148 ● főispánjai: Bánffy György (XVII. sz.), gr. Teleki Ádám (XVIII. sz.). I. 340, II. 223 ● megtagadja az újonc-állítást, 1812., II. 567.
DOBOS ISTVÁN
— Szilády Áronról. III. 52.
DOBOS JÁNOS
— egyháztört. adatai a Rákóczi-korból. I. 465.
DOBOS KÁLMÁN
— az 1809-i nemesi felkelésről. II. 554.
DOBOS (Tofaeus) MIHÁLY (erdélyi ref. püspök)
— fellépése a cartesiususok ellen, 1673., I. 431.
DOBOSI, ALEXANDRU
— Erdély XVIII. sz.-i viszonyairól Daniel István önéletrajza alapján. II. 18 ● a juhádórol. I. 124 ● megjegyzései a XVIII. századi erdélyi kereskedelemről. II. 60 ● a románok ötvenad-adjáról. I. 82 ● a só-bányászatról Erdélyben. III. 71.
DOBOZY TIBOR
— Pierre Choque magyarországi útjáról. I. 195.
DOBOZY HAJNALKA
— a magyar királynékról a XV. sz.-ig. I. 58.
DOBOZI ISTVÁN (debreceeni bíró)
— levelei a Rákóczi-szabadságharc idejéből. I. 451 ● szerepe a Debreceeni Kereskedő Társaság létrehozásában, 1712-től. II. 58.
DOBOZY MIHÁLY
— és hitvese történetének költői feldolgozásai. II. 612.
DOBRESCH, N.
— a román egyház történetéről. I. 334, 484.
DOBROVSKY, JOSEF
— cseh irodalomtörténete, 1792., II. 494.
DOBSSA FERENC
— kéziratos rőpiratmásolata, 1790., II. 318.
DOBSINA
— leírása, 1803., II. 410 ● statisztikája a XVIII. században. II. 31 ● i bányá- és vasipar története. I. 127, 243, II. 54 ● i ev. lelkesz: M. Gotthard. II. 419.
DOBY ANTAL
— *II. József korából*. II. 290 ● pénztárolói utasításról, 1712., II. 49 ● Ugocsa megye alispánjáról. I. 117.
Documentaire Rhapsodien über den Gang der prot. Kirchenfreihet, 1797., II. 118, 360.
DÓCZY-család
— és a bányavárosok küzdelme, 1494—1548., I. 207, 210, 245.
DÓCZY ANDRÁS
— barsmegyei főispán, XVII. sz. I. 369.
DÓCZI ISTVÁN (Erdélyi portai követ)
— konstantinápolyi útja, 1620., I. 330 ● -hoz Bethlen Gábor levele, 1621., I. 333.
DÓCZY JENŐ (és mások)
— magyar gazdasági könyvészete. I. 8, II. 7. III. 29.
DÓCZI PÉTER (jajcai bán)
— a délszláv költészetben. III. 76.
DOGLIONI, GIO. NICOLO
— iratai a magyarországi háborúról, 1595., 1596., III. 95.
A dohánymesterségeknek mestersége, 1772., II. 164.
Dohánymesterségre való rövid oktatás, 1790., 1822., II. 435.
D'OHSSON, MURADJEA
— a mongolok történetéről. I. 96.
DOHNA-család
— scholabiteni levéltárának magyar vonatkozásai. I. 19.
DOLCI, SEBASTIAN
— a raguzai irodalomról. 1767., I. 188.
DOLÉZAL (Doleschal), PAVOL
— szerepe a szlovák irodalomban, XVIII. sz. II. 230.
DOLFIN, DANIELO (velencei követ)
— jelentései a Rákóczi-szabadságharc idejéből, 1702—1707., I. 453.
DOLHA
— i összecsapás Rákóczi hívei és Károlyi Sándor között, 1703., I. 461.
DOMANOVSKY GYÖRGY
— *A jobbágyok élete*, 1387—1526., I. 148, 155.
DOMANOVSKY SÁNDOR
— Anonymusról. I. 43—44 ● az aradi véres országgyűlésről. I. 75 ● az Árpád-kori trónörököséről. I. 59, III. 63 ● *Attiláról Árpádról* (krónikákról). I. 88 ● a Bécsi Képes Krónikáról. I. 45 ● Békefi Remigről. III. 49 ● a Budai és Dubnici Krónikáról. I. 147 ● Csánki Dezsőről. III. 49 ● Duna-fekete-tengeri keresk. hajózásmunkáról. I. 79, 128, II. 62, 474 ● emlékezete. III. 49 ● francia emisszáriusokról, 1806., II. 540 ● a „Gutsherrschaft” történetéről. I. 237 ● a harmincadvám eredetéről. I. 92, 96, 118 III. 69 ● ism. Bury Konstantinostanulmányát. I. 26.
— Kaind kütfőtanulmányait. I. 42 ● *Szekfű Magyar Történetét*. I. 366, II. 27.
— *József nádor élete*. II. 291, 344, 386, 484, 506, 513, 528, 531, 532, 536, 538—540, 552, 554, 559, 561, 570 ●

- József nádor iratai.** II. 475, 477, 484, 487, 502, 528, 532, 534, 540, 542–543, 561, 581 ● Károlyi Árpádról. III. 50 ● Kézai krónikájáról. I. 87 ● Konstantinusról. I. 26 ● Madzsar Imréről. III. 50 ● a magyar királykrónika XIV. sz.-i folytatásáról. I. 104 ● *Mázsaszekér.* I. 129 ● a mezőgazdaságról Szt. István korában. I. 77 ● a Múgelan krónikáról. I. 104 ● Nagy Lajos velencei hadjáratairól. I. 120 ● németnyelvű magyar története. I. 21 ● a pozsonyi és más kisebb krónikákról. I. 45 ● a székesi városok árumegállító jogáról. I. 129, 243 ● szerk.: *Magyar művelődéstörténet.* I. 21, 153, II. 8 ● szerk.: *Tanulmányok a m. mezőgazd. tört.-hez.* I. 237, II. 46, 168 ● Ürményi József kegyvesztéséről. II. 528.
- DOMBI MÁRK**
— Rákócziról a költészetben. I. 436.
- DOMBY MÁRTON**
— Csokonai Vitéz Mihályról. II. 607.
- DOMBI SÁMUEL**
— irata a tokaji borról, 1758., II. 164.
- DOMBOS**
— i ref. egyház története. I. 255.
- DOMBOVÁR**
— és vidékének elpusztult állapota a XVIII. sz. elején. II. 47 ●-i kasznár utasítása, 1755., II. 168 ●-i uradalom rendtartása, 1729., II. 47.
— a XVIII. század elején. II. 46–47.
- DOMBRÁD**
— i ref. egyház története. III. 36.
- DONICINUS DE GRAVINA, ld. Gravinai**
- DOMJÁN ELEK**
— a faneckai templomfoglalásról. II. 203 ● Rákóczi önéletrajzáról, Vallomásairól. I. 436.
- DOMJÁN ISTVÁN**
— Gyulai István követségéről. 1660., I. 429 ● Kemény János fejedelemről. I. 356 III. 99 ● a székely kérdésről. I. 81 ● Vízaknai Nagy István követségéről, 1686., I. 429.
- DOMOKOS BALINT**
— az árpádkori országbírói hivatalról. I. 53.
- DOMOKOS FERENC**
— jelentései a Horia-felkelésről. II. 285.
- DOMOKOS LAJOS** (bihari követ)
— mint egy antiklerikális írat feltehető szerzője, 1790., II. 330.
- DOMOKOS LŐRINC** (békési, majd bihari főjegyző)
— kiadványa a cselédtartási rendelkezésekről, 1806., II. 453 ● kiadványa a nemesi felkelés szabályzatáról, 1809., II. 542 ● mint az 1791-i kereskedelmi bizottság tagja. II. 385.
- DOMOKOS MÁRTON** (debreceni főbíró)
— hivatali szerepe. III. 118 ● Osterwald-fordítása. II. 112.
- DOMOKOS PÁL PÉTER**
— közli gr. Teleki József székely útleírását. II. 420.
- DOMONKOS OTTÓ**
— a soproni gombkötőkről. III. 102.
- DOMONKOS SÁMUEL**
— beszéde az abaúji nemesi felkelés feloszlatásakor, 1798., II. 523.
- DOMENIO, HEINZ**
— mint Mátyás király boroszlói városkapitánya. I. 177.
- DOMSICS MÁTYÁS**
— egyházi látogatása Baranyában, 1729., II. 114.
- DON**
— vidékének viszonyai, VIII–IX. sz. I. 24.
- DONÁSZY FERENC**
— *A magyar heraldika múltja, jelene és jövő feladatai.* II. 590.
- DONATUS**
— és Sylvester János. I. 259.
Die Donau-Reise, 1760., II. 152.
- DONGÓ GYÁRFÁS, ld. Gyárfás G.**
- DONITS ANDRÁS**
— levelezése Gvadányi Józseffel, 1804., II. 615.
- DONNER, GEORG RAPHAEL** (szobrász)
— művei (XVIII. sz.); róla irodalom. II. 85.
- DONNERSMABCK, ld. Henckel.**
- DORFINGER, JOSEPH ANDREAS V.**
— Pest városi útmutatója, 1827., II. 480.
- DORFMAYER, JOHANN GEORG** (szobrász)
— és Grassalkovich-síremléke, 1772., II. 233.
- DORFMAYER, STEFAN** (bécsi festő)
— dunántúli működése, XVIII. sz. II. 233.
- DORIA DI CIRIÉ** (savoyai kispri)
— Buda ostromáról, 1686., I. 410.
- DORMÁNDY GÉZA**
— magyarokról a drezdai csatában, 1813., II. 567.
- DORNER BÉLA**
— az erdélyi szászok mezőgazdaságáról. I. 430, II. 45.
- DORNYAY BÉLA**
— Beudant balatonai útjáról, 1818., II. 428 ● Kazinczy Ferencről. II. 600 ● Keszthely végvári szerepéről. III. 91 ● Salgótarjánról Rákóczi alatt. I. 459 ● a tatár piaristákról. II. 202.
- DOROG**
— i német telepítések, XVIII. sz. II. 34.
- DOROMBY KAROLA**
— Schedius Lajosról. II. 408.
- DOROTHÉOS** (érsek, XVIII. sz.)
— féle görög világhírnépe magyar vonatkozásai. I. 152.
- DORSCHL, G.**
— Mária Terézia államszemléletéről. II. 158.
- DÓSA ELEK**
— *Erdélyi jogtudomány.* II. 193.
- DOSTÁL KÁROLY**
— a Martinovics-összeesküvésről. II. 515.
- DOTIS, ld. Tata.**
- DOVAIS**
— Sobieski megválasztásáról. I. 432.
- DOWNEY, F.**
— Szolimán szultánról. I. 221.
- DÓZSA (nádor)**
— szerepe a XIV. század elején. I. 116.
- DÓZSA GYÖRGY**
— ceglédi beszéde. I. 190–191 ● ceglédi kiáltványa. I. 207 ● kivégzése. I. 191, 207 ● parasztháborújának forrásai. I. 190–192, 194–195, 213.
— irodalma. I. 207–208. III. 80.
- DÖBRÉNTSI GÁBOR**
— adatai, irodalmi szerepe; róla irodalom. II. 620 ● Barcsai Ábrahámról. 1814., II. 222 ● és Kazinczy Ferenc. II. 601 ● kiadta Berzsenyi Péter műveit. II. 613–614 ● kolozsvári irodalmi pályázata és a Bánk Bán. II. 625 ● a magyar írásmódról, 1824., II. 618 ● mint az *Erdélyi Múzeum* szerkesztője, 1815–1818., II. 407 ● mint Gyulay Lajos nevelője. II. 401 ● naplója és levelei a XIX. század elejéről. II. 400 ● *A nyelv csinosodása való ügyelet.* 1821., II. 618 ● *Régi magyar nyelvművek.* I. 179, 212 ● Teleki József életéről. II. 429 ● törekvései erdélyi tudományos és irodalmi központ kialakítására. II. 589 ●-hoz Dessewffy József levelei, 1817., II. 470.
- DÖBRÉNTSI-kódex**
— és a Müncheni kódex viszonya. I. 131.
- DÖLGER, FRANZ**
— Magyarországról a bizánci politikában, XII. sz. I. 75 ● a német-bizánci viszonyról. III. 66 ● és Schneider, A.
— bizantinológiai könyvészete. III. 26.
- DÖLLINGER, J.**
— a középkori szekták történetéről. I. 142.
- DÖME KÁROLY**
— irodalmi működése a XVIII–XIX. sz. fordulóján. II. 615 ● katolikus egyházi irata, 1814., II. 573 ● klerikális rópirata, 1792., II. 502 ● versfordítása Napóleon bukásáról, 1826., II. 566.
- DÖMÖLK**
— i apátok, ld. Koptik Oddo, Nemes Gáspár (XVIII. sz.)
●-i bencés apátság története. I. 63–64. III. 63.
- DÖMÖS**
— i apátság alapítólevele, 1138., I. 55 ●-i konfliktus Hunyadi János és a pápa között. I. 164.
- DÖMÖTÖR SÁNDOR**
— kenesei parasztokról. XVIII. sz. II. 49, 169.
- D. DÖMÖTÖR TEKLA**
— népies színjátszó hagyományainkról. III. 121 ● a passiójátékrol. I. 214.
- DÖMÖTÖRI GYÖRGY**
— versgyűjteménye Zrínyi halálára, 1664., III. 104.
- DÖMSÖD**
— i ref. egyház tolerancia-ünnepe, 1782., II. 273.
- DÖRY FERENC**
— Esterházy Miklósról. I. 371 ● Forster Gyuláról. III. 49 ● a Héderváry-oklevéljáról. III. 48 ● a katonai Mária Terézia-rendről. II. 184 ● Kollányi Ferencről. III. 50 ● Lócs úrbéri szerződéséről, 1635., I. 370 ● Wesselényi Ferencről. I. 377 ● és Kammerer E.
— Zichy-okmánytára. I. 171.
- DRÁBIK (Drabicius) MIKLÓS**
— élete, jóslatai, kivégzése XVII. sz. I. 353, III. 100 ● kapcsolata Comeniusai. I. 353 ●-nál Redinger svájci lelkész látogatása. I. 431 ●-sal való összeköttetés vádjá Kalinka Joachim ellen. I. 392.

DRÁGANU, NICOLAE

— egy régi (XVII. sz.) íratról. I. 347 • az erdélyi román irodalom történetéről. II. 495 • a románok IX—XIV. századi elterjedéséről helynevek alapján. I. 82 • a XVIII. századi román népies irodalomról. II. 229 • és Sötörpa, Virgil.

— a naszói román iskolázásról. II. 205.

DRÁGFI BERTALÁN (erdélyi vajda)

— szerepe a XV. sz. végén. I. 208.

DRÁGFY JÁNOS (temesi ispán)

— magyarnyelvű írásai, 1524., I. 199.

DRÁCHI TAMÁS (személynök)

— és Thuróczy János, XV. sz. I. 146.

DRAGOMIR, SILVIU

— Samovic püspök levelezéséről, 1791., II. 379 • Bécs és az erdélyi románok viszonyáról, 1791—1792., II. 379 • az erdélyi román ortodoxia kapcsolatáról Oroszországgal, XVIII. sz. II. 123, 204 • az erdélyi román egyházzal, XVIII. sz. I. 434, II. 122—123, 204 • és Cioban, V.

— adatközlése 1791—1792 időszakára. II. 378.

DRAGONER BÉLA

— a belgrádi útközetről, 1717., II. 74.

DRAGONI GÁSPÁR (prédikátor)

— és a körmeneti iskola, XVI. sz. I. 266.

DRAGUIGNAN

— I hadifogsága Kisfaludy Sándornak. II. 611.

DRAGONICZ, ld. Bartoss.

DRAKULIOS PÁL

— Konsztantin Mihály krónikájáról, XV. sz. I. 152.

DRASENOVICH MÁRIA

— Zrínyi Miklós könyvjegyzetei. I. 380.

DRASKOVICH GR.-család

— levéltára. I. 14, 227 • vitája Sárvár mezővárossal. I. 241.

DRASKOVICH GÁSPÁR GR.

— és Zrínyi Miklós egyezséglevele, 1651., I. 380.

DRASKOVICH GYÖRGY (kalocsai érsek)

— szerepe a tridentin zsinaton, 1562., I. 286 • velencei követeket informál, XVI. sz. I. 315.

DRASKOVICH GYÖRGY (győri püspök)

— és a soproni jezsuita kollégium, 1686., III. 102.

DRASKOVICH JÁNOS BR.

— és a róla elnevezett Draskovich-obszervancia szerepe a hazai szabadságharcban, XVIII. sz. II. 344.

DRASKOVICH MIKLÓS (országbíró)

— Thökölyhez pártol, 1683., I. 402.

DRAU, ld. Dráva.

DRÁVA

— melléki aranyosás, 1802., 1821., II. 457 • parti jelenet Imre és András között. I. 98, 93 • vidéki megyék kir. biztosa: gr. Széchenyi Ferenc. II. 300.

DREBITKA FERENC

— *Egy kis költemény nagy világútja*. II. 144 • *Faludi Hymnusa*nak spanyol eredetéről. II. 144.

DRÉGEY VÁR

— elfoglalása Ali basa által. I. 290 • katonai szerepe a XVI. században. I. 258, III. 92.

DRÉGELYPÁLÁNK

— I ref. egyházmegye története. I. 254, 466.

DRESSLER KERESZTÉLY (ev. lelkész)

— latinnyelvű magyar története, 1792., II. 592.

DREVENYÁK FERENC (tanácsos)

— mint a bécsi udvar besúgója I. Ferenc korában. II. 485.

DREYES, G. M.—Blume, Cl.

— *Analecta hymnica* c. gyűjteménye. I. 102.

DREXELIUS, JEREMIAS

— iratának magyar átdolgozása Dévay Andrásról, 1764., II. 190. III. 120.

DREZDA

— I csata és magyar szereplői, 1813., II. 567 • I gyűjtemények török iratai. I. 234 • I könyvtár német újságai Bethlen Gábor korából. I. 230 • I levéltár magyar vonatkozásai. I. 19, 172, 343 • I megegyezések, 1746., II. 105 • I udvarról Wrexhall követ főljegyzései, 1779., II. 153 • I utazásáról (1722) Teleki Ádám emlékezései. II. 24.

Dreyssig-Ordnung, 1784., II. 256.

DREULT, E.

— Napóleon és Európa. II. 500 • Napóleon keleti politikájáról. II. 557.

DRESCHE, GERRARD CORNELIUS

— leírása gr. Virmondt törökországi követségéről, 1722., II. 73.

DRINÁPOLY

— elfoglalása a török által, 1361., I. 121 • ellen magyar-szerb-román erők felzárkózása, XIV. sz. I. 109.

DREKAL, S.

— a Kaunitz-uraldomról, XVIII. sz. III. 117.

DROSTE, O. (svájci szerző)

— alapján hazai katolikus reflexió a reformáció emlékére, 1820., II. 573.

DROTTBOOM, G.

— a kontinentális zárlat gazdasági hatásáról. II. 478.

DRUFFEL, A.—Brandt, K.—Goetz, A.

— aktakiadása a bajor uralkodóház XVI. századi történetéhez. I. 278

DRUGETH-család

— felemelkedése. I. 116 • és Homonna reformációja. I. 259 • ősei, története. I. 117.

DRUGETH BALINT, ld. Homonnai Drugeth.

DSÁFER, ld. Dzsáfer.

DSEALÁZDE MUŞTAFEA (diváni jegyző)

— török munkája az országról és az utakról, mint a XVI. századi magyarországi harcok forrása. I. 197, 231.

DU BELLAY, GUILLAUME (francia követ)

— német díja, munkája, XVI. sz. I. 281.

DU CANGE

— latin szótára. III. 61.

DU HÉRON (francia tisz)

— jelentése Buda ostromáról, 1686., I. 410.

DU MAINE HG.

— és Rákóczi Franciaországban. I. 471.

DU MAX, LOUIS

— iratai az 1664-i háborúról. I. 384.

DU RIEN, G. N.

— Warner török leveleiről, XVII. sz. I. 352.

DU VERNAY

— és Thököly, 1683., I. 400.

DUALSZKY JÁNOS

— Révay László naplójáról. I. 330, 357.

DUBAY, D. A.

— körmozi levelekről, XVI. sz. I. 245.

DUBNIC

— I krónika, XV. sz. I. 43, 45, 147.

— I irodalma. I. 147 • Nagy Lajos itáliai hadjáratairól. I. 122 • tartalmazza János minorita és Kükküllé szövetségét. I. 105.

— I levéltárban Bethlen Gábor levelei. I. 333 • I plébános, Jan Baltazar Magin. II. 92.

DUBOVITZ ISTVÁN

— földrajzi könyvezete. III. 23.

DUBRAVIUS (Dubravszky) JÁNOS

— budai látogatása, cseh történetének magyar vonatkozásai. I. 190.

DUBSKY, J. N., FRH. v.

— a boszniai háborúról, 1737—1739., II. 95.

DUDA JÁNOS

— Endrődy Jánosról. II. 615.

DUDÁS ANDOR

— szerb paróchiákról, 1780., II. 206.

DUDÁS GYULA

— a bácskai jakobinusokról. II. 518 • a bácskai oktatásügyről. I. 162 • II. József tanügyi utasításairól. II. 279 • kozák telepről Magyarországon. II. 248 • a magyarországi szerbekről. I. 419, 460, II. 38 • a napóleoni háborúkról. II. 554 • a pandurokról, XVIII. sz. II. 104 • Petur bánról. I. 93, II. 624 • Rákóczi harcainál a Tisza—Duna közén. I. 460 • a szabad hajdúkról, XVI—XVIII. sz. I. 240 • Szerémi Györgyről. I. 189 • a tiszai koronai kerületéről. I. 419, II. 75, 101 • a XVIII. sz.-i történetírásról. II. 136 • a zentai csatáról. 1697., I. 411.

DUDICH (Dudith) ANDRÁS

— humanista szerepe, francia kapcsolatai, XVI. sz. I. 289.

DUDIK, B.

— II. Ferdinánd levelezéséről. I. 366 • morva adatokról Svédországban. I. 233 • olaszországi kutatásairól. I. 19 • Nagyvárad ostromáról, 1598., I. 318 • svédekről Cseh- és Morvaországban, 1644—1650., I. 345.

DUDITH ANDRÁS, ld. Dudich.

DUGONIOS ANDRÁS

— adatai, munkái; róla irodalom. II. 303—304 • *Etelka* c. regénye, 1788., II. 303, 341, 354, 595 • főljegyzései. II. 278, 303, 341, 509—510 • hatása Katona Józsefre. II. 624 • irodalmi szerepének ált. jellege. II. 218 • mint nyelvújító. II. 304 • mint történész. II. 595 • és a szláv kérdés. II. 499.

- DUHR, BERNHARD**
— a jezsuiták történetéről I. 373.
- DÜGIN, V. A.**
— a vajdasági szerb nemességről a XVIII. században II. 126.
- DUKAI TAKÁCH JUDIT**
— irodalmi szerepe; róla irodalom. II. 614.
- DUKAI TAKÁCH TERÉZIA**
— versei, 1806., II. 614.
- DUKAS (Bizánci görög szerző, XV. sz.)**
— magyar vonatkozásai. I. 109, 151 • szövege és az *Ekklesiastika Chronika*. I. 152.
- DUKAS MIHÁLY (bizánci császár)**
— koronát küld I. Géznak. I. 73 • korona küldéséről Decsy Sámuel irata, 1790., II. 594 • tisztviselője: Attaleiates. I. 48.
- DUKONY MÁRIA**
— *Az Alföld felfedezése*. II. 423.
- DULDNER, J.**
— Schesaeus beszédéről a berethalmi zsinaton. I. 300.
- DULLINGER, J.**
— Ausztria keleti kereskedelmi vállalatiról, XVIII. sz. II. 59.
- DUNA**
— és az 1809-i háború. II. 553 • leírása, térképei. I. 406, 414, II. 237 • szabályozására javaslat, 1722., II. 79 • Száva vízút. II. 474 • Tisza csatorna. II. 62, 177, 475 • és a török háború. II. 296 • -i első gőzhajó, 1817., II. 468 • -i hajóhadak története. I. 165, 237, II. 75 • -i híd kérdése. II. 258, 261. III. 122 • -i kereskedelmi hajózás fejlődése. I. 79, 128, 244, 396, II. 62, 153, 176, 257, 472, 474, 476, 478 III. 71, 122 • -i kereskedelmi társaság kérdése, 1790 k. II. 389 • -i Tudós Társaság. I. 217 • -i utazások, 1687., 1740., I. 414, II. 24.
- DUNAALMÁS**
— i hegység, 1754., II. 47.
- DUNARÖLDVÁR**
— bevétele, 1705., I. 461—462.
- DUNAJEC**
— i kereskedelmi út terve. I. 470.
- DUNAKÖMLÖD**
— települése. II. 248 • -i harcok, 1705., I. 461—462.
- DUNAFENTELE, ld. Sztálinváros.**
- DUNASZEKESŐ**
— múltja, egyházi viszonyai. II. 117.
- DUNAVÉCSÉ**
— i ref. egyház. I. 255.
- DUNOD, ANTID PÁTER**
— erdélyi küldetése az 1680-as években. I. 430, 433.
- DUPRÉ—Theselder, E.**
— Sienai Szt. Katalin és Nagy Lajos összeköttetéséről. I. 114.
- DURAY KÁLMÁN**
— a budai, pesti, és váci céhekről. II. 55, 460.
- DURAZZO**
— i ága az Anjou-háznak és a nápolyi háborúk, XIV. sz. I. 121 • -i (Kis) Károly magyarországi epizódja, 1385—1386., I. 105, 107—108, 136—137, 146 • -i (Nápolyi) László magyar trónkövetelése a XIV. sz. végén. I. 137.
- DURDIK, JÁN**
— a XV. sz. haditechnikájáról és a huszitákról. III. 73—74.
- DURHAM**
— i másolat Basire Izsák iratáról, 1653—1659., I. 349.
- DUROVIČ, J.**
— a szlovák evangélikus irodalomról a toleranciáig. II. 111.
- DURST, R.**
— Erzsébet királyné (Albert özvegye) kapcsolatairól Ausztriával, 1439—1442., I. 162.
- DURY, JOHN (skót lelkész)**
— protestáns uniómozgalma és I. Rákóczi György. I. 346.
- DUS LÁSZLÓ**
— antiklerikális verséről, 1790., II. 330 • Bihar várme-gyéről 1790-ben. II. 347.
- DUSKÁS FERENC (debreceni bíró)**
— élete és kereskedői szerepe a török korban. I. 244.
- DUSSEUX, L.**
— a magyarok franciaországi kalandozásairól. I. 41. és Soulié, E.
— kiadta Dangeau naplóját. I. 443.
- DUSSEUX és szerzőtársai**
— szőlőművelési és borászati szakkönyvének átdolgozásai, 1805—1814., II. 436.
- DUTENS**
— francia útikalauz, 1775., II. 231.
- DÜCK, J.**
— a brassói gimnázium történetéről. I. 267, II. 129.
- DÜMERT DEZSŐ**
— Kazinczy-levelekről. II. 602.
- DÜMLER, E.**
— Berengár történetéről. I. 41 • a dalmáciai szlávok őstörténetéről. I. 35—36 • a délkeleti határgrófságokról, 795—907., I. 35 • a hét gyászmagyar mondájáról. I. 41 • a keleti frank birodalom történetéről. I. 36, 40 • Pilgrimről és a lorch-i érsekségről. I. 30 • és Köpke.
— Nagy Ottó császárról. I. 40.
— és Miklosich, F.
— kiadta a Cyrill és Method-legendát. I. 28.
- DVIHALY ANNA MÁRIA**
— a budai szőlőműveléséről. I. 417.
- DVORÁK, M.**
— I. Lipót leveleiről Lobkowitz Wenzelhez, 1657—1674., I. 375, 385, 395.
- DVORČÁK GYULA**
— az első magyar színtelődásról. II. 627.
- DVORTSAK GYÖZŐ**
— Rákóczi sárosi főispáni beiktatásáról. I. 460.
- DVORNIKOVITS MIHÁLY (váci püspök)**
— jelentése az egyházi javakról, 1700., I. 423 • szerepéről irodalom. I. 423.
- DZSÁFER (pasa)**
— és a mezőkeresztési csata, 1596., III. 95.
- DZSÁFER (pasa)**
— temesvári szerepe, 1687—1697., III. 108.
- DZSAJHANI (mohamedán szerző)**
— X. századi forrásszövege. I. 24.
- DZSEM HERCEG**
— török trónkövetelő és Mátyás király, XV. sz. I. 176.
- E.**
— a bányákról Bocskai korában, 1606., I. 320.
- E. D. G. K. (= Könyvek tábornok)**
— tervezete az erdélyi zászlók megmentéséről és Havasalföld telepítéséről, 1725., II. 36.
- EBENDORFER TAMÁS (bécsi tanár)**
— diáriuma Zsigmond királról. I. 110 • osztrák krónikája és egyéb művei, XV. sz. I. 149, 159, 166. III. 75.
- EBENHÖCH FERENC**
— a győri főesperesség 1698. és 1748-i egyházlátogatási jegyzőkönyveiről. II. 114.
- ÉBER J.**
— Erdély szobrászati emlékeiről. I. 186 • Budapest középkori emlékeiről. I. 186
- ÉBER LÁSZLÓ**
— almakeréki falfestményekről. I. 135 • Donner és Troger magyarországi szerepéről. II. 147 • a szigetvári templom kupolafestményéről. II. 233.
- EBERGÉNYI LÁSZLÓ**
— és Bivolinyi István. I. 439 • és Széchenyi György levelezése. I. 414, 451, II. 68.
- EBERHARDT B. és Herrmann E.**
— a veszprémi papság könyveiről, XIX. sz. II. 588.
- EBERMAN, R.**
— a törökfelelemről az egykori német irodalomban. I. 230.
- EBESFALVA**
— i tisztartói utasítás, 1630., I. 344.
- ÉELE GÁBOR**
— a debreci, parádi uradalomról. II. 42 • az ecsedi uradalomról, úrbéri peréről. II. 42, 50, 168, 455 • *Egy labanc Dessenffy*. I. 457 • *Egy magyar nyomda*, XVIII. sz. II. 211 • *Egy régi pesti palota*. I. 232 • az 1741-i országgyűlésről, insurrektőről. II. 100, 103 • a Harruckern és Károlyi-családról. II. 42 • Károly főh. ról Pesten, 1803—1804., II. 588 • Károlyi Ferencről. I. 437, II. 16, 42, 50, 69, 79, 100 • Károlyi Sándorról. I. 437, 471, II. 16 • katonai gérelmeinkről, 1758., II. 184 • kiadta Juhász Maté Károlyi-búcsúztatóját, II. 16 • a nagykárolyi palotáról, kápolnáról. II. 117, 232 • Nyíregyházáról. II. 42, 50 • és Pettkő B.
— a Károlyi család birtokainak történetéről. II. 42.
- EBREICHSDORF**
— i verselő: Hödl Joachim. II. 522—524.
- Echo Belgium**
— c. vers II. József ellen. II. 293.
- ECKARD, H. V.**
— kiadta Gentz Frigyes iratait. II. 486.

ECKARTSHAUSEN

— és Katona József. II. 625.

ECKHARDT SÁNDOR

— I. András francia zarándokairól. I. 47. • Anonymus-ról. I. 44. • Asztrik éresek származásáról. III. 66. • Attiláról a mondában. I. 147. • Balassi Bálintról (kiadással). I. 271. III. 89, 90. • Bathány Boldizsár francia útjáról. I. 241. • Bessenyei eszméiről. II. 219. • Bornemisza Péterről (kiadással). III. 86. • a Contrat Social-ról. II. 344. • az emberevő magyar meséjéről. I. 38. • a francia forradalom eszméiről Magyarországon. II. 328, 330, 339, 344, 347, 402, 505, 512, 516—517. • francia tanulmánykötete. I. 218. • franciákról Magyarországon a forradalom idején. II. 501. • Gosztonyi János humanista szerepéről. I. 218. • jobbjáglevelekről. III. 83. • Konstantinos Manasses szövegéről. XII. sz. I. 50. • magyar hírekről régi francia újságokban. I. 385. • magyar humanistákról Párizsban. I. 218—219. • magyar rózsakeresztesekről. II. 222, 263. • magyarokról francia egyetemeken. I. 66. • a pannóniai hun történet keletkezéséről. I. 38, 87. • Rimay Jánosról (kiadással). III. 96. • Szegedy Lőrinc leveleiről. III. 86. • a szendrői hegedős énekről. III. 88. • szerk.: *Űr és paraszt*. I. 206, 239. • XVI. századi levelezésekről. I. 232, III. 90. • Trenk Frigyesről. II. 328. • Várdai Istvánról és a magyar követségről. 1457., I. 165. • végvári vitézek gyűjteméséről. III. 88.

ECKHART FERENC

— a bécsi udvar gazdaságpolitikájáról. II. 60, 159, 166, 173—175, 177—178, 182, 190; jobbjágypolitikájáról. XVIII. sz. III. 120. • a bécsi udvari kamarai levéltárról. I. 19. • Bocskai és hívei közjogi felfogásáról. I. 321. • a diplomatikai kritikáról. I. 54. • az erdélyi agrárreformról. I. 296, II. 38. • a főbányagrófi hivatal szervezéséről. I. 284. • a földesúri büntető jogról. XVI—XVII. sz. III. 83. • a hiteltes helyekről. I. 112. • Ism. Csekey tanulmányát a pragmatika sanctióról. II. 83.

— Szekfű Száműzött Rákócziját. I. 471. • a jog- és alkotmánytörténet kérdéséről. I. 58. • a jog- és államtudományi kar történetéről. II. 210. • Károlyi Árpádról. III. 50. • kereskedelmünk közvetítőiről. XVIII. sz. II. 59, 178. • a királyi adózásról 1323-ig. I. 95. • a közös vámtérület történetéről. II. 173, 259. • magyar alkotmány- és jogtörténete. I. 59, II. 85, 87—89. • a magyar kamarai levéltár szervezéséről. XVIII. sz. II. 187. • Mária Teréziáról és a parasztkérdésről. II. 191—192. • néhány árpádkori oklevélről. III. 68. • meglejtése az államtanácsról. II. 101. • a pápai és császári okleveles gyakorlatról. I. 53—54. • egy politikai házasság tervéről. XIV. sz. I. 122. • a praecedentia kérdéséről a rendi országgyűlésen. II. 88. • a püspöki székek betöltéséről a XVIII. sz.-tól. II. 579. • a szentkorona-eszme történetéről. I. 194. • Verbőczy-kori formulák könyvről. I. 194. • vitája a leánygyedéről. III. 63. • és Szekfű Gy., Takáts S.

— a budai pasák magyaranyelvű leveleiről. I. 234.

ECKSTEIN, F.

— a nemesi felkelés egészségügyéről. 1809., II. 545.

ECSED

— i lap csesztése. XVIII. sz. II. 167, 178. • i ref. lelkész: Laskai János. III. 98. • i urbéri per. 1776-tól. II. 108, 455. • i uradalom és a Károlyiak. II. 42, 50. • i vár. 1619., III. 97.

ECSEDY ISTVÁN

— a Hortobágy életéről. II. 43.

ECSEGY

— i puszta társadalom. XVIII. sz. III. 117.

ECSTIA

— leírása. 1817., II. 448.

ECSTY Ő. ISTVÁN

— a Csokonai-irodalomról. II. 607. • csurgói paskvillus-vádatokról. XVIII. sz. II. 189—190. • Pálóczi Horváth Ádámról. II. 611.

EDELÉNYI, Id. Szabó.

EDELING, JOACHIM

— magyarországi utazása. 1580., I. 276.

EDELSEHEIM-GYULAI GR.-család

— felsőelefánti kastélyának mennyezetképei. XVIII. sz. II. 146.

EDÉNYI MÁRTON

— Döme Károlyról. II. 502, 615.

EDER, G.

— I. Ferdinánd reformjavaslatairól a tridenti zsinaton. I. 236.

EDER, KÁROLY JÓZSEF

— az erdélyi százszok történeti jogairól. 1792., II. 377. • írta a *Supplex Libellus* ellen. II. 238, 378—379. • ismeretése Erdélyről. 1796., II. 413. • kiadta a *Scriptores c. forrásművet*. 1797., I. 5, II. 592.

— benne Schesaeus eposzának elejét. I. 300.

— Somogyi Ambrus szövegét. I. 291.

— *Observationes c.* munkája Erdély történetéről. 1803., I. 144, II. 215, 592.

ÉDES GERGELY

— mint leonista versszerző. II. 616.

ÉDES ISTVÁN

— verse a nemesi felkelőkhöz. 1809., II. 549.

Edictum militare, 1703., I. 462.

EDMUND IRONSIDE (angolszász király)

— fiainak menekülése Szt. István udvarába. I. 47, 71.

EDRI

— Idrisi; arab geográfus

— XII. századi kozmográfiájának magyar vonatkozású adatai. I. 50, III. 61.

EDUA

— IV. László szeretője. I. 102.

EDVI ILLES A.

— a magyarországi bányászat és ipar fejlődéséről. II. 54. • szerk.: *A m. korona országainak gyártára*. 1898., II. 56. • a renaissance kovácsolt vasmunkákról. I. 187.

EDVI ILLES PÁL

— az 1809-i nemesi felkelőkről. II. 544.

EDVARDUS, SEBASTIAN

— pietista ünnepi írta. 1729., II. 112.

EDWARD, IV. (angol király)

— és Magyarország. XV. sz. I. 179. III. 78.

EDE JÓZSEF

— urbánális kézikönyve. 1821., II. 453.

EGER

— város helyzete a XVII. század végén. I. 419.

— megállapodása Fenessey püspökkel. 1695., I. 419. • művészete a XVIII. században. II. 232. • országgyűlési képviselőknek kérdése. 1790., II. 317. • története a XVIII. században. II. 56.

— ben maradt törökök 1687 után. I. 411.

EGRI

— csillagvizsgáló története 1762-től. II. 217. • egyház Szt. János könyvének gazdaságtörténeti adatai. I. 237. • egyházmegye helyrajzi története. I. 62.

— pápai tizedszedési regisztruma. XIV. sz. I. 113. • statutumai. 1707., 1773., II. 199. • és a munkácsi unitas püspökség függetlenítése. 1771., II. 205. • szétosztása és a kassai és szatmári püspökség megalapítása. 1804., II. 579.

— érségek felállítás. 1804., II. 579. • foglyok. 1603. III. 95. • főkapitány tizedszedő utasítása. XVI. sz. I. 237. • gimnázium története. II. 208.

— igazgatója: Id. Szuhányi X. Ferenc. II. 503. • honfoglalásokról. Id. 60. • jogliceum története 1740-től. II. 132. • kanonokok. Id. Habardy László, Kovács Mátyás, Nováky József. • káptalan levéltára. III. 43. • kereskedő: Barocetti József. 1804., II. 417. • könyvtár alapítása (1793) és történetének irodalma. II. 588. III. 118. • liceum építése Fellner Jakab által. XVIII. sz. II. 232, 279.

— kápolnája. freskó. II. 233.

— működése Kracker és Maulbertsch festőművészeknek. XVIII. sz. II. 233. • papnevelés története a XVIII. században. II. 114. • papnevelő szeminárium felállítás. II. József alatt. II. 270—271. • papok. Id. Balogh József, Kassai József. • püspöki instrukciók (1794—95) és a somnás házassági kötelek per. II. 579.

— palota építése Fellner Jakab által. XVIII. sz. II. 232. • uradalom megszerzése Ester Hyppolit által. I. 205. • uradalmi számadások könyvek a XV. sz. végén és a XVI. sz. elején. I. 202, 205.

— püspökök. Id. Bakócz Tamás, gr. Barkóczy Ferenc, gr. Erdődy Gábor Antal, Ester Hyppolit hg., gr. Esterházy Károly, Frangepán Ferenc, Lócsy Imre, Ludányi Tamás, Oláh Miklós, Telekessy István, Verancsics Antal. • püspökökről N. Schmitt munkája. 1768., I. 62. II. 114. • székesegyház jelentősége a XII. sz.-ban. III. 65. • szervita. Id. Szelcz Leó. • tanár. Id. Pápay Sámuel. • tanulójelei Skerlecz Miklósnak. II. 385.

— templom szobrászati emlékei J. A. Kraussól. XVIII. sz. II. 233. • utatérítés. 1818 (Beudant). II. 427. • vitézek. III. 95; kivívják a ref. vallásgyakorlatot. XVI. sz. I. 262. • vándorgyűlés. 1952. III. 92. • vár eleste. 1596., I. 318.

— élete a XVI. században. I. 288, 318 • gazdálkodása a XVI. században. I. 237 • kapitányai, ld. Dobó István, Perényi Miklós, Rákóczi Zsigmond • megerősítése és az olasz katonai építészek, XVI. sz. I. 288 • ostroma és sikeres védelme a török ellen, 1552., I. 290, III. 92.

— — az egykori irodalomban. I. 227, 273 • török források szerint. I. 231. III. 94.

— — ostroma és feladása a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 457, 470 • tűzérsege, 1690., I. 411 • visszafoglalása a töröktől, 1687., I. 411.

EGGER (Csehország)
— levéltárának Mátyás király sziléziai uramára vonatkozó iratai. I. 177.

EGER, FERDINAND BR. (Államtanácsos)
— és II. József magyarországi intézkedései. II. 281.

EGERVÖLGY
— i hitvallás, XVI. sz. I. 262.

EGENBERG, RUPRECHT (császári hadvezér)
— jelentése a sziszeki csatáról, 1593., I. 317.

EGGER, A.
— az osztrák népiskola reformjáról Mária Terézia idején. II. 207.

EGGER, C. V. D., FRH. V.
— utóleírása Ausztriáról, 1810., II. 426.

EGGERER, A.
— a pálosrend történetéről, 1663., I. 61.

EGRES
— i ciszterci apátság és birtoktörténete. I. 63, 78, III. 63.

EGRESPATAKI ANDRÁS
— verse Bocskai Istvánról. I. 319.

EGY LÁSZLÓ
— mint Esterházy-jószágfelügyelő, birtokösszeírásai, 1720., II. 47.

Egy a Rhénus partján táborozó magyar lovas katonának levele, 1786 (Gvadányi József). II. 373, 519.

Egy bécsi embernek levele..., 1781 (Anton Wítola). II. 273.

Egy evangélikus nemes hazafi... beszélgetései..., 1792., II. 334.

Egy falusi nótáriusnak budai utazása, 1790 (gr. Gvadányi József). II. 373.

Egy gondolat a gazdaságbeli tisztviselőknek neveléséről, 1824., II. 447.

Egy igaz hazafi intése, 1790 (Darvas Ferenc). II. 313.

Egy igaz hazafinak elmélkedései, 1790., II. 317.

Egy igaz magyar hazafinak... versei (II. József ellen). II. 298.

Egy jó hazafitól származott intés, 1790 (Darvas Ferenc). II. 313.

Egy katolikus kereszténynek vallástétele, 1791., II. 334.

Egy kérdésnek megvilágítása, 1777., II. 201.

Egy magyar katondnak... feljegyzései, 1792 (Szlávy János). II. 507.

Egy magyar társaság iránt való jámbor szándék, 1790 (Bessenyei György). II. 357.

Egy nagy nevezetű külső országgi embernek gondolatai, 1791 körül. II. 331.

Egy nemes biztatás..., 1796., II. 519.

Egy serény falusi gazda, 1790., II. 494.

EGYED
— i apátság története. I. 63, III. 65.

EGYED ANTAL
— ismertetése a pécsi püspökségről, 1824., II. 579 • leírása Bonyhádról, 1823., II. 419.

EGYED FERENC
— Göcsej népességéről, XVIII. sz. II. 31.

EGYED FERENC
— a homoródszentpáli unitárius egyház történetéről. I. 255.

Egyenes és üdöbös beszélgetés, 1790 körül. II. 339.

Egyenes szívű magyar, 1790 (Okolicsányi József). II. 324.

Egyházi értékezek, 1820—1824., II. 407.

EGYPTOM
— Faludi drámájában, 1749., II. 145 • -ból Napóleon visszatérése. II. 531 • -i — szkita — magyar azonosítás meséi, 1802., II. 595.

Das ehemals gedruckte... Königreich Ungarn, 1688., I. 414.

EHRENBERG
— a Fuggerek történetéről. I. 210.

EHRENFELS, J. M. B.
— juhtenyészési írásai, 1816—1817., II. 440.

EHRENREICH, GORG (császári ezredes)
— Bocskai elleni harcáról (1604—1606) főljegyzés. I. 319.

EHRENREICH, GR. V. SIEAU (császári biztos)
— levelei Erdélyből, 1703., I. 443.

EHRENREICH, JOHANN LUDWIG, GR. V.
— munkája az osztrák ipari és kereskedelmi törvényekről, 1819—1821., II. 478.

EHRLICH, L.
— Louis de Rohan követségéről a bécsi udvarban. II. 197.

EHRLINGER JÁNOS
— és soproni rajziskolája a XIX. század elején. II. 585.

EHRSBERGER, JOHANN (löcsei rk. pap)
— beszéde a lipcei csata alkalmából, 1813., II. 562 • beszéde Párizs elestéről, 1814., II. 563.

EHSMANN, A.
— Schweni Lázárról. I. 289.

Eigentliche Beschreibung, wie der Báthori Gábor... gelebt, 1631., I. 328.

Eigentliche und umständliche Beschreibung der... Festung Temeswar, 1716., II. 71.

EIMANN, JOHANN (újszírői jegyző)
— *Der deutsche Kolonialist* c. munkája, 1822., II. 247 • leírása Bács megyéről, 1822., II. 416.

Ein paar Worte über die Trenksche Trauerrede, 1790., II. 300.

Ein Ungar bey dem Tode seiner Königin, 1780., II. 195.

Ein unpartheisches aber lautes Wort, 1790., II. 324.

Eine Beilage um Pasquill von den Verläumdern, 1786., II. 264.

Eine Sellenheit, oder der ächte Bürgersinn, 1792., II. 394—395.

Eines freymüthigen... Ungarns Erörterung, 1791., II. 361.

Eines scharfsinnigen Chymici Gedanken, 1757., II. 170.

Einige der wichtigsten Hungarischen Landtags-Acten, 1790., II. 367.

EIRENE (= Piroška, Szt. László lánya)
— házassága Komnenos Jánossal. I. 74.

EISELE GUSZTÁV
— munkái Gömör és Borsod megyék bányászatáról. II. 54.

EISENSTADT, ld. Kismarton.

EITZING, BR.
— konstantinápolyi követi utazásának (1579) leírása Porsius által. I. 314.

EIZING, ULRIK
— kimutatása a királyi jövedelmekről V. László idejében. I. 164 • mint Albert végrendeletének hamisítója. I. 145.

EKEHARD
— leírása kalandozó magyarok Sankt Gallen-i táborozásáról, 926., I. 29.

EKEHARD, ATRAI
— krónikája, XII. sz. I. 48.

Eklektische Chronika
— c. XVI. századi görög szöveg magyar vonatkozásai. I. 152.

Elaborata excelsae... Deputationis in Commercialibus... 1791, ordinatae, 1826., II. 385—387.

Elaboratum sive opinio Deputationis... (1802) de fundo publico. II. 475.

ELDERBACH (Ellerbach) család
— szerepe, XV. sz. III. 73.

Elő vigyázz, 1791., II. 375.

Elegia in solennitatem per comitatum Baciensem celebratam, 1790., II. 365.

Elegia, qua poeta Marusianus respondet, 1798., II. 523.

ELEK D.
— János Zsigmondról. III. 93.

ELERK ISTVÁN
— Csokonai versművészetéről. II. 608.

ELEK OSZKÁR
— Bessenyei Györgyről. II. 220 • Kont Istvánról irodalmunkban. I. 132 • Napóleonról irodalmunkban. II. 557 • Sidney magyar vonatkozásairól. III. 90.

ELEK PÉTER
— Szarvas és Szentes vidéki gazdaságföldrajzi kutatásai. II. 43.

ELEK S.
— országgyűlési paskvillusokról, 1802., II. 538.

ELEKES GYÖRGY
— Paracelsusról és magyarországi visszhangjáról. II. 217 • Wesprémi Istvánról. II. 217.

ELEKES LAJOS
— Budáról mint Mátyás székvárosáról. I. 156 • Dózsa Györgyről. III. 80 • Hunyadi Jánosról tanulmányai. III. 75—76 • ism. Mátyusz Zsigmond-kori okmánytárát. III. 70 • a királyi és főúri udvarról. I. 132 • a központo-

- stítás belső erőforrásairól, XV. sz. III. 74—75 • a magyar nép szövetségeseiről és ellenségeiről a török ellen. III. 75 • a magyar román viszonyról, XV. sz. I. 154, 176 • a magyar történettudomány helyzetéről. III. 47 • Nagy István moldvai vajda politikájáról. I. 176 • része az egyetemi tankönyvben. III. 46 • *A román fejlődés alapvetése*. I. 121.
- ELIKES M.**
— Rozsnyai Dávidról. I. 426.
- ELEMY KLÁRA**
— Rudolf király koráról. I. 316.
- Elenchus actorum ... deputationis in contributionibus* II. 332.
- Elenchus actorum ... deputationis in iuridicis*. II. 394.
- ELENYÁK GYÖRGY** (piarista)
— verse I. Ferenc visszatérésekor Bécsbe, 1814., II. 564.
- ELEONÓRA** (királyné, I. Lipót özvegye)
— inegerősíti a szatmári békét, 1711., II. 67.
- ELEONÓRA** (modenai hercegnő)
— mint Aragóniai Beatrix nővére. I. 173.
- ÉLES GÉZA**
— Rákóczi pénzéről. III. 116.
- Eleutherii Pannonii mirabilia fata*, 1790 (Horányi Elek). II. 314, 326.
- ELICKER, K.**
— Bujkos telepítéséről 1786-ban. II. 248.
- ELISABETH, MADAME**
— és Marie Antoinette. II. 353.
- ELLENBRECHTSKIRCHEN**, ld. Wolfger.
- ELLEND JÓZSEF**
— Barczafalvi Szabó Dávidról. II. 305 • a sárospataki főiskoláról. II. 532.
- Ellendr**
— c. ellenzéki politikai zsebkönyv, 1847., II. 543.
- ELLERBACH-család**, ld. Elderbach.
- ELLERBACH** (Nagy Lajos lovagja)
— tettei Suchenwirt Péter versében. I. 108.
- ELLISSEN, A.**
— Fusculus-kiadása. III. 75.
- ELLRICH, AUGUST**
— Könyve a magyarok jellemzéséről, 1819—1825., II. 428.
- Elmélkedés a reformáció harmadik századjának megünnepléséről*, 1817., II. 573.
- ELMER SÁNDOR**
— a bécsi hadilevéltárról. III. 44.
- Elmes megjegyzések ... Székely gonosz tévénnyéről ...*, 1786., II. 264.
- Elogium de nobili insurrectione Croatico-Slavonica*, 1814. II. 564—565.
- Első Leopold császár diplomája*, 1790., II. 376.
- Első Mátyás király levele*, 1790 (Baloghy József). II. 357.
- ELSTER, L. (és mások)**
— Államtudományi szótára. II. 194.
- ELSZÁSZ**
— i franciák Délmagyarországon, XVIII. sz. II. 32—33, 152 • i jezsuita: J. Pfeiler. III. 104 • i Keglevich-sírkő, 1793., II. 507 • i utazó: Zorn de Bulach Magyarországon, 1772., II. 153.
- ELVERT, ld. D'Elvert.**
- ELZE, TH.**
— Primus Tuber leveleiről. I. 25.
- EMBER GYÖZÖ**
— az Államtanásról. II. 181, 192 • *A barokk rendi társadalom*. II. 27 • Borói tanácsosról. II. 181 • a commissariat provincialisról, 1723., II. 87 • az egységes monarchia gondolatáról. II. 181 • a Habsburg-uralom szerepéről a magyar történetben. III. 117 • a helytartói hivatalról, XVI. sz. I. 284 • a helytartótanácsról tanulmányai. II. 61, 87, 119 • ism. Könyv M. dolgozatát az 1722-i bizottságról. II. 79.
— Schönermann II. József gazdaságpolitikájáról. II. 172 • Szabó Dezsőt az úrbírendezésről. II. 192 • Walter munkáit az osztrák központi igazgatásról. II. 85, 181 • H. Wolf könyvét a bányászati iskolákról. II. 127.
— jobbággyavandórlásról, XVIII. sz. II. 47 • a magyar levéltárakról. III. 43 • a magyarországi építészeti igazgatásról. II. 473 • része az egyetemi tankönyvben. III. 46 • a szovjet és magyar történettudományról. III. 45 • az úrbírendezésről. II. 192 • az újkori magyar közigazgatásról. I. 234, 367.
- EMBER GYULA**
— Kisfaludy Sándorról Draguignan-ban. II. 611.
- EMBER NÁNDOR**
— a magyar oktató meséről, 1786—1807., II. 306.
- EMBER ÖDÖN**
— a székelyek eredetének irodalmáról. I. 81. III. 27.
- EMBER PÁL**, ld. Debreceni Ember.
- Az emberi polgárságba található valószínűség elsője*, 1790., II. 332, 336.
- Az Embernek és polgárnak oktató könyvcskéje*, 1794., II. 508.
- EMERICHY DÁVID**
— a felkai ev. egyház történetéről. I. 255.
- Emlékeztető oszlop*, 1790 (Verseyh Ferenc). II. 357.
- Empfindungen am Tage der ... Rückkehr—Feyer ... Franz des Ersten*, 1814., II. 564.
- Empfindungen der bürgerlichen Scharfschützen* — *Compagnie* ... Pressburg, 1806 (Simon Peter Weber). II. 535.
- ENDES-család**
— levéltára. I. 14, III. 42.
- ENDES MIKLÓS**
— Csik-, Gyergyó-, Kászón-székéről. II. 186, 530 • *Erdély három nemzete és négy vallása*. I. 294, II. 29.
- ENDLICHER, STEFAN L.**
— forráskiadványa, RMA. I. 4, 42.
— benne a Dubnici Krónika. I. 147 • János minorita szövege. I. 105 • Küttllei János szövege. I. 105 • a váradi regestrum. I. 92 • városi kiváltságok. I. 92, 99.
— kiadta Kottaner Ilona emlékiratát. I. 159 • Szt. István törvényeiről. I. 52.
- ENDRE, ld. András.**
- ENDREY A.**
— szemelvényei a kuruc költészetből. I. 447.
- ENDRÖD**
— leírása, 1824., II. 419 • története a gyulai uradalomban. II. 50.
- ENDRÖDI FRIGYES**
— Basire Izzákról Erdélyben. I. 349.
- ENDRÖDY JÁNOS**
— költeményei a francia háborúk idejéből, 1798., 1801. II. 615 • *A magyar játékszín*, 1792—1793. II. 602 • *A mári ... erkölcsi megromlottságnak okairól*, 1822., II. 584 • *Oratóia a nyilvános iskolákról*, 1819., II. 564.
- ENDRÖDY SÁNDOR**
— Anyos Pálról. II. 302 • Dugonics Andrásról (kiadás-sal). II. 303—304.
Ének a gazdagról. I. 213.
Ének a tokiói veszedelemlről, 1697., I. 413.
Énekek könyve, 1785 (Anyos, Kreskay, Verseyh). II. 302.
Énekes gyűjtemény, 1799., II. 625.
- ENG, P.**
— Új- és Ószivác német településéről. II. 248.
- ENGEL JÁNOS KERESZTELY**
— adatai, történetírói szerepe; róla irodalom. II. 592 • aktaközlése Szapolyai történetéhez. I. 195, 204 • III. András első uralkodási éveiről. I. 102 • cikke a felvidék és Bécs összeköttetéséről és a bazai utakról. II. 473 • Dalmácia, Horvátország és Szlavónia történetéről. II. 197 • ellen Pázmándi Horvát Endre felépése, 1823., II. 595 • felfogásával szemben (a dákóromán kérdésben) Major Péter. II. 497 • felhasználja Rajló szerb történetét. II. 498 • Halics és Lodomeria történetéről, 1792., I. 22, II. 592 • V. Istvánról és Kun Lászlóról. I. 92, 101 • kiad. Cornides tanulmányait Anonymusról és az ősmagyar vallásról. I. 38, 44.
— egy lengyel résztvevő naplóját az 1515-i kongresszusról. I. 196.
— II. Lajos és I. Zsigmond lengyel király tárgyalásairól, 1519—1521., I. 220—221 • levelezése. II. 584 • a magyar bírodalom történetéről, 1796—1804., I. 20, 234, II. 592.
— benne Dernschwam naplója. I. 189, 273 • Ernuszt számadásai. I. 198 • az erdélyi fejedelmi jövedelmek. I. 301 • a fiúmel események 1779 körül. II. 197.
— második összefoglalása a magyar bírodalom történetéről, 1813—1814., I. 20, II. 25, 592 • *Monumenta Ungrica* (= MU) c. forrásgyűjteménye. I. 4, II. 592.
— benne: Bojthi Veres Gáspár szövege. I. 330 • Keserői Dajka János *Eristoidja*. I. 335 • Taurinus eposza. I. 191 • a Thurzó-féle II. Lajos-kori számadások. I. 193.
— összefoglalása a bécsi cenzúrával. II. 590 • Ragusa történetéről, 1807., II. 592—593 • Traianus hadjáratairól, 1794., II. 592 • Ukrajna történetéről, 1796., II. 592.
- ENGEL, L.**
— az illuminátusok történetéről. II. 344.

ENGEL—JANOSI, F.
— Németsausztria gazdasági és társadalmi viszonyairól, 1815—1848, II. 561.

ENGELBRECHT, MARTIN
— nyomán készült metszetek az osztrák örökösödési háborúról, II. 102.

ENGELMAJER SÁMUEL
— emlékbeszéde gr. Erdődy Antal egri püspökről, 1747., II. 109.

ENGELMANN, W.
— *Bibliotheca geographica c.* munkája a német földrajzi és utazási könyvekről, II. 152. III. 27.

ENGELS FRIGYES
— *Anti-Dühring*, II. 11—12 ● *A család, a magántulajdon és az állam eredete*, II. 11—12 ● *A feudalizmus hanyatlásáról és a burzsoázia felemelkedéséről*, II. 12 ● *A Mark*, II. 11 ● *A német parasztháború*, I. 208, II. 11—12 ● társadalmi fejlődési fokozatai és a magyar őstörténet, I. 32 ● és Marx Károly.
— *A kommunista kidáltvány*, H. 11 ● *Válogatott levelek*, II. 11 ● *Válogatott művek*, I—II. II. 11—12

ENNS
— völgyi határ, 1254., I. 97.

ENS, CASPAR
— kortörténeti munkája Ausztriáról, 1627., I. 368.
— Magyarországáról, 1604., 1608., I. 315.

Der entlarzte Trenk, 1790 (Szeitz Leó), II. 335.

Entretien politique du comte Tekeli, a XVII. sz. végéről, I. 400.

Entwurf über Schuleinrichtung, 1792., II. 371.

ENTZ GÉZA
— Barkóczy Ferencről, II. 232 ● ism. Radocsay könyvét a falkepekről, III. 79 ● Klmó Györgyről, II. 233 ● a középkori építészeti munkaszervezéséről, III. 65 ● a középkori művészet kutatásáról, III. 53 ● a középkori székely művészetéről, I. 134 ● magyar főpapok művészeti szerepéről, XVIII. sz. II. 232 ● Szolnok-Doboka művészeti emlékeiről, I. 134 ● és Valentin Á.,
— mutatója az Erdélyi Múzeumhoz, I. 6, II. 8. III. 20.

ENYEDI Á.
— tokaji ref. folyamodásról II. Józsefhez, II. 277.

ENYEDI ISTVÁN (Nagybánya jegyzője)
— egykorú munkája II. Rákóczi Gy. veszedelméről, 1657—1660., I. 347, 349, 355.

ENYEDI PÁL
— másolatban Szamosközy éneke az erdélyi veszedelmekről, 1598—1604., I. 228, 306, 312.

EÖDÖNFFY-család
— az uradalmi udvarbírájának utasítása, 1657., I. 377.

EÖTVÖS KÁROLY LAJOS
— a selymentenyésztés 100 évéről, II. 443.

EÖTVÖS LAJOS
— a Klement-ügy könyvszeretéről, I. 450 ● a pápai nyomda történetéről, I. 264.

EÖTVÖS LAJOS
— az 1817-i inségről, II. 444.

EPERJES VÁROS
— ügyöntőháza, 1429—1534., I. 126, 157 ● és a belső háború 1526—1528-ban, I. 280 ● ev. prédikátorai és a *Confessio Pentapolitana*, 1549., I. 261 ● az 1790-i országgyűlésen, II. 483 ● hadi történetre adatok, 1711-ig, I. 288 ● ipara és kereskedelme, XVI—XVII. sz. I. 242 ● iskolágya a középkorban, 1429—1526., I. 126, 157 ● jegyzőkönyve, 1424—1509., I. 126, 157 ● és Késmárk vitája Thököly születési helyéről, I. 401 ● középkori joglete, I. 99 ● levéltára, I. 13, 209, III. 41 ● magyarsága a középkorban, I. 157 ● puskapormalma, 1429—1534., I. 126, 157 ● tornyainak és kapuinak felszerelése, 1495., I. 157 ● végrendeleti könyve, 1474—1513., I. 157 ● vidéki (sávári) sótermelés, XIX. sz. II. 457 ● viszonyai a XV—XVI. sz. fordulóján, I. 209.
— 1660 körül Simplicissimus útjárásában, I. 353.
— i béke, 1633., I. 344. ● -i ev. collegium története 1531-től, I. 267, II. 128—129, 246 ● -i ev. lelkesek, ld. Bahil Mátyás, Sartorius János ● -i gyászünnepek Mária Terézia halálakor, 1780., II. 196 ● -i gyógyszerész: Gertinger J. Sámuel, II. 467 ● -i híradások német folyóiratokban, XVIII. sz. II. 25 ● -i katolikus gimnázium története, III. 118 ● -i kereskedők, ld. Keiffel János (XVII. sz.), Zimmermann (XVII. sz.) ● -i kereskedők német céhszabályai, 1615., I. 372 ● -i kereskedők külföldi áruai a XVII. században, I. 378 ● -i kerületi tábla elnöke: Perényi Imre br. II. 66.
— — bírja: Okolicsányi József, II. 324 ● ülnöke: Szirmay Antal, II. 510.

— i látogatása II. Józsefnek, II. 246 ● -i orvos: Raymann Ádám, II. 25, 39 ● -i polgárjog, I. 245 ● -i protestáns-üldözésről feljegyzések, 1673., I. 391 ● -i ref. egyház-község fennállása a Rákóczi-szabadságharc idején, I. 465 ● -i származásuk, ld. A. Fucker; Kelner Samu; J. M. Korabinszky ● -i tanácskozás, 1647—1648., I. 369 ● -i tanárok ld. Rezik János, Sennovitz Mátyás ● -i utazás, 1810: VI. Bronyevszkij, II. 426 ● -i vértörvényszék (Carafa Antal), 1687., I. 412, 418 ● -i zászlószentelés az 1797-i nemesi felkelés idején, II. 521 ● -i zsinat, 1546., I. 250 ● -ról F. B. Brückmann levelei a XVIII. század első felében, II. 23.

EPERJESSY KÁLMÁN

— bécsi levéltárak magyar vonatkozású térképeiről, I. 408, II. 236 ● Csongrád helytörténeti kérdéseiről, III. 54 ● *Írások a régi Makóról*, II. 51 ● ism. Breznay K. tanulmányát a XVIII. századi Egerrel, II. 56.
— — Fördös László munkáját a földmérésről II. József korában, II. 293.
— kiadta Szirbik Miklós leírását Makóról, II. 455.
— — Verancsics két szövegét, I. 226.

Ephemerides

— címen Szentiványi Márton naptárkiadványa a XVII. sz. végén, I. 446.
Ephemerides Academiae Naturae Curiosorum
— XVIII. századi magyar vonatkozású, II. 39.
Ephemerides Budenses (majd *Politico-Litterariae*), 1790—1790., II. 340—405.
Ephemerides Societatis Meteorologicae Palatinae, 1781—1795., II. 242, 409.
Ephemerides Statisticae, 1804—1808., II. 404—405.
Ephemerides Vindobonenses, 1776., II. 156.

Epistola Flebilis

— c. függelék Szerémi szövegéhez, és szerzőségének kérdése, I. 189.

Epistola jesuitae hungari ex inferno

— 1791., II. 331.

Epistola posthumana Josephi II.

— 1790 (Csernánzsky Sámuel), II. 331.

Epistola, quam Sincerus Providius ad E. D. . . . inivit

— 1793., II. 371.

Epitaphium libertatis Hungariae

— c. szöveg II. József ellen, II. 298.

EPRESKUT

— i kálvária mint művészeti emlék, 1746., II. 146.

EPSTEJN, A. D.

— a reneszánsz kultúráról, III. 78.

ERASMUS

— hatása és követői Magyarországon, XVI. sz. I. 218—219 ● és Komjáthy Benedek, I. 259 ● és magyar barátai, I. 209, 229, 269 ● és Mohács, I. 223 ● munkái felhasználása Magyarai Istvántól, 1602., I. 313 ● és Oláh Miklós, I. 224—225 ● és az unitáriusok Erdélyben, I. 304.

ERBEN, W.

— megjegyzései Kupelwieser munkájához, I. 289 ● a német lovagrend Magyarországra telepítésének kérdéséről, XVI. sz. I. 289.

ERBER, T.

— Dalmácia történetéről, 1797—1815., II. 529.

ERDBERG-KROZENCIEWSKI, B. V.

— J. J. Becherrel, II. 57.

Erbjeind aufs Haupt geschlagen

— 1717., II. 72.

EROSI DANIEL

— statisztikája Magyarországról, 1814., II. 410.

ERCSI

— i Szapáry-uradalom korszerűsítése a XIX. század küszöbén, II. 448.

ERDEI FERENC

— *Magyar tanyák*, II. 52 ● *Magyar város*, II. 52.

ERDEI L.

— Erdély viszonyáról Lengyelországhoz, XVIII. sz. I. 844.

ERDEJANOVIC, J.

— a bunyevácokról, II. 39.

ERDELYI ALADÁR

— a hitbizományokról, I. 237.

ERDELYI AMÁLIA

— Gyöngyösi nyelvről, III. 107.

ERDELYI ALAJOS

— Barscay Ákosról, I. 355.

ERDELYI GIZELLA

— Intericáról, III. 57.

ERDELYI GYULA

— hevesi insurgensekről, 1809., II. 554 ● Nagy Lajos tűzérsegről, I. 120.

- ERDÉLYI GYULA**
— Veszprémről a török időkben. III. 85.
- ERDÉLYI ISTVÁN**
— Hatvani Istvánról. II. 217.
- ERDÉLYI (Boethius) JÁNOS**
— XIV. sz.-i kanonista munkája. I. 130.
- ERDÉLYI JÁNOS**
— *Nemzeti iparunk*, 1848., II. 438, 449, 460, 463.
- ERDÉLYI JÁNOS**
— Apáczai Cserei Jánosról. III. 100 • Berzsényi Dánielről. II. 614 • a bölcsészetről Magyarországon. I. 182, III. 100 • Katona Józsefről. II. 623 • *Pályák és pálmák*. II. 614.
- ERDÉLYI JÓZSEF, KERESZTURI (váci kanonok)**
— valláspolitikai vitaíratra, 1790., II. 332, 336.
- ERDÉLYI KÁROLY**
— Berzsényi és Matthiasson viszonyáról. II. 614 • Bzenszky Rudófról. III. 119 • Sinaai Kristófról. II. 227 • a kolozsvári rk. gimnáziumról. II. 208.
- ERDÉLYI LAJOS**
— a székielek eredetéről. III. 67.
- ERDÉLYI LÁSZLÓ**
— Anonymus társadalmáról, földrajzárol. I. 44 • az aradi véres országgyűlésről. I. 75 • az aranybulla társadalmáról. I. 96 • a bakonybéli apátság okleveleiről. I. 55 • benecsek szerepéről a földművelésben. XI. sz. I. 78 • az egyházi földesúrról és szolgáiról. I. 78 • az első adó kérdéséről. I. 77 • emlékezete. III. 49 • a gyulafehérvári glosszákról. I. 130 • ism. Székfi Magyar Történetét. II. 27 • jobbágyság sorsáról, nevérol. I. 79 • Kézai krónikájáról. I. 87, 89 • legregőbb biblikán nyelvrol. I. 131 • magyar lovagkori egyesületekről. I. 119 • magyar művelődéstörténete. I. 95 • Magyarországi törvényeiről 1526-ig. I. 91 • a mohácsi vész nemzedékéről. I. 189 • Pisky István tihányi kapitányról. XVI. sz. I. 238 • a székielek eredetéről. I. 81 • Szerémi Györgyről (fordítással). I. 189 • szerk.: Pannonhalmi Rendtörténet. I. 61, 64.
— benne: az Árpád-kori egyházi birtokról. I. 78 • a bakonybéli összeírásról. 1086. I. 55 • a benecsek szerepéről a tértésben. I. 70 • az első érsekekről. I. 70 • a pannonhalmi alapítólevél hitelességéről. I. 54 • XI—XII. századi oklevelek. I. 55.
— a tihányi apátság okleveleiről. I. 55, 78 • vitái az Árpád-kori társadalomfejlődéséről. I. 57, 77 • vitája az *Epistola flebilis*rol. I. 189 • és Sörös P. és mások.
— a pannonhalmi főapátságról. I. 78 • a tihányi apátságról. I. 64, 78.
- ERDÉLYI MIHÁLY**
— irata a lóbetegségekről, 1813., II. 439.
- ERDÉLYI PÁL**
— *Adolf levelei* (Kazinczy). II. 602 • Amade Lászlórol. II. 143 • Balassi Bálintrol. I. 271, III. 89 • Dayka Gáborrol. II. 607 • énekeskönyvekről. XVI—XVII. sz. I. 270—271 • Gálszécsi Istvánról. I. 271 • Gvadányi Józsefről. II. 374 • a Himfy-dalokról. II. 612 • a Kultúr-könyvtárról. II. 589 • a kuruc költészetrol. I. 447—448 • Nagybánka Mátyásrol. III. 88 • Pálczi Horváth gyűjtéséről. II. 611 • a XVI—XVII. sz. tört. énekeiről. I. 270 • a virágénekekről. I. 271 • a Virágos kert c. kéziratról. II. 283, 298 • Zrínyi könyvtárárol. III. 104 • és Borbély S.
— a Bethlen G.-énekről. I. 331.
- ERDÉLYI VIKTOR**
— az erdélyrészi bányászatról. II. 55 • és az 1437-i parasztháborúrol. III. 74.
- ERDŐD**
— i. uradalmi utasítás, 1729., II. 47
- ERDŐDY-OSALD**
— birtoka: sághi hegyközség, 1732., II. 47 • juh-tenyésztése, 1806—1818., II. 440 • levéltára. I. 452 • tagjairól országgyűlési pasquillus, 1728., II. 91 • uradalom (Szlávonía) jobbágymozgalmai, 1756., II. 192.
- ERDŐDY GÁBOR ANTAL GR. (egri püspök)**
— beszéde III. Károly fogadtatásakor, 1722., II. 78 • kiadatja az *Opusculum theologicum* (1721) c. munkát. II. 108 • -ról egykorú irodalom. II. 109, 114.
- ERDŐDY GYÖRGY GR. (országbíró)**
— a szatmári béke megerősítése ellen, 1711., II. 67.
- ERDŐDY JÁNOS GR. (kamaraelnök)**
— szerepe a kamara újjászervezésében 1771 után. II. 182.
- ERDŐDY JÁNOS GR. (horvát bán)**
— hoz róprata a nyelvkérdésben, 1791., II. 360.
- ERDŐDY JÓZSEF GR. (kancellár)**
— Gustermann iratának betöltését követeli, 1811., II. 559.
- ERDŐDY LAJOS**
— levele Párizsból, 1717., I. 471.
- ERDŐDY (Diószeghy) LAJOS**
— átdolgoz francia-ellenes verset, 1793., II. 503.
- ERDŐDY LÁSZLÓ**
— levele Párizsból, 1717., I. 471.
- ERDŐDY SÁNDOR GR.**
— naplója az 1708-i labanc országgyűlésről. I. 439.
- ERDŐS KÁROLY**
— az angol puritanizmusról. I. 345 • Bullinger Henrikrol. I. 251 • Valkai Andrásrol. III. 88 • és S. Szabó József.
— Mólus Pétéről. I. 262.
- ERDŐS MÁTYÁS**
— Pázmány Kalauzáról. I. 361.
- ERDŐST JÁNOS, II. Sylvester**
ERDŐSHÉLYI MENYHÉRT
— Carnianus érsekről. III. 73 • görögökről Bácskában. II. 59 • Hunyadi Jánosrol. I. 162 • a kolostorok gazdasági szerepéről a középkorban. I. 78 • a kalocsai érsekségről. I. 62 • a karlócai pátriárkátusról. II. 125 • a közjegyzőség és hiteles helyek történetéről. I. 112 • a magyar—szerb serteskereskedés történetéről. II. 59 • a pétervárdi apátságról. I. 64 • Petur és Bánk Bán összekiskivéről. I. 93, II. 624 • a pristadusokról. I. 59 • a titeli káptalanról. I. 64 • Tvrtko báról. I. 136 • Újvidék történetéről. II. 64, 483.
- ERDY JÁNOS**
— a Crouy-nemzetség történetéről. I. 14 • a lipői regestrumról. I. 113 • nekrológia. III. 49.
- ERDY-KÓDEX**
— magyar nyelvű legendái. I. 213.
- ERENDRED**
— népiség- és társadalomtörténete. I. 296, II. 38.
- ERFARUNGSMÄSSIGER Unterricht**, 1774., II. 165.
- ERFURT**
— i. természettudományi folyóirat (MPM), XVIII. sz. II. 39—40.
- ERHARD, A.**
— tanulmányai az erdélyi szász településről és a luxemburgi nyelvokosságról. I. 84.
- Erinnerung an alle biedere Bürger*, 1793., II. 503.
- ERIZO** (velencei követ, XVII. sz.)
— jelentései. I. 366.
- ERIZO** (velencei követ, XVIII. sz.)
— jelentései, 1738., II. 86, 96.
- Erklärung der katholischen Stände*, 1791 (Abaffy Ferenc) II. 368.
- ERKÖVY ADOLF**
— a telepítésekrol. II. 32.
- Erlebnisse eines deutschen Landsknechts*, 1484—1498., I. 194.
- ERLER, G.**
— Dietrich v. Nieheim munkáiról. I. 111 • Nieheim-kiadása. I. 111.
- ERMELLEK**
— i. ref. egyházmegye levéltára. I. 213.
- ERNE** (bán)
— és fia. I. 102, III. 69.
- Erneuerte Vaterländische Blätter*, 1815—1820., II. 409.
- ERNST**
— a 9. huszárezred történetéről. II. 296.
- ERNST, JULIETTE**
— filológiai könyvvezete. III. 32.
- ERNST MIHÁLY**
— a dunántúli falfestés középkori emlékeiről. I. 67, 135.
- ERNST-MÚZEUM**
— Rákóczi-korabeli gyűjteményének jegyzéke. I. 452.
- ERNUSZT JÁNOS** (kincstartó)
— budai háza. I. 173 • számadásai, 1494/95., I. 198. • szerepe Mátyás alatt. I. 173.
- ERNUSZT JOHANNA**
— Adrianus Wolfardinusról. I. 218.
- ERNUSZT ZSIGMOND** (kincstartó)
— számadásai Szapolyai korából. I. 279.
- ERNYEI ISTVÁN**
— Simai Kristófról. II. 228.
- ERNYÉY JÓZSEF**
— az akácia meghonosításáról. II. 44, 167 • Benkő József természettudományi hagyatékáról. II. 218 • Biatnica váról. III. 63 • a Csák Mátyé-hermáról. I. 135 • gyógyszerészeti könyvészeti adalékai. III. 31 • ism. Farkányi orvostörténetét. II. 139 • a körméc-

bányai pénzverőről. III. 90 • kritikája a rovásírásról. I. 39 • Oroszlánkő váráról. I. 60 • a Pray-kódexről. I. 66 • sárospataki könyvekről, 1764., II. 212 • szlovák kuruc dalokról. I. 449 • természettudomány-történeti cikkei, XVII–XVIII. sz. II. 140, 217–218 • trencsényi pénzverésről, 1821., I. 336 • a turóczi váról. I. 186 • II. Ulászló megválasztásáról. III. 77 • és Karsai G.

— német népi színjátékokról. I. 214.

— és Lux K.

— Visegrádról. I. 186.

BRÓDI BELA

— Mikes Kelemenről. III. 112.

ERŐS ÁGOST (lengyel király)

— és Teleki Ádám, XVIII. sz. II. 24.

ERŐS J.

— a Lipót-féle diplomáról. I. 433.

Az erőszakos területek ... káros visszaéléseiről, 1790., II. 333.

Errichtung von 10 Gouvernements im Königreich Ungern

1785., II. 291.

ERSCH, JOHANN S.

— a tört. segéd tudományokról. III. 37.

ÉRSEK UJVÁK

— a gyűri 1685-ben. I. 410 • alapításai, 1545, 1582., I. 288, III. 95 • alatt Apafi látogatása Ahmed nagyvezérmél, 1663., I. 425 III. 110 • eleste, 1663., I. 386, III. 104, 105 • építészeti rendszere és katonai erői. I. 386 • erdeje, XVIII–XIX. sz. III. 124 • erődítési költségei, 1639–1644., I. 367 • a kuruc időkben. III. 114, 117 • megszerzésére Bécs kísérelte, 1710., I. 470 • megvétele, 1704., I. 461 • ostroma, 1621., I. 339. — 1685., I. 410.

— rendtartása, 1603., III. 101 • a török uralom alatt, 1663–1685., I. 418 • utolsó kuruc parancsnokának utasítása, 1710., I. 470, III. 117 • -i céhek, XV. sz. III. 81 • -i hadnagy: Nagy Ferenc török levelezése, 1651–1658., I. 388 • -i kapitány: Esterházy Pál, Koháry Péter, XVII. sz. I. 364, 365 • -i plébános: Bernolák Antal. II. 494.

ERTEL BR. (örnagy)

— beszámolója az 1809-i győri csatáról. II. 544.

ERZSÉBET

— királyné (V. István felesége, Kun —). I. 83, 101 • királyné (Károly Róbert felesége). I. 119.

— aacheni zárandoklása, 1357., I. 122 • itáliai útja, 1343., I. 122 • kapcsolata Sienai Szt. Katalinnal. I. 114 • lengyelországi uralkodása. I. 120 • levelei VI. Kelemen pápához, 1346–1347., I. 114. — királyné (Nagy Lajos felesége). I. 136. III. 70

— elfogatása és halála. I. 137. — királyné (Albert felesége). I. 159, 162–164 • hercegnő (IV. László nővere). I. 102 • hercegnő (az utolsó Árpád-házi). I. 102 • Szent, Árpád-házi. I. 213 • angol királyné és Ausztria, 1563–1568., I. 236. — keleti politikája, 1590–1593., I. 311. — cárnő szerb telepítései, XVIII. sz. II. 38.

ERZSÉBETVÁROS

— okmánytárából szemelvények, 1700–1843., I. 113.

ESCHENAU

— nál francia–magyar harcok, 1805., II. 539.

ESCHENBURG, JOHANN JOACHIM

— és Kis János. II. 619.

ESCHENLOER PÉTER

— XV. századi munkái Boroszló és Szilézia történetéről, mint Mátyás korának forrásai. I. 167, 177.

ESMARK, JENS

— bányászati útleírása Magyarországról, 1798., II. 425, 457.

ESPRINCHARD, JACQUES (francia humanista)

— irata magyarországi útjáról, 1597., I. 314.

ESSGHYÁRY-család

— ról okmányok, 1493–1522., I. 199.

ESSLING

— i ütközet, 1809., II. 553.

ESTE

— i fejedelmi udvar és Mátyás király. I. 171 • -i Hippolit, ld. Hippolit.

ESTERHÁZA

— leírása, 1824., II. 422 • -i kastély leírása, XVIII. sz. II. 231, 234. III. 121 • -i látogatás: Zorn de Bulach, 1772., II. 153 • -i vigaszágok irodalmi visszhangja. II. 153.

ESTERHÁZY-család

— alsólandvai uradalmanak gazdálkodása a XVIII. század első felében. II. 46 • birtokairól XVIII. századi adatok. II. 46 • birtokairól útleírások, 1793, 1807,

1824., II. 424, 426, 428 • és Görög Demeter. II. 404 • irtványföld-visszaváltása a XVIII. sz. végén Sopron megyében. II. 193 • kismartoni erdőiskolája, XIX. sz. II. 586 • levéltára Pápan. I. 14–15.

— Pozsonyban. I. 381.

— levéltáranak török anyaga. I. 364–365 • naplója. I. 359 • történetének, oldalágainak leírása. I. 359 • uradalmanak viszonyai a XVII–XVIII. század fordulóján. I. 420–421 • uradalmi erdőszetnek leírása, 1825., II. 437 • uradalmi erdőszeti utasítása, 1819., II. 437.

— erdőtanácsos, ld. Rampichel • főtitkár, ld. Pethő Ferenc • ügyész, ld. Pápay Sámuel • tisztartó, ld. Balogh Ferenc.

— nál Moore látogatása, XVIII. sz. II. 153.

ESTERHÁZY ANTAL GR. (kuruc tábornok)

— levelei feleségéhez. I. 451 • mint a *Mercurius Veridicus* kezdeményezője. I. 445 • rendi gyűlést hív Sámegre, 1708., I. 467 • tábori könyve. I. 451 • török fogsága, 1698., III. 108 • unokája, ld. Esterházy Bálint.

ESTERHÁZY BÁLINT GR. (francia tábornok)

— emlékiratai, levelei, politikai szerepe a XVIII. sz. végi francia emigrációban. II. 353.

ESTERHÁZY DÁNIEL kir. biztos szerepe a szőnyi békekötésnél, 1642., I. 369.

ESTERHÁZY DÁNIEL GR. (altábornagy)

— expedíciós könyve. I. 451 • -hez Bercsényi Miklós utasítása, 1710., I. 451.

ESTERHÁZY FERENC GR.

— mint a rendi biztosság tagja, 1722., II. 79.

ESTERHÁZY FERENC GR. (kancellár)

— csekézi kastélyának leírása. II. 146, 153 • előterjesztése a szempod gazdasági iskolára, 1763., II. 209 • -hez II. József levele, 1784., II. 246 • a magyar rendek képviselője a szisztovói békénél, 1701., II. 353.

ESTERHÁZY FERENC és Szalka Mihály

— elaborátuma az adóügyről, 1802., II. 382.

ESTERHÁZY IMRE GR. (zagrabi püspök)

— felveti a pragmatika sanctiót, 1712., II. 84.

ESTERHÁZY IMRE GR. (érsek)

— -hez III. Károly levelei, 1725–1740., II. 91.

ESTERHÁZY IMRE GR. (nyitrai püspök és főispán)

— -hoz Mária Terézia levele, 1742., II. 100.

ESTERHÁZY ISTVÁN gr.-hoz apjának, Miklós nádornak levelei, 1639–1641., I. 358.

ESTERHÁZY JÁNOS GR. (győri vicegenerális)

— -hoz Montecuccoli levelei, 1663–1664., I. 384.

ESTERHÁZY JÁNOS GR. (szerrő)

— András erdélyi püspökről. I. 117 • Apafi utasításáról. I. 429 • Dózsa György vasokoronájáról. I. 207 • kiadványa az Esterházy-családról. I. 15, 359.

ESTERHÁZY JÓSEF GR. (országbíró)

— adó ellenes fellépése az 1728-i országgyűlésen. II. 91 • dunántúli birtokainak összeírása, 1720., II. 47 • életképe Kollonovics Gáborról. II. 98 • levele Abauhoz, 1745., II. 105.

ESTERHÁZY JÓSEF GR. (insurgens ezredes)

— javaslatát a nemzeti felkelés reformjára, 1797., II. 529.

ESTERHÁZY KÁROLY GR. (egri püspök) II. 201, 232

— csillagvizsgálót alapít Egerben, 1762., II. 217 • és az egri könyvtár megalapítása, 1793., II. 588 • felterjesztése, 1775., II. 200 • és II. József, 1782., II. 266 • és a művészet. II. 232 • püspöki körlevelei és egyéb írásai. II. 200 • és a sommási házassági köteléki per. II. 579.

ESTERHÁZY KÁZMÉR GR.

— özvegyének mezőlaki uradalma, XIX. sz. II. 449.

ESTERHÁZY MÁRIA GR.-NŐ

— utasítása az ungvári számtartónak, 1668., I. 377.

ESTERHÁZY MIKLÓS GR. (nádor, ? 1645)

— adatai, íratái, levelei, politikai szerepe, róla irodalom. I. 358–359, 369. III. 97–98, 100–102 • hívei, ld. Berényi György br., Révay László • honvédelmi politikája. I. 381 • jövedelmei, 1637., I. 370 • javaslata Izdenczy András portái követségéről. I. 369 • kismartoni udvari zenekara. I. 371 • lemondása. I. 359 • levelezése. I. 342, 360, 365, 381 • levelezése Pázmány Péterrel. I. 360.

— I. Rákóczi Györggyel. I. 342, 360 • a törökel. I. 365. III. 97–98.

— és Pázmány Péter konfliktusa. I. 359 • udvari rendtartása. I. 359, 371 • utasításai udvarbírához és tisztartóhoz. I. 369–370 • -hoz Koháry Péter jelentésével. I. 369 • -hoz Lippay érsek meggyőzésére a bécsi kormányzatról. I. 365 • -hoz Tassi Gáspár jelentése, 1627., I. 364 • -hoz Wallenstein levelei. I. 340.

ESTERHÁZY MIKLÓS HG.

— esterházi kastélya. II. 153, 231 • franciaországi

útja. II. 231 • jószágkormányzója; ld. Siess Lajos • és a nemesi felkelés, 1797., II. 522.

ESTERHÁZY MIKLÓS gr.

— könyvtára, 1766., II. 212 • mint a tatár piaristák alapítója, 1755., II. 202.

ESTERHÁZY PÁL gr. (újvári kapitány)

— levelei Esterházy Miklós nádorhoz, 1641–1644., I. 365.

ESTERHÁZY PÁL hg. (Miklós nádor fia, † 1713)

— adatai, élete; róla irodalom. I. 382, 415, II. 68 • *Dissertatio* c. irata (1672) a „rebellis” lecsöndesítéséről. I. 395 • és az erdélyiek kereskedelmi társasága. I. 434 • fellépése a szatmári béke ellen, 1711., II. 67 • hadi előretérítése I. Lipóthoz, 1682., I. 401 • honvédelmi politikája. I. 381 • jelentése a véghelyekről, 1674., I. 393 • katonai intézkedései 1683-ban. I. 402 • kismartonai udvari zenekara. I. 371 • levelei, 1682. III. 103 • *Mars Hungaricus* c. munkája. I. 382 • mint vallásos énekszerző. I. 423 • politikai szerepe a Rákóczi-szabadságharc ellenében. I. 457 • rendelete az írsurgens hadakhoz, 1686., I. 408 • szerepe az 1681-i országgyűlésen. I. 402.

— — az 1687/88-i országgyűlésen. I. 415.

— utasítása csobáncsi és keszthelyi tisztartóijához, 1710., I. 420.

— dunántúli javainak prefektusához, 1678., I. 377 • községi kulcsárjához, 1688., I. 421.

—hoz Gyöngyösi István hódoló verse, 1684., I. 329 • —hoz Kéry Ferenc jelentése, 1683., I. 407 • —hoz Koháry István levelei, 1670–1682., I. 390 • —ról halotti beszéd, 1713., II. 66.

ESTERHÁZY PÁL hg.

— franciaországi naplója, 1814., II. 563 • és Metternich. II. 570.

ESTERHÁZY SÁNDOR

— zólyomi urbáriuma, 1668., I. 377.

ESZE TAMÁS

— élete és szerepe a Rákóczi-szabadságharcban. I. 457, III. 114.

ESZE TAMÁS (szerző)

— adatai ref. lelkipásztorkról. I. 257 • Csokonairól. III. 126 • a debreceni kollegium könyvtáráról. I. 459 • a drégelypalánki egyházmegyeről. I. 254, 466 • Drexlus-átoldozásokról. III. 120 • *Éhség, jegyes, dögihal*. II. 97 • *Esze Tamásról*. I. 457 III. 115 • Herczegszőlősi Istvánról. III. 114 • ism. Borzsák könyvét Budai Ézsaiásról. III. 119 • Nagy Kálozi B. könyvét a bácskai reformátusokról. II. 248 • *Isten darazsai*. II. 97 • jobbágyszármazású prédikátorokról. II. 121 • Kabai Márton. I. 430 • két kuruc búcsúztatóról. III. 108 • kiadta Rimaszombati Káta János iratát. I. 466 • a kuruc költészetéről, énekekről, zenéről. I. 448–449, 458, III. 112 • kuruc vitézek folyamodásairól. III. 113 • kurucokról Pestbuda alatt. I. 459 • Missovitz drámáiról. III. 112 • Polgári Gáspár iratáról. III. 115 • Rákóczi imádságáról. III. 111 • a Rákóczi-kiáltásáról. III. 111 • a Rákóczi-kor pénzveréséről, pénzverőházairól. I. 464 • a Rákóczi-kor publicisztikájáról, sajtójáról. I. 446, III. 111–112 • a Rákóczi-kor vallási, egyházi problémáiról. I. 463, 465, 466, III. 116 • Rákóczi seregéről, hadjáratairól. III. 111, 115 • a Rákóczi-szabadságharcról általában. III. 111, 113, 116 • Reviczky Imre iratáról. III. 111 • ruszinokról stb. Rákóczi seregében. III. 114 • Segítség a munkához. III. 6 • simontornyai könyörgésről, 1709., III. 116 • a száműzött Rákócziáról. III. 117 • a szécsényi országgyűlésről. III. 116 • Szenczi Molnár Albertől. III. 97 • a Thököly-felkelésről. III. 107 • Zoványi Jenőről. III. 52 • és Benda K. és mások.

— — Ráday-iratkiadás. III. 113.

— és Köpeczi B.

— — Esze Tamásról. III. 114.

— és Várkonyi Á.

— — a Rákóczi-hagyományról. II. 75, 94, 97.

ESZÉK

— i várparancsnok; L. A. Khevenhüller. II. 69.

ESZÉKI ISTVÁN (ref. lelkész)

— szerepéről irodalom. I. 260.

Észrevételek Schwartzner ... statisztikájára, 1812 (Toma Costin). II. 415.

ESZTERGÁR LÁSZLÓ

— Barcsay Abrahamról. II. 318 • Batsányi Jánosról. III. 104 • Kisfaludy Károlyról. II. 600 • magyar írók bécsi leveleiről. II. 216.

ESZTERGOM

— megye bibliográfiája. III. 28.

— gyűlési határozatai a hadisegélyről, 1808., II. 537 • egyházi viszonyai a XVIII. században. II. 113 • ipara a XVIII. században. II. 55–56 • a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 459 III. 116 • rendtartása a korona hazahozatalakor, 1790., II. 347 • története, III. 69 viszonyai, 1648–1714., I. 418, 465, II. 55–56, 64. — i írók, III. 41.

— vár bevétele, 1595., I. 317.

— — eleste, 1543., I. 231, 289 III. 92 • erődítése és ostromai, 1594, 1706., I. 288, III. 116 • ostrománál Balassi Bálint halála. I. 271 • ostromáról Gahlmann Miklós, 1597., I. 315.

— várbeli prépostság története. I. 63 • — város Árpádkori helyrajza. I. 99.

— — templomépítészete. I. 67.

— egyházi viszonyai a XVIII. században. II. 113 • elzálogosítása, 1502., I. 209.

— — az 1790-i országgyűlésen. II. 483.

— kereskedelme és a Nagyszombat–brünni útvonal, XIV. sz. I. 128.

— — kialakulása a középkorban. I. 99 III. 68 • leírása Wratisslaw Venceltől, 1591., I. 314 • mint Árpádkori főváros. I. 99.

— művészeti emlékei, XVIII. sz. II. 232.

— — nyugati kereskedelmi útvonal, XI–XII. sz. I. 79.

— és a Rákóczi-szabadságharc. I. 459, III. 116.

— — szabad kir. városi rangra emelése, 1715., II. 62. • vámvitája az esztergomi káptalannal a középkorban. I. 99 • viszonyai, 1684–1714., I. 418, II. 55–56, 64.

— i aranybulla-másolat. I. 91 • áthelyezési terve az egyetemnek, 1795., II. 528 • i Bakócz-kápolna. III. 79. bazilika. I. 67 • i benedictionale. I. 66 • i céhszabályok, XV. sz. I. 157, III. 81 • i falfestmények. I. 186–187 • i főtemplom építése és felszentelése, 1805., II. 629 • i fogsága Auer János Ferdinándnak, 1663., I. 382 • i főkapitány, ld. Palfy Miklós (XVI. sz.) • i egyház okmánytára. I. 16. III. 43 • i egyháztartomány és püspökségvegyi helyrajzi története. I. 62 • i érsek fellépése a Rákóczi-párti papok ellen. I. 451.

— — nyilatkozata Gertrud megöletéséről, XIII. sz. I. 93.

— i érsek, ld. Bakócz Tamás (XVI. sz.); gr. Barkóczi Ferenc (XVIII. sz.); gr. Batthyány József (XVIII. sz.); Boleszló hg. (XIV. sz.); gr. Esterházy Imre (XVIII. sz.); Forgách Ferenc (XVII. sz.); Ester Hyppolit (XV. sz.); Károly Ambrus főhg. (XIX. sz.); Lippay György (XVII. sz.); Lodomer (XIII. sz.); Lukács (XII. sz.); Oláh Miklós (XVI. sz.); Pázmány Péter (XVII. sz.); Rudnay Sándor (XIX. sz.); Szalkai László (Jagelló-kor); Széchenyi György (XVIII. sz.); Verancsics Antal (XVI. sz.); Vitéz János (XV. sz.); i érsekek irodalom. I. 62, 70, 102, 113, 240–241, II. 137 • i érseki egyházmegye piébániál. I. 62.

— — régi területe. I. 62.

— i érseki familiáris, ld. Ozorai Pipo.

— — Jóságkormányzó: Kondé József (1807). II. 432 • praediális nemese, XVI. sz. I. 240–241 • szék betöltése a XIX. század első felében. II. 579 • uradalmai Hyppolit kicseréli az egri uradalommal, XVI. sz. I. 205.

— i érsekség jövedelme, XVI. sz. I. 237.

— — pisetum-joga. I. 62 • számadásai a Jagelló-korban. I. 159, 171, 205 • és a székesfehérvári kiváltságos prépostság. I. 64.

— i hódoltság történetéhez, 1639., I. 364 III. 101 • i ínségről feljegyzések a XVII. század végén. I. 412 • i ipar, céhek. II. 56, 400. III. 81 • i János-lovagok. I. 65 • i kanonokok, ld. Galgóczy Ferenc, Garázda Péter, Kollányi Ferenc, Rudnay Sándor, Váradai Péter • i káptalan garamszentbenedeki birtoka XVIII. században. II. 168.

— — kövelei az 1637–88-i országgyűlésen. I. 415 • levéltáranak XIV. századi gazdaságtörténeti adatai. I. 114 • a mohácsi vész idején. I. 258 • telepítő akciója, 1315., I. 123 • váms- és vásárkiváltságainak megerősítése, 1288., I. 92 • vámvitája a várossal, XIII–XIV. sz. I. 99, 123 • vásárvám ügye Telegdi Csanád kereskedelmi szerződésében, XIV. sz. I. 128 • visszaköltöztetése Esztergomba, 1820., II. 579 • i iskola története. II. 130 • i vizitáció, 1397., I. 114.

— i királyi palota az Árpád-korban. I. 67 • i kronika. III. 61 • mézsárosok kezdetei a XIII. század végén. I. 99 • i mézeskalácsosok céhszabályai, 1713., II. 56

- -i molnárcéh, 1699–1799., II. 56 ● -i papok, ld. Grossinger János, Lyezel János ● -i prépost: Péter (mint Anonymus). I. 44 ● -i prépostság története. I. 68 ● -i szandzsák 1570-i összeírása. I. 247 ● -i szerzetes, mint Szt. István XIII. sz.-i verses históriájának szerzője. I. 102 ● -i táborból harctéri tudósítás, 1594., I. 317 ● -i török tisztek levelezése, 1651–1658., I. 385 ● -i tört. kutatóút. III. 41, 42 ● -i utazások; ld. Kazinczy Ferenc (XIX. sz.); Leslie, Walter (1665); Neitzschitz Kristóf (1634); Wratislaw Vencel (1591) ● -i ünnepek a korona hazahozatalakor, 1790., II. 347 ● -i vámjegyzék, 1288., I. 92 ● vidékének leírása, 1665., I. 389 ● vidéki falvak török adózása. I. 247 ● - telepítések, XVI. sz. I. 240, 317–318 ● telepítések, XVIII. sz. II. 34.
- ETÉDI SÓS MÁRTON**
— versei a XVIII. sz. végén. II. 374.
- ETELKÖZ**
— mint a magyar nép egyik állomása. I. 26–27, 33–34.
- ETTYEK**
— i ref. egyház története. I. 255.
Études des délégués hongrois, 1955., III. 47.
Etwas für Ungarn von einer Patriotin, 1790., II. 357, 372
Etwas über die Beleuchtung der Trenkischen Lebensbeschreibung, 1788 (Gabelhofer). II. 327.
Etwas von Werbecz, 1790 körül (Idenczy József). II. 327.
Etwas zur Geschichte der ungarischen Insurrektions-Verbindlichkeiten, 1792., II. 372.
- ETZELBURG**
— a magyar hunmondában. I. 38.
- EUBEL, KONRAD**
— a középkeleti katolikus egyházi hierarchia. I. 62.
- EUGEN, ld. Jenő**
EUGEN V. SAVOYEN, ld. Savoyai Jenő
EULART, C.
— Villard de Honnecourt és a ciszterciek. I. 67.
- Euröpische Fama**
— c. egykori lap hírei a Rákóczi-szabadságharcról és emigrációról. I. 446.
- Euröpischer Staatssekretarius**
— hírei a Rákóczi-emigrációról, 1738., II. 97.
- EUSTATIEVICI, DIMITRIE**
— szerepe a XVIII. századi román irodalomban. II. 229–230.
- Eventus bellici**, 1805., II. 335.
- EVLIA CSELEBBI (török utazó)**
— írásai; róla irodalom. I. 384 ● leírása Ali pasa erdélyi hadjáratairól, 1660., I. 351.
— a szentgotthárdi csatáról, 1664., I. 387.
— utazásai, 1660–1664., I. 231, 384.
- EWALD, I. L.**
— írta a köznépmegvilágosodásáról, 1791., II. 315.
Ex historia revolutionis Gallicae, 1802., II. 527.
Examen catholici d. catholicorum, 1790., II. 367.
Examen tum Declarationis ... christianae ... tum Tentaminis, 1790., II. 337.
Exercitationes arithmeticae, 1773., II. 176.
Expenditur extractus dissertationis S. Verensfeldii, 1790 (Mollik Tóbiás). II. 337.
Experimentalis instructio, qua ratione species ovium ... 1779., II. 165.
- Explanatio urbarialis**
— c. szöveg a Festetich-uradalom használatában, XIX. sz. II. 453.
- Extractualis series actorum ... deputationis iuridicae**. II. 394.
- Extractus articulorum ... super religionis negotio**, 1790. II. 333.
- Extractus brevis et verus**, 1875 (Labsánszky János). I. 391.
- Extractus ex actis dietae**, 1790., II. 326.
- Extractus legum de statu ecclesiastico catholico**, 1792., II. 321.
- EYBEL, JOSEPH VALENTIN (bécsi tanár)**
— egyházipolitikai jozefinista írta, 1782., II. 266 ●
● elleni egykorú irodalom. II. 266–267.
- EYRELL, J.**
— németre fordítja Benkő Sámuel orvosi munkáját, 1794., II. 598.
- Az 1805. esztendőben ... fölkelt aljöldi nemes magyar sereg** (Vedres István). II. 535.
- Az 1807. eszt. országgyűlésének írásai**. II. 537.
- 1808-iki Eszt. 2-ik Törvény a Nemesség Felkeléséről**. II. 542.
- Az 1813-iki esztendő avagy miért van háborunk**. II. 562.
- EZÓPUS**
— meséi a magyar irodalomban. II. 305.
- F.**
— írta a tokaji bortermelésről, 1821., II. 477.
- F. E.**
— Joó Tiborról. III. 50.
- F. S.**
— kárpáti vándorlásai, 1821., II. 422.
- F. S.**
— Az *Esküdték székéről*, 1823., II. 569.
- F. v. S.**
— cikke a szeszgyártásról, 1806., II. 468.
- FAAS, O.**
— a dunántúli német parasztságról. II. 37.
- FABARIUS**
— a merseburgi csatáról (938). I. 40.
- FABER ANTAL**
— a magyar bányajogról. 1816., II. 459 ● mint az *Ephemerides statisticae* szerkesztője, 1809–1813., II. 405 ● statisztikai munkája, 1822–1823., II. 411.
- FABER KÁROSY FARKAS BR. (ezredes)**
— *Hadi embernek oktatása*, 1759., II. 183.
- FABER MÁRIA**
— a külföldi iskolázásról. I. 267.
- FABIÁN DÁNIEL**
— mint erdélyi lapszerkesztő, 1790., II. 339.
- FABIÁN GÁBOR**
— Somogyi Gedeonról. II. 618.
- FABIÁN ISTVÁN**
— az adomárfi irodalmunkban. II. 226 ● Balassi Bálintról. III. 89 ● vidám szépprózánkról. II. 622.
- FABIÁN ISTVÁN**
— a vadosfai támadásról. II. 121.
- FABIÁN JÁNOS (balázsfalvi udvarbíró)**
— utastársa Apafitól, 1670., I. 430.
- FABIÁN JÓZSEF (ref. lelkész)**
— borászati szakkönyv-fordítása, 1805., II. 436 ● prekikációgyűjteményei. II. 576.
- FABIÁN JULIANNA**
— és Gvadányi József levelezése, 1798. II. 615.
- FABIÁN MÁRIA**
— Dorfmeister Istvánról. II. 233.
- FABIÁN ZOLTÁN**
— a nemesdedi ref. egyház történetéről. I. 256.
- FABIUS (ánév)**
— beszámolója a pozsonyi zsinatról, 1822., II. 575–576, 579.
- FABÓ ANDRÁS (ld. Garády alatt is)**
— Beythe Istvánról. I. 264 ● Cvittinger Dávidról. II. 138 ● evang. egyháztörténeti irat- és szövegkiadásai. I. 249, 252, 257, 392, II. 112, 117 ● az 1662-i országgyűlésről. I. 386 ● nekrológja. III. 49 ● szerk.: *Rajzok a m. protestantizmus tört.-ből*. I. 249 ● Türk Dániel naplójáról. I. 273 ● Vitnyédy István leveleiről. I. 335.
- FABÓ BERTALAN**
— a magyar népdal zenei fejlődéséről. I. 270, II. 626 ●
Mária Teréziáról Pozsonyban. II. 156.
- FABRE, JEAN**
— Pontatowskírók s a lengyel felvilágosodásról. III. 123.
- FÁBRI GERGELY (dunántúli ev. superintendens)**
— írta az iskolaügyről, 1773., II. 207 ● levele a prot. egyházi életéről, 1751., II. 120 ● mint pietista. II. 121 ● és a vadosfalvai vallási zavargás, 1751., II. 121.
- FÁBRI JÁNOS**
— emlékirata Szélindek viszontagságairól a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 441.
- FÁBRI, JOHANN ERNST M.**
— mint földrajzi lapok szerkesztője, XVIII. sz. II. 242, 409.
- FÁBRY MIHÁLY (altábornagy)**
— szerepe a francia háborúban. II. 500.
- FABRICZY SÁMUEL**
— íratat az 1811–1812-i országgyűlésről. II. 559.
- FABRICIUS, ANDREAS**
— prédikációja a nagylomnici imaház avatásakor, 1785., II. 275.
- FABRICIUS ENDRE**
— Sopronról a napóleoni háborúkban. II. 557 ● Tessedik Sámuelről. II. 250.
- FABRICIUS MÁTYÁS, PISKOLTI**
— jegyzetel. XVI. sz. I. 314.
- FABRITIUS KÁROLY**
— Brutus János Mihályról. I. 226–227 ● Erdélyi egyháztörténetéről, XVIII. sz. II. 122 ● Honterus Erdély-térképéről, 1532., III. 85 ● a jezsuitákról Erdélyben, XVIII. sz. II. 116 ● a megyei káptalan reformációjáról. III. 85 ● Nagyszeben belső életéről, XVIII. sz. II. 65 ● nekrológja. III. 49 ● oklevelei a

- reformáció korából. I. 252 • okmánytára a kisdí káptalan történetéhez. I. 16, 260 • Pekry Lőrinc leveléről. 1706., I. 451 • Pemflinger Márkról. I. 219, 280 • a rozsnói városi könyvről. I. 245 • Ursinus-kiadása. III. 96.
- FADD**
— monográfiája, települése. III. 118.
- FADDY KRISTÓF**
— a vitéségről és a nemzeti csinosodásról. 1824., II. 621.
- FAJKAJER, K.**
— a bécsi osztrák kereskedelemről. II. 61.
- A jáknak és erdőknek neveléséről. 1770. II. 164.**
- FALKENSTEIN ALBERT BR.** (csanádi püspök)
— egyházlátogatási iratai, 1732—1733., II. 115.
- FALKENSTEIN GR.**
— mint II. József úti álneve. II. 246.
- FALLENBÜCHL FERENC**
— az Ágoston-rendiek Magyarországon. I. 61 • Ötököcsi Főris Ferencről. III. 105.
- FALLER GUSZTÁV**
— a selmecbányai bányászati és erdészeti akadémia történetéről. II. 209 • a selmecbányai II. József-tárna történetéről. II. 459.
- FALLER JENŐ**
— a községi posztos iparról. II. 460 • a magyar bányagépésztéi úttörőiről. II. 55 • Mikoviny Sámuelről. II. 55 • a selmeci bányászatról. II. 55 • Sopron szénjogi szerződéséről. III. 124 • Veszprém stb. alaprajzáról. III. 91.
- Falaitas toti mundo declarata, 1672** (Pósházi János). I. 389—390.
- FALUDI FERENC (1704—1779)**
— adatai, irodalmi munkái; róla irodalom. II. 144 III. 104 • drámái. II. 227 • és az irodalmi népiesség. II. 145, 609 • és Kármán József. II. 606 • könyvtára. II. 186 • és a magyar énekelte vers. II. 625 • műveinek kiadása Révai Miklós által. II. 225 • *Nemes emberének* helye az irodalomban. II. 199—200.
- FALUDI J.**
— Dudich Andrásról. I. 269.
- FALUSSY MIHÁLY**
— és Napóleon 1809-i kiáltványa. II. 556.
- FAMLER, G.**
— Torzsa telepítéséről. 1784., II. 247.
- FANCSAL**
— i templomfoglalás, 1775., II. 203 • -i tisztartó utasításai, 1620., I. 370.
- FANDYI GYÖRGY**
— munkái és szerepe a szlovák öntudat alakításában. II. 494. III. 125.
- FANENSIS, CONSTANTINUS**
— verse Mátyásról. I. 169.
- FANTUZZI, G.**
— *Notizie c.* munkája a bolognai írókról. 1781., I. 406.
- FARA JÓZSEF**
— Kisfaludy Sándor ifjúkori költeményeiről. II. 611 • Zala vármegye levéltáráról. I. 13.
- FARÁDI VÖRÖS IGNÁC**
— visszaemlékezései, 1778—1822., II. 148, 198, 234, 281, 294, 296, 341, 400.
- FARAGÓ BALINT**
— a mezőturi gimnázium történetéről. I. 266, II. 130. — — ref. egyház történetéről. I. 256, II. 120—121. — Skaricza-fordítása. I. 260 • Szegedi Kis Istvánról. I. 260.
- FARAGÓ HENRIK**
— Faludi Udvari Emberéről. II. 145.
- FARAGÓ L.**
— a macsói bánságról. I. 97.
- FARAGÓ MIKSA**
— *Fekete bankó, vörös bankó.* II. 561.
- FARCZÁDY ELEK**
— az erdélyi vajdák igazságszolgáltatásáról. I. 118.
- FARGES, E.**
— kiadta a lengyelországi francia követi utasításokat. I. 453.
- FARKAS-család**
— története. III. 43.
- FARKAS ADÁM** (Révai vicekapitány)
— feljegyzései, 1678—1684., I. 397.
- FARKAS ANDRÁS**
— verse a zsidó és magyar nemzetről, 1538., I. 270.
- FARKAS ANDRÁS**
— statisztikai adalékai Gömör megye iparáról, 1804., II. 464.
- FARKAS ANDRÁS, ld. Berei Farkas**
- FARKAS ANTAL és Nagy Sándor**
— szerk.: *Dugonics-album.* II. 304.
- FARKAS FERENC**
— irata a devalvációs pátensről, 1811., II. 558.
- FARKAS GÁSPÁR** (pozsonyi követ)
— naplója az 1722-i országgyűlésről. II. 78.
- FARKAS GEZA**
— hozzáférései Ágoston P. könyvéhez a világi nagybirtokról. II. 41—42.
- FARKAS GYULA**
— a Balassi Menyhárt komédiáról. III. 93 • *Magyar romantika.* II. 599.
- FARKAS IMRE**
— a juhok istállózásáról, 1820., II. 441.
- FARKAS IMRE**
— a szombathelyi egyházmegye papságáról. II. 201.
- FARKAS JÁNOS, ld. Kódi Farkas**
- FARKAS JÁNOS** (ref. lelkész)
— beszéde Mantua elfoglalására, 1799., II. 524.
- FARKAS J.**
— a honfoglalásról. I. 34.
- FARKAS J. és mások**
— a magyarhonon protestáns egyház tört.-ről. II. 108.
- FARKAS L.**
— a zsolnárköltészetéről. I. 270.
- FARKAS LÁSZLÓ**
— pamuttermelési kísérletekről. II. 435 • Vedres Istvánról. II. 449, 475.
- FARKAS MIHÁLY**
— a nagygyeresdi és várpalotai ev. egyház történetéről. I. 256—257.
- FARKAS PÁL** (nógrádi vicekapitány)
— házai feljegyzései, 1638—1660., I. 359.
- FARKAS RÓBERT**
— Kassa árumegállító jogáról. I. 129 • a kassai kat. főgimnázium történetéről. II. 130.
- FARKAS SÁNDOR**
— Csepreg történetéről. I. 418.
- FARKAS SERAPHINUS**
— a hazai ferences írókról. II. 117, III. 40.
- FARKASERDŐ**
— története Vas megyében, XVII—XVIII. sz. II. 167.
- FARJATI, D.**
— horvát egyháztörténeti munkája, 1751., I. 17.
- FARNES-család**
— nápolyi levéltárának magyar vonatkozásai. I. 233.
- FARNESE SÁNDOR** (bíboros)
— és III. Pál pápa levelezése, 1535—1549., I. 278.
- FARNOS D.**
— a Rákóczi-kor művelődéséről. I. 455.
- FÁSI JÁNOS HENRIK**
— magyarországi működése, 1801—1807., II. 584.
- FASOLI, G.**
— a X. századi magyar kalandozásokról. I. 40.
- FAULTSICH, AEGIDIUS**
— a dunántúli német és más népességről. II. 35.
- FAUST**
— monda és a Hatvani Istvánhoz fűződő mondák kapcsolata. II. 217.
- FÁY ANDRÁS**
— irodalmi munkássága. II. 626 • nézete a *Manch Hermæon* szerzőjéről. II. 321 • *Próbátétel a mai nevelés híbidéről.* 1816., II. 583.
- FÁY ISTVÁN** (murányi várkapitány)
— hoz intézett levelek, 1704—1709., I. 451.
- FÁY PÁL**
— javaslatai az 1791-i publico-politikai bizottsághoz. II. 383—384.
- FAZEKAS MIHÁLY**
— adatai, művei; róla irodalom. II. 622—623, III. 121, 127 • és Gvadányi József. II. 373 • népies irodalmi irányzata. II. 619 • és Földi János.
— szerepe a Diószegi-féle Fűvészkönyv elkészítésében, 1807., II. 598.
- FAZEKAS MIKLÓS, ld. Bogáti Fazekas**
- FEBRONIUS (J. N. Honthelm)** trieri püspök
— egyházpolitikai irányzata, munkája. II. 202 • ellen az egyházi hatalmat védi Szejitz Leó, 1790., II. 336 • irányához csatlakozik Kollár Ádám. II. 187.
- FECNER, H.**
— porosz Szilézia gazdaságtörténetéről, 1741—1806., II. 61, 172 • Poroszország és Ausztria kereskedelmi kapcsolatairól, 1741—1806., II. 61, 172 • a sziléziai kereskedelem állapotáról 1741 elött. II. 60.
- FEDÁK MIHÁLY** (ezredes)
— szerepe a francia háborúban. II. 529.

FEDER
— tanítványa Göttingában: Berzeviczy Gergely. II. 469.

Fegyver ellen való, 1809., II. 549.

FELNYENKEI FERENC (sági prépost)
— szerepéről irodalom. XVI. sz. I. 211, 218.

FELHÉR MEGYE
— felterjesztí Benyák oktatásügyi javaslatát, 1791., II. 396 ● és a katonaiügy, XVIII. sz. II. 69 ● koronaőrző nemesihez versek, 1790., II. 348—349 ● nemesi összeírásai, 1754—1828., II. 31 ● német telepítései, II. 34 ● története, I. 418 ● ünnepe 1790-ben, II. 348 ● -i parasztmozgalom, 1790., II. 353, III. 123.

FELHÉR MEGYE (Erdélyben)
— és a Horia-felkelés, II. 284 ● középkori viszonyai, I. 80 ● -i katonasállítás, 1745., II. 105.

FELHÉR E.
— a művelődésről I. Lipót törvényeiben, I. 376.

FELHÉR GÉZA
— Atelkuzu nevééről, területéről, I. 27, 33 ● avar—bizánci kapcsolatokról, III. 58 ● a bolgár egyház kísérleteiről Magyarországon, I. 68 ● bolgár (—török) és magyar kapcsolatokról, I. 32 ● a IX—X. sz.-i hazai régészeti anyagáról, III. 69 ● Magyarország területéről, határaitól, X. sz. I. 27, 37 ● megjegyzései a Theophanes Continuatushoz, I. 37 ● a zalavári ásatásokról, I. 27, III. 59.

FELHÉR MÁTYÁS
— a vasvári domonkosrendi kolostorról, I. 64, II. 117. ● Magyarországi Pálról, XIII. sz. I. 65.

FELHÉR SÁMUEL
— a Fanni hagyományairól, II. 606.

FELHÉR ULÁSZLÓ (lengyel trónkövetelő)
— és Nagy Lajos, I. 108.

FELHÉRGYARMAT
— i ref. egyház története, I. 255.

FELHÉRHÉGY
— i csata (1620) és irodalma, I. 339, III. 98.

FELHÉRTÉMPLOM (= Weisskirchen)
— alapítása (1717) és története, II. 33 ● -i elszánczi telepítés, 1770., II. 162 ● -i határőrvédék szervezete, II. 186.

FELHÉRVÁR, ld. Székesfehérvár

FELHÉRVÁRY D.
— a kuruc balladákról, I. 448.

FELHLING, F.
— Róbenác levelezéséről, 1683., I. 407.

FELHENTHEIL-GRUPPENBERG LÁSZLÓ
— Mercœur hg. magyarországi szerepéről, 1598—1601., I. 317.

FELIGIUS, J. CONSTANTINUS
— irata a visszafoglaló háborúkról, 1694., I. 407.

FELI
— a parasztháborúkról, I. 207.

FÉJA GÉZA
— Dózsa Györgyről, I. 208 ● kurucokról, I. 448.

FELJER ANDOR
— Horatius hatásáról, II. 610.

FELJER GYÖRGY
— beszéde Pest polgáraitól, 1809., II. 531 ● *Codex diplomaticus* c. okmánytár, I. 11, 53, 55, 73, 76, 78, 86, 91, 92, 111, 113, 142, 144 ● egyházi beszédei és iratai, II. 573—574, 576 ● életrajza, III. 49 ● 1738 hadi eseményeiről, II. 95 ● fordítása a juharfáról, 1811., II. 468 ● francia báborús alkalmi iratai, 1795—96., II. 506, 520—521 ● a győri jezsuita akadémiáról, II. 132 ● Horvátország és Magyarország kapcsolatáról, I. 74 ● Hunyadi Jánosról, I. 160, 162 ● a katolikus egyház kiváltságairól, II. 119, 367, 579 ● a kereszténység hazai kezdeteiről, I. 70 ● kesztői diákvele, III. 125 ● külföldi gyűjteményekről, 1820., II. 429 ● mint a *Tud. Gyűjtemény* szerkesztője, II. 407 ● Molnár Jánosról, II. 241 ● a nemességéről, 1820., II. 589 ● a nemzeti iskolákról, 1821., II. 534 ● a nemzeti kultúráról, 1817., III. 124 ● nevelésszüi cikkei, 1809, 1820., II. 534 ● a pesti egyetem irodalmi érdemeiről, II. 534 ● a palotai posztó fabrikáról, 1820., II. 466.

FELJER RÓZSA
— Rákócziról a francia emlékiratokban, I. 444.

FELJER MEGYE, ld. Fehér

Feljárás-megye öröm ünnepére, 1790 (Virág Benedek), II. 348.

FELJÁRPATARY-család
— iratai, XVII. sz. I. 365.

FELJÁRPATARY LÁSZLÓ
— III. Béla okleveleiről, I. 55 ● Bethlen G. portai vásár-

lásairól, I. 336 ● diplomáciai adaléka, 1385., III. 69 ● előkészítette a Zsigmond-kori okmánytárát, I. 114, III. 70 ● emlékezete, III. 49 ● Ersekújvár ügyéről, 1635, I. 410 ● Gáspár festőről, XV. sz. III. 72 ● innsbrucki és müncheni kutatásai, III. 44 ● irodalmunkról az Árpád-korban, I. 42 ● jelentése családi levéltárakról, I. 14 ● Kálmán király okleveleiről, I. 55 ● a kassai nagytemplomról, 1604., I. 320 ● kiadta Anonymus szövegét, I. 43.

— Ricardus jelentését, I. 86.

— a kir. kancelláriáról az Árpád-korban, I. 53 ● a köpcsényi levéltárról, XVII. sz. I. 364 ● kutatásai dalmát levéltárakban, I. 18 ● magyar címeres emlékekről, I. 114 ● magyarországi városok régi számadaskönyveiről, I. 125—126, 156 ● Nagy Imréről, III. 51 ● oklevelekről II. István alatt, I. 55 ● a pannonhalmi alapítólevélről, I. 54 ● pápai adóesedőkről Magyarországon, XIII—XIV. sz. I. 123 ● római utazásról, 1494., III. 79 ● szombathelyi kéziratokról, III. 43 ● Tapolczai Bertalan formuláról, XIV. sz. I. 112 ● társulati elnöki beszéde, III. 10—11 ● II. Ulászló jövedelmeiről, I. 198 ● vatikáni levéltárakról, I. 19 ● vidéki bizottsági jelentései, III. 42, 43.

FELJERTÓY JÁNOS
— és Bullinger Henrik levelezése, I. 251.

FELJERVÁRY KÁROLY
— országgyűlési naplója, 1764., II. 186.

FEJES GY.
— baranyai hadi rendtartásról, 1751., II. 105.

FEJES ISTVÁN
— a sátorlajauhelyi ref. egyházzal, I. 256.

FEJES JÁNOS (kishonti ev. felügyelő)
— adatai, munkássága; róla irodalom, II. 489 ● irata a nyelvkérdésről, 1807., II. 489.

— a protestantizmusról Magyarországon, 1817., II. 577 ● a vallásoktatás és az állam kérdéséről, 1809., II. 576.

— a népességről Magyarországon, 1812., II. 415 ● *Oratio*ja a magyarországi evangélikusokról, 1808., II. 576 ● szerepe a szlovák irodalomban, II. 489, 494 ● válasza az evangélikus tanítóiról, 1804., II. 576 ● vitája Cházár Andrással a halálbüntetésről, II. 527.

FEJTŐ FERENC
— I. Józseféről, II. 244 ● Martinovics Ignácra, II. 516.

FEKED
— i német települések Baranyában, II. 35.

FEKESHÁZY GYÖRGY
— iratai a marhavészről, 1787—1793., II. 251, 438.

FEKETE FERENC
— követjelentése a magyar nyelv ügyéről, 1790., II. 350.

FEKETE GERGELY, ld. Kőhalmi Fekete

FEKETE GYULA
— a nagykiskendi ref. egyház történetéről, I. 256.

FEKETE IVÁN (Cserni Iván cár, Csernoevics Nenáđ)
— délvideki uralma és leveretése, XVI. sz. I. 280. III. 82 ● történetéhez iratok, I. 277.

FEKETE JÁNOS GR.
— adatai, irodalmi munkássága; róla irodalom, II. 223, 317, 372 ● antiklerikális és francia versei, II. 223, III. 121 ● javaslata a fundus publicusról, 1791., II. 393 ● kézirata a magyarok történetéről, II. 593 ● politikai javaslatai és versei 1790 körül, II. 317 ● verse a campoformioi békéről, 1798., II. 523.

FEKETE LAJOS
— a jász-kunok történetéről, I. 85.

FEKETE LAJOS
— a vármegyei tisztikarról, XVI—XVIII. sz. I. 236.

FEKETE LAJOS
— berlini és drezdai török iratokról, I. 234 ● bevezetése a török diplomatikába, I. 234 ● Budáról, Pestről a török-korban, I. 248, 410, III. 85 ● Budavár ostromáról, 1684., I. 404 ● Debrecen török okleveleiről, I. 246—247 ● Esterházy Miklós török iratairól, III. 97, 98, 100 ● egy esztergomi szandzsák összeírásáról, 1570., I. 247 ● Gül Babáról, III. 85 ● Gyöngyös török iratairól, I. 247 ● ism. Mehmed Chalife munkáját, XVII. sz. I. 351, 384.

— a Rákóczi-emigráció török irodalmát, I. 453. — párhuzama az isztanbuli és budai török ügyvitel közt, I. 248 ● a Rákóczi—Aspremont-levéltár török iratairól, I. 452 ● a török bírtokrendszerről, helynevekről, földrajzi ismeretekről, I. 247 ● török levéltárakról, III. 45 ● a török oklevelek értékéről, I. 234 ● török pénzügyi iratkiadása, III. 82 ● Vác összeírásáról, XVI. sz. I. 247 ● a várnai csata fethnámjáról, 76 ● velencei török iratokról, I. 19, 234 ● a Zichy-család török iratairól, I. 247.

- FEKETE LÁSZLÓ**, ld. Iványi Fekete
- FEKETE MIHÁLY**
— a kolozsvári ref. kollégiumról. I. 266, II. 130.
- FEKETE NAGY ANTAL**
— Indexe a Turulhoz. I. 7, II. 9 III. 26 • ism. Kisbán E. pálosrendi történetét. II. 116 • Küküllői Jánosról. I. 105 • Lukács Pálról. III. 50 • a magyar—dalmát kereskedelemről. I. 79, 99, 128 • a Malonyay-levéltárról. I. 15 • országos és particularis nemességről. I. 124 • a Petroczy-család iratairól. I. 15 • Rákóczi levéltáráról. I. 452 • a románok megtelepüléséről. I. 82 • a Rudnyánszky-levéltárról. I. 15 • a Szepesség kialakulásáról. I. 80 • a településtört. és egyháztört. kapcsolatáról. I. 63 • Trencsén vármegyéről. I. 154 • és Makkai L.
— román vonat. iratkádása. I. 12, 82.
- FEKETE PÉTER** (szolgabíró)
— felsőegyházi pere, 1739., II. 97.
- FEKETE KÖRÖS**
— völgyének magyar települései. I. 296, II. 38.
- FEKETE-TENGER**
— dunai kereskedelmi hajózásunk múltjából. II. 62, 474 • felé Brassó kereskedelmi kapcsolatát, XIV—XV. sz. I. 129 • felé kereskedelmünk a XI—XII. században. I. 79 • -i kereskedelem kérdése 1790-ben. II. 387, 389 • -i kereskedelmi vállalkozás, 1783., II. 257.
- FEKETHEALOM**
— -i harcokról (1704) kuruc gyászének. I. 449.
- FELDMAN, JÓZSEF**
— az északi háború Rákóczi-vonatkozásairól. III. 116.
- A fel jegyzetkelt magyar nemesség, 1800., II. 525.**
- FÉLEGYHÁZI JÓZSEF**
— a katolikus egyháztörténetírásról. III. 30 • Pázmány Péterről. I. 361 • Splényi X. Ferencről. II. 201, 270 • a tatárjárás kütfőiről. I. 97 • a váci püspökségről. XIII. sz. I. 97 • Verbőczy Hármaskönyvéről. I. 194.
- FÉLEGYHÁZI TAMÁS** (ref. lelkész)
— debreceni szerezte, XVI. sz. I. 263.
- FELEKI J.**
— a főkötő ref. egyházról. I. 255, II. 121.
- Felelet a Mondolatra, 1815** (Kölcsey Ferenc, Szemere Pál). II. 618.
- Felelet azon elmékedésekre...**, 1817., II. 577.
- FELEY L.**
— Mátyás hadseregéről. I. 174.
- Felfedezett álarcok, 1794.,** (Szuhányi X. Ferenc). II. 505.
- FELFÖLDI SÁNDOR**
— a diósgyőri várról. III. 72.
- FELHŐ IBOLYA**
— pénzügyigazgatóság levéltárákról. III. 43 • a városok és kamara viszonyáról. XVII. sz. I. 371.
- FELIX, V. (pápa)**
— és a magyar 1440-IV. tc. kérdése. I. 163.
- FELKA**
— -i ev. egyház története. I. 255.
- A felkelő magyar nemes sereghez, 1809., II. 550.**
- A Felkelő Nemesek, 1813., II. 562.**
- FELLER, ld. De Feller**
- FELLNER JAKAB**
— szerepe az egri püspöki palota építésében, XVIII. sz. II. 232.
- FELLNER, TH.**
— adaléka a központi igazgatás történetéhez. I. 283 • bírálatá Bidermann munkájáról. I. 283 • a pragmatica sanctióról. II. 81 • és Kretschmayr, H.
— műve (és sorozata) az osztrák központi igazgatás történetéről. I. 283, 367, II. 85, 180—181.
- FELNER MÁRTON** (szaberi ev. lelkész)
— vázlata Erdély történetéről. 1779., II. 215 • erre Éder Károly megjegyzései, 1803., I. 144.
- FELPÉCZ**
— -i ev. egyház története. I. 255.
- Felségek második Jözei...** országjárásának megmutatása, 1784., (Bényák Márton). II. 281.
- Felségek Második Jözeinek...** tiszteithez adalotti intése, 1784., (Bényák Márton). II. 281.
- Felségek II. Leopold...** vallás dolgában tett... meg-határozása, 1791., II. 363.
- FELSŐ-AUSZTRIA**
— -i magyar sáncok, 1485—1490., I. 178 • -i nemesi jog és a XVIII. századi jogreformok. II. 194 • -i parasztfelkelés, 1595—1597., I. 316 • -i parasztfelkelés, 1626., I. 366 • -i protestánsok áttelepítése Erdélybe, XVIII. sz. II. 36 • -i robot és jobbágys viszonyon. III. 120.
- FELSŐBÁNYA**
— -i arany és ezüstbányák bevételei, 1719—1721., II. 54
- -i boszorkányperek, 1715—1731., II. 91 • -i ref. egyház története. I. 255.
- FELSŐBÜKI NAGY PÁL** (soproni követ)
— felsőoláza a jobbágys kérdésben, 1807., II. 540 • politikai szerepéről Irodalom. II. 540.
- FELSŐELEFANT**
— -i Edelsheim-Gyulai kastély XVIII. századi mennyezetképei. II. 146.
- FELSŐGÖRI NAGY, ld. Nagy György**
- FELSŐLENDVA**
— -i Nádasdy-birtok dóhánytermelése, XVIII. sz. II. 250 • -i őrízsek a XIX. század fordulóján. II. 456.
- FELSONÁDASD**
— -i néplázadás, 1817., III. 124.
- FELSOÖR**
— -i postáság története. I. 63 • -i ref. egyház története. I. 255.
- FELSŐÖRS**
— -i ref. egyház története. I. 255.
- FELSŐÖRS**
— I. ref. egyház története. I. 255.
- FELSŐSZÖLLÖS**
— a pestis idején, 1739., II. 97.
- FELSŐVÁLY**
— -i ref. egyház története. I. 255.
- FELTORONY**
— -i kastély és belső díszítései, XVIII. sz. II. 146, 233 • i-utazás, 1816., II. 423.
- FELVINCZY GYÖRGY** (az első magyar színgazgató)
— drámáiról szerepe a XVII—XVIII. sz. fordulóján. I. 423 • mint kuruckori versek állítólagos szerzője. I. 449, III. 113.
- FEMGER DÁNIEL** (nagyecsi ev. lelkész)
— gyászbeszéde Mária Teréziáról, 1781., II. 196.
- FÉNÉLON, FRANÇOIS**
— *Télémaque*-jának magyar átdolgozásai, XVIII. sz. II. 225.
- FENESSY (püspök)**
— és Eger városának megállapodása, 1695., I. 419.
- Fenestra camerae obscurae Rakocziánae, 1706.,* (Szirmay István) I. 445.
- FENSCH, L.**
— Fessler életéről és szabadkőművesi szerepéről. II. 593.
- FENT ISTVÁN**
— a magyar selyemtenyészés múltjáról. II. 443.
- FÉNYES ANDRÁS**
— Telegdi Miklósról. I. 264.
- FÉNYES ELEK**
— kiadta Erdélyi János munkáját a nemzeti iparról, 1846., II. 438, 449, 460 • statisztikái műve Magyarországról, 1842., II. 411, 463.
- FÉNYES ISTVÁN** (debreceni városi jegyző)
— verses debreceni krónikái 1664, 1675., I. 383—388.
- FÉNYES LAJOS**
— a gutai ev. egyház történetéről. I. 255
- FERABOSCO, PIETRO**
— szerepe a XVI. századi magyar várépítésben. I. 288.
- FERBER, JOHANN JACOB** (német geológus)
— bányászati munkái, 1780, 1787., II. 171, 255 • bányászati utazása Erdélyben, 1774., II. 152, 170 • -hoz Born Ignác levelei, 1774., II. 175.
- FERBER MIHÁLY**
— a pozsonyi céhek történetéről, XVI. sz. I. 242.
- FERDI** (török szerző)
— kortörténeti munkája Szolimán szultánról, XVI. sz. I. 197, 231.
- FERDINÁND, I. (király)**
— bátyja, ld. V. Károly • eljegyzése. I. 204 • fehérvári koronázása. I. 274 • fellépése a protestánsok ellen Ausztriában. I. 286 • főlovászmestere, ld. Lamberg Kristóf • hadai Buda alatt, 1541., I. 282 • és a helytartótanács. I. 284 • hivatalsszervezete. I. 283 • híve: Forgách Ferenc. I. 228 • hívelt biztosító oklevele, 1526., I. 280 • horvát királlyá választása. I. 280 • kassai vallásügyi vizsgálata, 1553., I. 261 • kiváltságai kassai polgároknak, 1552., I. 245 • konstantinápolyi béketárgyalásai, 1527—1547., I. 286.
— követeinek iratai. I. 225, 279 • követei levelezése. I. 279, II. 591.
— követei Fekete Iván cárnál. I. 280 • levele Miksához, 1553., I. 301 • levelei Katzianerhez • I. 278 levelezése a brüsszeli okmánytárban. I. 233.
— Castaldoval. I. 301 • VII. Kelemen pápával, 1524—1527., I. 278.
— levelezésének gyűjteményes kiadásai. I. 277—278 • megvilágításának körülményei, 1526., I. 280 • és a nagyváradi béke, 1538., I. 282 • pénzügyei. I. 284 •

postavonala. I. 286 • reformjavaslata a tridentí zsinaton. I. 286 • és Szapolyai János küzdelmei. I. 272, 274, 280–281 III. 91 • találkozása II. Lajossal, 1523., I. 222 • tanácsosa: Haugen János. I. 146.

— — Hoffmann, Erdélyről. I. 302.

— tanácsossal és a Quadrupartitum. I. 285 • tárgyalásai Izabellával Erdélyről, 1551–1555., I. 302 • török elleni harcrai. I. 275, 286, 289 • török diplomáciai tárgyalásai. I. 282, 286–287 • udvari történetírója, ld. Ursinus Velius • uralkodásának egykorú elbeszélő forrásai. I. 272–277.

— — okmányátára. I. 277.

— viszonya V. Károlyhoz. I. 278, 286 • -hoz Batthyány Ferenc levele, 1534., I. 277 • -hoz Verancsics követi jelentése. I. 225 • -nak ajánlja Tinódi históriás énekeit. I. 273.

FERDINÁND, II. (király)

— ellen Bethlen Gábor' háború. I. 338–339 • hitlevele a nikolsburgi béke után, 1622., I. 369 • hivatalos iratainak gyűjteménye, ld. Lundorp. I. 362 • hivatal-szervezete. I. 387 • kir. biztosa : Dallos Miklós, 1621, 1623., I. 358 • leveleinek erdélyi vonatkozásai. I. 342 • levelezése. I. 366 • és az osztrák ellenreformáció. I. 366 • rendelete a trónöröklésről, 1621., I. 367 • uralkodásáról egykorú kortörténeti munkák. I. 362–363 • -nak Pozsony meghódol. I. 369 • -nál XIII. Lajos francia követei, 1620., I. 332.

FERDINÁND, III. (király)

— alapító levele a vallásalapról. I. 873 • békétörekvései a törökhöz. I. 369 • csehszlovákia a posztonyiíróknak, 1650 k. I. 371 • rendeletei a klérus támogatására, 1647, 1650., I. 373 • megválasztja I. Lipótot, 1655., I. 385 • uralkodásának általános irodalma. I. 366.

— — rajza egykorú kortörténeti művekben. I. 363.

FERDINÁND, IV. (király)

— — koronázása, 1647., III. 102.

FERDINÁND (napólyi király)

— látogatása Pozsonyban, 1790., II. 363 • udvarában magyar küldöttség, 1792., II. 363.

FERDINÁNDY GÉZA

— az aranybullaóról. I. 95 • hozzászólásai a pragmatica sanctio kérdéséhez. II. 81 • a magyar nyelvről régi országgyűléseken. II. 88 • Magyarország és Ausztria közjogi viszonyairól. II. 83 • a trónöröklésről az Árpád-korban. I. 59.

FERDÖS DÁVID

— kiadta Kovács József verseit, 1817., II. 616.

FERNCO, I. (király és osztrák császár)

— adatai, életrajza; uralkodásának általános irodalma. II. 484–486, 516 • alakja az egykorú irodalomban. II. 400–401, 491, 527, 534–535, 551, 563–565, 576, 594 • békét köt, 1809., II. 557 • bizalmas környezete. II. 561, 555 • engedélyirata a pesti pümpövédeknek. II. 579 • erdélyi útja, 1817., II. 444 • fegyverbe hívja a nemesi felkelést, 1797., II. 529 • feleségei. II. 484 • felhívása hadi segélyre, 1813., II. 562 • felveszi az osztrák császári címet, 1804., II. 534, 537–538 • háborúinak összefoglaló ismertetése. II. 553, 567 • iparpolitikája. II. 259 • kabineti abszolutizmusa. II. 485 • koronázása, 1792., II. 506, 594 • és a közlekedésügy. II. 473 • látogatása Pestbudán, 1814., II. 563, 565.

— — Pozsonyban, 1806, 1809., II. 535, 551.

— leánya: Mária Lujza és Napóleon házasságának irodalmi viszhangja. II. 551–552 • leirata, 1802., II. 526 • levelváltása III. Frigyes Vilmossal, 1805–1807., II. 538 • manifestuma, 1806., II. 535.

— — , 1809., II. 546, 548.

— Martinovics iratait betiltítja. II. 323 • a Martinovics- partiták saját kabinetéjében őrzí. II. 512 • megnyitja az 1802-i országgyűlést. II. 539 • menesztí a titkos ügynököket, 1792., II. 325 • és a monarchikus demokracizmus képviselőiknek reményei, 1792., II. 502 • nyomda-politikája. II. 587 • összefoglaló az 1807-i országgyűlést. II. 537 • politikai verset jutalmaz, 1796., II. 520 • rendeleteinek gyűjteménye. II. 485 • testvérei, ld. Károly, Rainer, János és József (nádor) főhercegek • udvara. II. 485 • tőncököket kér, 1812., II. 567 • utasításai József nádorhoz, 1795–1796., II. 628 • veje: Napóleon. II. 551, 557 • viszonya testvérséhez. II. 485 • visszaterése Bécsbe, 1814., II. 564 • -hez Károly főng. előterjesztése a magyar hadrendszir ügyében, 1807., II. 536 • -hez II. Lipót levelei, 1790., II. 351 • -hez Sándor Lipót nádor memoranduma. II. 512.

FERNCO, I. (francia király)

— — keleti politikája, 1515–1547., I. 200, 281 • megbízottja: Antonio Rincon lengyel- és magyarországi

tárgyalásai. I. 222, 231 • német követe : Guillaume du Bellay. I. 231 • szövetsége a törökkel Mohács előtt. I. 222 • vetélkedése V. Károly császárral. I. 231.

FERENC (Szent)
— legendájának XIV. századi fordítása. I. 131.

FERENC-csatorna
— építése, 1792—1801., II. 474.

FERENCZI ANDRÁS (marosvásárhelyi plébános)
— gyászbeszéde Mária Teréziáról, 1781., II. 196.

FERENCZI, A.
— a brassói vártemplom építéséről. I. 134.

FERENCZY GÉZA
— Zrinyi idilljeiről. I. 379.

FERENCZY IMRE
— iparfejlesztésünk akadályairól. II. 473.

FERENCZY ISTVÁN (szobrász)
— élete, művei, XIX. sz. II. 629.

FERENCZY JAKAB és Daniélis I.
— írói lexikona. I. 10. III. 40.

FERENCZY JÓSEF
— Aranka György leveleiről. II. 591 • az első erdélyi magyar hírlapról. II. 339 • Katona Józsefről. II. 624 • a magyar hírlapirodalom történetéről. II. 402 • a *Magyar Kurír*ről. II. 339.

FERENCZI MIKLÓS
— Wesselényi Istvánról. I. 441.

FERENCZI SÁNDOR
— Kászonszék régészetéről. I. 81.

FERENCZY SÁRI
— Ráday Pál Lelki Hódolásáról. I. 437, II. 142.

FERENCZY ZOLTÁN
— Balassi Bálintról. III. 89 • a Bánk Bántól. II. 624 • Bessenyei Sándorról. II. 223 • a Bocskor-dalokkönyvről. II. 141 • a Cyrus Nyugodalma c. fordításról. II. 225 • Csereki Mihályról (kiadással). I. 427, II. 142 • Csokonai-ról. II. 607 • az erdélyi magyar játéksznz kezdetéről. I. 423 • Felvinczy Györgyről. I. 423 • Gvadányi Józsefről. II. 373 • kiadta Magyarai István könyvét. I. 313 • a kolozsvári nyomdászatról. I. 264, 328, II. 135.
— színesztörténetéről. I. 269, II. 628.
— a kurucvilág énekeiről. I. 447 • a magyar protestantizmus irodalomtörténeti jelentőségéről. I. 268 • Rimay Jánosról. I. 331 • Salamon és Markaif kiadásairól. I. 299 • Zrinyiről, Áfiumáról (kiadással) I. 379—380, III. 104.

FERNENDZIN, E. P.
— *Acta Bosnae* c. iratgyűjteménye. I. 17, 114, 142.

FERNER FERENC JAKAB
— kereskedelmi vállalata I. Lipót korában. I. 416.
Fernere Nachricht von ... Temeswar, 1716., II. 71.

FERRARA
—i diplomáciai kapcsolatok Mátyás korában. I. 171 • -i asztrológus : Antonius Torquatus és Mátyás király. I. 182 • -i herceg. Id. Hyppolit (Estei) • -i humanista irodalom. I. 185 • -i humanisták Mátyás királyról. I. 169 • -i követ Mátyás és Ulászló találkozásáról. I. 171 • -i követ : Dainero levelei a Jagelló-kori Magyarországról. I. 200 • -i magyar tanuló a XVIII. században. II. 132 • -i orvos : Manardus János II. Ulászló udvarában. I. 217 • -i Pisonak Janus Vitalis leírása 1514-ről. I. 191 • -i tartózkodása Janus Pannontusnak. I. 166, 185.

FERRARI, MARC ANTONIO
— jelentése Fráter György haláláról, 1552., I. 301.

FERRARI (Ferrarius) ZSIGMOND
— a magyarországi domonkos rendi tartomány történetéről, 1637., I. 81.

FERRARIUS, GUIDO (milánói jessuita)
— az 1716—1718-i török háborúról, 1749., II. 73 • Mária Terézia háborúiról, 1773., II. 103 • Savoyai Jenőről, 1747., I. 411, II. 73.

FERRERI, G. ST. (pápai nuncius)
— jelentései Prágából, 1603—1606., I. 315.

FERRIOL, MARQUIS DE (konstantinápolyi francia követ)
— jelentései a Rákóczi-szabadságharcról. I. 443, 460 • levelezése a francia udvarral és Rákóczival. I. 453 • és Thköly Imre. I. 400.

FERTÁLY LAJOSNÉ
— Miskolcra az Árpádok korában. I. 99.

FERTŐ TÓ
— leírásai, 1797—1821., II. 418—419 • -nál szüret, 1819., II. 437.

FERTŐSZENTMIKLÓS
—i uradalom rendezése, 1719., II. 47.

FESSLER IGNÁC URÉL
— adatai, munkái ; róla irodalom. II. 593 • ellen-

- Pázmándi Horvát Endre fellépése, 1823., II. 595 • hatása Kisfaludy Károlyra. II. 622 • és Katona József. II. 624 • és Kisfaludy Sándor Hunyadi-dramája. II. 612 • levelei. II. 593 • Mátyás királyról írt munkája. I. 172 • összefoglaló műve Magyarország történetéről. I. 20, 153, 172, 201, 234, II. 25, 290, 398, 593 • visszaemlékezései. II. 270, 511.
- FEST ALADÁR**
— az adriai tengerhez vezető utakról. II. 197 • Dévay Párol. II. 500 • esztergomi török tisztek leveleiről. I. 385 • Piume közepkori kereskedelméről. III. 75.
— Magyarországhoz csatolásáról. II. 61, 197 • viszonyairól a napóleoni háborúkban. II. 483.
— ism. Pisani munkáját Dalmáciáról. II. 529.
— Cincioti Sternberg kéziratát Piuméről. II. 197.
- FEST ALFRÉD**
— az olasz–magyar kapcsolatok kezdeteiről. I. 41 • Orseolo Péterről. I. 72.
- FEST SÁNDOR**
— angol hercegekről Szt. István udvarában. I. 71, III. 65, 661 • angol irodalmi hatásokról hazánkban. II. 237, 423, 429 • angol utazókról Magyarországon közlése. I. 363, II. 153, 426, III. 80 • Anonymus angol forrásairól. I. 44 • az aranybullaíró, alkotmány-párhuzamról. I. 95 • bécsi angol diplomatákról Magyarországon. II. 153 • Béli Mátyásról. II. 20, III. 117 • Bethlen Gáborról az angol irodalomban. I. 332 • az első magyar bibliafordításról. I. 181 • a Hunyadiak emigrációjáról. I. 162 • Kis János verseiről. II. 619 • Magyarországról az angol irodalomban, 1700–1848., II. 423 • Pope és a magyar költők viszonyáról. II. 220 • Skóciai Szt. Margitról. I. 69 III. 65 • a tatárjárásról közlése. I. 92 • Thökölyről az angol irodalomban. I. 401 • a Toldi-mondáról. I. 132 • Verseghy Ferencről. II. 605 • Wrexhall és Benyovszky kapcsolatáról. II. 153.
- FESTER, R.**
— I. Bernhard bádeni ögrófról. I. 139.
- FESTETICH (GR.)-család**
— birtokai. III. 120 • és Gottsched. II. 24 • keszthelyi levéltára, könyvtára. I. 15, 452, II. 589 • uradalmi jószágigazgató, ld. Csondor János.
— urbairális szabályzat. II. 453.
— uradalom leírása, 1818., II. 427–428.
- FESTETICH ALBERT KÁROLY GR.**
— mint a *Pannonia* szerkesztője, 1819–1822., II. 408.
- FESTETICH GYÖRGY GR.**
— fellépése a magyar nyelv ügyében. 1790., II. 350 • és a Georgikon alapítása, 1797., II. 585.
— szerepe a magyar irodalomban. II. 586, 607, 612, 621.
— meghívja tanárnak Pethe Ferencet. II. 432 • és Nagyváthy János. II. 431 • plánuma fia neveléséről. II. 584 • uradalmainak juhtenyésztési utasítása, 1793., II. 439 • hoz Csokonai levelei. II. 607.
- FESTETICH IMRE GR.**
— a juhtenyésztésről, 1819–1820., II. 440–441 • és a juhtenyésztő-kongresszus, 1818., II. 440.
- FESTETICH JÁNOS GR.**
— a paraszt és földesúr viszonyáról, 1821., II. 452.
- FESTETICH LÁSZLÓ GR.**
— mint a Georgikon birtokosa, 1824., II. 586.
- FESTETICH LÉO GR.**
— visszaemlékezései a XIX. sz. elejére. II. 400.
- FESTETICH PÁL GR.**
— beadványa a magyar parasztkérdésről, 1764., II. 190 • lipcsei tanulmányai, 1741., II. 24.
Festivi honores ... Leopoldo II, 1791., II. 365.
- FETTHO NÁNDOR**
— az avarokról műparról. I. 35 • a honfoglalás-kor művészetéről, archaeológiájáról. I. 37 • a hun fém-művészeiről leletekről. III. 58 • ism. László Gy. tanulmányait. I. 34 • a levelei magyarságról. I. 33 • a népvándorlás-kor archaeológiájáról. I. 35.
- FETZER, JAKOB F.**
— rópirata, 1786., II. 263–264.
- FEUERNE TÓTH RÓZSA**
— Kassai Istvánról. III. 78 • a Margitszigetről. III. 54.
- FEUILLET DE CONCHES**
— XIV. Lajosról. II. 353.
Feyerliche Reden bey Bröffnung des ... Landtags, 1805., II. 534.
- FEYL, OTTMAR**
— magyarországiakról a jénai egyetemen. III. 87, 118.
- FIALA E.**
— a Hunyadiakról a délszláv mondákban. I. 160.
- FIOHTEL, JOHANN EHRENRICH V.**
— mineralógiai munkái Erdélyről és a Kárpátokról, 1780–1794., II. 171, 458.
- FICINUS, MARCELUS**
— magyar vonatkozásai, XV. sz. I. 184.
- FICKER, A.**
— az erdélyi szász statútumokról. I. 12 • az utolsó Babenberg-hercegről. I. 97.
- FIDALEUS LADONIS, ld. Valla Forgás Jácint**
- FIDRICHOVSKÝ JÓZSEF (rk. lelkész)**
— a francia papok sorsáról Guyanában, 1804., II. 533.
- FIEDLER, JOSEPH**
— adalékok a szlavóniai és szerémségi egyházi unióhoz. I. 424 • adalékok a ruszinok uniójához. I. 423–424, II. 124 • adatközlése II. Rákóczi Ferenc külföldi összeköttetéséhez. I. 450–451, II. 67 • I. Miksa és Vaszilij Ivanovics szövetségéről, 1514., I. 203 • az ónodi országgyűlésről. I. 466 • velencei követjelentésekről Ausztriát és Németországot hitl. I. 233, 366, 376.
- FIEDLER, J. — Arneht, A. v.**
— II. József és gr. Cobenzl levelezése. II. 242.
- FIEDLER K.**
— a locsmándi ev. egyház történetéről. I. 256.
- FIELEP JÓZSEF, ld. Deáki Fielep**
- FILIMON, A.**
— adalékok a régi román nyomtatványok bibliográfiájához, 1753–1812., II. 205.
- FILIPPO, O.**
— egy áruló írásairól. II. 186.
- FILASTRE VILMOS (bíboros)**
— naplója a konstanci zsinatról, XV. sz. I. 111.
- FILÓ LAJOS**
— a felekezeti unió kérdéséről, 1822–1827., II. 572.
- FILTSCH DANIEL (ev. lelkész)**
— az erdélyi köznépről. II. 457 • a gabonaüzögről. II. 434.
- FINÁCZY ERNŐ**
— Apáczai Cseri Jánosról. I. 353 • emlékezete. III. 49.
• a gazdasági szakoktatás kezdeteiről. II. 209 • ism. az egyetem fizikai gyűjteményét, 1777., II. 217.
— Thury E. Iskolatörténeti Adatárát. II. 129 • Udvardy I. munkáját az egy jogiuceumról. II. 132.
— a jezsuita iskolai színházeiről. II. 227 • a II. József-kori tanügyről. II. 278 • a magyarországi közoktatásról, középiskolákról. I. 265, II. 127–129, 207, 209; 581 • a modori bencés gimnáziumról. II. 208 • pedagógiai irodalmunk hiányairól. II. 127 • a szempel kollegiumról. II. 209 • a temesvári gimnáziumról. II. 132 • tudós társasági tervről, 1770., II. 156 • az újkori nevelés történetéről. I. 256, II. 127.
- FINÁLY HENRIK**
— a beszteceri szöszedetéről. I. 181 • Debreceni László aranyfinomító könyvéről. III. 84 • emlékezete. III. 49 • kolozsvári céhparóll. I. 158 • nekrológja. III. 49.
- FINKA, EDMUND**
— a 37. gyalogezred történetéről. II. 104, 184, 500.
- FINKA, HEINRICH**
— aragoniai aktiadása. I. 113 • kutatásai, forrásai a konstanci zsinathoz. I. 111, 115.
- FINKAI PÁL**
— a szatmárnémeti zsinatról. III. 99.
- FINKEL, L.**
— lengyel történeti bibliográfiája. I. 10, 163, III. 10, 34 • a löcsei Jagelló-kongresszusról, 1494., I. 202.
- FINN**
— ugor nyelvokosság, őshaza kérdései. I. 30, 31, 38, II. 596, III. 32, 56.
- FIOR KÁROLY**
— Árpád családi genealogiájáról. I. 26 • Konstantinósról tanulmányai. I. 26–27 • őstörténeti vitája. I. 28, 31.
- FIORILLO, J. D.**
— Mátyás olasz művészeiről. I. 183.
- FIRENZE**
— és Magyarország diplomáciai kapcsolatai, XIV. sz. I. 113 • és Magyarország kulturális kapcsolatai Mátyás korában. I. 182 • i humanisták Mátyás királyról. I. 168–169 • i kereskedése és Magyarországon, XIV–XVI. sz. I. 129 • i kereskedő, ld. Buonaccorso Pitti • i kormányzata II. Lipótnak, 1790-ig. II. 351 • i könyvkereskedő, Vespasiano Bisticci, XV. sz. I. 183 • i levéltár. I. 19 • i magyar szabók, XIV. sz. I. 125 • i neoplatonizmus és Janus Pannonius. I. 184 • i Oratorio degli Scolari. I. 188 • i származása és életéről Ozorai Pipónak. I. 188 • i tanár: Nicolaus de Mirabilibus, XV. sz. I. 212 • i tartózkodása I. Ferencnek, 1784-ig. II. 484 • i Villani-kronika. I. 107.

- FIRMIN**—DIDOT, A.
— Aldus Manutiusról. I. 211.
- FIRNHABER, FRIEDRICH**
— adalékai Magyarország történetéhez, 1490—1526. I. 199, 201 • aktái a XVII—XVIII. sz.-i magyar történelemhez. I. 325, 333, 338—339, 366. III. 97 • az erdélyi Mátyás elleni összeesküvésről. I. 178 • I. Ferdinánd államcserevetéről. III. 91 • a haditanácsról. III. 91 • Hoher kancellár véleményéről a Wesselenyi-összeesküvés ügyében. I. 393, 395 • kiadta Khumitz diárműt 1683-ból. I. 404 • okmányközlése a Habsburgok jogáról Magyarországon. I. 278 • Vincenzo Guidoto követéséről Magyarországon, 1523—1525. I. 200 • és Teutsch, G. D.
— erdélyi okmánytára. I. 11—12.
- FIRTH, C. H.**
— hozzászólása Angyal D. tanulmányához Angliáról és Erdélyről. I. 295.
- FIRTINGER, K.**
— nyomdászattörténeti térképe. I. 265.
- FIRTOSVÁRALJA**
— unitárius egyház története. I. 255.
- FIRU, NICOLAE**
— adatai a Horia-felkelésről. II. 290 • a bihari román ortodoxia és unió küzdelméről, 1700—1750., II. 123.
- FISCHA (folyó)**
— menti csata, 1146., I. 49.
- FISCHER, ALFRED**
— a pánszlavizmusról. II. 498 • tanulmányai az osztrák történetről. II. 57.
- FISCHER ANDRÁS** (anabaptista prédikátor)
— vértanú halála, 1540., I. 261.
- FISCHER DÁNIEL** (készmárki orvos)
— orvosi munkái, 1740—1742., II. 97.
- FISCHER, E.**
— Brassó Fekete-tengeri kereskedelmi kapcsolatairól. I. 129 • az erdélyi szászok eredetéről. I. 84.
- FISCHER, E.**
— az 1816-i állameszéről. II. 561.
- FISCHER, ERNST**
— az 1848-i polgári forradalomról Ausztriában. II. 29. 153, 463.
- FISCHER, G.**
— Beszterce városáról és káptalanáról a XVIII. sz. első évtizedében. II. 65.
- FISCHER, JULIUS WILHELM**
— utazási Ausztriában és Magyarországon, 1808., II. 425.
- FISCHER KÁROLY ANTAL**
— a hun—magyar írásról. I. 89 • a magyar honfoglalás mondáról. I. 30.
- FISCHER KRISTÓF**
— munkája a mezőgazdaságról, 1787—1788., II. 39.
- FISCHER, S. NEKLETON**
— Törökország külpolitikájáról, XV—XVI. sz. I. 176, 203.
- FITZ, JAMES, ld. Berwick hg.**
- FITZ JÓZSEF**
— Hess Andrásról. I. 180 • *Mátyás király a könyvbart.* I. 133 • a Royer könyvnyomdászcsaládáról. II. 135 • a Thuróczi-kronika 1488-i kiadásairól. I. 146 • és Zolnai Klára.
— *Mátyás király könyvtárának irodalma.* I. 133.
- FIUME**
— áruforgalma a XVIII. században. II. 61, 261 • beadványa az országgyűléshez, 1790. II. 391 • és Brod közti kereskedelmi út kérdése, 1791. II. 392 • az első napóleoni háború idejében. II. 488 • kiváltságglevele, 1725., II. 61 • kivitele, 1770—1781., II. 260 • közjogi helyzete. III. 120 • leírása, 1816., II. 480 • és a magyar-horvát kérdés. II. 197 • története a XVIII—XIX. században. II. 61, 197 • és Zengz vetélkedése, 1790—1791., II. 391—393 • -i birtokos: Batthyány Tódor gr. II. 474 • -i cukorfinomító, 1752., II. 176 • -i helyettes kormányzó: Olando Lajos. II. 392 • -i katonai parancsnok, Gerliczy J. Félix br. II. 392 • -i tagja a kereskedelmi bizottságnak, 1791: Paravics Mátyás. II. 385 • -i kereskedelem kérdése a középkorban. III. 75 • 1786-ban. II. 257.
— Batthyány Vince utleírásában, 1805., II. 420.
— kereskedelmi társaság alapítása, 1802., II. 472 • -i kereskedők, ld. Marotti József br.; J. B. Neyss (Nals)
• -i kereskedők javaslatai, 1790—1791., II. 392.
— törekvése Magyarországhoz kapcsolódásra az 1770-es években. II. 197.
- i kikötő története. II. 178, 197 • -i kormányzók, ld. Almásy Pál; Szapáry János gr. • -i kormányzóság és Neyss magyarországi küldetése. 1787., II. 258.
— kereskedelmi értekezletének jegyzőkönyve. 1791., II. 392 • -i mérnök, ld. Gnam Antal • -i tanácsos, ld. Susanni Márk.
- FIACHAT, JEAN-CLAUDE**
— utleírása Magyarországról, 1740., II. 23—24.
- FLÄMTZER, JOHANN NIKOLAUS**
— Magyarország alávétését, Habsburg-abszolutizmust propagáló munkái, 1687—1688., I. 413—415 • munkája Erdély Habsburg-uralom alá kerüléséről, 1689., I. 423.
- FLAMMERMONT, J. és Arneth, A. v.**
— Mercy-Argenteau gr. levelezéséről II. Józseffel. II. 242.
- FLANDRIA**
— i magyar kivittel, XIII. sz. III. 69.
- FLAXMAYER JÓZSEF**
— *Budapest közigazgatási szervezete és alkalmazottai* 1680—1872., II. 63, 482.
- FLEGLER SÁNDOR**
— a magyar történetírás történetéről. I. 20, II. 136 III. 48 • nekrológia. III. 49.
- FLEISCHER GYULA**
— az egyetemi templom mennyezet festőjéről. II. 233 • a felsőeletanti és féltoronyi kastélyokról. II. 146, 223.
- FLODOR (francia szerző)**
— rheimsi följegyzései, X. sz. I. 29.
- FLOREK, P.**
— Turóczenzmártónról a középkorban. III. 71.
- FLORENTINUS VIGORNENSIS (közép szerző)**
— XI. századi szövege. I. 47.
- FLÓRIÁN KATA**
— a kassai német színészetről. II. 628.
- FLÓRIÁN LÁSZLÓ és Marót Miklós**
— budapesti bibliográfiája. III. 27.
- FLUMEN, FLUMINENSIS CIVITAS, ld. Fiume**
Flüchtige Bemerkungen auf einer Reise durch Siebenbürgen 1809., II. 422.
- FODOR ANDRÁS**
— a bágyoni unitárius egyházzal. I. 255.
- FODOR ÁRPÁD**
— Faludi Ferenc családjáról. II. 145.
- FODOR FERENC**
— Balla Antalról. III. 122 • a Duna térképeiről, a magyar térképirásról. III. 54 • -az egyetemen mérnöki intézetéről. III. 122 • a gyepekéről. I. 37 • a Jászszágról tanulmányai. I. 240, 247, II. 45, 52, 247 • II. József összeírásáról. II. 247 • palócfalettrajza. I. 238.
- FODOR ISTVÁN**
— marosvásárhelyi oklevéltára. III. 42, 92.
- FODOR HENRIK**
— Istvánffy Miklósról. I. 188, 228 • a közszegi hősköri, 1532., II. 91 • Vas megyei parasztnomozgalmakról, 1765., III. 120.
- FODOR E.**
— az Árpád-kori templom típusokról. I. 67.
- FOERSTER, R.**
— I. Ulászlóról. I. 163.
- FOGARAS**
— várának történeti emlékei. I. 293, 430 • város szabadságlevele, 1567., I. 303 • -i fogsága Bethlen Miklósnak, 1676., I. 426 • -i kincstára Apafi Mihálynak. I. 430 • -i levéltárak. III. 41 • -i nemesi lustra, 1637., I. 324 • -i oklevelek. I. 12 • -i ref. lelkész: Baló Bálint. II. 196 • -i román ref. iskola. I. 347 • -i szerződés, 1675., I. 429, 432 • -i udvarbíróhoz Bethlen Gábor utasításai. I. 386 • -i uradalom rendtartása, XVI. sz. I. 293.
— történeti emlékei. I. 293, 430.
- FOGARASI BELA**
— Apáczai Cseri Jánosról. III. 100 • a hazai társadalmi tudományokról. III. 100 • és Illés B.
— magyar—oros kapcsolatok, 1790—1791., I. 469.
- FOGARASI ISTVÁN** (román ref. lelkész)
— kátéja, 1648., I. 347.
- FOGARASI PÁP JÓZSEF**
— mint pesti egyetemi tanár II. József idején. II. 279.
- FOGARASI SÁMUEL**
— naplójegyzetei a Horia-felkelésről. II. 285.
- FÖGEL JÓZSEF**
— kiadta Bonfini szövegét. I. 428.
— Cortese versét Mátyásról. I. 169.
— Mátyás könyvtára sorsáról. I. 218 • II. Ulászló, II. Lajos udvaráról. I. 202, 215, 218, 220 • velencei diplomatákról Budán, XVI. sz. I. 200.

FÖGEL SÁNDOR
— Celtis Konrád magyar kapcsolatairól. I. 217 ● az idegenszerzőségekről. II. 222, 617.

FOGOLYÁN TIVADAR
— az örmények kereskedelmi szerepéről. II. 60.

FOIX, ANNE DE, ld. Candalei Anna

FOKTÓ
— i. ref. egyház története. I. 255, II. 121.

FOLLAJTÁR J.
— Galgóc elestéről, 1663., I. 386 ● Ocskay Gáspárról, 1621., I. 339 ● Ocskay László családjáról. I. 457.

FOLNYESICS JÁNOS LAJOS
— észrevételei Pestalozziról, 1817., II. 584.

FOLTIN JÁNOS
— Kracker János Lukácsról. II. 233.

FOLTINYI JÁNOS
— Anonymusról. III. 61 ● Bod Péterről. II. 215 ● szepesvári bizottsági jelentése. III. 42.

FONTAINEBLEAU
— i. szerződés, 1528., I. 281 ● -i udvar és a Rákóczi-emigráció. I. 443.

FONTANA
— ostromterve Budavár alatt, 1686., I. 408.

FONTE, BARTOLOMEO DELLA
— humanista írásai Mátyás korából. I. 169.

FÖNYAD DEZSŐ
— a monori ref. egyház történetéről. I. 256.

FORBÁT, EUGEN
— a pozsonyi kereskedőtestület történetéről. II. 58, 478.

FORBIN-JANSON (francia követ)
— és Sobieski megválasztása. I. 432.

FORGÁCH-család
— levéltára. I. 15, 471 ● története. I. 15, 457, III. 43.

FORGÁCH ÁDÁM GR. (országbíró)
— katonai rendtartása, 1648., I. 367 ● levelei Esterházy nádorhoz, 1642—1645., I. 365 ● mint Érsekújvár kapitány, 1663., I. 386 ● utasítása galgóczi és gácsi tisztartójának, 1644, 1667., I. 377.

FORGÁCH FERENC (püspök, történetíró)
— adatai, történelmi, irodalma. I. 226, 239, 273 III. 82 ● és Possevino. I. 310 ● támogatása Brutusnak. I. 226 ● -ról Istvánffy. I. 227.

FORGÁCH FERENC GR. (bíboros, esztergomi érsek)
— életrajza. I. 368 ● és az ellenreformáció a XVII. sz. elején. I. 373 ● szerepe a nádorválasztásnál, 1608., I. 368.

FORGÁCH JÁNOS GR.
— gácsi posztógyára. II. 175, 465.

FORGÁCH MIKLÓS GR. (barsi főispán)
— és a felső-tiszai parasztfelkelés, 1631—1632., I. 371.

FORGÁCH MIKLÓS GR. (nyitrai főispán)
— beszéde a szegény nemesség felszervezéséről, 1791., II. 312 ● és Hajnóczy József. II. 283, 300, 319 ● mint az 1791-i kereskedelmi bizottság elnöke. II. 385 ● mint egy rópirat állítólagos szerzője. II. 298 ● és Nyitra megye ellenállása II. József rendelkezésének. II. 284 ● nyitrai szerepét üdvözlő versek, 1790., II. 345 ● rópiratai, 1788, 1790., II. 299, 312 ● titkára: Batsányi János. II. 604 ● és Trenk Frigyes állítólagos kapcsolata. II. 330 ● védelmében írt egykorú iratok, 1785 körül. II. 283 ● hoz Amade Antal üdvözlő beszéde, 1790., II. 345 ● -hoz Hajnóczy József levele, 1785., II. 283, 300.

FORGÁCH PÁL GR. (váradai püspök)
— és a nagyváradi templom építése, 1752., II. 110.

FORGÁCH SIMON
— jegyzetei testvére: Ferenc kortörténeti művéhez. I. 226, 239 ● mint felső-magyarországi főkapitány. I. 288.

FORGÁCH SIMON GR. (Rákóczi tábornoka)
— adatai, életéről irodalom. I. 457, III. 114 ● birtokai. I. 463 ● dedikációja Zrínyi szövegéhez. I. 457 ● és a dumántúli hadjárat. I. 461 ● hadrendje, 1706., III. 115 ● kiadta Zrínyi *Ajufutát*, 1705., I. 379, 436 ● lengyelországi emigrációjában. I. 471 ● mint író. I. 457 ● mint Rákóczi állítólagos discursusainak szerzője. I. 436 ● -ról kuruc vers. I. 449.

FORGÁCH ZSIGMOND (felső-magyarországi főkapitány)
— levelei, 1613, 1642—1645., I. 365.

FORGÁCH ZSUZSANNA, Révay Ferencné
— élete, házassági drámája, XVII. sz. III. 102.

FORGÁCS F.
— a gyöngyösi gimnáziumról. II. 130.

FORGÓ GYÖRGY (orvos)
— kenyérpótló növényekről inség idején, 1817., II. 443.

FORRAY ANDRÁS (aradi alispán)
— elfogatása a Horia-felkelés idején. II. 288.

FORRAY ANDRÁS BR. (csnádi főispán)
— szerepéről irodalom. II. 429.

FORST, H.
— tanulmányai a német birodalmi és felső-rajnai csapatok szerepéről az 1664-l török háborúban. I. 386.

FORST, N.
— Frigyes cseh király török kapcsolatairól, 1620., I. 339.

FORSTAL MÁRK (Zrínyi Miklós titkára)
— munkája a Zrínyi-családról, 1664., I. 381.

FORSTER GYULA BR.
— Bereghényi Lászlóról. I. 471 ● emlékezete. III. 49 ● Hunyadi János származásáról. I. 162 ● Rákóczi-emigráció síremlékeiről. I. 472 ● szerk.: *III Béla, emlékezete*. I. 56, 67, 76 ● III. 66. a váradi Szt. László-egyházról. I. 67.

FORSTNER GYÖRGY
— a juhok etetéséről, 1817., II. 440.

FORTUNATUS, ld. Szerencsés Imre

FORTUNATUS, MATTHAEUS (humanista)
— irodalmi, filológiai szerepe a Jagelló-korban. I. 218.

FORTUNESCU, C. D.
— Köleseri Sámuel bányászati munkájáról, 1717., II. 53.

FORVAL (francia ügynök)
— Thökölyre vonatkozó jelentései, 1684., I. 402.

FOSTER, W.
— Sanderson levelei utazásairól, 1584—1602., I. 316.

FOSZTÓ ISTVÁN, ld. Uzoni Foszto

FÓT
— i. kastély a XIX. sz. elején. II. 628.

FÓTI JÓZSEF LAJOS
— a Bánk Bán ófrancia meséjéről. II. 625 ● Anonymusról. I. 44.

FOUQUET, ld. Croissy

FOURNAUX, ABBÉ DE
— II. Rákóczi Ferencről, 1714., I. 471.

FOURNIER, A.
— Ausztria háborús céljairól 1809-ben. II. 553 ● Ausztriáról a napóleoni végső harcok kezdetén. II. 568 ● Ausztriáról és Poroszországról a XIX. században. II. 538 ● a bécsi kongresszus titkosrendőrségéről. II. 352, 485, 568 ● a bécsi kongresszus történetének forrásairól. II. 568 ● az európai politikáról 1812-től az első párizsi békeig. II. 567 ● Gentz és Cobenzl; az osztrák diplomácia történetéről, 1801—1805. II. 538 ● Gentz levelei Wessenberghez, 1809—1852., II. 553, 568 ● Gerhardt von Swieten cenzori működéséről. II. 160 ● *Historische Studien* c. tanulmányai. II. 99, 172, 178, 243 ● ism. Kronos munkájait a francia háborúk idejéről. II. 484 ● II. Józsefről. II. 243 ● II. József titkos szolgálatáról. II. 282 ● a kereskedelemről és közlekedésről Magyarországon és Lengyelországban a XVIII. sz. közepén. II. 61, 177—178 ● egy kereskedelmi küldetésről Olaszországba, 1754., II. 177 ● Mária Terézia kereskedelmi és iparpolitikájának kezdetéről. II. 172, 178 ● az osztrák császárság megalapításáról. II. 588 ● a pragmatika sanctio keletkezésének történetéről. II. 80.

FÖGLEIN ANTAL
— a Conscripito Josephina sorsáról. II. 247 ● Gömör megye levéltáráról. I. 12 ● Sopron megye levéltáráról. III. 42 ● a vármegyei jegyzőkönyvről. I. 12 ● Zólyom és Tolna megye levéltáráról. I. 13 ● Zólyom város iratairól. I. 14 ● zólyomi közigazgatástörténeti iratokról. XVI. sz. I. 286.

FÖKÖVI LAJOS
— a zenéről Mátyás udvarában. I. 182.

A földbírtok jóvedelme neveléséről, 1818., II. 446.

FÖLDÉNYI M.
— a szepesiekről a Rákóczi-szabadságharcban. I. 460.

FÖLDES (község)
— története. II. 50.

FÖLDES BÉLA
— adaléka a telepítéshez. II. 32 ● árszatisztikai vizsgálatai. II. 445.

FÖLDES-PAPP KÁROLY
— magyar prédikátorokról a török idején. I. 248.

FÖLDI JÁNOS
— állattani, botanikai munkássága. II. 598 ● nyelvtani pályamunkája, versei. II. 617. III. 126 ● szerepe a Füvészkönyvben. II. 598.

FÖLDVÁRY ANTAL
— a ref. egyház és a török uralom viszonyáról. I. 248, 250.

FÖLDVÁRI JÓZSEF (debreceni ref. lelkész)
— irata I. Ferenchez, 1814., II. 576.

FÖLDVÁRY LÁSZLÓ

— a dunamelléki ref. egyházkerületéről I. 254, 465,
II. 119 ● elpusztult helységekről I. 418 ● ev. küldöttek-
ről Bécsben, 1774., II. 203 ● pápai chirurgusokról, 1751.
II. 140 ● Ráday Pál levelezéséről, II. 118 ● Szegedi Kis
Istvánról, I. 260.

FÖLDFÖLDY SÁNDOR

— a francia forradalom hatásáról, II. 344.

FÖRDÖS LÁSZLÓ

— II. József földméréséről, II. 293 ● Kecskemét gazda-
ságléletről, XVIII. sz. II. 434 ● Mária Terézia
urbáriumáról, II. 193.

FÖRSTER JENŐ

— Szepes megyéről a tatárjárás előtt, I. 80 ● szepesi
nemesekekről, mágnásokról, XVIII. sz. II. 31, 105.

— — nemesi felkelésről, 1809., II. 554 ● városok
jegyzőkönyveiről, I. 245.

— a szomolnokai bányákról, 1654., I. 372 ● és mások.
— kiadták Hain G. löcsei krónikáját, I. 359, 390.

FÖRSTER R.

— a löcsei fehér asszonyról, I. 457.

FÖVÉNY LÁSZLÓNÉ és mások

— az irodalomtörténet alapelveiről, II. 141.

Fragment einer ... Beschreibung der Barscher Gespanschaft
1782., II. 236.

Fragmenta Ungaricae historiae, 1741, 1743 (Korneli,
Johannes), I. 388, 398.

Fragmente aus dem Tagebuch eines Reisenden durch Sieben-
bürgen, 1803., II. 422.

Fragmentum disceptationum de religione, 1790., II. 331

FRANKÓ

— leírása úti jegyzetekben, 1824., II. 422 ● története,
urai, III. 73, 84 ● -i bizottság jelentése, III. 41.

FRANKÓI (Frankl) VILMOS

— adaléka 1514-hez, I. 207 ● Alfonz nápolyi király-
ról, XV. sz. I. 164 ● András hg. és Johanna ügyéről.

I. 113, 121 ● Andreas Pannoniusról, I. 180 ● Anna
szász hg.-néről, 1458., I. 178 ● Bakócz Tamásról, I.

202 ● Beckensloer érsekről, I. 175, 178 ● a bécsi béké-
ről, I. 322 ● IV. Bélaáról, III. 68 ● Bethlen Gáborról,

I. 334 ● Brandenburi Györgyről, I. 220 ● Brutus
János Mihályról, I. 226 ● Buonvisi szerepéről, jelentésel-

ről, I. 404, 409 ● a Cambrai-i liga magyar vonatkozásai-
ról, I. 204 ● Carvajal magyarországi követségeiről,

XV. sz. I. 165, 176 ● Cesarini Juliánról, I. 163 ● a.
Corvina-könyvtárról, I. 183 ● Dévai Bíró Mátyásról,

I. 260 ● a domosi konfliktusról, XV. sz. I. 164 ● egyház-
nagyköri a magyar középkorban, I. 62 ● emlékezte,

élete, történetfelfogása, II. 513, III. 49 ● az eperjesi
békéről, 1638., I. 344 ● Erdélyi Jánosról, XIV. sz. I.

130 ● az 1472-i zebsti szövetségről, I. 178 ● az 1485-i
nádori cikkelyekről, I. 174 ● Habsburg Albert trónra-

jutásáról, I. 145 ● a Habsburgok első magyar kapcsolatai-
ról, XIII. sz. I. 93, 101 ● a Habsburgok trónörök-

léről, 1687., I. 415 ● Hadnagy Bálintról, I. 211 ● a hazai
és külföldi iskolázásról, XV–XVI. sz. I. 267, III. 81 ●

Henckel Jánosról, I. 219 ● Hunyadi Jánosról, I. 164 ●
a Hunyadiak és Jagellók koráról, I. 163, 161, 172, 201 ●

Huszár Gáborról, I. 221 ● XI. Ince pápáról, I. 395, 409 ●
János király vatikáni kapcsolatairól, I. 281 ● jelentései,

közlései a vatikáni iratanyagból, I. 19, 113, 121 ● a
„kalandososk” történetéről, I. 221 ● Karai Lászlóról,

I. 180 ● kiadta a Budai Krónikát, I. 147 ● közlemé-
nyei a Révay-leveletéről, I. 15 ● közledelemről a nem-

zeti királyságról, 1505., I. 203 ● II. Lajosról és udvará-
ról, I. 220 ● V. Lászlóról, I. 164 ● Lónyai Albert követ-

ségeiről, XVI. sz. I. 200 ● magyar főpapokról a trienti
zsínaton, I. 286 ● a magyar kir. kegytör. jogról, I. 16,

60, 115, 162–163, 174, 258, II. 113, 202 ● a magyar
királyválasztások történetéről, I. 280, 285, 368 ● a

magyar országgyűlésekről, XVI. sz. I. 280, 285 ● a
magyarok bevándorlásáról, I. 34 ● a magyarok művelt-

ségéről az első századokban, I. 65, 68 ● Magyarországról
a mohácsi vész előtt, I. 221 ● Magyarország össze-

kötéseiről a római pápákkal, I. 70, 98–99, 101, 101,
114, 121, 140, 154, 176, 331, 317 ● magyarországiakról

a bécsi egyetemen, XIV–XV. sz. I. 133 ● Makrai
Benedekről, I. 132 ● Mária nápolyi királynőről, I. 100 ●

Martinovicseről és mozgalmáról, II. 309, 331, 512–515 ●
Mátyás királyról, I. 170, 172–175, 178, 183 ● Melanch-

ton magyar barátairól, I. 250 ● a mohácsi csatáról
egykorú újságlapokban, I. 197 ● a müncheni Branden-

burgi leveletéről, I. 208 ● Nagy Lajos házasságpolitika-
járól, I. 123 ● a nádori és országbírói hivatalról.

III. 63 ● nyílt válasza Kossuth Lajoshoz, II. 514 ●
pápai követekről Magyarországon, I. 163, 165, 176,

221 ● Pázmány Péterrel (kiadással), I. 360 ● Possesio
váradi látogatásáról, 1583., I. 310 ● pótlásai Szahó

Károly RMK-jához, III. 19 ● a Pray-kódexről, I. 66
● Rákóczi Ferenc vallásos munkáiról, I. 436 ● Ré-

vay Ferenc fiairól, XVI. sz. I. 436 ● Szalkai László
érsekről, I. 221 ● gr. Széchenyi Ferencről, II. 237, 300,

318, 572 ● a szekszárdi apátságról, I. 64 ● Szt. László-
ról, I. 55, 74, III. 62 ● szerk.: Magyar Országgyűlési

Emlékek, I. 4, 232, 315 ● Szilágyi Mihályról, I. 173 ●
Szilágyi Áándorról, III. 52 ● tanulmányai spanyol

levéltárakban, I. 20 ● a tolnai gyűlésről, 1518., III. 82 ●
Tomori Párol, I. 203, 207, 222 ● a trónöröklésről az

Árpád-korban, I. 59 ● II. Ulászló megválasztásáról,
I. 201 ● Várad felszabadításáról, 1692., I. 411 ● Várdi

Péterről, I. 184, 202 ● a vármai csatáról, I. 163–164 ●
Vencel királyról, 1301., I. 116 ● Verbőczy Istvánról,

I. 193, 210, 279 ● a veszprémi püspökségéről oklevél-
tára, I. 17, 88 ● Vitéz János érsekről, I. 161, 164, 173,

184 ● ifj. Vitéz Jánosról, I. 217 ● Zrínyi Miklósról,
I. 381, III. 104 ● és Ábel J.

— Irodalomtörténeti Emlékei, I. 188.
— és Németh L.

— — Árpád-házi Margitról, I. 88.
— és Ráth K.

— — Dallos Miklósról, I. 331, 358.

FRANCIA

— agrárváltság, XIX. sz. II. 446 ● ciszterciek Magyar-
országon, I. 89 ● diplomácia és külpolitika, I. 201, 281,

332, 339, 343, 376, 387, 400, 429, 453, 461, 472, II. 96,
99, 296, 529–530, III. 91 ● életjárat Martinuzziáról, 1715,

I. 302 ● emigráció, XVIII–XIX. sz. II. 353, 426 ●
— emisszáriusok Magyarországon, 1806 II. 540 ● emlékir-

at a magyar földművelésről, 1770., II. 163 ● eredetű
Drugethok, XIV. sz. I. 116 ● eredetű fordítások iro-

dalmunkban, II. 141, 222–223, 225–226, III. 111 ●
felvilágosodás hatása irodalmunkra, II. 219.

— — és a katolikus hitvédelem, II. 198.
— fogságban Kisfaludy S. II. 611, 613 ● forradalom

és Ausztria, II. 301, 353, 463, 516, 579.

— — és Batányi János, II. 304, 603 ● és Berze-
viczy Gergely, II. 312, 469, 509 ● és a cenzúra,

II. 403–404 ● és az egyházak, II. 329, 331, 337,
366, 502, 527, 572, 577, 579 ● és az egykori magyar

irodalom, II. 304, 310, 312–313, 318, 321–322,
324–325, 327, 329, 331, 337, 356, 366, 501–502,

510, 527–528, 538, 565–566, 613 ● és az egykori
hazai sajtó, II. 339–340, 402–404 ● eszméi Magyar-

országon, II. 344, 516, 601 ● és Európa, II. 353 ●
és Hajnóczy József, II. 319, 339 ● hatása a hazai

politikára, II. 297, 301, 304, 310–311, 318, 325–
328, 340, 344, 380–381, 502–503, 506, 510, 581,

601 ● és a Horia-felkelés, II. 280, 289 ● és a lengyel
nemzeti mozgalom, II. 316 ● és a magyarországi

polgárság, II. 352, 481 ● és az osztrák iparpolitika,
II. 463 ● és Stájerország, II. 351 ● és Szatvay Sándor

II. 240, 339 ● és Széchenyi Ferenc, II. 318, 572 ●
és Trenk Frigyes, II. 328 ● történeti bibliográfiája,

III. 37.
— háborúk (forradalmi és napóleoni).

— — eseményei, forrásai, irodalma, II. 398, 400,
499–501, 506–507, 528–530, 535, 538–540, 544–

547, 551–554, 556–558, 564, 567, 579 ● gazdasági,
pénzügyi következményeiről, II. 445, 465, 476, 478,

560 ● hatása az egyházi ügyekre, II. 572, 579 ●
magyar katonái, II. 400, 506–507, 530, 567 ● és

a nemzeti politika, II. 326, 380, 404, 493, 506, 529–
530, 545–546, 615 ● és a nyelvkérdés, II. 493 ●

visszhangja az egykori irodalomban, II. 224, 303,
503, 508, 519–526, 528, 531, 533–536, 542, 545–

547, 563–567, 572, 576–577, 609–611, 614–615,
III. 25, 123, 125.

— Habsburg versengés, XVI. sz. I. 258, 281, 286 ●
hadifoglók Magyarországon, XVIII. sz. II. 501, 507 ●

hivatalnokok Magyarországon, 1741., II. 90 ● hősné-
kek és Toldi-monda, I. 132 ● humanizmus és Magyar-

ország, I. 217, 227, 269, 314 ● huszárezredek magyar
szervezői, I. 471 ● irodalom hatása a magyarra, I.

442, II. 141, 219, 226, 305, 588, 599, 608, 612, 624,
III. 112, 127.

— — a románra, II. 495 ● a szerbire, II. 231.

— irodalom, sajtó, források Magyarországról, I. 29,
89, 108–109, 160, 229, 231, 342, 344, 362, 384–385,

389, 399–400, 404–407, 438, 443–445, 450, 453,
II. 22, 138 ● iskolák és a magyar okleveles gyakorlat.

I. 54 • jezsuiták feloszlatása. II. 152 • katonák Magyarországon, 1664., I. 334—336.

— a Rákóczi-korban. I. 462. III. 115.

— könyvek, iratok Magyarországon. II. 212, 588—589 III. 21 • központosított monarchia, merkantilizmus. I. 413, 415, II. 15, 26, 57 • levéltárak. I. 20, 429, 452—453 • Madagaszkár és Benyovszky. II. 155 • magyar bibliográfia. I. 9. III. 21 • magyar dinasztikus kapcsolatok. I. 76—77, 122—123, 217 • magyar kapcsolatok ált. III. 101; az Árpád-korban. I. 66, 83, 89.

— Napóleon idején. II. 539—540, 546—547, 555—558.

— megszállás a Dunántúlon, 1809., II. 544—545, 551, 554, 557 • mezőgazdasági munkák. II. 163, 485 • protestantizmus magyar vonatkozásai. I. 251, II. 133 • regény Bánk Bántól. II. 624 • szerb-horvát bibliográfia. I. 10. III. 35 • telepések Magyarországon. I. 53, II. 32, 162 • tiszták a visszafoglaló török háborúban, XVII. sz. I. 406, 410 • történeti bibliográfiák. I. 10, III. 36, 37, 41 • történetírás. I. 7, 10, 109, 229, 386, 435, II. 499—500. III. 48 • uralom az Adrián (Illyria). II. 478, 556—557 • utazások Magyarországon. I. 47, 49, 110, 195, 314, 363—364, 384, 399, II. 22—24, 152—153, 343, 423, 425—428 • utazók, ld. Bauffremont, Beaujeu, Beudant, Bongars, Brissac, de la Brocquière, Choque, De Feller, Deuil, Esprinchart, Flachet, Jars, Lagarde, de Laporte, Le Laboureur, Liebert, Marmont, Montesquieu, de la Motraye, Salaberry, Villars, Zorn de Bulach • ügynökök Bethlen G. szolgálatában. I. 333 • versek, szövegek magyar szerzőktől. I. 436, II. 223, 365 • vízemelőgép Selmece. 1668., I. 372.

FRANCIAORSZÁG

— és Anglia. I. 139—140 • és Ausztria. I. 246, 258, 281, 284, 286, 386—387, 393, 399, 406, 408—409, 442, II. 96, 99, 102, 104—105, 153, 183, 196, 301, 353, 463, 516, 533, 579 III. 121 • és Bajorország. I. 410, II. 102 • és Bethlen Miklós. I. 440—441 III. 110 • és Csehország, XVII. sz. I. 332, 339 • és Erdély politikai kapcsolatai. I. 303, 325—327, 334, 339, 342—344, 351—352, 429, 432 • az erdélyi hírlapokban, 1790—1878., II. 402 • és II. József. II. 246, 301 • keleti (és török) politikája. I. 139, 141, 201, 222, 233, 281, 290, 294, 303, 309, 314, 327, 389, 400, 402, 409, 453, II. 74, 96, 155, 557. III. 91 • követel, ügyvivő, ügynökei. — Ausztriában (ld. Angoulême, Champagne, Gremontville, Rohan, Sébeville, Vaugouy, Villars alatt is). I. 332, 387, 393, 399, 406, 409, 442, II. 153, 533 • Berlinben (ld. Rébenac alatt is). I. 407, 409 • Danzigban (ld. Besenval alatt is). I. 452, 471 • Erdélyben (ld. Révérend alatt is). I. 429 • Magyarországon (ld. Alain Chartier, Des Alleurs, Hélieu, Rincón alatt is). I. 140—141, 204, 443, 463 • Törökországban (ld. Bonac, Bongarsius, Chateaufort, Ferriol, Girardin, Nointel, Villeneuve alatt is). I. 314, 400, 409, 453, 460—461 • Varsóban (ld. Béthune, Bonac, Bonzy, Terlon alatt is). I. 352, 387, 393, 429, 442, 460—461 • Velencében (ld. Bonzy, Pellicier alatt is). I. 278, 301, 393.

— követi utasításai. I. 393, 453, II. 153 • és Lengyelország politikai kapcsolatai. I. 281, 352, 364, 387, 393, 400, 429, 432, 442, 460—461. III. 91, 101 • és a magyar jakobinusok. II. 507—508, 516 • és Mátyás király. I. 179 • és Oroszország. II. 96 • és a pápaság. I. 140, 278, II. 528, 563, 576 • és Poroszország. I. 407, 409, II. 103 • és a Rákóczi-szabadságharc és emigráció. I. 436, 442—445, 450, 452—453, 455—456, 460—463, 466, 468, 471—472, II. 96, 155, 353, III. 112 • és Rákóczi fia. I. 472, II. 96—97 • és Spanyolország. II. 206 • és Svédország. I. 343, 352 • és Szapolyai János. I. 231 • és Szászország. I. 387 • és Thököly Imre mozgalma. I. 399—400, 402. III. 107 • és Velence. I. 139, 204, 278, 301, 393 • és a Wesselenyihozságon a bűjdösök. I. 389, 393, 400 • és Zrínyi Miklós. I. 384, 387 III. 65 • és Zsigmond király. I. 139—140 • -i egytemek magyar vonatkozásai. I. 44, 54, 66, 132, 141, II. 140. III. 65 • -i magyar kalandozások. I. 29, 41 • -i magyar követségek (ld. Absolon Dávid, Vetési László alatt is). I. 122, 165, 179, 183, 429, 450 • -i magyar títárok. I. 422.

-i Rákóczi-emlékek, iratok. I. 436 • -i utazások. I. 227, 241, 269, 426, II. 154, 231, 237, 246, 424—425, 429—430, 469, 556, 563 • -i utazók, ld. Arndt, Batányi J., Bathány Boldizsár, Berzeviczy Albert, Berzeviczy Gergely, Bethlen Miklós, Dudich András, Esterházy Miklós (XVIII. sz.), Esterházy Pál (XIX. sz.), Hunter, II. József, Mednyánszky Alajos, Rákóczi Ferenc, Rá-

kóczi György és József, Széchenyi Ferenc, Széchenyi István, Teleki József, Wesselenyi Miklós, Zsámboky János.

Franciscische Curiosa, 1849 (J. Graeffner). II. 489.

FRANCISCI ANDRÁS

— a beszercebányai, libetbányai vasműről, 1726., II. 53, 56 • a hodrusi érmesőről, 1726., II. 54.

FRANCISCI, ERASMUS

— irata a császári sereg győzelméről, 1684., I. 400, FRANK SEBESTYÉN (német szerző)
— mint Heltai Gáspár dialógusának forrása. I. 299.

FRANCKE, AUG. HERMANN (halál ev. tanár)

— első magyar tanítványa: Torkos András. II. 121 • mint Bél Mátyás tanára. II. 19, 112 • és a *Nova Posoniensis*. II. 25 • pedagógiájának hatása, 1711., II. 129 • pietizmusának magyarországi hatása. II. 121.

FRANKE D.

— a borsmonostori apátságról. I. 63, 78.

FRANEKER

— i egyetem magyarországi hallgatói, 1623—1790., I. 268, II. 133.

FRANGÉPÁN-család

— két hamis oklevele, XIII. sz. I. 91 • oklevéltára, levelezése. I. 15, 153, 199, III. 43 • története. I. 116—117, 304. III. 104.

FRANGÉPÁN FERENC GR. (egri püspök, kalocsai érsek, † 1543)

— életrajza. I. 280 • hírei Pellicier követjelentéseiben. I. 301 • levelezése Nádasdy Tamással. I. 277.

FRANGÉPÁN FERENC GR. († 1671)

— elkobzott bírtokai. I. 377 • pere a Wesselenyi-összeszküvésről. I. 392—394 • kivégzése, annak egykori visszhangja, 1671., I. 388, 393—394.

FRANGÉPÁN GERGELY (veszprémi püspök, kalocsai érsek, † 1522)

— mint egy II. Ulászló udvaráról készült irat állítólagos szerzője. I. 195 • -nek ajánlja művét Tubero. I. 188.

FRANGÉPÁN KATALIN

—ról irodalom. I. 394.

FRANGÉPÁN KRISTÓF GR. (horvát bán)

— felmenti Jajcát, 1524., III. 52 • levele a mohácsi vész idejéből. I. 223. III. 32 • velencei fogsága, 1514—19. III. 79.

FRANK

— birodalom és a magyar kalandozások. I. 29.

FRANK, ANDRÁS (széchenyi polgár)

— jegyzetei és országgyűlési beszámoló, 1657—1661 körül. I. 350 • és Keresztury Demeter jelentései. I. 349.

FRANK, G.

— a bécsi evangélikus teológiai fakultásról. II. 584 • II. József türelmi rendeletéről. II. 271, 277.

FRANKFORDINUS PANNONIUS, BARTHOLOMAEUS

— mint a budai iskola mestere és humanista. I. 218, III. 81.

FRANKFURT

— lakosságának száma a XV. sz.-ban. I. 125 • -i bankár beadványa az osztrák gazdaságpolitikáról, XVIII. sz. II. 173 • -i egyetem magyarországi hallgatói. I. 268. — köztük Huszti András. II. 90.

— i utazók, ld. Berzeviczy Gergely (1786), Mátyási József (1792).

FRANKL, PHILIP

— a szegedi béke megszegéséről. I. 164.

FRANKL VILMOS, ld. Fraknoi Vilmos.

FRANKLHAUSER

— a merseburgi csatáról, 933., I. 40.

FRANKLIN, ALFRED

— francia forrásbibliográfiája. III. 36.

FRANKLIN, BENJAMIN

— nyomán hazai irat az elektromosságról, 1778., II. 217.

FRANKOPAN, ld. Frangépan.

FRANTZ, ALEXANDER

— egyházpolitikai vitairata, 1785., II. 266.

Frantzia Szabadság-j, 1793., II. 504.

FRANZ, A. R.

— bécsi építészek pozsonyi működéséről Mária Terézia korában. II. 232 • Donner szobrász pozsonyi működéséről. II. 147.

FRANZ, GÜNTHER és Rössler, H.

— német életrajzi lexikona. III. 41.

FRANYÓ REMIG

— felségárulási pere II. József idején. II. 301.

FRATER GYÖRGY, ld. Martinuzzi.
 FRATER I.
 — Brassó gazdasági helyzetéről, XV—XVI. sz. I. 209.
 FRATER LÉNÁRT
 — Hunyadi származásáról. I. 162.
 FRÄHN
 — kiadta Ibn Fadlân szövegét. I. 24.
 FREHER, M.
 — kiadta Aeneas Sylvius cseh történetét (1602). I. 158
 FREIBERG
 — i bányafelügyelő: W. G. Becker Magyarországon, 1815., II. 427.
 Freymaureerde, 1786., II. 263.
 Freymüthige Aeusserungen zur Belehrung der Juden, 1790., II. 371.
 Freymüthige Berichtigungen der Abhandlung von Berzevitz, 1817 (Kazinczy Ferenc). II. 451.
 Freymüthige Beurtheilung des zurückgelegten Landtages 1791 (Havtani István). II. 383.
 Freymüthige Briefe eines Ungarischen Edelmannes, 1806 (gr. Batthyány Alajos). II. 536.
 Freymüthige Gedanken eines Hungarischen Patrioten über die Verbesserung des Defensionssystems, 1808 (József nádor). II. 542.
 Freymüthige Bemerkungen auf einer Reise durch Ungarn, 1799 (Glatz Jakab). II. 420.
 Die freimüthige Theilnahme der Serben ... an den ... österreichisch-türkischen Kriegen, 1854., I. 411, II. 74, 411.
 FREISING
 — i püspök, XIII. sz., ld. Ottó III. 61. • -i püspökhöz levelek Rákóczi kurucainak betűzéséről Alsó-Ausztriába. I. 453.
 FREMAUT MIKSA (holland mérnök)
 — szerepe az alibumári mocsár lecsapolásában, XVIII. sz. II. 178.
 FREND, W. és Kubin, H.
 — Mária Terézia levelei. II. 157.
 FRENDL ISTVÁN (ny. százados)
 — irata a selyembenyésztésről, 1795., II. 442 • németre ford. Ungváry rópiratát a nemzeti játékszínről, 1779., II. 229.
 FRENSDORFF, F.
 — Justí osztrák kameralista szerepéről. II. 161.
 FRENYÓ L.
 — kiadta Pomarius Sámuel eperjesi főljegyzéseit 1673-ból. I. 391.
 FRESCHOT, CASIMIR
 — egykorú szövege Buda visszafoglalásáról, 1886., I. 405 • Mémoires c. munkája a Rákóczi-szabadságharc idejéből, 1705., I. 444.
 Freudigh und öffentliches Dankopfer, 1789., II. 295.
 Der Freund der Tugend
 — c. melléklet a Pressburger Zeitunghoz, 1767—1769. II. 155.
 FRIEWER, L. B.
 — angol történeti bibliográfiája. III. 37.
 FREEY JAKAB
 — a móri kapucinusokról. II. 117.
 FREYBERGER ANDRÁS (jezsuita)
 — egykorú kézirata a román egyházi unióról, 1702. I. 434.
 FREYE DE MONTERROJO, JOSEPH
 — irata a péterváradai csatáról, 1716., II. 71.
 Freymüthige, ld. Freimüthige.
 FRICK J.
 — a középkori magyar himnuszalkotásról. I. 214.
 FRIEDCZYK, J.
 — Pázmány Péterrel. I. 361.
 FRIDVALSZKY JÁNOS (jezsuita, majd székesi kanonok)
 — ásványtani munkái, 1766—1767., II. 170 • Reges és Heroes c. munkái, II. 199 • szerepe az erdélyi földművelő egyesületben. II. 167.
 FRIEDBERG
 — Klement J. M. peréről. I. 450.
 Der Friede und der Landtag in Ungarn, 1802., II. 527.
 FRIEDEL, JOHANN
 — irata a románok helyzetéről, 1784., II. 286 • statisztikai jegyzetei a Habsburg-monarchiáról, 1786., II. 235.
 FRIEDENBURG, W.
 — kiadta Verallo nunciusi jelentéseit. I. 278.
 FRIEDENLIEBER, L. F. (= Seitz Leó?)
 — egyházzédelmi rópirata, 1790., II. 335.
 Friedens- und Freundschafts-Traktat, 1814., II. 564.
 Friedens-Traktat, 1809., II. 548.

FRIEDJUNG, HEINRICH
 — az osztrák császári koronáról. II. 538.
 FRIEDLAND
 — i gyűjteményben Gallas iratai. I. 453.
 FRIEDREICH ENDRE
 — a budapesti piarista telekről. II. 131 • Halápy Konstantinról. II. 116 • a pesti piarista gimnáziumról. II. 131 • a podolini piarista kollégiumról, XVII. sz. I. 423 • Rákóczi podolini vonatkozásairól. I. 459—460 • Takács Sándorról. III. 32 • a Thököly-korról egykorú feljegyzésekben. I. 398 • a veszprémi Szt. Anna-kápolnáról. II. 146 • Zrínyi haláláról. I. 382.
 FRIEDRICH KÁROLY
 — az ev. templomi ének történetéről. II. 142.
 FRIESS, G. E.
 — az admonti feljegyzések kronológiai adatairól. I. 75 • ausztriai paraszttörmölgymokról, XVI. sz. I. 203.
 FRIGYES
 — I. (császár), ld. Barbarossa Frigyes • III. (császár, 1440—1493).
 — és Aeneas Sylvius. I. 158—159 • és Magyarország V. László idején. I. 164.
 — — — — — Mátyás idején. I. 175, 177 • II. Ulászló idején. I. 203.
 — és Mátyás király konfliktusa. I. 148—149, 172, 175, 177—178 • megbízásából készült Ebdendorfer királykrónikája. I. 159 • mint V. László gyámja. I. 164 • és Podjebrád György. I. 176 • politikai kapcsolatai Oroszországgal. I. 179, 203 • szolgálatában: Beheim Mihály. I. 149 • történetének forrásai, irodalma. I. 150, 153—154, 158, 160 • udvarából származó leírás Albert haláláról. I. 111 • —hez Vitéz János beszéde. I. 161.
 — II. (Nagy; porosz király, 1740—1786).
 — és II. József találkozásai. II. 197 • küzdelmei Szilézia elfoglalásáért és megtartásáért az osztrák örökösödési háborúban. II. 60, 99, 102—104, 157—158.
 — — — — — a hetéves háborúban. II. 157—158, 183—184.
 — és a magyar protestánsok. II. 110, 184 • és Magyarország. II. 103, 105, 184 • és Mária Terézia. II. 103 • politikai iratai, művei. II. 157—158, 183 • szerepeltetése, felhasználása a hazai rópiratirodalomban. II. 268, 317, 547 • tiszteket küld a magyar huszárok tanulmányozására, 1743., II. 104 • és Törökország, 1760., II. 185 • és Trenk Frigyes. II. 327—328.
 — (:Harcias; Babenbergi, osztrák herceg, XIII. sz.):
 — és IV. Béla a tatárjárás idején és utána. I. 97.
 — I. (brandenburgi választó, XV. sz.).
 — és Zsigmond király. I. 139.
 — VI., Kohnzollern és Magyarország. III. 73
 — (Pfalz), cseh-téli-király, 1619).
 — és Bethlen Gábor szerződése. I. 339 • titkára, ld. J. J. Rusdorf • és Törökország. I. 339.
 — (szász választó, XVI. sz.).
 — — — — — hoz II. Lajos levele a protestantizmus ellen. I. 219.
 — Ágost (szász választó, XVIII. sz.).
 — részvétele a magyarországi török visszafoglaló háborúban 1683 után. I. 408, 411.
 — Józsiás (szász-köbúrgi hg., császári hadvezér).
 — — — — — Franciaország elleni harcáról magyar irat, 1793., II. 503.
 — Vilmos (brandenburgi „nagy” választó, 1640—1688).
 — — — — — története és szerepe a török visszafoglaló háború megindításában. I. 407, III. 104.
 — Vilmos I. (porosz király, 1713—1740).
 — — — — — mint trónörökös és magyar trónjelölt a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 469.
 — Vilmos II. (porosz király).
 — — — — — és Magyarország 1790 körül. II. 301.
 — Vilmos III. (porosz király).
 — — — — — és I. Ferenc levélváltása, 1805—1807., II. 538 • látogatása Pestbudán, 1814., II. 565, 568.
 FRIML ALADÁR
 — fordítása a Ratio Educationis szövegéről. II. 207.
 FRISCHAUER, P.
 — Savoyai Jenőről. I. 411.
 FRISS ÁRMÉN és Weisz M.
 — magyar-zsidó oklevéltára. I. 17.
 FRITZMEYER, Werner
 — a kereszténységről és Európáról. I. 176.
 FRIVALDSZKY, ld. Fridvaldszky.

- FRIZ ANDRÁS (spanyol szárm. jezsuita)
— Zrínyiről írt színjátéka (1738) magyar átdolgozásban. II. 227.
- FROISSART, JEAN
— francia krónikája, XIV. sz. I. 109.
- FRONIUS, MATHIAS (brassói tanácsos)
— munkája az erdélyi szászok jogairól, 1583., I. 293.
- FRONIUS, MICHAEL (brassói bíró)
— rópirata az erdélyi szászok jogairól, 1792., II. 377.
- FROTOLF
— krónikájának XII. századi folytatása. I. 48.
- FRÖBE K.
— középkori kőfaragó jelekéről. I. 186.
- FRÖLICH DÁVID (készmárki rektor)
— munkái, XVII. sz. III. 101.
- FRÖLICH J.
— francia hadseregekről Magyarországon. I. 462.
- FRÖHLICH TAMÁS (kassai lelkész)
— XVI. századi szerepe, levelei; róla irodalom. I. 281.
- FRÜHWIRTH SÁNDOR
— a zalaistváni ev. egyház történetéről. I. 257.
- FRULLIER, PIERRE
— mint a St. Denis-i francia krónika állítólagos szerzője. I. 108.
- FRUSKA GÖRÖG
— i szerb levéltári anyag. II. 125.
- FRYDAG (berlini osztrák követ)
— szerepe az osztrák-porosz tárgyalásokban, 1683., I. 407, 409.
- FUCHS, A.
— Montecuccollihoz írt levelekről, 1659–1664., I. 384.
- FUCHS (Fuchs) MÁRK
— erdélyi szász krónikája, 1586–1618., I. 324.
- FUCHS, WILHELM
— jogi könyvészete. III. 29.
- FUCKER, ld. FUKER.
- FUETER, EDUARD
— ísm. Thallóczy munkáját Engel levelezéséről. II. 593 • az újkori történetírás történetéről. I. 229, III. 38, 48.
- FUGGER-ház
— bányá- és kereskedővállalata Magyarországon, XVI. sz. I. 210–211, 243, III. 81, 84 • erdélyi sóbánya-vállalkozása, 1528–1531., I. 243. • és V. Károly császárrá választása, 1519., I. 220 • magyarországi faktora, ld. Dernschwam • marhakereskedése Magyarországon. I. 244 • pénzügyi uralma II. Lajos idején. I. 221 • és a Thurzók közös vállalkozása. I. 210. • levéltára Augsburgban. III. 84.
- FUGGER JAKAB
— életrajza, magyar vonatkozásai. I. 211, III. 81.
- FUGGER MÁRK
— lovakkal írt munkájának (1578) átdolgozása, 1786., II. 251.
- FUHRMANN KAMILLA
— Teleki József francia kapcsolatairól. II. 154.
- FUKER (Fucker) ANDRÁS (eperjesi kereskedő)
— irata a tokaji szőlőtermelésről, 1749., II. 41.
- FUKER FRIGYES JAKAB (orvos)
— leírása a tokaji hegységéről, 1790., II. 436 • *Principia* c. irata az anyanyelvi oktatásról, 1791., II. 358 • röp-irata a toleranciáról, 1782., II. 272.
- FULDA
— i Évkönyvek (*Annales Fuldenses*) és IX–X. századi folytatásai. I. 29.
- FULIN, R.
— Sanuto-kiadása. I. 189.
- FULLÁR ERASMUS
— és Hunyadi levele Nándorfehérvár felmentéséről, I. 165.
- Funda Davidis contra Goliath, 1676., I. 391.
- Fundatio benigni tolerantialis decreti, 1782., II. 272.
- Fundatio ecclesiae St. Albani Namucensis, XI. sz. I. 47.
- Funiculus triplex dissolutus, 1790 (Nagy Ferenc). II. 338
- FUNK, W.
— nemzetközi bibliográfiája. III. 39.
- FURDUL, PETRU (román bányászparaszt)
— versei a XIX. sz. elejéről. II. 488.
- FURNICA, D. Z.
— okiratközlése Brassó román kereskedelméről, 1741–1850., II. 178, 483.
- FUTAK
— i gyűlés Hunyadi halála után. I. 165 • i győzelem a török ellen. 1716., II. 74 • i táborból egykorú tudósítások, 1716., II. 70–71.
- FUTÓ MIHÁLY
— a hődmezővásárhelyi ref. egyház. és iskola történetéről. I. 255, II. 120.
- FUTÓ MIHÁLY
— a magyar gyárpar történetéről. II. 55, 175, 260, 384–385, 465.
- FUXHOFFER DAMJÁN
— monasterológiája. I. 62.
- FÜGEDI ERIK
— avarokról, morva szlávokról. III. 58 • településéről, egyházi szervezetről. I. 63, 80 • Nyitra megye be-településéről. I. 80 • XIV. sz.-i telepítésekről. III. 71.
- FÜLE
— i ref. egyház története. I. 255.
- FÜLEK
— ostroma, 1632., I. 397 • i alkaptány: Iványi Fekete L., 1668., I. 377 • i kapitányok, ld. Koháry István, Wesselényi Ferenc • i várórség panasza, 1669., III. 106 • i zendülés, 1602., I. 318.
- FÜLEK HENRIK
— Hadik berlini portyájáról, 1757., II. 184.
- FÜLEP GÁBOR, ld. Öri Fülep.
- FÜLEP IMRE
— Gyöngyösi Istvánról. III. 107.
- FÜLÖP, II. (spanyol király)
— diplomáciai levelezése, 1556–1574., I. 278–279.
- FÜLÖP, III. (spanyol király)
— németországi követsége, 1581–1608., I. 316 • és Vitéz Mihály levelezése. I. 311.
- FÜLÖP, JÓ (burgundi hg.)
— és Bertrandon de la Brocquière. I. 110.
- FÜLÖP ÁRPÁD
— csiksomlyói vallásos színjátékokról. II. 228.
- FÜLÖP E. ÁRON
— Rimay Jánosról. III. 103.
- Fünf und vierzig Fragen von Slavonien, 1814., II. 413.
- FÜR ISTVÁN
— iskolai filológiai értekezésekről. III. 32.
- FÜRED, ld. Balatonfüred.
- FÜREDI JÁNOS
— a szentgyörgyi piaristákról. II. 116.
- FÜREDI VILÓA (= Kisfaludy Sándor)
— fellépése a nyelvújítás ellen, 1818., II. 618.
- FÜRST ALADÁR
— Buda visszafoglalásáról. I. 405 • Gessner Salamon hatásától. II. 226, 602.
- FÜRSTENFELD
— és a kuruc harcok, 1704–1706., I. 461.
- FÜSI JÓZSEF
— Mikos Kelemenről. I. 442.
- FÜSSY TAMÁS
— a somogyi Szt. Egyed apátságáról. I. 64 • a zalavári apátságáról, konventről. I. 36, 64, 112.
- FÜZESGYARMAT
— i ref. egyház története. I. 255.
- A füzetek... beütelése, 1780., II. 165.
- FÜZY JÁNOS
— a gönci ref. egyházzáról. I. 255.
- FYNES, MORYSON
— utazásai, XVI. sz. III. 94.
- G. B.
— verse a béke helyreállításáról, 1811., II. 552.
- G. G., ld. Gömöry Gusztáv.
- G. H. J.
— a sárospataki kollégiumról, 1818., II. 582.
- G. J. GR., ld. Gvadányi József.
- G. K. J., ld. Kemény József gr.
- G. P.
— verse József nádor nagyváradi látogatásakor. II. 548.
- G. T. B. —
— *Widerlegung* c. válaszirata, 1790., II. 314–315, 324
- G. —Y, ld. Gömöry Gusztáv.
- GAAL-család
— középkori bronzöntő műhelye Szepes megyében. I. 135.
- GAAL GYÖRGY
— adatai, irodalmi munkássága. II. 626 • a nemesi felkelés dalairól, 1809., II. 560 • német fordítása magyar színjátékokról, 1820., II. 622 • népmese-gyűjteménye, 1822., II. 626.
- GAAL JENŐ
— Berzeviczy Gergelyről (fordítással). II. 429, 451, 469–471, 491, 509, 536, 569, 576 • Tessedik Sámuelről. II. 250.

GAAL JÓZSEF
— és Gvadányi József, II. 374.

GAÁL L.
— Liudprand szövegeiről. I. 29 ● és Jurkovich E., Gombos A.
— — Liudprand-fordítása. I. 29.

GABELHOFFER, JOHANNES JULIUS (pesti egyetemi tanár, könyvtárigazgató, † 1794).
— háborús prédikációja, 1793., II. 505 ● irata Trenk önéletrajzáról, 1788., II. 327 ● lefordítja Belnay-röpiratát, 1790., II. 322.

GABERDEEN R.
— a rákosi országgyűlésekről. I. 203.

GABELMANN MIKLÓS (haditörténetíró, † 1596)
— adatai; munkái a 15 éves török háborúról. I. 314—315.

GÁBOR (egri püspök)
— diplomáciai szerepe Mátyás osztrák hadjárata idején. 1477., I. 178.

GÁBOR (örmény)
— levelei Buda ostromáról, 1686., I. 405.

GÁBOR GYULA
— a középkori magyar könyvírásról. I. 130, 147. 180 ● a somogyi Répás kerületéről. II. 75.

GÁBOR GYULA
— a kormányzói méltóságáról. I. 173 ● a megyei intézményről. XIV. sz. I. 118 ● a pesti főelöljáró felállításáról. II. 89.

Gabriel princeps
— c. egykorú ének Bethlen Gáborról, 1619., I. 331.

GABRIEL ASZTIK
— Árpád-házi Margitról. I. 88 ● breviárium-típusú kódexekről. I. 211 ● a francia-magyar dinasztikus kapcsolatokról. I. 123 ● Gosztonyi püspökről, párizsi mesteréről. I. 218 ● Magyar diákokról, tanárokról Párizsban. I. 66, 132 ● Magyarországi Jakab mesteréről. I. 66 ● Magyarországi Sándor mesteréről. I. 66, 132 ● a premonstré kódexirodalomról. I. 212 ● XIV. sz.-i pontifikáleről. III. 72. ● Váradi Balázsról. I. 218. III. 81.

GABRIEL, FRANTISEK
— adaléka a kárpátaljai ruszin birtokviszonyokról. I. 46 ● a népesség változásáról Ung megyében, XVIII. sz. II. 37 ● az ungvári uradalom történetéről. II. 46.

GABRIELE DE NIZZA, ld. Tüzes Gábor.

GACHARD, L. P.
— a burgundi hercegek történetéről. I. 178—179 ● V. Károly és VI. Hadrián levelezéséről. I. 200.

GÁCS
— a posztógyár története, XVIII.—XIX. sz. II. 175. 465 ● a tisztartó utasítása, 1697., I. 377.

GACS B. EMILIAN
— Szoszna Demeter énekeskönyvéről. II. 142.

GÁCSEK GYÖRGY
— Gaal György életéről, munkásságáról. II. 626.

GÁCSEK IMRE
— a tihanyi összeírásról, 1211., I. 91.

GÁCSOVA (Gács) ALBERTA
— szlovák parasztfordalmakról. III. 84.

GÄRDEKE, A.
— Ausztria spanyol örökösödési politikájáról. I. 454.

GAGYHY DÉNKES
— a Rákóczi-kor elbeszélő költészetéről. III. 113.

GAGYI JENŐ
— Árva megyei román telepekről, 1474—1576., I. 239 ● Bunyitay Vincéről. III. 49. ● a gyöngyösi tárgyalásokról, 1546., I. 287.

GAGYI SÁNDOR
— Erdély vallásszabadsága a mohácsi vésztől Báthory Istvánig. I. 253.

GAILLEL, VITUS (Castaldo írnoka)
— feljegyzései, 1551—1553., I. 300.

GAIRDNER, J. és Broide, B. H.
— okmánytára VII. Henrik koráról. I. 279.

GÁJ LAJOS
— és a magyar—horvát nemzetiségi harcok az 1840-es években. I. 74.

GAJÁRI LAJOS
— Balassi Bálintról. III. 89.

GAJTKÓ L.
— a XVII. sz. katolikus imádságirodalmáról. I. 374.

GÁL, A.
— a bécsiújhelyi Summa Legum és Verböczi kapcsolatainak kérdéséről. I. 193.

GÁL I.
— Szabolcs megyei községek iratairól. I. 12.

GÁL ISTVÁN
— a kalocsai piarista kollégiumról, 1756—1860., II. 208.

GÁL ISTVÁN
— Magyarország, Anglia és Amerika. I. 346, II. 131, 423, 429—430 ● Wesselényi Miklósról (kiadásai). II. 430.

GÁL JÓZSA
— Kármán stílusáról. II. 606.

GÁL KELEMEN
— az 1791-i erdélyi országgyűlés közoktatásügyi bizottságáról. II. 377 ● Jakab Elekrol III. 50. ● a kolozsvári unitárius kollégium történetéről. I. 327. II. 130 ● a torockói iskola rendtartásáról, 1781., II. 279.

GÁL LAJOS
— Geleji Katona Istvánról. I. 316 ● protestáns iskolákról, tanárokról, XVI. sz. I. 265.

GÁL LÁSZLÓ (H. G.)
— az erdélyi diéták végzéseiről, 1837., I. 292. II. 89.

GÁL LÁSZLÓ
— a XI—XIII. századi magyar egyházi építészetéről. I. 67.

GÁL M.
— a dési komplanációról. I. 346.

GALAMB SÁNDOR
— a magyar népdal hatásáról műköltészetünkre. II. 611 ● szemelvényei Kisfaludy Károly műveiből. II. 621.

GALAMBÓC
— i török harcok, XV. sz. I. 152.

GALAMBOS FERENC
— a pécsi jezsuitákról, 1687—1728., I. 423. II. 116.

GALAMBOS LÁSZLÓ
— a Várdi Gerestrum személyneveiről. III. 68.

GALAMBOS MIHÁLY (enyedi tanár)
— iratot fordít a toleranciáról, 1782., II. 273.

GÁLDI LÁSZLÓ (ld. Göbl alatt is)
— a balazsfalvi triász történetéről. II. 496 ● a jozefinista iskolareform egy román úttörője: Simeon Magyar szerepéről. II. 280 ● kiadta Ascanio Centorio degli Hortensii munkáját, 1556., I. 300.
— Klein Sámuel szótárát. II. 496.
— a magyar szótáriródalomról. III. 126 ● a nyelvújítás francia forrásairól. III. 127 ● tanulmányai a magyar művelődés hatásáról a románra. II. 496.

GÁLDI, M.
— Liudprand *Antapodosis* c. művéről. I. 29.

GALÉTO MARZIO (olasz humanista)
— adatai, iratai; róla irodalom. I. 166 ● jellemzése Báthori Miklós püspökről. I. 184 ● Mátyás királyról. I. 166, 170.

GÁLFI, GÁLFY, ld. Kocsárdi GÁFII.

GÁLGÓC
— eleste 1663-ban. I. 386 ● hadi felszerelése 1620 körül. I. 339 ● -i dézsás utasítása, 1606., I. 370 ● -i levéltár. III. 41. ● -i plébános. ld. Handera György ● -i tisztartó utasítása, 1644., I. 377 ● -i vámos utasítása, 1614., I. 370.

GÁLGÓCZY FERENC (kanonok)
— emlékbeszéde Baththyány Lajos nádorról, 1766. II. 194.
— Gusztini János nyitrai püspökről, 1777. II. 200 ● Lotharingiai Ferencről, 1785., II. 194.

GÁLGÓCZY GYÖRGY
— megjegyzései Horvát J. könyvére az árpádkori stílusról. III. 64.

GÁLGÓCZY KÁROLY
— a honfoglalás-kori mezőgazdaságról. I. 37—38 ● mezőgazdasági statisztikája Magyarországról. II. 454 ● monográfiája Nagykorösről. I. 419, II. 51.
— Pest megyéről. I. 419, II. 42, 193, 450, 454, 561.

GALICIA (ld. Halics alatt is)
— Ausztiához csatlakozása (1772) és annak külkereskedelmi következményei. II. 127. 178 ● bekebelezésének kérdése Kollár iratában, 1772., II. 213.
— Berzevics Gergely iratában, 1805., II. 536.
— földrajzi ismertetése, 1777., II. 151 ● gazdasági fejlődése, 1772—1814., II. 172—173 ● mint külön vámtérlet, XVIII. sz. II. 172 ● mint magyar—lengyel versengés tárgya, XIV. sz. I. 120 ● és az osztrák kereskedelmi politika, 1772—1790., II. 172 ● számára prágai német lap, 1796., II. 409 ● térképe, 1788., II. 256 ● története. II. 172—173, 592 ● utelírása Brezky Sámuelről, 1809., II. 415, 421, 489 ● -i bányagyar kézikönyve, 1790., II. 435 ● -i herceg: Rosztiszláv és IV. Béla. I. 97 ● -i Hypatiosz-krónika IV. Béla politikájáról.

I. 98. • -i kárpáti hegyek földtani ismertetése. 1815.
 II. 458. • -i magyar borkivitel, 1800–1802., II. 477. •
 -i osztrák hadtest Moldva felé nyomulása, 1788., II. 296. • -i parasztság viszonyai, 1772–1848., II. 193. •
 -i telepítések. II. 248, 415. • -i ügyi igazgató, J. Gross. II. 474. • -i vámtarifa, 1795., II. 462.

GALLA FERENC
 — a clunyi reform hatásáról. I. 70. • a csiksomlyói ferences kolostorról. I. 337. • a magyar gályarabokról. III. 106. • Mátyás király és a pápaság viszonyáról. I. 176. • pápai felhatalmazásokról. I. 19. • a Pázmány alaptársulatokról. 1623., I. 361. • Pázmány Péter leveleiről. I. 360. • püspökökjelöltek kivizsgálásáról. I. 19, II. 113.

GALLAND, ANTOINE (francia orientalista)
 — naplója konstantinápolyi tatózkodásáról. 1672–1673., I. 389.

GALLARATI, JOHANN
 — irata a selyemtermesztésről. 1755., II. 252.

GALLAS, JOHANN WENZEL, GR. V. (londoni és hágai osztrák követ)
 — diplomáciai iratai a Rákóczi-szabadságharc idejéből. I. 453.

GALLEN LAJOS (kassai könyvkereskedő)
 — hagyatéka, 1833., I. 265.

GALLIA, LD. Franciaország.

GALLIUS PÉTER és MIKLÓS
 — művészeti tevékenysége Magyarországon. I. 135.

GALLO, CESARE
 — követsége a budai basánál, 1605., I. 320.

GALLUS, MARTINUS (udvari káplán)
 — lengyel krónikája. I. 49.

GÁLÓCSI ZOLTÁN
 — az őtpenzes garasról. I. 336.

GÁLOS MAGDA
 — Batányi Jánosról. II. 604. • insurrekciós dalokról. II. 615. • Pázmándi Horvát Endréről. II. 613.

GÁLOS REZSŐ
 — Amade Antal verseiről. II. 142. • Amade László életéről, verseiről. II. 143. • Apáti Ferenc szatírájáról. I. 215. • Barcsay Ábrahámról. II. 222. • Báróti Sándorról. II. 223. • Benkő Józsefről (kiadással). II. 151, 185. • Berzezyi Dánielről. II. 613–614. • Bessenyei Györgyről. II. 219, III. 121. • Cörnides Dániel utazásáról, 1785. II. 214. • Czirjék Mihályról. II. 223. • Dayka Gáborról. II. 607. • a deákos költészet kialakulásáról. II. 224. • Faludi Ferencről (kiadással). II. 144–145. • ismeretlen testőríróról. II. 223. • ism. Bodor A. tanulmányát Döbrentéről. II. 620.

— Gerencsérét az iskoladrámáról. II. 226. • Hajnóczik Szentjóbbról. II. 605. • Hellenbranth testőrségi névkönyvét. II. 159. • Horánszky könyvét Batányiról. II. 604. • Jancsóét a szabadkőművesség irodalmi szerepéről. II. 302, 345. • Prónaiét a plarista színjátszásról. II. 228. • Szádeczkyét a székely határőrségről. II. 185.

— II. József-kori gúnyversekről. II. 298. • Kármán Józsefről. III. 126. • Kazinczy és a győri csata emlékről. II. 601. • kiegészítése a német irodalom hatásáról. II. 141. • Kis Jánosról. II. 619. • a Kisfaludy-családról. II. 611. • Kisfaludy Sándorról (kiadással). II. 542, 611–612. • legrégibb bibliafordításunkról. I. 131. • a magyar műdal kialakulásáról. II. 225, 605. • Mikos Kelemenről. I. 442, III. 112. • Napóleon 1809-i kiáltványáról. II. 556. • Orczy Lőrinc leveleiről. II. 224. • Pázmándi Horvát Endréről. II. 613. • Péteri Takáts Józsefről. II. 614. • Ráday Gedeonról. III. 122. • Sághy Ferenc leveleiről. II. 612. • Szemere Pálról. II. 619. • Szentjób Szabó Lászlóról. II. 517, 604–605. • III. 126. • szerk. a Császár-emlékkönyvet. III. 18. • Verseghy Ferencről. II. 605–606.

GÁLSZÉCS
 — I. ref. egyház története. I. 255. • -i ref. egyház ügyében kihallgatások, 1775., II. 203.

GÁLSZÉCS ISTVÁN (reformátor, XVI. sz.)
 — működése I. 260, 271. III. 86.

GALVANO (bolognai tanár)
 — a pécsi egyetemen, XIV. sz. I. 132.

GAMAUF GOTTLIEB (Teofil)
 — feljegyzései Kis Jánosról. II. 401. • soproni kortörténete a XIX. század elejéről. II. 401, 580.

GADILHON, RENÉ és Smaran, Ch.
 — francia történeti bibliográfiája. III. 36.

GÁNÓCZY ANTAL (nagyváradi kanonok)
 — egyháztörténeti munkássága. II. 214. • válasza Praynak László királyról, 1775., I. 73. • a váradi püspökökről, 1776., I. 62. II. 115.

GANTNER ANTAL
 — a soproni színészet történetéről. II. 627.

GANTZER, P.
 — Torstenson csehországi hadjáratairól, 1645., I. 345.

GARÁDY (• Fabó András)
 — Köszeg történetéről. I. 289, 390, 458. • a pozsonyi békéről, 1620., I. 340. • Türk Dániel naplójáról. I. 273.

GARÁDY SÁNDOR
 — a budai (óbudai) káptalan alapításáról. I. 63. • a budai pálos építkezésekről. I. 186. • a budai Mátyás-kori vadászaskatélyról. I. 186. • a *Schedium* (1793) szerzőjéről. II. 464.

GARAI
 — család szerepe a XIV–XV. században. I. 173. • Cillei liga a XV. sz. elején. I. 137. • párt megöletti Durazzói Károlyt, 1886., I. 136.

GARAI LÁSZLÓ (nádor)
 — elpártolása Mátyástól. I. 175. • és Szilágyi Mihály I. 173.

GARAI MIKLÓS (nádor)
 — megegyezése a lengyelekkel Hedvig utódlásában. I. 136. • szerepe a XIV. század végi pártarcokban. I. 136–137.

GARAI MIKLÓS (ifj.)
 — kiadta az 1403-i kegyelemlevelet. I. 137. • és a Lackfiak bukása. I. 137. • vezetőszerepe Zsigmond alatt. I. 137.

GARAY MIKLÓS
 — mint Báthory Zs. konstantinápolyi ügynöke, 1589., I. 308.

GARAM-MIKOLAI BÍB
 — mint országbíró. III. 68.

GARAMPI JÓZSEF (bécsi nuncius)
 — jegyzéke Kamnitzhoz, 1782., II. 265. • jelentései az egyházi viszonyokról, 1776., II. 202. • tiltakozása II. József egyházi rendelkezései ellen, 1781., II. 270. • úti jegyzetei a magyar mezőgazdaságról, 1761–1762., II. 163.

GARAMSZENTBENÉDEK
 — I. apátás alapító oklevele, 1075., I. 55, 78.
 — története. I. 55, 63, 78.
 — I. birtoka az esztergomi káptalannak. II. 168. • erdőgazdaság. II. 438.

GARAS ISTVÁN
 — iskoladrámája, 1786., II. 229.

GARAS KLÁRA
 — Kracker János Lukácsról. II. 233. • a magyarországi festészetéről, XVII., XVIII. sz. III. 109, 122.

GARAY, LD. Garai.

GARÁZDA PÉTER
 — sírverse Megyericsei Jánostól. I. 218.

GÁRDA SAMU
 — Horváth Ádám életéről. II. 611.

GARDIZI (perzsa szerző)
 — XI. századi szövege. I. 24.

GARDNER, G.
 — a ferrari humanista udvari életéről. I. 185.

GÁRDONYI (GRÜNN) ALBERT
 — Buda és Pest történetéről
 — a középkorban. I. 63, 99, 156, 186. • a török korban. I. 248, 282. • a XVII. sz. végén. I. 417, II. 33. • a XVIII. sz.-ban. II. 33, 68, 118, 135, 465, 468.
 — emlékezete. III. 50. • az 1802-i kivégzésekről. II. 532. • Fedák Mihály ezredeséről. II. 529. • Felső-Magyarország középkori kereskedelmi útjairól. I. 429. • a firenzei állam levéltárról. I. 19. • Gyulai Pálról. I. 309. • a hírlapírás kezdetéről Pestbudán. II. 25, 240, 402. • ism. Bátfai Szabó munkáját a Széchenyi-családról. II. 159.

— Veress E. Bista-kiadását. I. 308. • Guglia munkáját Márta Terézről. II. 158. • Illés J. tanulmányát a magyar kir. emről. II. 538.

— Karai Lászlóról és Hess Andrásról. II. 180. • Károly Róbert nagypapjaitól. I. 112. • a királyi és királynéi kancelláriáról. I. 112. • Kisfaludy Sándorról. II. 543. • könyvtárasról, nyomdászatról, könyvkereskedelemtől tanulmányai. I. 180, II. 24, 134–135, 211, 587. • könyvtörténeti tanulmányai. II. 588–589, 591. • középkori városainak erődjellegéről. III. 69, 109. • a középkori szoldosintézményről. I. 122. • a magyar jakobinusok történetéről. II. 319, 514–515. • a magyar történet tudomány kezdetéről. II. 20, 139. • Mátyás olasz orgonamesteréről. I. 182. • a nagybányai pénzverőről, 1619., I. 336. • a Péchy-család levéltáráról. I. 15. • a Pressburger Zeitung megindításáról. II. 150. • Ráday Pál

- pesti jogvitájáról. I. 437, II. 118. ● Széchenyi Ferencről. II. 226. ● a történelmi segédtudományokról. I. 22, II. 590. ● a vármegye és város társadalmáról. II. 179. ● városi plébániákról a középkorban. I. 63. ● városokról az 1848 előtti törvényhozásban. II. 481. ● és Csánki D.
— Budapest okleveles emlékeiről, 1148—1301., I. 13.
— és Iványi B., Czákó E.
— az egyetemi nyomda történetéről. I. 265, II. 135.
- GARDONYI KLÁRA, Csapodiné
— bibliográfiája Székfi Gyula munkáiról. III. 51.
- GARDONYI ZSÉNI
— a magyar szentimentális regényről. II. 606.
- GARNYICS, N. F.
— az 1812-i honvédő háborúról. III. 125.
- GAZDÓ BELA
— Virág Benedekről. II. 610.
- GARZONI, GIOVANNI (bolognai humanista)
— beszéde II. Ulászlóhoz. I. 216. ● írásai Mátyás királyról. I. 169.
- GÁSPÁR (kassai festő)
— művészete, XV. sz. III. 72.
- F. GÁSPÁR GABRIELLA
— erdélyi fejedelmek lengyel törekvéseiről. I. 295, 354.
- GÁSPÁR JÁNOS (portal követ)
— levelezése, XVII. sz. I. 333.
- GÁSPÁR MÁRIA
— a rabszolgaság megszüntetéséről hazánkban. I. 123.
- GÁSPÁR P.
— Báthory István és Palestrina kapcsolatáról. I. 310.
- GÁSPÁR SÁNDOR (szatmári követ)
— levelezése az insurrectio kérdéséről, 1741., II. 103.
- GASPARDY GÉZA
— a honfoglalás kori antropológiáról. III. 60.
- GAŠPARIKOVÁ, A.
— a Rákóczi-szabadságharcról és a szlávokról. I. 459—460.
- GASSNER JÁNOS (jezsuita)
— irata Savoyai Jenőről, 1719., III. 118.
- GASSITIUS GYÖRGY
— vitairata, 1677., III. 105.
- GASZNER JÁNOS
— javaslata az 1791-i kereskedelmi bizottsághoz. II. 390.
- GATARIUS, ANDREAS DE
— padovai feljegyzései, XIV. sz. I. 108, 121.
- GATELUZZI-család
— Genovában, és Dukas Bizánci szerző kapcsolata. XV. sz. I. 151.
- GÁTHY ZSOLT
— anyakönyvvezetéséről az esztergomi főegyházmegyében. II. 118.
- GÁTY ISTVÁN (huszti ref. lelkész)
— gyorsírás-könyve, 1792., II. 374. ● verse a mármaros éhségről, 1792., II. 253, 374. ● és Vedres István — pályázatai a magyar nyelvről. 1790., II. 356.
- GÁTY KÁROLY
— irata az erdők kezeléséről, 1820., II. 437.
- GAVANESCU, E. I.
— kladta Monoral János munkáját, XVIII. sz. II. 298. ● Petrovics püspök jelentéséről a Horia-felkelésről. II. 285.
- GAULOVIC, HUGOLIN
— szerepe a XVIII. századi szlovák irodalomban. II. 280.
- GAVRILLOVIĆ, M.
— Szerbiára vonatkozó francia jelentésekből Napóleon idejéből. II. 557.
- GAY
— a XI. századi pápákról. I. 73.
Gazdaságot tételező újság, 1796., II. 407.
Gazdasági utasító tudósítás a len vetéséről, 1774., II. 164.
A gazdasági évi vetésnek módja, 1808. (Jeszzenszky Mihály). II. 438.
Gazdasági oktatás (a löheréről), 1805., II. 435.
Gazette (francia felhivatalos hetilap)
— egykorú hírei a Rákóczi-szabadságharcról. I. 445, 446.
— a Thköly-felkelésről. I. 400.
- GAZI HUSREVBEĞ
— szerepe Boszniában, XVI. sz. I. 288.
- GEBB A.
— Bosznia történetéről, 1102—1527., I. 57.
- GEBELIN
— kladta Montesquieu levelezését. II. 23.
- GEHARDT, LUDWIG ALBRECHT
— Magyarország történetéről. II. 594. ● szerb története s annak fordítása, 1793., II. 498.
- GEELER TÓBIÁS (államtanácsos)
— szerepe a türhmi rendelet körül, 1791., II. 276.
- GEELER, W.
— az osztrák csapatokról Napóleon oroszországi hadjáratában, 1812., II. 566.
- GEÉZY (Ghyeczy)-család
— Erdély történetében I. 311.
- GEÉZY ANDRÁS (lovas kapitány)
— levele Báthory Gábor haláláról, 1613., I. 329.
- GEÉZY JÁNOS (erdélyi kormányzó)
— politikai szerepe és iratai, 1585—1589., I. 307, 311.
- GEÉZY JULIANNA, ld. Korponay Jánosné.
- GECSÉI VARRÓ ISTVÁN (vámósatyai prédikátor)
— társadalombírási levelei, XVIII. sz. II. 97.
- Gedanken ... über die Schafkultur, 1817., II. 440.
- Gedanken eines ungarischen Patrioten, 1790., (Hajnóczy József). II. 320.
- Gedanken eines ungarischen Patrioten über die Revolution in Pohlen, 1792., II. 316.
- Gedanken über das freye Lesen gefährlicher Bücher, 1771., II. 211.
- Gedanken über die Nationaltracht, 1790 (J. F. Miller). II. 357.
- Gedanken zu Inschriften, 1814, II. 565.
- GEDDE, J.
— angol méhészkönyvének fordítása, 1759., II. 165.
- GEDRON GY.
— a hitújítás terjedésének okairól. I. 219, 258.
- GEDRON KELEMEN (alsóecceznéfi hámosos)
— többtermelés miatt megbotránkoztatása, 1791., II. 461.
- Gedrangtes Journale ... bei der Armee ... unter Erzherzog Johann, 1809., II. 553.
- Gefahr? Oder nicht? 1809., II. 547.
- GEFFROY, A. és Arneith, A. v.
— Marie Antoinette levelezéséről. II. 157.
- GÉFIN GYULA
— Batsányi Jánosról. II. 604. ● Faludi Ferencről. II. 145. ● Kisfaludy Sándorról. II. 612. ● a szombathelyi egyházmegye történetéről. I. 64, II. 201, 270.
— i püspöki könyvtárról. II. 588. ● i székes-egyházról. II. 232.
- GÉFIN MÁRIA (Nagy R-né)
— a Herzan-könyvtár francia anyagáról. II. 588.
- Geheime Geschichte ... der Jacobiner, 1795., II. 518.
- Geheime Nachrichten, 1772 (Schmettau). II. 94.
- GEIER, FRANZ (müncheni lelkész)
— a Habsburg-monarchia gazdasági és pénzügyi helyzetéről, 1806., II. 536.
- GEIRINGER PÁL
— Tabero életéről. I. 188.
- GEISSAU, ANTON V.
— kiad egy franciaellenes háborús beszédet, 1796., II. 520.
- GEISSLER, A. F.
— anekdotikus kiadványsorozata II. Józsefről. II. 243.
- GEIZKOFER ZAKARIÁS (Rudolf pénzügyeinek intézője)
— szerepe a tizenöt éves háború költségeinek fedezésében. I. 317.
- GELCHICH, J. és Thallóczy L.
— oklevéltára, Raguza és Magyarország összeköttetéseihez, 1358—1525., I. 13, 153.
- GELEJI KATONA ISTVÁN (ref. püspök, † 1649)
— élete, munkái, fellépése a puritánok ellen. I. 346. ● mint egy verses gúnyírat szereplője, 1644., I. 341. ● szerepe román vallásipolitikában. I. 347.
- GELKO ISTVÁN
— mint az Ephemerides statisticae szerkesztője, 1813—1827., II. 405.
- GELLÉRI MÓR
— a magyar ipar úttörőiről. II. 468.
- GELLÉRI, SZT. (püspök; XI. sz.)
— Deliberatio c. munkája. I. 52, 65. ● legendái. I. 51—52, 65, 70, 72. III. 61. ● szerepe a térítésben. I. 70.
- GELLÉRI, Christian (német író, † 1769)
— regényének magyar fordításai, XVIII. sz. II. 226.
- GELLÉRT A.
— az igazságszolgáltatás történetéről, 1526—1606., I. 285.
- GELLÉRT JENŐ
— Ányos Pálról. II. 302.
- GELOU
— alakjának kérdése Anonymus szövegében. I. 44.

- GELSEI BIRÓ LAJOS
 — Hódmezővásárhelyről. II. 50.
 GELZER, H.
 — a magyar protestáns gályarab-lelkészekről. I. 96.
Gemeinnützige Arbeiten der Bienengesellschaft, 1773—1776., II. 157.
Gemeinnützige Blätter, 1811—1844., I. 406.
Geminae conclusiones in materia religionis, 1790., II. 338.
 GEMMEL-FLISCHBACH, M., PRH. V.
 — albuma a bécsi Téránizumról. II. 134.
 GENOSY-család
 — levéltára. I. 452.
 GENDRY, J.
 — a jozefinizmusról, VI. Pius és II. József viszonyáról. II. 270.
Generales articuli caehales, 1818., II. 461.
 GENERICH JÁNOS KERESZTÉLY (készmári tanár)
 — élete, róla irodalom. II. 488 ● irata a hazaszeretetről, 1793., II. 488 ● Készmárk nevezettségéről, 1804., II. 480, 500 ● Kray Pál életéről. II. 500 ● mint pedagógus. II. 582 ● a protestáns iskolákról, 1803., II. 582 ● utazása a Kárpátokban. II. 421 ● vázlata Ausztria, Csehország, Magyarország történetéről. II. 593.
 GENERICH SÁMUEL
 — Szepes megye topográfiájáról, 1805., II. 418.
 GENTF
 — és Magyarország protestáns kapcsolatai. I. 251 ● mint a kálvinizmus központja. I. 261 ●-i franciához írt ütlekölés, 1807., II. 426 ●-i hittudós: Pictet magyar vonatkozásai. II. 133 ●-i lelkészegyesület jegyzőkönyvének XVII—XVIII. századi magyar vonatkozásai. I. 393 ●-i magyar diákok. II. 193 ●-i tanulmányútja Belényesi Gergelynek, XVI. sz. I. 261.
 — Fábán Józsefnek. II. 436.
Il genio vagante, 1691., I. 350.
 GENOIS, ST.
 — Schepper követségeiről, XVI. sz. I. 287
 GENOVA
 — és Magyarország szövetsége, XIV. sz. Y. 107, 120 ●-i bankház birtokszerezése Magyarországon, XVIII. sz. II. 42 ●-i Gatelluzzi-család. XV. sz. I. 151.
 GENSEL (Gensell), JOHANN ADAM (soproni orvos)
 — cikkei a pestisjárványról, 1718—1719., II. 75 ● irata a tea ültetéséről, 1737., II. 40.
 GENTHON ISTVÁN
 — Budapest múltjáról és művészetéről. II. 282 ● Erdély művészetéről. I. 186 ● Gerevich Tiborról. III. 50 ● magyar művészekről Ausztriában a mohácsi vészig. I. 135, III. 78 ● magyar művészettörténeti bibliográfiája. II. 145, III. 33 ● Magyarország műemlékeiről. II. 145, III. 78 ● Pestbuda török kori művészeti emlékeiről. I. 248 ● a régi magyar festőművészetéről. I. 135, 186. ● vitája a táblaképekről. III. 79.
 GENTILE (biboros)
 — magyarországi követségének iratai, XIV. sz. I. 113, 116 ● működésének egykorú kritikája. I. 116.
 GENTZ FRIGYES (lovag)
 — élete; róla irodalom. II. 486, 538—539 ● és Cobenzl. II. 538 ● és a bavarsai hoszpodárok. II. 568 ● és Johannes Müller. II. 540 ● levelezése. II. 486, 540, 553, 561, 568 ● Magyarországon, 1309., 1811., II. 553, 561 ● manifestumai, 1809., 1813., II. 546 ● memorandumai, 1804., II. 538 ● és Metternich. II. 538 ● és Wessenberg. II. 568 ● mint az *Oesterreichischer Beobachter* munkatársa. II. 406 ● a monarchia süllypontjának Magyarországra helyezésétől, 1806., II. 538, 540 ● naplója, iratai. II. 486 ● politikai szerepe. II. 486, 538—539.
Geographisches Magazin, 1783—1785., II. 242.
Geographisches Reisebuch ... der österr. Monarchie, 1789, II. 237.
 GEORGESCU, I.
 — a balázsfalvi nyomdáról. II. 205.
 GEORGEVÍC JÁNOS (szerb metropolita)
 — választása (1769) és szerepe. II. 206.
 GEORGEVÍC JOVÁN
 — a szerb kongresszusokról. II. 125 ● a szerb problémáról 1790 körül. II. 360.
 GEORGIOS MONACHOS (Hamartolos)
 — IX. századi bizánci krónikája és X. századi folytatása. I. 27.
 GEÖCZE ISTVÁN
 — Esterházy Miklós iratairól. I. 358, 360 ● hadi vonatkozású adalékai, 1577., 1644., I. 316, 386 ● Salm és Varkocs György leveleiről, 1542—1550., I. 288.
 GERASIMOS (metropolita)
 — és Rákóczi grenoblei tryptichonja. I. 472.
 GERBA, R.
 — Szerbia Ausztriával való egyesülésének kérdéséről. II. 541.
 GERBEL
 — Cuspinianus-kiadása. I. 195.
 GERÉ F. és KATONAI M.
 — a nagyszalontai gimnázium történetéről. I. 131.
 GERÉB GYÖRGY
 — Komenskyről. III. 99.
 GERÉB, J.
 — az erdélyi szászok eredetéről, nyelvjárásáról. I. 83.
 GERÉB LÁSZLÓ
 — bibliográfiája a hazai parasztlázadásokhoz. I. 8, 190—191, 194—196 ● Fekete János verseiről. III. 121 ● Gyadányiról. II. 374 ● a hazai osztályharcok irodalmáról. III. 29, 81—82 ● Janus Pannonius-fordítása. I. 185 ● kiadta Kazinczy: *Fogságom Naplóját*. II. 511 ● magyar fordítása Szt. István XIII. századi verses históriájából. I. 102 ● a magyar renaissance költőiből szemelvényei. I. 191, 194 ● Rákóczi-szemelvényei. I. 435 ● Taurinus-fordítása. I. 191.
 GERÉB PÉTER
 — a bolgár népköltési hagyományban. I. 170.
 GERECZE PÉTER
 — Kazinczy Ferenc bölcséleti eszméiről. II. 600 ● Pálóczi Horváth Ádámról. II. 611.
 GERENCSE
 — i uradalom leírása, 1824., II. 417.
 GERENCSEK ISTVÁN
 — az iskoladrámák történetéről. II. 226, 229.
 GERENCSEK ISTVÁN (ff)
 — a filozófus Pázmányról. I. 361 ● a magyar felvilágosodás és a plarista iskolák viszonyáról. II. 128.
 GERENDÁS ERNŐ
 — a budai és pesti céhek életéről. II. 55, 460 ● a céhek vallási vonatkozásairól. II. 176, 460 ● az esztergomi káptalanról, birtokairól. II. 168, 579 ● Hevenesi Gáborról. II. 137 ● mint a magyarországi gazdasági könyvszet társszerzője. I. 8, II. 7. III. 29.
 GERESI KÁLMÁN
 — Bethlen Gábor orosz és török kapcsolatairól. I. 833, 336 ● a debreceni ref. gimnáziumról. I. 266, II. 129, 582 ● a debreceni színeszetről. II. 628 ● emlékezete. III. 50 ● Károlyi-oklevélára. I. 15, 343, 437, 451 ● másodlata Szydlowiecki naplójáról, XVI. sz. I. 222 ● Mátyás orosz kapcsolatairól. I. 179 ● a Szabács-énekéről. I. 179.
 GEREVICH LÁSZLÓ
 — a budai várról, várpalotáról. III. 78 ● gótikus házakról Budán. III. 65 ● a kassai templom szobrászatáról. I. 186.
 GEREVICH TIBOR
 — Magyarországi románkori emlékeiről. I. 67 ● a magyarországi barokk építészetéről. II. 145 ● nekrológia. III. 50 ● a régi magyar művészetéről. I. 133, 135.
 GERZDI RABÁN
 — Aldus Manutiusról. I. 216 ● Bologna és a magyar humanizmus kapcsolatairól. I. 216 ● Erasmus magyar, erdélyi vonatkozásairól. I. 259, 304 ● fordítása Szt. István verses históriájából, XIII. sz. I. 182 ● irodalmi nyelvünk kialakulásáról. I. 269 ● ism. Geréb L. Taurinus-fordítását. I. 191.
 — Mezey L. tanulmányát a devotióról. I. 211 ● Szalay Gy.-ét középkori egyeteminkről. I. 82 ● Veress E.-ét itáliai magyar diákokról. I. 182, 215.
 — Janus Pannoniusról (kiadással). I. 185, III. 78 ● Komjátthy Benedekről. I. 259 ● Váradi Péterrel. I. 184, 216.
 GERGELY, VII. (pápa)
 — levelei; szerepéről irodalom. I. 73.
 GERGELY, IX. (pápa)
 — levelezése. I. 56.
 — számára Ricardus jelentése Julianus útjáról. I. 86.
 GERGELY, XI. (pápa)
 — számára jelentések I. 114
 GERGELY (érek)
 — szerepe Kun László idején. I. 101.
 GERGELY (deák)
 — *Sírdó Éneke*, XV. sz. I. 179.
 GERGELY ENDRE
 — ásatásokról a mohácsi csataterén. I. 223.
 GERGELY FERENC
 — az 1569-i román ref. zsinatról. I. 253.
 GERGELY PÁL
 — a Kolozsvári Zeneiskoláról, 1819., II. 629.

GERGELY SAMU

- Bánffy Dénes tragédiájáról. I. 432 • Bethlen Gáborról. I. 333 • Borsos Tamásról. I. 330 • Brandenburgi Katalinról. I. 341 • emlékezete. III. 50 • az 1790-es évekről. II. 377 • okiratai az erdélyi interregnumhoz, 1629. I. 341 • I. Rákóczi Gy. francia kapcsolatairól. I. 343 • II. Rákóczi Györgyről. I. 351 • Teleki Mihály levelezéséről (kiadás). I. 428—429 • Thököly francia diplomáciai kapcsolatairól. I. 402, III. 107 • a visszafoglaló török háborúról. I. 408 • és Pettkő B. — Alvinczi-okmánytára. I. 430.

GERGELYI ANDRÁS (erdélyi orvos)

- írta a hasznos növényekről, 1814., II. 435 • technológiai munkája, 1809., II. 464.

GERHARD, C.

- leírása a Bánságról s a román és szerb tartományokról, 1789., II. 236.

GERHOH (reichersbergi prépost)

- XI. századi munkájának magyar vonatkozásai. I. 48.

GERIG, H.

- Keresztély Ágost hg. győri püspökről. II. 114.

GÉRIN, CH.

- XI. Ince szerepéről Bécs 1683-i ostroma körül. I. 409.

GERLACH, STEFAN (ev. lelkész)

- naplója Ungnad török követségéről. I. 276.

GERLAI GUSZTÁV

- erdészeti bibliográfiája. II. 31. 44.

GERLICY J. FÉLIX BR.

- beadványa a tengerparti kereskedelemről, 1790., II. 392.

GERMANUS GYULA

- angolokról Magyarországon. I. 97 • a törökök első alduai támadásáról. I. 109.

GERNYESZEG

- i udvar élelmzése, 1718., II. 47.

GERŐ, B.

- Fischer pesti útleírásáról, 1801., II. 425.

GERŐ GYÖRGY (jezsuita tanár)

- irodalmi munkássága, XVIII. sz. II. 225—226.

GERŐ J.

- a cseh huszitákról Magyarországon. I. 141.

GERŐ LÁSZLÓ (id.)

- Buda ostromának térképeiről. I. 408.

GERŐ LÁSZLÓ (ifj.)

- a budai vár helyreállításáról. III. 78.
- — várpalota történetéről. III. 78, 119.
- Egerről. III. 92 • a magyar építészetről. III. 53 • a magyarországi várépítészetről. III. 63, 79, 91 • Tata településéről. III. 54 • és Dercsényi D.
- a sárospataki Rákóczi-várról. III. 98.
- és Radnóti A.
- — a Balaton tört. emlékeiről. III. 53.

GERSI PETHŐ, ld. Pethő János.

GERTIANOSCH, ld. Gyertyános.

GERTINGER J. SÁMUEL

- a répacukor gyártásáról, 1804., II. 467.

GERTRUD (meráni; II. András felesége)

- szerepe, megölése. I. 93, II. 624.

Gesammelte Bemerkungen in Ansehung der Freymouren

- 1786., II. 263.

Gesammelte kais.-königl. Verordnungen im Toleranzge-

- schaft, 1793., II. 277.

Geschichte der Deportierung der kön. bairischen Civil-

- beamten nach Ungern, 1810., II. 545.

Die Geschichte der Sachsen, 1790., II. 376.

Geschichte des Interregni, 1742 (J. D. v. Olenschlager).

- II. 81, 99.

Geschichtliche Darstellung der ung. Tabackkultur, 1822

- (M. J. Deyack). II. 477.

GESELLUS, GEORG (német vándorköltő)

- magyarországi kalandjai, 1788., II. 238.

GESEMAN, GERHARDT

- a XVIII. sz.-i szerb—horvát daloskönyvi feljegyzések

ról. II. 230.

GESMEY BORBÁLA

- a magyar sajtó, iratok francia vonatkozásai

- 1789—1830., III. 123, 125.

GESNER KONRÁD (svájci humanista tudós, † 1565)

- Temesvári Pelbártól. I. 181.

Gespräche im sogen. a nnten Reich der Toten, 1785., II. 76

- Gespräch zwischen einem ... Fremden und einem ...

- Ungarn, 1750 (Izdenczy József br.). II. 326—327.

Gespräch zwischen einer ung. rischen und deutschen Hese.

- 1790., II. 357.

Gespräche im Reich der Todten

- c. német lap magyarországi kiadása, XIX. sz. II. 505.

GESNER SALAMON (svájci író, † 1788)

- fordításai, hatása Magyarországon. II. 226, 602 •

- időljel Kazinty átdolgozásában. II. 602.

Gesta Romanorum

- történetei Jagelló-kori kódexekben. I. 213.

Gesta Ung. xxi.

- mint XI. századi éskronikánk. I. 42—48.

GESZTESI GYULA

- Bürger és Berzeviczy kapcsolatáról. II. 469 • Csoko-

- nai Vitéz Mihályról. II. 608 • a Napóleon-kultuszról,

- III., II. 557 • a Rózsa-rendről. XVIII. sz. II. 292

GESZTHY FERENC (várkapitány, XVI. sz.)

- életrajza. I. 309.

GESZTHY LÁSZLÓ (deák)

- feddő éneke, 1525., I. 215.

GEUSAT, A.

- Bécs ostromáról Mátyás által. I. 178.

GÉVAY ANTAL

- aktakidása Magyarország 1526. évi történetéhez.

- I. 276, 280 • A budai pasdk. I. 248 • a grammatikai és

- szónyi békekötésről, 1627., I. 364 • Hoberdianacz

- törökországi követségéről, 1528., I. 279 • okmányai

- Ausztria, Magyarország és Törökország viszonyához,

- XVI—XVII. sz. I. 233.

GEZA

- fejedelem, X. sz. I. 67.

GEZA I. (király). I. 73 III. 62 • alapító oklevele a garam-

- szentbenedeki apátságnak. I. 55, 78 • koronát kap

- Dukas Mihálytól. I. 73, II. 594.

GEZA II. (király)

- ellen Mánuel hadjárata. I. 75 • gyámja: Belos bán.

- I. 76 • halicsi hadjáratai, 1148—1152., I. 49, 75 • név-

- telen krónikásának kérdése. I. 43—44 • és VII. Lajos

- francia király. I. 76 • és Németország. I. 76. III. 66 •

- sógora: Izjaszláv fejedelem. I. 49.

GHELLINCE, J.

- a pázsoti apátság legkorábbi említéséről. I. 64.

GHEORGHE STEFAN (moldvai fejedelem)

- és Kemény János (XVII. sz.). I. 348.

GHERGHEL, I.

- a magyar kalandozókról Bizánc előtt. I. 41.

GHIUB, ONISFOR

- román népi költészetéről. II. 229.

GHIMESI FORGÁCH, ld. Forgách.

GHICZY, ld. Gécz.

GIAY KÁROLY

- a sághi hegyközség 1732-i törvényeiről. II. 47 • a

- somlyói várról. III. 80.

GIDÓFALVY K.

- a dombori ref. egyház történetéről. I. 255.

GIECH GR.

- és Keyssler utazásai, XVIII. sz. II. 23.

GIERETH, W.

- Zsigmond közvetítéséről Anglia és Franciaország

- között. I. 139—140.

GIESEBRECHT, WILHELM

- a német császárok történetéről. I. 76.

- benne a kalandozásokról. I. 40.

- rekonstruálta az áltaihi évkönyvek szövegét.

I. 47.

GILLEMOT KATALIN

- a monarchia pénzügyeiről, 1800—1811., II. 60 •

- gr. Széchenyi Ferenc bírái köréről. II. 318, 572.

GILSBERTER, JOHANN (ágfalvai pap)

- beszéde II. Lipót koronázási évfordulóján, 1791.,

- II. 368.

GINDELY ANTAL

- Bethlen Gáborról. I. 355 • az ellenreformáció törté-

- netéről Csehországban. I. 339 • az első osztrák egye-

- temes gyűlésről, 1614., I. 368 • emlékezete. III. 50 •

- a Habsburg-tróksódés kérdéséről Magyarországon.

- I. 285 • a harmincéves háborútól. I. 326 • okmány

- tára Bethlen Gábor történetéhez. I. 333 • Rudolf

- királyról és koráról. I. 316.

GINZEL

- a szláv apostolok történetéről. I. 28.

GIOVANNI, DA PRATO

- az Albertiek Edeenkertjéről. I. 129.

GIOVANNI DA RAVENNA

- XIV. századi följegyzései. I. 107.

GIOVANNI DA TRAU

- szerepe Magyarországon, XV. sz. I. 185.

GIOVENAZZO, ld. Cellamare.

GIOVIO, ld. Jovius.

GIRARDIN (konstantinápolyi francia követ)

- portai jelentései 1686 körül. I. 409.

GIRODTÓTFALU

- I. ref. egyház története. I. 255.
- GISKRA (Jiskra)
 - hívei a Szepességben. I. 141 ● és Hunyadi János. I. 149, 165. III. 76 ● lezserelése Mátyás által. I. 173.
- GIUDICI
 - kiadta Dolfin velencei követ jelentéseit Németországról, 1702—1707., I. 453.
- GIURSCU, CONSTANTIN
 - Moldva és a Porta viszonyáról. III. 77.
- GIURGIU (Pataki) JÁNOS (román unitus püspök)
 - tevékenysége 1713 után. II. 123.
- GIUSTINIANI (Zustignan), SEBASTIAN (velencei követ)
 - magyarországi jelentései, 1500—1503., I. 200.
- GIUSTINIANI (velencei követ)
 - jelentéseinek magyar vonatkozásai, XVII. sz. I. 366.
- GIZELLA (királyné, I. István f.)
 - életéről irodalom. I. 68.
- GLASER LAJOS
 - az Alföld régi vízrajzárol. I. 80 ● a Dunántúl közép-kürtühatárol. I. 80. III. 75 ● emlékezete. III. 50 ● karlsruhei magyar vonatkozású térképekről. I. 408 ● a levante kereskedelemről, XI—XII. sz. I. 79 ● Magyarországi helyzetéről az európai gazdaságban. II. 61.
- Glusnik
 - c. szerb folyóirat tört. adatai. II. 125.
- GLATZ JAKAB (bátfai követ)
 - országgyűlési följegyzései, 1637—38., I. 358.
- GLATZ JAKAB (ev. lelkész, † 1831)
 - adatai, élete. II. 420 ● pedagógiai hírei Magyarországról, 1800., II. 585 ● a reformáció évfordulójáról, 1818., II. 577 ● szerepe a bécsi prot. fakultácson. II. 584 ● útutirása Magyarországról, 1799., II. 420, 582, 585.
- GLAY, M. L.
 - Franciaország és Ausztria viszonyáról, XVI. sz. I. 201.
- GLOGAU (Szilészia)
 - I. hadjárata Mátyásnak, 1488., I. 169.
- GLOSIUS SAMUEL (pesti táblabíró)
 - franciaillesen verset fordított, 1796., II. 520.
- GLOSZ MIKSA
 - csiksomlyói kiadványokról. III. 19.
- GLOTZ, GUSTAVE
 - egyetemes története. III. 38.
- GLÖCKELSPERG (Kriegelsperg) GR. (császári tábornok)
 - szerepe a Rákóczi-szabadságharc idején. III. 111.
- GNAMB ANTAL (flumei mérnök)
 - javaslatai a tengerparti kereskedelemről, 1791., II. 392—393 ● jelentései rópiratban, 1790., II. 391.
- GNATERKEH, MELIANUS, ld. Helmeczy István.
- GNAU, H.
 - a cenzúráról II. József korában. II. 262—263.
- GNESEN
 - I. érsek: Laski János. I. 220.
- GOBELINUS PERSONA
 - XV. századi világtörténete a nikápoli csatáról. I. 109.
- GÓBI IMRE
 - jegyzéke a magyarországi ev. egyház levéltáráról. I. 252.
- GÖBEL, JOHANN és Wachsmann, Georg
 - segesvári krónikája, 1514—1663., I. 292, 313, 324.
- GÖDEKE, K.
 - a német költészet történetéről. II. 486.
- GÖESS, J.
 - I. Ferdinánd leveleiről Katzianerhez. I. 278.
- GÖETHE, JOHANN WOLFGANG
 - és Kármán József. II. 606 ● és Kazinczy Ferenc. II. 602 ● szerepe Károly Ágost magyar trónjelöltsége körül. II. 301.
- GÖETZ, K.
 - a szláv apostolok történetéről. I. 28.
- GÖETZ, WALTER
 - Anjou Róbert nápolyi királyról. I. 116 ● iratkiadása Miksa bajor herceg politikájához, 1618—1651., I. 333 ● és Druffel, A., Brandl, K.
 - XVI. századi aktái a bajor uralkodóház történetéhez. I. 278.
- GÖEHLERT, V.
 - a XVIII. századi osztrák népszámlálások eredményeiről. II. 246.
- GOGA, D. I.
 - az erdélyi iskoláról Havasalföldön és Moldvában. II. 497.

GOGOLAK LAJOS

- ism. Banik munkáját J. B. Maginról. II. 92 ● kelet-európai német törekvésekről. III. 66 ● Rákóczi és a művészet kérdéseiről. III. 111.
- GOLDONI
 - drámái és Faludi Ferenc. II. 145.
- GOLDBERGER FERENC
 - óbudai képfestő üzeme 1784-től. II. 260.
- GOLDBERGER-gyár
 - története 1784-től. II. 260.
- GOLDZIEHER IGNÁC
 - Uri Jánosról. II. 216.
- GOLSCU, KONSTANTIN
 - utazása Magyarországon, 1826., II. 428.
- GOLL, J.
 - a cseh huszita mozgalmak forrásairól. I. 111 ● Zsigmond és Lengyelország kapcsolatáról. I. 140.
- GOLLNER BALINT (károlyvárosi kereskedő)
 - tervel egy Duna—Fekete-tengeri társulatról, 1790—1792., II. 839.
- GOLTZ, THEODOR, FRH. V. DER
 - a német mezőgazdaság történetéről. II. 166, 446.
- GOLUBOVSKI, P.
 - a besenyőkről és kunokról. I. 85.
- GOMBKÖRÖ A.
 - Kőszeghy Pálról. I. 423.
- GOMBOSZ ENDRE
 - Kitaibel Pál soproni útjáról. II. 598 ● a magyar botanika történetéről. II. 140, 598 ● növénytan bibliográfiája, 1578—1900., II. 140. III. 31
- GOMBOSZ ZOLTÁN
 - Bánk bán francia feldolgozásáról. II. 624 ● bolgár-török jövevényszavainkról. I. 32 ● a magyar humondáról. I. 32, 39 ● a magyar őshaza kérdéséről. I. 32.
- GOMBOS F. ALBIN
 - *Catalogus*-a az Árpád-kori forrásokról. I. 3, 45 ● emlékezete. III. 50 ● az 1437-i parasztháborúról. I. 143—144 ● ism. Schroeter tanulmányát az augsburgi csatáról. I. 41 ● itáliai magyar kalandozásokról. I. 41 ● II. Konrád magyar háborújáról, 1030., I. 71 ● *Közép-kürtü krónikások* c. sorozata. I. 4, 29, 49 ● Marchiai Jakabról. I. 142 ● régi magyar énekekről (Bethlen G. haláláról). I. 331 ● Szt. Istvánra és korára vonatkozó szövegekről. I. 55. III. 24 ● történetünk első századáról. I. 72.
- GOMBOS GYÖRGY
 - felségértési pere, 1739., II. 97.
- GOMBOSI O.
 - a zenéről Mátyás udvarában. I. 182.
- GONDÁN FELICIAN
 - a középkori magyar pálosrendről. I. 61, 180, 212.
- GONZAGA MARIA LUIZA (IV. Ulászló lengyel király felesége)
 - utazása Lengyelországba, 1646., I. 363.
- GOOCH, G. P.
 - az angol demokratikus eszmékről a XVII. században. I. 346.
- GOODRICH, A. T. S.
 - Sydnam Poyntz úti kalandjairól, 1624—1636., I. 363.
- GOOSS, RODERICH
 - Ausztria államszerződéseiről (Erdélyvel). I. 281—282, 301—303, 311, 322, 325, 333, 340, 342, 365 ● az erdélyi szászokról a német politikában. I. 297.
- GOPCEVIC, SP.
 - Oroszországról és Szerbiáról a XIX. században. II. 541.
- GORANI GR.
 - nyílt levelei mint Martinovics mintái, 1792., II. 507.
- GORIUPF ALICE
 - Döbrentel Gábor nyelvújításáról. II. 620 ● az első magyar újság előfizetőiről. II. 239 ● irodalomtörténeti repertárium. III. 32 ● a kormányzat sajtópolitikájáról a XVIII. sz. végén. II. 403.
- GÓRKA, O.
 - II. Bajazid ismeretlen életrajzárol. I. 164.
- GÓRÓ LAJOS (főhadnagy)
 - éneke az asperni csatáról, 1809., II. 549.
- GOROVE LÁSZLÓ
 - szindarabja, 1807., II. 627 ● Szolnok vár visontagságáról, 1821., II. 444.
- GÓRSKI, ST.
 - *Acta Tomiciana* c. kiadványa. I. 199.
- GORTVAY GYÖRGY
 - az újabtkori magyar orvosi művelődésről. II. 598.

GORY ZSIGMOND (soproni táblabíró)
— feljegyzései az 1809-i nemesi felkelésről. II. 543.

GORZÓ GELLÉRT
— Bessenyei-kéziratokról. II. 220 • Ráday Pálról. I. 437, II. 111, 142.

GORZÓ JÁNOS, BILKEI
— Vecses nagyközség történetéről, 1786—1936., II. 248.

GORZÓ LÁSZLÓ
— adatai a magyar erdészeti irodalomhoz. II. 437.

GORZÓ NÁNDOR
— a Rákóczi-kori Pest megyéről. I. 459.

GOSZTONYI G.
— családi és társadalmi életéről III. Károly korában. II. 43.

GOSZTONYI GYULA
— Pécs XVIII. sz.-i építészetről. II. 232.

GOSZTONYI JÁNOS (püspök)
— és a párizsi humanizmus a XVI. sz. elején. I. 218.

GOSZTONYI JÁNOS (ny. ezredes)
— javaslata a nemesi felkelés átszervezésére, 1806., II. 540.

GOSZTONYI JENŐ
— Duma-Szekes történetéről. II. 117.

GÓT
— nép vándorlása és Erdély. I. 35.

GOTTFREY JÓHANN
— művelődéstörténeti adatokról I. Ferdinánd törvényeiben. I. 285.

GOTTFRIED, ld. Viterbói Gottfried.

GOTTHARD, M.
— ismertetése Dobsináról, 1803., II. 419.

GOTTLOB (helység), ld. Kisősz.

GOTTREICH LÁSZLÓ
— a bihari nép harcáról, 1703., III. 115.

GOTTSCHE, JOHANN CHRISTOPH (német író, † 1766)
— és Bessenyei Ágost, 1772., II. 220 • és a Festetics-család. II. 24 • hatása iskoladramáinkra. II. 227—228 • művelne szerepe Magyarországon. II. 626.

GOTTSCHE, PAUL RUDOLF
— *Kurze Schilderung* c. leírása Erdélyről, 1781., II. 235, 256 • munkája Erdély kereskedelméről, 1776., II. 176.

GOULARD, J.
— Brancoveanu Constantin vizonyáról Ausztriával 1709—1717 között. II. 67.

GOUTTA, W. G.
— szerk. I. Ferenc törvényeinek kiadását, 1812—1832., II. 485.

GÖBL LÁSZLÓ (ld. Gáldi alatt is)
— a legrégibb román iskoladramáról. II. 230 • a magyar és román szótáriródlomról. II. 230, 496.

GÖCSEJ
— népessége a XVIII. században. II. 31 • -i monda Mátyás királyról. I. 170 • -i Helikon és költőnői II. 614.

GÖDÖLLŐ
— települése. III. 118 • a visszafoglalástól II. József. II. 50, 168 • -i Grassalkovich-uradalom gazdálkodása, 1770—1815., II. 147, 168, 193, 448, 455 • -i uradalmi mérték: Benyovszky Imre, 1804. II. 475.

GÖRRI JÁNOS
— lefordítja Lange munkáját a marhavészről, 1791., II. 438.

GÖRKELGIN, T.
— Rákóczi-ra vonatkozó török iratközlése. I. 453.

GÖLLHEIM
— -i csatában (1298) magyarok. I. 103.

GÖLLNER, CAROL
— egy 1777-i bányási vizsgálatról. II. 162 • a Horia-felkelésről. II. 289 • Popescu és Salis szerepének kérdéséről a Horia-felkelésben. II. 289 • a szászsebesi névtelen szerzőről, XV. sz. III. 69.

GÖLLNEROVÁ, A.
— a besztrecébányai ev. egyház történetéről. I. 255.

GÖLNIC
— -i ev. gyülekezet ünnepsége, 1791., II. 369.

GÖNBÖS ANTAL (táblabíró)
— *A nemzetiségéről*, 1819., II. 491.

GÖMÖR MEGYE
— bányászati és kohászati monográfiája. II. 54 • felirata a cenzúráról, 1793., II. 403, III. 124
— a vallásügyben, 1791., II. 368.
— iskolázási viszonyai, 1770—1776., II. 207 • jobbágsága a XVII—XVIII. században. I. 377, II. 48 • kereskedelmi érdeke a Sajó hajózhatóvá tételében, 1808.,

II. 475 • kialakulása, települése. I. 80 III. 67 • korona-őrző bandériuma, 1790., II. 349 • leírásai, 1806., 1812., II. 417 • levéltára. I. 12.
— benne napló az 1722/23-i országgyűlésről. II. 78.
— múltjából iratok, 1667—1704., I. 414 • összeköttetése Pozsonnyal és Béccsel a XIX. sz. közepén. II. 473 • terményei és árucikkek a XIX. sz. elején. II. 464 • vasúzmérei a XIX. sz. elején. II. 466 • -i alispán: Lányi Pál, XVIII. sz. II. 65 • -i alispánok. III. 70 • -i főjegyzők, ld. Cházár András, Fejes János • -i főorvosok, ld. Bácsmegey István Marikovsky György • -i molnárak céhszabályai, 1870., I. 378 • -i szolgabíró, ld. Csebi Pogány Ádám • -i szárm., ld. Decsy Sámuel • -i országgyűlési követ, ld. Gyöngyösi István (1681).
— követek naplója, 1722—23., II. 78.
— történeez-kirándulás. III. 41.

GÖMÖR GUSZTÁV
— az almódi csatáról, 1604., I. 321 • Ausztria haderejéről, 1792—1866., II. 500 • a bányavidéki végvárok költségéről, 1607., I. 367 • a bécsi haditanács és a hadvezérek viszonyáról, XVII. sz. I. 411 • Eger ostromáról, 1552., I. 290 • Esztergom bevételéről, 1596., I. 317 • az 1601—1602-i erdélyi harcokról. I. 312 • 1797 és 1800 nemesi felkeléseiről. II. 529, 531 • az 1809-i nemesi felkelésről. II. 540, 554 • hadi szabályokról, XVII. sz. I. 287 • hajdúkról Lippra alatt, 1644., I. 345 • Hatvan ostromáról, 1596., I. 317 • III. Károly seregéről. II. 68 • kisebb törökori adaléka. I. 316, III. 92, 95, 101 • kurucok betűtéseiről Ausztriába. I. 443, 461, 469 • Lambergről feljegyzéseiről, 1704., I. 443 • Mátyás főhg. leveleiről, 1605., I. 320 • a mezőkeresztési csatáról 1596., I. 318 • a pákozdi csatáról, 1593., I. 317 • Pecsevi életéről. I. 232 • Pétervárad ostromáról, 1684., I. 411 • Rabutin naplójáról. I. 443 • Semper követségéről, 1664., I. 276 • Sutoris feljegyzéseiről. I. 406 • Székeshérvár ostromáról, 1601—1602., I. 318 • Szendrő bevételéről, 1604., III. 95 • Szigetvár ostromáról, 1566., I. 290 • Szinán pasa leveleiről, 1593., I. 316 • a szászkezi csatáról, 1598., I. 317 • Thököly ediktumáról, 1688., I. 401 • a török források hiteiről. I. 232 • a török elleni végvári szervezetről, XVI. sz. I. 316 • Veszprém elestéről, 1593., I. 317.

GÖMÖR J.
— az eperjesi ev. kollégiumról, 1531—1931., I. 267, II. 130 • és Pogány G.
— kiadta Rezik szövegét az eperjesi vértörvény-székéről. I. 412.

GÖNC
— mezőváros története. I. 238—239, 263 • -i lelkész, ld. Károli Gáspár • -i ref. egyház története. I. 255.

GÖNCZI ERZSÉBET
— Verzák javaslatáról a dunai kereskedelemre. II. 472.

GÖNCZI F.
— göcseji Mátyás-mondákról. I. 170.

GÖNCZY ISTVÁN
— Csokonay Özevgy Karnyónéjáról. II. 608 • Kisfaludy Károly főszereplőiről. II. 622 • Kotzebue és vigjátékíróinak viszonyáról. II. 608.

GÖNCZI MAGDOLNA
— az árvaházak kialakulásáról, XVIII. sz. III. 118.

GÖRCSÖNI (Gercseni, Gosárvári) AMBERUS
— *História* *Eneke* Mátyás királyról, 1577., I. 170, 190, III. 88.

GÖRCSÖNI DÉNES (= Friedrich István)
— Martinovicsről. II. 515.

GÖRGÉNY
— -i kastély. III. 98, 110.

GÖRGÉY-CSALÁD
— története, iratai. I. 451, II. 507, III. 43.

GÖRGÉY ALBERT
— a Görgéy- és Sváby-családról. I. 451 • Görgéy György török fogságáról. II. 297.

GÖRGÉY GYÖRGY (kapitány)
— jelentése a török fogságból, 1789., II. 297.

GÖRGÉY ISTVÁN
— a Görgéy-család történetéről. II. 507.

GÖRGÉY JÁNOS (kapitány)
— eleste 1793-ban. II. 507.

GÖRGÖ
— -i ref. egyház története. I. 255.

GÖRÖG
— egyház és műveltség az Árpád-kori Magyarországon. I. 68 • érdemek védelmében rópirat, 1791., II. 361 • értelmiség Magyarországon a XVIII. sz. végén. II. 478 • kereskedők.

- adózásáról I. Rákóczi György rendelete. I. 344 ● a Bácskában. II. 59 ● és Debrecen küzdelme. I. 422 ● erdélyi szabadságmozgalmak. 1643—1678. I. 1701. I. 344, 434 ● felügyeletének ügye. I. 422 ● a Felvidéken. I. 378 ● Plachát útleírásában. 1740. II. 24 ● Kassán. I. 378, 422 ● a XIX. század eleji levélforgalomban. II. 478 ● nyugtái Bornemisza Anna naplójában. 1667—1670. I. 425 ● szerepe a XVIII. században. II. 59—60, 178, 478.
- klasszikusok és Kazinczy levelezése. II. 601 ● költetmény a várnai csatáról. I. 160 ● könyvtár Magyarországon. XVIII. sz. II. 478 ● krónikáiról a XVI. században. I. 152 ● lakosok ellen Novákovics röpirata. 1790. II. 360 ● -magyar bibliográfia. III. 22 ● monostor alapítása Veszprémvölgyön. XI. sz. I. 54—55 ● patológia Migne-féle kiadása. I. 4 ● és szerb kereskedők versenye Pesten. II. 63 ● és szerb kereskedőtársulat Temesvárott. II. 60 ● és szerb viszony kérdése Magyarországon. 1790. II. 361 ● tárgyalások Hunyadival a török elleni védekezésről 1453 előtt. I. 151, III. 76 ● velencei viszony a XV—XVII. században. I. 278.
- GÖRÖGORSZÁG**
— I török háború hírei, 1717. II. 70.
- GÖRÖG DEMETER**
— adatai; róla irodalom. II. 339, 404 ● mint a *Hadi és Más Nevzetes Történetek* szerkesztője, 1789-től. II. 240, 339 ● mint a *Magyar Hirmondó* szerkesztője, 1800-ig. II. 339, 404 ● pályázata a magyar nyelvről, 1790. II. 356.
- GÖRÖG E.**
— a veszprémi egyházmegye történetéről. I. 254. III. 86.
- GÖRÖG FERENC**
— erdélyi fejedelmek viszonyáról a román fejedelemségekhez. XVII. sz. I. 329, 345, 354.
- GÖRÖG IMRE**
— a reformkorszak előzményeiről. II. 249—250 ● Zrínyi politikai szerepéről. I. 381.
- GÖRÖMBEI PÉTER**
— a nagykálói ref. egyház történetéről. I. 256.
- GÖRÖMBEI PÉTER**
— Rákóczi szerepéről Szabolcs megye életében. I. 459.
- GÖRRES-TÁRSULAT**
— kiadványsorozata a nunciusi jelentésekről. I. 233, 278, 315.
- GÖTTFFY BORRÁLA** (özv. Ponori Thewrewk Jánosné)
— irata Göttffy László házanépe pusztulásáról a Horia-felkelés idején. II. 284.
- GÖTTFFY LÁSZLÓ**
— házanépe pusztulása a Horia-felkeléskor. II. 284.
- GÖTTINGA**
— I egyetem magyarországi protestáns hallgatói. II. 133, 584. III. 119.
— tanárai, ld. Beckmann; Schlözer; Chr. W. F. Walsch ● története, 1737—1937. II. 133.
— I tanulmányúton. ld. Asbóth János; Berzeviczy Gergely; Bethlen Elek gr.; Budai Ézsaiás; Cornides Dániel; Engel János Keresztély; Fejes János; Halmágyi István; Kis János; Mátyási József; Rummy Károly György; Teleki László gr.
- GÖTZ K.**
— az 1685. és 1688. évi török harcokról. I. 405, 411.
- GÖTZ V. SELLE**
— a göttingai egyetemről. II. 133.
- GR. D., ld. Dessewffy József gr.**
- GR. R. J., ld. Török Lajos gr.**
- GRABER EMMA**
— Faludi stílusáról. II. 145.
- GRÁC**
— I egyetem története és magyarországi hallgatói. I. 267 ● -i haditanács Magyar- és Horvátország szétválásáról. XVII. sz. I. 393 ● -i tanár: F. J. Schneller tört. munkái XIX. sz. II. 593 ● -i tanulmányai Pázmány Péternek. I. 361.
- GRADEOZI Stansith, ld. Horváth Stansith**
- GRAEFFER, J.**
— *Franciscische Curiosa* (1840) c. kiadványa. II. 486.
- GRAEVEN-ERED**
— tisztjeinek fellépése a magyar nyelv ügyében, 1790. II. 350.
- GRÁF ANDRÁS**
— Szt. László leányáról Bizáncban. III. 66 ● a tatárrokról a bizánci irodalomban. I. 90.
Des Grafen Töküli Einfall, 1690. I. 48.
- GRAFFIUS, JOHANNES** (szász ev. lelkész)
— Erdély romlásáról, 1658—1661., I. 350.
- GRAFFIUS LUKÁCS** (szász ev. püspök)
— összejutókódása a pietistákkal a XVIII. sz. első felében. II. 122.
- GRAGGER RÓBERT**
— bibliográfiája a magyar vonatk. külföldi irodalomról. I. 9 III. 21 ● Illei Jánosról. II. 139 ● irodalomtörténeti forrástanulmányai. II. 227, 373 ● II. József irodalmi véleményéről. II. 263 ● Kazinczy Ferencről. II. 279 ● Molnár magyarországi hatásáról. II. 602 ● Opitz Mártonról Erdélyben. III. 97 ● Poroszország és Weimar magyar kapcsolatairól 1790 körül. II. 301, 352 ● Rotarides Mihályról. II. 139 ● és Jakubovich E.
— az Omagyar Mária-síralomról. I. 130.
- GRATILICH ANDRÁS** (ev. lelkész)
— ciklei Moson megye és Zorndorf ismertetéséről, 1820. II. 417, 419.
- GRAN, ld. Esztergom**
- GRANDAUER**
— német Cosmas-fordítása. I. 48.
- GRANVILLE (bíboros)**
— államiratai. I. 233.
- GRAPPER, KASPAR**
— nunciusi jelentései, 1537—1576., I. 278.
- GRAPPIN**
— Lengyelország történetéről. I. 22.
- GRASSALOVICH-család**
— története. II. 159 ● műpártoló szerepe, XVIII. sz. II. 147 ● uradalmanak gazdálkodása Gödöllőn, 1770—1815. II. 168, 193, 448, 455 ● uradalmi mérnöke: Benyovszky Imre, 1804. II. 475.
- GRASSALOVICH ANTAL** (br., majd gr.)
— és a debőrpáridi hitbizomány. II. 42 ● gödöllői és hatvani kastélya. II. 147 ● halála (1771) után a kamara átszervezése. II. 182 ● kamaramegnöksége idején a kincstár hitelművelei, XVIII. sz. II. 182 ● kamaramegnöksége és a telepítések. II. 35 ● mellett Skerlecz Miklós joggyakorlata. II. 385 ● mint személynök az 1741-i országgyűlésen. II. 100 ● sírleírása Máriabesnyőn. II. 233 ● tárgyalásai a nemesi vámmenteségről. II. 173.
- GRASSALOVICH ANTAL HG.** (a fenti unokája)
— záloghitelbirtánya az 1820-as években. II. 450.
- GRASSI**
— kiadta Montecuccoli munkáit. I. 384.
- GRAU, DÁNIEL** (festő)
— javaslata a nádorhoz művészeti akadémia ügyében, 1755., II. 233.
- GRAUS, FRANTIŠEK**
— a cseh történet periodizálásáról. III. 55 ● tanulmányai a cseh feudalizmusról és a huszitákról. III. 60, 62, 73, 74.
- Gravamina cleri... contra institutiones Josephi*, 1781., II. 282.
- Gravamina cleri pastoralis hungarici*, 1790., II. 334.
- GRAVILLE, ld. Malet**
- GRAVINAI DOMOKOS** (olasz krónikás, XIV. sz.)
— szövege Nagy Lajosról. I. 107., 122.
- GRÄBNER, F.**
— a cseh politikáról II. Ottokár halálától a Premyszládák kihalásáig. I. 116.
- GRÄFFER, FRANZ**
— *Josephinische Curiosa* c. kiadványa. II. 263 ● *Wiener Dosenstücke* c. kiadványa, 1846., II. 474.
- GRÄSER, ANDREAS**
— az erdélyi adózásról 1720—1727 között. II. 87.
- GRÄSER, DANIEL** (szécsi tanácsos)
— röpirata a szász kérdésben, 1790., II. 376.
- GRÉGOIRE, H.**
— a magyarok ősi lakhelyéről. I. 27.
- GREGORIANUS PÁL** (zágrábi püspök)
— *Breviarium rerum Hungaricarum* c. szövege. I. 286 ● szerepe a tridentini zsinaton. I. 286.
- GREGORICH ISZIDOR**
— Nagy Lajos egykorú életrajzairól. I. 105.
- GREGORICS GÁBOR**
— komáromi céhszabadelméről, XVII. sz. I. 422.
- GREGORIUS CORVARIUS**
— beszéde Zsigmondhoz a bázeli zsinaton. I. 115.
- GREGORIUS, FERDINAND**
— Róma város történetéről (a kalandozásokról). I. 41.
- GREGUSS ÁGOST**
— Gvadányi Józsefről. II. 373 ● Katona Józsefről. II. 624 ● Toldy Ferencről. III. 52.
- GREINER** (udvari tanácsos)
— és Mária Terézia. II. 158.
- GREKOV, B. D.**
— a feudalizmus keletkezéséről Oroszországban. III.

- 62 ● az orosz parasztság történetéről. III. 71.
 — a Szovjetunió történetéről. I. 23. III. 34.
 — és Jakubovszkij, A. J. az Aranyhordáról. III. 68.
- GREKSA KÁZMER
 — a Zrínyiászló. III. 104.
- GRELLMANN, H. M. G.
 — mint a *Statistische Aufklärungen* szerkesztője, 1795—1802., II. 409.
- GREMONVILLE (lovag; bécsi francia megbízott)
 — iratai, jelentései a magyar ügyekről, XVII. sz. I. 387, 393, 394.
- GRENOBLE
 — i Rákóczi-tryptichon. I. 472.
- GRENFTRUP
 — a romániai és jugoszláviai németsegről. II. 37.
- GRECHNER, ALEXIUS (piarista)
 — verse Mária Lujza elutasására Bécsből, 1820., II. 552.
- GRÉNYA GYULA
 — Carafáról és az eperjesi vértörvényszekről. I. 418 ● a Csaba-mondáról a székely hun-hagyományban. I. 38—39.
Griechisch nicht unite in Ungarn, 1786 (1792). II. 277.
- GRIFFITH
 — hez Lagarde útlevelei Magyarországról, 1811., II. 426.
- GRIGELY JÓZSEF
 — verse Károly főhg. Budára érkezésekor, 1803., II. 533.
- GRIGORAS, E.
 — tanulmányai Budai-Deleanuról. II. 497.
- GRILL, JOSEPH
 — éneklő irata II. Lipót koronázásakor, 1790., II. 364.
- GRILLPARZER, F.
 — és Katona József. II. 624 ● véleménye Metternich-ről. II. 570.
- GRIMANI FERENC (velencei tisz)
 — jelentései Buda visszafoglalásáról, 1686., I. 409—410.
- GRIMM JACOB (német író)
 — és Révay Miklós. II. 597.
- GRIMM, JOSEF
 — az erdélyi úrbírségről. II. 456.
- GRIMSHITZ BR.
 — az eprekúti kálváriáról. II. 146.
- GRINNELL-MILNE, G.
 — Ruyter admirális életéről. I. 390.
- GRISELINI, FRANZ
 — munkája a temesi bánság történetéről, 1780., II. 76, 151, 162 ● utazásai a temesi bánságban, 1774—1777., II. 76, 151.
Gróf László István ... viselt dolgai, 1764., II. 183.
- GRITTI ALAPOS
 — levelei. I. 280, III. 91. ● szerepe Magyarországon és megöltése, XVI. sz. I. 275, 279, 282 III. 91 ● volt embereinek följegyzései. I. 275.
- GROBSCHMIED GÁBOR
 — *Mohácsról Martinovicsig*. II. 514.
- GRODECKI, R. és Zacharowski, St.
 — lengyel története. I. 22.
- GRODNO
 — ban Báthori István halála. I. 310.
- GROFSORBAK, C.
 — a bánsági románok helyzetéről, XVIII. sz. II. 38.
- GROIA, V.
 — az 1737-i bihari unióról. II. 124.
- GROMO (János Zaigmond testőrkaptány)
 — szerepéről irodalom. I. 304.
- GRONDSKI DE GRONDI, SAMUEL
 — munkája a kozák-lengyel háború történetéről. I. 354, III. 99.
- GRONINGEN
 — i egyetemen tanult magyarok. I. 268, II. 133.
- GROSOBOIS
 — i francia kolostorban Rákóczi tartózkodása. I. 471.
- GROSS ERNŐ
 — Késmárk és Lőcse versengéséről, XVI. sz. I. 243.
- GROSS, JULIUS
 — a brassói ev. gimnázium történetéről. I. 287, II. 129 ● G. M. G. v. Hermann működéséről. II. 480.
- GROSS, JOHANN (bazini ev. tanár)
 — protestáns hálalata, 1788., II. 274.
- GROSS, JOHANN (galíciai útügyi igazgató)
 — beadványai a magyarországi utakról, XIX. sz. II. 474.
- GROSS, JULIUS
 — brassói nyomtatványokról. III. 20.
- GROSS, L.
 — a bécsi állami levéltárról. I. 19 ● a német birodalmi és az osztrák kancellária versengéséről, XVIII. sz. II. 86.
- GROSS-HOFFINGER, A. J.
 — II. József történetéről. II. 243.
Dass Grosse und Nachdenkliche Manifest der Ottomanischen Pforte, 1716., II. 71.
Grosse Wahrheiten und Beweise, 1792 (Zöllner, Friedrich). II. 326, III. 123.
- GROSSING (Grossinger), FRANZ RUDOLF
 — adatai, aulikus és szélhámos szerepe. II. 291—292 ● magyar közjoga, 1786., II. 291.
 — ellen válaszok, vitairatok. II. 292, 299, 315, 336.
 — osztrák irányának folytatása Izdenczynél, 1790., II. 327.
- GROSSINGER JÁNOS
 — verse VI. Pius haviáiról, 1802., II. 528.
- GROSSMANN, H.
 — az osztrák kereskedelmi politikáról és Galiciáról, 1772—1790., II. 172.
- GROSSMANN, K.
 — Urnast Jakab krónikáinak szövegéről. I. 168.
- GROSSMANN
 — a Müller-féle *Reichstagstheatrum*ról. I. 153.
- GROSSCHMIED (Zsögöd) BENŐ
 — *Werböc és az angol jog*. I. 193.
- GROSTURWAL, ld. Törökbalint
- GROSSMANN MALVINA
 — Bártfa 1418—1444-i számadáskönyveiről. I. 126.
- GROT, N. J.
 — a szláv-magyar viszonyról, IX—XII. sz. I. 36, 75.
- GROTONSKI (Grotovskij) JÁNOS Szaniszló
 — emlékiratai az 1716—1718-i török háborúról. II. 69.
- GROUSSER, R.
 — a keresztény Szíriáról és Magyarországról. I. 95 ● a sztyeppe népeiről. I. 32.
- GRUBER JÓZSEF
 — a soproni interánusokról, 1524., III. 82.
- GRUBER KÁROLY ANTAL
 — győzelmi irata, 1814., II. 563 ● működéséről irodalom. II. 600 ● a rónaszéki sóbányaszatról, 1804., II. 457 ● verse I. Ferenchez, 1806., II. 535.
- GRUBER MÁRIA
 — Szapáry Jánosról. II. 257.
- GRUJIC, RADOSLAV
 — a karlócai és ipeki patriarkák viszonyáról, XVIII. sz. II. 125—126 ● a karlócai orosz tanárok munkáiról. II. 127 ● a magyarországi szerb nyomdászatról, XVIII. sz. II. 127 ● a szegedi szerbekről. II. 39 ● a szerb iskoláról, XVIII. sz. II. 127 ● tanulmányai a karlócai székhely kialakulásáról és történetéről. II. 125.
- Die Grundverfassungen der Sachsen*, 1792 (G. M. G. v. Hermann). II. 377.
- GRUNWALD, M.
 — Oppenheimer Sámuehról. II. 86.
- GRUNZEL, J.
 — Ausztria és Magyarország balkáni kereskedelmi kapcsolatairól. II. 59.
- GRÜLL, GEORG
 — a robotról Felső-Ausztriában. III. 120.
- GRÜNBECK, JOSEPH
 — kortörténet III. Frigyes és I. Miksa idejéről. I. 150.
- GRÜNBERG, KARL
 — Fr. A. v. Blanc szerepéről, XVIII. sz. II. 193 ● a jobbágyszabadság történetéről Cseh- és Morvaországban. II. 193, 290, 456 ● tanulmányai az osztrák agrár-történehez. II. 172, 193, 290, 456.
- GRÜNEBERG
 — munkája Drábik Miklósról (1721). I. 353.
- GRÜNHAGEN, C.
 — az osztrák örökösödési háború történetéről. II. 103 ● Szilézia történetéről. I. 177 ● a sziléziai történet középkori forrásairól. I. 167.
- GRÜNHUT T.
 — Debrecenről a Tihóky-felkelésben. I. 402.
- GRÜNN ALBERT, ld. Gárdonyi
- GRÜNWALD BÉLA
 — emlékezete. III. 50 ● *A régi Magyarország*, 1711—1825., II. 26, 259, 398 ● *Az új Magyarország*. II. 398.
- GRÜNWALD (Iványi) BÉLA
 — Széchenyi magánhitelügyi koncepciójáról. II. 450.
- GUALTERIUS MAPES, ld. Mapes
- GUAR
 — i hegyközség törvényei, 1643., I. 370.
- GUARINUS (domonkosrendi, XIV. sz.)
 — Margit-legendája. I. 88.
- GUARINUS (ferrari humanista)
 — és Janus Pannonius. I. 185.

- GUARY-család
— pannonhalmi levéltárának oklevelei. I. 15, 114, 161, 171.
- GUASTALLA
— I zsinat és Kálmán király. I. 73.
- GUBACS
— I csata, 1514., I. 191.
- GUBECH MATE
— szlavóniai paraszttorzalma, XVI. sz. I. 239. III. 82, 84.
- GUBERNÁTH ANTAL
— buzdító verse az 1796-i országgyűléshez. II. 519 ●
— forradalom-ellenes fordítása, 1793, II. 504.
- GUBICS A.
— Nagy Frigyes török—magyar politikájáról. II. 185.
- GUCCIO, GIANNINO
— mint magyar trónkövetelő, XIV. sz. I. 122.
- GUEBRIANT, MADAME DE
— utazása Magyarországon, 1646., I. 363.
- GUERARD, P.
— Kapisztrán Jánosról. I. 165.
- GUTH SÁNDOR
— a felsőbíró ref. egyház történetéről. I. 255.
- GUEVARAI ANTAL (spanyol püspök)
— munkájának átdolgozása Prágay Andrásról, 1628., I. 337.
- GUOTZ, G.
— *Denkwürdigkeiten c. kladványa osztrák emlékiratokról.* II. 486.
- GUGLIA, EUGEN
— Bécs város történetéről. II. 486 ● a bécsi Theresianumról. II. 134 ● Gentz Frigyesről és írásairól. II. 486, 538, 546 ● Mária Teréziáról. II. 99, 158.
- GUIDOTO, VINCENZO (velencei követ)
— jelentése Magyarországról, 1525., I. 200.
- GUILLAUME
— a franciaországi magyar kalandozásokról. I. 41.
- GUILLAUME DOMOKOS
— az erdélyi románokról, 1817., II. 415 ● erdészeti kérdésekről, 1815., II. 437 ● leírása Erdélyről, 1814—1817., II. 415.
- GUILLÉN, DE SAN CLEMENTE, D. (spanyol követ)
— jelentése Rudolf udvarából. I. 316.
- GUILLOT, G.
— I. Lipót magyar és török politikájáról. I. 400, 402, 409.
- GUINEMENT DE KERALIO, L. F.
— az 1736—38-i török háborúról és a belgrádi békéről, 1780., II. 95.
- GULÁCSI ALBERT (Apafi titkára)
— naplója, 1691—1696., III. 110.
- GULÁCSI GÁBOR
— hoz Gyöngyösi János levele a Horia-felkelésről. II. 285.
- GULAS (GYULA)
— mint X. századi magyar vezér neve. I. 27.
- GULYÁS ELEK
— Guzmics és Kazinczy levelezéséről. II. 601.
- GULYÁS J.
— a podolini piarista kollégiumról. I. 374.
- GULYÁS JÓZSEF
— az alsó-zeplényi ref. levéltárról. I. 258 ● Ányos Pál verseiről. II. 302 ● Berzsenyi és Horatius viszonyáról. II. 614 ● Bessenyei Annáról, Boldizsárról. II. 220 ● Bethlen M. kéziratairól. I. 427 ● Csécsi Jánosról. II. 131 ● Csokonai Vitéz Mihályról tanulmányai. II. 608—609 ● a Debreceni Grammatikáról. II. 617 ● egyháztört. vonatkozású énekekről. I. 392 ● Kazinczy Ferencről. II. 601 ● Keresztesi Józsefről. II. 254, 400 ● Lengyel József verseiről. II. 580 ● a Pálffyak históriás énekeiről. II. 143 ● Poóts Andrásról. II. 374 ● a sárospataki főiskola történetéről. I. 327, II. 131 ● Szombathúti János-fordítása. I. 427, II. 421, 626 ● Szombathúti János-fordítása. I. 327, II. 131 ● Teleki József kéziratairól. II. 421 ● tokaji ref. papokról. I. 257 ● vázlatai a gályarabokról. III. 106 ● Zrínyi haláláról. III. 104 ● és Harsányi I. — Csokonairól (kiadással). II. 608 ● sárospataki versekről. II. 625—626.
— és Harsányi I., Simonfi J. ● a kuruc költészetéről. I. 447.
- GULYÁS KÁROLY
— Földi Jánosról. II. 617 ● a marosvásárhelyi Teleki-könyvtárról. II. 212.
- GULYÁS PÁL
— biblíográfiai kézikönyve. III. 13, 19, 39 ● Bornemissza Péterrel. III. 86 ● Kazinczyról és a könyvművészet-ről. II. 589 ● a könyv sorsáról, könyvtárakról, nyomdák-ról Magyarországon. I. 66, 130, 180, 211, 265. II. 135 ● könyvkiadásról Magyarországon, XVI—XVIII. sz. I. 265, II. 134 ● magyar írói lexikona. I. 10, III. 40 ● Mantakovit Bálintról. I. 263 ● Mátyás király könyvtárról. I. 218, III. 78 ● a nyomdák belső életéről, XVI—XVIII. sz. I. 135 ● Péczeli Józsefről. II. 305 ● pesti könyvkötő céhről, 1746., II. 135 ● Sambucus könyvtárról. III. 82 ● XVIII. sz.-i író könyvtárról. II. 589.
- GUMOWSKI, M.
— a magyar pénzről Lengyelországon, XI. sz. I. 79.
- GUMPOWICZ, M.
— a középkori lengyel történetéről. I. 49.
- GUNDA BÉLA
— a népi építkezés kutatásáról. III. 118.
- GUNDE, H.
— a Bács megyei selyemtenyészés múltjáról. II. 443.
- GUNZ, S. F. C.
— zsebkönyve a pénzekről, mértékekről, 1802., II. 472.
- GUNZ
— az 1763-i osztrák kölcsönről. II. 181.
- GUOTH KÁLMÁN
— az Intelmek kérdéséről. I. 52 ● a kolozsvári színdgy-ről, XIX. sz. II. 628 ● középkori királylegendáinkról. I. 51 ● nem-magyar népek helyzetéről a középkorban. I. 82 ● Nicolaus de Mirabilibusról. III. 81 ● az okleveles bizonyítás kifejlesztéséről. I. 54.
- GURA EUGEN
— a petőfalvai ev. egyház tört.-ről. I. 256.
- GURK
— I püspök: Lang Máté, XVI. sz. I. 195.
- GUTERMANN ANTAL
— munkája a magyar alkotmány fejlődéséről, 1811. II. 559 ● ennek bírálata Thaisz Andrásról, 1819., II. 491.
- GUSZTAV ADOLF (svéd király)
— és Bethlen Gábor. I. 334, 340 ● iratainak erdélyi vonatkozásai. I. 334 ● követel, id. Camerarius; Strassburg Pál.
- GUSZTINI JÁNOS (nyitrai püspök)
— róli halotti beszéd, 1777., II. 200.
- GUTA
— I ev. egyház története. I. 255.
- GUTHI ORSZÁGH MIHÁLY (nádor)
— szobeli közlése a Thuróczy-krónikában, XV. sz. I. 105, 147.
- GUTERLEND JOACHIM
— mint Kun Erzsébet kegyence kormányoz, XIII. sz. I. 101.
- GUTMANN, F. — Elster, L. és mások
— szerk.: *Handwörterbuch der Staats-Wissenschaften* II. 194.
- GUTOLÉ, id. Heiligenkreuzi
GUTSCHKE, F. W. (jósággfelügyelő)
— mezőgazdasági számvittele és cikke, 1816—1817., II. 448—449.
- GUTTMANN M. és Harmos S.
— kiadta Pécsi Simon imádságos könyvét. I. 337.
- GUYANA
— I francia papokról irat, 1804., II. 533.
- GUZICS JÁNOS
— naplója (1641—1679) és folytatása fiától. I. 388.
- GUZMICS IZIDOR (bakonybéli apát)
— adatai: róla irodalom. II. 574 ● cikke a magyar nyelvről, 1822., II. 491 ● és Horvát István. II. 574 ● iratai a felekezetek uniójáról, 1822—1826., II. 574 ● javaslatainak visszhangja. II. 578 ● levelezése Kazinczy Ferencel. II. 601 ● megjegyzései Báthory, Szikszay, Vámosi Pap protestáns irataira. II. 574 ● Révai Miklós pályájáról. II. 225 ● válasza Mándi Márton katekizmusára, 1817., II. 577.
— Szikszay iratára, 1824., II. 578.
- GÜL BABA
— élete, XVI. sz. III. 85.
- GÜNDISCH, G.
— erdélyi század okmánykiadása. I. 11 ● a Fuggerek erdélyi bányavállalatáról. 1523—1531., I. 243.
- GÜNS, id. Közseg
GÜNTHER, H.
— II. Henrikről. III. 65.
- GÜRTLER, A.
— Mária Terézia és II. József népszámlálásairól. II. 240.
- GÜSSINGI (Kőszegi) -család
— oligarcha szerepe, XIII—XIV. sz. I. 100, 116.

GYADÁNYI JÓZSEF GR.

— adatai, munkái, értékelése, róla irodalom. II. 218, 373
— 374, 615 III. 124 ● és Csizi István. II. 225 ● Falusi
nótáriusa, 1790. II. 343, 354 ● és Fazekas Mihály. II.
623 ● leírása az 1790/91-i országgyűlésről. II. 343, 373 ● a
mostan folyó török háborúról, 1790. II. 295 ● Ándor-
fejérvár megvételeéről, 1790. II. 295 ● női írói köre.
II. 614—615 ● Peleskei Nótáriusa, 1796. II. 510 ● versei
a nemzeti viseletről, 1790. II. 343 ● verses levele az
1796-i országgyűléshez. II. 519.

GY. CS. I., ld. Csepány István
A gyakorlás *regulamentuma*, 1809. II. 548.

GYALAKUTI, ld. Lázár György

GYALOG ISTVÁN és Beke A.
— a bonyhádi ev. aligmázium történetéről. II. 583.

GYALOGI JÁNOS (jezsuita)
— feljegyzései 1705 erdélyi eseményeiről. I. 442 ● kiadta
Csete István predikációját, 1754. II. 110, III. 118.

GYALÓKAY JENŐ

— Bethlen Gábor hadvezetéseiről. I. 338 ● a bihari
hadjáratról, 1604. I. 321 ● a bihari nemesi felkelések-
ről, 1800, 1809. II. 531, 539, 554 ● a boroszlói csatáról,
1474. I. 177 ● Cziffra János hadnagyáról. II. 567 ● Dam-
pierre rajtaütéséről, 1604. I. 321 ● Erdélyi várainak
1736-ban. II. 21 ● Hadik Andrásról. II. 94 ● Mátyás
hadvezetéseiről. I. 174 ● Mecséry Dánielről. II. 500, 536
● a mohácsi csatáról. I. 197, 222—223 ● Nagyvárad
ostromáról, 1660. I. 355 ● nemesi felkelésekről, 1797—
1809. II. 529—540, 554 ● Pilich Jenőről. III. 51 ●
Rákóczi Lászlóról. III. 100 ● Sabác váráról, 1788.
II. 296 ● a szászfenesi ütközetéről, 1660. I. 355 ● a
váradi várról. III. 98 ● *Végvár és csatái*. I. 287 ●
Zolyomi Dávidról. III. 98 ● és mások.
— a magyar határtörténetről. III. 53.

GYALU

— I. csata, 1660. I. 355 ●-i egyezmény, 1541. I. 301—
302 ●-i vártartomány urbáriumai, 1599—1737. I. 293,
324, II. 49.

GYALUI FARKAS

— adatai a könyvnyomtatáshoz. I. 265 ● Apáczai
Cseri Jánosról. I. 353 ● Bethlen Gábor lakodalmáról.
I. 331 ● a Dóbrentei-pályázatról. II. 625 ● az erdélyi
magyar sajtó kezdetéről. II. 339 ● kiadta Tótfalusi
Kis mentességét. I. 428.

— Uffaly S. emlékiratait. II. 401 ● *A régi jó
világ*. I. 431 ● székelyi színeszekről. II. 627 ● Szent-
jóni Szabórol. II. 604—605.

GYÁRFÁS ELEMÉR

— Bethlen Miklósról. I. 427, 440 ● az erdélyi románok
ünnepeiről. I. 434 ● a Supplex Libellusról. II. 378.

D(ongó) GYÁRFÁS GÉZA

— az erdélyi menekültekről, 1709. I. 468 ● fordítása
Szirmay A. munkájából. I. 413 ● zempléni jakobinus-
okról. II. 518 ● zempléni nemesi felkelésekről, 1809.
II. 554.

GYÁRFÁS ISTVÁN

— Dobó Istvánról. I. 290 ● emlékezete. III. 50 ● a
fekete seregről. I. 174 ● a jászkunok, Jászkunság törté-
netéről. I. 85, 274, 421 ● a paraszt vármegyéről.
III. 84.

GYÁRFÁS TIHAMÉR

— a brassói festőkről. I. 187 ● Faludi Ferencről. II.
145 ● tanulmányai a brassói ötvösokról. I. 209, 298.

GYÁRFÁS ZSIGMOND

— Bottány János nemesleveléről. I. 456 ● Thkölyről
Nagyszombatban. I. 402.

GYARMAT, ld. Balassagyarmat

GYARMATHI MIKLÓS (ref. lelkész)
— *Felélet-e* Monoszlai munkájára, 1598. I. 264.

GYARMATHI SÁMUEL

— adatai: róla irodalom. II. 596 ● nyelvészeti munkái,
1794, 1799. II. 596 ● nyelvtani pályairata. II. 617.
Gyászének a holdbáji és feketehalmi harcokról. I. 449.
Gyászos verszet, 1793. II. 505.

GYENIS ANDRÁS

— a magyar püspökségek helyzetéről, 1526—1600.
I. 258 ● Sámbar Mátyásról. III. 102 ● száz jezsuitáról.
I. 257, II. 116, 187, 163.

GYERGYAI ALBERT

— Árgirus királyfia. III. 88.

GYERGYAI ALBERT

— Batsányi Jánosról. III. 126.

GYERGYAY MARGIT

— Géczy Juliannáról. III. 114.

GYERGYÓ (szék)

— földje és népe. II. 186 ● nemesi iustrája, 1642..

I. 324 ● és a székely határőrség, 1762., II. 185 ● törté-
nete. I. 296, 350.

GYERGYÓUFALU

— ősszerése, 1711. II. 32.

GYERGYÓI ELLÉKS JÁNOS (piarista)

— buzdítása a székely ezredekhez, 1809. II. 550.

GYOMA

GYOMA

— i ref. egyház története. I. 255.

GYOMLAY GYULA

— Bölcs Leó Taktikájáról. I. 25—26 ● kritikája Vári R.
Taktika-kiadásáról. I. 25 ● a magyarok régi nevéiről
Konstantinonál. I. 26 ● a vesprémiológiai görög alapító-
levélről. I. 54.

GYÓNI MÁTYÁS

— Ism. Moravcsik Konstantinos-kiadását. III. 56 ●
kalizokról, kazárokról. I. 38 ● a keleti egyházmű Magyar-
szágon. I. 68, III. 65 ● magyar—bizánci házassági
kapcsolatokról. I. 75 ● magyar szörványemlékekről
görög szövegekben. III. 74 ● a magyarságról a bizánci
forrásokban. I. 46, III. 79 ● a román etnogenezisről
tanulmányai. I. 46, 48, III. 58.

GYÖMRÉI SÁNDOR

— Budapest gazdaságtörténetéről. III. 24.

GYÖMRŐ

— i ref. egyház története. I. 255 ●-i Teleki-levéltár. I.
437.

GYÖNGYÖS

— földesurai. I. 421 ● levéltárának török iratai. I. 247
● a Rákóczi-zabadságharc idején. I. 459 ● rendtartása,
1659. I. 352 ● története. I. 247, 421 ●-i céhes ipar
története. II. 56, 460 ●-i ferences kézirat Tar Lőrinc
mondájáról. I. 132 ●-i ferences könyvtár Károlyi-
naplórszete. I. 437 ●-i gimnázium története 1634-től ●
i protestáns egyházak története. I. 255 ●-i tárgyalások,
1546. I. 287.
— 104. I. 468.

— i templomper Boeckai korában. I. 321.

GYÖNGYÖSI GÉRGELY

— pálos rendtörténete, 1520 körül. I. 61, 211.

GYÖNGYÖSI ISTVÁN (költő, alispán, † 1704)
— adatai, versei: róla irodalom. I. 399, III. 107 ● és
Köszeghy Pál. I. 423 ● mint a Rhédey-féle napló szer-
zője. I. 397 ● Murányi Vénusa. I. 374, III. 107 ●
verseinek Dugonics-féle kiadása. II. 308.

GYÖNGYÖSI ISTVÁN

— a vargasi unitárius egyház történetéről. I. 257.
GYÖNGYÖSI (GYÖNGYÖSI) JÁNOS (tordai ref. lelkész)
— gyászbeszéde Mária Teréziáról, 1780. II. 196 ●
leonid versei, feljegyzései. II. 616 ● levelei a Horia-
felkelésről. II. 285 ● mint egy verses krónika állítólagos
szerzője. II. 285.

GYÖNGYÖSI JÁNOS, ld. Pettényi Gyöngyössi

GYÖNGYÖSI LÁSZLÓ

— Gyöngyösi Istvánról. III. 107.

GYÖNGYÖSI PÁL (kassai ref. lelkész)

— életrajza. III. 114 ● németországi száműzetése, 1724.
II. 119.

GYÖNK

— i ref. gimnázium története, 1806—1900. II. 582.

GYÖR

— megye kereskedelmi beadványa, 1791. II. 390.
— gazdasági viszonyai a középkorban. I. 78 ●
jegyzőkönyve az oktatásügyről. II. 395 ● kezde-
ményezi 1809 történetének feldolgozását. II. 584 ●
középkori főispánjai. III. 63 ● lakosságához francia
proklamáció, 1809. II. 547 ● és I. Lipót önkény-
uralma. I. 402 ● mozgalma a magyar nyelv érdeké-
ben. II. 493 ● nemesi felkelései, 1604, 1663, 1801.
II. 526, III. 95, 105 ● rendtartása a korona hazahozá-
talakor, 1790. II. 347 ● sérelmi jegyzőkönyve a török
ellen, 1642. I. 364 ●-i birtokos és a nemesi felkelés,
1744. II. 104—105 ●-i hódoltság, XVI—XVII. sz.
III. 85 ●-i Kajár viszonyai a török korban. I. 247 ●
-i plébánosok, ld. Csécsényi Sztavits Ignác, Pázmándi
Horvát Endre ●-i Tóköz ismertetése, 1823. II. 417.
●-i viszonyok a Rákóczi-korban. III. 114 ●-hez
Esterházy P. levelei, 1632. III. 108.
— vár és város elszéle, 1594. I. 318.
— ev. istentisztelete, 1783. II. 275 ● erődítője:
Ferabosco. I. 283 ● az 1790-i országgyűlésen. II.
483 ● francia intendánsa: Broglie hg., 1809. II. 545.
— megszállása, 1809. II. 534 ● paranc-
nok: Narbonne, 1809. II. 557.
— gazdasági viszonyai a középkorban. I. 78 ● a
humanizmus idején. I. 157 ● irodalmi élete, XVIII.

- sz. III. 121 • ismertetése, 1820., II. 489. III. 91.
 — — — Róka János munkájában, 1782., II. 235.
 — — és a korona hazahozatala, 1790., II. 347 • közigazgatása a sz. kir. városi rangra emelés előtt. I. 418 • levéltárának XVII. századi magyar levelei. I. 371 • megegyezése marhakereskedők ügyében, 1647., I. 372 • megerősítése, XVI. sz. I. 288 • megerősítésének terve, 1805., II. 539 • emlékei. II. 146 • ostromai, 1594, 1809., II. 544, 551, III. 25, 95 • színeszetének története. II. 628 • török uralom alatt, 1594–1598., I. 318 • története az Árpád-korban. I. 99 III. 69 • városi rangra emelése, 1751., II. 64 • városjoga az Árpád-korban. I. 99 • vidéki avarok, III. 59 • viszonyai a XVI–XVII. században. I. 246, 288.
 — — — a XVIII. században. II. 64.
 — — visszafoglalása, 1598., I. 318 • zenei élete, 1497–1906. II. 147.
 — i adalékok Bánk bán történetéhez. II. 625 • i akadémia, ld. tanítóképző • i és bécsi hajóútról irat, 1797. II. 457 • i csata 1809., II. 554–555.
 — — egykorú leírásokban. II. 534, 544, 547 • idejéből Szegedy Róza levelei. II. 612 • és Kazinczy Ferenc. II. 601 • Kossuth Lajos cikkében. II. 543.
 — i egyházmegye barokk építkezései. II. 146.
 — — irodalma. II. 114 • Károlyi L. munkájában, 1747., I. 62 • történetirója: Telekessy István. I. 457.
 — i ev. egyház története. I. 255 • i ev. esperes: Károlyi István, 1732., II. 121 • i ev. lelkészek, ld. Sartorius Szabó János; Torkos András • i főesperesség egy áz. látogatási jegyzőkönyvei. II. 114 • i freskók Troger Páltól, XVIII. sz. II. 147 • i gimnázium története. II. 130, 279, 395, 581 • i gubernátor, Lajos Vilmos badeni örögról. I. 411 • i hadi események monográfiája. II. 555 • i hős: Pálffy Miklós, XVI. sz. I. 238, 317 • i ipartársulatok története. II. 460 • i jelentés Maillardi tábornoktól, 1805., II. 539 • i jezsuita akadémia. II. 132 • i kanonok, ld. Anfalterer br.; Balásfi Tamás; Herman József; Hohenegger Lőrinc; Kovács József; Oláh Miklós • i kaptalan mint földesúr. II. 64.
 — — története. I. 63.
 — i karmelita jegyzetek, 1809., II. 534.
 — — rendház története. II. 117.
 — i kereskedők beadványa, 1791., II. 388.
 — — emlékirata az 1802-i országgyűlés bizottságához. II. 471.
 — i kerület felállításá II. József idején. II. 293 • i kovács-céh szabályai, 1611., I. 371 • i látogatása Napóleonnál 1809., II. 557.
 — — Rákóczi Ferencnek. I. 459.
 — i könyvezetek. III. 28.
 — i német színmű története, 1742–1885., II. 628 • i nyomda rejtett protestáns kiadványai, XVIII. sz. II. 121 • i nyomdász: Streibig. II. 602 • i olvasókabinét, 1798., II. 587 • i ötvösök a XVI–XIX. században. II. 146 • i papnevelő intézet iskoladrámái, 1790–1830., II. 229 • i püspökök, ld. Dallos Miklós; Hartvík; Zichy Ferenc gr. • i püspökökről Romanus a S. Venatio könyve, 1794., I. 62 • i püspöki nyomda felállításá XVIII. sz. II. 135 • i püspökség ismertetése, 1821. II. 579. III. 102
 — — jövedelme a XIV. században. I. 117 • meg-alapítása. I. 62, 70 • viszonyai 1629-ben. I. 373.
 — i ref. egyház története. I. 255 • i ref. lelkészek, ld. Szentmiklósy Timót; Szerencsi Nagy István • i sajtó története, 1728–1850., II. 135, 402 • iselymentenyész-tési mozgalmak, 1771–1831., II. 167, 443 • i székes-egyház középkori sírkövei. I. 134.
 — — története. I. 63.
 — i székeskáptalan levéltára. II. 544.
 — számadáskönyvei, 1497–1550., I. 237–238.
 — i Szt. Ignác-templom mennyezetképei. II. 147 • i Szt. Kamill-rendi szerzetesek, 1761–1786., II. 202 • i szül.: Zipser A. Keresztély. II. 421 • i tanárok, ld. Berta György; Faber Antal; Hohenegger Lőrinc; Kis János; Molnár K. János; Németh László; Rájnis József; Révai Miklós; Sartorius Szabó János; Szaller György; Szegedy János; Szentceiz Bárány György; Torkos József • i tanítóképző története. II. 132, 208, 581 • i történelmi és régészeti füzetek (= GyF). I. 6 • i utazók, ld. E. Browne (XVII. sz.); Marmont (1809). Neitzschitz Kristóf (1634); Zorn de Bulach (1772) • i vármegyék, 1255., I. 92 • i várparancsnok: Sárffy Ferenc, 1526., I. 223 • i vicegenerális: Esterházy János, 1663., I. 384.
 GYÖRFFY ENDRE
 — a kesztelyi kat. gimnázium történetéről. II. 130.
 GYÖRFFY GYÖRGY
 — Bél Mátyásról. II. 19 • a besenyőkről. I. 85 • a Codex Cumanicusról. I. 85 • ism. Moravcsik könyvét a bizánci kapcsolatokról. III. 66 • krónikáinkról és az őstörténetről. I. 30, 38, 43, 86–87 • a kún és román névéről. III. 67 • a kúnok feudalizálásáról. III. 71 • Kurszánról és váráról. III. 57 • s. ala rend. Györffy I. munkáit. II. 49 • a szávaszentdemeteri görög monos-torról. III. 58, 62 • a székelek eredetéről, társadalmá-ról. I. 81, III. 71 • szerepe a munkában, III. 6.
 GYÖRFFY ISTVÁN
 — alföldi kertes városokról. I. 246 • Dél-Bihar falvaj-ról, etnikumáról. I. 296. II. 38, 49 • a Fekete Körös völgyi magyarság településéről. I. 296, II. 38 • Hajduböször-mény településéről. II. 52 • a hajduk eredetéről. I. 240, 322 • irodalmi munkássága. II. 50 • a kunok meg-téréséről. I. 85 • a magyar tanyáról. II. 52 • Magyar-ország balkáni terjeszkedéséről. III. 62 • a matyók mezőgazdaságáról. II. 44 • a nagykun levéltáráról. I. 14 • Nagykunság népies építkezéséről. II. 49 • Nagy-kunsági Krónikája. I. 246, II. 44 • összegyűjtött munkái. I. 296, II. 38, 49 • Szolnok-Doboka nemesei-ről, 1600., I. 307–308 • és Visky K., Bátky Zs. • a magyarság néprajzáról. II. 48, 146, 433.
 GYÖRFFY (GYÖRFFI) JÓZSEF (veszprémi ügyvéd)
 — Holberg-átdolgozása, 1783., II. 304 • prot. vallás-politikai írata, 1791., II. 334.
 GYÖRFFY JÓZSEF
 — a tállyai ref. egyház történetéről. I. 256.
 GYÖRFFY MIKLÓS
 — az Ómagyar Mária-siralomról. III. 72.
 GYÖRFFY PÁL
 — az erdélyi miniorita rendtartományról, 1738. I. 31.
 GYÖRGY A.
 — Álmós vezéréről. I. 34.
 GYÖRGY GUSZTÁV és Oblatek B.
 — a nagybányai bányakerületéről. II. 54.
 GYÖRGY JÓZSEF
 — az erdélyi ferencesekről. I. 117.
 GYÖRGY LAJOS
 — András Sámuelről. II. 226 • Balassi Bálintról. III. 39. • Bárcezi Sándorról. II. 222 • az erdélyi könyvtár-ügyről. II. 588 • a Genovéva-dramáról. II. 626 • kiadta Hermányi Dienes J. Demokritusát. II. 18 • Könyi Jánosról. II. 226 • a magyar anekdota történetéről. II. 226 • a magyar regény fejlődéséről. II. 226, 626 • a magyar szépprózáról Erdélyben. II. 626 • Márki-emléknyelve. III. 116 • Mátyásról és az erdélyi huma-nizmusról. III. 78 • német munkák fordításáról, 1778–1836., II. 226, 626 • Verseghy Ferencről. II. 605.
 GYÖRGYSZIGET
 — urbánuma, 1592., I. 238.
 GYÖRÝ FERENC (tanácsos)
 — a magyar ipar elmaradottságáról, XVIII. sz. II. 260.
 GYÖRÝ JÁNOS
 — Balassi szövegéről. III. 89 • *Gesta regum* (Anonymus-ról). I. 44, 66, 76 • Magyarországról a francia irodalom-ban, XVI. sz. I. 231 • XI. sz.-i krónikáinkról. I. 43.
 GYÖRI MIHÁLY
 — verse a baranyai insurgensekhez, 1809., II. 549.
 GYÖRÝ PÉTER (tábornok)
 — szerepe a Rákóczi-szabadságharcban. I. 457.
 GYÖRÝ TIBOR
 — Bethlen Kátáról. II. 17–18 • Csapó Józsefről. II. 217 • ism. Vámosy poszonyi orvostörténetét. II. 140 • a morbus Hungaricusról. II. 139 • Nagy Lajos beteg-ségéről. I. 119 • orvosi bibliográfiája. II. 139, III. 31 • az orvostudományi kar történetéről. II. 210 • Thököly Imre betegségeiről. I. 402.
 GYÖRKI ÖDÖN
 — Salamon királyról. I. 72.
 GYÖRKÖNY
 — pi comossorok, 1798., II. 529.
 GYULA (ld. még Gulas). I. 72 • fiatalok megöletése, 1046., I. 72 • mint népfőszágnév. I. 32 • vezér ellen István király harcai. I. 69.
 GYULA (Békésgyula)
 — és az 1735-i mozgalom. II. 93 • földesurai a közép-korban. I. 143 • jobbágyterhelnek fokozódása, XVIII. sz. II. 167 • ostroma, 1566., I. 274, 290.
 — — 1705. I. 462.
 — város oklevélára. I. 13, 205.
 — — a Thököly-felkelésben. III. 108 • története. I. 143, 205. II. 51, 93, 455.

— visszafoglalása, 1694., I. 411 •-i beiktatása Teleki József gr. adminisztrátornak, 1782., II. 280 •-i gimnázium története, II. 581 •-i Harruckern-udvar., XVIII. sz. II. 42 •-i német telepítés, II. 34 •-i plébánia története, III. 64 •-i törökök kapitulációs okmánya, 1694., I. 411 •-i uradalom viszonyai és számadáskönyve, 1524–1527., I. 205–206 •-i uradalomban Endröd története, II. 50 •-i v. tékezői ének, III. 88.

GYULAFEHÉRVÁR
 — i ágyudöntőház, 1630–1648., I. 344 •-i árszabályzatok, XVII. sz. I. 336, 344 •-i Batthyány-könyvtár alapítása és irodalma, II. 588.
 — iratai a Horia-felkelésről, II. 287 •-i kéziratai, kódexei, I. 130, III. 43.
 — i Bethlen Gábor-síremlék, I. 337 •-i egyház a XVII. sz. végén, I. 429 •-i erődítési igazgató, J. C. v. Weiss, XVIII. sz. II. 21 •-i glosszák, XIV. sz. I. 130 •-i hitvitá, 1655., I. 354 •-i humanista központ a Jagelló-korban, I. 218 •-i Hunyadi-émlékek, I. 186 •-i kanonokok, ld. Kalmáncsehi Sánta Márton; Taurinus (Stieröhs) •-i káptalan alapítása, I. 70.
 — lekvártára, I. 16 •-i története, I. 63.
 — i kath. gimnázium története, II. 130.
 — — jezsuita igazgató, 1716–1772., II. 130.
 — i kivégzése Horlánnak és Klossának, 1785., II. 286.
 — i kódex, XIV. sz. I. 112, 130 •-i könyvtáros: Bocattus János, XVII. sz. I. 319 •-i látogatása II. Józsefnek, 1773., II. 246 •-i levéltár, I. 429, 431 •-i levéltárosok ld. Szalárdi János; Szamosközy István •-i lymbusban Esterházy Miklós levelei, I. 358 •-i Majláth-főgimnázium megalakulása, I. 266 •-i misekönyv és mestere, I. 135 •-i (nagyenyedi) Bethlen-főiskola alapítása, 1622., I. 337.
 — története, I. 327, 337, 345, II. 131, III. 100.
 — i országgyűlés, 1704., I. 467 •-i pap, ld. Keresztély Ignác, II. 617 •-i püspökség alapítása, I. 70 •-i ref. kollégium 1700 körül, I. 432.
 — — elvétele, 1710., II. 122, 130.
 — i román nyomda termékek, XVII. sz. I. 347 •-i székesegyház középkori sírkövei, I. 134 •-i szerződés, I. 301 •-i tanárok, ld. J. H. Alsted; Apáczai Cseri János; Basire Iszák; J. H. Bisterfeld; Kereszturi Pál; Opitz Márton •-i tisztartó utasítása, 1634., I. 343 •-i törvények a székekről, 1559., I. 301.

GYULAFY LÁSZLÓ
 — mint veszprémi kapitány, XVI. sz. III. 92.

GYULAFI LÁSZLÓ (főispán)
 — hoz Vitéz Mihály levele, 1599., I. 308.

GYULAFI LÁSZLÓ (követ)
 — utasítása Apafi Mihálytól, I. 429.

GYULAFI LESTÁR (fejedelmi titkár, követ)
 — adatai, munkái; róla irodalom, I. 305 •-i feljegyzései, 1565–1605., I. 305, 318.
 — Szamosközyé, I. 228.
 — hoz Báthori Zsigmond levele, 1592., I. 308.

GYULAI GR.-család
 — levéltára, II. 149.

GYULAY B.
 — a XIV–XV. sz.-i oktatásról, I. 132.

GYULAI FERENC GR. (külföldi főispán)
 — beszámolója követségéről Carafához, 1685., I. 430.

GYULAI FERENC GR.
 — naplója az itáliai harcokról, 1703–1704., I. 442.

GYULAI FERENC GR. (tábornok)
 — emlékiratai, 1714–1787., II. 94, 149, 234, 246, 284.

GYULAY IGNÁC GR. (altábornagy, horvát bán)
 — háborúból hazatértenek egykord visszhangja, 1814., II. 563–604.

GYULAI ISTVÁN, VÁRADAI
 — portai követsége 1688 körül, I. 429.

GYULAI JÁNOS (debreceni tanár)
 — *Threnos Ecclesiae* c. munkája, 1588., I. 263.

GYULAY LAJOS GR.
 — naplója (1815–1834) és útlevellei (1808), II. 401.

GYULAI PÁL (fejedelmi titkár)
 — írása Báthori István orosz háborújáról, 1581., I. 305 •-i szerepe Báthori mellett; életrajza, I. 309.

GYULAI PÁL
 — bevezetése Bessenyei *Philosophus*-hoz, II. 220 •-i emlékbeszéde Kazinczyról, II. 600 •-i Katona József-ről, II. 624 •-i kiadta Dayka verseit, II. 607.
 — Gvadányi Nótáriusát, II. 373 •-i Kármán Fannitját, II. 606.
 — kritikája Fraknói Vilmosról, II. 513.
 — — Thaly Kálmánról, I. 454.
 — a Pragmatica Sanctióról, II. 84.

GYULAI REZSŐ
 — Komárom megye és város történetéről, II. 483 •-i törökvilágról Komárom megyében, I. 247.

GYURIKOVITS GYÖRGY
 — borkivitelünkről a XVI. században, I. 244 •-i emberbarát földesurakról, 1818., II. 443 •-i az 1442-i békekötésről, I. 163 •-i a Hornayt-Archiv magyar vonatkozású cikkeiről, 1810–1831., II. 409 •-i ismertetése Árva megyéről, 1805., II. 416 •-i kézirat és könyvgyűjteménye, II. 589 •-i kiadta A. Grallich cikkeit, 1820., II. 419 •-i Kollár Ádám életéről és kéziratáról, 1823., II. 188 •-i a mezőitai uradalomról, 1820., II. 449 •-i a Pálffy-uradalomról, 1819–1820., II. 449 •-i a pozsonyi nyomdák történetéről, II. 135 •-i pozsonyi vonatkozástú cikkei, 1821., 1825., II. 481.

GYURITS ANTAL
 — Buda visszafoglalásáról, I. 405.

GYURKOVITS XÁVER FERENC (pesti egyet. tanár)
 — állítólagos szerepe a jakobinus-mozgalmában, II. 393 •-i javaslata a fundus publicusról, 1791., II. 393.

GYURMÁN ADOLF
 — a Bánk bánról, II. 624.

Gyűjtemény ... Tábori Parancsolatok, Tudósítások, 1809. II. 546.

GYURKY ADÁM
 — temetési zászlaja, 1704., III. 112.

GYURKY ISTVÁN, ld. Losonczy Gyűrky.

B. GYURKY M.
 — a Báthoryak nyírbátori templomairól, I. 310.

H.
 — ünneplő verse Franciaország legyőzőiről, 1814., II. 563.

H. E. S.
 — irata Rákóczi Józseféről, 1739., I. 95, 472.

H. G., ld. Gál László.

H. J.
 — Bocskai-kori hadi szabályzatról, I. 320.

HAAN LAJOS
 — Békés megye történetéről, I. 12, II. 77 •-i Békéscsaba történetéről, II. 51 •-i Bél Mátyásról, II. 20 •-i emlékezete, III. 50 •-i Harruckern gyűltai udvaráról, II. 42 •-i jenai magyar diákokról, I. 268, II. 133 •-i magyarországi ev. egyetemes gyűlésekről, II. 120, 203, 370, 580 •-i a nagylaki ev. egyház tört.-ről, I. 256 •-i selmeci iratokról, III. 42 •-i és Zsilinszky M.

HAAS OLGA
 — a devalvációról, 1811–1812., II. 561.

HABARDY LÁSZLÓ
 — naplója, 1580–1596., III. 94.

HABERLE, CAROLUS CONSTANTIN (pesti botanikus)
 — a barnaszénről, 1817., II. 485 •-i a magyarországi és erdélyi növényekről, 1830., II. 140.

HABICHT
 — a húsdragulásról, 1819., II. 439.

A háború okának kinyilatkoztatása, 1809, II. 546.

HABSBURG-birodalom, ld. Ausztria.

HABSBURG
 — ház cseh–magyar birodalmi törekvései, XV. XVI. sz. I. 175, 179, 201, 203, 216–217, 286.
 — — ellen Mátyás küzdései, I. 172, 175, 178–179, 194 •-i első érintkezései Magyarországgal, I. 101 •-i és az erdélyi szászok, I. 297 •-i és az 1519-i császárválasztás, I. 220 •-i főlemelkedés, XIII. sz. I. 46 •-i irdalom, III. 34 •-i és a Jagellók kapcsolatai, XV–XVI. sz. I. 188, 195–196, 204, 218, 220 •-i királyné Magyarországon, I. 218–219 •-i lengyel trónigényei, I. 310–311 •-i okiratai, I. 153, 199, 238, 277–278, 413, 444, II. 188, 325, 547, III. 80 •-i és az osztrák császári cím, II. 537 •-i története a XV. sz.-ban, I. 153, 166, 195 •-i trónöröklésének ügye, I. 285, 386, 395, 413, 415, II. 68, 78, 80, 82, 99, 195 •-i trónra kerülése Magyarországon, 1526., I. 280 III. 91 •-i valláspolitikája, I. 236, 366 •-i versengése Franciaországgal, XVI. sz. I. 222, 258, 281, 461.
 — párti források, történetirás, I. 158, 190, 224, 226–227, 236, 274, 282, 318–319, 427, 439, 455, II. 15–16, 136–137, 325, 492, 594, 613.

HABSBURG RUDOLF
 — és Magyarország, XIII. sz. I. 90, 93, 101–102 •-i Pálóczi Horváth eposzában, II. 610.

HACQUET, BALTHASAR (lembérgi egyet. tanár)
 — bányászati cikkei, 1790., II. 457 •-i leírása a dél-

- szlávokról, 1802—1805., II. 424 • megjegyzései a Kárpátokról, 1789., II. 239 • utazásai a Felvidéken és Erdélyben, 1788—1795., II. 238, 254, 424 • úti levelei Born Ignácéhoz, 1776., II. 153, 238.
- HADAD**
—i csata, 1562. III. 93.
- HADÁLY KÁROLY** (pesti egyet. tanár)
—Vízmutatói munkája, 1783., II. 258.
- Hadi és Más Nevezetes Történetek**, 1789—1791., II. 240, 339, 356, 404, 617.
- Hadi regulák**, 1707., I. 462.
- HADIK ANDRÁS GR.** (tábornagy)
—berlini vállalkozása, 1757., II. 184 • életrajza, II. 101, 184 • elvesztett naplója a hétéves háborúról, II. 182 • fővezérsege a török háborúban, 1789., II. 294 • halálának egykori visszhangja, 1790., II. 345 • irata az 1788-i török háborúról, II. 94 • irata az 1789-i török háborúról, II. 294 • és II. József. II. 287—288, 297 • memoranduma Erdélyről, 1768., II. 160 • mint Erdély kormányzóki elnöke, 1764—1768., II. 148—149, 160 • mint a haditanács elnöke, 1774 után, II. 185 • mint kir. biztos az 1769-i szerb kongresszuson, II. 206 • önéletrajzi visszaemlékezései, II. 101, 297 • *Protocolum* c. feljegyzései, II. 294 • szabályzata a magyar lovasság számára, II. 184 • szerepe az 1788-i török háborúban, II. 94.
— az osztrák örökösödési háborúban, II. 104.
- HADIK ANDRÁS GR.** (tábornok, a fenti fia)
—reformjavaslata a nemesi felkelésről, 1809., II. 554.
- HADIK KÁROLY GR.** (altábornagy)
—halálos sebesülése Marengónál, 1800., II. 554.
- HADNAGY BALINT** (pálos szerzetes)
—munkái a Jagelló-korból, I. 211.
- HADRÍAN, VI.** (pápa)
—és V. Károly császár levelezése, XVI. sz. I. 200.
- HADROVICS LÁSZLÓ**
—ism. Turkvóci munkáját a határőrvidekről, II. 75 • a középkori Bosznáról, III. 74 • a magyarországi szerbek tört. problémáiról, I. 420, II. 498 • az omagyar Trója-regény délszláv nyomairól, III. 61, • prot. horvát nyomtatványokról, XVI. sz. III. 86 • a szerbek tört.-ről a török uralom alatt, I. 420, II. 125 • és Wellmann I.
—XVIII. sz.-i parasztmozgalmakról, II. 94, 106.
- HABERLE, D.**
—a pfälzi német telepésekről, XVIII. sz. II. 35.
- HÄCKEL, E.**
—Pest háztulajdonosairól, 1687—1718., II. 63.
- HABECKEL ISTVÁN**
—irata a salétromfőzéséről, 1780., II. 256.
- HÄNDEL BÉLA**
—ism. Pest S. aranybulla-tanulmányát, I. 95.
—Gáthy Zs.-ét az esztergomi anyakönyvvezetésről, II. 113.
- HÄNISCH**
—a mongolok történetéről, I. 96.
- HÄSSLER, J.**
—a Magyarországra települt badeni németekről, II. 35.
- HARUHLER, J. V.**
—topográfiai adalékai Budáról és Pestről, II. 232.
- HAFEMANN, M.**
—az árumegállítójogról, I. 99.
- HAFFNER MIHÁLY** (orvos)
—javaslata pesti kórház felállításáról, 1793., II. 598.
- HÁGA**
—i magyar követ: Klement János Mihály, I. 469 •
—i osztrák követ: Gallas gr. I. 453. • i történészkon-gresszus, III. 47.
- HAGA, CORNELIUS** (portál holland követ)
—és Bethlen Gábor, I. 340.
- HAGEN, A.**
—Windecke-kiadása, I. 110.
- HAGEN, H.**
—Bongarsius útnaplójáról, I. 314.
- HAGER, JOHANN DANIEL**
—az erdélyi aranyról, 1797., II. 457.
- HAGER, JOSEPH**
—a magyarok és lappok rokonságáról, 1793., II. 595.
- HAGI SANDRU** (brassói kereskedő)
—szerepe, XVIII—XIX. sz. II. 479.
- HAGYMÁSI BALINT** (Valentinus Csebeletus)
—humanista szerepe, munkája, XVI. sz. I. 192, 218.
- HAGYMÁSY FERENC**
—a papi ref. egyház történetéről, I. 256.
- HAHN ADOLF**
—Dugonics-kiadása, II. 303 • Gyarmathi Nyelvmes-teréről, II. 596 • Molliere-átfordozásról, II. 228.
- HAHN, S. F.**
—kiadta Unrest Jakab krónikáját, I. 168.
- HAICZL KÁLMÁN**
—a garamszentbenedeki apátság történetéről, I. 63, 78 • tanulmányai Léva történetéről, XVI—XVII. sz. I. 238.
- HAIN GÁSPÁR** (ev. rektor, † 1683)
—lőcséi krónikája, I. 189, 273, 359, 390, 398. III. 101.
- HAIN, J.**
—statistikája Ausztriáról, 1853., II. 464.
- HAINBURG**
—ostroma, 1482., I. 178 • -i posztógyár, 1747., II. 61 •
—i találkozó IV. László és Habsburg Rudolf között, I. 101 • -i tárgyalások, 1621., I. 339, 358.
- HAINZMANN, M. M.**
—odája a magyar nemesi fölkelőkhöz, 1809., II. 550.
- HAIJAS BÉLA** és Császár E.
—Batsányi leveléről Virághoz, II. 604.
- HAJDU**
—közsegek viszonyai Nagyszalonta vidékén, XVII. sz. I. 326 • lázadás 1807—1808-ban, I. 329 • szabadság-levelek, 1630—1649., I. 342 • telepítés munkája 1708-ban, I. 451 • városok rendezésére javaslat, 1791., II. 383.
—települési rendszere, II. 52.
—k és Báthory Gábor, I. 329 • -k és Bocskai, I. 321 •
-k 1514-ben, I. 208 • -k kialakulása és története, I. 240 •
-k és a Rákóczi-szabadságharc, I. 461 • -sági fejlődése és viszonyai a XVIII. században, II. 52 • -sági orvos, ld. Földi János.
- HAJDU JÁNOS**
—az oktatásügy történetéről, II. 580.
- HAJDU LAJOS**
—a beszercebányai ev. egyház történetéről, I. 255.
- HAJDU PÉTER**
—finnugor szavainkról, III. 56 • a magyarság ki-alakulásáról, őstörténetéről, III. 56.
- HAJDUBŐSZÖRMÉNY**
—települése, II. 52 • -i gimnázium története, II. 130 •
—i határhazsnálát, XVIII. sz. III. 117.
- HAJDU DOROG**
—i szárm. Görög Demeter, II. 404.
- HAJDUHADHÁZ**
—története, II. 52.
- HAJDUNÁNÁS**
—története, II. 52 • -i ref. egyház története, I. 255.
- HAJDUSZOBOSZLÓ**
—története, II. 52 • -i felkelés, 1822., III. 124 • -i földek, 1726., II. 45.
- HAJDUSZOVÁT**
—gazdasági földrajza, I. 238, II. 52.
- HAJNAL DÁVID**
—Kármán Józsefről, II. 606.
- HAJNAL ISTVÁN**
—IV. Béla kancellárjáról, I. 96 • Domanovszky Sándorról, III. 49 • Görög Demeterről, II. 404 • Esterházy Miklós nádorról, I. 359 • az 1642-i megbíu-sult országgyűlésről, I. 358, 369 • Finácsy Ernőről, III. 49 • Hunyadi János okleveleiről, I. 161 • írás-történeti tanulmányai, I. 54, III. 61, 65 • ism. Arndt útleírását, II. 425.
—Ember Gy. munkáját a helytartótanácsról, II. 87.
—Istváni Gézáról, III. 50 • kiadta Esterházy Pál naplóját, 1814., II. 563 • Marozsai Henrikéről, III. 50 • Metternich és Esterházy viszonyáról, II. 570 • Zrínyi Miklósról, III. 104.
- HAJNAL MÁRTON**
—Karnarutic és a Zrínyias kapcsolatáról, I. 379 •
a Zrínyi—Frangepán-családról az irodalomban, III. 104.
- HAJNIK IMRE**
—adalékai a középkori kereskedelemhez, I. 129, 157 • emlékezete, III. 50 • a Hármaskönyvről, I. 193 •
a királyi könyvekről, I. 112, 198 • magyar alkotmány-és jogtörténete, I. 58 III. 63 • a magyar bírósági szervezetről a középkorban, I. 59, 118 • a nagyszom-bati gyűlésről, 1621., I. 339, 369 • a nemesség ország-gyűlési megjelenéséről, I. 174, 285 • az örökös főispán-ságról, I. 174, 286, II. 83 • Szécsi Máriáról, III. 106 •
a székesfehérvári országgyűlésről, 1387., I. 137 • a zsi-dókról a középkori Magyarországon, I. 118.
- HAJNÓCZI DÁNIEL** (soproni ev. rektor)
—szerepe, XVIII. sz. II. 131.

HAJNÓCZI IVÁN

— Gálzscsi hittani művéről. I. 260 • Hajnóczy József-ről. II. 319 • Katona Józsefről (kiadással). II. 523, 623, 625 • Kazinczy műveinek jegyzékéről. II. 601 • a kecskeméti görögsegről. II. 60 • Martinovics arc-képeiről. II. 526 • Sylvester Jánosról. I. 259 • Szentjóni Szabó Lászlóról. II. 605.

HAJNÓCZY JÓZSEF

— adatai, művei, politikai szerepe; róla irodalom. II. 318—321. III. 9, 50, 123 • cikkei Franciaországról. 1793., II. 339 • iratai Őz Pál irómányai közt. II. 342 • ítele-tének szövege. 1795., II. 509 • jellemzése Kazinczytól. II. 511 • jogtörténeti irányja és munkássága. II. 590—591 • jozsefinista álláspontja II. József idején. II. 233 • kiadta az 1818-i országgyűlés iratait. I. 365, II. 591 • lefordítja és terjeszti Martinovics Nyílt levelét, 1793., II. 507 • levele Forgách Miklóshoz. II. 233, 300 • meg-jegyzése a nevelésről, 1792—1793., II. 396. III. 124 • munkái, politikai iratai, 1790—1792., II. 311, 360, 383—384, 450, 507.

— elítélése, 1793., II. 403.
— és gr. Széchenyi Ferenc. II. 318, 572 • szerepe a jakobinus-mozgalomban. II. 514—517 • védőügyvédje: Madách Sándor. II. 511 • -hez Kazinczy levele. II. 511 • -hez Tessedik levelei. II. 249 • -nek tévesen tulajdoní-tott munkái. II. 321, 602.

Hajnóczy József (kiskéri ev. lelkész)

— nek tévesen tulajdonított irat, 1790., II. 321.

HAJNÓCZI (ZÁK) RAJMOND JÓZSEF

— Hajnóczy Józsefről. II. 319, 517 • Lőcse városáról 1786-ban. II. 261 • a löcsei levéltárról. I. 14 • löcsei tanulókról külföldön a XVI—XVII. században. I. 267 • a szépei bányavárosok történetéről. I. 245.

Hajnóczy Sámuel (aszódi ev. lelkész)

— mint Hajnóczy József apja. II. 319.

HAJNY, J.

— Turóc megyéről XVI—XVIII. században. II. 88.

HAJÓS ANTAL

— a Duna—Tisza-csatorna első szabályozásáról. II. 62.

HAJÓS SÁNDOR

— mezőgazdasági szakkönyve. 1819., II. 432.

Hajósz társaság planuma, 1796., II. 471.

HAL PÁL

— Szigetvárról 1688—1689., I. 411.

Hálád-ado oszlop, 1792., II. 483.

Haldé himnusz

— c. XVI. századi szöveg. I. 213.

HALÁPY KONSTANTIN (piarista rendfőnök; † 1752)

— szerepéről irodalom. II. 116.

HALÁSZ, ld. Kiskunhalas.

HALASI KUN TIBOR

— a magyarság kaukázusi történetéről. I. 32.

HALASY MIKLÓS

— leírása a soproni iskoláról, 1801., II. 585.

HALÁSZ GÁBOR

— Bessenyeiről. II. 221 • Mária királynéről. I. 220.

HALÁSZ IGNÁC

— Kármán Józsefről. II. 606 • Kazinczy fordításairól.

II. 602 • Sajnovics hatásáról a költészetre. II. 216.

HALÁSZ LÁSZLÓ

— a löcsei kath. főgimnázium történetéről. II. 130.

HALÁSZ S.

— szerk.: Közgazdasági Lexikon. I. 8. III. 29.

HALECKI, O.

— a Habsburgok viszonyáról a litván főnemességhez a Jagellók idején. I. 280 • Joannes Palaiologos római és budai útjáról, 1366., I. 121 • a várnai csatáról. I. 164.

HALECKY ANDRÁS

— feliratai a pestbudaí fejedelmi látogatáskor, 1814., II. 565 • mint a Neuer Kurier szerkesztője 1797-ig. II. 405.

HALICS (ld. Galicia alatt is)

— mint lengyel—magyar versengés tárgya, XIV. sz. I. 120 • története. I. 22, II. 592 • -i érsekséget meg-alapítja Nagy Lajos. I. 120 • -i fejedelem: Danilo és IV. Béla. I. 98 • -i király: Kálmán, XIII. sz. I. 94 • -i magyar hadjáratok az Árpád-korban. I. 46, 51, 75—76, 89, 94 • -i orosz évkönyvek. I. 46, 51, 89.

HALIMBA-CSERES

— temetője, X—XII. sz. III. 60.

HALLARICH, H.

— Ausztria nagyiparának kezdeteiről. II. 57 • Loscani szerepéről az osztrák iparpolitikában, XVIII. sz. II. 57.

HALLE

— i egyetem magyarországi és erdélyi tanulói. II. 122, 133 • -i egyetemen tanultak; ld. Béli Máttyás; Benczur

József; Jóny János; Szemlán Mihály • -i könyvtár régi magyar könyvei. I. 264 • -i pietizmus hatása Ma-gyarországon és Erdélyben. II. 121—122 • -i professzo-rok, ld. A. Franke; Schmeitzel Márton • -i Schmeitzel-könyvtár. II. 136 III. 8. • -i Szláv tanulmányok. III. 119 • -i tanulmányi rendszer hatása a Nova Posoniens-sérről, XVIII. sz. II. 25 • -i útjáról (1722) Teleki Ádám verse. II. 24.

HALLER GR.-család

— fal iskoláztatása a XVIII. sz. első felében. II. 133 • története. III. 110.

HALLER GÁBOR (zarándi főispán)

— iratai (1654—1663) és naplójegyzetei (1630—1644). I. 340 • megöletése, 1663., III. 98, 110 • -hoz I. Rákóczi György levele. I. 341.

HALLER ISTVÁN

— és az 1621-i pozsonyi tárgyalás. I. 338.

HALLER JÁNOS BR. (tordai főispán)

— feljegyzései (1635—1687), Harmas Istoriája. I. 427, III. 110 • levelei Apafihoz és Bethlen Gergelyhez, 1667—1695., I. 430.

HALLER JÁNOS GR.

— és id. Wesselenyi Miklós, XVIII. sz. III. 377.

HALLER, J.

— a bázei zsinat forrásairól és történetéről. I. 115.

HALLER JÓZSEF GR. (helytartótanácos)

— javaslatai a publico-politikai bizottsághoz, 1791., II. 338—334 • leváltása, 1795., II. 528.

HALLER LÁSZLÓ GR. († 1719)

— naplója az 1717-1 erdélyi országgyűlésről. II. 66.

HALLER LÁSZLÓ GR. (mármarosí főispán)

— Telémeke fordítása, 1755., II. 225.

Haller Károly Lajos Urnak ... levele Párisból, 1821. II. 574.

HALLO, FERDINÁND

— prot. községnőirata II. Lipóthoz, 1791., II. 369.

HALLWICH, H.

— Wallenstein történetéről. I. 340.

HALM, HANS

— az osztrák—orosz kereskedelemről, XVIII. sz. III. 122.

HALMÁGYI ISTVÁN (háromszéki főispán, † 1785)

— adatai, iratai; róla irodalom. II. 149 • göttingai útinaplója, 1751—1753., II. 24, 133 • és a Horia-fel-keles. II. 284 • naplói. II. 148—149, 185.

HALMAY B.

— a mohácsi csatáról. I. 223.

HALMAY I.

— I. Apafi Mihály fejedelemségéről. I. 430.

HALMAY JÁNOS

— a gyömrői ref. egyház történetéről. I. 255.

HALMI L.

— a váci piarista gimnázium történetéről. II. 132.

HALMOS FLÓRA

— a nemesi társadalomról Erdélyben a két Rákóczi Gy. korában. I. 326.

HÁLÓ MIKLÓS

— lefordította II. József rendeletét tisztviselőkhöz, 1784., II. 251.

Halotti beszéd

— c. XIII. századi nyelvemlék. I. 65—66. III. 64.

HALPHEN, LOUIS

— bevezetése a középkori történetbe III. 37 • és Sagnac, Ph. egyetemes történeti sorozata. I. 201, III. 38.

HALTER JENŐ

— a muraközi reformáció történetéről. I. 254.

HALTRICH, K.

— az erdélyi szász helynevekről. I. 84.

HÁM JÓZSEF

— a nagyhárolyi r. k. gimnázium történetéről. II. 131.

HÁM SÁNDOR

— Sajnovics Jánosról. II. 216.

HAMAR GYULA

— Gamauf Teofil feljegyzéseiről. II. 401.

HAMAR ISTVÁN és Pruzsinszky Pál

— a Ráday-könyvtárról. III. 125.

HAMAR LÁSZLÓ

— szerk.: Csokonai-Emlék. II. 607.

HAMARTOLOS ld. Georgios Monachos.

HAMBURG

— i vásárszábadalom kihirdetése Magyarországon, 1365., I. 128.

HAMEL BRUNINCOX GELLÉRT (bécsi holland követ)

— közbelépése a magyar protestánsüldözés ellen, 1675., I. 391—392 • szerepe a soproni országgyűlés körül, 1681., I. 402.

- HAMEL DE BREUIL, JEAN DU
— Sobieski János politikájáról. I. 432.
- HAMMER, A.
— a pestisről a Temesi bánságban, 1738—1740., II. 97.
- HAMMER-PURGSTALL, J.
— Bécs első, 1529-i ostromáról. I. 239 ● Khlesl bíboros életéről. I. 366 ● az oszmán birodalom történetéről. I. 138, 203, 234, 236, 342, 389, 410.
- HAMMERL
— a kuruc beütésekről Alsó-Ausztriába 1703—1706 között. I. 461.
- HAMPE, K.
— német nép keletre településéről a középkorban. I. 83.
- HAMPEL JÓZSEF
— a Drugethek őseiről. I. 117 ● emlékezete. III. 50 ● a koraközépkor és honfoglalás emlékeiről. I. 35, 37 ● a muhi csatáról. I. 96 ● az ötvösségről. XIV. sz. I. 135 ● Rómer Flórisról, Paur Ivánról. III. 51.
- HAN, PAUL CONRAD
— munkája Magyarországról, 1686., I. 413.
- HANACIUS FERENC (piarista)
— jegyzetei az ellenreformáció idejéből. XVII. sz. I. 398.
- HANÁK JÁNOS
— az állattan történetéről. II. 140, 398. III. 31.
- HANÁK PÉTER
— a magyar történész kongresszusáról. III. 46. ● és Pach Zsigmond P.
— a cseh-slovák tört. konferenciáról. III. 55.
- HANAUER LÖRINC
— mint a *Neuer Kurier* szerkesztője, 1797-től. II. 405.
- Handbuch des Zaubers v. Unglückelhal
— c. kézir. 1790 körül. II. 344.
- HANDELSMANN, MARCEL
— Kelet-európa történetéről a XV—XVI. század fordulóján. I. 201 ● Nápoleonról és Lengyelországról. II. 557.
- HANDERLA FERENC (pesti teológiai tanár)
— egyházzédelmi munkája, 1782., II. 268.
- HANDERLA GYÖRGY
— *Új méhész*, 1775., 1794., II. 166, 441.
- Handlung-Bücherständnis zwischen dem Hofe und der Ottomanischen Pforte, 1789., II. 256.
- Handlungsvorschläge, 1790., II. 391.
- HANDÓ GYÖRGY (kalocsai érsek)
— életrajza Vespasiano Bisticci művében. I. 183.
- Handwörterbuch des ... Auslandsdeutschums. III. 57.
- HANER, GEORG (erdélyi szász superintendens, † 1740)
— Erdély egyháztörténetéről, 1694., I. 142.
- HANER, GEORG JEREMIAS
— erdélyi és magyarországi írói lexikona, 1774—1898., I. 10, 323, II. 216, III. 40. ● munkája Erdélyről, 1763., II. 216.
- HANES, P. V.
— a román irodalmi nyelv kifejlődéséről. II. 497.
- HANGEL FLÓRA
— a szekszárdi céhek történetéről. II. 56.
- HANIKA, J.
— a német népkéveredésről Kőrmöcbánya vidékén. II. 37.
- HANISCH, E.
— Lengyelország történetéről. I. 22.
- HANKISS JÁNOS
— Fráter György francia életrajzáról. I. 302.
- HANKÓ BÉLA
— a magyar háziállatok történetéről. I. 38. III. 60.
- HANKÓ VILMOS
— régi magyar fentalálókrol. II. 217.
- HANN, FRIEDRICH
— az erdélyi szászok szervezetről, XVIII. sz. II. 89.
- HANNENHEIM, J. V.
— Magyarország és Németország viszonyáról, XII. sz. I. 76.
- HANNOVER
— és Anglia viszonya mint Ausztria és Magyarország viszonyának mintája, 1790., II. 315 ● -i ház uralma Angliában. I. 454 ● -i történet. ld. L. A. Gebhardi. II. 594 ● -i utazása Rummy Györgynek, 1802., II. 429.
- HANNULIK JÁNOS KRIZOSZTOM
— irodalmi szerepe. II. 600 ● ódája a magyar szabadsághoz, 1790., II. 299 ● verse az insurgensek szemléjekor, 1797., II. 522.
- HANUY FERENC
— kiadta Pázmány Péter leveleit. I. 360 ● a futeránu-sokról Magyarországon a mohácsi vész előtt. I. 219.
- HANSÁG
— mocsár lecsapolása, XIX. sz. II. 448.
- HANSKARL ERZSÉBET
— budai és pesti hírekről a *Wienerisches Diarium*-ban, 1703—1752., I. 446 ● Budapest irodalmi életének kialakulásáról, 1686—1750., II. 219.
- HANTÓ LAJOS
— Wesselenyi Ferenc egy leveléről 1664., I. 394.
- HANTOS E.
— az aranybulla és Magna Charta párhuzamáról. I. 95.
- HANVAY PÉTER
— tudósítása bécsi kúldetéséről, 1640., I. 365.
- HANZÓ LAJOS
— az erdélyi szász önkormányzatról. I. 84.
- HAPPELIUS
— irata a török visszafoglaló háborúkról, 1685—89., I. 407.
- HARAJDA, JÁN
— III. Béja halicsi politikájáról. III. 66.
— — és Lelekac, N.
— ruszin bibliográfiája. II. 125. III. 27.
- HARASZTI EMIL
— a barokk zenéről. II. 147 ● a kuruc nótáról és zenéről. I. 448 ● a zenéről Mátyás korában. I. 182.
- H. HARASZTI ÉVA
— a magyar történész kongresszusról. III. 47 ● a Századok szerk. biz. vitájáról. III. 47.
- HARASZTI GYULA
— Kármán Józsefről. II. 606 ● Bod Péter anekdotáiról. II. 215 ● tanulmányai Csokonáról. II. 607.
- HARASZTI KÁROLY
— a könyvkiadás történetéről. II. 587 ● a pesti nyomdákrol. II. 587.
- HARASZTY K.
— az ungi esf. egyházmegye történetéről. I. 254.
- HARDY, W. S. B.
— kiadta Jehan de Wavrin krónikáját. I. 159.
- HARI PÉTER, BETHLENI (ref. lelkész)
— erkölcsi énekei, 1789., II. 305.
- HÁRICH JÁNOS
— az Esterházyak kismartoni udvari zenekaráról. I. 371 ● vesprémvölgyi apácaakolostor birtokainak történetéről, 1526—1773., I. 238, 369, II. 40, 167—168.
- HARKA
— -i ev. lelkész, Nagy János (1794). II. 467 ● -i iskola és Nagy György II. József idején. II. 279.
- HARKÓ GYULA
— a pénz történetéről Magyarországon, 1526—1608., I. 244.
- HARLAY, PHILIPPE DE (Cézy grófja)
— konstantinápolyi francia követsége, 1610—1640., I. 327.
- HARLEM
— -i tudós társaság tagja: Benkő József. II. 151.
- HARLEY (angol miniszter)
— hez Defoe emlékirata a magyar önállóságról. I. 468.
- HARLIKOVITS ISTVÁN
— az ugar hasznáról, 1818., II. 433.
- HARMATH KÁROLY
— a pozsonyi ev. egyházközség történetéről. II. 24 ● a pozsonyi ev. liceum kézir. és könyvtáráról. I. 252. 390, II. 24, III. 44.
- HARMATTA JÁNOS
— a hun birodalom felbomlásáról. III. 58 ● Ibn Fadláról. III. 56 ● ism. László Gy. avar régészetét. III. 59.
— — Párducz M. szarmatáról emlékei. III. 58.
- Harmatz két okok, 1790 (Sármay Antal). II. 367.
- HARMOS GÁBOR
— Budavár visszavételéről. I. 410 ● szerződési jogról az Árpád-korban. III. 63.
- HARMOS SÁNDOR
— Balassi Bálintról. III. 89 ● Csokonai lírájáról. II. 608 ● Katona Józsefről. II. 624 ● Zrínyi idilljeiről. I. 379 ● és Guttmann M.
— — kiadta Péchy Simon inádságos könyvét. I. 337.
- Három-féle ... forintoknak mutató táblátskaja, 1801., II. 472.
- HÁROMSZÉK
— felkelése a Rákóczi-szabadságharc elején. I. 467 ● lakosainak hűségükje, 1713., II. 31 ● -ben a hármasyomlás rendszer, XVII. sz. I. 430 ● -i főispán, ld. Halmágyi István. II. 149 ● -i főkapitányok, ld. Apór Péter br.; Halmágyi István; Rédey László gr. ● -i látogatása II. Józsefnek. II. 246 ● -i utazás, 1813., II. 423.

HARRACH-család
— levéltárának anyaga a Rákóczi-korra. I. 454.

HARRUCKERN BR.-család
— békésmegyei birtokai, udvara. II. 42 ● és a Károlyi-család. II. 42, III. 117.

HARRUCKERN FERENC BR.
— mint nagybirtokos. II. 42.

HARRUCKERN JÁNOS GYÖRGY BR.
— telepítési Békés megyében. II. 34, 50.
— — Szarvason. II. 50.

HARSÁNYI ANDRÁS
— a beregi ref. egyházmegye levéltáráról. I. 252 ●
— a Domonkos-rendről Magyarországon. I. 61, 211 ● János Zsigmondról. I. 303 ● Sylvester Jánosról. I. 259.

HARSÁNYI FERENC (ref. lelkész)
— éneke Nagykunság romlásáról. 1698. III. 108.

HARSÁNYI ISTVÁN
— Buda és más városok polgárjogáról. I. 245.

HARSÁNYI ISTVÁN
— Balassi Bálintról. III. 90 ● Barczafalvi Szabó Dávidról. II. 305 ● Bessenyei Györgyről (kiadással). II. 220—221 ● Bod Péterről. II. 215—216 ● Bornemisza Péterről. III. 86 ● Csokonairól. II. 607—609 ● Debreceeni Ember Pálról. I. 465 ● a Debreceeni Grammatikáról. II. 617 ● egy Rádaynak tulajdonított énekről. I. 437. II. 142 ● a gályarabokról. I. 396 ● Gyöngyösi Istvánról. III. 107 ● Kazinczy Ferencről. II. 600—602, 618 ● két diétai verséről. 1764. II. 189 ● Kocsi Csörgő Bálintról. III. 105 ● a komjáti kánonokról. I. 250 ● a kuruc költészetéről. I. 447 ● a magyar időmértékes versekről. II. 224 ● a *Manch Hermán*on szerzőjéről. II. 319, 321 ● Miskolczi Csulyak Istvánról. I. 341 ● régi magyar színdarabokról. II. 220 ● rokokó ízlésről irodalmunkban. II. 144, 599 ● sárospataki iskoladramákról. II. 229 ● sárospataki dalgyűjteményéről. II. 625 ● a sárospataki könyvtárról. I. 264, 352 ● XVIII. sz.-i nyomtatványokról. II. 315 ● Zrínyi éneklő versekről. I. 382.
— és Gulyás József.
— — Csokonairól (kiadással). II. 608 ● Károlyi Gáspárról. I. 263 ● sárospataki versekről. II. 625—626.
— és Hodossy Béla.
— — XVIII. sz.-i dalgyűjteményekről. II. 625.

HARSÁNYI LAJOS
— Karácson Imréről. III. 50.

HARSÁNYI M.
— Harruckern békési telepítéseiről. II. 50.

HARSÁNYI PÁL
— a gyomai ref. egyházzól. I. 255 ● Réthy Lászlóról. III. 61.

HARSÁNYI SÁMUEL (testőrirő)
— meséi. 1794. II. 223.

HARSÁNYI PÉTER
— Berzeviczy Gergelyről. II. 471 ● történetész-vitaüléséről. III. 47.

HÁRSING ISTVÁN
— Szeles János haláltánc-énekéről. XVIII. sz. II. 616.

HARTENECK, SACHS V. GR. (Johannes Zabanus)
— beszámolója bécsi küldetéséről. 1692—1693. I. 428 ● és az erdélyi szász pártarcok. I. 433 ● irodalmi szerepe és visszhangja. I. 428.

HARTMANN, L. M.
— világtörténeti munkája. II. 243.

HARTMANN, O.
— Oroszország részvételéről az 1799-i svájci hadjáratban. II. 531.

HARTÓ, ld. Szokolay János.

HARTVIK (Chartuitius, győri püspök)
— Szt. István-legendája a XI. sz. végéről. I. 47, 31, 71, III. 61 ● agenda pontifikálisai. I. 66.

HASCHKA LÖRINC LEOPOLD
— átokverse a francia forradalomra. 1793. II. 503.

HASDEU, B. P.
— megtagadta Furdú román bányászparaszt verseit. XIX. sz. II. 488.

HASE, B.
— kiadta Leon Diakonos szövegét. I. 27.

HASELBACH, K.
— a XV. századi török veszedelméről Ausztriában. I. 170.

HASSÁK VIDOR
— a kézdívárshely-kantai r. k. gimnáziumokról. II. 130.

HASSEL, GEORG
— osztrák statisztikája. 1807. II. 411.

HASSENSTEIN, BOHUSLAV (cseh humanista)
— budai tartózkodása. 1502—1503. II. 217.

HASZOS *Mulatságok*, 1817-től. II. 404.

HASZÁN (aga)
— jelentése a szentgotthárdi csatáról. 1664. I. 386.

HASZÁN ELKJAFI (Molla)
— török emlékirata. 1596. III. 95.

HATALA PÉTER
— a magyar kereszteshadról. 1217—1218. I. 94.

HATOS GUSZTÁV
— Hanvay Péter és Pászthoy Máté követségéről. 1640. I. 365.

HÁTSZEG
— vidéke és a türelmi rendelet. II. 277 ● -i város-könyv. 1725—1847. II. 65.

HATTUFFY DEZSÓ
— Amade László költeményeiről. II. 143.

HATVAN
— eleste. 1543. I. 289 ● ostroma és bevétel. 1595. I. 318 ● a tizenöt éves háborúban. I. 317 ● története. II. 50 ● -i Grassalkovich-kastély. II. 147 ● -i gyűlés (1525) és határozatai. I. 196, 219, 221.

HATVANI ISTVÁN (debreceeni orvos, † 1786)
— adatai, művei; róla irodalom. II. 216—217 ● bázeli és hollandiai tanulmányútja. II. 133.

HATVANI ISTVÁN (iskolaigazgató, † 1816)
— buzdítása a nemesi felkeléshez. 1809. II. 550 ● irata az országgyűlés eredményeiről. 1791. II. 333 ● valláspolitikai röpirata. 1790. II. 332.

HATVANI MIHÁLY, ld. Horváth Mihály.

HATZFELD KÁROLY GR.
— és II. József pénzügyi politikája. II. 282 ● szerepeltetése 1790-es röpiratban. II. 312.

HAUBER, LIPÓT
— II. Rákóczi György przemysli veszedelméről. I. 355.

HAUCK, A.
— a német egyháztörténetről. I. 73 ● a pápai világuralmi törekvésekről. I. 140.

HAUENSTEIN
— i grófság zendülő parasztjainak áttelepítése a Bánságba. XVIII. sz. II. 86.

HAUER, FERDINAND V.
— kézikönyve az osztrák jogbányátörvényekről. 1811. II. 456.

HAUER FERENC
— Katona István emlékezetéről. II. 214.

HAUER, JOSEF RITTER V.
— adalékai az osztrák pénzügyek történetéhez. II. 181, 282, 532, 560.

HAUGEN JÁNOS (I. Ferdinánd tanácsosa)
— kiadta a Thuróczy-kronika német kivonatát. 1534. I. 146.

HAUGWITZ, FRIEDRICH WILHELM
— központi igazgatási reformja Ausztriában. 1749. II. 86, 180.

HAUGWITZ, OTTO GR. V.
— magyarországi és erdélyi kereskedelmi útja és jelentése. 1755. II. 177—178.

HAUMANT, C.
— Kara Györgye történetéről. II. 541 ● a szerb nemzeti szabadság kezdeteiről. II. 541.

HAUMANT, E.
— az északi háborúról és az olivai békéről. I. 354.

HAUPTMANN, L.
— a szlovén politikai viszonyokról a Karoling-korban. I. 36.

Haus und Wirtschafts-Kalender, 1787. II. 250.

HAUSCHKA, M.
— a diakovári egyezségről. 1393. I. 137.

HAUSER, HENRI
— a francia történeti forrásokról. I. 10 ● megjegyzései Ursu könyvére I. Ferenc keleti politikájáról. I. 281 ● és Möllnet, A.
— — francia forrásismertetője. III. 37.

HAUSER, K.
— a karintiai magyar kalandozásokról. X. sz. I. 40 ● Karintiáról a Karoling-korban. I. 40.

HAUSZMANN A.
— a budai kir. vár építéstörténetéről. I. 185.

HAVASS DEZSÓ
— ism. Mitis könyvét Nagy Lajosról. I. 120.

K. HAVAS GÉZA
— Gr. Batthyány Alajosról. II. 316.

HAVASS REZSÓ
— földrajzi könyvészete. II. 507, III. 127

HAVASALFÖLD (Havaselve, Muntenia, Transalpina. Valachia)
 — és Báthori Gábor. I. 329 ● és Erdély kereskedelmi kapcsolatai. I. 129, 298 ● és Erdély politikai kapcsolatai a Hunyadiak korában. I. 153.
 — a XVI—XVII. században. I. 295, 327, 342, 344—345.
 — és az erdélyi iskola. II. 497 ● és az erdélyi páztorokodás. I. 298, II. 38 ● felé történeti igények fölvetése, 1787., II. 296 ● és a két Rákóczi György. I. 342, 344—345, 354 ● külpolitikája, 1683—1688., I. 432 ● leírása, 1789., II. 236 ● és Magyarország. I. 17, 153 ● német telepítésének terve, 1725., II. 36 ● összeköttetése Brassóval, XV—XVI. sz. I. 153 ● és a Porta 1718-ban. II. 74 ● térképe, 1788., II. 236 ● és Toscana a XVI. száz. végén. I. 308 ● történetéhez iratok. I. 293—294, 325, 429 ● történetéről Sulzer könyve, 1781., II. 237 ● -i osztrák bevonulás, 1737., II. 96 ● -i első vajdák. I. 121 ● -i hadjárát Zsigmond alatt, 1395., I. 138.
 — Báthori Zs. idején, 1595., I. 305—306, 308, 311.
 — i hospodárokhöz Gentz levelei, XIX. sz. II. 568 ●
 -i krónikairódom és a román nemzeti öntudat. II. 124 ●
 -i szárm. : Hunyadi I. családja. I. 162.
 — Oláh M. családja. I. 224.
 — i utólrások, 1789., 1790., 1815., II. 238, 427 ● -i vajdák. ld. Basaraba (XIV. sz.), (XVII. sz.); Vitáz Mihály (XVI—XVII. sz.); Mózes (XV—XVI. sz.). ●
 -i fejedelmek és bojárok erdélyi birtokai. I. 298 ● -i vajdaság a XIV. században. I. 121 ● -ról Verancsics Antal műve, XVI. sz. I. 225—226.
HAYRÁN DÁNIEL
 — ismeretlen prot. egyházi rendtartás a XVI. századból. I. 252 ● Ribay könyvtáráról. II. 589 ● a zsolnai zsinat előzményeiről. I. 250.
HAWKINS
 — a selmeci bányász értekezleten, 1786., II. 255.
HAYDN, JOSEPH
 — hangversenye Budán. II. 629.
HAYNEL, I. C. G.
 — a török háborúk történetéről, 1783., II. 95.
A haza szerelése. Egy protestáns prédikáció, 1790 (Hrabowszky György). II. 333—334.
Hazafiak tüköre, 1790 (Szatsvay Sándor). II. 313.
Hazafitui szerkesztés a Felkelő Seregekhez, 1809., II. 550
Hazafitui szózat a magyar nemességhez, 1809 (Kisfaludy Sándor). II. 549.
HAZAGH MIHÁLY
 — Apáczai Cseri enciklopédiájáról. III. 100.
Hazai oklevéltár, 1234—1536., I. 11, 53.
Hazai okmánytár. Codex diplomaticus patrius, 1068—1629., I. 11, 53.
Hazai és Külföldi Tudósítások
 — c. lap 1806-tól. II. 404.
HAZAI SAMU
 — a Mátyás korabeli hadszervezetről. I. 174 ● a X. századi magyar hadszervezetről. I. 39.
Hazai utazók Erdélyben, (Szeremlei László). II. 420.
Házások éneke, 1548., 270.
HÁZY ALBERT
 — Szegedi Lőrinc társadalomszemléletéről, XVI. sz. III. 86.
HÁZI JENŐ
 — adata Liptó megye kialakulásához. I. 80 ● a Balassi Menyhárt-komédiáról. III. 93 ● Detrekő várából a középkorban. I. 60, 137, 155 ● Hunyadi megmeneküléséről, 1448., I. 165 ● indexe a Sopron megyei oklevéltárhoz. I. 12 ● Jagelló-kori osztrák határviszályokról. I. 203 ● Sopron középkori egyháztörténetéről. I. 64 ● Sopron város levéltáráról. I. 14.
 — történetéről, sorozata. I. 14, 99, 126, 156, 208, III. 42, 75.
 — a soproni szőjegyzékről. I. 131 ● a soproni virágénekekről. III. 89 ● XVI. sz.-i soproni magyar levelekről. I. 232, 426.
HÁZSÁGYI ISTVÁN
 — biztatja Thuróczyt krónikája megírására, XV. sz. I. 146.
HÁZSI KRISTÓF
 — és az örmény kereskedelmi társulat, XVII. sz. I. 416.
HÁZSLINSZKY REZSŐ
 — a Jagellók korának forrásairól. I. 188 ● a királyi í szék betöltéséről Magyarországon, 1526—1572., I. 285.
Hébe
 — c. szépirodalmi almanach, 1822—1826., II. 621.

HEBENSTREIT (főhadnagy)
 — és az osztrák jakobinus szervezkedés. II. 518.
HEBER, REGINALD
 — utazása a Felvidéken 1806., II. 426.
HECHT, L.
 — az elszász-lotharingiai telepésekről Magyarországon II. 162.
HECHT, O.
 — Ausztria és Magyarország kereskedelmi kapcsolatairól Törökországgal. II. 59, 260.
HECKE, J. VAN
 — kiadta Kapisztrán János iratait. I. 161.
HECKENAST GUSTÁV
 — a beszercebányai bányászfelkelésről. III. 31 ● a honoráriusok szerepéről. 1780—1848., II. 482 ● a Rákóczi-szabadságharcról. III. 113, 115 ● és mások ●
 — magyar története. III. 46.
HECKSCHER, E. F.
 — a merkantilizmusról. II. 57 ● Napóleon kontinentális zárlatáról. II. 478.
HÉCSEI DÁNIEL (ref. lelkész)
 — főljegyzései bécsi küldetéséről, 1790., II. 343, 366.
HÉCSEI SÁMUEL (skilósi ref. lelkész)
 — börtönből írt kérelme, 1726., II. 119.
HÉDERVÁRY
 — és Rozsnyai Dávid. I. 426 ● -i Mária-szobor, 1769., II. 198 ● -i Viczay-leváltár anyaga. I. 232, 370, II. 49, 100, 292.
HÉDERVÁRY-család
 — oklevéltára. I. 15, III. 43. ● származása. I. 100.
HÉDERVÁRY FERENC (Nándorfehérvár kapitánya)
 — szokása (1521) és elítélte. I. 221.
HÉDERVÁRI KONT ISTVÁN
 —ról irodalom. III. 73.
HÉDERVÁRI LÖRINC (nádor)
 — a szatmári mozgalomról, 1437., I. 144.
HÉDERVÁRY-kódex
HEDVIG (Anjou; Jadwiga lengyel királynő)
 — koronázása (1384) és uralkodása. I. 136.
Das Heer von Innerösterreich... im Kriege von 1809, 1817 (Hormayr, Josef). II. 553.
HEFFEL, K. J. v.
 — a zsinatok történetéről. I. 140.
HEFFLE MENYHÉRT (bécsi építész)
 — működése Magyarországon XVIII. sz. II. 232.
HEGEDÜS GÉZA
 — a Vata-lázadásról. I. 72.
HEGEDÜS ISTVÁN
 — *Analecta recentiora* c. kiadványa. I. 183 ● Apáczai Cseri Jánosról. I. 354 ● a humanista hagyományokról a XVII. sz.-ban. I. 269 ● Janus Pannoniusról (fordítás). I. 185 ● a legrégibb magyar tárgyú latin költeményről. I. 87 ● Mátyás és a latin költők viszonyáról. I. 182 ● Mátyással foglalkozó humanista szövegekről. I. 169 ● a magyarországi „ocelstus lyrá”-ról. I. 130, 180 ● Schecsuas eposzárol (fordítás). I. 274, III. 98 ● Szamosközy költői maradványairól. I. 228 ● és Ábel Jenő.
 — *Analecta nova* c. gyűjteménye. I. 183, 192, 215, 218.
HEGEDÜS JÁNOS
 — a kassai tanítóképző történetéről. II. 208.
HEGEDÜS LÁSZLÓ
 — a XVII. századi ref. egyházzól. I. 327, III. 99.
HEGEDÜS VIKTOR
 — hozzászólása S. Sándor cikkéhez. III. 48.
HEGEDÜS ZOLTÁN
 — Katona Józsefről. II. 625.
HEGENITUS, TROSTFRIED (brassói orvos)
 — feljegyzései, 1660., I. 350.
HÉGVALJA
 — börtömelése a XIX. század elején. II. 436 ● -i rendszabály a pestis idejéből, 1740., II. 97 ● -i szőlők ügyében Berzevics Gergely beadványa, (1805) II. 470 ● -i szőlőművelés a XVII—XVIII. században. I. 421 ● -i felkelés forrásai és irodalma, 1697., I. 412—413, 420 III. 108, 109 ● -i néprajzi irodalom. III. 27.
HÉGVALJAI KISS GÉZA
 — Kazinczy Ferencről. II. 600.
HEGYES, ANDREAS (brassói tanácsos)
 — *Diariuma*, 1613—1617., I. 332 ● folytatása Ostermayer krónikájához, 1562—1570., I. 300 ● kivonata egy század krónikából, 1603—1612., I. 328.
HEGYI FERENC
 — Pálóczi Horváth Ádámról. II. 611.

- HEGYI JÓZSEF**
— magyar története Gebhardi nyomán, 1803., II. 594.
- HEGYI TIBOR**
— a debreceni színészet történetéről. II. 628.
- HEIDELBERG**
— egyetem magyarországi hallgatói I. 268, II. 133 III. 87 • i káté és a magyar prot. autonómia. II. 122.
- HEIDENSTEIN, REINOLD** (kir. titkár)
— műve Báthori István orosz háborújáról, 1584., I. 305.
- HEIDRICH, K.**
— Poroszország háborújáról a francia forradalom ellen. II. 506.
- HEIGEL, K. TH. V.**
— a bajor választó és a Rákóczi-szabadságharc viszonyáról. I. 468 III. 116 • I. Lópót jellemrajzáról. I. 376
• Mária Teréziáról. II. 158 • az osztrák örökösödési háborúról. II. 103.
- HEIL, I.**
— a dunántúli német telepesekről 1767-ben. II. 162 •
Veszprém és Fejér megye német településeiről. II. 34.
- HEILE, G.**
— Székesfehérvár visszafoglalásáról, 1601., I. 318.
- HEILIG, KONRAD**
— Anonymuszról. I. 44 • Németországról és Bizáncról a XII. században. I. 76 • a Pray-kódexről. I. 66.
- HEILIGENKREUTZ**
— I. Gutol XIII. századi munkája. I. 90.
— mint a bécsi *Historia annorum* állítólagos szerzője. I. 90.
- HEIMB, TH.**
— a szentgotthárdi cisztercita apátság történetéről. 1764., I. 64.
- HEIMBUCHER, M.**
— munkája a szerzetesrendekről. I. 60.
- HEIMLER KÁROLY**
— Loew (Loevius) Károly Frigyesről. II. 140 • a Payr-krónikáról. III. 103 • Sopron műemlékeiről. II. 232.
- HEIMPEL, H.**
— Zsigmond kancelláriájáról. I. 115 • Zsigmond kereskedelmi politikájáról. I. 129.
- HEINEMANN, L.**
— kritikai tanulmánya az Árpád-kori kútfőkről. I. 42, 87.
- HEINBUCHER, JOSEPH EDLER V. BIKESY**
— Magyarország lakóinak viseletéről, 1820., II. 415.
- HEINLEIN ISTVÁN**
— Kisfaludy S. hátrahagyott munkáiról. II. 612.
- HEINRICH GUSZTÁV**
— Apáczai Cseri pedagógiájáról. I. 353 • Berzsenyi-kiadása. II. 614 • Dugonics drámáiról (kiadással). II. 303 • Hatvani Istvánról. II. 217 • ism. Gyulai P. munkáját Katona Józseféről. II. 624.
— Imre L.-ét Hatvani Istvánról. II. 217.
— Juhász Mátéről. II. 228 • Kármán Fanniáról (kiadással). II. 606 • Kazinczy Ferencről (kiadással). II. 490, 602 • Kisfaludy Károlyról (kiadással). II. 621—622 • Kisfaludy Sándorról (kiadással). II. 612 • a magyar csizókról. I. 180 • a magyar humondáról. I. 38 • Mészáros Ignácra (kiadással). II. 226 • Temesvári Pelbártól. III. 77 • a túlbíngai pályakérdésről. II. 490 • Valkai Andrásról. III. 88 • Vitéz Franciscóról. III. 87.
- HEINRICH, J. D.**
— Huét Albertről. III. 94
- HEISCHMANN, E.**
— az állandó hadsereg kezdetéről Ausztriában. I. 317.
- HEISTER, SIEGBERT** (császári tábornagy)
— amnesztizálása a székesfehérvári kurucoknak, 1704., I. 461 • felvidéki előnyomulása, 1708., I. 469 • honfoglalása, 1716., II. 68 • jelentései a trencsényi csatáról, 1708., I. 469 • koronái győzelme, 1704., I. 461 • nagyszombati sikere, 1704., I. 461 • szerepe Rákóczi hadjárataiban. I. 457.
- HÉJ MIKLÓS**
— a visegrádi ásatásokról, emlékekről. III. 79.
- HÉJA PÁL**
— a tábori orvosokról, egészségügyről, XVIII. sz. II. 140, III. 108.
- HEJÓBABA**
— I ref. egyház története. I. 255.
- HEKLER ANTAL**
— Ipolyi Arnoldról. III. 50 • a magyar művészet történetéről. II. 145 • a magyarországi barokk szobrászatról. II. 146 • a pannoni római művészetéről. I. 35.
- HELBIG, K. G.**
— Pufendorf bécsi jelentéseiről. I. 389.
- HELFERT, I. A. V.**
— az osztrák népiszkoláról. II. 207 • a rastatti követgyilkosság (1799) kérdéséről. II. 530.
- HÉLIEN, LOUIS** (magyarországi francia követ)
— Velence elleni rópirata a XVI. század elején. I. 204.
- HELIUS ARNOLDUS**
— jegyzetei a 15 éves háborúról. I. 315.
Helikon időöltés, 1819—1820., II. 407.
- HELIODOROS**
— Aithiopikájának magyar feldolgozásai. II. 303.
- HELL (HÖLL) JÓZSEF KÁROLY** (bánya-főgépmeister)
— élete és szerepe, XVIII. sz. II. 55, 170.
- HELL MÁTÉ KORNÉL** (bánya-főgépmeister)
— élete és szerepe, XVIII. sz. II. 55.
- HELL MIKSA** (csillagász)
— élete, tudományos működése, XVIII. sz. II. 216—217 • matematikai munkája, 1773., II. 176 • és Sajnovics János kapcsolata. II. 217.
- HELLEBRANT ÁRPAD**
— adalék a Rákóczi-kor irodalmához. I. 446. • évi összeállítás a magyar történeti stb. irodalomról. I. 9, 471, III. 11, 23, 32 • figyelemzete a *Nova Pannoniensis*ről. II. 24 • a frankeri egyetem magyar diákjairól, 1823—1790., I. 268, II. 133 • ism. Csűrös J. tanulmányát a debreceni nyomdáról. II. 135 • Jászberényi Pálról. III. 100 • a könyvnyomtatás kezdetéről Magyarországon. I. 265 • magyar könyvészetei I. 3 III. 10, 18, 23, 29, 32 • magyar könyvtárjegyzékről a XVIII. században. II. 212 • Olmützben tanult magyarokról, 1590—1644., I. 268.
- HELLEBRANTH JÁNOS**
— Szarvas városáról, 1822., II. 50, 419.
- HELLEBRONTH JÁNOS** (ezredes)
— szerepe a Rákóczi-szabadságharcban. I. 457.
- HELLEBRONTH KÁLMÁN**
— Sáros megyei nemességigazolásokról, XVIII. sz. II. 31 • testőrségi névkönyve, 1780—1848., II. 159.
- HELLENBAUGH JÁNOS GOTTFRIED BR.** (selmeci főbányagróf)
— működése a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 430, 463 • és a selmeci bányászmozgalom, 1707., I. 458 • Zweig János Kristóf naplójában. I. 439.
- HELLENTHAL, CARL AUGUST**
— jegyzéke mezőgazdasági munkákról, 1813., II. 430.
- HELLER, A.**
— az osztrák népiszkoláról a XVIII. században. II. 128.
- HELLER BERNÁT**
— a Csánad-mondáról és a Geilért-legendáról. I. 51 • Zrínyi Miklósról. III. 104.
- HELLER, F.**
— kiadta Savoyai Jenő levelezését. I. 408.
- HELLER**
— az 1809-i hadjáratról Dél-Németországban. II. 553.
- HELLNER SAMU**
— gyászbeszéde a lipcsei diáktársra felett, (1749) II. 133.
- HELM**
— Műgeln Henrikről. I. 104.
- HELMÁR ÁGOST**
— Bonfinról mint történetíróról. I. 148 • Heltai Gáspár Krónikájáról. 299 • a magyar zsidó törvényekről az Árpád-korban. I. 53.
- HELMECZY ISTVÁN** (nagykővári ref. lelkész)
— polemikus irata, 1741., II. 112.
- HELMECZY (Bierbrauer) MIHÁLY**
— irata a nyelvújításról, 1816., II. 614, 618 • irodalmi fellépése. II. 620.
- HELMOLT**
— világtörténeti munkája. I. 91.
- HELTAI GÁSPÁR**
— adatai, művei, róla irodalom. I. 299 III. 88, 90, 93 • dialógusa a részegségről, 1552., I. 299 • kiadta Bonfini egy részletét, 1561., I. 148 • magyar krónikája, 1573., I. 290.
— a budai zendülésről. I. 106 • a Mátyás-mondáról. I. 170 • a XV—XVI. sz. fordulójáról. I. 183 • a parasztháborúról. I. 190 • és Pecsevi. I. 232.
— megjegyzése Hunyadi János származásáról. I. 162 • mint Bonfini magyar átdolgozója. I. 148 • mint magyar nyelvű történetíró. I. 269 • meséi. I. 269, 299 • nyomdájának termékei. I. 299 • és az unitáriusok. I. 304.
- HELTAI H. ISTVÁN**
— a temesi banság első biztosáról. II. 162.

- HELIVETIUS, CLAUDE A.**
—ról gr. Fekete János nyilatkozata. II. 223.
- HÉNAP TAMÁS**
— Rájnis Józsefről. II. 224.
- HENOHE, A.**
— a rastatti követgyilkosságról. II. 530.
- HENCKEL JÁNOS**
— mint Mária királyné udvari papja. I. 218—219 ●
szerepe 1526 után. I. 218.
- HENCKEL VON DONNERSMARCK, LAZARUS** (bécsi nagy-
kereskedő)
— és Magyarország a XVI.—XVII. sz. fordulóján. I. 244.
III. 97
- HENCZE BÉLA**
— Kazinczy Ferencről. II. 600, 603.
- HENGELMÜLLER LÁSZLÓ BR.**
— Rákóczi F. szabadságharcáról. I. 456.
- HENKEL**
— a selmeci bányászértekezleten, 1786., II. 255.
- HENNIG ALAJOS**
— a kassai vértanúkról. I. 338.
- HENNIN, H. CHR.**
— kiadta Tollius Jakab útleírását. I. 383.
- HENNING, R.**
— Kelet-európa kereskedelmi útvonalairól a VIII.—XII.
században. I. 79.
- HENNYEY VILMOS**
— a magyar posta történetéről. I. 284, II. 473.
- HENRICH, J. D.**
— Huet Albertről. III. 94.
- HENRICUS DE YSERNIA** (II. Otakár jegyzője)
— formuláskönyvének magyar vonatkozásai, XIII. sz.
I. 92.
- HENRIK**
— I. (német császár). I. 28.
— és a magyar kalandozások. I. 40.
— II. (német császár, Szt. István sógora). I. 46, III. 65 ●
— III. (német császár). I. 46.
— — hadjáratai Magyarország ellen, XI. sz. I. 47,
72 ● itineráriuma. I. 72.
— IV. (német császár) és Magyarország. I. 73 ●
— II. (francia király).
— — hoz Szolimán levele. I. 303.
— IV. (francia király).
— — életéről Pétezi J., 1786., II. 305 ● diploma-
tája: Bogarsius I. 314. ● "nagy tervet,, III. 101.
— V. (angol király).
— — és Zsigmond. I. 139.
— VII. (angol király) és II. Ulászló. III. 80 ●
— VIII. (angol király).
— — politikájának okmánytára. I. 279 ● -hoz
II. Lajos levele. I. 222.
— (latin császár, II. András apósa, XIII. sz.). I. 94 ●
(lengyel király, XVI. sz.). I. 310 ● (osztrák hg.) beavat-
kozása a bizánci—magyar viszályba, XII. sz. I. 90 ●
— (Oroszlán) és Barbarossa Frigyes, XII. sz. I. 76 ●
(szász hg.).
— — feljegyzései Buda ostromáról, 1686., I. 405.
— (csukárdi plébános, miniátor). I. 185.
- HENSZLMANN IMRE**
— Magyarország román és csúcsíves emlékeiről. I. 67,
134 ● nekrológia. III. 50 ● a váradi püspökség mű-
emlékeiről. I. 133—134 ● és Reissenberger L.
— — a nagyszombi régi templomról. I. 134.
- HENTUS, TRANSILVANUS MARTINUS**
— és Bullinger, 1543., I. 260.
- HEPP, N.**
— Bácsa-Palanka történetéről. II. 247.
- HEPPNER ANTAL**
— az első pesti magyar előadásról, 1784., II. 302 ●
a pozsonyi német színészetéről a XVIII. században.
II. 627.
- HERAKLIDES (Basilicos) JAKAB** (moldvai vajda)
— és Erdély. I. 295 ● és Zay Ferenc, 1560—1573., I. 277.
- HERBERSTEIN ZSIGMOND BR.** (Habsburg-diplomata, XVI.
sz.)
— adatai, munkái, róla irodalom. I. 196, 274.
- HERBERT, HEINRICH**
— Nagyszomben reformációjáról. 256 ● Nagyszomben szám-
adásairól III. Károly idején. II. 65 ● a nagyszombeni
ellenreformációról a XVIII. században. II. 122.
- HERBEVILLE, LUDWIG GR.** (császári hadvezér)
— jelentései, 1705., I. 462, 467 ● útja Erdély felé, 1705.,
I. 467.
- HERBORN**
— i német tanárok Erdélyben, XVII. sz. I. 337.
- HERCEGOVINA**
— és Magyarország a középkorban. I. 55 ● története
I. 23.
- HERCHENHAIN, J. CH.**
— I. József korának politikai történetéről, 1786., I.
447.
- HERCEGSZÖLLÖS**
— i kánonok. I. 250, 252.
- HERCEG Á.**
— Manardus Jánosról és műveiről. I. 217.
- HERCEG BEÁTA**
— Ismertetője Eger védelméről. III. 92.
- HERCEG E.**
— Bethlen Gábor uralkodásáról. I. 386.
- HERCEG M.**
— a börtömelés hazai fejlődéséről. I. 238.
- HERCEGH FR.**
— Sopron megye történetéről a Hunyadiak korában.
I. 155.
- HERCEGH JENŐ**
— egy fiumei alapításról, 1802., II. 472.
- HERCEGSZÖLLÖSI ISTVÁN** (prédikátor)
— szerepe a Rákóczi-korban. III. 114.
- HERCZOG, ld. Herzog**
- HERDEGEN JÁNOS B.** (budai provisor)
— utasítása, 1687., I. 416.
- HERDER, JOHANN GOTTFRIED**
— idézése egy cikkben a nyelvkérdésről. II. 492 ●
szózatja a magyar nyelv kihalásáról. II. 355 ● szövege
Kazinczy fordításában, 1793., II. 602.
- HEREND**
— i gyár elődje, a tatabajmájúzem, XVIII. sz. II.
175 ● i porcelán története. II. 467.
- HERPEI JÁNOS**
— Bethlen Gáborról. I. 337 ● Bethlen Miklósról. I.
427 ● a déli ref. iskoláról, XVII—XVIII. sz. I. 828.
II. 129 ● a kolozsvári iskoláról, XVII. sz. I. 354 ●
Szalkárdi Jánosról. I. 348 ● szatnári papokról, diákok-
ról, XVI—XVII. sz. I. 257.
- HERPEY V. ÁRPÁD**
— a désknai sóbányászat történetéről. II. 54.
- HERGENROTHER, J. V.**
— regestái X. Leó pápa korából. I. 200.
- HERMANNUS AUGUSTINUS** (Hermann reichenauai szerzetes)
— XI. századi krónikája. I. 47.
- HERMANN, ALFRED**
— az erdélyi ellenreformáció történetéről 1591—1603
között. I. 311.
- HERMANN ANTAL**
— Horváth Ádám énekeinek kéziratáról. II. 611 ●
a Szilágyi és Hajmásról. III. 83.
- HERMANN, A.**
— a marengoi csatáról. II. 531 ● Mária Teréziáról
mint törvényhozóról. II. 158.
- HERMANN, BENEDIKT FRANZ**
— a beszercebányai ezüstolvasztásról, 1781., II. 255 ●
útleírása a Habsburg-monarchiáról, 1782., II. 238,
254.
- HERMANN DÁNIEL**
— latin verse Báthori Istvánról. I. 305.
- HERMANN EGYED**
— az esztergomi érsekség betöltéséről, XIX. sz. II.
579 ● az 1822-i zsinatról. II. 580 ● ism. Pehm életraj-
zat Padányiról. II. 110 ● a kolostori reformról, 1814—
1817., II. 579 ● Kurbély Györgyről. II. 579 ● Mallyó
Józsefről. III. 122. ● Ottendorff útleírásáról, 1663.
I. 384 ● a teológiai kar történetéről. II. 210 ● a vallá-
soságról a barokk korban. II. 117 ● és Eberhardt B.
— a veszprémi papság könyveiről, XIX. sz.
II. 588.
- HERMANN, E.**
— az 1792-i osztrák—porosz szövetségről és Lengyel-
ország 2. felosztásáról. II. 353, 506.
- HERMANN, F.**
— Kapisztrán Jánosról. I. 165.
- HERMANN, GEORG MICHAEL GOTTLIEB V.** (brassói tanácsos)
— brassói kortörténeti munkája, 1688—1800., I. 431,
II. 65, 150, 235, 480 ● cáfoló irata a *Supplex Libellus*
ellen. II. 379 ● erdélyi szász politikai iratai, 1792.,
II. 377.
- HERMANN GY.**
— Temes megye nemesi felkeléseiről, 1797—1809.,
II. 554.
- HERMANN, JOHANN** (löcsei ev. lelkész)
— háláirata a toleranciáról, 1782., II. 274 ● halotti
beszéde Mária Teréziáról, 1780., II. 196.

- HERMAN JÓZSEF** (győri kanonok)
— egyházi beszédei, iratai, 1760—1769., II. 198.
- HERMAN OTTÓ**
— a halászláról és pástortörletről. I. 37, II. 43—44.
- HERMANN V. SALZA**
— és a német lovagrend a Barcaságban, XIII. sz. I. 94.
- HERMANNSTADT, ld. Nagyszében**
- HERMANYI DIENES JÓZSEF** (enyedi ref. lelkész)
— iratai és Benkő József. II. 151 • munkáiból szemelvények. II. 17 • Nagyeneyi Demokritusa. II. 226 • önéletrajza és más munkái. II. 18, III. 117.
- HERMOLAUS, ld. Moré György**
- HERNAGOR**
— i útközet, 1813., II. 567.
- HEROLD, BASILIUS JOHANNES**
— egykorú munkája I. Ferdinánd török harcairól, 1557., I. 275.
- HÉRON, DU** (lengyelországi francia követ)
— szerepe a Rákóczi-szabadságharc külpolitikai előkészítésében. I. 460—461.
- Heros Sinensis**
— c. névtelen iskoladráma. II. 227.
- HERPAY GÁBOR**
— a debreceni isptályról. I. 246 • debreceni regestái. I. 13 • Földes községről. II. 50 • a magyar és erdélyi reformációról. I. 258 • tiszántúli hadikölcsönről, 1794., II. 507 • és Kocz A.
— Debrecen történetéről. I. 419.
- HERRE, PAUL**
— az egyetemes tört. forrásairól. III. 38 • mint tört. bibliográfia szerk. III. 10 • Zsigmond királyról és Itáliáról. I. 139.
- HERRENGRUND**
— i részanya Besztercebányán, XIX. sz. II. 458.
- HERMANN, ld. Hermann**
- HERNHUT**
— i mozgalom Magyarországon és Erdélyben, XVIII. sz. II. 122.
- HERRSCHAFT, H.**
— a bánsági németekről. II. 34.
- HERSFELDENSIS, ld. Lambertus**
Die Herstellung der Freyheit, 1790., II. 290.
- HERTELENDY GÁBOR** (altábornagy)
— jegyzetel a francia háborúk idejéből. II. 400.
- HERTELENDY KÁROLY**
— a győri csatáról, 1809., II. 555.
- HERTZBERG** (porosz államférfi)
— szerepe a porosz—magyar kapcsolatokban II. József idején. II. 301 • tárgyalásai Ausztriával, 1790., II. 353.
- HERTZBERG, G. F.**
— a bizánci és oszmán birodalom történetéről. I. 138, 154.
- HERZAN FERENC GR.** (püspök, †1804)
— megalapítja a szombathelyi püspöki könyvtárat. II. 588 • szerepe II. József idején. II. 270.
- HERZFELDER ARMAND DEZSŐ**
— Kolozsvári Czementes Jánosról. I. 298.
- HERZOG JÓZSEF**
— Bethlen Gábor síremlékéről. III. 97 • emlékezete. III. 50 • Grassalkovich kamarai hitelműveletről. II. 182 • a hitelfőpénztár megszervezéséről. II. 182 • a magyar provinciaális tábláról. II. 293 • a nádori levéltár iratairól. I. 18 • Pestbudán maradt törökökről, 1686., I. 410 • Skóciai Szt. Margit állítólagos magyar származásáról. I. 69 III. 65. • szépei kamarai levéltár utasításról, 1622., I. 367 • a tarcali kincstári szőlőről. I. 463, II. 42.
- Hesperus**
— c. lap magyar vonatkozásai, XIX. sz. II. 409, 447, 586.
- HESS ANDRÁS** (nyomdász)
— és a Budai Krónika kiadása, 1473., I. 147.
- HESSEN**
— i harcok az osztrák örökösödési háborúban. II. 105 • i német telepések a Dunántúlon, XVIII. sz. II. 35.
- HETES TIBOR**
— a hadtört. levéltárról, III. 44
- HÉTFA LU**
— lakóihoz török felhívás, 1788., II. 296.
- HETS J. AURELIÁN**
— jezsuita iskolákról Magyarországon, XVIII. sz. II. 128.
- HETZEL, S. M.**
— a temesvári népisiskolázás történetéről. II. 279.
- HEVENESI GÁBOR** (jezsuita, †1715)
— iratgyűjteménye az Egyetemi Könyvtárban. I. 251, II. 214. • mint a jezsuita történeti adatgyűjtő iskola kezdeményezője. I. 251, II. 137 • és Timon Sámuel II. 137.
- HEVENYESINÉ**
— szarvói utasítása, 1669., I. 377.
- HEVES**
— megye bibliográfiája. III. 28.
— • koronaőröz bandériumai, 1790., II. 348—349
• panasza a török ellen, 1629., I. 364 • szabad-ságharcos hagyományai, 1526—1849. III. 92 • terményei 1804-ben. II. 417 • története. I. 290, II. 108, 121 III. 109 • újranyomat egy bécsi kiadványt, 1757., II. 183 • vallási viszonyai. XVIII. sz. II. 121 • viszonyai a török hódoltság után. I. 418—419.
— i adat megyei törvényszékekről, XIII. sz. I. 96 • i alispán, ld. Dévay András. II. 190 • i Hatvan község története. II. 50 • i insurgents zászlóal, 1809., II. 554 • i mozgalom IV. László ellen. I. 102 • nagykunsági ref. egyházmegye levéltára. I. 252.
— története. I. 254.
- HEVESY, ANDRÁS**
— Mátyas könyvtáráról és miniátorairól. I. 183.
- HEVESI LAJOS**
— átdolgozása Jelky történetéről. II. 155.
- HEVESI SÁNDOR**
— kiadta a Bánk bánt. II. 623.
- HEYBERGER, A.**
— Comeniusról. I. 353.
- HEYD, W.**
— a levantei kereskedelem történetéről. I. 79.
- HEYDENDORF-család**
— levelezése, 1732—1753., II. 18.
- HEYDENDORF, MICHAEL CONRAD V.** (megyei tanácsos)
— emlékiratai a XVIII. századról. II. 18, 149, 169, 185, 193, 235.
- HEYER, E.**
— Esztergom ostromáról, 1595., I. 317 • I. Miksa császárról. I. 202.
- HEYRETT, M.**
— Avánról Márkusról. I. 409.
- HÉZSER EMIL**
— a táillyai ref. egyház történetéről. I. 256.
- P. HIDVÉGI ANDREA**
— Anonymus nyelvjárásról. III. 61.
- HIDVÉGI MIKÓ FERENC**
— erdélyi történeti műve, 1594—1613., I. 305, 318, 323, 328, 330 • mint portai követ. I. 333.
- HIDVÉGI NEMES JÁNOS, ld.**
— erdélyi naplója, 1651—1686., I. 425.
- HIERAX**
— XVI. századi görög krónikájának magyar vonatkozásai. I. 152.
- Hieronymus József urnak ... pástori levele**, 1782., II. 273.
- HIERONYMVS A SAXO, ld. Grossing, F. R.**
- HIEROTHOUS** (bizánci szerzetes)
— X. századi térítő munkája. I. 27.
- HIEZINGER, CARL BERNHARD V.**
— statisztikája a határőrvidékről, 1817., II. 411.
- HILD JÁNOS**
— pesti városrendezési terve, XIX. sz. II. 628.
- HILDEBRAND, JOHANN LUCAS**
— építési tevékenysége Magyarországon, XVIII. sz. II. 146.
- HILDEBRANDT**
— gyűjteménye a német tört. népekekről. I. 230.
- HILDENSTAB GY.**
— közgazdasági viszonyainkról Rákóczi korában. I. 421—422, 463.
- HILDESHEIM**
— i évkönyvek, XI. sz. I. 30, 48.
- HILDT, I. A.**
— mint a *Zeitung für Kaufleute* szerkesztője, 1802., II. 470.
- HILF LÁSZLÓ**
— a szegedi ipar történetéről. I. 206, II. 56, 460.
- HILLE, AUGUST**
— felekezeti uniók iratának magyar fordítása, 1822., II. 574.
- HILLEBRANDT, FRANZ ANTON**
— mint kamarai építész Magyarországon, XVIII. sz. II. 231—232.
- HILLER, GOTTLIEB**
— utalása Magyarországról, 1807., II. 426.
- HILPISCH, ST.**
— a Benedek-rend történetéről. I. 60.
- HILTEBRANDT, CONRAD JAKOB**
— leírása erdélyi és török követségi útjáról, 1656—1658., I. 350

- HIMPFFNER BÉLA**
— az aradi gimnázium történetéről. II. 129 • a Gel-
lért-legenda énekes szolgálatjáról. I. 51.
- HINDERBACH, JOHANNES**
— folytatása Aeneas Sylvius művéhez III. Frigyesről.
I. 158.
- HINRICHS, C.**
— Podewils porosz követ jelentéseiről. II. 103.
- HINZE, O.**
— az osztrák államtanácsról a XVI—XVII. században.
I. 283 • az osztrák és porosz hivatalnokállamról a
XVII—XVIII. században. II. 86.
- HIPSICH és szerzőitársai**
— Savoyai Jenő háborújáról. I. 455.
- HIRNER, ALEX**
— Fejes Jánosról. II. 489.
- HIRSCH, S.**
— a német birodalmi évkönyvekről II. Henrik korában.
I. 46.
- HIRSCHBERG**
— életrajza Laski Jeromosról. I. 281.
- HIRTENFELD, J.**
— a katonai Mária Terézia-rendről. II. 184, 567.
Histoire d'Eméric Comte de Tekeli, 1693., I. 399.
Histoire de la guerre... de 1716. (1788). II. 73.
Histoire de Léopold, 1739., I. 447.
Histoire... des guerres du Nord et de Hongrie, 1756., I. 447.
Histoire des négociations... à Belgrade (1739), 1758.
(Laugier), II. 96.
Histoire des Révolutions de Hongrie, 1739. (II. Rákóczi
Ferenc), I. 435, 445, 461.
Histoire des troubles de Hongrie, 1685—1686., I. 389, 399.
Histoire du Prince Ragotzi, 1707. (E. Lenoble), I. 444, 445.
Histoire et historiens, 1876—1926., III. 48.
Historia annorum 1284—1279., I. 90.
Historia arcana belli Turci, 1776. (Schmettau), II. 94.
Historia... Báthori Sigmundnak hadairól 1596., I. 306.
Historia conventus Jaurisani (1809), II. 544.
Historia diplomatica de statu religionis evangelicae, 1710.,
I. 249.
Historia domestica S. N. Patakiensis S. J., 1663—1753.,
I. 413.
Historia Soc. Jesu Budae... recuperatae, I. 412.
Historiae Ecclesiasticae, Politicae et Literariae, 1725., I. 342.
Historiae Hungaricae litterariae... lineamenta, 1745. (Rota-
rides Mihály), II. 139.
Historisch-politisches Journal, 1792—1793., II. 409.
Historische Anmerkungen eines Kronstädters, 1681—1660.
I. 350.
Historischer Krönungskalender für Ungarn, 1791., II. 363.
Hivatal egy... szabad hadi karnak... tartására, 1793.,
II. 503.
- HLATKY JÓZSEF** (Jezsuita)
— *Kritik c. vitáirata a jozefinizmus ellen*, 1782., II. 206.
- HLATKY JÓZSEF**
— a kőművbányai céhekről, iparról. I. 209, 242 •
a kőművi Szentháromság-embékről. II. 233 • Simai
kőművi rajziskolájáról. II. 585 • és Schröder Károly.
— a kőművi középiskolák történetéről. I. 266,
II. 130.
- HOBERDANACZ JÁNOS**
— portai követségi iratai, XVI. sz. I. 279.
- HOCHENEGGER, Id. Hohenegger**
- HOCHENLEITER, LUKAS** (bécsi könyvtáros)
— rópirata, 1786., II. 264.
- HOCHER, JOHANN PAUL** (udvari kancellár)
— abszolutista jogeljárásai elmélete. I. 413. • állí-
tásolgas véleménye a Wesselényi-összeesküvésről. I.
393, 395 • szerepe I. Lipót elnyomó rendszerében.
I. 395.
- HOCHOLZER, MATTHIAS**
— beadványa a lőcsői kereskedéstől nevében, 1791.,
II. 389.
- HOCHMEISTER MÁRTON** (szebeni nyomdász)
— nagyszebeni kalendáriuma, 1790., II. 258, 286 •
nyomdájának lapkiadói szerepe, 1788-tól. II. 339—
340, 408.
- HOCK, C.**
— *Anti-Tebeid c. irata*, 1848., II. 580.
- HOCK, C. — Bidermann, H. I.**
— az osztrák államtanácsról. II. 181, 281, 301, 352,
485.
- HOECK, N. H.**
— a bányászati nemzetiségi viszonyokról. II. 38.
- HOEKS, B.**
— II. Piusról és a török hatalomról. I. 175.
- HOČIVAR, N.**
— a reformáció kezdetéről Jugoszlávia területén. I. 254.
- HODINKA ANTAL**
— adaléka Pécs történetéhez. I. 418 • Bizánc törté-
netéről. XII. sz. I. 411 • a bosnyák bogumilokról.
I. 94 • Chmelnickij Bogdánról. I. 354 • emléke-
zete. III. 50 • az ipeki pátriárka és I. Lipót viszony-
járól. I. 420 • ism. Vitkovic munkáját a csajka-
sokról. II. 75, 126 • Kálmán przemysli csatájáról,
1099., I. 73 • a karlócai békéről. I. 411 • II. Károly
leveleiről. II. 91 • a kárpátaljai ruszinokról. II. 125 •
a munkácsi gör. kat. püspökségről. I. 17, 124, 424,
II. 124 • az orosz évkönyvek magyar vonatkozásairól.
I. 27, 46, 48—49, 51, 89, 168 • orosz könyvtárakról
Magyarországon. II. 127 • a pécsi ráé támadásról,
1704., I. 460 • ruszinokról a Rákóczi-szabadság-
harcon. I. 460, II. 97 • a szerbek középkori törté-
netéről. I. 76 • Szt. Istvánról szláv forrásokban.
I. 47 • tanulmányai a bosnyák-diakovari püspök-
ségről. I. 94 • a tokaji görög kereskedő társulatról,
XVIII. sz. II. 59—60 • és Thallóczy Lajos.
— oklevélára a horvát véghegyekhez. I. 18,
199 • részletei a Cyrill és Metód-legendából. I. 28.
- HÓDMEZŐVÁSÁRHELY**
— állattenyésztése. II. 438 • fokozódó jobbágy-
terhelé, XVIII. század. II. 50, 167 • gazdaságföldrajza
II. 43 • környékének régi vízrajza. II. 43 • lakos-
sága a XVIII. századtól. II. 50 • leírása Szőnyi
Benjaminról, 1753., II. 50 • leírása, 1819., II. 419 •
népi építkezése, XVIII. sz. III. 118 • története, iro-
dalma., II. 106, 455, III. 23 • -i anyakönyvi föl-
jegyzések, 1765., II. 203 • -i felkelés, 1753., II. 93,
108 • -i halászat története. II. 43 • -i paraszt pénz-
kölcse. II. József-né. II. 254 • -i paraszt pénz-
gözdése a XVIII. században. II. 50 • -i ref. egyház
története. I. 255, II. 120—121 • -i ref. iskolák tör-
ténete. II. 120, 130 • -i ref. lelkész, id. Szőnyi Ben-
jamin • -i telepítések, XVIII. sz. II. 50 • -i tem-
plomépítés, XVIII. sz. II. 146.
- HODOR KÁROLY**
— Bihar megye főispánjairól. III. 63 • Erdély itélő-
mestereiről, 1365—1848., I. 117 • Erdély regestru-
máról, XVII. sz. I. 328.
- HODOSSY BÉLA és Harsányi István**
— két pataki dalgyűjteményről, XVIII. sz. II. 625.
- HODOSSY LÁSZLÓ**
— elegiája Mária Terézia halálára, 1780., II. 196.
- HODRUS**
— I. ércmosógép, 1726., II. 54.
- HÓDTAVI**
— csata, 1282., I. 102.
- HODZA, M.**
— *Der Slowak* (1848) c. irata. II. 494.
- HOEN, M. V. és szerzőitársai**
— az 1809-i háború történetéről. II. 553.
- HOENNERBACH, WILHELM**
— Idrisről. III. 61.
- HOERNIGER, R.**
— a kontinentális zárlatról. II. 478.
Hof—Schematismus, 1789., II. 300.
- HOEBAUER, CLEMENS MARIA** (bécsi szerzetes)
— vallásos köre és Széchenyi Ferenc gr. II. 572, 579.
- HOEBAUER LÁSZLÓ**
— Döbrentei Gáborról. II. 620 • az erdélyi akadémiai
mozgalomak történetéről. II. 402, 620.
- HOFER, JOHANN**
— Kapisztrán Jánosról. I. 161, 165.
- HOFFER ENDRE**
— kiadta Keresztési József naplóját, II. 234, 341, 400.
- HOFFINGER, JOHANN GEORG** (bányarvos)
— a dohányzásról, 1772., 1790., II. 164, 435 • véle-
ménye és értékezése a nemesező-földolgozás egészség-
ügyi hatásáról, 1787., 1790., II. 255, 457.
- HOFFMANN, ALFRED**
— III. Frigyes kapcsolatairól Magyarországgal. I.
175, 177.
- HOFFMANN EDIT**
— emlékezete. III. 50 • középkori könyvkultúráról.
I. 180 • Mátyás budai címerfestőjéről. I. 138 •
Pozsonyról a középkorban. I. 157 • régi magyar bib-
liofilokról. I. 134, 216 • a Széchenyi-könyvtár kézira-
tairól. I. 135, 180, 183, III. 44. • Várad Páter
könyvtáráról. I. 216.
- HOFFMANN JÁNOS** (I. Ferdinánd tanácsosa)
— beszéde Erdély elfoglalása ellen, 1551., I. 302 •
kinctárnoki szerepe. I. 283.

HOFFMANN, LEO

— a bánsági németek történetéről, 1717–1848., II. 33–34 • egy temesvári nagykereskedőről a XVIII. században. II. 59 • a temesvári szerb és görög kereskedőársulat tagjairól. II. 60.

HOFFMANN LIPÓT ALAJOS (pesti egyetemi tanár)

— *Babel és Ninive* c. röpiratai, 1790., II. 314, 325–326, 348, 350, 403, III. 123 • ellen Seitz Leó támadása. II. 267 • írta a szabadkőművesekről, 1796., II. 518 • mint a *Pester Wochenblatt* szerkesztője, 1788., II. 241 • üdvözlő írta II. József Pestre érkezésekor, 1788., II. 299 • a városi polgárságot szervezi, 1790., II. 352.

HOFFMANN, M.

— Gyertyános történetéről. II. 248.

HOFFMANN, V.

— egy osztrák gyapotüzemről, XIX. sz. II. 465 • a linzi gyapjúgyárról. II. 175 • O'Donnell pénzügyi rendszeréről. II. 560 • az osztrák devalvációról, 1810., II. 560.

HOFHAUSER MARGIT

— a kereskedőtestületek mozgalmairól, XVIII–XIX. sz. II. 384, 387, 471.

HOFFMANN, G. R.

— utazásai Magyarországon, 1793–1794. II. 425, 438.

HOFFMEISTER, A.

— az itáliai határgrofságokról a X. században. I. 41.

HOHENEGGER LÖRINC (győri kanonok)

— írta a felekezeti uniójáról, 1822., II. 574 • írta Wellingtonról, 1815., II. 566 • lefordítja Török József versét, 1815., II. 565 • naplója Győr ostromáról, 1809., II. 544 • válasza Berzeviczynek az evangélikusok helyzetéről, 1825., II. 574, 576.

HOHENHEIM

— i gazd. intézet, XIX. sz. II. 432.

HOHENLINDEN

— i osztrák vereség, 1800., II. 531.

HOHENZOLLERN (ld. Brandenburg és Poroszország alatt is)

— Albert Achilles és Mátyás király. I. 172 • Frigyes és Magyarország, III. 73 • ház és Mátyás király. I. 178.

HOLAK, J.

— a városi jog keletkezéséről Szlovákia területén. I. 126.

HOLBAK, d', PAUL H. D.

— és Bessenyei. III. 121 • és Martinovics filozófiai munkája. II. 512.

HOLBERG LAJOS (dán író)

— regényének magyar átdolgozása, 1783., II. 304.

HOLDER, G.

— a baranyai németsegről. II. 37.

HOLDER—EGGER, O.

— Lambertus-kiadása. I. 47 • Windecke-kiadása I. 110.

HOLCZY MIHÁLY

— ismertetése Komáromról, 1825., II. 480 • a komáromi földröngésekről, 1824., II. 483 • a Tolna megyei selyemtenyészetről, 1830., II. 443.

HOLICS

— leírása, 1821., II. 419 • i majolikaüzem alapítása és története. II. 175, 486–487 • i majoros utasítása, 1660., I. 377 • i uradalom juhtenyésztése, 1812., II. 440.

HOLIK FLÓRIS (ld. Banfi Florio alatt is)

— Istvánffy Miklósról. I. 227–228.

HOLKÓ MÁTYÁS (ev. lelkész)

— munkái. II. 494 • szerepe a kishonti irodalmi társaság megalapításában, 1808., II. 489, 494.

HOLL BÉLA

— az Officium Rákócziánuról. III. 111.

HOLL IMRE

— a budai várról, várpalotáról. III. 65 • a visegrádi palota kápolnájáról. III. 72.

HOLLÁN ERNŐ

— Károly főhg. katonai írásairól. II. 486 • Mária Terézia hadvezéreiről. II. 104.

HOLLANDIA

— diplomáciaja és Bethlen Gábor. I. 340 • inter-venciója a magyar protestánsok védelmében. I. 396, 402, 423 • kölcsonk ad Bécsnek, XVIII. sz. II. 61 • követte a Portán, ld. Haga Cornelius, XVII. sz. I. 340 • követel Bécsben, ld. Hamel Bruininx Gellért; Hop Jakab • követének bécsi jelentései, 1670–1720., I. 401 • követének küldi iratát Bethlen Miklós, 1704., I. 440 • közvetítése Rákóczi és a bécsi udvar között, 1705–1706., I. 440, 450, 468 • közvetítő szerepe a pozsareváci békében, 1718., II. 74 • szerepe a Föld-

közi-tenger vidékén, XVII. sz. I. 340 • és Törökország a harminceves háború korában. I. 340 • zálogba kapja a magyar rez- és higanytermelést. I. 416 • i admiralás: Ruyter és a magyar gályarabok. I. 396 • i egyetemek magyar diákjai. I. 268, II. 110, 133, 210 • i egyetemen tanult magyarok, ld. Bethlen Miklós gr.; Borosnyai Nagy Zsigmond; Decsy Sámuel; Haller Gábor; Hatvani István; Kölcseri Sámuel; Miskolczy (Szigyártó) János; Pataki István; Perliczy János Dániel; Tolnai Dali János • i hittudós: Coccejus János erdélyi követel. I. 431 • i kézirata Bod Péter egyháztörténetének. II. 215 • i kivitele a magyar résznek és higánynak, XVII–XVIII. sz. I. 416, II. 61 • i levéltári adatok a magyar gályarabok ügyéről. I. 396 • i szárm.: G. von Swieten udv. orvos. II. 160 • i szédmalomról cikk, 1817., II. 467 • i tudós és utazó, ld. Tollus Jakab, XVII. sz. • i utazása, jegyzetei, naplói.

— gr. Bethlen Mihálynak, 1691–1695., I. 432 • gr. Bethlen Miklósnak, 1661–1663., I. 428 • Hatvani Istvánnak, 1746–1748., II. 133 • Miskolczy (Szigyártó) Jánosnak, XVIII. sz. II. 24 • névtelen diáknak, 1815–1817., II. 429 • gr. Teleki Józsefnek, 1759–1761., II. 154 • br. Wesselényi Miklósnak, 1821–1822., II. 429.

— i utazási kézikönyv, 1783., II. 237 • i vásárlásai Nádasdy Ferencnek, 1665., I. 388.

HOLÓSY BÉLA

— Faludi Ferencről. II. 144.

HOLMAYER, F. és Weiser, F.

— a katolikus iskolaalapításokról. I. 266.

HONOTIK, L.

— a szlovák történelem periodizálásáról. III. 54.

HOLTZER, H.

— a magyar textiliparról. II. 466.

HOLUB JÓZSEF

— a Budai Krónika említéséről, 1488., I. 147 • dunántúli egyházi nagybirtokról a XVI. sz. elején. I. 206 • egyházi nemesség jogállásáról. I. 124 • az életkor szerepéről a középkori jogban. III. 63 • az 1290/21. tc. magyarazatáról. I. 91 • az 1522-i országgyűlésről. I. 221 • az 1591-i délvideki harcokról. I. 316 • a főispán és alispán viszonyáról. I. 118 • Hodinka Antáról. III. 50 • Istvánffy munkájáról, család-járól. I. 227 • ism. Ivic munkáját a bolgár telepekről. II. 34 • a kir. vármegyék eredetéről. I. 69 • a leánygyedvéről. III. 63 • Lubenau utazásáról. I. 314 • magyar alkotmánytörténete. I. 58–59 • párizsi levéltári kutatásai. I. 20 • Szekszárdról a török után. I. 418 • Tagányi Károlyról. III. 52 • a tolnai reformációról. I. 256 • a török ellen tervezett 1455-i hadjáratról. I. 165 • visszaemlékezése Áldásy Antalra, III. 49 • Zala megye történetéről. I. 96, 118. III. 75.

HOLUBY J.

— a zsolnai ev. egyház történetéről. I. 257.

Holz- und Wald-Ordnung für Ungarn, 1770., 1788., 1795., II. 164, 251, 437.

HOLZKNECHT, G.

— II. József egyházpolitikai reformjairól. II. 269.

HOLZMANN, MICHAEL és Bohatta, Hans

— névtelen és álnév kiadványokról. III. 41.

HOLZMANN, R.

— III. Sándor pápa és Magyarország viszonyáról. I. 56, 76 • új Wattenbach-kiadása. I. 23, 48.

HOMAN BALINT

— adaléka a nyomdászati történetéhez. II. 134 • Csák Máté Állótálas pénzveréséről. III. 70 • az első adó kérdéséről. I. 77 • esztergomi oklevélparól, 1256., III. 68 • a forráskutatás, történetírás történetéről. I. 11, 20, II. 136 III. 48 • a II. Géza korabeli névtelenről. II. 48 • Hevenesi Gáborról. II. 187 • a honfoglalásról. I. 34 • Károly Róbert gazdaságpolitikájáról. I. 95, 117 • a középkori magyar pénztörténetéről. I. 25, 56, 59, 79, 92, 117 • a magyar humundáról. I. 32, 89 • a magyar nép nevééről. I. 28, 32–33 • a magyar történeti bibliográfiáról. III. 11 • a magyar történetírás első korszakáról. I. 42 • a magyar városokról az Árpád-korban. I. 98 • mint történetíró. III. 50 • a Nibelung-ének történeti elemeiről. I. 39 • őstörténetünk keleti forrásairól. I. 25 • pálos breviáriumokról. I. 180, 211 • pénztörténeti bibliográfiája. III. 26 • Sörös Pongráczról. III. 61 • a székelek eredetéről. I. 81 • Szt. Istvánról. I. 68 • a Szt. László-kor Gestáról. I. 42, 87, 89 • társadalmi osztályokról

- XI. sz. I. 77 • a XIV. századi aranyválságról. I. 122, 127 • újabb östörténeti kutatásokról. I. 32 • a veszprémi okleveleiről. I. 54 • a zágrábi püspökség alapításáról. I. 74 • és Székely Gyula.
— Magyar Története, I. 20—21, 57, 115, 128, 153, 161. III. 23.
- HOMEROS**
— és Zrínyi Miklós. III. 104.
- HOMOLYAI REZSŐ**
— az adókezelésről Mária Terézia korában. II. 182.
- HOMONNA**
— és a Drugeth-család. I. 259 • reformációja. I. 255, 259 • -i bizottsági jelentés. III. 41.
- HOMONNAI-család**
— gazdasíjtjell ellen vizsgálat, 1627., I. 370.
- HOMONNAI BETTI**
— Veér Judit életéről. I. 432.
- HOMONNAI DRUGETH BALINT**
— levelei. I. 319 • naplója. I. 318 • és Rákóczi Zsigmond versengése, 1607—1608., I. 328 • utasítása a ciscevasvári udvarbíróknak, 1636., I. 370.
- HOMONNAI DRUGETH GYÖRGY**
— gazdasíjtjének reverzalisa, 1655., I. 370 • támadása Bethlen Gábor idejében. I. 334 • utasítása a juhok tizedeléséről. I. 370.
- HOMORÓDKARACSONALVA**
— -i székely felirat. III. 60.
- HOMORÓDKEMÉNYFALVA**
— -i unitárius egyház története. I. 255. III. 86.
- HOMORÓDSZENTPÁL**
— -i unitárius egyház története. I. 255.
- HOMPSCH BR.**
— szerepe a magyar—porosz kapcsolatokban 1790 körül. II. 301.
- HONNACOURT, VILLARD DE** (francia építőmester)
— magyarországi működése, XIII. sz. I. 67.
- HONORIUS, III. (pápa)**
— iratai és balkáni politikája, XIII. sz. I. 56, 93.
- HONT MEGYE** (ld. Kishont alatt is)
— birtokosai az Árpád-korban. III. 67 • ismertetése Bál Mátyás művében. II. 19 • leírásai, 1791—1824., II. 417 • török sereimei, 1630., I. 364 • -i alispán, ld. Lipthay Imre. I. 368 • -i ellenállás az 1820-as években. II. 571 • -i ev. esperesség története. I. 254 • -i főispánok, ld. Balassa Bálint (XVII. sz.); Batthyány Vince gr. (XIX. sz.) • -i magánlevéltárak középkori oklevelei. I. 12 • -i peres bajvivások, XIII. sz. I. 118 • -i szárm.: Csaplovics János; Vályi Klára • -i táblabírák, ld. Cházár András, Prónay Pál • -i török hadjárat, 1552., I. 290.
- HONTERUS JÁNOS**
— compendiuma az erdélyi szászok jogairól, 1544., I. 293 • reformatori szerepe és iratai. I. 260 • térképe Erdélyről, 1532., III. 85.
- HONTHHEIM, J. N.** (rieri püspök, ld. Febronius alatt is)
— munkája a római püspök hatalmáról, 1763., II. 202.
- HONTI JÁNOS**
— Anonymusról. I. 44.
- HOOR-TEMPIS J.**
— Zsigmond szerepéről a bázeli zsinaton. I. 140.
- HOP JAKAB** (bécsei holland követ)
— intervenciója, 1698—1700., I. 423.
- HOPPE, J. H. M.**
— angol technológiai iratainak átdolgozása, 1819—1820., II. 464.
- HÖRA, ld. Horia**
- HORÁNSZKY LAJOS**
— Batsányi Jánosról. I. 470, II. 546, 556, 604 • Károlyi Árpád és Thallóczy L. köréről. III. 50 • Napóleonról és Magyarországról. II. 556.
- HORÁNYI ELEK**
— -i lexikonai, 1770—1812., I. 10, II. 216 III. 9, 40.
• kiadta Bethlen János történetét, 1789., I. 348.
— Forgách Ferenc történetét, I. 226.
— levelei. II. 216 • a magyar korona történetéről, 1790., II. 348, 594 • röpiratai, 1790—1791., II. 262, 293, 313—314, 326, 330 • szerepe a Hazafiúi Magyar Társaság alapításában, 1779., II. 219 • a Temesi Bánságról, 1782., II. 235 • és Trenk Frigyes. II. 330 • tudománytörténeti munkássága. II. 216, 596 • válasza Hoffmann Lipót irataira. II. 313—314, 326.
- HORATIUS**
— és Berzsényi Dániel. II. 613—614 • hatása Magyarországon. II. 605, 610 • és Kazinczy Ferenc. II. 603 • és Kisfaludy Sándor. II. 612 • és Vályi Nagy Ferenc. II. 374 • és Virág Benedek. II. 610.
- HORECZKY FERENC**
— Gvadányi Józsefről. II. 374.
- HORGER ANTAL**
— Ráskai Lea nyelvjárásáról. I. 213.
- HORHI MIKLÓS**
— méhéskönyve, 1645., I. 344.
- HORIA (Nicola Ursu)**
— bécsi útja, 1779—1784., II. 287 • felkelésének forrásai. II. 149, 235, 284—286.
— irodalma. II. 286—290.
— kivégeztetése. II. 288, 290.
- Horia und Klossa**, 1785., II. 286.
- HORLER MIKLÓS (és mások)**
— Budapest emlékeiről. III. 78, 119.
- HORMAYR, JOSEF FRH. V.**
— Archiv c. lapjának magyar vonatkozásai. II. 407, 408, 534, 586 • és az egykorú magyar irodalom. II. 593 • I. Ferencről és Metternichről. II. 570 • János főng. seregéről 1809-ben. II. 553 • mint az osztrák hazafiság irodalmi propagátora. II. 552 • mint az Archiv für Geographie szerkesztője, 1810—1830., II. 409.
- HORN EDE**
— II. Rákóczi Ferencről. I. 455.
- HORN ÉMILE**
— II. Rákóczi Ferencről. I. 455, 472 III. 114 • Szt. Istvánról. I. 68.
- HORNA, R.**
— Mária Teréziáról és a boszorkányperekről. II. 194.
- HORNÉ (tanító)**
— hoz jegyzetek 1809-ből. II. 555.
- HORNÉK, ld. Stájer Ottokár**
- HORNIG KÁROLY BR.**
— kiadta Padányi Bíró M. naplóját. II. 105, 110.
- HORNIGK, P. W. V.**
— kameralista irata. I. 413, 416, II. 57.
- HORNVIK JÁNOS**
— emlékezete. III. 50 • Kecskemét város történetéről. I. 13, 246, 419, 449, 458, II. 51, III. 50, • a szerbekről Rákóczi idején. I. 460.
- HORNVIK JÓZSEF**
— Katona Józsefről. II. 624.
- L'Horscope de Pologne**
— c. röpirat magyar átdolgozása, 1790. II. 317.
- HORPÁCS**
— -i prépostság. III. 64.
- HORPÁCSI ILLÁS**
— csekekátai jobbágyokról, XVII. sz. III. 83.
- HORTOBÁGYI ÁGOST**
— somogyi írói névtára. III. 41.
- HORVÁT**
— bánok, ld. Batthyány Ferenc, Berisló Péter, Erdődy János, Gyulai Ignác, Lackfi István, Zrínyi Miklós alatt is. I. 136, 203, 277, 381, 386, II. 360 • bibliográfiák. I. 10, III. 35 • csapatok a francia háborúban, XVIII. sz. II. 531, 564—565.
— a török háborúban, XVII—XVIII. sz. I. 411, II. 74, 296.
— egyháztörténet. I. 17 • források, okmánykiadások. I. 17—18, 28, 53, 56, 199, 232, 381, II. 84, 150, 213 • főurak és az Anjouk. I. 103 • határvidék keletkezése. I. 288, II. 75—76.
— és a vallásunió. I. 424.
— irodalom, művelődés. I. 379, II. 128, 498 III. 86, 104, 119 • kapcsolatai a Zrínyi—Wesselényi mozgalomnak, XVII. sz. I. 394 • karabélyosok Wallenstein alatt. I. 340 • kollégium Bécsben. II. 150 • közjogi elmélet (pacta conventa), XVIII. sz. II. 359—360, 378 • krónikások naplóírók, ld. Keglevich Péter, Kercsich A. B., Rátkay György • magyar—román szövetség terve, XVIII. sz. I. 394 • magyar viszony, 1712., II. 84, III. 66.
— 1790 k. II. 355, 358—360, 385.
— nemzeti és nyelvkérdés. II. 355, 358—360, 498 • népköltészet és Hunyadi. I. 160 • népszokások, népviselet. XIX. sz. II. 414—416, 424 • pandúrok a XVIII. sz. háborúban. II. 104, 183 • szokásjog, XVI—XVIII. sz. II. 49, 169 • tartománygyűlés, 1712. II. 63, 82 • telepítések. I. 238, II. 39 • történeti emlékek. I. 4—5, 17 III. 52 • történeti repertórium. I. 9 III. 35 • történetirodalom. I. 9, 120, 239, 381, II. 213, 150 • véghegyek. XV—XVI. sz. I. 18, 199 • vonatkozásai Zrínyi Miklósnak. I. 379, 381.
— Zrínyi Péternek. I. 393—394.
- HORVÁTORSZÁG** (ld. Szlavónia alatt is)
— és Ausztria. I. 277, 393., II. 82, 84, 359 • és Bosznia

I. 136 • és Ferdinánd. I. 278, 280 • és Fiume kérdése. II. 197, 393 • és Istvánffy Miklós. I. 227 • és Janus Pannoni. I. 184—185 • leírásai. XVIII—XIX. sz. II. 151, 236, 410—415, 424 • és Magyarország a középkorban. I. 17, 53, 56, 73—74 III. 66 • országgyűlési kötetek. I. 415, II. 355, 359—360 • és az osztrák vámrendszer, 1773, II. 174 • postautáljai, 1761, II. 177 • és a Pragmatica sanctio. II. 84 • és a reformáció. I. 254, II. 333 • és a tatárjárás. I. 97 • térkép. 1788., 1808, II. 236, 413 • és a 16 éves török háború. I. 317 • története. I. 23, 74, II. 137 • és Velence. I. 17 • és Vitéz János. I. 184 • -i bányászat. II. 255, 457 • -i birtokviszonyok. I. 78, II. 42 • -i boszorkányperek. II. 91 • -i francia uralom. II. 557 • -i hajózás, kereskedelem. II. 257 • -i huszitizmus. I. 141 • -i iskolák. II. 128 • -i jobbhagyóság viszonyai. I. 238—239, II. 49, 169 • -i krónikások, naplókör. ld. Keglevich Péter, Korsellch A. B., Pethő György, Rátkay György • -i pálos kolostorok. I. 17 • -i pályája Skerlecz Miklósnak. II. 385 • -i paraszttomzsgalmak. III. 84, 103 • -i pestis, 1738—1745. II. 97 • -i piaristák. II. 116 • -i sajtó kezdetei. II. 240 • -i urbánusok. I. 238 • -i utazások, XVIII—XIX. sz. III. 22, 237—238 414, 420, 424 • -i végvárak, védővonal. I. 288, 316.

HORSETZKY, A. v.
— a XIX. századi hadjáratokról. II. 500.

HORSTENAU, GLAISE v.
— Ausztria harcáról I. Ferenc korában. II. 567.

HORTOBÁGY
— i apátságok. III. 64 • -i pusztá élete. II. 43 • -i utazása Glaz Jakabnak. II. 420.

HORVÁTH ADÁM, ld. Pálóczi Horváth

HORVÁTH ANTAL TIBOR
— a csornai konventről. III. 69 • a premontrei kolostorokról. I. 61.

HORVÁTH AMBRUS
— Koppi Károlyról. II. 584.

HORVÁTH ANDRÁS, ld. Pázmándi Horváth Endre

HORVÁTH ANDRÁS, ld. Székharosi Horváth

HORVÁTH BALÁZS
— Kazinczy kassai szerepléséről. II. 600.

HORVÁTH BALINT
— az Árpád-ház nemzetségszfájáról. I. 57 • a tilhanyi apátság alapításáról. I. 64.

HORVÁTH BOLDIZSÁR, ld. Petrichevich Horváth

HORVÁTH CYRILL
— a Gellért-legendáról. I. 51 • a Gyulafehérvári Glosszáról. I. 130 • huszita nyelvemlékeinkről. I. 131 • kiadta Apaczai Cserei Logikáját. I. 354.
— Csokonai munkáit. II. 608 • Kisfaludy Károly munkáit. II. 621 • a RMKT I. kötetét. I. 130, 179, 214.
— kódexirodalmunkról tanulmányai. I. 212—213 • a László-himnuszról. I. 214 • a Legenda Aureáról. I. 213 • a Margit-legendáról tanulmányai. I. 83, 213 • Michael de Ungariáról, XIII. sz. I. 180 • nemzeti irodalmunkról a reformációról. I. 179, 212 • Pállya Istvánról. II. 227 • a régi magyar irodalom történetéről. I. 179, 212, 268, 374, II. 141 • Szt. László legendáiról. I. 52, 213 • Temesvári Pelbátról. I. 181, 213—214.

HORVÁTH DETRE
— Szalárdi Jánosról. I. 348.

HORVÁTH DEZSŐ
— Anyos Pálról. II. 302.

HORVÁTH DÖME
— Bánk bán-kiadása. II. 623.

HORVÁTH ELKE
— Pápay Sámuelről. II. 596.

HORVÁTH ENDRE, ld. Pázmándi Horvát

HORVÁTH ENDRE
— magyar—görög bibliográfiája. III. 22 • Zavirász Györgyről és könyvtáráról. II. 478.

HORVÁTH E.
— a pornói apátság történetéről. I. 64.

HORVÁTH FERENC IFJ.
— a szilágyvári ref. egyházzól. I. 256.

HORVÁTH GÁBOR (jezsuita)
— vallási irat-fordítása, 1725, II. 108. III. 118.

HORVÁTH G.
— a honfoglalók természetrajzi ismereteiről. I. 38.

HORVÁTH GYULA
— Pest magyar lakosairól, XVII—XVIII. sz. II. 63.

HORVÁTH HENRIK
— Buda középkori művészetéről. I. 134, 186 • a

budai pénzverderől. I. 135 • a kézműipar fejlődéséről. I. 125, 135, 156, 187 • a renaissance-kori művészetéről Magyarországon. I. 185 • Zsigmond király koráról. I. 133, 136.

HORVÁTH IGNÁC
— Reviczky János Ferenc könyvtáráról, 1742., II. 136.

HORVÁTH IGNÁC ISTVÁN (jogtanár)
— jogi munkája, 1788—1790. II. 294.

HORVÁTH ISTVÁN (apát)
— vadossai prédikációja, 1758., II. 110.

HORVÁTH ISTVÁN
— adatai, történetiről munkássága. II. 595 • ajánlása Vályi Nagy írásához. II. 572 • bírálata Pápay irodalomtörténetéről. II. 596.
— Schwartner oklevéltanáról. II. 591.
— Boldog Margit életéről. I. 88 • az 1309-i nemesi felkelésről. II. 544 • és Guzmics Izidor • Horvátországról. I. 74 • kéziratai. III. 50 • kiadta Kazinczy és Szemere szonettjeit. II. 603, 619 • Kun László haláláról. I. 102 • a magyar hadrendszertörténetéről. II. 559 • a magyar nyelv régi maradványairól. I. 212 • magyar nyelvi pályázatokról, 1821., II. 618 • Magyarországról régi nemzetségeiről. II. 395 • a Marozibányi jutalomtételről. II. 621 • mint Kazinczy körének tagja. II. 619 • Nagy Lajosról és Mátyásról. II. 595 • naplója. II. 395, 400, 583, 595 • Orseoló Péter származásáról. I. 72 • őstörténeti ábrándozásai. II. 505 • szépirodalmi évkönyve, 1812—1815. II. 621 • szerepe a nemzeti öntudat fejlesztésében. II. 590 • véleménye Napóleon politikájáról, 1809., II. 557 • Verbőczy Istvánról. II. 193, 196, 207 • Verseghy Ferenc elleni irata, 1806., II. 597.

HORVÁTH ISTVÁN
— Gödöllő történetéről. II. 50, 168.

HORVÁTH JÁNOS, LOMNICI
— szerepe a Szepesség reformációjában. I. 219.

HORVÁTH JÁNOS (fehérvári püspök)
— mint egyházi lapszerkesztő, 1820—1824., II. 407 • Pestalozziról, 1824., II. 584 • Szt. Istvánról, 1825. II. 575 • Tótköz viszonyairól, 1823., II. 417.

HORVÁTH JÁNOS
— közjogi tanulmányai. II. 81.

HORVÁTH JÁNOS
— barokk ízlésről irodalmunkban. I. 361, III. 107 • Dugonics Andrásról. II. 303 *Enek a gazdagról*. I. 213 • Gyöngyösi sormetszetéről. III. 107 • három virágénekéről. III. 89 • Katonáról s a Bánk bánról. II. 625 • Kazinczy emlékezetéről. II. 600 • Kisfaludy Károlyról. III. 126 • Kisfaludy Sándorról. II. 611 • a középkori magyar vers ritmusáról. I. 214 • a magyar irodalmi műveltség kezdetéről. I. 65, 130, 179, 212 • a magyar irodalmi műveltségről a humanizmus korában. I. 130, 133, 181, 184, 194, 214, 215 • a magyar irodalmi népiességről. II. 141, 145, 609, 623 • Sylvester Jánosról. I. 259, III. 86 • a Szabács Viadaláról. III. 77 • a szendrői hegedős énekről. III. 88 • a XVI. sz. irodalomtörténetéről. III. 87.

HORVÁTH JÁNOS (ref.)
— az Árpád-kori latin irodalomról. III. 64 • a ritmikus prózáról. I. 87 • a tilhanyi alapító levélről. III. 62.

HORVÁTH JENŐ
— angol—magyar kapcsolatokról. III. 68, 116 • az Árpádok diplomáciájáról. I. 57 • az erdélyi száz városokról. I. 127, 158, 210 • Mátyás nyugati diplomáciájáról. I. 175 • Rákóczi diplomáciájáról. I. 463, III. 116 • Savoyai Jenőről. II. 73 • Széchenyi első angol-utjáról. II. 430 • tanulmányai. I. 463 • a történetkutatásról Békés megyében. III. 49.

HORVÁTH JENŐ, RÓNAI
— Báthori István magyar seregéről. I. 310 • Boeskaai szabadságharcáról. I. 321 • emlékezete. III. 50 • az 1664-i hadjáratokról. I. 386—387 • Magyar Hadi Krónikája. I. 22, 60, II. 96, 103, 296, 555 • Mátyás hadi dolgairól. I. 172—175 • Nádasdy Ferencről, XVIII. sz. II. 104 • Nagyvárad visszafoglalásáról, 1692., I. 411 • nézete a török források hiteléről. I. 232 • a szilárdi hadjáratról, 1757., II. 184 • a várnai csatáról. I. 163 • Zrínyi Miklósról (kiadással). I. 379—380, 386.

HORVÁTH JÓZSEF
— a vármegyei ellenállásról, 1823., II. 571.

HORVÁTH JÓZSEF
— a dombrádi ref. egyházzól. III. 86.

HORVÁTH JÓZSEF ELEK
— *Bánk bán* c. tragédiája, 1816, II. 626 • A nemzeti

csinosodásáról, 1819., II. 621 ● válasza Pázmándi Horvát Endrének, 1809., II. 560.

HORVÁTH KÁROLY
— VIII. Kelemen hadi vállalatáról. I. 317.

HORVÁTH K.
— Mohácsról II. József korában. II. 254.

HORVÁTH K.
— Rákóczi itineráriumáról. I. 459.

HORVÁTH KONSTANTIN
— a bibliafordítás kérdéséről az 1822-i zsinaton. II. 579—580 ● az „Egyházi értekezések” történetéről. II. 407 ● Limoges-i Jánosról. I. 65 ● Szegedy Róza leveleiről. II. 612 ● Verseghy Ferencről. II. 273, 605.

HORVÁTH KOZMA, Id. Petrityevity
HORVÁTH KR.
— a soproni gimnáziumról. II. 131.

HORVÁTH LAJOS
— Sámbar Mátyásról. I. 373.

HORVÁTH MAGDA
— a török veszedelemről a német közvéleményben. I. 230.

HORVÁTH MARGIT
— Kilmó pécsi könyvtáralapításáról, 1774., II. 212.

HORVÁTH MIHÁLY (teológiai tanár)
— közgazdasági, statisztikai munkái XIX. sz. II. 410, 430, 473.

HORVÁTH MIHÁLY (részben Hatvani Mihály néven)
— adalékai János király külvizsgálataihoz. I. 281 ● az Anjouk alatti kereskedelemről. I. 128 ● a bécsi kamarai levéltár magyar vonatkozásairól. I. 19 ● brüsszeli okmánytára. I. 20, 110, 153, 199, 239, 325, 333, 338, 342 ● Corvin Jánosról. I. 173 ● élete, történetírása. III. 48, 50 ● előszava Fessler átdolgozásához. II. 593 ● az első esztergomi érsekről. I. 70 ● Erdély állapotáról Fráter György halála után. I. 303 ● az 1514-i parasztháborúról. I. 207 ● az 1764-i országgyűlésről. II. 190 ● az 1802-i országgyűlésről. II. 532 ● Fráter György életéről. I. 302 ● *Huszonöt év Magyarország történetéből*. II. 570—571 ● az ipar és kereskedelem történetéről Magyarországon. I. 21, 93, 125, 156, 208, 242—243, 421 ● a kereszténység első századáról Magyarországon. I. 70 ● kismartoni regestái. I. 15, 365 ● *Magyar regesták* ... 1228—1643., I. 16 ● *Kisebb tört. munkái*. I. 158, 170, 173, 207, 281, 302, II. 44, 55, 190, 464, 477 ● *Magyarország történelme*. I. 20—21, 30, 234, 415, 454, 466, II. 25—28, 67, 79, 82, 91, 98, 97, 100, 103, 105, 120, 158, 163, 190—191, 203, 244, 262, 270, 276, 281, 284, 290—291, 293—295, 343, 380, 388, 483, 500, 506, 513—514, 526, 528, 531—532, 539—540, 552—553, 555, 560—561, 570 ● *Párkuzam* (a honfoglalás kori műveltségéről). I. 37 ● Szt. István első egyházi összehívásáról. I. 70 ● a XVI. sz. első feléről. I. 281 ● *Törvénytörések a bányák történetéből*. I. 170 ● *Történeti zsebkönyv*. I. 303 ● Zrínyi Ilonáról. I. 402, 460.

HORVÁTH ÖDÖN
— Bredeczky Sámuelről. II. 416, 580, 584.

HORVÁTH PÁL (nándorfejfárvai vicebán)
— jelentése, 1504., III. 80.

HORVÁTH PÁL
— nemzetgazdasági elvekről, XVIII—XIX. sz. II. 79, 92, 190, 384.

HORVÁTH PAVEL
— szlovák jogbágyelvé-kiadása. III. 84.

HORVÁTH PÉTER
— a jászokról és kunokról, 1801., II. 595.

HORVÁTH R.
— a Pécs környéki horvát településéről a XVIII. sz. elején. II. 39.

HORVÁTH R.
— Laskai Osváthról. I. 212.

HORVÁTH SÁNDOR (több szerző)
— a Domonkos-rendről. I. 61, 130, 212 ● a dunántúli evang. mozgalmakról, 1680., I. 401 ● Kapisztrán Jánosról. I. 161 ● Károlyi Sándor utasításáról, 1701., I. 421 ● a két Zrínyi leveleiről. I. 290, 331 ● a lipői és türói regisztrumról. I. 113 ● a nyitrai piaristákról. II. 131 ● a Perényi-családról. III. 43 ● Pest megye főmlékeséről, 1789., II. 293 ● és Thallóczy L. — alsó-szlavóniai okmánytára. I. 18 ● Jajca történetéről. I. 153.

HORVÁTH STANSITH GERGELY, GRADECOZI
— a csepregi hitvitáról, 1591. I. 264 ● és Lám Sebestyén III. 86.

HORVÁTH STANSITS IMRE (szepesi alispán)
— községirata a türeimi rendeletről. II. 272 ● mint az 1791-i kereskedelmi bizottság tagja. II. 33

HORVÁTH TIBOR
— a türjei prépostságról. II. 117.

HORVÁTH TIBOR ANTAL
— a szentkereszti apátságról. III. 64 ● a szombat-helyi ötvösségről. II. 146 ● a XVI. sz.-i pénztörténetről. III. 90.

HORVÁTH ZOLTÁN
— a nagyszalontai gimnáziumról. II. 131.

HORVÁTH ZOLTÁN
— a nagykőrösi céhekről. II. 56, 460.

HORVÁTI-CALAD
— lázadása a XIV. sz. végén. I. 136 ● származása. III. 69.

HORVÁTI JÁNOS
— mint Durazzói Károly híve, XIV. sz. I. 136.

HORVATOVICH, MARCUS ANTONIUS
— verse Gyulay Ignáchoz, 1814., II. 564.

HORVAY ROBERT
— a kései Kerkedő társulatról, 1737—1805., II. 58, 478 ● *Német szára ment debreceni diákok*. II. 278.

HOSIUS (pápai nuncius)
— jelentései, XVI. sz. I. 278.

HOSSZUTOTHY GYÖRGY
— jelentése erdélyi követségről, 1627., I. 333.

HOTKÓCZ
— ra Kacinczy utazása, 1811., II. 422.

HOUBEN, H. H.
— a rendőrségről és cenzuráról. II. 404.

HOUDEK, I.
— a lipői jogbágyaságról. III. 84 ● a rózsashegy céhekről. II. 56.

HOUTE, H. VAN
— II. József államainak kereskedelméről. II. 260.

HOWORTH
— a mongolok történetéről. I. 96.

Hozzáadás ... az urbarumbéli rendhez, 1770., II. 191.

HÖCHSMANN, JOHANN
— Erdély történetéről a reformáció korában. I. 297.
— — a XVIII. században. II. 29, 123.
— Honterus Jánosról. I. 260 ● a Rákóczi-szabadságharcról Erdélyben. I. 467.

HÖCHSTADT
— i csata, 1704., I. 468.

Höchste Welt- und Kriegshaupter, 1718., II. 72.

HÖDL JOACHIM (plébános)
— alkalmi versei, 1793—1798., II. 504, 522—523.

HÖDL, R.
— a Laudon-czred történetéről. II. 74.

HÖFLER, C.
— Ausztria történetéről, XVII—XVIII. sz. I. 453, II. 67 ● a cseh huszita mozgalom történetéről. I. 111, 141 ● Gallas gr. diplomáciai levelezéséről. I. 453 ● Iratkadás Brandenburg, Ausztria és Magyarország viszonyára, XV. sz. I. 172 ● a második bolgár birodalom alapításáról. I. 76 ● a pápai politikáról a XVI. sz. elején. I. 200.

HÖGYES ENDRE
— szerk.: orvoskari emlékkönyv. II. 210.

HÖGYÉSZ
— i lelkész, Beliczay János. II. 580.

HÖKE LAJOS
— Bihar megye végzéséről a nyelv ügyében. II. 493 ● kiadta Czindery Pál beszédét 1796-ból. II. 529 ● Magyarország helyzetéről 1820—1825-ben. II. 571.

HÖLL JÓZSEF és Miksa, Id. Hell

HÖLLERBEI, J.
— a renaissance-kori kerámiáról. I. 187.

HÖLTY, LUDWIG
— és Dayka Gábor. II. 607.

HÖPPINGER JAKAB
— beadványa a kereskedelmi bizottsághoz, 1791., II. 390.

HÖRK JÓZSEF
— az eperjesi ev. kollégium történetéről. I. 267, II. 129, 246 ● a jozefinizmusról. III. 122 ● a sáros-zempléni ev. esperességről. I. 254, II. 121 ● a tiszakerületi ev. püspökökről. I. 257 ● Vitnyédy Istvánról. I. 387, 394.

HÖRL GYULA
— Bersenyi és Horatius összevetéséről. II. 614.

HEABAR NÓRA
— Mázeparkról. I. 469.

HRABOWSKY GYÖRGY (palotai ev. lelkész)
— Deccard Kristóf életéről. II. 131 ● a dunántúli ev. prédikátorokról. I. 257 ● egyházi irata, 1787., II. 276 ● gyászbeszéde XVI. Lajosról, 1793., II. 505 ● prédikációja II. Lipót koronázásakor, 1790., II. 365 ● válasza Magyar Dánielnek, 1790., II. 333—334.

HRADEK

— i réztétel. II. 459.

HRADSKÝ JOSEF

— a reformációról a Szepeességben. I. 253 • supplementuma Wagner szépei okmánytárához. I. 11 • a szépei menedékkörül a tatárjárás idején. I. 96 • a szépei tüzlázásokról. I. 80.

HRAGYEL MARTON (sajópuszti plébános)

— verses fordításai. XVIII. sz. II. 225.

HRITZ LAJOS

— Czelder Orbánról. I. 457.

HRÓTSVITHA (apáca)

— német drámájának fordítása 1520 körül. I. 214.

HRUSSÓ

— i udvarbíró utasítása, 1667., I. 377.

HUBAY ILONA

— az 1600-i *Avizor*ól. I. 362 • Kazinczyról mint könyvbarától. I. 589 • Mátyas nyomtatott törvénykönyvérol. I. 174 • rüplap- és újságlap-bibliográfiája. I. 197, 230, 444, 468, II. 66, 70, 72, III. 21, 94, 104.

HUBAY K.

— kiadta Babocsay feljegyzéseit Tarcalról. I. 412.

HUBER, ALFONS

— adaléka Ausztria régi történetéhez. I. 35 • Ausztria és a porta diplomáciai kapcsolatairól. 1658—1664., I. 386 • Ausztria pénzügyeiről I. Ferdinánd alatt. I. 234 • Ausztria történetéről. I. 22, 366, 376 • Erdély megszerzéséről és Fráter György haláláról. I. 302 • I. Ferdinánd és Izabella tárgyalásairól. I. 302 • Gertrud megöléséről. I. 93 • kiadta Beidtel munkáját az osztrák központi igazgatásról. I. 283, II. 281, 485 • a legrégibb magyar alkotmányról. I. 69 • a magyar-török harcokról 1440—1443 között. I. 163 • Magyarország hűbéres tartományaitól. I. 121 • Magyarország viszonyairól IV. László alatt. I. 101 • — III. András alatt. I. 102. — az osztrák központi igazgatás történetéről. I. 283., II. 85, 180 • a stájer rimes krónikáról. I. 90 • Studien c. tanulmányai az Árpád-kori magyar történetéről. I. 56, 93 • Szt. István törvényeiről. I. 32 • és Dopsch, A. — az osztrák birodalom történetéről. II. 85.

HUBERT FERENC

— apologetikus egyházi munkája, 1783., II. 269.

HUBERTH TADÉ

— építészeti munkája, 1824., II. 468.

HUBERTSBERG

— i béke, 1763., II. 103, 183, 185.

HUDECEK, K.

— az osztrák kereskedelmi politikáról 1815—1848 között. II. 477.

HUDITA, I.

— Erdély és Franciaország diplomáciai kapcsolatairól, 1635—1683., I. 326—327, 344, 429, 432 • okmánytára e műhöz. I. 325, 348, 351 • okmánytára a román tartományok történetéhez. I. 294.

HUDRA JÁNOS

— a zemplényi piaristákról. II. 116.

HUDDAL AL — ALAM

— szövegének magyar őstörténeti vonatkozásai. I. 24.

— HUBNER ANDRÁS (= Antonius páter)

— főljegyzései a Harruckern-családról, XVIII. sz. II. 42.

— szerepe, XVI. sz. III. 94.

HUFFELMANN, A.

— Clémence de Hongrie francia királynéről. I. 122.

HUGELMANN, K.

— ism. J. Redlich munkáját az osztrák birodalomról. II. 485 • a magyar korona visszahozataláról, 1790-ben II. 347.

HUGO (italiai király)

— és a magyar kalandozások. I. 41.

HUGYECZ ANTAL

— a sziszei csatáról. I. 317.

HULSIUS, LEÓ

— munkája Magyarországról, 1596., III. 94.

HUMBERT, JEAN

— XVIII. századi utazókról Magyarországon. II. 343

HUMBOLDT VILMOS

— és Révai Miklós. II. 597.

Humilitas, perpetuaque fides subditi, 1790., II. 354.

HUMMER, N.

— a dienesmonostori apátságról. III. 63 • a honfoglalás előtti szláv kereszténységről. I. 37.

HUN

— bolgár birodalom a Pontusnál. I. 32.

— népek. I. 25. III. 57.

— magyar krónika és szerzője, XIII. sz. I. 30, 48, 87.

— munda. I. 32, 39—40, 87.

— származás kérdése a régi irodalomban. I. 30, 81, II. 138, 213, 594—595 • székei írás. I. 39 • uralom Magyarországon területén. I. 35. III. 58.

HUNFALVY JÁNOS

— Pestbudáról és környékéről. II. 432.

HUNFALVY PÁL

— Bolla Mártonról. II. 379 • emléke. III. 50 • a magyarok eredetéről. I. 31 • Magyarország etnográfijáról. I. 31, 35, 38 • Oláh Miklósról. I. 224 • a románok történetéről. I. 143—144 • Sinkai krónikájáról. II. 496 • a székei kérdéseiről. I. 81 • válasza Vámbérynek a magyarok eredetéről. I. 31.

Hungaria

— c. vers Bethlen Gáborról, 1621., I. 331.

Hungaria fida Austriae, 1743., II. 102.

Hungaria gravior aegra, 1790., II. 313.

Hungaria liberima, 1790 körül. II. 318.

Hungariae Regiae Majestatis ... intimandum, 1675., I. 392.

Hungarisch- und Venetianisches Kriegs-Theatrum, 1717.

II. 70.

Hungarische Prädicanten — Unschuld, 1675., I. 391.

Hungarus Aufklärung, 1790 (Hatvani István). II. 332.

Hungarus dis-interestatus, 1790—1791 (Okolicsányi József). II. 324, 362.

Hungarus pro lege, 1790 (Okolicsányi József). II. 324.

HUNKÁR ANTAL

— emlékiratai az 1809-i harcokról. II. 544.

HUNT-PÁZMÁN

— nemzetségbeli Forgách család. I. 15, 457.

HUNTER, WILLIAM

— útleírása Magyarországról. II. 424.

HUNYA S.

— Endröd történetéről. II. 50.

HUNYAD

— megye bányászata. II. 55, 298.

— erdőhatárideki jobbágyszolgálati. II. 49 • és a Horia-felkei. II. 284—286 • és a Hunyadiak. I. 162 • leírása, 1780., II. 151 • levéltárai. I. 12 • magyar és román népessége. I. 154 • török kárai, 1788., II. 296 • történeti földrajza. I. 124 • viszonyai, XVI. sz. I. 303 • i éhínség Basta idején. I. 312 • i kalugyer, Sofronie. II. 204 • i nemes, Sombori László. II. 552 • i székbró, Bajcsdi Vitan Sándor. II. 284 • i táblai assessor, Bálya József. II. 285 • i tört. kirándulás. III. 41. — várának zálogba vétele, 1617., I. 334 • i főesperesség története. II. 115, III. 64.

HUNYADI-család (XV. sz.)

— és a Cilleiek konfliktusa. I. 165 • emlékei Gyulafehérvárról. I. 186 • hollós címere. I. 162 • a magyar drámairodalomban. II. 613 • a népköltészetben. I. 160, 169—170 • nevelője, Szánoki Gergely. I. 184 • és a Sforzák kapcsolatai. I. 169 • síremlékei. I. 162 • származásának kérdése. I. 162.

HUNYADI GR.-család

— uradalmi a XIX. sz. elején. II. 426, 448.

HUNYADY B.

— a hajduvárosok régi közigazgatásáról. II. 52.

HUNYADI FERENC

— irata a nyelvújítás ellen, 1795., II. 617.

HUNYADI ILONA

— a keltákról a Kárpát-medencében. I. 35.

HUNYADI JÁNOS

— élete, pályafutása; róla irodalom. I. 151, 160—165, III. 75, 88 • felesége, ld. Szilágyi Erzsébet • és Giskra. I. 149, 165 • a magyar irodalomban. II. 221, 304, 610—612 • nádorfehérvári győzelme, 1456., I. 156, 165 • a néphagyományban, költészetben. I. 160, III. 75 • és Ozorai Pipo. I. 138, 162 • és Pannoniá Andrási. I. 180 • török elleni harcai. I. 150, 152, 160—165 • és Vitéz János diplomáciája. I. 161, 164.

HUNYADI LÁSZLÓ

— élete és kivégzése. I. 165—166 • a magyar irodalomban. II. 374, 610, 620.

HUNTER, F.

— II. Ferdinánd történetéről. I. 366 • Wallenstein történetéről. I. 339.

HURMUZAKI, EUDOXIUS

— román történeti kiadványai. I. 12, 294, 308, 325, 342, 352, 453, 472, II. 73, 75, 122.

HUSA, VÁCLAV

— a cseh történet korszakairól. I. 22 • a huszita-probléma irodalmáról. III. 74.

HUSÁVA. A.

- János diák lptói hamisításáról. XIV. sz. I. 113
- Liptó megye településéről. III. 71 ● egy nagyszombati írárról. 1490., I. 201.
- HUSZ JÁNOS**
- történeti szerepéről irodalom. I. 140—141.
- HUSZÁR F.**
- az erdélyi fejedelmi hatalomról. I. 295.
- HUSZÁR GÁL (reformátor)**
- adatai, munkássága; róla irodalom. I. 261, III. 86
- Oláh Miklós ellen írt sorai. I. 269—270
- HUSZÁR LMBB (szerzők)**
- *Egy francia követtség keletén.* II. 96 ● *Hazánkra vonatkozó külföldi újsághírek.* XVI—XVII. sz. I. 230 ● a huszárak eredetéről. I. 174 ● a katonai Mária Terézia-rendről. II. 184 ● Kúbeck naplóiról. II. 545 ● Mátyás fekete seregéről. I. 174.
- HUSZÁR LAJOS**
- Bethlen Gábor pénzeiről. I. 336 ● a budai pénzerősről II. Lajos korában. I. 220 ● az éremművészetéről Erdélyben. I. 298 ● János király pénzairól. III. 90 ● a kormócbányai éremvesszőkről. XV—XVII. sz. I. 242 ● a kurucok érmészettéről. I. 464 ● Mátyás pénzeiről. I. 173 ● megjegyzései Istváni cikkére Szapolyairól. I. 277 ● a munkácsi pénzerősről. I. 336 ● mutatója a Numiz. Közleményekhez. III. 26. ● a segesvári pénzerősről Zsigmond korában. I. 138 ● Szt. István pénzeiről. I. 79 ● a Vár-asztások éremanyagáról. III. 60, 78.
- HUSZÁR LÁSZLÓ**
- Katona József főügyési dolgozatairól. II. 623.
- HUSZKA JÓZSEF**
- *Ornamentikai adatok a magyarok őstörténetéhez.* I. 81 ● a székesföldi falképekről a XV—XVI. században. I. 135.
- HUSZT**
- I. Árszabás, 1629., I. 372 ● -i bizottság jelentése., III. 41 ● -i vár egytelkes nemessinek rendtartása, 1624., I. 336.
- leltárjai, 1667., 1699., 1702., 1704., I. 433, 462
- utasításai, 1669—1673., I. 433.
- I. várbörtönben Kocsárdi Gálfi J. fogsága. I. 304.
- HUSZTI ANDRÁS**
- jogi munkája, 1742.; róla irodalom. II. 90.
- HUSZTI DÉNES**
- IV. Béla itáliai vásárlásairól. I. 100 ● Kazinczy és Berzevichy vitájáról. II. 451 ● az olasz—magyar kereskedelmi kapcsolatokról a középkorban. I. 129 ● a szabad földbirtok kérdéséről az Árpád-korban. I. 78.
- HUSZTI ISTVÁN**
- mint Rákóczi orvosa. III. 114.
- HUSZTI ISTVÁN**
- jogi munkája, 1745., II. 90.
- HUSZTI JÓZSEF**
- Aeneas Sylvius humanista törekvéseiről. I. 159
- Andreas Pannoniusról. I. 180 ● Anjou Renéről. I. 185 ● bírálatja Balogh Jolán Mantegna-cikkéről. I. 182 ● Calcagniniről Magyarországon. I. 217 ● Callimachus Mátyáshoz intézett költeményeiről. I. 149. ● emlékezete. III. 60 ● Francesco Maturanzio magyar vonatkozásairól. I. 184 ● Ivanics Pálról. III. 76 ● Janus Pannoniusról. I. 133, 185 ● magyar királyok vatikáni horoszkópjairól. I. 182 ● Mantegnáról és Janus Pannoniusról. I. 185, III. 78 ● Mátyás humanista udvaráról. I. 182 ● platonista törekvésekről Mátyás udvarában. I. 182 ● Thebaldeus költeményéről Mátyáshoz. I. 169 ● Valagussáról és Janus Pannoniusról. I. 185 ● Vergeriusról. III. 61 ● a Szt. Istvánkorai latinságról. III. 78.
- HUSZTI R. SÁMUEL**
- alkalmi versei, 1790., II. 346.
- HUTKAY L.**
- Mikes Kelemenről. I. 442 ● Napoleon régi magyar irodalmáról. II. 557.
- HÜBNER EMIL**
- a ceglédi r. k. egyház történetéről. II. 51 ● Nagy-kőrös salétromfőzéséről a török alatt. I. 246.
- HÜFFER, H.**
- Ausztria és Poroszország politikájáról a francia forradalom ellen. II. 353, 506 ● a Campoformio-i békeről. II. 529 ● az 1799—1800-i háborúiról. II. 530 ● a rastatti kongresszusról és a 2. koalícióról. II. 530.
- HÜGEL FERENC**
- írata a marhabetegségekről, 1800., II. 438.
- HYBL, FR.**
- Rosztiszláv macsói bánágáról, XIII. sz. I. 97.

HYPATIOSZ-krónika

- Árpád-kori magyar vonatkozásai. I. 49, 75, 93.
- HYPPOLIT (Estei; ferrarai hg.)**
- Ferrarában. I. 135 ● kíséretében Calcagnini, 1517., I. 217 ● mint egri püspök. I. 295 ● mint esztergomi érsek. I. 171 ● szerepe Magyarországon. I. 203 ● uradalmi számadáskönyvei (Hyppolit-kódexek). I. 155, 205.
- I.**
- Gallas gr. diplomáciai íráiról. I. 453.
- I. A. W. (= Willand vagy Wieland)**
- protestáns hálalrta, 1781., II. 272. III. 122
- I. C. E., ld. Eder József Károly**
- I. B. v. B.**
- beadványa a temesvári kereskedők nevében, 1791., II. 388.
- I. J.**
- nászadosokról, 1525. III. 79.
- I. M. S-R**
- írta II. József magyarországi jobbágyreformjáról, 1785., II. 290.
- I-R, ld Szilágyi Sándor**
- I. W.**
- késmárki protestáns köszönet beszéde, 1782., II. 274.
- I-Y J-S, ld. Illésy János**
- IASI, ld. Jassy**
- IBARRA GR.**
- hívására De Feller besztecei útja, XVIII. sz. II. 152.
- IBN FADLÁN**
- X. századi szövege. I. 24, III. 56.
- IBN HAUKAL**
- X. századi szövege. I. 24.
- IBN RUSZTA**
- X. századi szövege. I. 24.
- IBRAHIM PASA**
- levele Bethlen Gáborhoz. I. 334.
- a kassai főkapitányhoz, 1632., I. 364.
- IBRAHIM-IBN-JAKUB**
- X. századi arab kereskedő útleírása. I. 25, III. 56.
- ICZKOVITS EMMA (ld. Iványi alatt is)**
- az erdélyi Fehér megyéről a középkorban. I. 80.
- Idea de Palatino*, 1790., II. 324.
- Idea principum*, 1712., II. 66.
- Idea rectificationis portarum*, 1802., (Ujházy Sámuel). II. 527.
- IDRISI, ld. Edrisi.**
- Időseges intése*, 1815., II. 573.
- Igaz hasa-füti fel-jegyzések*, 1785., II. 290.
- IGAZ HAZAFI (= Szuhányi X. Ferenc)**
- *Felfedezett dírcsa* c. írta, 1794., II. 505.
- Az igaz hazafi*, 1792., (Osváld Zsigmond). II. 359, 523.
- Igaz katolikus magyar*, 1790., II. 333.
- Igaz keresztény tolerancia*, 1822., II. 574.
- IGAZ SÁMUEL**
- mint lapszerkesztő, XIX. sz. II. 404, 621.
- IGAZHÁZY DE SZABAD (álnév)**
- *Antwort* c. rópirata, 1741., II. 99.
- IGLÓ**
- város képe 1770., körül. II. 179.
- leírása, 1813., II. 480 ● levéltára. I. 13
- története. II. 63, 179, 483.
- I. ev. egyház ünnepel, 1790., 1791., II. 365, 369 ●
- I. ev. karnagy, J. Blasius. II. 365 ● -I. ev. lelkész, Jónás András. II. 235 ● -I. gimnázium könyvtára. I. 440 ● -I. krónika a Rákóczi-korból: Szentmiklósy Godófréd. I. 439—440 ● -I. rektor, T. Steller. II. 458 ● -I. találkozó Mátyás és Ulászló között, 1486., I. 171.
- IGNOTTS**
- *Martinovicsek*. II. 515.
- INHÁT ANDRÁS**
- Báthori István orosz háborúiról. I. 310.
- Ihrer k. k. ... Majestät ... Massregeln*, 1778., II. 195.
- IKLAD**
- németi telepítések, XVIII. sz. II. 36.
- ILA BALINT**
- az árvali közbirtokosság levéltáráról. III. 41 ● a dézsma adminisztrációjáról. I. 370 ● az első magyar ev. főiskola tervéről. I. 374 ● az 1814-i linzi egyetemes gyűlésről. I. 368 ● Gömörmegyéről. I. 80, III. 67 ● Gömör megye iskolázási viszonyairól, XVIII. sz. II. 207 ● a Gömör megyei levéltárakról. I. 12 ● a gömöri jobbágyágról, XVII—XVIII. sz. I. 377, II. 43, 168 ● az írás szerepéről a XVII. századi gazdasági igazgatásban. I. 377 ● megjegyzései Csapodi Cs.

- tanulmányához Bars megye nemzetiségi viszonyairól. II. 37 ● az Orsz. Levéltár Filmtáráról. III. 44 ● a Szentgyörgyi és Bazini grófok birtokainak kialakulásáról. I. 123, 155 ● a Thurzó-család levéltáráról. I. 364 ● a Thurzó-levéltár protestáns egyháztörténeti iratairól. I. 365, III. 101.
- ILIESC, FRAN**
— Rájic történetírói működéséről. II. 498.
- ILGEN, TH.**
— a régi német történetírókról. I. 158.
- ILIA (Ilia) ANDRÁS**
—nak tévesen tulajdonított egyháztörténeti munka 1730., II. 137.
- ILIE, G.**
— a bánsági román telepítésekről. II. 38.
- ILJINSKIJ, G.**
— Biborban született Konstantinról. I. 27.
- ILLA VA**
— középkoriokmánytára. I. 13 ● -i hitvalló, Mascinius Tóbiás, XVII. sz. I. 396 ● -i superintendens: Kalinka Joachim. I. 392.
- ILMI JÁNOS**
— adatai, irodalmi működése. II. 227 ● Boethius-fordítása. I. 224 ● jezsuita iskoládról, 1767., 1789., II. 226.
- ILLES BRÉA**
— Rákóczi orosz kapcsolatairól. I. 469.
- ILLES JÓZSEF**
— az Anjou-kori társadalomról és adózásról. I. 118 ● az Árpád-kori adózásról. I. 95 ● emléke. III. 50 ● Hajnik Imréről. III. 50.
— házassági vagyongöről. I. 59 ● szerződési jogról. I. 59 ● trónöröklésről. I. 59.
— Bevezetése a magyar jogtörténetbe. I. 193, 221 ● a honfoglalás-kori társadalomról. I. 37 ● az istenítéletekről. I. 69 ● a jobbágyjog jogi helyzetének kialakulásáról. I. 206 ● a magyar címerről és kir. címéről 1804 után. II. 538 ● a Quadripartitumról. I. 285 ● a vármegyék eredetéről. I. 69 ● Verbóczy Hármaskönyvéről. I. 193.
- ILLESHÁZY GÁSPÁR GR.** (trencsényi főispán)
— emlékiratai, 1808—1822. I. 341, 358 ● -hoz Bethlen Gábor levelei, 1619—1629., I. 333—334.
- ILLESHÁZY ISTVÁN GR.** (nádor; † 1609)
— adatai, iratai; róla irodalom. I. 313 III. 96 ● beszédei. I. 313, 364 ● és Bocskai István levelezése, 1605—1606. I. 319 ● hűtlenségi pere. I. 227, 313 ● levelezése. I. 319, 364, 368 ● naplójegyzetei, 1592—1603., I. 313 ● utasítása a székesi kamarához, 1608. I. 367.
- ILLESHÁZY ISTVÁN GR.**
— mint a trencsényi nemes felkelés vezére, 1797., I. 522—523.
- ILLESHÁZY JÁNOS GR.**
— országgyalási jegyzetei, 1790., II. 342.
- ILLESHÁZY JÓZSEF GR.** (trencsényi főispán)
— és J. B. Magin szlovák irodalmi köre 1728 körül. II. 92.
- ILLESHÁZY MÁTYÁS**
— végrendelete, 1509., I. 199.
- ILLESHÁZY MIKLÓS GR.**
— fellépése a szatmári béke ellen. II. 67 ● kéziratoss naplója. II. 66 ● mint kancellár, 1715. II. 87.
- ILLESHÁZY-könyvtár**
— prefektusa: Bucsánszky György. II. 560.
- ILJESZ BALAS** (— y. s; I—y J—s)
— János Bálintról. I. 271 III. 89 ● a bányavidéki végyarákról. 1609., I. 367 ● a debreceni szűcsökről. 1449., I. 158 ● egri vitézeiről. III. 95 ● az erdélyi levéltárakról 1770-ben. II. 194 ● az 1754—55-i nemesi összeírásról. II. 31 ● gr. Forgách Ádám katonai rendtartásáról. 1648., I. 367 ● Görcsöni Ambrusról. III. 88 ● Iglo levéltáráról. I. 13 ● az insurgensek egyenruhájáról. 1797., II. 529 ● ism. Kele J. munkáját a Jászokusság megváltásáról. II. 53.
— Széll F. Bessenyei-kiadását. II. 222.
— a jászokun kerültek visszaállításáról. 1745., II. 52 ● a Jászokusság eladásáról a német lovagrendnek. I. 417 ● Kanizsa 1684-i ostromáról. I. 386 ● a kincstár hegyaljai szőlőgazdálkodásáról. XVII. sz. I. 421 ● kivonata Liptó XVI. sz. i. jegyzőkönyveiből. I. 316 ● gr. Koháry Istvánról. I. 398 ● Komáromi Csipkés György biblijáról. I. 390 ● Léva ostromáról, feladásáról. 1663., I. 386, III. 105 ● *Lámbusdarabok*. I. 401 ● Loosy Imre egri püspöki beiktatásáról. I. 373 ● *Művelődéstörténeti adatok*. I. 335 ● a Nádor-huszárezredről a hetéves háborúban. II. 184 ● nekrológia. III. 50 ● a nemes testőrség felállításáról 1760-ben. II. 159 ● a német lovagrend meghonosítását célzó törekvésekről. I. 94, 289, III. 68. ● Nógrád meghódolásáról. 1663., I. 386 ● a *Nova Transylvanica* c. iratról. I. 344 ● Pálóczi Horváth Hunniásáról. II. 304 ● Passardi János selyemtenyésztről. I. 417 ● Pesti Mizsér Gáborról. I. 259 ● a selyemtenyésztes állapotáról 1771-ben. II. 167 ● Szalkay Antalról. II. 354, 374 ● a szolnoki várról. I. 288—290 ● a tokaji bor védelméről 1787-ben. II. 61 ● a vásárszabadalmak jegyzékeiről. I. 244 ● a végyarák XVI—XVII. századi viszonyairól írt közlemény. I. 287, 367 ● Zsámboky Jánosról. I. 227 ● és Pettkő Béla.
— a királyi könyvekről. III. 84.
- ILLEGERN A.**
— a lőcsai ev. egyház történetéről. I. 256.
- ILLYRIA, ld. Horvátország**
Illyrischer Kongress, 1791. II. 361.
- ILONA** (szerb hercegnő)
— mint II. Béla neje. I. 76.
- ILOSVAY-család**
története, XIV. sz. I. 124.
- ILOSVAY SELYMES PÉTER**
— XVI. századi verse Toldiról. I. 131, III. 88.
- ILOSVAY-kódex**
— és a Szt. Istvánnak tulajdonított Intelmek. I. 52.
- ILLYFALVI L.**
— a Lengyelországban elzalogosított székesi városokról. I. 157, 209.
- ILLYFALVI V. ALADÁR**
— Faludi Ferenc költészetéről. II. 144.
- ILLYÉS GÉZA**
— a kükkői ref. egyházmegye levéltáráról és papjairól. I. 253, 257.
- ILLYÉS ISTVÁN (püspök)**
— feljegyzései a Rákóczi-szabadságharc idejéből. I. 438, 462.
- ILLYÉS PÁL, ld. Edvi Illyés**
- ILLYRIA**
— mint francia tartomány, XIX. sz. II. 415, 478, 566—567 ● mint politikai követelés, 1790. II. 361.
- ILWOF, FR.**
— a stájer rendi gyűlésekről a XVIII. században. II. 130 ● a XVIII. századi visszabálozásokról. II. 178 ● a török betörésekről Stájerországban. I. 176.
- IMBROS**
— sziget kormányzója: Kristobulus, XV. sz. I. 151.
- IMETS FÜLÖP**
— a székelly mozgalmakról a hazai fejedelmek alatt. I. 297.
- IMMICH, M.**
— az európai államok történetéről. 1660—1789. I. 376, 409, III. 112 ● XI. Ince pápáról. I. 409.
- IMRE**
— király és II. András viszálja, XIII. sz. I. 89, 93.
— oklevelei. I. 91 ● párthívei és az Aranybulla. I. 95.
— Szt. (herceg).
— élete (XI. sz.); róla irodalom. I. 69.
— Legendája. I. 51 ● kanonok összeállítja a váradi káptalan statútumait, 1374., I. 130.
- IMRE A.**
— Mikes Kelemenről. I. 442.
- IMRE LAJOS**
— *A botcsinálta doktor Molliérénél és Kazinczyról*. II. 602 ● a debreceni szűcsök szabályairól. XVI. sz. I. 242—243 ● Heltai Gáspár meséiről. I. 299 ● a magyar Faustról (Hatvani István). II. 217.
- IMRE SAMU**
— Bárczi G. könyvének vitájáról. III. 62.
- IMRE SÁNDOR**
— Alvinczi Péter életéről. I. 338, 374 ● Beregszászi Nagy Pál életéről. II. 597 ● Kazinczy iskolai inspektorágáról. II. 279.
— nyelvjuttatásáról. II. 616.
— középkori hradalmunk stílusáról. I. 212 ● a néphumorról a magyar irodalomban. I. 269, II. 609 ● a nyelvjuttatás tévedéseiről. II. 616 ● az olasz költészet hatásáról a magyarra. I. 269, 379, II. 144, 612.
- IMRE SÁNDOR**
— Apáczai Csere Jánosról. I. 353 ● Bessenyei pedagógiai vonatkozásairól. II. 220 ● bevezetése Teleki Sámuel utinaplójához. II. 154 ● kiadta Teleki László iratát a gyermeknevelésről. II. 584.
- IMREFFY ISTVÁN**
— irata Mária Terézia halálára. 1781. II. 195.

- IMREH B.
— *Papok, levidék, mesterek a marosi ref. egyházmegyében*, XVII—XIX. sz. I. 257.
- IMRIK JÓZSEF
— a *Pragmatica sanctio* keletkezéséről. II. 84.
- In libellum ... Baronis a Trenck*, 1790. II. 335.
- INAMA-STERNEGG, K.
— Justí Kameralista szerzőről. II. 161.
- INÁNCUS
— on a hajdúk kibékítése, 1607., I. 329.
- INCSE
— III. (pápa) feddőlevele II. Andrásról. I. 93.
— levelezése. I. 56 ● és a magyar balkáni, terjeszkedés. I. 93—94. III. 67.
— IV. pápához IV. Béla levele. I. 97 ● VII. (pápa) regestái. I. 171 ● XI. (pápa) iratai és szerepe a török visszafoglaló háborúban a XVII. sz. végén. I. 395. 406—407, 409, 411.
- INCHOFER MENYHÉRT
— *Annales ecclesiastici* c. magyar egyháztörténete 1644-ből. I. 55, 60.
- INCZE GÁBOR
— kiadta *A reformáció és ellenreformáció korának ... trói* c. sorozatot. I. 252, 331, 346, 374, 388, 397, 463, 465. III. 98 ● a ref. imádságról a XVI—XVIII. sz.-ban. I. 250.
- INCZE JÓZSEF
— az erdélyi országgyűlési végzésekről s törvényekről. I. 292, II. 89.
- INCZE MIKLÓS (és mások)
— a magyar történetről. III. 46.
- INCZÉDY MIHÁLY (portai követ)
— naplója, 1692—1693., I. 398.
- INCZÉDI PÁL
— naplója (1680—1697), iratai. I. 425, III. 110. —
- INCZEFI GÉZA
— a jóság leírásáról, XVIII. sz. III. 117.
- INDIA, ld. Kelet-India
- INNSBRUCK
— levéltári anyag, II. 44
- INSITTORIS, ld. Mossóti
- INSULA ARTEMI, ld. Szigetvár
- Instructio brevis et vera*, XVII. sz. I. 394.
- Instructio, melyhez a földesurak ... magokat alkalmazni tartoznak*, 1786., II. 292.
- Instructio pro universis comitatibus*, 1782., II. 258.
- Instruction (... Dreyssigst-Aemter)*, 1807. II. 462.
- Instruction (... Münz- und Einlösungsämter)*, 1810., II. 558.
- Instruction (... Seidenbau)*, 1789., II. 253.
- Instrumentum Pacis ... Pozsarovici ... compositae*, 1718., II. 72.
- Intelligenzblatt*, 1798—1835., II. 405.
- INTERCISA (Dunapentele, Szálléharvós)
— a római korban. III. 57.
- Intoleranz des katholischen Klerus*, 1792. (Molnár János). II. 502.
- Intimatum quoad juridicorum ... restitutionem*, 1790., II. 394.
- Introductio ad politica Hungariae*, 1790. (Reviczky József). II. 324.
- IONICA, ION I.
— Horiáról. II. 290.
- IOGA, N.
— erdélyi falvakról és papjaikról. II. 204 ● a francia szellem hatásáról Ausztriában. II. 219 ● Horiáról és Kioskáról. II. 290 ● ism. Hudita könyvét Erdélyről és Franciaországról. I. 327.
— Rosaccio 1595-i leírását Erdélyről. I. 308.
● a keresztes hadjáratokról és a várnai csatáról. I. 164 ● kiadta a hátszegi városkönyvet. II. 65.
— Vitéz Mihály iratai. I. 294.
— Mezőeres Fülöpéről. I. 139 ● az ozmán birodalom történetéről. I. 138, 236, 366, II. 73 ● a Rákóczi-emigrációról Moldyában. I. 472, II. 75 ● Rákóczi Ferencről és a románokról. I. 460 ● román egyháztörténete. I. 253, II. 123 ● román iratkiadása a besztoreci levéltárból. I. 13 ● a román irodalom történetéről. II. 495 ● a román iskolázásról. II. 132 ● a román nép történetéről. I. 23 ● a románok történetéről Erdélyben és Magyarországon. II. 29 ● Velence középkori történetéről. I. 74 ● Vitéz Mihály történetéről. I. 311.
- TORGONVÍCI PÁL
— a román nyelvről, 1790., II. 497.
- IPEK
— i szerb pátriárkátus. I. 420, II. 125—126.
- IPOLYI ARNOLD
— Besztoreci banya műveltségtörténetéről. I. 126, 157 ● emlékezete. III. 50 ● a jezsuitákról. III. 102 ● kiadta Oláh Miklós levelezését. I. 224.
— Rimay János államiratait. I. 314, 331 ● Veresmarti Mihály munkáit. I. 361.
— a középkori emlékszerű építészetről Magyarországon. I. 67 ● a kunok béliháromkúti apátjáról. I. 63, 85 ● a magyar hadtörténetről. III. 53 ● a magyar ipar történeti fejlődéséről. I. 98, 125 ● magyar mitológiája. I. 38 ● *Magyar okmánygyűjtemények*. I. 93, 96, 102 ● Mednyánszky Alajosról. II. 492, 562 ● a minisztériumokról hazánkban. I. 213 ● Nyári Krisztina. I. 359 ● Prokesch-Ostenről és Mátyás könyvtáráról. I. 183 ● a Révay-család naplójáról. I. 330 ● Rimay Jánosról. I. 314, 331, 336 ● Salamon és Markalról. I. 299 ● szerepe a Hazai okmánytár szerkesztésében. I. 11 ● a zsitvatoroki békéről. III. 96.
- IPOLIT mester
— mint besztoreci kamaraispán, XIV. sz. I. 118.
- IRHÁZI A.
— Nagykőrösről a Rákóczi-korban. I. 459.
- IRINYI-család
— levéltára. I. 15.
- IRINYI I.
— az Irinyi-család levéltáráról. I. 15.
- IRINYI JÓZSEF
— az 1790-91-i vallási törvényről. II. 120, 366.
- IRMÉN-MOLNÁR LÁSZLÓ
— az 1786-i fölmérésről Zala megyében. II. 293.
- IRONSDALE, ld. Edmund
- IRORSZÁG
— i Szt. Patrik-barlang és Tar Lőrinc mondája. I. 132.
Irythümer ... der meisten Ungarn, 1790. (Izdenczy József). II. 327.
- IRSAV, STEPHEN D'
— az egyetemen történetéről. III. 65.
- IRTHELL JÁNOS, ld. és ifj.
— nagyszebeni német naplója, XVII—XVIII. sz. I. 428, 441.
- ISACHRI (arab szerző)
— adatai a kazárokra. I. 33.
- ISBERT, O. A.
— a dunántúli német településekről. II. 34.
- ISZC KÁLMÁN
— Buda és Pest zenei művelődéséről. II. 147.
- ISSERLITJEV, K.
— Nenádovic Pál metropolitáról. II. 126.
- Istoria e Descrizione ... di Belgrado*, 1789., II. 295.
- ISZVÁN
— I. Szt. (király) élete, történelmi szerepe. I. 68—72, 77, 79.
— Intelmeinek kérdése. I. 52 ● kanonizációja. III. 65 ● a középkori külföldi forrásokban. I. 46—48 ● legendái. I. 51, 65, 167 ● miniatűrű a Bécsi Képes Krónikában. I. 45, 104 ● okleveleinek kérdése. I. 54 ● pénzei. I. 79 ● törvényei. I. 52, 70, 77—79. III. 61 ● a XVIII—XIX. század irodalmában. II. 107, 139, 198—199, 268, 560, 572, 575, 595, 611. III. 24. ● a XVIII. század rópiar-taiban. II. 267, 334, 338—339, 517 ● verses liturgikus históriája, XIII. sz. I. 65, 102.
— II. (király) háború Bizánc, stb. ellen, XII. század. I. 50, 74—75.
— és az investitúra kérdése. I. 73 ● oklevelei. I. 55.
— III. (király) bizánci háborúja, XII. sz. I. 50, 75 ● V. (király) és az Anjou-ház, XIII. sz. I. 100.
— bolgár hadjáratai. I. 100 ● halála. I. 101 ● küzdelmei IV. Bélával. I. 98, 100 ● leánya: Maria 100 ● stájer kormányzósága. I. 97.
— (Posthumus; II. András fia). I. 102 ● (Nagy; moldvai vajda, XV. sz.). I. 176, III. 77.
- ISZVÁNYF-család
— származása. I. 227.
- ISZVÁNYF MIKLÓS (almádor, † 1615)
— adatai, történetéről szerepe; róla irodalom. I. 227—228 ● életrajzi emlékezése Forgách Ferencről s jegyzetei annak kortörténetéhez. I. 226 ● munkája Magyarországi történetéről. I. 183, 190, 207, 226—228, 232, 239, 262, 269, 272—273, 280, 313, 317—318, 357, 379 ● és a Zrínyiász. III. 104.
- ISZVÁNYI GÉZA
— IV. Béla tatár követségéről. I. 92 ● emlékezete. III. 50 ● a generalis congregációról. I. 118 ● *A három országgrész társadalmi*. I. 237 ● János király

pénzverési leveléről. I. 277 • Károlyi Árpádról. III. 50 • a megyei írásbeliség első korszakáról. I. 112 • Szentpétery Imréről. III. 52.

ISZTAHMI

— X. századi szövege. I. 24.

ISZTAMBUL, Id. Sztambul

ISZTRIA

— és a humanista irodalom. XV. sz. I. 133.

ITALIA (Id. olasz alatt is)

— és Erdély. I. 206, 209, 300, 302, 306–307, 336, 350, 352 • és a francia háborúk. XVIII–XIX. sz. II. 524–525. 528, 531, 539, 545, 553, 611 • és Janus Pannonius I. 184 • keleti határvidéke. VIII–X. sz. I. 41, 165 • és Magyarország kapcsolatai. I. 9, 26, 29, 40–41, 105–107, 112–113, 120, 122, 131–133, 135, 137, 139, 147–148, 162, 166–169, 181, 216, 435, 442, 468 III. 72 • és a német–római császárság. I. 47 • és az osztrák örökösödési háború. II. 102 • és a Rákóczi-szabadságharc. I. 435, 442, 468 • és Sándor Lipót főhg. II. 362 • és a Sodalitas Danubiana. I. 127 • -i hadiesemények. 1703–1704. I. 442 • -i hadjáratai Nagy Lajosnak. I. 105–107, 120, 122 • -i magyar kalandosok. I. 26, 29, 40–41 • -i magyar kivétel. I. 378 • -i magyar történeti kutatások. I. 19 • -i magyar zsoldosok. XIV. sz. I. 122, 131–132 • -i marhavészek. II. 41 • -i sodronyomán. I. 135 • -i szerepe Toldi Miklósnak. I. 131–132 • -i szerzetes: Pannoniai András. I. 180 • -i tanulmányok. Id. Garázdá Péter, Janus Pannonius alatt is. I. 184 • -i tartózkodása Humyadinak. I. 162 • -i utazások, útleírások. I. 92, 122, 331, 435, II. 23, 62, 154, 177, 237–238, 281, 331, 362, 425, 429–430, 621 III. 79, 105 • -i utazók. Id. Arndt, Berzevicsy A., Bezéredy Zsigmond, Erzsébet öz. királyné, János bátfiai káplán, II. József, Kisfaludy K., Kolonovics G. Lebrecht, Montesquieu, Nádasdy F. II. Rákóczi F., Sándor Lipót főhg., Széchenyi I., Szenci Molnár A., Wolffger alatt • -i várlásai IV. Béának. I. 100.

Itinéraire des routes, 1775. (Dutens). II. 231.

Itinerarium Inlyti Com. Posoniensis, 1707. I. 438.

Iustitia Caesareorum Armorum, 1737. I. 95.

Iustum ustum seu Apologia, 1765. II. 189.

Iustus combustus seu carmen, 1765. II. 189.

IVÁN

— III. (cár) összeköttetése Mátyás királlyal. I. 179, III. 77 • IV. (cár) és Báthori István. I. 307, 310.

IVÁN JÁNOS

— II. Lipót firenzei politikájáról. II. 351.

IVÁN L.

— jellemzése Dávid Ferencről. I. 304.

IVANČAN, L.

— az 1755-i szlávön paraszttmozgalomról. II. 192.

IVÁNYFI E.

— a titeli prépostságról. I. 64.

IVANICH PÁL (humanista, XV. sz.)

— gyűjtötte Vitéz János leveleit. I. 161 • mint török szakértő. III. 76.

IVÁNKA

—i uradalom. XVIII. sz. II. 438.

IVÁNKA ENDEKE

— a keleti kereszténységről az Árpád-kori Magyarországon. I. 68 • két XV. századi plébániairodalmáról. I. 211 • *Iskolázás és népművelés* (XV. sz.). I. 153 • tanulmányai Gellért püspökről. I. 52, III. 61.

IVANOV, JORDAN

— kiadta Naum X. századi életét. I. 28.

IVÁNYI BÉLA

— Alvinczy József leveleiről Teleki Józsefhez. II. 296, 500 • Balassi Bálintról. III. 89 • a Bánffy-család iratairól, történetéről. I. 14, 171 • *Bártja város levéltára*. I. 13, 209 • Bihar és Bars megye középkori vármelyeiről. I. 143, 205 • Buda és Pest sorsdöntő éveiről. 1526–1541. I. 282 • debreceni, keszthelyi levéltári anyagról. III. 41, 42 • a Domonkos-rend róma levéltáráról. I. 19.

— szerepéről Magyarországon és Erdélyben. I. 61, 94.

— egy 1457-i békekötésről. I. 165 • egy 1526. előtti formális könyvről. I. 198 • egy főúri könyvtárról a XVI. században. I. 265 • *Eperjes sz. kir. város levéltára*. I. 13, 209 • Eperjes középkori viszonyairól írt tanulmányai. I. 99, 126, 157, 209 • Eperjes szerepéről az 1526–1528-i harcok idején. I. 280 • a Festetics-család keszthelyi levéltáráról. I. 15 • a fogarasi nemesi lustráról. 1637. I. 324 • Gönc mezőváros

történetéről. I. 233, 263 • a győri székeskáptalan számadáskönyveiről. 1497–1550. I. 237–238 • a gyulafehérvári egyház és levéltár történetéről. XVII. sz. I. 429 • a Hédevary-oklevéltárról. III. 43 • Horváth Pál jelentéséről. 1504. III. 80 • iratközlése Magyarország és Sankt Pölten összeköttetéseiről. 1482–1552. I. 171 • iskolai felszerelésekről 1790 körül. II. 585 • a kanizsai familiárok jegyzékéről. 1503. I. 205 • a kapuvári uradalom utasításáról. 1633. I. 370 • Keiffel J. eperjesi kereskedő könyveiről. XVII. sz. I. 372 • Késmárk város lakóiról. XVI. sz. I. 245 • két középkori sóbánya-státutumról. I. 127, 210, 303 • kiadta Bonfini munkáit. I. 148.

— Pázmány Péter kiadatlan leveleit. I. 360 • a két Zrínyi Miklós körmendi leveleit. I. 290, 381. — a Korponay-család levéltáráról. I. 15 • *Könyvek, könyvnyomdák, könyvtárak, 1331–1660.* I. 265.

— Köszeg 1532-i ostromáról. I. 289 • a középkori lparról. III. 81 • kuruc betörésről Alsó-Anusztriába. I. 453 • Lőcsére vonatkozó közleményei. XVI. sz. I. 245 • Máriássy Andrásról. II. 500 • a Máriássy-család levéltáráról. I. 15 • Mossóczy Zakariásról. I. 232 • a műncheni levéltárak magyar vonatkozásairól. I. 19, 205 • a Nádasdyak vármelyeiről. 1566. I. 238 • a nyomdásziskola tanulásáról a XVIII. században. II. 211 • Odescalchi Artúrrol. III. 51 • országgyűléseink Rákos nevére. I. 203 • oklevél- közlése a paraszthabórú történetéhez. I. 207 • Pázmány kilépéséről a jezsuitáktól. I. 361 • a pozsonyi tudomány-pártól korról. II. 156 • a protestáns egyháztörténetírásról. III. 85 • a regisztratúra- könyvekről. I. 161 • a sóbányakamara közepkori szervezetről. I. 100, 127 • a szarvaskői uradalom utasításáról. 1669. I. 377 • Szepes megye nemeséről a XVI. és XVIII. században. I. 240, II. 31 • a szépesi városok állapota 1773-ban. II. 179 • Szomolnok-huta bányaleltáráról. 1634. I. 372 • a Teleki család gyömrői levéltáráról. I. 16, 437 • Tinódi- idézetről. III. 90 • a tiszaluczi vámról. XV–XVI. sz. I. 155, 205 • a történelmi segéd tudományok oktatásáról 1848 előtt. II. 590 • a tüzérség történetéről Magyarországon 1711-ig. I. 22, 174, 287 • Tren- csén megye levéltáráról. I. 13 • a városi polgárjog- ról s Budáról és Pestről. I. 125, II. 179 • Vécsey Tamásról. III. 52 • vitája a leánygyedről. III. 63 • és Gárdonyi A., Czákó E. — az egyetemi nyomda történetéről 1577–1927. II. 135.

IVÁNYI (Panyák) EDE

— repertoriuma iskolai értekezésekről. III. 20 • tanulmányai Comeniusról. I. 353.

IVÁNYI EMMA (Id. Iczkovits alatt is)

— földesurakról kiszolgáló parasztokról. II. 48 • *A Habsburg-állam a parasztság viszonylagos vallás- szabadsága ellen.* II. 118, 125 • Rákóczi politikai levéltáráról. III. 113.

IVÁNYI ISTVÁN

— Bács-Bodrog történetirodalmáról. III. 27 • a Bács megyei telepítésekről. XVIII. sz. II. 162 • Bodrog megyéről a XVIII. sz. elején. II. 77 • br. Cothmann Antal telepítési jelentéséről. 1763. II. 161 • emlékezete. III. 50 • katonai vezényszavakról 1797-ben. II. 529 • Kollonics Lipót szerepéről. I. 416 • Lugos történetéről. II. 77 • oklevélközlése Thököly Imre történetéhez. I. 401 • Szabadka történetéről. I. 419, II. 51, 64, 180, 483 • a szabadkai gimnázium történetéről. II. 131 • a temesi bánág történetéről. I. 96, II. 76 • a tiszai határőrvidékről. 1686–1750. I. 419, II. 75.

IVÁNYI FERENCZ LÁSZLÓ

— bírtokbeszerése, 1668. I. 377.

IVÁNYI-GRUNWALD BÉLA

— bevezető tanulmánya Széchenyi *Hitelének* kiadásá- hoz. II. 381, 444–445, 450, 477 • Széchenyi magán- hiteltügyi koncepciójának előzményeiről. II. 381, 450.

IVYÓ, ALEKSA

— Ausztia viszonyáról az Obrenovic-féle szerb fel- keléshez. 1815. II. 541 • a bulgár magyarországi telepeiről. II. 34 • az első és második szerb felkelés közti időszakról. 1813–1815. II. 541 • Jankovics Mirijevskiről. II. 231 • levéltári adalékai a szerb és horvát művelődés történetéhez. XVIII–XIX. sz. II. 128–230, 498 • a magyarországi románok művelő- déséről. XVIII–XIX. sz. II. 205, 495 • magyar- országi szerbekről. III. 109.

IZABELLA (királyné)
— házassága Szapolyai Jánossal. I. 282 • szerepe Erdély XVI. századi történetében. I. 302–303.
IZDENCZY ANDRÁS (portai követ)
— jelentése 1640–1641., I. 369.
IZDENCZY JÓZSEF BR. (államtanácsos)
— *Ad hungaros* c. irata, 1798., II. 524 • *Animadversiones* és *Unmassgebliche Gedanken* c. iratai, 1802., II. 527 • és *Grossing*. II. 292 • *Kurze Geschichte* c. irata az osztrák–török háborúkról. II. 95 • és Lakits György. II. 559 • és a parasztkérdés, 1790., II. 354 • politikai röpiratai és visszhangjuk 1790 körül. II. 314, 316, 324, 326–327, 355 • szerepe az államtanácsban. II. 231, 352, 455, 528 • szerepeltetése 1790–1791-i röpiratokban. II. 312, 314.
IZJASZLÁV (kievli fejedelem)
— kapcsolata II. Gézával, XII. sz. I. 49, 75.
IZMAELITA
— pénzverők és kereskedők Magyarországon a középkorban. I. 79, 85, 95, III. 68
IZMID
— ben Thököly és a bujdosók sírjai. I. 408.
IZSA
— i plébános: Döme Károly. II. 615.
IZSÁK-család
— levéltára. III. 43.
IZSÉPI EDIT
— az 1737–1740-i erdélyi országgyűlésekről. II. 89, 123.

J. — J. J. Becher magyar vonatkozásairól. I. 416.
J. E. A.
— utazása Nyitráról Somogyba, 1807., II. 426.
J. F.
— a halászat történetéről. II. 47 • a vasmegyei malmokról 1638-ban. I. 422.
J. G. (= Toma Costin)
— észrevételei Schwartzner statisztikájára, 1812., II. 415 • vitairata a románokról, 1812., II. 415.
J. G. S.
— gyászda Mária Terézia halálára, 1780., II. 196.
J. JÁNOS
— vesztepmi és tolnai utazása, 1818., II. 422.
J. K. H.
— ausztriai utikalanza, 1824., II. 424.
J. L.
— irata a szisztovói békéről, 1791., II. 353.
J. S. F.
— utazása Lőcséről Lipóca, 1807., II. 422.
JABLONKA GÁBOR
— a jezsuita iskoladramáról. II. 227 • Taxonyi Jánosról. II. 144.
JABLONSKY DÁNIEL (porosz udvari lelkész)
— levelezése Párizs Pápai Ferencel. I. 469.
— Rákóczi Ferencel. I. 471.
— szerepe a Rákóczi-szabadságharc külpolitikájában. I. 469.
JACKSON, JOHN
— utazása Magyarországon, 1797., II. 425.
JACOB, B.
— Kapisztrán Jánosról. I. 165.
JACOB, G.
— a budai basákról. I. 248 • Ibráhim-Ibn-Jakub kiadása. I. 25 • a török korról. I. 236.
JACOB, L. H.
— a robotváltságról Oroszországban (1815). II. 453.
JACOBI (bécsi porosz követ)
— szerepe a porosz–magyar kapcsolatokban 1789 körül. II. 301.
JACOBY, D.
— Van Swietenről. II. 160.
JACOBINUS JÁNOS (erdélyi kancellár)
— formulaskönyve, 1602., I. 306 • munkája Báthori Zsigmond 1595-i tetteiről, 1596., I. 306.
JACOBUS DE VORAGINE
— és a *Legenda aurea*. I. 218.
JACQUES DE HONGRIE, ld. Jakab
JADOT (építész)
— tervvel a budai várhoz, XVIII. sz. II. 231.
JADVIGA, ld. Hedvig
JAEINCHIUS, PETRUS
— értekezése a magyar szőlőről, 1726., II. 41.
JAFFÉ, PH.
— kiadta VII. Gergely leveleit. I. 73 • a római pápák regestái. I. 56.

JAGELLÓ
— ház birodalmi törekvései. I. 201.
— és a Habsburgok családi szerződésai, 1491., 1515., I. 188, 195, 204, 280 • 16csei kongresszusa, 1494., I. 202 III. 80 • versengése a Hunyadi- és Habsburg-házzal. I. 172, 176, 179, 186, 201, 203, 286 • viszonya Franciaországgal. III. 91; Oroszországgal. I. 179, 203.
— királyaink, ld. I. és II. Ulászló, II. Lajos.
— kancelláriai formulái. I. 198.
— könyvtár Krakkóban. I. 199 • litván fejedelem. XIV. sz. I. 136.
JAGELLÓ KÁZMÉR ld. Kázmér
JÁGERNDORFI PÁL
— mint nyitrai főesperes, XIV. sz. I. 117, 122.
JAGÓ és THALLÓCZY L., HODINKA A.
— fordítása a Cyrill és Method-legendából. I. 28.
JÄHNE, CHR.
— kiadta Hofmansegg utazásait. II. 425.
Jahrbücher des polytechnischen Instituts, 1819–1839., II. 410.
JAIDHOF (bei Gföhl)
— i levéltár magyar vonatkozásai. I. 414, 453.
Jaj nékem ... *Magyar Hazának*, 1741., II. 98.
JAJCOA
— bánság, vár és város története. I. 18, 153–154, 176 • elfoglalása, 1463., I. 150–152, 176 • eleste, 1528., I. 288 • felmentése, 1524., III. 82 • i bán: Dóczi Péter III. 76. Székely Miklós. I. 199 • i bánok fizetése. III. 80.
JAJOZAY JÁNOS
— *Császár követ* ... *Budán a török alatt*. I. 248 • egy Buda 1686-i ostromát ábrázoló képről. I. 408.
JAK
— i apátság temploma. I. 67 • története. I. 63.
JAKAB
— I. (angol király) Basilikon doronjának fordítása, 1612., I. 337.
— levele Thurzó nádorhoz. I. 365 • és Pfalzi Frigyes. I. 339.
— II. (aragoniai király) levelezése, XIV. sz. I. 113 • (kurlandi hg.) és a Rákócziak. I. 325 • (Magyarországi). I. 66 • (praenestei püspök) küldetése Magyarországra, XIII. sz. I. 95 • (vasvári prépost) levele V. László hazahívásáról. I. 164.
JAKAB B.
— Opitz Mártonról. I. 337.
JAKAB ELEK
— adaléka a telepítés kérdéséhez. II. 162 • adatai énekeskönyveink bibliográfiájához. I. 270 • az Akadémia kézirattáráról. III. 44 • Andrád Sámuelről. II. 226 • Aranka Györgyről. II. 375 • Bethlen Kátról (Apafinél). I. 430 • Blandrata Györgyről. I. 304 • Bocskai életéről. I. 321 • Bogáthi Fazekas Miklósról. I. 271 • Bornemissza Anna iratairól. 1667–1687., I. 425 • a cenzura történetéről Erdélyben. II. 403–404 • Csokonáról. II. 607 • Dávid Ferencről. I. 304 • egy XVI. századi szimfóniáról (Választói komédia). I. 300 • emlékezete. III. 50 • *Erdély egyháztörténelméhez*. I. 16, 63 • Erdély első bibliografusairól. II. 122 • Erdély véderének átalakulásáról a XVIII. században. II. 185. • az erdélyi 1809-i insurrektőröl. II. 554 • az erdélyi hírlap-irodalomról. II. 340, 402 • az erdélyi nyomdászat történetéről. I. 264 • az erdélyi országgyűlésről II. József korában. II. 262 • az erdélyi ref. egyház történetéről. I. 429.
— közoktatási állapotáról a XVIII. században. II. 129.
— a Ghyceyről Erdély történetében. I. 311 • Görgény váráról. III. 98 • ismertetése az Akadémia kézirattáráról. I. 18 • János Zsigmond életéről. I. 303 • kiadta az erdélyi határjárás naplót 1741-ből. II. 95.
— Segesvári Bálint krónikáját. I. 330, 348.
— Kocsárdi Gálfai Jánosról. I. 305 • a kolozsmonostori zárdáról. I. 63–64, II. 169 • Kolozsvár történetéről (oklevélattal). I. 13, 127, 144, 158, 209, 293, 296, 344, II. 64, 180, 279, 483 III. 99 • *A levéltárakról*. I. 18 • a magyar–lengyel unitárius érintkezésekről. I. 251 • Magyarországi és Erdélyi erdőségi intézkedéseiről. II. 44, 437 • O'Donnel erdélyi katonai kormány-előkről. II. 160 • a Pragmatica sanctio történetéről Erdélyben. II. 84 • a Rákóczi-szabadságharcról Erdélyben. I. 467 • Sándor Pál naplójáról, 1673–1689.

- I. 425 • Sinkai Györgyről. II. 279, 496 • Szatsvay Sándorról. II. 339 • a székely telepekről Magyarországon. I. 81 • tanulmánya Erdély XVIII. századi jogtörténetéről. II. 160, 185 • az utolsó Apafiról. I. 430 IV. 110 • Veresmarti Mihály kéziratáról. I. 361 • és Szádeczky Lajos.
- Udvartény megye történetéről. I. 296, II. 182.
- JAKAB ÖDÖN**
— Kazinczy klasszicizmusáról. II. 603.
- JAKABFALVY ANDRÁS**
— *Egyházi politika, különösen Magyarországon*. I. 250.
- JAKABFFY IMRE** és Banner János
— régészeti bibliográfiája. III. 2 • 57, 60.
- JAKÁL, ld. Zsarnóczy**
- JAKÓ KÁROLY**
— a XVIII. századi latin epikáról. II. 441.
- JAKÓ ZSIGMOND**
— adatai a dézsma adminisztrációjáról. I. 293 • adatai a torockói jobbágylázadásokhoz. I. 293, II. 254, 289 • Bihar megyéről a török pusztítás előtt. I. 80, 155, 296 • az erdélyi írástörténetről. III. 61 • a gyalui vártartomány urbáriumáról, 1599—1737., I. 293, 324, II. 49 • a románság megtelepüléséről az újkorban. I. 296 • a Thorotzkay-család levéltáráról. I. 16 • az újkori román településekről Erdélyben. I. 296.
- JAKOB KÁROLY**
— fordítása Trenk-verséről. II. 328.
- JAKSCH, A.**
— II. Béla Zsófia-lányáról. I. 75 • karintiai okmánytára. I. 93 • Unrest Jakab életéről. I. 168.
- JAKSIĆ, MILUTIN**
— az 1749-i szerb kongresszusról. II. 126 • Jovanović Vince metropolitáról. II. 126 • megjegyzései Márki S. Péro-tanulmányára. II. 93.
- JAKSCH, GREGOR V.**
— verse I. Sándor cárhoz, 1801., II. 526.
- JAKUBOVICH EMIL**
— adaléka nyelvemlékeink sorozatához. I. 131, 180, 215 • adaléka régi okleveleink és krónikáink íróiról. I. 55, 104 • I. András ércbaltázáról. I. 69 • Anonymusról írt tanulmányai. I. 44 • a Bécsi Képes Krónika illuminációjáról. I. 104 • Boldog Margitról. I. 88 • Bonfini két kódextöredékéről. I. 148 • emlékezete. III. 50 • a Gyulafehérvári Glosszákrol. I. 130 • két magyar glosszás bécsi kódexről. I. 130 • a legrégebb magyar levélről. I. 180 • Nagy Lajos oxfordi kódexéről. I. 104 • ősi énekeink előadásmódjáról. I. 66 • a pannonnalmi oklevélről. I. 54 • a thányi alapítólevélről. I. 55 • új magyar nyelvemlékekről. I. 131 • Vazul nevééről. I. 72 • és Gragger Róbert.
- az Ómagyar Mária-sírhalmáról. I. 130.
- és Pais Dező.
- *Ómagyar olvasókönyve*. I. 54, 66, 180, 130—131, 212.
- JAKUBOVSKÝ, A. J. és Grekov, B. D.**
— az Aranyhordáról. III. 68.
- JAKUS LAJOS**
— Tata váráról, 1586., III. 84.
- JALSOVITS A.**
— a thányi apátság történetéről. I. 465.
- JÁMBOR JÁNOS**
— beszélgetése a hazaszeretetről, 1809., II. 547.
- JAMNÍKI PÉTER**
— szépei ötvössége, XIV. sz. III. 72.
- JAMRISKA SÁMUEL**
— írta a futóhomok megkötéséről, 1810., II. 437.
- JANAUSCHEK, L.**
— a ciszterci rendről. I. 61.
- JANOSÓ BENEDEK**
— Bethlen Gábor magyar stílusáról. I. 355 • az erdélyi románság legrégebbi statisztikájáról, 1738., II. 38, 123 • a hazai görög keleti román metropoliaról. II. 205 • Mátyás és a román vajdaság kapcsolatáról. I. 176 • a román nemzetiségi törekvések történetéről. I. 143, 276, 347, 424, II. 35, 122, 169, 186, 193, 288, 377—378, 496.
- JANOSÓ ELEMÉR**
— Aranka Györgyről. II. 375 • Döbrentei Gábor leveleiről és tudós társaságáról. II. 620 • erdélyi jakobinusokról. II. 518 • az erdélyi magyar színészet hőskoráról. I. 627 • kiadta Bod Péter önéletrajzát. II. 216.
- Aranka György külföldi feljegyzéseit. II. 24.
- magyar katonalevelekről, 1793., II. 506 • a magyar
- szabadkőművesség irodalmi szerepéről, XVIII. sz. II. 302, 345, 599.
- JANCSÓ LAJOS**
— a marosújvári ref. egyház történetéről. I. 256.
- JANICSEK ISTVÁN**
— keleti krónikák török—magyar adatairól. I. 232 • kiadta egy arab főljegyzéseit Nándorfehérvárról, 1521., I. 196 • az ósmagyar hadigyről öt keleti kútfő alapján. I. 25 • Sukrullah Ibn Sühay magyar vonatkozásairól. I. 25.
- JANISS JÁNOS**
— Trencsén vármegyeről, 1823. II. 418.
- JANISZEWSKY**
— Olmütz történetéről. III. 77.
- JANTIS IVÁN** (ld. Borsa alatt is)
— az erdélyi vajdák igazságszolgáltatásáról és oklevél-adásáról. I. 118, 202 • jegyzéke Szentpéterny munkáiról. III. 52.
- JANKÓ JÁNOS**
— leírása Pécsről, 1822., II. 481 • a porcellánkészítésről, 1823., II. 487.
- JANKÓ JÁNOS**
— Benyovszky Móricról. II. 155 • a tatárjárásról kínai évkönyvekben. I. 90 • Torda, Aranyosszék és Torockó magyar népéről. II. 459.
- JANKÓ LÁSZLÓ**
— győri ötvösökről a XVI—XIX. században. II. 146.
- JANKÓ WILHELM V.**
— Habsburg Rudolfról és a morvamezei csatáról. I. 101 • Laudon tábornagyról. II. 184, 297 • Schwendi Lázárrol. I. 288—289.
- JANKOVIC, J.**
— az 1755-i szlavón parasztmozgalomról. II. 192.
- JANKOVIC, VENDEL**
— Csaplovics Jánosról. II. 413, 495 • Selmec történetéről, XVI. sz. III. 84 • a selmeci hitújításról. I. 256 • a selmeci jezsuitákról. II. 116.
- JANKOVIC-MIRJEVSKI, THEODOR**
— emlékirata a szerb iskolákról, 1782., II. 231.
- JANKOVICH ANTAL** (kir. biztos)
— vizsgálata a Horia-felkelés okairól. II. 288.
- JANKOVICH ANTAL** (orvos)
— Pest és Buda lakosairól, 1838. II. 482.
- JANKOVICH MIKLÓS**
— diaruma az 1764-i országgyűlésről. II. 186.
- JANKOVICH MIKLÓS**
— könyvészeti kísérlete. III. 9 • a socinianusokról. III. 98 • Sztáray Mihály szerepéről a Horia-felkeléskor. II. 285 • Verbozici Istvánról. I. 193 • hoz Kazinczy levelei, 1809—1825. II. 601.
- JANKOWSKI, T.**
— Báthori István haláláról. I. 310.
- JÁNOKI ZSIGMOND** (portai követ)
— iratai, 1680—1721., I. 401.
- JÁNOS**
— magyar király, ld. Szapolyai János II., ld. János Zsigmond II. Komnénos (bizánci császár). I. 75 • V. Palaiologos (bizánci császár) Budán 1366. I. 121 • (csék király) és Károly Róbert kereskedelmi szerződése, 1386., I. 128.
- Keleti politikája. I. 120, III. 70.
- III. (Lengyel király), ld. Sobieski János (aragóniai hg., Mátyás sógora, XV. sz.). I. 178 (osztrák főhg.) hadvezéri szerepe 1809-ben II. 544—545, 553—555.
- naplója, 1810—1815., II. 568 • és testvére: I. Ferenc. II. 485.
- IX. (pápa) és Theotmar salzburgi érsek. I. 29 • X. (pápa) és a magyarok Itáliában. X. sz. I. 41 • XXIII. (pápa) a szegény nemesség tizedéről, 1415., I. 144 és Zsigmond. III. 78 • bátfiai kaplán utazása, 1494., II. I. 79 • beregszászi plébános, XIV. sz. III. 72 • diák oklevelehamisítás, XIV. sz. I. 112—113 • kanonok cselészvénye, XIV. sz. I. 136 • kőfaragó, Nagy Lajos építőmestere. I. 134 • küllői főesperes, ld. Küllői • minorita Nagy Lajos-életrajza. I. 105, 147 • opullai hg. mint szépei prépost, XIV. sz. I. 117 • püspök és Rogerius. I. 87 • váradi püspök beszámolója a huszitaüldözésről, 1436., I. 142.
- Az János király fídlő... krónika*, 1552., (Aszalai Sebestyén I. 299.

JÁNOS ZSIGMOND

— élete, szerepe; róla irodalom. I. 303 III. 88, 93 ● és Forgách Ferenc. I. 226 ● és a lengyel trón. I. 310 ● Lengyelországban, 1551—1556., I. 302 ● megvédése mint a török foglalás ürügye, 1541., I. 282, 302 ● nevében Báthori István tárgyalásai, 1563—1565., I. 301.

— Fráter György kormányzata. I. 302.
— oklevele a kolozsvári szász—magyar konfliktusról, 1568., I. 300 ● és a székelyek. I. 301 ● születése. I. 282 ● távozása mint az 1552-i török hadjárat ürügye. I. 290 ● testőrkapitánya: Gromo. I. 304 ● tisztelegése Szollimánál, 1566., I. 299.

JÁNOSHIDA

— I. prépostság. III. 64.

JÁNOSI FERENC

— a sárospataki ref. főiskola irodalmi életéről, 1800—1868., II. 580.

JANOSY DÉNES

— adatai a fiunei kikötő történetéhez, 1776—1848, II. 197 ● reformtörvényekről a peres eljárásban. XVIII. sz. II. 90 ● a szerb vajdaság kérdéséről. I. 420.

JÁNOSI GYULA

— a barokk búcsúhelyek táji vonásairól. II. 117 ● a XVIII. századi barokk hitéletéről. II. 116, 202—203.

JANOSY ISTVÁN

— a magyar jobbágyságról Mátyás korában. I. 155.

JANOVICS JENŐ

— a magyar dráma irányairól. II. 626.

JANOVSKY LÁSZLÓ

— Lipszky Jánosról. II. 413 ● Trencsén szerepéről a Rákóczi-szabadságharcban. I. 459.

JANSÁK, ST.

— Szlovákia gazdasági viszonyairól a feudalizmus idején. I. 236.

JANSEN, M.

— kiadta Gobelius Persona szövegét. I. 109 ● a német történelem középkori forrásairól. I. 46, 109. III. 36.

JANTSITS TIBOR

— közgazdasági viszonyainkról a XVI. sz. első felében. I. 236.

JANUS PANNONIUS (Csezmicei János)

— élete, költészete; róla irodalom. I. 184—185, III. 77-78 ● életrajza Vespasiano Bisticci szövegében. I. 183 ● és Galeotto. I. 166 ● -ról Magyaricei János sirverse. I. 218.

JANUS VITALIS PANORMITANUS

— egykori irata a parasztháborúról, 1514., I. 191.

JANZSÓ T.

— Szt. László okleveleiről. I. 55.

JÁRAY MÁRTON

— Bethlen Kata egy leveléről. II. 18.

JARISCH, J.

— az erdélyi szász vadászszázalókról 1813—1816-ban. II. 568.

JÁRMAY EDIT

— a regéi uradalomról a XVIII. sz. első felében. II. 46.

JÁRMY J.

— II. Rákóczi Gy. szászfenesi csatájáról. I. 355.

JARNÓ JÓZSEF

— Martinovicsról. II. 516.

JAROCOWSKI, K.

— II. Ágost és a Rákóczi-emigráció viszonyáról. I. 471.

JARÓDY JÓZSEF (helytartótanácos)

— verse Napoleon és Mária Lujza házassága, 1810. II. 551.

JÁROSZLAV

— I. kutatások a Rákóczi-emigrációról. I. 471.

JARS, GABRIEL

— bányászati utazása Magyarországon, 1757., II. 152, 170.

JARYC, M.

— a tört. folyóirásokról. III. 39.

JASSY (Jasi)

— elfoglalása, 1788. II. 296 ● -i utazás, 1800. II. 422.

JASTROW

— a középkori német városok lakosságáról. I. 125.

JÁSZAY KÁROLY

— a kolozsvári luteránusokról 1798—1861 között. II. 580.

JÁSZAY PÁL

— Álmós vezéről. I. 84 ● emlékezete. III. 50 ● a gyarmati békéről. I. 339, 389 ● kiadta Bakócz egy iratát 1514-ből. I. 207.

— Lászlóffy naplóját. III. 98.

— magyar története az aranybulláig. I. 56, III. 50.

— Mohács után. I. 279.

— a városok országgyűlési szavazati jogáról. I. 371, II. 481.

JÁSZAI REZSŐ

— árszabályzatok közöl, XVII. sz. I. 422 ● a Bocskai-szabadságharcról. I. 320 ● a francia forradalomról egykori hírlapjainkban. II. 339.

JÁSZBERÉNY

— népessége II. József korában. II. 247 ● -igazgató: Horváth Péter. II. 595 ● -i ref. egyház története, I. 255 ● -i zendülés, 1726., II. 52.

JÁSZBERÉNYI PÁL

— mint londoni tanár. III. 100.

JÁSZKUN (ld. Jászág alatt is)

— kerület rendezésére javaslat, 1791., II. 338.

— ok letétele. I. 85 ● és a Rákóczi-szabadságharc. I. 459 ● története. I. 247, II. 52, 595.

— ság birtokviszonyainak fejlődése. II. 53 ● — eladása a német lovagrendnek. I. 417, II. 52 ● redemptiója, 1745., II. 52—53 ● urbáriuma, 1587., I. 237 ● viszonyai a XVIII. sz.-ban. II. 52—53 ● -i jövedelme Esterházy Miklósnak. I. 370 ● -i reformátusok Bácskában költözése. II. 248.

JÁSZI VIKTOR

— dolgozatai a Pragmatica sanctióról. II. 81.

JÁSZÓ

— története. III. 71 ● -i apátság. I. 63 ● -i bizottság jelentése. III. 43 ● -i konvent mint hiteles hely. I. 112.

— levéltára. I. 16 ● polgár: Fedák Mihály. II. 529.

— i templom. II. 233 ● vári formulárium, XV—XVI. sz. I. 198, 224.

— freskók, XVIII. sz. II. 233. ● prépostok. — III. 64.

JÁSZÁG

— demográfiaja, XVII. sz. I. 240 ● iskolái, XIII—XIX. sz. II. 128 ● mezőgazdasága. II. 45 ● népességszámlálása, 1787., II. 247 ● összeírása, 1699—1700., I. 421 ● viszonyai, XVI—XVIII. sz. I. 247, II. 52 ● -i minorita: Juhász Máté. II. 228.

JAURINUM, ld. Győr

JÁVOR EGN

— hét kézíratos pozsonyi missáléről. I. 130.

JÁVORKA ÁDÁM (ezredes)

— szerepe a Rákóczi-szabadságharcban és 1711 után. I. 457, 471. III. 114.

JAZZ, K.

— Posthumus (V.) Lászlóról. I. 184.

JEDLIČSKÁ PÁL

— adatai a török hódoltság történetéhez, 1627., I. 364 ● a gr. Pálffy-család történetéről, iratairól. I. 15, 364, 470 ● gr. Pálffy Miklós (XVI.) életéről, iratairól. I. 238, 316—317 ● a soproni jezsuitákról, 1555—1704., I. 373 ● Szomolány vár uradalmáról. I. 421 ● a törökök uradalomról, levéltárról. I. 238, III. 42.

JÉGER JÓZSEF (tanító)

— a magyar történetről, 1810., II. 594 ● versei az 1809-i háborúra. II. 549—550.

JÉGERNDORFI, ld. Jägerndorfi

JEKELI, H.

— Graffius püspökről. II. 122 ● a herennutiairól Erdélyben. II. 122.

JEKELIUS, E.

— a Barcaságról. I. 84, 186.

JELAVIC, V.

— Köprili Ahmed nagyvezírről. I. 387.

JELITAI JÓZSEF

— Bernoulli Dánielről a Teleki iratok tükrében. II. 154.

JELKY ANDRÁS

— kalandos utazásai, XVIII. sz.; róla irodalom. II. 155.

JELLINEK, G.

— Horvát- és Magyarországi közjogi viszonyairól. I. 74.

JÉNA

— I. egyetlen magyarországi és erdélyi hallgatói a XVI. századtól. I. 268, II. 183. III. 87, 118 ● -i egyetemen tanultak, ld. Benczur József; Bredeczky Sámuel; F. E. Bruckmann; Generisch János; Jóny János; Kis János; Magda Pál; Mikoviny Sámuel; Molnár János (pesti ev. lelkész); Müller Jakab Aurél; Rumi Károly György; Szemán Mihály ● -i mineralógiai társaság magyar vonatkozásai. II. 416, 420 ● -i tanárok, ld. H. G. Scheidemantel; Schmeitzel Márton

- JENCOURT, M.
— jelentései, 1664., III. 103.
- JENDRASSIK BORBÁLA
— Szepes megye középkori falkepeiről. I. 136.
- JENEI FERENC
— Dávid Ferenc munkáiról. III. 93 ● az 1790/91-i országgyűlés gúnyverseiről. II. 343, 355 ● Győr irodalmi életéről, XVIII. sz. III. 121 ● Győrről a humanizmus korában. I. 157 ● Kazinczy Sallustius-fordításáról. II. 602 ● Kazinczy úttjáról Pannonhalmára. II. 422 ● szerk.: Győr város emlékkönyvét. II. 64 ● a Szigeti Veszedelemről. III. 103.
- JENEI KÁROLY
— Fejér megyei parasztkiáltványról, 1790., III. 123.
- JENIKÓ
— élete Rákóczi Ferencnek. I. 472.
- JENKINS, R. J. H.
— Konstantinos-fordítása. I. 26.
- Jenne's Reisen, 1788., II. 238.
- JENNY, RUDOLF C. V.
— ausztriai útkalauza, 1822—1823., II. 424.
- JENNY ILONA
— Sopron urbéri falvairól 1765—1836 között. II. 168, 192, 456.
- JENŐ
— IV. (pápa) és Albert király. I. 145.
— és Ambrogio Traversari. I. 149 ● kinevezi Marchiai Jakabot magyarországi inkvizitornak. I. 142 ● -hoz a titeli káptalan levele Marchiai Jakabról. I. 142.
— (italiai alkirály) ld. Beauharnais.
- JENŐRŐI ÉVA
— adatai a szegedi németekről és céheikről. II. 56.
- Jer magyar sírj velem, 1790., II. 343.
- JERNY JÁNOS
— árpádokri nyelvemlékeinkről. I. 66 ● a hiteles helyekről. I. 112 ● kiadta Ráday Pál benderi követi naplóját. I. 437.
- JERŠOVA, M.
— a rajeci és korponai levéltárról. I. 13.
- JERUZSÁLEM
— és I. István egyházi kapcsolatai. I. 71 ● pusztulásáról Katona J. drámája, 1814., II. 623 ● -i királyság alkotmányai. I. 95. III. 68 ● -i lavra és III. Béla, III. 82.
— regesztái, XI—XIII. sz. I. 91.
— I. Szt. János lovagrend Magyarországon. I. 119, III. 64.
- JESZENÁK BR.-család
— levéltára. I. 15, 397.
- JESZENSZKY ISTVÁN
— Széchy Máriáról az irodalomban. III. 107.
- JESZENSZKY KÁLMÁN
— a balassagyarmati iskola történetéről. II. 128.
- JESZENSZKY MIHÁLY
— az ősi vetésről (1808). II. 433—434.
- JEVERUS, JO, WIBURGENSIS, ld. Edzardus
- JEZERENICZKY KÁROLY (trecseni követ)
— és a nyelvkérdés 1790-ben. II. 355.
- JEZERENICZKY MARGIT
— magyarországi francia nyomtatványokról. III. 21.
- A Jésus társaságbeli szerzeteseinek ... ki-üzetése, 1790. (Laczkovics János). II. 331, III. 123.
- JICKELI, F.
— az erdélyi szász kereskedelem történetéről. I. 129, 158, 210, 298, II. 60.
- JIMENEZ DE LA ESPADA, M.
— Tafur Péter utazásáról. I. 111.
- JIREČEK, CONSTANTIN
— albániai okmánytára. I. 18 ● szerb történelme. I. 23.
- JIREČEK, H.
— Cosmas krónikájáról. I. 48 ● Pribina államáról. I. 36.
- JIREČEK, J.
— a magyar—cseh kulturális kapcsolatokról, XIV—XV. sz. I. 133.
- JISKRA, ld. GISKRA.
- JÓ FÜLÖP, ld. Fülöp
- A jó magyarhoz, 1790., II. 324.
- JOACHIM, II. (brandenburgi választó)
— és az 1542-i török hadjárat. I. 289.
- JOANNES, ld. János
- Joannis Pantophelii ... commentarius, 1790., (Keresztury József). II. 314.
- Jobb egyházi embernek kevés tudománnyal bírni, 1787., (Hrabowszky György). II. 276.
- JÓCSICS PÉTER
— bécsi audienciája Szabadka ügyében, 1779. II. 180.
- JÓCSIK LAJOS
— a nyitárvölgyi magyarságról. II. 87.
- JOHANNA (Nápolyi)
— és András hg. házassága, XIV. sz. I. 113, 121.
- JOHN, FRIEDRICH
— arcképei magyar írókról, XVIII. sz. III. 127.
- JOHN, L. (= C. Höck)
— Anti-Tebeldi c. irata (1848). II. 560.
- JOHN, W.
— Károly főherceg hadvezéri szerepéről. II. 486.
- JOHNSDORF, BENEDIKT
— cseh krónikája. I. 167.
- JÓKAI MÓR
— a Bánk bánról. II. 623 ● a Martinovics-perről. II. 509 ● Ráby Mátyásról. II. 234 ● és Simony öbester legendája. II. 500.
- JÓKAI-kódex. I. 131.
- JOLÁN (Árpád-házi)
— mint aragóniai királyné. I. 93.
- JOLLSVA
— I. ev. egyház története. I. 255 ● -I. ev. lelkes Wallaszký Pál. II. 216 ● -I. gyűlés, 1657., I. 385
- JONÁS JÓZSEF
— a magyarországi ásványokról (1820). II. 459 ● utazása a Felvidéken, 1811., II. 421.
- JÓNY JÁNOS
— jogtörténeti munkái, XVIII. sz. II. 189.
- JÓÓ IMRE és Ádám G.
— a nagykovácsi ref. gimnázium történetéről. II. 131.
- JÓÓ TIBOR
— a magyar protestáns sajtóról. II. 408 ● Mátyás birodalmáról és politikájáról. I. 172, 175 ● Zrinyi történeteszméleteiről. I. 380. ● -ról emlékezés. III. 50.
- JÓDÝ PÁL
— a mármarosai 1749—1769-i nemességvizsgálatról. II. 31.
- JORDAN, G.
— Ragevinről. I. 49.
- JORDAN, M.
— Podjebrád uralkodásáról. I. 176.
- JORDÁNSZKY ELEK
— fordítása az ún. szentistváni intelmekről, 1808., I. 52.
- JORDÁNSZKY-kódex I. 213.
- JORI, I.
— Savoyai Jenőről. I. 411.
- JÓSA GÁBOR
— tokajit küld Napóleonnak. II. 557.
- Jósef tsászár imádságos könyve, 1787., II. 298.
- Joseph II. ... Anordnungen in Betreff ... des Bergregals, 1781., II. 254.
- Joseph II. Anwendung seiner Steuergrundsätze, 1792. II. 292.
- Joseph II. der Wiederhersteller des Vaterlandes, 1790. II. 299.
- Joseph II. Ein Traum, 1781., II. 262.
- Joseph des Zweyten Erinnerung, 1783., II. 260—281.
- JOSEPHA CHARLOTTE (az utolsó Rákóczi). I. 472.
- Josephinische Curiosa (Gräffer, F.). II. 263.
- A josephinismus és az egyházat illető császári rendelet, 1859., (Lonovics József). II. 269.
- Josephus II. in campis Elgetis, 1790., (Horányi Elek), II. 313.
- JÓSIKA FARKAS (portai követ)
— jelentései, 1650., I. 352.
- JOUBERT, J.
— Rákóczi Ferencről. I. 455.
- JOVANOVIĆ, JOVAN (szerb püspök)
— és az 1788-i török háború. II. 297.
- JOVANOVIĆ, VIDÁK (szerb metropolita)
— megválasztása, 1744., II. 206.
- JOVANOVIĆ VINCE (karlócai pátriárka)
— orosz kapcsolatai. II. 127 ● szerepéről irodalom. II. 126 ● és az uniós törökvészek. II. 93.
- JOVIUS (Glovio), PAULUS
— adatai, történetirői munkássága, XVI. sz. I. 229 III. 79 ● és Brutus János Mihály. I. 226 ● és Istvánffy Miklós. I. 227 ● és Somogyi Ámbros. I. 291 ● és Verancsics Antal. I. 225.
- JOZEFICS (püspök)
— mint Szapolyai követe Velencében. I. 274.
- JÓZSA JÁNOS
— tanulmányai a piaristákról Rcmániában. II. 116.

132 * a Thököly-mozgalom hatásáról Székelyudvarhelyen. I. 433.

JÓZSEF I. (király, † 1711)

— életéről egykorú munkák. I. 447.

— kegyelemlevele Károlyi Sándornak. I. 470 * kormányzása. I. 376, 453, 467 * pozsonyi koronázása, 1687. I. 413–414 * leszármazóinak nőági örökösödése, 1723. II. 83 * matematikusa: Burckhard von Pirckheim. II. 20 * veje: Károly Albert.

JÓZSEF, II. (császár, † 1790)

— adózási rendszere. II. 254, 259, 292, 324 * és Belgium. II. 152, 351, 469 * és Berzeviczy Gergely. II. 469 * cenzúra-rendellete. II. 212, 239, 262 * és Cházár András. II. 282 * egyházpolitikai reformjai. II. 113, 264–265, 268–271, 277, 331, 336, 382, 397, 579, III. 122 * az egykorú iratokban. II. 196, 254, 259, 262, 265–266, 268, 273–275, 280–282, 292, 297–300, 324, 345 * az 1790 utáni iratokban. II. 311–313, 315, 321–324, 326–328, 331, 334, 336, 345–346, 348, 374, 376, 502 * elfogatja id. Wesselényi Miklóst. II. 377 * ellen nemzeti-mozgalom mozgalom kibontakozása. II. 26, 223, 283, 297–302, 311–313, 315, 321, 345–346, 352, 375, 395 * első intézkedései. II. 262 * erdélyi intézkedései. II. 235, 301 * és az erdélyi román parasztfelkelés. II. 235, 287–290 * és az erdélyi századok. II. 301, 376 * és Esterházy Ferenc gr. II. 246 * és Forgách Miklós gr. II. 233, 298–299, 345 * gazdaságpolitikája. II. 28, 172, 174, 254, 256, 258–261, 352, 389, 462 * és Grossing Ferenc. II. 292 * és Haquel Baltazar. II. 239 * és Hadik András. II. 287–288, 297 * és Hajnóczy József. II. 283, 300 * és Heydendorf. II. 149, 169 * és a horvát mozgalom. II. 359, 385 * iparstatistikai összeírása. II. 260, 386, 463 * iskolapolitikája. II. 278–279, 395, 600 * és Izdenczy József. II. 326–327 * jogügyi intézkedései. II. 293–294, 394–395 * és Katalin cárnő II. 242, 295–296 * kataszteri földmérése Magyarországon. II. 292–293 * és Kunitz kancellár II. 184, 301, 345, 351 * és Kazinczy Ferenc. II. 279, 300, 341, 600 * és Keresztély József. II. 234 * közgazdasági reformjai. II. 280–282 * levelezése, iratai. II. 157, 181, 242, 246, 259, 265–266, 289–290, 295, 351 * és Mária Antoinette. II. 242, 351 * és Mária Terézia. II. 157–158, 181, 242 * megbízása magyar közjogi munkára. II. 372 * megvonja Bessenyei fizetését. II. 220 * és a monarchikus-demokratikus irány. II. 310, 321 * és a monarchia katonai térképezése. II. 236 * és Nagy Frigyes. II. 197 * összeírása, népszámlálása Magyarországon. II. 31, 246–247, 282 * nevelője: Baththyány Károly hr. II. 105 * Martynovics irataiban. II. 322–323 * megjutalmazza Benkő Sámuel iratát. II. 298 * német nyelv-rendellete. II. 283, 303–304, 325–326, 395 * és Niczky Kristóf gr. II. 281, 303 * és Pálffy Károly gr. II. 259, 292 * parasztpolitikája. II. 169, 234, 287–288, 290–291, 351, 354 * és VI. Pius pápa. II. 265, 270 * és a protestantizmus. II. 203–204, 234, 271–277, 371, 469, 502 * rendeletei. II. 242–243, 247, 252, 254, 256, 260, 262–265, 278, 280–281, 290, 292, 297 * rendeleteinek visszavonása és annak visszhangja. II. 297–299, 301, 345, 447–476 * és a sajtó. II. 239–240, 262, 267 * és Skerlecz Miklós. II. 385–386, 463 * és a szabadkőművesség. II. 263 * és Szatsvay Sándor. II. 239–240, 267 * és Széchenyi Ferenc gr. II. 283, 300 * szerepe a bécsi titkosrendőrség szervezésében. II. 282, 351, 485 * és Szilágyi Sámuel. II. 203 * telepítései. II. 247 * és a török háború. II. 73, 254, 295–297 * és a történetírásban. II. 26, 28–29, 243–245, 513, 515, 593–594, III. 122 * türelmi rendelete. II. 234, 271–277, 371, 469, 502 * utazásai Magyarországon. II. 149, 169, 203, 235, 246, 279, 287, külföldön. II. 202, 246, 270, 296 * és a tenger-melléken. II. 197.

— és Ürményi József. II. 278, 345 * vizsgálata a bányási románokról, 1777. II. 162 * -hez Gottschling könyvének ajánlása, 1781. II. 235.

JÓZSEF (főhb. nádor)

— élete és iratai. II. 344, 484, 487, 528, 538–540, 552, 554–555, 561, 570, 581 * eszméi a monarchia regenerálására, 1811. II. 561 * felhívásai, beszédei, 1805. II. 534 * és a gácsi posztógyár. II. 465 * gazdálkodása Alcutson. II. 448 * a győri csatáról. II. 555 * házassága. II. 531 * irata a hadszervezet átalakításáról, 1808. II. 542 * az iskolázás fejlesztése ellen. II. 395, 581 * körútja 1809-ben. II. 516 * látoga

tása Keszthelyen, 1802. II. 586 * levelei, 1809. II. 553 * és a magyar gabonakivitel. II. 477 * manifestumai, 1809. II. 546, 548 * megbízása Kisfaludy Sándor munkájára. II. 542 * mint a nemesi felkelés vezére, 1797. 1800. 1809. II. 521–522, 525, 543 * mint a pesti Szépitő Bizottmány elnöke. II. 628 * mint felhatalmazott kormányzó, 1805. II. 539 * naplói, 1792. 1805. 1809. II. 502, 534, 543, 554 * és a Pest-szónoki csatorna. II. 475 * Pesten, 1803–1804. II. 538 * pétervári utazásai. II. 531 * szépségi körútja, 1806. II. 540 * Veszprém megyében, 1811. II. 560.

JÓZSEF (kazár bég)

— levele. I. 33.

JÓZSEFVÁROS

— i kálvária építése, 1746. II. 146.

JUGOSZLÁVIA

— egysége gondolatának története. II. 498 * területén a reformáció kezdetei. I. 254 * -i német települések története. II. 33, 37, 247 * -i történetirodalom. III. 35, 65, 84, 106, 109, 125.

JUGRIA

— terület. népei. I. 31.

JUHÁROS P.

— a jezsuita iskoladrámákról. II. 227.

JUHÁSZ FERENC

— Csokonai-kiadása. III. 126.

JUHÁSZ GEZA

— Budai Ézsaiásról. II. 594 * Csokonairól. III. 126.

JUHÁSZ ISTVÁN

— Bethlen Miklós politikai peréről. I. 441 * a nyugati missziós törekvésekről a románoknál. I. 253 * és a székelői földi ref. egyházmegyeiéről. I. 254.

JUHÁSZ ISTVÁN

— a Bezerédy-család történetéről. I. 457.

JUHÁSZ JENŐ

— mutatója a Nyelvtud. Közleményekhez. III. 32.

JUHÁSZ KÁLMÁN

— Balázs csanádi püspökről. I. 62 * a csanádi egyházmegye, káptalan, püspökök történetéről írt tanulmányai. I. 62, 248, II. 115 * Dudich Andrástól. I. 269 * egyházi viszonyokról a Bakonyban, XVIII. sz. II. 114 * a Gellért-legendáról. I. 51–52 * két kolozsmonostori püspökapiról. XVI. sz. I. 253 * műveltségi állapotról a törökori Temesközben. I. 248 * és a pápai főesperességről a török uralom után. I. 418 * Szt. Kálmánról. III. 65 * a temesi püspökség tervéről, XVIII. sz. II. 115 * és a verseci esperességről 1743-ban. II. 115.

JUHÁSZ LAJOS

— Domanovszky S. munkáiról. III. 40 * *Megnevezett jobbdagsors*, XVI. sz. I. 239 * a porta történetéről, 1526–1643. I. 240 * Sárvár és a Draskovichok viszályáról. I. 241 * és a Vas megyei Farkasderdőről, XVII–XVIII. sz. II. 167.

JUHÁSZ LAJOS

— Thuróczy és Bonfini krónikájának összehasonlításáról. I. 148.

JUHÁSZ LÁSZLÓ

— Janus Pannoniusról. I. 185 * kiadta Bartolommeo della Fonte szövegeit. I. 169.

— Bonfini. I. 148 * Galeottót. I. 166 * Oláh Miklóst. I. 224 * Ransanus beszédét. I. 167 * Taurinust. I. 191 * Tragimust. I. 217.

— szerk.: *Bibliotheca Scriptorum* s. sorozatot. I. 3.

JUHÁSZ MÁTE (minorita)

— ájtatos versei, 1761. II. 16, 198, 228 * búcsúztatója Károlyi Sándorról, 1744. II. 16 * a házi orvoságokról. II. 217 * irodalmi szerepe. III. 121.

JUHÁSZ MIKLÓS

— Mária Terézia valláspolitikájáról. II. 200

JUHÁSZ (Méliusz) PÉTER, ld. Méliusz

JUHÁSZ VILMOS

— Desericzky Incéről. II. 138 * II. Rákóczi Ferencről. I. 456.

JULIANUS (domonkosrendi szerzetes)

— keleti utazásai és beszámolója, XIII. sz. I. 83, 86, 96, II. 138.

JULIER FERENC

— magyar hadvezérekről. I. 317, 457, II. 104.

JULINAC, PAVLE

— szerepe a XVIII. századi szerb irodalomban. II. 231

JULOW VIKTOR

— Fazekas Mihályról. III. 127.

JUNG, JOHANN V.

— a Habsburg-birodalom bányajogáról (1822). II. 459

- JUNK, VIKTOR**
— mutatója a FRA kötetéhez. III. 34.
- JUNKER LÁSZLÓ**
— a kecskeméti piarista gimnázium történetéről. II. 130.
- JUNTKE, FRITZ**
— wittenbergi diákokról. III. 87.
- Jura quibus evangelicorum... religio nititur**, 1790. (Szemere Ferenc). II. 383.
- JURISICH MIKLÓS** (községi várkapitány)
— élete; községi védekezése, 1532., I. 239 • konstantinápolyi követése, 1530., I. 276 • tájékoztatja Jovist a községi harcokról. I. 229.
- JURISICH MIKLÓS** (a fenti unokaöccse)
— hatalmaskodásai, XVI. sz. I. 241.
- JURITSCH**
— a Babenbergerek történetéről. I. 97.
- JURJEVICH JÓZSEF**
— bányajogi munkája, 1822., II. 459.
- JURKOVICH RMIL**
— Besztercebánya történetéről írott tanulmányai. I. 288, 459, II. 63, 129, III. 75. • a besztercebányai levéltárról. I. 13 • a budai török lázadásról, 1590., I. 316 • az esztergomi táborról, 1594., I. 317 • Fröhlich Tamás leveleiről. I. 261 • levéltárolása Bocskai idejéből. I. 320 • a libertások történetéről. I. 464 • magyar Lindprand-fordítása. I. 29 • pótlásai Bartalhoz. III. 61. Zólyomlipcse váráról. I. 238.
- JURLE**
— i konvent. III. 64.
- Jus reipublicae in bona ecclesiasticorum**, 1791. (Szirmay Antal). II. 332.
- JUST, G.**
— a német és osztrák alkalmi irodalomról 1809 előtt. II. 549.
- JUST, L.**
— az egyházpolitikai helyzetről Ausztriában 1792 körül. II. 579.
- JUSTE, TH.**
— az 1790-i belgiumi forradalomról. II. 301 • Mária királyánál és a reformációról. I. 219.
- JUSTI, JOHANN HEINRICH GOTTLIB V.** (osztrák kameralista író)
— munkái, 1755—1780., II. 161, 172 • populacionista felfogása és a bécsi udvar. II. 193.
- JUSTINUS**
— és Anonymus. III. 61 • leírása Szkítiáról. I. 29.
- JUSTH ANDRÁS**
— hoz Bethlen Gábor levele, 1596., I. 334.
- JUSTH, ST.**
— a bátfai ev. egyház történetéről. I. 255.
- JUSTUS DE PALMA FLORANTINUS**
— mint Bethlen Miklós álneve. I. 390.
- JUSTUS LIPSIVS**
— és a magyar szellemi élet. I. 269 • munkája magyarul, 1641., III. 93.
- JUVENAL DES URINS, JEAN**
— francia krónikája. I. 108—109.
- JUVIENY**
— budai ostromterve, 1686., I. 408.
- K.**
— gazdaságtörténeti adalékai, XVII—XVIII. sz. I. 336, 416, II. 59.
- K. A.**
— az insurgensekről, 1744., II. 105.
- K. B.**
— a csallóközi juhászokról, 1725., II. 44.
- K. G.**
— Adalékok a török—magyarkori beltörténethez. I. 364.
- K. J. (Jd. Koncz József alatt is)**
— az 1737-i török háborúról. II. 96 • Kanizsa felszereléséről, 1690., I. 411.
- K. L. (Jd. Kemény Lajos alatt is)**
— bergmesteri utasításról, 1727., II. 47 • Bethlen Gábor udvaráról. I. 336 • 1739-i hadi kiáltványról. II. 297 • a Kassai mészároscehéről, 1734., II. 56.
- K. M., Id. Kovács Máttyás**
— Vitéz Jánosról. III. 77.
- K. P.**
— valláspolitikai írata, 1790., II. 339.
- K. PAPP, Id. Papp Miklós**
— marhakivitteli szerződésről, 1725., II. 60 • II. Rákóczi F. gyulafehérvári országgyűléséről. I. 467 •
- I. Rákóczi Gy. juhásztárol. I. 344 • székesfehérvári árszabásról, 1735., II. 58.
- K. ÁN KÁROLY**
— munkái a magyar Alföldről. II. 43, 474.
- K. Z.**
— Nagy Gézáról. III. 51.
- KABAI JÁNOS**
— krónikája a debreceni tűzvészekről, 1821., II. 480.
- KABAI MÁRTON**
— szerepe a hegyaljai felkelésben, 1697., I. 420.
- KABAR**
— törzs. I. 26, 29, 33, 81.
- KABDEBO, HEINRICH**
— Bécs török ostromainak (1529, 1683) irodalmáról. I. 230.
- KACHELMANN CURT és Benczur B. L.**
— Szarvas állattenyésztéséről. II. 44.
- KACHELMANN JÁNOS**
— a magyar bányavárosok történetéről. I. 127, 167, 210, 245.
- KACSKOVICS BALINT**
— verse a korona hazatértekor, 1790., II. 348.
- KACSKOVICS LAJOS**
— ismertetése Zweig naplójáról. I. 439.
- KACSON PONGRÁC**
— a pataki énekes-kódekről. II. 625.
- KADÁR IMRE**
— a krasznai ref. egyházzól. I. 256.
- KADÁR ISTVÁN** (hajdúvitéz)
— elestéről (1658) históriás ének. III. 99.
- KADÁR JÁNOS**
— verse Bánffy György gubernátorhoz, 1791., II. 376.
- KADÁR JÓLÁN** (Id. Pukánszkyé alatt is)
— a hazai német színészet történetéről. II. 627.
- KADÁR JÓZSEF**
— a déli ref. egyház történetéről. I. 255 • az 1437-i parasztfelkelésről. I. 143 • Szamosújvár történetéről. I. 296 • Szék nagyközség történetéről. I. 296.
- KADÁR L.**
— a nagykanizsai ref. egyház történetéről. I. 256.
- KADI OMER**
— a boszniai harcokról, 1737., II. 95.
- KADLEC, K.**
— jog- és alkotmánytörténeti munkái. I. 58, 82.
- KADLICK RUDOLF**
— a hunyadmegyei vasbányászatról. II. 55.
- KAGELMACHER, E.**
— Filippó Maria Viscontiról és Zsigmond királyról. I. 139.
- KAHLENBERG**
— i csata, 1683., I. 408.
- KAINDI, R. F.**
— adalékai az Árpád-kori magyar történethez. I. 42, 56, 63 • a bukovinai jobbágyságról. II. 193—194 • a bukovinai és galicai német telepítésről. II. 248 • a hét gyászmagyar mondájáról. I. 41 • munkái a németek történetéről Magyarországon és a Kárpátok vidékén. I. 83, II. 36 • Studien c. tanulmányai a középkori magyar kútfőkről. I. 42, 44, 51—52, 88—89.
- Kaiser Franz und Metternich**, 1838. (J. v. Hormayr), II. 570.
- Kaiser Josephs Gebetbuch**, 1787., II. 298.
- KAITAR, JOSEPH**
— írta a magyar államrendszerről, 1796., II. 521.
- KAJAR**
— falu törökkori viszonyai. I. 247.
- KAJÁSZÓ-SZENTPÉTER**
— i ref. egyház története. I. 255.
- KAJLÓS I.**
— szemelvényei Rákóczi Vallomásaiból. I. 436.
- KAKAS ISTVÁN**
— diplomata szerepe és perzsiai utazása (1602). I. 309, III. 94.
- KAKASLOMNIC**
— i Berzeviczy-levéltár. I. 14 • i birtoka Berzeviczy Gergelynek. II. 469 • i ev. lelkész: J. G. Buchholtz. I. 359, 439, II. 16.
- KÁL**
— és Ocsnád falvak egyezsége, 1623., I. 336.
- KALAMOS J.**
— a Szt. Istvánnak tulajdonított intelmekről. I. 52
- KALAPÁTSICS GYÖRGY, Id. Szeitz Leó**
- KALÁSZ ELKE**
— a szentgotthárdi apátság birtokviszonyairól. I. 78.
- KALATAY FERENC**
— levele II. József oroszországi útjáról, 1780., II. 248.

- KÁLDI GYÖRGY** (jezsuita, † 1634)
— bibliafordítása. I. 263, 373. III. 102.
- KÁLDY GYULA**
— nekrológja. III. 50 • a XVI–XVIII. századi magyar történeti énekekről. I. 270, 447.
- KALERTÓ**
— horvát krónikája. XVI. sz. I. 28.
- KALI NAGY LÁZÁR**
— emlékirata az erdélyi magyar színészetéről, 1792–1821. II. 627.
- KALINKA JOACHIM** (illavai superintendens)
— diáriuma a pozsonyi törvényszékről, 1672., I. 392.
- KALKUTTA**
— i. püspök: Heber (1806). II. 426.
- KALLAY-család**
— levéltára. I. 15, III. 43.
- KALLAY BENI**
— emlékezete. III. 50 • a szerb felkelésről, 1807–1810. II. 541.
- KALLAY FERENC**
— a kazárokról. III. 57 • a pogány magyarok vallásáról. I. 38 • a szabir névről. I. 26.
- KALLAY JÁNOS GR.**
— mint az 1791-i kereskedelmi bizottság tagja. II. 385.
- KALLAY K.**
— közli Ruyter admirális levelét. I. 394.
- KALLAY LÁSZLÓ**
— a Goldberger-gyár történetéről. II. 260, 466.
- KALLAY UBUL**
— az Aba-nemzetségről. I. 72 • az Árpád-kori oklevéltan módszeréről. I. 54 • Kálmán halicsi királyról. I. 94 • keltezetlen oklevelekről. III. 62 • IV. Lászlóról. I. 101 • a székelyek megtelepedéséről. I. 81.
- KALLERUNNER, J.**
— a délkelet-európai német településről. II. 33 • az erdélyi német betelepüléséről. II. 36 • Fugger Jakabról. III. 81 • a Hangwitz-féle reformról (1749) Ausztriában. II. 180 • Henckel Lászlóról. I. 244, III. 97 • Mária Teréziáról. II. 99 • Savoyai Jenőről és a német telepítésről. II. 33 • a temesi bánság gazdaság-történetéről. II. 60, 77 • és Wilhelm, Fr.
— a délkelet-európai német településekről és forrásairól. II. 32–33.
— és Winkler, J.
— az osztrák központi igazgatás történetéről, 1743–1760., II. 85.
- KALLIKLES, NIKOLAOS**
— bizánci költeménye, XII. sz. I. 50.
- KALÍÓ**
— mint végvár. III. 91 • —i várórség panasza, 1631., I. 364.
- KÁLMÁN**
— (király) és Álmos hg. I. 48, 75.
• és Dalmácia. I. 74, 89 • halála. I. 72 • és a horvát „pacta conventa” kérdése. I. 74, II. 359, 378 • horvát rokonsága. I. 74 • lengyel szövetsége. I. 73 • oklevelei. I. 54–55 • és a pápaság. I. 73 • przemysli csatája. I. 48, 73 • törvényei, 1096. I. 53, 77, 79 • uralkodásának forrásai. I. 48–49, 51, 89.
— halicsi király, XIII. sz. I. 94 • győri püspök (Károly Róbert fia). I. 117.
- KÁLMÁN, SZT.**
— mint Alsó-Ausztria védszentje. III. 65.
- KÁLMÁN DEZSŐ**
— a győni ref. gimn. történetéről. II. 582.
- KÁLMÁN FARKAS és Bierbrunner G., Sz. Kiss K.**
— *Új Magyar Athén*. I. 257.
- KÁLMÁN MIKSA**
— a magyar jobbágyság történetéről, 1514–1600., I. 206, 239.
- KÁLMÁN SAMUEL**
— Balassi Balintról. III. 89 • a magyar fabula történetéről. II. 305.
- KÁLMÁN ZOLTÁN**
— a jászberényi ref. egyház történetéről. I. 255.
- KÁLMÁNCAI DOMOKOS** (fehérvári prépost)
— kódexe, XV. sz. I. 216.
- KÁLMÁNSEHI SÁNTA MÁRTON**
— reformatori szerepe, XVI. sz. I. 261. III. 86
- KÁLMÁNY LAJOS**
— mitológiai nyomokról a nép nyelvben. I. 38.
- KALMÁR ANTAL**
— Bekrics Gusztáv írásairól. II. 83.
- KALMÁR ELEK**
— a köngsbergi töredékről. I. 130.
- KALMÁR G.**
— a francia forradalom hatásáról Magyarországon. II. 344, 516.
- KALMÁR GERGELY**
— XVI. századi kereskedelmi följegyzései. I. 244.
- KALMÁR GUSZTÁV**
— a török uralom hatásáról a Dunántúl népességére. I. 240, II. 30.
- KALMÁR GYÖRGY** (kecskeméti tanár)
— nyelvészeti munkái, 1770., 1772., II. 216.
- KALMÁR JÁNOS**
— az avar nyelvről. III. 58. • a hadi röppentyű történetéről. I. 237.
- KÁLMAY PÉTER** (gályarab lelkész)
— följegyzései, 1676., III. 105.
- KÁLNOKI ISTVÁN**
— naplója, 1645., I. 340.
- KALO JOANNES** (bizánci császár)
— politikai törekvései, XII. sz. I. 74.
- KALO PÉTER**
— méhészeti irata, 1816., II. 442.
- KALOCSA**
— története. II. 113 • -i céhek. II. 56, 460 • -i egyházmegye története. I. 62–63, II. 114 • -i érsekek, ld. Batthyány József gr.; Draskovich György; Frangepán Ferenc; Kollonics László gr.; Patachich Ádám; Széchenyi Pál gr.; Váradai Péter • -i érseki ceremóniáris, ld. Bernákovits József br. • -i érseki helynök, ld. Takáts Márton • -i érsekség története. I. 62, II. 113 • -i kanonok, ld. Vajkovics Imre • -i káptalan. II. 114 • -i könyvtár. II. 113 • -i papnevelés története. II. 114 • -i piarista, ld. Greschner Alexius • -i piarista kollégium története. II. 208 • -i székes-egyház. II. 113, 146–147.
- KALOTASZEG**
— i jobbágyterhek, 1640–1690., I. 326, 431.
- KALOUSEK**
— és J. Loserth vitája. I. 48.
- KALTENBAOK,**
— Bécstől hely ostromáról Mátyás által. I. 178 • Győr ostromáról, 1598., I. 318.
- KÁLYI MÁRK**
— mint a Bécsi Képes Krónika összeállítója, 1358., I. 44, 104.
- KÁLVIN JÁNOS**
— hatása Magyarországon. I. 250–251 • és a magyar reformátorok. I. 251 • magyar tanítványa, ld. Belényesi Gergely • és Méliusz. I. 262 • munkatársa: Beza. I. 262 • szerepeltetése Basire munkájában. I. 354.
- KAMCSATKA**
— i fogsága Benyovszky Móricnak. II. 155.
- KAMENIC**
— en Marchiai Jakab inkvizíciója. I. 142 • -ről Moldvába menekült husziták. I. 106, 142.
- KAMENICSEK, FR.**
— Booscal cseh–morva kapcsolatairól. I. 320 III. 95.
• a morva országgyűlésekről, 1526–1628., I. 233.
- KAMMEL, O.**
— Ausztriáról a Karoling-korban. I. 85.
- KAMMERER ERNŐ**
— szerk. az Apponyi-oklevéltárat (I. k.). I. 14.
— a Zichy-okmánytárat (7–11. k.). I. 16, 171.
— és Velics A.
— *Magyarországi török kincstári defterek*. I. 247.
- Der Kampf mit dem Waldschnepl**, 1791. (Szeitz Leó), II. 335.
- KAMPIS ANTAL**
— a középkori faszobrászatról. I. 134, 186 • Rákóczi arcképeiről. I. 436.
- KAMUTHY BALÁZS** (erdélyi kincstartó)
— utasítása, 1620., I. 336.
- KAMUTHY FARKAS**
— bécsi követése, 1624., I. 339.
- KANDRA KÁROS**
— Bakócz származásáról. I. 202 • Borsod főispánjáról. III. 63. • a borsodi főesperességről. III. 63. • a diósgyőri várról. III. 72. • Eger viszonyairól, 1697., I. 419 • az egri káptalani levéltárról. III. 43. • Erne báról. III. 69. • kiadta az egri egyház Szt. János-könyvét. I. 237.
— a Várdai regestrumot. I. 92.
— a magyar mitológiáról. I. 38 • a sárvári ispánságról. I. 80 • a sombolyi főesperességről. III. 64. • Szabolcs megye kialakulásáról. I. 80 • Szerencs megye kérdéséről. I. 80 • szerk.: *Adatok az egri egyházmegye*

történetéhez. I. 16, 205, 237 • a zombori főesperesség
 III. 64.
KANTZ JOACHIM
 — gyapjúgyára és felhívása, XIX. sz. II. 465–466.
KANIZSA, (ld. Nagykanizsa alatt is):
 — ostroma Zrínyi által, 1604., I. 380, 386 • vissza-
 foglalása, 1690., I. 411 • -i események, 1600–1601.,
 I. 318 • -i törökök rablása, 1630–1640., I. 364 •
 -i utazás: De la Motraye, 1712., II. 22 • -i vár
 építője: Ferabosco, I. 288 • -i végek eseményei,
 1623–1634., I. 364 • -i zsoldos familiárisok, 1503.,
 I. 205.
KANIZSAI-család
 — felemelkedése és szerepe, XIV–XV. sz. I. 116, 137
 • mint Szarvaskő birtokosa, I. 155.
KANIZSAI ISTVÁN (püspök)
 — életrajza, XIV. sz. I. 117.
KANIZSAI JÁNOS (esztergomi érsek)
 — szerepe Zsigmond idején, I. 137.
KANIZSAY JÁNOS
 — mint Sopron megye protektora, 1514., I. 207.
KANIZSAI ORSOLYA (Nádasdy Tamásné)
 — gazdasági utasításai, 1564., I. 238.
KANIZSAI PÁLFI (Paulides) JÁNOS (ref. püspök)
 — folgyezése, 1600–1634., I. 361 • iratai, levelei,
 I. 361, 366, 374 • püspökké választása, I. 374.
Kann ein Apostolischer König..., 1784., II. 267.
KANOLD, JOHANN
 — írta a marhavészről, 1713., II. 41.
KANT, IMMANUEL
 — hatása Magyarországon, II. 397, 577–578.
KANTA
 — i minorita iskoladrámák, XVIII. sz. II. 228.
KANTER, E. W.
 — V. László haláláról, I. 166.
KANYARÓ FERENC
 — Bethlen Gábor énekéről, I. 331 • a Brassai-kódex
 története énekeiről, I. 270 • Erdély első bibliografa-
 sairól, II. 122 • egy Habsburg-párti rópratról (1655),
 I. 386 • János Zsigmond unitarizmusáról, I. 304 •
 kiadta Felvinczi György verseit, I. 449.
 — a Siralmas Panaszt mint Zrínyi munkáját,
 I. 382 • Zrínyi két levelét, I. 381.
 — Kádár István énekéről, III. 99 • kuruc epi-
 grammról, III. 113 • *Kuruc virágéneknek Thökölyről*,
 I. 399 • a legnépszerűbb unitárius énekeskönyvekről,
 I. 271 • Mélius munkáiról és prot. vitairatokról, I.
 262 • Montecuccoli és Zrínyi vitáiról, I. 380 •
 a Salamon és Markál kiadásairól, I. 299 • Ujzerinvár
 építéséről, I. 881 • az unitáriusok történetéről, I. 251
 • virágénekéről és a régi népies költészetéről, I. 399,
 II. 625 • Zrínyiről és a Zrínyilászlóról, I. 379–380,
 III. 104.
KAP-HER, H.
 — Komnenos Mánuel politikájáról, I. 75.
KAPÁS AURÉL
 — Simai Kristófról, II. 228.
KAPI-család
 — levéltára, III. 43.
KAPI BÉLA
 — bevezetése Berzsenyi munkáihoz, II. 614.
KAPISZTRÁN JÁNOS
 — szerepe, iratai, I. 160–161, 165, III. 76.
Kapitoly z uhorských dějin, 1952., III. 46.
KAPLONY-NEMZETSEG
 — története, III. 43.
KAPNIK
 — i bányák leírása, 1783., II. 255 • -i utazás: Jónás
 József, 1811., II. 421.
KAPOLNA
 — i unió, 1437., I. 144.
KAPOLNAI ANDRÁS, ZALAI
 — jegyzetel, XVI. sz. I. 314.
KAPOLNAI P(auer) ISTVÁN
 — az 1744-i hadjáratról, II. 105 • a hazai várakról,
 XVI–XVII. sz. III. 91 • magyar sáncokról Felső-
 Ausztriában, I. 178 • I. Miksa folgyezéseiről, 1490.,
 I. 194 • a mohácsi hadjáratról, I. 222 • a morva-
 mezei csatáról, I. 101 • a muhi csatáról, I. 96 • és
 magyar fegyverekről, I. 39 • a pozsonyi csatáról, 907,
 I. 40.
KAPORNÁK
 — i apátság története, I. 63.
KAPOSSY JÁNOS
 — barokk művészetünk olasz kapcsolatairól, II. 233
 • a besnyői Grassalkovich-síremlékről, II. 233 • a

Grassalkovichokról mint műpártolókról, II. 147 •
 kamara építészeiről, XVIII. sz. II. 231 • a késő-
 barokk építészeiről, II. 231 • kiadta Szmracsányi
 Miklós egri tanulmányait, II. 232 • Krauss Jászló
 alkotásairól, II. 233 • a magyarországi barokk hely-
 zetéről, II. 145 • magyarországi ötvösökről a XVIII–
 XIX. században, II. 146 • Mária Terézia budai palo-
 tájáról, II. 231 • Maulbertsch-tanulmányai, II. 238
 • egy művészeti akadémia tervéről, II. 238 • a
 székesfehérvári mennyezetfestésről, II. 233 • a szom-
 bathelyi székesegyházról, II. 233.
KAPOSVÁR
 — i járás topográfiája, 1813., II. 417 • -i uradalom,
 1720., II. 46 • -i útleírás, 1807., II. 426.
KAPRINAY ISTVÁN (jezsuita történész, † 1786)
 — iratkádása Mátyás koráról, I. 170, II. 138 • kéz-
 iratos anyaggyűjteménye, I. 227, 358, 380, 438, II. 138,
 III. 100.
KAPRINAY-kódex
 — kapcsolata a Bécsi Képes Krónika családjával, I. 43.
KAPRONCA
 — szerepe az 1790-i országgyűlésen, II. 483.
KAPROSSY (Tillmann) JÁNOS
 — prédikációja Szt. Istvánról, 1815., II. 565.
KAPTOL
 — i provizor: Imreffy István, 1781., II. 195.
KAPUVÁR
 — i uradalom adatai, 1633, 1686, 1690., I. 370, 420–421.
KAPY JÓZSEF
 — írta a magyar tengerpartról, II. 418.
KAPY ZSIGMOND
 — gazdasági utasításai, 1620., I. 370.
KARA GYÖRGY PETEROVIC (szerb fejedelem)
 — szerepe a török elleni mozgalmakban, XIX. sz.
 II. 541.
 — i rodalmi visszhangja, II. 626.
KARA MUSZTAFÁ (nagyvezír)
 — jellemzése Galland naplójában, 1672., I. 389 •
 táborában osztrák követ, 1683., I. 404.
KARACS F.
 — kiadta Szirmay András naplóját, I. 438.
KARACSAY FEDOR GR.
 — a Bell–Lancaster-féle tanításról, 1819., II. 584.
KARÁCSON BÉLA
 — a filsei ref. egyház történetéről, I. 255.
KARÁCSON IMRE
 — anyagyűjtése a török–magyar oklevéltárhoz, I.
 234, 401 • Buda ostromáról, 1602, I. 318 • egri
 török emlékiratról, 1596, III. 95 • emlékezete, III.
 50 • erdélyi fejedelem-jelöltekről, 1661., I. 351 •
 az 1663-i török hadjáratról, I. 386 • a francia–török
 szövetségről Erdély ügyében 1551 után, I. 290, 303
 • Imre hercegről, I. 69 • Janus Pannoniusról, I. 185
 • III. Károly török háborújáról, II. 96 • két török
 diplomata magyar vonatkozásairól, XVIII. sz. II. 185
 353 • kiadta Evlia Cselebi magyarországi utazásait,
 I. 231, 351, 384, 387.
 — a Rákóczi-emigráció török okmányait, I. 453
 • török történetírók szövegeit, I. 197, 231, 351.
 — kiigazítja De Saussure Rákóczi konstantinápolyi
 lakásáról, I. 444 • László királyról, I. 78 • a magya-
 rok harcáról az Óshazában, I. 33 • a Mátyás-templom
 gyertyatartóiról, III. 82 • a porta rendeletéről Thö-
 köly erdélyi beiktatására, I. 433 • a porta 1788-i
 magyar terveiről, II. 297 • Rákócziról a török történeti-
 írásban, I. 472 • Rákóczi török számuzeumáról cikk-
 el, I. 472 • I. Rákóczi György 1636-i harcáról, I. 344 •
 Szigetvár ostromának török leírásáról, I. 290 •
 a sztabuli mecsetek magyar vonatkozású kéziratáról,
 I. 234, II. 96 • a XI–XII. századi hazai zsinatokról,
 I. 53 • török követségről Zrínyinél, I. 384 • a török
 levéltárak magyar vonatkozásairól, I. 234 • a török
 sereg átvonulásáról Magyarországon, 1683., I. 402 •
 a török seregről Erdélyben, 1661., I. 355 • a török-
 országi magyar ezredekéről 1717-ben, II. 75; magyar
 hadifoglyokról, 1636, III. 101.
KARÁCSON MIHÁLY
 — Árpád vezérről, I. 34.
KARÁCSONY GYÖRGY
 — parasztnomazalma, 1568–1570., I. 239, 262–263,
 III. 82, 84.
KARÁCSONY SÁNDOR ZSIGMOND
 — a személynévekről, XVI. sz. III. 84.
KARÁCSONYI BÉLA
 — Magyarország történetéről, III. 46 • a paraszt-
 háborúról, 1514., III. 80.

KARÁCSONYI JÁNOS

- I. András származásáról. I. 72 • angol kapcsolatokról, XI. sz. III. 66 • az aradi főesperességről, káptalanról, prépostságról, tanulmányai. I. 63 • az aradi véres országgyűlésről. I. 75 • az aranybulláról. I. 95 • az Árpád-ház genealógiájáról. I. 34, III. 62.
- Békés megye történetéről. I. 80, 280, III. 85, 103 • Berisló Péter velencei követéséről, 1504., I. 200 • Bethlen Gábor őseiről. I. 335 • Bihar megyéről a kunokból. I. 459 • *Bua és Buena*. I. 72 • Csák Máté nádorságáról. I. 100 • a Csanád-nemzetségről. III. 65 • a diakovári egyezségről, 1393., I. 137 • az első érsekekről. I. 70 • az első Lónyayakról. I. 15, 117 • az első magyar hadjelentésről, 1437., I. 114 • az erdélyi székelyek első hadjáratairól, 1210., I. 81 • I. Ferdinándról. III. 91 • a ferenczrend történetéről Magyarországon. I. 61, 251 • Gellért püspökről. I. 70, III. 61 • Géza fejedelem nevééről. I. 67 • a görög kereszténység magyarországi szerepéről tanulmányai. I. 68 • Gyula ostromáról, 1566., I. 290 • Gyula visszafoglalásáról, 1694., I. 411 • a gyulai plébániáról. III. 64 • a Halóti Beszédéről. I. 66 • a hamis és keltezett oklevelekről 1400-ig. I. 53 • a Hartvik legendáról. I. 51 • a havasalföldi vajdák családjáról. I. 121 • a hódítási csatáiról. I. 102 • a honfoglalásról. I. 34, III. 57 • Hunyadi Jánosról. I. 162 • ism. Éble tanulmányát a Károlyi-családról. II. 42.
- a Károlyi-család birtoktörténetét. II. 42.
- István királyról és okleveleiről. I. 54, 68, 70, III. 66 • az izmaelitákról Magyarországon. I. 85 • a jaccal bánokról. III. 80 • Kálmán király horvát rokonságáról. I. 74 • a kazár népnévről. I. 33 • Kézai székely híreiről. I. 87 • a Kőszegiekéről, Németújváriakról. I. 100 • a kunokról. III. 67 • a Lackfiakról. I. 117, 137 • László királyról, tanulmányai. I. 73–74 • a magyar katolikus egyház történetéről. I. 60, 251, III. 113 • a magyar korona részeiről. I. 73 • a magyar nemzetségekről a XIV. sz. közepéig. I. 100, 116 • magyarzata a váradi regestrumhoz. I. 92 • Magyarország István-kori határaitól. I. 69 • Makrai Benedekről. I. 132, III. 72 • Mária (Anjou) haláláról. I. 136 • Maróthy János báróról. I. 138 • Mátyás király őseiről. I. 173 • megjegyzése a Koppany-lázadásról. I. 69 • a megvakított Áltom hg. krónikásáról. I. 73 • *a mérges vipera*, 1288., I. 102 • Nagy Lajos anyjának római utjáról. I. 122 • a nagyváradi káptalanról, 1566., III. 93 • a névtelen jegyzőről. I. 44 • oklevélkivonatokat a Pongrácz-levéltárból. I. 15 • a parasztháborúiról, 1514., I. 207 • Péter királyról s az óbudai prépostságról. I. 72 • Pór Antálról. III. 51 • a protestantizmus első hirdetőiről. I. 219 • a pusztaszeri és rahoncai monostorokról. III. 64 • Rákóczi Vármásairól. I. 436 • a Sylvestre-bulláról és hamisításáról, tanulmányai. I. 55, III. 62 • Szatmár város eredetéről. I. 83 • Székely Miklósról. III. 79 • a székelyek eredetéről. I. 81 • Toldiról és a Toldi-mondáról. I. 132 • véleménye Imre hg. nevééről. I. 69 • a veszprémi völgyi oklevélről. I. 54 • a visegrádi görögkeleti szerzetesekről. I. 68 • a zástyai apátságról. III. 64 • ról emlékezés, III. 50 • és Borovszky S.
- kiadta a váradi regestrumot. I. 92.
- és Bunyikay V., Rapács B. • szerk.: *Egyháztört. emlékek a hitújítás korából*. I. 219, 258.

KARÁDI PÁL (unitárius lelkész)

- mint a Balassi-komédia kiadója, 1569., I. 300.

KARADJA, O. I.

- Beheim verséről. I. 149–150 • Friedel munkájának (1784) román vonatkozásairól. II. 286 • a Thuróczy-krónikáról. I. 146.

KARADZIC, VUK SZ.

- szerepe a szerb irodalomban. II. 498.

KARAFFA, ld. Caraffa Antal

KARAGYORGYE, ld. Kara Györgye

KARAI LÁSZLÓ (prépost)

- és XV. századi nyomdászatunk. I. 180.

KARAJAN, TE. G. V.

- kiadta Beheim Mihály munkáit. I. 149.
- — Cuspinianus diáriumát. I. 195 • Herberstein önéletrajzát. I. 196, 274 • Tichtel naplóját. I. 168.
- a magyarok, csehek hírnevéről a középkori forrásokban. I. 46 • Mária Teréziáról és II. Józseféről. II. 158.

KARÁNSEBES

- története. I. 296, II. 76.

KARANTANIA (ld. Karinthia alatt is)

- a Karoling-korban. I. 28, 36.

KÁRÁSZ ISTVÁN (allispán)

- szerepe 1790 mozgalmában. II. 347.

KÁRÁSZ LUKÁCS (hadbiztos)

- utazása, 1672., III. 106.

KARCAJ

- levéltára. I. 14 • -i céhek története. II. 460 • -i pestis, 1739., II. 97.

KARCSU ANTAL

- Vác történetéről. I. 62, II. 483 • a váci egyházmegyeről. I. 62 • a váci nyomdászatról. II. 211

KARDEVÁN KÁROLY

- Gvadányi világtörténetéről. II. 373.

KARDOS ALBERT

- Balassi Bálnról. III. 89 • Csokonai-tanulmányai. II. 607–608. • Debreceen íróiról. II. 623 • ism. Fináczy könyvét a magyar középiskolákról. II. 127 • Kazinczy-tanulmányai. II. 600, 603, 617 • kiadta Gvadányi Nótáriusát. II. 373 • Martinovicsról a magyar irodalomban. II. 514 • Pázmány Horvát Zirc-eposzáról. II. 613 • a XVI. sz. hitvitáiról. III. 86.

KARDOS ÁRPÁD

- a pesti kertészársulatról. II. 167.

KARDOS EMILIA

- a pécsi német sajtóról és színeszetéről. II. 628.

KARDOS JÁNOS

- szerepe az 1437-i parasztmozgalmában. I. 144.

KARDOSS JÁNOS (káplán)

- buzdiói beszéde, 1809., II. 549.

KARDOS M.

- Bethlen Gábor udvaráról. I. 336.

KARDOS SAMU

- kiadta Wesselényi jegyzetét, leveleit. II. 401, 430.

KARDOS TIBOR

- *Az Albertiek életkértje*. I. 129 • Béli Mátyás olasz levelezéséről. II. 20 • Callimachusról és Mátyás államrezenjáról. I. 149 • Coluccio Salutati levelezéséről az Anjoukkal. I. 129, 133 • *Deklamáció és magyar renaissance*. I. 181 • az első (huszita) bibliafordításról. I. 131, 142, III. 73 • Faldú Ferenc könyvtáráról. II. 136 • Giovanni da Ravenna magyar vonatkozásairól. I. 107 • hozzájárulása a Trója-regényhez. III. 61 • a humanista filológiáról. I. 181 • *a humanista irodalom*, 1387–1526., I. 181 • a huszita mozgalmak és Mátyás szerepéről a nemzeti egyház alakításában. I. 174 • huszita típusú kantilénákról. III. 81 • az irodalmi anyanyelvűségről. III. 64 • ism. Gáldi L. tanulmányát amagyar és román humanizmusról. II. 496.

- Geréb L. összeállítását a parasztháborúk irodalmáról. I. 190.

- Janus Pannonius bukásáról. I. 185 • *Középkori kultúra, középkori költészet*. I. 65, 180, 212 • a magyar humanizmus kezdeteiről, kérdéseiről. I. 133, 181, III. 77, 87.

- koráról. III. 31.

- magyar szemelvényei a Bécsi Képes Krónikából. I. 104 • a magyar vigjáték kezdeteiről. III. 87 • Magyarországról az olasz humanisták írásában. I. 181 • Mátyás kancelláriájáról, udvaráról, mint irodalmi központról. I. 181, III. 78 • Mátyásról és a humanizmusról. I. 172, 181–182 • *Néhány adalék a magyarországi humanizmus történetéhez*. I. 149, 166, 181 • Ransanusról Magyarországon. I. 167 • a régi magyar színjátszásról. III. 81 • renaissance királyfiak neveléséről. I. 160 • a trufa műfajáról. III. 87 • velencei gazdasági adatai, XVI. sz. III. 81 • *A virtutis Magyarországa*. I. 181 • Zrínyi Miklósról. I. 380, III. 103 • (másokkal).

- az irodalomtörténet periodizációjáról. II. 141.

KARDOSKUT

- i árpádokir temető. III. 87.

KARENÓVICS F.

- a szigetvári Zrínyiről költészetünkben. I. 290.

KÁREFFY ÖDÖN

- adatai az 1601., 1704. évhez. I. 461, III. 95 • adatai Buda történetéhez, 1540., I. 282 • adatai a tized történetéhez. I. 237 • állami alkalmazottak fizetéséről, 1549., I. 284 • a bányászat történetéhez, 1600–1614., I. 372 • Bartha Pál utasításáról, 1729., II. 47 • Bélavári Miklós jegyzőkönyvéről, 1604., I. 376 • Booskai hadi rendtartásáról, 1606., I. 321 • Buda ostromáról, 1541., I. 232 • a Csicsery-családi

- jeleltéről. I. 14 • Dampierre haláláról. 1620. I. 334 • Dobó Istvánról. I. 290, III. 92 • Éger tűzrészéről. 1690. I. 411 • egervári gazdasági utasításról. 1629. I. 370 • az erdélyi földművelő egyesületeiről. XVIII. sz. II. 167 • az erdélyi marhakiviteléről. 1695. I. 434 • az északnyugati végvárakról. 1612. I. 367 • esztergomi céhszabályokról. 1718. II. 56 • hadbíróági ítéletről. 1708. III. 115 • Hercegeni utasításáról. 1687. I. 416 • Károlyi S. halászlai utasításáról. XVIII. sz. II. 47 • Kassa városáról. XVI. sz. I. 245, 288 • kisebb közleményei. III. 92, 101 • nagybányai pénzverőről. csehkról. 1680. I. 176. I. 376. II. 56 • Oláh Miklósról. I. 224 • Pekry Lajosról. I. 238 • Perneszy Pál szigetvári vizsgálatáról. 1644. I. 290 • a pozsonyi koronaőréről. 1657. I. 385 • I. Rákóczi Gy. hadjáratairól, tűzrészéről. 1644. I. 345, 395 • Rákóczi Pál jobbágyszerződéséről. I. 370 • a sóvári bányáról. 1643–1654. I. 372 • a szaldobányai füvegyűjtőről. XVIII. sz. II. 56 • a szécsi gabonafizetőről. 1621. I. 370 • Székesfehérvár kapitulációjáról. 1688. I. 411 • Sztrécsány váráról. 1640. I. 370 • Tata váráról. 1577. III. 95 • Tinódy Sebestényről. III. 90 • Tollkötő Albertől. 1562. I. 238 • a vargasy Dániel-családjáról. I. 14 • és Kovács F. — a németipesei vargákról. 1471. I. 158.
- KARGE, PAUL**
— a Habsburgok magyar és orosz politikájáról. 1468–1506. I. 179, 203 • Mátyás orosz kapcsolatairól. I. 179.
- KARINTHIA**
— a Karoling-korban. I. 28, 36 • és Mátyás hódításai. I. 178 • történeti emlékei. I. 93 • -i felkelés és III. Henrik. I. 72 • -i krónikás: Unrest Jakob. I. 168 • -i magyar kalandozások. I. 40 • -i protestánsok Erdélyben. XVIII. sz. II. 36, 122.
- KARJALAINEN**
— a Jugra-népek vallásáról. I. 31.
- KARL J. és Méhes Gy.**
— a biológia magyar áttörőiről. II. 508.
- KARL K. LAJOS**
— Buda visszafoglalásának spanyol visszhangjáról. I. 407.
- KARL LAJOS**
— Conti hg.-ről Érsekújvárnál. 1685. I. 410 • Magyarországról a lorrainai házyományban. III. 60 • Margit királynéről. I. 76 • a vatikáni legendáriumról. I. 135.
- KARLOVÁ (Karlovác)**
— I. béke. 1690. I. 405, 408, 411, 422, II. 59, 74 • -i esperes: J. Radoslavjevič. II. 206 • -i szerb iskolák. II. 127, 499 • -i szerb kongresszus. II. 206 • -i szerb metropoliták. ld. Jovanović Vince, Nenadović Pál, Petrović Mózes, Stratimirović Stefan, Putnik Mózes, Popović Vince • -i szerb patriarchatus. II. 125–126, 204, 206 • -i szerb teológiai intézet. II. 126 • -i szőlőtermelés. II. 436 • -i török harok. 1716. II. 70.
- KARLOVSKYI ENDRE**
— a burgonya meghonosításáról Erdélyben. II. 167 • Erdély iparáról a XVIII. sz. végén. II. 260 • Erdély iparosairól és az 1702-i védvámokról. I. 434 • a magyar iparról 1771–1774-ben. II. 175 • Magyarországi kereskedelmi viszonyairól 1755-ben. II. 177–178 • a selyemtermelés történetéről Erdélyben. II. 167, 443.
- KARLOWITZ, ld. Karlóca**
- KARLSBURG, ld. Gyulafehérvár**
- KARLSRUHE**
— I. gyűjtőnév magyar vonatkozású térképei. I. 408 • -i levéltári adatok a német telepítésről. XVIII. sz. II. 35.
- KARMÁN JÓZSEF**
— adatai, művei, irodalmi szerepe. II. 606 III. 126 • helye az irodalomban. II. 599 • mint az *Uránia* szerkesztője. II. 406 • és a nyelvújítás. II. 617 • szerb fordításban. II. 619.
- KARMÁN LAJOS**
— a torzsa ref. egyház történetéről. I. 256
- KARMÁN MÓR**
— közoktatásügyi tanulmányai. II. 396.
- KARNARUTIC**
— éneke és a Zrinyiász. I. 379.
- KARNER FRIGYES**
— a közszegély posztós iparról. II. 56, 460.
- KAROL, ld. Károlyi**
- KÁROLY, I. RÓBERT (magyar király)**
— felesége s özvegye: Erzsébet. I. 119, 122 • fe-
- lépése III. Andráskorában. I. 103, 116 • kormányzata, politikája. I. 91, 113, 116–117, 119, 121–122 146 III. 71. • nővére: Clémence de Hongrie. I. 122 • pecsétel. I. 112 • pénzügyei, gazdaságpolitikája. I. 113, 117–118, 127–128. III. 70.
- KÁROLY, II. KIS, ld. Durazzói Károly**
- KÁROLY, III. (király, ? 1740; mint császár VI. Károly)**
— állandó hadserege. II. 68–69 • bíróági szervezete. II. 89 • és a boszorkányperek. II. 91 • és a budai kir. palota. II. 146 • cenzúra-rendeleite. II. 134 • egyházpolitikája. II. 76, 114, 119 • egykori iratokban. II. 78, 108 • gazdasági politikája. II. 57–59, 61, 86, 389 • kormányzata, politikája. II. 67, 76, 86, 99–100, 185, 453 • koronázása, 1712. II. 66 • levelezése. II. 6, 91 • mint spanyol király 1711-ig. II. 67 • és a nőági örökösödés kérdése. II. 58, 80, 83 • tanácsadója, ld. J. C. Bartenstein • török háborúja, 1716–1718. II. 73–75, 96.
- KÁROLY, IV. (császár, cseh király)**
— kormányzata, XIV. sz. I. 122 • prágai egyeteme. I. 267.
- KÁROLY, V. (császár)**
— keleti politikája. I. 282, 286 • levelezése. I. 199–200, 238, 278, 281 • megválasztása (1519) és Magyarország. I. 195, 199, 220 • és öccse: I. Ferdinánd viszonya. I. 278, 286 • és Szapolyai János. I. 281 • titkára. III. 79 • vetélkedése Franciaországgal. I. 222, 281 • -ról Seldanus műve. I. 229.
- KÁROLY, VI. (császár), ld. III. Károly**
- KÁROLY, VII. (császár)**
— megválasztása és az osztrák örökösödési háború. II. 103.
- KÁROLY**
— V. (francia király) és Nagy Lajos. I. 122
— VI. (francia király). I. 108–109
— VIII. (francia király) és Mátyás. I. 179
— I. (angol király) és Basire I. I. 349
— II. (angol király) orvosa: Brown. I. 389
— XII. (svéd király) Magyarországon. II. 22
— megbízottja: A. de la Motraye. II. 22 • és a Rákóczi-szabadságharc. I. 437–438, 463, 469.
— visszhangja az irodalomban. II. 221, 373 • V. (hg.). ld. Lotharingiai Károly
— (Merész, burgundi hg.) és Mátyás. I. 178.
- KÁROLY (főhg.)**
— és Berzeviczy Gergely. II. 536 • és egykorú alkalmi irodalomban. II. 520, 522, 526–527, 532, 533 • hadvezérei szerepe a francia háborúknak. II. 486, 529, 531–532, 534, 538–539, 553 • iratai, katonai munkái. II. 484, 486, 531, 536 • mint hadszervező. II. 532, 536, 540 • mint a haditanács elnöke. 1801–1805. II. 532, 538 • mint pénzügyi politikus. II. 560 • Pest-Budán. II. 533, 535 • és testvére: Ferenc császár. II. 485.
- KÁROLY ÁGOST (szász–weimari hg.)**
— mint magyar trónjelölt. 1789. II. 301, 352.
- KÁROLY ALBERT (bajor fejedelem)**
— és Nagy Frigyes. II. 99 • és az osztrák örökösödés háború. II. 102.
- KÁROLY AMBRUS (főhg., érsek)**
— szerepe. XIX. sz. II. 546, 579.
- KÁROLY GUSZTÁV, X. (svéd király)**
— és II. Rákóczi György. I. 351–352, 354–355.
- KÁROLY GUSZTÁV (baden–durlachi őgróf)**
— és a török háború. 1685–1686. I. 405.
- KÁROLY GYÖRGY HUGÓ**
— Abadji megye XVI. századi műveltségéről. I. 263 • a Karóli-bibliáról. I. 263 • a kassai magyar társaságról. II. 302.
- KÁROLY JÁNOS**
— Fehér megye történetéről. I. 418 • a Nádasdy-levéltáról. I. 15 • a székesfehérvári prépostságról. I. 64 • és Nyírák S.
— székesfehérvári emlékkönyve. II. 201.
- KÁROLYI GR. -család**
— birtokainak története, viszonyai. II. 42, 47, 50, 448, 450 III. 117 • egyházi vonatkozásai, XVIII. sz. II. 117 • és a Harruckern-család. II. 42 • jószágigazgatója, ld. Erdélyi János • kincsei a XVI–XVII. században. I. 241 • levéltára. I. 470 • nagykarolyi kastélya. II. 232 • oklevéltára. I. 15, 144, 238, 343, 437, 451 • és parasztok küzdelme. II. 168 • pesti palotája. II. 232.
- KÁROLYI ANTAL GR. (tábornagy, főispán)**
— mint főbíztos. 1782. II. 280 • szatmári beiktatása. 1790. II. 346.

KÁROLYI ÁRPÁD

— Angyal Dávidról. III. 49 • az Árpádokról. I. 57 • a Balassa—Dobó összeesküvéséről. I. 277, 290 • Balassi Bálintról. I. 271, III. 89 • a bécsi béke oklevelének meghamisításáról. I. 322 • bécsi regestái. III. 44 • Békés Gáspárról és Báthoriról. I. 307 • Bernádfy János követségéről. 1598., I. 308 • Bethlen Gábor leveleiről. I. 330, 335 • Booskairól írt tanulmányai. I. 321—322 III. 96 • Buda és Pest visszavívásáról. 1686., I. 402, 409, 415 • az ellenreformációról és Thurzó György nádorságáról. I. 363 • emlékezése, jellemzése. III. 50 • Forgách Ferencről. I. 226 • Fráter György íratiról. I. 301 • III. Frigyes és Mátyás vizzályairól. I. 172 • a Héderváry-kódexről. I. 284 • Henrik szász hg. naplójáról. 1686., I. 405 • *A huszonkötödik artikulus*. I. 321 • Illés-házy hűtlenségi peréről és fellejgzéseiről. I. 313 • jelentésekről Buda alól. 1686., I. 404 • a korponai országgyűlésről. 1606., I. 322 • Losonczy Istvánról. I. 290 • a magyar alkotmány felfüggesztéséről. 1678., I. 395 • magyar huszárokról a schmalkaldeni háborúban. I. 286 • Mária és Zsigmond eljegyzéséről. I. 186 • Mátyás nyugati politikájáról. I. 175 • Mihály havascevi vajdáról. I. 308 • a nagyváradi békéről. I. 277, 282 • *Néhány történelmi tanulmány*. I. 321 • nemesi akadémia tervéről. XVIII. sz. II. 134 • a német birodalom hadivállalatáról. 1542., I. 289 • Pauler Gyuláról. III. 51 • Sándor Gáspár leveleiről. 1690., I. 398 • Szamosköz Istvánról. III. 82 • szerk.: *Magyar Országgyűlési Emlékek*. I. 4, 232, 315, 317, 319—321 • Thallóczy Lajosról. III. 52 • Thököly Imréről. I. 401, 408 • Thököly Sebestyénről. I. 288 • Török Bálintról. I. 279 • és Szalay J.

— kiadta Nádasdy Tamás levelezését. I. 277.

KÁROLYI FERENC GR.

— birtokszerezési, gazdálkodási. II. 42 50, • életrajza. II. 16, 79, 100 • levelei. II. 103 • és a magyar katonai nyelv. II. 69, 134 • nyomdaalapítása. II. 211.

KÁROLYI (Károl, Radics) GÁSPÁR (gönci lelkész)
— élete, bibliafordítása, irodalma. XVI. sz. I. 263. III. 86.

KÁROLYI GYÖRGY

— nek tévesen tulajdonított följegyzések. XIX. sz. II. 400.

KÁROLYI ISTVÁN (ev. esperes)

— és a győri Gyámolda alapítása. 1732., II. 121.

KÁROLYI JÁNOS

— a trencsényi várról. I. 134.

KÁROLYI KLÁRA GR.-NÉ

— levelei. XVIII. sz. II. 108.

KÁROLYI LÖWINC

— a győri egyházmegyeről. 1747., I. 62, II. 114.

KÁROLYI LÁSZLÓ GR.

— a Károlyi-birtokokról. II. 42.

KÁROLYI SÁMUEL

— levelei a Horia-felkelésről. II. 285.

KÁROLYI SÁNDOR GR.

— adatai, iratai, irodalma. I. 437, 451, III. 117 • birtokszerezési. II. 42 • bizottsági munkálatai. 1722., II. 61, 79 • emlékiratai. I. 412, 437, 439, 454, II. 16, 65, 67, 69, 75, 83 • és az 1717-i tatárjárás. II. 75 • gazdasági utasításai. I. 421, II. 47, 56 • és Kelemen Didák. II. 108 • kereskedelmi tervai. II. 61, 79 • levelezése. I. 450—451, 461, 467, 470—471, II. 79, 103 • nevelési elvei. II. 133 • és a protestánsok. II. 119 • és a Rákóczi-szabadságharc. I. 450—451, 461, 467, 470 • és a szatmári béke. I. 470 • telepítései. II. 34, 50, 119 • unokáccso: Perényi Imre. II. 66.

KÁROLYI (Böldi) SEBESTYÉN

— reformatori működése. XVI. sz. I. 260.

KÁROLYI ZSUZSANNA (Bethlen Gábor f.)

— élete, levelezése. I. 334—335. III. 97.

KÁROLYVÁROS

— és a horvát határörvidék. I. 288, II. 75 • és a hajózási társaság. 1801., II. 474 • és a kereskedelmi bizottság. 1791—1792., II. 389.

KARPAT, J.

— alkotmány- és jogtörténeti tanulmányai. I. 58.

KÁRPÁT

— a bibliográfiája. II. 125. III. 27.

— etnikai viszonyai. II. 37 • gazdaság-társadalmi viszonyai. I. 239, II. 46. — i néphagyomány Mátyásról. III. 76.

— ok ásványtani jelenségei. II. 458—459 • és a magyar honfoglalás. I. 34 • -okban hegyi pásztorkodás. I. 82,

370 • -okban utazók leírásai. II. 151, 235, 237—239, 415, 421—424, 426, 428, 449, 470. • okról könyvészet. III. 27.

KÁRPÁTHY EMIL

— V. Károly keleti politikájáról. I. 286.

KÁRPÁTHY-KRAVJÁNSZKY MÓR

— Báthory Endréről. III. 94 • az 1697-i kuruc felkelésről. I. 420 • Forgách Ferenc érsekről. I. 368 • Gromo testőrkapitányról. I. 304 • mint történetész. III. 50 • I. Rákóczi Ferencről. III. 100 • Rudolf uralkodásáról. I. 315 • Vácról és Hatvanról a 15 éves háborúban. I. 317 • a velencei levéltárról. I. 19.

KÁRPÁTHY KÁROLY

— a Murányi Vénuszról. III. 107.

KÁRPÁTI SÁNDOR

— jezsuita vigjátékokról. II. 227.

KARSAI GÉZA és Erney J.

— a német népi színjátékokról. I. 214.

KARSAT IMRE

— a szilárszkányi ev. egyház történetéről. I. 256.

KARSAY SÁNDOR

— Beliczay Jónás életéről. II. 580.

KARTAUZI NYVTELEN

— magyar legendái. I. 213.

KARVASY AGOSTON

— a budai jogkönyvről. I. 125 • Győr történetéről. I. 246.

KASER, K.

— az európai abszolutizmus történetéről. II. 243.

KASSA VÁROS

— árumegállító joga. I. 129, 422 • beadványa a kereskedelmi bizottsághoz. 1791., II. 389 • és Bethlen Gábor. I. 334, 336, 338, 355, II. 98 • birtokai, szőlői. I. 206, 238, 370, 377, 421 • elfoglalását tervező Lippay érsek. I. 369 • előkészítése a Rákóczi-szabadságharcra. III. 114 • építészete. I. 186 • az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • és a francia háborúk. II. 520, 522, 564 • fegyverzeze. XV—XVII. sz. I. 157, 245, 288, 367 • és Fröhlich Tamás. XVI. sz. I. 261 • gazdasági viszonyai. I. 418 III. 92 • gazdaságpolitikája. I. 245 • házai. 1690., I. 418 • és Huszár Gál reformátor. XVI. sz. I. 261 • jegyzőkönyveiről. I. 245, 372 • kiadja Piroslin kender-szakkönyvét. 1795., II. 466 • kincstára. XVII. sz. I. 372 • és Krakkó levelezése. 1394—1496., I. 157 • küzdölme a szépesi kamarával. XVII. sz. I. 372 • levéltára. I. 16, 207, 238, 277, 280, 339, III. 41 • múltjából közlemények. I. 7 • műemlékei. I. 134, II. 233 • ostroma. 1706., I. 469 • polgársága. I. 245 • és Rákóczi Ferenc. I. 436, 459 • a Rákóczi-szabadságharcban. I. 439, 463—464, 466, 469—470 III. 118 • statutuimai. I. 245 • számadásai. I. 209, 245, 336 • és a Thököly-felkelés. III. 108 • története. I. 157, II. 63, 157, 233, III. 41 • tűzérsege. I. 238, 367 • vallási viszonyai. XVI—XVII. sz. I. 261, 338, 374, 391 • -hoz Booskai, Lippay levelei. I. 320 • -hoz Ibrahim pasa levele. I. 364 • -hoz Melancthon levele. I. 251 • -i borkivitel. I. 244 • -i akadémia. II. 224, 397, 520, III. 102.

— könyvtára. 1795., II. 588.

— i birtokos. G. Laszsgallner. II. 436 • -i biztos. Szepesházy Károly. II. 412 • -i céhek, ipar. I. 125, 157, 209, 242—243, 245, 371—372, 421—422, II. 56, 175—176 III. 72 • -i cenzúra-utasítás. 1730., II. 134 • -i Csáky-levéltár. I. 347 • -i ev. egyház története. I. 255 • -i ferencesek. II. 203 • -i főkapitányok. I. 277—278, 300, 364 • -i görögök. I. 373, 422, II. 203, • -i harmincad története. I. 284 III. 79 • -i írók. III. 41 • -i iskolázás története. I. 267, 396, II. 128, 130, 208, 279, 600, III. 102 • -i jezsuiták. II. 20, 54, 107—108, 128, 203, 520 • -i kamara számadásai. XVII. sz. I. 334.

— és Batsányi János. II. 603.

— i kereskedelem. I. 129, 157, 209, 243—244, 262, 336, 372—373, 378, 421—422, II. 58, 178, 339, 444, 478 • -i kereskedők. Id. Almásy István, Gallen Lajos, Schimmer János • -i kerület fölállítás. 1785., II. 293 • -i könyvkereskedelem. I. 265, II. 135 • -i kuruc fegyverek. 1685., III. 108 • -i látogatása II. Józsefnek. II. 203, 246 • -i Magyar Múzeum. II. 241, 600 • -i magyar társaság. II. 302 • -i naplóíró. Schiessler Gáspár. I. 439, II. 16 • -i nyomdászat. I. 372 • -i oklevél a szabad költözésről. 1407., I. 143 • -i olaszok. 1670—1790., II. 68 • -i országgyűlés. 1606., I. 319—320 • -i orvos. Id. Fucker Frigyes • -i ötvösség története. I. 135, 242, II. 146 • -i pénzverőház. I. 336, 464 • -i pestis. 1710., I. 470 • -i polgár: Tinódi. III.

90 • -i postavonal, XVII. sz. I. 284 • -i püspöki könyvtár kéziratai, III. 44 • -i püspökség alapítása, 1804., II. 579 • -i Rákóczi kiállítás, III. 111 • -i reformáció, I. 255, 261 • -i ref. egyház, I. 255, 263, 365, 374, 414 • -i ref. lelkészek, ld. Alvinczi Péter, Czeglédi István, Gyöngyösi Pál • -i rekatollizálás, 1603–1604., I. 320–321 • -i rendi gyűlés, 1683., I. 401 III. 108 • -i sajtó története, II. 241, 340, 408, 600 • -i Szt. Erzsébet templom, I. 186, III. 78–79 • -i szerepe Kazinczy Ferencnek, II. 241, 279, 340, 600 • -i színművészet története, II. 628 III. 127 • -i tanárok, ld. Baróti Szabó Dávid, Bartakovics József, Bocskai János, Csabai Máttyás, Csiba Mihály, Dobner István, Kenyeres József, Szepesi Csombor Márton, Szerdahelyi Gábor, Szuhányi Ferenc, Tichy István, Zimmer János • -i tört. bizottság, kirándulások, III. 41 • -i útleírások, I. 319, 383, II. 426–427 • -i vár bevétele, 1682., I. 397, 401 III. 108 • -i vásárok, 1781., 1790., II. 58, 444 • -i versírő: Mednyánszky A. a Péró-mozgalomról, 1735., II. 93 • -i tájon parasztnozzalgalmak, 1681–1682., I. 371 • -val Verancsics A. levelezése, I. 226.

KASSAY ADOLF
— Kithonich-fordítása, 1848., II. 90.

KASSAI ISTVÁN
— építőművészete, I. 186. III. 78.

KASSAY ISTVÁN
— és I. Rákóczi György levelezése, I. 341.

KASSAI JÓZSEF
— leírása Szerencséről, 1820., II. 419.

KASSAI LAJOS
— Orczy Lőrincéről, II. 223.

KASSEL
— i statisztikus: ld. G. Hassel, 1807.

KASSICS IGNÁC
— rendeletgyűjteménye, 1724–1780., II. 87, 134.

KASSOVITZ, THEODOR BRUNO
— az erdélyi tört. forrásokról, I. 291 • I. Ferdinándról s a tridentai zsinatról, I. 286.

KASUBA DOMOKOS
— az egri gimnáziumról és épületéről, II. 208.

KASTNER JENŐ (ld. Koltay alatt is)
— Amade galánis verseiről, II. 143 • Csokonairól s az olasz költőkről, II. 608 • az első magyar operáról, I. 423 • az erdélyi udvari kultúráról, XVI. sz. I. 297 • Faludi Ferencről, II. 144 • a humanizmusról, III. 81 • a Jókai-kódexről, I. 131 • a Margit-legendáról, I. 88 • nápolyi farsangról, 1792., II. 363 • olasz fordításainkról, XVII–XVIII. sz. II. 141, 145 • az olaszok irányról költészetünkben, XVIII. sz. II. 144 • Pázmány gróf évszámáról, I. 361.

KASZAB ANDOR
— a losonci verseskönyvről, II. 626.

KASZÁK J.
— a Thuróczy-krónikáról, I. 147.

KASZINÉCZ I.
— Tarasovics Bazilról és a ruszin unióról, I. 424.

KÁSZON
— és a székely határőrség, 1762., II. 185 • -szék viszonyai, I. 296, II. 151, 186, 530.
— — i székelyek régészete, I. 81.

KÁSZONI JÁNOS
— Kithonich-fordítása, 1647., II. 90.

KÁSZONYI ANDRÁS
— velencei útleírása, 1796., II. 429.

KÁSZONYI DÁNIEL
— Egy régibb kor férfiai, II. 571.

KASZTNER, M. L.
— a fekedő német településről, II. 35.

KASZTNER GÉZA
— Faludi nyelvéről, II. 145.

KÁTAI G.
— a karcagi pestisről, 1799., II. 97.

KÁTAI MIHÁLY (Bocskai kancellárja)
— és Bocskai halála, I. 319, 322 • élete, sirverse, I. 322, III. 95.

KATALIN
— (Nagy Lajos leánya) házassági ügye, I. 122–123 • (cárnő) és II. József, II. 242, 295–296, 351.
— — és az osztrák iskola-rendszer, II. 277.
— (Alexandriai Szt.) legendája, I. 214.

KÁTEB MOHAMMED ZAIM
— XVI. századi műve a magyarországi török harcokról, I. 231.
A katholikus clerus sérelmei, II. 202.

Katholischer Fantasten- und Prediger-Almanach, 1782–1785., II. 266–267.

KATÓ ISTVÁN

— antiklerikális szöveggyűjteménye, II. 329 • tanulmányai a magyar jakobinusokról, II. 310, 508, 512, 517.

KATÓ SÁNDOR

— az idegen katonaságról I. Ferdinánd alatt, I. 287.

KATONA GÉZA

— a csákbereényi ref. egyház történetéről, I. 255.

KATONA ILONA

— Zrinyi politikai szerepéről, III. 104.

KATONA IMRE

— esztergomi bibliográfiája, III. 28.

KATONA ISTVÁN, ld. Geleji Katona

KATONA ISTVÁN (a történész)

— egyházvédelmi rőpiratai, 1790–1791., II. 335, 337, 363 • iratai a magyar koronáról, 1790., 1793., II. 594–595 • istvánnapra prédikációja, 1788., II. 268 • *Historia critica* c. műve a magyar történetről, I. 20, 142, 144, 153, 161, 165, 170, 172, 201, 221, 320, 338, 366, 394–395, 411, 454, 467, II. 25, 67, 74, 100, 214, 553 • a kalocsai érsekség történetéről, 1800., I. 62, II. 113 • leírása a korona esztergomi fogadtatásáról, 1790., II. 347 • levelei, II. 202 • a magyar királyok kronológiájáról, 1796., I. 57 • menekítése és II. József, II. 278 • történetírói szerepe, irodalma, II. 254 • és Virág Benedek, II. 594.

KATONA JÓZSEF

— adatai, művei; róla irodalom, II. 623–625, III, 127 • és Kisfaludy S. Bánk bánja, II. 613 • nemzeti irányzata, II. 619 • a nemzeti színművészetéről, 1821, II. 627.

KATONA LAJOS

— a nagybányai ref. papokról, I. 257.

KATONA LAJOS

— egy olasz Bánk bán-novelláról, II. 624 • a Hrotsvitha-dramáról, I. 214 • jelentése a rovásírás kérdéséről, I. 89 • ködexirodalmi tanulmányai, I. 132, 215–214 • Laskai Osvátról, I. 212 • a magyar mitológia irodalmáról, I. 38 • *Petrarca, Kisfaludy S. és Kazinczy*, II. 612 • szerk.: *Nyelvemléktár*, I. 180 • *Temesvári Pelbátról*, I. 181.

KATONA MIHÁLY és Gere F.

— a nagyszalontai gimnázium történetéről, II. 131.

KATONA MÓR

— a hitbizományokról, II. 41.

KÁTS (Bukovecz) ISTVÁN (váradi plébános)

— felterjesztése a plébánosok ügyében, 1790., II. 334 • irata a mértékekről, 1804., II. 472.

KATZIANER, HANS

— hadvezetése Szapolyai ellen, I. 280 • török veresége, 1537., I. 231 • -hoz I. Ferdinánd levelei, I. 278.

KAUDER, E.

— J. J. Becher gazdaságpolitikai irányáról, II. 57.

KAUFMANN, A.

— Zsigmond megválasztásáról, III. 73.

KAUFMANN A. és Bal J., Förster J.

— kiadta a löcsai Hain-krónikát, I. 359, 390.

KAUFMANN DÁVID

— kiadta Schulhof jegyzetait Buda ostromáról, 1686., I. 405.

KAUFMANN LAJOS

— a görög–római klasszikusokról Kazinczy leveleiben, II. 601.

KAUKÁZUS

— vidéken ősmagyarok, I. 32. III. 57.

KAUNITZ-család

— felvidéki birtokai, III. 117.

KAUNITZ-RITTENBERG, WENZEL, v. hg. (kancellár)

— és az államtanács felállításáról, 1760., II. 181 • egyházpolitikai szerepe, II. 202, 265, 276 • életrajza, II. 181 • jellemzése Bouillé emlékiratában, II. 235 • kultúrpolitikai nézetei, 1792., II. 485 • külpolitikája, II. 183, 197, 301, 352–353, 506 • levelezése, iratai, II. 157, 181, 242, 351 • és II. József, II. 181, 242, 281, 301, 351 • és Poroszország, II. 183, 352–353, 506 • szerepe II. József rendeletei visszavonásában, II. 301, 345 • és a türeli rendelet, II. 276.

KAUTZ GYULA

— Berzevics Gergelyről, II. 471 • a nemzetgazdasági eszmékről Magyarországon, II. 79, 92, 190–191, 258, 384, 471, 541, 561.

KAZÁR

— birodalom, I. 24–25, 33 III. 57. • információk Konsztantinosnál, I. 26 • írás, I. 39 • kettős királyság, I. 32 • nagyjefejelem és a Turul-monda, I. 38.

KAZAI JÁNOS (rimasombati ref. lelkész)

— *Noé galambja*, 1708., I. 465.

KAZÁRY KÁROLY

— a vas megyei nemesi felkelésről 1809-ben II. 554.

KAZINCZY DÁNIEL

— országgyűlési levelei, 1712., II. 66.

KAZINCZY FERENC

— adatai, irodalmi művei, róla irodalom. II. 304—305, 600—603 III. 126 • arcképe. III. 127 • és az árkádai per, 1806., II. 607 • és Batsányi János. II. 517, 603—604. • és Beregszászi Nagy Pál szembenállása. II. 597 • és Berzeviczy Gergely vitája a jobbágykérdésről. II. 451—452.

— a nyelvkérdésről. II. 490—491.

— és Berzesenyi Dániel. II. 601, 613 • és Bessenyei György. II. 221, 602 • bírálata Dugonicsról. II. 303.

— a dunántúli nemesi irodalomról. II. 610 •

• Gvadányiról. II. 343 • a leonistákról. II. 616

• Pápay Sámuelről. II. 596 • Poóts Andrásról. II. 374 • Vályi Andrásról. II. 358.

— a debreceni kollégiumról. II. 582 • és a debreceniek. II. 600, 607, III. 126 • fogsága naplója. II. 511—512, 600, 603 • folyóiratlapításai (*Magyar Múzeum, Orpheus*). II. 224, 241, 340, 600, 603 • és Földi János. II. 617 • Hajnóczy Józsefről. II. 319

• és Horvát István. II. 596 • irodalmi köre. II. 616, 619—621 • irodalmi pályája. II. 304, 372, 599 • irodalomszervező munkája. II. 618 • irodalomtörténeti vázlata, 1814., II. 596 • és a jakobinus-mozgalom. II. 510—512, 517 • jegyzete Török Lajos iratairól. II. 315 • kassai szereplése. II. 302, 600 • kiadta

Báratzi munkáit. II. 222—223.

— Dayka Gábor verseit. II. 607 • Kis János verseit. II. 619 • Zrínyi munkáit. I. 379.

— és Kisfaludy Sándor vitája. II. 612 • és Kőlcsey Ferenc. II. 600—601, 619 • és a könyvművészet. II. 589 • levelezése. II. 303, 305, 422, 446, 502, 511, 517, 555, 571, 574, 588, 601 • Magyarország földrajzárol. 1775., II. 151 • megjegyzései Szirmay jakobinustörténetéhez. II. 510—511, 513 • mint II. József tisztviselője. II. 279, 300 • és a nemzeti színészet. II. 602, 627 • nyelvtudási harca. II. 616—619 •

Pályám emlékezete. II. 42, 234, 341, 354, 588, 603 • és Pápay Sámuel. II. 490, 596 • és Révai Miklós. II. 597 • és Sipos Pál. II. 598, 601 • Szilágyi Sámuelről. II. 203 • a Szirmay-házról. II. 510 • a Teleki-könyvtárról. II. 212 • történetéről kísérlet. II. 590, 593, 603 • tübingai pályaműve, 1808., II. 490, 533 • utazással Magyarországon és Erdélyben. II. 212, 422, 482, 588 • verse Napóleon házasságára. II. 552 • a *Vezető* szerzőjéről. II. 189 • és Vitkovics Mihály. II. 603, 619.

KAZINCZY FERENCZÉ (gr. Török Zsófia)

— levelei. II. 601.

KAZINCZY GÁBOR

— Batsányi Jánosról. II. 517 • Carbo-fordítása. I. 169 • emlékbeszéde Szemere Pálról. II. 619 • Galeotto-fordítása. I. 166 • kéziratgyűjteménye. II. 66 • kiadta Apor Péter munkáit. I. 427, 441, II. 17.

— Dessewffy József iratait. II. 422 • Hídvégi Mikó történetét. I. 305, 328, 330 • Illésházy I. naplóját. I. 313 • Kazinczy Ferenc verseit. II. 603 • Kazinczy levelezéseit. II. 601.

— a megvaszóló boszorkányokról 1731-ben. II. 91.

— és Toldy Ferenc.

— kiadta Gaal György meséit. II. 626.

— — — — — Zrínyi munkáit. I. 379.

KÁZMÉR

— (Nagy, lengyel király). I. 119—120 • III. (lengyel király). I. 148, 161 • (lengyel hg.) fellépése Mátyás ellen. I. 177.

KÁZY FERENC

— Kohári Istvánról. II. 66 • Magyarország XVII. századi történetéről. 1749., I. 357, 396, 446 II. 187. III. 112 • anagy- szombati egyetemről. II. 182.

KÁZY JÁNOS

— Savoyai Jenőről. 1719., II. 73, III. 118.

KECZELI ISTVÁN

— közművelődési tevékenysége, XVIII.—XIX. sz. II. 446.

KECZER-család, LIPÓCZI

— szerepe, XVII. sz. I. 388.

KECZER AMBRUS, LIPÓCZI

— naplója, 1663—1669., I. 383, 388.

KECZER ANDRÁS, LIPÓCZI

— naplója, 1705., I. 438, 464.

KECZER GÁBOR, LIPÓCZI

— mint az eperjesi vértörvényszék áldozata. I. 418.

KECSKEMÉTI

— bírtokszerezése. II. 51 • és az 1767-i urbárium. II. 193 • gazdasági viszonyai. II. 51, 434 • ipara, céhei. I. 247, II. 56 • és Katona József. II. 623—625 • követhatásának kérdése, 1790., II. 317 • küldetme Kiskunfélegyházával. II. 50 • levéltára. I. 247 • mezőgazdasági fejlődése. II. 51 • nemes családjai. II. 31 • népessége. II. 247, 481 • a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 458 • települése. II. 434 • a török uralom alatt. I. 246 • története. I. 13, 246, 419, 458, II. 51, 623 • -i élelmiszercikkek, 1817., II. 445 • -i görögység története. II. 60 • -i iskolák története. I. 255, II. 130, 271 • -i puszták ismertetése, 1823., II. 623 • -i rác dúlás, 1707., I. 449 • -i ref. egyház története. I. 255 • -i ref. lelkész: Polgár Mihály. II. 370 • -i szárm. br. Simonyi József. II. 500 • -i tanárok, ld. Buzás János, Kalmár György • -i tanyák. II. 52 • -i ügyvéd: Mátyási József. II. 616 • -i ünnepély, Korniyk J. III. 50.

KECSKEMÉTI ANDRÁS

— az abrúdbányai ref. egyház történetéről. I. 255.

KECSKEMÉTI GERGELY

— *Ujhees* c. külföldi utazási könyve, 1626., I. 337.

KECSKEMÉTI W. PÉTER

— ötvöskönyve, XVII. sz. III. 99.

KECSKÉS B.

— ism. Ferenczy sajtótörténetét. II. 402.

KEESS, STEPHAN V.

— munkái az ipari termelésről, 1819—1830., II. 464.

KEGLEVICH-család

— iratai. I. 15.

KEGLEVICH ISTVÁN GR. (tábornok)

— sírköve Elszászbán, 1793., II. 507.

KEGLEVICH JÁNOS GR.

— mint barai adminisztrátor, 1823., II. 400.

KEGLEVICH JÁNOSNÉ, ZICHY ADÉL

— naplója, XIX. sz. II. 400.

KEGLEVICH PÉTER

— családi naplója, XVII. sz. I. 357.

Kegyelmes királyi rendelés a vallás dolgában, 1790., II. 367

KEHL

— bevétele, 1797., II. 522.

Die Kehrseite der ... Finanz-Operationen, 1832., II. 450.

KEHRL JÁNOS (eperjesi kereskedő)

— könyvel, XVII. sz. I. 372.

KEITH, SIR ROBERT MURRAY

— iratai és magyarországi utazása, 1774., II. 153.

KEKAUMENOS

— mint a román történelem forrása, III. 59.

KÉKY LAJOS

— a Dunántúlról a Kisfaludyak költészetében. II. 611

• kiadta Fazekas Ludas Matyiját. II. 622 • a magyar színészet kezdeteiről. II. 627.

KELCZ IMRE

— kiadta Mátyás király leveleit. I. 170.

KELCZ JÓZSEF

— a jászkuvi redempcióról. II. 53.

KELESZÉNYI A.

— a nagyszombati egyetem szellemiségéről, XVII. sz. I. 374.

KELEMEN

— VI. (pápa) és Nagy Lajos. I. 114 • VII., és a török-kérdés, 1524—1526., I. 200, 278 • VIII., és Erdély, 1592—1600., I. 308.

— török elleni hadivállalatai. I. 317—318.

— XI., az 1716-i győzelemről. II. 71 • XII., kiközösíti Rákóczi Józsefet. II. 97 • XIII., 1766-i brevée. II. 198 • XIV., eltörli a jezsuita-rendet, 1773., II. 202.

KELEMEN ATANÁZ

— Keresztély Ágost hg. győri püspökről. II. 114.

KELEMEN BÉLA

— Anyos Pálról. II. 302 • Szemere Pálról. II. 619.

KELEMEN DIDÁK (ferences, † 1744)

— egyházi szerepe, beszédei. II. 108—109, 117 • és Károlyi Sándor. I. 437, II. 16.

KELEMEN F.

— az Árpád-kori városokról. I. 98.

KELEMEN IMRE

— Novák Krisztozom leveleiről. II. 202.

KELEMEN JÁNOS

— Dózsa Györgyről. I. 208.

KELEMEN KAJETÁN

— a jászkuvi bírtokviszonyokról és redempcióról. II. 53.

KELEMEN LAJOS

— Bod Péter leveleiről. II. 215 • gyergyói össze-

íráskoról, 1616., 1711., I. 324, II. 32 • kiadta Daniel István iratát (1744) Erdély bajjáról. II. 123.
 — — — Hermányi Dienes József önéletrajzát. II. 18.
 — Kolozsvár ostromáról, 1704., I. 467 • a székesi románokról. I. 298 • Teleki Mihály haláláról. I. 433 • a vargyasi Daniel-családról. I. 14, II. 123 • Vay Ádámról. III. 114.
KELEMEN LÁSZLÓ
 — drámaírása. II. 626 • mint az első magyar színigazgató. II. 627.
KELEMEN LÁSZLÓ
 — a leánygyedről. III. 63.
KELENFÖLD
 — i ciszterci. I. 123.
KELENYI OTTÓ
 — a magyar csillagászat történetéről. II. 217–218.
KELENYI B. OTTÓ
 — Buda és Pest hírlapirodalmáról. II. 25, 240, 402.
 — — kereskedőiről. III. 71.
 — a budai és pesti útleírásokról. II. 423 • egy magyar humanista Brasmus-glosszáiról. I. 218 • Marco d'Avianoról. I. 409 • a pestbudai fejedelmi látogatásról. 1814., II. 563 • a szentlőrinci pálos kolostorról. I. 211 • a török Budáról a nyugati közvéleményben. I. 407 • és Szász Béla.
 — — Aquincum irodalmáról. III. 25.
KELER, PAUL
 — a magyar szőlőhegyekről, 1727., II. '41.
KELET-EURÓPA
 — leírása. XIV. sz. I. 107 • -i birodalmi törekvések. XV–XVI. sz. I. 175, 201 • -i egyetemek alapítása. XIV. sz. II. 133 • -i érdeklődés magyar utazókban. II. 429.
 — — a német irodalomban. XVIII. sz. II. 242.
 — -i feudális birodalmak helyreállítása. 1815., II. 470, 568 • -i francia politika. XVI. sz. I. 281 • -i jelentőségű Hunyadi harcainak. I. 161 III. 76 • -i jog- és alkotmánytörténet párhuzamai. I. 58 • -i kálvinizmus. I. 250–251 • -i kereskedelmi útvonalak. VIII–XII. sz. I. 79 • -i középkori mezőgazdaság. I. 77 • -i központosítás és a soknemzetiségű államok. II. 12 • -i külpolitikai viszonyok. XVII. sz. I. 344 • -i második jobbágykérdése. III. 83 • -i nagybirtoküzem. XVI–XVII. sz. I. 237 • -i napóleoni politika. II. 557 • -i német kulturális kapcsolatok. III. 119 • -i német politika. XI. sz. I. 70–71 III. 66 • -i német politika és az erdélyi szászok. I. 297 • -i német települések. I. 83, II. 32–33 • -i országok elmaradtsága. XVI. sz. I. 201 • -i pápai nunciusi jelentések. I. 233 • -i politikája V. Károlynak. I. 286 • -i társadalmi fejlődés a középkor végén. I. 154 • -i tatárjárás. I. 97 • történeti középkori források. I. 45 • -i történetirodalom. III. 34–35, 48 • -i városok kialakulása. I. 98 • -i vízüthálózat terve Berzeviczyné. II. 471.
KELETI ADOLF és Baranyai Mária
 nevelésügyi folyóiratokról. III. 31.
KELETI FRANK
 — birodalom története. I. 36.
KELET-INDIA
 — i osztrák kereskedelem. XVIII. sz. II. 59 • -i utazók id. Jackson; Jelky András.
KELET-POROSZORSZÁG
 — i német lovagrend. I. 94.
KELETI A.
 — kiadta Heltai G. meséit. I. 299.
KELEY IMRE
 — Béi Mátýásról. III. 117 • Faludi Ferencről. II. 145.
KELLOS, CH.
 — Hedvig lengyel királynőről. I. 136.
KEMLA
 — telepek Magyarország területén. I. 35.
KEMAL
 — török adatai Kanizsáról. XVII. sz. I. 318.
KEMÁLPASZADE
 — török munkája a mohácsi csatáról. I. 197, 231.
KEMATMULLER, H.
 — a haditanács vízi munkálatairól. XVIII. sz. II. 62 • Temesvár műtýjáról. II. 77.
KEMENES PÁL
 — a kazárokról. III. 57.
KEMENESALJA
 — i ev. esperesség. II. 365.
KEMENESHÖGYÉSZ
 — i ev. egyház története. I. 255.
KEMÉNY-család (fejedelmi)
 — okmánytára, 1538–1722., I. 293, 301, 347.

KEMÉNY
 — fia Lőrinc (nádor), XIII. sz. I. 100.
KEMÉNY FERENC
 — Pestalozziról. II. 584.
KEMÉNY GÁBOR BR.
 — Mikó Imréről. III. 51.
KEMÉNY GÁBOR
 — fordítása Berzeviczy G. iratáról. II. 311 • közli az ónodi trónfosztás szövegét. I. 466 • Tessedik tanítási tervezetéről. II. 249 • és Nádor Jenő.
 — — Tessedikről. II. 250.
KEMÉNY G. GÁBOR
 — a nemzetiségi kérdés történetéről. II. 493.
KEMÉNY ISTVÁN
 — Boccaccioról irodalmunkban. III. 87.
KEMÉNY JÁNOS
 — vallomása Martinuzzi haláláról, 1553., I. 301.
KEMÉNY JÁNOS (fejedelem)
 — adatai, munkái, iratai. I. 347–348 • fejedelemsége és bukása, 1600–1602., I. 355–356, III. 99 • házasságáról Gyöngösi verse. I. 399 III. 107 • irata az erdélyi sereg romlásáról. I. 355 • iratai. I. 347, 351 • levelezése. I. 345, 347 • önéletrajza, 1607–1655., I. 323, 329, 340, 347 • pénz- és hadügyei. I. 355, 430 • tatár rabslábról. I. 355 • veszte és Montecuccoli I. 380.
KEMÉNY JÁNOS BR.
 — irata a Habsburg-örökösödésről, 1731., II. 78.
KEMÉNY JÓZSEF GR.
 — Apafi Mihályról. III. 110 • Báthori Istvánról. III. 94 • Bethlen Gáborról. III. 97, 98 • *Diplomatikai kintételek*. III. 95, 94 • a Dózsa-parasztháborúról. I. 195–196 • emlékezete. III. 50 • *Erdélyi tudományos ügyek*. III. 151, 375 • az 1494-i erdélyi gyűlésről. III. 80 • II. József háromszéki utazásáról. II. 246 • kéziratgyűjteménye. I. 442 • kiadta: a DFS köteteit. I. 3, 273, 276–277, 291–292, 300, 303, 308, 319, 324, 328, 332, 350, 423, 443 • kiadta az ETT köteteit. I. 3, 291.
 — — (bennük) Bánffai Gergely szövegét. I. 293 • Báthori I. stb. leveleit. I. 307 • Cs. Bors János krónikáját. I. 306 • Borsos Tamás munkáját. I. 330 • Kocsárdi Gálfi szövegét. I. 304 • Mindszenthi G. naplóját. I. 272.
 — levelei. II. 285, 313 • Mihály vajdáról. I. 308 • a mohácsi csatáról. I. 195 • Perényi Gáborról. I. 217–218 • Rákóczi bujdosásáról. III. 117 • regestái. XVI–XVII. sz. III. 94 • a román kenézsegekről. III. 71 • Szalárdi Jánosról. I. 348 • Szászsebes leírásáról, 1438., I. 111 • a székelyekről. III. 43, 67 • Szónyi Nagy Istvánról. I. 388 • *Tört. és irodalmi halászatok*. I. 192, 195–196, 204, 215 • Verbőczy Istvánról. I. 192.
KEMÉNY LAJOS (id. K. L. alatt is)
 — Abauj megyéről az Árpád-korban. I. 80.
 — — a XVI–XVII. sz.-ban. III. 92.
 — az abaúji adózásról. XV. sz. III. 80 • adalékai Kassa történetéhez. I. 126–129, 157, 186, 205, 209, 243, 245, 255, 265, 267, 280, 284, 336, 371–372, 378, 413, 421–422, 469, II. 56, 58, 63, 233, III. 79, 108 • adalékai a magyarországi latinság szótárához. III. 61 • adatai egri hadifoglyokról. 1603. III. 95 • Alvinczy Péterrel. I. 374 • Bocskai Istvánról. I. 320, 322 • a bártali nyomdászatról. I. 243 • *A cenzúra történetéhez*. II. 134 • Compactor Bálintról. I. 372 • Czeglédi Istvánról. I. 425 • Császár Péter felkeléséről. I. 379 • *Egy XVIII. sz.-i könyvtárakról*. II. 136 • az 1514-i parasztháborúról. III. 80 • az 1607-i mozgalmakról. I. 329 • az 1644-i hadjáratról. I. 345 • a felsőmagyarországi hadi mozgalmakról, 1526–1536., I. 280 • Fröhlich Tamásról. I. 261 • a hazai iskolázásról. XVI. sz. III. 87 • Hefele Menyhértől. II. 232 • Henckel Jánosról. I. 218 • Huszár Gálról. I. 261 • Kálmáncsehi Mártonról. III. 86 • Kaprinay Istvánról. II. 138 • Károlyi Gáspárról. I. 263, III. 86 • Kassa régi számadáskönyveiről. I. 126, 157 • *Két magyar levél*, 1526., 1528., I. 199 • könyvnyomtatási költéségekről, 1816., II. 587 • II. Lajos haláláról. I. 223 • a linzi békéről. I. 342 • Lippay Balázsról. I. 320 • *A magyar valuta történetéből*. I. 244 • Mátyás katonaságáról. I. 176 • mezőgazdaság-történeti adalékai. I. 205, 238, 370, 377, 421, II. 46, 49 • a munkási uradalomról. I. 421, II. 46 • a pisetumról, 1478., III. 78 • a Rákóczi-szabadságharerről. I. 458, 462, 469, III. 115, 116 • a sárospataki iskoláról, 1615., I. 337 • Szapolyai Jánosról.

- I. 277 • Szatmári Györgyről. I. 202 • Szecezi Molnár Albertről. I. 331 • a székesi bányászatról. III. 81 • Szepesi Csombor Mártonról. I. 359 • Szirmay Antalkról. II. 400 • Tinódiról. I. 273, III. 90 • Verancsics Kassai levelezéséről. I. 226 • Wesselényi Ferencről. I. 394 • Zsigmond budai építkezéseiről. I. 134.
- KEMÉNY KATALIN**
— az erdélyi emlékiratról. II. 15.
- KEMÉNY ZSIGMOND BR.**
— Erdély közeletéről. 1791—1848., II. 487 • a két Wesselényiről. II. 377, 487 • kiadta Szalárdi krónikáját. I. 348.
- KEMÉNYFY K. DÁNIEL**
— Forgách Simonról. III. 114.
- KEMPELEN BÉLA**
— a délvideki német telepítésről. II. 162 • nemes családokról. III. 84.
- KEMPELEN FARKAS**
— egykori utóírásban. II. 153 • élete, találmányai. III. 120 • mint temesi bíró. II. 162.
- KEMPELEN GYÖZÖ**
— a törökországi Jászágóiról. I. 247.
- KENDE JÁNOS**
— *Horatius és Virág*. II. 610.
- KENDE ZSIGMOND**
— Zrínyi könyvtáráról. I. 380.
- KENDEFI-család**
— a XIV—XV. sz.-ban. I. 117.
- KENDEFFI ELEK GR.**
— protestáns hitvédelmi irata, 1759., II. 200.
- KENDY ISTVÁN**
— összeesküvése, 1610., I. 228, 328—329. III. 88.
- KENDY SÁNDOR**
— mozgalma Báthory Zs. ellen. I. 306, 311.
- KENDI-LÓNA**
— i. ref. lelkész: Tordai S., 1767., II. 200.
- KENESE**
— i. falusi élet. II. 49 • i. jobbágyok, XVIII. sz. II. 169.
- KENESSEY BÉLA**
— szerk.: Károlyi-Emlékkönyv. I. 268.
- KENESSEY GYÖRGY**
— irata a nemzeti nyelvről, 1791., II. 358.
- KÉNOS**
— i. unitárius egyház tört. I. 255.
- KÉNOSI TÖRÉS JÁNOS** (unit. lelkész)
— könyv- és nyomdatörténeti kéziratok, XVIII. sz. II. 122 • az unitárius egyház történetéről. I. 251, II. 122.
- KENYERES IMRE**
— szemelvényei Bethlen Miklós önéletrajzából. I. 426 • a XVIII. sz.-i irodalomtörténetírásról. II. 136.
- KENYERES JÓZSEF** (volt jezsuita)
— egyházi röpirata, 1790., 1792., II. 337, III. 128 • vitairata gr. Batthyány Alajos ellen, 1796., II. 332, 520.
- KENYÉRMÉZŐ**
— i. csata, 1471., I. 148, 176. III. 77, 88
- KÉPESY ÁRPÁD**
— a magyar vasútgyártás történetéről. II. 473.
- KEPP FRIGYES G.**
— a XI. sz.-i magyar—német viszonyról. I. 71.
- KEPP MÁRIA**
— Rumy göttingi tartózkodásáról. II. 447.
- KERALIO, ld. Guinement**
- KERCHNAWE, H.**
— a határvidékekről. II. 75 • és mások:
— Ausztria háborúiról. II. 553 • Schwarzenberg Károlyról. II. 567.
- KERCZ**
— i. apátság a középkorban. I. 63. III. 64.
- KERCZA**
— i. ref. egyház története. I. 255.
- KERCSELIH BOLDOZSÁR ADÁM**
— adatai, emlékiratai. II. 150 • kapcsolata Skerleczkékel. II. 385 • mint forrásgyűjtő. II. 213 • a Tripartitumról, 1765., II. 188.
- KERCSELIH MÁTYÁS**
— mezőgazdasági munkája, 1782., II. 250.
- KERCHÉNYI-család**
— szerepe, XV. sz. I. 241.
- KERESÉNYI DEZSŐ**
— Apáczai Csere Jánosról. I. 354 • Bornemisz Péterrel. I. 264 • elvi kérdésekről a régi irodalomban. I. 268 • *Fejedelmek órája*. I. 337 • Katona
- Józsefről. II. 625 • a magyar humanizmusról, irodalomról, XV—XVI. sz. I. 179, 268, III. 81 • a magyar irodalomról Mátyás korában. I. 179 • Oláh Miklósról. I. 225.
- KERESÉNYI LÁSZLÓ**
— levelei, 1553—1562., I. 277.
- KEREKES A.**
— a Zrínyiaszról. III. 104.
- KEREKES FERENC**
— és Fazekas Mihály. III. 127.
- KEREKES GYÖRGY**
— Almásy Istvánról. I. 243, 336, 372 • Bethlen Gáborról. I. 336, 355 • Kalmár Gergelyről. I. 244 • Kassa gazdasági viszonyairól, XV—XVI. sz. I. 157, 243—244.
— — gazdasági viszonyairól. XVII. sz. I. 243, 336, 372, 378, 418, 422, II. 63, • gazdasági viszonyairól, XVIII. sz. II. 58, 389, 478.
— Kassa ostromáról, 1708., I. 469 • a lengyel—magyar borkereskedelemről. I. 372 • lőcsei adóskönyvről, 1640., I. 372 • a Rákóczi-szabadságharcról. I. 463, II. 114.
- KEREKES M.**
— Berzeviczy Gergelyről. II. 471.
- KEREKES SÁMUEL**
— mint lapszerkesztő, XVIII. sz. II. 184, 240, 330, 404 • pályázata a magyar nyelvről, 1790., II. 356.
- KEREKES ZSIGMOND BR. (bábornok)**
— a hetéves háborúban. II. 184.
- KEREKESHAZY JÓZSEF**
— Gvadányi családjáról. II. 374 • Kerekes Zsigmond-ról. II. 184.
- KERÉGYÁRTÓ ÁRPÁD**
— Báthori István nádorról. III. 82 • Istvánffy Miklósról. I. 227 • Kottaner Honáról. III. 75 • magyar életrajzyűjteménye. III. 40.
- KERÉGYÁRTÓ BÉLA**
— a királyi udvarról, XIV. sz. I. 119 • a magyar hadügyről, 1308—1387., I. 118—119.
- KERÉGYÁRTÓ ELEK**
— Majláth Józsefről. II. 346.
- KERÉGYÁRTÓ ELEMÉR**
— Bethlen Kátról. II. 136 • Komáromi Csipkés Györgyről. I. 390 • Szecezi Molnár Albertről. I. 331.
- KERÉNYI ANDRÁS**
— egy bizánci pénzeletről, XII. sz. III. 66.
- KERÉNYI GYÖRGY**
— egy Csokonai-vers dallamairól. II. 608.
- KERÉNYI KÁROLY**
— U. Tóth L. görög szövegéről. II. 620.
- KERESD**
— i. kiadása Bethlen Farkas művének. I. 291.
- KERESDI BETHLEN, ld. Bethlen**
- KERESKÉNY**
— i. bizottság jelentése. III. 41.
- KERESKÉNYI ADÁM**
— Metastasio-fordításai, 1767., II. 227.
- KERESTÉLY IGNÁC**
— nyelvtani pályamunkája. II. 617.
- KERESTÉLY OLGA**
— Amade Lászlóról. II. 143.
- Keresztény philosophiában költött beszéd*, 1792., II. 508.
- KERESTÉLY, IV. (dán király)**
— és Bethlen Gábor. I. 334, 340.
- KERESTÉLY ÁGOST HG.**
— mint győri püspök. II. 114.
- A keresztény vallásban magok oktatni vágyó ...*, 1790. (Laczkovics János). II. 831.
- KERESZTENYSZIGET**
— i. országgyűlés, 1690., I. 397.
- KERESZTES K.**
— a Rákócziak származásáról. I. 343 • a Rozgonyiakról. I. 117.
- KERESZTES SIMON** (kanonok)
— budai útinaplója, 1508. I. 199.
- KERESZTESI JÓZSEF** (ref. lelkész)
— bécsi kitétele, 1790., II. 343 • beszédei, 1784., II. 274 • külföldi tanulmányútja. II. 154 • naplója. II. 234, 274, 277, 313, 328—329, 341, 354, 366, 370, 400, 580.
- KERESZTESY SÁNDOR**
— Miskolc színeszetéről. II. 628.
- KERESZTÜR**
— i. telepítések. II. 36.
- KERESZTURI DEMETER**
— naplója, iratai, XVII. sz. I. 349—350.

KERESZTURY DEZSŐ
— és a Rákóczi-kiállítás. III. 111 • és Tarnai A.
— — Batsányirol és Baróti Szabórol. II. 604 •
kiadta Batsányi költeményeit. II. 604, III. 128.
KERESZTURY JÓZSEF (udvari ágens)
— gyűjteményei II. József rendelkezéseiről, 1788.,
II. 242—243, 290 • irata II. Józsefről, 1781., II. 262.
— — II. Lipótrol, 1790., II. 314, 360 • és nemesi
felkelésrol, 1790., II. 314, 371.
— mint bécsi lappszerszót, 1776., II. 156 • verse
Mária Terézia halálára, 1780., II. 195., • -nak tévesen
tulajdonított irat, 1791., II. 318.
KERESZTURY JÓZSEF ALAJOS
— a váradi püspökség történetéről, 1808., I. 64, II. 115
• verses üdvözlöte, 1814., II. 565.
KERESZTURY PÁL (tanár, † 1655)
— és Bethlen Miklós. I. 349, 426 • művei. I. 345 •
Talio c. vitairata. I. 344.
KERESZTURY ERDÉLYI, ld. Erdélyi József
KERESZTY GÉZA (VIKTOR)
— repertóriuma a MSI kötetéhez. III. 30.
KERESZTY ISTVÁN
— sajtótörténeti munkái. II. 402, III. 33.
KERÉSZY ZOLTÁN
— a hűbérsegről a magyar jogfejlődésben. I. 58 •
a kamarai pénzügygazdaság történetéről. I. 284, II. 88
• a magyar országgyűlések fejlődéséről. I. 59 •
a megyék politikai szerepéről. II. 88 • rendi ország-
gyűléseink tanácskozási módjáról. I. 285, 368, II. 88.
KERÉSZY J.
— Bakócz Tamásról. I. 202, 205.
KÉRY FERENC GR.
— jelentései, 1683., I. 407.
KÉRI FERENC BORGIA (jezsuita)
— bizánci története, 1738., II. 137 • mint egyházi
szerző. II. 109.
KÉRY JÁNOS BR. (püspök, † 1835)
— élete, munkái. I. 382.
KERKÓC
— I plébános: Balogh Ágost. II. 117.
KERMAN (Kermann, Krman, Krmann) DÁNIEL (ev.
szuperintendens)
— és Béi Mátyás. II. 20, 112 • beszéde Czelder
záslőszentelésékor, 1707., I. 438—439 • élete, póre,
művei. I. 439, II. 119 • fellépése a pietisták ellen.
I. 466, II. 121 • mint egyházatörténész. I. 249 •
országosági követsége, 1708—1709. I. 438, 469.
KERMELICS KÁROLY
— mint állítólagos röpiratszerző, 1809., II. 546 •
mint Napoleon kiáltványának állítólagos fordítója. II.
556.
KERN, FRITZ
— a középkori ellenállási jogról. I. 96.
KERN, THEODOR
— Mária Teréziáról. I. 158 • történeti tanulmányai.
II. 158 • a trónörököséről Magyarországon. II. 82.
KERNER, ROBERT JOSEPH
— kelet-európai bibliográfiája. III. 35.
KERNUCH K. ADOLF
— a bányási ev. egyházmegyeről. I. 254.
KERPELY ANTAL
— a vas történetéről. II. 56.
KÉRPUSZTA
— I ásatáson. III. 67.
KERSCHBAUMER, A.
— Khlesl bíborosról. I. 316, 367.
KERTAY FERENC
— a magyar bőripar történetéről. II. 466.
KERTBENY KÁROLY
— könyvészeti munkái. I. 8—9, 229, III. 21.
KERTÉSZ ÁRPÁD
— a nyomtatott betű történetéről. II. 135.
KERTÉSZ JÁNOS
— bibliográfiája Báthori Istvánról. I. 309, III. 24 •
— Habsburg-bibliográfiája. III. 34 • különböző helyi
bibliográfiái. II. 63, III. 27, 28, 34.
Kerti veteményekről, 1733., II. 39.
KERVALL, L.
— Kapisztrán Jánosról. I. 165.
KERVYN DE LETTENHOVE
— Froissart-kiadása. I. 109.
KESERTI DAKJA JÁNOS (ref. püspök)
— *Epistoliája* Bethlen Gáborról. I. 335, 337 • *Öreg*
Graduál, 1636., I. 346.
KÉSMÁRK
— az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • és a huszita

harcok. I. 141 • kereskedelme. I. 129, II. 58 •
közdelme Lőcsével, XV—XVI. sz. I. 129, 243 • levéltára
I. 207 III. 68 • nevezetességeiről Generich munkája,
1804., II. 480 • ostroma 1709., I. 470 • és a
Thökölyek. I. 238, 401, 412 • története. I. 440, II.
500 • viszonyai. XVII. sz. I. 418 • -i béke. I. 140
• -i bizottság jelentése. III. 41 • -i Buchholtz-
krónika. I. 439 • -i céhek. I. 242, 371, 422, II. 56, 58
• -i diákok, ld. Berzevichy Gergely, Bredeczky Sámuel,
Fejes János, Glatz Jakab. • -i ev. egyház ünnepe,
1782., 1791., II. 274, 369 • -i ev. lelkeszek, ld. Generich
János, Lám A. Sebestyén, Mauksch Tamás. • -i ev.
liceum könyvtára. I. 439 • -i ev. liceum története.
I. 267, II. 130 • -i ev. templom története. I. 255
• -i lövészgyűlet. I. 245 • -i nevelőintézet, XIX. sz.
II. 585 • -i névtelen nemes naplója, XVII. sz. I. 308,
412 • -i orvos: Fischer Dániel. II. 97 • -i szárm.
ld. Kray Jakab, Kray Pál, Perliczy János, Schwartzner
Márton, Toperczer Sebestyén. • -i tanárok, ld. Asbóth
János, Benczur József, Buchholtz János György, Generich
János, Potkoniczky Ádám. • -i uradalom. I. 401, 412
• -i útleírások. I. 383, II. 23 • -i ügyvéd:
Spener Pál. II. 472 • -i vértanúk. I. 440, 457 • -i
vetés- és időjárásjelentések, XVII. sz. II. 25, 40.
KESSEL, E.
— az 1761-i orosz—osztrák haditervről. II. 184.
KESZEI MIKLÓS
— szerepe, XIV. sz. I. 117, III. 70.
KESZI
— I uradalom leírása, 1807., II. 426.
KESZI HAJDÚ LAJOS
— a kisújszállási ref. egyház történetéről. I. 255 •
Simai Mező Istvánról. II. 615.
KESZŐ
— urbárium, 1592., I. 238.
KESZTHELY
— és Fejér György. III. 125 • mint végvár. III. 91
• -i ferences templom. I. 138 • -i Festetich-könyvtár.
II. 689 • -i Festetich-levéltár. I. 15, 452 III. 42 • -i
Festetich-uradalom. III. 120 • -i Georgikon alapítása.
II. 431, 447.
— I diákja, ld. Malotsay Ferenc • igazgatói,
ld. Asbóth János, Nagyváthy János • ismertetései.
II. 586 • kiadványai, 1816—1819. II. 408 •
magtára, 1816., II. 434 • működése. II. 585—586
• tanárai, ld. Angyalffy Mátyás András, J. Liebbald,
Pethe Ferenc, Rajnis József. • útleírásai. II. 420, 427.
— I gimnázium története. II. 130 • -i Helikon. II.
112, 621 • -i jószágkormányzó, ld. Nagyváthy János.
I. 431 • -i látogatásai II. Józsefnek. II. 246 • -i
levéltár. III. 41 • -i nyomda. II. 587 • -i rend-
tartás, 1661., I. 378 • -i uradalmi instrukciók, XIX.
sz. II. 448 • -i utasítás, 1710., I. 420 • -i utazások.
II. 419, 421, 427.
KESZTHELYI LÁSZLÓ
— alkalmi verse, 1806., II. 536.
Két magyar hazafi, 1790., (Batsányi J., Baróti Szabó D.).
II. 346.
Két minisztereknek ... gondolatai, 1790., II. 312.
Két nagy hazafinak emlékezete, 1790., (Horváth Ádám).
II. 362.
Két szegénytelenség ... beszélgetése. I. 448.
KETRZYNSKY, W.
— Lengyelország X. sz.-i hatáiról. I. 37 • a német
lovagrendről. I. 94.
KÉTSZERY L.
— a szegedi pliaristákról. II. 116.
KETTELBER, J. J.
— Istvánffy-átoldozása, 1724., I. 357.
KÉTY
— I tisztartó utasítása, 1620., I. 370.
KEVE
— megye megszűnésének kérdése. I. 138.
KEYNES, G.
— Sir Thomas Browne iratairól. I. 389.
KEYSSLER, JOHANN GEORG
— magyarországi utazása, XVIII. sz. I. 375, II. 23, 53.
KÉZA
— helység, Dunántúl. I. 87.
KÉZAI SIMON
— krónikája. I. 39, 43—44, 37—38, 101—102, 147
• -ról irodalom. I. 87—88.
KÉZDIVÁSÁRHELY
— megadótartja a nemeseket, XVIII. sz. II. 65 •
melletti kantai gimnázium. II. 130, 228 • -i tanító:
Csernátoni. I. 432.

Kézírtások források az Orsz. Széchényi Könyvtárban. II. 382, 399.

KÉZY MÓZES
— verse Napóleonhoz, 1810., II. 551.

KHALIF (defterdár)
— szolnoki adólaajstroma, XVI. sz. I. 247.

KHEVENHÜLLER, FRANZ CHRISTOPH
— kortörténeti munkái II. Ferdinánd koráról. I. 362.

KHEVENHÜLLER-FRANKENBURG, LUDWIG ANDREAS, GR. V.
— szerepe az osztrák örökösödési háborúban. II. 104
• utasítása az állandó hadsereg számára, 1746., II. 69.

KHEVENHÜLLER-METSCH, JOHANN JOSEPH, FÜRST V. (főudvarmester)
— naplója, 1742—1776., II. 15, 99, 150, 157, 181, 202, 246.

KHEVENHÜLLER-METSCH, R. GR. V.
— kiadta a fenti naplót. II. 150.

KHLESL MENYHÉRT (bíboros)
— élete, politikai szerepe. I. 316, 366—368 • emlékirata Bethlen Gábor ellen, 1615., I. 335 • levelei, 1583—1589., I. 315.

KHODZA MOHAMMED (= Széad-eddin)
— XVI. századi török munkája. I. 152.

KHUMITZ (osztrák residents)
— naplója, 1683., I. 404.

KIOSEDI ALBERT (bán)
— oligarcha-szerepe. I. 100.

KIRNAST, A.
— a hubertusburgi békéről. II. 103 • Nagy Frigyesről és Magyarországról. II. 184.

KIRSCHWETTER, J.
— Albertról mint német királyról. I. 145.

KIESSELBACH
— a kontinentális zárlatról. II. 478.

KIESZKOWSKI, J.
— Szydowiecki kancelláról. I. 222.

KIEV
— és a magyarok vándorlása. I. 33—34 • -i akadémia és Karlóca, XVII. sz. II. 127 • -i évkönyvek. III. 67
• -i kereskedelem és Magyarország. I. 34, 79, 97 •
-i nagyfejedelmek. I. 57.

KIEWNING, H.
— Paleotto nunciusi jelentéseiről, XVII. sz. I. 366.

KIFENBERGER
— XV. századi verse. III. 69.

KILIANOVA
— utazás, 1768. II. 152.

KINA
— említése antiklerikális röpiratban, 1790., II. 331 III. 123 • -i évkönyvek a tatárjárásról. I. 90.

KINDERMANN
— adalékai az akácfáról, 1804., II. 437.

KINIZSI-család
— szerepe, XV. sz. I. 176.

KINIZSI PÁL
— szerepe, XV. sz. I. 176.

KINK, R.
— a bécsi egyetem történetéről. I. 216, II. 160, 210.

KINAMOS, IOANNES (bizánci császári titkár)
— munkája, XII. sz. I. 49 • és Múgelin Henrik. I. 50.

KIRÁLY ALBERT (erdélyi generális)
— élete. III. 94.

KIRÁLY GYÖRGY
— Balassi Bálintról. III. 90 • Boccaccio-novellákról, XVI. sz. II. 87 • ism. Pukánszky színműtörténetét. II. 627.
— Schuy G. Batsányi-könyvét. II. 556.
— a kuruc balladák hitelességéről. I. 448 • Mikos Kelemenről. III. 112 • a trójal háború témájáról irodalmunkban. II. 303, III. 61 • Zrínyi Miklósról. I. 380.

KIRÁLY I.
— Apáczai Csere Jánosról. I. 353.

KIRÁLY ILONA
— a Toldi-mondáról. I. 132.

KIRÁLY JÁNOS
— István király törvényeiről. III. 61 • Pozsony középkori jogáról. I. 126, 156.
— vámjogáról. I. 128.

KIRÁLY PÁL
— az 1514-i parasztháborúról. I. 208.

KIRÁLY PÁL
— Székely Lászlóról. II. 149.

KIRÁLYDARÓC
— i. ref. egyház története. I. 255.

KIRÁLYFÖLD
— és az 1437-i parasztfelkelés. I. 144 • -i székelyek. I. 81.

KIRCHHEISEN, FRIEDRICH M.
— bibliográfiája Napóleon koráról. II. 499, III. 39
• Gentz Frigyesről. II. 486.

KIRCHHOFF, A.
— az ágostai és a riadei csatáról. I. 40.

KIRCHTHALER
— a 2. gy. ezred történetéről. II. 296.

KIRILOVIĆ, DIMITRIJE
— a vajdasági szerb iskolatörténeti adatai. II. 127—128, 231.

KIRNER A. BERTALAN
— Fischer Andrásról. I. 261.

KISS ALBERT
— Szerepe a Rákóczi-szabadságharc kezdetén. III. 115.

KIS ANDRÁS
— jelentései a Horia-felkelésről. II. 285.

KISS ÁRON
— Geleji Katona Istvánról. I. 346 • Károlyi Gáspárról. I. 263 • a szatmári ref. egyházgyűlésről. III. 118
• a XVI. sz.-i ref. zsinatokról. I. 252, 262.

KISS ÁRON (fenti fia)
— adalékai a közoktatásügy történetéhez. II. 595 • Ángyán Jánosról. II. 401 • Bod Péter leveleiről. II. 213, 215 • Bornemisza Péterről. I. 264 • Losonczy Istvánról. II. 209 • a népiszkolai tanítás történetéről. I. 265 • a nevelés történetéről. I. 265 • Révai Miklósról. II. 225 • Tóth Lászlóról. II. 620.

KIS BALINT (ref. lelkész)
— a szentesi vaskéről, 1817. II. 433.

KIS BALINT
— a Barcsay-levéltárról. I. 14 • Cserei M. családi emlékiratáról. I. 427 • az erdélyi szájszázáról. II. 29.

Z. KISS BÉLA, ld. Zilahy Kiss

KIS BERTALAN (ev. püspök)
— egyházlátogatási jegyzőkönyve, XVII. sz. I. 365.

KISS BERNÓ
— pápai ref. főiskoláról. I. 266, II. 131.

KISS BERNÓ
— Dávid Ferencről. I. 304 • erdélyi inségeről. I. 427, II. 17 • Heltai Gáspárról. I. 299.

KIS FERENC
— a székelyudvarhelyi ref. kollégiumról. I. 432, II. 132.

H. KISS GÉZA
— gr. Bethlen Kátáról. II. 18.

KISS IGNAZ
— Faludi Ferencről. II. 145 • Káldi György nyelvérről. I. 373 • Pázmány nyelvérről. I. 360.

KIS IMRE
— hitvitái Sámbarra. I. 373.

KIS ISTVÁN, ld. Szegedi Kis

KISS ISTVÁN
— egykorú irata a posztógyártásról, XVII. sz. I. 431.

KIS ISTVÁN
— rodostói filozófiai munkája, XVIII. sz. I. 472.

KISS ISTVÁN
— Simontornyáról. II. 42.

KISS ISTVÁN, N.
— a parasztságról a XVI. sz.-i honvédelemben. III. 91.

KISS ISTVÁN, R(ugonfalvi)
— adalékai a Rákóczi-kor irodalomtörténetéhez. I. 448—449 • II. Andráshoz birtokadományairól. I. 95
• III. Andráshoz törvényéről. I. 91 • az Árpád-kori trónörököséről. I. 59 • Bethlen Gáborról. I. 335 • az egyházi rendről Bethlen G. idejében. I. 337 • az egységes nemesi rend kialakulásáról. I. 124 • Eimann Bácsmege-leírásáról. II. 416 • az erdélyi fejedelmek nemzeti politikájáról. I. 326 • a fekete emberek történelmünkben. I. 262 • a helytartótanácsról I. Ferdinánd alatt. I. 232, 284 • ism. Kretschmayr közgazdástörténetét. II. 85 • II. Józsefről és Szilágyi Sámuelről. II. 203 • Konstantinosról. I. 27 • Küküllői Jánosról. I. 105 • Szt. László kanonizációs jegyzőkönyvéről. III. 66 • Mária Terézia koronázásáról. II. 104 • a marosvásárhelyi országyűlésről. 1707., I. 468 • Nagy Lajosról és az ősiségről. I. 124 • Radvánszky György házasságáról. II. 119 • Radvánszky László följegyzéseiről. II. 16 • II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelemségéről. I. 467 • a székely nemzetéről. II. 169 • Teleki Mihály naplójáról. I. 440 • az utolsó nemesi felkelésről. II. 543—544, 546, 549, 554, 615 • Verbóczy közjogáról. I. 193.

KIS JÁNOS (ev. superintendens, író)
 — adatai, munkái: róla irodalom. II. 619 • és
Balsányi János. II. 604 • és **Beliczay Jónás**. II. 580
 • és **Berzsenyi Dániel**. II. 613 • **bücszátatója Ócsai**
Balogh. II. 311 • emlékezései. II. 401, 577, 580,
 582, 584 • **Gamauf Teofil** feljegyzéseiben. II. 401
 • győzelmi beszéde, 1814., II. 563 • és **Kazinczy**
Ferenc. II. 601—602, 619 • költeményei. II. 604,
 619 • a magyar nyelvről, 1806., II. 488 • német
 levelezője, 1805., II. 473 • az olvasó publikumról,
 1818., II. 583, 588 • soproni nyelvnevelő köre, 1790.,
 II. 373 • szerk.: *Helikon idősítés*, 1819—1820.,
 II. 621 • a vallástalanságról, 1815., II. 577.

KIS JÓZSEF (orvos)
 — leírása a Fertő-tóról, 1797., II. 418 • irata a magyar
 nyelvről, 1807., II. 490.

K. KISS KÁLMÁN
 — **Báthori Zsófiáról**. III. 99 • a szatmári csizmadia-
 céhről. I. 378 • a szatmári protestánsokról, 1678.,
 III. 108 • a szatmárférf. egyházmegyérről. I. 254, II. 121.
 — benne: botpaládi, csengeri, fehérgyarmati
 ref. egyházzól. I. 255 • a mándi, nagyszekeresi,
 porcsalmai, szamosközi ref. egyházzól. I. 256.
 — a vetési ref. egyházzól. I. 257.

KIS KÁROLY (király), ld. **Durazzói**

KISS KÁROLY
 — a francia háborúk magyar katonáiról. II. 500 •
 a 37. magyar gyalogezredről. II. 104 • Hunyadi
 utolsó hadjáratról. I. 165 • a nikápolyi csatáról.
 III. 78.

KISS KÁROLY, Sz(ent)kúti)
 — a barsi ref. esperességről. I. 254 • és **Kálmán**
F., **Bierbrunner S.**
 — *Új Magyar Athens*. I. 257. III. 40.

KISS K. E.
 — a jobbágyok kialakulásáról. I. 79.

KISS KOLOS JENŐ
 — a margitszigeti prépostságról. III. 64.

KISS LAJOS
 — **Nándorfehérvár** vesztéről. I. 221 • nemzeti függet-
 lenségünk védelmezéséről III. **Henrik** ellen. I. 72 •
 a rigómezei hadjáratról, 1448., I. 165.

KISS LAJOS, **MARJALAKI**
 — a miskolci mézáros-céhről. II. 56, 460 • miskolci
 népszámításokról. II. 261.

KISS LÁSZLÓ
 — **Buda** szabómestereinek történetéről. II. 460.

KIS LÁZAR
 — hadiszállítói szerepe, XVIII. sz. II. 178.

KISS MIHÁLY (kanonok)
 — buzdító verse, 1796., II. 519.

KISS MIHÁLY
 — az ákosai unit. egyház történetéről. I. 255.

KIS MIKLÓS, ld. **Tótfalusi Kis**

KISS MIKLÓS
 — **Erzsébet** cárnő szerb telepítéseiről. II. 38.

KIS PÁL
 — **Széchenyi Ferencről**, 1821. II. 318 • új tanítási
 módokról, 1819., II. 584.

KISS PÁL
 — **Marosvásárhely** történetéről. I. 296, II. 65.

KISS SÁMUEL, **Nagyapáthi**
 — **literatúránk** akadályairól, 1825., II. 621 • **Somogy**
megyéről, 1822., II. 418 • **Sopron** megyéről, 1823.,
 II. 418.

KIS SÁNDOR
 — **Berzsenyiről**. II. 614.

KISS SÁNDOR
 — **Fazekas Mihályról**. III. 127.

KISS T.
 — **Bethlen Katáról**. II. 18.

KISÁZSZA
 — i kereskedők és Ausztia, XIX. sz. II. 478 • i
 utazó: **Dernschwam**, XVI. sz. I. 276.

KISBÁN EMIL
 — **ism.** **Balanyi** tanulmányát a horvátországi piaristák-
 ról. II. 116 • a kamaldulak eltörlesztéséről. II. 270 •
 a pálos rendről. I. 61, II. 116, 270 • **Sajnovics Jánosról**.
 II. 216 • **Virág Benedekről**. II. 610.

KISBÉCSKEREK
 — i német telepítés. II. 33.

KISD
 — i káptalan okmánytára. I. 16.
 — — és a reformáció. I. 260.

KISDI BENDEK (egri püspök)
 — alapítványa, 1657. III. 102.

KISFALUDY-család
 — története. II. 611.

KISFALUDY KÁROLY
 — adatai, művei: róla irodalom. II. 621—622 III.
 127 • és **Gaal György**. II. 626 • **irodalmi irányzata**.
 II. 618 • és **Katona József**. II. 624—625 • és
Kazinczy Ferenc. II. 601 • és a nemzeti színművészet.
 II. 627 • és **Pyrker**. II. 600 • szerk.: *Auróra*. II. 621.

KISFALUDI LIPTHAY, ld. **Lipthay**

KISFALUDY SÁNDOR
 — adatai, munkái: róla irodalom. II. 542—543.
 611—613 • hazaifüi szózata, 1809., II. 543, 549 •
 és **Katona József**. II. 624 • és **Kazinczy Ferenc**. II.
 618 • és **Kisfaludy Károly**. II. 621 • **könyvtára**.
 1795., II. 589 • mint a nemesség költője. II. 610
 • és **Péteri Takáts**. II. 614 • és az utolsó nemesi
 felkelés, 1809., II. 542—543.

KISFALUDY ZSIGMOND
 — helyreigazítása a pálosokról. II. 270 • **Kanizsai**
Pálfi Jánosról. I. 361 • **Tüzes Gáborról**. I. 409.

KISHONT
 — bányászata. II. 54 • leírásai, 1821., 1824., II. 417
 • i ev. felügyelő, ld. **Fejes János**. • i ev. könyvtár
 kiadványai, 1809—1830., II. 408 • i szlovák irodalmi
 kör alapítása, 1808., II. 489, 494.

KISJENŐ
 — i uradalom, XIX. sz. II. 448.

KISKÉR
 — i ev. lelkész: **Hajnóczy J.** II. 321.

KISKUNFELLEGYHÁZA
 — határanak története. II. 50 • környékének népes-
 sége, XII. sz. III. 67.

KISKUNHALAS
 — levelezése a törökkel. I. 246 • oklevéltára. I. 13
 • összeírása, 1699., I. 419 • története. I. 13, 419,
 II. 51, 128 • i pestis, 1789., II. 97 • i ref. egyház
 története. I. 255 • i ref. lelkész; ld. **Tormási János**.
 • i tanyák kialakulása. II. 52.

KISKUNSÁG
 — népi állattartása. II. 44.

KISMARJAI-KONRAD E.
 — **Harruckern Jánosról**. II. 50.

KISMARTON
 — és az **Ésterházyak**. I. 358, 371, 402, II. 284, 586
 • az 1791-i országgyűlésen. II. 483 • ismertetései,
 1816., 1821., II. 480 • i bizottság jelentése. III. 42
 • i erdésziskola, 1806., II. 586 • i ev. egyház törté-
 nete. I. 255 • i insurgentszemle, 1797., II. 622 •
 i krónika a **Horia-felkelésről**. II. 284 • i látogatása
Nelsonnak. II. 523 • i levéltár. I. 15, 358, 365, 402,
 III. 41, 42 • i regestak. I. 15, 365 • i uradalom erdés-
 szete, 1825., II. 437.
 — i jószágkormányzója: **Sless L.** II. 284 •
 tisztje: **Burgerth F.** II. 452 • viszonyai. III. 84.
 — i urbaniális kézikönyv, 1812., II. 453 • i útleírás,
 1824., II. 422 • i viszonyok, 1683—1699., I. 418.

KISÓSZ (Gottlob)
 — telepítése, XVIII. sz. II. 162.

KISPÁL LÁSZLÓ
 — **Erdély** fejedelmi korszakáról. I. 294.

KISPÁL SÁNDOR
 — **Ujfalmai Krisztináról**. III. 126.

KISPALUGYA
 — i bizottság jelentése. III. 41.

KISPARTI JÁNOS
 — a piarista oktatásról. II. 128 • a **váci Thereziánium-**
ról. II. 208.

KISPERÉGE
 — i ref. egyház története. I. 255.

KISSOMLYÓ
 — i ev. egyház története. I. 255.

KISSZÁNTÓ PETHÉ, ld. **Pethe**

KISSEBEN
 — és a **Confessio Pentapolitana**, 1549., I. 261.

KISTAPOLCSÁNY
 — i utasítás, 1667., I. 377.

KISÚJSZALLÁS
 — levéltára. I. 14 • i gimnázium története. III. 118
 • i ref. egyház története. I. 255.

KISVÁRDA
 — i urbánium, 1512. I. 205.

KISZELY, K.
 — **Csaplovics Jánosról**. II. 413.

KISZEL(Y) PÁL (kancelláriai ágens)
 — irata a céhekéről, 1811., II. 461 • **hadtudományi**
 irata, 1800., II. 525.

- KISZLINGSTEIN SÁNDOR
— könyvészete. I. 8. III. 19.
- KITAIBEL PÁL
— botanikai utazásai. III. 126 ● a juharfáról. 1812., II. 168 ● a magyarországi növényekről. II. 598 ● soproni útja. II. 598.
- KITHONICH JÁNOS
— jogi munkái. II. 90, 194, III. 102.
- KITTEL, E.
— Meternichről. II. 570.
- KIWEROVA-HORKA
— I orosz—lengyel béke. I. 310.
Klagen der Unterthanen, 1790., II. 324.
- KLAIC, V.
— II. Andrásról. I. 93 ● Bosznia történetéről. I. 23, 57 ● a horvát hajóhadról. XIV. sz. I. 120 ● a horvát Pragmatica sanctióról. II. 84 ● Horvátország régi történetéről. I. 74 ● Kresimir Péter királyról. I. 74 ● a szlavóniai parasztozgalomról. XVI. sz. I. 239 ● Szlavóniáról. X—XIII. sz.-ban. I. 74.
- KLANICZA (Klanitius) MÁRTON (ev. lelkész)
— ev. egyháztörténete. I. 249 ● a XVI. sz.-i toleranciáról Magyarországon, 1783., I. 249.
- KLANICZAY TIBOR
— Hermányi Dienes Józsefről. III. 117 ● kiadta Takáts S. tanulmányait. I. 235 III. 91 ● a Kodály-emlék-könyvről. III. 87 ● a Rákóczi-szabadságharc leg-szebb énekeiről. III. 113 ● a régi magyar irodalom kutatásáról. III. 53, 87 ● romániai, csehszlovákiai kutatóisairól. III. 113 ● Zrínyi Miklósról. I. 390, III. 103, 120.
- KLANITUS, ld. Klanicza
- KLAPKA JÓZSEF
— temesvári kölcsönkönyvtára, 1816., II. 587.
- KLAUSIA, JOHANN
— Besztercebányáról. 1821., II. 480.
- KLAUS FERENC XAVIER (tábori lelkész)
— beszéde a jakobinusok kivégzésekor, 1795., II. 509.
- KLAUSENBURG, ld. Kolozsvár
- KLEMMANN, ERNST NIKOLAUS
— a magyar hajózásról. 1783., II. 257 ● utazásai 1768—1770., II. 152.
- KLEGLSPERG, ld. Glöckelsperg
- KLEIN ERNŐ
— Fessler-átdolgozása. I. 20, II. 597.
- KLEIN GÁSPÁR
— az állami prot. egyetem eszméjéről. II. 211 ● az államtanácsról és a protestánsok külföldi utazásáról. II. 210 ● a borsodi levéltárról. I. 12 ● a miskolci múzeumi levéltárról. III. 42.
- KLEIN, HEINRICH
— pozsonyi kantátája, 1802., II. 527.
- KLEIN (János) INCE (román püspök)
— szerepe; róla irodalom, XVIII. sz. II. 123.
- KLEIN JÁNOS SÁMUEL (bátfai ev. lelkész)
— ev. lelkészek életéről. 1789., I. 257, 361, III. 40 ● Stöckel Lénártól. I. 261.
- KLEIN, K. K.
— Honterusról. I. 260.
- KLEIN KELEMEN (ev. lelkész)
— naplója, feljegyzései, XVII. sz. I. 361, 391
- KLEIN MIHÁLY (fenti fia)
— folytatta apja feljegyzéseit. I. 391.
- KLEIN (Micu) SÁMUEL
— adatai, munkái, szerepe a román nemzeti fejlődésben. II. 495—496 ● és a Horia-felkelés. II. 239 ● és a *Supplex Libellus*. II. 378—379.
- KLEIN-BETSCHKEREK, ld. Kisbecskerek
- KLEINER, K.
— az angol—cseh kapcsolatokról. I. 339.
- KLEIST, HEINRICH V.
— és Kisfaludy Sándor. II. 613.
- KLEKNER TIBOR és Nagy J. Gy.
— a két Althann püspökről. II. 114.
- KLEMENT JÁNOS MIHÁLY
— mint a Rákóczi-szabadságharc diplomataja. I. 450, 469 III. 116 ● működése az emigrációban. I. 450, II. 67 ● pere, kivégzése. I. 450.
- KLEMM ANTAL
— Baróti Szabó Dávidról. II. 224.
- KLEMPA KÁROLY
— az első kesztelyi nyomdáról. II. 587 ● Fejér Györgyről. III. 125 ● Festetics Györgyről. II. 586 ● Gottschedről és a Festetichekről. II. 24 ● II. József kesztelyi látogatásáról. II. 246 ● a kesztelyi Festetic-könyvtárról. II. 589.
- KLESSEL, ld. Khlesl
- KLESCH KRISTÓF (ev. lelkész)
— irata a székesi városok ellenreformációjáról, 1679., I. 391.
- KLESTINSZKY LÁSZLÓ
— a kassai magyar színészetéről. III. 127.
- KLETHI, E.
— az elszáziak betelepítéséről. II. 33.
- KLEYBLE, JOACHIM V.
— Károly főhg. hadi reformjairól, 1801., II. 532.
- KLIK, JOSEF
— cseh tört. bibliográfiája. III. 35
- KLIMA, H.
— Bécs és a román unió viszonyáról. II. 204 ● Brukenthal Sámuelről. II. 160.
- KLIMES P.
— *Bécs és a magyar humanizmus*. I. 182, 216.
Klimits Miklósnak ... utazása, 1783., II. 304.
- KLIMÓ GYÖRGY (pécsi püspök)
— élete. II. 201 ● könyvtáralapítása, 1774. II. 212 ● kulturális tevékenysége. II. 232—233 ● protestáns konfliktusa. II. 203.
- KLIMÓ PÁL
— Gyöngyös prot. egyháztörténetéről. I. 255.
- KLIMSTEIN (Kóhalmi) JÓZSEF
— Pázmány Péterről. I. 360.
- KLING, G.
— a nikapolyi csatáról. I. 139.
- KLINKOWSTRÖM, A. V.
— Ausztria szerepéről a napóleoni harcokban. II. 587.
- KLOBUSICZKY GR.-család
— levéltára. I. 15.
- KLOBUSITZKY ANDRÁS
— követi jelentései Erdélybe, 1655., I. 386 ● a pataki kincstárról. 1642., I. 343.
- KLOBUSITZKY FERENC
— szerepe a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 464.
- KLOBUSITZKY JÓZSEF (főispán)
— buzdító levele Borsodhoz, 1813., II. 562—563 ● újoncosai beszéde, 1821., II. 571.
- KLODINSKY, A.
— Lokletek Ulászlóról. I. 110.
- KLOPP, ONNO
— I. Lipót és Avianói Márk levelezéséről. I. 401 ● a Rákóczi-szabadságharcról. I. 454—455 ● a török visszafoglaló háborúról. I. 408 ● vádjai Thököly ellen. I. 401.
- KLOPSTOCK, FRIEDRICH GOTTLIEB
— és Kazinczy Ferenc. II. 602.
- KLOSKA (Closca, Ion)
— szerepe a román parasztfelkelésben. II. 235, 288, 290.
- KLOSTERNEUBURG
— I évkönyvek, XIII. sz. I. 90 ● -i kéziratok, XV. sz. I. 172.
- KLUCH JÁNOS
— adaléka 1514-hez. I. 191.
— a mohácsi vészhez. I. 197.
— Krmán Dániel orosz újtárol. I. 438 ● magyarországi uradalmak összeírásáról, 1588., I. 237 ● nyelvemlék-kiadása (1474). I. 180 ● Rákóczi Ferenc leveleiről. I. 451 ● Székely Jakab birtokairól. I. 205.
- KLOCKHOLM, A.
— német *Reichstagsakten*-kiadása. I. 199.
- KLOCZYCKI, F.
— kiadta Sobieski iratait (1683). I. 407, 429.
- KMETHY B.
— a XVI. sz.-i ötvösökről. I. 242.
- KMEY I.
— Károlyi Sándorról. I. 437, II. 16.
- KMOSKÓ ÁGOSTON (borsodi főjegyző)
— beszéde Majláth főispánhoz, 1790. II. 346.
- KMOSKÓ MIHÁLY
— Gardizról. I. 24 ● Isachiról. I. 33.
- KMOSKÓ SÁNDOR
— eposza a Martinovics-perről. II. 511.
- KNAPP, G. J.
— a jobbágyszabadságitásról Ausztriában. II. 193.
- KNAUT NÁNDOR
— az aranybulláról; II. András szabadságleveléről. I. 91 ● átdolgozta Lányi egyháztörténetét. I. 60, 261, 396, II. 118 ● Balbi Jeromosról. I. 217, 220 ● Buda ostromáról, 1686., I. 417 ● *A budai káptalan regesztái*. I. 16 ● Drégely váráról. I. 288 ● emlékezete. III. 50. ● esztergomi érsekekről, XIII. sz. I. 62, 102 ● az esztergomi és zágrábi krónikáról. III. 61. ● *Esztergomi főegyházak okmánytára*. I. 16, III. 43. ● az esztergomi János-lovagokról. I. 65 ● az 1397-i

végzésekről. I. 115 • féle krónika. I. 45 • a garamszentbenedeki apátságról. I. 55, 63 • időmutatója Fejér Codexhez. I. 11 • Illyés István följegyzéséről. I. 438 • a kerezi apátságról. III. 64 • Kortan. I. 54 • Mátyás és III. Frigyes viszonyáról. I. 175 • Monumenta Ecclesiae Strigoniensis. I. 16, 55, 78, 92, 95, III. 43 • a nápolyi Margit-legendáról. I. 88 • nekrológia. III. 50 • Okmánykalendárium. XIV. sz. III. 69. • az országos tanácsról, 1445—1452., I. 164 • a paraszthabortúrról, 1514., I. 207 • a pozsonyi káptalan kéziratáról. I. 180 • a pozsonyi káptalan és a Szentgyörgyi grófok vizságyáról. I. 205 • a pozsonyi krónikáról. III. 61 • a pozsonyi prépostságról. I. 64 • Sámóth jövedelméről, 1512—1514., I. 205 • a sangalleni kalandról. I. 40 • Tinódi-kiadása. III. 90.

KNIEZSA ISTVÁN
— a dunántúli szlávok nyelvéről. III. 59 • emlékezése Jallaborich Emilről. III. 50 • Erdélyről és a honfoglalásról. I. 34 • Kelet-Magyarország helyneveiről (vitával). I. 36, 82 • a lengyel-szlavok költőzködő pásztorokdásról. I. 239 • a magyar helyesírás történetéről. I. 66, III. 64 • a magyar—szlavok nyelvhatairól. I. 82, II. 37 • Magyarország népeiről a XI. sz.-ban. I. 36, 82 • megjegyzései Ila B. könyvéhez Gömörmegyéről. I. 80 • a megtelepedett magyarság népi alkataráról. I. 37 • a párhuzamos helynévadásról. I. 81 • a nyugat-magyarországi besenyőkről. I. 85 • a szláv apostolokról. I. 28 • szláv jövevényszavainkról. III. 59. • a zabori oklevelekről, 1111., 1113., I. 55, III. 62.

KNIEWALD KÁROLY
— esztergomi benedictionaléről. I. 66 • Hartvik agenda pontificalisáról. I. 66 • A Pray-kódexről. I. 66 • Szt. István verses históriájáról, XIII. sz. I. 102.

KNOFF, R.
— Cesarini Juliánról. I. 163 • Zrínyi Péterék kivégzéséről. I. 393.

KNOLL ISTVÁN
• a társadalmi tagozódásról az Anjou-korban. I. 124.

KOBLER, G.
— Flume történetéről. II. 197.

KÖBURG
— i kódex följegyzése, XV. sz. I. 194.

KOCAB FRIGYES
— a XVI. sz.-i gazdasági életéről. I. 236.

KOCH I.
— az erdélyi százsz iskolákról. I. 328.

KOCH JÁNOS, ld. Coccojus

KOCH, M.
— III. Ferdinándról. I. 366 • II. Miksáról. I. 278.

KOCH SÁNDOR
— a magyar ásványtan történetéről. III. 126.

KOCHLATSCH, STEPHANUS ANTONIUS
— értekezése a bányászbetegségekről, 1721., II. 53.

KOCSÁRDI GÁLFI JÁNOS
— önéletrajza rabságában, 1593., I. 304 • -hoz levél I. 307.

KOCSI CSERGŐ BÁLINT
— adatai, iratai; róla irodalom. I. 391 III. 105 • irata a gályarabokról. II. 215 III. 105 • feljegyzései Lepésny szenvedéséről. I. 412, 418.

KOCSI CSERGŐ ISTVÁN (fenti fia)
— kézírata, XVII. sz. I. 391.

KOCSIS LÉNÁRD
— Gyöngyösi Istvánról. III. 107.

KOCSIS VINCE
— Oreczy Lőrincéről. II. 224, 604.

KODÁLY ZOLTÁN
— magyar táncokról, 1729., III. 119.

KODSA (alajbég)
— szájhagyománya Mohácsról. I. 107.

KOEPFCHEN, I. GEORG
— könyvkereskedői katalógusa, 1776., II. 213.

KOGUTOWICZ LAJOS
— a magyar térképészetről. II. 21.

KOHÁNYI MENYHÉRT
— Gvadányiról. II. 373.

KOHÁRY ISTVÁN GR. (költő, országbíró)
— adatai, iratai; róla irodalom. I. 398, III. 114 • búcsúztatója, 1732., II. 66 • és Kelemen Diák. II. 108 • mint országbíró. II. 68 • mint rendi bizottsági tag. II. 79 • és a Rákóczi-szabadságharc. I. 457—458.

KOHÁRY PÉTER
— jelentései, 1628., I. 364 • levelei Thurzó nádorhoz, 1611—1616., I. 364.

KOHLBACH
— völgyének leírása, 1802., II. 421.

KÖHLMANN D.
— Rákóczi Ferencről a magyar költészetben. I. 436.

KOHLSCHÜTTER
— Velencéről a X. sz. végén. I. 71.

KOHN SAMUEL
— a budai zsinatról, 1270., I. 91 • héber forrásokról a magyar történethez. I. 17, 33, 50, 79 • a szombatosok történetéről. I. 252, 337, 346 • a zsidók történetéről Magyarországon. I. 98.

KOLBERG J.
— Báthori Andrásról. I. 310.

KOLBIELSKI, KARL FRIEDRICH GLAWE
— levelezése, XIX. sz. II. 492.

KOLINOVICS GÁBOR († 1770).
— adatai, tört. munkái. II. 15, 98, 148 • Esterházy Józsefről. II. 91 • az 1741-i országgyűlésről. II. 98, 100 • a hetéves háborútról. II. 182 • iratgyűjteménye az 1764-i országgyűlésről. II. 189 • itáliai útjáról. II. 154 • a magyar történetéről 1701—1720 közt. I. 446, II. 69 • önéletrajza. II. 98 • a Rákóczi-szabadságharcról. I. 446, 454, II. 69.

KOLIN
— i csata, 1757., II. 184.

KOLLÁNYI FERENC
— az alsópapság végrendelkezési jogáról. I. 373 • emlékezete. III. 50 • az esztergomi érsekség püzetum-jogáról. I. 62 • esztergomi kanonokokról. I. 62, 184, II. 113 • esztergomi káptalani vizitációról, 1807., I. 114 • a ferencesek életéről. XVI. sz. I. 211, 258 • főpapok könyveiről, XVI—XVII. sz. I. 265 • Knauz Nándorról. III. 50 • a magánkegyúri jogról a középkorban. I. 60 • Mérey Mihályról. I. 457 • Oláh Miklósról. I. 218, 224 • az Országos Széchényi Könyvtárról. II. 588 • regestái olasz levéltárakból. I. 19, 233 • a veszprémi püspök királynékoronázási jogáról. I. 62.

KOLLÁR ÁDÁM FERENC
— adatai, munkái; róla irodalom. II. 187—188 • *Analecta* c. munkája Bécsről, 1761., I. 158, II. 187 • aulikus jogtörténeti irányja. II. 213, 314, 319 • bécsi aufklárista köre. II. 156, 218, 336 • és a febronianizmus. II. 202 • iratai a kegyúri jogról. I. 60, II. 187—188, 202, 324, 336.
— a magyar közjogról. II. 213, 314.
— iratgyűjteménye. II. 91 • és Kercselich Baltázár. II. 160, 188 • kiadta Oláh M.: *Hungariáját*. I. 224.
— Ursinus szövegét. I. 175, 274.
— könyvtára. II. 213 • mint történész és tudomány-szervező. II. 213, 591 • és a protestánsok. II. 203 • és a Ratio Educationis. II. 188, 208.

KOLLÁR JÁNOS (ev. lelkész)
— cikke a magyarosításról, 1821., II. 492 • szlovák irodalmi szerepe. II. 495.

KOLLÁR SAMUEL
— leírása Kishontról, 1821., 1824., II. 417.
— Rimaszombatról, 1823., II. 419.

KOLLARITS JOAKIM (pálos)
— vallásos írtelmel, 1766., II. 199.

KOLLENIÖZ ANDRÁS (pálos)
— egyházi iratai, XVIII. sz. II. 107.

KOLLER FERENC BR.
— és a szerb kérdés, XVIII. sz. II. 206.

KOLLER GUSZTÁV
— a soproni céhekéről. I. 242, III. 84.

KOLLER IGÉNAC (püspök)
— életrajza, 1776., II. 200.

KOLLER JÓZSEF (nagyprépost)
— és Fejér György. II. 572 • irata a magyar koronáról, 1800., II. 594 • a pécsi püspökség történetéről. I. 45, 82, 142, II. 114.

KOLLONICH SIEGFRIED
— mint dunántúli főkapitány, XVII. sz. III. 101.

KOLLONICS LÁSZLO GR. (kalocsai érsek)
— vallástügyi szereplése, 1790., II. 367, 369.

KOLLONICS LIPÓT GR. (esztergomi érsek)
— *Einrichtungswerk* c. emlékirata, 1688., I. 414, 416 • ellenreformációs szerepe. I. 396, III. 109 • és Hevenesi adatgyűjtése. I. 251 • és a pozsonyi törvényszékek. I. 396 • és Rákóczi Ferenc. I. 435, 460 • részese a Jászkunsg eladásában. II. 52 • -hoz Dvornikovits jelentése, 1700., I. 423.

KOLLOWRAT FERENC GR.
— kormányzati szerepe I. Ferenc alatt. II. 485.

KOLLOWRAT VINCE GR. (tábornagy)
— beszéde érdemrend-osztáskor, 1816., II. 566.

KOLMÁR JÓZSEF (ref. lelkész)
— iratai és visszhangjuk, 1813—1815., II. 562, 573, 576.

KOLONICH, ld. Kollonich

KOLONYI L.
— Mészáros János brigadérosról. II. 184, 500.

KOLOZS MEGYE
— és az 1437-i parasztfelkelés. I. 144 • -i gyűlés az urbárium ellen, 1819., II. 456 • és a Horia-felkelés. II. 286, 290 • kialakulása. I. 80 • nemesi lustrája 1634., I. 324 • -i főispán: Wesselényi István. I. 441 • -i levéltárak. II. 290 • -i Szucság község. I. 296.

KOLOZSMONOSTOR
—i bencés apátság. I. 63—64 • -i egyezség, 1437., I. 106 • -i jezsuiták, XVII. sz. I. 337 • -i konvent levéltára. I. 16, 199 • -i oklevelek az apáti és bábólnai egyezségről, 1437., I. 144 • -i püspökapatok, XVI. sz. I. 253 • -i ref. egyház története. I. 256 • -i zárda uradalma, XVIII. sz. II. 169.

KOLOZSVÁR
— és az Erdélyi Magyar Hírvivő, 1790., II. 339 • folyamodása, 1663., III. 110 • joga, XV. sz. I. 158 • kuruc ostroma, 1704., I. 449, 467 • legrégibb statútuma, 1513., I. 209 • leírása, 1784., II. 21 • levéltára. I. 293 • ostroma, 1438., I. 144 • román kapcsolatai. I. 293 • számadása, 1498., I. 209 • települése. I. 296 • története és oklevéltára. I. 13, 127, 158, 209, 293, 296, 325, 344, II. 64, 180, 279, 483 III. 88, 99 • -i árszabály, 1813., II. 476 • -i Bánffy-palota. II. 233 • -i céhek. I. 158, 209, 298, 309, 310, 325, II. 176 III. 96 • -i csata, 1438., I. 106 • -i egyetem (jezsuita főiskola) I. 266, 302, 310, II. 132, 208, 279 • -i egyházi javak vizsgálata, 1672., I. 432 • -i felolvasása Bocskaí végrendeletének. I. 322 • -i főbíró: Linczeigh (Linczing) János naplója. III. 99 • -i harcok 1660 körül. I. 350 • -i irodalmi pályázat, 1815., II. 623, 625 • -i iskolák. I. 266, 307, 310, 327, 354, II. 111, 129—130, 132, 208, 278, 279, 582 • -i kalendárium vásárvégvények, 1707., I. 431 • -i Katona József-keziatok. II. 625 • -i kereskedelem. I. 298, II. 476, 483 • -i könyvkötés. II. 135 • -i könyvtár. II. 588 • -i könyvtáros: Priváldszky János, 1775., II. 199 • -i luteránus mozgalmak, 1798—1861., II. 580 • -i magyar polgárok összeírása, 1453., I. 458 • -i meggyűlés, 1819., II. 456 • -i műemlékek. I. 186, II. 238 • -i naplóírók, ld. Segesvári Bálint, Szakál Ferenc, Vizaknai Bereck György • -i nemzeti (szász-magyar) problémák. I. 158, 209, 300, 303 • -i nyomdászat története. I. 264, 299, 328, II. 135, III. 110 • -i országggyűlések. I. 329, II. 17, 149, 286, 375 • -i orvosi intézet története. II. 378 • -i orvosok, ld. Gyarmathi Sámuel, Vizaknai Bereck György, Zoltán József • -i ötvöscéh. I. 158, 209, 298, 309—310, II. 176, III. 82, 99 • -i ötvöslegények asztrájkja, 1573., I. 309—310 • -i pénzverház. I. 464 • -i pestis, 1738., II. 97 • -i piarista templom alapítása. II. 116 • -i prédikátorok, ld. Heltai Gáspár, Kálmáncsehi Sánta Márton, Tordai Sámuel, Verestői György • -i ref. egyház története. I. 255, 325 • -i ref. kollégium. I. 266, 327, II. 111, 129, 130, 278, 582 • -i szat. Mihály-templom. II. 238 • -i szmészet története. I. 269, II. 623, 628 • -i tanárok, ld. Apáczai Csere János, Bíró Ferenc, Huszti András, Szathmári Pap Mihály, Szatmárnémeti Sámuel, Vinczy György • -i unitárius kollégium története. I. 266, 327, II. 130 • -i unitárius templom elvétele, 1716., II. 17 • -i Zenelskola alapítása, 1819., II. 629.

Kolozsvár a kuruc ostrom alatt (1704, Vinczy György). I. 449.

KOLOZSVÁRY BÁLINT
— Huszti Andrásról. II. 90.

KOLOZSVÁRI CEMENTES JÁNOS
— aranyolvasztó könyve, XVI. sz. I. 298.

KOLOZSVÁRY GÁBOR
— a tiszai halászatról. II. 43—44.

KOLOZSVÁRY ISTVÁN
— halotti beszéde Ócsai Baloghrol, 1819., II. 311.

KOLOZSVÁRI MÁRTON és GYÖRGY
— szobrászok, XIV. sz. I. 134, 135. III. 72.

KOLOZSVÁRI MIKLÓS (fentiek apja)
— mint művész. I. 135.

KOLOZSVÁRY ÖDÖN
— az árvízvédelem fejlődéséről. II. 178, 474.

KOLOSVÁRY SÁNDOR és Óvári K.
— törvényhatósági jogszabálygyűjteménye (Corpus). I. 11, 232, 240, 286, 293, 325, 365, 371, II. 62 • Ver-bőczi-fordítása. I. 192.

KOLTAI VIRGIL
— Anyos Pálról. II. 302 • Győr színészetéről. II. 628.

KOLTAY-KASTNER JENŐ (ld. Kastner alatt is)
— Batsányi-ismeretése. III. 128 • Bornemisza Pé-terről. III. 86 • Cola di Rienzoról. I. 133 • a nápolyi Anjoukról és a Margit-legendáról. I. 88 III. 64 • Rimay Balassi-előszaváról. III. 90 • Tótfalusi Kis Miklós-ról. III. 110.

KOLUMBAN JÁNOS
— históriája Vida Györgyről, 1759., II. 225.

KOMÁNA
—i uradalom. I. 326.

KOMÁRIK ISTVÁN
— az Árpád-kori parasztságról. I. 79.

KOMÁROM
— megye és a korona hazahozatala, 1700., II. 347.
—i könyvszerte. III. 28 • középkori oklevelei. I. 12 • levéltára. III. 42 • nemesi felkelései, 1797., 1809., II. 521, 523, 530, 554 • nemzeti viszonyai. I. 240 • népessége. II. 30, 247 • a török-korban. I. 247 • története. II. 483 III. 69 • visszaállítás, 1790., II. 345 • -i alispán: Szalucha Ferenc. II. 78 • -i bencés apátságok. I. 61 • -i bábólnai ménés. II. 439 • -i beszéd, 1814., II. 564 • -i boszorkányüldözés. II. 91 • -i folyóirat: *Laura*, 1824., II. 621 • -i főispán: Nádasdy Mihály gr. II. 523 • -i vallástgyi utasítás a Rákóczi-korban. III. 116.
— város az 1790-i országggyűlésen. II. 483.
— és Huszár Gál, XVI. sz. I. 261.
— és a korona ellopása, 1440., I. 159.
— és a korona hazahozatala, 1790., II. 347, 365 • leírása, 1825., II. 480.
— és a *Mindensz Gyűjtemény*, 1789—1792., II. 241.
—i népessége. II. 247 • törekvése a városi rangra. I. 418, III. 102 • városi rangra emelése, 1751., II. 64 • várépítője: P. Ferabosco. I. 288 • viszonyai, XVIII—XIX. sz. II. 64, 179, 483.
—i Árszabályok, 1696., I. 418 • -i bíró, ld. Szapata Ferenc • -i céhek, XV—XVII. sz. I. 422, III. 81 • -i ev. lelkész, ld. Perlaki Dániel • -i földindulások. II. 483 • -i hajózási biztosítás, 1820., II. 476 • -i harmincadosok. III. 84 • -i iskolák története. II. 130, III. 87 • -i könyvtáralapítás, 1827., II. 589 • -i látogatása Csokonainak. II. 609 • -i magyar színész története. II. 628 • -i nasszadosok, 1525., III. 79 • -i nemes-polgár vizsály, 1610., III. 102 • -i püspökség és Pannónia. II. 270 • -i ref. egyház története. I. 254, 256 • -i ref. lelkészek, ld. Farkas János, Kolmár József, Péczeli József • -i sajtó története. II. 135 • -i szerb egyház-község, II. 126 • -i szerbek élete. II. 39 • -i Társaság alakulása, 1789., II. 302 • -i utazások. I. 389, II. 426 • -i vámpör, XIV. sz. I. 123 • -i vitézek, XVI. sz. I. 287 • -i vízhálászlat, XVI. sz. I. 239.

KOMÁROMY ANDRÁS
— az Aba-nemzetéről. I. 72 • adatai az 1610. évhez. I. 329 • Balassa Zsigmond peréről. III. 97 • a bányavidéki véghelyekről. I. 367 • Báthori Annáról. III. 96 • Báthori Andrástól. I. 272 • Báthori Gáborról. I. 329 • Báthori Zsigmondról. I. 311 • Beniczky Péterrel. III. 103 • Bereg megyé-ről és II. Józsefről. II. 246 • Berényi Györgyről és naplójáról. I. 358, 385 • Bethlen Gáborról. I. 334, 335, 338 • Bocskaí Istvánról. I. 320 • a Bónis-levéltárról. I. 14 • *A Dózsa-lázadás történetéhez*. I. 207 • emlékezete. III. 50 • az erdélyi királyi könyvek-ről. XVII. sz. I. 344 • Érsektvári erődtéséről, 1639., I. 367 • főurak összeírásáról, 1764., II. 191 • a füleki zendülésről, 1602., I. 318 • a hajdúk történe-téről, mozgalmairól. I. 321, 329, 342, 461 • a kálldi végvárról. III. 91 • a kanizsai törökök rablásairól, 1630., I. 364 • Kerecsényi László teveléről. I. 277 • Kiadta a boszorkányperok oklevéltárát. II. 91.
— egy zeplényi követ jelentését, 1662., I. 335 • gúnyverset Apafiról. I. 428 • Rákóczi rende-letét a fegyvert fogó parasztokról, 1703., I. 461.
— Koháry Péter leveleiről. XVII. sz. I. 364 • Kolo-nich Siegfriedről. III. 101 • *Levélári kutatások*, 1216—1717., I. 11, II. 75 • Listi Lászlóról. III. 103 • Ma-gyar Bálintról. III. 92 • a mezőkeresztesi csatáról, 1596., I. 318 • a Mikesek notapöréről, 1638., I. 342 • a munkácsi Rákóczi-kincsekről. III. 115 • a mura-

nyi erdőről, 1776., II. 167 • Nádasdy Ferencről. I. 388 • Nagy András hajdúgenerálisról. I. 329 • a Nagy-Idai család iratairól. III. 43 • nagyszőlősi birtokosokról, 1665., I. 378 • nagyváradai szabócéhről, 1614., I. 326 • a nyitrai árulásról, 1621., I. 339 • országgyűlési adalékai, 1604–1722., II. 78 • Péchy Márton leveleiről. I. 277 • a Perényi-család iratairól. III. 43 • Perényi Imre naplójáról, 1714., II. 66 • Perényi Miklósról. I. 457 • Pethő János leveleiről. I. 277 • Rákóczi Zsigmondról. I. 328 • Révay Kata Szidóniáról. I. 395 • Rimay Jánosról. I. 331 • Sempye és Gálóczi fölszereléséről. I. 339 • a szentjánosi monostorról. I. 64 • Thelekessy Imréről. I. 288 • Thelekessy Mihályról. I. 241 • Thökölly erdélyi vállalkozásáról. I. 403, 433 • ugcsoai levéltári adatai. I. 413, 452, 461, III. 42 • Ujhelyi Pál követutastításáról, 1665., I. 385 • Verbőczyről és fiáról. I. 193, 283.

KOMÁROMY BÉLA

— Gaal György leveleiről. II. 626.

KOMÁROMI ISTVÁN

— Abaui megye határozatairól, 1804 k. II. 454.

KOMÁROMI JÁNOS (Thökölly titkára)

— törökországi diáriuma. I. 398, 403.

KOMÁROMY JÁNOS PÉTER (soproni orvos)

— irata a soproni borrhól, 1715., II. 40.

KOMÁROMY LAJOS

— a neológiról és ortológiról. II. 617.

KOMÁROMY MIKLÓS

— Gyula városáról, 1834., II. 93.

KOMÁROMI CSIPKÉS GYÖRGY (debreceni tanár, † 1678)

— bibliafordítása. I. 390, II. 118, 134 • iratai, munkái. I. 390.

KOMÁROMI CSIPKÉS GYÖRGY (debreceni főbíró)

— szerepe a szatmári béke körül. I. 470.

KOMATAR, F.

— Katzianer harcáról Szapolyai ellen. I. 280.

KOMENSKY, ld. Comenius

KOMERS

— Savoyai Jenő háborúiról. I. 455.

KOMJÁT

— i kánonok. I. 250 • -i zsinat, 1617., I. 361.

KOMJÁTHY BENEDEK

— Szt. Pál-fordítása (1533); róla irodalom. I. 259.

KOMJÁTHY GABOR

— az ungvári ref. egyház történetéről. I. 256.

KOMJÁTHY MIKLÓS (ld. Kring alatt is)

— a középkori államtudományról. I. 69 • Tatáról az Árpád-korban. I. 78.

KOMLÓS ALADÁR

— Csokonai Poetacenzúrájáról. II. 608 • a kuruc balladáról. I. 448 • urak elleni verséről, XIX. sz. III. 124.

KOMLOSSY E.

— Ureche és Simion moldvai krónikájáról. I. 275.

KOMLOSSY FERENC

— Bosznia és Magyarország viszonyáról a középkorban. I. 57.

KOMNÉNÉ, ANNA (bizánci hercegnő)

— Alexias c. munkája. I. 48, III. 50.

KOMNENOS-család

— császári politikája Bizáncban. I. 46, 74–75. III. 66.

KOMNENOS

— Alexios (császár). I. 48 • II. János (császár). I. 74–75 • Mánuel (császár). I. 49–50, 74–76.

— Magyarország elleni fellépései, XII. sz. I. 49, 60, 75.

KOMONYI LÁSZLÓNÉ

— hajdúszoboszlói mozgalmairól, XIX. sz. III. 124.

KOMOR ILONA

— Opitz Mártonról. III. 97.

KOMORÓCZY GYÖRGY

— a borkivitelről észak felé. I. 244, II. 61, 178, 261, 477 • Debrecen történetéről. III. 84 • Fejér vármegye katonatügyéről. XVIII. sz. II. 69 • a kereskedelemről és iparról a XI. században. I. 79 • Nádasdy Tamás gazdálkodásáról. I. 237–238.

KOMOROWO, JOHANNES DE

— lengyel ferences krónikája, XV. sz. I. 149.

KONARSKI (lengyel püspök)

— szerepe a speyeri szerződésnél, 1570., I. 302.

KONCZ ÁKOS

— Debrecen égli bűntétő jogáról. I. 246 • egri egyházi írókról. III. 40 • és Zoltai Lajos.

— Debrecen sz. kir. várossá emeléséről, 1693., I. 419.

KONCZ JÓZSEF

— Apafi hadi dolgairol. I. 433 • Basilius Izákról. I. 349 • Beszterce-Naszód levéltáráról. III. 41 • a bujdosók történetéről 1669 után. I. 393, 402 • a bőzdi ref. egyházzal. I. 255 • Erdélyi kapcsolatairól Béccsel, 1686., I. 430 • az erdélyi árakról, 1744., II. 68 • az erdélyi hadakról, 1681., I. 433 • az erdélyi nemes felkelésről, 1744., II. 105 • 1687 történetéről. I. 393 • Felső-Fehér megyei katonaelhelyezéseiről, 1740., I. 105 • a felső-magyarországi mozgalmaikról, 1670., I. 393 • Pogarasi Pap Józsefről. II. 279 • fordítás Benkő Hunyad megyéjéről. II. 151 • Franciákról, lengyelekről Erdélyben, 1677., I. 432 • Gernyeszeg élelmészéről, 1718., II. 47 • Görgény váráról. III. 110 • a gyulafehérvári főiskoláról. I. 327 • a hódoltságáról, 1674 után. I. 429 • katonatartás áráról, 1680., I. 433 • kiad. Apafi edictumait. I. 433.

— Bánffy László jegyzeteit. II. 17 • Bethlen G. néhany iratát. I. 335 • Bethlen M. utasítását. I. 426 • a bujdosók levelezését, 1670., I. 393 • élelmesterek reverzálását, 1633., I. 433 • Geleji Katona Könyvtárjajstromát. I. 346 • a huszti vár leltárát, 1699., I. 433 • Kemény János iratait. I. 348 • Kővár edictumát, 1665., I. 432–433 • I. Rákóczi Gy. iratait. I. 340–341, 343–344 • II. Rákóczi Gy. iratait. I. 341, 351 • Szalárdi J. leveleit. I. 348 • a szebeni constitutiót, 1686., I. 433 • a Teleki levéltár XVII. sz.-i iratait. I. 429 • Vitnyédy leveleit. I. 393 • a kománai uradalomról. I. 326.

— Maros-Illye városról. I. 296 • a marosvásárhelyi kollégiumról. I. 327–328, II. 130 • a marosvásárhelyi nyomdáról. II. 587 • a mohai birtokosokról, 1678., I. 429 • Nagyváradi elcsérlő, 1660., I. 355 • I. Rákóczi Ferencről. I. 393 • Rozsnyai Dávidról. I. 426 • Székelyhíd váráról, 1665., I. 432 • Tófusz Mihályról. I. 431 • wittenbergi diáklajmok verseiről, XVI. sz. I. 267, 305 • Zrinnyiről, 1564., I. 290 • Zrinyi haláláról, 1664., I. 382. III. 104.

KONDÉ JÓZSEF

— gazdaságbéli jegyzései, 1807., II. 432.

KONDOR JÓZSEF

— Csokonairól. II. 609.

KONDOR SÁMUEL

— *Tedő mester* c. verse, 1818., II. 460.

KONKOLY THREE-család

— oklevelei. III. 43.

KONOPCZYNSKI, WL.

— a lengyel–török viszonyról, 1683–1792., I. 408.

KONRAD

— I. császár, X. sz. I. 40 • II. császár, XI. sz. I. 46–48, 71 • III. császár, XII. sz. I. 46, 49 • ld. Mazóviai Konrad • salzburgi érsek, XI. sz. I. 49.

KONSTANTINÁPOLY (ld. Szatambul alatt is)

— eleste (1453). I. 151–152, III. 75–76.

— Kisfaludy K. drámájában. II. 622.

— és a kalandozások, X. sz. I. 41 • és Rákóczi halmái. I. 472 • -ban magyar vezérek. X. sz. I. 26–27 • -ban magyarországi kereskedők, XII. sz. I. 50 • -ban Rákóczi József. II. 98 • -i erdélyi ház. I. 295 • -i foglyok (ld. Auer János Ferd., Wathay Ferenc) iratai. I. 314, 382 • -i Habsburg-béketárgyalások, XVI. sz. I. 279, 282, 286–287 • -i követek, küldöttek (ld. Törökország alatt is).

— Magyarországrol, Erdélyből; ld. Garay Miklós, Laski Jeromos, Werbőczy István (XVI. sz.); Apáczai Tamás, Dóczy István, Hidvégi Nemes János, Jánoky Zsigmond, Jósika Farkas, Paskó Kristóf, Rozsnyai Dávid, Sándor Pál, Szek halmi András Toldalagi Mihály (XVII. sz.) alatt is. I. 275–276, 308, 330, 332, 340, 352, 393, 401, 425–426, 429. III. 110 • a Habsburg-udvarból. I. 225, 276, 279, 287, 314, 315, 363, 364, 385, 453, II. 427 ld. Busbequius, Jurisich M., Krekwich, Lamberg J., Lustrier, Malvezzi, Schep-per, Teuffenbach, Ungnad, Verancsics A., Wyss, Zay F. (XVI. sz.); Caprara A., Czernin H., Nigroni A., Reninger S. (XVII. sz.); Thalman (XVIII. sz.); Stürmer L. br. (XIX. sz.) • Angliából. I. 316, 332, 414, II. 22, ld. Barton (XVI. sz.); Sir Thomas Roe (XVII. sz.); Montague, Paget (XVIII. sz.) • Franciaországból. I. 281, 327, 400, 443, 453, 460 ld. La Forest, Marillac (XVI. sz.); Châteauneuf, Harley, Nointel (XVII. sz.); Ferriol (XVII/XVIII. sz.); Bonac (XVIII. sz.) • Svédországból, ld. Hiltbrandt (XVII. sz.) I. 350.

— i magyar emlékek. III. 117 • -i magyar hírek

- Liudprandnál. I. 29 • -i magyar kutatások. I. 401, 472, III. 44, 92 • -i pátriárka: Bakócz T. I. 202 • -i tárgyalásai Bethlen Gábornak. I. 332, 340 • -i török háborús párt, 1716., II. 74 • -i utazások (ld. a követ-ségeknél is); I. 276, 314, 389, 414, II. 22, 152, 424—429 ld. Derschwam, Rubigallus (XVI. sz.); Galland (XVII. sz.); Kleemann, La Motraye, Mayr (XVIII. sz.); Bathány Vince, Stürmer L. (XIX. sz.) • -i úti kalauzok. XIX. sz. II. 424.
- KONSTANTIN MIHÁLY**
— török krónikája, XV. sz. I. 152.
- KONSTANTINOS PORPHYROGENITOS** (bizánci császár)
— munkájának magyar vonatkozásai. I. 26—27, 32—33, III. 56 • szerepeltetése Faludnál. II. 145.
- KONSTANZ**
—i Bernold, krónikás. I. 48 • -i kereskedő levele Hunyadi László haláláról. I. 166 • -i zsinat forrásai I. 111, 115.
— irodalma. I. 139—140 • oklevele a kegy-
űri jogról. I. 140 • résztvevői. I. 110—111, 132, 138.
- KONT IGNÁC**
— Batsányiról Párizsban. II. 556 • a francia irodalom hatásáról Magyarországon. II. 141, 219 • francia—magyar bibliográfiája. I. 9, 229 III. 21 • ism. Cultru Benyovszky-könyvét. II. 155 • magyar—francia vers-
írókról. II. 223 • nekrológja. III. 50 • Rákóczi F. utolsó éveiről. I. 472.
— utolsó francia memorandumáról. I. 452.
— Rákóczi Józsefről s a francia diplomáciáról. I. 472, II. 96 • Zorn de Bulach eszterházi látogatásáról II. 153.
- KONT ISTVÁN** (XV. sz.)
— a magyar irodalomban. I. 132 • történeti szerepe. III. 73.
- KONTIL JÁNOS**
— irata Magyarország fálról, 1780., II. 165.
- KONTOR JÁNOS** (ev. lelkész)
— a méhekről, 1806., II. 441.
- KONTSEK MIKLÓS**
— levelei az 1728. országgyűlésről. II. 91.
- KÓNYA I.**
— Pósházi Jánosról. I. 390.
- KÓNYI JÁNOS**
— irodalmi szerepe, XVIII. sz. II. 226, 305 • protes-
táns halálait fordítása, 1782., I. 272 • Tessedik-
fordítása, 1786., II. 249.
- KÓNYI MÁRIA**
— az 1715—22-i bizottsági javaslatokról. II. 79 • a
váradai jobbagyvitel. II. 49.
- KOPASZ (nádor)**
— szerepe, XIII—XIV. sz. I. 100, 116.
- KOPF, K. A.**
— Vergeriusról. I. 133.
- KOPF T.**
— Erdély művelődéséről a két Rákóczi Gy. idején.
I. 344, 352.
- KOPPÁNY**
— lázadása I. István ellen. I. 69.
- KOPFI KÁROLY** (egyet. tanár)
— Gondski-kiadása. III. 99 • irata a királyválasztás
jogáról, 1790., II. 314 • levelezése. II. 262, 511
• működése, üldöztetése. II. 584.
- KOPTIK ODDO** (dömölki apát)
— egyházi irata, 1744., II. 109.
- KORABINSZKY JÁNOS MÁTYÁS**
— almanachja, 1778., II. 151 • leírása Pozsonyról.
II. 179 • lexikona, 1786., II. 19, 175, 261, 230, 412
• mint lapszerkesztő. II. 155.
- KORAY, ENVER**
— török bibliográfiája. III. 26.
- KORBULY GYÖRGY**
— Bright magyarországi utazásáról. II. 427 • a
magyar szülészlet kifejlődéséről. II. 217 • a XVIII.
századi egészségügyről. II. 139, 217, 597.
- KORDA DEZSŐ**
— Mátyás király pajzsáról. III. 77.
- KORFU**
—i harcok, 1716., II. 70, 74.
- KORIATOVICS TÓDOR HG.**
— kolostoralapítása. I. 124, II. 125.
- KORIMICS LÁSZLÓ, BENKÓ D., MÓROZ I.**
— *Mezői gazdaság könyve*, 1855., II. 448.
- KORNÉLI (Corneli) JÁNOS**
— a XVII. sz. magyar történetéről, 1741., I. 383, 398,
II. 137.
- KORNIS BOLDIZSÁR**
— merénylete Báthori G. ellen, 1610., I. 329.
- KORNIS BORBÁLA**
— szombatos póre. I. 346.
- KORNIS GÁSPÁR BR.**
— följegyzései, 1678—1683., I. 427.
- KORNIS GYULA**
— a magyar bölcséleti műveltyről. II. 209 • a magyar
művelődésről, 1777—1848., II. 207, 278, 355, 395, 581
• a régi magyar nómogalomról. II. 372.
- KOROBKOV, N. M.**
— a hetéves háborúról. II. 183 • Szuvorov tábornagy-
ról. II. 531.
- KÓROZ, ld. Szepsi Kórocz**
KÓRÓGYI-család
— őse. III. 69.
- KOROLJUK, V.**
— a lengyel történet periodizációjáról. III. 55.
- KOROMPAY BERTALAN**
— a finnugor kutatásokról. III. 56 • Szilágyi és
Hajmásról. III. 88.
- KOROMPAY GYÖRGY**
— a magyar falu településéről. III. 118.
- KORONCÓ**
—i csata, 1704., I. 449, 461 • -i honfoglaláskori lelet.
I. 37.
- KOROTNAY KATINKA**
— és családja, XVI. sz. III. 82.
- KORPONA VÁROS**
— és az 1790/91-i országgyűlés. II. 483 • levéltára.
I. 13, 246, III. 41, 42 • története. I. 322 • várkapitá-
nyai, XVI. sz. I. 288 • -i bizottság jelentése. III. 42
• -i követ, 1601: Schreiber Mihály. I. 319 • -i lel-
kész: Lani György. I. 391 • -i országgyűlés, 1605.
I. 320, 322.
- KORPONAY-család**
— levéltára. I. 15.
- KORPONAY JÁNOS**
— Abaúj megyéről. I. 12.
- KORPONAY JÁNOSNÉ, GÉCZY JULIANNA**
— a „löcsei fehér asszony”. II. 68, III. 114.
- KORTUM, ERNEST**
— irata a besztarcebányai ércemelőgépről, 1727., II. 54.
- KORZAN-NEMZETSG** (ld. Kurszán)
— az oligarcha-családok közt. I. 100.
- KÓS KÁROLY**
— Erdélyről. I. 294.
- KÓSA JÁNOS**
— I. Miksa politikájáról. I. 203. • angol—magyar
kapcsolatokról. III. 98 • Buda és Pest történetéről.
II. 482, 495 • a budapesti selyempiparról. II. 465 •
Czinke Ferencről. II. 583 • hírlaptörténeti tanulmá-
nyai. II. 240, 241, 405 • I. Rákóczi Gy. francia szöv-
etségeről. I. 344 • II. Rákóczi Györgyről. I. 352 •
rendiségéről és osztálytársadalomról. II. 27 • a
Schedium szerzőjéről. II. 464 • egy XVIII. sz.-i
gazdasági munkáról. II. 468 • Török Lajos iratairól.
II. 315 • a vármegyék magyar nyelvhasználatá-
ról. II. 493.
- KOSÁRY DOMOKS**
— Báthori Istvánról. I. 300 • Berzeviczy Gergelyről.
II. 471 • Bethlen Gáborról. I. 355 • a dunai népek
történetészeinek együttműködéséről. III. 48 • 1848
társadalmi feltételeiről. II. 446 • a Fiatal Magyar-
országról nyugati szemmel. II. 423 • franciákról
Magyarországon, 1684., I. 384, 387 • Hajnóczy
Józsefről. III. 123 • ism. Ujfalvy S. emlékiratait.
II. 401 • Kossuth Lajosról. II. 444, 561, 571 • a
nationalizmusról a dunai népeknél. I. 36, II. 493 •
Nagyváthy Jánosról. II. 431 • az összehasonlító törté-
neti kérdéseiről. II. 493 • a *Pesti Hírlap* nacionaliz-
musáról. II. 493 • Piliás Emődről. III. 51 • Szat-
vay Sándorról. II. 339 • Székfi Gyuláról. III. 51 •
Tessedik Sámuelről. II. 250 • történeti bibliográfiája.
III. 22. • a zürichi történeti kongresszusról. III. 48.
- KOSÁRY ISTVÁN**
— Thökölyről a francia irodalomban. I. 400.
- KÓSD**
—i ref. egyház története. I. 256.
- KÓSSA GYULA** (ld. Magyar-Kóssa alatt is)
— a löféséről. I. 38 • Zsámboky Jánosról. I. 227.
- KOSSÁNYI BÉLA**
— izmaelitákról; kunokról. I. 85.
- KOSSOVICH KÁROLY**
— az iparról és kereskedelemről Magyarországon. I. 156.
- KOSSUTÁNY** ld. Kossutány

- KOSSUTH LAJOS
— családja és a devalváció. II. 561 • értekezése az inségről. II. 444 • a győri csatáról. II. 548, 555 • a hazai közlekedésről. II. 473 • és a horvát nacionalizmusról. I. 74 • a magyar jakobinusokról. II. 514 • *Országgyűlési Tudósításai*. II. 366, 380, 446, 455 • és a *Pragmatica sanctio*. II. 83—84 • *Törvényhatósági Tudósításai*. II. 450 • a városi „oligarchiáról”. II. 482 • a zempléni ellenállásról. 1825., II. 571.
- KOSSUTH LÁSZLÓ
— és a devalváció. 1811., II. 561.
- KOSTEN... *des Zypser Beybauers*, 1802., II. 254.
- KOSTÓ, MITA
— bécsi szerb nyomtatványokról. II. 127 • a francia művelődés hatásáról a szerbekre. II. 231 • gr. Koller Ferencről. II. 206 • az oroszországi szerb telepekről. II. 38 • a szerbek 1787-i felkeléséről. II. 38 • a szerb papság számáról. II. 206.
- KOSTOMAROV, N.
— Chmielnicki Bogdánról. I. 354.
- KOSTRENIČIĆ
— a dalszláv protestáns irodalomról. I. 254.
- KOSUTÁNY IGNÁC
— a kányaföldi Kerechényiekéről. I. 241.
- KOSZMINSKIJ, J. A.
— a középkor történetéről. III. 37 • a lengyel történetész-konferenciáról. III. 55.
- KOSZÓ JÁNOS
— Faludi Ferencről. II. 145 • Fessler életéről, műveiről. II. 593.
- KOSZTA ISTVÁN
— a magyarrégi ref. egyházzól. I. 256.
- KOSZTERSZITZ GEZA
— a feddő költészetéről. I. 447.
- KOSZTA ISTVÁN
— Sóvár történetéről. II. 54.
- KOSZTOLÁNYI GYÖRGY
— mint követ Nürnbergben, 1461., I. 183 • sirja Rómában. I. 183.
- KOSZTOLÁNYI LÁSZLÓ
— hoz levél az 1764-i diétáról. II. 187.
- KOSZTOLÁNYI ZOLTÁN
— Vitkovics Mihályról. II. 619.
- KOTLÁN SÁNDOR
— az állatorvosképzés történetéről. II. 279.
- KOTORE (Cotorea) GERONTIUS (archimandrita)
— és a román nemzeti öntudat ébredése. II. 124.
- KOTROMANICS ISTVÁN (bosnyák bán)
— szerepe Nagy Lajos idején. I. 107, 121.
- KOTTANER JÁNOSNÉ, Wolfram (Huendler) Ilona
— emlékirata a korona ellopásáról, 1440., I. 159, 162, III. 75.
— a budai zendülésről, 1438., I. 106, 144.
- KOTVAN, I.
— Fándy Györgyről. II. 494.
- KOTZBURG, AUG. FRIEDR. FERD. v. (német színíró)
— és Csokonai. II. 608 • és Kisfaludy Károly. II. 622 • és Kovácsóczy Mihály. II. 620 • és a pesti német színház, 1812., II. 627 • és vigjátékíróink. II. 608.
- KOVACHICH JÓZSEF MIKLÓS
— adatai, történeti munkái. II. 591 • és a cári udvar. II. 568 • kiadta III. Andrást törvényeit. I. 91 • az 1836-i végzéseket. I. 137 • *Monumenta veteris legislationis*. I. 144 • nekrológia. III. 50 • *Notitiae*. I. 137 • *Synloge decretorum*. I. 5, 91, II. 9.
- KOVACHICH MÁRTON GYÖRGY
— adatai, tudományos munkássága. II. 587, 590—591 • egyházpoltikái irata, 1788., II. 268 • egyháztörténeti kiadványai. II. 591 • ellenklerikális támadás. II. 268 • és Fessler I. A. II. 593 • formuláriumkiadása, 1799., I. 11, 112, 156, 170—171, 193, 277 • és Hajnóczy József. II. 591 • iratgyűjteményei. I. 402, II. 77, 211, 361 • a jozefinista iskolapolitikáról. II. 278 • kiad. Kollnovics munkáját. II. 98, 100, • Szirmay munkáját. II. 418 • a tárnoki jogot. I. 11, II. 591.
— a koronázások történetéről. I. 11, 285, II. 590 • másolata Esterházy Pál iratairól. I. 415 • mint a Merkur von Ungarn szerkesztője. II. 241, 268 III. 122. • *Sammlung c.* kiadványa, 1805., I. 5, II. 591.
— benne a hatvani gyűlés leírása, 1525., I. 196 • 1593-i diétai napló. I. 314 • Herberstein önéletrajza. I. 196, 274 • soproni napló, 1704., I. 440.
— Schaffrath fizikai szertáráról, 1786., II. 217 • *Scriptores c.* kiadványa. I. 5, II. 9, 590.
- benne naplók jegyzéke. I. 228, 323, 357, 435. II. 15, 65, 77, 89, 91, 94, 98, 101, 105, 120, 186, 342, 502, 591 • Ehrenreich naplója, 1604., I. 319 • Hosszútóthly jelentése, 1627., I. 333 • Istvánffy irata. I. 226, 227 • Mátyás erdélyi hadi rendszere. I. 170 • Nigroni jelentése, 1612., I. 364 • Pázmány követjelentése. I. 360 • Soproni napló, 1608., I. 357 • Szirmay András följegyzése, 1632., I. 397 • Tarnóczy követjelentése, 1549., I. 279 • Thurzó Imre utánpótlója. III. 102 Verancsics iratai. I. 225 • Zsámboky iratai. I. 227.
— tudományszervezési törekvései, 1791 k. II. 589—590 III. 9 • *Vestigia c.* munkája (1790) és supplementumai. I. 5, 114, 115, 143—144, 162, 198, II. 590 • vitairata a bandériumokról, 1818., II. 559.
- KOVÁCS ALAJOS
— a magyar—szlovák nyelvhatairól. II. 37 • Magyarország népességéről. II. 30.
- KOVÁCS ALBERT
— protestáns egyházjogtana. II. 580.
- KOVÁTS ANTAL (káplán)
— háborús beszéde, 1797., II. 521.
- KOVÁTS ANTAL
— Katona Józsefről. II. 613, 624.
- KOVÁCS BÉLA
— a szépsé ref. egyházzól. I. 256.
- KOVÁCS BÉLA
— Zalaegerszeg történetéről. III. 54.
- KOVÁCS BERNARDIN
— iskolai drámái, XVIII. sz. II. 228.
- KOVÁCS DÉNES
— Gvadányiról. II. 373—374.
- KOVÁCS DEZSŐ
— kiadta Pállya: Pazarlayját. II. 227 • és Szabó Sámuel.
— Mátvás-émlékkönyve. III. 77.
- KOVÁCS ENDRE
— a huszita kérdés irodalmáról. III. 73 • segítségével a jelen munkához. II. 5 • a magyar—cseh tört. kapcsolatokról. III. 54, 74, 76, 97, 99.
- KOVÁCS FERENC (veszprémi mérnök)
— Bolleau-fordítása, 1789., II. 305.
- KOVÁTS FERENC
— a dunai hajózásról, váomokról, XIV. sz. I. 128 • az egyházzól s városgazdaságról. I. 244 • Köln és Pozsony kapcsolatairól. I. 128 • a középkori pénzverésről. I. 173, III. 70 • a magyar aranytermelésről. I. 127, 210 • a magyar pénzforgalomról, XIV. sz. I. 117, III. 70 • magyar-zsidó oklevélára. I. 17, 126, 156 • egy Mátyás-kori válságról. I. 156 • Nyugat-Magyarország áruforgalmáról, XV. sz. I. 125, 156 • pénztörténeti adaléka, XVI. sz. I. 244 • Pozsony gazdasági viszonyairól.
— a középkorban. I. 126, 128, 156, 209 • a XVI. sz.-ban. I. 246 • a XVIII. sz.-ban. II. 63.
— a pozsonyi zsidók történetéről. I. 126, 208—209 • a vajnai hegyközségről, XV. sz. I. 143, 155 • városi adózásról a középkorban. I. 126 • és Kárfy Ö. — a németilpcsei vargákról, 1471., I. 157—158.
- KOVÁCS GÁBOR
— Magyarai Istvánról. I. 313 • a miskolci ref. gimnáziumról. II. 130.
- KOVÁCS GRÁFÁS
— a bányavidéki r. k. plébániákról. II. 115.
- KOVÁTS GYULA
— Hajnik Imréről. III. 50.
- KOVÁCS GYULA
— Makó és Nagykőrös építészetről. II. 629.
- KOVÁCS GY. és Juhász V.
— Rákóczi Ferencről. I. 456.
- KOVÁCS IGNÁC
— a győri püspökségről. I. 62, 70.
- KOVÁCS IMRE
— a homoródkeményfalvai unit. egyházzól. I. 255, III. 56.
- KOVÁCS ISTVÁN, MIHÁLYI
— Trenk önéletrajzáról, 1789., II. 327.
- KOVÁCS ISTVÁN, NAGYAJTAI
— a cserhalmi útközetről. III. 66 • emlékezete. III. 50 • mint az ETT kiadója. I. 3, 291 • a székelykeresztúri unitáriusokról. I. 256.
- KOVÁCS ISTVÁN
— a számári ref. iskolákról. I. 260.
- KOVÁCS ISTVÁN
— Szalárdi Jánosról. III. 99.

- KOVÁCS ISTVÁN
— a szentmártonkátai ref. egyházzól. I. 256.
- KOVÁCS (M.) JÁNOS
— folytatta Pethő krónikáját. II. 16, 98, 186 • lefordította Khevenhüller hadi utasításait, 1746., II. 69.
- KOVÁCS JÁNOS (Imre)
— fordítása II. József rendeletéről. II. 281 • írta a magyar evangélikusokról, 1788., II. 275.
- KOVÁCS JÁNOS
— írta XVI. Lajos haláláról, 1793., II. 505.
- KOVÁCS JÁNOS
— Kazinczyról. II. 601, 619.
- KOVÁTS (Háló) JÓZSEF (ref. lelkész)
— versel II. Józsefhez, 1782., II. 272.
- KOVÁTS JÓZSEF (kanonok)
— kiad. Péter Ferenc iratát, 1820., II. 577 • válasza Kolmar Józsefnek, 1815., II. 573, 577.
- KOVÁTS JÓZSEF († 1809)
— versel. II. 616.
- KOVÁCS JÓZSEF
— Jajca felmentéséről, 1524., III. 82.
- KOVÁCS KATALIN
— Stepney angol követtől. I. 468.
- KOVÁCS KATALIN
— Csongrádról a XVIII. sz.-ban. II. 50.
- KOVÁCS LAJOS
— Baróti Szabó Dávidról. II. 224.
- KOVÁCS LAJOS
— Buda pénzügyeiről a Rákóczi-szabadságharcban. I. 463 • Buda viszonyairól a kamarai adminisztráció alatt. I. 417 • budai nemzetiellenállásról, XVIII. sz. II. 179.
- KOVÁCS LAJOS JÁNOS
— Brutus magyar történetéről. I. 227.
- KOVÁTS LÁSZLÓ
— adaléka 1603-hoz. I. 316 • Bethlen G. miskolci rendeletéről. I. 334 • könyvnyomdálkáról a XIX. sz. elején. II. 587.
- KOVÁCS LÁSZLÓ
— Györfy István munkásságáról. III. 50.
- KOVÁCS MÁRK JÁNOS (benecs)
— mint gazdasági író. I. 431 • önéletrajza (1809). II. 544.
- KOVÁCS MÁTÉ
— Fazekas Mihályról. II. 623
- KOVÁTS MÁTYÁS (kanonok)
— iratát a vallási unitőről és toleranciáról, 1823—24., II. 575.
- KOVÁTS, MELETIE (unitus püspök)
— szerepe, XVIII. sz. II. 124.
- KOVÁTS MIHÁLY (ezredes)
— szerepe az amerikai függetlenségi harcban. II. 155.
- KOVÁCH NÁNDOR
— mutatója az Árpád-kori új okmánytárhoz. I. 53.
- KOVÁCH PÁL
— a váci káptalanról. II. 115.
- KOVÁTS SÁMUEL
— írta az iskolákról, 1823., II. 584.
- KOVÁCS SÁNDOR
— az állam és protestantizmus viszonyáról, XVIII. sz. II. 119 • Bocskairól. I. 321 • kiadta Petróczy I. leveleit, XVII. sz. I. 414 • Lorántffy Zsuzsannáról. I. 352 • Magyar prot. tört. emlékek. I. 414 • a magyar reformátorról. III. 86 • a Nádasdyakról s a reformációról. I. 259 • a prot. egyháztörténet korszakairól. I. 249 • Rákóczi Ferencről költészetünkben. I. 436 • I. Rákóczi Györgyről. I. 346 • a soproni magyar társaságról. II. 373 • szerk.: Prot. Esték. II. 20 • és Pokoly J., Zsilinszky M.
— magyar prot. egyháztörténete. II. 118.
- V. KOVÁCS SÁNDOR
— ism. Janus Pannonius vál. verseit. III. 78.
- KOVÁCS S. JÁNOS
— a Vas megyei könyvnyomtatásról. II. 587.
- KOVÁTS TAMÁS
— kézirata a székely határőrségről, 1762., II. 185.
- KOVÁCS TERÉZ
— Katona Józsefről. II. 624.
- KOVÁCS VIDOR
— a magyar államnyelvről. II. 355.
- KOVÁCH ZSIGMOND, HAMVAI
— kassai írókról. III. 41.
- KOVÁCSIK SIMON
— a hazai ásványokról, 1780., II. 171.
- KOVACSÓCZY ÁDÁM
— cikke a külföldiek véleményéről, 1823., II. 492.
- KOVACSÓCZY FARKAS (erdélyi kancellár)
— adatai, iratái, művei. I. 304 • gazdasági utasítása, 1588. I. 307 • -hoz Chiakow epistolája. I. 305.
- KOVACSÓCZY MIHÁLY
— cikke a parasztháborúról. I. 207 • irodalmi munkássága, XIX. sz. II. 620 • szerk.: *Aspasia*, 1824., II. 621.
- KOVÁCSIK JÓZSEF
— ism. a hegyaljai felkelésről. III. 109.
- KOVÁCSNAI SÁNDOR
— verses búcsúztatói, 1782., III. 120.
- L. KOVRIG ILONA
— avarkori leletekről. III. 59.
- KOWACCIUS, L. Kovacsóczy Farkas
KOWARIK, M.
— a pozsonyi ev. egyházzól. I. 256.
- KOWNAKI
— kiad. a magyar—lengyel krónikát. I. 47.
- KOZACINSKI, EMANUEL (karlócai orosz tanár)
— irodalmi munkái, XVIII. sz. II. 127.
- KOZÁK
— kapcsolatai II. Rákóczi Györggyel. I. 351, 354 • lengyel háború XVII. sz. I. 354. III. 99.
- KOZÁRY ISTVÁN
— a középkori haláltáncról. I. 213.
- KOVALÉVSKIJ, B. P.
— Ibn Fadlanról. III. 56.
- KOZICS LÁSZLÓ
— II. András kereszties hadjáratairól. I. 94 • Győr váráról, 1594—98., I. 318 • Nagy Lajos nápolyi hadjáratairól. I. 122 • a sziléziai hadjáratról, 1757., II. 184.
- KOZMA ANTAL
— a Téli-mező feldolgozásáról, XVIII. sz. II. 225.
- KOZMA DIMÉN
— a firtosváráljai unit. egyházzól. I. 255.
- KOZMA E.
— a misztikáról és Boldog Margitról. I. 88.
- KOZMA FERENC (jezsuita)
— színjátéka, 1754., II. 227.
- KOZMA FERENC
— Döbrentel levelezéséről. II. 620
- KOZMA GERGELY (unit. lelkész)
— levelezése Döbrentével. II. 620.
- KOZMA MAGDOLNA
— a magyar történeti vigiátékról. II. 622.
- KOZMÁS
— i. plébános: Lakatos István, 1690., I. 428.
- B. KOMUTZA LIVIA
— az első magyar újságírókról. II. 402 • a veszprémi összeírásról, 1696., I. 418.
- KOZOCSA SÁNDOR
— Amade László leveleiről. II. 143 • Angyal Dávid munkáiról. III. 49 • Batsányi könyvtáráról. II. 589 • bibliográfiái munkái. III. 19, 32, 39 • a Borbély-család zenei kézíratairól. II. 608 • egy historias énekről (Bocskai). I. 319 • Kisfaludy S. könyvtáráról. II. 612 • magyar katonalevelekről. III. 53 • magyar könyvszete. I. 8 • Orczy L. leveleiről. II. 224 • a Péter-felkelés énekeiről. II. 93.
- KÖBLÖS ZOETÁN
— családátörténeti könyvszete. III. 26 • erdélyi halotti beszédekről, XVIII. sz. II. 110—111 • Temesvári Peibátról. III. 77 • és Lukinich Imre.
— Bethlen Kata könyveiről. II. 136.
- KÖCSKI SÁNDOR
— szerepe, XIV. sz. I. 117.
- KÖDI FARKAS JÁNOS
— éneke Kádár Istvánról, XVII. sz. III. 99.
- KÖFFINGER, JOHANN PAUL (orvos)
— alkalmi versel, 1809., 1814., II. 550, 565.
- KÖHALMI BÉLA
— könyvtári tanulmányai. III. 12.
- KÖHALMI (Klimstein) JÓZSEF
— Pázmányról. I. 360.
- KÖHALMI FERENC GERGELY
— írta a jó gazdáról, 1798., II. 431.
- KÖHALOM
— -ban ev. lelkész: J. D. Hager. II. 457.
- KÖHL, W.
— a délvideki német nyelvszigetekről. II. 33.
- KÖHLER, G.
— a morvamezei csatáról. I. 101 • a nikápolyi csatáról. I. 139 • a várnai csatáról. I. 163.
- KÖHLER, K.
— XIV. Lajos keleti politikájáról. I. 409.

KÖHLER, W.
— vallástörténeti munkája. II. 202.

KÖKÉNYESD
— i hajdúk az osztrák háborúkban, XVIII. sz. II. 104.

KÖKÉNYESDI, ld. Vetési László

KÖLBER
— budai kocsigyára, XIX. sz. II. 468.

KÖLCESEY-CSALÁD
— oklevelei. I. 15.

KÖLCESEY FERENC
— adatai, irodalmi munkássága. II. 619 • Berzsényi-ről. II. 614 • Csokonairól. II. 607 • és Kazinczy II. 600—601 • mint a *Pélelet* társszerzője, 1815., II. 618 • és a nyelvújítási harc. II. 619 • -ról Révai J. tanulmánya. II. 452, 599.

KÖLCSÉRI SÁMUEL (ref. lelkész, † 1683)
— egyházi beszédei. I. 422, 427 • naplójegyzetei. I. 427 • szerepe a felvilágosodás előtörténetében. III. 100

KÖLCSÉRI SÁMUEL (fenti fia, orvos, bányafelügyelő)
— az erdélyi aranybányászatról, 1717., II. 53 • a járványokról. II. 40, 75 • mezőgazdasági vonatkozású cikkei. II. 40 • új erdélyi országútról, 1718., II. 62.

KÖLESY VINCE KÁROLY és Meizer J.
— *Nemzeti Plutarkus* c. lexikona. I. 10, 443, II. 596, III. 40, 112.

KÖLLN GYULA
— Dayka Gáborról. II. 607.

KÖLN
— és Magyarország kereskedelmi kapcsolatai, XIV—XV. sz. I. 128 • -i évkönyvek. I. 89 • -i püspök: Brunó élete. I. 28 • -i rópiratok a Rákóczi-szabadságharorról. I. 444.

KÖMIVES (Nándor) KOLOS
— egy Bánk bán-darabról. II. 626 • Nyéki Vörös Mátyásról. III. 103.

KÖMLER JÁNOS (ref. lelkész)
— szülékben segítő könyve, 1790., II. 430.

KÖMLÖD
— i harcok, 1705., I. 461—462.

KÖNYG GYÖRGY
— Szirmay Antalról. I. 466, II. 400, 510, 625.

KÖNYG K.
— a ferencesekről Szécsényben. I. 61, II. 117.

Die Königl. ... Kriegs-Progressen, 1743., II. 102.

KÖNIGSSAAL (Aula Regia)
— i krónikás feljegyzések. I. 106, 116.

KÖNIGSACKER JÓZSEF GR. (piarista)
— könyvelési munkája, 1789., II. 258.

KÖNIGSBERG
— i ev. tanár, J. Starck. II. 573 • -i gyógyszerész. R. Lubenau, XVI. sz. I. 314 • -i szójegyzék. I. 130—131, • -i töredék, XIV. sz. I. 130. III. 72.

KÖNIGSBERG, ld. Besztercebánya

KÖNIGSBODEN, ld. Királyföld

KÖNIGSECK (tábornok; E. D. G. K.)
— terve németek telepítéséről Erdélybe, 1725., II. 36.

KÖNIGSEGG (alkancellár)
— magyarellenessége, XVII. sz. I. 395.

KÖNIGSFELDEN
— i kolostor és Ágnes királyné. I. 102.

KÖNIGSWALD
— nál Simonyi öbester bravúrja. II. 501.

KÖNYÖKI A.
— posztónyírok céhszabályairól, 1650., I. 371.

KÖNYÖKI JÓZSEF
— a középkori várakról. III. 63.

KÖNYÖKI LAJOS
— Pozsony tűzrendtartásáról, 1729., II. 63 • posztosok céhszabályairól, 1650., I. 371.

A könyvek szabados olvasásáról, 1792.; ld. Alexovics Vazul. II. 403.

KÖNYVES TÓTH MIHÁLY
— a debreceni ref. egyházzal. I. 255.

KÖPÖSÉNY
— i Batthyány-levéltár iratai. I. 334, 339, 364 • i várúr: Listi L. gr. III. 103.

KÖPCEKI BÉLA
— Bethlen Miklós francia emlékiratáról. III. 110 • a Rákóczi-kor politikai irodalmáról. III. 112 • és Esze Tamás.
— Esze Tamásról. III. 114.
— és Várkonyi Ágnes.
— II. Rákóczi Ferencről. III. 114.

KÖPKE
— az ágostai csatáról. I. 40 • Widukindról. I. 29.

KÖPRILI AHMED (nagyvezér)
— magyar s erdélyi hadjárata. I. 350, 355, 389 • a szerb irodalomban. I. 387 • találkozása Apafival, 1663., I. 425.

KÖRMEND
— és a francia háború, 1809., II. 553 • -i Balassi-emlékek. III. 89 • -i iskola és Dragoni Gáspár. I. 266 • -i levéltár iratai. I. 290, 381 III. 42, 73 • -i zsinat, 1613., I. 361.

KÖRMÖCBÁNYA
— aranytermelése, XVII. sz. I. 422 • bányászata. I. 157, 422, II. 53, 153, 453 • és Bethlen Gábor. I. 355 • birtokának keletkezése, XV. sz. I. 138 • az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • és a huszita harcok. I. 141 • levéltára. I. 13 • számadásai, XV. sz. I. 126, 156 • -i békekötés, 1452., I. 165 • -i bíró: Székely István, 1791., II. 390 • -i bizottság jelentése. III. 42 • -i céhek, ipar, XV—XVII. sz. I. 209, 242 • -i érme, XVI—XVII. sz. I. 242 III. 90 • -i kamara és grófjai, XIV—XV. sz. I. 127 • -i középiskolák története. I. 266, II. 130 • -i levelek, XVI. sz. I. 245 • -i malom, XV. sz. I. 157 • -i német nyelvészlet. II. 37 • -i pénzverde a XVII. sz.-ban. I. 358, III. 90.
— a Rákóczi-szabadságharcban. I. 464 III. 116 • -i pestis, 1710., I. 470 • -i rajziskola, 1790-től. II. 585 • -i r. k. egyházközség, I. 84 • -i Szentháromság-emlék. II. 233 • -i tanító: Beke Márton, 1791., II. 417 • -i útleírások, ld. Becker, Born. F. E. Brückmann, R. M. Keith. II. 23, 153, 427 • -i vízemelőgép, XVII. sz. I. 372.

KÖRNER, M.
— kiadványa a német tört. népekekről. I. 230.

KÖRÖMY ÁRPÁD
— a XIV—XV. sz.-i iparról. I. 125, 208.

KÖRÖS
— folyó mellett szerb telepek. I. 248 • megye (Horvátország) gazdasági beadványa, 1791., II. 390.
— (Erdély) és a Horia-felkelés. II. 235 • népesége, XV. sz. I. 154.
— város az 1790-i diétán. II. 483 • vidéki (horvát) parasztozsgalom, 1755., II. 192.

KÖRÖSI FRAXINUS, ld. Fraxinus

KÖRÖSY GYÖRGY (Rákóczi-kinccstartója)
— számadásai, jegyzetei. I. 438.

KÖRÖSY GY. és Lukinich I.
— a dési iskolázásról. II. 129.

KÖRÖSY JÓZSEF
— Budapest népességéről. II. 482 • a szlovák népese-
dégről. II. 37.

KÖRÖSY KÁLMÁN
— Bocskai Istvánról. III. 96.

KÖRÖSY LÁSZLÓ
— Berzsényi Dánielről. II. 613 • kiadta Salamon és Markai történetét. I. 299

KÖRÖSY SÁNDOR
— Zrínyi Miklósról. I. 380.

KÖRÖSKÉNYI ISTVÁN
— jegyzetei Horvátországról, 1802., II. 420.

KÖRÖSPATAKI JÁNOS
— éneke Lupuj vajdáról, 1653., III. 99.

KÖRTVÉLYESSY L.
— Hódmezővásárhely gazdaságföldrajzáról. II. 43.

KÖSTLER, G.
— a lechmezi csatáról. I. 40.

KÖSZEG
— az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • fejlődése, népes-
sége, XVIII. sz. II. 64, 247 • leírása, 1772., II. 153 • ostroma, 1532., I. 229, 281, 289 III. 91 • a Rákóczi-szabadságharcban. I. 458 • története, XVI. sz. I. 289, 458 • vidéken feudális hatalmaskodás, XVI. sz. I. 241 • -en osztrákiai erőszakoskodása, 1599., I. 818 • -en tanult Skerlecz M. II. 335 • -i ev. egyház története. I. 256.
— és a tolerancia, 1783., II. 275.
— i ev. lelkész: Asbóth J. G. II. 275 • -i kártya-
gyár, XVIII. sz. II. 467 • -i posztos ipar. II. 56, 460 • -i r. k. gimnázium története. II. 130 • -i templom-
foglalás, 1671., I. 390 • -i uradalmi utasítás, XVII. sz. I. 421 • -i ünnep, 1804., II. 534 • -i vár az Árpád-
korban. I. 60.

KÖSZEGI-CSALÁD (ld. Güssing)
— oligarcha szerepe. I. 100.

KÖSZEGHY ELEMÉR
— a magyarországi ötvösjegyekről. I. 135, II. 146.

KÖSZEGI IMRE és Pap János
— Kempenen Farkasról. III. 120.

- KÖSZEGHY PÁL (Bercsényi titkára)
— epikus trilogiája, XVII. sz. I. 423, 448.
- KÖSZEGHY SÁNDOR
— ● Kapy Zs. gazdasági utasításairól, 1620., I. 370 ● keszthelyi rendtartásról, 1661., I. 378 ● Magyarország külföldi áruforgalmáról, XVIII. sz. II. 60 ● Magyarország és Erdély összeírásáról, 1720., II. 30 ● Mátyás király egy leveléről. I. 174 ● egy méhé-szeti tanácsadóról, XVII. sz. I. 344 ● Montecuccoli és Zrínyi vitájáról. I. 380 ● a püspöki jövedelmekről, XVIII. sz. II. 271 ● székesfehérvári árszabásról, 1735., II. 58 ● Zsigmond bandériális szabályzatáról. I. 114 ● az új Bodroghmegyeről. II. 77.
- Köteles volt-e a Magyar Nemesség, 1818. (Kovachich Márton Gy.). II. 559.
- KÓVÁR
— hadi ediktuma, 1665., I. 432—433 ● jövedelme, 1506., I. 303 ● -i főkapitány: ifj. Teleki Mihály. III. 110 ● -i udvarbíró utasítása, 1604., I. 308 ● vidéki lovastiszt: Dálnoki Veres Gerszon. I. 448.
- KÓVÁRY LÁSZLÓ
— Bethlen Miklós emlékiratáról. III. 110 ● Dávid Ferencről. III. 98 ● emlékezete. III. 50 ● Erdély nevezetesebb családjairól. I. 299 ● Erdély történetéről. I. 294, II. 29 ● erdélyi szokásokról, viseletekről. I. 297, 326 ● nekrológia. III. 50 ● nemzetközi helyzetünkről a középkorban. I. 56 ● Pécsi Simonról. I. 346 ● a szombatosokról. I. 329 ● Ujfalvy Krisztináról. II. 615 ● az unitárius szellem képviselőiről. I. 251 ● az unitáriusok történetéről. II. 122.
- KÖVENDI SZÉKELY MIKLÓS
— bécsi követsége, 1514., I. 207 ● jájcai bánsága. I. 199.
- KÖVESKUTI J.
— a községségi tőredékről. I. 130.
- KÖVÉSSY KÁLMÁN
— a Hunyadiakról. I. 162.
- KÖZÉPAJTA
— -i ref. lelkész: Benkő József. II. 151, 435.
- KÖZÉP-EURÓPA
— -i humanizmus. I. 217 ● -i pápai nunciusi jelentések. I. 233.
- KÖZÉP-SZOLNOK MEGYE
— főispáni helytartója: id. br. Wesselényi Miklós. II. 377 ● főispánja: br. Wesselényi István. I. 441 ● népessége, 1819., II. 415.
- KÖZL-HORVÁTH JÓZSEF
— Alexovics Vazulról. II. 336 ● Bessenyei Györgyről. II. 220.
- Közösleges Csehbéti Cikkelyek, 1813., II. 461.
- Közösleges harminczadi rendtartás, 1788., II. 256.
- Közösleges polgári törvénykönyv, 1789., II. 294.
- Közösleges Törvény, 1787., 1788., II. 294.
- KR. L., ld. Kropf Lajos
- KRACK, O.
— II. József leveleiről. II. 157 ● Mária Terézia leveleiről. II. 157, 242.
- KRACKER, JOHANN LUKAS
— magyarországi festményei, XVIII. sz. II. 233.
- KRAELITZ-GRIFFENHORST, FR. V.
— Ibrahim bécsi követségéről, 1719., II. 73.
- KRAFT, JOHANNA
— Wallis pénzügyi reformjáról. II. 560.
- KRAJCSOVICS SOMA
— a Zrínyiászh vallási eszméiről. I. 380.
- KRAJNA
— -i népköltészet és Mátyás király. I. 170.
- KRAJNER IMRE
— az Árpád-kori magyar alkotmányról. I. 58.
- KRAJNYÁK GÁBOR
— a veszprémi ügyi donatióiról. I. 54.
- KRAKKÓ
— és Bécs kapcsolata, XIII. sz. I. 97 ● és Kassa kapcsolata, XIV—XVI. sz. I. 126, 157, 244 ● parancsnoka: Bethlen János, 1657., I. 348 ● és a Thurzó vállalat. I. 210 ● és Thurzó György. I. 372 ● -i akadémia Diugosz-kiadása. I. 149 ● -i árák, XVII—XVIII. sz. I. 372, II. 61 ● -i diákok; ld. Beneczdi Székely István, Nagyszombati Márton, Temesvári Pelbárt ● -i egyetem alapítása, 1364., I. 133 ● -i egyetem magyar tanulói, XIV—XVI. sz. I. 133, 182, 216, 267 ● -i egyetem története. I. 216 ● -i Jagelló-könyvtár. I. 199 III. 44 ● -i kanonok, ld. Diugosz János ● -i kereskedelem. I. 97, 126, 157, 244, 372, II. 61 ● -i magyar iparosok, XIV. sz. I. 124—125 ● -i platonisták, XV. sz. III. 78 ● -i püspök: Vince, XIII. sz.
- I. 51; Báthori Endre. III. 94 ● -i utazás, X. sz. I. 25.
- —, 1802., II. 420.
- -i tanár, ld. Adami Pál
- ban erdélyiek, svédok, 1657. III. 100.
- KRAKÓI VINCE, ld. Vince
- KRAKOWITZER JÓZSEF (jezsuita tanár, mérnök)
— a malmokról, 1790., II. 467.
- KRAL, JÉR
— bibliográfiája Kárpátaljáról. II. 125. III. 27
- KRALIK, R. V.
— az osztrák koronákról. II. 538 ● és Schlitter, H. — — Bécs kultúrtörténetéről. II. 486.
- KRALOVANSZKY ANDRÁS (tanár)
- KRAMER JÁNOS GYÖRGY
— orvosi munkája, 1739., II. 44, 139—140.
- KRAMM HEINRICH
— folyóiratbibliográfiája. III. 39.
- KRANZMAYER, EBERHARD
— Stájer Ottókról. III. 68.
- KRASSÓ (-SZÖRENY) MEGYE
— és a Horia-felkelés. II. 285 ● megszűnése. I. 138 ● népessége Mohács előtt. I. 154 ● román iskolái, XVIII. sz. II. 279 ● története és oklevéltára. I. 12 ● újjászervezése, XVIII. sz. II. 197.
- KRASSÓ JOLÁN
— gr. Fekete János magyar munkáiról. II. 223, 317.
- KRASZNA
— -i ref. egyház. I. 256 ● megye népessége, 1819., II. 415.
- -i orvos, ld. Gergelyffy A.
- KRASZNAHORKA
— -i Andrásyak. I. 414.
- KRATTER (pamfletíró)
— vádjai Martinovics ellen. II. 514.
- KRATUSEK ANTAL (r. k. pap)
— hívei a magyar jakobinusokról. II. 510.
- KRAUSS, A.
— az ulmi hadjáratról. II. 539.
- KRAUSS FRIGYES
— Mátyás királyról a bolgár népköltészetben. I. 170.
- KRAUSS GYÖRGY (segesvári jegyző)
— erdélyi krónikája, 1608—1655., I. 324, 350 ● Tractatus c. munkája, 1599—1608., I. 306, 319, 324.
- KRAUSS, JOHANN (bécsi építész)
— tervai a Deák-téri templomhoz. II. 629.
- KRAUSS, JOHANN ANTON
— szobrászati alkotásai, XVIII. sz. II. 233.
- KRAUSS MÁRTON (szepesi ev. lelkész)
— naplója, 1695—1722., I. 440, II. 16.
- KRAUS MIHÁLY (podolini piarista)
— írata a lengyel piaristákról, XVII. sz. I. 398.
- KRAUS, V.
— az angol diplomáciáról 1527-ben. I. 281 ● Ausztriáról I. Ferdinánd alatt. I. 283.
- KRAUSHAAR, K.
— a bánsági német telepekről. II. 33.
- KRAUSKE, O.
— a brandenburi választóról és a magyar protestánsokról. I. 396.
- KRAUT GYÖZÖ
— Csokonáról. II. 608.
- KRAUTER, J.
— a linzi gyűlésről, 1614., I. 368.
- KRAVJÁNSZKY, ld. Kárpáthy-Kravjánszky
- KRAY JAKAB († 1709)
— napló. I. 412 ● szerepe Rákóczi szolgálatában. I. 457, II. 500.
- KRAY JAKAB (fenti fia; késmárki tanácsos)
— munkája Késmárk történetéről. I. 440.
- KRAY MIKSA
— Kray Pál életéről. II. 500.
- KRAY PÁL BR. (tábornagy)
— levelei a Horia-felkelésről. II. 288 ● szerepe a francia háborúban. II. 500, 529, 531 ● szerepének irodalmi visszhangja. II. 525—526, 533.
- KREMSÁRIK JÁNOS és Székfi Gy., Thallóczy L.
— török—magyar oklevéltára. I. 234, 401.
- KREBEL, GOTTFRIED FRIEDRICH
— európai utazási könyve, 1783., II. 237.
- KRECKWITZ FRIGYES (császári követ)
— utazása Konstantinápolyba, 1591., I. 314.
- KREIL, JOSEPH
— útleírása, 1818., II. 427.
- KREITH BÉLA
— a Rákóczi-korról. I. 455.

KREJCSI FERENC
— a buda-prágai országútról, XV. sz. I. 128, 156 •
Batthyány Ferenc leveléről, 1584., I. 277.

KREMMER DEZSŐ
— Apáczai Csere Jánosról, I. 353–354 • a pestbudai
kézművesekről, III. 84 • Pestbudát ábrázoló met-
szetekről, III. 85.

KREMNITZ, Id. Kőrömcébánya

KREMSER KÁROLY
— soproni szappangyára, II. 468.

KREMSMÜNSTER
— i apát, E. Schreyvogel, 1687., I. 413 • -i évkönyvek,
XIII–XIV. sz. I. 90 • -i nemesi akadémia XVIII. sz.
II. 134.

KRENNER MIKLÓS
— II. Rákóczi Ferencről, III. 114.

KRESEVLJAKOVIC, H.
— Gazi Husztybeg-ről, I. 288.

KRESIMIR IV. PÉTER
— horvát király, XI. sz. I. 74.

KRESKAY IMRE (volt pálos szerzetes)
— énekei, II. 302 • versei, költői levelezései, II.
505, 521, 535 • róla irodalom, II. 615.

KRESZNERICS FERENC (tanár, pap)
— levelezése, II. 512.

KRESTIANSKY JÓB (almév)
— *Kurtze Nachricht* c. prot. vitairata, 1683., I. 391.

KRETA
— kormányzója: Monaci Lőrinc, I. 108.

KRETSCHMAYR, H.
— Grífi Alajosról, I. 282 • Mária Teréziáról, II.
158 • Szapolyai koráról, I. 277 • kiad. Andronicus
Tranquillus iratát, I. 275.
— Schepper naplóját, I. 276.
— Velence történetéről, I. 71, 74, 120, 176, 204, 281
• és Fellner, Th. • az osztrák központi igazgatás
történetéről, I. 283, 367, II. 180, 181.

KRIEBEL JÁNOS
— Orseolo Péterről, I. 72.

KRIEBEL JÓZSEF
— jegyzetei II. József eperjesi látogatásáról, II. 246.

KRIEGER, WILLIBALD
— *Religio vindicata*, 1720., II. 73.

Der Kriegsbote
— c. lap, 1788–1791., II. 240, 340.
Das Kriegsjahr 1683., 1833., I. 408.
Kriegskarte, 1789., II. 294.
Kriegslied, 1808.; ld. Toperczer János, II. 550.

KRIM
— i magyar követség, 1598., I. 308 • -i tatár fogság-
ban erdélyiek, 1657 után, I. 347, 355.

KRING MIKLÓS (ld. Kornjáthy alatt is)
— bírálata Fodor F. gyepűföldrajzárol, I. 37 • közép-
kori jobbágyságunk szabad költözéséről, I. 155 •
a kunok és jászok társadalmaról, I. 85 • a magyar
államhatárról, I. 69 • a magyar gazdasági életéről
a középkorban, I. 77, 123 • a magyar gazdaság- és
társadalomtörténetéről, I. 236, III. 29 • Muraköz-
ről, II. 254 • Ódenburgról a német történetírásban,
I. 83 • a tatái csapomesterekről, II. 56.

KRISÁN (Crisan Georgehe)
— szerepe a román parasztfelkelésben, 1784–85., II.
235, 238, 290.

KRISCHAN, A.
— Mária Terézia telepítési paténséről, II. 161.

KRISTÓF GYÖRGY
— II. Apafi M. könyörgéseiről, I. 425 • Barcsai
Ábrahámról, II. 222, 224 • Bethlen G. gyászverséről,
III. 97 • Bethlen G. külföldi visszhangjáról, I. 332
• Bethlen G. leveleiről, I. 355 • a Bethlen-irodalom-
ról, I. 331 • bevezetése Kazinczy Erdélyi leveleihez
II. 422 • Döbrentei G. leveleiről, II. 620.
— szerkesztői szerepéről, II. 407.
— az Erdélyi Múzeumról, II. 407 • Fekete János
gr. költői leveleiről, II. 223 • Károlyi Gáspárról, I. 263
• Kazinczy erdélyi vonatkozásairól, II. 422, 600 •
Orczy Lőrincről, II. 224.

KRISZT
— féle ház Pesten, II. 232.

KRISZTOS SÁNDOR
— könyvszerzője, III. 20.

KRISZTINAVÁROS (Buda)
— története, II. 62.

KRITOBULOS, HERMODOROS MICHAEL
— életrajza II. Mohammedről, XV. sz. I. 151–
152.

KRITSKE, JOSEPH (lócei bíró)
— győzelmi beszéde, 1814., II. 563.

KRIZSKO (Křížko) PÁL
— Bethlen Gáborról Kőrömcén, I. 355 • az 1563-i
koronázásról, I. 285 • Kőrömcébánya birtokának
keletkezéséről, I. 138 • a kőrömcébányai r. k. egyház-
községről, 1317–1520., I. 64 • a kőrömi régi kamara-
ról és grófjairól, I. 127 • egy magyar versekéről,
1505., I. 215 • Neczpáli Lászlóról, III. 73 • a
pestiéről Kőrömcén, 1710., I. 470 • Vilhelmovits
kőrömi kereskedő, XV. sz. I. 157.

KRMAN DANIEL, ld. Kerman

Kroatischer Korrespondent
— c. lap, 1789., II. 240.

KROFTA, KAMIL
— a cseh és magyar alkotmányról, I. 58 • a cseh–
magyar történeti viszonyról, I. 22, 36, 317 • a cseh-
szlovák történelemről, I. 22 • a huszitákról, III. 73
• a parasztság történetéről Cseh- és Morvaországban,
II. 193.

KROHN, J.
— a finnugorok vallásáról, I. 38.

KROISBACH, Id. Rákóc

KROMP ISTVÁN
— mint a *Presspurské Nowiny* szerkesztője, 1786., II. 240.

KROMP, S. S.
— verse II. Lipót koronázásáról, 1790., II. 364.

KRONE, R.
— Schwendi Lászlóról, I. 289.

KRONES, FRANZ
— Ausztria, Csehország, Magyarország történetéről,
1437–1526., I. 154, 201 • Ausztria összefoglaló
történetéről, I. 9, 22, 146, 150, 168, 366, 454, II. 158, 181,
243, 313, 499, III. 34 • Ausztria történetéről a francia
háborúk idején, II. 484, 553, 560–561, 568 • Baldacci
emlékiratáról, 1516., II. 570 • Bercsenyi Miklósról, I.
456 • Brandenburgi Katalinról, I. 343 • a Cillei-
krónikáról, I. 160 • cseh zsoldosokról a Felvidéken,
XV. sz. I. 165 • a devalvációról, II. 560–561 •
felsőmagyarországi parasztfelkelésekről, I. 207, 371
• a gráci egyetem történetéről, I. 267 • János
főhg. naplójából, 1810–15., II. 568 • a Jezsuiták
szerepéről Magyarországon, XVII. sz. I. 373, 376, 396
• Károly Róbert küzdelmeiről az oligarchákkal, I. 116
• Kassa bírósi jegyzőkönyvéről, XVI. sz. I. 245 •
Kassa középkori történetéről, I. 126, 157 • a Keleti
Álpok német településéről, I. 71 • Keresztési József
naplójáról, II. 341 • II. Konrád támadásáról, I. 71 •
— Magyarország történetéről
— a XVII. sz. 2. felében, I. 396 • Rákóczi
F. korában, I. 418, 454, II. 67 • Mária Terézia
és II. József idején, II. 158, 190, 203, 283, 341.
— a Rákóczi-iradalomról, I. 454 • a Rákóczi-szabad-
ságharcról, I. 418, 454, II. 67 • Simbschen tb.-nyagról,
II. 541 • stájer oklevéléről, I. 93 • Stájerország
történetéről, I. 98 • a Tattenbach-perről, I. 393–394
• Unrest Jakab iratairól, I. 168 • Vtynyédi levelei-
ről, I. 385 • Zierotin naplójáról, I. 314.

KRONSTADT, Id. Brassó

KRONTHAL, B. és Werd, H.
— Mátyás-kori boroszlói iratokról, I. 172.

KROPATSEK, J.
— osztrák rendelet- és törvénygyűjteménye, XVIII–
XIX. sz. II. 242, 283, 351, 485.

KROPP LAJOS
— az ágostai csatáról, 955., I. 41 • Aldana szegedi
verziójáról, 1551., I. 290 • angol hercegekről Szt.
István udvarában, I. 71 • az angol Thokollstákról,
I. 401 • Anna királynéről (II. Ulászló), I. 202 •
Árpád-házi Jolánról, I. 93 • az avarai gyilkosságról,
I. 122 • Bánk bánról az angol irodalomban, II. 624
• Basirius iratairól, I. 349 • Báthori Zs. angol
utazási tervéről, I. 311 • Bethlen G. lovasságáról,
III. 98 • Buda ostroma (1686) angol résztvevőiről,
I. 405 • Budai Parmentus Istvánról, III. 95 •
Castaldóról Erdélyben, I. 303 • Chishull utazásáról,
1702., I. 414 • Clements utazásáról, 1715., II. 22 •
Defoe emlékiratáról, I. 468 • Eger elestéről, 1596.
I. 318 • az erdélyi százszok eredetéről, I. 84 • az
1523-i török portyázásról, I. 222 • az 1532-i török
portyázásról, I. 239 • Fullár Erasmusról, I. 165 • a
gályarabokról, I. 392 • Hamburg magyar kereske-
delmi kapcsolatairól, XIV. sz. I. 128 • Hoffmann
beszédéről Erdély ügyében, XVI. sz. I. 302 • Hunyadi
László haláláról, I. 166 • ism. a Benyovszky-iroda-
lmat, II. 155.

- Bulart írását Villard de Honnecourtól. I. 67
 — Luther művei kiadását. I. 219 • Pompilius könyvét a francia hatásról Romániában. II. 495 • Priebatsch brandenburi iratközlését. I. 172 • a német Reichstagsakten-t. I. 199 • Schäfer írását az ágostai csatáról. I. 41 • Veress E. könyvét Erdélyről. I. 302.
 — Jehan de Wavrin krónikájáról. I. 159 • Kálmán győri püspökről. I. 117 • Lala Mohamedről. III. 96 • Lehel kúrtjéről. III. 60. • Lipca ostromáról. 1551., I. 303 • londoni Zrínyi-sírvészről. I. 382 • magyar árukról, iparosokról külföldön. XIII—XV. sz. I. 124, 125, 128, III. 69 • magyar szervezésről Franciaországban. XVII. sz. I. 422 • Malvezzi elfogatásáról. III. 93 • Margit királynéről. I. 76 • marhakivitelről Ausztriába. 1493., III. 81 • Maria királyné arcképéről. 1520., III. 82 • Maximilianus Transylvanusról. III. 79 • Nagyvárad bevételéről. 1692., I. 411 • a nikápolyi csatáról. I. 139 • Pálffy Miklós születési helyéről. I. 317 • pápai adósodók számadásairól. XIII—XIV. sz. I. 118 • Rákóczi Ferencről Anglia partjainál. I. 471 • Rátholdi (Tar) Lőrinc zarándoklásáról. 1411., I. 132 • a régi magyar szekérvárról. XVI. sz. III. 92 • a régi magyar zenéről. III. 90 • régi utazókról (Tafur). I. 111 • Rieaut munkájáról. I. 389 • Smith kapitányról. III. 93 • II. Sylvester pápáról. I. 70 • Szt. István pénzeiről. I. 79 • a szentgotthárdi csatáról. I. 384 • temesvári incidensről. 1551., I. 303 • Terdsümen Murádról. III. 93 • Uzbég tatár kán követtségéről. I. 120 • a Wesselenyi-összeesküvésről. I. 389, III. 106 • Wolfger püspök úti számadásairól. I. 92
KROFFEN, JOHAN FRANZ LEOPOLD
 — bányászati munkája. 1710., II. 53.
KRÉNJAVI, ISO
 — Spalatói Tamásról. I. 89.
KRUDY DÁNIEL, Id. Crudy
KRUDY FERENC
 — összeállítása Bárótyz feljegyzéseiből. II. 148.
KRUMBACHER, K.
 — a bizánci irodalomról. III. 26.
KRUPCZ ISTVÁN
 — Masnicius Tóbiásról. I. 396 • a zsolnai zsinatról. I. 250.
KRUSCHÉ E.
 — gr. Teleki Józseféről. II. 278.
KRUSK, FR. V.
 — levelei a rastatti kongresszusról. 1799., II. 530.
KRUŽIĆ, PETAR
 — mint Olüsa kapitánya. XVI. sz. I. 288.
KRÜNER, F.
 — Bethlen Gáborról. I. 335 • Rusdórról. I. 332.
KUBASS MARGIT
 — Pálóczi Horváth Ádámról. II. 611.
KUBIN, H.
 — Mária Terézia leveleiről. II. 157.
KUBINYI ÁGOSTON
 — Engel J. K. levelezéséről. II. 593.
KUBINYI FERENC
 — Anonymusról. I. 44 • Árpád-kori oklevéltára. I. 53 • a budai országgyűlésről. 1530., I. 281 • eskümintáról Boeskaai idején. III. 95 • Esterházy S. urbárlumáról. 1668., I. 377 • Hont megyei oklevélközlése. I. 12, 118 • a Kubinyi-családlevéltáráról. III. 43 • Liptó megyéről a XIX. sz. elején. II. 465 • monostorok történetéről. III. 64 • nekrológia. III. 50 • orosz fejedelmekről a IX. sz. végén. I. 34 • régi magyarok személyneveiről. I. 10 • Zách Felicián vejeiről. I. 119.
KUBINYI MIKLÓS
 — Bethlen G. egy leveléről. I. 334 • János deákról. III. 69. • Közléményei a Thurzó-levéltárról. III. 43 • Thurzó György életéről, leveleiről. I. 364 • Thurzó Imréről. I. 339, 368.
KUBINYI SÁNDOR
 — jogi könyvszete. 1798., III. 29.
KUCZMANN F., Acsay F., Németh A.
 — a győri gimnázium történetéről. II. 130.
KUCZOZI MARCEL
 — a soproni bencés gimnáziumról. III. 118.
KUDLIK IGNÁC (plébános)
 — beszéde az insurgensekhez. 1797., II. 521.
KUDORA JÁNOS
 — a katolikus egyházi beszéd történetéről. II. 107.
KUFSTEIN
 — foglyok. Id. Batsányi János; Maret; Szentjóni Szabó László; Id. br. Wesselényi Miklós.
KUHLER
 — Aacheni Albertől. I. 73.
KUIK IGNÁC JÓZSEF
 — Napóleon bukásáról. 1815., II. 566.
KUJANI GÁBOR
 — Brodaries Istvánról. I. 197, 280.
KUKULJEVIĆ-SAKCINSKI, IVÁN
 — a bolgár-magyar háborúról. 895., I. 33 • horvát bibliográfiája. I. 10 III. 35 • a horvátok harcáról a tatárokkal. I. 97 • horvát regestái. XIII. sz. I. 56 • Istvánfőiről. I. 227 • *Iura regni Croatiae*. II. 84 • féle Arkiv. I. 393, II. 84.
KULA
 — német telepítése. XVIII. sz. II. 248.
KULAKOVSKIJ, PLATON
 — a karlóci szerb-orosz iskolázásról. II. 127.
KULCSÁR ADORJÁN
 — olvasóközönségünkéről 1800 táján. II. 587.
KULCSÁR ISZVÁN
 — fordítása Gebhardi magyar történetéről. II. 594 • kiadta Miklos K. leveleit. I. 442.
 — a Székely krónikát. I. 292.
 — könyvtára. II. 589 • a magyar nyelv ünnepeiről. 1818., II. 618 • mint lapszerkesztő. II. 404 • a népdalok gyűjtéséről. II. 626 • pályázata a magyar nyelvről. 1809., II. 488, 492 • Pest városról. II. 492 • verse Laudonról. 1790., II. 295, 374 • -ról irodalom. II. 405.
KULCSÁR ZSUZSA
 — ism. Pasuto könyvét Nyevszkijről. III. 68.
KULINI NAGY, Id. Nagy Benő
KULISCHER, JOSEPH
 — gazdaságtörténete. II. 446.
KULPA
 — hajózásának kérdése. XVIII/XIX. sz. II. 392, 474.
KUMLIK EMIL
 — a *Pressburger Zeitung*ról. II. 156.
KUMOROVITZ L. Bernát
 — a Kálmán-kori cartuláról. III. 61 • a kir. kápolna-ispán oklevéladásáról. I. 112 • a leleszi konvent levéltáráról. I. 16.
 — oklevéladásáról. I. 112.
 — a leleszi prépostságról. I. 64 • a magyar szfragisz-tika múltjáról. II. 590, III. 54 • a magyar zászló múltjáról. III. 53. • Mátyás kir. pecsétjeiről. III. 76 • a speciális praesentia pecséthasználatáról. XV. sz. I. 112 • vesztepmi regesztái. III. 71.
KUMP JÓZSEF
 — a hajóépítés történetéről. II. 468.
KUN (Id. Jászkm. Kis-és Nagyknuság alatt is)
 — betörések. XI. sz. I. 48 • puszták. II. 51, III. 83 • törvények. 1279., I. 91 • -ok betelepítése. XIII. sz. I. 85, 96.
 — és a tatárjárás. I. 97 • -ok katonai ereje. XIII. sz. I. 101 • -ok a lajmentai csatában. 1246. I. 95 • -ok megtérése. I. 85 • -ok a morvamezel csatában. 1278 I. 101 • -ok származása, története. I. 85, II. 595 III. 67 • országi dominikánus misszió. I. 94 • -ság viszonyai. XVIII. sz. II. 52 • -ságiak áttelepedése. XVIII. sz. II. 248.
KUN ERZSÉBET, Id. Erzsébet
KUN LÁSZLÓ, Id. IV. László
KUN PÁL
 — adatai a törökkorhoz. I. 246.
KUN RÓBERT
 — a Horia-felkelésről. II. 285, • néplázadásról Felső-nádasdon. 1817., III. 124.
KUNCEZ (ispán)
 — majorháza Budán. XV. sz. I. 155.
KUNCEZ ALADÁR
 — Thökölyről a francia irodalomban. I. 400 • Toldy Ferencről. III. 52.
KUNCEZ GYULA
 — Hormayrról. II. 593.
KUNDMANN, JOH. CHRISTIAN
 — természettudományi kiadványa. 1737., II. 40.
KUNHEGYES
 — levéltára. I. 14.
KUNICS FERENC (jezsuita)
 — iskoladrámája. 1753., II. 227.
KUNIGUNDA
 — és IV. Béla esküvője. I. 90.

- KUNISCH, J. G.
— Eschenloer Péterről. I. 167.
- KUNITS MIHÁLY
— ismertető műve Magyarországról, 1824., II. 412, 464.
- KUNMADARAS
— levéltára. I. 14.
- KUNNET, H.
— burgundi könyvészete. III. 27.
— kunc heütesekről Stájerországba. I. 453.
- KUNSZENTMIKLÓS
— története. III. 114.
- KUNTZE, E.
— lengyel nunciusi jelentésekről. XVI. sz. I. 307.
- KONY DOMOKOS
— kerámiai üzeme Budán. II. 260 • és a kereskedelmi bizottság, 1791., II. 390.
- KUPCECKY JÁNOS
— festészete, XVII—XVIII. sz. I. 423, III. 109.
- KUPFLWIESER, LEOPOLD
— a magyar—török harcokról Mohácsig. I. 138, 154, 221 • Ausztria török harcairól, XVI. sz. I. 239.
- KUPKE, G.
— kiadott nunciusi jelentéseket. I. 278.
- KUR GÉZA
— cseh—magyar ref. kapcsolatokról. I. 251 • a komáromi ref. egyházmegyeről. I. 254.
- KURBÉLY GYÖRGY
— vesztepmi püspöksége, XIX. sz. II. 579.
- KURLAND
— i hg. Jakab és Erdély. I. 327.
- KURSZÁN
— magyar fejedelem, IX. sz. III. 57
- KURTZ S.
— a Dubnói krónikáról. I. 147.
Kurtze Geschichte der Kriege, 1788
ld. Izdenczy József. II. 95.
Kurtzer und wahrhaftiger Bericht, 1683., I. 392.
- KURUCZ J.
— a győri ipartestületről. II. 460.
- KURZ, ANTON
— *Magazin c. kiadványa Erdély történetéhez*. I. 106, 144.
Kurze Anleitung zu dem Flachsbaue, 1767., II. 164.
Kurze Geschichte der Rebellion, 1785., II. 286.
Kurze hist. Lebensgeschichte der Könige, 1806., II. 481.
Kurze Lebensbeschreibung des Hung. Herrn. Gr. v. Töckely, 1683., I. 399.
Kurze Lebensgeschichte Marien Antoniens, 1793., II. 504.
Kurze unpartheiische Vertheidigung, 1790., II. 315—316.
Kurze fassete Abhandlung . . . der serbischen Nation, 1791., II. 360.
Kurze fassete Beschreibung des Karpathischen Gebirges, 1772., II. 151.
Kurze fassete Enllarvung, 1794., II. 326, 505.
- KUSCH LÖRINC (brassói tanácsos)
— naplója, XVII. sz. III. 99.
- KUSZÁK JÓZSEF
— Ráth Mátyásról. II. 239.
- KUTHY FERENC
— Nagyváthy Jánosról. II. 431.
- KUTJEVO
— i német telepítés, XVIII. sz. II. 248.
- KUTSCHERA, R.
— Erdély gubernátorairól. II. 88.
- KUTUZOV, MIHAIL ILLARIONOVICS
— élete, hadvezéri szerepe. III. 115.
- KUÚN GÉZA GR.
— emlékezete. III. 50 • az 1820-i Budapestről. II. 483 • Gardizról. I. 24 • kiadta Gyulay L. naplóját. II. 401.
— — keleti kútfoínket. I. 25.
— a magyarok keleti kapcsolatairól. I. 25 • maros-németi levéltára. I. 15 • Mátyás keleti politikájáról. I. 175 • a székelyekről. I. 81 • a szláv—magyar kérdéssel. III. 59.
- KUZELYA, Z.
— Mátyásról a szláv néphagyományban. I. 170.
- KÜBECK, KARL FRIEDRICH. FRH. V.
— napló, XIX. sz. II. 545.
- KÜBECK, MAX. FRH. V. (fia)
— kiadta apja naplóját. II. 545.
- KÜFFER BÉLA
— kiadta II. Béla jövedelmi kimutatását. I. 56 • Mátyás nádori törvényszékéről. III. 77 • a vándor bíráskodásról. I. 174.
- KÜHÁR FLÓRIS
— adaléka a hitszónoklásról. II. 202 • a bencésekéről, 1791-ben. II. 270 • Nemes Gáspár apátáról. II. 202 • a Pray-kódexről. I. 66.
- KÜHN, H.
— a kutjevói német településről. II. 248.
- KÜKÜLLEI (Tótolyosi Apród) JÁNOS
— krónikája Nagy Lajosról. I. 105, 147.
- KÜKÜLLŐ
— megye főispánjai, ld. Apor Péter, Bethlen János • i ref. egyházmegye levéltára. I. 258 • -i ref. lelkészek. I. 257.
- KÜMMEL
— III. Henrik támadásairól. I. 72.
- KÜNISCH MÁTYÁS
— feljegyzései 1514-ről. I. 191.
- KÜNTZEL, G.
— Kaunitz hg.-ről. II. 183, 281, 301, 352 • és Volz, B. — a hetéves háború előzményeiről. II. 183.
- KÜRCZ ANTAL
— a pálosrend történetéről. I. 61.
- KÜRSCHÁK PIROSKA
— Pozsony kultúrelétéről, XVIII. sz. II. 156.
- KÜRSZELMER
— Szilvázi Máttyás idején. I. 177.
- KÜRTHY-CSALÁD
— levéltára. III. 43.
- KÜSTERMANN, O.
— a merseburgi csatáról, 933. I. 40.
- KVACSA (Kvachala) JÁNOS
— Alstedről. I. 345 • angol—magyar kapcsolatokról, XVII. sz. I. 345, 431 • Bisterfeldről. I. 345 • a chiliázmusról, XVII. sz. I. 353 • a coccejanizmusról. I. 431 • Comenius-tanulmányai és kiadásai. I. 353, III. 99 • Drábik Miklósról. I. 353 • Jablonszky Dánielről. I. 469 • Kalinka Joachimról. I. 392 • a magyar filozófiáról, XVII. sz. I. 353 • Rákóczi porosz kapcsolatairól. I. 469, 471 • a reformációról Szlovákiában. I. 254.
- KVATERNIK JENŐ
— a horvát—magyar viszonyról. II. 84.
- KWIATKOWSKI, E. V.
— Mária Teréziáról. II. 194.
- KWIATKOWSKI, S.
— Callimachus-kiadása. I. 148 • I. Ulászlóról. I. 163.
- KYBAL, V. és Novotný, V.
— Husz Jánosról. I. 140.
- KYRILLOS, ld. Cyrill
- L. J. ld. Lévy József alatt is)
- Bethlen Farkasról. I. 291.
- L. R.
— *Fundata c. irata*, 1782., II. 272.
- LITS., ld. Litschauer Lajos
- LA FOREST
— konstantinápolyi követsége, XVI. sz. I. 281.
- LA LANDE, P. A.
— III. Károlyról, 1743., II. 67.
- LA ROCHEFOUCAULD, FRANÇOIS
— maximál Kazinczy fordításában. II. 602.
- LABACH BERTOLD SÁNDOR
— a pannonhalmi főapátságról és apátságairól. I. 64.
- LÁBÁN ANTAL
— bécsi titkos jelentésekről. II. 486, 622, 624 • hazafias dalokról. II. 571 • Szt. Erzsébet legendáiról. I. 213.
- LÁBÁS FERENC
— verse az insurgensekhez, 1809., II. 549.
- LABOS JÁNOS
— munkája a dohányról, 1789., II. 250.
- LABOUREUR, ld. Le Laboureur
- LÁBÁNSZKY JÁNOS (Szelepcsényi titkára)
— irata a pozsonyi törvényszékéről, 1675., I. 391 • és a Thököly-felkelés. III. 108.
- LABUDA, G.
— Ibrahim Ibn Jakubról. III. 56.
- LACKA, ld. Łaczka
- LACKVI
— család politikai szerepe, XIV. sz. I. 107, 117, 137 • István horvát bán. I. 136.
- LACKNER KRISTÓF
— és a Bocskai-szabadságharc. I. 321 • mint soproni polgármester, XVII. sz. I. 246.
- LAURÉE (francia ezredes)
— jelentései, 1802., II. 556.

- LACROIX, R. és Bauer, W.
— I. Ferdinánd levelezéséről. I. 278.
- LACRYMAE *Hungaricae*, 1665., I. 382.
- LACSNYI MIKLÓS (jósággazgató)
— kezdi a répacukor gyártását. II. 467 • uradalmi működése. II. 449.
- LACY MÓRIC GR. (tábornagy)
— mint hadvezér, 1788., II. 206.
- LACZA IMRE, ld. Mártonfalvai
- LACZAI (Szabó) JÓZSEF (ref. lelkész)
— beszéde a lipcsei csata alkalmából, 1813., II. 562
• bírálata egy utleírásról, 1805., II. 423 • iskola-drámája. II. 229.
- LACZKA JÁNOS
— Bessenyei-életrajza. II. 219.
- LACZKÓ MÁTÉ, ld. Sepsi Laczkó
- LACZKOVICS JÁNOS
— antiklerikális iratai, 1790., 1792., II. 331, III. 123
• átdolgozta Martinovics *Oratójiát*. II. 322–323.
— Trencs Macedóniai vitézét. II. 328.
— fellépése a magyar nyelvért. II. 350 • fordítása a jakobinus-kátéről, 1794., II. 508.
— — Martinovics *Nyílt Leveleiről*, 1793., II. 507.
— halála. II. 510 • irata a magyar történetről, 1792. III. 123 • ítéletének szövege. II. 509 • politika iratai. II. 507 • szerepe a jakobinus-mozgalomban. II. 514, 517.
- LADÁNYI ANDOR
— a történeti programvitákról. III. 46.
- LADÁNYI GEDRON
— alkotmányos intézményekről. I. 95 • alkotmány-története. I. 58 • Buda török kézre jutásáról. III. 91 • észrevételei Krajner alkotmánytörténetéhez. I. 58.
- LADOMÉR (érsek)
— szerepe IV. László idején. I. 101.
- LADOMERIA, ld. Lodomeria
- LADOMERSZKY P.
— Kassa gazdaságpolitikájáról a török korban. I. 245
- LADYOCAT
— történeti szótára. II. 373.
- LAGARDE, AUGUSTE BR.
— utazása, 1811., II. 426.
- LAIBACH
— i tanár: B. Hacquet. II. 238.
- LAJOS, I., NAGY (magyar király, XIV. sz.)
— anyja, ld. Erzsébet, • balkáni vonatkozásai. I. 94, 121, 129 • diplomáciai iratanyaga. I. 113–114 • egykorú életéről, ld. János minorita; Küküllői János. • életrajza. I. 115, 119, III. 70 • építőmestere: János. I. 134 • a forrásokban. I. 104, 105, 107, 108, 147 • hadjáratai. I. 108, 119–122, III. 70 • halála. I. 108, 119 • és a halicsi érsekség. I. 120 • ikonográfia. I. 119 • itáliai politikája. I. 106, 121–122 • kereskedelmi politikája. I. 123–129 • levelei VI. Kelemenhez. I. 113–114 • lovagja: Stábor. I. 137 • mint lengyel király. I. 108, 120 • nevelője, Neszmélyi Miklós. I. 117 • nyugati politikája. I. 119, 122 • és a művészet, humanizmus. I. 133–134 • okleveleinek regisztrálása. I. 112, III. 69–70 • oxfordi kódexe. I. 104 • és a pécsi egyetem. I. 132 • és a sóvági munkások. I. 127 • és Suchenwirt Péter. I. 108 • török harcai. I. 109, 121 • velencei háborúi. I. 107, 120, 123–129 • ról Horváth István. II. 595.
- LAJOS, II. (magyar király, XVI. sz.)
— a bécsi királytalálkozón, 1515., I. 105 • és a császári trón. I. 220 • decretumai. I. 198 • diplomáciai kísérletei a török ellen. I. 200, 222 • és az erdélyi sóbányászat, 1521., I. 210 • halála. I. 189, 223 • házassága. I. 220 • és Herberstein Zsigmond. I. 198 • humanista udvara. I. 215 • kancelláriája. I. 198 • kancellárja, ld. Brodarics. • káplánja, ld. Szerémi György. • levelei, oklevelei. I. 222, III. 79 • neje, ld. Mária. • nevelői, ld. Balbi Jeromos; Brandenburgi György. • pénzszervezési kísérletei. I. 189 • a protestánsok ellen. I. 219 • sógora, ld. I. Ferdinánd. • számadásai, kincsei. I. 198 • találkozója I. Ferdinánddal. I. 222 • udvara. I. 220–221 • vitézi tornajának leírása. I. 218 • és I. Zsigmond lengyel király. I. 220–221.
- LAJOS
— XII. (francia király) és II. Géza. I. 76 •
— IX. (francia király) és Rubruk. I. 90 •
— X. (francia király) és Clémence. I. 122 •
— XII. (francia király) és a cambrai liga, 1508., I. 203 •
- XIII. (francia király) követei, 1620., I. 332 •
— XIV. (francia király).
— — és Bonac márk. I. 442 • és az 1683-i hadjárat. I. 409 • felolvasója: Breteuil br. I. 444 • és Ferriol követ. I. 453 • és XI. Ince pápa. I. 409 • és Rákóczi Ferenc. I. 442–444, 453, 455, 460–461, 468 • és a román tartományok. I. 472 • segítsége a török ellen, 1664., I. 386 • és a spanyol trónörökösödés. I. 376, 393 • udvara. I. 442–444 • és Villars márk. I. 442 • és Zrínyi Péter. I. 387.
- XV. (francia király).
— — és II. Frigyes. II. 103 • és a hétéves háború. II. 183 • követsége keleten. II. 96 • udvaráról. Teleki József. II. 154.
— XVI. (francia király). II. 353.
— — kivégzésének irodalmi visszhangja. II. 504–505.
- XVIII. (francia király). II. 566.
— — tábornoka, ld. Lagarde.
—, gyermek (német császár). I. 40 •
— (bajor hg.) és Szapolyai. I. 278 •
— Brunszyk (hg.), XVIII. sz. II. 96 •
— Fülöp (francia király), XIX. sz. II. 545 •
— Vilmos (badeni örgróf).
— — hadjáratai a török ellen, 1686., I. 405, 411 • iratai, térképei. I. 408.
- LAJOS D.
— Rákóczi erdélyi törvényéről, 1707., I. 468.
- LAJTA
— mint határfolyam. I. 71 • menti csata, 1246. I. 97–98.
- LAJTHA LÁSZLÓ
— ism. Isoz K. írását Bpest zenéjéről. II. 147 • és Varju E.
— — Zsigmond-kori Erzsébet-himnuszról. I. 130.
- LAKATOS DÉNES
— Virág Benedekről. II. 610.
- LAKATOS D.
— a topuskói ciszterci apátságáról. I. 64, 78.
- LAKATOS ISTVÁN (kozsmási plébános)
— följegyzései, XVII. sz. I. 428.
- LAKATOS L. LAJOS
— a magyar őshírlapokról. II. 241, 402.
- LAKATOS VINCE
— szerk.: *Keszthelyi Helikon*. II. 607, 612.
- LAKI JAKABIA JÁNOS
— mint erdélyi püspök, XV. sz. III. 73.
- LAKITS FERENC
— a millenium kérdéséről. I. 34.
- LAKITS GYÖRGY ZSIGMOND (egyházjogász)
— az egyházi javakról, 1811., II. 559 • mint a tanulmányi bizottság tagja, 1791., II. 395 • Szuvorov-életrajza, 1799., II. 524 • a trónörököséről. II. 559 • és Úrményi József.
— — magyar közjoga, 1791., II. 372.
- LAKNER KRISTÓF, ld. Lakner
- LAKNER S.
— az erdélyi fejedelmek választásáról. I. 295.
- LAKÓ GYÖRGY
— finnugor és őstörténeti kutatásokról. III. 56.
- LAKOS BÉLA
— Heltai Gáspárról. I. 299.
- LAKOS L.
— Nagyvárad történetéről. I. 296. III. 114.
- LAKOS SÁNDOR
— Tessedik Sámuelről. II. 250.
- LAKY (Év. János) DEMETER
— a csornai, stb. premontrei prépostságokról. III. 63, 64.
- LAKY MÁTYÁS
— a Zsigmond-kori művelődésről. I. 133.
- LALANGUE, ld. La Langue
- LALA MOHAMMED (nagyvezér)
— és Bocskai, 1605., I. 319 • halála. III. 96.
- LÁM (Ambrosius) SEBESTYÉN
— hitvitája. III. 86.
- LÁM FRIGYES
— a Bánk bánról. II. 625 • a győri német színészetéről. II. 623 • Kisfaludy Sándorról. II. 612.
- LÁM KÁROLY
— az erdélyi országgyűlés szervezéséről. I. 295, II. 88–89, 487.
- LAMANSKY, VLADIMIR
— a száv apostolokról. I. 28 • Velence történetéről. I. 204, 207, 278.

- LAMBACH BLEK (pianista tanár)
— lefordította Barits iratát a koronázásról 1790., II. 363 ● a papi rend tiszteletéről, 1810., II. 572.
- LAMBACHER, PH.
— az osztrák interregnumról, XIII. sz. I. 98.
- LAMBEOCIUS, PETRUS (császári könyvtáros)
— följegyzései budai útjáról, 1666., I. 389 ● kézirattömegének, II. 187.
- LAMBERG, E.
— kiadta Lamberg, K. A. iratait, I. 404.
— Curipeschitz útleírását, XVI. sz. I. 276.
- LAMBERG, J.
— konstantinápolyi követsége, XVI. sz. I. 276.
- LAMBERG, KARL ADAM, GR. V.
— levelei Buda alól, 1684., 1686., I. 404, 409.
- LAMBERG KRISTÓF (főlovászmester)
— jelentése Budáról, 1529., I. 278.
- LAMBERT (ispán)
— mint I. Béla veje, I. 72.
- LAMBERTUS HERSFELDENSIS
— évkönyvei, XI. sz. I. 47.
- LAMBERTY
— diplomáciai kortörténete, 1724., I. 446.
- LAMBIN, P. P.
— orosz tört. bibliográfiája, III. 34.
- LAMING FARKAS VILMOS
— követsége, XVIII. sz. I. 338.
- LAMMBAUGH, ld. Lambach
- LAMORMAIN(I), WILHELM (csász. gyóntató)
— és II. Ferdinánd, I. 366 ● és Pázmány Péter, I. 300.
- LAMOS, TEODOR
— bibliográfiája szlovákiai levéltárakról, III. 35.
- LAMPE, A. FR.
— kiadta Debreceni Ember P. ref. egyháztörténetét, 1728., I. 249, 346, 391, 393, 465, II. 117—119, 138.
- LAMPFI JÓZSEF
— az ennsvölgyi határról, 1254., I. 97 ● a lajtamenti csatáról, 1246., I. 97. ● a locsmándi várispánságról, III. 67.
- LAMPÉTH GÉZA
— Bessenyei Györgyről, II. 219 ● Kisfaludy Sándorról, II. 543 ● a magyar levéltár kezdeteiről, I. 199 ● a pápai főiskoláról, III. 87 ● Pekry Lőrinc leveleiről, I. 451, 467.
- LAMPROS, SP. P.
— kiadta az Ekthesis Chronikát, I. 152.
- LANCASTER, JOHN
— angol pedagógiai rendszere, II. 584.
- LANCELIN
— klerikális irata magyarul, 1797., II. 523.
- LANCEZ KÁLMÁN
— Dvornikovits püspökről, I. 423.
- LANCZY GYULA
— az Árpád-kori Magyarországról, I. 56 ● ism. Fiedler könyvét a Rákóczi-szabadságharcról, I. 450 ● Kapisztrán Jánosról, III. 76 ● kor- és jellemrajzai, III. 91 ● nekrológja, III. 50 ● nemzetközi történelmi kongresszusokról, III. 47 ● a Rákóczi-szabadságharc jelentőségéről, I. 457 ● a Sylvester-bulláról, III. 62 ● Széchenyi Pál érsekről, I. 423, 457 ● vitája Thalyval, I. 457.
- LANDAU, H.
— Ausztria kereskedelméről, II. 61.
- LANDAU, M.
— III. Károlyról a spanyol trónon, II. 67.
- LANDERER-család
— betelepítése, nyomdája, II. 135, 155, 211.
- LANDERER JÁNOS MIHÁLY
— mint a *Pressburger Zeitung* szerkesztője, II. 155, 340, 405.
- LANDERER JÁNOS SEBESTYÉN
— budai nyomdája, II. 135.
- LANDERER MIHÁLY
— jakobinus pöre, 1795., II. 518.
- LANDGRAF ÁDÁM
— az utak javításáról, 1775., II. 177.
- LANDOR BÉLA
— Marx jegyzeteiről, I. 23.
- Landorfejeződés elvesztésének oka, 1521., I. 225.
- LANDSBERG, E.
— a német jogtudomány történetéről, II. 160.
- LANDSHUT
— I. plébános: Veit Arenpeck, XV. sz. I. 150.
- Landwirtschaftliche Blätter*, 1820., II. 408.
- Landwirtschaftliche Heft*, 1825., II. 408.
- Landwirtschaftliche Zeitung*, XIX. sz. II. 410, 447.
- LANDWEHR, M. és Pribram, A. F.
— I. Lipót leveleiről, I. 385.
- LÁNG ADÁM JÁNOS (színművész)
— Genová-dramája, 1824., II. 626.
- LÁNG DEZSŐ
— a kazárok zsidóságáról, III. 57.
- LANG, G.
— középkerékvégi nemzetiségi ellentétekről Kolozsváron, I. 158, 209.
- LANG, KARL HEINRICH V.
— emlékezései, XVIII. sz. II. 301.
- LANG MÁTYÉ (gurki püspök)
— utazásának leírása, 1515., I. 195.
- LANGER EMIL
— Hadik Károlyról, II. 531.
- LANGER JÁNOS
— a méhészetéről, 1773., II. 165.
- LANGER MÁRTON (orvos)
— az erdélyi marhavészről, 1790., II. 438.
- LANGER TÓDOR (ev. lelkész)
— a méhészetéről Erdélyben, 1773., II. 165.
- LANGER
— Szerbiáról Ausztria uralma alatt, 1719—39., II. 96.
- LANGLOIS, CHARLES V.
— felfedezte Lodomer levelét, I. 102 ● francia forrás-bibliográfiája, III. 36, 37.
- LANGMANTL, V.
— Schiltberger-kiadása, I. 109.
- LÁNYI GYÖRGY (ev. lelkész)
— protestáns vitáiról, 1675., I. 391, III. 105
- LANNON, GUILLBERT DE
— szerepe, XV. sz. I. 140.
- Lantos vers*, 1790.; ld. Rájnis József, II. 299.
- LANZ, K.
— V. Károly levelezéséről, I. 199, 278.
- LÁNZSÉR
— tisztartó utasítása, 1615., I. 369.
- LÁNYI E.
— a kassai vértanúkról, I. 338.
- LÁNYI JÓZSEF (udv. tanácsos)
— Habsburg-párti irata, 1790., III. 123.
- LÁNYI KÁROLY
— magyar r. k. egyháztörténete, I. 60, 251, 396, II. 113, 262.
- LÁNYI PÁL (alispán)
— naplója, 1712., II. 65.
- LÁNYI-kódex
— szövege, 1519., I. 211.
- LAONIKOS, ld. Chalkokondyles
- LAPEDATU, A. I.
— brassói okiratokról, I. 13 ● Kemény Jánosról, I. 348 ● a román történetirodalomról, II. 495—496.
- LAPISPATAK
— i bizottság jelentése, III. 42.
- LAPFFÖLD
— útja Sajnovicsnak, II. 216 ● -iek és magyarok, II. 595.
- LAPORTE, JOSEPH DE
— útlevelei Magyarországról, 1765., II. 152.
- Lármá*, 1809., II. 549.
- Larva pseudo-catholico detracta*, 1791., II. 368.
- LASERRE, D.
— Mátyás svájci kapcsolatairól, I. 179.
- LASICI (lasitius) JÁNOS
— irata Báthori gdanski hadjáratáról, 1578., I. 305.
- LASKAI (Matkó) JÁNOS
— Justus Lipsius-fordítása, 1641., III. 98.
- LASKAI (Laskó) OSVÁR (ferences)
— munkái, XV—XVI. sz. I. 154, 181, 212
- LASKI JÁNOS (érsek)
— lengyel követ Budán, I. 220.
- LASKI JEROMOS
— konstantinápolyi követsége, XVI. sz. I. 275, 281.
- LASKÓ
— reformációjának története, I. 256.
- LASSAY, MARQUIS DE
— levelei 1685. harcáról, I. 404.
- LASTRYE, CH. PH.
— a pamuttermesztésről, 1810., II. 435.
- LASZGALLNER, GOTTLIEB
— a tokaji szőlőkről, 1824., II. 436.
- LÁSZLÓ
— I. Szent (magyar király, XI. sz.).
— — bajor kapcsolatai, I. 48 ● egyházi iratban, 1720., II. 108 ● és IV. Henrik, I. 48 ● és Horvátország, I. 74 ● kori források, I. 42—43, 87, 89, 149

- korára források. I. 49, 149 • lánya: Piroška. I. 74 • legendája. I. 52, 135, 213 • és a lengyelek. I. 73 • a magyar irodalomban. I. 130, 214 • és a montecassinói apát. I. 55, 74 • nagyváradi szobra. I. 134 III. 72 • oklevelei. I. 55, III. 62, • pannonhalmi összeírása. I. 55, 78 • törvényei. I. 53, 77, 79 • uralkodása. I. 73. III. 66. • váradí bazilikája. I. 67 • -ről ének. I. 214.
- III. (magyar király. XII. sz.).
- — és Konnenos Mánuel. I. 76.
- IV. Kun (magyar király. XIII. sz.).
- — adatai, irodalma. I. 101—102 • és a grenoblei trüptichon. I. 472 • és Habsburg Rudolf. I. 90, 101 • és a kun kérdés. I. 91, 102 III. 69 • megülete. I. 102 • oklevelei. I. 92, 93 • és a pápa konfliktusa. I. 101—102 • udvari papja, ld. Kézai Simon. • -ről Dugonics drámája. II. 303.
- V. Posthumus (magyar király. XV. sz.).
- — és Beheim Mihály. I. 149 • és Cillei Ulrik. I. 185 • dajkája: Kottaneri. I. 159 • gyermekora. I. 162, 164 • halála. I. 166 • idején decretumok. I. 164 • megkoronázása, 1440., I. 162 • levelei. I. 161 • neveltetési szabályai. I. 159 • történetéhez iratok. I. 163 • és Vitéz János. I. 161 • -hoz követség. I. 164 • -ről Aeneas Sylvius. I. 158, 159.
- (erdélyi vajda). I. 100—101, 116
- LÁSZLÓ GYULA**
- Erdélyi településéről a XI. sz.-ig. I. 34 • a honfoglaló magyarság életéről. I. 34, 37 • a honfoglalók művészetéről Erdélyben. I. 37 • a koronázási jogáról. I. 70 • a koronái leletről. I. 37 • Lehel kürtjéről. III. 60 • a magyar őstörténet régészetről. III. 57 • a népvándorlások ir. kereszténységről. I. 35.
- — lovasnépek vallásáról. I. 32.
- a székelyekről. I. 81 • a Szt. György-szobor lövészszámjáról. I. 134. • társ.-tört. tanulmánya az avarokról. III. 59.
- LÁSZLÓ JÁNOS**
- a sárospataki tanárokról. I. 257.
- LÁSZLÓ JÓZSEF**
- a nyugati pénznemekről Magyarországon, XIII. sz. I. 95.
- K. LÁSZLÓ JÓZSEF**
- kiadta Bárczy följegyzéseit. II. 148 • a magyarországi főpáncsnokságról, 1740., II. 103.
- LÁSZLÓ SZIGMOND**
- a kuruc balladákra. I. 448.
- LÁSZLOFFY PÁL** (mosoni nemes)
- követi naplója, 1642., III. 98.
- LASZOWSKI, E.**
- horvát okmánytára a XVI. sz.-ra. I. 277 • turmezi okmánytára. I. 17 • Verőce birtokosairól, 1766., II. 42 • zágrábi okmánytára. I. 17.
- LASZTÓKAY LÁSZLÓ**
- Alvinczi Péter haláláról. I. 374 • Eperjes hadi történetéről. I. 288 • Eperjes iparáról, kereskedelméről. I. 242 • Eperjes levéltáráról. I. 13, 371 • erdélyi fejedelemszponyok leveleiről. I. 334.
- LATZKOVITS L.**
- Albericus magyar adatairól. I. 89.
- Laudes et vituperia**, 1751., II. 105.
- LAUDON, GIDEON ERNST, FRE. V.** (tábornagy)
- életrajza. II. 184, 297 • szerepe az osztrák—porosz háborúkban. II. 104, 184.
- — a török háborúban, 1788—1790., II. 295, 297, 374.
- LAUGIER (abbé)**
- az 1739-i belgrádi békéről, 1788., II. 94, 95.
- Laura**
- c. lap. 1824., II. 621.
- LAURENT, M—H.**
- ism. Kardos T. Ransanus-tanulmányát. I. 167.
- LAURENT, V.**
- Angelos Izsákról. I. 76 • Sphrantzes nevéről. III. 74 • Szerbiáról Bizánc és Magyarország között. I. 76.
- LAURENTIUS DE BREZINA**
- szövege mint cseh tört. forrás, XV. sz. I. 111.
- LAURENTIUS DE MONACIS**, ld. Monaci
- LAURENTZI V.**
- a pogány felkeleésekről, XI. sz. I. 71.
- LAURIER, DE**
- írása VI. Piusról, 1782., II. 265.
- LAUSANNE**
- i egyetem magyar diákjai. II. 133.
- LAUSCHMANN GYULA**
- Kreskay Imréről. II. 615 • Virág B.-ről és Ányosról. II. 302, 610.
- LAUSTITZ**
- története, XV. sz. I. 177 • -i szárm. Boratius J. I. 319.
- LAUTERBACH, JOHANN V.**
- a török háborúról, 1595., III. 94.
- LAVAJANA, MARCO-ANTONIO**
- verse a török legyőzéséről, 1716., II. 71.
- LAVATER, JOHANN** (zürichi tanár, XVII. sz.)
- és a magyar gályarabok. I. 394, III. 105.
- LAVISSE, E.**
- francia történelme. III. 36.
- LAVROV, P.**
- kiadta Cyrill és Method legendáit. I. 28.
- — Naum életrajzát. I. 28.
- LAYER KÁROLY**
- a herendi porcelán történetéről. II. 469.
- LÁZAR GR.-család**
- története. III. 120.
- LÁZAR ÁGOSTON** (ezredes)
- uradalma, XIX. sz. II. 448.
- LÁZAR BELA**
- Bessenyei munkáiról. II. 220 • a jezsuita drámákról. II. 227 • kiadta Bessenyei Ágását. II. 220 • Simai Kristófról. II. 228 • Székér Joachimról. III. 125 • Zoltán Józsefről. II. 225.
- LÁZAR BELA**
- a Kolozsvári-testvérek szobrairól. I. 134 • Mányoki Ádámról. I. 436 III. 114 • Miklós mesterről. I. 135.
- LÁZAR GYÖRGY** (? 1660)
- mint Barcsay híve. I. 355.
- LÁZAR GYÖRGY, GYALAKUTI**
- naplója a Rakóczi-korból. I. 441.
- LÁZAR GYÖRGY, DÉSI** (ref. püspök)
- búcsúszótája Hermányi Dienes J. föltt, 1763., II. 18.
- LÁZAR GYÖRGY** (ort. lelkész)
- román iskolája, XIX. sz. II. 497.
- LÁZAR GYÖRGY**
- Apáczai Cseri Jánosról. III. 100.
- LÁZAR ISTVÁN GR.**
- hadi kalandjai (1764) versben. II. 188.
- LÁZAR JÁNOS GR.** (erdélyi korm.-széki elnök)
- élete, irodalmi művei, XVIII. sz. II. 225 • politikai szerepe. II. 160, III. 120.
- LÁZAR MIKLÓS GR.**
- a Berenczy-családról. III. 114 • Erdély főispánjáról. I. 297, 432, III. 92 • két Sombory-oklevélről. III. 69 • Kolozs megye iustriájáról, 1634., I. 324 • a Lázár-család történetéről. III. 120 • a maros-zéki bírákról, hadnagyokról, 1491—1515., I. 207, III. 80 • nekrológia. III. 50 • Petrichevich Horváth B. naplójáról. II. 149 • székely ispánokról 1526-ig. I. 207, III. 80 • székely nemek s ágak birtoklásáról, XVI. sz. I. 301.
- LÁZAR VILMOS**
- Nagyváthy Jánosról. III. 124.
- LÁZÁRESCU, E. C.**
- a német lovagrendről a Barcaságban. I. 94.
- LÁZÁREVICUS** (szerb fejedelem)
- utódlása. I. 139.
- LAZICZIUS GYULA**
- Báthori István lengyel történetírójáról. I. 305.
- LAZIUS, WOLFGANG**
- munkái, térképei Magyarországról, XVI. sz. I. 275.
- LE GLAY**
- francia—osztrák kapcsolatokról, XVI. sz. I. 281.
- LE LABOUREUR, JEAN**
- utazása Magyarországon, 1647., I. 363—364, 374.
- LE MAIRE** (francia kuruc brigádéros)
- emlékirata, följegyzései, 1706., III. 115.
- Le Mercure françois**
- magyar vonatkozást hível, XVII. sz. I. 362.
- LE ROY DE LOZEMBRUNE**
- leírása a cseklési kastélyról, 1778., II. 153.
- LEA, H. CH.**
- a középkori inkvizicióról. I. 142.
- LEBEDEV, V. J.**
- Nagy orosz hadvezérekéről. III. 125 • a Szovjetunió történetéről. I. 23.
- LEBÉNYSZENTMIKLÓS**
- i pap: Svastics I. II. 594.
- LEBON, A.**
- a bajorországi francia követek utasításairól. I. 453.

- PRECHT
— útikönyve, 1790., II. 238.
- LEBRUCH, MICHAEL (ev. tanár, lelkész)
— erdélyi földrajza, 1789., 1804., II. 236, 418 ●
történetpolitikai iratai, 1791—1792., II. 377.
- LECH
— mezei csata, ld. Ágosta.
- LECHER, TH.
— a cseh—szlovák viszonyról 1848 előtt, II. 494.
- LECHLER, G. V.
— Husz Jánosról, I. 141.
- LECHNER J.
— a lengyel és felvidéki renaissance építészetéről, I. 186
- LECHNIZI
— i remetek. II. 270.
- LECLERC, J.
— írta Thökölyről, 1698., I. 399.
- LEDERER EMMA
— az Árpád-kor történetéről, III. 46 ● Bártfa vászon-
szövő üzeméről, XV. sz. I. 125 ● III. Béla jóvelmei-
ről, I. 56 ● Domanovszky Sándorról, III. 49 ●
az egyház szerepéről az Árpád-korban, I. 78 ● ipar-
sokról az Árpád-korban, I. 99 ● iparról és kereskede-
lemről a XVIII. században, II. 55, 58, 175, 178, 465
● a középkori pénzületekről, I. 95, 129, 138, 156 ●
magyar társadalomtörténete, I. 21, 48 ● a polgári tör-
ténétírásról s annak bírálatairól, III. 48 ● régi magyar
űrmértékekről, I. 237, II. 167 ● a tatárjárásról
Magyarországon, III. 68.
- LEDERER, K. v.
— az osztrák nemzeti bankról, II. 561.
- LEDERER, M.
— H. J. Collinról, II. 553.
- LEDNICZE
— i uradalmi rendtartás, XVII. sz. I. 377.
- LEEB, FRANZ
— írta a kötenyészetről, 1790., II. 439.
- LEFAIVRE, A.
— a Rákóczi-szabadságharcról, I. 455 ● a török
hódításról Magyarországon, I. 236.
- LEFEVRE, L. R.
— Sully-kiadása, III. 101.
- LEFFLER BÉLA
— német népének magyar vonatkozásairól, I. 332
● a nyírbátori templomról, I. 186.
- LEGA, F.
— nunciusi jelentései, I. 315.
- LEGEND
— i ev. egyház története, I. 256.
Legenda aurea, ld. Jacobus de Voragine
- LEGER, LOUIS
— a Nestor-krónikáról, I. 27.
- LEGRAND, E.
— kiadta Zotikos versét, I. 160.
- LEGRELLE, A.
— a francia külpolitikáról a spanyol örökösödés ügyé-
ben, I. 468.
- LEHEL (ld. Lél alatt is)
— kürtje, III. 60.
- Lehet-e, van-e egyedül élőző Ekklessia?* 1822., II. 574
- LEHMANN (Lehmann), CH.
— egyháztört. kiadása, 1710., I. 249, II. 138.
- LEHMANN, GOTTFRIED (kapitány)
— szerepe Rákóczi menekülésében, I. 460.
- LEHMANN VON DETERSHAGEN, H. L.
— a magyarországi protestánsokról, 1789., II. 118, 276.
- LEHMANN, JOHANN
— utazása, ld. Seipp Kristóf.
- LEHMANN, M.
— a hét éves háború eredetéről, II. 188.
- LEHNER, T.
— XVII. sz.-i utazásokról, I. 414.
- LEHOTZKY ANDRÁS (Sándor)
— jogi könyvszete, 1803., II. 291, III. 29.
- LEHOTZKY DÁNIEL (békési követ)
— országgyűlési naplója, 1751., II. 105.
- LEHOTZKY TIVADAR
— adókövetési utasításáról, XVII. sz. I. 415 ● Bereg
megye történetéről, I. 296, 421 III. 67 ● Bereg megyei
boszorkányperekről, II. 91.
— főispánokról, III. 63 ● görög szert. lelkész-
ségekről, I. 424, II. 124 ● követutasításról, 1634.,
követutasításról, 1634., I. 365 ● németekről, II.
34 ● nép Rákóczi-tüntetéséről, 1738., II. 97.
— Hunyadi kiváltásáról a beregszászi szabónak.
I. 158 ● a Kolonich-alapítványról, I. 424 ● Koriato-
- vics Tódorról, I. 124 ● a középkori istentételekről,
I. 118 ● a leleszi levéltárról, III. 48 ● Munkács
történetéről, I. 296, 458 ● a munkács pénzverderől,
I. 484 ● nekrológia, III. 50 ● német telepítések-
ről Beregben, II. 34 ● országgyűlési gúnyíráról, 1764.,
III. 120 ● ősmagyar felszerelésről, I. 39 ● Pál
szőlőhegyről, 1625., I. 336 ● I. Rákóczi Gy. egyezke-
déséről, 1631., I. 348 ● román kenézekről, vajdákrol,
I. 342 ● rózsahegyi bizottsági jelentése, III. 42
● Spankau parancsáról, 1672., III. 106 ● szatmári
szűcsokről, 1564., I. 242 ● szenvedéseinkről a XVII.
sz.-ban, I. 395 ● székelyekről a francia háborúban,
II. 530 ● a szerednyei várról, III. 109 ● Thököly
Imre uradalmáról, I. 401, 421 ● XIV. századi tör-
ténétíráról, III. 72 ● a zimonyi uradalomról, II. 46
● Zrínyi Ilonáról, III. 107.
- LEHR VILMOS (ld. Tolnai alatt is)
— Kisfaludyról és Klebstről, II. 618 ● a leonínusról,
II. 616 ● a Zrínyiás forrásairól, III. 104.
- LEHRLEITER, ADOLF
— János cseh királyról, XIV. sz. III. 70.
- LEIBITZER ISRAEL (ev. lelkész)
— szepesi krónikája, XVII. sz. III. 101.
- LEIBITZER JÁNOS (őcsesi kérészt, † 1817)
— balatoni utazása, 1814., II. 421 ● a cukorrépáról,
1804., II. 435.
- LEIBITZER JÁNOS (gazdatiszt)
— bortermelesei cikkei, 1817—1818., II. 435, 444 ●
Gutsche számviteléről, II. 448.
- LEIBITZER JOAKIM (őcsesi rektor, † 1646)
— szepesi krónikája, XVII. sz. III. 101.
- LEIBNITZ, GOTTFRIED WILHELM V.
— és a pesti piaristák, XVIII. sz. II. 128, 209.
- LEIPZIG, ld. Lipsee
- LEISCHING, B.
— a bécsi kongresszus kultúrtörténetéről, II. 568.
- LEISS, G. J.
— Bécs 1529-i ostromáról, I. 289.
- LEITNER FERENC
— Bredeczky Sámuelről, II. 416.
- LÉKAI LAJOS
— a magyar történetíráról, 1790—1830., II. 590,
III. 48.
- LÉL (Lehel) vezér
— mondája, I. 38.
- LELAND, WALDO G.
— a történettudomány nemzetközi szervezetéről, III.
48.
- LELEKÁC, N.
— kárpátaljai bibliográfiája, II. 125 III. 27 ● a
munkácsi teológiai iskoláról, XVIII. sz. II. 124.
- LELESZ
— i bizottsági jelentés, III. 43 ● -i konvent levél-
tára, I. 16.
— oklevéladása, I. 112.
— i prépostság, I. 63, 64.
- LELKES N. J.
— a kurucvilág történetéről, I. 455.
- LEMBEE, J. F.
— mint bányászati lap szerkesztője, XVIII. sz. II. 242.
- LEMBERG
— i lelkész, ld. Bredeczky S. ● -i tanárok, ld. Fessler
I. A.; B. Haquet; Martinovics Ignác. ● -i tisztvisel-
ők, ld. Budai-Deleanu Gy.; B. Kortum. ● -i utazás,
1818., II. 423.
- LEMMI, FR.
— Dalmáciáról a XVIII. sz. végén, II. 529.
- LEMOVICENSIS, ld. Limogesi János
- LÉNÁRT (erdélyi alvajda)
— levele Dózsa Györgyről, I. 207.
- LÉNÁRT JÓZSEF
— Báthori Zsigmondról, I. 310—311 ● Nemes János
követtségéről, 1667., I. 429 ● Rozsnyai Dávidról, I.
426 ● Sobieski leveléről Bécs alól, 1683., I. 407
● sebeni ágyúkról, 1684., III. 110.
- LENCZ GEZA
— a Bocskai-szabadságharcról, I. 321 III. 96 ● a
kassai templomfoglalásról, I. 321.
- LENDVA
— i kurucok, 1706., III. 114.
- LENGHEL, ALEXANDRU
— a kolozsvári járványról, 1738., II. 97.
- LENGVEL
— alkotmány, jogfejlődés, I. 58, 95, II. 316 III. 63 ●
csapatok Rákóczi oldalán, I. 463 ● cseh—magyar király-
találkozó, XIV. sz. I. 420 ● források magyar vonatko-

- zásai. I. 45, 47, 49, 51, 104, 106, 108, 148—149, 152, 160—161, 163—164, 171, 177, 195—196, 199, 231, 295, 305, 307, 309—310, 342—343, 400, 407, 456, II. 69, III. 100 453 ● hg. Budán: Zsigmond. I. 199 ● királyok (ld. Erős Agost, Báthori István, Boleszló, Sobieski János, I. Ulászló, I. és III. Zsigmond alatt is). I. 73 163, 195—196, 207, 220—221, 307, 309—310, 334, 407, 432, II. 24 III. 94 ● királyi titkára: des Noyers. I. 351 ● királyi: Hedvig. I. 136 ● kollegium, Rómában, XVI. sz. I. 310 ● kozák háború, XVII. sz. I. 354 III. 90 ● költőző pásztorkodás. I. 239 ● krónikások, történetírás (ld. Callimachus, Czarnkow, Dlugosz, Krakói Vince, Martinus Gallus alatt is). I. 45, 49, 51, 107—108, 146, 148—149, 278 ● magyar kereskedelmi kapcsolatok. I. 79, 129, 209—210, 244, 344, 372, 378, 457, II. 61, 178, 470, 477 ● magyar krónika. I. 47, 149 ● magyar—osztrák találkozó. 1515. I. 195—196 ● magyar kulturális kapcsolatok. I. 47, 54, 186, 202, 309, 311 III. 90 ● magyar perszonálunió, XIV. sz. I. 108, 119—120, 136 ● magyar postaközlékedés. I. 457 ● magyar szövetségek. I. 73, 120, 222, 281, 310, 460—461 ● nemes nevében rópirat, 1888. I. 400 ● nemesi politika és viszhangja, XVIII. sz. II. 189, 316—317. III. 123 ● okleveles gyakorlat. I. 54 ● országgyűlés, 1537., 1. 282 ● ötvösök. III. 75, protestantizmus. I. 251, 256, II. 370—371 ● püspök: Konarsky. I. 302 ● renaissance és Magyarország. I. 186, 202 ● származási szereplők, ld. Grotowski, Laski Jeromos, Opuli László Stibor vajda, Szánóci Gergely alatt is. I. 117, 137, 184, 275, II. 69 ● szolgálatban Simaházy T. II. 102 ● sztarosztja: Lubomirsky. II. 63 ● tanulók Bolognában. I. 215 ● történet magyar forrásai. I. 14, 118, 171, 333—334, 347.
- török forrásai. I. 234.
- történeti bibliográfiák. I. 10, III. 35.
- folyóirat. I. 6.
- történetírás. I. 45, 49, 106—107, 146, 149, 163—164, 201, 310, 429, III. 55, 83 ● trónkövetelő: Albert hg., 1490., I. 201 ● tudományos akadémia. I. 309 ● unitáriusok Erdélyben. I. 251 ● vonatkozású löcsei iratok. I. 14, 245. ● vonatkozásai Balassi Bálintnak. III. 90.
- LENGYELORSZÁG**
- és Ausztria (Habsburgok). I. 172, 177—179, 195—197, 201, 213, 286, 310, 315, 407—408, 450, II. 172, 301, 353 ● és Barbarossa Frigyes. I. 76 ● és Báthori István. I. 305, 307, 309—310 ● és Berzevizy Gergely. II. 429, 470 ● és Csehország. I. 119—120, 141, 177 ● és Erdély. I. 251, 295, 302, 305, 307, 309—310, 329, 333—334, 338, 340, 342—344, 347, 349, 351—352, 354—355, 400, 429, 432 ● felosztásai, 1772—1795., II. 172, 178, 197, 213, 301, 317, 506 ● és Franciaország. I. 222, 251, 400, 432, 442, 460—461, II. 557 III. 101 ● gazdaságtörténet. I. 236, III. 83 ● határai, X. sz. I. 37 ● és a huszitizmus. I. 141 ● ipara. I. 344 ● és a kelet-európai birodalom kérdése. I. 201 ● kereskedelme, közlekedése, XVIII. sz. II. 61, 177, 372 ● követel, jelentései: ld. Laski János, Stadnicki alatt is. I. 220, 278, 472 ● leírásai. III. 61 ● és a litvánok. XIV. sz. I. 120 ● és Magyarország kapcsolatai: ált. és irodalom: III. 44, 46.
- a IX—XIV. században. I. 22, 45, 47, 51, 54, 57—58, 71—73, 75, 79, 97, 102, 104, 106, 108, 113, 119—120, 136. III. 56 ● a XV. században. I. 113, 129, 137, 140, 145, 148—149, 154, 160—161, 163—164, 171—172, 177, 179, 199, 201 ● a XVI—XVII. században. I. 195, 199, 201, 203—204, 207, 220—222, 231, 244, 251, 280—281, 302, 310, 313, 398, 398, 400—402, 407—408 ● a Rákóczi-szabadságharc és emigráció idején. I. 352, 398, 436—437, 442, 453, 456—457, 460—461, 463, 469, 471—472, II. 65.
- és Mátyás király. I. 171—172, 177, 179 ● és Moldva. I. 121 III. 77 ● és Napoleon. II. 557 ● és a német lovagrend. I. 71, 76, 83, 94, 119 ● és a német—római császárság. I. 71, 76. ● és Oroszország. I. 305, 307, 310, 354, II. 353, 506 ● és II. Rákóczi György. I. 347—349, 351—352, 354—355 III. 100 ● és a római pápaság. I. 207, 307 ● és Spanyolország. I. 316 ● és Svédország. I. 352 ● és a szepesi városok. I. 126, 157, 209, 245, 255, II. 83, 179 ● és a tatárok. I. 89, 97, 102, 120 ● és a Thököly-felkelés. I. 398, 400—402 ● és Törökország. I. 152, 222, 234, 281, 307, 310, 407—408, 472 ● története. I. 22, 201, 310, III. 62 ● és Velence. I. 315, 408 ● és Vitéz Mihály. I. 311. — i jogviszonyok, II. 426, III. 83 ● — i követek megbízottak.
- erdélyiek, magyarok, ld. Absolon D., Csérnei Gy., Jánoky Zs., Nápolyi P., Ráday P. alatt is. I. 338, 343, 401, 429, 437 ● franciák: ld. Béthune, Bonac, Bony, Du Héron, Rincón alatt is. I. 222, 393, 400, 429, 442, 453, 460—461 ● pápai nunciussok. I. 307 ● velenceiek. I. 315.
- i levéltárak, könyvtárak. I. 19 ● — i magyar pénzek. XI. sz. I. 79 ● — i marhavész, 1713., II. 41 ● — i magyar emigránsok Rákóczi-val: ld. Lányi P., Szatmári Király. I. 442, II. 65 ● — i magyar menekülés: ld. Illesházy I., Ludányi T., II. Rákóczi F., Szapolyai J. alatt is. I. 72, 137, 280, 313, 460 ● — i magyar szereplők, ld. Berzevizy Márton, Bethlen János alatt is. I. 304—310, 348 ● — i működése Brutus Jánosnak. I. 226 ● — i német települések. I. 83 ● — i piaristák. I. 393 ● — i tartózkodása János Zsigmondnak. I. 302 ● — i térítések. I. 30 ● — i Thurzó-vállalat. I. 210 ● — i utazások, útleírások. I. 349, 363—364, II. 152, 155, 237, 421, 426, 429, 470 ● — i Wesselenyi-birokók. III. 106. ● utazók, ld. Benyovszky M., Berzevizy G., Lagarde, Laporte, Le Labourer, Rédey László, Zipser A.
- LENGYEL ALFRÉD**
- Győr megvételéről. I. Lipót alatt. I. 402 ● győri magyar levelekről, XVII. sz. I. 371 ● a jobbágyviszonyokról, 1711—1848., II. 48.
- LENGYEL DÉNES**
- Csokonairól. II. 609, III. 126.
- LENGYEL IMRE**
- Pási J. H. magyarországi működéséről. II. 584.
- LENGYEL JÁNOS**
- Zrínyi egy leveléről, 1663., I. 381.
- LENGYEL JÁNOS**
- Almásy Pálról. II. 387 ● ism. Beer könyvét az osztrák Kereskedelempolitikáról. II. 172, 260.
- LENGYEL JÓZSEF** (ref. lelkész, † 1821)
- irodalmi szerepe. II. 580.
- LENGYEL MIKLÓS**
- Batsányi Jánosról. II. 604.
- LENHARDT, JOSEPH** (orvos)
- irata a vallásügyi törvényről, 1791., II. 370
- LENK V. TREUBENFELD, IGNAZ**
- erdélyi lexikona, 1839., II. 413.
- LENIN, VLADIMIR ILJIC**
- az agrárkérdésről. II. 11, 245 ● az államról és forradalomról. II. 11, 12 ● a belső piacról. II. 11 ● a felvilágosult abszolutizmus „reformjairól”. II. 245 ● a kapitalizmus fejlődéséről Oroszországban. II. 11 ● a központozításról. II. 12 ● Marx, Engels, marxizmus. II. 11 ● a napoleoni francia háborúkról. II. 499 ● a nemzetek örendelkezéséről. II. 12 ● a paraszti osztályharc sikerének feltételeiről. II. 11 ● a parasztság és polgári osztály viszonyáról a feudalizmus megdőntésekor. II. 11 ● a polgári fejlődés és nemzeti mozgalom összefüggéséről. II. 12 ● a tőke behatolásáról a mezőgazdaságba. II. 11 ● válogatott művei. II. 11—12, 499.
- LENNER, JULIUS FERDINAND**
- a fászlói prépostságról. I. 63.
- LENNON, EUSTACHE**
- Rákóczi-életrajza, 1707., I. 445.
- LENTI**
- vár udvarbírájának utasítása, 1673., I. 377.
- LENTULUS CLAUDIUS** (költőnév)
- 1683-i rópiratban. I. 400.
- LENZ, ANTON**
- útikalauza, 1809., II. 424.
- LENZ, M.**
- Zsigmond királyról. I. 139.
- LEÓ, VI. (császár), ld. Böics Leó**
- LEÓ, X. (pápa)**
- és a keleti kérdés. I. 200 ● és a parasztháború, 1514., I. 200, 207, III. 79 ● regatát, története. I. 200.
- LEON DIAKONOS**
- bizánci szövege, X. sz. I. 27.
- LEON, GOTTLIEB**
- versfordítója, 1797., II. 520.
- LÉONARD, E.**
- Nagy Lajosról. I. 122.
- LEONHARD, CARL CAESAR**
- mineralógiai sorozata, 1817., II. 409.
- LEONHARD, JOSEPH DANIEL**
- munkája Erdélyről, 1818., II. 413.
- LEONIDI DE BONO, PAUL**
- vízemelőgépe, XVII. sz. I. 372.

II. Leopold kedves királyunk, 1790., II. 365.
Leopoldina Explanatio, II. 119.
Leopoldus II. ad hungaros, 1790., II. 364.
Leopoldus II. in campo Rákos, 1790.; ld. Keresztury József. II. 360.
LEPANTO
 — i csata, 1571., III. 92.
LÉPES GYÖRGY (erdélyi püspök)
 — és az 1437-i parasztháború. I. 144.
LÉPES V.
 — az 1440-i királyválasztásról. I. 162.
LEOPOLD ANTAL
 — esztergomi falfestményekről. I. 186—187 • Szt. István ikonográfiájáról. I. 68.
LEPSÉNY
 — szenvedései a XVII. sz. végén. I. 412, 418.
LEPSZY, L.
 — a Thurzók lengyel vállalatáról. I. 210.
LESBOS
 — török kézre jut, 1462., I. 151.
LESZNYI FERENC
 — az erdészeti szakmávelődésről. II. 586 • a magyar erdőgazdaság történetéről. II. 44, 167, 438.
LESCHKIRCH (Újgyház)
 — i szász szék szervezete, XVIII. sz. II. 89.
LESKA (Lesko) ISTVÁN (ev. lelkész)
 — mint szlovák lapszerkesztő, 1783., II. 240.
LESKÓ JÓZSEF
 — az egri egyházmegyeről. I. 16, 465 • Szalcz (Szeitz) Leórl. II. 316, 337.
LESKOVAC, Mladen
 — Vitkovics Mihályról. II. 619—620.
LESLIE, WALTER GR.
 — törökországi követi útja, XVII. sz. I. 389, 395
LESNODORSKI, BOGUSLAV
 — a lengyel történettudományról. III. 55.
LESSING
 — és Kazinczy. II. 602.
LESZER CZARNY
 — lengyel mozgalma, XIII. sz. I. 102.
LESZNYI NAGY, ld. Nagy Ferenc
LESZIH ANDOR
 — Rákóczi miskolci pénzverőjéről. III. 115 • Szepesy Pál feljegyzéseiről. I. 438, II. 65.
LETÁVA
 — i várnagyhoz Thurzó-levelek, XVII. sz. I. 365.
LETHENYEI ISTVÁN (csepregi ev. lelkész)
 — hitvitái, XVII. sz. I. 374.
LETHENYEI JÁNOS (r. k. plébános)
 — Brodarics-fordítása, 1795., I. 197.
LETMÁNYI NÁNDOR
 — a Hunyadiakról. I. 162.
Letopis Matice Srpske
 tört. adatai. II. 125.
Lettre de M. S. L. . . . sur . . . la Hongrie, 1683., I. 400.
Lettre d'un ministre de Pologne, 1710., I. 445.
LEUNCLAVIUS (Lewenklaw), JOHANNES
 — török vonatkozását munkái, XVI. sz. I. 229, 314.
LEUTSCHAU, ld. Lőcsé
LEVA
 — kapitulációja, 1663., I. 386, III. 105 • története. I. 238 • i uradalom, XVIII. sz. II. 47.
 — igazgatója, ld. Lipthay Imre.
 — i vicekapitány, Farkas Á. I. 397.
LEVAY CSEH PÉTER
 — oligarcha szerepe Zsigmond korában. I. 138.
LEVAL, ANDRÉ
 — könyvészete a francia forradalom és Napóleon irodalmi visszhangjáról. II. 501, 518, 557, 562 III. 25 • könyvészeti adatai, III. 21. • közölt egykorú francia verset Rákócziáról. I. 471.
LEVANTE
 — i francia politika, XVI. sz. I. 238, 281 • i kereskedelem.
 — a középkorban. I. 70, 120, 128, 129 • a XVII. sz. végén. I. 434 • a XIX. sz. elején. II. 471, 478.
 — i utazás, XVI—XVII. sz. I. 316 • -ról Thallóczy L. I. 79.
LEVAY JÓZSEF
 — Rákóczi egyháziügyi utasításairól. III. 116.
LEVAY LAJOS
 — a sárkeresztúri ref. egyházzal. I. 256.
LEVEDIA
 — szerepe a magyar őstörténetben. I. 27, 33, 34.

LEVENTE (magyar vezér)
 — Konstantínos szövegében. I. 27.
LEVINSON, A.
 — ism. Ebendorfer XV. sz.-i kéziratát. I. 159 • XVII. sz.-i nunciusi jelentésekről. I. 351, 376.
LEVY, HERMANN
 — az angol mezőgazdasági válságról, XIX. sz. II. 446.
LEWENKLAW, ld. Leunclavius
LEWICKI, TADEUSZ
 — Idrisi földrajzárol, XII. sz. III. 61 • Zsigmond lengyel politikájáról. I. 140.
Lexicon locorum, 1778., II. 37, 162.
LEYDEN
 — ben Komáromi Csipkés-biblia nyomása. II. 118, 134
 • i diákok, ld. Apáczai Csere János; Bod Péter. •
 • i egyetemen magyar tanulói. I. 268, 353, II. 133, 215.
LEYNER, JOSEPH
 — Pest városáról, 1808., II. 479.
LEZAY, ANDRÉ
 — jelentései Magyarországról, XIX. sz. II. 556.
LEHOTSKY, ALPHONS
 — Ebendorfer Tamásról. III. 75 • az osztrák történetkutatóról. III. 55.
LIEBER M.
 — Klimó püspökről. II. 212, 232.
LIBEROSKY FERENC
 — országgyűlési naplója, 1659., III. 103.
LIBETBÁNYA
 — ismertetése, 1725., II. 53 • leírása, 1821., II. 480
 • levéltára. III. 41 • a XVIII—XIX. sz. fordulóján. II. 480, 483 • i vasolvasztó, 1726., II. 56.
LIEBLICE
 — i történetész-konferencia. III. 55.
Licetne episcopis . . ., 1790., II. 332.
LICHNER PÁL
 — *Annales Evangelicorum*. I. 362, 390 • Bethlen G. leveleiről. I. 334 • Lippay György leveleiről. I. 365 • kiadta Burilus János szövegét. I. 392.
 — Liebergott J. naplóját. I. 390 • Pogner János följegyzését. I. 362 • és Michnay András. •
 — kiadta a budai jogkönyvet. I. 125, III. 62.
LICHTENSTEIN, HEINRICH V.
 — konstantinápolyi útja, 1584., I. 314.
LICHTENSTERN, JOSEPH MAX, BR.
 — Ausztria földrajzárol, statisztikájáról, 1816—1820., II. 411, 414 • a kereskedelemről és hajózárol. II. 471, 474 • mint az Archiv für Geographie kiadója. II. 409 • az osztrák mezőgazdaságról. II. 431.
LIEBALD GYULA (a Georgikon tanára)
 — a Georgikon tantervéről, 1824., II. 586.
LIEBENAU, H.
 — Ágnes királynéről. I. 93, 102.
LIEBENSTEIN BR.
 — és az osztrák alkimisták, XVIII. sz. II. 263.
LIEBERGOTT JÁNOS (pozsonyi polgár)
 — naplója, XVII. sz. I. 390.
LIECHENSTEIN, JOH. A., FÜRST V.
 — magyarországi küldetése, 1709., I. 470.
LIECHTENSTEIN, ld. Lichtenstern
LIEDMANN JÁNOS SÁMUEL (pesti polgár)
 — beadványa a pesti kereskedők nevében, 1790., II. 388 • és a bécsi udvar. II. 352 • gácsi részvénytársasági terve, 1799., II. 465 • irata a kereskedelemről, 1790., II. 390 • a segédek köteleességeiről, 1808., II. 482.
LIEDMANN MÁRTON (lócsai tanár)
 — a nyilvános oktatásról, 1823., II. 585.
LIESZKOVSKY JÓZSEF
 — Nádasdy és társai kivégzéséről, 1671., I. 394.
LIEBTERT (csmabrai-érsek)
 — és zarándokai Magyarországon, XI. sz. I. 47.
The Life of Leopold, 1706., I. 375.
LIGETI LAJOS
 — a kazár és magyar írásról. I. 89 • a magyar őshazáról. I. 31 • a magyarság keleti kapcsolatairól. I. 32 • szerk.: *A magyarság őstörténete*. I. 24, 31, 32, 33.
LIGNE HG.
 — Badeni Lajos hadjáratairól. I. 411 • kiadta Rabutin emlékiratait. I. 443.
LIGVÁNY
 — i bizottság jelentése. III. 42 • i Niczky-levéltár. I. 16.
LIHACOV, D. SZ.
 — az orosz krónikairódalomról. I. 28, 46.
LIKAVA
 — vár ostroma (1670), romjai. III. 106.

- LILKE, E.
— a Zrínyi—Vesselenyi összeesküvésről. I. 394.
- LILLEN JÓZSEF BR.
— ercsi gazdálkodása, cikkei, XIX. sz. II. 448.
- LILIENCRON, R.
— német tört. népekekről. I. 230.
- LILL, KARL, EDLER V. LILIENBACH
— a kőszőlő a Kárpátokban, 1825., II. 459.
- LIMOGES
— i János zirci apát, XIII. sz. I. 65.
- LIMP JÓZSEF
— fordítása Weinbrenner külkereskedelmi könyvéről, 1782., II. 256.
- LINBERGER ISTVÁN
— a hat sz. k. városi ev. esperességről. I. 254.
- LINCZEGH JÁNOS (kolozsvári bíró)
— naplójegyzet, XVII. sz. III. 99.
- LINDENBERGER JÁNOS
— a csókai harcról, 1662., III. 105.
- LINDNER GUSZTÁV
— Kolozsvár 1513-i statumáról. I. 209 • a kolozsvári levéltár iratairól. I. 293.
- LINDNER, TH.
— a XIII—XIV. sz.-i német történeleiről. I. 101, 136.
- LINHARTOVÁ, M.
— prágai nunciusi jelentésekről. I. 316.
- LINK, E. MURR
— az ausztriai parasztságról, XVII. sz. III. 120.
- LINNE
— és XIX. sz. eleji természettudományunk. II. 598.,
- LINZ
— ben Batsányi. II. 144, 556, 604, 618 • -i béke, 1647. I. 342, 345, 369, 374.
— — XVIII. sz.-i iratokban. II. 272, 329, 337, 338.
— i gyapjúgyár. II. 175 • -i jezsuita rektor: M. Bombard. II. 21 • -i osztrák országgyűlés, 1614. I. 292, 368 • -i szárm.: Harruckern-család. II. 42.
- LINZBAUER FERENC XÁVÉR
— codex a magyar egészségügy történetéről. II. 44 139.
- LIPCSE
— i esata, 1813., II. 562, 567 • -i diákok, ld. Festetich Pál, Pulszky János György. • -i kereskedelmi kapcsolatok. II. 178 • -i könyvkötő Kolozsváron. II. 135.
- LIPÓCZI KECSER, ld. Keczer
- LIPÓCZI GYÖRGY
— kiadta Bárány B. Bánk bán-bírálatát. II. 623.
- LIPÓT
— I. (király).
— borkivitteli engedélye. I. 416 • dícsőítése jezsuita iratokban. II. 137 • eladja a Jászkuuságot, 1702., II. 52 • ellen bujdosók küzdelmei, 1676., I. 397 • féle diploma, 1691., I. 426, 430, 433, II. 376 • főcenzora, ld. Szentiványi Márton.
• gyarmatosító törekvései. II. 57 • és a hadsereg kérdése. II. 68 • hitelhezője: S. Oppenheimer. II. 86 • kereskedelmi politikája. I. 415—416 III. 109 • kiváltsága az auzpitz marhavásároknak. I. 378 • a Sedgewick-társulatnak, 1699., I. 416 • a szerbeknek. I. 420 • kormányzata, jellemzése. I. 376, 395, 399, 400, 453 • leszármazóinak örökösödése. II. 81, 83 • levelei. I. 375, 385, 395, 409 • és Lobkowitz hg. I. 375, 395 • és a magyarországi posta. I. 416 • megerősített halász-céhszabályokat, 1679., I. 377 • megválasztása, 1655., I. 385 • megnevesíti Zabaniust. I. 428 • nyilatkozata Magyarországgal ellen, 1672., I. 395 • oklevele a réz, higany elzáróitástáról. I. 416 • pátena a visszafoglalt területekről, 1690., I. 416 • pénzügyei. I. 376 • és Poroszország. I. 409 • protestáns-üldözése. I. 376, 392 • rendelete a mezővárosokról. I. 421 • rendtartása az átvonuló katonaságnak, 1682. III. 108 • és a román egyházi unió. I. 434 • és a török kérdés. I. 409 • történetének egykorú irodalma. I. 374, 375, 447, II. 137 • törvényei. I. 376 • udvara. I. 376, 389 • utasítása a pozsonyi pénzverőnek, 1674., I. 376 • vallás-politikája. I. 376, 392, 396 • zsarnokságának bírálat, 1790., II. 316 • -hoz Abele véleménye a Nádasdy-összeesküvésről. I. 393 • -hoz Esterházy Pál hadi előterjesztése, 1682., I. 401 • -hoz Frigyes Ágost hg. jelentése, 1686., I. 408 • -ról Sébeville följegyzései. I. 399—400.
— II. (király, 1790—1792).
— — az egykorú iratokban. II. 312, 314, 315, 321, 323, 324, 325, 327, 328, 362—366, 369—370, 502
- értékelése a liberális történetírásban. II. 352, 513, 515 • és a francia forradalom. II. 353 • halála, 1792., II. 353, 358 • és a Horia-felkelés. II. 239 • iskolapolitikája. II. 351, 396 • és II. József. II. 157, 242, 289, 351 • és Kaunitz hg. II. 351 • Kormányzata Ausztriában. II. 351 • koronázása, 1790., II. 343, 362—366, 594 • levelezése. II. 157, 242, 289, 351, 353 • és Liedemann J. S. II. 338 • megbízása Izdenyev rópiratára. II. 327 • nyilatkozata Belgiumhoz. II. 351 • és a parasztkérdés. II. 354 • politikai nézetei. II. 351 • és Poroszország. II. 352 • protestáns szemmel, 1792., II. 502 • és a titkosrendőrség II. 351, 354, 485 • tőscsónai uralkodása. II. 242, 351, 365—366 • és Trenk Frigyes. II. 328 • vallásügyi leirata. II. 368—370 • visszaállítja a latin nyelvet. II. 355 • és Zinzendorf gr. II. 150, IV. (osztrák őrgrof), XI. sz. I. 49.
- LIPÓTVÁR
— története, 1665—1722., I. 414, II. 49.
- LIPÓTY S.
— Kecskemét történetéről. II. 51.
- LIPPA
— erődítménye, XVI. sz. I. 238 • és hajdúk, 1644., I. 345 • ostroma és megvétele, 1551., I. 300, 303 • története. I. 296, II. 76 III. 95 • -i jelentés, 1604., III. 95 • -i oklevél, 1426., I. 114 • -i utazás, 1514., I. 191 • -i vitézek adománylevele, 1617., I. 384.
- LIPPAY BALÁZS
— levele Kassához, 1604., I. 320.
- LIPPAY GYÖRGY (esztergomi érsek, † 1666)
— levelezése. I. 342, 351, 358, 360, 365 • megjegyzése a bécsi kormányzatról. I. 365 • Jöcse, ld. Lippay János • és a tokaji tanácskozás, 1646., I. 369 • törekvései a linzi béke ellen. I. 369 • -nak ajánlott munkai. I. 377.
- LIPPAY JÁNOS (fenti Jöcse)
— gazdasági munkái. I. 377, II. 39.
- LIPPAY Z.
— Ágoston P. nagybirtok-könyvéről. II. 41.
- LIPPERT, G.
— az osztrák kereskedelmi hajózásról. II. 61.
- LIPPERT, W.
— Mária Terézia levelezéséről. II. 157.
- LIPPÓCZI MIKLÓS (Thököly lelkesze)
— prédikációja Kassa megvételekor, 1682., I. 397.
- LIPSZKY JÁNOS
— térképe és helységjegyzéke Magyarországról, 1806—1808., II. 413.
- LIPTÁK JÁNOS
— Erdély portai adójáról. I. 295 • a késmárki ev. leomról. II. 130, 267 • a szépesi vászoniparról. II. 56 • a Szepességi betelepüléséről. I. 83.
- LIPTÁK PÁL
— Nógrád, Kiskunfélegyháza középkori embertanáról. III. 67 • és mások.
— — a kerpustai ásatásokról. III. 67.
- LIPTHAY-család
— oklevelei, nemzedékrendje. I. 15.
- LIPTHAY IMRE (alispán, † 1833)
— és Bethlen Gábor. I. 339 • török követsége, 1619., I. 364, 368.
- LIPTO
— megye és Balassi Bálint. III. 89.
— — gazdasági javazatala, 1791., II. 390 • ismeretése, 1792., II. 417 • jegyzőkönyve, XVI. sz. I. 316 • kialakulása. I. 80 • leírásai a XVIII. sz. elején. II. 19, 23 • nemes családjai. III. 73 • összeköttetése Pozsonnyal, 1802., II. 473 • viszonyai. XIX. sz. II. 465 • -i család: Szentmiklósi Pongrácz. II. 16 • -i jobbágyág. III. 84 • -i parasztnozgalmak, XVIII. sz. II. 290 • telepítése. III. 71.
— i kuruc hadjárata, 1709., I. 470 • -i levéltári anyag. III. 42 • -i regisztrum, 1391., I. 112—113 III. 69 • -i réztermelés, 1821., II. 459 • -i vándorgyűlés. III. 42.
- LIPTOUJVÁR
— története. III. 73.
- LISCHERONG GÁSPÁR
— Pray Györgyről. II. 214.
- LISKE, X.
— a bécsi kongresszusról, 1515., I. 204 • V. Károly megválasztásáról. I. 220 • a lengyel diplomáciáról Mohács után. I. 280.
- LISOLA, FR. V.
— követjelentései, XVII. sz. I. 385.

- LISZTI (Listhi) JÁNOS (püspök, kancellár)
— irata II. Miksa koronázásáról, 1563., I. 285.
- LISZTI (Listius) LÁSZLÓ GR.
— adatai, versei, XVII. sz. III. 103, 107.
- LISSZABON
— alapításáról Horvát István. II. 595.
- LISZKA-OLASZI
— döntése a jobbággy-örökösödésről, 1715., II. 49.
- LISZKAY JÓZSEF
— a bugyi konvent jegyzőkönyvéről, 1773., I. 203
• a győri ref. egyház történetéről, I. 255 • közlése a prot. üldözésről, III. 106 • a pápai ref. egyház levéltáráról, I. 252, II. 118 • Rákóczi egyházügyi vonatkozásairól, III. 116.
- Litterae Johannis regis, 1529., I. 281.
- Litterarischer Anzeiger für Ungarn, 1798—99., II. 405.
- LITHGOW (skót utazó)
— magyarországi útja, 1616., I. 363.
- Lithographon... Európa fejedelmeinek érkezésére, 1814., II. 565.
- LITSCHAUER, G. FRANZ
— burgenlandi könyvészete, III. 27.
- LITSCHAUER LAJOS
— Bihar megye bányászatáról, II. 54.
- LITKE A.
— Budapestről a török-korban, I. 248.
- Littorale Hungaricum, 1790.; ld. Chiolich J., Demelli M. II. 392.
- LITVÁN
— fejedelem; Jagelló, XIV. sz. I. 186 • főnemesség és a Habsburgok, XVI. sz. I. 286 • hadiárat Nagy Lajos idején, I. 120 • katonák Trencsénben, 1683., I. 402 • lengyel viszony, XIV. sz. I. 120, 186 • pietizmusról írat, 1729., II. 112 • történet, XV. sz. I. 177.
- LUDPRAND (cremonai püspök)
— munkái, X. sz. I. 29.
- LIVIVS
— kódexek, XV. sz. I. 184 • mint Istvánffy mellékneve, I. 227 • mintája Bonfininél, I. 147.
- LJUBIĆ, S.
— horvát történelme, I. 74 • kiadta a délszláv—velencei kapcsolatok iratait, I. 17, 113, III. 73.
— — — — — a velencei követjelentéseket, I. 200.
— — — — — a velencei kalandozásokról, I. 41.
- LOBKOWITZ, WENZEL E. HG.
— és I. Lipót, I. 375, 385, 395 • magyarországi politikája, I. 389—390, 395
- Lobpreisung... zur Kriegszeit 1809., II. 550.
- LOBRY, F. X.
— Rákóczi hamvairól, I. 472.
- LOCKE
— pedagógiája Magyarországon, II. 207, 584.
- LOCKHARD, G.
— irata a francia politkáról, 1713., I. 400.
- LOCSMÁND
— I. ev. egyház története, I. 256 • -i uradalom, 1731, II. 47 • -i várispánság kérdése, III. 87.
- LODAJIC (helység)
— a Kulpa mentén, II. 474.
- LODI, VINCENTIUS
— irata III. Károly koronázásáról, II. 66.
- LODOMÉR, ld. Ladomér (esztergomi érsek)
— levele, 1283., I. 93, 102.
- LODOMERIA (Wladimir)
— bekebelezésének kérdése, 1805., II. 536 • mint lengyel—magyar versengés tárgya, XII—XIV. sz. I. 76, 120 • története, I. 22, II. 592 • iföldtani jegyzetek, II. 458 • -i orosz évkönyvek, I. 51, 89.
- LOEBLE, ALFRED H.
— a XVI. sz. végi hadszervezetéről, I. 317 • a 15 éves háborúról, I. 317.
- LOEBL, WILHELM H.
— a fejedelmi jogról, XVI. sz. I. 366 • a központi igazgatásról, XVI. sz. I. 316.
- LOEHR, A. O. V.
— a XVIII. sz.-i osztrák pénzügyekről, II. 181.
- LOEHR, M.
— a stájer rimés krónikáról, I. 90.
- LOENERTZ, K.
— Sphranzesről, III. 74.
- LOESCHE, G.
— az osztrák protestantizmusról, I. 286, II. 122, 277.
- LOESCHE GY.
— Oláh Miklósról, I. 261.
- LOEW (Loevius) KÁROLY FRIGYES
— mint természetudós, XVIII. sz. II. 140.
- LOGUS, SILESIUS (Georg v. Logau)
— magyar humanista vonatkozásai, I. 217.
- LOJDA JÓZSEF
— Sennyey Pongrác iratairól, III. 94.
- LOKISTEK ULÁSZLÓ (lengyel király)
— elvesztése, 1797., II. 529 • -i útleírás, 1815., II. 427.
- LOMNIC
— I. ev. lelkes. ld. Buchholtz György
- LOMNICI HORVÁTH JÁNOS
— szerepe a szepességi reformációban, I. 219.
- LONDON
— ba levél Comeniushoz, 1657., I. 355 • -i British Museum kéziratai, I. 232, 405, 471, II. 23 • -i folyóirat, XVIII. sz. II. 157 • -i gazdasági tárgyalások, XVII. sz. I. 416 • -i hír Belgrad bevételeiről, 1717., II. 71 • -i könyv- és levéltárakból magyar okmánytár, I. 20, 199, 233, 325, 329, 333, 401, 405, 450, II. 23 • -i levéltárak és a Rákóczi-szabadságharc, I. 450, 453 • -i magyar követ, Klement J. M. I. 469 • -i osztrák követ, ld. Gallias • -i sírvers Zrínyiről, I. 382 • -i tanár: Jászberényi Pál, III. 100 • -i tör-ténés-kongresszus, III. 47 • -i udvar, XVII. sz. I. 420.
- LONDORP, ld. Lundorp
- LONGINUS, ld. Diugosz
- LONGUEVAL, ld. Bugusy
- LONGUEVAL (kapitány)
— elárulja Rákóczi levelét, I. 460.
- LONOVICUS JÓZSEF
— a jozefinizmusról, II. 269.
- LÓNYAY-család
— középkori szerepe, I. 15, 117 III. 98 • oklevelei, I. 15.
- LÓNYAI ALBERT
— velencei követségél, XVI. sz. I. 200.
- LÓNYAY ALBERT
— a Lónyay-családról, III. 98.
- LÓNYAI ANDRÁS (kálói várkapitány)
— jelentése, 1608., I. 329.
- LÓNYAY ANNA
— és Kemény János, XVII. sz. I. 348.
- LÓNYAY GÁBOR
— mint szemlenni kir. biztos, 1824., II. 571.
- LÓNYAY ZSIGMOND
— és Esterházy Miklós, I. 358, 365 • és a nagyszom-bati tárgyalások, 1644., I. 345, III. 98.
- LOOZS ISTVÁN
— Iványi Istvánról, III. 50 • a kuruc költészetéről, I. 447 • Salamon és Markalfról, I. 299.
- LOOZY, ld. Lóay
- LOPACIĆ, R.
— határőrvidéki aktakiadása, I. 238 • horvát urbá-rum-kiadása, I. 393, II. 75.
- LORÁND LAJOS
— a székes jobbággyaságról, XVI. sz. I. 303.
- LORÁNTFFY MIHÁLY
— prédikátora: Sepsí Laczkó M. I. 318.
- LORÁNTFFY ZSÓZSANNA (Rákóczi Gy. f.)
— élete, szerepe, I. 343, 352 III. 99 • fogarasi román iskolája, I. 347 • Moses c. írta, 1841., I. 344 • sáros pataki öröksége, I. 345 • udvari lelkesze: Medgyesi P. I. 349.
- LORCH
— I. érsekség és Pilgrim hamisításai, I. 30.
- LOREDAN, FRANCESCO (velencei követ)
— jelentései, I. 463.
- LORENZ, O.
— Államférfiakról a XIX. sz.-ban, II. 570 • genealó-giai kézikönyve, I. 58 • Goethe politikai szerepéről, II. 801 • a német történelemről, XIII—XIV. sz. I. 98 • a német tört. középkori forrásairól, I. 46-109, 146 III. 36 • II. Otakárról, I. 98, 101.
- LORENZ, R.
— az 1683-i török hadjáratról, I. 408 • a francia háborúkról, 1792—97., II. 506.
- LORENZO DE MONACI, ld. Monaci
- LORIS, P.
— a temesvári nyomdászatról, II. 135.
- LORRAINE, ld. Lotharingia

LOSCANI, OTTO LUDWIG V.

— kereskedelmi szerepe, XVIII. sz. II. 57.

LOSERTH, J.

— az anabaptistákról. I. 261, II. 122 ● Csehország középkori határaitól. I. 43 ● a huszita tanok terjedéséről. I. 141 ● a kongresszusi feljegyzésekről. I. 106 ● a kremsmünsteri forrásokról. I. 90 ● az osztrák ellenreformációról. I. 366 ● Stájerországról az osztrák birodalomban. I. 236 ● Windecke Eberhardról. I. 110.

LÓSI, ld. Lósy

LOSÖNC

— i. prot. egyházak tört. I. 256, 466 ● -i ref. lelkészek, ld. Lukács Miklós, Miskolczy Szilgyártó János, Polgári Gáspár ● -i tanárok, ld. Czövek István, Szászai János ● -i timárok, 1823., II. 461 ● -i verseskönyv. II. 628.

LOSÖNCZI-család

— gyulai uradalma, XV. sz. I. 143.

LOSÖNCZY ANNA

— és Balassi Bálint. III. 89.

LOSÖNCZI BÁNFFY, ld. Bánffy

LOSÖNCZI GYURKY ISTVÁN

— följegyzései, XVII. sz. I. 412.

LOSÖNCZI ISTVÁN

— levelei. I. 290 ● mint Temesvár védője. I. 273, 290.

LOSÖNCZI ISTVÁN (ref. lelkész, gimn. igazg.)

— énekei, 1754., II. 112 ● Hármaskis tükör, 1773., II. 209.

LOSÖNCZY LAJOS

— Kézai latinságáról. I. 87.

LOSÖNCZI ZOITÁN

— Béli Mátyásról. II. 20.

LOSTRINKER LÉONARD

— kézirata az erdélyi ferencesekről. II. 185.

LÓSY IMRE (érsek)

— mint egri püspök, 1634., I. 373.

LÓSY-SCHMIDT EDE

— Hatvani Istvánról. II. 133, 217 ● a mérnöki rendtartásról, XVIII. sz. II. 279.

LOTHAR (császár)

— uralkodásának évkönyvei. I. 46.

LOTHARINGIA

— és a magyar kalandozások. III. 60 ● -i herceg: Mercoeur Magyarországon, 1598., I. 317 ● -i telepések Magyarországon. II. 33, 162.

LOTHARINGIAI FERENC HG.

— francia hivatalnokai. II. 99 ● holcisi majolika-gyára. II. 175 ● a török háborúban. II. 95–96.

LOTHARINGIAI KÁROLY HG.

— török elleni hadvezetése, 1683–1686., I. 404–405, 408, 409.

LOTHARINGIAI KÁROLY HG.

— sziléziai harcrai, 1757., II. 184.

LOTICHTUS, J. P.

— német kortörténete, 1646., I. 363.

LOTZ, FRIEDRICH

— a délvidéki német telepekről. II. 35, 162, 247 ● Temesvár történetéről. II. 77.

LOUDON, ld. Laudon

Londons Ehrendenkmal, 1790., ld. Tolnay F. II. 295.

LOUISENSTRASSE, ld. Luiza út

LOUVOIS (francia hadügyminiszter)

— története, XVII. sz. I. 386, 402.

LOVARI, C.

— Marsili Alajosról. I. 406.

LOVAS ELEMÉR

— a Margit-legendáról. I. 88.

LOVAS REZSŐ

— a század kérdésről Báthori G. és Bethlen G. idején. I. 329, 336.

LOVAS REZSŐ

— Fazekas Mihályról. II. 623.

LOVASBERÉNY

— i. ref. egyház története. I. 256.

LOVÁSZ IMRE

— kiadta Fazekas M. verseit. II. 623.

LOVCSÁNYI GYULA

— a középkori lengyel–magyar kapcsolatokról. I. 22, 57, 71, 73, 94, 97, 120, 154, 203.

LOVICH ADÁM (ev. lelkész)

— és a besztorecbányai szláv társaság. II. 494 ● prédikációja a lipcsei csatáról, 1813., II. 562 ● tanulmányi tervezete, 1804., II. 583.

LOZEMBRUNE, ld. Le Roy

LÓZS

— i. úrbéri szerződés, 1635., I. 370.

LŐCSE

— adózása, XVI. sz. I. 209 ● és a Boeckai-szabadságharc. I. 321 ● erődítményei. XVI. sz. I. 288 ● 1786-ban. II. 261 ● és az 1790. diéta. II. 483 ● hadifelszerelése, 1691., III. 109 ● és a huszita harcok, I. 141 ● és Késmárk versengése. I. 129, 243 ● leírása, 1813., II. 423 ● levéltára, iratanyaga. I. 14, 157, 245, 452 III. 32 ● ostroma, 1710., I. 452 ● a Rákóczi-szabadságharcban. I. 439–440, 452, 457, II. 68 ● és Szilázia kapcsolatai. III. 109 ● és a türelmi rendelet. II. 274 ● viszonyai, XIV–XV. sz. I. 126 ● -i aljegyző, ld. Osterlam J. A. ● -i bírók, ld. Hain G.; Kritske J.; Sperfogel K.; Türk D. ● -i bizottsági jelentés. III. 42 ● -i diétai követek jelentései. I. 338 ● -i ev. egyház története. I. 256, II. 196, 274 ● -i fehér asszony. I. 457, II. 68 ● -i főiskoláról Thurzó Gy. terve. I. 374 ● -i ipar. I. 242, II. 175 ● -i iskolák. I. 374, 390, II. 380, 582, 583, 585 ● -i Jagelló-kongresszus, 1494., I. 202, III. 80 ● -i kereskedők. I. 372, 373, 422, II. 58, 389, 478 ● -i krónikák. I. 189, 273, 359, 390–391 III. 101. ● -i krónikások, ld. Hain Gáspár, Sperfogel Konrád ● -i lelkészek, ld. Hermann János, Ribini János, Sylvester János.

— és a Confessio Pentapolitana, 1549., I. 261. ● -i működése Dayka Gábornak. II. 583, 607 ● -i nyomda vezedelmé, 1717., II. 135 ● -i polgár mint szepesszombati krónikás. I. 105 ● -i polgári élet. I. 126, 245 ● -i r. k. pap, ld. Ehrnsperger J. ● -i iszárm., ld. Engel J. K., Henckel J., Leibitzer J. ● -i tanárok, ld. Asbóth János; Bárdossy János; C. T. C.; Dayka Gábor; Hain Gáspár; Liedemann Márton; Magda Pál; Türk Dániel ● -i tanárok ellen fegyelmű. II. 583 ● -i tanulók külföldön. I. 267 ● -i utazások, XIX. sz. II. 422–423 ● -i ünnepek, 1790., 1813–1814., II. 366, 562–563, 565 ● -i városi hatóság. I. 245.

LŐSÉY M.

— Báthori Zsófiáról. I. 352 ● Zrínyi haláláról. I. 382.

LŐRINC (nádor)

— és utódai, XIII–XIV. sz. I. 100.

LŐRINCZ BÉLA

— ism. az Erdészeti Oklevéltár. II. 44.

LŐRINCZ GYULA

— a keresztes hadjáratokról. I. 73.

LŐRINCZ PÉTER

— a kurukorról. I. 456.

LŐRINCZ LAJOS és Benkő Loránd

— nyelvjárás bibliográfiája. III. 31.

LŐRINCZY ÉVA

— a Königsbergi Töredékről. III. 73.

LÖVŐ

— története. II. 50.

LÖWEN

— i. Mária-siralom. I. 130.

LÖWENTHAL, J.

— Triest történetéről. II. 61.

LÖWINGER, J. L.

— győzelmi éneke, 1814., II. 564.

LÖWY MÓR

— a temesvári zsidókról. II. 77.

LUBENAU, REINHOLD

— utazásai Magyarországon, XVI. sz. I. 314.

LUBLÓ

— i. vár. III. 73.

LUBOMIRSKY TIVADAR (sztaroszt)

— és a szépesi városok, XVIII. sz. II. 63.

LUBY KÁROLY (alispán)

— akadémiái tervezete, 1791., II. 396.

LUBY, Sz.

— a lipóti regisztrumról. I. 113.

LUCA DEL PECCHIO (budai kereskedő)

— és Ozorai Pipo. I. 138.

LUCA, IGNAZ DE

— Magyarország és Ausztria földrajzáról, 1791., II. 412–413.

LUCANUS

— fordítás Bessenyeinél. II. 221.

Lucerna Caesaris, 1664., I. 380.

LUCHESINI, CAESAR (porosz követ)

— jelentései a jakobinus-perről, 1794–95., II. 512.

LUCIUS (Lutius), JOHANNES

— Dalmáciáról írt műve, 1666., I. 28, 89, 107, II. 359.

LUCHAIRE, A.

— III. Ince pápáról. I. 93.

LUCKWALDT, F.
— Ausztriáról az 1813-i háborúban. II. 567 • ism. Hüffer írását 1799-ről. II. 530 • és Hüffer, H.
— — a campoformiói békéről. II. 529.

LUCZ
— -i hajdúk szabadságlevele, XVII. sz. I. 342.

LUDAIC, M.
— a pestbudai szerb céhekéről. II. 55.

LUDAN-nemzettség
— szerepe, XIII—XIV. sz. I. 100.

LUDÁNYI TAMÁS (püspök)
— és Durazzói László. I. 137.

LUDWIG
— államismereti iskolája. II. 19.

LUDWIG, H.
— Műgeln krónikájáról. I. 105.

LUGI V.
— Cillei Ulrikéről. I. 165.

LUGOS
— története. I. 296, II. 76, 77 • -i tanács és Basta, 1602., I. 308 • -i utazás, 1770., II. 158.

LUGOSI DÖME
— Dugonics Andrásról. II. 304, 595 • Kelemen Lászlóról. II. 627 • a plarista drámákról. II. 228 • a szegedi színészetéről. II. 628.

LUGOSSY JÓZSEF
— ipartörténeti adaléka. I. 372 III. 97 • nekrológja. III. 50. • a szécsényi országgyűlésről. I. 438 • és Szabó K., Szilágyi S.
— szerk. T.É. I. 5, II. 9.

LUIGI D'ARAGONA, ld. Aragonia

LUJZA ÚT, 1821., II. 474.

LUKÁCS (érsek, XII. sz.)
— levelei. I. 56, 76 • politikai szerepe. I. 56, 76 • -ról Mapes emlékezése. I. 50.

LUKÁCS B.
— Budai Nagy Antalról. I. 143.

LUKÁCS I.
— a kemeneshőgyézi ev. egyházzal. I. 255.

LUKÁTS ISTVÁN
— a prédikátorokról, 1818., II. 580.

LUKÁCS J.
— Kónyi Jánosról. II. 226.

LUKÁCS JÓZSEF
— magyar katonai hírlapokról. III. 33.

LUKÁCS KÁROLY
— a balatoni halászatról. II. 44 • Béli Mátyásról. II. 19—20.

LUKÁCS LAJOS (és mások)
— a magyar történetéről. III. 46.

LUKÁCS LÁSZLÓ
— az erdélyi bányászatról. II. 54.

LUKÁCS MIKLÓS
— versei, 1800., II. 616.

LUKÁCS ÖDÖN
— Nyíregyháza történetéről. I. 321, 419, II. 50.

LUKÁCS SIMON, ld. Borosnyai Lukács

LUKÁCS ZSÓFIA
— a szerződéses jobbágyokról. II. 48.

LUKÁCSI KRISTÓF
— az erdélyi őrményekről. I. 297, II. 124 • a magyar őstörténet őrmény adatairól. I. 33.

LUKÁCSY IMRE
— a diós- és borsodviszlói, dunavecsei ref. egyházzal. I. 255 • Laskó reformációjáról. I. 256.

LUKÁCSY SÁNDOR
— Rákóczirol a magyar irodalomban. III. 111.

LUKÁRS CYRIL (pátriárka)
— és a kálvinizmus, XVII. sz. I. 347.

LUKAS
— élete c. bizánci munka. I. 26.

LUKOSICS JÓZSEF
— emlékezete. III. 50 • középkori imatársulatokról. I. 211 • Uski János püspökről. I. 140 • a veszprémi egyházmegyeről, káptalanról, püspökségről. I. 17, 62, 64, II. 114, III. 30.

LUKOSICS PÁL
— a bolognai és firenzei levéltárról. I. 19 • Drágffy János leveleiről, 1524., I. 199 • emlékezete. III. 50. • az esztergomi főkapitánról. I. 205, 258 • Janus egy leveleiről. I. 185 • Julianus barátról. I. 86 • magyar katonákról Itáliában, XIV. sz. I. 122 • Méliusz Péteréről. I. 262 • Schwartner Mártonról. II. 410, 591 • Szt. László legendájáról. I. 52 • szerk. a Zichy-okmánytár XII. k.-ét. I. 16, 205 • XV. sz.-i pápák okleveleiről. I. 115, 142 • XVI. sz.-i leveleiről. I. 218

• a vásárhelyi apácákról. I. 238 • a veszprémi káptalan és püspöki levéltárakról. I. 17 • a szélyi Zichy-levéltárról. I. 16 • és Pfeiffer J.
— — a veszprémi püspöki várról. I. 418, II. 114.

LUKICS DEMETER
— a szerbekről s az egyházi unióról. I. 424.

LUKINICH IMRE
— akadémiai kéziratokról. III. 44 • Apafi temetéséről. I. 430 • Apponyi Sándorról. III. 49 • Balassi Bálintról. III. 89 • Barabás Samuról. III. 49 • Báthori Istvánról. I. 309 III. 24 • Belgrad bevételéről. 1717., II. 74 • Bethlen és Huszt váráról. I. 433 • a Bethlen-család történetéről. I. 297, 354, 427 • Bethlenfiúk külföldi utazásáról. I. 337 • Bethlen Elek naplójáról, 1809., II. 543 • Bethlen Ferencről. I. 291, 335, 343—344 • Bethlen Gáborról. I. 333, 338 • Bethlen István támadásáról, 1636., I. 342, 344 • Bethlen Miklósról. I. 441 • Bezerédj árulásáról. I. 457 • a bibliográfiáról kezdettelről. II. 136, 138, 215—216 III. 8 • Cserei Mihályról. I. 434 • Dés közelétéről, XVIII. sz. II. 65 • egy historias énekeiről. III. 88 • Erdély területi változásairól. I. 295 • az erdélyi fejedelmi címéről. I. 303 • az erdélyi hódoltság végvárakról. I. 433 • erdélyi kereskedő társaság tervéről, 1703., I. 434 • az Erdélyi Történetkedvelők tört.-ről. II. 592 • erdélyiekéről tatár fogságban. I. 355 • felső-magyarországi céhekéről. I. 371, 422 • forráskiadványainkról jegyzéke. I. 11 • Gergely Sámuelről. III. 50. • Gombos P. Albínról. III. 50. • a hadadi útközetről, 1602., III. 98 • Haller Jánosról. I. 430 • a Horia-felkelésről. II. 285, 287 • ism. Miskolczy I. Bajtáy-életrajzát. II. 201.
— — Pálóczi É. írását Tóth Ferencről. II. 155.
— Kazinczy Ferencről. II. 601 • késmárki céhekéről, XVI. sz. I. 242 • Késmárk vagyonáról, 1687., I. 418 • Kiadta Auer J. F. naplóját. I. 382.
— — Hunkár A. emlékiratait. II. 544 • a Podmaniczky-okmánytárát. I. 15.
— Komáromy Andrásról. III. 50 • könyvtárakról a XIX. században. II. 588 • Kővár jövedelméről, 1566., I. 303 • a kurne balladákról. I. 448 • a külföldi iskolázásról. I. 267 • a lptói vándorgyűlésről. III. 42 • a magyar tört. bibliográfiáról. III. 11—12, 23 • a Magyar Tört. Társulatról. III. 49 • Marozsai Henrik-ről. III. 50 • Márki Sándorról. III. 50 • Morvay Győzőről. III. 50 • németlipcei jelentése. III. 42 • Pálffy Jánosról. I. 470 • Rákóczi Ferenc peréről. I. 450, 460 • I. Rákóczi Gy. lengyel dolgaival. I. 344 • a Rákóczi-kérdésről a XVIII. sz.-ban. II. 94, 96—97 • a Rákócziakról és Jakab kurland hg.-ról. I. 327 • Rákócziné életéből. I. 469 • Rédey László haláláról. I. 349 • Rozsnyai Dávidról. I. 426 • Somogyi Ambrusról. I. 291 • Silyester pápáról. I. 70 • Szádeczky Lajosról. III. 51 • a szatmári békéről. I. 451, 470, II. 67 • Szeles Jánosról. II. 616 • Szentkláray Jenőről. III. 52 • szerk. a Mátyás-Emlékkönyvet. I. 172.
— — a Mohácsi Emlékkönyvet. I. 222 • a Nagyenyedi Albumot. I. 337 • a Rákóczi-Emlékkönyvet. I. 456.
— szünműirodalmi adaléka, XVIII. sz. II. 223 • Temesvári Jánosról. III. 88 • Tordai Jánosról. I. 309 • Tschernembl Erdély-történetéről. I. 292, 368 • a Tud. Akadémia iratgyűjteményéről. I. 18.
— — tört. tud. szerepéről. I. 11.
— az utolsó Rákócziakról. I. 472, II. 97 • a várháborúkról, XVI. sz. I. 290 • végvárak költségeiről, XVII. sz. III. 101 • Wesselenyi Ferencről. III. 101 • a Zrinyi-családról. III. 104 • Zrinyi születési évéről. I. 381 • és Köblöz Z.
— — Bethlen Kata könyveiről. II. 136.
— és Körösy Gy.
— — a dési középfokú oktatásról. II. 129.

LUNDORF (Londorp), MICHAEL CASPAR
— kortörténeti gyűjteményei, 1619—1627., I. 362.

LUNÉVILLE
— -i béke, 1801., II. 531.

LUPAS, IOAN
— Adamovici bécsi útjáról, 1792., II. 379 • Barcsayról és Brancovicirol. I. 355 • cikkgyűjteménye az erdélyi románokról. I. 82, 143, 203, 290, 302, 303, 312, 433, II. 289 • Drágfi Bertalanról. I. 203 • Erdélyi különvadásáról. XVI. sz. I. 302 • az erdélyi ort. egyházzal s a vallásunióról. II. 122, 378 • az erdélyi román parasztfelkeléséről, 1784., II. 289 • az erdélyi román sajtóról. II. 498 • erdélyi történeti okmány-

- tára. I. 308, 325, 429 • az erdélyi vajdaságról. XII—XIII. sz. I. 82 • az 1437-i parsztfelkelésről. I. 143 • a Habsburg-uralom kezdetéről Erdélyben. I. 433 • Humyadi Jánosról. I. 162 • II. Józsefről s a román iskolákról. II. 279 • két vizsgálatról román mozgalmak miatt. XVIII. sz. II. 123 • László erdélyi vajdáról. I. 100—101 • Majláth Istvánról. I. 280 • Major Péterrel. II. 497 • Molnár Piaru Jánosról. II. 378 • Oláh Miklósról. I. 224—225 • a reformációról s a román egyházzal. I. 253 • Stibor vajdáról. I. 137 • a XVIII. sz.-végi román törekvésekről. II. 378 • Tschernembl erdélyi történetéről. III. 102 • Vitéz Mihályról. I. 312.
- LUPAS, M.**
— Brancovici metropolitáról. I. 355.
- LUPEANT, A.**
— a balázsfalvi könyvtárról. II. 206 • és Melin, A.
— az erdélyi román sajtó kezdetéről. II. 498.
- LUPINUS, CHRISTIANUS** (szász ev. lelkész, † 1612)
— krónikája. I. 324.
- LUPKOVICS GYÖRGY**
— a rendi országgyűlésekről, 1608—1848., II. 88.
- LUPSA, ST.**
— román egyháztörténeti munkái. I. 253, II. 124, 204.
- LUPU** (moldvai vajda)
— és Erdély, XVII. sz. I. 354. III. 99.
- LUPU, N.**
— a Supplex Libellusról. II. 379.
- LUSCHIN, A. V.**
— a Habsburg-birodalomról. II. 80, 85, 180, III. 34
• Herberstein Zsigmondrol. I. 274.
- LUSTKANDL, WENZEL**
— és Deák F. vitája. I. 283 • a jozefinizmusról. II. 243 • az osztrák közjogról. II. 81.
- LUSTRIER**
— levelei Konstantinápolyból. I. 315.
- Lusus in ... Mariae Ludovicae nuptias**, 1810., II. 552.
- LUTPI** (pasa)
— török tört. szövege, XVI. sz. I. 197, 231.
- LUTHER MÁRTON**
— és Cordatus. I. 220 • és Dévai Bíró M. I. 260 • és ev. egyházi ének. II. 142 • katolikus iratban, 1817., II. 573 • és Magyarország. I. 219, 250 • és Mária királyné. I. 219 • és Scheurl Kristóf. II. 337.
- LUTJUS, JOH., ld. Lucius**
- LUTSCH, JOHANNES** (szepeni királybíró)
— diariuma, XVII. sz. I. 350.
- LUTTOR FERENC**
— Mária Terézia haláláról. II. 269.
- LUTZ, A.**
— a belgrádi csatáról, 1717., II. 74 • a német telepítésekéről. II. 33.
- LUX Gy.**
— Dobosináról. II. 31.
- LUX KÁLMÁN**
— a budai várpalotáról. I. 186. • ism.
Dercsenyi Visegrád-könyvét. III. 79 • és Erneyi J.
— Visegrádról. I. 186.
- LUXEMBURG**
— és az erdélyi szászok. I. 84.
- LUXEMBURG-család**
— I. Zsigmond, ld. Zsigmond • mint cseh és német dinasztia. I. 101, 128.
- LUYNES HG.**
— emlékiratai Rákóczirol. I. 444.
- LUSZENSZKY SÁMUEL**
— uradalmi utasítása, 1667., I. 377.
- LÜBECK**
— i apát: Arnold. I. 50.
- LÜBCK JÁNOS KÁROLY** (orvos, † 1814)
— borkezelési könyve. II. 436—437 • gazdasági lexikona, 1812., II. 431 • az indigóról. 1804., II. 466 • az ipari növényekről. II. 435 • a mezőgazdaságról. II. 431 • mint lapszerkesztő. II. 408 • a természet-tudományi irodalomról, 1802., II. 598 • a visnyói paláról. II. 457.
- LÜKÖ BELA**
— a görög ref. egyházzal. I. 255.
- LÜNG, JO. CHRIST.**
— *Litterae procerum*, 1712., I. 393, 446.
- LÜTTICH**
— i politikai mozgalmak, 1790., II. 301.
- LÜTTICH, R.**
— a magyar kalandozásokról. I. 40.
- LÜTZOW**
— a huszita háborúkról. I. 141.
- LYCZEI JÁNOS** (plébános)
— *Iter oeconomicum* c. munkája, 1707., I. 420, II. 39.
- LYKA KÁROLY**
— a XIX. századi magyar művészetéről. II. 628—629.
- LYON**
— i kereskedő: J.-C. Flachet. II. 23.
- LYSIMACHUS, STANISLAUS** (költőnév)
— 1683-i röpiratban. I. 400.
- M.**
— üdvözlő irata, 1814., II. 565.
- M. (Br.), ld. Mednyánszky Alajos**
- M. H.**
— vitairata, 1788., II. 275.
- M. H., ld. Marczali Henrik**
- M. M.**
— irata, 1782., II. 272.
- M. S.**
— cikke az akáceról, 1804., II. 437.
- M-Y**
— végbeliek tartásáról, 1635., III. 101.
- MAASBURG, M. F. V.**
— a bécsi bíraskodásról. II. 194.
- MAASS, FERDINAND**
— a jozefinizmusról. II. 202, III. 120.
- MACARTNEY, C. A.**
— Árpád-kori költőtanulmányai. I. 43, III. 60 •
Dlugoszlól. I. 149 • a IX. sz.-i magyarokról. I. 25, 33 • a Pascua Romanorumról. I. 44.
- MACCARI**
— Giannino di Guccioról. I. 122.
- MACCHIAVELLI**
— és Zrínyi művei. I. 380.
- MACEDÓNIAI LÁSZLÓ** (püspök)
— nürnbergi követsége, 1522., I. 222.
- MACRE, JOSEF**
— a budapesti történészkonferenciáról. III. 46 • a csehszlovák történettudományról. III. 55, 73, 77 • a huszita mozgalmakról. III. 78 • II. Józsefrol. III. 122.
- MACHALICZKY**
— a nápolyi forradalomról, 1821., II. 571.
- MACK** (tábornok)
— és az 1805-i hadjárat. II. 538—539.
- MACREA, MIHAIL és DAICOVICU, C.**
— dáciál követsége. III. 25.
- MACUREK, JOSEF**
— budapesti bohemicákról. III. 55 • a huszitákról. I. 142 • a kelet-európai történetirásról. III. 35 • lengyel történelme. I. 22 • magyar történelme. I. 22 • történetírásunk cseh vonatkozásairól. I. 22.
- MACSINJAIN MIKLÓS** (püspök)
— magyarországi követsége. I. 184.
- MACSÓ**
— i bánok, ld. Lévai Cseh Péter, Maróthy János alatt is. I. 97, 137—138, III. 68 • -i bánág. I. 97.
- MÁD**
— i jobbágyok, utasítások. I. 370 • -i szőlőtermelés, 1749., II. 41.
- MADÁCH-család**
— levéltára. II. 511.
- MADÁCH GÁSPÁR**
— versel, XVII. sz. III. 103.
- MADÁCH SÁNDOR** (ügyvéd)
— iratai a jakobinus-perrel. II. 511.
- MADÁCSY L.**
— Mikes Kelemenrol. I. 442.
- MADAGASZKÁR**
— és Benyovszky. II. 155.
- MADÁR M.**
— a felpéczi ev. egyházzal. I. 256.
- MADARÁSZ FLÓRIS**
— Verseghy Ferencrol. II. 605.
- MADARÁSZ JÓZSEF** (pápai r. k. lelkész)
— följegyzései, 1809., II. 545.
- MADARI ISTVÁN**
— kereskedelmi számtana, 1783., II. 258.
- MÁDEFALVA**
— i székely veszedelem, 1764., II. 148, 185. III. 120.
- MADRID**
— i császári követ, F. E. Pötting. I. 385.
- MADZSAR IMRE**
— a budai jezsuita akadémiáról. II. 132 • az elemi oktatásról fővárosunkban. I. 417, II. 128 • emlékezete. III. 50 • Ernusz Jánosrol. I. 173 • Forgách Ferencrol. I. 226 • a Gellért- és Imre-legendákról.

I. 51 • a II. Géza-kori névtelenről. I. 43 • a hun krónika szerzőjéről. I. 87 • huszárokról Zimónynál. 1788. II. 296 • ism. Koszój J. Fessler-könyvét. II. 593.
 — Révész I. munkáját Bod Péterről. II. 215.
 — a Kaplony-nemzetségről. III. 43 • kiadta Farádi Vörös I. emlékezeit. II. 234, 341, 400 • Műgeln Henrikről. I. 105 • szemelvényei a Képes Krónikából. I. 104 • Szt. István törvényeiről. I. 52 • a Vetési-családról és Kaplony-nemzetségről. III. 43 • „Vitam et sanguinem”-ról. II. 100 • Vörös Antaltól. II. 279 • Závodszy Leventéről. III. 52.
MÁRZ, J.
 — I. József telepítési politikájáról. II. 247.
MAGARASÉVIC, G. (tanár)
 — mint szerb lapszerkesztő. 1825.. II. 499.
MAGARASÉVIC, G.
 — Nenadović metropolitáról. II. 126 • a szerb iskolázásról. II. 127.
MAGASHÁZY ANTAL
 — a jakobinusokról. III. 125.
MAGASY ANTAL
 — XIX. sz. eleji kéziratakról. II. 298.
Magazin der Kunst und Litteratur. II. 409.
Magazin für die Bergbaukunde. II. 242, 409.
Magazin für die Geographie. II. 409.
Magazin für Geschichte ... der öst. Monarchie. II. 409.
MAGDA PÁL
 — cikke a nyelvújításról. 1825.. II. 618 • statisztika munkája. 1819.. II. 410, 446, 476.
MAGDEBURG
 — I. érsekség és a szávok. X. sz. I. 68 • -i fogságban Trenk Fr. II. 328 • -i utazás, Berzevlezy G. II. 469 • -i és zsolnai jogkönyv. XIV. sz. I. 126.
MAGDIOS ISTVÁN
 — ráckevei okmánytára. I. 14. II. 55.
MAGGIOROTTI, L. A.
 — olasz katonai építészéről. I. 288 • és Banfi, Fl. — Buda és Pest erődítményeiről. I. 410 • Győr váráról. I. 288 • Pietro Feraboscóról. I. 288 • Temesvárról, Lippáról. I. 288.
MAGHI JÁNOS
 — formuláriuma. XV. sz. I. 171.
MAGIN, JÁN BALTAZÁR
 — *Murices c. vitairata*. 1728.. II. 79, 92.
MAGNA HUNGARIA
 — mint a magyar őshaza neve. I. 24.
Magnes. 1823.. II. 577.
MAGNUSOHN, ERNST
 — juhtenyészési cikke. 1820.. II. 440.
A magyar anyáknak. 1790.. II. 372.
MAGYAR BALÁZS, ld. Szalkai
MAGYAR BALINT
 — a magyar színészetéről. II. 627.
MAGYAR BALINT (kapitány)
 — élete. XVI. sz. III. 92.
MAGYAR DÁNIEL (Szeitz Leo)
 — klerikális rópirata. 1790.. II. 333—334, 338—339
Magyar és Erdély-ország. 1791.. (Szeitz Leó) II. 412.
Magyar grammatika. 1795.. II. 617.
MAGYAR GY.
 — Mátyás királyról. I. 172.
A magyar hazának anyai szözeitja. 1790. (Verseygy F.), II. 317—318.
Magyar Hírmondó
 — adatai, irodalma. II. 239, 339, 404. III. 122. • egykorú hírei. II. 213, 444, 474 • szerk.: Révai Miklós. II. 224.
A magyar jakobinusok emlékezete. 1919.. II. 319, 515.
A magyar kereszténységhez. 1791.. II. 334.
A magyar korona országainak gyűjteménye. 1898.. II. 175, 465.
Magyar költészet Bocskaitól Rákócziig. III. 103, 107, 112.
Magyar Könyv-ház, ld. Molnár K. János. II. 199, 224, 241, 309, 340, 406.
Magyar Kurir. 1786—1834.. II. 239, 339, 404, 405 • a nemzeti nyelvről. II. 356 • és a *Magyar Hírmondó*. II. 404 • pályatetele. II. 489 • és a *Staatsanzeigen*. II. 340 • szerk.: Decsy Sámuel. II. 356, 555 • történetéhez. II. 556.
Magyar? Légy igaz ..., 1807. (Kiss József), II. 490.
Magyar—lengyel krónika. I. 42, 47.
Magyar literatúrát illető levél. 1796.. II. 617.
Magyar Merkurius. II. 239.
Magyar Musa (Bécsi). II. 241, 305, 605.
Magyar Museum. 1788—1792.. II. 241, 340, 600, 603 • alapítása. II. 302. • és Baróti Szabó. II. 224. • és Bessenyei. II. 221 • és Verseygy. II. 605.

A Magyar Nyelvművelő Társaság ... első darabja. 1796. II. 589.
A magyar nyelvnek ... szükséges voltát tárgyaló ... elméltedések. 1790. (Gáti I.—Vedres I.), II. 356.
A magyar nyelvről. 1806.. II. 489.
Magyar ország gyűlésének jegyző könyve. 1812.. II. 559.
Magyar Országgyűlési Emlékek. I. 4, 232.
Magyar ország gyűlésének jegyzőkönyve. 1808.. II. 541—542.
A magyar ország-gyűlését végzőeknek egyik darabja. 1790.. II. 328.
A Magyar Ország Hadakozás. 1817.. II. 559.
Magyar öröm. 1782.. II. 272.
MAGYAR SÍMEON
 — és a jözeffista iskolaügy. II. 280.
A Magyar Történeti Kongresszus. 1953.. III. 46.
A magyar történeteknek ... rajzolatja. 1792. (Laczkovics János), III. 123.
Magyar Történeti Bibliográfia. II. 399.
Magyar Törvénytdr, ld. *Corpus Iuris*
Magyar Ujság. 1796.. II. 407.
Magyar világ. 1790. (Darvas Ferenc) II. 295, 348.
MAGYARBOLY
 — i ev. egyház története. I. 256.
MAGYARCSANÁD
 — népessége. XVIII. sz. II. 247.
MAGYAREGREGY
 — összeírása. 1658.. I. 326.
MAGYARGENC
 — i ev. egyház története. I. 255.
MAGYARI ISTVÁN (ev. lelkész)
 — a romlasi okairól. 1602.. I. 263, 313, 360.
MAGYARY JÁNOS (piarista)
 — verse az insurgensekhez. 1809.. II. 550.
MAGYARY KÁROLY
 — Borsos Tamásról. I. 330 • Kemény Jánosról. I. 347 • regestái Alsó-Fehérből. I. 12.
MAGYARY SZULPIC
 — Esztergomról. XIII. sz. III. 69 • Rév-Komárom történetéről. I. 418, II. 64.
MAGYARY-KOSSA GYULA (ld. Kossa alatt is)
 — állatorvosi könyvészete. II. 140 III. 31. • az 1710-i pestisről. I. 470 • magyar orvosi emlékekről. II. 97, 133 • olasz egyetemek magyar tanulóiról. II. 132 • Wespzrémi Istvánról. II. 217.
MAGYARIGEN
 — és Bod Péter. II. 215.
Magyarisung der Slaven. 1821. (Kollár János), II. 492.
A Magyarország gyűlésben ... tartott beszéd. 1791. (Laczkovics János, Martinovics Ignác), II. 322—323.
A magyarországi méltóság. 1782.. 1795.. (Veszelszki Antal). II. 252, 441.
MAGYARORSZÁGI MIHÁLY († 1444)
 — prédikációj. I. 180.
MAGYARORSZÁGI PÁL (XVIII. sz.)
 — munkája. I. 65.
A magyarországi reformátorok ... káltja. 1794.. II. 508)
A magyarországi szent koronának ... le-hozatásáról. 1790.. II. 348.
MAGYAROSI ISTVÁN
 — a zilahi ref. egyházzól. I. 257.
MAGYARÓVÁR
 — felszerelése. 1621.. I. 367 • reformációja. I. 261 • -i gazdasági tanintézet. 1818.. II. 408, 447, 586 • -i gimnázium története. II. 130 • -i harmincad. 1621.. I. 372 • -i uradalom. XIX. sz. II. 441, 448.
 — jószágigazgatója: Wittmann A. II. 408, 441
 — ügyvéze: Torkos Kristóf. II. 342.
 — i utazás. 1824.. II. 422.
MAGYARRÉGEN
 — i ref. egyház története. I. 256.
MAHMUD (pasa)
 — portyázásai. 1458.. I. 150.
MÄHREN, ld. Morvaország
MAR
 — *Spicilegium c. munkája*. I. 183.
A mai vitéz magyarokról. 1793.. II. 504.
MAILÁTH, ld. Mailáth
MAILLARD, SEBASTIAN
 — a cementekről. 1810.. II. 468 • a hajózható csatornákról. 1817.. II. 475.
MAILLARD (tábornok)
 — jelentése. 1805.. II. 539.
MAIN, A.
 — Zsigmond császárról. I. 136.
MAINE, ld. Du Maine

- MAINTENON, madame
— levelei. I. 443–444.
- MAINZ
— és a magyarországi kereskedelem. I. 71, 128 • -i éresek, gr. Schönborn L. F. II. 84 • -i kereskedő: Windecke-család. I. 110 • tanácsosok, ld. Reiffenberg; K. Risbeck.
- MAIOR, P., ld. Major
- MAIRE, F. F. (mérnök)
— az osztrák kereskedésről, 1786., II. 257.
- MAIZNER JÁNOS
— a kolozsvári orvosi intézetről. II. 378 • orvosi könyvészete. III. 81.
- MAJER FIDEL
— kiadta Forgách Ferenc történetét. I. 226.
- Der *Majestätsprozess*, 1795. (Berzeviczy Gergely), II. 509.
- MAJLÁD (Maylād, Mailath) ISTVÁN
— erdélyi mozgalma, XVI. sz. I. 280–282. III. 91.
- MAJLÁTH BÉLA
— adalékok a RMK-hoz. III. 19 • Budapest történetének irodalmáról. I. 9, 229 III. 27 • Debrentei Tamásról, 1492., III. 80 • Gallo Caesar követségéről, 1605., I. 320 • hadtörténeti emlékeiről. III. 58 • hajdúk békítéséről Francscon, 1607., I. 329 • a kalandozókról. I. 221 • Kalauza a tört. kiállításról. I. 406 • a kassai gyűlésről, 1683., I. 401, III. 108 • kassai jelentése. III. 41 • a kir. könyvekről. I. 112 • Liptó megye családjairól. III. 73 • a Liptó megyei levéltári anyagáról. III. 42 • Liptóújvárról. III. 73 • Majlād Istvánról. I. 280, III. 91 • nekrológia. III. 50 • a Soós-család iratairól. I. 15–16 • svédországi követségről, 1705., I. 469 • Szentmiklósi Pongrácra. I. 165 • a szónyi békéről, 1642., I. 364, 369 • Telegdi M. katekizmusáról, 1582., I. 264 • a történelmi kiállításról. I. 410 • Zrínyi könyvtáráról. I. 380.
— vöttei erélyeiről. I. 380.
- MAJLÁTH GYÖRGY (joggyűgyigazgató, majd személynök)
— jelentése, 1806., II. 540 • mint alsó táblai elnök, 1811., II. 562.
- MAJLÁTH ISTVÁN, ld. Majlād
- MAJLÁTH JÁNOS GR.
— az osztrák Birodalom történetéről. I. 376, II. 539.
- MAJLÁTH JÓLÁN
— Nagykovácsról. I. 235, 247 • a török hódításról. I. 235 • és Márkus István • Nagykovácsról, XVIII. sz. I. 419, II. 51.
- MAJLÁTH JÓZSEF GR. (alkancellár)
— büntetőjogi javaslatai, 1791., II. 383–384 • főispáni beiktatása, 1790., II. 346 • mint flumei kormányzó. II. 197.
- MAJNA
— i frank (német) telepesek, XVIII. sz. II. 35.
- MAJOR ERVIN
— ism. Pálóczi Horváth énekeit. III. 126 • Kisfaludy Sándorról. II. 612 • Versegly Ferencről. II. 605.
- MAJOR GÁBOR (mérnök)
— szövetési könyve, 1788., II. 258.
- MAJOR GERGELY (unitus püspök)
— szerepe, iratai. II. 205.
- MAJOR JENŐ
— Sopron nevééről, topográfiájáról. III. 68.
- MAJOR KÁROLY
— az ezöpi meseírásról. II. 305.
- MAJOR L. K.
— a béli ref. egyházzal. I. 255.
- MAJOR PÁL
— irodalomtört. kísérlete. III. 8
- MAJOR (Major) PÉTER
— adatai, iratai; róla irodalom. II. 497 • gazdasági iratot fordít. II. 468 • és a román nemzeti fejlődés. II. 495.
- MAJORS BÉLA
— Fazekas Mihályról. II. 623.
- MAJTÉNY
— i fegyverletétel. I. 470.
- MAJTHÉNYI BR.-család
— levéltára. I. 15.
- MAKAI A.
— Townson felvidéki utazásáról. II. 425.
- MAKAY DEZSŐ
— a Csanád-nemzettségéről. III. 65.
- MAKAY SÁNDOR
— a reformáció történetéről. I. 258.
- MAKKAI DOMOKOS
— Bethlen G. hippai adományleveléről. I. 334 • Pápai Páriz Ferencről. III. 110.
- MAKKAI ERNŐ
— Bethlen Gáborról. I. 336.
- MAKKAI ERNŐ
— Pósházi Jánosról. I. 354, 390 • Sipos Pálról. II. 598, 601.
- MAKKAI LÁSZLÓ
— Csallóköz településéről. I. 81 • a Császár Péter-mozgalomról. III. 102 • Dávid Ferencről. III. 93 • az egyetemi tankönyv vitájáról. III. 46 • Erdély történetéről. I. 35, 295, II. 29 • Észak-Erdély nemzeti viszonyairól. I. 296 • honfoglaló nemzetségekről Erdélyben. I. 34 • ism. Klaniczay Zrínyi-kiadását. III. 103 • Kosáry bibliográfiáját. III. 22 • Kemény Jánosról. I. 355 • Kladta Redmeci T. János iratát. I. 331 • Kolozsvár középkori társadalmáról. I. 127 • a milkói püspökségről. I. 94 • a magyar puritanusokról. III. 98 • Nógrád megyéről. III. 67 • I. Rákóczi Gy. birtokairól. III. 83, 93.
— tűzészetről. III. 98.
— segítség e munkához. II. 5. • Szolnok-Doboka magyarságáról. I. 296–297 • Tolnai Dali Jánosról. III. 98 • és Fekete Nagy A.
— román vonat. iratkiadása. I. 82 • a románokról a középkori oklevelekben. I. 82.
— és Cs. Szabó L.
— szerk.: *Erdély öröksége*. I. 291, 323, II. 17.
- MAKKAI SÁNDOR
— a prot. egyháztörténetírásról. III. 85.
- MAKARIOS (metropolitá)
— betoldásai Sphranes szövegében. III. 74.
- MAKÓ
— építészete. II. 629 • leírásai. II. 51, 455 • története. I. 14, II. 51 • -i gimnázium iratgyűjteménye. III. 80 • -i ref. egyház. II. 51 • -i ref. lelkészek, ld. Szikszay Benjámin, Szikszay György. II. 578, 580 • -i zsellérség, XIX. sz. II. 455.
- MAKÓ PÁL (jesuita, egyet. tanár)
— egyetemi beszéde, 1777., II. 210 • szerepe a Ratio Educationis körül. II. 208 • és a tanulmányi bizottság, 1701., II. 395.
- MAKOLDI S.
— Bojthi Veres Gáspárról. I. 330.
- MAKRAI BENEDEK (magister)
— egyetemi szerepe, XIV–XV. sz. I. 132, III. 72.
- MAKSAY FERENC
— az erdélyi szászok településéről. I. 84 • Érendréd népességéről. I. 296, II. 38 • ism. a helyismereti könyvészetet. III. 26 • a néprajz és településtörténet kapcsolatáról. III. 52 • a Rákóczi-szabadságharc levéltáráról. III. 113 • Szatmár megyéről a középkorban. I. 80 • szerepe a Rádai-iratkiadásban. III. 113.
- MALAGOLA, C.
— velencei adatokról a Rákóczi-korhoz. III. 113.
- MALASPINA, GERMANICO
— nunciusi jelentései. I. 815.
- MALAXOS, MANUEL
— görög krónika-átolgozása, XVI. sz. I. 152.
- MALBEZ, CHEVALIER DE
— az 1743-i hadjáratról. II. 104.
- MALCHER, F. X.
— Albert szász-tescheni hg.-ról. II. 181.
- MALCÉS, L. N.
— bibliográfiai kézikönyv. III. 13, 15, 39.
Der ... *malcontente Fürst Ragoczy*, 1704. (Zwanzig). I. 444.
- MALCZYNSKA, EWA
— huszita-kori nemzeti jelszavakról. III. 74.
- MALET DE GRAVILLE, L.
— élettrajzának magyar vonatkozásai. I. 179.
- MALICS D.
— a csornai prépostságról. I. 63.
- MALLER SÁNDOR
— Ossianról Magyarországon. II. 599 • és Masterman, N.
— Szepsi Csomborról. I. 359.
- MALLY FERENC
— Benyák Bernátról. II. 227 • Petrárcáról és Kisfaludyról. II. 612.
- MALLYÓ JÓZSEF (alsperes)
— élete, naplója, XVIII. sz. III. 122.
- MÁLNÁSI É.
— Nagy Lajos lengyel uralkodásáról. I. 120.
- MÁLNÁSI ODÓN
— Csáky Imre bíborosról. II. 68, 114 • Hajdúszoboszló történetéről. II. 52 • Hellebronth Jánosról. I. 457 • a Pálffy-levéltárról. I. 15, 238 • Pálffy János nádorról. I. 457, 470, II. 68 • és Bunyitay V.
— a váradai püspökökről. II. 115, 188.

MALONYAY BR.-család
— levéltára. I. 15.

MALOTSAY FERENC
— mint marcali tisztartó. II. 449.

MÁLTÁS Gy.
— az Anjou-kori hitbértől. III. 70.

MALUZZINA
— i. rész. II. 459.

MALUSSEV, V. I.
— Báthori István orosz háborújáról. III. 94.

MALVEZZI ROBERT GR.
— budai jelentései, 1686., I. 408.

MALVEZZI JÁNOS
— elfogatása, 1551., III. 93 • konstantinápolyi követése, 1547., I. 287

MÁLYOSZ ELEMÉR
— Boldog Margitról. I. 88 • a devotio modernáról. I. 211 • az Eckhart-vitáról. I. 58 • az egyházi tizedről. III. 71 • az etnikai viszonyokról Mohács előtt. I. 155, 240 • az 1498: 41. tc.-ről. I. 206 • a főkegyúri jogról. I. 140 • a helytörténeti kutatásról. II. 37 • ism. Fraknói Martinovics-könyvét. II. 515—516.
— Horváth Ö. Bredeczky-életrajzát. II. 416, 580 • Isbert könyvét a német telepesekről. II. 34.
— a jakobinus-mozgalomról. I. 512, 516 • a jezsuitákról. XVIII. sz. II. 208 • a karizmatikus királyságról. I. 69 • Kamitzról. II. 485 • a konstanzi zsinatról. I. 140 • a köznemesség kialakulásáról. I. 96 • II. Lajos leveleiről. 1526., I. 222 • a magyar államról a középkor végén. I. 173 • a magyar társadalomról a Hunyadi-korban. I. 154, 206 • a magyarországi polgárságról a XVIII. sz. végén. II. 261, 322, 352, 354, 388, 481 • Mátyás királyról. I. 172 • megjegyzései az iskolatörténetekről. II. 129 • a mezővárosi fejlődésről. III. 71 • a Nádasdy-levéltár iratairól. I. 232 • nemzetiségi politikáról a középkorban. I. 82 • a népiesség történetéről. II. 37 • az operatúmok értékeléséről. II. 381 • pálos oklevelekről. I. 17 • a pálosrendről a középkor végén. I. 61, 211 • a parasztháború okairól. I. 206 • a polgárság történetéről Magyarországon. II. 82, 179, 481 • a Rákóczi-kor társadalmáról. I. 458, 465 • a reformkor nemzedékeiről. II. 381 • a renaissance és barokk kérdéseiről. II. 27 • Sándor Lipót nádor iratairól. II. 344, 345, 352, 360, 362, 366, 370, 381, 484, 506, 509, 512, 516 • szerk.: *Erdély és népei*. I. 81 • Thuróczy Jánosról. I. 147 • Toldiról s a Toldi-mondáról. I. 132 • Turóc megye kialakulásáról. I. 80 • társadalmi viszonyokról. 1387—1526., I. 143, 154, 206 • a türelmi rendeletről. II. 118—119, 201, 203, 271—272, 276, 278 • városi életéről a középkorban. I. 156 • Wertheimer Edeiről. III. 52 • Zsigmond-kori oklevéltára. III. 70.

MANARDUS JÁNOS (humanista orvos)
— levelei. XVI. sz. I. 217.

MANASSES, KONSTANTINOS
— beszéde Mánuel hadjáratairól. XII. sz. I. 50.

Manch Hermason, ld. *Politisch-kirchliches*

MANCIULEA, St.
— a balázsfalvi könyvtárról. II. 205.

MÁND
— i. ref. egyház története. I. 256.

MANDELLÓ GYULA
— közgazdasági lexikona. I. 8. III. 29.

MÁNDI MÁRTON, ld. Márton István

MÁNDI SZABÓ, ld. Szabó Miklós

MANDICH ANTAL (püspök)
— országgyűlési naplói, 1790—1792., II. 342, 502.

MANDL BENÁT
— a magyar zsidók tanügyeiről. XVIII. sz. II. 278 • magyar—zsidó oklevéltára. I. 17.

MANDL, B.
— az utolsó Przemyslidákról. I. 101.

MANGOLD LAJOS
— bibliográfiája a kalandozásokról. I. 40.
— az Árpád-korról. I. 57, III. 24 • a Hunyadiak koráról. I. 161, 175, III. 30 • a magyar hadtörténetéről. III. 30.
— ism. az évi történetirodalmat. I. 9, 10, III. • 22, 23.
— — Kronos munkáját Ausztriáról. II. 484.
— magyar eredetű francia huszárságról. I. 471 • magyar történelme. I. 9 III. 22 • nekrológia. III. 50.

Manifeste des Mécontents, 1705., I. 445.

Manifeste du prince Rákóczy, 1708., I. 445.

Manifestum, 1809., II. 540.

MANITIUS
— az ágostai esatáról, 955., I. 40.

Der Mann ohne Vorurtheil, 1766., II. 157.

MANNAGETTA JÁNOS GYÖRGY (lovag, tanácsos)
— szerepe a Pragmatica sanctio körül, 1723., II. 82—83.

MANOWSKI, B.
— a tatárjárás kisebb forrásairól. I. 89.

MANSFELD, ERNST DE (hadvezér)
— és Bethlen Gábor. I. 339 • hadában Sydnam-Poyntz. I. 363.

MANSFELD, KÁROLY HG.
— szerepe a 15 éves háborúban. I. 315.

MANSI
— a pannonhalmi oklevélről. I. 54 • II. Pius beszédeiről. I. 159.

MANTEGNA
— és Janus Pannonius. I. 185. III. 78.

MANTEUFFEL, T.
— a lengyel feudallizmusról. III. 62.

MANTOVA (Mantua)
— a francia háborúkbán, 1797., 1799., II. 524—525, 529 • -i kongresszus, 1459., I. 175—176 • -i követesség Budán, 1395., I. 137 • -i levéltár. I. 19, 171, 203.

MANTSKOVIĆ BALINT
— és a vizsolyi biblia nyomtatása. I. 263.

Manuale der Kriegs-Artikeln, 1742., II. 101.

MÁNUEL (bizánci császár), ld. Komnenos

MANUTIUS, ALDUS (velencei humanista)
— magyar kapcsolatai. I. 216.

MÁNYOKI ADÁM
— festésze, élete. I. 423, 436, III. 114.

MANZADOR PIUS (erdélyi püspök)
— élete, iratai, XVIII. sz. II. 201.

MAPES (Gualterius) WALTER (angol szerző, XII. sz.)
— Lukács esekéről. I. 50, 66, 76.

Már kétsége esett magyar hazánknak, 1764., II. 190.

MARBOT (francia tábornok)
— emlékiratai. II. 539.

MARCAI
— i. uradalom leírása, 1822., II. 449.

MARCAI MIKLÓS
— kiegészése Garaival, 1403., I. 137.

MARCELLUS
— mint a Margit-legenda szerzője. I. 88.

MARCHE, OLIVIER DE LA (burgundi lovag)
— emlékirata Miksa hadjáratairól, 1490., I. 194.

MARCHEF, F. A.
— megjegyzései a bányákról, 1811., II. 466.

MARCHESE, C.
— Bartolomeo della Fonte-ről. I. 169.

MARCHIAI JAKAB (ferences vikárius)
— inkvizíciója Magyarországon, XV. sz. I. 106, 142, 160.

MARCHFIELD, Id. Morvamező

MARCKS, E. és Thállér, A. v.
— a politika mestereiről. II. 570.

MARCO D'AVIANO
— szerepe a visszafoglaló háborúban. I. 409. III. 108.

MARCO DA SALICETO
— mint III. András nevelője. I. 102.

MARCOZAI HENRIK (= M. H.)
— az ágostai esatáról. III. 60 • alkotmánytervekről, 1790., II. 320 • Anonymusról. I. 44 • Árpád-kori külföldi emlékekről. I. 50, 53, 87 • Árpád-kori kút-főnkőről. I. 42 • Árpádokról és Dalmáciáról. I. 74 III. 62 • Berzeviczy Gergelyről. II. 311, 547 • Bezeredy Zsigmondról. III. 105 • a Botond-mondáról. I. 41 • Dalmácia magyar kapcsolatairól. III. 62 • emlékezete. III. 50 • Erdély történetéről. I. 294 • az erdélyi szászokokról. II. 301 • az 1790/91-i országyűlésről. II. 311—313, 317—318, 320, 343—344, 347, 349, 351—354, 362, 372, 380, 451, 469 • Gvadányi Józsefről. II. 374 • a francia forradalom hatásáról. II. 344 • hadi élményeiről, 1788., II. 296 • a Horia-felkelésről. II. 288 • Horváth Mihályról. III. 50 • ism. Bernatík cikkét a Pragmatica sanctióról. II. 82.
— Finaczy munkáját a XVIII. századi közoktatásról. II. 127, 207 • Kont bibliográfiáját. III. 21 • Ranke munkáját a szerbekről. II. 541.
— Ziegler könyvét a szászokokról. II. 301, 377.
— II. József terjeszkedési terveiről. II. 295 • közleményei a párizsi könyvtárból. I. 160 • külföldi levéltárakról. III. 44 • a londoni történeztudománykongresszusról. III. 47 • magyar alkotmánytörténete. I. 58 • a magyar nép eredetéről. III. 57 • Magyarország adórendszereiről, 1780., II. 293 • Magyarország történetéről. I. 20.

- az Árpád-korban. I. 56—57. III. 62 • a XVIII. században. II. 26, 67, 82, 91—92, 100, 385, 398, 483 • a XIX. században. II. 398, 483, 553, 558.
- Magyarországról II. József korában. II. 26, 32, 36, 42, 44, 47—48, 86—88, 113, 159, 169, 182, 189, 191, 244—247, 253—254, 257—262, 270—271, 276, 281, 283—284, 288, 290, 292—293, 295, 301 • magyarországi birtokviszonyokról. XVIII. sz. I. 417, II. 41 • Mária Teréziáról. II. 26, 99, 159 • a Mária Terézia-rendről. II. 184 • marosvásárhelyi jelentése. III. 42 • Martinovicsékről. II. 514 • a Mátyás-kori alkotmányról. I. 174 • Nándorfehérvár visszafoglalásáról. 1717., II. 74 • az osztrák örökösödési háborúról. III. 118 • Pálffy Miklós memorandumáról. 1758., II. 157 • porosz-magyar kapcsolatokról. 1789., II. 301 • a Pragmatica sanctióról. II. 84 • Rákóczi viszonyáról a néphez. I. 458 • a Rákóczi-kor gazdasági viszonyairól. I. 464 • regesztái külföldi levéltárakból. I. 19, 341, 380, 385, 401, 429, 469, III. 113 • Salamon Ferencről. III. 51 • Széchenyi Ferenc utazásairól. II. 237 • Széchenyi Istvánról. II. 430 • a székelyek eredetéről. III. 67 • szerk.: MTKK. I. 4, II. 9, 83, 272 • a tatárjárásról. I. 87, 89 • XVIII. sz.-i történetirodalmunkról. II. 136 • Zách Feliciánról. I. 119 • Zichy Károlyról. 1809., II. 580 • a zsidókról II. József korában. II. 261.
- MÁRCZFALVA**
—1 prépostság, monostor. I. 64, III. 64.
- MÁRCZBÁNYI ISTVÁN**
—pályadíjának első kiosztása. 1817., II. 597, 618, 621.
- MÁRCZINKÓ FERENC**
—Bertrand de la Brocquière-ről. I. 110 • közép-kori francia utazókról. I. 47, 49, 110, 195.
- MARENCO**
—1 csata. II. 525, 531.
- MÁRER BRZSÉNYI és Tettamanti Béla**
—mutatója a *Magyar Pedagógiai*hoz. III. 31.
- MARET (Duc de Bassano)**
—és Batsányi. II. 556 • irodája. 1809., II. 546.
- MARETICH (vezérőrnagy)**
—a győri csatáról. II. 544.
- MARGALITS EDE**
—délsláv népballadákról. I. 160 • horvát tört. repertórium. I. 9, 33, 36, 41, 72, 74, 93—94, 103, 203, 227, 239 III. 35 • Karnaruticról és a Zrinylásról. I. 379 • Kercselich A. Boldizsáról. II. 150 • Pethő Gergelyről. III. 100 • szerb tört. repertórium. I. 9 II. 125, 206, 360, 487 • Zrinyi Miklósról. I. 381, III. 104 • Zrinyi Péterrel. I. 394.
- MARGIT**
—királyné (III. Béla f.). I. 76—77 • görög császárné (III. Béla I.). I. 93 III. 66 • Boldog (IV. Béla leánya). I. 88
—legendája. I. 52, 65, 88, II. 213. III. 64 67
- MARGIT, SKÓCIAI SZT.**
—magyar kapcsolatának kérdése. III. 65.
- MARGITSZIGET (Nyulak szigete)**
—műemlékei. III. 54 • -i domonkosrendi apácák. XV. sz. I. 180 • -i premontrai prépostság. III. 64 • -i zárdá. XIII. sz. I. 88.
- MARGITAY ISTVÁN**
—közölte a türelmi rendeletet. 1782., II. 271—272.
- MARGÓCSY JÓZSEF**
—a losonci ev. egyházzal. I. 256, 466.
- MARGONYA**
—i bizottsági jelentés. III. 43.
- MÁRIA**
—(nápolyi királyné, V. István lánya, XIII. sz.) I. 100 • Anjou (magyar királyné, XIV. sz.).
—diplomáciaja. I. 136 • elfogatása. I. 137 • francia házassági terve. I. 108, 123, 136 • kereskedelmi politikája. I. 123 • mint Nagy Lajos utóda. I. 136 • és Monaci Lőrinc. I. 108 • és Zsigmond. I. 136 • Szentjóni Szabó iratában. 1792., II. 604.
—Habsburg (királyné, II. Lajos f., XVI. sz.).
—adatai, élete. I. 220, 280 • arcképe. III. 82 • és Andrea da Burgo. I. 221 • és Henckel János. I. 218—219 • és a humanizmus. I. 218 • és a királyválasztás. 1526., I. 280 • menekülése. 1526., I. 279 • a német irodalomban. I. 221 • Németalföldön. I. 238 • és Oláh Miklós. I. 224 • szerepe Mohács után. I. 233, 280 • és a vallási kérdés. I. 219.
- MÁRIA ANTÓNIA (szász főgnő, XVIII. sz.)**
—és Mária Terézia levelezése. II. 157.
- MÁRIA ANTÓNIA (Marie Antoinette, XVI. Lajos f.)**
—kivégzése. 1793., II. 503—505 • levelezése. II. 157, 242, 351, 353.
- MÁRIA KAZIMIRA (lengyel királyné)**
—és Sobieski. 1683., I. 407.
- MÁRIA KRISZTINA (hgnő, XVI—XVII. sz.)**
—és Carillo Alfons. I. 308 • Kérvénye. 1618., I. 308 • mint Báthori Zsigmond felesége. I. 311.
- MÁRIA KRISZTINA (főgnő, XVIII. sz.)**
—házassága. II. 181 • levelezése. II. 242, 351, 353.
- MÁRIA LUJZA (főgnő, Napóleon felesége)**
—házassága. 1810., II. 551—552, 558, 603 • levelezése. II. 539 • Magyarországon. 1805., II. 539.
- MÁRIA TERÉZIA (királynő, †1780)**
—adórendszere. II. 182 • adóztatási törekvései. II. 190—191, 324 • ált. irodalma, értékelése. II. 26, 28—29, 99—100, 158—159, 594, 613 III. 119 • beolvasztó politikája. II. 244 • és Bessenyei. II. 231 • és a boszorkányperek. II. 194 • és Brukenthal Sámuel. II. 160 • budai palotája. II. 231 • és a cenzúra. II. 134, 211 • engedélye a *Magyar Hírmondóra*. II. 239 • és az építészet. II. 231 • erdőrendtartása. 1769., II. 167 • és Fiume. II. 391 • főudvarmestere; ld. Khevenhüller • gazdaságpolitikája. I. 172—174, 178, 259 • és Greiner tanácsos. II. 158 • és Grossing II. 292 • hadiszabályai. II. 69, 101—102 • halála. II. 194—196, 269 • és a hetvenes háború. II. 100, 183—184 • jogszolgáltatása. II. 194 • és II. József. II. 157—158, 242, 244, 259 • és a katolikus egyház. II. 110, 114, 201—202, 258 • és a kegyuri jog. II. 258 • és Kollár Ádám. II. 187 • koronázása. 1741., II. 98.
—Prágában. 1743., II. 104.
—közönségi igazgatása. II. 85—86, 180—182 • levelei. II. 157 • malomrendtartása. II. 176 • és Mária Antónia. II. 157 • nemesi akadémiái. II. 134 • és a nyomdászinasok tanulása. II. 211 • oktatásügyi politikája. II. 114, 188, 207, 209—210 • és az osztrák örökösödési háború. II. 100 • ősszeírása. II. 260 • és Padányi Bíró Márton. II. 110 • és a, parasztkérdés. II. 191—192 • Pozsonyban. II. 95, 100, 156, 190—191 • és a protestánsok. II. 120, 202—204.
—rendelete a kézművesekről. 1774., II. 179 • és a szerbek. II. 126 • telepítései. II. 32, 60, 161—162 • XVIII. sz. végi politikai iratokban. II. 298—299, 312, 324 • és Trenk Frigyes. II. 328 • urbárium. II. 191—193, 453 • vallási felfogása. II. 202 • vámrendszere. II. 28, 173—174, 256, 259 • végrendelete. II. 157 • és a Zinzendorfok. II. 150 • és a zsidók. II. 62 • -hoz közlekedési beadvány. 1755., II. 177.
- MÁRIA TERÉZIA-rend**
—alapítása és tagjai. II. 184, 529, 539, 567.
Mária-himnuszok. I. 214.
Mária-síralma. I. 130, 213.
- MÁRIABESNYŐ**
—i Grassalkovich-síremlék. II. 233.
- MÁRIATI ISTVÁN (= Szeitz Leó)**
—*Igaz magyar* c. írata. 1785—1789., II. 267.
- MÁRIAVÖLGY**
—1 kegyhely, XVII—XVIII. sz. II. 107, 109, 117.
- MÁRIÁSSY-család**
—levéltára. I. 15.
- MÁRIÁSSY ANDRÁS (†1608)**
—népies írata. III. 93.
- MÁRIÁSSY ANDRÁS BR.** (táborszernagy)
—és a francia háborúk. II. 500.
- MÁRIÁSSY JÓZSEF**
—kiadta Berzeviczy munkáját a parasztságról. 1809., II. 451—452.
- MARIENBURG**
—1 egyház és Nagy Lajos. III. 69.
- MARIENBURG, LUCAS JOSEPH** (ev. lelkész)
—a brassói csatáról. 1603., I. 312 • Erdély földrajzáról. 1813., II. 413.
- MARIENESCU, A. M.**
—Major Péterrel. II. 497.
- MARIKOVSKY GYÖRGY** (gömöri orvos)
—Gömör termékeiről. II. 464 • rozsnyói mézkereskedelemlről. II. 442.
- MARIKOVSKY MÁRTON** (szerémi orvos)
—munkája a Szerémiságról. 1767., II. 150.
- MARILLAC**
—konstantinápolyi követsége. XVI. sz. I. 281.
- MARINESCU, C.**
—Heraklides Basilikos Jakabról. I. 295.
- MARINO, ld. Sanuto**

MARINO, GIOVANNIBATTISTA (olasz költő)
— és Zrínyi Miklós. I. 380.
Mariophilii *poetae Historia*, 1733., (Rost Tamás) II. 109.
III. 118.
MARIOSSA JAKAB
— irata Pntachich érsekhez, 1776., II. 200.
MARJALAI KISS, ld. Kiss L.
MÁRK FERENC
— Booskai Istvánról. III. 96.
MÁRK L.
— a kir. tanácsról 1526 után. I. 284.
MARKALF
— története, XVI. sz. I. 299.
MARKGRAB, H.
— Boroszló történetéről. I. 172, 177 • kiadta Eschenloer szövegét. I. 167 • Podjebrád Györgyről. I. 172, 177.
MÁRKI HUGÓ
— Schwarmer Mártonról. II. 410.
MÁRKI SÁNDOR
— Aba Sámuelről. I. 72 • adatai 1790-ről. II. 344, 346 • Apafi naplójáról. I. 415 • Arad középkori hadtörténetéről. I. 96 • Arad megyéről, városról. I. 290, II. 288, 463 • az aradi véres országgyűlésről. I. 75 • Árpádról. I. 34 • Bihar megye főispánjáról. I. 58, III. 63 • Booskai Istvánról. I. 321 • Cromwell erdélyi kapcsolatairól. I. 354 • Des Alleurs követsegéről Rákóczihoz. I. 443, 468 • Dózsáról és a paraszthabórról. I. 191, 207—208 • Du Maine hg.-ról. I. 471 • *Az ellenreformáció történetéhez*, 1677., I. 396 • emlékezete. III. 50 • erdélyi menekültekről a Rákóczi-korban. I. 468 • Esterházy Miklósról. I. 359 • Fényi Henrikről. III. 49 • a francia forradalom hatásáról. II. 344 • a gyöngyösi tárgyalásokról, 1704., I. 468 • Haan Lajosról. III. 50 • a Horia-felkelésről. II. 288 • Horváth Mihályról. III. 50 • ism. Hofmannsseg útleírását. II. 425.
— Broglie, Mária Terézia-könyvét. II. 103 • Ferenczi Z. munkáját Kolozsvár színházáról. II. 628 • Hengelmüller Rákóczi-könyvét. I. 456 • Juhász K. írását a verseci esperességről. II. 115 • Modjer J. G. leveleit. II. 478 • Teutsch Fr. könyvét a szászokról. II. 487.
— Kemény Jánosról. I. 348, • kiadta Gyulai Ferenc naplóját. I. 442 • a kolozsvári egyetemről. I. 266, II. 132 • a koronázások naplójáról, 1790., II. 341 • Kőváry Lászlóról. III. 50 • a középkor kezdetéről. III. 57 • Kresznerics Ferenc levelezéséről. II. 512 • a lipői kurucokról, 1709., I. 470 • a magyar államnyelvről, XVI—XVII. sz. I. 464 • magyar életrajzai. III. 40 • a magyar jakobinusokról. II. 515 • a magyar középkorról. I. 57 • Magyarországról az I. keresztes had idején. I. 73 • Mária királynőről. I. 136 • Marlborough hg.-ról. I. 468 • Martinovics ügyéről. II. 512, 515, III. 125 • Mátyás királyról. I. 182, III. 77.
— orosz kapcsolatairól. I. 179.
— Maximilianus Transylvanusról. III. 79 • Mazepáról. I. 469 • Monaci Lőrincről. I. 108 • Nagy Ivánról. III. 51 • Nagyszombati Mártonról. I. 194 • az orosz—magyar érintkezésekről ált. III. 77.
— az első századokban. I. 34 • Mátyás és a Jagellók alatt. I. 179, 203 • az erdélyi fejedelmek idején. I. 327 • a Rákóczi-korban. I. 469 • 1812-ben. II. 567.
— Ortvay Tivadarról. III. 51 • Percsenyi Nagy Lászlóról. II. 615 • a Perő-felkelésről. I. 93 • Pór Antálról. III. 51 • Rákóczi Ferencről. I. 441, 455—456, 459, 461, 463, 468—469, 471—472, III. 111, 114.
— adriai terveiről. I. 468 • első életrajzáról. I. 445 • legendájáról. I. 456 • és Nagy Péter kapcsalatáról. I. 456 • politikai végrendeletéről. I. 436.
— régi magyar utazókról. I. 86 • Sarkad történetéről. I. 296 • aszkadi hajdúkról. I. 240, 470 • Széchenyi Pálról. I. 457 • a szentjóni apátságról. III. 64 • szerk.: *Mátyás király*. I. 148, 170, 172—176, 179, 182 • Taurinus-szemelvényei. I. 191 • Thaly Kálmánról. I. 454, III. 52 • Thököly Imréről. III. 107. • a tizenöt éves háborúról. I. 317 • *Várparancs*, 1658., I. 351 • Wesselenyi Ferencről. III. 106 • Záradk meggyéről. I. 296.
MÁRKÓ
— német telepítése. II. 34.
MÁRKÓ ÁRPÁD
— angolokról Buda visszafoglalásánál, 1686., I. 410

• Bercsenyi Miklósról. I. 461, III. 114 • Bornstedt ezredes küldetéséről, 1743., II. 104 • Bottyán Jánosról. I. 462 • az erdélyi kuruc hadjáratról. I. 467 • francia katonákról Rákóczi alatt. I. 462 • Hadik Andrásról. II. 94, 101, 104, 160, 184, 294.
— berlini vállalkozásáról. II. 184.
— Heister és Pálffy J. szerepéről. I. 457 • Herbeville úttjáról Erdélybe, 1705., I. 467 • *Insuperetio és allandó hadsereg*. II. 69 • kiadta Des Alleurs tudósításait. I. 470.
— a gyulai kapitulációs iratokról. I. 411 • Rákóczi utasítását, 1705., I. 462 • Rátz György naplóját. II. 182 • Zrínyi leveleit, munkáit. I. 379, 381.
— a koronási csatáról. I. 461 • a kökényesdi hajdúkról. XVIII. sz. II. 104 • Le Maire emlékiratáról. III. 115 • a lipői kuruc hadjáratról. I. 470 • magyar huszárokról francia szolgálatban. I. 471 • Magyarország politikai helyzetéről, 1711—1740., II. 67 • a nagyszombati csatáról. I. 461 • a napóleoni kor katonájáról. II. 500 • a nemes testőrség két évről. II. 611 • nemzetiségekről Rákóczi seregében. I. 459 • Pillias Emílről. III. 51 • Rákóczi életéről. I. 456.
— hadvezérei szerepéről. I. 466, 462, 468 • kiáltványáról, 1705., I. 468 • nemes testőrségéről. I. 462—463 • rozsnói vonatkozásairól. I. 459 • versírásáról. I. 436.
— a Rákóczi-család utolsó tagjairól. I. 472 • a Rákóczi-szabadságharc kezdetéről. I. 461.
— és a spanyol örökösödési háború kapcsolatáról. I. 468 • svéd vonatkozásairól. I. 463.
— a romhányi csatáról. I. 470 • a szomolányi győzelemről. I. 461 • a trencsényi csatáról. I. 469 • Trencsényről Rákóczi idején. I. 459 • zaporogi kozákokról Magyarországon. II. 248 • Zrínyi Miklós életéről. I. 381.
— francia vonatkozásairól. I. 387 • iratairól. I. 379—381.
— és Pálh Jenő
— és Tóth Gyula.
— a Rákóczi-szabadságharc katonai szabályzatairól. III. 115.
MÁRKÓ ILONA
— II. Józsefről s az erdélyi szászokról. II. 301, 376.
MARKOS ALBERT
— Kolozsvár 1734-i leírásáról. II. 21.
MARKOS JÁNOS
— Kulcsár Istvánról. II. 405.
MARKOVITS ARNOLD
— az Árpád-ház családi kapcsolatairól. I. 57.
GR. MARKOVICS MIKLÓS
— és Kármán József levelezése. II. 606.
MARKOVIC, P.
— Szerbia és Magyarország viszonyáról. I. 121.
MARKOVIC, S.
— a szerbek beköltözéséről. II. 38.
MARKTSCHELK, ld. Nagyselyk
MÁRKUS BARÁT, ld. Marco d'Aviano
MÁRKUS DEZSŐ
— a *pragmatica sanctió*ról. II. 81 • szerk., *Corpus Iuris Hung.* I. 3, II. 7.
MÁRKUS GÁBOR
— bibliográfiája a neveléstört. irodalomról. III. 31.
MÁRKUS ISTVÁN
— kerketéről, tanyákról Nagykőrösön. II. 52 • és Majláth J.
— — Nagykőröséről, XVIII. sz. I. 419, II. 51.
MÁRKUS JÓZSEF (insurgens ezredes)
— üdvözlése. 1810., II. 501.
MÁRKUSFALVA
— i bizottsági jelentés. III. 42.
MARKUSOVSKY SÁMUEL
— Béli Mátyásról. II. 20, 24 • a pozsonyi ev. liceumról. I. 266, II. 20, 24, 112, 131, 582 • és Schmidt K.
— — a pozsonyi ev. egyházzal. I. 256, II. 121.
MARLBOROUGH HG.
— és a Rákóczi-szabadságharc. I. 468.
MARLIANI JÁNOS (milánói humanista)
— és Mátyás király. I. 169.
MÁRMAROS MEGYE
— adójajstroma, 1564., I. 240 • ismertetései, 1812., 1821., II. 417 • és II. József. II. 246 • leírása, 1783., II. 235 • nemességvizsgálata, XVIII. sz. II. 31 • és Rákóczi Ferenc. I. 451 • története. I. 12, 80, 154, 243 III. 70—71 • -i árszabás, 1629., I. 372 • -i bányások III. 70. mozgalmai. I. 127, 210 • -i diplo-

- mák, XIV—XV. sz. I. 12 III. 70. • -i éhínség, XVIII. sz. II. 253, 374 • -főispánok, ld. gr. Haller László, gr. Rédey László • -i harmincad bérbeadása, 1675., I. 430 • -i nemesi felkelések, 1744., 1797., II. 105, 522 • -i Rákóczi-uradalom, 1704., I. 463 • -i ref. lelkész, ld. Gáti István • -i román püspökség kérdése, I. 424, 466, II. 124 • -i románok, XV. sz. I. 124.
- és a parasztháború. I. 207.
- i sóbányák, I. 210, 243, II. 54 III. 71 • -i utazások, 1805., 1809., II. 425—426.
- MÁRMAROSSZIGET**
- árszába, 1629., I. 372 III. 97 • statútuma, 1569., III. 84 • -i piarista gimnázium, II. 130 • -i ref. egyház I. 256 • -i sóvágók, XVI. sz. I. 243.
- MARMONT, MARÉCHAL DE, DUC DE RAGUSE**
- a levantei kereskedelemről. II. 478 • utazása Magyarországon. II. 428.
- MARMONTEL**
- a magyar irodalomban. II. 221—222, 225—226, 602 • a szerb irodalomban. II. 231.
- MARMORSTEIN, A.**
- a kazárokról. I. 33.
- MARNAVICS, ld. Tomkó János**
- MAROS**
- i katonai határőrvidék. II. 38 • -i ref. egyházmegye. I. 257 • -i szerb telepítések. I. 248.
- MAROS-ILYÉ**
- vára és uradalma. I. 296.
- MAROSNÉMETHI**
- i Kun-leveltár. I. 15.
- MAROSSZÉK**
- i adatok a Horia-felkelésről. II. 285 • -i főkapitány, Kornis Gáspár. I. 427 • -i hadnagyok, XVI. sz. III. 80 • -i jobbágyok Rákóczi oldalán. I. 407 • -i románok, XVI. sz. I. 294 • -i székely nemek és ágak, XVI. sz. I. 301.
- MAROS-TORDA MEGYE**
- nemes családjai. I. 297 • népoktatása. II. 585.
- MAROSUJVÁR**
- i ref. egyház története. I. 256 • -i sóbányák. I. 431 II. 458 • -i császári látogatás, 1817., II. 458.
- MAROSVÁSÁRHELY**
- és a Horia-felkelés. II. 285, 287 • ismertetése, 1812., II. 481 • népoktatása. II. 585 • oklevéltára. III. 41, 92 • tatár megrohanása, 1658., I. 348 • története. I. 296, II. 65, 75 • -i bírák, ld. Borsos Sebestyén, Borsos Tamás, Nagy Szabó Ferenc • -i bizottság jelentése. III. 42 • -i céhek sokasága, XVII. sz. III. 96 • -i országgyűlés, 1571., I. 303.
- Bocskaik alatti. I. 319 • 1707., I. 468.
- i plébános, ld. Ferenczi András • -i ref. iskola-dramák. II. 229 • -i ref. kollégium. II. 130.
- nyomdája. II. 587.
- i ref. lelkészek, ld. Borosnyai Lukács Simon, Náduvvari Péter • -i Teleki-könyvtár. I. 319, II. 212, 287, 426 • -i Teleki-leveletár. I. 428—429 • -i utazás 1811., 1817., II. 212, 426.
- MAROT MIKLÓS és Flórián László**
- Budapest-bibliográfiája. III. 27.
- MARÓTI (Maróthy)-család**
- gyulai uradalma, XV. sz. I. 143.
- MARÓTHI GYÖRGY** (debreceni tanár)
- énekkara, zeneelmélete. II. 142 • matematikai munkája. II. 140.
- MARÓTHY JÁNOS**
- mint macsó bán, XV. sz. I. 138.
- MARÓTHY R.**
- a Frangepán—Nádasdy-levelezésről, XVI. sz. I. 277.
- MARÓTHI JÓZSEF BR.** (fümei kereskedő)
- kivitteli vállalkozása. II. 260.
- MAROUZEAU, J.**
- filológiai könyvszete. III. 32.
- MARQUARDT, PHILIPP ALEXANDER**
- a bánsági ércbányaszatról. II. 54, 459.
- MARQUART, J.**
- a kelet-európai és ázsiai népekről, IX—X. sz. I. 32, 85.
- MARSILI (Marsigli) ALAJOS GR.**
- adatai, művei; róla irodalom. I. 405—406 • *Danubius c.* műve, 1726., I. 406, II. 20.
- MARTELL KÁROLY**
- magyarországi törekvései. I. 103.
- MARTEUS, F.**
- Oroszország szerződéseiről. II. 568.
- MARTEUS, V.**
- VII. Gergelyről. I. 73.
- MARTIAN, I.**
- iratközlése a XVII. sz.-i Erdélyről. I. 325 • Kemény Jánosról. I. 348 • a naszdói románokról, XVIII. sz. II. 38.
- MARTIN, A.**
- francia bibliográfiája. III. 36.
- MARTIN, F. M.**
- Bernhard érsekről és Mátyás királyról. I. 178.
- MARTIN, TH.**
- technológiai szakkönyv-átdolgozása, 1819., II. 464.
- MARTINELLI, ANTON ERHARD**
- terve a pesti invalidus-házról. II. 146.
- MARTINI, CARL**
- bányászati utazása, 1823., II. 428, 457.
- MARTINI, KARL ANTON** (bécsi egyet. tanár)
- egyházipolitikája. II. 351 • műveinek hatása. II. 161, 344 • oktatásügyi szerepe. II. 160, 207—208, 351 • és Sonnenfels. II. 161.
- MARTINO, ERNESTO DE** (és mások)
- olasz történeti bibliográfiája. III. 57.
- MARTINOVICS IGNÁC**
- adatai. II. 322 • bírálata a nemesi mozgalomról, 1790., II. 347 • Dugonics följegyzéseiben. II. 510 • és Fessler I. A. II. 511 • filozófiai munkája, 1788., II. 512, III. 123, 125 • Fraknoi írásai. II. 513—514 • és Gyurkovits Ferenc. II. 393 • iratai, 1790—1792., II. 311, 322—323, 347, 507 • ítélete. II. 509 • és a kátek. II. 508 • kivégzése, 1795., II. 509 • letartóztatása. II. 507 • levelei. II. 512 • Málusz felfogásában. II. 381, 516 • Nyílt levele Ferenchez, 1793. II. 507—508 • és az osztrák jakobinusok. II. 517 • pere. I. 507—513, 528.
- és Berzevich Gergely. II. 469, 509.
- pesti útja, 1794., II. 507 • Szirmay ill. Kazinczy szerint. II. 511 • a történeti irodalomban. II. 513—517 • az udvar titkos szolgálatában. II. 507, 515 • vallomásai. II. 512.
- MARTINSBERG, ld. Pannonhalma**
- MARTINUZZI (Utyesenic; Fráter) GYÖRGY**
- adatai, politikai szerepe. I. 280, 301—303 III. 93 • és Erdély átadása. I. 302 • és Heltai Gáspár. I. 299 • jellemzése Verancsistól. I. 225 • kiadhatja a váradi regestrumot. I. 92 • és Lengyelország. I. 302 • levelezése. I. 301 • megöltetése. I. 226, 300—301, 303 • és a nagyváradi béke. I. 282 • és Patócsy Ferenc. I. 279 • Tmódinál. I. 273 • -ról Kazinczy II. 593.
- MARTIUS**
- a Galeotto-családról. I. 166.
- MARTON és György**
- kolozsvári szobrászok művei, XIV. sz. I. 134.
- MARTON (bíró)**
- szamosközi felkelése, XV. sz. I. 105—106.
- MARTON BÉLA**
- a Nyírség mezőgazdaságáról. II. 45.
- MARTON GÁBOR** (ref. lelkész)
- a méhtartásról, 1816., II. 442.
- MARTON ISTVÁN (orvos)**
- és a jakobinus-mozgalom. II. 517.
- MARTON ISTVÁN, MÁNDI** (pápai ref. tanár)
- élete, munkái, XVIII—XIX. sz. II. 577, 582 • tanítványa: Vámosi Pap. II. 578.
- MARTON JÓZSEF** (bécsi egyet. tanár, szerk.)
- Csokonairól. II. 608 • és Glatz Jakab irata, 1818., II. 577 • Görög Demeterről. II. 389, 404 • a juh-himlőről. II. 440 • kiadta Csokonai verseit. II. 607—608 • mint lapszerkesztő. II. 404, 408 • és Napóleon kiáltványa, 1809., II. 555—556 • és az udvar manifestuma, 1809., II. 546.
- MARTON JÓZSEF**
- a magyar enciklopédistákról. II. 218.
- MARTON SÁNDOR**
- a gályarabokról. III. 106.
- MARTONFALVAI (Lacza) IMRE**
- följegyzései, XVI. sz. I. 269, 272.
- MARTONFI (Mártonffy) GYÖRGY** (erdélyi püspök)
- barossítása. II. 115.
- MARTONFI JÓZSEF** (erdélyi püspök)
- mint Sinkai cenzora. II. 496.
- MARUSÁK PÁL**
- Gyöngyösi Istvánról. III. 107.
- MARUSIANUS (álnév)**
- verse a nemesi felkelésről, 1798., II. 523.
- MARX KÁROLY**
- jegyzetei a magyar történelemről. I. 23 • II. Józsefről. II. 245 • és a magyar forradalom. II. 399.

476 ● és a magyar történelem. III. 45 ● *A töke.*
 II. 11 ● és Engels Frigyes.
 — kommunista kiáltványa. II. 11 ● válogatott levelei. II. 11 ● válogatott művei. II. 11—12.
MASNICIUS (Masznyik) TÖBIÁS (ev. lelkész)
 — fogász, menekülése, 1674., — I. 396.
Második János ... török császárhoz monotele, 1566. (Bánffy Gergely). I. 298—299.
Második Józsefnek ... tisztviselőjéhez ... emlékeztetése 1784. (Háló M., Kovács J.). II. 281.
A második József az Elisium mezején, 1790. (Szirmay Antal). II. 313.
Második Leopold ... Belgyiom eránt, 1790., II. 351.
MASOLINO (olasz festő)
 — művel Magyarországon, XV. sz. I. 135. III. 72.
MASSA, SIMON
 — erdélyi szász krónikája, XVII. sz. I. 324.
MASSARO, FRANCESCO
 — jelentése Magyarországról, 1528., I. 200.
MASSENA
 — és a caldiero csata, 1805., II. 539.
MASŁOWSKI
 — a hetéves háborúról. II. 183.
MASTERMAN, N.
 — Zrínyi Miklósról. I. 381 ● és Maller S.
 — Szepsi Csombor Mártonról. I. 359.
MASTIAUX
 — írta az alkotmányról, 1812., II. 559.
MASZNYIK TÖBIÁS, ld. Masnicius
MASZUDI
 — X. századi szövege. I. 24.
MATATOVSKY BÉLA
 — soproni emlékkönyve. III. 42.
MÁTÉ JÁNOSNÉ, ld. Ujfalvy Krisztina
MÁTÉ KÁROLY
 — az első hazai hírlapról. I. 446 ● irodalomtörténet-
 írásunk kialakulásáról. II. 138 ● a magyar önéle-
 írás kezdetéről. II. 15.
MÁTÉ LAJOS
 — Szemere Pálról. II. 619.
MÁTÉ SÁNDOR
 — ism. az orvosi kar emlékkönyvét. II. 210.
MATEU, I.
 — az erdélyi román iskolázásról. II. 132 ● az ortodox
 metropolitáról. II. 204.
MATEJÓC
 — i ev. imaház, 1785., II. 275.
Materialien zur Reformation des ... Klerus, 1790., II. 334.
MÁTÉSZÁLKA
 — i ref. egyház története. I. 256.
MATHEIDIS DÁNIEL
 — diétai naplója, 1637., I. 358.
MATHIS, J.
 — I. Miksa keleti politikájáról. I. 203.
MATILÓV, J.
 — a lengyel—magyar versengésről Halicsért. I. 76,
 120.
MATLEKOVITS SÁNDOR
 — a diéták nemzetgazdasági szerepéről. II. 79.
MATOLAI JÁNOS, ZOLNAI
 — a tokaji bortermelésről, XVIII. sz. II. 41.
MATOLCSY MIKLÓS
 — a magyarországi gyógyszerészeti munkákról. II. 140.
 III. 31.
MATOUSEK
 — a tizenöt éves háborúról. I. 317.
MÁTRAY ERNŐ
 — Kőröspataki J. énekéről. III. 99.
MÁTRAY GÁBOR
 — a magyar iskolai nyelvről a XVIII. sz.-ban. II. 208
 ● XVI. sz.-i énekek dallamairól. III. 90.
MÁTRAY LAJOS
 — Fazekas Ludas Matyijáról. II. 623.
MÁTRAI LÁSZLÓ
 — akadémiai jelentései. III. 47 ● a felvilágosodásról.
 III. 121, 125 ● a filozófia haladó hagyományairól. III.
 121, 125.
MATSKÁSSY ANTONIA
 — Halmágyi naplóirol. II. 149.
MATTHAUS MERIAN, ld. MERIAN
MATTHEW PARIS
 — krónikája a tatárjárásról. I. 92.
MATTHISSON
 — hatása irodalmunkra. II. 603, 614.
MATUCSINAI-család
 — szerepe, XIII—XIV. sz. I. 100.

MATUNÁK MIHÁLY

— Balassagyarmat veszedelméről, 1639., III. 101 ●
 a bányavárosokról, 1527., I. 245 ● Bars megyei
 tatárjárásról, 1569., I. 290 ● Buda elestéről, 1541.,
 I. 282 ● Drégely és Palánk szerepéről. I. 288 ●
 Ersekújvár alapításáról, 1545., 1582., I. 288, III. 95.
 — török idejéről, XVII. sz. I. 418 ● szerep-
 ről a Rákóczi-szabadságharcban. III. 114.
 — a honti hadjáratról, 1552., I. 290 ● Korpona
 levéltáráról. I. 246.
 — várkapitányairól. I. 288
 — Körnőc levéltáráról. I. 13.
 — püspöki malmáról, XV. sz. I. 157.
 — a palásti csatáról, 1552., I. 290 ● Szigetvár eles-
 téről. I. 290 ● török—magyar jegyzékváltásról,
 1571., III. 92.
 — harcokról, XVI. sz. III. 92.
 — végvárakról. I. 222, III. 92, 105 ● Veszprém
 ostromáról, 1566., I. 290.
MATURANZIO, FRANCESCO
 — magyar kapcsolatai. I. 184.
MATUSCHKA
 — az 1716-i török háborúról. II. 73.
MÁTYÁS, I. HUNYADI (király)
 — és Aeneas Sylvius. I. 159 ● arcképei. I. 182, 186
 ● és Beatrix esküvéje. I. 168, 171 ● és Bécs városa.
 I. 168, 178 ● és Bonfini. I. 147—148 ● boszniai
 hadjárata. I. 151—152 ● és Burgundia. I. 178—179
 ● és Callimachus. I. 148—149 ● és Csehország.
 I. 157, 172, 176—177 ● diplomáciá. I. 188 ● egyetem-
 alapítása. I. 182 ● egyházpolitikája. I. 174 ● egy-
 kori forrásokban. I. 147—152, 166, 168—169, 181, 185
 ● fia, ld. Corvin János. ● és III. Frigyes. I. 149,
 172 ● és Galeotto. I. 166 ● hadszervezete. I. 174,
 II. 524 ● halála. I. 169, 194, 214 ● hódításainak
 vesztesége. 1490., I. 201 ● és a humanizmus. I. 168—169,
 181—183, 215. III. 78 ● és Hunyadi János. I. 162
 ● és Janus Pannonius. I. 134—185 ● későbbi
 iratokban, XVI. sz. I. 196, 214—215, 225.
 — 1790—1819. II. 323, 357, 365, 491, 524, 546.
 — kormányzata. I. 173—174, 201. III. 77 ● könyvtára.
 I. 166, 168, 183, 218, 389, 406 ● külpolitikája. I. 170,
 174—179 ● levelei, iratai. I. 170—171, 178, II. 138
 ● a magyar költészetben. III. 76 ● megöletéséről
 rémmesék. I. 189 ● megváltása. I. 173 III. 77 ● és
 Moldva. I. 152, 168 ● és a német császári trón. I. 178.
 ● a népköltészetben, mondákban. I. 169—170, III.
 76 ● és az olasz humanisták. I. 168—169 ● orosz
 kapcsolatai. I. 179 ● osztrák hadjáratai. I. 149, 168,
 172, 173 ● és a pápaság. I. 159, 170, 176 ● pecsétjei.
 III. 76 ● pénzügyei. I. 173 ● és Ransanus. I. 167
 ● és a román vajdaságok. I. 176 ● és Svájc. I. 179
 ● származása. I. 173 ● Szentjóni Szabó írásában.
 II. 604—605 ● a szépirodalomban. II. 221, 611, 622,
 ● és Szilágyi Mihály. I. 173 ● és Szilécia. I. 167
 177—178 ● születésének ideje. I. 173 ● török harcai.
 I. 150, 152, 175—176 ● a történetirodalomban. I.
 172—173, II. 593, 595 ● törvényei. I. 155, 170, 174
 ● udvara. I. 148, 168—169, 173, 182—183 ● és
 Ulászló találkozása, 1486., I. 171 ● és Várad Páter.
 I. 184 ● és a városépítés. I. 156, 186 ● visegrádi
 palotája. III. 79 ● és Vitéz János. I. 182, 184 ●
 Zrínyi munkájában. I. 379, 386.
MÁTYÁS, II. (király)
 — kormányzata, XVII. sz. I. 362—363, 365—368 ●
 koronázása, 1608., I. 365 ● és Mária Krisztina. I. 308
 ● mint főhg. szerepe. I. 318, 320, 322, 367 ● és
 Rimay János. I. 331 ● törvényei. I. 368.
MÁTYÁS ANTAL
 — Berzevicz Gergelyről. III. 124 ● Szerleczről s a
 közigazgatási eszmékről. III. 124.
MÁTYÁS FLÓRIÁN (= Mathias Florianus)
 — Anonymusról. I. 44 ● Asztrik érsekről. I. 70 ●
 emlékezete. III. 51 ● *Fontes domestici* (HHFD) c.
 forráskiadványa. I. 4, 42, 44, 52, 88, 104—105, 147,
 167 ● Gertrud haláláról. I. 93, II. 624 ● I. Géza
 okleveléről, 1075., III. 62 ● Gizella királynéről.
 I. 68 ● egy honfoglalás előtti hadjáratról. I. 33 ●
 István király kanonizációjáról. III. 65 ● jelentése
 vidéki kutatásáról. III. 41, 42. ● Kézairol. I. 87 ●
 kronológiai adatai. XI—XII. sz. III. 66 ● László
 királyról. III. 68 ● *Magyar történeti problémák*. I. 51
 70, 72 ● a magyarok első hadjáratairól. I. 40 ●
 Péter királyról. I. 72 ● pogány szokásokról őseink-
 nál. I. 38 ● Rogeriusról. I. 38, 87 ● Zách Felicián
 merényletéről. I. 131.

- .ÁTYÁS-templom
 — középkori építéstörténete. I. 134.
 MÁTYÁSI JÓZSEF (ügyvéd)
 — frankfúrti utazása, 1792., II. 429, 584 • versei
 II. 616.
 MÁTYUS (Mátyus) PÉTER
 — mint lapszerkesztő, 1784., II. 239.
 MAUDE, F. M.
 — az ulmi hadjáratról, 1805., II. 539.
 F. MAUKS E.
 — Ung megye múltjáról. I. 123.
 MAUKSCH TAMÁS (ev. lelkész)
 — a magyar mezőgazdaságról, 1804., II. 432.
 MAULBERTSCH, ANTON FRANZ
 — festészete, XVIII. sz. II. 233.
 MAURER, FRIEDRICH CHRISTIAN
 — Erdély népeiről. I. 84.
 MAURER, J.
 — Kollonics Lipótról. I. 416.
 MAURER MIHÁLY, ld. Teveli
 MAURIKIOS
 — féle hadászati munka, VI. sz. I. 25.
 Mausoleum ... regum ... Ungariae, 1664., I. 388.
 MAUTERN
 — elzáróosítása, 1481., I. 172.
 MAUVILON, ELEAZAR
 — Savoyai Jendőr. II. 73.
 MAVROCORDAT, KONSTANTIN (román fejedelem)
 — magyar vonatkozásai. II. 69–70, 116, 137.
 MAVROGHEBI, MIKLÓS havasalföldi fejedelem
 — levele Hétfaluhhoz, 1788., II. 296.
 MAX EMMANUEL, ld. Miksa
 MAXIMILIAN, ld. Miksa
 MAXIMILIANUS TRANSYLVANUS (diplomata és humanista)
 — utazásai, 1523., III. 79.
 MAY ISTVÁN
 — Fekete János kéziratairól. II. 223.
 MAY, LOUIS, ld. Du May
 MAYER, A.
 — a bécsi nyomdászat történetéről. I. 180, II. 135.
 MAYER BÉLA
 — pápai bankárokról Magyarországon. I. 129.
 MAYER ERZSÉBET
 — Mátyás olasz humanistáiról. I. 169.
 MAYER, F. M.
 — az osztrák kereskedelem történetéről. I. 415, II. 61
 MAYER GY.
 — Giskra szerepéről. I. 165.
 MAYER, J. G.
 — a tridentí zsinatról. II. 286.
 MAYER, THEODOR
 — Ausztria külkereskedelméről a középkorban. I. 128
 • a bécsi ármegeállító jogról. I. 128 • az 1741: 11.
 tc.-ről. II. 101 • ism. Heggelinüller Rákóczi-könyvét
 I. 456.
 — Winkler könyvét a Habsburg-monarchiáról.
 II. 82.
 — Magyarország közigazgatásáról a török után. I. 414,
 416 • St. Pöltenről Mátyás kezében. I. 172 • az
 udvari és magyar kamara viszonyáról. I. 284, 367,
 II. 87–88, 101.
 MAYERHOFFER ANDRÁS
 — építészete Pesten, XVIII. sz. II. 146, 232.
 MAYERHOFFER, E. V.
 — Ausztriáról a napóleoni háborúkban. II. 539, 563.
 MAYR, J. H.
 — utazása, 1812., II. 426–427.
 MAYR, J. K.
 — Bécsről Napóleon idején. II. 553 • az osztrák
 kancelláriáról. II. 486.
 MAYR-DEISINGER, K.
 — XVII. sz.-i röpiratokról. I. 332.
 MAZADE, CH.
 — Davout marsallról. II. 540 • Metternichről. II. 570.
 MAZARI (Mazarius) KRISTÓF (ev. lelkész)
 — vitairata, 1676., III. 105.
 MAZARIN (bíboros)
 — és Erdély. I. 843.
 MAZEPPA
 — és a Rákóczi-szabadságharc. I. 469.
 MAZÓVIAI KONRÁD
 — és a német lovagrend, XIII. sz. I. 94.
 MAZUCH EDE
 — Dayka Gáborról. II. 607.
 MAZZA ANTAL
 — jelentése Buda vesztéről, 1541., I. 282.
 MAZZOCATO (Mazzogato), AUGUSTIN
 — selyemtenyészési iratai, 1787., 1791., II. 252, 390.
 MRAČEN, J. B.
 — I. Lipótról. I. 375.
 MECENZEF, ld. Alsó-Mecenzéf
 MECSERY DÁNIEL BR. (altábornagy)
 — és a francia háborúk. II. 500, 539.
 MEDGYES
 — ostroma, 1534., I. 275.
 — 1704., I. 441–442.
 — i káptalan iratai. I. 16. III. 85 • -i követek naplója,
 1790., II. 377 • -i lelkész, ld. Schesaeus Keresztély.
 • -i országgyűlés, 1588., I. 311.
 — 1706., I. 468, III. 116.
 — i tanácsos, ld. M. Conrad v. Heydendorf. • -i
 tanár, ld. J. M. Ballmann.
 MEDGYESI MIKLÓS
 — illuminátor, XIV. sz. I. 104.
 MEDGYESI PÁL (ref. lelkész)
 — munkái, szerepe a puritánus mozgalomban, XVII.
 sz. I. 346, 349, 352–353.
 MEDIASCH, ld. Medgyes
 MEDNYÁNSZKY ALAJOS BR.
 — bírálata Jenny utikalauszáról. II. 424 • a húsarak-
 ról, 1818., II. 439 • irata a magyar nyelvről, 1822.,
 II. 491–492 • ism. a TGY cikkei. II. 407 • a
 jobbágyszerűsítésről. II. 452 • a juhtenyésztésről. II.
 440 • a kamatról, 1817., II. 450 • megjegyzései
 Kollár cikkére, 1823., II. 492 • mezőgazdasági utazá-
 sai, 1813., II. 429 • Nyitra megyéről. II. 417 •
 országgyűlési iratai, 1811., II. 562 • Pázmány római
 követéséről. II. 360 • a robotváltásról. II. 453 •
 a selyemtenyészetről. II. 443 • Thurzó Imre naplója-
 ról, 1618., III. 100 • új posztógyárról, 1812., II. 466
 • Zólyom megyéről. II. 418.
 MEDNYÁNSZKY ANTAL BR.
 — versei a Péro-felkelés ellen, 1735., II. 93.
 MEDNYÁNSZKY DENES BR.
 — boszorkány-tárgyalásról, 1745., II. 91 • függeléke
 a Fugger-okmánytárhoz. I. 210 • Nádasdy és Wesse-
 lényi leveleiről, XVII. sz. I. 394, III. 101 • a nagy-
 eőri levéltárból. III. 42 • I. Rákóczi Gy. leveleiről.
 I. 341 • régi magyar kertészetről, XVII. sz. I. 370.
 MEDNYÁNSZKY JÁNOS BR.
 — besúgó jelentései, 1795–1806., II. 528, 540.
 MEDNYÁNSZKY JÓNÁS
 — jelentései, levelezése, XVII. sz. I. 341, 351, 354, 386.
 Megbízott mágnes, 1823., (Agoston János). II. 574.
 MEGERLE V. MÜHLFELD, J. G.
 — Ausztria nevezetességeiről, 1825., II. 486.
 Meg-hamisított mérteke ..., 1790. (Erdélyi, Kereszturi
 József). II. 336.
 A megígért új magyarság, 1795., II. 617.
 Megjegyzésre méltó siralmas állapotja, 1784., II. 284–285.
 MEGYASZAI GYULA JÁNOS (ref. lelkész)
 — prédikációja, 1786., II. 274.
 MEGYASZÓ
 — i boszorkányok, 1731., II. 91 • -i ref. egyház tör-
 ténete. I. 256 • -i ref. templom díszítményei. II. 146,
 III. 119.
 MEGYERICSZÉ (Mezerius) JÁNOS
 — humanista szerepe. I. 218.
 MEGGYES, ld. Medgyes
 MEGGYES FALU
 — és Sopron pöre, 1595., I. 238.
 MEHES GY. és Karl J.
 — a biológia magyar úttörőiről. II. 598.
 MÉHESI JÓZSEF
 — része a Supplex Libellusban. II. 378.
 Méhécz könyve, 1763. (Szigeti Gyula). II. 165.
 MEHLAN, A.
 — török kori kereskedelmi utakról a Balkánon. I. 248.
 MEHMEM, ld. Mohammed
 MEHMEM (beglerbég, 1550).
 — (budai pasa, XVII. sz.). I. 301, 365.
 MEHMEM CHALIFÉ
 — Tarih c. munkája, 1665., I. 351, 384.
 MEILLER, A.
 — Babenberg-registái. I. 93.
 MEITZEN
 — az erdélyi szászokról. I. 84.
 MELANCHTON
 — előszava Honterushoz. I. 260 • levele Kassához,
 1559., I. 251 • és Magyarország. I. 250.
 MELAS, MICHAEL FRH. V. (császári tbk.).
 — hadvezetése Itáliában, 1800., II. 531.

MELCHISEDEC
— a román ortodoxiáról és a protestantizmusról. I. 347.

MELCZER-család
— levéltára. I. 15.

MELCZER ISTVÁN
— a Melczer-család levéltáráról. I. 15 • Széchy Mária. III. 106.

MELCZER JAKAB, ld. Melzer

MELCZDI JÁNOS
— a legrégibb csizóról. I. 180 • a várnai csatáról. I. 164.

MELHÁRD GYULA
— Somogy megye gazdaságtörténetéről. II. 169, 444—445.
— — megyéről a rendi országgyűléseken. II. 88, 346, 529.

MELICH JÁNOS
— Dévai Bíró Mátyásról. I. 266 • Erdősi Jánosról. I. 259 • Henckel Jánosról. I. 218 • a honfoglalás-kori Magyarországról. I. 36 • ism. a MHK szláv forrásait. I. 28 • a két legrégibb magyar nyomtatványról. I. 259 • a községi szójegyzékről. I. 130—131 • a magyar szótáriradalomról. I. 131 • a müncheni és bécsi kódexről. I. 131 • Révai Miklós-ról. II. 597 • a schlagli szójegyzékről. III. 72 • a székely írásról. I. 39 • szláv jövevényszavairól. I. 36 • XIV. sz.-i misekönyvről. I. 130 • az Ungarnról. I. 33 • a veszprémi oklevélről. I. 54—55 • vend könyvszete. III. 22 • Zalavárról. I. 36.

MELIN, A. és Lupeanu, B.
— az erdélyi román sajtóról. II. 498.

MELINDA
— és Bánk bán. I. 93, II. 624.

MELITH PÁL BR.
— szerepe a Rákóczi-szabadságharcban. III. 114.

MELIUS (Méliusz) JUHÁZS PÉTER (debreceni ref. püspök)
— adatai, szerepe, művei. I. 261—263, III. 86 • és Dávid Ferenc. I. 304 • és Károli Gáspár. I. 263 • a Választott komédiában. I. 300.

MELK
— i évkönyvek, Annales Mellicenses. I. 90, 150.

MELL, A.
— a parasztságról Stájerországban. II. 193.

MELLER SIMON
— Ferenczy Istvánról. II. 629.

MELLINI, DOMENICO
— Ozorai Pipó. I. 138.

MELLY JÓZSEF
— az egészségügy történetéről. II. 597.

MELTAL, ld. Miltal

MELTZER, F.
— János cseh királyról. I. 120.

MELTZEL Oszkár
— az erdélyi nemesség feliratairól. 1787., II. 297 •
— az erdélyi szász iparról. XIV—XV. sz. I. 127, 158
— kiadta Hermann brassói kortörténetét. I. 431, II. 65, 480.

MELZER (Melczer) JAKAB
— híres cipszerekről. II. 469, 500 • Szepes megyéről. II. 418 • a szepesi szászokról. 1806., II. 415 III. 40.
— és Kölesy V.
— — Nemzeti Plutarkus c. lexikona. I. 10, 439, II. 596, III. 40.

Mémoires de la cour de Vienne, 1705. (C. Freschot). I. 444.

Mémoires secrets, 1737—1739. (Schmettau). II. 94.

Memoria rerum
— c. XVI. sz.-i szöveggyűjtemény. I. 189—190, 225, 272.

MENCSIK (Menčík) FERDINÁND
— a császári titkos tanács magyar ügyéről. 1701—1705., I. 451 • a császári udvari hivatalokról. I. 283 • kiadott egy Mátyás-eptaphimot. I. 169.
— — két költeményt Zrínyiről. I. 382—383.
— kiadta Krmann oroszországi utazását. I. 438 • Krmann Dánielről. I. 439, II. 119 • mosoni nemesi felkelésről. 1432., III. 73.

MENDELSSOHN-BARTHOLODY, K.
— Gentz Frigyesről. II. 568.

MENDŐL TIBOR
— az alföldi városokról. II. 52 • az emberföldrajzról. II. 43 • Glaser Lajosról. III. 50 • Szarvasról. II. 43 • a településföldrajzról. I. 81, II. 42 • a településekről.
— — a honfoglalás után. I. 34 • az Árpád-korban. I. 77 • a XVIII. században. II. 32, 43.

Menschenfreundliche Entschuldigung, 1786., II. 264.

MENSI, F. V.
— az osztrák pénzügyekről és államadosságról. II. 86, 181.

MENZEL, A.
— II. Józsefről. II. 243 • Martini államtanáról. II. 160.

MENNYRY G.
— a hitelpénztárról. XVIII. sz. II. 182.

MERAN
— i Gertrud, ld. Gertrud.

MERCATI, G.
— Miklós modrusi püspökről. I. 184.

MERCZ PÁL
— kiadta Zrínyi öt levélét. I. 381.

MERCOEUR (Otharingiai hg.)
— magyarországi szereplése, 1598—1601., I. 317.

MERCY, CLAUDIUS FLORIMOND GR.
— adatai; róla irodalom. II. 76 • bányai telepítései. II. 33 • rokona: br. Falkenstein. II. 115 • szerepe a Temesi Bánságban. II. 58, 59, 61, 76.

MERCYFALVA (Mercyordf)
— birtokosai, 1774., II. 162 • telepítése. II. 33, 162.

MERCY-ARGENTEAU GR.
— levelezése, XVIII. sz. II. 157, 242.

Mercur, ld. Le Mercure

Mercur de France
— hírei a Rákóczi-szabadságharcról. I. 445—446.

Mercurius
— c. budai újság, 1730— II. 25, 93, 95.

Mercurius Veridicus
— és az első hazai újság kérdése. I. 445—446. III. 112.

MÉRÉI GYULA
— Bécs iparpolitikájáról Magyarországon, 1790—1815., II. 462 • az 1784-i iparstatistikáról. II. 260 • a magyar céhrendszerről 1848 előtt. II. 460 • a magyar iparfejlekedésről, 1790—1848., II. 385, 460, 462, 465, 477 III. 124. • a magyar mezőgazdaságról, 1790—1848., II. 434, 438, 446, 448, 455 • a magyar történetről. III. 46.

MÉRY MIHÁLY (apát)
— fogsága a Rákóczi-szabadságharcok. I. 457.

MÉRY SÁNDOR
— versfordítása, 1796., II. 520.

MÉRÉNYI FERENC
— Domsics Mátyásról. II. 114.

MÉRÉNYI LAJOS
— adatai az 1644-i hadjárathoz. I. 345 • az alsó-lendvai uradalomról. II. 47 • az Andrassy-ezredről. 1742., II. 102 • Bars, Heves, stb. török seregeiről. 1629—1630., I. 364 • Báthory Zsigmond lovasságáról. I. 311 • Bécs ostromáról. 1683., I. 407, III. 108 • a Bocskai-szabadságharcról. I. 320 • Buda helyrajzáról. XV. sz. I. 156 • a dombóvári uradalomról. XVIII. sz. II. 46—47, 168 • Esterházy Miklós gazdasági iratairól. I. 369—370.
— — levelezéséről. I. 358—359, 365.
— Esterházy Pál gazdasági iratairól. I. 377, 420—421.
— — levelezéséről. I. 365, 398.
— az esztergomi hódoltságról. I. 247, 364 III. 101 • a fertőszentmiklósi uradalomról. 1719., II. 47 • a füleki várról. 1669., III. 106 • a hadi törvénykezésről. XVII. sz. III. 106 • a Homonnay-uradalomról. XVII. sz. I. 370 • a Horia-felkelésről. II. 284 • Ibrahim pasa leveléről. 1632., I. 364 • Kálló és Szatmár öröseiről. 1631., I. 364 • a kaposvári uradalomról. 1720., II. 46 • Kassa tüzérségéről. 1640., I. 367 • Király Albertől. XVI. sz. III. 94 • Koháry István leveléről. I. 398 • Lendváról a kurucokban. III. 114 • a lévai uradalomról. 1719., II. 47 • Mária Terézia hadi cikkeiről. II. 101—102 • Nyáry Krisztina ékszeréről. I. 371 • Oláh Miklós végrendeletéről. I. 224 • Pest helytörténetéről. 1630., III. 84 • a semptei várról. XVII. sz. I. 367, 370 • a szemeczi s csekli tizedszedőkről. 1636., I. 370 • a török békeszövegekről. XVII. sz. I. 364 • Ung megye árszabásáról. 1666., I. 378 • a váci hódoltságról. I. 364 • a véghegyek viszonyairól. XVI—XVII. sz. I. 316, 364, III. 105, 106 • Wesselényi Ferenc leveléről. I. 365 • a zalai hódoltságról. I. 364 • és Bubic Zs. — — hg. Esterházy Pálról. I. 382, 415, 457, II. 68.

MÉRÉNYI OSZKÁR
— Berzsenyi Dánielről. II. 613 • Fáy Andrásról. II. 626.

MÉRÉSZ KÁROLY (burgundi hg.)
— lovagja: Olivier de la Marche. I. 194 • és Mátyás király. I. 178—179.

MÉRGESE

—i ev. egyház története. I. 256.

MÉRISTVÁN

— a turkevei ásatásokról. III. 83—84.

MERIAN, MATTHAEUS

— *Theatrum Europaeum* c. sorozata. I. 362, 375.

MERIN, JOHN BAPTIST (orvos)

— útleírása, 1615. I. 363.

MERITZAY ANTAL (kanonok)

— cikke a felvilágosodásról, 1824. II. 569.

Merkantile Bemerkungen, 1804., II. 471.

Merkantile Industrie, 1812., II. 473.

MERKER ILONA

— a *Grosse Wahrheiten* c. röpiratról. III. 123.

Merkur von Ungarn, 1786., II. 241, 268.

Merkwürdige Historische Beschreibung, 1745., II. 102.

Merkwürdige Geschichte des Fürsten Fr. Rákóczi, 1795., I. 447.

Merkwürdige Geschichte des ... Tököly, 1793., I. 399.

MERSEBURG

—i csata, 938., I. 40 • -i püspök: Thietmar. I. 47.

MERSITS M.

— a pozsonyi csizmadiákról, 1602., I. 242.

MÉRY ÉTIL (József)

— Pázmándi Horváth Endréről. II. 613.

MERZ, ALOYSIUS

— egyházi röpirata, 1782., II. 266.

Mesecina Soćeninja

— c. szerb lap, 1814., II. 499.

MESIC, M.

— Berisló Péterről. I. 203 • Zvoimir horvát királyról. I. 72.

MESKÓ-család

— iratai. I. 15.

MESKÓ JÓZSEF BR. (tábornok)

— az 1809-i hadjáratban. I. 544, 554.

MESKÓ MÁRTON

— a Meskó-családról. I. 15.

MESTERHÁZY J.

— Buda visszafoglalásáról. I. 410.

MESTERHÁZY SÁNDOR

— a nemespátról ev. egyházi. I. 256.

MESZÁROS ANDRÁS (mezőtúri jegyző)

— diáriuma, 1753., II. 106.

MESZÁROS FERENC

— a r. k. gimnáziumok történetéről. II. 128.

MESZÁROS GYULA

— a győrvári török énekről. XVII. sz. III. 95.

MESZÁROS IGNÁC

— Kártágánja, 1772., II. 226 • magyar szekretáriusa, 1793., II. 450.

MESZÁROS JÁNOS BR. (altábornagy)

— a XVIII. sz. háborúban. II. 184, 500, 523.

MESZESHEGY

—i vereség, 1601., I. 312.

MESZLEN

—i kánonok. I. 250.

MESZLÉNYI ANTAL

— Báthori Zsigmondról. I. 352 • Boldog Margitról. I. 88 • az egri érsekségről. II. 579 • a jezsuitákról. I. 251, 466 • a jozefinizmus koráról. II. 202, 269—270, 368, 488, 578 • Kazinczy fogságáról. II. 600 • a Rákóczi-szabadságharcról. I. 466 • Severoli nuncius-ról. II. 579 • Szélepecsényi érsekről. III. 106, 107 • a szerzetesrendek visszaállításáról. II. 579 • a Thököly-felkelésről. I. 398.

MESZLÉNYI BENEDEK (alispán)

— élete, XVII. sz. I. 371.

MESZÖLY GEDEON

— a Dobrentei-Kódexről. I. 131 • legrégibb biblia-fordítóinkról. I. 131, 213 • a Margit-legendaról. I. 88 • Mátyási Józsefről. II. 616 • Pálóczi Horváth Ádámról. II. 611 • *Szótörténet, munkatörténet*. III. 61 • Teleki Józsefről. II. 154 • Tinódi Sebestyén-ről. I. 273.

METASTASIO

— és a magyar irodalom. II. 144, 227.

METES, ST.

— Erdély és Havasalföld kereskedelméről. I. 129, 298 • erdélyi pásztorokról. I. 298 • az erdélyi román nép életéről, XVI—XVIII. sz. I. 293, 297, II. 49 • az erdélyi román ort. egyházi. I. 253 • havasalföldiek erdélyi kapcsolatairól. I. 298 • a Horia-felkelésről. II. 289 • román monostorokról. I. 253.

METHOD (szláv apostol)

— legendája. I. 28. III. 56.

METTERNICH KELEMEN HG.

— és Esterházy. II. 570 • és Gentz. II. 538 • és Gustermann. II. 559 • iratai; róla irodalom. II. 484, 486, 568, 570 • és a konferenciáminisztérium. II. 485 • külpolitikája. II. 541, 558 • sajtópolitikája. II. 406 • és a szerb kérdés. II. 541.

METTERNICH-WINNEBURG, R.

— Ausztriáról a napoleoni háborúban. II. 587.

METZNER KÁROLY

— a Dunántól népszerűségről, XVIII. sz. II. 30 • Kiskunfélegyháza határáról. II. 50 • a törökudlás békefeiről. I. 368.

MEUSEL, ALFRED

— Münzer Tamásról. III. 80.

MEUSEL

— német könyvészete. II. 95.

MEYER

— Ekkehard-kiadása. I. 29.

MEYER, A. O.

— nunciusi jelentéseket közölt. I. 315.

MEYERN, MARTIN

— *Ortelius* c. hírkötetel, XVII. sz. II. 324, 362.

MEYNDT, JOHANN GEORG

— a német-magyar viszonyról, XI. sz. I. 71.

MEYNERT, H. V.

— I. Ferencről. II. 484 • a hadügy fejlődéséről. II. 68 • II. Józsefről. II. 243.

Mezet gazdák barátja, 1824., II. 407.

A Mezei Gazdaságot tárgyzó jegyzések, 1801., II. 407.

A mezei munkások, 1792., II. 454.

MEZEY LÁSZLÓ

— a devotio modernáról. I. 211 • irodalmi anyanyelvűségünk kezdetéről. III. 64 • ism. Horváth J. könyvét az Árpád-kori stílusról. III. 64. 67. Kardos T.-ét a humanizmusról. III. 77 • Szt. István verses históriájáról. I. 102 • egy középkori drámai emlékről. III. 64.

MEZEY MIKSA

— a szentgotthárdi csatáról. III. 105.

MEZERAY, F. E. DU

— Chaikokondyles-fordítása. I. 151.

MEZERZIUS, ld. Megyericsi

MEZID (bég)

— erdélyi betörése, XV. sz. I. 150, 163.

MEZIERES, PHILIPPE DE

— és a török elleni hadjáratok, XIV. sz. I. 139.

MEZNERICS IVÁN

— a megyei igazságszolgáltatásról, XVI—XIX. sz. I. 286, II. 88—89.

MEZŐ ISTVÁN, ld. Simai Mező

MEZŐBERÉNY

—i gimnázium története. II. 583.

MEZŐCSÁVÁS

—i pap: Köröspataki J. III. 99.

MEZŐHEGYES

—i ménés 1785., II. 253, 439, 448.

MEZŐKERESZTES

—i csata, 1596., I. 152, 314—315, 318. III. 95

MEZŐKÖVESD

— könyvészete. III. 28.

—i orvos: Kalo Péter. II. 442.

MEZŐLÁK

—i mradalom, 1820., II. 449.

MEZŐÖRS

—i ref. egyház története. I. 256.

MEZŐSI KÁROLY

— Bihar megyéről a XVII. sz. végén. I. 419 • a fegyverjog megváltásáról. I. 416.

MEZŐTÚR

— és a 1758-i mozgalmak. II. 106 • levéltára. II. 106 • -i céhek. II. 176, 460 • -i jegyző, ld. Mészáros András. • -i ref. egyház története. I. 256, II. 120—121, • -i ref. gimnázium. I. 268, II. 130 • -i ref. lelkész. ld. Polgári Mihály.

MEZSOV, V. J.

— orosz tört. bibliográfiája. III. 34.

Mi a király? 1811., II. 559.

Mi a pápa? 1782. (Eybel). II. 266.

MIAVA

—i ev. superintendens, ld. Krmann.

MIAVEZ LÁSZLÓ

— a posta történetéről. I. 284, 367.

MICHAEL DE UNGARIA

— prédikációj, XV. sz. I. 180.

MICHAEL, W.

— a pragmatica sanctióról. II. 81.

- MICHAELIS, FR.
— a községi ev. egyházirol. I. 256.
- MICHAŁOWSKI—DANILEVSKIJ, A. J.
— az orosz—francia háborúrol. II. 531.
- MICHAŁEK MANÓ
— az egri érseki könyvtárról. II. 588.
- MICHAŁOVICH ANTAL
— kereskedelmi terve, 1825., II. 472.
- MICHAUD
— Ansburtus-kiadása. I. 51.
- MICHNAY ENDRE
— kiadta a budai jogkönyvet. I. 125, III. 62
- MICU-KLEIN, ld. Klein (János) Ince és Sámuel
- MIEROW, CH. CHR.
— Rahevinról. III. 61.
- Miért nem szerettetik József Császár? 1787., II. 298.
- MIGAZZI ANTAL KRISTÓF GR.
— mint bécsi érsek, váci püspök. II. 201, 208, 232, 270.
- MIGNE, J. P.
— *Patrologia graeca c.* kiadványa. I. 4, 26, 27, 49, 56, 151.
- MIGNET, F. M.
— I. Ferenc és V. Károly vetélkedéséről. I. 281 ●
— a francia diplomáciáról a spanyol örökösödés ügyében. I. 376, 393, 458.
- MIHALCSO, I.
— Lukaris Cyrillről. I. 347.
- MIHALIC JÓZSEF
— Kassa ötvösségéről. I. 135, 242, II. 146 ● a kassai Rákóczi-kiállításról. I. 436 ● kassai régi sírkövekről. I. 134 ● egy kassai részöntőről. XVII. sz. I. 422 ● kassai számadáskönyvről. 1556., I. 245 ● a kassai Szt. Erzsébet templomról. I. 186 ● Kecskeméti Péterről. III. 99 ● a pozsonyi ötvösségről. I. 242.
- H. MIHALIK SÁNDOR
— a besztecebanai, stb. ötvösökről. I. 242, II. 146.
- MIHALIK SÁNDOR
— bevezetése Ruzicska könyvéhez. I. 185 ● a kassai Rákóczi-ereklyékről. I. 436 ● a sodronyománról. I. 135, 187 ● Szentpéteri József ötvösmesterről. III. 127.
- MIHALOVICS BÉLA
— a Georgikon érmeiről. II. 586.
- MIHALOVICS EDE
— a katolikus prédikáció történetéről. I. 181, 218, 251, 360, II. 107.
- MIHALOVITS JÁNOS
— bányászattörténeti tanulmányai. I. 100, II. 55, 170, 209, 459.
- MIHÁLTZ ISTVÁN
— Vanier-fordítása, 1779., II. 163.
- MIHÁLY (Vitéz, román vajda)
— és Báthori Zsigmond. I. 306 ● erdélyi szereplése, 1599—1601., I. 305—306, 308, 311 ● iratai. I. 294, 308, III. 94 ● külpolitikája. I. 311 ● megölése. I. 342.
- MIHÁLY C.
— Ada Sámuelről. I. 72.
- MIHÁLYFI ÁKOS
— a papnevelés történetéről. I. 66, II. 113, 271.
- MIHÁLYI ERNŐ
— Dorfmeister freskóiról. II. 238 ● a falu egyház-művészetről. II. 146 ● Keresztély Ágost hg. püspökről. II. 114 ● Kollonics politikájáról. III. 109.
- MIHÁLYI JÁNOS
— máramarosi oklevelekről. I. 12, III. 42, 70.
- MIHÁLYI KOVÁCS, ld. Kovács István
- MIHELICS KÁROLY
— a máramarosszigeti gimnáziumról. II. 110.
- MIHELYES JÁNOS
— naplója, XVIII. sz. II. 212, 235, 294.
- MIHÓCZI REZSŐ
— Zrinyi és Montecuccoli vitájáról. I. 380.
- MIKA SÁNDOR
— Anonymus-fordítása. I. 43 ● Brassó történetéről. I. 329, 341 ● az erdélyi házról Konstantinápolyban. I. 295 ● Hermann brassói munkájáról. II. 480 ● nekrológia. III. 50 ● I. Rákóczi Gy. leveleiről. I. 341 ● szerk.: MTKK. I. 4, 301, II. 9 ● tört. olvasókönyve. I. 151 ● történetirodalmunkról 1892-ben. III. 23 ● Weiss Mihályról. I. 328.
- MIKAN, ANTON
— irata a cukorgyártásról, 1812., II. 468.
- MIKE SÁNDOR
— iratai, levelezése. II. 285, 287.
- MIKECS LÁSZLÓ
— a moldvai katolikusok összeírásáról, 1646., I. 326.
- MIKES-család
— nótapőre, 1638., I. 342.
- B. MIKES KATALIN
— a zalavári temetőről. III. 59.
- MIKES KELEMEN
— törökországi levelei. I. 442, 472, II. 15, 17, 96, 143, 622, III. 112.
- MIKESY SÁNDOR
— a Várad Regestrumról. III. 68.
- MIKHÁZ
— i ferences misztérium, XVIII. sz. II. 228.
- MIKLAV, J.
— Rákóczi Ferencről. I. 455.
- MIKLÓS
— V. (pápa) és Hunyadi J. I. 164—165, III. 76 ● győri püspök, XIV. sz. III. 70 ● mester, XIV. sz. I. 135 ● modrusi püspök. I. 184.
- MIKLÓS FERENC
— kiadta Mikes leveleit. I. 442, III. 112.
- MIKLÓS ÖDÖN
— Arany Tamásról. I. 262 ● Bothlen Gáborról. I. 340 ● a gályarab lelkeszokről. I. 394 ● a herceg-szöllői kánonokról. I. 250 ● a holland politika magyar vonatkozásairól, XVII. sz. I. 340, 396, 423 ● Hop Jakabról. I. 423 ● magyar diákokról holland egyetemeken. I. 268, II. 133 ● a protestáns egyházi alkotmányról. I. 250 ● a reformációról. III. 86 ● a szatmárvédelmi szuperintendenciáról. I. 254 ● és Szabó I.
— a ref. egyházi levéltárakról. I. 252, III. 85.
- MIKLÓS SÁMUEL (ref. lelkész)
— beszédei, XVIII. sz. II. 293.
- MIKLÓSI JÁNOS, ld. Horvát István
- MIKLOSICH, F.
— a Cyrill-és Methodus-legendáról. I. 28 ● a Nestor-krónikáról. I. 27 ● a magyar nyelv szláv elemeiről. I. 36—37 ● szerb okmánykiadása. I. 18 ● és Müller, I.
— görög okmánygyűjteménye. I. 289.
- MIKLÓSY ZOLTÁN
— II. Andrásról. I. 95 ● a hiteles helyekről. I. 66 ● Nagy Lajos tüzéséről. I. 120. ● tengerészetről. I. 120.
- MIKLÓSVÁR
— főhadnagya: Kálnoki Miklós. I. 340.
- MIKÓ FERENC, ld. Hidvégi Mikó
- MIKÓ IMRE GR.
— Benkő Józsefről. II. 151 ● Bod Péterről. II. 215 ● emlékezete. III. 51 ● Erdélyi különválásáról. I. 282, 302 ● az erdélyi történetírásról. I. 294 ● szerk. MTA. I. 3, 291—292, 306, 309, 319, 330, 340, 348—349.
- MIKÓ IMRE
— a magyar államnyelv kérdéséről, 1790—1825., II. 355.
- MIKÓ JÁNOS, ld. Zsögödi Mikó
- MIKOLA ISTVÁN (ref. tanító)
— verse az insurgensekhez, 1800., II. 525.
- MIKOLA ISTVÁN (jurátus)
— politikai pere, kivégzése, 1802., II. 532.
- MIKOS J.
— a fehérvári 1103-i oklevélről. I. 55.
- MIKOVINY SÁMUEL
— és Béi Mátyás. II. 19 ● és a selmeci bányászat. II. 55 ● térképei. II. 19, 21.
- MIKOWICS, ANDREAS
— irata a prot. iskolákról, 1788., II. 275.
- MIKSA
— I. (császár).
— a bécsi találkozón, 1515., I. 195 ● és a cambrai-i liga. I. 208 ● hadjárata Magyarország ellen, 1490., I. 194, 201 ● keleti politikája. I. 200, 203 ● levelei. III. 80 ● magyarországi törekvései. I. 175, 179, 195, 199, 201, 203—204 ● orosz kapcsolatai. I. 179, 203 ● története, irodalma. I. 150, 154, 195, 199, 202 ● -hoz Wolfardinus irata. I. 218.
— II. (király).
— bányatörvénye, 1573., I. 243, II. 170, 459 ● és Báthori István. I. 301 ● hadvezére: Schwendi L. I. 288—289 ● konstantinápolyi követéségei. I. 279, II. 591 ● koronázása. I. 285 ● levelezése, iratai, forrásai. I. 227, 233, 276, 278—279, 289, 301 ● nevelője: Ursinus Vellius.

- I. 274 • török háborúi. I. 275, 200 • törvényei.
I. 285 • udv. historikusa: Zsámboky J. I. 227
— és a vallásügy. I. 286.
— (bajor hg.).
— — és Bethlen Gábor. I. 333.
— főhg. jelentése, 1596., I. 318.
— főhg. memoranduma, 1777., II. 157.
— főhg. mint insurgens vezér, 1809., II. 543.
MIKSA EMÁNUEL (bajor választó)
— és Rákóczi Ferenc. I. 468.
MIKULIK JÓZSEF
— adalékai az 1644-i hadjáratához. I. 345.
— — a közoktatáshoz, XVII. sz. III. 87, 102
— a dobsinai bánya- és vasiparról. I. 127, 243, II. 54
• a gömöri ev. esperességről. I. 254—255 • a kis-
városi életéről, 1526—1715., I. 244, II. 63 • nekro-
lógia. III. 51 • Rozsnyó erdőgazdaságáról. II. 437.
— — magyarosodásáról, XVII. sz. I. 245 •
számadásáról, 1703., I. 418 • viszontagságairól,
XVI. sz. I. 245.
— a végvári életéről, 1573., III. 92.
MILÁNÓ
— és Magyarország, XV. sz. I. 171—172, 182 •
mint Habsburg birtok, XVIII. sz. II. 67 • és Zsigmond
király. I. 139 • -ban Pollack M. építész. II. 628
• -i érsek: Hyppolit, 1497., I. 205 • -i humanista:
Marilani. I. 169 • -i jezsuita: Ferrarius, 1749., II.
73 • -i kormányzók, 1794., II. 164 • -i szárm.
J. Gallatini, 1785., II. 252.
MILECZ, ld. Miletz
MILES HUNGARUS
— mint Vay Adám álnéve. I. 445.
MILES, MATTHIAS (szekoni tanácsos)
— Erdély történetéről, 1670., III. 99 • naplója,
1682., I. 428 • Schesaeus-másolata. I. 300 • és
Szamosközy. I. 228.
MILESZ BÉLA
— Hatvani Istvánról. II. 216 • Kazinczy naplójáról.
II. 511.
MILETTÉ, I.
— brassói vlach—bolgár iratkiadása. I. 13.
MILITZ JÁNOS
— Bethlen István támadásáról, 1636., I. 841 • a dé-
vidéki spanyol telepekről. II. 34 • Gizella királyné-
ról, I. 68 • Károlyi Zsuzsanna leveleiről. I. 334 •
Katonai Józsefről. II. 623—624 • Péchi Simonról.
I. 337.
MILUTIN, D. A.
— az orosz—francia háborúról. II. 531.
MILUKOV, P.
— a 895-i magyar—bolgár háborúról. I. 33.
MILKÓ
— i püspökség. I. 94.
MILLEKER BÓDOG (Felix)
— a Bánság városairól. II. 64, 180 • a bánsági
határvidékekről. II. 186, 207 • a bánsági német
telepekről. II. 33, 127 • a bánsági spanyolokról.
II. 34 • az első török beutestokról, XV. sz. I. 138 •
a selyemtermesztésről Dél-Magyarországon. II. 167,
443 • Versec történetéről. II. 33, 77, 97, 296.
MILLER, I.
— a lengyel történet periodizálásáról. III. 55.
MILLER JAKAB FERDINÁND
— András és Béla küzdelméről. I. 72 • III. András
örökösödéséről. I. 102 • Béi Mátyás kéziratairól. II.
20 • a bihari selyemtermelésről. II. 442—443 •
a Corvina-könyvtár pusztulásáról. I. 218 • függeléke
az ércvina katalógushoz, 1810., I. 59. • irata a nem-
zeti nyelvről, 1806., II. 488.
— — viseletről, 1790., II. 357.
— kéziratos anyaga 1790-re. II. 342 • kiadta
Ferdinánd és Miksa portál leveleit. I. 279, II. 591.
— — Pázmány Péter leveleit. I. 360, II. 591 •
Pray iratközlését Bethlen G.-ról. I. 333 • Széchenyi
György és Pál levelezését. I. 451, II. 591, III. 108.
— mint a *Schedium* állítólagos szerzője. II. 404 •
mint a Széchenyi Könyvtár igazgatója. II. 588 •
történetkutatói szerepe. II. 591—592.
MILLER JÁNOS E. FERDINÁND
— Buda történetéről, 1760., II. 62, 150, 179.
MILLER, W.
— Dukas és Phrantzes munkáiról. I. 151.
MILLES, JEREMIAS
— magyarországi utazása, 1736., III. 117.
MILLEY JÁNOS (jezsuita)
— jelentései Erdélyről, XVII. sz. I. 351.
- MILODANOVITS SIMON
— magyar katonákról a francia háborúban. II. 500.
MILLOT
— egyetemes története magyarul. II. 373, 605.
MILTON
— fordítások, XVIII. sz. II. 223—224.
Mindenes *Gyűjtemény*, 1789—1792., II. 241, 302, 305,
340, 605.
MINDSZENT—ALGYÓ
— i uradalom. II. 42.
MINDSZENTHI GÁBOR
— naplója Szapolyairól. I. 269, 272, 279, 282.
MINDSZENTHY, ld. Pehm J.
MINDSZENTHY SÁMUEL
— történelmi szótár-át dolgozása. II. 373.
MINEA, I.
— a bolgár—magyar érintkezésről, XIV. sz. I. 121 •
Buccow proklamációjáról, 1761., II. 186 • egy erdélyi
kenézsegről. I. 124 • Moldva és Erdély kapcsolatai-
ról. I. 302 • az ötvenévről. I. 124 • Vitéz Mihály-
ról. I. 311 • Zsigmond keleti, román politikájáról.
I. 138.
Minek a pap ..., 1791., II. 332.
MINORSKY
— Hudud al-Álam-ról. I. 24, 33.
MIRABEAU
— és a francia politika. II. 529.
MIRABILI(bus), ld. Nicolaus
MIRANDOLA, PAOLO DA
— alaprajza Egerről, 1560., I. 288.
MIRCESE (havasalföldi vajda)
— és Magyarország, XIV. sz. I. 138.
MIRCESE JÁNOS
— egy baseli tanulóról, 1633., III. 102 • Kapisztrán
Jánosról. I. 165 • közlése a parasztháborúról. I. 191
• Mátyás királyról. I. 176 • nekrológia. III. 51 •
Velence és Magyarország kapcsolatairól. I. 74, 120
• iratgyűjtemény Bethlen G. diplomáciájáról. I. 333, 338.
MIRKISZLÓ
— i csata, 1600., I. 312, III. 94.
MIRWINSKI, I.
— Sobieski bécsi hadjáratáról. I. 408—409.
Miscellanea physico-medica, XVIII. sz. II. 9, 39—40.
MISCHLER, E.
— szerk. osztrák *Staatswörterbuch*. II. 86.
MISKS, L. V.
— a galíciai parasztságról. II. 193 • az osztrák ipar-
ról. II. 259.
MIŠK, MIKULÁS
— a huszitákról Szlovákiában. I. 141, III. 74.
MISKE-család
— iratai. III. 43.
MISKOLC
— ipara. I. 422, II. 56, 460 • jegyzőkönyve, XVII. sz.
I. 378 • oklevéltára. I. 14 • a Rákóczi-szabadságharc-
ban. I. 437—438, 466, III. 115—116 • számadáskönyvei,
XVII. sz. I. 418 • a XIX. sz. elején. II. 480 •
topográfiája, Benkő S. II. 235, 480 • története. I. 14,
99, II. 483, III. 18 • -hoz Bethlen G. rendelete. I. 334 •
-i ev. egyház története. I. 256 • -i gad. utasítás,
1686., I. 421 • -i kath. gimnázium. II. 130 • -i
meggyűlés, 1813., II. 562 • -i mézszáros cég. II. 56,
460 • -i múzeumi levéltár. III. 42 • -i népszámlá-
ások, XVIII. sz. II. 261 • -i ref. egyház története.
I. 256 • -i ref. jelkészek, ld. Miklós Sámuel, Szalai
Sámuel. • -i ref. gimnázium. II. 130 • -i senatusi
ülés, 1706., I. 466 • -i szárm., ld. Dayka Gábor,
Nagyváthy János • -i színeszet története. II. 628 •
-i tanulók, ld. Donits András, Glatz Jakab • -i
terményárak, 1818., II. 445 • -i ügyvéd, ld. Décsy
Antal.
MISKOLCZI CSULYAS ISTVÁN (ref. esperes)
— élete, iratai, XVII. sz. I. 341.
MISKOLCZY ANDRÁS (bártai követ)
— országgyűlési követ, 1764., II. 186.
MISKOLCZY GYULA
— a bécsi áll. levéltárról. I. 19 • a bécsi gazdaság-
politikáról. II. 462 • Buda visszafoglalásáról. I. 410
• Chalkokondylesről. I. 151 • a horvát kérdéssel.
II. 359, 498 • Hunyadi török hadjáratairól. I. 163 •
ism. Domanovszky *József nádor*-át. II. 484 • a kama-
rilláról a reformkorban. II. 485 • a kunokról. I. 85
• a magyar művelődéstörténetről, 1700—1848., II.
398 • az Országos Levéltárról. I. 13.
MISKOLCZY ISTVÁN
— András hg. nápolyi tragédiájáról. I. 122 • Anjou

Károlyról. I. 100 • az Anjou királyok nápolyi vonatkozásairól. I. 118, 122 • Bajtj Antalról. II. 201 • emlékezte. III. 51 • II. Józsefről. II. 262 • Károly Róberttről. I. 119 • a középkori kereskedelemről. I. 129 • magyar—olasz kapcsolatokról. XIV. sz. I. 115 • Magyarországról az Anjouk korában. I. 115 • Mohács előzményeiről. III. 82 • a nápolyi hadjáratokról. I. 122 • Nápolyi Lászlóról. I. 137 • a pestisről. 1343., I. 133 • a piarista tanúgyről. II. 128, 131 • a privilégium kollégiumról. II. 131.

MISKOLCZY SIMON J.
— a nógádi levéltár hamisítványairól. I. 12.

MISKOLCZY (Szigyártó) JÁNOS (ref. lelkész)
— búcsúztatója Ráday Pálról. II. 111 • naplója, 1714—1716., II. 24.

MISKULIN A.
— a Villani-krónikáról. I. 107.

MISSOVITZ MIHÁLY (roznyói ev. rektor)
— Rákóczi-kori drámái. III. 112.

MISZLAI ANDRÁS
— Siralmas éneke, 1704., I. 449.

MISZTÓTFALUSI, ld. Tótfalusi

MITTS, OSKAR V.
— I. Ferdinánd eljegyzéséről. I. 204 • Jurisich Miklósról. I. 289 • a labanc országgyűléséről. I. 467 • Liechtenstein hg. küldetéséről, 1709., I. 470.

MITTS, SYLVIO
— Dalmáciáról Nagy Lajos alatt. I. 120.

MITTS, TH.
— Hassenstein Bohuslávról. I. 217.

MITROPANOV, PAUL V.
— II. Józsefről. II. 243, 263.

MITROVICS GYULA
— Apáczai Csere Jánosról. I. 354 • Kazinczy esztétikai elveiről. II. 603 • Poóts Andrásról. II. 374.

Műsoda vallású volt sz. István király? 1790. (Szeitz Leó). II. 339.

MITTERPACHER LAJOS (egyet. tanár)
— élete, szerepe. II. 163 • horvátországi utazása. II. 237 • mezőgazdasági szakmunkái. II. 163, 164, 249, 250, 434, 435, 436, 441, 442, 468 • tanári működése. II. 163, 166, 209, 431 • tanítványa, ld. Nagyváthy János • utéleírásban, 1815., II. 427.

Mivel tartozik a császár, 1811., II. 559.

MIXICH LAJOS
— Földi Jánosról. II. 598 • kiadta Földi verseit. II. 617.

MIZSER, ld. Pesti Mizser

MÓCS SZANISZLÓ
— kéziratos iskoladrámákról. II. 228.

MOCÁRY-család
— levéltára. III. 43.

MOCÁRY ANTAL
— Nógád megyéről, 1826., II. 417, 466.

MOCÁRY ISTVÁN
— a Mocáry-levéltárból. III. 43.

MOCÁRY LAJOS
— A régi magyar nemes. II. 26.

MÓD ALADÁK
— bírálatja Pach Zsigmond Pál cikkéről. I. 417, II. 28, 42 • Marx és a magyar történelem. III. 45 • 400 év függetlenségi küzdelméről. I. 21, 235, 378, II. 28, 245.

MODELSKI, TH. E.
— Törökország felosztása kérdéséről, 1771., II. 197.

MODENA
— i hg. küldöttje Bécsben, 1659., I. 385 • i Hyppolit-kódexek. I. 155, 205 • i levéltár. I. 19, 203 • i magyar gabonakivitel, XVII. sz. I. 171, 378.

MODERN, ld. Modor

MODJER JÁNOS GOTTFRIED
— levelei, 1791—1810., II. 478.

MÓDLY DEZSŐ
— kiadta Fazekas Ludas Matyiját. II. 622.

MODOR VÁROS
— az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • leírásai, 1719., 1819., II. 21, 481 • i bencés gimnázium. II. 208 • i bortermelés, 1821., II. 436 • i ev. egyház története. I. 256 • i ev. gimnázium. II. 130 • i ev. lelkészek ld. Torkos Mihály, Wölfl Sámuel.

MODRIGAN, I.
— Sinkai Györgyről. II. 279.

MODRUS
— i püspök: Macsinjain M. I. 184.

Modus fundum publicum constituendi, 1791. (Désy György). II. 393.

Modus reparandi Hungariae, 1655. (Pálfalvy János). I. 386.

MOENICH KÁROLY és Vukovich Sándor
— írói névtára. III. 40.

MOESCH LUKÁCS (piarista)
— évkönyvei Thököly idejéről. I. 398.

MOGA, I.
— Erdélyi kereskedelméről, XVIII. sz. II. 178 • erdélyi románokról a középkorban. I. 82—83 • a pozsareváci szerződés előzményeiről. II. 59 • a román egyházi könyvekről. II. 205.

MOGYOROSSY JÁNOS
— Gyula történetéről. II. 93 • szemelvényei Szerémből. I. 188—189.

MOHA
— i birtokosok szabályai, 1678., I. 429.

MOHÁCS
— II. József korában. II. 254 • a magyar költészetben. III. 82, 103 • visszafoglalása, XVII. sz. I. 406 • i csata forrásai. I. 182, 188, 195—197, 227. III. 79. — i irodalma. I. 8, 222—223, 279. III. 80 • későbbi iratokban. II. 314, 374, 618. — i emlékkönyv. I. 8.

MOHAI JÁNOS (ref. lelkész)
— halotti verse Hermányi Dienes J.-ról. II. 18.

MOHAMMED
— II. (szultán) életére források. I. 151—152. — fia: Dzsem hg. I. 176. — III. (szultán) hadjárata, 1596., I. 316. — és Khodzsa Mohammed. I. 152.

MOHL ADOLF
— Győr ostromáról, 1594—1598., I. 318, III. 25 • Győr megyei papokról. II. 114 • kismartoni török világról, XVII. sz. I. 418 • Lövő történetéről. II. 50 • Nádasdy Ferencről. I. 388 • Szarvók urairól. I. 155, 238.

MOHL JÓZSEF és Lasz gallner G.
— munkája Tokajról, 1828., II. 436.

MOHORITZ TÓBIÁS (piarista)
— egyházi beszéde, 1768., II. 199.

MOISIL, C.
— besztercei iratokról. I. 13.

MOISIL, I.
— erdélyi románokról a Regátban. II. 497.

MOKCSAY-család
— levéltára. III. 43.

MOKOS GYULA
— a dunántúli ev. egyházzal, 1598., I. 252, 264 • a felföldi kánonokról. I. 250 • a hercegcsői kánonokról. I. 252 • a jénai egyetem magyar tanulóiról. I. 268, II. 133 • Színnyei lexikonához adalékai. III. 41 • Tatai János naplójáról. I. 412.

MOKOSINYI ANTAL (bátfai követ)
— mint a keresk. bizottság tagja, 1791., II. 385.

MOKRY BENJÁMIN (pápai tanár)
— az európai manufacturákról, 1818., II. 464.

MOLDEN, E.
— az osztrák—oros viszonyról, XIX. sz. II. 570.

MOLDVÁN GERGELY
— a székely írásjegyekről. I. 39.

MOLDVÁN, S.
— a Horia-felkelésről. II. 289.

MOLDVÁNYI JÓZSEF
— Tolna megyéről, 1824., II. 418.

MOLDVA
— és Erdélyi kapcsolatai. I. 129, 153, 275, 295, 302, 329, 334, 342, 244—345, 348 • és az erdélyi pásztorok. I. 38 • külpolitikája. XVII. sz. I. 432 • leírása, 1789., II. 236 • és Lengyelország, XIV—XV. sz. I. 121, III. 77 • és Magyarország. I. 17, 121, 176 • és Napóleon. II. 557 • és az osztrák—török háború, 1788., II. 296 • és a porta. III. 77 • és a Rákóczi-emigráció. I. 472, II. 75 • története. I. 293—294, 308, 325, 429 • Verancsics munkájában. I. 225—226 • i állatbőhözatal. I. 244, II. 477 • i domonkosrendiek, XIII. sz. I. 61, 94 • i erdélyi iskola. II. 497 • i hadjárat, 1475., I. 152, 168 • i jezsuita misszió, 1743., II. 116 • i krónika, Urèche—Simion. I. 275 • i krónikairadalom. II. 124 • i magyar husziták, XV. sz. I. 106, 131, 133, 142. — i bibliafordítása. I. 131. — i magyar katolikusok, 1646., I. 326 • i Saul sardar. II. 214 • i sóbányászat, 1790., II. 457 • i utazások. II. 238, 420 • i vajdák, ld. Basilius, Heracles Jakab, (Nagy) István, Lupu, Radul, Kares Péter • i zsinat, 1642., I. 347.

- MOLECZ BÉLA**
— a nyelvújításról. II. 617.
- MOLIERE**
— hatása Bessenyeire. II. 220 • magyar fordításai. II. 227, 228, 602, 620.
Molimen Sisyphum, 1672. (Komáromi Csapkás György). I. 390.
- MOLIN, ALOISE** (velencei követ)
— jelentései Magyarországról, 1661., I. 376, 385.
- MOLINIER, A.**
— a francia tört. forrásokról. I. 10, 108. III. 37.
- MOLITORISZ KÁROLY**
— a lechmezei csalárol. I. 41.
- MOLL, CARL FERNBERT, FRH. V.**
— bányászati szaklapja. II. 409.
- MOLL JEROMOS**
— mint lapszerkesztő, XVIII. sz. II. 240, 340, 405.
- MOLLA, Id. Hasszán**
- MOLLAY KÁROLY**
— legrégibb német jövevényszavainkról. III. 68 • az Ödenburg-névről. I. 83 • Sopron megyéről. III. 67, 83.
- MOLLER GODOFRÉD**
— bányatorvosi értekezése, 1730., II. 54.
- MOLLER KÁROLY OTTÓ**
— orvosi munkája, 1740., II. 140.
- MOLLIK TÓBIÁS** (bencés tanár)
— valláspolitikai iratai, 1790., II. 331, 333, 336—337 • a felekezeti unióról, 1821., II. 574.
- MOLNÁR ÁGNES**
— a debreceni felvilágosodásról. II. 217, 598.
- MOLNÁR ALADÁR**
— a közoktatás történetéről. II. 127.
- MOLNÁR ALBERT, Id. Szecezi Molnár**
- MOLNÁR ANTAL**
— örményekről Buda visszafoglalásánál. I. 405.
- MOLNÁR ANTAL**
— Csokonairól. II. 608.
- MOLNÁR BALÁZS**
— Boeckairól. I. 320.
- MOLNÁR BORBÁLA**
— élete, verses levelezései. II. 615.
- MOLNÁR ÉRIK**
— bevezetése Tagányi munkájához. I. 77, II. 45 • a feudalizmus kialakulásáról. III. 62 • a magyar őstörténetről. III. 56 • a magyar társadalomról az Árpád-korig. I. 21, 32, 36, 37, 40, 57, 63, 77, 81.
— — Mohácsig. I. 21, 123, 124, 129, 143, 154, 204, 208 • a magyar történetírásról. II. 23, III. 45, 47 • tanulmánya Rákosi Mátyás és a történetírásról. II. 28 • Szatmár nyelvudományi cikkeiről. III. 45.
- MOLNÁR ERNŐ**
— a nagyjénő—tűskevári kolostorról. II. 116.
- MOLNÁR ÉRZSÉBET**
— Buda visszavételéről az olasz költészetben. I. 407.
- MOLNÁR ÉVA**
— a boszorkányperekről, XVII—XVIII. sz. I. 241, II. 91.
- MOLNÁR FERENC** (ügyvéd)
— *Patvarista novitius*, 1762., II. 194.
- MOLNÁR FERENC** (ügyvéd, † 1855)
— a futó homokról, 1822., II. 437 • a rétekről, 1824., II. 438 • a tagosításról, 1821., II. 433.
- MOLNÁR IMRE**
— a cenzúráról 1600-ig. I. 219, 265 • az első protestáns-ellenes rendeletről. I. 220 • a *Manch Hermion* szerzőjéről. II. 319 • Rozsnyai Dávidról. I. 426.
- MOLNÁR I.**
— az orosházai ev. egyházzól. I. 256.
- MOLNÁR (K.) JÁNOS** (bélakúti apát)
— adatai, munkái. II. 199 • hitvédelmi irata, 1776., II. 199, 268 • *Magyar Könyvház* c. kiadványa. II. 241, 309, 313, 340, 406, 586 • mint állítólagos röpiratszerző. II. 334 • mint természetűdös. II. 217—218 • *A régi jeles épületekről*, 1760., II. 199, 224.
- MOLNÁR JÁNOS** (pesti ev. lelkész)
— beszéde Belgrád bevételéről, 1789., II. 295 • háborús beszéde, 1799., II. 524 • imája II. Józsefért, 1790., II. 299 • egyházközlönyi iratai. II. 333—334, 366, 502 • II. Lipótról, 1791., II. 351, 366 • *Manch Hermion* c. irata, 1790., II. 277, 321, 327.
- MOLNÁR JÁNOS**
— a brassói ref. egyházzól. I. 255.
- MOLNÁR JÁNOS**
— a bilhadiószegi ref. egyházzól. I. 255.
- MOLNÁR JÁNOS**
— Batsányileveleiről. II. 604 • Garas István drámájáról. II. 229.
- MOLNÁR JÓZSEF**
— Görög Demeterről. II. 404.
- MOLNÁR JÓZSEF**
— Rákóczi fejedelmi udvaráról. I. 458.
- MOLNÁR JÓZSEF**
— néprajzi adalékai. III. 120.
- MOLNÁR JÓZSEF JENŐ**
— Freisingi Ottóról. I. 49.
- MOLNÁR KÁLMÁN**
— a magyar alkotmányfejlődésről. I. 58.
- MOLNÁR KÁROLY**
— Chassin magyar vonatkozásairól. III. 49.
- MOLNÁR MAGDOLNA, TATAI**
— a jászok és kunok történetéről. II. 52.
- MOLNÁR MIKLÓS**
— Katona Józsefről. III. 127.
- MOLNÁR (D.) SZULPIC**
— szerepe a Pannoni Rendszerben. I. 64 • Zermegh Jánosról. I. 272.
- MOLNÁR ZOLTÁN**
— a magyar renaissance-kutatásról. I. 181.
- MOLNÁR—PIVARIUS JÁNOS**
— irodalmi tevékenysége. II. 497 • Mária Teréziáról, 1781., II. 196 • méhészeti irata, 1785., II. 252 • orvosi működése. II. 599 • román politikai szerepe. II. 378.
- MOLNOS LIPÓT** (Id. Müller alatt is)
— Rákóczirol az egykorú francia irodalomban. I. 436, 443—444.
- MOLINKI-SZIGETEN**
— en utazás, XVI. sz. III. 70
- MONTEMBASIA**
— i ések, Dorotheos. I. 152.
- MOMMEN**
— a középkori német külpolitikáról. I. 72.
- MONACI LÖRINC** (velencei szerző)
— szövege Durazzói Károlyról. I. 105, 108, 136—137, 146.
- MONACHOS, Id. Georgios Monachos**
Monastische Correspondenz, 1800., II. 409.
Monastische Früchte, 1784., II. 241.
- MONAY FERENC**
— magyar s erdélyi ferences írókról. III. 41.
- Mondolat**, 1813. (Somogyi Gedeon, Szentgyörgyi József). II. 618.
- MONDSBEE**
— i glossza, XIV. sz. I. 130 • -i töredék, 1466., I. 180.
- Moniteur**
— francia hírei, 1790—1792., II. 340, 507.
- MONOD, G.**
— francia tört. bibliográfiája. I. 10. III. 10, 36.
- MONOK**
— i útleírás, XVIII. sz. II. 152.
- MONOR**
— i ref. egyház története. I. 256.
- MONORAI JÁNOS** (unitus pap)
— a Horia-felkelésről. II. 289.
- MONORI E.**
— Heidelberg magyar kapcsolatairól. III. 37.
- MONOSZLAI ANDRÁS** (püspök)
— szerepe, irodalma, XVI. sz. I. 264.
- MONS SACER PANNONIAE, Id. Pannonthalma**
- MONT ST. JEAN**
— i győzelem, Wellington. II. 566.
- MONTAGUE, Id. Wortley**
- MONTBASSINO**
— és Szt. István kapcsolata. I. 71 • -i apát és Szt. László. I. 55, 74.
- MONTBUCOOLI RAYMUND GR.**
— hadjáratai Magyarországon, 1661—1664., I. 355, 386—387 • iratai, levelei, munkái. I. 351, 380, 384, 387, 395 • és Zrínyi polémiaja. I. 380, 384 • párti följegyzés, 1664., I. 383.
- MONTESQUIEU**
— magyarországi visszhangja. II. 190, 313, 315 • utazásai. II. 23.
- Monthly Review**
— magyar hírei, 1687., I. 414.
- MONTI, G. M.**
— Nagy Lajosról. I. 122 • a nápolyi Anjoukról. I. 116.
- MONTPELLIER**
— i püspök: G. Pellicier, XVI. sz. I. 301.

Monumenta comitalia r. Hungariae, ld. Magyar Országgyűlési emlékek.
Monumenta comitalia r. Transylvaniae, ld. Erdélyi Országgyűlési Emlékek.

MOÓR ELEMÉR
 — a gyeplőről. I. 37 • a helynévkutatásról. I. 83.
 — Julianus útiről. I. 86 • az erdélyi szlávokról. I. 82 • a magyar hunmondáról. I. 38 • a magyar népnév eredetéről. III. 57 • a magyar nyelvtörténet őstörténeti vonatkozásairól. III. 56 • a német-magyar nyelvhatárról. I. 83 • Nyugat-Magyarországról a középkorban. I. 81 • őstörténeti tanulmányai. I. 31 • a székelyek eredetéről. I. 81 • a Toldi-mondáról. I. 132 • az udvari műveltség kezdeteiről. I. 133 • vitája a helynevekről. I. 36, 82.

MOORE
 — utazása, XVIII. sz. II. 153.

MOOYER, E. F.
 — oklevélközlése, XIV. sz. III. 69.

MÓR
 — i kapucinusok. II. 117.

MÓRA MIHÁLY
 — az egri püspöki instrukciókról. II. 579 • Esterházy Károlyról. II. 579.

MORARIU, L.
 — a román irodalomról. II. 229.

MORASCHER, O.
 — Rabutin kényszerkölcsonéről. I. 467.

MORAVCSIK GYULA
 — Árpád vezértársáról. I. 27 • Bizánc és a magyarság kapcsolatáról. III. 66, 76 • a bizánci kereszténység magyar kapcsolatáról. I. 63 • a bizantinológia feladatairól. III. 66 • Bölcs Leó Taktikájáról. III. 56
Byzantino-turcica. I. 25 • a Cyrill-legendaról. I. 23 • a csodaszarvas-mondáról. I. 38 • Hierax forrásairól. I. 26 • Huszti Józsefről. III. 50 • ism. Darkó Chalkokondyles-kiadását. I. 151.
 — Dvornik könyvét a szlávokról. I. 28 • Macartney őstörténeti könyvét. I. 25.
 — Konstantinos-kiadása. I. 26 • fordítása Konstantinos Manassesből. I. 50 • Leventéről. Álmósról. I. 27 • a magyar-bizánci kapcsolatokról. I. 63, 73, 74, 75, 76 • a magyar korona görög feliratairól. I. 73 • a magyar tört. bizánci forrásairól. I. 25, 46, 109, 150, 152 III. 26 • Muagerisz királyról. I. 32 • Mystikoszról. I. 26 • Naumról. I. 28 • az onogurokról. I. 32
*Phrantzesz*ről. III. 74 • Pusculusról. III. 75 • Szt. László lányáról. I. 74—75 • a Szibinyáni-mondáról. I. 160 • szövegkritikája Konstantinoshoz. I. 26 • turkológiai könyvszerzője. III. 26.

MORAYER ENDRE
 — klasszika-filológiai könyvszerzője. III. 32.

MORAVIA, ld. Morvaország

MORAWSKI, C.
 — a krakkói egyetem történetéről. I. 216.

MORDTMANN, A. D.
 — Konstantinápoly elfoglalásáról. III. 76 • Ungnad török követéséről. XVI. sz. I. 237.

MORDTMANN, J. H.
 — Buda elfoglalásáról. 1526. I. 223

MORÉ (Hermolaus) GYÖRGY
 — egyházi iratai, XVIII. sz. II. 263, 356—357.

MOREA
 — és a török háború, 1716. I. 472, II. 74 • velencei kézen, 1685. II. 74.

MOREAU, JEAN VICTOR
 — rajnai előnyomulása, 1800. II. 531.

MOREAU, PIERRE
 — a francia történetírásról. III. 48.

MORELLI, J.
 — velencei forráskiadványa, 1726. I. 107.

MÓRIC (szász hg.)
 — az 1542-i hadjáratban. I. 289 • levelezése. I. 278.

MÓRICZ GYULA
 — Bethlen Miklósról. III. 110 • a német-magyar viszonyról. XI. sz. I. 71.

MÓRICZ ZSIGMOND
 — Csokonáról. II. 608 • a Ludas Matyírról. II. 623.

MÓRICHIDA
 — i prépostság története. I. 64.

MORIN, G.
 — liturgikus kéziratokról. XI—XII. sz. I. 66.

MÓROZ ISTVÁN és Korizmicz I.
Mezei gazdaság könyve. II. 448.

MORONE, GIOVANNI
 — nunciusi jelentései, XVI. sz. I. 278.

MORPURGO, A.
 — a Rákóczi-szabadságharcról. I. 443.

MORRIS, L. C.
 — Mária Teréziáról. II. 158.

MORUS TAMÁS
 — magyarországi visszhangja, 1790. II. 269.

MORVAMEZŐ (Dürnkut)
 — i csata, 1278. I. 90, 101.

MORVAORSZÁG
 — és a Boskai-szabadságharc. I. 320 • és a magyarok, IX—X. sz. I. 29, 36, 40 III. 60 • és a magyar külkereskedelem. I. 128, 244, 373, 378 • és a német birodalom, X. sz. I. 37 • oklevélára. I. 128 • svéd vonatkozásai. I. 233, 345 • és Szapolyai János. I. 276 • Szvatopluk idején. I. 86 • és a tatárjárás. I. 97 • térképe, 1788. II. 236 • története. I. 123 • i anabaptisták Magyarországon. I. 261, 335, 359, II. 122, 175 • i gazdasági lap, 1796. II. 409 • i jobbság története. II. 193, 456 • i kuruc beütések, 1705. I. 462 • i magyar kalandozások. I. 40 • i menekülők Fehérhegy után. I. 339 • i országgyűlések iratai. I. 233, 276 • i rendek, XVII—XVIII. sz. I. 368, II. 351 • i szárm., ld. J. L. Kracker, H. Novotny, Taurinus István • i utazások, XVIII—XIX. sz. II. 425, 428, 545.

MORVAY FERENC
 — a baranyai ref. egyházi életéről, XVIII. sz. II. 203.

MORVAY GYÖZÖ
 — emlékezete. III. 51 • gr. Fekete Jánosról. II. 223, 317 • a nagybányai oktatásról. II. 130.

MORVAI ISTVÁN
 — Pethő Gergelyről. I. 357.

MOSABURG
 — szerepe. I. 36 III. 59.

MOSER, JOHANN JACOB
 — a belgrádi békéről, 1739. II. 95, 96 • I. József uralkodásáról, 1738. I. 447 • az osztrák örökösödésről, 1738. II. 78.

MOSER
 — Grünbeck-fordítása. I. 150.

MOSER, R.
 — Ausztriáról a Babenberg után. I. 98.

Moses és a próféták, 1641. (Lorántffy Zsuzsanna). I. 344.

MOSON MEGYE
 — az Árpád-korban. III. 67 • árszabása, 1813. II. 476 • ismertetése, 1820. II. 417 • középkori földes-pánjai. III. 63 • leírása Béli Mátyásról. II. 19 • és a magyar nyelv. II. 493 • rendtartása, 1790. II. 347 • i gabonaárak, 1688—1890. I. 420, II. 45, 166 • i nemesi felkelés, 1432., 1604. I. 114, III. 73, 95 • i parasztomozgalom, 1802. II. 487 • i szárm., ld. I. A. Fessler, E. N. Kleemann • i útközlet, XI. sz. I. 73. • i viszonyok a Rákóczi-korban. III. 114.

MOSSÓTZY (Institutoris) MIHÁLY (ev. lelkész)
 — beszéde Mária Teréziáról, 1780. II. 196 • jegyzete Béli Mátyásról. II. 24.

MOSSÓCZI ZAKARIÁS (püspök)
 — törvénygyűjteménye, 1584. I. 232.

A mostan folyó ország gyűlésének ... leírása, 1791. (Gvadányi József). II. 343.

A mostan ... uralkodó ... második Leopold meg-koronázata, 1790. II. 363.

A mostani finansz-munkálatok fondéja, 1833. II. 450.

MOSZKVA
 — i követ: Herberstein Zs., XVI. sz. I. 196 • i marhavész, 1710. II. 41 • i nagyfejedelemség és Magyarország, XV. sz. I. 179 • i utazás, 1602., 1811., II. 426, III. 94.

MOTH, FR.
 — Celtis Konrádról. I. 217.

Motiva quaestiones dialectis, 1790., II. 350.

MOTOGNA, V.
 — Erdély kapcsolatáról Havasalfölddel, XVII. sz. I. 327.
 — — Moldvával, XVI. sz. I. 295.
 — Radu Serbárról. I. 329.

MOTRAYE, AUBRY DE LA
 — és Thököly. I. 400 • útleírása, 1727. I. 400, II. 22.

MOUPON, LÉO
 — a párizsi erdélyi házról. I. 471.

MOYS II. (nádor)
 — szerepe, családja, XIII—XIV. sz. I. 100.

MOZART
 — és Magyarország. II. 629.

MÓZES (havasalföldi vajda)
 — életrajza, XVI. sz. I. 282.

- MÓZES ANDRÁS**
— a román reformációi II. I. 347 • a várkudu-i ref. egyházzal. I. 257.
- MÖGELIN**
— ben A. Thae, 1817., II. 433.
- MÖCKESCH, FRIEDRICH**
— a szebeni káptalan reformációjáról. I. 261.
- MÖCKESCH, VICTOR**
— Br. Melas tábornokról. II. 531.
- MÖLLER, JOHANN**
— ipartechnikai könyve, 1818., II. 464.
- MRÁZ VERA**
— Bethlen G. gazdaságpolitikájáról. III. 97.
- MUAGERISZ**
— mint király. I. 32.
- MUCHOV**
— Stájerország történetéről. I. 98.
- MUESSELT KRISTÓF** (jezsuita)
— iratai a magyar főpapokról, 1737—38., II. 109.
- MUFFAT, K. A.**
— Szapolyai bajor kapcsolatairól. I. 273.
- MUHI**
— csata, 1241., I. 98—97.
- MUHL-UD-DIN GEMÄLI**
— szövege a török—magyar harcokról, XIV. sz. I. 109.
- MUHOZAY A.**
— a Horváti-családról, XIV. sz. I. 136.
- MUHR, ld. Mura**
- MUK, J.**
— Kolonicsról és Rákóczihról. I. 460.
- MUNDY, PETER**
— magyarországi utazása, 1620., I. 363.
- MUNKÁCS**
— környéki baziliták. II. 124 • levéltára. I. 14 • monográfiája. I. 296 • a Rákóczi-szabadságharcban. I. 458, 464 • rendtartása, XVII. sz. I. 431 • története. I. 458 • -i céhrendszer. II. 56, 460 • -i fegyverek, 1704., I. 462 • -i kerület felállítás. II. 293 • -i leltárak, XVII. sz. III. 108 • -i Pál szőlőhegy, 1625., I. 336 • -i pénzverő. I. 386, 464 • -i püspökök, ld. De Camells József, Tarasovics Bazil • -i rabságban Koháry István. I. 398 • -i Rákóczi-ingóságok, 1638., I. 460 III. 115 • -i Rákóczi-uradalmak. I. 421 • -i ruszin teológiai iskola, XVIII. sz. II. 124 • -i Thököly-hívek és Éperjes. I. 418 • -i tisztartói utasítás, 1613., I. 369 • -i udvarbíró, ld. Aszalay M. • -i udvarbírói utasítások, 1570., 1616., I. 238, 369 • -i unitus püspökség története. I. 17, 124, 424, II. 124—125, 205 • -i uradalom. I. 155, 343, 369, 421, 431, II. 34, 46 • -i vár története. III. 63. • -i várban Zrínyi Ilona III. 107.
- MUNKÁCSI BERNÁT**
— a magyar fémnevekről. I. 38 • a magyar őshaza kérdéséről. I. 31 • a „magyar” névről. I. 33 • a vérszerződésről. I. 33 • a vogulok vallásáról. I. 38.
- MUNKÁS (Miavecz) LÁSZLÓ**
— magyar postatörténeti tanulmányai. I. 284, 367, 377, 401—402, 462 • a szabókról Csepregen, 1672., I. 422.
- MUNTEINIA, ld. Havasalföld**
- MUNYAI LAJOS ANTAL**
— a szépei városok ev. egyháztörténetéről. I. 253.
- MURA (folyó)**
— kereskedelmi hajózásának kérdése, 1803., I. 474 • melléki hadjárat, 1664., I. 387.
- MURÁD**
— II. (szultán, XV. sz.) I. 151, 164 • III. (szultán, XVI. sz.) I. 152 • Terdsüman (tolmács, XVI. sz.) III. 93.
- MURAKÓZ**
— i mozgalmak, 1785., II. 254 • -i reformáció. I. 254 • -i Zrínyi-javak, 1694., I. 421.
- MURÁNY**
— ostroma, 1644., I. 371.
— Kislalud K. drámájában. II. 622.
— és a Széchyek. I. 394 • -i rablólovagok, XVI. sz. I. 273 • -i udvarbíró utasítása, 1662., I. 377 • -i várkapitány: Fáy István. I. 451.
- MURÁNYI RÓBERT**
— iskoladráma-dallamokról. III. 121.
- MURÁQU, D.**
— a román irodalom történetéről. II. 495.
- MURARIK ANTAL**
— emlékezete. III. 51 • az ősiségről. I. 124 • a szabad rendelkezésről Szt. István törvényében. I. 52, 78.
- MURATORI**
— olasz tört. forrásközlései. I. 41, 49, 106—108.
- MUREȘAN, C. és Ardeleanu, G. S.**
— a pápai pénzügyi politikáról Erdélyben, XIV. sz. III. 69.
- MUREȘANU SZABIN**
— Berzsenyiről. II. 614.
- MUREȘIANU, AUREL A.**
— Brassórol a kuruckorban. I. 460 • a brassói románokról, XVIII. sz. II. 65 • az 1751-i erdélyi diétáról. II. 49 • Hagi Șandrurol. II. 479.
- MURICES nobilissimae**, 1728. (J. B. Magin). II. 92.
- MURKO, M.**
— a délszláv reformációról. I. 254.
- Musa Erbreichdorffensis**, 1797., ld. Hödl Joachim. II. 522.
- MUSAY GERGELY** (ev. superintendens)
— egyházlátogatási jegyzőkönyve, XVII. sz. I. 365.
- MUSEUS TARVISINUS, AUGUSTINUS**
— Gritti haláláról. I. 275 • Medgyes ostromáról, 1534., I. 275.
- MUSKATIROVITS JÁNOS** (ügyvéd)
— a hűshányról, 1804., II. 439 • a szerb kérdéssről 1790., II. 361.
- MUSLEA, C. C.**
— egy brassószeréki vizsgálatról, 1761., II. 180.
- MUSLEA, I.**
— az erdélyi román könyvtárakról. II. 205.
- MUSZA (budai pasa)**
— levelei, XVII. sz. I. 365.
- MUSZKA MIKLÓS** (jezsuita)
— búcsúztatója Pálffy Jánosról, 1751., II. 105 • teológiai munkái. II. 198.
- MUSZTAFÁ, ld. Szokoll**
- MUSZNAI LÁSZLÓ**
— a nagyenyedi ref. egyházzal. I. 256.
- MÜGEN HENRIK**
— német krónikája, XIV. sz. I. 43, 45, 50, 104—105.
- MÜHLBACH, ld. Szászsebes**
- MÜHLELD, ld. Megerle**
- MÜLLER, C.**
— Kritobulos-kiadása. I. 152.
- MÜLLER, C. Th.**
— az erdélyi német művészetéről. I. 186.
- MÜLLER E.**
— a csanádi németekről. II. 34.
- MÜLLER, F.**
— Délkelet-Európa térképe, 1788., II. 236.
- MÜLLER, FRIEDRICH**
— az erdélyi kórházakról. I. 296 • száz év. isten-tiszteletéről, 1554., I. 260 • Szt. Istvánról s az erdélyi püspökségről. I. 70 • Wal Tamásról. III. 79.
- MÜLLER FRIGYES**
— a Gellért-legendáról. I. 51.
- MÜLLER, GEORG ED.**
— az Andreanumról. I. 91 • Erdélyről a török korban. I. 295 • az erdélyi szász településről. I. 84, 297 • az erdélyi szászok szervezetről. I. 84, 297, II. 89 • az erdélyi törvényhozásról, 1690—1703., I. 433 • a románok helyzetéről a szászféldőn. I. 82—83, 298, II. 49 • és Zimmermann, F., Werner, C.
— szász okmánytára. I. 11.
- MÜLLER GVULA**
— a bécsi irodalmi kultúráról, XVIII. sz. II. 219.
- MÜLLER IGNÁC**
— térképe Magyarországról, 1769., II. 151.
- MÜLLER JAKAB AUREL**
— erdélyi szász rópirata, 1790., II. 376 • a szebeni iskolázásról. II. 208, 278.
- MÜLLER, JOHANNES**
— és Batsányi János. II. 604 • és Gentz levelezése. II. 540.
- MÜLLER, J. és Miklosich, F.**
— görög okmánykiadása. I. 289.
- MÜLLER, J.**
— a 15 éves háború pénzügyeiről. I. 317.
- MÜLLER, JOSEPH**
— bányászati cikkei, XVIII. sz. II. 255.
- MÜLLER, K.**
— II. Józsefről. II. 277.
- MÜLLER LIPÓT** (ld. Molnos alatt is)
— Kislalud Sándorról. II. 611.
- MÜLLER, M.**
— kiadta Scharsius följegyzéseit. I. 442.
- MÜLLER, P.**
— a felvilágosult abszolutizmusról. II. 243.

- MÜLLER, W.
— Sonnenfelsről. II. 161.
- MÜLLER-GUTTENBRUNN, A.
— a magyarországi németekről. II. 36.
- MÜLLNER, ADOLF
— szindarabjai magyarul. II. 620.
- MÜLLNER MÁTYÁS
— a soproni ev. iskoláról. I. 266, II. 131.
- MÜNCHEN
— bevétele. 1742., II. 104 • levéltárainak anyaga. I. 19, 191, 205, 208 III. 44 • -i kódexek. XV. sz. I. 131, 182 • -i krónika. I. 43, 45 • -i lelkész. Fr. Geier, 1806., II. 536 • -i népiéskutató intézet. II. 36—37.
- MÜNNICH ADOLF
— a felső-magyarországi bányapolgárságról. I. 210, 245.
- MÜNNICH SÁNDOR
— Igló történetéről. II. 63, 179, 483.
- MÜNZ, MOISES
— győzelmi beszéde, 1814., II. 564.
- MUNZER TAMÁS
— és a német parasztháború. III. 80, 93.
- MÜTFERRIKA, IBRAHIM (Rákóczi tolmácsa)
— szerepe a török könyvvnyomatásban. I. 472.
- MYCJUK, A.
— Kárpátalja gazdaságtörténetéről. I. 239.
- MYGNER, HERMANN
— a magyar hadszervezetről. I. 60.
- MYSTIKOS, NIKOLAOS (pátriárka)
— levelei. X. sz. I. 26.
- N. B. A. M.
— a juhok csetéséről, 1818., II. 441.
- N. KISS, L. KISS
Nachricht von dem Kupferbergwerke zu Szamobor, 1783., II. 255.
Nachricht von der Bekehrung des H. J. Thayer, 1790., II. 339.
Nachtrag zu den allgemeinen Dreyssigstpatent, 1784., II. 256.
Nachtrag ... zum kuth. Fantasten- u. Prediger-Almanach, 1783., II. 267.
- NÁDASDY-CSALÁD
— birtokai. XVI. sz. I. 238 • levéltára. I. 15, 232, II. 104.
- NÁDASDY FERENC GR. (XVI. sz., Tamás fia)
— hatalmaskodásai. I. 241 • és Magyarai István. I. 313 • udvartartása. I. 241 • vallási álláspontja. I. 264. • -né, ld. Bathory Erzsébet.
- NÁDASDY FERENC GR.
— iratai, szerepe a Wesselényi-összeesküvésben. I. 381, 387—388, 392—394 • fia: László. II. 115 • és Gablmann Miklós. I. 314—315 • gazdasági utasításai. I. 370, 377, 388 • kivégzetése, 1671., I. 388, 393—394 • könyvel, irodalmi szerepe. I. 388 • levelei. III. 101 • *Oratio* c. irata, 1668., I. 387 • és a Ráday-emlékirat kérdése. I. 382, 388 • és II. Rákóczi Gy. I. 354 • utazása Hallában. III. 105 • veje: Draskovich Miklós I. 402.
- NÁDASDY FERENC GR. (tábornagy)
— a hétéves háborúban. II. 183—184, • az osztrák örökösödési háborúban. II. 104, III. 118.
- NÁDASDY LÁSZLÓ GR. (csanádi püspök)
— szerepe. XVIII. sz. II. 115.
- NÁDASDY MIHÁLY GR. (főispán)
— gazdasága. 1789., II. 250 • és a nemesi felkelés, 1797., II. 523.
- NÁDASDY PÁL GR.
— uradalmi utasítása, 1629., I. 370.
- NÁDASDY TAMÁS (nádor)
— alkudozása Ferdinánddal, 1526., I. 280 • és Brodaries István. I. 280 • dunántúli hadjárata, 1565., I. 290 • erdélyi követsége, 1540., I. 282 • felesége: Kanizsai Orsolya. I. 238 • gazdálkodása. I. 237 • levelezése. I. 259, 277, 280 • mint nádor. I. 285 • és a protestantizmus. I. 259 • és Sylvester János. I. 259 • udvara és Taby Bernát. I. 241, III. 84.
- NÁDASDLADÁNY
— levéltár. I. 15.
- NÁDASI JÁNOS (jezsuita)
— vallási iratai, XVIII. sz. II. 109.
- NÁDASKAI ANDRÁS (ref. lelkész)
— *Frédrik Ristumban*, 1788., II. 267.
- NÁDFALU
— aranybányászata, XVIII. sz. II. 149.
- NÁDOR GYÖRGY
— bírátlá Koch könyvéről. III. 126.
- NÁDOR JENŐ
— Tessedik Sámuelről. II. 46, 50, 249—250.
- NÁDOR-KÓDEX
— Passiója, XVI. sz. I. 218.
- NÁDUDVARI PÉTER (ref. lelkész)
— prédikációi, XVIII. sz. II. 111.
- NÁDUDVARI SÁMUEL (ref. lelkész)
— halotti beszédei, XVIII. sz. II. 111.
- NAGHI, I. E.
— katalógusa a balázsfalvi kéziratokról. II. 205.
- NAGONIO, GIOVANNI MICHELE
— irata II. Ulászlóhoz. I. 216.
- NAGY ALADÁR
— a pristaldusokról. III. 63.
- NAGY ALERÉD, ld. Alfréd (király)
NAGY ANDRÁS (hajdúvezér)
— szerepe, halála, 1612., I. 329.
- NAGY ANDRÁS, ld. Péli Nagy
NAGY BARNA
— a pozsonyi plasztikáról, XVIII. sz. II. 147.
- NAGY BERNÉK (ev. tanító)
— hitvitája Pázmánnyal. III. 86.
- NAGY BENI
— a jobbágys viszonyokról, XIV—XV. sz. I. 123, 148, 206 • a ferencesekről. II. 270, 579 • Eger megállapodásáról Fenessyvel, 1695., I. 419.
- NAGY BENŐ, Kulini
— Csokonai-albuma. II. 607 • életrajzi magyar nők. III. 40.
- NAGY EDITH
— az Esterházyakról és Zrínyiről. I. 381.
- NAGY ELEMÉR
— Paludi Ferencről. II. 144.
- NAGY EMESE
— az Árpád-kori kőfaragásról. III. 65 • Zsigmond budai palotájáról. III. 72.
- NAGY ERNŐ
— az ausztriai császári címről. II. 533.
- NAGY ERNŐ
— Verbőceiről a felvilágosodás irodalmában. I. 194, II. 344.
- NAGY ERZSÉBET
— ism. paraszttört. tanulmányokat. III. 117.
- NAGY FERENC (érsekújvári hadnagy)
— török levelezése, 1651., I. 385.
- NAGY FERENC, LESZENYEI
— és a Wesselényi-összeesküvés. I. 393—394.
- NAGY FERENC (kanonok)
— irata a budai egyetemről, 1780., II. 210 • irata a protestánsok ellen, 1790., II. 338 • politikai versei, 1796., II. 520 • verse a somogyi bandériumhoz, 1790., II. 349.
- NAGY FERENC (városi jegyző)
— Hódmezővásárhelyről, 1819., II. 50, 419.
- NAGY FERENC (pataki tanár), ld. Vályi Nagy
NAGY FRIGYES, ld. II. Frigyes
NAGY GÁBOR, ÖTRÓKÓCSI
— diákirodalomról, XVIII. sz. III. 125.
- NAGY GÉZA
— az Ámos-mondáról. I. 38 • az Árpád-genealógiáról. I. 34 • Árpád-kori személyneveinkről. I. 100 • az Árpád-kori trónöröklésről. III. 63 • a Géza-névről. I. 67 • Hampel Józsefről. III. 50 • a honfoglalásról (ism.) III. 57 • a magyar király címéről, XI. sz. III. 62 • a magyar névről. I. 33 • nekrológia. III. 51 • a nőrállás emlékeiről. I. 38 • a régi magyar fegyverekről. I. 39, 60, 119 • a székiei írásról. I. 39 • a székiek eredetéről. I. 81 • Szt. István családjáról. I. 68.
- NAGY GÉZA
— Simonyi őbsteréről. II. 501.
- NAGY GÉZA
— Bathori Istvánról. I. 307 • egyháztörténeti adattára. III. 85 • Geleji Katona Istvánról. I. 346 • kalvinista jellemképei. I. 257 • külföldi diáklevelekről. III. 110 • a ref. egyház történetéről. I. 327, II. 122, III. 96 • az újabb Bethlen-irodalomról. I. 385.
- NAGY GYÖRGY (ev. lelkész)
— és a harkai iskola. II. 279 • a soproni nádcukorüzemről, 1794., II. 467, III. 124.
- NAGY GYÖRGY
— marosvásárhelyi iskoladrámái, XVIII. sz. II. 229.
- NAGY GYÖRGY, FELSŐBŐRI (százados)
— fölgyezései, 1809., II. 543.
- NAGY GYULA

- Basirius könyvtáráról. I. 349 • Batthyány Ferenc leveleiről. XVII. sz. I. 365 • emlékezete. III. 51.
• a kamarai tizedszedéskor. XVI. sz. I. 316 • kiadta Czgei Vass Gy. és L. naplóját. I. 425. II. 17.
— Lipóczy Kezzer A. naplóját. I. 383, 388.
• a Sztáray-oklevéltárát. I. 16.
— a községi bírói írtokról. I. 130 • a középkori közjegyzőkről. I. 112 • a Lónyay-levéltár XIV—XV. sz.-i okleveleiről. I. 15 • a Mokcsay-levéltáról. III. 43.
• a nagymihályi levéltáról. XVI. sz. I. 277 • a pozsonyi országgyűlésről. 1619. I. 369 • a Somosy-család iratairól. III. 43 • Telegi Miklós könyvtáráról. I. 264—265 • a zempleni adókövetésről. 1600. I. 316 • és Nagy I.
— Anjou-kori okmánytára. I. 113.
— és Nagy I., Deák F.
— Zala megyei oklevéltára. I. 13.
— és Nagy I., Véghelyi D.
— hazai oklevéltára. I. 11.
- NAGY GYULA**
— Rábászovát vidékéről. XVIII. sz. II. 50.
- NAGY IGNÁC**
— kiadta Katona Bánk bánját. II. 623.
- NAGY IMRE**
— kézirata a székelyekről. 1761. II. 181.
- NAGY IMRE**
— leírása Vácra. 1818. II. 419.
- NAGY IMRE**
— az almádi konventről. III. 63 • Anjou-kori okmánytára. I. 113 • a beregi, bodrogi főispánokról. III. 63 • a Dunántúli Történetkérdésekről. III. 49 • emlékezete. III. 51 • a Görgye-család okleveleiről. III. 43 • két okiratról. III. 68 • a Kisfaludyak származásáról. II. 611 • különböző vidéki levéltárakról. III. 41, 42, 43. • a Lajtáról mint határról. I. 71 • Martonfalvai feljegyzéseiről. III. 42 • Nádasdy F. utasításairól. I. 388 • Nagy Lajos bulgáriai okleveléről. I. 114 • Petneházy-okleveleiről. III. 43 • Sopron megyei oklevéltára. I. 12 • Sopron történetéről. I. 99. III. 69 • Thury Györgyről. III. 92 • és mások.
— hazai oklevéltára. I. 11 • hazai okmánytára. I. 11 • Zala megyei oklevéltára. I. 13, 92 • Zichy-okmánytára. I. 16.
- NAGY IRÉN**
— a kamarai birtokok értékesítéséről. II. 561.
- NAGY ISTVÁN (moldvai vajda)**
— és Mátyás király. I. 176. III. 77
- NAGY ISTVÁN**, ld. Szerencsi Nagy
- NAGY ISTVÁN**, ld. Szónyi Nagy
- NAGY ISTVÁN**, ld. Vízaknai Nagy
- NAGY ISTVÁN (al nádor)**
— a rendi bizottságban. 1722. II. 79.
- NAGY ISTVÁN**
— evangélikus irata. 1783. II. 275.
- NAGY ISTVÁN**
— Kazinczyról. II. 600.
- NAGY ISTVÁN**
— Czeglédi Istvánról. I. 396.
- NAGY IVÁN**
— III. András trónraléptéről. I. 102 • Andrásyak levelezéséről. XVII—XVIII. sz. I. 414 • Árszabásokról. 1627., 1705., I. 336, 464 • Barcsay Ábrahámról. III. 121 • Beniczky Mártonról. III. 102 • Bezzegh Györgyről. III. 108 • Bihar megye főispánjáról. III. 63 • Drégelyi váráról. III. 92 • emlékezete. III. 51 • Fáy Istvánról. I. 451 • Gömör megyéről. XVII. sz. I. 414 • Gritti Alajosról. III. 91 • Gyöngyösi Istvánról. III. 107 • Hont megye Árpád-kori birtokosairól. III. 67 • Istvánffy fordításairól. I. 227 • II. Józsefről s Katalin cárnőről. II. 295 • Juhász Mátéről. III. 121 • a kassai tanácsról. 1707., I. 466 • kiadta a Grittirol írt emlékiratokat. I. 275, 282.
— Komáromy János diáriumát. I. 398 • Rédei László írásait. I. 349 • Thököly naplóját. I. 397.
— a Koháryakról. III. 114 • a Konkoly These iratokról. III. 43 • egy közemesi birtokról. XVII. sz. I. 377 • a külföldi iskolázásról. III. 87 • Lipótvár történetéről. I. 414. II. 49 • a Lipthay-család okleveleiről. I. 15 • Liphthay Imre követségéről. 1619., I. 304 • Magyarország családairól. III. 84 • megnyitó beszéde. III. 51 • a murányi Vénusról. III. 106 • Nándorfehérvár ostromáról. 1456., III. 76 • a neczpáli levéltáról. III. 42 • nekrológia. III. 51 • Nógrád iratairól. XVII. sz. I. 385 • Nógrád megye történetéről 1544-ig. III. 67 • római regestái. I. 19 • svédországi magyar adatai. I. 20, 223 • Thököly Imréről. I. 399 • velenő kéziratokról. III. 44, 76 • Wesselényi Ferencről. III. 106 • egy zempleni követutastásról. 1617., I. 365 • Zerinvár bevételéről. 1664., I. 383 • a zseli iratokról. III. 42 • és mások.
— Brutus-kiadása. I. 226 • Mátyás-kori diplomáciai emlékei. I. 171 • Zichy-okmánytára. I. 16.
- NAGY J. GYÖZÖ** és Klekner T.
— a két Althann püspökről. II. 114.
- NAGY JÁNOS** (szanyai plébános)
— a méhekéről. 1786., II. 252 • a szombathelyi insurgensekhez. 1797., II. 522 • versei, vitái. 1790—1792., II. 374.
- NAGY JÁNOS**
— Székely Mózesről. I. 312 • a székelyek eredetéről. I. 81.
- NAGY JÁNOS**
— a felsőlendvai íriszekről. II. 456.
- NAGY JÁNOS, SARKADI**
— Ráday Pál költészetéről. II. 142.
- NAGY JÓZSEF** (szombathelyi kanonok)
— beszéde Mantua visszafoglalásakor. 1799., II. 524.
- NAGY JÓZSEF** (tábori pap)
— István királyról. 1799., II. 572.
- NAGY (Levél) JÓZSEF** (ref. lelkész)
— vallási irata. 1805., II. 576.
- NAGY JÓZSEF**
— a reformáció kezdetéről. III. 82.
- NAGY JULIA**
— Érsekújvár térfélpérről. 1621., I. 339 • és Borbély A. • Magyarország XVII. sz.-i katonafelvételeiről. II. 236.
- NAGY KÁLOZI BALÁZS**
— jászkunágiakról Bácskában. XVIII. sz. II. 248.
- NAGY KÁROLY** (császár)
— levert az avarokat. VIII. sz. I. 35.
- NAGY KÁZMÉR**, ld. Kázmér
- NAGY KONSTANTIN**
— a katolikus zsinatokról. II. 580.
- NAGY LAJOS**, ld. I. Lajos király
- NAGY LAJOS**
— ismertetése Magyarországról. 1828., II. 412.
- NAGY LAJOS** és Simén D.
— a nagyváradi disputációról. I. 304.
- NAGY LAJOS**
— a jászkun viszonyokról. II. 53.
- NAGY LAJOS**
— a felsőbányai ref. egyházzal. I. 255.
- NAGY LAJOS**
— a városiasodásról 1787 óta. II. 481.
- NAGY LAJOS**
— Budapestről az ékorban. I. 35 • *Pannonia sacra*. III. 58 • a pesti római erődről. III. 58.
- NAGY LÁSZLÓ**, ld. Peretsényi Nagy
- NAGY LÁSZLÓ**
— magyar fegyverekről. XVII. sz. I. 367.
- NAGY LÁSZLÓ**
— Gyöngyösi Istvánról. III. 107.
- NAGY LÁSZLÓ**
— a Booskai-szabadságharcról. III. 90 • ism. Benda Booskai-könyvét. III. 96.
- NAGY LÁZÁR, KÁLI**
— színész-emlékirat. II. 627.
- NAGY MARGIT**
— Katona Józsefről. II. 625.
- NAGY MÁRTON**
— a biraktartásról. 1818., II. 440.
- NAGY MIHÁLY**
— az 1794—95-i évszámokról. II. 443 • mint fordító. II. 315.
- NAGY MIHÁLY, SARKADI**
— Szatmárnémeti történetéről. III. 114.
- NAGY MIHÁLY**
— Nógrád megyéről Rákóczi korában. I. 459.
- NAGY MIKLÓS**
— az első gazdacimtáról. II. 253 • Sayous Ederől. III. 51 • Takáts Sándorról. III. 52.
- A. NAGY MIKLÓS**
— Berzeviczy Gergelyről. II. 576.
- B. NAGY OLIVÉR**
— a győri ev. egyházzal. I. 255.
- NAGY OTTÓ**, ld. Ottó császár
- NAGY PÁL**, ld. Beregszászi Nagy
- NAGY PÁL**
— verse a hevesi bandériumhoz. 1790., II. 348.
- NAGY PÁL, ALSÓSZOPORI** (ev. lelkész)
— a nemzeti csinosodásról. 1823., II. 621.

NAGY PÁL, ld. Felsőbükli Nagy
NAGY PÁL (várad tanár)
 — magyar története, 1817., II. 592 • Simonyi öbes-
 terről. II. 501.
NAGY PÉTER, ld. Péter (cár)
NAGY RÓZSA
 — a magyar visceletről, XVIII. sz. II. 354.
NAGY SÁMUEL (bécsi ref. ágens)
 — levelei. II. 203 • protestáns röpirata, 1790., II.
 333, 338.
NAGY SÁMUEL
 — a Hunniás forrásairól. II. 304.
NAGY SÁNDOR
 — monda Gvadányinál. II. 373.
NAGY SÁNDOR és Farkas A.
 — Dugonics-albuma. II. 304.
K. NAGY SÁNDOR
 — a jobbágyok történetéről. I. 79, 206, 239, II. 48
 • a várad színeszetéről. II. 628.
NAGY SÁNDOR
 — adaléka a XVI.—XVII. sz.-i költészetéről. III. 88
 • Gyöngyösi István. III. 107 • hadügyeinkről a
 XIV. sz.-ban. III. 70 • Horvát István kéziratairól.
 III. 50 • az iskoladramákról. I. 214, II. 227, III.
 121 • Sztrai Mihályról. I. 260.
NAGY SÁNDOR
 — a debreceni kollégiumról. I. 266, II. 129, 142.
 — — levéltáráról. III. 41.
 — Hajdúhadház történetéről. II. 52 • Huszár Gárol.
 III. 86.
NAGY TIBOR
 — az avarokról. III. 57 • a pannóniai keresztény-
 ségről. I. 35 • és Oroszlán Zoltán.
 — — megjegyzései az Intercoisa-könyvről. III. 57.
NAGY TIBOR
 — Berzeviczy Gergelyről. II. 471.
NAGY V.
 — a győri ev. egyházzal. I. 255.
NAGY ZSIGMOND, ld. Borosnyai Nagy
NAGY ZSIGMOND
 — a dohánytermesztésről, 1821., II. 435.
NAGY-BANKAI MÁTYÁS
 — versei. XVI. sz. III. 88.
NAGY SZABÓ FERENC (marosvásárhelyi bíró)
 — emlékirata, XVII. sz. I. 291, 323, 330, 340, 348.
NAGY SZÉKELY ISTVÁN
 — Kiskunhalasról. I. 419, II. 51, 97, 128.
NAGYÁG
 — i nemesfémhányászat. II. 153, 170, 255, 457.
NAGYAJTAY KOVÁCS, ld. Kovács István
NAGYAPÁTHI, ld. Kiss Sámuel
NAGYBÁRAY ANTAL (ld. Rickl alatt is)
 — a debreceni Kereskedő Társulatról. II. 59, 478 •
 Simonfy Sámuelről. II. 478.
NAGYBÁNYA
 — az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • gazdasági
 beadványa, 1791., II. 389 • ipara, céhei. I. 127, 209,
 242, 303, II. 56 • ismertetései, 1797., 1821., II. 457—
 458 • topográfiája, 1797., II. 481 • története. I. 127
 • i bányabiztos: Bélaváry M. I. 376 • i bányas-
 kerület monográfiája. II. 54, 459 • i bányászat,
 XVII. sz. I. 376 • i bizottság jelentése. III. 42
 • i jegyző: Enyedi István. I. 349 • i közepoktatás
 története. II. 130 • i pénzverőház, XVII. sz. I. 336,
 376.
 — — a Rákóczi-szabadságharcban. I. 464 • XVIII.
 sz. II. 54.
 — i ref. egyház. I. 256, 257 • i ref. egyházmegye.
 I. 254 • i ref. főiskola. I. 266, II. 130—131 • i
 szekerek, XVII. sz. I. 431 • i tanár: Szentjóni
 Szabó. II. 604 • i utazások, ld. Born Ignác, Jónás
 József. II. 153, 421.
NAGYBECSKEREK
 — és a Béga-csatorna. II. 77, 178 • népessége. II. 34.
NAGYBERÉK
 — a XVIII. században. II. 43.
NAGYBENK
 — i Széchenyi-kastély. III. 121.
NAGYCSÜR
 — i ev. lelkész, D. Femger. II. 196.
NAGYENYED
 — i diákközet, XVIII.—XIX. sz. II. 18, 582 • i kántor:
 Dávid J. II. 285 • i pénzverde, XVI. sz. I. 309 •
 i ref. egyház tört. I. 256 • i ref. kollégium. I. 266,
 327, 337, 431, 482, 467, II. 131, 582 • i ref. lelkészek,
 ld. Borosnyai Nagy Zs., Hermányi Dienes J. • i taná-

rok, ld. Benkő Ferenc, Dézsi Márton, Galambos Mihály,
 Páriz Pápai Ferenc, Szabó Sámuel, Vásárhelyi Tóke
 István • i tanulók, ld. Benkő József, Benkő László,
 Bod Péter, Huszti András, Szerencsi Sámuel, gr. Teleki
 Domokos, Ujfalvy Sándor • i tanulók magyar társa-
 sága, 1792., II. 375 • i utazás, 1702., I. 414.
NAGYEÖR
 — i levéltár. III. 42.

NAGYFALUSY LAJOS
 — a kapornaki apátságról. I. 63 • Takáts Mártonról.
 II. 579.

NAGYGERESD
 — i ev. egyház. I. 256.

NAGYHARSÁNY
 — i ref. egyház. I. 256.

NAGYHONT
 — i ev. esperesség. I. 254.

NAGY-IDAÍ család
 — iratai. III. 43.

NAGYJENŐ
 — i pálos kolostor. II. 116.

NAGYKÁLÓ
 — i ref. egyház. I. 256 • i utazás, 1813., II. 422.

NAGYKANIZSA, ld. Kanizsa alatt is
 — mint földesúri mezőváros. II. 50 • i ref. egyház.
 I. 256.

NAGYKÁROLY
 — i gazdasági utasítások, XVIII. sz. II. 47 • i gim-
 názium története. II. 131 • i kápolna, XVIII. sz.
 II. 117 • i Károlyi-palota. II. 232 • i Károlyi
 birtokok, 1807., II. 448 • i ref. egyház. I. 256.

NAGYKIKINDA
 — i ref. egyház. I. 256.

NAGYKÖRÖS
 — építészete, XVIII.—XIX. sz. II. 629 • gazdasági
 viszonyai, XVI.—XVII. sz. I. 235, 246—247, II. 51
 • monográfiája. I. 419, II. 51 • és a nemesi felkelés,
 1809., II. 554 • oklevéltára. I. 14 • a Rákóczi-
 szabadságharcban. I. 439, 459 • és a török hatóságok.
 I. 246 • i bíró, ld. Balla Gergely • i céhek. II. 56,
 460 • i gimnázium. II. 131 • i igazgató: Losontzi
 I. II. 209 • i kerket, tanyák. II. 52 • i krónika.
 I. 14, 246, 388, 439, I. 16, 51, 98 • i nemes családok.
 II. 51 • i ref. lelkész, Helmezy I. II. 112 • i szárm.
 Uri J. II. 216. • i szerzők, III. 41.

NAGYKUNSA
 — gazdasági élete, XVIII. sz. II. 44 • népi építke-
 zése. II. 49, 59 • romlásáról ének, XVII. sz. III. 108
 • i krónika. I. 246 • i szárm. Mészáros János.
 II. 184, 500 • i tanyák. II. 52.

NAGYLAK
 — i ev. egyház. I. 256 • i útközet, 1514., I. 191.

NAGYLOMINC
 — i ev. imaház, 1785., II. 275 • i ev. lelkészek, ld.
 A. Fabricius, J. G. Schmitz.

NAGYMAJTÉNYI J.
 — Szőgyén helységről. I. 421.

NAGYMIHÁLY
 — i levéltár. I. 277.

NAGYÖSZ (Triebswetter)
 — telepítése, XVIII. sz. II. 162.

NAGYSÁROS
 — on Rákóczi elfogatása. I. 460.

NAGYSÁRÉRT
 — i juhászat. II. 441.

NAGYSELYK
 — a Rákóczi-szabadságharcban. I. 441—442 • i ev.
 lelkész, ld. T. Scharsius.

NAGYSZALONTA
 — története. I. 326, II. 444 • i éhínség, 1794., II. 444
 • i földközösség, 1726., II. 45 • i gimnázium.
 II. 131.

NAGYSZEBEN (Hermannstadt)
 — és Báthori Gábor. I. 328—329 • építéstörténete.
 III. 92 • erdészete. III. 44 • az 1790-i országgyű-
 lése. II. 483 • ismertetése, 1787., II. 236 • keres-
 kedelme, ipara. I. 129, 209, 434, II. 480 • leírása,
 1790., II. 480 • levéltára. I. 14, 158, III. 42 • és Oláh
 Miklós. I. 225 • ostroma, 1660., I. 349—350 III. 99.
 • polgármesterei. II. 481 • a Rákóczi-szabadságharc
 idején. I. 441, 467 • reformációja. I. 256, 261 •
 számadásai. I. 127, 158 • története. II. 65 • viszo-
 nyai, XVI. sz. I. 282.

— XVII. sz. I. 306, 312 • XVIII. sz. II. 180.
 — i ágyúk, 1684., III. 110 • i állomáshelyen gr.
 Gyulai F. tók, XVIII. sz. II. 149 • i árak, 1797—

1806., II. 445 • -i beszéd Mária Teréziáról, 1780., II. 196 • -i Brukenthal-könyvtár, II. 212, 426 • -i csehok, I. 158, 209–210, 293 • -i ediktum, 1686., I. 433 • -i ellenreformáció, XVIII. sz. II. 122 • -i építőmester: J. E. Blummann, II. 233 • -i görög kereskedőátutalás, I. 434 • -i gyűlés, 1494., III. 80 • -i insurreccionalis constitutio, 1686., I. 433 • -i iskolák, II. 208, 583 • -i ispotály, XV. sz. I. 158 • -i káptalan története, I. 64 III. 64 • -i kiadásban Bethlen J. műve, I. 348 • -i királybírák, ld. A. Huet, J. Lutsch, Sachs v. Harteneck • -i könyvtár, XVIII. sz. II. 587 • -i követi napló, 1790., II. 377 • -i követség Prágában, 1602., I. 306 • -i középkori építéset, I. 134, 186 • -i lelkészek, ld. Benkő Ferenc, Filtsch Dániel, Wal T. • -i levél a Horia-felkelésről, II. 235 • -i naptár, 1790., II. 258 • -i nyomdák, I. 432, II. 240, 340 • -i nyomdász, ld. M. Hochmeister • -i országgyűlések, 1717., 1730., II. 66, 123 • -i orvos, ld. J. M. Welsch • -i pénzverde, I. 298 • -i polgárok, ld. A. Frank, J. Irthell • -i prépostság, I. 84 • -i ref. templom, 1787., II. 274 • -i sajtó, II. 156, 240, 339, 340, 406, 408 • -i szárm., ld. P. R. Gottschling, Georg Krauss • -i tanácsos: D. Gräser, II. 376 • -i tanárok, ld. C. J. Eder, M. Lebrecht, J. A. Müller, D. G. Neugeboren • -i templom, I. 134 • -i unitus gyűlés, 1748., II. 123 • -i utazások, I. 306, 428, II. 284, 425–427 • -i véka, II. 167.

NAGYSZÉCSÉNY

— i ev. egyház, I. 256.

NAGYSZEKERES

— i ref. egyház, I. 256.

NAGYSZEKSŐS

— i hun sírlelet, III. 58.

NAGYSZŐLŐS

— i birtokosok, 1665., I. 378 • -i csata, 1662., I. 355 • -i főispán, ld. Teleki József gr. • -i harmincados, ld. Reviczky Imre • -i közgyűlések, 1782., 1790., II. 230, 346.

NAGYSZOMBAT

— az 1790-i országgyűlésen, II. 371, 483 • és a huszita harcok, I. 106, 141 • követe, ld. Benesik Mihály • leírása, XVII. sz. I. 349.

— 1821., II. 419, 481.

— polgárjoga, I. 245 • számadásai, I. 126, 156 • és Thököly Imre, I. 402, III. 108 • és II. Ulászló fogadtatása, I. 201 • -i akadémia, 1777., II. 279 • -i béke, 1615., I. 368 • -i csehok, I. 209, 242–243, 377, 422 • -i csata, I. 461 • -i előadásban Faludi Császárja, 1749., II. 145 • -i egyetem története, I. 373–374., II. 132, 340, 209–210 • -i iskola, Oláh Miklós, I. 267 • -i jogi kar irói, II. 90, 210 • -i káplán, ld. J. N. Csincsics • -i káptalan, II. 40, 109 • -i kereskedelem, I. 128, 243, II. 388 • -i matematikusok, II. 140 • nyomda és kiadványai, I. 374, 423, II. 135, 211 III. 20 • -i országgyűlés, 1621., I. 339, 369 • -i orvos, ld. Bácsmegey István • -i ötvösmesterek, I. 242, II. 146 • -i polgár esküvőjéről ének, XVI. sz. I. 270 • -i prot. egyházak, I. 256 • -i szlovák nyelvjárás, II. 494 • -i szőlőművelés, 1673., I. 377 • -i tanárok, ld. Benesik Mihály, Csapodi Lajos, Csiba Mihály István, Demeter X. Ferenc, Gyurkovits X. Ferenc, Kéri Ferenc, Molnár K. János, Muszka Miklós, Otrokócsi Főris Ferenc, Szegedy János, Szentiványi Márton, Zachar András • -i tanuló: Kolinovics Gábor, II. 98 • -i tárgyalások, 1615., I. 330.

— 1644–1645., I. 345 • 1705–1706., I. 468.

— i templomépítéset, I. 134 • -i utazások, II. 23, 152 • -i ünnep, 1790., II. 365.

NAGYSZOMBATI (Thyrnavensis) MÁRTON

— feddő éneke, 1523., I. 194.

NAGYTAPOLCSÁNY

— i urbárium, XVII. sz. I. 370 • -i vár leltára, I. 367

NAGYTEVEL

— i német település, II. 34.

NAGYVÁRAD

— bibliográfiája, III. 28. • eleste, pusztulása, 1660., I. 134, 355, 380, III. 100 • kirablása a török által, 1474., I. 147 • és Kollár Ádám, II. 188 • művészeti emlékei, II. 231, 628 • olasz erődítője, D. Ridolfini, I. 309 • országgyűlési képviselőinek kérdése, 1790., II. 317 • ostroma, 1598., I. 318 • a Rákóczi-szabadságharc idején, I. 464 • török uralom alatt, XVII. sz. I. 248, 355, 382 • története, I. 296, III. 114 • újjáépítése, I. 419 • vallási problémái, XVI. sz. I. 303, 310–311 • vidéki hódoltság adóztatása, I. 411, 429 • visszafoglalása, 1692., I. 411 • -i akadémia,

1788., II. 279 • -i béke, 1538., I. 277, 282, 302 • -i főrabbi: J. Simon, II. 564 • -i gimnázium, II. 131 • -i (hegyfoki) prépostság, III. 64. • -i hitviták, 1544, 1569., I. 260, 262, 304 • -i iskoladramák, II. 227 • -i kanonok: Janus Pannonius, Szónoki Gergely, I. 184 • -i káptalan, I. 17, 64, 136, 210, 303, III. 93.

— regestruma, XIII. sz. I. 92.

— i kereskedők, XVI. sz. I. 262 • -i kerület felállítás, 1785., II. 293 • -i kincstári uradalom jobbágjai, 1718., II. 49 • -i krónika, I. 45 • -i nemzeti felkelés, 1809., II. 549, 554 • -i nyomdász, I. 265, 328, II. 135, 587.

— és a Todorescu-törödek, I. 271.

— i ostromzár, 1703–1710., III. 114. • -i plébános: Thezarovich G. II. 573 • -i plébánosok kívánságai, 1790., II. 334 • -i püspökök, ld. Bárony György, Forgách Pál gr., János (XV. sz.), Patlachich Ádám, Vitéz János • -i püspökökről irodalom, I. 62, II. 188 • -i püspöki palota, XVIII. sz. II. 231 • -i püspökség jobbágjai, XVIII. sz. II. 50.

— története, I. 47, 62, 64, 73, 133–134, 218, 302, II. 115.

— i ref. egyház, kollégium, I. 256, II. 274 • -i regestrum, ld. Váradi • -i (olasz) ref. lelkészek, ld. Deresckei Ambrus, Keresztési József, Lengyel József, Szaklányi Zsigmond • -i regestrum, XIII. sz. I. 92 • -i román püspöki könyvtár, II. 379 • -i román püspökök, ld. V. Darabant, M. Drágosi, Meletje Kovács.

— püspökség, II. 124, 205 • unitus iskola, XVIII. sz. II. 280.

— i selyemszövés, XVIII. sz. II. 465 • -i szabók, XVII. sz. I. 326 • -i színeszet története, II. 628 • -i Szt. László-egyház, I. 67 • -i Szt. László-szobor, I. 134 III. 72 • -i Szt. László-herma, I. 135 • -i szerző Dubnicz krónikája, I. 147 • -i tanárok, ld. Faber Antal, Hatvani István, Miller J. F., Nagy Pál, Révai Miklós, Terfina Mihály • -i tanulók, ld. Czucz István, Görög Demeter • -i tanulók verse Mária Teréziáról, 1780., II. 195 • -i templomépítéset, I. 67, 133–134, II. 110 • -i törökök sarcolásai, 1664., I. 383 • -i utazások, 1583., 1754., 1809., I. 310, II. 188, 549 • -i (velencei) plébános: Káts I. II. 334 • -i vonatkozások Kölcsey S. jegyzeteiben, XVII. sz. I. 427.

NAGYVÁTHY JÁNOS

— adatai, mezőgazdasági munkái, II. 163, 431–432, 447–448 III. 124 • politikai, antiklerikális íróiratai, II. 317, 332.

NAGYVÁTHY KÁLMÁN

— Nagyváthy Jánosról, II. 431.

NAGYVÍSNYÓ

— viszonyai, XVI–XVII. sz. I. 238 • -i palabánya, XIX. sz. II. 457.

NÁJMA

— török krónikája, XVII. sz. I. 351.

NÁIS (= Neys), JOHANNES BAPTISTA

— kereskedelmi iratai, javaslatai, II. 258, 391, 472.

NALÁCI JÓZSEF BR.

— irodalmi munkái, II. 223 • a szőlőművelésről, 1814., I. 436.

NALDIUS, NALDUS (humanista)

— verse Mátyás könyvtáráról, I. 168.

NAMÉNYI ISTVÁN

— Homonnai Drugeth B. naplójáról, I. 318.

NAMÉNYI LAJOS

— a nagyváradi iskoladramákról, II. 227.

— nyomdászatról, I. 265, 328, II. 135, 587 • színeszetről, II. 628.

NAMER ANTAL

— megjegyzései a selyemtenyészésről, 1814., II. 442.

NANÁSI ISTVÁN (ref. lelkész)

— beszéde Mária Terézia halálakor, II. 196

NÁNORFÉHÉRVÁR (ld. Belgrad alatt is)

— alól Zsigmond levele, 1427., I. 114 • ostroma, 1439–1440., I. 150–151 • felmentése, 1456., I. 152, III. 76 • elvesztése, 1521., I. 196, 197, 221, 225, III. 82 • visszavétele, 1717., II. 74 • megvétele, 1789., II. 295, 373. • Kisfaludy K. drámájában, II. 622 • i győzelem, 1456., I. 150, 151, 160, 165 • -i magyar foglyok, 1636, III. 101 • -i szerdár és Rákóczi, 1708., I. 440 • -i vicebán: Horváth Pál, III. 80.

NANI, BAPTISTA (velencei követ)

— jelentései, XVII. sz. I. 385.

NAPÓLEON, I. BONAPARTE

— bibliográfiája, II. 499, III. 39 • bukása, II. 478, 556, 565–567 • délszláv politikája, II. 541 • az egy-

korú hazai irodalomban. II. 400, 501, 533, 542, 546, 551–552, 557–558, 565–566, 603 III. 25 • ellenfelei, ld. Fr. Grentz, J. Hormayr, A. Lagarde • elleni német mozgalom. II. 425 • fiáról hazai irat. II. 615 • a francia történetirodalomban. II. 499–500 • gazdaság-politikája. II. 467, 477–478 • gyógyszerése: Cadet de Gassicourt. II. 545 • háborúi. II. 428, 483, 529, 531, 538, 539, 544–546, 552–557, 567–568, III. 125 • hadvezére: Marmont Győrnél. II. 428 • kelet-európai politikája. II. 555–558 • kiáltványa a magyarokhoz. 1809., II. 546, 555, 603 • kontinentális zárata. II. 467, 477 • koronázása. II. 533, 537 • Magyarországon. 1809., II. 544, 546, 557 • és Mária Lujza házassága. II. 551–552, 558, 603 • és Oroszország. II. 557, 566–567 III. 125 • politikája és Magyarország. II. 400, 540, 542, 555–558 • sajtópolitikája. II. 406 • -hoz Berzeviczy G. emlékirata, 1809., II. 312, 546.

NÁPOLY

— a francia háborútban. 1798., II. 530 • követe: Ransanus, 1488., I. 166 • és Magyarország kapcsolatai.

— a XIV. században. I. 113, 116, 118, 122 • a XV. században. I. 166, 169, 171–174, 182. — mint Habsburg-birtok. XVIII. sz. II. 67 • -i Anjouk és Magyarországra. I. 88, 100, 116, 119, 136–137 • -i felkelés, 1821., II. 570–571 • -i gályarabságban magyarok. XVII. sz. I. 396. III. 105, 106 • -i háborúk. Nagy Lajos. I. 121–122 • -i humanisták Mátyásról. I. 169 • -i király, ld. Durazzói Károly • -i királyné, ld. Johanna • -i királyné, Mária, XIII. sz. I. 100 • -i levéltár. I. 19, 233 • -i magyar kalandozás. I. 41 • -i magyar műemlékek. III. 70 • -i magyar történeti kutatások. I. 19 III. 69 • -i Margit-legenda. I. 88 • -i udvarban magyar küldöttek, 1792., II. 363

NÁPOLY ALFONZ, ld. Alfons
NÁPOLYI ENDRE, ld. András
NÁPOLYI JOHANNA, ld. Johanna
NÁPOLYI LÁSZLÓ, ld. Durazzói
NÁPOLYI PÉTER

— lengyel követsége. XVII. sz. I. 338.
Naponként való jegyzései . . . , 1790/91., 1792., 1796., 1802., 1805. (országgyűlési naplók), II. 341–342, 501, 519, 526, 534.

NAPRÁGY

— i ref. egyház története. I. 256.

NARBONNE (francia tábornok)

— Magyarországon, 1809., II. 547, 557.

NARCISZUS

— gyásdala, 1781., II. 195.

NASSAU

— i küldött, Kruse, 1799., II. 530.

NASTASE, GA. I.

— a moldvai magyarokról. I. 326.

NASZÁLYI (Szász) JÁNOS (ref. lelkész)

— egyházi irata, 1818., II. 577.

NASZOD

— kerületben II. József. II. 246 • -i román iskolázás

II. 205 • -i románuság. II. 38.

NÁTAFALUSSY KORNÉL

— a jászói stb. prépostságról. I. 63, III. 64 • a

leleszi levéltárról. III. 43 • a nagyváradi-hegyfoki

prépostságról. III. 04 • nekrológja. III. 51 • a

rozsnói iskolázásról. III. 118.

NAUM

— életrajza, X. sz. I. 28.

NECK, RUDOLF

— a török-osztrák viszonyról, XVII. sz. III. 102.

NECZPÁL

— i ev. lelkész: P. Doležal. II. 230.

— i levéltár. III. 42.

NECZPÁLI LÁSZLÓ

— szerepe, XV. sz. III. 73.

NEDECZKY-család

— története, iratai. I. 15, 451.

NEDECZKY GÁSPÁR

— a Nedeczky-családról. I. 15, 451.

NEDECZKY LÁSZLÓ (jezsuita)

— egyházi irata, 1789., II. 109.

NEDECZKY SÁNDOR

— oroszországi követsége, 1706., I. 451.

NEFF

— Lajos Vilmos bádeni hg.-ról. I. 411.

NEFFZER KONRÁD

— javaslata a Vág hajózásáról, 1713., II. 62.

NEGOVETICH ARTUR

— a Bécsi Képes Krónikáról. I. 104.

NEGRI DA SPALATO, TOMASO

— mint II. Lajos diplomatája. I. 120.

NEGRONI, ANDREA (ld. Nigroni alatt is)

— és a török-osztrák viszony, XVII. sz. III. 102.

NEGRU, I.

— II. József bányási útjáról, 1773., II. 246.

NEGYESY LÁSZLÓ

— Baróti Szabó Dávidról. II. 224 • Berzsényi isko-

lázásáról. II. 613 • Festetics Györgyről. II. 607, 612,

621 • Gvadányi- és Fazekasról. II. 373, 623 •

Katona Bánk bánjáról. II. 624 • Kazinczy pályájáról.

II. 600 • kiadta Amade L. verseit. II. 143.

— Csokonai Dorottýját. II. 609 • Faludi ver-

seit. II. 144 • Ráday P. munkáit. I. 437, II. 142

• Zrínyi munkáit. I. 379.

— Kisfaludy Károlyról. II. 621 • a községi töre-

dékről. I. 130 • a magyar népköltészet eredetéről.

I. 39 • a mértékes verselekről. II. 224 • nyelv-

emlékekről. I. 130 • a XVII. sz. vallásos irodalmáról.

I. 374 • a XVIII. sz. szépirodalmáról. II. 141 •

Verseggy Ferencről. III. 126.

NEICHEL FERENC (felhívási tanár)

— verse Párizs elfoglalásakor, 1814., II. 563.

NEIPPBERG, WILHELM REINH., GR. v. (tábornok)

— békekötése, bebörtönzése, 1739., II. 96 • és a

temesvári kereskedelem. II. 59 • védelmében irat,

1790., II. 96.

NEIPPBERG, L. v.

— védőirata Neippberg tbk.-ról, 1790., II. 96.

NEITZSCHITZ KRISTÓF

— magyarországi utazása, 1634., I. 363.

NEJEDLY, ZDENĚK

— II. Ulászló cseh királlyá választásáról. III. 77.

NEKOSI DEMETER (tárnokmester)

— pénzügyi reformjai, XIV. sz. I. 117–118.

NEKOSI SÁNDOR

— szerepe, XIV. sz. I. 117.

NEKESCH DÁNIEL

— feljegyzései, XVII. sz. I. 350,

NELSON (admirális)

— abukiri győzelme. II. 523–524 • látogatása Ma-

gyarországon. II. 523.

Nem magyar, a ki nem örend, 1792., II. 358.

NEMAY K.

— a pápai ref. egyházzól, 1752., II. 121.

NEMANIDA-család

— magyar kapcsolatai, XII. sz. I. 75–76.

NÉMÉDY (Bayer) JÓZSEF

— Buda ostromairól. I. 408.

Némethy hazafiai . . . szavak, 1822., II. 569.

NEMÉNYI IMRE

— Apáczai Csere Jánosról. I. 353–354.

NEMES ELEK

— Báthori Endre megöletéséről. III. 94 • a bécsi

békeről, 1606., I. 322.

SZ. NEMES ÉVA MARGIT

— Batsányiról. II. 556, 604.

NEMES GÁSPÁR (dömölki apát)

— teológiai munkái, XVIII. sz. II. 202.

NEMES GYÖRGY (bécsi ágens)

— verse a császári sereghez, 1793., II. 503.

NEMES GYÖRGY és Dezsényi B.

— a magyar sajtóról. II. 402.

NEMES JÁNOS, HIDVEGI

— politikai szerepe, naplója. I. 425 • portai követ-

jelentése, 1667., I. 429.

NEMES LÁBAS FERENC, ld. Lábás

A nemes magyar nemzethez . . . beszéd, 1790. (Rácz Sámuel),

II. 358.

NEMESDÉD

— i ref. egyház története. I. 256.

NEMESKÉRI JÁNOS

— a koraárpadkori magyarság embertanáról. III. 59,

60 • és mások.

— a képzőművészeti ásatásokról. III. 67.

NEMESPÁTIÓ

— i ev. egyház története. I. 256.

A nemesség táborokodásáról, 1790. (Vay Miklós br.), II. 372

NEMESKÜRTY ISTVÁN

— Bornemisza Péterrel (kiadással). III. 86.

NÉMETH

— alkalmai irodalom a francia forradalom ellen. II.

503–505 • államismereti iskola, XVIII. sz. II. 139

• bányászok Magyarországon. I. 100, II. 171 • csa-

ládnevek Gyulán. II. 34 • diák magyar szójegyzete,

XV. sz. I. 131 • egyetemek és magyarországi hallga-

tők; ld. Berzeviczy G., Czittinger D., Decsy S.; Kis János, Miskolczy Sz. János, Perliczy J. D., Szemlén M., Tessedik S. alatt is. I. 268, 428, II. 24, 110, 133, 140, 155, 210, 237, 248, 250, 356, 580, 584 III. 101, 119

• életrajzi lexikon. I. 10, III. 41. • filológia és Magyarország, XIX. sz. II. 596 • fordítások a magyar irodalomban. I. 268, II. 142, 223, 225–226, 305, 503–505, 578, 587, 594, 602, 605 • források, krónikák és magyar vonatkozásai. I. 4–5, 9, 19, 23, 46–47, 49–50, 82, 104, 109–111, 149–150, 153, 159, 191–192, 194–197, 223, 229–231, 278, 289, 306, 318, 332, 362, 382–384, 388, 390, 399–400, 404–407, 436, 446, 449 • gazdasági iro. A. Landgraf. II. 177 • hadak Magyarország. I. 278, 287, 289, 338, 386, 388, 395, 404–407, III. 110, 111. • hadszervezet a középkorban. I. 40, 72 • humanizmus és Magyarország. I. 215–217, 337 • irodalom, költészet és hatása. I. 192, 299, 362, II. 132, 138, 141, 143–145, 192, 220, 233, 225–227, 234, 268, 299, 303, 305, 573, 587, 602, 605, 608, 619, 622–624, 626 III. 89, 107 • iskolák Magyarországon. I. 218, II. 265 • jog Magyarországon. I. 83, 126, III. 71 • jogtudomány története, irodalma. II. 160–161, III. 30 • kalandorok Magyarországon, XVII. sz. I. 367 • középkori egyház-történet. I. 140 • közvélemény és Mohács. I. 197, 223 • „kulturlejtő” elmélet. I. 98–99, 121, II. 36–37, 493 • küldöttök a rastatti kongresszusra, 1797., II. 530 • lovagrend Erdélyben. I. 84, 91, III. 68.

— és a Jászkunság. I. 417, II. 51–52 • és Lengyelország. I. 119 • levéltára. I. 19 • megtelepítésére javaslat, XVI. sz. I. 289 • és Zsigmond király. I. 139.

— magyar nyelvhatár története. I. 83 • magyar viszonyok a XV. sz.-ig. I. 47, 49–50, 71–72, 76, 109–111, 122, 136, 139–140, 178, III. 66.

— a XVI–XVIII. sz.-ban. I. 199, 222, 278, 286–287, 289, 308, 362, 382, 384, 386–388, 395, 446, II. 138, 301, 326, 328, 341, 355, 369, 616, III. 97.

— mezőgazdaság története és irodalma. II. 32, 166, 432, 446 • művészet Erdélyben és Magyarországon. I. 134, 186, II. 233 • nacionalizmus kezdetei. II. 237, 284, 423, 495 • nyelv kérdése, XVIII. sz. II. 278, 282–284, 299, 321, 341, 353, 355 • nyelvtan Bél Mátyástól. II. 20 • nyelvű irodalom Magyarországon. I. 214, 390, II. 111, 141, 156, 600 III. 21 • orientalista: Hager, 1793., II. 595 • osztrák viszony, XVIII. sz. II. 86, 172, 506 • ötvösség. III. 75 • parasztháború, parasztmozgalom. I. 204, 208, 280, III. 80 • pedagógia és Magyarország, XIX. sz. II. 582 • pietizmus magyar kapcsolatai. II. 19, 121 • protestantizmus. I. 219, 253, 264, 339, II. 34, 162 • római birodalmi gyűlések, XV–XVII. sz. I. 115, 199, 220, 222, 278.

— birodalmi rendek. I. 316 • birodalom határ-erősségei, IX. sz. I. 35 • birodalom története, problémái. I. 154, 236, 289, 365–366, III. 66 • császári cím megszüntetése, 1806., II. 537 • császári trónra Mátyás törekvése. I. 176–178 • császárok és Magyarország, XI–XII. sz. I. 47, 71–72, III. 66 • császárság és Bizánc. I. 76, III. 66.

— romantika hatása Magyarországon. I. 234, II. 572 • sajtó Magyarországon és Erdélyben, XVIII–XIX. sz. I. 8, II. 156, 240, 402, 408, 495 • spanyol viszony. I. 278–279 • színészet Magyarországon. I. 213, II. 238, 302, 627 • színműírás hatása. II. 626 • tanárok Erdélyben, XVII. sz. I. 337, 345, III. 97.

— Pesten, XVIII. sz. II. 241, 278, 299.

— telepések a XIV. sz.-ig. I. 80, 83–84, 98–100, 123, III. 71.

— a XVIII. sz.-ban. II. 32–36, 120–121, 127, 161–162, 171, 247–248, 415, 596.

— török viszony. I. 195, 222, 229, 279, 289–290 • történeti bibliográfiák. I. 9, III. 30, 35, 36.

— folyóiratok. I. 6–7, II. 8, III. 36 • népelemek magyar vonatkozásai. I. 150, 197, 229–231, 332, 382, III. 104.

— történetirodalom. I. 71, 74, 82–83, 98–99, 101, 120, 134, 141, 176, 297, 386, 408, II. 32–34, 36–37, 74, 247, 353, 506, 570, III. 48, 80, 91, 119 • újság-lapok, sajtó, folyóiratok magyar vonatkozásai. I. 191–192, 196–197, 229–231, 362, 382–383, 399–400, 436, II. 25, 39–40, 138 • utazók Magyarországon. I. 49, 276, 314, 362–363, 383–384, II. 20, 152–154, 171, 237–238, 423–428, 612 • utaneveik Budán. II. 63, 482 • városi polgárság Magyarországon. I. 106, 126, 144, 213, 218–219, II. 34, 56, 63, 77, 179, 323, 482, 495 • városok magyar kereskedelmi kapcsolatai.

I. 128, 244, 378, II. 60 • városok népessége a középkorban. I. 125 • -ek története Ausztriában. I. 36, NÉMETORSZÁG

— és a francia (napóleoni) háborúk. II. 531, 549, 553 • és a keleteurópai németek. II. 36 • és a kontinentális zárlat. II. 478 • középkori egyház-története. I. 140 • története, viszonyai. I. 98, 101, 136, 139–140, 145, 154, 289, 365–366, II. 358, 570 • -i földrajzi, utazási irodalom, XVIII–XIX. sz. II. 152 • -i magyar kalandozások. I. 33, 40, 362 • -i nunciusi jelentések. I. 233, 278, 315, 366 • -i szerviták. I. 373 • -i tartózkodások, ld. Bahl M., Béi Károly A., Fessler I. A., Glatz J., P. R. Gottschling, J. H. G. Justi, Polgár Mihály, Szentci Molnár A. alatt is. I. 331, II. 121, 161, 176, 213, 420, 593, • -i utazások, útleírások. I. 331, 423–424, 426, 432, II. 23–24, 152–154, 237–238, 423–425, 429, 432, 469, III. 94 • -i utazók, ld. Berzeviczy Albert, Berzeviczy Gergely, gr. Bethlen Mihály, gr. Bethlen Miklós, G. Jars, Miskolczy Sz. János, Montesquieu, Nicolai, Pethe F., K. Risbeck, Szentci Molnár A., gr. Széchenyi F., gr. Teleki József, J. P. Willebrandt alatt • -i velencei követjelentések. I. 233, 366, 376, 453.

A német hírség, 1806. (Br. Vay László), II. 536.

NÉMETH AMBRUS

— a franciákról Győrött, 1809., II. 544 • és a görög akadémiairól. II. 132, 581 • és a görög nemességről, kaptalanról. II. 64 • és a jezsuita tanárképzőkről. II. 128 • kiadta Saygho B. jegyzetét. II. 78, III. 118 • és a modori bencés gimnáziumról. II. 208 • Novák Krisztofer levelezéséről. II. 202 • a pannonhalmi főapátok főrendiségéről. II. 88 • a seiyemtenyészteről Győrött. II. 167, 443 • és a székesfehérvári prépostságról. I. 64 • és a Szt. Kamill-szerzetesekről, XVIII. sz. II. 202 • és Acscay F., Kuezmán F.

— és a görög gimnáziumról. II. 130.

— és Erdélyi L. és mások. II. 130.

— a pannonhalmi főapátuságról. I. 64.

NÉMETH BÉLA

— Németboly történetéről. II. 35 • és a pécsi dominikus-házról. II. 117 • Szigetvár történetéről. III. 92.

NÉMETH ENDRE

— a régészeti irodalomról, könyvészetről. III. 25.

NÉMETH GYULA

— Balassa B. török vonatkozásairól. I. 271, III. 89 • és a besenyőkről. I. 85 • és a Dentümgyver, stb. nevekéről. I. 27, 33 • és a honfoglaló magyarságról. I. 31 • a hunokról, bolgárokról. I. 32 • és a keleti kereszténység magyar vonatkozásairól. I. 68 • kritikája a MHK-ról. I. 24 • Kun László nyögéseiéről. III. 89 • és a kunokról. I. 85 • és a magyar rovásírásról. I. 39 • és a nagyszentmiklósi leletéről. I. 39 • és a szabir-magyar dolgokról. I. 27, 32 • és a székyei írásról. III. 60 • és a székyelek eredetéről. I. 81 • szerk., *Attília és hunjai*. I. 35, 87, 147 • Thury Józseféről. III. 52.

• és a törökök éskoráról. I. 32.

NÉMETH GYULA KÁLMÁN

— az 1437-i parasztháborúról. I. 143.

NÉMETH I.

— a középkori vallom—magyar érintkezésekről. I. 83.

NÉMETH JÁNOS (jogügyszagató)

— szerepe a jakobinus-perben. II. 510, 523.

NÉMETH JÁNOS (plébános)

— és a magyar nyomdakról, 1818., II. 135.

NÉMETH LÁSZLÓ (győri igazgató)

— fordítása Teleki D. útleírásáról, 1805., II. 420 • és a hazai mezőgazdaságról, 1804., II. 432 • és a keszthelyi Georgikonról. II. 586.

NÉMETH LÁSZLÓ

— a Regnum Marianumról. II. 107.

NÉMETH MIHÁLY (plébános)

— a juhtenyésztésről. II. 439 • és a lovak orvoslásáról, 1796., II. 439 • és a vallási türelemről, 1793., II. 572.

NÉMETH PÉTER

— Magyarországról Szt. László korában. I. 73.

NÉMETH SÁMUEL

— Hajnóczy Dánielről. II. 131 • Ribini Jánosról. II. 105, 131 • Serpilus Jánosról. I. 402 • soproni tanulókról külföldön. III. 118 • Torkos Józseféről. III. 120 • Wietoris Jonathánról. II. 582.

NÉMETH VILMOS

— a komáromi jezsuita gimnáziumról. II. 130.

NÉMETH ZOLTÁN

— Kis Jánosról. II. 619.

NÉMETALFÖLD (ld. Belgium alatt is)

— és Ausztria, 1792., II. 506 • Habsburg kézen, 1714., II. 67 • Mária Terézia alatt. II. 158 • -i har-

- cok, 1746., II. 102, 104 • -i helytartó: Mária királyné, XVI. sz. I. 233, 280.
 — Mária Krisztina, XVIII. sz. II. 351.
 — i kiadású Rákóczi-életrajz, 1707., I. 445 • -i politikai mozgalmak, 1790., II. 301 • -i szerepben Lajos Ernő hg., XVIII. sz. II. 96 • i útja Oláh Miklósnak, I. 224 • -i ügyekben Trauttmannsdorf levelezése, 1739., II. 242.
- NÉMETBOLY**
 — története, II. 35.
- NÉMETI GYÖRGY**
 — kódexmásolása, 1466., I. 131.
- NÉMETHY IMRE**
 — az Árpád-kori közigazgatásról, III. 63.
- NÉMETHY KÁROLY**
 — Nádasdy pásztor-utastításáról, 1649., I. 370.
- NÉMETHY LAJOS**
 — Budán maradt törökökről, I. 410 • a budafelhévízi prépostságról, I. 63 • Budapest-bibliográfiája, II. 62. • Budavár régi helyrajzáról, I. 156, 202.
 — visszafoglalásáról, 1686., I. 410, III. 108.
 — egyházi építkezései Pesten, XVIII. sz. II. 146 • Esztergom elvesztéséről, 1543., III. 92 • az Esztergom megyei plébániákról, I. 62, II. 113 • a felsővízvárosi Anna-templomról, II. 146 • a festés történetéről Budapesten, II. 147 • Gül Babáról, III. 85 • jezsuitákról Pesten, III. 116 • a Krisztinavárosról, II. 62, 482 • a márczfalvi prépostságról, I. 64 • nyomdászokról Pestbudán, II. 135 • a pesti főtemplomról, II. 113 • Piso Jakabról, I. 217 • Rabutinról Pestbudán, 1707., III. 114 • Rákócziról és a kamalduliakról, III. 116 • Szizmay Endre életrajzáról, I. 438 • török mecsetekről Budán, I. 243 • Tüzes Gáborról, I. 409 • Zsigmondról s a német lovagrendről, I. 139 • és Fraknói V.
 — — Árpádházi Margitról, II. 88.
- NÉMETHY PÁL** (ev. lelkész)
 — Berzeviczy Gergelyről, II. 469.
- NÉMETI, ld. Szatmárnémeti**
- NÉMETKÉR**
 — telepítése, XVIII. sz. II. 248.
- NÉMETILIPCSE**
 — i bizottság jelentése, III. 42 • -i vargák szabályai, 1471., I. 157.
- NÉMETUJHELY**
 — -en II. Lajos és Ferdinánd találkozása, 1523., I. 222.
- NÉMETUJVÁR**
 — protocoolluma, 1612—1710., I. 371 • -i glosszák, XV. sz. I. 131.
- NÉMETUJVÁRI-család**
 — szerepe, XIII—XIV. sz. I. 100, 116.
- NÉMETUJVÁRI IVÁN**
 — mint oligarcha, I. 100, 116.
- A Nemzeti Kulturáról, 1817. (Fejér György), II. 491, III. 124.**
- Nemzeti Gazda**
 — cikkei, 1814—1818., II. 407, 430, 432, 446, 453, 586. **A Nemzeti Iskolák, 1821. (Fejér György), II. 584.**
A Nemzetiégről (Schedius Lajos), II. 491.
Nemzetünknek... felszabadulásért... manifestum, 1704., I. 441.
- NENADÓVÍC PÁL** (szerb metropolita)
 — és a bécsi udvar, XVIII. sz. II. 126, 206.
Neo-asserti juris... disquisitio, 1792., II. 332.
- Neovidensis**
 — c. melléklap, 1804—1816., II. 405.
- NESKI** (török szerző, XVI. sz.)
 — a XIV—XV. sz.-i magyar harcokról, I. 109, 152.
- NESSELRÖDE** (főhadbiztos)
 — jelentései Magyarországról, XVIII. sz. II. 91—92.
- NESTOR**
 — féle orosz évkönyv. I. 27—28, 49.
- NESZMÉLYI MIKLÓS**
 — mint Nagy Lajos nevelője, I. 117.
- NETOLICZKA, OSKAR**
 — Honterus Jánosról, I. 260.
- Neu aus seinem Stein-Hausen... aufwachsendes Ofen, 1733., II. 21.**
- NEU** (ezredes)
 — mint a II. József-féle fölmérés vezetője, II. 293.
- Neu und richtige Post-Strassen-Schema, 1761., II. 177.**
- NEUBART J.**
 — kolozsvári kalendáriuma, 1707., I. 431.
- NEUDAU**
 — i kuruc beütés, 1707., I. 453.
- Neue Bergordnung, 1760., 1805., II. 176, 459.**
- Neue Kriegs-Lieder, 1813., II. 563.**
Der neue Kurier (Neuer Kurier)
 — c. lap, 1788—1799., II. 340, 405.
Neue und kurze Beschreibung des Königreichs Ungarn, 1664., II. 457.
Neuer Kanal von Wien nach Raab, 1796., I. 383.
Neuer Kurier (Der neue Kurier)
 — c. lap, 1788—1799., II. 340, 405.
Neueste Grund-Acte... der Deutschen, 1802., II. 487.
Neueste statist. Darstellung Siebenbürgens, 1812. (J. L. Stotz), II. 411.
- NEUGEBOREN DÁNIEL GYÖRGY** (szepien rektor)
 — az erdélyi százas irodalomról, 1790., II. 340 • javaslata az iskolákról, 1796., II. 583 • szerepe a politikai irodalomban, 1790., II. 376.
- NEUGEBOREN HENRIK**
 — Neugeboren D. Gy. életéről, II. 376.
- NEUHAUSER, J.**
 — I. Miksa magyar vonatkozásairól, I. 203.
- NEUHOLD JÁNOS JAKAB** (soproni orvos)
 — kiadta Matolai szövegét a borról, 1744., II. 41.
- NEUHOL, JOHANN NEP**
 — irata a cukorkészítésről, 1812., II. 463.
- NEUMANN, C.**
 — Bizánc történetéről, I. 46, 76.
- NEUMANN, H.**
 — török okmányközlése, I. 234 • a török szerződésekről, II. 59.
- NEUMANN JENŐ**
 — Szarvas történetéről, II. 50.
- NEUMANN, K. F.**
 — Schiltberger-kiadása, I. 109.
- NEUMANN, L.**
 — Ausztria szerződéseiről, II. 508.
- NEUSOHL, ld. Besztercebánya**
- NEUSTADT, L.**
 — Brandenburgi Györgyről, I. 220 • Magyarország bukásáról, XVI. sz. I. 221 • II. Ulászlóról, I. 204.
- NEUWIED**
 — i német lap, XIX. sz. II. 405.
- NEVIZZANO**
 — humanista könyvésze, III. 8.
- NEWALD, JOH.**
 — Bécs ostromáról, I. 408 • Salm Miklósról, I. 280, 288.
- NEWTON**
 — fizikája Magyarországon, II. 128, 217.
- NEYSS (= Nale), JOHANN BAPTIST**
 — kereskedelmi iratai, II. 391, 472 • útijelentése Magyarországról, II. 258.
- NIBELUNG**
 — ének és monda, I. 39, 87.
- NICHOLSON, W.**
 — kiadta Benyovszky emlékiratait, 1790., II. 155.
- NICKILAY BALÁZS**
 — hagyatéka, XVI. sz. I. 241.
- NICOARÉ, MOISE**
 — és a bántási románok, XVIII. sz. II. 497.
- NICOLAESCU, EM. GR.**
 — Mózes havasalföldi vajdáról, I. 282.
- NICOLAESCU, ST.**
 — Havasalföld és Moldva erdélyi kapcsolatairól, I. 153. • Vitéz Mihályról, I. 308.
- NICOLAI, FRIEDRICH**
 — utazásai, 1781., II. 238.
- NICOLAUS DE MIRABILIBUS (Mirabilis)**
 — egyházi munkái, XV. sz. I. 212, III. 81.
- NICOLICH** (fiúneve kereskedő)
 — javaslata, 1791., II. 393.
- NICOLSON, H.**
 — a bécsi kongresszusról, II. 568.
- NICORA JÁNOS**
 — Vihkovic Mihályról, II. 619.
- NICZKY-család**
 — levlétára, I. 16.
- NICZKY KRISTÓF GR.**
 — alakja Dugonics Etelkájában, II. 303 • egykorú jellemzése, II. 234 • és II. József, II. 281 • kéziratot munkái, II. 281 • és a Temesi Bánság, II. 195, 197.
- NIDER, JOHANNES** (dominikánus)
 — XV. sz.-i szövege, I. 131.
- NIEDERHAUSER EMIL**
 — a bolgár történetírásról, III. 55. • ism. Kovács E. könyvét a cseh—magyar kapcsolatokról, III. 54. • segítése e munkához, II. 5.

- NIEDERMANN IMRE**
— a bosnyák politikáról, XIV. sz. I. 136.
- NIEHEIM (Nyem), THEODERICUS DE**
— munkáinak magyar vonatkozásai, XV. sz. I. 111.
- NIEMBYER, AUGUST HERMANN**
— pedagógiájának hatása, XIX. sz. II. 582.
- NIGRINI SÁMUEL (ev. lelkész)**
— irata a keresztény ümiről, 1707., III. 116.
- NIGRONI ANDRÁS (ld. Negroni alatt is)**
— konstantinápolyi jelentése, 1612., I. 364.
- NIKÁPOLY**
— i csata, 1396., I. 108—110, 137, 139. III. 73.
- NIKETAS CHRONIATES, ld. Akominatos**
- NIKÉ BELA**
— a magyar folyambajozásról, II. 474.
- NIKLAY PÉTER**
— Gárdonyi Albertről, III. 50 • névtelen röpiratok-ról, III. 41.
- NIKLEČZI BOLDEZSÁN (gályarab-lelkész)**
— utazásai, XVII. sz. I. 396.
- NIKOLSBURG**
— i béke, 1822., I. 338—339, 369, II. 338. • -i névtelen históriás éneke, III. 88.
- NILLES, N.**
— unitus egyháztörténeti iratkiadása, I. 17, 423, 434, II. 122—124.
- NIKOLČ, Vl.**
— Jovan Rajičról, II. 306.
- Ninive, 1790. (Hoffmann Lipót Alajos), II. 314, 325—326, 350, 357.**
- NIREŠ, ld. Szásznyires**
- NIS**
— vidéki hadjárat, 1737., II. 23.
- NISBET, R.**
— Nándorfehérvár ostromáról, 1456., I. 165.
- NISTOR, I.**
— a moldvai kereskedelemről, I. 129.
- Nitriensis episcopus, 1790., II. 336.**
- NOAILLES, FRANÇOIS DE**
— törökországi követsége, XVI. sz. I. 309.
- NOAILLES, MARÉCHAL DE**
— és az 1743-i hadjárat, II. 104.
- Nobilis Hungarus ad Hungaros, 1809., II. 546.**
- Noch ein Wort eines ungarischen Edelmannes, 1818., II. 452.**
- Noch ein Wort über das ungarische Litterale, 1822., II. 472.**
- Noch etwas zum Nachdenken, 1790., II. 324.**
- NOGALL KÁROLY**
— Pázmándi Horvát-émlékkönyve, II. 613.
- NOGRÁD**
— megye ismertetése, 1826., II. 466.
— haladó hagyományai, III. 54. • korona-
őrző bandériuma, 1790., II. 348 • leírása, Bál
Mátyás, II. 19 • levelezése, XVII. sz. I. 385 •
levéltára, I. 12 • a Rákóczi-szabadságharcban,
I. 459 • termése, 1574., I. 238 • topográfiája,
1791., II. 417 • török seregelmei, 1630., I. 364 •
története 1544-ig, III. 67, 108 • -i adatok, 1686.,
I. 410 • -i ev. esperesség, I. 365 • -i főorvos:
Perliczy J. D. II. 140 • -i főszolgabíró: Öcsai
Balogh P. II. 311 • -i főgyűlési beszéd, 1789., II. 311 • -i
nemeselek, ld. Szentmiklóssy Alajos; Wesselényi-
család.
— vár kapitánya: Farkas Pál, I. 359.
— — meghódolása, 1663., I. 386.
- NOGRÁDI LÁSZLÓ**
— a magyar nyelvű történetírásról, III. 48. • Zrínyi-
szemelvényei, I. 379.
- NOINTE, MARQUIS DE**
— konstantinápolyi követsége, XVII. sz. I. 400.
- NOLHAC, P.**
— Aldus Manutius levelezéséről, I. 216.
- Nonnulli de educatione, 1792., II. 396—397**
- NORDBERG**
— XII. Károlyról, I. 469.
- NORDEN, W.**
— Bizánc és a pápaság viszonyáról, I. 93.
- Norma ... contra dolosos debitores, 1772., II. 177.**
- Norma discendi, 1820., II. 582.**
- Norma ... in casibus ... creditorum, 1772., II. 177.**
- Norma manipulationis, 1785., II. 294.**
- Norma Regia pro scholis, 1781., II. 278.**
- NORDOUNGHIAN, G.**
— Törökország szerződéseiről, 1739., I. 96.
- NORVÉGIA**
— i utazás, XVIII. sz. II. 152.
- NOSINICH-WIENER**
— II. Józsefről, II. 296.
- NOSZKAY ÖDÖN**
— Oláh Miklósról, I. 224.
- NOSZLOPY SÁNDOR (égység)**
— antiklerikális irata, 1786., II. 267.
- NOSZLOPY TIVADAR**
— Berzsenyi Dánielről, II. 613 • Nádasdyról, Zrínyi-
ről, I. 381.
- NOSZLOPY ZSIGMOND**
— joggyűji irata, 1790., II. 394 • *Omnis mutatio*
e. irata, 1790., II. 292, 294, 299.
- Noten zum Teste Freimüthige Bemerkungen, 1786., II. 264.**
- Noticia Summaria da gloriosa Vitoria, 1717., II. 72.**
- Notizen über den Zustand der Gewerbs-Industrie, 1824.,
II. 464.**
- Notizie delle funzioni, 1716., II. 71.**
- Nothanders freimüthige Betrachtungen, 1784. (Seybold
David Kristóf), II. 276.**
- NOTTEBOHM, W.**
— a szentgotthárdi csatáról, I. 386.
- NOTTER ANTAL**
— Verbőcziéről, I. 194.
- NOVA**
— i templom falkepei, II. 232.
- Nova Transylvanica, 1642. (Széchenyi György), I. 344.**
- Nova Acta physico-medica**
— magyar vonatkozású cikkei, XVIII. sz. II. 157, 242.
- Nova Posoniensis**
— c. lap, XVIII. sz. II. 24—25, 77, 156.
- NOVÁK BELA**
— Méliusz Péteréről, I. 262.
- NOVÁK ISTVÁN**
— búcsúztatója Károlyi Sándorról, 1747., II. 16.
- NOVÁK J.**
— a kolozsvári ötvöscéhről, I. 209, 298.
- NOVÁK JÓZSEF**
— a várjobbágságról, I. 96.
- NOVAK, J. F.**
— Schwarzenberg hg. leveleiről, II. 567.
- NOVÁK**
— i bizottság jelentése, III. 42.
- NOVÁK KRIZOSZTOM (főapát)**
— feljegyzései, 1782., II. 270 • levelezése, II. 202.
- NOVÁK LAJOS**
— az egresi apátságról, III. 63.
- NOVÁK LAJOS**
— Károlyi Gáspárról, I. 263.
- NOVÁK LÁSZLÓ**
— a nyomdászat történetéről, II. 587.
- NOVÁK PÉTER (budai kirurgus)**
— németellenessége, 1768., II. 179.
- NOVÁK R.**
— Brandenburgi Katalinról, I. 335.
- NOVAKOVICS DIÉNES (gör. kel. püspök)**
— szerepe, XVIII. sz. II. 204.
- NOVAKOVICS ISTVÁN (udvari ágens)**
— irata a szerb kérdéssről, 1790., II. 360 • mint
lapkiadó, II. 499.
- NOVAKOVIC, ST.**
— Szerbia történetéről, II. 541.
- NOVÁRY JÓZSEF (kanonok)**
— irata József nádorhoz, 1803., II. 533.
- Novi Ecclesiastico-scholastici Annales, 1793—1795., II.
408, 582.**
- NOVI SIVAC, ld. Újszivác**
- NOVI VRBAS, ld. Újverbász**
- NOVOZYNY, E.**
— az osztrák protestánsok áttelepítéséről, II. 36.
- NOVOZYNY, HONORATUS**
— *Scitographia* c. munkája, 1798., II. 412.
- NOVOZYNY, V.**
— Csehország történetéről, XIV—XV. sz. I. 140 •
V. László haláláról, I. 166 • és Kybal, V.
— — Husz Jánosról, I. 140.
- Novum Regulamentum Militare, 1751., II. 105.**
- NOWAK, F.**
— Báthori lengyel külpolitikájáról, I. 310.
- NOYER, MADAME DE**
— feljegyzései Rákócziáról, I. 444.
- NOYERS, ld. Des Noyers**
- NÖSSNER SIMON (ev. lelkész)**
— barcasági feljegyzései, XVI—XVII. sz. I. 328.
- NUGENT, LAYAL GR. (tábornok)**
— és a győri vereség, 1800., II. 555.
- Nullius animadversionum, 1791., II. 334.**

Nullitas discriminis in articulo fidei, 1791., II. 371.

NUSSBACHER, KARL

— brassói céhirat-jegyzéke. I. 13.

NÜRNBERG

— levéltárai. I. 209 ● és a magyar kereskedelem. I. 128, 244 ● panasza II. Ulászlóhoz, 1501., I. 209 ● -i birodalmi gyűlések, 1461., 1466., 1522., I. 149, 183, 222 ● -i bethlap magyar vonatkozásai, XVIII. sz. II. 157 ● -i kereskedők Magyarországon, XIV. sz. I. 128 ● -i kronikák, XV. sz. I. 110 ● -i részmentsz: M. Zyndt. I. 289.

NYHOF, D.

— Brunswyk hg.-ról. II. 96.

NYAKAS SAROLTA

— az első pécsi nyomdáról. II. 212.

NYÁRAD

— i ref. egyház. III. 86.

NYÁRY ALBERT BR.

— Beatrixról (II. András f.). I. 93, 102 ● bolognai magyar tanulókról, XIII. sz. I. 66 ● Buda elestéről, 1541., I. 282 ● emlékezete. III. 51 ● a kár-kereskenyi iratokról. III. 41 ● Martinuzzi haláláról. I. 301 ● a modenai levéltárról. I. 19, 171 ● a modenai számadás-könyvekről. I. 155, 205 ● olasz levél- és könyvtárakról. III. 45 ● Posthumus Istvánról. I. 102 ● a turini levéltárról. I. 19 ● és Nagy Iván. — Mátyás-kori iratkiadása. I. 171.

NYÁRI KRISZTINA (Esterházy Miklósné)

— ékszerai. I. 371 ● életrajza, levelezése. I. 359.

NYÁRY PÁL

— a pécsi ref. egyházzól. I. 256.

NYÁRY P.

— a krakkói magyar tanulókról, I. 133, 182, 216.

NYÁRI SÁNDOR

— Kupeczky Jánosról. I. 423.

NYECSKINA, M. V.

— a Szojvetunio történetéről. III. 34.

NYÉKI VÖRÖS MÁTYÁS

— irodalmi szerepe, XVII. sz. III. 103 ● jegyzetel Mátyás királyról. III. 76.

NYEM, ld. Nieheim

NYERS LAJOS

— a kecskeméti, veszprémi piarista gimnáziumról. II. 130, 132 ● a nádori bíráskodásról. I. 112 ● a piarista levéltárgyáról. I. 16.

NYEVSKIL, ALEXANDER

— szerepe az orosz történelemben, XIII. sz. III. 68.

NYIKITYIN, Sz. A.

— a bolgár nép kialakulásáról. III. 58.

NYIKOLSKIJ, V. K.

— nagy orosz hadvezérekről. III. 125.

NYIKOS LÁSZLÓ

— a vásonfőhéritésről, 1821., II. 466.

NYIKOS L.

— Erasmus magyar vonatkozásairól. I. 218.

Nyilatkozatok, 1805., I. 535.

NYIRÁK SÁNDOR és Károly J.

— székesfehérvári emlékkönyve. II. 201.

NYIRBAKTA

— i erdőrendtartás, 1669., I. 377.

NYIRBÁTOR

— i ferences klostrom. II. 108 ● -i paraszt vereség, 1632., I. 370 ● -i templomok. I. 196, 310.

NYIRÉGYHÁZA

— és a Boeska-telepítés. I. 321 ● ipara. II. 42, 176, 460 ● jobbágyterhel. II. 167 ● pusztulása, XVII. sz. I. 419 ● tanyái. II. 52 ● története. I. 321, 419, II. 50 ● újratelepítése, XVIII. sz. II. 42, 50, 52.

NYIRÓ ISTVÁN

— Kakas István utazásáról. III. 94.

NYIRY D.

— Miskolc számadáskönyveiről. I. 418.

NYIRI SÁNDOR

— a nagybirtok vallásügyeiről, XVIII. sz. II. 117.

NYIRKÁLLÓI TAMÁS

— állítólagos formuláruma, XV. sz. I. 171.

NYIRSEB

— mezőgazdasága. II. 45 ● növényföldrajza. II. 45, 598 ● -i parasztfelkelés, 1631., I. 371.

NYITRA

— megye ellenáll. II. Józsefnek. II. 283—284, 345. — ellenállása, 1819., II. 571 ● felirata, 1790., II. 345 ● koronaórzó bandériuma, 1790., II. 349 ● felirásai, XVIII.—XIX. sz. II. 19, 417 ● nemes-ségigazolása, 1754., II. 31 ● német telepesel, XIII., XVIII. sz. I. 80, II. 248 ● települése. I. 80 ●

vámhelyei, XV. sz. III. 75 ● -i birtokos, Gvadányi József gr. II. 373 ● -i főesperes, Jegerndorfi Pál. I. 117, 122 ● -i főispán, ld. Forgách Miklós gr. I. 1 ● -i Holics juhtenyészése. II. 440.

— — majolikaüzeme. II. 175.

— — i iskola, XVIII. sz. II. 181 ● -i káptalan. I. 64 ● -i kerület, 1785., II. 293 ● -i követ felépése, 1790., II. 345 ● -i követ: Berényi György br., XVII. sz. I. 358 ● -i közgyűlések, 1790., 1808., II. 345, 387 ● -i morva anabaptisták. I. 359 ● -i piaristák. II. 116, 131 ● -i szlovák társaság, 1792., II. 494 ● -i utazás, 1807., II. 426 ● -i zendülés, 1744., II. 104.

— város leírása, 1804., II. 481 ● várának feladása, 1621., I. 339 ● vidék és Pribina. I. 36. III. 60.

— és a szláv apostolok. I. 28 ● -i magyarok, XVIII. sz. II. 37.

— i egyházmegye irodalmi élete a XVIII. századig. II. 138.

— — könyvtára. I. 264, III. 44.

— i hamis oklevél. I. 54 ● -i püspökök, ld. Esterházy Imre, Gusztini János ● -i püspökség. II. 115, 336.

NYITRAKÖVESD

— i kántor: Ujvári Tamás. I. 449.

NYULAK SZIGETE (Margitsziget)

— és Boldog Margit, XIII. sz. I. 88.

NYUSTYA

— i Kubinyi-levéltár. III. 43.

OBÁL BÉLA

— egyház és városok középkori viszonyáról. I. 219 ● I. Lipót valláspolitikájáról. I. 376, 396 ● Rákóczi Ferencről. I. 455 ● a visegrádi kongresszusról. III. 70.

OBEREDING JÓZSEF

— a bányászi telepítésekéről. II. 33.

OBERHUMMER, E. és Wiesner, F. R.

— kiadta Lazius térképét. I. 275.

OBERHUMMER, H.

— a bécsi rendőrségről. II. 486.

OBERLEITER, K.

— Ausztria pénzügyeiről, államadósságáról. I. 287, 367, II. 131. III. 91

OBERSCHALL MAGDA, ld. Bárányné.

OBERT, Fr.

— a német lovagrendről Erdélyben. I. 94.

OBERUC, J.

— Béi Mátyásról. II. 20.

OBEKÓ DEZSŐ

— a tatár betörésről, 1717., II. 75.

OBLATEK BÉLA és György G.

— a nagybányai bányakerületről. II. 54.

OBRADOVIC, DOSITEJ

— szerepe a szerb irodalomban, XVIII. sz. II. 231, 499.

OBERNOVICS MILOS

— szerb felkelése, 1815., II. 541.

Observationes circa ... Hungariam, 1791., II. 389.

Observationes in jus publicum, 1792. (Olgyay Gáspár), II. 372.

Observationes super legis religionariae paragrapho, 1791., II. 369.

ÓBUDA

— egyházi intézményei a középkorban. I. 63 ● köz-igazgatása, XVIII. sz. II. 63 ● a XIX. sz. elején. II. 482 ● lakossága. III. 85 ● — i bizánci pénzlelet. III. 66 ● -i hírek a bécsi sajtóban, XVIII. sz. I. 446 ● -i káptalan alapítása. I. 63 ● -i kétféltő üzem: Goldberger F. II. 260 ● -i királyi vár helye. I. 67 ● -i mézszáros céh kezdetei. I. 99 ● -i országyűlés, 1290., I. 91 ● -i prépostság. I. 72 ● -i római fürdők. II. 591 ● -i selyemgyár. II. 424 ● -i szabómesterek. II. 460 ● -i zsidó hitközség, 1789., 1814., II. 295, 564.

OCCEJEVJA, Ph.

— a boszniai rendtartományról. 1765., I. 17.

OCHRIDA

— i bolgár érsekség. III. 59.

ÓCSAI BALOGH PÉTER

— adatai, politikai szerepe. II. 311, 347 ● alkotmányterve, 1790., II. 311, 347 ● és a budai ref. zsinat, 1791., II. 370 ● hivatala II. József alatt. II. 276 ● javaslatai, 1791., II. 383—384 ● konfliktusa a szlovák társasággal. II. 494 ● és Skerlecz M. közös rőpirata. II. 313.

OSKAY GÁSPÁR

— mint pozsonyi főkapitány, 1621., I. 339.

OCSEAY GUSZTÁV

- Ocskay brigádérosról. I. 456.
- OCSEAY LÁSZLÓ (brigádéros)
 - szerepe a Rákóczi-szabadságharcban. I. 454, 456, 457.
- OCSEVSKY ADÁM
 - naplója bécsi küldetéséről, 1749., II. 120.
- ODDI, FRANCESCO (püspök)
 - szerepe az 1456-i harcokban. I. 160.
- ODDI, GIACOMO
 - XV. sz.-i műve a ferencesekről. I. 160.
- Ode in diem 21. Jan. 1793., II. 504.
- Ode Leopoldo II. dicata, 1790. (Pesti Adolf), II. 365.
- ODENTHAL, J.
 - az osztrák—török háborúról, 1716., II. 74.
- ODERA, Id. Frankfurt.
- ODESCALCHI ARTUR HG. (= Szerémi)
 - Bars megyei iratközlése. I. 12, 320, 364 • a Draskovich, Majthényi, Szerdahelyi-levéltárból közöl. I. 14—16, 227 • emlékezete. III. 51 • az 1432-i insurrekcióról. III. 73. • a fekete seregről. III. 77. • a Forgách-családról. III. 43. • Istvánffy Miklósról. I. 227 • katonatartásról. XVI. sz. III. 95. • Soós Mihályról, 1704., II. 187 • Thurzó Györgyről. III. 101. • Thurzó Szaniszlóról. III. 102. • Trakostyán váráról. III. 91. • Zrínyi Miklóról. I. 330, III. 104.
- ODESALCHI LIVIUS HG.
 - követte: Torkos Kristóf, 1790., II. 342.
- ODESSZA
 - i búza versenye, XVIII—XIX. sz. II. 476.
- ODILO (St. Gilles-i apát)
 - följegyzése, XI. sz. I. 55.
- ODLOZILÁK, O.
 - a cseh és morva emigrációról, XVII. sz. I. 339 • Csehország történetéről. I. 22 • Zierotin Károlyról. I. 368.
- ODO DE DEULL, Id. Deogilo
- O'DONNELL, JOSEPH GR.
 - mint pénzügyminiszter, XIX. sz. II. 560.
- O'DONNELL, KARL GR.
 - mint erdélyi gubernátor, XVIII. sz. II. 149, 160.
- OECHSLE, FR.
 - kiadta Sobieski leveleit. I. 407.
- OEDENBURG, Id. Sopron
- OEFFNER JOZSEF
 - a juhok oltásáról, 1803., II. 440.
- Oekonomisch-praktische Anleitung zum Flachsbaum, 1790., II. 164.
- Oekonomische Neuigkeiten
 - c. lap magyar vonatkozásai, XIX. sz. II. 409—410, 444, 447.
- OERTHEL, JOHANN KARL (ügyvéd)
 - verse Mária Terézia halálára, 1780., II. 196.
- OERTZEN, A.
 - Mária Teréziáról. II. 158.
- OESTERLEY, H.
 - forrásbibliográfiája. III. 38.
- Oesterreichischer Beobachter
 - c. lap, 1810—II. 406.
- Oesterreicher! Ungarn! Böhmen! 1809., II. 547.
- OFEN, Id. Buda
- OFENHIMER ISRAEL (pesti kereskedő)
 - javaslata, 1791., II. 390.
- Officium Rukocizium. III. 111
- Ofner und Pester Zeitung
 - c. lap, 1800—II. 405—406.
- Ofner und Pester Kundschaftsblatt
 - c. lap, 1788., II. 240.
- Ofner Zeitung
 - c. lap, 1798., II. 405.
- Ogg, D.
 - a XVII. sz.-i Európáról. I. 327.
- OHAT
 - i apátság. I. 64. III. 64.
- OHNSORGE, W.
 - Barbarossa Frigyesről. I. 76 • a bizánci—német kapcsolatokról. I. 76.
- OHSSON, D', MURADJEA
 - a mongolok történetéről. I. 96.
- OKOLICSÁNYI J.
 - a nőgrádi esperesség protocollumáról. I. 365.
- OKOLICSÁNYI JOZSEF
 - röpiratai, 1790—1791., II. 324, 362.
- OKOLICSÁNYI KRISTÓF
 - pártütése, kivégeztetése, 1707., I. 458., 460, 466.

OKOLICSÁNYI LÁSZLÓ

- kismartoni jelentése. III. 42.
- OKOLICSÁNYI PÁL (turóci ügyvéd)
 - mint követ, 1687., I. 415 • protestáns egyház-története. I. 249 • szerepe 1714-ben. II. 118.
- Oklatás Magyarországon romlott állapota segédletéről, XVII. sz. I. 382.
- OLÁH BALÁZS
 - és a nádorfehérváriak, 1521. III. 82.
- OLÁH BÉLA
 - Baróti Szabó Dávidról. II. 224.
- OLÁH GÁBOR
 - Csokonairól. II. 608.
- OLÁH GYÖRGY
 - Békés megyéről, XVIII. sz. II. 77.
- OLÁH IMRE
 - Tuberórol. I. 188.
- OLÁH MIKLÓS (esztergomi érsek)
 - adatai, művei, irodalma. I. 224—226, II. 213 • alakja egykorú drámában, 1566., I. 300 • ellen Huszár Gál sorai. I. 270 • ellenreformátori szerepe. I. 219, 261 • és Erasmus. I. 218 • és Forgách Ferenc. I. 226 • és Istvánffy Miklós. I. 227 • jegyzetel egy formuláriumon. I. 198 • könyvtára. I. 265 • magyarszemélyi iskolája. I. 267 • összeírása a praedialis nemesekről. I. 241.
- OLASZ (ld. Itália alatt is)
 - ágyúk Nagy Lajos seregében. I. 120 • dominikánusok hatása Magyarországon. II. 198—199, 268—269 • egyetemek magyarországi diákjai, kapcsolatai. I. 66, 132—133, 182, 184, 215, 268, 584, II. 132 • források, iratok magyar vonatkozásai.
 - a XIV—XV. században. I. 19, 106—107, 112—114, 122, 159, 163, 165—167, 171, 178. • a XVI—XVIII. században. I. 188, 191, 192, 203, 206, 275, 300, 306—307, 318, 335—336, 350, 404—407, II. 66, III. 93.
 - Frangepánok levelei. III. 43. • hadiépítészek Magyarországon. I. 287—288, 309, 410 • humanisták magyar vonatkozásai. I. 147—148, 166—169, 181, 216—217, 227 • humanisták Magyarországon: Bonfini, Galeotto. I. 147—148, 166 • irodalom, költészet és Magyarországon. I. 289, II. 141, 143—145, 164, 227, 379, 608, 611—612 III. 87, 90 • kereskedelem, kereskedők. I. 79, 100, 129, 137, 209, 336, II. 177, 392—393 • közvéleményben Magyarországon, XVII. sz. I. 362, 407 • lakosok Kassán, 1670—1780., II. 63 • levéltárak magyar vonatkozásai. I. 19, 163, 336, III. 45 • magyar kapcsolatok bibliográfiája. I. 9 III. 21 • magyar művelődési, művészeti kapcsolatok. I. 112., 132—133, 135, 182—183, 185, 410, II. 164, 233, III. 45, 72 • megbízottak Hyppolit uradalmaiban, XV. sz. I. 155 • mondák Mátyás királyról. I. 170 III. 76 • operatársulat Pozsonyban. II. 229 • proklamáció a magyarokhoz, 1821., II. 571 • szerző és főtiszt: Marsili A. I. 405 • tanárok Pécsen, XIV. sz. I. 132 • telepítések. II. 32, 34 • történeti bibliográfia. III. 37 • tudós és Béli Mátyás. II. 20 • utazók, látogatók Magyarországról. I. 171, 203, 350, 405, II. 239, 423 • városok és Levante, XI—XII. sz. I. 79.
- OLASZORSZÁG, ld. Itália
- OLASZ ERNŐ, IV.
 - a kardoskúti temetőről. III. 67.
- OLASZ JOZSEF
 - Szánoki Gergelyről. I. 184.
- OLASZLISZKA
 - i jobbágycok örökösödése, 1715., II. 49
- OLAY FERENC
 - Napóleon győri látogatásáról, 1809., II. 544
 - Sayous Edéről. III. 51.
- OLCHVÁRY ÖDÖN
 - Bethlen G. hadviseléséről. I. 338 • a Horia-felkelésről. II. 288 • a muhi csatáról. I. 96.
- OLENSCHLAGER, J. D. V.
 - a III. Károly utáni interregnumról, 1742., II. 81, 99.
- OLGYAY GÁSPÁR (ügyvéd)
 - közjogi vitáit, 1792., II. 372.
- OLIVA
 - i béke. I. 354.
- Oliva pacis, 1798. (Hödl Joachim), II. 523.
- OLIVER, P.
 - Benyovszky-kiadása. II. 155.
- OLIVI, L.
 - modenai követjelentésekről, XVII. sz. I. 385.
- OLMÜTZ, Olomouc
 - története (Mátyás). III. 77. • i béke, 1479.

I. 177 • -i éresek: T. Trautmansdorf. II. 273 • -i levéltár. I. 172. III. 77 • -i magyar tanulók. I. 268 • -i püspök: Thurzó Szaniszló. I. 217 • -i tanár: J. Rohrer. II. 426 • -i tárgyalások, 1526, I. 280.

OLMUTZI ÁGOSTOS (cseh humanista)
— szerepe Budán, XVI. sz. I. 217.

OLT FOLYÓ
— mellett szőrényi bántás. I. 97 • mint török határ, 1718, II. 74.

OLTARD JÁNOS
— erdélyi szász krónikája, XVII. sz. I. 292, 324.

OLTÁNYI PÁL
— a csanádi püspökség birtokairól. I. 62, II. 115.

OMER, ld. Kádi

OMICHIUS, FR.
— kiadta Ungnad útnaplóját, 1582, I. 276.

Omnis felicitas Hungariae, 1738. (Kéri Ferenc), II. 109.

Omnis mutatio... periculosa, 1789. (Noszlopy Zsigmond), II. 299.

OMODE, ld. Amadé

OMPUD (nádor)
— szerepe. I. 95.

ÓNOD
— i országggyűlés, 1707., I. 438, 449, 450, 460, 462, 464, 466. III. 116.

ONOGUR
— birodalom és bukása, VII. sz. I. 32, 33. III. 57.

ONCKEN, A.
— a nemzetgazdaságtan történetéről. II. 57.

ONCKEN, W.
— az 1813-i háborúról. II. 567.

OPPEL, L.
— a harminceves háború énekirodalmáról. I. 332.

Opera nuova della... Vittoria, 1717, II. 72.

Operata... Deputatio in objecto urbari, 1791., 1826., II. 382.

Opinio de qualiter ad effectum deducendo articulo XXI. 1791. (Gyurkovits X. Ferenc), II. 393.

Opinio circa reformationem r. Hungariae, 1764., II. 190.

Opinio ex parte... Evangelicorum, 1800., II. 575.

OPITZ (Opitius) MÁRTON (német humanista)
— mint gyulafehérvári tanár, XVII. sz. I. 337. III. 97.

OPOČENSKÁ, M.
— szlovákiai vonatkozását oklevelekből. I. 11.

OPPEL JENŐ
— Ceglédről 1730-ig. I. 247, 458, II. 51.

OPPELN
— i hercegség és Erdély. I. 311, 339 • -i János hg. (szepesti prépost, XIX. sz.) I. 117 • -i László hg. (nádor, XIV. sz.) I. 117, 122, 136. III. 70.

OPPENHEIMER SÁMUEL
— mint I. Lipót hitelezője. II. 86.

OPPITZ JÁNOS
— hainburgi posztőzeme, 1747., II. 61.

Opusculum theologicum, 1721., II. 107–108, 119.

OPULIA, ld. Oppeln

Opus deputationis in publico-politicis, 1701, 1826. II. 383.

ÓRÁS ANDRÁS
— ugcsoai parasztmozgalma, 1690., II. 431.

Oratio ad proceres, 1790. (Martinovics Ignác), II. 322.

Oratio boni civis, 1791. (Batthyány Alajos gr.), II. 368–369.

Oratio pro Leopoldo II. 1792. (Martinovics Ignác), II. 323

ORBÁN
— II. (pápa) és Magyarország, XII. sz. I. 73–74.
— V. (pápa) és a pécsi egyetem, XIV. sz. I. 132.
— VI. (pápa) és Nieheim, XV. sz. I. 111.

ORBÁN BALÁZS
— Marosvásárhelyről. II. 75 • a székelyek eredetéről. I. 81 • a Székelyföldről. II. 169 • Tóvis történetéről. III. 92.

D. ORBÁN GYULA
— a mádalfalvi veszedelemről. II. 185.

ORBÁN J.
— Zsámboky Jánosról. I. 227.

OROZY-család
— története. II. 223.

OROZY LÁSZLÓ BR. (abauji főispán)
— beszéde, irodalmi visszhangja, 1790., II. 346, 348.

OROZY LÖRINC BR. (tábornok, költő)
— és Barcsai Ábrahám. I. 222 • és Batsányi János. II. 608, 604 • főispáni beszéde, 1782., II. 280 • haláláról Baróti Szabó. II. 99 • irodalmi szerepe, munkái. II. 208, 216, 218, 223–225, 253, 303. III. 121 • a magyar nyelvről. II. 208 • és a Tiszaszabályozás. II. 179.

Ordnung der Krönung, 1790., II. 363.

Ordnung zum Einzug der hungar Krone, 1790., II. 348.

Ordo criminalis... Transylvaniae, 1786., II. 294.

Ordo judicarius, 1786., II. 294.

ORDÓDY LAJOS
— a selyemtermelés fejlődéséről. II. 167, 443.

OREL G.
— Thököly diplomáciájáról. I. 402.

ORFELIN ZAKARIÁS
— szerb irodalmi szerepe, XVIII. sz. II. 230.

ORIENT GYULA
— erdélyi alkimistákról. III. 97.

Origo et progressus, 1792. (Szuhányi X. Ferenc), II. 503.

ORIO, LORENZO (velencei követ)
— jelentése Magyarországról, 1523. I. 200.

ORIO, EMILIO
— Marco da Saliceto-ról. I. 102.

ORLANDO JÓZSEF
— hitelügyi beadványa, 1791., II. 392.

ORLANDO LAJOS
— mint fiúmei h. kormányzó, 1791., II. 392.

ORLAY BR.-család
— levéltára, története. I. 15, 402, III. 114.

ORLAY MIKLÓS BR.
— szerepe Thököly mellett. I. 402.

ORLEANS
— i Lajos magyar házasságának terve, XIV. sz. I. 108, 122–123, 136.

ORLOFF, H. (Verus)
— Károly Ágost hg. magyar trónjelöltségéről. II. 301.

ORMOS ZSIGMOND
— az Árpád-kori művelődésről. I. 65 • Kupeczky Jánosról. III. 109.

OROSZ
— cár Pestbudán, 1814., II. 563, 565, 568 • cári udvar és a francia emigráció. II. 353 • cárok, ld. III. Iván, (Rettegett) Iván, Katalin cárnő, I. (Nagy) Péter, I. Sándor • dekabrista társadalompolitikai álláspont. II. 426 • évkönyvek, krónikák, források magyar vonatkozásai. I. 27–28, 45–46, 48–49, 73, 75, 80, 89, 168, 333, 453, 456, III. 56, 67 • fejedelmek, IX. sz. I. 34 • hadak átvonulása Magyarországon, 1799., 1810., II. 426, 531.
— itáliai harcai. II. 524–526.
— házassága József nádornak. II. 531 • iskolázás a karlócai szerbnekül, XVIII. sz. II. 127 • könyvek és a bécsi cenzúra, XVIII. sz. II. 231 • levéltárak. I. 333 • magyar kapcsolatok.
— az Árpád-kor végéig. I. 27, 45–46, 49, 57, 72, 73, 75, 79, 89, 97, III. 66 • Mátyás korában. I. 168, 179, III. 77 • a Jagellók idején. I. 203 • az erdélyi fejedelmek alatt. I. 310, 327 • a kuruc korszakban. I. 450–451, 453, 456, 469 • a XVIII–XIX. sz.-ban. II. 124, 426, 470, 477, 531, 567. III. 125.
— nagyfejedelmek. I. 57 • nagyhercegnő Pestbudán, 1800., II. 531 • oszláv nyelv a szerb irodalomban, XVIII. sz. II. 230–231 • parasztság története. III. 71 • politikáról Martinovics, 1792., II. 508 • — román kapcsolatok, XVIII–XIX. sz. II. 204, 230, 571 • — szerb kapcsolatok, XVIII–XIX. sz. II. 38, 126–127, 231, 541 • tiszt mint szerb író, XVIII. sz. II. 231 • török háborúk, 1736., 1787., II. 95, 294–296 • történeti irodalom. I. 27–28, 75, 354, II. 183, 243, 493. III. 34., 37 • utazó Magyarországon, 1810., II. 426.

OROSZORSZÁG (ld. Szovjetunió alatt is)
— és Anglia. II. 538 • és Ausztria. I. 179, 203, II. 96, 184, 294, 296, 508, 531, 538, 566, 570. III. 122 • és Bizánc, XII. sz. I. 75 • és Erdély, XVII. sz. I. 310, 327 • és Franciaország. II. 296, 426, 524–526, 530–531, 538, 557, 566–568. III. 125 • Herberstein munkájában, XVI. sz. I. 196 • és a Horia-felkelés. II. 288 • keleti politikája. I. 376 • kereskedelme. I. 33, 79, II. 256, 470, 477 • központosságának kérdése. II. 12 • külpolitikája, XV. sz. III. 77 • és Lengyelország. I. 179, 203, 305, 310, II. 506, III. 94 • és a magyarországi ortodoxia. II. 123–124, 127 • nemzetközi szerződésai. II. 256, 568 • és Poroszország. II. 184, 506 • részvétele a hétéves háborúban. II. 184 • és Svédország. I. 378 • és a tatárok. III. 68 • és Törökország. I. 436, II. 95, 197, 256, 296 • története. I. 22–23. III. 34, 62 • az egykori magyar irodalomban, 1799–1814., II. 524, 526, 531, 565 • — i francia követek, utasításai. I. 450, 453 • — i Habsburg-követség, XVI. sz. I. 196 • — i hadjárata Napóleon-

- nak, 1812., II. 566—568 III. 125 • -i jobbágyviszonyok. II. 426, 453 • -i kapitalizmus fejlődése. II. 11
• -i magyar borkivitel. II. 477 • -i magyar követek, ld. Bercsenyi Miklós, Nedeczky Sándor, Vetési László
• -i magyar követségek. I. 333, 450—451 • -i magyar östörténet. I. 24, 30—33 • -i morva szekta, XVIII. sz. II. 122 • -i német település, XVIII. sz. II. 32 • -i robotváltság kérdése. II. 453 • -i szerb telepedés, XVIII. sz. II. 38 • -i szerepe Benyovszky-nak. II. 155.
— — — Trenk Frigyesnek. II. 328.
— — — tartózkodások: Árpád-házi hercegek, XI. sz. I. 72.
— — — Balugyánszky M. III. 125 • Fessler I. A. II. 593 • Zékány J. III. 117.
— — — utazások (ld. II. József, József nádor, Kerman Dániel alatt is). I. 438, II. 237, 246, 531.
OROSZ FERENC (pálos szerzetes)
— egyházi írása, 1748., II. 110 • Külföldi-fordítása, 1731., I. 105.
OROSZ PÁL (kuruc tábornok)
— és a szegénylegény-mozgalom. I. 448.
OROSZLÁN (budai basa)
— szerepe, XVI. sz. I. 288.
OROSZLÁN ZOLTÁN
— ism. Pigler A. munkáját a győri freskókról. II. 147 • és Nagy Tibor.
— — — az Interdisa-könyvről. III. 57.
OROSZLÁNKÓ
— vára a középkorban. I. 60.
Orpheus
— c. lap, 1790., II. 444, 600.
ORSELO
— Péter, ld. Péter (magyar király). • II. Péter (velencei dóge). I. 71.
ORSINI (pápai követ)
— Magyarországon, 1526., I. 200.
ORSÓVA
— bevétele, 1717., II. 72.
ORSSICH ADÁM GR.
— emlékirata, XVIII. sz. II. 359.
ORSZÁGH LÁSZLÓ
— James Bogdani (Bogdányi Jakab)-ról. III. 109.
ORSZÁGH MIHÁLY, GUTHI (nádor)
— szóbeli közlései Thurócynál. I. 105, 147.
ORSZÁGH SÁNDOR
— a budai színházakról. II. 627.
Ortelius Continuatus
— magyar vonatkozásai, XVII. sz. I. 362, 384.
ORTELIVS, HIERONYMUS
— a magyarországi háborúról, 1808., III. 95.
Ortelius Redivivus
— magyar vonatkozásai, XVII. sz. I. 324.
ORTHMAYER, ld. Ortway
Ortus et progressus ... religionum, 1730., II. 137.
Ortus et progressus ... Universitatis Tyrnavensis, 1725., I. 373. (Tolnai Imre).
ORTUTAY GYULA
— a ruszinokról a Rákóczi-szabadságharcban. I. 460 • Tessedik Sámuelről. II. 250.
ORTVAY (Orthmayer) TIVADAR
— Ajtony és Csanád nemzetségek birtokviszonyairól. I. 69 • Béi Mátvás kéziratáról. II. 19 • a beszercebányai levéltárról. I. 13 • emlékezete. III. 61 • Falkenstein egyházlátogatásáról, 1732., II. 115 • a határőrvidékről. II. 75 • II. Lajosról. I. 219 • Magyarországi egyházi földrajzáról, XIV. sz. I. 83 • Magyarországi régi vizrajzáról. I. 80 • Mária királynéről, XVI. sz. I. 219, 220, 280 • a mohácsi csatáról. I. 222 • nekrológia. III. 51 • a pécsi egyházmegyéről. I. 70 • Pesty Frigyesről, III. 51. Pozsonyi történetéről. I. 99, 126, 208, II. 63 • a pozsonyi akadémia száz évéről. II. 279 • a pozsonyi káptalanról. I. 64 • Temes megyei oklevélkiadása. I. 13 • Zichy iratokról. III. 43. • és Szentkirály J. • — — — Csanád egyházmegyei adataira. I. 16, II. 115.
Orvosi és gazdasági tudósítások, 1803., II. 407.
OSL-nemzetiség
— szerepe, XIII—XIV. sz. I. 100, 116.
OSLAY FERENC
— a horvát jobbágyságról. I. 239.
OSLO
— i történet-sz-kongresszus, III. 48.
OSSIAN
— és a magyar irodalom. II. 599, 602.
OSTENDE
— i kereskedelmi társaság. II. 58, 81.
OSTERLAM, JOHANN ANDREAS
— beszéde Mária Teréziáról, 1780., II. 195.
OSTERLAMM, JOHANN KARL
— Tópercer Sámuelről. III. 125.
OSTERMAYER JEROMOS (brassói kántor)
— följegyzései, XVI. sz. I. 260, 273, 292, 300.
OSTERN
— telepítése, XVIII. sz. II. 162.
OSTERWALD, JEAN-FRÉDÉRIC (svájci teológus)
— munkájának fordítása, 1745., II. 112.
OSTOICH JÁNOS GR.
— verse XVI. Lajos halálára. II. 504.
OSTOJIC, TIHAMÉR
— Davidović Dimitriéről. II. 499 • Obradović Dostejéről. II. 281 • Orfelin Zakariásról. II. 230—231. • a XVIII. sz.-i szerb irodalomról. II. 230.
OSTROGORSKY, G.
— Bizánc történetéről. I. 35, 75 • és Rohden, P. R. — — — életrajz-gyűjteménye. I. 172.
OSTROSKIS MÁTYÁS
— levelezése, XVIII. sz. I. 395.
OSVALD ZSIGMOND (ügyvéd)
— a magyar tanításról, 1817., II. 583 • politikai röpirata, 1792., II. 359, 503.
OSVÁTH GYULA
— a megyei autonómiáról. I. 286, II. 88.
OSVÁTH ISTVÁN
— a darnyai ref. egyházról. I. 256.
OSZETZKY DÉNES
— a hazai polgárságról. II. 481.
ÓSZIVÁC
— német települése, 1736., II. 248.
OSZMÁN, ld. török
OSZTERN, ld. Ostern
OSZTERN RÓZSA
— zsidó újságírókról. II. 402.
OSZTJÁK
— dallamok. I. 39.
OSZTRÁK, ld. Ausztria
OSZTROPATAK
— i bizottság jelentése. III. 42.
OSZVALD ARISZTID
— Fegyverneki Ferencről. I. 211, 258 • Hunyadi ifjúságáról. I. 162 • premontrei urbáriumokról. I. 123 • a premontrelek múltjáról. I. 61.
OTAKÁR, II. (cseh király)
— jegyzője: Henricus de Ysernia. I. 92 • és Magyarország. I. 90, 97, 98, 101 • megszerzi Ausztriát. I. 98 • utáni cseh politika. I. 116.
ÖYTEA ANDRÉ
— a román második jobbágyságról, 1746—1821., III. 120.
ÓTORDA
— i ref. lelkész, Abats M. II. 18.
OTRORÓCSI FÖRIS FERENC
— egyház története. II. 137 • írta a Protestáns-úldözésről. III. 105.
OTTENDORF HENRIK
— követi utazása, 1663., I. 384.
OTTENFELD, R. és Teuber, O.
— az osztrák hadseregről. II. 69.
OTTLIK GYÖRGY (Rákóczi udvarmestere)
— feljegyzése a zsigbói csatáról, 1705., I. 468 • életrajza. I. 437.
OTTO
— (Bajor-; magyar király, XIV. sz.) I. 113 • I. (Nagy-; császár, X. sz.) I. 29, 40 • III. (császár) I. 47, 70—71 • (freisingi püspök, XII. sz.) I. 49, 80 • (morva határgróf, XI. sz.) I. 78.
OTTÓ JÓZSEF
— Mátvás diplomáciájáról. I. 174.
OTTOKÁR, ld. Otakár
OTWOCK
— i történet-sz-konferencia. III. 55.
ÓVÁRI (Owari) JÁNOS (ref. lelkész)
— úti emlékkönyve, XVII. sz. III. 109.
ÓVÁRI KELEMEN és Kolozsvári S.
— Hármaskönyv-fordítása. I. 192 • a törvényhatóságok jogszabályairól. I. 11, 232, 240, 293, 325, 365, 371, II. 62.
ÓVÁRY LIPÓT
— az Akadémia oklevélmásolatairól. I. 18, 19, 199 • állapotainkról Mohács előtt. I. 221 • az Árpádok és Anjouk összeköttetéséről. I. 93 • Bethlen Gábor diplomáciájáról. I. 333, 338, 340 • emlékezete. III. 51. • Jeszenák-levéltárról. I. 15 • a magyar An-

jönk eredetéről. III. 69 • magyar-bolgár kapcsolatokról. III. 70 • Mátyás ausztriai hadjáratairól. 1477., I. 178 • Mátyás haderejéről. 1479., I. 178 • modenai és mantuai kutatásokról. I. 19, 171, 203 • Nagy Lajos francia szövetségéről. I. 122 • a nápolyi Anjou-korszak kűtfőiről. III. 70 • Nápolyi Johannáról. I. 122 • nápolyi levéltárakról. I. 19, 293 • nápolyi magyar műemlékekről. III. 70 • Nyáry Alberttről. III. 51 • olaszországi kutatásokról. I. 336 • III. Pál pápa levelezéséről. I. 278 • II. Ulászló és Beatrix házasságáról. I. 202 • Zsigmond olasz vonatkozásairól. I. 137

OVIDIUS
— és Gyöngyösi István III. 107.

OWÁRI JÁNOS, ld. **Óvári J.**

OXENSTIERNA, AXEL (svéd kancellár)
— iratai, XVII. sz. I. 334

OXENSTIERNA, BENEDEK (svéd követ)
— és a magyar protestánsok, 1675., I. 392.

OXFORD
— I. Nagy Lajos-kódex I. 104 • -i tanulók ld. **E. Browne**, **Sinai Miklós**

OZMÁN, ld. **török**

OZMÁN, II. (szultán)
— és **Pfalzi Frigyes**, I. 339.

OZORA
— i uradalom urbáriuma, 1702., I. 421.

OZORAI BOBBÁLA
— és **Filippo Scolari** házassága. I. 138.

OZORAI IMRE (reformátor)
— munkássága, XVI. sz. I. 260.

OZORAI JÓZSEF
— esztergomi praedialis nemeseiről. I. 240—241.

OZORAI PIPO (Filippo Scolari)
— és **Hunyadi János**. I. 138, 162 • kereskedelmi szerepe. I. 129 • magyarországi pályája. I. 114, 138 • és **Masolino**. I. 135 • udvara. I. 135, 162.

Ö.
— XVII. sz. végi gazdasági adatokról. I. 416, 434. *Ö Felségének... manifestuma*, 1813., II. 562.
Ö pápai szentsége... eleibe való írás, 1782., II. 265.

ÖDENBURG (= Sopron)
— nevének kérdése. I. 83.
Ökonomisch-physikalisch-statistische Bemerkungen, 1787., (Tessedik Sámuel), II. 249

ÓRALJABOLDOGFALVA
— i ref. egyház története. I. 256.

ÖRDÖG MÁTYÁS
— veszedelméről **Tinódi**. I. 273.

ÖRI FÜLEP GÁBOR (pataki tanár)
— a lengyel disszidens kánonokról. II. 370—371 • a nemzeti büszkeségről, 1792., II. 359 • a tokaji borról, 1799., II. 436.

ÖRMÉNY
— egyház Erdélyben. II. 124 • őstörténeti adatok. I. 33 • telepődések. I. 123, 296, II. 77 • -ek Buda visszafoglalásánál, 1686., I. 405 • -ek kereskedelmi szerepe, XVII—XVIII. sz. I. 431, 434, II. 60 • -ek története Erdélyben. I. 297, II. 124.

Öröm-innapi versek, 1813., II. 563.
Örvendőző dal, 1790., II. 345.

ÖRVÉNYI B.
— **Bartha Boldizsár** krónikájáról. I. 383.
Österreich nach den Frieden von Wien, 1809., II. 557—558.

ÖSTÖR JÓZSEF
— **Keglevich Jánosné** naplójáról. II. 400.
Össze szedése... ékes beszédeknek, 1791., II. 364.

ÖTVÉS ANDRÁS
— pénzügyi engedélye, 1708., I. 329.

ÖTVÖS AGOSTON
— **Báthori István** leveleiről. I. 307 • **Brandenburgi Katalinról**. III. 98 • **Geleji Katona Istvánról**. I. 346 • kisebb levélközléseiről. I. 307—308 • **Mátyás király** végnapjairól. III. 77 • **Pázmány** leveleiről. I. 360, III. 101 • rejtelmes (rejtjeles) leveleiről. I. 342, III. 101 • **Strassburg Pál** követségéről. I. 342 • **Tholdalagi Mihály** naplójáról. III. 96.

ÖTVÖS L.
— az 1637-i országgyűlésről. I. 369.

ÖZ PÁL
— antiklerikális irata. II. 517 • ítélete, kivégzése, 1795., II. 509 • naplói. II. 342, 370, 502 • szerepe a jakobinus mozgalomban. II. 517 • -nak tévesen tulajdonított vers. II. 343.

P. A.
— forradalom elleni beszéde, 1793., II. 504.

P. MESTER, ld. **Anonymus**.

P. N. A., ld. **Péli Nagy András**

P. R., ld. **Baumgarten Ferenc**

P. SZATHMÁRY ld. **Szathmáry K.**

P. W. V., ld. **Hornigh**

P. Z. (kapucinus)
— forradalom elleni beszéde, 1793., II. 504.

P. ZSIGMOND, ld. **Pach Zsigmond**

PAÁL SÁNDOR
— a székelyekről. I. 81.

PAAR-család
— postaszabadalma. I. 416.

PAAR PÉTER
— mint pozsonyi postamester. I. 284.

PAASONEN, H.
— a finn-ugor őshazáról. I. 31.
— ösvallásról. I. 38.

Der Pabst, 1782., II. 266.

PÁCÁTYAN, T. V.
— a Bánság visszacsatolásáról. II. 198 • román tört. tanulmányai. II. 123, 277, 378.

PACE GR.
— kiadta **Barvilius** levélgyűjteményét, 1771., I. 315.

PACH ZSIGMOND PÁL
— a csehszlovák történeteskonferenciáról. III. 55 • az eredeti tőkefelhalmozásról. I. 417, II. 28, 42, 46, 48, 68, 93, 106, 168, 168, 174, 178, 182, 192, 291, 399, 455, 463, 477, 561, III. 52, 83 • a majorsági gazdálkodásról. III. 83 • **Rákóczi emlékiratairól**. III. 110 • a **Rákóczi-szabadságharcról**. III. 113, 114 • a szovjet történettudományról. III. 45 • a tőkés termelés feltételeiről. II. 48, 445, 455.

PACHER DONÁT
— a dömötői apátságról. I. 63 • a kőszegi gimnáziumról. II. 130 • a **sankt-lambrecht**i apátsági levéltárról. I. 19.

PACHTLER G. M.
— a jezsuita tanrendszerről. II. 128.

PACLIŞANU Z.
— a balázsfalvi iskoláról. II. 205 • **Klein püspökről**. II. 123 • **Major Péterről**. II. 497 • az ötvenedről, 1461., I. 155 • **Pataki Jánosról**. II. 123 • a román irodalomról. II. 496 • a román politikai harcokról, 1790., II. 378 • **Sinkai Györgyről**. II. 496 • a **Supplex Libellus**ról. II. 378 • az unitus püspöki teológusokról. II. 204.

PACSÉR
— i kum áttelepülés, XVIII. sz. II. 248.

PADÁNYI BIRÓ MÁRTON (püspök)
— adatai, szerepe, XVIII. sz. II. 110 • egyház beszédei, iratai. II. 98—99, 101, 105, 110, 120 • naplója. II. 15, 105, 110, 114, 165 • protestáns jobbágy-úldözése. II. 34, 124.

PADAVIN (velencei ügynök)
— jelentései **Bethlen Gáborról**. I. 340.

PADERBORN
— i író, **Gebelinus Persona**. I. 109.

PADOS JÁNOS
— **Széchenyi Pál** érsekről. I. 423, 457.

PADOVA (Pádva)
— és **Nagy Lajos**. I. 121 • -i **Carrara-család**, XV. sz. I. 184 • -i egyetem magyar tanúlról. I. 132, 182, 215, 268, II. 132 • -i feljegyzések, XIV. sz. I. 108, 121 • -i magyar tanulókról, ld. **Baranyai Decsi J.**, **Brodaries I.**, **Brutus J. M.**, **Forgách F.**, **Istvánffy M.**, **Makrai B.**, **Szamosközy I.**, **Verancsics Á.** • -i szerző számvető táblái, XVIII. sz. II. 58, 176.

PADOVER, S.
— II. Józsefről. II. 244 • **Kaunitz** keleti politikájáról. II. 197.

PÁDUA, ld. **Padova**

PADUA, FRANCESCO della Valle de
— feljegyzései. I. 275.

PÁDUAI JULIUS CAESAR
— számvető táblái, XVIII. sz. II. 58, 176.

PAKOW, L. J.
— középkori történetirodalmi kalauza. III. 39.

PAGES, G.
— a harmincéves háborúról. I. 326 • XIV. Lajos porosz kapcsolatairól. I. 409.

PAGER (törökországi angol követ)
— átutazása, 1702., I. 414.

PAGER, JOHN
— könyve Magyarországról, 1839., II. 131.

- PAIKOSS ENDRE**
— az abaújszásztól ref. templomperről, XVIII. sz. I. 255. ● az abaújszászi ref. egyházirol. III. 86 ● Bethlen Gáborról I. 334 ● a kassai ref. egyházirol. I. 255.
- PAINTNER MIHÁLY**
— irata Győr ostromáról, 1809., II. 544 ● Pray György életéről, 1805., II. 214 ● és Révai Miklós. III. 121.
- PAIS DEZSŐ**
— Anonymusról (fordítással). I. 43 III. 61 ● Balassi Bálintról. III. 89 ● a castellum szláv-magyar folytatásairól. III. 59 ● *Dentumoger*. III. 57 ● francia-magyar kapcsolatokról. I. 38 ● a gyula és kündüh-névről. I. 32 ● Janus Pannoniusról. I. 185 ● régi személyneveinkről. I. 38 ● regölésről, jocularokról. III. 64, 65 ● a Szendrői hegedős-énekéről. III. 88 ● szörvány-nyelvemlékről. I. 66 ● a tihanyi alapítólevélről. I. 55 ● a Turulról mint totem-madáról. III. 57 ● a vesprérműről alapítólevélről. I. 55, III. 62 ● Zrínyi Miklósról. I. 381 ● és Jakubovich E. — ömágyar olvasókönyve. I. 54, 131, 180, 212.
- PAIS KÁROLY**
— Kisfaludy Sándorról. II. 611.
- PAIS LÁSZLÓ**
— a Zala régi vízrajzárol. II. 43
- PAJDUSSÁK M.**
— IV. László okleveleiről. I. 93 ● székesi ércöntvényekről. I. 135.
- PAJEWSKI, J.**
— lengyel-magyar kapcsolatokról, XVI. sz. I. 220, 302.
- PAJOR GÁSPÁR**
— levelei. II. 606 ● mint az *Urania* szerkesztője. II. 406, 606.
- PAKAY ZSOLT**
— Veszprém megyéről a török idején. I. 247.
- PAKOZD**
— I. csata, 1593., I. 317.
- PAKSI ISTVÁN**, SZATMÁRI (ref. lelkész)
— éneke a protestánsúldözéséről, 1751., II. 112.
- PAKST JÁNOS**
— adománylevele, 1521., III. 79.
- PAKSI MIHÁLY, SZATMÁRI** († 1744)
— halotti beszédei. II. 111.
- PAKSI MIHÁLY, IRJ. SZATMÁRI**, (pataki tanár)
— egyházi irata Rousseau ellen, 1770., II. 201
- PAKUOS BÉLA**
— a közlekedésügyről I. Ferenc korában. II. 473.
- PÁL**
— I. (orosz cár) és a francia háború, 1799., II. 531 ●
— II. (pápa) és Callimachus. I. 148.
— — magyar vonatkozásai. I. 171, 184.
— III. (pápa) levelezése, XVI. sz. I. 278 ●
— V. (pápa) és Verancius Faustus. I. 320.
- PÁL MÁTYÁS**
— a pozsonyi zsinatról, 1822., II. 579.
- PALACKÝ, FRANTIŠEK**
— a cseh költészet kezdeteiről. II. 495 ● Csehország történetéről. I. 22, 36.
— — a XV. sz.-ban. I. 140, 153, 171, 176.
— a huszita háborúkról. I. 125, 140, III. 73 ● V. László haláláról. I. 186 ● a régi cseh történetírásról. I. 45, 48, 111, 158 ● a tatárjárásról. I. 97 ● a XV. sz.-i zsinatokról. I. 115.
- PALÁGYI MENYHÉRT**
— Katona Bánk bánjáról. II. 624.
- PALAILOGOS-HÁZ**
— udvara, XV. sz. I. 151.
- PALAILOGOS, V. JOANNES** (császár)
— római s budai útja, 1386., I. 121.
- PALÁNK, ld. Drégely**
- PALÁST**
— I. csata, 1552., I. 290.
- PALÁSTHY-CSALÁD**
— története. I. 15, 241.
- PALÁSTHY MÁRTON**
— levelei, XVIII. sz. II. 262.
- PALÁSTHY PÁL**
— a Palásthy-családról. I. 15, 241.
- PALATIO ANDRÁS**
— jelentése a várnai csatáról. I. 159.
- PALCSÓ ISTVÁN**
— a Késmárki Necumról. I. 267, II. 130.
- PALDUS, J.**
— Galicia, Bukovina bekebelezéséről, 1772., II. 197.
- PALDUS JÓZSEF**
— katonai térképekről II. József idején. II. 236.
- PALEOTTO (nuncius)**
— jelentései, XVII. sz. I. 366.
- PALERMO**
— és Ransanus. I. 167.
- PALESTRINA**
— zenekölteménye a Báthoriakhoz. I. 310.
- PÁLFAVAY JÁNOS** (püspök)
— politikai irata, szerepe, 1655., I. 382, 386.
- PÁLFÉFY HG. és GR.-család**
— birtokán parasztszandulás, XIX. sz. II. 448 ● levéltára, iratai. I. 15, 238, 364 ● története. I. 470 ● -ról históriás ének, XVIII. sz. II. 143.
- PÁLFÉFY FERDINÁND HG.**
— és Gentz levelezése, 1811., II. 561.
- PÁLFÉFY JÁNOS GR. (nádor)**
— életrajza. I. 457, II. 68 ● ellen politikai vers, 1741. II. 99 ● fegyverbe hívó levele, 1744., II. 104 ● főparancsnoki megbízása, 1741., II. 103 ● és Nagy Frigyes, 1742., II. 103 ● halála, búcsúztatója, 1751., II. 105 ● irattára. I. 470 ● megválasztása, 1741., II. 100 ● és a Rákóczi-szabadságharc. I. 457, 470 ● titkára: Pulay János. I. 429 ● és a török háborúk, 1716., 1737., II. 70, 74, 96.
- PÁLFÉFY JÓZSEF GR.**
— uradalmi, gazdálkodása, 1820., II. 449.
- PÁLFÉFY KÁROLY GR. (kancellár)**
— az egyetlen megnyitásban, 1780., II. 210 ● egykorú jellemzése. II. 344 ● -hoz II. József levele, 1785., II. 289, 292, 293.
- PÁLFÉFY LIPÓT GR.**
— levelezése, 1769., II. 179.
- PÁLFÉFY LIPÓT GR. (tábornok)**
— és Davoust marsall, 1805., II. 539.
- PÁLFÉFY MIKLÓS** (esztergomi főkapitány, XVI. sz.)
— élete, birtokai. I. 238, 317 ● levelezése. I. 316, 318.
- PÁLFÉFY MIKLÓS GR. (nádor)**
— megválasztása. II. 68 ● és Szluha F. levelezése, 1722., II. 82.
- PÁLFÉFY MIKLÓS GR. (főkancellár)**
— irata Magyarország kormányzásáról, 1758., II. 157.
- PÁLFÉFY MIKLÓS GR. (tábornok)**
— eleste, 1800., II. 525.
- PÁLFÉFY RUDOLF GR.**
— nevelője: H. Novotny. II. 412.
- PÁLFÉFY TAMÁS**
— mint palotai kapitány, XVI. sz. III. 92.
- PÁLI (Paulides), ld. Kanizsai Pálfi**
- PÁLI LÖRINC**
— *Erdélyi méhecske*, 1762., 1785., II. 165, 252.
- PÁLI MÁRTON**
— Dávid Ferencről. III. 93.
- PÁLI ILONA, H.**
— Baranya megye birtokosairól. II. 42 ● a kamarai igazgatásról. I. 416 ● a nők szerepéről a magyar függetlenség ügyében. III. 41. ● a tatárokról, XIII. sz. I. 96 ● a történeti statisztikáról. II. 30 ● Zrínyi Ilonáról. III. 107, 115.
- PÁLI**
— szőlőhegy szabályzata, 1625., I. 336.
- PÁLINKÁS GÉZA**
— szombathelyi kéziratokról. III. 44.
- PÁLINKÁS LÁSZLÓ**
— Esztergom műemlékeiről. II. 232.
- PALISZNAI-CSALÁD**
— szerepe, XIV. sz. I. 136.
- PALKOVIC GYÖRGY** (pozsonyi tanár)
— szlovák irodalmi szerepe. II. 494.
- PALL, F.**
— a várnai csatáról. I. 164.
- Pallas sagata*, 1719., II. 73.
- PALLAVICINI GR.-család**
— birtokrendezése, 1804., II. 42.
- PALLMANN PÉTER**
— a piaristákról II. József alatt. II. 270.
- PALLÓS ALBERT**
— Maros-Torda népoktatásáról. II. 585.
- PALLÓS F.**
— a német nyelvoktatásról II. József idején. II. 278.
- PÁLYA ISTVÁN** (piarista rendfőnök)
— iskoladrámái, XVIII. sz. II. 227.
- PALMA KÁROLY FERENC** (jeszuita)
— történetirői munkássága, XVIII. sz. II. 213, 594, III. 120.
- PÁLMAI JÓZSEF**
— Maros-Torda, Udvarhely nemességi családjairól. I. 297.

- PÁLMAI KÁLMÁN**
— Balassi Bálintról. III. 89.
- PÁLOCCZ**
— i bizottság jelentése. III. 42.
- PALÓCZI EDGAR**
— Napóleonnal Magyarországon. II. 557 • orosz seregről Magyarországon, 1799. II. 531 • Tóth Ferencről II. 155.
— LÓCZI HORVÁTH-család
— naplója, XVII—XVIII. sz. I. 412.
- PALÓCZI HORVÁTH ADÁM**
— élete, irodalmi szerepe. II. 304, 610, 611 III. 126 • iratai, 1790—1791., II. 362, 369, 372 • és II. József rendszere II. 304 • népdalgyűjteménye. II. 625 • női irodalmi köre. II. 614 • női irodalmi köre. II. 614 • östörténeti irata, 1817., II. 595 • verses iratai, 1790., 1796., II. 349, 519.
- PÁLÓCZY LÁSZLÓ**
— irodalmi kísérletei, 1806., II. 620—621.
- PALÓCSAY BR.-család**
— levéltára. I. 15, 452.
- PALÓCSAY GYÖRGY BR. (kuruc tábornok)**
— verses gazdasági műve, 1701., I. 420.
- PÁLOS EDE**
— Révai Miklósról. II. 225.
- PALOTA (ld. Várpalota alatt is)**
— védői, XVI. sz. III. 91, 92.
- PALOTHAJ ZSIGMOND (kapitány)**
— Vitézeknek ... tüköre, 1747., II. 102.
- PALOTÁS MIKLÓS**
— a Wesselényiek lengyel birtokairól. III. 106.
- PALTRAM VATZE (bécsi tanácsos)**
— mint krónikaszerző, XIII. sz. I. 90.
- PALUGYAY IMRE**
— horvát—magyar viszonyról. I. 74 • leírása Magyarországról. I. 417 • a megyerendszerről. II. 88 • Verbőczy-életrajza. I. 193.
- PALUMBINI JONÁS SÁMUEL (ev. lelkész)**
— prédikációja, 1783., II. 275.
- PAMÉNYI ERVIN**
— Horváth Mihályról. III. 48, 50 • és Unger Mátyás.
— a magyar történetről. III. 46.
- PANAITESCU, P. P.**
— Micu-Klein püspökről. II. 123 • Mircse vajdáról. I. 138—139 • Vitéz Mihályról. I. 308, 311.
- PANAJOTHI (portai tolmács)**
— szerepe a Wesselényi-mozgalomban, XVII. sz. I. 389.
- PÁNCZEL DÁNIEL**
— mint lapszerkesztő. II. 404, 407.
- PÁNCZEL PÁL, ld. Pántzél**
- PANCISOVA**
— i spanyol telepítés. II. 34.
- PANDUROVICH, VLADISLAV**
— a baranyai szerbekről. I. 420, II. 39, 126.
- Panis vitae et intellectus*, 1721., II. 108.
- PANKL MÁTYÁS (pozsonyi tanár)**
— gazdasági munkája. II. 431.
- PANKOTA**
— i apát, Szuhányi X. F. II. 503 • -i főesperesség III. 64.
- PANKRATOVA, A. M.**
— a magyar történész kongresszusáról. III. 46 • a Szovjetunió történetéről. I. 23.
- PANNONHALMA**
— i alapítói oklevél. I. 54 • -i bencések, ld. Guzmics Izidor, Kovács Márk, Szoszná Demeter. • -i Benedek-rend története. I. 17, 61, II. 46, 116, 581 • -i birtokösszeírások, XI—XIII. sz. I. 55, 78 • -i főapátok, ld. Novák Krizosztom, Saygho Benedek. • -i főapátok főrendisége. II. 88.
— komáromi püspöksége. II. 270.
— i főapátság története. I. 64, 78 • -i Guary-levéltár. I. 15, 114, 161, 171 • -i hegymesteri utasítás, 1712., II. 47 • -i iskola története. II. 201—202 • -i konvent, hiteles hely. I. 112 • -i könyvtár. II. 116 • -i levéltár. I. 16—17 III. 44 • -i síremlékek. I. 134 • -i utazás, Kazinczy. II. 422.
- PANNONIA**
— állapota a honfoglalás előtt. I. 28, 35 • a Karoling-korban. I. 36 • mint római provincia. I. 34, 35, III. 25 • és a német császárok jogigénye, XI. sz. I. 71 • -i hun történet. I. 87 • -i kereszténység. I. 35 • -i római művészet. I. 35 • -i szláv, stb. népelemek. I. 36, 82. • -i városok. III. 58.
- Pannonia**
— c. lapok, 1809., 1819., II. 408.
- Pannoniae luctus**, 1799., II. 217.
- Pannoniae piae ... sacrum**, 1797., II. 523.
- PANNONIAI (Pannonius) ANDRÁS**
— munkái, XV. sz. I. 180.
- PANNONIUS, JANUS, ld. Janus**
- Panoplia catholica**, 1733., II. 109.
- PANTELIĆ, DUŠAN**
— Jovan Jovanović püspökről. II. 297 • kísérletéről Belgrád elfoglalására, 1788., II. 297.
- PANTOKRATOR**
— kolostor Bizáncban. I. 74—75.
- PÁNTZÉL PÁL**
— a magyar nyelvről, 1806., II. 488.
- PANYÁK EDE, ld. Iványi**
- PAP**
— i ref. egyház. I. 256.
- PAPP ÁRTUR**
— a mátészalkai ref. egyházzal. I. 256.
- PAP DÉNES**
— kiadta Radvánszky J. naplóját. I. 412.
- PAP FERENC**
— Kis Jánosról, Batsányiról. II. 619.
- PAPP GUSZTÁV**
— Kálmáncsehi Sánta Mártonról. I. 261.
- PAPP GYÖRGY**
— a keleti kereszténységről. I. 68 • a munkácsi püspökségről. I. 424.
- PAPP IMRE**
— a királyi hatalomról az Árpád-korban. III. 63.
- PAPP IMRE**
— az alföldi városokról. III. 54.
- PAP ISTVÁN, ld. Szatmárnémeti Pap**
- PAP ISTVÁN, ld. Vámosi Pap**
- PAP JÁNOS**
— a magyar mitológiáról. I. 38 • a piaristákról Szegeden. II. 116.
- PAP JÁNOS**
— Kempelen Farkasról. III. 120.
- PAP J.**
— II. Rákóczi Ferencről. I. 455.
- PAP JÓZSEF, ld. Fogarasi Pap**
- PAP KÁROLY**
— ferrari magyar tanulókról. II. 132 • Kádár István énekéről. III. 90 • Méliusz Juhász Péterről. I. 262 • a Zrínyiaszról. III. 104.
- PAPP LÁSZLÓ**
— elégiája I. Ferenchez, 1814., II. 564.
- PAPP LÁSZLÓ**
— a hiteles helyekről. I. 286 • Takáts Sándorról. III. 52.
- PAPP LÁSZLÓ**
— a kecskeméti, halasi tanyákról. II. 52.
- PAP LÁSZLÓ (és mások)**
— Ráday-kiadás. III. 113.
- PAPP MÁRTA**
— Báthori I. humanistáiról. I. 227, 310.
- K. PAPP MIKLÓS**
— Bethlen Miklós leveleiről. I. 441 • Caraffa vértörvényezékéről. I. 418 • egy felségértési peréről, 1738., II. 97 • egy úti naplóról, 1815., II. 429 • az 1735-i zendülésről. II. 93, 106 • kiad. Bethlen Kata önéletrajzát. II. 17 • Kultár Istvánról. II. 405 • a kuruc világról (Károlyi-S. levelei) I. 1. 437.
- PAPP ZOLTÁN**
— Fessler Ignác Auréliéről. II. 593.
- PAP ZSIGMOND, ld. Szathmári Pap**
- PÁPA**
— egyetemes leírása. I. 257 • földesura: Török Bálint. I. 238 • francia megszállás alatt, 1809., II. 545 • ismertetése, 1820., II. 449 • a kurucvilágban. I. 459 • i chirurugusok, 1751., II. 140 • -i Esterházy-levéltár. I. 14—15 • -i ev. egyház története. I. 256 • -i főesperesség, 1808., I. 413 • -i kath. gimnázium. II. 131, 581 • -i kórházak. II. 545 • -i lelkész: Kocsi Csörgő B. I. 391 • -i molnárcéh, 1774., II. 176 • -i nyomda története. I. 264 • -i orvos: Zsoldos János. II. 545 • -i plébániatemplom képei. II. 232—233 • -i plébános: Madarász József. II. 545 • -i ref. egyház története. I. 254, 256, II. 118.
— levéltára. I. 252, II. 118.
— i ref. főiskola története. I. 266, II. 131, 582—583, III. 87 • -i tanár, Mándi Márton István. II. 577 • -i templomlevél, 1752., II. 121 • -i ügyvéd, Pápay Sámuel. II. 490 • -i vallási konfliktus, 1718., II. 118 • -i vallón lázadás, 1600., III. 95 • -i végház, 1657. III. 105 • -i vizsgálat 1647., III. 106.

- PAPAHAGI, P.
— a makedo—román irodalomról. II. 498.
- PÁPAY GÁSPÁR
— naplója tatár követségéről, 1705., I. 439.
- PÁPAI JÁNOS
— követségi naplója, 1708., I. 440.
- PÁPAY JÓZSEF MIKLÓS
— alkalmi versel, 1791., 1802., 1806., II. 362, 364, 527, 535 ● elégiája a szárazságról, 1797., II. 443.
- PÁPAY J.
— a gyulafehérvári glosszákról. I. 130.
- PÁPAY SÁMUEL
— adatai, irodalomtörténete. II. 401, 596 ● a magyar nyelvről, 1807., II. 490.
- PÁPAI PÁRIZ, ld. PÁRIZ
- PÁPAI RUSZSEK JÓZSEF
— verse a veszprémi insurgensekhez, 1810., II. 561.
- PAPÁNEK GYÖRGY (plébános)
— leírása Baranyáról, 1783., II. 235 ● szláv története, 1793., II. 494.
- PAPÉB, FR.
— Jagelló Kázmérről. I. 177 ● Lengyelország s Litvánjáról. I. 177, 201.
- PAPIU ILLARIAN, ALEXANDRU
— Sinkai Györgyről. II. 496.
- PARÁD
— i uradalom, XVIII. sz. II. 42.
- PARASPODYLOS, ld. ZOTIKOS
- Parasztok decretuma, 1790., II. 354.
- PARAVICS MÁTYÁS
— és a kereskedelmi bizottság, 1791., II. 385.
- PÁRDÁNYI MIKLÓS
— bírósági levéltárakról. III. 43.
- PÁRDUCZ MIHÁLY
— a szarmatakor emlékeiről. III. 58.
- PÁRIS
— és a Rákóczi-emigráció. II. 471—472. történeti bibliográfiája a forradalom alatt. III. 37 ● -ba levél a tatárjárásról. I. 91—92 ● -ban Batsányi János, II. 555—556, 604 ● -ban Lukács érsek és Mapes találkozásai. I. 50 ● -ban magyar arisztokraták 1815 után. II. 426 ● -ban magyar humanisták. I. 218, 269 III. 81 ● -ban magyar iparosok. I. 124 III. 72 ● -ban Mátyás pajzsa. III. 77 ● -ban Trenk kivégzése, 1794., II. 328 ● -i béke, 1814., II. 564, 567 ● -i bevonulás, visszhangja, 1814., 1815., II. 563—565 ● -i egyetem a középkorban. I. 66—67, 132.
— magyar diáktjai, tanárai. I. 66—67, 132.
— i király-kivégzés irodalmi visszhangja. II. 404—405 ● -i levél egyházi iratban, 1821., II. 574 ● -i levéltárak. I. 20, 102, 409, 452, 460—461, II. 484 III. 103 ● -i nemzetgyűlés. II. 325 ● -i nemzeti könyvtár. I. 56, 89, 160, 195, 318, 334, 435, 443, 464, III. 44, 72 ● -i osztrák követ: Kaunitz. II. 183 ● -i parlament és Szelepcsényi, 1682., III. 106 ● -i Rákóczi ágens: Brenner abbé. I. 472 ● -i rendi parlament, XVI. sz. I. 229 ● -i spanyol követ: Cellamare. I. 471 ● -i tanár: J. Vercellensis. I. 88.
— Fr. S. Beudant. II. 427.
— i tanulók, ld. Anonymus, Lukács érsek, Walter Mapes, Makrai Benedek, Tubero Lajos ● -i történeti kongresszus, 1900., I. 382 ● -i utazók, ld. Belényesi Gergely, Berzeviczy Gergely, Gosztonyi János, Várdai Balázs ● -i útja Zsigmond királynak. I. 114.
- PARIS, MATTHEW
— krónikája. I. 92.
- PÁRIS S.
— Bethlen Miklósról. I. 426.
- PARISTRION
— i „államalakulatok”. III. 59.
- PÁRIZ PÁPAI FERENC (orvos, tanár)
— egyháztörténeti műve. I. 248—249, 333 III. 85 ● élete. I. 432 III. 110 ● latin szótára. II. 215 ● levelezése. I. 469 ● Tótfalusi Kis Miklósról. II. 215.
- PÁRKÁNYI DEZSŐ
— XVII. sz.-i orvosokról. II. 139.
- PÁRMA
— i levéltári regeszták. I. 19, 233.
- PARMENIUS, ld. Budai
- PARMENTIER (és mások)
— borászati szakkönyve, 1805—1814., II. 436.
- PARMIGIANO, TADDEO UGOLEITO
— mint Mátyás könyvtárosa. I. 183.
- Parnasszusi időbűtés
— c. lap, 1793—1799., II. 406.
- PÁRNICZKY MIHÁLY
— a ius regiumról. I. 59 ● és Bátyka J. ● a Corpus Jurisról. I. 232.
- PARTHENIUS PHILANDER, ld. Schaffrath L.
- PÁRVAN, VASILB
— *Getica, Dacia*. I. 35.
- PASCU, STEFAN
— Erdély történetéről. I. 295, II. 29 III. 72 ● a románok küzdelmeiről. II. 378.
- PASKÓ KRISTÓF (portál követ)
— emlékirata, XVII. sz. I. 425 ● históriás éneke Erdély pusztulásáról. I. 350.
- PASQUALE, BIONDI
— az 1686-i harcokról. I. 407.
- PASQUALIGO, PIER (velencei követ)
— és Magyarország, 1504—1508., I. 200, 204.
- Pasquillus contra Michaellem Teleki*. I. 428.
- PASSARDI JÁNOS
— szerepe a selyemtenyészésben. I. 417.
- PASSAROWITZ, ld. Pozsarevác
- PASSAU
— i magyar marhakivétel. I. 244 ● -ipüspök: Piligrim. I. 30, 68.
— Wolfger, XIII. sz. I. 92.
— i történetírás. I. 30.
- Passio deflenda fortis Pannoniae*, 1728., II. 91.
- Passio Libertatis Hungariae*, 1764., II. 189.
- PASTNER GYULA
— a Mátyás-kori építészetéről. I. 185.
- PASTOR, L.
— Antonio de Beatis szövegéről. I. 211 ● a pápák történetéről. I. 154, 258, 317 ● vatikáni regestái. I. 171.
- PASTNEK, FR.
— a Cyrill és Method legendáról. I. 28 ● szláv filológiai bibliográfiája. III. 32.
- PASUTO, V. T.
— Nyevszkij-ről. III. 68 ● Sahmatovról. III. 56.
- PASZLAWSZKY SÁNDOR
— Amade Antalról. II. 142 ● Klobusitzky beszédéről, 1824., II. 571 ● Szemere Albert verséről, 1808., II. 542 ● Szirmay Antalról. II. 400.
- PÁSZTÓ
— i apátság története. I. 17, 64, 65, 78, 365, 421, II. 116, III. 70.
- PÁSZTHÓY MÁTÉ
— bécsi küldetése, 1640., I. 365.
- PÁSZTHOR DÁNIEL
— közlése Kazinczy naplójából. II. 511.
- PÁSZTOR B. E.
— Nyíregyháza kézműiparáról. II. 176, 460.
- PÁSZTOR LAJOS
— a désaknai sóbányákról. I. 298, II. 54.
- PÁSZTOR LAJOS
— a Jagelló-kori vallásos életéről. I. 211 ● Károlyi Sándor naplójáról. I. 437 ● a máriavölgyi kegyhelyről. II. 117 ● Temesvári Pelbárt- és Laskai Osvátról. I. 181, 212.
- PÁSZTOR M.
— Pestbudáról a török után. I. 417, 458, II. 63.
- PÁSZTORY ENDRE
— Csokonáról. II. 608.
- PÁSZTORY MENYHÉRT
— a pénz kérdéséről, 1819., II. 449.
- PÁSZTHORY SÁNDOR
— és az 1791-i nyelvtörvény. II. 355 ● és Széchenyi Ferenc. II. 318.
- PATACHICH ÁDÁM EE.
— mint kalocsai érsek. II. 200.
- PATACHICH BOLDIZSÁR BR.
— naplói, XVII—XVIII. sz. I. 415, II. 84.
- PATACHICH JÓZSEF
— Pest város polgáiról. II. 62, 179, 479.
- PATAGÓNIA
— példája Martinovics iratában. II. 323.
- PATHAY ISTVÁN (ref. püspök)
— iratai, levelezése, XVII. sz. I. 361, 365.
- PATHAI JÁNOS (ref. püspök)
— szerepe, XVIII. sz. II. 120.
- PATAY JÓZSEF
— Pázmány történelmi felfogásáról. I. 360—361 ● a piaristákról Erdélyben. II. 116.
- PATAY PÁL
— a protestáns uniók törekvéseiről. II. 370, 374.
- PATAY SÁMUEL (bírókös)
— bái templomépítése, 1784., II. 274.

PATAKY DÉNES
— a magyar rézmetszésről. III. 109.

PATAKY DEZSŐ
— a türelmi rendeletről. II. 277.

PATAKI FERENC (jezsuita)
— Erdély egyháztörténetéről, 1730., II. 137.

PATAKI ISTVÁN (radnóti lelkész)
— naplója, 1672–1705., I. 428.

PATAKI (Giurgiu) JÁNOS
— mint román unitus püspök, XVIII. sz. II. 123.

PATAKI J.
— a magyar–román viszonyról, XIV. sz. I. 121.

PATAKI JENŐ
— Bethlen Kátáról. II. 18.

PATAKI JÓZSEF
— a magyar színeszetéről. II. 626.

PATAKI JÓZSEF
— a Sárközről. II. 31, 43.

PATAKI LÁSZLÓ
— Ostervádról Magyarországon. II. 112.

PATAKI SÁMUEL
— az erdélyi borbély-céhokről, 1823., II. 598.

PATAKI VIDOR
— a budai vár középkori helyrajzáról. III. 78 ● az egri várról. I. 238, 318 ● a kelenföldi ciszterciákról. I. 123 ● a XVI. sz.-i várépítésről. I. 288.

PATAKI PÜSTÖS JÁNOS
— *Királyoknak tükröje*, 1626., I. 337.

PATER ERZSÉBET
— Budapest régészeti irodalmáról. III. 25.

PATER FERENC
— az Árpádok és Anjouk összeköttetéseiről. I. 100 ● emlékezete. III. 51 ● a templáriusokról, János lovagokról. I. 65. III. 64.

PATER, J. C. H., és Antal G.
— bécsi holland követjelentésekről. I. 401.

PATERA, A.
— Comenius levelezéséről. I. 353.

PATIKAI LUKÁTS (álnév)
— az állatbetegségekről, 1792., II. 438.

PATÓCSY FERENC
— mint Martinuzzi ellenfele. I. 279.

PATONAY JÓZSEF
— Somogyi Jánosról. II. 579.

PATONYI TADÉ
— írta Napóleonnól, 1804., I. 533.

PATRIK, SZT.
— *Barlang*, Irorság. I. 132.

PATRIOPHILUS, ld. Kacsovics Bálint
Der Patriot aus Grundsätzen, 1797., II. 511, 522.
Patriotische Bemerkungen, 1774., II. 177.
Patriotische Gesänge, 1809., II. 549.
Patriotische Phantasien eines Slaven, II. 415.
Der patriotische Rathgeber, 1807., II. 408.
Patriotische Vorstellung, 1788. (Forgách Miklós gr.). II. 29.

Patriotische Worte, 1809., II. 547.
Patriotisches Wochenblatt, 1804., II. 408.
Der Patriotismus der Ungarn, 1805., II. 535.

PATRUHÁNY LUKÁCS
— a magyar névről. I. 33.

PATZKOVSKY ALBERT
— az eperjesi sóbányaszatról. II. 417.

PÁTY
— i. juhtenyésztési kongresszus, 1818., II. 440.

PAUER ISTVÁN, ld. Kápolnai Pauer

PAUER JÁNOS
— a székesfehérvári püspökségről. II. 201.

PAUER JÁNOS
— a selmeci akadémiáról. II. 209.

PAUER JÁNOS MIHÁLY
— könyvkereskedői jegyzéke, 1795., II. 537.

PAUL, J.
— Gusztáv Adolfról. I. 340.

PAUL VENCEL JÁNOS
— a juhtenyésztésről, 1771., II. 165.

PAULER GYULA
— Anonymusról. I. 44 ● III. Bélaról. III. 66 ● a besztrecsányai gyűlésről, 1670., I. 394 ● a bűjdösök támadásáról, 1672., I. 395 ● a Csáky-levéltárról. III. 42 ● Drabik Miklósról. III. 100 ● az első hitértékről. I. 65 ● emlékezete. III. 51 ● Frangepán Ferencről. I. 394 ● II. Géza háborúiról. I. 75 ● a görög kereszténységről Magyarországon. I. 68 ● Gyöngyösi Istvánról. I. 399, III. 107 ● hadi viszonyainkról, XI–XIII. sz. I. 60 ● a Hartvik-legendá-

ról. I. 51 ● H orvátország elfoglalásáról. I. 74 ● ism. J. L. Pić munkáját a magyar–román vitáról. I. 44.

— Szilágyi F. írását a Horia-felkelésről. II. 287.

— V. István bolgár hadjáratairól. I. 100 ● jelentése szlavnicai okmányokról. III. 42 ● a 955-i kalandozásról. I. 41 ● kritikája Thaly felfogásáról. I. 454 ● löcsei iratokról. III. 42 ● *A magyar honfoglalás kútfeje*. I. 4, 24, 33 ● a magyar országos levéltárról. I. 18 ● a magyar történetről Istvánig. I. 33, 37, 40, 67.

— az Árpád-korban. I. 56, 57, 81, 91, 102.

— a magyarok meglepedéséről. I. 34 ● Magyarországról 1661-ben. I. 376 ● Martinovics Ignákról. II. 514 ● megyei levéltárakról. I. 12 ● a milleniumról. I. 34 ● Nándorfehérvárról, 1521., III. 82 ● a Báday-emlékiratról. I. 382, 388 ● a sajómezei csatáról. I. 96 ● a székiy kérdésről. I. 81 ● Szt. István alkotmányáról. I. 69.

— kanonizációjáról. III. 65 ● pénzeiről. I. 79.

— az utolsó Zrínyiekről. III. 104 ● a vármegyékről. I. 69 ● Wesselényi Ferencről. III. 106 ● a Wesselényi-összeesküvésről. I. 387, 390, 394, 399, III. 106 ● Zrínyi Miklórról. I. 380, III. 104 ● Zrínyi Péterrel. I. 394.

PAULER TIVADAR
— Bencsik Mihályról. III. 113 ● a budapesti tudományegyetem történetéről. I. 373, II. 209 ● a hazai jogtudomány történetéről. II. 90, 210 ● jogi enciklopédiája. II. 90, III. 113 ● a nagyszombati egyetem jogi íróiról. II. 90, 210 ● Szegedy Jánosról. II. 90 ● Szentiványi Mártonról. I. 457 ● Szemenics Pálról. II. 569.

PAULIDES, ld. Kanizsai Pálfi

PAULINUS (álnév)
— *Toleranz-Sachen*, 1782., II. 272.

PAULINY MIHÁLY
— az 1812-i hadjáratan. II. 567.

PAULINYI ÖSZKÁR
— az augsburgi Fugger-levéltárról. I. 19 ● a helytartótanács levéltárról. III. 44 ● *Ipar, kereskedelem*, 1387–1526., I. 124, 156 ● ism. Eckhart F. munkáját a bécsi gazdaságpolitikáról. II. 173.

— Mátyusz munkáját Sándor Lipótról. II. 516 ● Sas A. írásait a munkácsi uradalomról. II. 46.

— a Széchényi Könyvtár kéziratjegyzékét. II. 399, III. 44 ● Kassa rekatolizálásáról. I. 320, 321 ● a körmeői éremvészkéről. III. 90 ● a középkori magyar réztermelésről. I. 127 ● a magyar aranymonopólium jövedelméről. I. 127 ● a magyar aranytermelésről, XV–XVI. sz. I. 210, 243, 301 ● a sóregále kialakulásáról. I. 95, 100.

PAULO, PAULUS DE, (zárai patrichus)
— följegyzései, XIV. sz. I. 108.

PAULOVÁ, MILADA
— a bizánci–cseh kapcsolatokról, XV. sz. III. 76.

PAULOVITS ISTVÁN
— a római limesről. I. 35.

PAULY KÁROLY
— urbaniális kézikönyve. II. 192, 447, 453.

PAUR IVÁN
— emlékezete. III. 51 ● horvát–magyar kapcsolatokról. III. 66 ● Kapisztrán Jánosról. III. 76 ● kiadta Hans Tschány (Csányi) krónikáját. I. 390.

— H. G. Ritter krónikáját. I. 440.

— Mátyás egy oklevéléről. III. 76 ● a Niezky-levéltárról. I. 16 ● a protésztás ügyről, 1655., I. 386 ● a soproni kereskedőkről Thököly idején. III. 108 ● a soproni szőlőkről, 1705., I. 462 ● (és mások).

— hazai okmánytára. I. 11.

PÁVEL AGOSTON
— a Hunyadiakról a délszláv költészetben. I. 160, 170.

PAVEL, C.
— a balázsfalvi triászról. II. 205.

PÁVIA
— i. magyar kalandozás. I. 41.

PAVLESCO, E.
— Erdélyről a harmincéves háborúban. I. 344.

PAVLOVIC, DRAGOLJUB
— a pozsareváci békéről. II. 74 ● a XVIII. sz.-i Szerbiáról. II. 74, 297.

PAVLUSKOVA, M. A.
— az Árpád-kori parasztságról. III. 66–67.

PAWINSKY, A.
— I. Zsigmond lengyel királyról. I. 202.

PAYER, HUGO
— kárpáti bibliográfiája. III. 27.

- PAYNE, PETER
— moldvai útja, XV. sz. I. 131.
- PAYR GYÖRGY és Mihály
— soproni krónikája, XVII. sz. III. 108.
- PAYR SÁNDOR
— Booskai hadairól Sopronban. I. 321 • Consul Istvánról. I. 254 • Cordatus Konrádról. I. 220 • a csepregi ev. egyházzal. I. 255 • Dévai Bíró Mátyásról. I. 260 • Draskovich Györgyről. III. 102 • a dunántúli ev. egyházkerületről. I. 254, 373 III. 88 • a dunántúli protestantizmusról. I. 365, 393, II. 111 • egyháztörténelmi emlékei. I. 252, 393, 401 • emlékezete. III. 51 • Erdősi Sylvester Jánosról. I. 259 • Fábri Gergelyről. II. 121 • Gablman Miklósról. I. 315 • Hajnóczy Sámuelről, Józsefről. II. 319 • a községi ev. egyházzal. I. 256 • Lakner Kristófról. I. 246, 321 • Lutherról s az egyházi énekről. II. 142 • magyar pietistákról. II. 20, 121 • a magyar prot. gályarabokról. III. 106 • Magyarai Istvánról. I. 313 • Mária királynéről. I. 219 • Nádasdy Tamásról. I. 259 • Nagy Györgyről. II. 279 • a pápai ev. egyházzal. I. 256 • Pázmány és Lamormain tanácskozásáról. I. 360 • a reformáció ünnepeiről. II. 580 • a soproni ev. egyházzal. I. 256 • Szeiczai Bárány Györgyről. II. 111 • Török Istvánról. I. 457 • a vadosfai ev. egyházzal. I. 257, II. 121 • Vitnyédy Istvánról. I. 387, 393 • Zrínyi Miklósról. I. 259, 381, III. 104.
- PÁZMÁN ALAJOS
— Telekessy Istvánról. I. 457.
- PÁZMÁNDI HORVÁT ENDRE (plébános, író)
— élete, munkái. II. 550, 573, 595, 613, 618, 620.
- PÁZMÁNY PÉTER
— adatai, munkái; róla irodalom. I. 259, 338, 359—361, 373 • és Alvinczi Péter. I. 338, 374 • és Balásfi Tamás. I. 361 • és Bethlen Gábor. I. 338 • egyetem-alapítása, 1635. I. 373—374, II. 210 • ellenreformátori szerepe. I. 368, 378 • és Esterházy Miklós. I. 358—359 • és a feudális földesúri jog. I. 373 • és a Habsburg-örökösödés. I. 367 • és Istvánffy Miklós. I. 227 • Katona I. rópiratában, 1790., II. 335 • levelei. I. 360, II. 591 III. 101. • a nagybírtokosok szerepéről a reformációban. I. 259 • és a papok végredekezdése. I. 373 • és Possevino. I. 310 • és I. Rákóczi György. I. 342, 344, 358 • III. 101 száműzetése, 1619., I. 338 • udvari kapcsolatai. I. 363 • utóda: Lippay György. I. 369 • és Veresmarti Mihály. I. 361.
- PEARS, E.
— Konstantinápoly elfoglalásáról. III. 76.
- PECCHINOLI, ANGELO
— magyarországi követsége, XV. sz. I. 176.
- PECCHIO, LUCA DEL
— budai útlelete, XV. sz. I. 138.
- PÉCEL
— bírtokos: Szemere Pál. II. 619 • -i Ráday-könyvtár. II. 589.
- PÉCH ANTAL
— az alsó-magyarországi bányaművelésről. I. 127, 157, 243, 372 • a selmeci bányászati fejlődéséről. II. 54 • a selmeci bányavállalatokról. I. 127, 157, 243, 372.
- PÉCHY-család
— levéltára. I. 15, III. 43.
- PÉCHY ADÁM
— naplója, 1707., I. 438.
- PÉCHY FERENC (plébános)
— énekei, XVI. sz. I. 271.
- PÉCHY IMRE (alsópán)
— irata a magyar nyelvről, 1806., II. 480 • mint ref. főgondnok. II. 580.
- PÉCHY IMRE
— Jászberényi Párról. III. 100 • Orczy Lőrincről. III. 121 • Uri Jánosról. III. 121.
- PÉCHY MÁRTON
— levelei Nádasdy Tamáshoz, XVI. sz. I. 277.
- PÉCHY PÁL
— javaslata a közalapról, 1802., II. 475.
- PÉCHY (Péchi) SIMON (kancellár)
— élete, szerepe, iratai. I. 337, 346 • levelezése. I. 334, 337, 339.
- PECZ, C. v.
— a Landesverleger—Compagnie-ről. III. 109.
- PECZ VILMOS
— az Árpád-genealógiáról. I. 34 • Hierax verséről. I. 152 • a magyarok ősi nevééről. I. 26 • megjegyzései a Konstantinos-kiadáshoz. I. 26 • Zotikos költeményéről. I. 160.
- PÉCZELI, ld. Pétzeli
- PÉCZELY JÓZSEF, író.
— Budai Ezsalásról. II. 594 • Gubecz Mátéről. III. 84.
- PÉCS
— és az egyházi földesúr. II. 64, 179 • egyházzeneje, XVIII. sz. II. 147 • eleste, 1543., I. 231, 289 • építészete, XVIII. sz. II. 232 • erdészete. II. 44 • gazdasági viszonyai, XVIII. sz. II. 64, 180 • kamarai igazgatása, 1686., I. 418 • leírása, 1822., II. 481 • és Privina tartománya. I. 36 • a római korban. I. 34 • sz. kir. városi rangra emelése. I. 418, II. 64, 179 • a török uralom alatt. I. 248 • ügye az 1790-i diétán. II. 371 • vidéki horvát telepések, 1715., II. 39 • viszonyai a török után. I. 418 • -i dominikánus ház. II. 117 • -i egyetem, 1867., I. 132 • -i egyházmegye. I. 70, II. 114 • -i Forgách-kézirat. I. 226 • -i formulárium. I. 198 • -i főispáni beiktatás, 1782., II. 280 • -i iskola, 1540., III. 87 • -i jezsuiták. I. 423, II. 116 • -i kanonok: Szalágyi I. II. 214 • -i káptalan története. I. 64 III. 70 • -i kereskedők beadványa, 1791., II. 388 • -i kerület felállítás. II. 293, 300.
— biztos: Széchenyi F. gr. II. 283, 300, 319 • titkára: Hajnóczy J. II. 819.
—i nagyprepost: Koller József. II. 573 • -i német telepések, XVIII. sz. II. 33 • -i nyomda, nyomtatványok, 1773., II. 212, III. 20 • -i püspöki könyvtár. I. 198, II. 212 • -i püspökök, ld. Balásfi Tamás, Janus Pannonius, Klmó György, Radanay Mátyás, Telegdi Miklós • -i püspökség alapítólevele. I. 54
— ismertetése, 1824., II. 579 • és a protestánsok. II. 119, 203 • története. I. 62.
—i rác támadás, 1704., I. 460 • -i ref. egyház tört. I. 256 • -i szarm., ld. Bernhard A., Kreskay I., Pecsevi Ibrahim • -i szénbányászati. I. 459—460 • -i színesítő és sajtó. II. 628 • -i templomépítés. I. 67 • -i utazások. II. 22, 23, 153.
- PECSEVI IBRAHIM
— török története. I. 197, 232.
- PÉCSI ANNA
— az erdélyi kancelláriáról, XVI. sz. I. 295, 303.
- PÉCSI JERŐ
— Kisfaludy Károlyról. II. 622.
- PÉCSI OTTMÁR
— Szemere Párról. II. 619.
- PÉCSI ÖDÖN
— Molnár Jánosról. II. 199, 406.
- PÉCSI SIMON, ld. Péchi
- PÉCSKA
—i határőrtsízt: Péró. II. 92.
- PÉCSVÁRAD
—i apátság. I. 64, 143 • -i hamis alapítólevel. I. 54.
- PERM (Mindszenty) JÓZSEF
— Padányi Bíró Mártonról. II. 110.
- PERISCH A.
— Monoszói Andrásról. I. 264.
- PERISNER IGÁNÓ
— Budapestről, XVIII. sz. II. 62 • Széchenyi Istvánról. II. 567.
- PERKÁR, J.
— a fehérhegyi vereségről. I. 339 • a huszitákról. I. 140 • II. Otakáról. I. 90 • Zikkáról. I. 141.
- PERKÁR KÁROLY
— Jammiki Péter ötvöséről. III. 72 • II. Lajos leveleiről. I. 222 • I. Miksa leveleiről. III. 80 • szépei krónika-kiadása. I. 390.
- PERKRY LAJOS
— élete, szerepe, XVI. sz. I. 288.
- PERKRY LŐRINC GR.
— élettrajza. I. 457 III. 114 • felesége, ld. Petróczy Kata Szidónia • levelei. I. 451, 467 • levéltára. I. 452 • szerepe Erdélyben. I. 467 • veje, ld. Daniel István.
- PERTÁRI JOACHIM
— szerepe, XIII. sz. I. 101.
- PELBÁRT, ld. Temesvári
- PELCHEZIMOW (cseh táborita)
— krónikája, XV. sz. I. 111.
- PELCZ BÉLA, ld. Pelz
- PELCZ JÁNOS
— Géza koráról, 1769., I. 67.
- PELCZER, H.
— Barbarossa Frigyesről. I. 76.
- PELEGRINI ALBERT
— a rastatti gyilkosságról. II. 530.

PELEI TAMÁS (humanista)
— glosszái Erasmushoz. I. 218.
Pelcskei nádorai, 1790. (Gvadányi József). II. 373.
PELESZ, J.
— a ruszin unióról. I. 424, II. 124.
PÉLI NAGY ANDRÁS
— egyházi iratai, 1814—1824., II. 576—577.
PELICHER, P.
— VIII. Károly leveleiről. I. 179.
PELLE ERZSÉBET
— Oszoknairól. II. 608.
PELLÉRDY PÉTER (udvarmester)
— Báthori Zs. hadjáratairól, 1596., I. 306.
PELLICHER, GUILLAUME DE
— diplomáciai szerepe, XVI. sz. I. 278, 281, 301.
PELZ BÉLA
— hadifoglyokról, XVIII. sz. II. 185 ● a hainburgi béketárgyalásokról, 1621., I. 339 ● mutatója a Századokhoz. I. 7, II. 9, III. 28
— a Tört. Tárhoz. I. 7, II. 10, III. 23
— a rokkantügyről, XVIII. sz. II. 185.
PELZER, HERMANN
— Barbarossa Frigyes politikájáról. III. 66.
PEMFILINGER MÁRK (szász gróf)
— szerepe, XVI. sz. I. 219, 280.
PÉNTÉK IEMA
— a történeti vigjátékról. II. 622.
PÉNZES BALDUIN
— Guzmics Izidorról. II. 574.
PENYIGÉY M. DÉNES
— Debrecen régi erdőgazdálkodásáról. II. 44 ● ism. Csapodi Cs. írását az Esterházy-uradalomról. II. 46.
Perancia responsio, 1790., II. 383.
PERDÁCZ EUTHYM
— Labszászky Jánosról. III. 108.
PERECSENYI, ld. Peretsényi
PERED
— leírása, 1804., II. 421.
PERELLIO (modenai ügyvivő)
— jelentése: Bécsből, XVII. sz. I. 385.
PERÉNYI-család
— iratai. III. 43 ● könyvtára. II. 589 ● és a reformáció, XVI. sz. I. 259.
PERÉNYI GÁBOR (ugocsal főispán)
— szerepe, XVI. sz. I. 218.
PERÉNYI IMRE (nádor)
— és a parasztháború, 1514., I. 207 ● tiszaluci birtoka. I. 205.
PERÉNYI IMRE BR.
— utazási naplója, 1714., II. 66.
PERÉNYI JÁNOS BR.
— és az abauji inszurgensek, 1798., II. 523.
PERÉNYI JÓZSEF
— Aranka Györgyről s az erdélyi nyelveművelőkről. II. 375, 601 ● Bolyai Farkas akadémiai tervezetéről. II. 589 ● Dugonics Andrásról. II. 303 ● első irodalomtörténeteszeinkről. II. 138, 215 ● Endrődy Jánosról. II. 615 ● kiadta Benyák B. iskoladramáját. II. 227 ● egy Veszprém-leírásról. II. 142.
PERÉNYI JÓZSEF
— francia hatásról a magyar okleveles gyakorlatban. I. 53 ● ism. Hajnal I. egyetem-történetét. III. 65 ● a ruszinok történetéről. III. 125 ● segítségével e munkában. II. 5. III. 6.
PERÉNYI MIKLÓS
— mint Eger parancsnoka. I. 457, 470.
PERÉNYI ZSIGMOND BR.
— ellenzéki szerepe, 1807., II. 540.
PEREPATITS ISTVÁN
— az I. Ferdinánd-kori művelődésről. III. 84 ● ism. Vörös I. munkáját a mezőúti céhekről. II. 460.
PERESZLÉNYI ZOLTÁN
— Balassi Bálintról. III. 89.
PERETSÉNYI NAGY LÁSZLÓ
— alkalmi versei, főljegyzései, XIX. sz. II. 564, 615 ● a cselédekről, 1820., II. 454 ● *Gallás* c. eposza, 1816., II. 566, 615 ● ismertetése Aradról. II. 419, 480 ● a katonai vezényszavakról, 1809., II. 548.
PERECKY, EUG. J.
— Dlugosz Jánosról. I. 149 ● a ruszin egyházzól, művelődésről. II. 124, 205 ● ruszin Mátyás-mondákról. III. 76.
PERGEN GR. (rendőrminiszter)
— az ipar és munkásság ellen. II. 463.
PERGER JÁNOS
— bevezetése a diplomatikába, 1821., II. 591.

PERHÁT (pasa)
— veszedelme. I. 225.
PERINET, JOACHIM
— verse az inszurgensekhez, 1809., II. 550.
PERJAMOS
— települése, története. II. 33, 162.
PERJÉS GÉZA
— Balassi Bálintról. III. 89 ● Esztergom ostromáról, 1706., III. 116 ● hozzászólása Borus J. Hadtört. cikkéhez. III. 53.
PERLAKI DÁNIEL (ev. lelkész)
— II. Lipót koronázásáról, 1790., II. 365 ● a vall. törvényről, 1791., II. 370, III. 123.
PERLBAER, M.
— a német lovagrendről Erdélyben. I. 94.
PERLICZY JÁNOS DÁNIEL
— orvosi munkái, XVIII. sz. II. 140.
PERNECZKY JENŐ
— a zentai csatáról, 1697., III. 108.
PERNESEY PÁL
— szigetvári felülvizsgálata, 1564., I. 290.
PERNICE, A.
— a havasalföldi háború toszkánai vonatkozásairól, 1595., I. 308.
PÉRÓ, SZEGEDINAC
— és mozgalma, 1785., II. 92—94, II. 126.
Péror veszedelme
— c. vers. II. 92—93.
PEROJEVIĆ, M.
— Kručić Petárról. I. 238.
PERRET, P. M.
— a francia—velencei kapcsolatokról. I. 139, III. 73.
● Malet de Graville-ről. I. 179.
PERSIÁN KÁLMÁN
— Barcsay Ákosról. I. 355 ● Kemény Jánosról. I. 356.
PERTZIAN, JOHANN (lócsei kereskedő)
— beadványa, 1791., II. 389.
PERUGIA
— i magyar tanulók. II. 132.
PERZSA
— források és őstörténetünk. I. 24 ● kereskedelmi társulat, 1699., I. 416 ● és magyar nyelv párhuzama, 1794., II. 596.
PERZSIA
— i követése Mátyásnak. I. 176 ● -i utazó: Kakas István. I. 309, III. 94.
PEST
— megye árszabása, 1812., II. 454.
— — birtokviszonyai, XVIII. sz. II. 42, 193, 293, 448, 450 ● cselédtörvények, 1804., II. 454 ● feliratai, 1787., 1811., II. 234, 555, 561 ● és a francia háborúk. II. 525, 536—537, 555 ● és a jakobinus mozgalom. II. 513 ● kataszteri fölmérése, 1789., II. 293 ● és a korona visszahozatala, 1790., II. 347—348 ● közgyűlései, 1787—1808., II. 298, 345, 525, 537 ● leírása (Bél). II. 19 ● monográfiája (Galgóczy). I. 419, II. 42, 193, 450, 454 ● nemeseknek vagyona, 1805., II. 450 ● és a nemesi felkelések, 1800—1809., II. 450, 525, 536—537, 555 ● népessége, XVIII. sz. II. 167 ● okleveles emlékei. I. 12 ● és Ráby Mátyás. II. 234 ● a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 459 ● rendtartása, 1790., II. 347 ● és a török háború, 1787., II. 294 ● a török hódítás után. I. 419 ● -i főispánok, ld. Sándor Lipót fölg., Úrményi J. alatt is. I. 345, 362 ● -i jegyző: Bédői Sós Márton, 1792., II. 374 ● -i kereskedelem, ipar. II. 390 ● -i követ: Darvas Ferenc, 1790., II. 813 ● -i községek panaszai, 1698., I. 419 ● -i levéltár. II. 77 ● -i mérnök: Balla Antal. II. 258 ● -i plébános: Sztrakos Albert. II. 109 ● -i szárm. Tessedik S. II. 248 ● -i táblabíró: Szentmiklósi Pongráz B. II. 298 ● -i uradalom. II. 448 ● -i zselleresedés, XVIII—XIX. sz. II. 455.
— város (ld. Budapest alatt is!).
— adózása, XVIII. sz. II. 64 ● és a bécsi udvar, 1790., II. 532 ● címjegyzékei, XIX. sz. II. 480, 627 ● egészségügye. II. 598, 620 ● elmagyarosodása. II. 495 ● erődítése 1541 előtt. I. 288 ● erődítményei, 1686., I. 410 ● az 1790-i országgyűlésen. II. 483 ● és a francia háborúk. II. 525, 537—538, 551, 626 ● gazdasági fejlődése, XVIII—XIX. sz. II. 179, 478, 482 ● grafikus ábrázolásai, XVII—XVIII. sz. I. 410 ● helyrajza, 1530., III. 84 ● inszurgensei, 1800—1809.,

II. 525, 551 • és a jakobinus-per. II. 510 • és a kontinentális zárlat. II. 478 • a külföldi sajtóban, irodalomban. I. 9, 180, 179, 229–230, 446 • lakossága, népessége. II. 63, 179, 261, 432 III. 85 • leírásai, XVI–XIX. sz. I. 195, II. 479, 498 • 428–428, 479 • ostroma, 1602., I. 318 • polgárainak jegyzéke, 1686–1884., II. 62, 479 • polgárjogi. I. 125, 245, II. 62, 179, 482 • és Ráday Pál. I. 437, II. 118 • és a Rákóczi-szabadságharc. I. 446, 458–459. III. 114, 116 • tanácsa. I. 437, II. 118, 179, 479, 598 • a tatárjárás előtt. II. 99 • a török uralom idején. I. 248 • történeti fejlődése, viszonyai. I. 99, 125, 248, 282, 288, 318, 400, 409–410, 417, II. 62, 63, 232, 261, 400, 478–479, 482–488 • újrateremtése a török után. I. 417 • világirodalomban. I. 9, 197 III. 21 • visszafoglalása, 1686., I. 400, 409–410.

— állatorvosi iskola. II. 439 • -i céhek. II. 55, 135, 167, 460, 461, 482 • -i céhlegények mozgalma, 1836., II. 460 • -i császári közigazgatás, 1687–1711., I. 417 • -i dunaeceterna terve. II. 62, 475 • -i dunahid terve. II. 258, 261 • -i egyetem és működése. II. 163–164, 209, 214, 217, 224, 258, 268, 278–279, 292, 299, 304, 314–315, 325–326, 357–358, 363, 393, 395, 400, 410, 412, 426, 427, 439, 458–461, 468, 479, 499, 503, 505, 565, 588–584, 586, 591, 595.

— hallgatói, ld. Balogh István, Horvát István alatt is. II. 400, 583.

— egyetemi könyvtárosa, ld. Cornides, Gabelhofer, Schwartner alatt is. II. 214, 410, 505 • -i egyetemi nyomda. II. 408 • -i élelmiszer- és gabonaszak, XVIII–XIX. sz. II. 445, 445 • -i élet a XIX. sz. elején. II. 400, 426, 482, 483, 626 • -i építészeti, művészet. II. 113, 146–147, 232, 370–371, 628 • -i érdemrendszár, 1816., II. 566 • -i ev. lelkészek, ld. Kollár János, Molnár János • -i ev. templom. II. 370–371 • -i ev. zsinat, gyűlések. II. 203, 272, 369–371, 469 III. 124 • -i fejedelmi látogatások. II. 299, 538, 563, 565, 568 • -i ferencesek, ld. Laskai Osvát, Vársárhelyi A. • -i festőműsterek névsora. II. 147 • -i főtemplom története. II. 113 • -i hadi segély, 1808., II. 537 • -i határ élete, 1663–1756., I. 417, II. 63 • -i Hazafüli Magyar Társaság. II. 219 • -i Hirtup cikkeit. II. 444, 548, 558 • -i hitszónok, ld. Alexovics Vazul • -i honorátoriok. II. 482 • -i invalidus-ház. II. 146 • -i ipar, gyárosok. II. 179, 260, 390, 460, 465, 478 III. 84 • -i irodalmi élet, XVIII–XIX. sz. II. 240–241, 262, 372–373, 400, 402, 406, 482, 599, 606, 620 • -i iskolák. II. 128, 131, 209, 584 • -i jakobinus-per. II. 510 • -i joghallgatók, jurátusok, ld. Berzeviczy Gergely, Katona József, Kossuth Lajos, Skerlecz Miklós • -i káplán, ld. Tóth J. • -i Károlyi-palota. II. 232 • -i kereskedelem. II. 179, 269, 388, 390, 425, 427, 461, 471–472, 477–478, 482, 532 III. 71 • -i kereskedők, ld. M. J. Deyáck, J. S. Liedemann, Offenheimer I., J. M. Pauver, Strohmajer alatt is. II. 388, 477 • -i kereskedőtestület. II. 888, 461, 471, 478, 482, 532 • -i kertészet. II. 167 • -i kerület felállítás. II. 239 • -i kir. ítélőtábla felállítás. 1723., II. 89 • -i kórház, 1793., 1817., II. 598 • -i könyvkiadás, kereskedelem. II. 135, 213, 219, 345, 587 • -i könyvtárak. II. 135 • -i Kriszt-ház építése. II. 232 • -i látogatása II. Józsefnek, 1788., II. 290.

— Károly főhg-nek 1803., II. 538.

— i magisztrátus. I. 437, II. 479, 482, 627 • -i Magyar Társaság. II. 358, 613 • -i mérnöki iskola. II. 475, 556 • -i Nemzeti Múzeum alapítása, története. II. 566, 588 • -i németek. II. 33, 627 • -i nyelvemvelő kör, 1792., II. 372–373 • -i nyomdák. II. 135, 587 • -i nyomdász: Trattner J. T. II. 587 • -i orvosok, ld. Haffner M., Tóltényi Sz. alatt is. II. 598, 620 • -i ötvösmester: Szentpéteri József. II. 461, III. 127 • -i pálosok. II. 116, 269, 336 • -i papnövelde, kispapok. II. 335, 579, 613 • -i piaristák. II. 128, 131, 209, 228, 395.

— levéltára. II. 395.

— i polgárság és az udvar, 1790., II. 352 • -i postahivatal, 1808., II. 478 • -i prot. főiskola terve, 1796., II. 580 • -i prot. gyűlés, 1782., II. 272 • -i ref. superintendens: Báthory G. II. 577 • -i románok. II. 326 • -i szerbek. II. 55 • -i sajtó. II. 25, 289–241, 340, 402, 404, 620 • -i színészet. II. 227, 502, 566, 613, 621, 627 • -i tanácsos: Muskatlovits J. II. 439 • -i tanácsosok jegyzéke. II. 179, 479 • -i tanárok, ld. Barits A., Czínke F., Dugonics A., Fogarasi Pap J., Gyurkovits X. F., C. C. Haberle, Hadaly K., Handler F., Hoffmann L. A., Jurjevich J., Horvát

István, Keresztúri József Alajos, Kitaibel P., Koppi K., Mitterpacher L., Poor I., Rácó Sámuel, Rausch F., Révai Miklós, Schwartner M., Szerdahelyi Gy., Tolnay Sándor, Vályi A., Zsivics M. alatt • -i templomok. II. 146 • -i triász (Kazinczy hível). II. 619 • -i utazók, ld. Arndt, Bauffremont, Bethlen E., Beudant, Born, Bronyevszkij, Choque, Clarke, Feller, Fischer, Hoffmannsegg, Kazinczy F., Keyssler, Lubenau, Martinovics I., Scheiger, Sestini, Sternberg, Stürmer, Townson, Zorn de Bulach • -i útleírások. I. 195, 276, II. 23, 152–153, 420, 422–428, 461, 507, 606 • -i útmutatók. II. 480, 627 • -i ügyvédek, ld. Helmezy M., Kármán J., Katona József, Muskatlovits J., Vitkovics J. • -i Valero-gyár. II. 260, 465 • -i vallástügyi bizottság, 1712., 1721., II. 108, 118 • -i vásárok. II. 153, 423–424, 426, 445, 461, 476 • -i vonatkozású külföldi nyomtatványok. I. 180, 229–230 • -i zenei élet, XVIII–XIX. sz. II. 147 • -i zsinagóga, 1814., II. 564.

PESTBUDA, ld. Budapest alatt.

PESTALOZZI

— hatása Magyarországon. II. 584–585.

PESTI ADOLF (piarista)

— ódája II. Lipóchoz, 1791., II. 365.

PESTY FRIGYES

— Bakócz Tamásról. III. 80 • a bántási spanyol telepekéről. II. 34 • baranyai főispánokról. III. 63. • Brankovics Györgyről. I. 139, 155 • eltűnt vármegyéről. I. 74, 80 • emlékeztet. III. 51 • Fiume közjogi helyzetéről. III. 120 • Horvátország kialakulásáról. III. 66 • ism. Böhm monográfiáját Fehértemplomról. II. 186.

— Schwickerét a Bántásról. II. 76 • Vaníček munkáját a határőrvidékről. II. 75.

— a Kálly-levéltárról. III. 43 • Krassó megye történetéről. I. 12 • *Levéltári hulladékok*. I. 452, III. 70 • lőcsei jelentése. III. 42 • a macsói bányáról. III. 68 • Magyarországi régi vízhálózatáról. III. 67 • megyei, stb. tisztségviselőkről. III. 80 • műveltségi állapotokról Temesvártól, XVIII. sz. II. 34, 64, 77 • nekrológia. III. 51 • őstörténeti szokásokról. I. 38 • a perdonátó bajvivásokról. I. 59 • sárosi levéltárról. III. 42 • Szörény megyéről és bántásról. I. 12, 97 • a temesi bántásról, nevéről. II. 76 • a templáriusokról. I. 65 • a várspánsgokról. I. 80, 98 • Vitéz Jánosról. III. 78 • zolyomi levéltárról. III. 42 • Zsigmond fogságáról. III. 72.

PESTI (Mizsér) GÁBOR

— irodalmi szerepe, XVI. sz. I. 259, 260, III. 87.

PETANCIOZ (Ragusinus) FELIX

— a török elleni utvonulatról, XVI. sz. I. 196.

PETELI ISTVÁN

— marosvásárhelyi céhekről. III. 96.

PÉTER

— Orseolo (magyar király). I. 72 • II. Orseolo, ld. Orseolo • I. (Nagy-, orosz cár). I. 437, 453, 456, 469, II. 230, 491, III. 116, 117 • II. (orosz cár). III. 117 • esztergomi prépost. I. 44 • moldvai vajda, ld. Rares • „pápa” (= Méliusz) egykorú komédiában. I. 300.

PÉTER ANDRÁS

— a magyar művészet történetéről. I. 185, II. 145, 628.

PÉTER FERENC (ref. lelkész)

— egyházi irata, 1820., II. 577.

PÉTER LÁSZLÓ

— csongrádi bibliográfiája. III. 28.

PÉTER MÁLÁY

— a gálaczi ref. egyházzal. I. 255, II. 203 • Gálaczi Istvánról. I. 260, 271 • Lónyai Zsigmondról. I. 345 • a nemesi felkelésről, 1805., II. 589.

PÉTER MÓZES

— a Rikán-belőli komunitásról. I. 254.

PÉTERFFY-család

— palotája Pesten. II. 232.

PÉTERFFY BÉLA

— a Hunyadikról a magyar drámákban. II. 613.

PÉTERFFY JENŐ

— Bánk bán-kiadása. II. 623.

PÉTERFFY KÁROLY BR.

— a hazai zsinatokról. I. 16, 60, II. 137 • a román történelemről. II. 137.

PÉTERFFY L.

— XII. Károlyról. I. 469 • Rákóczi lengyel trónjelöltiségről. I. 469.

PÉTERI TAKÁTS JÓZSEF

— irodalmi szerepe. II. 614.

PETERKA

— cseh jogtörténete. I. 58.

PÉTERVÁR

— i tanár: B. F. Hermann. II. 238 • -i udvar béke-tárgyalásai, 1805. II. 535 • -i utazások: József nádor. II. 531, 533.
— —: 1788., 1790., II. 238.

PÉTERVÁRAD

— leírása, 1820., II. 419 • ostroma, 1694., I. 411 • -i apátság, I. 64 • -i ciszterciták Kelenföldön. I. 123 • -i gyógyszerész: F. Schams. II. 458 • -i győzelem, 1716., II. 70, 71, 74 • -i köszöntvények, 1814., II. 458 • -i parancsnok: Br. Simbschen. II. 541.

PETHE FERENC, KISSZÁNTÓI

— adatai, gazdasági munkássága. II. 432 • eke-díjtása, 1818., II. 433 • gazdasági lapjai. II. 407, 430, 432, 586 • külföldi tanulmányai. II. 447 • a méhekről. II. 442 • *Pallérozott mezeti gazdaság*, 1805., II. 432, 437 • vitája Angyalffyval. II. 440.

PETHŐ FERENC, ld. Pető

PETHŐ GERGELY, GERSEI

— életrajza. I. 357, III. 100 • magyar krónikája, XVII. sz. I. 190, 318, 329, 357.
— — folytatásai. II. 15—16, 98.

PETHŐ JÁNOS, GERSEI

— levelei Nádasdy Tamáshoz, XVI. sz. I. 277.

PETHŐ JENŐ

— Gerő György jezsuitáról. II. 226.

PETHŐ SÁNDOR

— az utolsó nemesi fölkelésről. II. 554 • Zrínyi és Macchiavelli viszonyáról. I. 380.

PETITOT

— Sully — kiadása. III. 101

PETRI JÁNOS (erdélyi kancellár)

— levelezése, 1607., I. 329.

PETRO BÉLA, ld. Pettkő

PETRO ZSIGMOND

— kuruc dalai, XVII. sz. I. 399.

PETREHÁZY-család

— oklevelei. III. 43.

PETŐ FERENC

— paraszti mozgalma, 1753., II. 106.

PETŐFALVA

— i ev. egyház története. I. 256.

PETŐFI SÁNDOR

— Gvadányiról. II. 373 • irodalmi népiessége. II. 609, 623 • és a népdal. II. 611.

PETRÁK MIHÁLY

— Acsády Ádámról. III. 118.

PETRÁN JÓZSEF

— népfelkelésről 1809-ben. II. 554.

PETRARCA

— állítólagos beszéde. I. 107 • és Kisfaludy Sándor. II. 612.

PETRASSEVICH GÉZA

— Martinovicsról. II. 515.

PETRE (pópa)

— mint nyomdász, XVIII. sz. II. 185.

PETRESCU-SAVA, G. M.

— Horia idejéről. II. 290.

PETRI MÓR

— Szilágy megyéről. I. 296, 352.

PETRICH ANDRÁS

— élete, XIX. sz. II. 612.

PETRICHÉVICH-család

— iratai. I. 15.

PETRICHÉVICH GYÖRGY

— a Mária Terézia-rendről. II. 184 • az osztrák—magyar viszonyról. II. 82.

PETRICHÉVICH-HORVÁTH BOLDSZÁR

— erdélyi naplója, XVIII. sz. II. 18, 149, 246.

PETRICHÉVICH-HORVÁTH E.

— a Petrichévi-család iratairól. I. 15.

PETRIK GÉZA

— bibliográfiája. I. 8, 446, II. 190, 267, 315, 334, 384, 385, 386, 464. III. 10, 19, 21, 23

PETRIK LAJOS

— a magyar agyagiparról. II. 175.

PETRITYVY-HORVÁTH KOZMA

— önéletrajza, XVII. sz. I. 349.

PETRO JÓZSEF

— jelentése az osztrópataki bizottságról. III. 42 • Pázmány teológiájáról. I. 361.

PETROČZY-család

— levéltára. I. 15.

PETROČZI KATA, ld. Petróczy

PETROF ELEK

— az orosz évkönyvekből. III. 67

PETROPOLIS, ld. Pétervár

PETROV, A. R.

— Bél Mátyásról. II. 20 • Koriatovics Tódorról. I. 124 • a magyarországi ortodoxia orosz—szerb kapcsolatairól. II. 124, 127 • Mária Terézia urbáriumáról. II. 191, 206 • a ruszin történetéről. I. 11, 124, II. 124 • szlovák—magyar demográfiai tanulmányai. II. 37.

PETROVAY-család

— története. I. 124.

PETROVAY GYÖRGY

— az Ilosvay- és Petrovay-családról. I. 124 • a Kisfaludykról. II. 611 • máramarosi oklevelei. III. 70 • a máramarosi, beregi románokról. I. 124, III. 70 • az Orczy-családról. II. 223.

PETROVIĆ, KOSTA

— a karlocai gimnáziumról. II. 499.

— — szőlőtermeléséről. II. 436.

PETROVIĆ MÓZES (pátriárka)

— szerepe, XVIII. sz. II. 126.

PETROVICH, NICOLAS S.

— francia—dél-szláv könyvészete. I. 10, III. 35.

PETROVICI, PETRU (püspök)

— jelentése Horia idejéből. II. 285.

PETROVICS ELEK

— a modern festészetről. II. 628 • XIX. sz.-i művészetünkéről. II. 628.

PETROVICS FRIGYES

— jegyzéke Rákóczi-vonatkozású francia iratokról. I. 450—451.

PETROVICS JÓZSEF

— magyar közlöge, 1790., II. 372.

PETROVSZKY SÁNDOR

— és Faludi levelezése. II. 199.

PETRÓČZY-család

— birtokperci, XVI. sz. I. 241.

PETRÓČZY ISTVÁN

— levelezése, XVII. sz. I. 414.

PETRÓČZY KATA SZIDÓNIA

— élete, irodalmi munkái. I. 423, 448, 457.

PETRUCH A.

— Kálmánról s az investitúráról. I. 73 • a trencsényi jezsuitákról. II. 116.

PETRY, LUDWIG

— löcsei kereskedőkről, 1700., III. 109

PETTAU

— története. I. 98 • -i utazás, 1476., I. 167.

PETTERNGG, G. GR. V.

— a Zinzendorf grófköről. II. 150, 235, 485.

PETTYÉNYI GYÖNGYÖSSI JÁNOS

— verse Árpádról, 1824., II. 616.

PETTKŐ BÉLA

— Belgrad, Sabac feladásáról, XVI. sz. I. 221 • a besztercei vocabulariumról. III. 72 • Bethlen Gáborról. I. 335, 339 • a Bodon, Chernel, Kürthy, Miske-család iratairól. III. 42, 43 • erdélyi fejedelemszónokok leveleiről. III. 97 • Esterházy Miklósról. I. 358 • az 1655-i országgyűlésről. I. 386 • az 1657-i jolsvai gyűlésről. I. 385 • hegyközségi szabályokról, XVII. sz. I. 370 • Jsm. Katona M. könyvét a hitbizományról. II. 41 • Kapisztrán Jánosról. I. 161 • Kassa történetéhez adalékai. I. 245, 339, 372 • a kassai székesegyház kincseiről. XVI. sz. III. 79 • Kemény Jánosról. I. 348 • a Kendy-féle összeesküvésről, 1610., I. 228, 328 • IV. László adományleveléről. I. 93 • Owari János emlékkönyvéről, XVII. sz. III. 109 • a pécsi iskoláról, 1540., III. 87 • II. Rákóczi Györgyről. I. 345 • Szabolcs megye középkori okleveleiről. I. 12 • Szamosközy szövegmaradványairól. I. 228 • Szapolyai uralkodásáról. I. 277 • tisztántúli birtokosokról, 1563., III. 92 • és Eble Gábor.

— — a Károlyi-birtokokról. II. 42.

— és Gergely S.

— — Alvinczi-okmánytára. I. 430.

— és Illéssy János.

— — a királyi könyvekről. III. 84.

PETUR (bán)

— és Bánk bán, XIII. sz. I. 93, II. 624.

PETURVÁRADJA, II. 624.

PETZ BERTALAN

— konstantinápolyi követsége, 1587., I. 314.

PETZ DÁNIEL

— krónikája, 1778—1839., II. 401.

- PETZ GEDEON
— Bessenyei Györgyről. II. 220 • a magyar humondáról. I. 38 • magyar és német hegedősokról. III. 89.
- PETZ LAJOS
— Győr zenetörténetéről. II. 147.
- PÉTELY JÓZSEF (ref. lelkész)
— adatai, irodalmi munkássága. II. 304—305, 372 • iratai, alkalmi versei, 1790—1791., II. 300, 345, 347, 357, 362, 365, 594 • II. Józsefről. II. 244, 300, 304—305 • Komáromi Társasága. II. 302 • könyveinek jegyzéke. II. 589 • levelezése Gvadányival. II. 374 • a magyar koronáról. II. 347, 365, 594 • mint a *Mindenes Gyűjtemény* szerkesztője. II. 241, 340.
- PETHOLDT, JULIUS
— bibliográfiai kézikönyve. III. 39.
- PEZ, H.
— osztrák forráskiadásai. I. 150, 159.
- PFAHLER KÁROLY
— úrbírói kézikönyve, 1820., II. 192, 447, 458.
- PFAIZ, A.
— a morvamezei csatáról. I. 101.
- PFAIZ
— i Frigyes, ld. Frigyes cseh király • -i követ: Rnsdorf, XVII. sz. I. 332 • -i Mária Henrietta (Rákóczi Zs.-né). I. 352 • -i német telepesek, XVIII. sz. II. 35.
- PFEFFERMANN, H.
— pápák együttműködéséről a törökkel. I. 176.
- PFEIFFER ANTAL
— Janus Pannoniusról. III. 78 • a temesvári plariata gimnáziumról. II. 132 • a trencséni plariata gimnáziumról. II. 208 • Vitéz Jánosról. III. 78.
- PFEIFFER JÁNOS
— Esterházy Károly püspökről. II. 201 • a veszprémi egyházmegyeről, káptalanról. II. 114 • és Lukács J. — a veszprémi püspöki várról. I. 418, II. 114.
- PFEIFFER MIKLÓS
— a magyar dominikánusokról. I. 61, 94.
- PFEIFFER-HOCHWALDEN, R.
— a szlavóniai mezőgazdaságról. II. 45, 456.
- FLBER, JOHANN (jezsuita)
— főjegyzése Érsekújvár vesztéről, 1663., III. 104.
- FLUGK-HARTUNG, J.
— kiad. a pápák iratait. I. 56.
- FLUGER, M.
— Metternich, Gentz politikájáról. II. 589.
- FRENZINGER, A.
— majnai német telepesekről, XVIII. sz. II. 35.
- PHILIPP, ALEXANDER
— a temesi bányászatról. II. 54.
- PHILIPP, CARL (kapitány)
— irata Napóleon házasságára, 1810., II. 551.
- PHILIPP, FRIEDRICH
— Brasso történetéről. I. 431, • a német lovagok-ról a Barcaságban. III. 68.
- PHILIPIDE, A.
— a románok eredetéről. I. 35.
- PHILIPSON, ld. Sleidanus
Philosophical Transactions
— magyar vonatkozásai, XVIII. sz. II. 157.
- Philosophische Bemerkungen*, 1792. (Tichy István). II. 397.
- PHRANTZES, GEORGIOS (ld. Sphrantzes alatt is)
— bizánci krónika, XV. sz. I. 15, 152, III. 74.
- Physikalische Arbeiten*, 1783—1788., II. 242.
- Pia decidoria*, 1790., II. 312.
- PIAST-HÁZ
— genealógiája. I. 57 • rokonsága az Anjoukkal. I. 119.
- PIC, J.
— román—magyar vitakérdésekről. I. 44.
- PICHL, FR. X.
— kiadta I. Ferenc törvényeit. II. 48
- PICHLER, ALOIS H.
— a *Pressburger Zeitung*ról. II. 155—156.
- PICHLER, CAROLINE
— emlékiratai. II. 486 • irodalmi szalonja. II. 552.
- PICKEL FERENC
— Katona Józsefről. II. 624 • a magyar ódaköltészet-ről. II. 614.
- PICOT, ÉMILE
— a magyarországi szerbekről. II. 125.
- PICRET, BÉNÉDIOT (genfi teológus)
— magyar diákjai. I. 251, II. 133.
- PIEMONT
— i mozgalmak Ausztria ellen, 1821., II. 570.
- PIEFER, A.
— pápai nunciusokról, XVI. sz. I. 278.
- PIERLING
— Báthori István és Possevino politikai kapcsolatairól. I. 307.
- PIGLER ANDOR
— a barokk művészetéről. II. 145 • Donner, G. B. művészetéről. II. 147 • a győri Szt. Ignác templomról. II. 147 • a pápai plébániatemplomról. II. 232—233. • a XVIII. sz.-i festészetéről. III. 122.
- PILAT, J. A. v.
— és Gentz Frigyes. II. 568 • mint osztrák lap-szerkesztő. II. 406.
- PILOCH JENŐ
— adaléka a napóleoni háborúk magyar szereplőiről. II. 500, 567 • emlékezete. III. 51 • az 1809-i hadjáratról. II. 558 • II. József török háborújáról. II. 296 • a magyar hadtörténetéről. III. 53 • mutatója a HK-hoz. III. 30.
- PILOZ (Pilius) GÁSPÁR (ref. lelkész)
— egyházi küzdelmei, XVI. sz. I. 263.
- PILGER, FRIEDRICH
— a marhatartásról, 1809., II. 438.
- PILIGRIM (passaui püspök)
— levele a magyar térítésről, 974., I. 30 • oklevél-hamisítása. I. 68.
- PILIS
— i apátság története. I. 64, 65, 78 • -i felfjegyzések. XIII. sz. I. 89.
- PILISVÖRÖSVÁR
— német telepesei, XVIII. sz. II. 35.
- PILLER MÁTYÁS (tanár)
— horvátországi utazása, 1782., II. 237.
- PILLERSDORF, F. v.
— Ausztria pénzügyeiről. II. 560.
- PILLIAS, ÉMILE
— emlékezete. III. 51 • a francia politikáról • a Rákóczi-szabadságharcban. I. 460—461, 468 • tanul-mányai Rákóczi Ferencről. I. 452, 456, 460—461, 471, 472.
— az utolsó Rákócziakról. I. 472, II. 96, 97 • XIV. Lajos magyarországi politikájáról. I. 460—461, 468.
- PINDOR, J.
— a horvát ev. egyházról. I. 254.
- PINKA FERENC
— a kassai főkapitányokról, 1746., I. 288.
- PINTÉR JENŐ
— a históriás énekekről. I. 270 • magyar irodalom-történetei. I. 65, 66, 179, 212, 268, 446, II. 93, 141, 143, 213, 310, III. 32.
- PINTÉR KÁLMÁN
— Katona Józsefről. II. 624 • Szt. Lászlóról a magyar költészetben. I. 214.
- PINUS TOLOSANUS
— Beroaldus-életrajza, 1505., I. 216.
- PINXNER, ANDREAS
— útleírása, 1694., I. 428.
- PINZGER FERENC
— Hell Miksáról. II. 217 • Mitterpacher Lajosról. II. 163.
- PIPO SPANO, ld. Ozorai Pipó
- PIRCHEGGER, H.
— Karantániról a Karoling-korban. I. 36 • Pettau történetéről. I. 98.
- PIRENNE, HENRI
— belga történeti bibliográfiája. III. 10, 37 • Belgium történetéről. II. 301.
- PIRHALLA MÁRTON
— a szépei prepostságról. I. 64.
- PIRI (pasa)
— váradi adószedése, XVII. sz. I. 429.
- PIRINGER MIHÁLY
— iratai a bandériumokról. II. 558 • -nak tulajdonított rőprát, 1792., II. 326.
- PIRNÁNT ANTAL
— Dávid Ferencről. III. 93 • Forgách Ferencről. III. 82.
- PIROS ISTVÁN
— a juhtenyésztésről, 1825., II. 441.
- PIROSINI, FRANZ XAVER
— a kender- és lenfinomításról, 1795., II. 466.
- PIROSKA (Szt. László lánya)
— mint bizánci császárné. I. 74—75.
- PISANI, P.
— Dalmáciáról, 1797—1815., II. 529.

PISCATOR LAJOS FÜLÖP
— tanítványa: Apáczai Csere J. I. 353.

PISCATOR XÁVER FERENC
— elegiája Mária Lujzához, 1810., II. 551.

PISCINA, JOHANNES DE
— munkája Barbarossa Frigyesről, XII. sz. I. 50.

PISKOLTI FABRICIUS MÁTYÁS (prédikátor)
— jegyzetei, XVI. sz. I. 314.

PISKY ISTVÁN (tihanyi kapitány)
— számadaskönyve, XVI. sz. I. 238.

PISO JAKAB (humanista)
— szerepe, XVI. sz. I. 217.

PISO, JOANNES BAPTISTA
— és Janus Vitalis, 1514., I. 191.

PISZAREVICS SÁNDOR
— a Zrinyiásról, III. 104.

PISZKEI OLIVÉR
— Zichy F. győri püspökségéről, XVIII. sz. II. 114, 146.

PITKÓ JÁNOS
— a szepesváraljai iparról, I. 242.

PITROFF PÁL
— a győri sajtóról, II. 135, 402 ● Kölcsey Feleletéről, II. 619 ● Tinódi Sebestyénről, I. 273.

PIUARIU, Id. Molnár János

PIUKOVICS GÁBOR
— Vitkovics Mihályról, II. 619.

PIUS
— II. (pápa), Id. Aeneas Sylvius ●
VI. (pápa) és II. József, II. 265, 270.
— egykorú iratokban, II. 265, 505, 524, 528.
— VII. (pápa) exiliuma, II. 533, 563, 565, 576.

PIVÁNYI JENŐ
— magyar-amerikai kapcsolatokról, III. 95.

PLACHY ANDRÁS (ev. lelkész)
— II. Józsefről, 1791., II. 371 ● Mária Teréziáról, 1780., I. 196 ● a prot. zsinatról, 1791., III. 123.

Planctus destructionis r. Hungariae per Tartaros. I. 87.

Planctus cleri, 1808., I. 116.

PLANITZ, HANS
— jogtörténeti bibliográfiája, III. 80.

PLANO CARPINI (Plan de Carpin) JÁNOS
— utazása Tatarföldön, XIII. sz. I. 90.

Planum erigendae eruditionis societatis, 1790. (Réval Miklós) II. 357.

Planum tabulare
— c. gyűjtemény, 1768., 1800., II. 194.

PLATZHOFF, W.
— XIV. Lajos politikájáról, 1683., I. 409.

PLAUTUS
— hatása Dugonicsra, 1770., II. 303.

PLECHSCHMIDT, GEORG
— kereskedelmi beadványa, 1791., II. 390.

PLEHANOV
— a marxista történetfelfogásról, III. 15.

PLEIDELL AMBRUS
— egyházi s világi immunitásról, I. 78 ● emlékezete, III. 51 ● a fundus publicusról, II. 79, 92, 261, 393, 475 ● ism. Belitzky J. könyvét a gabonakivitelről, II. 60.
— Bernát Gy.-ét a jobbágyszabadításról, II. 454 ● Hárheh J.-ét a veszprémvölgyi birtokokról, II. 46 ● HMF L.-ét a szegedi iparról, II. 56 ● Schilling R.-ét Dunakömlődről, II. 248 ● Szirbik leírását Makóról, II. 51 ● Vonzás I. munkáját a szatmári németekről, II. 34.
— a kincstár apatini telepeiről, II. 162, 167, 175 ● a merkantilizmusról, II. 473 ● nyugati külkereskedelműnköről a középkorban, I. 79, 99, 128 ● várostörténetünk kezdeteiről, I. 34, 99, III. 58.

PLEMICH GYÖRGY
— mint a horvát nemesség vezére, 1712., II. 84.

PLESSING JÓZSEF
— gazdasági kalendáriuma, 1796., II. 431.

PLIVÉRI, JOSEF
— a magyar-horvát közjogi viszonyról, I. 74.

POSKÁL-TEMPIS RUDOLF
— a kegyúri jogról, II. 113.

PLUME, DE LA
— mint Nagyváthy János álneve, II. 317.

PLUTARCHOS
— és Dugonics András, II. 304.

POCOOK, R.
— magyarországi utazása, 1736., III. 117.

POCZA I.
— Gvadányi Józsefről, II. 373.

PODA (Boda) MIKLÓS (selmeki tanár)
— bányászati munkái, XVIII. sz. II. 170.

PODA B.
— a soproni r. k. egyházközségről, I. 64.

PODEA, I. I.
— Erzsébet angol királynő keleti politikájáról, I. 311.

PODERONE
— i harcok, 1809., II. 553.

PODERWILS, O. C. GR. V. (porosz követ)
— jelentései Bécsből, XVIII. sz. II. 103.

PODERADZSKY JÓZSEF
— Anonymusról, I. 44 ● az aranybulláról, I. 91 ● Bakócz Tamásról, III. 80 ● Barkóczy érsekről, 1764., II. 187 ● Bethlen Gáborról, I. 338 ● Bocskai Istvánról, III. 96 ● Dózsa Györgyről, I. 207 ● Esterházy Miklósról, I. 359 ● Géza fejedelemről, III. 85 ● Habardy László naplójáról, III. 94 ● Káldi Györgyről, I. 373 ● két magyar krónikáról, I. 272 ● két magyar levélről, 1744., II. 104 ● kiad. a Budai Krónikát, I. 147.
— Cuspinianus beszédét, III. 90 ● a Hartvik-legendát, III. 61 ● Illésházy Istvánról, III. 96.
— Kőszeg ostromáról, 1532., III. 91 ● a Interánusok elleni törvényhozásról, 1525., I. 219—220 ● Mária Terézia segélykéréséről, 1741., II. 100 ● Martinuzzi-adtokról, I. 301 ● Miskolc jegyzőkönyvéből, XVII. sz. I. 378 ● Nagyvárard vesztéről, 1660., III. 100 ● nekrológia, III. 51 ● okmányközlése Székesfehérvárról, I. 157 ● Orseolo Péterről, I. 72 ● Pázmány Péterről, I. 360 ● Széchenyi Györgyről, I. 415 ● Szt. Lászlóról, I. 73 ● Verancsics Antálról, I. 226 ● Závodszy György naplójáról, I. 313 ● Zsigmond király életéről, III. 72 ● a zsitvatoroki békéről, III. 96.

PODERADZSKY GY.
— Árpád-kori magyar-ukrán kapcsolatokról, I. 57.

PODJEHRÁD GRÖRGY (cseh király)
— és Magyarország, I. 166, 177 ● uralkodása, I. 153, 167, 171—172, 176—177, III. 77.

PODMANICZKY-család
— aszói birtoka, II. 238 ● oklevéltára, I. 15 ● rákoskeresztúri uradalma, II. 448.

PODMANICZKY JÁNOS BR.
— élete, gazdálkodása, XIX. sz. II. 449.

PODMANICZKY JÓZSEF BR. (helytartótanácos)
— hivatalhoz jutása, II. 276 ● és Hofmannsegg, II. 425 ● jellemzése, 1790., II. 344 ● és a kereskedelmi bizottság, II. 385 ● munkálata a vámkérdésről, 1791., II. 173, 259, II. 386—387 ● és a tanulmányi bizottság, II. 395.

PODMANICZKY SÁNDOR BR.
— a selyemtermesztésről, 1787., II. 252.

PODOLIN
— i piarista kollégium, rendház, I. 374, 423.
— házfőnök: Kraus Mihály, I. 398.
— i piaristák és a Rákóczi-szabadságharc, I. 469 ● -i történeti emlékek, III. 114.

POGÁNY ÁDÁM, Id. Csebi Pogány

POGÁNY ALBERT
— Kazinczy nyelvújításáról, II. 617.

POGÁNY G. és Gömör J.
— kiadta Rezik J. írását az eperjesi törvényszékről, 1687., I. 412.

POGÁNY JÓZSEF
— Martinovicsról, II. 515.

POGGIO JAKAB (firenzei polgár)
— Pipó-életrajza, I. 138.

POGLAYEN, JOANNES ANTONIUS
— kereskedelmi javaslata, 1791., II. 393.

POGNER JÁNOS (pozsonyi polgár)
— feljegyzései az ev. templomépítésről, XVII—XVIII. sz. I. 362, III. 101.

POGORELOV, V.
— Cyvill és Method apostolokról, I. 28.

POHLER, J.
— hadtörténeti repertoriuma, I. 454, III. 30 ● a török háborúról, 1663/64., III. 105.

PÓKA-PIVNY A.
— Kovács Mihályról, II. 155.

POKOLY JÓZSEF
— Bocskai Istvánról, I. 322 ● Cordatus Konrádról, III. 82 ● az erdélyi fejedelmek viszonyáról a protestantizmushoz, I. 327 ● az erdélyi ref. egyház történetéről, I. 253, 327, II. 122, 130 ● az erdélyi rekatolizálásról, I. 434 ● Károlyi Sebestyénről, I. 260 ● a magyar reformáció pártfogóiról, III. 86 ● a

- prot. egyházak vagyoni jogi viszonyairól. II. 121, 366
 — a prot. házassági jogról. II. 121 • a protestantizmus hatásáról állami életünkre. I. 250 • és mások.
 — — magyar protestáns egyháztörténete. II. 118.
- POL, NIKOLAUS
 — boroszlói évkönyvei. I. 167.
- POLÁNY ISTVÁN
 — Nyugat-Magyarország etnikumáról. I. 83, II. 38.
 — — oktatásügyéről. II. 127.
- POLÁNYI, ld. STRICKER
- POLAY VILMOS
 — Blumauer travesztált Aeneiséről. II. 374.
- POLEN, ld. Lengyelország
- POLGÁR MIHÁLY
 — a budai ref. zsinatról, 1791., II. 370 • a kecskeméti ref. egyházzal. I. 255.
- POLGÁR V.
 — Magyarország olasz visszhangjáról, XVII. sz. I. 362.
 A *polgári bardtimhoz*, 1790., II. 327.
- POLGÁRI GÁSPÁR (ref. lelkész)
 — irata a káromkodás ellen, 1706., I. 463, III. 115.
- POLGÁRI MIHÁLY (ref. lelkész)
 — elfogadása, 1753., II. 106, 121 • magyar történelme. II. 121.
- POLJSENSKÍ, J. V.
 — a török kérdéssel és Csehországról. III. 95.
- Politikai s erkölcsi vallás-jétel, 1784., II. 282.
- Politieum edictum, 1774., 1804., II. 160.
- Politisch-kirchliches Manich Hermacon, 1790. (Molnár János), II. 319, 321, 327, 502.
- Politisches Edict, 1774., 1804., II. 176.
- POLKOWSKI, E.
 — Báthori Istvánról. I. 307.
- POLLACK MIHÁLY
 — építészete. II. 628—629.
- POLLACSEK LAURA, STRICKERNE
 — III. Károly gazdaságpolitikájáról. II. 58 • John Smith kapitányról. III. 94.
- POLLAK JÓZSEF
 — Katona Józsefről. II. 624.
- POLNER ÖDÖN
 — Ausztria és Magyarország közjogi viszonyáról. II. 81 • a magyar koronáról. I. 73 • a Pragmatica sanctióról. II. 81 • Rákóczi közjogi szempontjairól. I. 464.
- POLONIUS (álnév)
 — Martinovicsról. II. 515.
- POLTAVA
 — í csata. I. 469.
- PÓLYA JAKAB
 — gazdasági viszonyainkról, XVIII. sz. II. 45 • a magyar birtokjog fejlődéséről. I. 78 • a pesti kereskedelmi testületéről. II. 461, 478.
- POMARIUS SÁMUEL (eperjesi igazgató)
 — irata az eperjesi collegium elnyomatásáról, 1673., I. 391.
- POMO VON WEYERSTHALL, LORENZ V.
 — mezőgazdasági munkái, 1772., II. 163.
- POMPÉRY AURÉL
 — a két Rákóczi Gy. és a jezsuiták viszonyáról. I. 327 • a prot. egyháztörténetéről. III. 85.
- POMPILIU, ÉLIADE
 — a francia hatásról a román művelődésre. II. 495.
- POMPONIUS
 — féle akadémia és II. Pál. I. 148.
- PONGRÁZ-család, SZENTMIKLÓSI
 — emlékkönyve, XIX. sz. II. 494 • levéltára. I. 15.
- PONGRÁZ A.
 — szépirodalmi folyóiratainkról. II. 402.
- PONGRÁZ ALAJOS
 — Vespasiano Bisticciről. I. 183.
- PONGRÁZ BOLDSZÁR
 — Pest megyei beszéde, 1787., II. 298.
- PONGRÁZ ISTVÁN
 — emlékezése Győr francia ostromára, 1828., II. 551.
- PONGRÁZ LAJOS
 — adata Napóleon visszhangjáról. II. 557.
- PONGRÁZ MÁRTON, SZENTMIKLÓSI
 — családi főljegyzései, XVIII. sz. II. 16.
- PONGRÁZ SÁNDOR
 — a magyarok eredetéről. I. 31.
- PONIATOWSKI, SZANISZLÓ ÁGOST
 — szerepe a lengyel tört.-ben, XVIII. sz. III. 123.
- PONORI THEWREWK ÁRPAD
 — Faludi Ferencről. II. 144 • Tóth László görög verseiről. II. 620.
- PONORI THEWREWK EMIL
 — az egyetem történetéről. I. 373.
- PONORI THEWREWK JÁNOSNÉ, özv., ld. Göttfry Borbála
- PONORI THEWREWK JÓZSEF
 — főljegyzései. II. 583 • Forray Andrásról. II. 429
 • Wathay Ferencről. I. 314.
- PONORI THEWREWK MIKLÓS
 — II. József oroszországi útjáról. II. 246.
- PONTLELY ISVÁN KÁROLY
 — a dél-magyarországi tört. társulatról. III. 49.
- PONTUS
 — i hun bolgár birodalom. I. 32.
- PONYICZKY ZOLTÁN
 — Szarvas telepítéséről. II. 43, 50.
- POOR IMRE (pálos tanár)
 — apologetikai munkája, 1783., II. 269.
- POOTS ANDRÁS
 — versei, XVIII. sz. II. 374.
- POP, D.
 — Pintea Viteazuról. I. 460.
- POP, C.
 — Horia ultimátumáról. II. 235.
- POP, NICOLAE M.
 — a Bánság népességéről, XVIII. sz. II. 162, 248.
- POP, VASILIE
 — román orvosi munkája. II. 599.
- POPA, O.
 — Rednik és Major püspökökről. II. 205.
- POPA, TRAIAN
 — a marosszéki románokról. I. 294, II. 285 • Sinkai Györgyről. II. 496.
- POPA-LISSEANU, G.
 — Dáciáról. I. 35 • Lázár Györgyről. II. 497.
- POPE
 — és Bessenyei György. II. 220 • és Csokonai. II. 609.
- POPESCU, B.
 — a görögkeleti egyházzal. I. 252.
- POPESCU, MIHAIL
 — állítólagos szerepe a Horia-felkelésben. II. 289.
- POPESCU, M.
 — a török veszélyről, XVI. sz. I. 222.
- POPESCU, M.
 — a Horia-felkelésről. II. 285 • Mavrogheni leveléről, 1788., II. 296—297.
- POPOV, A.
 — szláv krónikakiadása. I. 27.
- POPOV, D.
 — Leon Diakonos-fordítása. I. 27.
- POPOVIC, DIONYSIUS
 — budai szerb püspöksége. II. 498.
- POPOVIC, D. J.
 — a cincárokról. II. 39, 60 • a vajdasági szerbekről. II. 38, 39, 126.
- POPOVIC, M.
 — a karlócai békéről. I. 411.
- POPOVIC VINCE (metropolita)
 — szerepe, XVIII. sz. II. 125.
- POPOVICI, D.
 — a román irodalomról a felvilágosodás korában. II. 495.
- POPOVICI, G.
 — az erdélyi román unióról. I. 434.
- POPOVICI, V.
 — Vitéz Mihályról. I. 311.
- POPOVICI-BARCIANU, D.
 — Vasilie Aronról. II. 497—498.
- POPOVITS GYÖRGY (g. kel. lelkész)
 — beszéde, 1814., II. 563.
- POPOVITS I.
 — a kereszténység kezdeteiről a magyarok között. I. 68.
- POPRÁD
 — folyó leírása, 1782., II. 235.
 — — mint kereskedelmi út. II. 470.
 — i ev. egyház. I. 256.
- POPRUZENKO, M.
 — Cyrill—Method könyvészete. III. 56.
- PÓR ANTAL
 — az aacheni magyar kápolnáról. III. 72 • az Amadé nádorokról. I. 100 • az Anjouk lengyel trónigényéről. I. 120.
 — — uralkodásáról. I. 115 • és Wittelsbachok kapcsolatáról. I. 122.
 — Bánk bánról és Melindáról. I. 93, II. 624 • Bogár Istvánról. I. 117 • Boleszló hg.-ról. I. 117 • bolognai, padovai magyar tanulókról. I. 132 • Csák Mátéről. I. 116 • Csör Tamásról. I. 117 • Czarnkowi Jánosról. I. 108 • délszláv kérdésekről. I. 100, 116;

- Demeter érsekről. III. 70 ● emb/kezete. III. 51
● erdélyi vajdák sorozatáról. I. 117 ● Erzsébet királynéről (Károly R. f.). I. 120, 122 ● Erzsébet királynéről (Nagy Lajos f.). I. 136, 137 ● Esztergom elzálogosításáról, 1502., I. 209 ● esztergomi (káptalani) gazdasági adatokról, XIV. sz. I. 99, 114, 123 ● az esztergomi prépostságról. I. 63 ● Gentile bíborosról. I. 113, 116 ● Habsburg Ágnesről. I. 102 ● Hunyadi Jánosról. I. 162 ● Ipolyi Arnoldról. III. 50 ● ism. Erler könyvét Nieheimről. I. 111.
— a stájer rimés krónikát. I. 90.
— István királyról. I. 68 ● *István ár vádjai*. I. 122 ● János opulái hg.-ról. I. 117 ● Jegerdorfi Pálról. I. 117, 122 ● a jezsuitákról Magyarországon. III. 102 ● Kálmán, Kanizsai István püspökökről. I. 117 ● Keszeli Miklósról. I. 117, III. 70 ● Kis Károlyról. I. 137 ● kisebb gazdaságtört. adalékai. I. 123 ● Kőcski Sándorról. I. 117 ● a Kőszegiekéről. I. 100 ● Küküllői Jánosról. I. 105 ● a külkereskedelem fellendüléséről, XIV. sz. I. 128 ● László erdélyi vajdáról. I. 100, 116 ● a Lipóczi Kezerekéről. I. 388 ● magyar iparosokról külföldön. I. 124, 125, 422 ● magyar—lengyel érintkezésekről. I. 120 ● magyar—rutén érintkezésekről. III. 70 ● Mátyás királyról. I. 159 ● Miklós győri püspökről. III. 70 ● Nagy Kázmér lengyel királyról. I. 119 ● Nagy Lajos életéről. I. 115, 119.
— építőmestereiről. I. 134 ● külföldi politikai kapcsolatairól. I. 120, 122.
— a nagyszombati cisztráciáról. I. 422 ● *A négy Miklós*. I. 117, 122 ● Neksei Demeterről. I. 117 ● a Neményvárakról. I. 100, 116 ● Neszmélyi Miklósról. I. 117 ● Opulái László nádorról. I. 117, 122, III. 70 ● az Osl-nemzetsegről. I. 100, 116 ● párizsi magyar festőről, XV. sz. I. 72 ● a pécsi káptalanról, XIV. sz. III. 70 ● Piaszok és Anjouk kapcsolatairól. I. 119 ● egy pozsonyi peréről, XIV. sz. I. 126 ● Rózsahegy kezdetéről, 1318., I. 123 ● XIV. sz.-i bevándorlókról. III. 71 ● XIV. sz.-i tárnok-mesterekről. I. 117 ● Tóth Lőrincről, XIV. sz. I. 117 ● történeti jelenetek rekonstrukciójáról. I. 116, 119 ● Völfer nemzetsegről. I. 100 ● Zách Feliciánról. I. 119.
PORCSALMA
— i ref. egyház. I. 256.
POREČ
— i német telepítés, XVIII. sz. II. 248.
PORNO
— i apátság története. I. 64.
POROSZKAY GYÖRGY
— irata a cséplésről, 1821., II. 434.
POROSZLAY FRIGYES, TOTI
— Gyurikovits György könyvtáráról, 1836., II. 589.
POROSZORSZÁG
— és Anglia. II. 183, 301 ● és Ausztria, XVII. sz. I. 409.
—, XVIII. sz. II. 103, 183, 197, 296, 301. ● háborúi, XVIII. sz. II. 60, 103—105, 157, 172, 180—184, 228 ● konfliktusa és megegyezése, 1790., II. 301, 352—353 ● szövetsége Napóleon ellen. II. 567 ● viszonya a XIX. sz.-ban. II. 538, 586.
— és Franciaország, XVII—XVIII. sz. I. 409, II. 103, 353, 506 ● és Gentz Frigyes. II. 538 ● hadszervezetének mintája, XVIII. sz. II. 185 ● hivatalsszervezete, XVIII. sz. II. 85 ● királya Pestbudán, 1814., II. 563, 565, 568 ● királyai, ld. II. Frigyes, I., II. és III. Frigyes Vilmos ● követelmék bécsi jelentései. I. 461, II. 103, 300, 512 ● követel, ld. Jakobi, Luchini, Podewils ● lengyel politikája, XVIII. sz. II. 197, 301, 506 ● és a magyar nemzeti mozgalom, 1790 k., II. 301, 811, 318, 325, 344, 352—353 ● és a magyar protestánsok. II. 110, 119 ● és Magyarország a XVIII. sz. háborúban. II. 103, 184 ● és a Rákóczi-szabadságharc, emigráció. I. 450, 461, 469, 471 ● és Szilézia. II. 60, 172 ● történelme. II. 570 ● történet-kutatása. I. 278, 315, 366, II. 183, 570 ● és Trenk Frigyes. II. 327 ● választófejedelme és a török háború, XVII. sz. I. 409 ● -i agrárváltság, XIX. sz. II. 446 ● -i ezredes magyar kűldetése, 1743., II. 104 ● -i fog-sága Lázár Istvánnak. II. 183 ● -i fűtész: Wied a török háborúban, 1739., II. 96 ● -i hadifoglyok Erdélyben. II. 162, 185 ● -i kereskedelem. II. 161, 172, 470 ● -i levéltár. I. 461, II. 183 ● -i magyar követ: ld. Klement J. M. ● -i „nagy választó”, ld. Frigyes Vilmos ● -i osztrák követ, Schmetskau. I. 404 ● -i parasztság viszonyai. II. 193 ● -i protestáns unió. II. 577 ● -i török követés, 1791., II. 353 ● -i uta-zások, XVIII—XIX. sz. II. 237, 426, 469 ● -i utazók Magyarországon, 1818., II. 427 ● -i utazók, ld. Berze-vicz G., Egger.
PORSCHKE R.
— Harteneckről. I. 428.
PORSIUS HENRIK
— utazása Magyarországon, 1579., I. 314.
PORSNYEV, B. F.
— a feudális társadalomról. I. 204 ● (és mások).
— az újkor történetéről. III. 37.
PORST KÁLMÁN
— az erdélyi fejedelemség megszűnéséről. I. 433.
Portraits des Hongrois, 1760., II. 188.
PORTUGÁLIA
— i utazási könyv, 1783., II. 237.
PORUBSKÝ JÓZSEF
— kiadta az 1722-i katolikus fölterjesztést. II. 118.
PORZSOLT KÁLMÁN
— írói álnevekről. III. 41.
PÓSAHÁZI JÁNOS (pataki tanár)
— élete, működése. I. 354, 390 ● *Falstas* c. iratai, 1672., I. 389—390.
PÓSAKAI JÁNOS (debreceni jegyző)
— emlékirata a Carafa-járásról. I. 419.
POSEWITZ, THEODOR
— kiadta Simplicissimus utazását 1683-ból. I. 383.
PÓSEAI JÁNOS (ref. lelkész)
— fordította a fűtőmokról, 1809., II. 437.
POSCHAY ZSIGMOND
— jelentése budai követségéről, 1549., I. 279.
POSLEG, JOHANN
— porosz krónikája, XV. sz. I. 110.
POSSEVINO, ANTONIO (jesuita)
— és Báthori I. orosz háborúja. I. 307, 310 ● leírása Erdélyről, Magyarországról, 1584., I. 307, 316 ● sze-repe Magyarországon. I. 310.
Post nubila Phoebus, 1790. (Darvas Ferenc), II. 313, 357.
POSTA BÉLA
— a Kolozsvár-terestvérekről. I. 134.
POSTHUMUS ISTVÁN, ld. István
POSTHUMUS LÁSZLÓ, ld. V. László
POSZYER SÁNDOR
— a dunántúli ev. „gyámoldáról”. II. 121.
POTKONITZKY ÁDÁM (ev. tanár)
— az ércekről, 1775., II. 171 ● irata Grossing ellen, 1790., II. 292.
POTTENDORF
— i gazdasági utasítás, 1669., I. 377 ● -i inventárium. I. 388 ● -i utazás, 1824., II. 428.
POTTHAST, A.
— a középkori forrásokról. I. 9. III. 38 ● pápai regestái. I. 56.
POTUCEK
— kiadta Hassenstein B. leveleit. I. 217.
POUPÉ, EDMOND
— Kisfaludy Sándorról. II. 611.
Poveszt vremennih let. I. 27, III. 56.
POWER, EILEEN
— középkori agrártörténete. I. 77.
POYNTE, SYDNAM
— magyarországi kalandjai, 1626., I. 363.
POZDER K.
— a 6. határfőrezred történetéről. II. 500.
POZSARVÁC
— i béke, 1718., II. 39, 72—74, 95—96 ● -i kereske-delmi szerződés, 1718., I. 422, II. 59, 74, 260.
POZSEGA
— megye beadványa, 1791., II. 390.
— német telepesei. II. 248.
— város az 1790-i diétán. II. 483.
— i javaslata, 1791., II. 389.
— i útleírás, 1783., II. 237.
POZSONY
— megye bibliográfiája. II. 63. III. 28.
— jegyzőkönyve. I. 385 ● koronaőrzése, 1790., II. 347, 349 ● követel, 1707., 1722., I. 438, II. 78 ● közigyűlési, 1687., 1692., 1790., 1804., 1812., I. 414, II. 340, 470, 534 ● leírása Bél M. művében. II. 19 ● levéltára. II. 78 ● népessége, 1821., II. 415 ● -i főispán: Pálffy M., XVI. sz. I. 238 ● -i háborús beszéd, 1796., II. 520 ● -i hadi-események, 1663., I. 352 ● -i mezőgazdaság, XIX. sz. II. 421, 444, 449 ● -i Modor város. II. 481 ● -i orvos: Lübeck J. K. II. 408 ● -i parasztmozga-lom. II. 488 ● -i szárm., ld. Kolinovics Gábor,

Mészáros Ignác. • -i szőlőművelés. I. 155, II. 436.
 — város adója, XVIII. sz. II. 64.
 — behódolása II. Ferdinándnak. I. 869 • és
 Bethlen G. I. 388 • bibliográfiája. II. 63 III. 28 •
 elfoglalása, 1619., I. 338 • első protestansai. I. 266
 • az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • és a francia
 háborúk, XVIII—XIX. sz. II. 520, 525, 534, 537,
 545, 547, 550—551, 555, 557, 564, 567 • és a
 huszita háborúk. I. 141 • kulturális élete, XVIII.
 sz. II. 156 • leírásai, XVIII—XIX. sz. I. 150, 167
 481 • meghódítása, 1621., I. 339 • népessége,
 1821., II. 481 • ostroma, 1620., I. 834 • polgár-
 joga, I. 156, 245 • számadása, XIV—XVI. sz.
 I. 126, 126, 156, 246 • története, viszonyai. I. 99,
 128, 156, 208—209, II. 68, 481 • i akadémiái
 II. 279, 321, 411—412 • -i anabaptisták króni-
 kája. I. 359 • -i árak, XIX. sz. II. 445, 476 • i-
 békék, 1491, 1626, 1805., I. 201—202, 340, II. 534—
 535, 540 • -i céhek. I. 242 • i cenzúra, XVIII.
 sz. II. 134, 211, 384 • -i csata, 1442., I. 163 • -i
 egyetem, XV. sz. I. 182 • i építézet, művészet.
 I. 184, 156, II. 146—147, 231—232 • -i ev. egyház
 tört. I. 262, 256, II. 24, 121, 196, 274, 369 •
 -i ev. lelkészek, ld. Béli Máttyás, Crudy Dániel,
 Mossóti Inostoris Mihály, Ráth Máttyás, Ribinyi
 János.
 — i ev. liceum. I. 252, 266, 390, II. 19—20, 24, 112, 131,
 240, 275, 319, 494, 582 III. 44. • -i ev. templom építése,
 elvétele. I. 368, III. 101, 106 • -i évkönyvek, 997—1203.,
 I. 45 • i fegyverszűnet, 1619., I. 338 • -i főkapit-
 ány: Ocskay G. I. 339 • i fővezetése Korponay
 Julianának, 1715., II. 68 • -i hajózás, XIX. sz. II.
 474, 476 • -i harmincadkönyv, XV. sz. I. 128, 156 • -i
 helytartó: Albert hg. II. 181 • i helytartótanács
 Budára helyezése. II. 281 • i ispátly, XV. sz. I. 110
 • -i kamara, XVI. sz. I. 284, 369 • i kanonokok, ld.
 Bajza J. I., Damiani J., Galgóczy Ferenc, Tompa László,
 Veresmarti Mihály • i káptalan. I. 64, 180, 199, 205
 • i kereskedők, kereskedelem. I. 128, II. 58, 178, 471,
 478 • -i kertről Lippay munkája. II. 39 • -i kéz-
 iratos missálék. I. 130 • -i királylátogatások (Zsig-
 mond, III. Károly, Mária Terézia, I. Ferenc, I. Sándor
 cár). I. 125—126, II. 78, 98, 156, 551, 564 • -i korona-
 őrség, 1657., I. 385 • -i koronázások, 1687., 1741.,
 1790., I. 411, II. 98—99, 348, 363—364 • -i könyv-
 festés, XIV. sz. I. 135 • i könyvtárak. I. 252, II. 24,
 457 • -i levéltárak, kéziratgyűjtemények. I. 14, 180,
 252, 381, 390, 397 • i megvalósításai. Ferdinándnak.
 I. 220 • -i méhészeti cikk, 1818., II. 441 • -i mérő
 értéke. II. 167 • -i nádori concursus, 1736., 1744.,
 II. 94, 104 • -i naplók, ld. Auer János F., Liebergott
 J., Pogner J. alatt is. I. 362, 382, 390, 438, II. 78
 • -i nemzeti zsinat, 1822., II. 575, 579 • -i nyomdászat.
 II. 135, 211, 364, 535, 551, 609 • -i nyomdások, ld.
 Belay György, Landerer, Royer, Weber Simon F.
 • -i országgyűlések, XVI. sz. I. 285, 314—315.
 — XVII. sz. I. 332, 338, 358, 365, 368—369,
 382, 385—386, 413—414 • XVIII. sz. I. 467,
 II. 65—68, 77—78, 82—83, 91—92, 98—101, 186—
 191, 341—342 • XIX. sz. II. 526—527, 532—534,
 539, 541—542, 559—562.
 — i orvosok, egészségügy, XVIII. sz. II. 140 • -i ötvös-
 ség, XVI—XVII. sz. I. 242 • -i papnevelő intézeti.
 II. 269—271 • -i pénzértékek, XV. sz. I. 156 • -i
 pénzverőház, 1660., I. 376 • -i pietizmus, XVIII. sz.
 II. 112, 121 • -i polgár pénzügyei beadványa, 1806.,
 II. 536 • -i polgári és rajzkisola. II. 585 • -i polgár-
 mesterek, ld. Namer A., Windisch K. G. • -i posta,
 közlekedés. I. 284, 367, II. 473—474 • -i prépostság,
 I. 64, II. 211 • -i ref. egyház. I. 256 • -i r. k. gim-
 názium. II. 131 • -i sajtó. II. 24, 155—156, 239—241,
 305, 404, 413, 494 • -i szárm., ld. Ehrenreich v.
 Fichtel, Gyurikovits György, Szecei Molnár Albert •
 -i színeszet. II. 191, 229, 238, 627 • találkozó IV. Béla
 és Daniló között. I. 98 • -i tanárok, tanítók, rektorok,
 ld. Béli Máttyás, Belay György A., Bucsanys György,
 Dankovszky Alajos, Dóme Károly, Faber Antal, Faludi
 Ferenc, Gubernáth Antal, Klein H., Horváth Mihály,
 Kromp S., Palkovits György, Pank Máttyás, Raiter J.,
 Schaff J. N., Stretschko Gy., Szaller György, Szklénár
 György • -i tanulók, ld. Balla Gergely, Decsy Sámuel,
 Fejes János, Glatz Jakab, Hajnóczky József, Tessedik
 Sámuel • -i tárgyalások, 1515., 1620., I. 195, 204, 332
 • -i tört. kirándulás. III. 42. • -i törvény, 1404.,
 I. 115 • -i törvényesek, 1673—1674., I. 349, 391—393,
 396, III. 106 • tudós társulati kísérletek, XVIII. sz.

II. 156 • -i útleírások, XVI—XIX. sz. I. 276, 314,
 II. 23, 152—154, 423, 425—428 • -i választási fel-
 tételek (Albert). I. 144—145 • -i vár felszerelése, 1691,
 III. 109 • -i vám, XIV—XV. sz. I. 128 • -i zavar-
 sok, 1412., I. 110 • -i zsidókönnyv-törvények. I. 209.
 Pozsony Krónika. I. 43, 45, III. 61.
 Pozsony Magyar Múzeja. II. 239.
 PÖLNITZ, GÖTZ FRH. V.
 — a Fuggerekről. III. 81, 84.
 PÖSING, ld. Bazin
 PÖSTYÉN
 — i fürdőről Gvadányi. II. 373.
 PÖTTFING, F. E. gr. (madridi követ)
 — és I. Lipót levelei. I. 385.
 PRABNER, J. G. (= Pray György?)
 — írta a Merkur ellen, 1786., II. 241, 268, III. 122.
 Practica Arithmetica, 1775., II. 176.
 Praecipuum... ordinatum... collectio, 1830—1841,
 II. 487.
 Prälminarien, 1790. (Molnár János), II. 338, 366.
 PRÁGA
 — és Buda közti útvonal, XV. sz. I. 128, 156 • ellen
 porosz támadás, 1757., II. 184 • és V. László. I. 166
 • melletti kőnyisszaali kolostor. I. 106 • az osztrák
 örökösödési háborúban. II. 102, 104 • és Rudolf
 király. I. 315 • i egyetem alapítása, 1348., I. 133.
 — és Magyarország. I. 133, 141, 267, II. 132
 • története. I. 133, II. 210.
 — i főgásza Bocadusnak. I. 319 • -i folyóiratok,
 XVIII—XIX. sz. II. 157, 409, 444 • -i Gallas-iratok
 I. 453 • -i Jeromos, XV. sz. I. 141 • -i kanonok,
 ld. Vince • -i kereskedők Magyarországon, XIV. sz.
 I. 128 • -i koronázás, 1743., II. 104 • -i krónikás,
 ld. Cosmas • -i küldetésben Schirmer A., 1602., I. 306
 • -i levéltár. I. 317 • -i levéltári regesták. I. 19, 320,
 333 • -i nunciások, XVI. sz. I. 315 • -i püspök,
 ld. Adalbert • -i Szt. György szobor. I. 134 • -i
 szerződés Erdélyel, XVI. sz. I. 308, 311 • -i tanárok,
 ld. S. P. Gund. A. Mikán. II. 468, 472 • -i tanuló,
 Makrai Benedek. I. 132 • -i tárgyalásokban Boeska
 szerepe. I. 311 • -i természettudományi kutatások,
 XVIII. sz. II. 153 • -i török követés, 1620., I. 339.
 PRAGA, G.
 — II. András egy okleveléről. I. 91 • Giovanni da
 Trau-ról. I. 185 • Tomaso Negri da Spalato-ról. I. 220.
 PRÁGAI ANDRÁS (ref. lelkész)
 — Fejedelmeknek őrája, 1628., I. 337 • munkássága.
 III. 97.
 PRÁGAI JEROMOS
 — élete, szereplése, XV. sz. I. 141.
 Pragmatikabeschränkung, 1804., II. 587
 PRÁHOS MARGIT
 — a zenéi művelődésről, 1790—, II. 629.
 Praktische Anleitung, 1816., II. 435.
 PRATO, GIOVANNI DA
 — az Albertiek édenkertjéről, XIV. sz. I. 129.
 PRATOBEVERA, C. J.
 — ausztriai törvény- és jogszabálygyűjteményei. II. 485.
 Praxis criminalis
 — mint jogi kútfő, XVII—XVIII. sz. II. 90, 194.
 PRAY GYÖRGY
 — adatai, történetéről munkássága. II. 213—214, 592,
 594 • Annales c. magyar története. I. 20, 153, 172,
 201, 223, 234, 280, 338, II. 213 • Annales veteres c.
 őstörténete, 1761., I. 86, II. 213 • az auranai (vránai)
 perjelseről. III. 63 • ellen Pázmándi Horvát E.,
 1823., II. 595 • Epistolae procerum c. levélgyűjtemé-
 nye, 1806., I. 11, 200, 207, 222, 232, 301, 451, II. 214
 • írta (Prabner néven), 1786., II. 241, 268, III. 122 •
 írta (Szolga G. néven), 1783., II. 257 • iratkidáása
 Bethlen Gáborról. I. 333, 339 • és II. József. II. 296
 • levelei. II. 202, 214 • a magyar érsekek, püspökök
 sorozatáról. I. 62 • Magyarország kapcsolatairól a
 szerb, román tartományokkal. I. 17, II. 296 • a pecse-
 téről, 1805., II. 214 • Salamon királyról. I. 72 • Szt.
 Erzsébetéről (a Margit-legendával). I. 213, II. 213 •
 Szt. Lászlóról; s vitája Gánczival. I. 73 • szerepe
 a valláspolitikai röprátrodalomban, 1790—1791., II.
 334, 338, III. 123 • vitáiratai. III. 120.
 PRAY-RÓDEX, XIII. sz. I. 65—66.
 PRAZSMAR
 — i ev. lelkész, Th. Tartier. II. 18.
 Praeces ac piaes functiones... iudaeorum, 1790., II. 364.
 PRECHTEL, JOHANN JOSEPH
 — szerk. a bécsi technikai int. évkönyveit, 1819—
 II. 410.

Précis de l'Origine... de la Rebellion, 1785., II. 286.
PRÉCOLIN, E. és **Tapié, V.-L.**
 — a XVII. sz. történetéről. I. 326.
PREBOUP, E.
 — Tomici méhészeti könyvéről. II. 442.
PREBLING (Bröliff) PÁL (szepeni polgár)
 — irata Szeben ostromáról, 1660., I. 350., III. 99.
PREIDT GYÖRGY (ev. lelkész)
 — följegyzése II. József brassói látogatásáról, 1778., II. 246.
Preiss und Dank für die Siege, 1793., II. 503.
PREM JOZSEF
 — Faludi Ferencről. II. 145, 606 ● Kármán Józseféről. II. 606 ● Kisfaludy Károlyról. II. 622 ● Mátyás királyról a népköltészetben. I. 170 ● Széchy Máriaól. III. 106 ● Szilágyi Erzsébetéről. III. 77 ● Ujfalvi Krisztináról. III. 126.
PREMYSL-DINASTIA
 — Csehországban. I. 101, 118. III. 62.
PREPILITAY SÁMUEL (ügyvéd)
 — a magyar játékszínről, 1822., II. 627.
PRESBYTER DIOCLEAS
 — krónikája. I. 28.
PRESSBURG, ld. Pozsony
Pressburger Zeitung
 — c. lap, 1771—1929., II. 155—156, 166, 187, 240, 340, 406, 444.
Pressburgerisches Wochenblatt
 — c. lap, 1771—1773., II. 156.
Presspurske Nowiny
 — c. lap, 1783., II. 240.
PREVENDAR, JOANNES
 — alkalmi verse, 1814., II. 563.
PRÉVOST (abbé)
 — és Bethlen Miklós. I. 426.
PREYER JÁNOS N.
 — a bányái zsidókról. II. 77, III. 118 ● monográfiája Temesvárról. II. 64, 77, 180, 483.
PRIBINA
 — pannonszláv állama. I. 36. III. 59.
PRIBRAM, A. F.
 — Ausztria és Brandenburg viszonyáról, 1685., I. 409 ● kiadta Ebdendorfer krónikáját. I. 159.
 — — Frydag levelezését. I. 407 ● I. Lipót leveleit. I. 385 ● Lisola jelentéseit. I. 385 ● velencei követek jelentéseit. I. 385.
PRIBRAM, KARL
 — az osztrák iparpolitika történetéről. II. 57, 172, 259, 463.
PRIEBATSCH, F.
 — kiadta Albert Achilles brandenburgi választó iratait. I. 172, 178.
PRIESTER, ÉVA
 — Ausztria történetéről. I. 22, II. 29, 158, 245, 291, 463.
PRIKKEL, ld. Béthel Prikkel
PRILESZKY JÁNOS (jezsuita)
 — versezete a dohánnyól, 1744., II. 40.
PRILESZKY KÁROLY (almáador)
 — bizottsági javaslatai, 1791., II. 383.
PRILESZKY PÁL
 — mezőrendészeti munkája, 1735., II. 41 ● országgyűlési naplója, 1723., II. 78.
Prima quinque saecula, 1745., II. 109.
PRIMISSEK, A.
 — Suchenwirt-kiadása. I. 107—108.
Principia adornando systemati... rei litterariae desertitura 1791. (Fueker Frigyes Jakab), II. 358.
PRINZ GYULA
 — a magyar tájrajzról, térképrásról. II. 21.
PRIORATO, G. GUALDO
 — kortörténete III. Ferdinándról. I. 363.
 — — I. Lipótról. I. 376.
Privatus Veridicus, ld. Csebi Pogány Ádám
PRIVIGYE
 — i piarista: Moesch Lukács. I. 398 ● -i piarista kollégium. II. 131 ● -i plébános: Lyezei János. II. 39.
PRIVINA, ld. Pribina
Próbkából szedett oktatás, 1779., II. 165.
PROBSNER, ANDREAS
 — mineralógiai felhívása, 1803., II. 458.
PROBSZE, GÜNTHER V.
 — a bányavárosokról a török elleni védelemben. III. 91.
Processus summaris, 1790. (Zsolnai Dávid), II. 338.
PROCHASKA, A.
 — az 1537-i lengyel országgyűlésről. I. 282 ● a várnai csatáról. I. 159, 164.

PROCOF LAJOS
 — kereskedelmi útja, 1755., II. 177, 178.
Procurator Simon és Vinkler, 1791., II. 394.
PRODAN, DAVID
 — az erdélyi bányászparasztokról. II. 171 ● a Horia-felkelésről. II. 285—286, 290 ● a román migrációról. II. 38 ● a Supplex Libellusról. II. 378.
PRODROMOS, THEODOROS
 — filzanci köteménye, XII. sz. I. 50.
PROHÁZKA JÁNOS
 — Verseghy Ferencről. II. 605.
Projectum Articuli de Systemate... Nationalis Educationis, 1793., II. 396.
Projectum de theologia, 1791., II. 337.
PROKESCH-OSTEN, GR. A.
 — és a Corvina-könyvtár. I. 183 ● Gentz leveleiről. II. 568.
PROMONTOR (ld. Nagyvárad-hegyfok alatt is)
 — i prépostság. I. 63.
PRÓNAI ANTAL (ld. Csecezők alatt is)
 — Dugonics Andrásról. II. 595 ● kiadta Dugonics munkát. II. 303 ● Mikos Kelemenről. III. 112 ● a piarista iskoladrámákról. II. 226, 228.
 — — iskolákról. II. 123.
 — a Zrinylásról. III. 104.
PRÓNAY DEZSŐ és Störmp I.
 — ev. egyháztörténeti emlékei. I. 252, 267—268, 401. II. 120, 203, 207.
PRÓNAY GÁBOR
 — ev. egyházi szerepe, XVIII. sz. II. 120.
PRÓNAY GÁBOR BR.
 — és a tanulmányi bizottság, 1791., II. 395—396.
PRÓNAI LAJOS
 — Gyöngyösi Istvánról. III. 107.
PRÓNAY LÁSZLÓ BR.
 — és a publico-politikai bizottság, 1791., II. 383.
PRÓNAY PÁL
 — szölezketi könyve, 1780., 1786., II. 164, 250.
PRÓNAY SÁNDOR BR.
 — javaslata a magyar nyelvről. II. 583.
PROPPER N. JÁNOS
 — a XVII. sz.-i erkölcsökről. I. 371.
Propugnaculum Reipublicae Christianae, 1724., II. 78.
PROSZT JÁNOS
 — a selmeci akadémiái kémiai kutatásokról. II. 586.
A protestans vallás... egyesíthetése, 1791., II. 371.
Protocolum Actorum Dietae, 1728—1729., II. 91.
Protocolum commissionis Syrmienensis, 1807., II. 487.
Protocolum Historiae Domus S. J. (Temesvár), II. 76.
Protocolum regnicolaris deputationis iuridicae, 1791—1795., II. 394.
Protocolum subdeputationis, 1829., II. 477
PROZINSZKY JÁNOS
 — mutatója az BPhK-hoz. III. 32.
PROZINSZKY PÁL
 — Bod Péterről. II. 215 ● a Carolina Resolútióról. II. 119 ● az 1790-i konferenciáról. II. 119 ● a kisújszállási gimnáziumról. III. 118 ● a parasztság helyzetéről a török után. II. 48 ● Ráday Pálról. I. 437, II. 142 ● és Hamar István
 — — a Ráday-könyvtárról. III. 125.
PRÜM
 — i apát, Regino, X. sz. I. 29.
PRZEMYSL
 — i harcok, 1099., I. 48, 78 ● -i veszedelme II. Rákóczi Györgynek. I. 365.
PRZEMYSLIDÁK, ld. Přemysl
PRZEDZIECZY, A.
 — Dlugosz-kiadása. I. 149 ● Hedvig és Jagelló koráról. I. 136.
Psalmi Davidici, 1764., II. 189.
PTASNIK, J.
 — a Thurzók lengyelországi vállalatáról. I. 210.
PUCZ ANTAL (plébános)
 — egyházi irata, 1797., II. 523 ● a nemzeti nyelvről, 1824., II. 492.
PUDMERIC
 — i csata, 1705., I. 462.
PUFENDORF ÉZSALÁS (svéd követ)
 — bécsi följegyzései, XVII. sz. I. 389, 395.
PUFENDORF, SAMUEL
 — Károly Gusztáv svéd királyról. I. 351.
PUKÁNSZKY BEÁTA
 — az erdélyi szácsokról. I. 84, 253 ● a hazai német öntudatról. II. 495 ● Herder intelméről. II. 355 ● Lessing és Kazinczy viszonyáról. II. 602 ● a magyar-

- országi német irodalomról. I. 214, 230, 390, II. 111, 133, 141, 156, 402, 600, III. 32.
 — — polgárságról. II. 495.
 — Mohács német visszhangjáról. I. 223 • a „patrióta” irányról. II. 495 • a protestáns exuláns irodalomról. I. 391 • Rákócziéról a német irodalomban. I. 436, 446.
PUKÁNSZKY KÁDÁR JÓLÁN
 — Csokonairól. III. 128 • színeszetünk történetéről. II. 627.
PUKAY GYÖRGY
 — a Károlyi-család birtokairól, 1807., II. 448.
PUKY ANDOR
 — a Kímiszt-családról. I. 176 • László erdélyi vajdáról. I. 116 • Torna vármegyéről, XIII. sz. III. 67.
PULAY JÁNOS
 — emlékirata a szatmári békéről. I. 430, 470.
PULSZKY ÁGOST
 — Pázmány Péterről. I. 360.
PULSZKY FERENC
 — a magyar jakobinusokról. II. 514 • ősi fegyverekről. I. 39, III. 60 • Vespasiano Bisticciről. I. 183.
PULSZKY JÁNOS GYÖRGY
 — fölött gyászbeszéd, 1749., II. 133.
PULSZKY KÁROLY
 — irata a selyemművelésről, 1783., II. 252.
PULSZKY KÁROLY
 — a magyar történeti ötvöskiallításról. I. 135.
PURKHART, NORBERT
 — Máramarosról, 1805., II. 425.
PUSCARIU, ION
 — az erdélyi román egyházzal. II. 205 • az 1760-i összeírásról. II. 204.
PUSCARIU, SEKTIL
 — Sinkai Györgyről. II. 496.
PUSCH, G. G.
 — bányászati utazása, 1823., II. 428, 457.
PUSCH ÖDÖN
 — a tatár diákletről, XVIII. sz. II. 132.
PUSCULUS, UBERTINUS
 — szövege Konstantinápoly vesztéről, 1453., III. 75.
PUSKÁS LAJOS
 — a középkori falfestésről. I. 67.
PUSZTAPÉCS (Auspitz)
 — i marhavásárok. I. 378, II. 60.
PUSZTASZER
 — i monostor. III. 64.
PUTO, ANTONIO
 — prágai követsége, XVI. sz. I. 315.
PUTNIK MÓZES
 — folyamodása a g. kel. klérusról, 1790., II. 360.
PÜCKENSTEIN, BURCKHARD VON
 — munkája a magyarországi várakról, 1713., 1731., II. 20.
PÜSPÖKI PÉTER
 — mint az erdélyi reformátusok követe, 1704., I. 467.
PYKKER JÁNOS LÁSZLÓ (érsek)
 — irodalmi szerepe. II. 600.
Quarante-quatrième lettre d'un Suisse, 1708., I. 445.
Quatour epistolae, 1782., II. 265.
Quaestio de commercio, 1790., II. 391.
QUEDLINBURG
 — i követség, 978., I. 67 • -i orvos: J. Lenhardt. II. 370.
Querele Hungariae, 1619., I. 338.
Quereles excusationes, 1605., I. 320, III. 95.
QUERFURTH BRUNÓ
 — Adalbert-életrajza. I. 30.
Quid est iustitia, 1790. (Noszlopy Zsigmond), II. 394.
QUILLUS, H.
 — Hedvig királynőről. I. 136.
QUINQUEECCLESIAE, ld. Pécs
R., ld. Szilágyi Sándor
R. E.
 — iratai a pénzügyi levéltárból, XVII. sz. I. 367.
R. M.
 — Szatmár megyéről, 1663., III. 105.
R. R.
 — Rákóczi leveleiről Máramaroshoz. I. 451 • a szatmári szabókról, 1525., I. 209.
RAAB, ld. Győr
RABACHER JÁNOS ANDRÁS (ev. lelkész)
 — pietista szerepe, XVIII. sz. II. 121.
RÁBA
 — köz gazdaságföldrajza. II. 43 • melléki hadjárat, 1663., I. 387.
RÁBASZOVÁT
 — a XVIII. században. II. 50.
RABATTA (tábornok)
 — levelei Buda alól, 1686., I. 410.
RÁBCKAKAPI
 — i ev. egyház. I. 256.
RABENSTEIN, GOTTHARD
 — verse az insurgensekhez, 1800., II. 525.
RABUTIN DE BOUSSY (császári vezér)
 — és Apor Péter. I. 441 • és Bethlen Miklós. I. 440, 441 • és Cserei Mihály. I. 441 • emlékiratai. I. 443 • kivégezteti Sachs v. Hartenecket. I. 433 • szerepe a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 438, 441, 453, 467, 469, III. 114.
RÁBY MÁTYÁS
 — emlékiratai, 1797., II. 234, 510.
Raccolta esatissima, 1717., II. 72.
RACHELLI, A.
 — Villani-kiadása. I. 107.
RACHFAHL, F.
 — az osztrák közigazgatásról. II. 85 • Sziléziáról és Mátyásról. I. 177.
RÁCKEVE
 — i okmánytár. I. 14, II. 55.
RÁCZI, FR.
 — a bosnyák bogumilokról. I. 94 • Fiuméről, Horvátországról. II. 197 • horvát okmánytára. I. 17, 74 • kiadta Spalatói Tamás szövegét. I. 89 • a Zrínyi-Frangepán összeesküvés iratait. I. 392 • Pribina dunánthúli államáról. I. 36.
RACOCZ, TEODOR
 — és a román sajtó. II. 498.
A rákóc veszedelméről, 1704., I. 449.
RÁCZ ANDRÁS
 — irata a vallási unióról, 1822., II. 574.
RÁCZ BÉLA
 — a ref. ígéhirdetésről. II. 110.
RÁCZ E.
 — a ritmikus prózáról oklevelekben. I. 54.
RÁCZ IMRE
 — Pekry Lőrincről. I. 457, 467.
RÁCZ ISTVÁN
 — verse a horvát insurgensekhez, 1814., II. 564.
RÁCZ ISTVÁN
 — Mánuelről bizánci költeményekben. I. 50.
RÁCZ JÓZSEF
 — a magyar nyelvről, 1823., II. 492.
RÁCZ KÁLMÁN
 — Károlyi G. és Káldi bibliafordításáról. I. 263.
RÁCZ KÁROLY
 — a magyarhoni reformációról. I. 250 • Málhusz Péterről. III. 86 • a nápolyi gályarabokról. III. 106 • a pozsonyi törvényszék áldozatairól, 1674., I. 396 • Szegedi Kis Istvánról. III. 86 • a zarándi egyházmegyéről. I. 254 • a zástyti apátságról. III. 64.
RÁCZ LAJOS
 — Apáczai Cseri Jánosról. III. 100 • Comeniusról. I. 353–354 • a filozófia oktatásáról Sárospatakon. I. 353 • francia határról a magyar protestantizmusban. I. 251, II. 133 • irodalmunk nemzetietlen koráról. II. 141 • Kazinczy Ferencről. II. 603 • Montesquieu magyarországi útjáról. II. 23 • Rousseauról és Magyarországról. II. 154, 219 • Teleki Józsefről. II. 154 • a vallási türelemről. I. 465, III. 96.
RÁCZ MÁRIA
 — a Göcseji Helikonról. II. 614.
RÁCZ M.
 — Villani- és Gravinai-szemelvényei. I. 107.
RÁCZ SAMUEL (orvostanár)
 — a nemzeti nyelvről, 1790., II. 358 • orvosi oktatása, 1776., II. 217 • a salétromfőzésről. II. 256.
RÁCZ ZSUZSANNA
 — a búzaínségről, 1816., II. 443.
RÁD
 — i ref. templom elvétele. II. 119.
RADANAY MÁTYÁS (pécsi püspök)
 — kinevezése, 1687., I. 423.
RÁDAY-család
 — könyvtárának anyaga. I. 465, II. 20, 220, 619.
 — — ismertetése. II. 539, III. 125.

- RÁDAY** — levéltár III. 97.
RÁDAY GEDRON GR., id.
 — irodalmi szerepe, élete. II. 305, III. 122 • könyvtára. III. 119 • levelezése. II. 213, 303, 604, III. 126.
RÁDAY GEDRON GR.
 — eladja könyvtárát. II. 589.
RÁDAY LÁSZLO GR.
 — kiadta az ún. Ráday-emlékiratot. I. 382.
RÁDAY PÁL (Rákóczi kancellárja)
 — adatai, élete, munkái. I. 437 III. 114 • búcsúztatása. II. 111, III. 118 • és Bét Mátyás. II. 20 • iratai. III. 113 • irodalmi szerepe. I. 437, II. 111, 142 • könyvtára. III. 119 • külföldi követségei. I. 437 • levelezése. II. 20, 118 • és Mátyosi Ádám. III. 114 • másolata az ún. Ráday-emlékiratról. I. 382, 388, 437 • mint áhítélagos rópiratszerző. I. 445 • naplója. I. 437, 450 • és a pestvárosi tanács. II. 118 • Rákóczi kiáltványát fogalmazza. I. 461 • a rendi bizottságban, 1722., II. 79 • szerepe protestáns ügyekben. II. 118—120.
RADČENKO, K.
 — Obradović Dositejéről. II. 231.
RADEMACHER, O.
 — IV. Henrikről. I. 73 • középkori krónikáinkról. I. 42, 44 • Merseburgról. I. 40.
RADETZKY, JOHANN JOSEPH GR. (tábornagy)
 — iratai. II. 568.
RADICS GÁSPÁR, ld. Károlyi
RADICS GYÖRGY
 — Bács megye településéről, XVIII. sz. II. 247 • a Hunyadlakról a szerb népköltészetben. I. 160.
RADICS, P.
 — a Habsburg- királynéről Magyarországon. I. 219 • III. Károly gazdaságpolitikájáról. II. 57.
RADISIOS ELEMÉR
 — a Bercsényi-czredről. I. 471 • kiadta Szemrecsány munkáját. II. 232.
RADISITS MIHÁLY (kapitány)
 — vitézkedése, 1815., II. 567.
RADLER
 — verse mint forrás, XV. sz. III. 69.
RADLINGER JÁNOS (papnövendék)
 — alkalmi iratai, 1790., II. 335, 348, 362.
RADNA
 — i búcsútjáróhely. II. 303.
RADNÓT
 — i ref. lelkész : Pataki I. I. 428 • -i ref. zsinat, 1673. I. 431.
RADNÓTFÁJA
 — i Tholdalaghy-levéltár. I. 16, III. 43.
RADNÓTI ALADÁR
 — Buda régészeti emlékeiről. III. 58 • a pannóniai városokról. III. 58 • Sopron régészeti emlékeiről. III. 58 • és Gerő L.
 — a Balaton tört. emlékeiről. III. 53.
RADÓ ANTAL
 — kiadta Faludi 3 elbeszélését. II. 145.
 — Kármán Fanniát. II. 606.
 — a magyar műfordításról. II. 602.
RADÓ I.
 — az 1812-i soproni börténmésről. II. 436.
RADÓ POLIKÁRP
 — a hazai liturgikus kéziratokról. I. 66 • liturgia történeti bibliográfiája. III. 30.
RADOCSAY DÁNIES
 — a középkori falképekről, táblaképekről. III. 65, 79.
RADOJČIĆ, NIKOLA
 — a bánsági szerb kereskedőkről, 1752., II. 60 • Orfelin Zakariásról. II. 230 • Rajić szerb történetéről. II. 498 • Stratimirović metropolitáról. II. 499.
RADONAY, ld. Radanay
RADONČIĆ, JOVAN
 — Péro mozgalmáról. II. 93 • a szerb sajtó kezdetéről. II. 499 • a szerbekről Magyarországon. II. 126, III. 109.
RADOS JENŐ
 — magyar kastélyokról. II. 145, 628 • magyar oltárokról. II. 146 • és Zádor Anna.
 — a klasszicizmus építészetéről. II. 628.
RADOSLAVLJEVIĆ, JEFTIMIJE
 — levelezése, XVIII. sz. II. 206.
RADU, I.
 — Drágosi Mózesről. II. 205 • a nagyváradi unitus könyvtáról. II. 379 • Sinkai Györgyről. II. 496.
RADU (moldvai fejedelem)
 — és Bethlen Gábor. I. 334.
RADULPHUS
 — leírása Lietbert átutazásáról, 1054., I. 47.
RADVÁNSZKY-család
 — levéltára. I. 15, 452 • tagjainak verses levelei, XVIII. sz. II. 142.
RADVÁNSZKY BÉLA ER.
 — Balassi Bálintról. I. 331, III. 89, 96 • Bethlen Gábor udvartartásáról. I. 334, 336 • Bod Péter könyvtáráról. II. 213, 215 • a bodoki levéltárról. III. 41 • Deák Farkasról. III. 49 • emlékezete. III. 51 • erdélyi országgyűlési végzésekről. I. 292 • Héderváry- oklevéltára. I. 15 • közlése a hédervári levéltárból. I. 232 • Madách Gáspár verseiről. III. 103 • egy nevezetes okiratról, 1488., I. 183 • Radvánszky Jánosról és verseiről. I. 423 • a radványi levéltárról. III. 42 • Rimay Jánosról. I. 331, III. 96 • Thurzó Szaniszló lakomáiról. I. 371, III. 102 • a XVI—XVII. sz.-i életről, szokásokról, berendezésről. I. 241 • a Zokoly-családról. III. 73.
RADVÁNSZKY GYÖRGY
 — eperjesi kivégeztetése, 1687., I. 412 • fia, ld. Radvánszky János.
RADVÁNSZKY GYÖRGY
 — házassági ügye, XVIII. sz. II. 119.
RADVÁNSZKY JÁNOS (Rákóczi tanácsosa)
 — naplójegyzetei, iratai. I. 412, 423, 467 • szerelmes versei. I. 423.
RADVÁNSZKY JÁNOS (zolyomi alispán)
 — levelezése, XVIII. sz. II. 195.
RADVÁNSZKY LÁSZLO
 — és Bét Mátyás. II. 139 • és Benczur József. II. 195 • a Radvánszky-család történetéről, 1738., II. 16.
RADVÁNSZKY TERÉZ
 — és Kazinczy Ferenc. II. 600.
RADVÁNSZKY-KÓDEX. I. 448.
RADVÁNY
 — leírása, 1821., II. 419 • -i énekeskönyvek, XVIII. sz. II. 142 • -i levéltár. III. 42.
RAFFEL D.
 — Bethlen Gábor hadjáratairól. I. 338.
RAGÁLYI ÁBRAHÁM
 — levelei Wesselényihez, 1807., II. 540.
RAGÁLYI ISTVÁN
 — borsodi beszéde, 1790., II. 346.
RAGÁLYI TAMÁS
 — szerk.: *Segítő*, 1806., II. 621.
RAGER, F.
 — a bécsi kereskedelmi bankról. II. 260.
RAGEVIN, ld. Rahevin
Ragguaglio delle dimostrazioni, 1717., II. 71.
Die Ragotzische Kriegs-Flamme, 1704. (Carl Scharschmidt), I. 444.
RAGUSE, DUC DE, ld. Marmont
RAGUSINUS, ld. Petancius
RAGUZA
 — és Magyarország kapcsolatainak okmánytára. I. 18, 153 • története. II. 592, 593 • történetének okmányai. I. 17, 18 • és Tubero Lajos. I. 188 • -i herceg : Marmont marsall. II. 478 • -i humanista Mátyásról. I. 169 • -i irodalom. I. 188 • -i olasz ágyúk. XIV. sz. I. 120 • -i tartózkodása Zsigmondnak, 1396., I. 139.
RAHRVIN (Ragevin)
 — gestája Barbarossa Frigyesről, XII. sz. I. 49, III. 61.
RAHONCA
 — i monostor. III. 64.
RAICHLB, WALTER
 — a magyar sajtóról. II. 402.
RAICS, ld. Rajić
RAIMANN, ld. Raymann
RAIN, PIERRE
 — a francia diplomáciáról, XVIII—XIX. sz. II. 529.
RAINER (főhc.)
 — iratai, 1808—1809., II. 545, 552, 553 • és Ferenc király. II. 485.
RAINISS GYULA
 — a ciszterciekről a Rákóczi-korban. I. 466 • a zirci apátságról. I. 65.
RAISZ KÁROLY (szepesi főmérnök)
 — irata az útépitésről, 1825., II. 474.
RAITER, JOHANN (ev. tanító)
 — horvátországi utazása, 1803., II. 420.
RAJČIĆ
 — i levéltár. I. 13.
RAJIĆ, JOVAN (archimandrita)
 — élete, XVIII. sz. II. 206 • szerb történetírói mun-

kassága. II. 498 • szerepe az egyházi irodalomban. II. 230.

RAJKA

— i ev. imaház, 1784., II. 275.

RAJKA GÉZA

— a kolozsvári szabócéhről. I. 158, 209, 298.

RAJKA LÁSZLÓ

— a magyar Heliodoros-feldolgozásokról. II. 303.

RAJKOVIC, G.

— a Novákovics-féle szerb lapról. II. 499 • a szerb kongresszusról, 1769., II. 206.

RAJNA

— vidéki magyar záradokok. I. 211.

— utazás: Teleki J. II. 154.

— i csapatok Magyarországon, 1604., I. 386 • -i frank és erdélyi falvak hasonlóságai. I. 84 • -i hadjárat, 1797., II. 529 • -i harcokban Hadik A., 1741., II. 104 • -i Liga és Magyarország, 1864., I. 386 • -i vissza-vonulás, 1800., II. 531.

RAJNER GYULA

— zsinórváljalai jelentése. III. 42.

RAJNIS JÓZSEF

— élete, irodalmi munkássága. II. 224 • és Faludi Ferenc. II. 144 • verses irata, 1790., II. 299.

RAKENDORF, ld. Rajka

RAKÓCZI-család

— birtokai. I. 421, 460, II. 41, 42 • könyvtára Sárospatakon. I. 362 • leszármazása. I. 343 • levéltára. I. 383, 341, 450, 452, 471 III. 111, 115 • regéci üvegüthetése. I. 422 • sárospataki váro. III. 98 • története. I. 328 III. 98 • utolsó tagjai. I. 472.

RAKÓCZI ERZSÉBET

— mint költő. III. 114.

RAKÓCZI FERENC, I.

— mozgalma, 1670., I. 393, III. 100 • uradalmi rendtartása. I. 377.

RAKÓCZI FERENC, II. (fejedelem)

— areképei. I. 436 • birtokainak állapota. I. 421, 422, 463.

— — elközbása, sorsa. I. 460, II. 41–42 • és Borsod megye. I. 459 • családja. I. 443, 460, 469, 472 • diplomáciai kapcsolatai. I. 442, 444, 450–453, 460, 468–469, 471–472, II. 74–75 • élettrajzai. I. 455–456 III. 113, 114 • elfogatása, menekülése. I. 460 • ellen Vetési rágalmat. I. 466 • emigráns híveinek szerepe. I. 442, 471–472, II. 15, 67, 70, 75, 96–97, 155 • emlékiratai. I. 412, 435–436, 459, 461–462, 465–466, III. 110, 111 • és Erdély. I. 451, 467–468 • ereklői. I. 436 III. 111 • felesége. I. 443, 469 III. 115 • felségárulási pere. I. 450 • fia: György, József. I. 472 • főtisztjei: hadvezérek, ld. Bercsényi Miklós, Károlyi Sándor, Pekry Lőrinc; tábornokok, ld. Bertóthy Ferenc, Bottyán János, Esterházy Antal, Esterházy Dániel, Forgách Simon, Oroz Pál; brigádérosok, ezredek: Béri Balogh Ádám, Bezerédj Imre, Czelder Orbán, Esze Tamás, Hellebronth János, Jávorka Ádám, Teleki Mihály, Török István • főudvarmestere: Ottlyk György. I. 437 • a franciaifjégyezseken, irodalomban. I. 302, 443–444, 471 III. 112, 115 • és Franciaország. I. 442–444, 450–452, 460, 462, 468, 471 • gazdasági és pénzügyi politikája. I. 463–464 III. 115–116 • hadszervezése. I. 462–463 III. 115 • hadtudományi munkája. III. 111, 115 • és a hajdúvárosok. I. 461 • halála, sirja, emlékei. I. 442, 472 • hívei (mások közt), ld. De Saussure Cézár, Vargyasi Dániel István, Lányi Pál, Lipóczi Keczer András, Mérey Mihály, Szaniszló Zsigmond, Szepessy Pál, Telekessy István, Czeglé Vass György, Vay Ádám • híveinek számfizetése. II. 66, 68 • ifjúsága. I. 435–436, 460 • iparfejlesztő törekvései. I. 463, II. 79–80 • itineráriuma, tartózkodási helyei. I. 459 • janzenizmus. I. 436 • és a jász-kunok. I. 459 • a jezsuitákat száműzi. I. 466, II. 116 • kamarása: Mikos Kelemen. I. 442, II. 143 III. 112 • kancellárja: Ráday Pál. I. 382, 437 • és Károlyi Sándor. I. 437, 450, 470 • és Kassa. I. 459 • kincstartója: Kőrösy György. I. 438 • a költészetben, irodalomban. I. 436 III. 111–112 • követel, diplomatái, ld. Bay Mihály, Brenner abbé, Klement János Mihály, Kökenyesdi Ifvetési László, Krman Dániel, Nedeczky Sándor, Pápay Gáspár, Pápai János, Ráday Pál, Teleki Mihály gr. • és Lengyelország. I. 436, 461, 471–472, II. 65 III. 116 • levelezése. I. 450–453, 460–461, 465, 470–471 • levéltára. I. 460–462, 471 • manifestumai, rendeletei. I. 445, 461, 463–468, 470 III. 116 • mint műbíró. I. 423 III. 111 • művei. I. 435–436, 450, II. 15, 17, III. 111 • és

Nagy Péter szövetsége. I. 453, 469 • nemes testőrsége. I. 462–463 • és a nemzetiségek. I. 455, 459 III. 114 • a néphagyományban. II. 93–94, 96–97 • és Országország. I. 438, 451, 453, 469 III. 116 • és a parasztkérdés. I. 451, 458, 461, 467–468 • és Svédország. I. 463, 469 • politikai testamentuma. I. 436 • szabadságharca. I. 420, 435–472, II. 16, 21 III. 109, 111, 113–117 • a száműzetésben. I. 435–436, 442–444, 453, 471–472, III. 117 • tábori posta szolgálat. I. 462 • tanácsosai, ld. Illyés István, Radvánszky János, Szirmay András, Török István • tervet a 1717-i török háborúban. I. 471–472 • titkárai, ld. Bechon, Beniczky Gáspár, Szatmári Király Ádám • és Thököly Imre. I. 397 • törökországi emigrációja. I. 436, 444, 452–453, 471–472, II. 74–75 III. 117 • udvari hadnagya, ld. Perényi Imre br. • udvartartása. I. 458 • ún. discursusai (Forgách S.) I. 436 • utóélete a XVIII–XIX. sz. irodalmában. II. 21, 93–94, 96–97, 137, 213, 217, 316, 327, 374, 571, 592–594 • valláspolitikája. I. 465–466 III. 116 • vallomásai. I. 435, 460 • végrendeletei. I. 472.

Rákóczi (Ferenc) felkelésének rövid krónikája, 1703., I. 448.

II. Rákóczi Ferenc és ... kortársainak ... levelei (P. Szathmáry Károly). I. 451.

Rákóczi Ferenc ... Szécsényben ... kiszállása, 1705., I. 438.

Rákóczi (Ferenc)-ír. I. 449–45.

Rákócziánium, ld. Archivum

RAKÓCZY GÉZA

— Ungvárnémeti Tóth Lászlóról. II. 620.

RAKÓCZY GYÖRGY, I. (erdélyi fejedelem)

— birtokai. I. 343 • diplomáciai kapcsolatai. I. 342–345 • edictumai. I. 341–342, 344 • és Esterházy Miklós. I. 342, 358, 360 • felesége, özvegye, ld. Lorántffy Zsuzsanna • gazdaságpolitikája. I. 343–344 III. 98 • és Geleji Katona István. I. 341, 346–347 • hadjáratai. I. 344–345, 358, 369, III. 98 • és a jezsuiták. I. 327 • és Kemény János. I. 348 • kormányzata. I. 340–347 • és Lengyelország. I. 343, 344 • levelezése, iratai. I. 341–342, 346, 360 • levéltárnoka, ld. Szalárdi János • és Lippay Ersek. I. 360, 369 • naplója. I. 340 • és Pázmány Péter. I. 342, 360 III. 101 • és a puritanizmus. I. 345–346 • és a románok. I. 342, 344–345, 347 • szabályzata Nagyszalonatának. I. 326 • szerepe a harminceves háborúban. I. 326 • tanácsosai, ld. Hidvégi Mikó Ferenc, Tol-dalagi Mihály • tisztartója, ld. Nagy Szabó Ferenc • tüzesége. III. 98 • udvara. I. 340–341, 343–344 III. 98 • -hoz Stoughton ajánlása, 1640., I. 346 • -nek tévesen tulajdonított szöveg. I. 463 • -ról Medgyesi Pál jellemzése. I. 349.

— Szalárdi krónikája. I. 348 • verses gúnyirat, 1644., I. 341.

RAKÓCZY GYÖRGY, II. (erdélyi fejedelem)

— és Basirius Izáák. I. 349 • és Bethlen Párkás. I. 291 • búcsúztatója, 1660., I. 349 • bukása, halála. I. 355–356 III. 99 • és Comenius. I. 353 • diplomáciaja, külpolitikája. I. 351–352, 354–355 • és Drábik Miklós. I. 353 • élettrajzai. I. 352 • felesége, özvegye, ld. Báthory Zsófia • hadi edictuma, 1658., I. 351 • hadvezére, ld. Kemény János • és a jezsuiták. I. 327 • és Kádár István. III. 99 • és Károly Gusztáv svéd király. I. 352, 355 • kormányzatának forrása, irodalma. I. 324, 347–356 III. 99 • a kortársak vitáitairól. I. 347–350 • követei, ld. Dalmady István, Jósika Párkás, Klobusiczky András, Mednyánszky Jónás • lengyel hadjárata. I. 347–348, 351–352, 354–355 III. 100 • levelezései, iratai. I. 351–352, 381 • mint földesúr. I. 352 • mint kormányzó, 1644., I. 345 • és Nádasdy Ferenc. I. 354 • nevelője: Kereszturi Pál. I. 349 • és a parasztok. I. 350 • törvényei. I. 325 • udvari főtisztje: Rédey László. I. 349 • ukrán kapcsolatai. I. 351, 354 • és Zrínyi Miklós. I. 380, 381 • -hoz apja intelmei, 1637., I. 341.

RAKÓCZY GYÖRGY (II. Ferenc fia)

— szerepe. I. 472, II. 97.

RAKÓCZY JÓZSEF (II. Ferenc fia)

— szerepe az emigrációban. I. 472, II. 95–97.

RAKÓCZI JULIA (II. Ferenc nővére)

— ifjúkori ingóságai. I. 460 • házassága. I. 452.

RAKÓCZI LAJOS

— jelentése, 1604., III. 95.

RAKÓCZI LÁSZLÓ (sárosp. főispán)

— harcal a török ellen, XVII. sz. I. 382, III. 100.

RAKÓCZI PÁL

— szerződése jobbággyokkal, XVII. sz. I. 370.

- RÁKÓCZI ZSIGMOND** (erdélyi fejedelem)
— adománylevele Szamosközynek. I. 228 • elleni bírtokper ügye. III. 96 • felett gyászbeszéd. I. 341 • és Homonnai Bálint. I. 328 • kormányzati iratai. I. 328—329 • szikszói győzelme, 1588. I. 813.
- RÁKÓCZI ZSIGMOND** (II. György öccse)
— élete, házassága, könyvtára. I. 352—353 III. 99 • és Kemény János. I. 347 • levelezése. I. 351 • neveltetése. I. 349.
- RAKODCZAY PÁL**
— Dugonicsról. II. 304, 624 • Katona Józsefről. II. 624.
- RÁKOS**
— helység (= Kroisbach). II. 534, 574 • mezeli gyűlések, 1505—1526. I. 192, 198, 203, 204 • mező 1790-i röpiratban. II. 314 • mezőn Bocskai török tárgyalásai, 1605. I. 319 • mint országgyűléseinek neve. I. 203.
- RÁKOSI GYÖRGY**
— erdélyi ref. egyházközségekről, XVII. sz. I. 325 • a gályabokról. III. 86 • a nyárad-szentannai ref. egyházzal. III. 106.
- RÁKOSI JENŐ**
— kiadta a Bank bánt. II. 623.
- RÁKOSI MÁTYÁS**
— munkái. II. 28 • és a történettudomány. II. 28.
- RÁKOSKERESZTUR**
— i futóhomok kérdése, 1810. II. 437 • -i jegyző. Id. Jamriska Sámuel • -i uradalom, XIX. sz. II. 448.
- RÁKOSPALOTA**
— i posztógyár, XIX. sz. II. 465, 466.
- RAKOVSKY ANDRÁS** (kapitány)
— jegyzetei az oroszországi visszavonulásról, 1812. II. 567.
- RAKOVSKY ELEK** (tanácsos)
— adóügyi munkálata, 1802. II. 382.
- RAKOVSKY ISTVÁN**
— adaléka a magyar ágyúkról. III. 75 • Drégely váráról. III. 92 • kiadta Esterházy Pál jelentését. I. 393.
— — Guzics J. naplóját. I. 388.
— a sághi prepostságról. III. 64 • a pozsonyi város-házról. I. 158.
- RAKOVSKY MENYHÉRT**
— kivégzése Ónodon, 1707. I. 460.
- RAMBAUD, A.**
— kiadta az oroszországi francia követutatisásokat. I. 453.
- RAMPACHER PÁL**
— Bethlen G. tallérjáról. I. 336 • Rákóczi emlékéiről. I. 464.
- RAMPILT, JOHANN**
— Báthori Istvánról. I. 309.
- RAMPICHEL**
— az Esterházy-erdészetről, 1819. II. 437.
- RANKE, LEOPOLD V.**
— Ausztriáról és Poroszországról, XVIII. sz. II. 183 • a hetéves háború okairól. II. 183 • a német hatalmakról. II. 353 • Szerbiáról és Törökországról. II. 341 • a velenceiekről Moreában. II. 74 • Wallensteinről. I. 339.
- RANOSTATLY**
— a dunántúli kerületi tábláról, 1825. II. 89.
- RANSANUS (Ranzano), PETERUS**
— magyar története, XV. sz. I. 51, 88, 166—167 • Mátyás udvarában. I. 169 • szövegének kiadása, 1558. I. 138.
- RAPAICS RAJMUND és mások**
— egyháztörténeti emlékek a hitújítás korából. I. 258.
- RAPAICS RAJMUND**
— az Alföld növényzetéről. II. 44—45 • a Bécsi Képes Krónikáról. I. 104 • a biológia történetéről. II. 140, 598 • a kenyér történetéről. II. 45 • a magyar gyümölcsről. II. 45 • a magyar kertekről, virágokról. I. 119, 186, II. 45 • Molnár Jánosról. II. 218 • a Nyírség növényföldrajzáról. II. 45, 598 • a természettudományról a nagyszombati egyetemen. II. 210.
- RAPANT, DANIEL**
— Bernolák Antaltól. II. 494 • ism. Jankovič munkáját Csapovicseről. II. 413 • munkái a magyarosításról. II. 284, 355 • Pribináról. III. 59.
- RAPHAEL DE CARESINIS**
— folytatása a Dandolo-krónikához. I. 107.
- RARES PÉTER** (moldvai vajda)
— politikája, XVI. sz. I. 282.
- RASID** (török szerző)
— kortörténete. I. 336, 472.
- RÁSKAY GÁSPÁR** (főispán)
— történelmének Vitéz Franciscóról. III. 87.
- RÁSKAI LEA**
— jegyzete a paraszthabórról. I. 190 • magyar Margit-legendája. I. 88, 213.
- RÁSONYI-NAGY LÁSZLÓ**
— a román államkezdeteiről. I. 121 • a tulajdonnevekről Anonymusnál. I. 44 • turkológiai könyvszerző. III. 26.
- RASS KÁROLY**
— Gyöngyössi Jánosról. II. 616.
- RASSOVSKY**
— a kunokról. I. 85.
- RASTATT**
— i béketárgyalások, 1714. I. 442, II. 67 • -i kongresszus, 1797. II. 530 • -i követgyilkosság, 1799. I. 530.
- RÁTH GYÖRGY**
— Aragoniai Jánosról. I. 178 • Bullinger magyar vonatkozásairól. I. 251 • a felső-magyarországi kriptokálvinistákról. I. 263 • Gradecki Horváth Gergelyről. III. 86 • két kassai plébánosról (Fröhlich T., Huszár Gál). I. 261 • Pilcz Gáspárról. I. 283. • pótlásai a RMK-hoz, III. 19.
- RÁTH KÁROLY**
— Baththyány Károly hadra hívásáról, 1664. III. 105 • Bethlen G. tábornokzászlásáról. I. 338 • Bocskai Istvánról. I. 322 • céhszabály-kézse. I. 242 • a Dunántúli Történetkedvelőkről. III. 49 • emlékezete. III. 51 • Esterházy Miklósról. I. 358 • Esterházy Pálról. III. 108 • fordítása Rákóczi emlékiratairól. I. 435, 459 • Győr megye főispánjairól. III. 63. • — fölkeléséről, 1683. III. 105 • török sérelmeiről. I. 364 • -i hódoltságról. III. 85. • Győr város történetéről, XIII. sz. III. 69 • Keszthely végváráról. III. 91 • V. László leveleiről. I. 161. • a magyar királyok tartózkodási helyeiről. I. 67, 60 • Moson megye középkori történetéről. III. 63 • Nagy Ferencről. I. 393 • Pázmány Péterrel. I. 360 • Rákóczi titináriumáról. I. 459 • Sebesi Ferenc követségéről. I. 352, III. 99 • a soproni kapitányságról. I. 246, Széchenyi Györgyről. I. 414 • Wesselényi Ferencről. I. 394 • Zrínyi Miklósról. I. 880 • Zrínyi Péter és társai elleni vallatásról. I. 393 • és Frankl V. — — kiadta Daltos Miklós naplóját. I. 331, 358. • és Nagy I. és mások. — — hazai okmánytára. I. 11. • és Römer Fl. — — Árpád-kori okmányközlése. III. 68.
- RÁTH (Rát) MÁTYÁS** (ev. lelkész)
— beszéde II. Lipót koronázásakor, 1790. II. 364 • a magyar nyelvről, 1787. II. 298 • mint a *Magyar Hirmondó* szerkesztője. II. 239.
- RÁTHOLDI LÖRINC**, Id. Tar
- RATIBOR**
— i krónika, XV. sz. I. 167.
- Ratio Educationis*, 1777. II. 207, 278.
- Ratio Educationis*, 1806. II. 581.
- Ratio Educationis*, 1826. II. 596.
- Ratio Institutionis*, 1806. II. 552.
- Ratio proponendarum... legum*, 1790. (Hajnóczy József), II. 320.
- Ratio Status jesuitici*, 1791. II. 331.
- Ratiocinatio*, 1723. II. 79, 83.
- Rationes et motiva*, 1778. II. 179.
- RATIU, I.**
— a balázsfalvi könyvtárról. II. 205.
- RÁTEAY GYÖRGY** (zágrábi kanonok)
— a horvát bánok történetéről, 1652. I. 381, III. 100.
- RATKÓ**
— i ev. fészeres: Schmal András. II. 117.
- RATKOS, PETER**
— a bányászmozgalomról, 1525—1526. III. 81 • a besztércelébányai rézműveléssel, XVII. sz. III. 96 • a huszitákról Szlovákiában. III. 74.
- RATTKY GYÖRGY**
— mint dunántúli vicegenerális, 1631. III. 101.
- RÁTZ GYÖRGY** (gránátos főtiszt)
— naplójegyzetei, XVIII. sz. II. 182.
- RATZENHOFER**
— Savoyai Jenő háborújáról. I. 455.
- RAUBER, NIKLAS FRH. V.**
— sinaiai harcra, 1788. II. 296.
- RAUCH DÁNIEL** (szlavóniai főharmincados)
— jelentése, 1655. I. 378.

- RAUCH, J.
 — Habsburg Rudolf történetének forrásairól. I. 90.
 RAUCHMÜLLER, FRANZ
 — az Adriához vezető útvonalokról, 1831., II. 474.
 RAUONITZ, J.
 — az osztrák papírpénzről. II. 181, 282, 532, 560.
 RAUMER, A. V.
 — Lang lovag emlékiratairól. II. 301.
 RAUMER, F.
 — történeti zsebkönyve, 1869., II. 158.
 RAUSCH FERENC
 — matematika-könyve, 1788., II. 258.
 RAUSCH G.
 — az ausztriai császári címről. II. 538.
 RAUSCHER, RUDOLF
 — a zsolnai német jogkönyvről. I. 126.
 RAUTENSTRAUCH, JOHANN
 — Mária Teréziáról, 1780., II. 196 • röpiratai, vitái, 1782–1790., II. 264–266, 331 • a török háborúról, 1788., II. 294.
 RAUWHENHOFF és Szalay K.
 — kiadta Bod P. egyháztörténetét. I. 249, II. 117, 215.
 RAVA
 — i unit. egyház története. I. 256.
 RAVASZ BORISKA
 — az állam és protestantizmus viszonyáról, 1760–1780., II. 203.
 RAVASZ JÁNOS
 — a sárospataki uradalomról, XVIII. sz. II. 46.
 RAVASZ LÁSZLÓ
 — az erdélyi felfogásról. I. 294.
 RAVAZDY ANDRÁS, CSANÁLOS
 — méhészeti könyve, 1791., II. 441.
 RAVENNA, GIOVANNI DA
 — följegyzései, XIV. sz. I. 107.
 RAVENNA
 — egyházi kapcsolatai Magyarországgal, XI. sz. I. 71
 • -i hamis oklevél. I. 54.
 RAYMANN (Raimann, Reimann) JÁNOS ÁDÁM (orvos)
 — gazdasági, természettudományi cikkei, XVIII. sz. II. 25, 39–40.
 RAYMUNDUS
 — bécsűjhelyi jogkönyve. I. 193.
 RAYNALDUS
 — egyháztörténeti műve, 1747., I. 54, 165.
 RÁZOMPUZSTA
 — i ásatások. III. 84.
 RÁZUS J.
 — a gyöngyösi céhekéről. II. 56, 460.
 RÁZSÓ GYULA
 — ism. Wittman Bethlen-könyvét. III. 97.
 Realenzyklopädie für prot. Theologie. II. 277.
 Realis securitatis indicatio, 1791., II. 318.
 RÉBÉNYI (berlini francia követ)
 — és a visszafoglaló török háborúk. I. 407, 409.
 REBHANN, A.
 — Mátyás hadügyi reformjairól. I. 174.
 RÉCAMIER, MME
 — szalonjában magyar arisztokraták. II. 426.
 Recensio opusculi... Declaratio, 1790., II. 336.
 Recensionen über Ungarns Banderien, 1816. (Piringer Mihály), II. 558.
 RECHBERGER
 — Savoyai Jenő háborúiról. I. 455.
 Das Recht des Eigentums, 1791. (Johann Tartler), II. 376.
 RECHTEREN (holland követ)
 — és a Rákóczi-szabadságharc. I. 450.
 Rechts-Spruch und End-Urtheil, 1786., II. 92.
 Recrudescunt vulnera, 1704. (Ráday Pál, III. Rákóczi Ferenc), I. 437, 443, 461.
 RÉCSEY VIKTOR ALFONZ
 — esztorgomi céhszabályokról, 1473., I. 157 • ism. Traut munkáját Buda 1542-i ostromáról. I. 289 • Jurisich Miklósról. I. 289 • Kassai kódexekről. III. 44 • a konstantinápolyi Rákóczi-templomról. III. 117 • középkori magyar főpapokról. I. 62 • II. Lajos egy adományleveléről, 1520., III. 79 • Mátyás leveles könyvéről. I. 170 • mezőgazdaságunkról külföldi szemmel, XVIII. sz. II. 163 • Nicolaus de Hungaria kéziratról. III. 44 • Oláh Miklósról. I. 224 • pannonhalmi • kéziratról. III. 44 • a pannonhalmi levéltárról. I. 16–17 • pannonhalmi utasításról hegyestereknek, 1712., II. 47 • Révai Miklós leveleiről. III. 121 • Szt. László lánya sírlemékeiről. I. 74 • a szentgyörgyi és guari hegyközségről, 1643., I. 370 • Thökölyről Nagyszombatban. I. 402 • Thurzó

- Györgyről. III. 101 • a tihanyi alapító oklevélről. I. 55 • egy XV–XVI. sz.-i formuláréről. I. 198, 224 • Vas megyei írókról. III. 40 • a zalavári apátokról. I. 64.
 Rede an die... Zipser-Stände, 1813. (Ehrnsperger, Johann), II. 562.
 Rede auf die Krönung, 1790., II. 364.
 Rede vor Eröffnung der illyrischen Nationalversammlung, 1790. (Sečujac), II. 361.
 RÉDEY, id. Rédey
 RÉDERN, id. Röderm
 RÉDEY (Rhédey) FERENC (bihari főispán)
 — és Bethlen Gábor. I. 334.
 RÉDEY (Rhédey) FERENC (fejedelem)
 — fejedelemsége. I. 349, 355 • megbízottja: Sebest Ferenc. I. 352 • és II. Rákóczi György. I. 351.
 RÉDEI KORNEL
 — Gyöngyösi Istvánról. III. 107.
 RÉDEY (Rhédey) LÁSZLÓ GR.
 — naplója, iratai. I. 349.
 RÉDEY M.
 — a magyar keramikáról. II. 175.
 REDINGER JAKAB (svájci lelkész)
 — magyarországi útja, XVII. sz. I. 431.
 REDLICH, JOSEF
 — a jobbagyvárdésről Ausztriában. II. 193 • az osztrák birodalmi problémáról. II. 180, 484, 538, 560.
 REDLICH, O.
 — Ausztria történetéről. I. 22, 376, 410., II. 67 • Habsburg Rudolfról. I. 101 • Heiligenkreuzi Gútfőiről. I. 90. • kiadta Pufendorf följegyzéseit. I. 389 • az osztrák annálisokról, XIII. sz. I. 46, 90 • osztrák életrajzi lexikona. II. 486 • Savoyai Jenőről. I. 411 • a Wesselenyi-összeesküvésről. I. 393.
 RÉDMÉZSI T. JÁNOS (ref. lelkész)
 — munkája Bethlen Gáborról, 1622., I. 331.
 REDNIK ATANÁZ (román püspök)
 — szerepe, XVIII. sz. II. 205.
 RÉDVAY ISTVÁN
 — az 1736–1739-i török háborúról. II. 96 • II. József török háborújáról. II. 296–297.
 REFIK, AHMED
 — adatai a Rákóczi-emigrációról. I. 453.
 Reflexiones ad disquisitiones, 1792., II. 502.
 Reflexiones circa introductionem Scholarum, II. 396.
 Reflexiones cunctorum Hungariae civium, 1790. (Belnay György Alajos), II. 321.
 Reflexiones episcopi, 1776. (Esterházy Károly gr.), II. 200.
 Reflexiones super Declaratione sincera, 1790. (Mollik Tóbiás), II. 336.
 Reflexiones super introducendo lingue Ungaricæ, 1806., II. 488.
 Reflexiones super sermone... Nitriensis... comitis, 1791., II. 312.
 Refutatio juris publici... a Fr. R. Grossing editi, 1790. (Zinner János), II. 292.
 Refutatio rationum et motivorum, 1790., II. 371.
 REGÉC
 — i uradalom gazdálkodása, XVIII. sz. II. 46.
 — levéltára. II. 46 • üvegputája, 1698., I. 422.
 REGENSBURG
 — kereskedelmi kapcsolatai Magyarországgal. I. 79, 99, 128 • -ba címzett röpirat, 1785., II. 283 • -i bajor pénzverők Magyarországon, XI. sz. I. 79 • -i birodalmi gyűlés, 1532., I. 289 • -i évkönyv-folytatás, ld. Annales Fuldenses.
 Regensburger Nachrichten
 — a Rákóczi-emigrációról, 1738., II. 97.
 REGINO (prűmi apát)
 — krónikája. I. 29.
 Reglement für die Bürger-Miliz, 1809., II. 548.
 Regulæ juris antiqui
 — c. gyűjtemény a Corpus Jurisban. II. 90.
 Regulamentum, 1706., I. 462.
 Regulamentum militare, 1751., II. 69.
 Regulamentum universale, 1707. I. 462.
 REGULI ERNŐ
 — Szegecd bibliográfiájáról. III. 28.
 REGULY ANTAL
 — Hell Miksáról. II. 217.
 RÉH (Révhegyi) EYMER
 — tanulmányai a pesti építészettről. II. 146, 232.
 REICHARD
 — utazási kézikönyve, 1806., II. 423.
 REICHENAU
 — i Hermann krónikája, XI. sz. I. 47.

- REICHENBACH
—i osztrák-porosz megegyezés, 1790., II. 352—353.
- REICHENBERGER, R.
— pápai követjelentésekről. I. 315.
- REICHERSBERG
—i prépost: Gerhoh. I. 48.
- REIF PÁL
— között Béli Mátyás leveleiből. II. 20, 112.
- REIFFENBERG (kanonok)
— és Zrinyi Péter francia kapcsolatai. I. 387.
- REIFFENSTUEL, IGNATIUS
— irata a belgrádi csatáról, 1717., II. 72.
- REIMANN, E.
— a bajor örökösödési háborúról. II. 197.
- REIMANN JAKAB FRIGYES
— német irodalomtörténete, 1708., II. 138.
- REIMANN JÁNOS, ld. Raymann
- REINOLD, R. és Riehl, A.
— II. József egyházpolitikai reformjairól. II. 269.
- REINER JÁNOS
— a gyulafehérvári levéltárból. I. 431 • a katonai Mária Terézia-rendről. II. 184.
- REINHARDT MENYHÉRT
— osztrák röpiratairól, 1784., II. 282.
- REINITZ, M.
— az osztrák államadósságról. II. 86.
- Reisebemerkungen in Häronszeck, 1813., II. 423.
- Reisen von Pressburg, 1793., II. 425.
- REISER, G.
— a XVIII. sz.-i német településekről. II. 33, 35, 162.
- REISSENBERGER, KARL FRIEDRICH
— az erdélyi századok eredetkérdéséről. I. 84 • Mária Krisztináról (Báthori Zs. f.). I. 311.
- REISSENBERGER, LUDWIG
— a nagyzebeni gótikus építészetről. I. 186.
- REISZIG ÉDE
— egy gyilkossági peréről, XVI. sz. III. 84. • az Elderbach-családról. III. 73 • a János-lovagokról írt tanulmányai. I. 65, 97, 119, 137, 203, III. 64, 76 • a Kanizsai-családról. I. 137 • a Pálfiyakról. I. 470. • az Ujlakiakról. III. 64. • Vas megye középkori tisztikáráról. I. 117.
- REITER LÁSZLÓ
— budapesti katalógusa. III. 27.
- REITZENSTEIN, A.
— az erdélyi német művészetéről. I. 186.
- REIZNER JÁNOS
— a Császár-féle parasztfelkelésről. I. 371 • a gabonaárakról, XVIII. sz. II. 45, 445 • Makó történetéről. I. 14, II. 51 • a mindszentalfgyői uradalomról. II. 42 • a Palocsay-levéltárról. I. 15 • a pápai Esterházy-levéltárról. I. 14—15, III. 43. • Rákóczi pénzeiről. III. 115 • Sáros megye levéltáráról. I. 12 • Szeged történetéről munkái. I. 83, 64, 180, 206, II. 51, 483, III. 84 • szendrői adaléka, 1633., III. 101.
- REIZNER T. (és mások)
— a pannonhalmi rend történetéről. I. 64.
- Relacum da gloriosa Victoria, 1716., II. 71.
- Relatio ... Archiducis Caroli, 1807., II. 586.
- Relatio de morte Adalberti, XV. sz. I. 111.
- Relatio et opinio deputacionis, 1722., II. 92.
- Relation
— c. német újság, 1609., I. 230.
- Relation über die Schlacht bey Caldiero, 1805., II. 534.
- Relation ... der Belagerung Belgrads, 1717., II. 72.
- Relation über die Schlacht bei Deutsch-Wagram, 1809., II. 547.
- Relatione, Relazione
— c. jelentések, 1716., II. 70—71.
- Relazione ... della ... Ambasciata Ottomana, 1719., II. 73.
- Relaciones Litterariae, 1804., I. 405.
- RELKOVIC DÁVORKA
— egy népballadáról, 1760., II. 626 • a Gellért legendáról. III. 61 • Újbánya magisztrátusáról. I. 127, 245.
- RELKOVIC NÉDA
• Bakabánya levéltáráról. I. 13 • az alsó-magyarországi bányavárosokról. III. 75 • — védelmi adatairól, XVII. sz. I. 245, 418. — a budai jogkönyvről. I. 125 • a gráci egyetem magyar tanulóiról. I. 267 • a hét bányaváros jegyzőkönyvéről, XVI—XVII. sz. I. 245. — levéléről, 1595., III. 95 • sérelmeiről, 1696., I. 418. — katonai rendtartásról, 1682., III. 108 • Újbánya életéről 1664 után. I. 378 • újbányai portyázókról, 1604., III. 95 • és Csánki D.
- — Újbánya levéltáráról. I. 14, 245.
- REMÉNYI VIKTOR
— Brennberg bánya történetéről. II. 171.
- Rend-tartás ... Koronánk ... haza jöveletekor, 1790., II. 347.
- RENDER JÁNOS JÓZSEF (jogtanár)
— jogi munkái, XVIII. sz. II. 90.
- RENÉ, ld. Anjou René
- RENNINGER SIMON (portai követ)
— jelentéséről, XVII. sz. I. 352, 385.
- RENNER, V.
— az 1683-i bécsi hadjáratról. I. 407—408 • Starhemberg gr. leveleiről. I. 408.
- RENNERT, G.
— az első német újságokról. I. 230.
- RENSING, E.
— Herberstein Zsigmondról. I. 196, 274.
- RENYI DEZSŐ
— Kisfaludy Sándorról. II. 612.
- RÉPÁS
— i kerület története. II. 75.
- RÉPÁSSY MIKLÓS
— a tiszai halászatról. II. 43.
- REPICKY JÁNOS
— a mohácsi csatáról. I. 197 • a zentai csatáról 1697., I. 411 • és Szilágyi S.
— Nagykőrös török leveleiről. I. 246.
- REPP, FR.
— késmárki regestái, XIII. sz. III. 68.
- Repraesentatio comitatus Gömöriensis, 1791., II. 368.
- Repraesentatio comitatus Saarosiensis, 1791., II. 368.
- Repraesentatio ... Valachicae Nationis, 1791., II. 378.
- Repraesentationes comitatus Scepusiensis, 1791., II. 371.
- REPSZEL LÁSZLÓ (jezsuita)
— jogi munkája, 1742., II. 90.
- Res litteraria Hungariae, 1735. (Árvai Mihály), II. 137.
- RESCHAUER, H.
— az osztrák kereskedőcéhekről. II. 172.
- RESCHNER MÁRTON
— az Andreanumról. I. 91 • a szebeni káptalanról. III. 64.
- Rescriptum declaratorium Illyricae Nationis, 1779., II. 206.
- RESICA
— i vasöntőde, 1770., II. 175.
- RÉSŐ ENSEL SÁNDOR
— a vizahalászatról, XVI. sz. I. 239.
- Responsio ad calumnias Hungarorum, 1662. (Montecuccoli) I. 380.
- Responsum civitatis Fluminensis, 1790., II. 392.
- Responsum latinum, 1790. (Szeitz Leó), II. 335.
- RESEMI, AHMED (bécsi török követ)
— Magyarországról, 1757., II. 185.
- RÉTHEI PRIKKEL MARIAN
— Csúzy Zsigmond szavairól. II. 108 • a Pray-kódexről. I. 66 • régi énekmondókról. III. 65.
- RÉTHY LÁSZLÓ
— Anonymus román vonatkozásairól. I. 44 • Corpora Magyarországról pénzeiről. I. 59 III. 63 • emlékezete. III. 51 • magyar-orosz kapcsolatokról. III. 77 • a magyarok eredetéről. I. 31 • a székegyekről. I. 89, 81.
- RÉTHY LÁSZLÓ
— Czöbel Ernőről. III. 49.
- RÉTHY PÁL
— a pestisről a XVIII. sz. elején. II. 97.
- RETSCHER, WILHELM
— útleírása, XVIII. sz. II. 24.
- RETTEG
— i nemesség rendtartása, 1652., I. 352.
- RETTEGI GYÖRGY (alispán)
— emlékiratairól, XVIII. sz. II. 18, 94, 97, 101, 148—149, 182, 187—188, 204.
- REUTER
— Balbi-kiadása. I. 217.
- REUMONT, A.
— Toscana történetéről. II. 351 • egy velencei követ-ségről, XVI. sz. I. 200 • Vespasiano Bisticciről. I. 183.
- REUSNER, NICOLAUS
— gyűjteményes kötetek a török háborúkról, utazások-ról. I. 5, 227, 229, 275—276, 315.
- REUTER, C.
— baranyai bibliográfiája. III. 27.
- RÉV-KOMÁROM, ld. Komárom.
- RÉVAY (br.)-család
— levéltára. I. 15 • naplója, XVI—XVII. sz. I. 330.
- RÉVAY ANTAL BR. (tábornok)
— a francia háborúban. II. 500.

RÉVAY ERZSÉBET

— levelezése, XVII. sz. I. 414.

RÉVAY FERENC (alnádor)

— halálak iskolázása, XVI. sz. I. 267.

RÉVAY FERENC

— jelentése a végvárakról, 1588., I. 316.

RÉVAY FERENCZÉ, ld. Forgách Zsuzsanna**RÉVAY JÓZSEF**

— *Marxizmus, népiesség, magyarság* c. munkája, benne:
— Berzeviczy Gergelyről. II. 452, 469 • az 1790-es évek irányairól. II. 310 • a feudalizmus válságáról. II. 399 • a gyarmati vámrendszerről. II. 259 • a Habsburg-abszolútizmusról. II. 285 • II. Józseféről. II. 245 • Kazinczyról. II. 600 • a kereskedelmi tökérről. II. 476 • Kölcsey Ferencről. II. 390, 599, 600, 616 • Marxról és a magyar forradalomról. II. 310, 399 • a nemzeti irodalomról. II. 599 • a nyelvújításról. II. 616 • Tessedikről s a népiesekről. II. 249.

RÉVAY JUDIT

— uradalmi utasítása, 1638., I. 370.

RÉVAY KATA SZIDÓNIA

— élete, levelei, XVII. sz. I. 395.

RÉVAY LÁSZLÓ BR.

— konstantinápolyi útja, 1620., I. 330 • levelei Esterházyhoz, 1644., I. 385 • naplója. I. 330, 357.

RÉVAY MIKLÓS

— adatai, élete, irodalmi munkássága. II. 209, 224—225, 239, 304, 372, 597 III. 121 • akadémiái törekvése i. I. 221, 357, 396, 589—590 • alkalmi iratai, 1780—1790., II. 195, 280, 348 • Barcsai- és Orczy-kiadása. II. 222, 223 • Paludi-kiadásai. II. 144—145 • mezőgazdasági tankönyve, 1780, 1792., II. 164, 430 • mint lapszerkesztő. II. 239 • mint pesti tanár. II. 583 • nyelvészeti munkássága és vitái. II. 595, 597, 605.

RÉVAY PÉTER (koronáőr)

— és Bethlen Gábor. I. 338 • munkája a magyar koronáról. I. 280, 319, 357.

RÉVAY SÁNDOR

— Káldi Györgyről. I. 373.

RÉVAY VILMOS

— XVII. sz.-i pénzületről. I. 378.

RÉVÉREND (abbé, francia ágens)

— emlékiratai. I. 426 • erdélyi szereplése, XVII. sz. I. 429.

RÉVÉSZ FERENC

— Gritti Alajosról. I. 282 • Némethújvári Ivánról. I. 100, 116.

RÉVÉSZ FERENC

— Csokonai Vitéz Mihályról. II. 608.

RÉVÉSZ IMRE (id., †1881)

— a baseli, jénai magyar tanulókról. I. 268, II. 133 • a debreceni egyh. levéltárról. III. 85 • Dévai Bíró Mátyásról. I. 260 • az egyháztört. irodalomról. III. 85 • az erdélyi zsinatról, 1555., III. 85 • Erdősi Jánosról. I. 259 • Huszár Gálról. I. 261 • kiadta az 1791-i zsinat jegyzőkönyvét. II. 370.
— — Debreceen két krónikáját. I. 388, 439 • Paksi Szathmári István munkáját. II. 112.
— a magyar prot. iskolák autonómiájáról. I. 265, II. 207, 278, 379, 581 • a magyar puritanusokról. III. 99 • Méliusz Péterrel. I. 262 • munkáinak jegyzéke. III. 51 • a prot. egyházalkotmányról. I. 250 • a prot. levéltárakról. III. 85 • a Rákóczi-kor vallásügyéről. III. 116 • a Rákóczi-Rozsnyai énekről. I. 426 • a reformáció kezdetéről. III. 86 • Simon-tornyai Gergelyről. III. 86 • Sinai Miklósról. I. 258, II. 214, 370 • a szatmárnémeti zsinatról. III. 99 • a tiszántúli ref. zsinattartásról. II. 370 • wittenbergi magyar tanulókról. I. 267 • zürichi kéziratokról. III. 45. • -ról emlékezés. III. 51.

RÉVÉSZ IMRE (ifj.)

— Bod Péterrel. I. 249, 337, II. 117, 215 • Bucer Mártonról. I. 251 • Debreceen vallásügyéről. XVI. sz. I. 262—263 • Dévai Bíró Mátyásról. I. 260 • egy 1705-i röpiratról. III. 112 • Félegyházi Tamásról. I. 263 • a földesúri jogról az ellenreformációban. I. 373 • ism. Rác B. munkáját a ref. ígéhirdetésről. II. 110. — — Szent-Iványi B.-ét a pietizmusról. II. 121. — — Kazinczy debreceni vonatkozásairól. III. 126 • kéziratok bibliográfiája. III. 6, 30 • Lorántffy Zsuzsannáról. I. 347 • a magyar kalvinizmus eredetéről. I. 250, 268 • Méliusz Péterrel. I. 262 • Ozorai Imréről. I. 260 • összefoglaló prot. egyháztörténeti munkái. I. 250, 255, 257—258, 286, II. 218 III. 80 • Mohácsról s a reformációról. I. 223 • a prot. egyháztörténetírásról. I. 250,

III. 85 • a protestantizmus és vallásszabadság kérdéséről. I. 253, 321, 327, 337, III. 96 • a reformációról a románok közt. I. 253 • a ref. egyházalkotmányról. I. 250 • a régi imádságokról. II. 111 • Révész Imréről (id.). III. 51 • a szatmárnémeti zsinatról. I. 346 • tanulmánykötete. III. 96.

RÉVÉSZ JÁNOS

— a nagybányai ev. egyházzól. I. 256.

RÉVÉSZ KÁLMÁN

— az abaúji kánonokról. I. 250 • Alvinczi Péterrel. I. 338, 374 • Battik G. és Váradi M. naplóiról. XVII. sz. I. 391, 397 • Bethlen G.-kori pasquillusról. I. 331 • Beythe Istvánról. I. 264 • Bocskai Istvánról. III. 96 • Bod Péterrel. III. 121 • Budai Ferencről. II. 594 • a budai zsinatról. 1791., III. 123 • Debreceeni Ember Pálról. I. 249, II. 117 • a debreceni ötösöcséről. I. 242 • Dévai Bíró Mátyásról. III. 86 • emlékezete. III. 51 • Gálzseői Istvánról. III. 86 • Gyöngyösi Pálról. II. 119, III. 114 • ism. Békefi R. munkáját a debreceni főiskoláról. II. 129.
— — Karácsonyi J.-ét az első protestánsokról. I. 219.

— a kassai ref. egyházzól. I. 255, 263, 365, 374, 414 • a kassai ref. iskoláról. I. 267, 396, III. 102 • Kassáról Bethlen G. hadjáratakor. I. 338 • Kocsi Csörgő Báhntról. I. 391 • a lengyel disszidens kánonokról. II. 370 • Méliusz Péterrel. III. 86 • a pestbudai prot. zsinatról. 1791., II. 370 pótlásai a középkori latin-ság szótárhoz. III. 61 • a prot. gályarabokról. I. 392 • II. Rákóczi György haláláról. I. 355 • a reformáció hatásáról. III. 86 • regestái a kassai ref. egyház levéltárából. I. 252 • Révész Imréről (id.). III. 51, 86 • Sopron megyei jelentése. III. 42 • Szegedi Kis Istvánról. III. 86.

RÉVÉSZ KÁROLY

— Verseghy Ferencről. II. 597.

RÉVÉSZ MIHÁLY

— Bethlen G. irodalmáról. III. 97 • a protestáns unióról. I. 346.

RÉVÉSZ MÁRIA

— Beroaldus magyar kapcsolatairól. I. 215—216 • Cybeleius-kiadása. I. 192, 218 • Romulus Amasaeus-ról. I. 216.

RÉVÉSZ S.

— a Bez-enesei ev. egyházzól. I. 255.

RÉVYI LÁSZLÓ

— Rákócziáról s a jáskunokról. I. 459.

RÉVHELYI ELEMER (ld. Réh alatt is)

— a tatari majolhkáról. II. 467.

REVICZKY-CSALÁD

— okmánytára. I. 15.

REVICZKY IMRE (ugocsei főjegyző)

— forrásgyűjteménye a Rákóczi-korból. III. 111.

REVICZKY KÁROLY IMRE GR.

— hoz levél, 1780., II. 246.

REVICZKY JÁNOS FERENC

— könyvtára, 1742., II. 135.

REVICZKY JÓZSEF (árvai alispán)
— mint a kereskedelmi bizottság tagja, 1791., II. 385, 389.

REVICZKY JÓZSEF (pesti egyet. tanár)

— politikai iratai, 1790, 1802., II. 324—325.

REVICZKY SÁNDOR

— a Reviczky-család iratairól. I. 15.

REX S.

— a katolikus egyházzól a XVI. sz.-ban. I. 258.

REYCHMAN, JAN

— ismertetése e munkáról. III. 22.

REXA DEZSÓ

— a Bánk Bánról. II. 624 • Báthori Erzsébetéről. III. 94 • Bocattus Jánosról. I. 319 • az 1764-i országgyűlésről. II. 189 • az 1809-i nemesi felkelésről. II. 554 • Gyurikovits Györgyről. II. 415 • Kazinczy Ferencről. II. 422, 600, 603 • a *Laura* c. folyóiratról. II. 621 • a Perényi-könyvtárról. II. 589 • a *Talárok* előadásáról, 1820., II. 622.

RÉZ HERNÉ

— a hazai német sajtóról. I. 8, II. 25, 402, III. 33. • ism. Lotz könyvet Újverbászról. II. 248 • könyvszete a hazai nemetektől. III. 29.

RÉZ LÁSZLÓ

— a Drugethekről s Homonna reformációjáról. I. 255, 259 • a rozsnyói ref. egyházzól. I. 256.

REZEK

— az 1519-i császárválasztásról. I. 220.

REZEK ROMÁN

— régi Napóleon-irodalmunkról. II. 557.
BEZIK JÁNOS (eperjesi tanár)
 — az eperjesi vésztörvényesékről, 1687., I. 412, 418.
RHABANUS
 — levele, XI. sz. I. 29.
RHE GYULA
 — veszprémi avar emlékekről. I. 35.
RHEIMS
 — i. dékán: Fillastre bíboros, I. 111 • -i érsek: J. Juvenal des Ursins. I. 108—109 • -i feljegyzések, Flooard. I. 29.
RHÉDEY, ld. Ródey
RHODY ALAJOS
 — bártfai okmánykiadása. I. 13.
RIADE, ld. Merseburg
RIBAY GYÖRGY (ev. lelkész)
 — cseh-szlávok irodalmi működése. II. 494 • könyvtára. II. 589.
RIBIER
 — francia iratkiadása. I. 201, 233.
RIBINI (Ribinyi) JÁNOS (soproni ev. rektor)
 — adatai, élete. II. 131 • ev. egyháztörténete, 1787., I. 249, 320, 465, II. 117—120 • gyászbeszéde Mária Teréziáról. II. 146 • oratólója a magyar nyelvről, 1751., II. 24, 105.
RIBINI JÁNOS (György) Dániel (fenti fia)
 — feljegyzései külföldi útjáról, 1787, II. 237.
RIGARDUS
 — jelentése Julianus útjáról, XIII. sz. I. 86.
RICAUT, PAUL (szmírnai konzul)
 — kortörténete Törökországról, 1680, 1682., I. 384, 389, 428.
RICHARD, J.
 — a középkori missziókról. I. 94.
RICHARDS JAKAB (angol mérnök-tiszt)
 — naplója Buda ostromáról, 1686., I. 405.
RICHELEU
 — diplomáciai iratai. I. 343.
RICHENHAL ULRIK
 — feljegyzései a konstanzi zsinatról. I. 111.
RICHTER EDE
 — Balassi Bálintról. III. 89 • a kuruc időről Selmecen. I. 157.
RICHTER, H. M.
 — a bétéves háború alkalmi irodalmáról. II. 183.
RICHTER, J.
 — elpeldaul levelei és a magyar irodalom. II. 373, 626.
RICHTER, M. I.
 — a céhek életéről. II. 460.
RICHTER, M. S.
 — az angolkisasszonyok iskolájáról. II. 208.
RICHWALDSZKY GYÖRGY (egri prépost)
 — *Vezatio* c. rópirata, 1764., II. 188—189.
RICKL ANTAL (ld. Nagybákay alatt is)
 — debreceni kereskedőkről. II. 59, 478.
RICOTTI, E.
 — a Corvina-könyvtárról. I. 406.
RICSÁNY, ld. Ritschan
RIDOLFINI, DOMENICO
 — szerepe Nagyvárad erődítésében, XVI. sz. I. 309.
RIEDL ANDRÁS BR.
 — szerepe az osztrák jakobinus mozgalomban. II. 518.
RIEDL FRIGYES
 — Kazinczy Ferencről. II. 602 • kritikája a kuruc balladokról. I. 447—448 • a magyar humondáról. I. 38—39 • a magyar irodalom fő irányairól. I. 179 • Rákócziáról a képzőművészetben. I. 436 • Shakespeare magyar hatásáról. II. 626 • Verseghy nyelvésztéről. II. 597.
RIEDL, KARL
 — soproni naplója, 1809., II. 545.
RIEGER, B.
 — a kerületi rendszerről Csehországban, XVIII. sz. II. 180.
RIEHL, A.
 — II. József egyházpolitikájáról. II. 269.
RIEN, ld. Du Rien
RIENZO (Rienzi), COLA DI
 — és a magyar humanizmus. I. 133.
RIEPL, FRANZ (bécsi tanár)
 — a felvidéki vasércről, 1822., II. 459.
RIGOMÉZŐ
 — i. csata, 1389., I. 152 • -i hadjárat, 1448., I. 152, 160, 165.
RIMAMURÁNY
 — i. vasmű kialakulása. II. 466.

RIMASZOMBAT

— árszabálya, 1706., I. 464 • ismertetése, 1823., II. 419 • -i céhek, ipar. I. 242 • -i főesperes, Török József. II. 520 • -i gimnázium. II. 181 • -i meggygyűlések II. József alatt. II. 282—283.
 — i. ref. lelkész-Otrokóczi. III. 106.
RIMASZOMBATI KAZAI, ld. Kazai
RIMAY JÁNOS
 — adatai, munkássága, XVII. sz. I. 331, III. 96, 102, 103 • és Balassi Bálint. I. 381 III. 89, 96 • diplomáciai szerepe, államiratai. I. 814, 820, 331, 333, 336, 358, 364.
RIMEG ÖDÖN
 — Petróczy Kata Szidóniáról. I. 457.
RIMELY (Angermayer) KÁROLY
 — a pozsonyi káptalanról. I. 64.
Rimes Krónika
 — és a magyar krónikák. I. 43.
RINCK, E. G.
 — iratai I. Lipótról, I. Józseftről, 1708, 1712., I. 375, 447.
RINCON, ANTONIO (francia ügynök)
 — kelet-európai tárgyalásai, XVI. sz. I. 222, 281.
RINIERI, J.
 — VIII. Kelemen török politikájáról. I. 318.
RINTELEN
 — Montecuccoli török hadjáratairól. I. 386.
RINTELEN, M.
 — a bécsi *Merkantilprotokoll*ról. II. 172.
RISBECK, KASPAR
 — utelírása Magyarországról, 1780., II. 153—154.
RISZMER ÖDÖN
 — Kis Jánosról. II. 619.
RITSCHAN (császári tábornok)
 — alakja kuruc versben. I. 449.
RITTER JÁNOS GYÖRGY (soproni polgár)
 — kuruckori krónikája, 1704., I. 440.
RITTER, K.
 — II. József egyházi reformjairól. II. 269.
RITTER, M.
 — a német rendek uniójáról, 1598—1608., I. 316, 365 III. 95 • Rudolf császárról. I. 316.
RIZNER, L.
 — szlovák bibliográfiája. II. 494.
RIZZI, H.
 — az osztrák iparról a merkantilizmus idején. II. 57, 172.
ROA MARTON (spanyol jezsuita)
 — szövegeinek magyar átdolgozása, 1718., II. 144.
ROBERT, ld. Anjou Róbert
ROBERT KÁROLY, ld. Károly
ROBERT, ANDRÉ
 — az osztrák nemzeti eszméről. II. 552.
ROBINET
 — és a magyar felvilágosodás. III. 121.
ROBINET DE CLÉRY, A.
 — Gentz Frigyesről. II. 538.
ROBINSON (angol követ)
 — bécsi jelentése, XVIII. sz. II. 86, 99.
ROCHEFOUCAULD, ld. La Rochefoucauld
ROCKHILL, W.
 — Rubruquis utazásától. I. 90.
RODICKZY JENŐ
 — állattenyésztésünk történetéről. II. 44 • első mezőgazdasági folyóiratainkról. II. 401 • a fásítás történetéről. II. 437 • a halászat történetéről. III. 117 • a juhtenyésztésről. II. 441 • a méhészet múltjáról. II. 44 • mezőgazdaságunk fejlődéséről, XVIII—XIX. sz. II. 44 • mosoni gabonákról, 1688—, I. 420, II. 45, 168.
RODOSTÓ
 — és a Rákóczi-emigráció. I. 442, 472, II. 96, 143. III. 114
ROE, SIR THOMAS (angol követ)
 — konstantinápolyi jelentései, XVII. sz. I. 332.
ROEDEL, B.
 — az ágostai csatáról. I. 40.
ROESLER, R.
 — *Römische Studien*. I. 35, 40, 44.
ROESLER, R.
 — a nagyszabéri céhekéről. I. 153, 209—210.
ROFOIN
 — szerepe, XIV. sz. I. 116.
ROGALEN, FRIEDRICH
 — pietista iratlap magyarul, 1736., II. 111.
ROGERIUS (mester)
 — Síralmas Éneke, XIII. sz. I. 86—87, 89, 96, 146—147, III. 67.

- ROGGENDORF-család**
 — hatalmi helyzete, XVI. sz. I. 283.
- ROGGENDORF, WILHELM**
 — budai hadjárata, 1541., I. 274.
- ROHAN, PRINCE LOUIS DE (követ)**
 — Bécsben és Magyarországon, XVIII. sz. II. 153, 197.
- ROHDE THEODOR**
 — az osztrák papírpénzről. II. 181, 560 • Rákóczi pénzveréséről. III. 115.
- ROHDEN, P. R. és Ostrogorsky, G.**
 — a világtört. alakjairól. I. 172.
- ROHEIM GÉZA**
 — a turul-mondáról. I. 38.
- ROHONYI GÁBOR**
 — a magyar katonaiszabályzatokról. III. 115 • Zrínyi hadjáratairól, 1664., III. 103, 105.
- ROHONYI GYULA**
 — a honfoglalásról. I. 34. III. 57.
- ROHR, I.**
 — a jóslásról a XV. sz.-ban. I. 182.
- ROHRER, JOSEPH**
 — az ausztriai parasztságról. II. 456 • etnográfiai leírásai. II. 415 • mármarosai utazása, 1809., II. 426.
- ROHRINGER SÁNDOR**
 — a Duna—Tisza csatornáról. II. 475.
- ROJA, G. C. (temesvári orvos)**
 — szerepéről irodalom. II. 599.
- RÓKA JÁNOS (váci kanonok)**
 — Győr városáról, 1782., II. 235 • a győri akadémiáról, 1776., II. 208 • ismertetése Vácra. II. 151 • István király kezéről, 1769., II. 199 • Koller Ignácra. II. 200 • a veszprémi püspökökről. I. 62, II. 114.
- ROLLER, MIHÁLY**
 — Románia történetéről és problémáiról. I. 23, 148, II. 20, 290, III. 55.
- ROMA**
 — és a magyar kalandozások. I. 41 • város története. I. 41 • -i Fugger-pénzügyletek. I. 211 • -i jog. I. 193, II. 90 • -i képes legendárium. I. 135 • -i klasszikus irodalom. I. 185, II. 495, 601—602 • -i kontinuitás kérdése. I. 82, 99 III. 58. • -i levéltárak, könyvtárak, okmánytárak. I. 4, 17, 19, 88, 113, 171, 217, 283, 301, 317, 335, 368, II. 113, 578 • -i magyar collegium. I. 268, 310, II. 132.
 — iparosok, XIV. sz. I. 125 • kanonista, XIV. sz. I. 130 • követészek. I. 122, 160, 166, 196, 220, 360—361 • művészek, XIX. sz. II. 629
 • síremlék, XV. sz. I. 133 • zárandokház. I. 70.
 — Napóleon-szobor. II. 533 • -i osztrák követ: Herzan. II. 270 • -i pápai adószedők. I. 113, 123, 159 III. 69 • -i pápai bankárok. I. 129 • -i pápai bullák, XV. sz. I. 171 • -i pápai felhatalmazások. I. 19 • -i pápai kérvénykönyvek, XIV. sz. I. 113, 211 • -i pápai nunciatus jelentései, iratai. I. 163, 184, 200, 221—222, 233, 278, 301, 307—308, 311, 315, 316, 351, 366, 376, 404, 409, II. 20, 163, 578 • -i pápák oklevelei, iratai. I. 56, 115 • -i pápaság és Albert király. I. 145.
 — és az Anjouk. I. 103, 113—114, 121—122.
 • balkáni politikája. I. 93—94, 121 • és Báthori István. I. 307, 310 • és IV. Béla. I. 97 • és a bécsi udvar. I. 409, II. 269, 331, 579 • és Bizánc. I. 93 • és a Cambrai-i liga. I. 203 • és a cognaci liga. I. 222 • és a francia (napóleoni) háborúk. II. 525, 563, 576, 579 • és Fráter György halála. I. 301 • és a Habsburg—francia ellentét. I. 258 • és Hunyadi János. I. 154, 164—165 • és a kegyuri jog. I. 258 • és a középkori missziók. I. 94 • és Kun László. I. 102—102 • és V. László. I. 161 • magyar zsoldosai, XIV. sz. I. 122 • és Magyarország, XI. sz. I. 70—71, II. 594
 — — — XVI—XVII. sz. I. 221—222, 236, 281, 373, III. 82.
 — és Mátyás király. I. 150, 158, 170, 171, 175—176 • és a parasztháború, 1514., I. 207 • és a Pázmáneum, 1623., I. 361 • és a pécsi egyetem, XIV. sz. I. 132 • és Podjebrád György. I. 176 • és Rákóczi F. szabadságharca. I. 444, 451, 457 • és Rákóczi József. I. 472, II. 97 • és Szapolyai János. I. 281 • és a szlávok. I. 23, 36, 307 • és a tatárjárás. I. 92, 97 • és a török hatalom viszonya. I. 175—176, 200, 232, 315, 317, 409, II. 71, 335 • története. I. 154, 317 • és Zsigmond király. I. 137, 140.
 — i porosz intézet kiadványai. I. 139, 233, 278, 315,
- 366 • -i származtatása a Hunyadi-családnak. I. 143
 • -i szerepe Callimachusnak. I. 148 • -i szöveg a parasztháborúról, 1514., I. 191 • -i tanulók, tanművek. I. 268, II. 132, 199, 205, 496 • -i tartózkodások: Desericzky I. II. 138.
 — Faludi F. II. 144 • II. József. II. 202, 270
 • Klein Ince. II. 123.
 — i történet-sz. kongresszusok. III. 47, 55 • -i történetíró: Jovius. I. 229 • -i uralkod és emlékei Magyarországon. I. 34, 223, II. 591 III. 58. • -i utak: Báthori András. I. 310.
 — Erzsébet kir.-né, XIV. sz. I. 122 • János káptalan, 1494., III. 79 • Nádasdy Ferenc. I. 388 • Palaiologos császár, XIV. sz. I. 121 • Pázmány P. I. 360, 361 • Zsigmond kir. I. 139—140.
- ROMÁN**
 — bojárok és Kolozsvár. I. 298 • fejedelemségek, vajdaságok, ld. Románia • határőrség szervezése, XVIII. sz. II. 185—186, 205 • irodalom, művelődés, I. 271, 327, II. 204—205, 229—230, 495—498, 609, 610 • iskolázás. I. 347, II. 132, 205, 279 • kenézek intézménye. I. 124, 298, 342 • kereskedelem. I. 243, II. 65, 178, 478—479 • lakosok erdélyi városokban. II. 65, 178 • magyar bibliográfia. I. 9. • III. 22 magyar szövetség terve, XVII. sz. I. 394 • mezőgazdaság. II. 45 • nemesség Mármarosban. I. 207, II. 31 • nemzeti kérdés, politikai törekvések. II. 29, 123—124, 160, 277, 278, 378—379, 495—498, III. 125 • nép eredete. I. 35, 81—83 • nyomdák, nyomtatványok. I. 347, II. 205 • — orosz kapcsolatok, XVIII. sz. II. 123 • ortodox és unitus egyház Erdélyben. I. 245, 334, 347, 355, 423—424, 434, II. 122—123, 204—205, 277, 289 • ortodoxia és a református törekvések. I. 253, 271, 347, 434 • papság helyzete, nevelése. I. 355, II. 132, 205, 289 • parasztfelkelés Erdélyben, 1784., II. 284—290 • parasztmozgalmak, 1762, 1774, 1800, 1819., II. 186, 193, 488 • parasztság fejlődése, viszonyai. I. 82, 155, 293, 297—298, 326, II. 49, 169, 186, 193, 238, 427, 488, III. 120.
 — és a parasztháborúk, 1437, 1514., I. 142—143, 207—208.
 — sajtó kezdetei. II. 240, 498 • származás: Oláh Miklós. I. 224 • származásról vita (Hunyadi) I. 162 • település, etnikai viszonyok. I. 35, 87, 81—83, 154, 296, II. 88, 123, 162, 416 III. 71 • természetföldrajzi, gazdasági irodalom, XVIII—XIX. sz. II. 252, 599 • történet bízai forrásai. III. 59 • történetirodalom, forráskiadványok. I. 7, 12—13, 23, 35, 143, 168, 208, 294, 303, 311—312, 326, 453, 472, II. 29, 38, 65, 73, 123, 137, 178, 204—205, 288—290, 378, III. 55 • utazó: Golescu, 1825., II. 428 • -ok és Báthori István. I. 310 • -ok erdélyi titkárságokban. II. 238—239 • -ok az etnográfiai irodalomban, XIX. sz. II. 415 • -ok forrásainkban. I. 44, 228, 428 • -ok jogviszonyai a szászföldön. I. 82, 298, II. 49 • -ok katolizálására kísérlet, XIV—XV. sz. I. 124 • -ok és a Rákóczi-szabadságharc. I. 453, 460, III. 46, 114 • -ok statisztikája Erdélyben, XVIII. sz. II. 38, 123 • -ok története Erdélyben. I. 162, 280, 302—303, II. 123, III. 35,
- ROMÁNIA (ld. Havasalföld, Moldova alatt is)**
 — és Brassó kapcsolatai. I. 13 • és Erdély, XVI—XVII. sz. I. 295, 302, 310, 329, 342, 344, 351, 354—355.
 — Vitéz Mihály alatt. I. 208, 311—312.
 — és Magyarország, XIV—XVI. sz. I. 109, 121, 138, 154, 168, 171, 176, 282, III. 77 • és Napóleon. II. 557 • német telepei. II. 37 • nemzetközi helyzete, XIX. sz. II. 571 • politikája, XVI—XVII. sz. I. 294, 432 • és a Rákóczi-emigráció. I. 472 • és a szörényi bánsgy területe. I. 121 • és a XIII. sz.-i kun misszió. I. 94 • és a török háború, 1716—1718., II. 73—74 • és a török hódítás kérdése, XIV—XV. sz. I. 109, 149, 154, 171, 176 • történelme. I. 23, II. 29 III. 55. • -i francia kultúrhatás. II. 495 • i kereskedelem. I. 243, II. 465 • -i könyvtárakban kutatások. III. 46, 120. • i utazások. II. 237—238, 426, 429.
- ROMÁN E.**
 — a borsod-gömöri egyházmegyeről. I. 254.
- ROMANEZ MIHÁLY**
 — memoáriródalomunkról. II. 15 • a Szibinyáni románcokról. I. 160.
- ROMANINI, G. B. (trjeszti ügynök)**
 — levelei a Rákóczi-korból. I. 443.
- ROMANSKI, ST.**
 — Cyrill—Method—könyvészete. III. 56.
- ROMANUS A. S. VERNATIO**
 — győri püspökökről. I. 62, II. 114, 544.

- ROMBUR, L. DE**
— a francia agrárváltságáról, XIX. sz. II. 446.
- ROMER FLÓRIS FERENC**
— a budai vár helyszíneléséről, I. 202 ● emlékezete.
III. 51 ● Kálmáncazal Domokos kódexéről, I. 216
● komáromi árszabásról, 1696., I. 418 ● a móríchidai
prepostságról, I. 64 ● Ráth Károlyról, III. 51 ● régi
falkepekéről, I. 135 ● Sopron megyei urbáriumokról,
XVI. sz. I. 238 ● a tatárjárás előtti várakról, I. 60
● a tihanyi vár regestrumáról, III. 95 ● a váradi
bazilikáról, I. 67. ● oklevélközlése, III. 68.
- ROMHÁNY**
— i csata, 1710., I. 470.
- ROMHÁNYI ISTVÁN**
— a pesti színházról, II. 627.
- ROMHÁNYI JÁNOS**
— Káráz Lukács útjáról, 1672., III. 106 ● nyitrai
nemességigazolásról, 1754., II. 31.
- ROMHÁNYI KÁROLY**
— a magyar könyvkötésről, XVIII—XIX. sz. II. 135.
- RÓNA ÉVA**
— az angol irodalom magyar vonatkozásairól, XV—
XVII. sz. I. 389, III. 76 101 ● a korai angol újságok
magyar vonatkozásairól, I. 332 ● Sydney magyar-
országi útjáról, III. 90.
- RÓNAI HORVÁTH, ld. Horváth Jenő**
- RÓNASZÉK**
— i sóbányázat, II. 457 ● -i sóhivatali tiszt, ld.
Gruber K. A.
- RÓNAY E.**
— Kemény Jánosról, I. 356.
- RÓNAY GY.**
— Pázmány Péterről, I. 361.
- RONCAGLIA, C.**
— életjárja I. Lipótról, 1718., I. 375.
- RONCSIK J.**
— debreceni kereskedőkről, 1565., I. 243—244.
- ROBARTO JEROMOS (nuncius)**
— követsége Szapolyainál, 1539., I. 278.
- ROSACCIO, G.**
— Erdély földrajzáról, 1505., I. 308.
- ROSCHER, W.**
— az osztrák közgazdasági törekvésekről, XVII. sz.
II. 57.
- ROSE, J. H.**
— Napóleon bukásáról, II. 567.
- ROSENAU, ld. Rozsnyó**
- ROSENAUER KÁROLY**
— a besztarcebányai ev. gimnáziumról és egyházzól,
I. 255, 266, II. 129.
- ROSENAUER MIHÁLY**
— I. István-kori forrásainkról, I. 51.
- ROSENBACHER FERENC (ld. Rózsapatakyl alatt is)**
— beszéde II. Lipót koronázásakor, II. 365 ● verse
Pozsony bandériumához, 1790., II. 349.
- ROSENFELD**
— a bányászati olaszokról, II. 34.
- ROSENMANN, H. R.**
— az erdélyi német művészetről, I. 186.
- ROSENMANN ISTVÁN (udvari ágens)**
— fordítása Napóleonról, II. 535 ● magyar közjoga,
1791., II. 372.
- ROSENTHAL, E.**
— I. Ferdinánd hivatalsszervezetéről, I. 283.
- ROSETTI, R.**
— Vitéz Mihályról, I. 312.
- ROSKA MÁRTON**
— az erdélyi archaeológiai anyagról, I. 35, 37.
- ROSKOVÁNYI ÁGOSTON**
— a katolikus egyházzól, II. 276—277.
- ROSNÁK, M.**
— Kőszeg ostromáról, 1532., I. 289.
- ROSNER, A. M.**
— a szervita-rendről, 1677., I. 378.
- ROSOS PÁL (püspöki titkár)**
— államtani munkája, 1777., II. 161.
- ROST TAMÁS**
— egyházi irata, 1733., III. 112, 118.
- ROSTA FERENC**
— Kis Jánosról, II. 619.
- ROSTA LIVIA**
— gr. Fekete Jánosról, II. 223.
- ROSTI FERENC**
— diétái levelei, 1764., II. 187.
- ROSTY JÁNOS (megyei jegyző)**
— verse a nemesi felkelőkhöz, 1809., II. 550.
- ROSTY ZSIGMOND**
— az 1742-i hadjáratról, II. 104 ● a tatárjárásról,
I. 96.
- ROSTISLAV (galiciei hg.)**
— és IV. Béla, I. 97.
- ROTARIDES MIHÁLY**
— irodalomtörténete, 1745., II. 139, III. 8 ● kézi-
ratal, I. 365.
- ROTENSTEIN**
— utazási könyve, 1784., II. 238.
- RÓTH A.**
— a török hódításról, I. 289.
- ROTH, A.**
— Erdély nagyfejedelemégre emeléséről, II. 160 ●
Tudor Vladimirescuról, II. 571.
- ROTH, JOHANN PETER**
— békedala, 1801., II. 526.
- ROTH, JOHANN JOSEPH**
— erdélyi szász írói lexikona, 1816., I. 10, III. 40.
- ROTH, JOHANN**
— a szebeni nehéz időkről, 1600., I. 312.
- ROTH, P.**
— a német újságlapokról, XV—XVI. sz. I. 230.
- ROTH, V.**
— az erdélyi német művészetről, I. 134, 135, 186.
- ROTIAL (udvari biztos)**
— és a magyar kereskedelem, 1669., I. 378.
- ROTSCHILD-család**
— felemelkedése, II. 561.
- ROUSSEAU**
— ellen hitvédelmi iratok, 1770, 1776., II. 199, 201
● hatása a magyar irodalomra, II. 219 ● társadalmi
szerződése és a nemesi mozgalom, 1790., II. 310, 311,
323, 344, 375.
— és a horvát mozgalom, II. 359.
— és Teleki József gr. II. 154 ● és a vallási kérdés,
II. 331.
- ROUSSAU, L.**
— a francia—török kapcsolatokról, XVIII. sz. II. 74.
- ROUSSEL (Bethlen G. követe)**
— oroszországi küldetése, I. 333.
- ROUSSEL DE COURCY, R.**
— a rastatti kongresszusról, I. 442.
- ROUSSET, C.**
— Louvois történetéről, I. 386, 402.
- ROYER-család**
— és a hazai nyomdászat, II. 135.
- ROZÁNSKI**
— Aldana hadjáratairól, I. 308.
- ROZGONYI**
— i csata, I. 116 ● -i urbárium, 1636., I. 369.
- ROZGONYI-család**
— szerepe, XIV. sz. I. 117.
- ROZGOKYI ISTVÁN**
— levele Zsigmond kir. párizsi útjáról, I. 114.
- ROZGONYI JÓZSEF**
— irata a pataki tanrendszerről, 1818., II. 582.
- ROZIER (és mások)**
— borászati szakkönyve magyarul, 1805—, II.
436.
- ROZVÁNY GYÖRGY**
— Nagyszalonta történetéről, I. 326, II. 444.
- RÓZSA DEZSŐ**
— Nelsonról Magyarországon, II. 523.
- RÓZSA GÉZA**
— Bessenyeiről, II. 220.
- RÓZSA GYÖRGY**
— Friedrich John képeiről, III. 127.
- RÓZSA IGNÁC**
— Martinovicsról, II. 515.
- RÓZSAHEGY**
— kialakulása, XIV. sz. I. 123 ● a kuruckorban, I.
459 ● -i bányászat, XVIII. sz. II. 55 ● -i bizottság
jelentése, III. 42 ● -i céhek élete, II. 56 ● -i ev.
zsinat, 1707., I. 466, II. 12 ● -i fűrészmalom, 1713.,
II. 62.
- RÓZSAPATAKY FERENC (ld. Rosenbacher alatt is)**
— versei a koronaőröz nemességekhez, 1790., II.
348.
- ROZSNYAI DÁVID (író, követi tolmács)**
— adatai, írásai, irodalma, I. 426 III. 95 ● kéziratoss
másolatai, I. 298—299, 425.
- ROZSNYÓ**
— a Rákóczi-korban, I. 459, 466 ● -i bányászat,
XVII. sz. I. 372 ● -i céhek élete, XVII—XVIII. sz.
II. 56, 260 ● -i ev. imaház, 1786., II. 275 ● -i ev.

rektor, ld. Missovitz Mihály • -i gimnázium. II. 131, 583, III. 118 • -i mézkereskedelem. II. 442 • -i ref. egyház tört. I. 256 • -i számadások. I. 245, 418 • -i szárm., ld. Lenhardt J., Magda Pál.

RÖDER
— útírelása, 1795., II. 424.

RÖDER, PH.
— Lajos Vilmos bádeni ögr. török hadjáratairól. I. 404–405, 411.

RÖDEREN MENYHÉRT (cs. tábornagy)
— tudósítása Várad ostromáról, 1598., I. 318.

RÖHRICHT, R.
— a jeruzsálemi királyságról. III. 68 • a kereszties hadjáratakról. II. Andrásról. I. 73, 89, 91, 94.

RÖHRING, H. W.
— a bászági német evangélikusokról. II. 34.

RÖSCHEN
— az 1745-i hadjáratról. II. 105.

RÖSLER KRISTÓF
— mint lapszerkesztő. II. 406 • a Ráday-könyvtár-ról, 1805., II. 589.

RÖSLER, R. ld. Roesler

RÖSLERNÉ SCHICKMAYER JOSEFA
— mint lapkiadó, 1810., II. 406.

RÖSS BERTALAN
— Avianól Márkrol. I. 409.

RÖSSLER, HELLMUTH és Franz, G.
— német életrajzi lexikona. III. 41.

RÖSSLER M.
— domonkosrendi legendákról. I. 213.

RÖTHE
— Műgeln Henrikrol. I. 104.

RÖTH ORBÁN
— jelentése, 1636., I. 342.

Rövid Példa, Műképpen... tanulást kezdők... exequat-tattak, 1736., II. 92.

Rövid summája az iselt dolgoknak, 1809., II. 546.

RUBER JÓZSEF
— Verbőczy Istvánrol. I. 193.

RUBIGALLUS (Rubigally) PÁL
— konstantinápolyi útírelása, 1544., I. 276.

RUBINYI MÓZES
— Csokonárol. II. 608 • Döbrentei akadémiái terv-ről. II. 620 • az erdélyi nyelvművelőkről. II. 375 • a *Mondolatról*. II. 618 • Révai Miklósról. II. 597 • Sylvester Jánosrol. I. 259.

RUBRQUIS (Rubruck) VILMOS
— tatárországi utazása, XIII. sz. I. 90.

RUBY JÓZSEF
— az eperjesi gimnáziumrol. III. 118.

RUDINA
— i apát: Horváth János. II. 407.

RUDNAY-család
— birtokperet, XVI. sz. I. 241.

RUDNAY BÉLA
— a parasztvármegyéről, XVI–XVII. sz. I. 239 • az Újfalussyak, Rudnayak pereiről. I. 241.

RUDNAY GYULA
— Rákóczi érmészetről. I. 464 • Warou Dánielrol. III. 115.

RUDNAY SÁNDOR (esztorgomi érsek)
— írata I. Ferenchez, 1814., II. 564 • zsinati szerep-lése, 1822., II. 575, 579.

RUDNÁNSZKY BR.-család
— levéltára. I. 15.

RUDNÁNSZKY JÓZSEF
— diétai naplója, 1764., II. 186.

RUDOLF V. HABSBURG, ld. Habsburg

RUDOLF, I. (király; mint császár: II. R.)
— adatlai, kormányzatának iratai, irodalma. I. 315–317 • és Bácsa. I. 308 • és a bécsi béke. I. 322 • és Erdély. I. 311, 315, 316 III. 94, 95 • és Istvánffy Miklós. I. 227 • lemondatása, 1608., I. 367 • levelezése. I. 233 • és a német birodalmi politika. I. 365 • valláspolitikájának visszhangja, 1790, II. 338.

RUDOLPH, FRIEDRICH
— egy Kárpát-vidéki uradalomról, 1817., II. 449.

RUBER JÁNOS (kassai főkapitány)
— jelentése Báthori Istvánrol. I. 309.

RUFFINI, M.
— a latin iskoláról a román irodalomban. II. 495.

RUFFNY SÁMUEL
— méhészeti munkája, 1805., II. 441.

RUGONFALVI, ld. Kiss István

RUMMANN JENŐ
— Rotarides Mihályrol. II. 139.

RUISZ GYULA
— agrártörténeti cikkei. II. 439, • mezőhegyesi bib-liográfiája. III. 28 • a mezőhegyesi ménesrol. II. 253 • Tessedik Sámuelrol. II. 249.

RULAND, F.
— a szatmári német bányászokról. II. 171.

RUMJANCOV
— féle pályátétel a robotváltságrol. II. 453.

RUMY KÁROLY GYÖRGY
— Benkő historiográfiái kéziratairól. II. 215 • és Berzevics Gergely. II. 470 • gazdasági kézikönyve, agrárcikkei. II. 410, 432, 433, 435, 440, 443, 444, 453, 458, 464, 468 • helyismereti cikkei. II. 414, 416–418 • és Kazinczy Ferenc. II. 422 • és a keszthelyi Georgikon. II. 454, 586 • a magyarországi újságokról. II. 401 • mint a magyar irodalom ismertetője. II. 495 • *Monumenta c. forráskiadványa*, 1815., I. 4, 301, 307, 322, 347, 351, 392, 398, 412, 463, 464, II. 8, 592 • a *Mondolat-vitáról*. II. 618 • németországi tanul-mányai, utazásai. II. 429, 447, 584 • a Nemzeti Múzeumrol. II. 588 • nemzetiségi álláspontja. II. 495 • a török okozta károkról, 1788., II. 296 • Vedres Istvánrol. II. 448, 449.

RUOTGER
— életrajza Bruno püspökről. I. 29.

RUPP JAKAB
— Magyarország helyrajzi történetéről. I. 62 • a magyarországi pénzekrol. I. 59 • Pestbuda helyrajzi történetéről. I. 99, III. 69.

RUPP KORNÉL
— Faludi-kiadása. II. 145 • Gyöngyösi Istvánrol. III. 107 • Komjáthy Benedekrol. I. 259 • Mária-himnuszokról. I. 214 • Ozorai Imérrol. I. 260 • a Ráday-könyvtárról. II. 589 • Telegdi Miklósról. I. 264 • a XVI. sz. vallási irodalmáról. I. 270.

RUPPRECHT ANTAL
— bányászati tanulmányai. II. 255, 458.

RUPPRECHT, THEOPHIL (Gottlieb)
— könyvtárának katalógusa, 1784., II. 213.

RUPPRICH, H.
— Celtis Konrádrol. I. 217.

RUSDORF, J. J.
— politikai emlékirata, XVII. sz. I. 332.

RUSSE, F.
— tudománytörténeti bibliográfiája. III. 31.

RUSU, S.
— Vasilie Pop orvosi munkájáról. II. 599.

RUSZEK, ld. Pápai Ruszek

RUSZIN
— bibliográfia. II. 125 III. 27 • egyházi viszonyok tört. I. 423–424, 466, II. 124, 205–206 • etnikai viszonyok. II. 37 • hegyi pásztorkodás, XVII. sz. I. 370 • mező-gazdasági viszonyok. II. 46 • művelődés, XVII–XVIII. sz. II. 124 • nép és a Rákóczi-szabadságharc. I. 460, II. 97, III. 114.
— a XIV. században. I. 124, III. 70.
— népmondák Mátyásrol. I. 170 • társadalmi-gazda-sági viszonyok, XVIII. sz. II. 124–125 • tört. for-rásanyaga. I. 11 • urbárium-kiadás, 1767., II. 191, 206. • -ok tört. XIX. sz. III. 125.

RUSZT
• az 1790-i diétán. II. 483 • -i bortermelés, 1819. II. 436 • -i ev. egyház. I. 256.

RUSZWORN, HERMANN CHRISTOPH, GR. v.
— konfliktusa a hajdúkkal, 1602., I. 318 • szerepe a 15 éves háborúban. I. 317.

RUTKAY GÁBOR
— írásai Napóleonnal. II. 566 • regényes munkája Murány ostromáról. I. 371.

RUTKOWSKI, JAN
— a kelet-európai mezőgazdaságról. I. 77.
— jobbágyságról, XVI–XVII. sz. I. 237.
— lengyel gazdaságtörténete. I. 236, III. 35.

RUVARAC, D.
— Jovanović Vincéről. II. 126 • Nenadović Párol. II. 206 • Péroról. II. 126 • Rajic Jovanról. II. 230 • szerb folyóirata. II. 125 • a szerb kongresszusok-ról, XVIII. sz. II. 125, 126, 206, 360 • a szerém-karlócai egyházmegyéről. II. 206.

RUIGNY
— és Bethlen Miklós. I. 385 • és Turenne. I. 385.

RUTTER, MICHAEL (admirális)
— és a magyar gályarabok. I. 394, 396.

RUZICKA I.
— a magyar porcellánrol. I. 135.

RUZOMBERK, ld. Rózsahegy

RUZSÁS LAJOS
— az egri vár gazdálkodásáról, XVI. sz. I. 237 • ism.
Szánó I. Eger-tanulmányát. III. 118.

RUZSONYI BÉLA
— Dugonics Etelekéről. II. 203.

RÜDIGER, H.
— a bácskai svábokról. II. 37.

RÜHL, F.
— Anonymus forrásairól. I. 44.

RÜTHNING, G.
— a német hadászatról, X—XIII. sz. I. 40.

RYKACZEWSKI, E.
— lengyel nunciusi jelentésekről. I. 294.

RYS, G.
— Csák Mátéről. I. 116.

S. C.
— a szegedi polgárorségről, 1806., II. 540.

D. M.
— ölkke Hoffmann L. ellen, 1792., II. 326.

S. I. B.
— buzdítása az insurgensekhez, 1809., II. 550.

S. J.
— Zrínyi Miklósról. III. 104.

S. L. (Stanislaus Lysimachus)
— irata a magyar ügyekről, 1683., I. 400.

S. P. W., ld. Weber, Simon Peter

S. V.
— a Thököly-mozgalmakról. I. 401.

SAAR
— és Ába Sámuel. I. 72.

SAARPFALZ
— i németek a Bánságban. II. 33.

SABÁC (ld. Szabács alatt is)
— elfoglalása, 1476., I. 176.
— 1788., II. 296.
— elvesztése, 1521., I. 221.

SABAUDIA, ld. Savoya

SABBADINI, R.
— Giovanni da Ravennáról. I. 107.

SABIN, BELU
— az 1514-i parasztháborúról. III. 80.

SACHER-MASOCH, L. v.
— a mohácsi vészről. I. 221.

SACHS V. HARTENECK, ld. Harteneck

SACHSE
— körüli harcok, 1809., II. 553.

SAD-UD-DIN, ld. Széadeddin

SADLER FÜLÖP (svéd követ)
— erdélyi útja, 1626., I. 334.

SAPAKIK PÁL JÓZSEF
— Cyrill s Method-kiadása. I. 28 • mint úvidéki igazgató. II. 499 • szlovák irodalmi szerepe. II. 494—495.

SÁG (Vas megye)
— i hegyközség, 1732., II. 47.

SÁG (Ipolság)
— i prépost: Fegyverneki Ferenc. I. 211, 258 • i prépostság. III. 64.

SAGETHAL, ld. Szakadát

SÁGHÉLYI LAJOS
— a magyar ívegesiparról. II. 56, 175, 467.

SÁGHY FERENC (nyomdafelügyelő)
— és Kisfaludy Sándor. II. 612 • levelei. II. 512.

SÁGI ISTVÁN
— a magyar szótárakról. II. 617, III. 31.

SÁGMÜLLER, I. G.
— a felvilágosodás természetjogáról. II. 202.

SAGNAC, Ph.
— egyetemes története. III. 38.

SAGREDO, GIOVANNI (velencei követ)
— bécsi jelentése, XVII. sz. I. 382, 384, 387.

SAHM, W.
— Lubenau utazásairól. I. 314.

SAHMATOV, A. A.
— Nestor-kiadása. I. 27 • az orosz őskronikáról. I. 28, 46, III. 56.

SÁHÓ JÁNOS
— a protestáns iskolákról, XVII—XVIII. sz. II. 129.

SAILLER, L.
— bécsi polgárokról, XIV. sz. I. 129.

SAINT-DENIS
— i francia krónikás. I. 103.

SAINT-GILLES
— i apátság és Magyarország. I. 73.

SAINT-JUST
— vadszélének fordítása. II. 517.

SAINT-SIMON, LOUIS DUO DE
— emlékiratai Rákóczirol. I. 435, 443.

SAJDENSWARZ, JOHANN ALOYSIUS
— a Georgikon magtáráról, 1816., II. 434.

SAJNOVICS JÁNOS
— és Hell Miksa. II. 217 • a magyar—lapp nyelv-rokonságról. II. 216, 595—596.

SAJÓ
— hajózásának kérdése, 1808., II. 475.

SAJÓ GÉZA
— Tótfalusi Kis Miklósrol. III. 110.

SAJÓ SÁNDOR
— Katona Józsefrol. II. 624.

SAJÓLAD
— i pálos kolostor. I. 64 • i perjel, ld. Fráter György.

SAJÓMEZŐ
— i csata, ld. Muhi

SAJÓPÜSPÖK
— i plébános, ld. Hriagyel Márton

SALABERRY GE.
— utazása Magyarországon, 1790., II. 343, 363.

SALACZ GÁBOR
— a cassa parochorumról. I. 373, II. 113 • kiadta a tássai Margit-legendát. I. 88 • Tessedik Sámuelrol. II. 249 • a vallásalap kezdetéről. I. 373.

SALAGIUS (Szalágyi) ISTVÁN (pécsi kanonok)
— a pannoniái kereszténységről. II. 214.

SALAMANCA
— i egyetem. I. 111.

SALAMON (király)
— irodalma, XI. sz. I. 48, 72.

SALAMON (mester)
— római küldetése, 1242., I. 92.

SALAMON FERENC
— Báthori Gáborrol. I. 329 • Bethlen G. udvaráról. I. 336 • Budapest történetéről. I. 99, 125, 144, 156, 185 • Csokonai Dorottyajáról. II. 609 • az első Zrínyiekről. I. 100, 116, 238, 381 • emlékezete. III. 51 • az 1737-i hadjáratról. II. 23 • az 1741-i diétáról. II. 100 • a hadtörténelemről. III. 53 • a honfoglalásról, milleniumról. I. 34 • irodalmi tanulmányai. II. 609 • ism. Mygner munkáját a magyar hadszervezetről. I. 60 • Kecskemét történetéről. I. 246 • két magyar diplomatáról, XVII. sz. I. 330, 384, 369 • kisebb tört. dolgozatát. I. 286, 336, 358, 380, 381, 397, II. 100 • kritikája Saacher-Masochról. I. 221 • a magyar hadi történetről, X. sz. I. 39 • a magyar kir. szék betöltéséről. I. 173, II. 78, 81, 82 • Magyarországról a török hódítás korában. I. 154, 234, 369 • a megyék kérdéséről. I. 286 • Mosaburáról. I. 36 • Pestről a kuruc-korban. I. 459 • a Pragmatica sanctióról. II. 34 • a reformáció történetéről. I. 259 • rendi országgyűléseinkről. I. 358 • Thököly naplójáról. I. 397 • velencei követjelentésekről. I. 233 • Zrínyi Miklósrol. I. 330—332, III. 104 • és Szalay L.
— i iratgyűjteménye Esterházy Miklósrol. I. 359.
— és Szilágyi S.
— i törökkori forráskiadásai. I. 377.

SALAMON JÓZSEF
— az erdélyi ref. egyházzal. I. 253, II. 122.

SALAMON JÓZSEF VAZUL (piarista)
— buzdító iratai, 1809., II. 550—551.

Salamon és Markai története, 1577., I. 299.

SALÁNKI JÓZSEF
— az iskoladramáról. II. 229.

SALGÓTARJÁN
— földesurai Rákóczi alatt. I. 459 • i vasmű kialakulása. II. 466.

SALICETO, MARCO DA
— mint III. András nevelője. I. 102.

SALIGNAC
— jelentése Booskai haláláról. III. 95.

SALIS
— állítólagos szerepe a Horia-felkelésben. II. 289.

SALLAK ANDRÁS (inspektor)
— uradalmi utastitása, XVII. sz. I. 426.

SALLAY GÉZA
— Döbrentei Gáborrol. II. 620.

SALLUSTIUS
— hazai átdolgozásai. I. 305, II. 602.

- SALAI-ÉCK, JULIUS GR. V.
— és Bornemisza Péter. I. 263.
- SALMI MIKLÓS GR. (császári vezér)
— panaszja seregéről, 1490, I. 201—202 • és Szapolyai hercegi. I. 280, 288 • és Varkocs György levelei I. 288.
- SALMON, PIERRE
— mint krónikaszerző. I. 108.
- SALUTATI, COLUCCIO
— levelezése az Anjoukkal. I. 133.
- Salutatio ex deputatione ... com. Nitriensis, 1790., II. 345.
- SALVÁZSI LAJOS ÖRÖKÖS
— és II. Ulászló. I. 195.
- SALVANDY, N.
— kiadta Sobieski leveleit. I. 407.
- SALZ, A.
— a cseh ipar történetéről. II. 58, 172, 259.
- SALZA, ld. Hermann v.
- SALZBAUER JÁNOS
— a kolozsvári piaristákról és gimnáziumokról. II. 208.
- SALZER, B. és Wittichen, F. C.
— kiadta Gentz levelezését. II. 486.
- SALZBURG
— építész: Mayerhoffer A. II. 146, 232 • -i érsekek: ld. Theotmar; Konrád (XI. sz.); gr. Colloredo József (XVIII. sz.) • -i érsekség és Mátyás király. I. 178 • -i följegyzések. ld. Annales Iuvavienses • -i krónika, ld. Chronicon Salisburgense • -i protestánsok átköltözése. II. 36 • -i titléírás, 1816. II. 427.
- SAMARAN, CHARLES és Gandilhon, R.
— francia történeti bibliográfiája. III. 36.
- SAMARJAI JÁNOS (ref. püspök)
— és az irénikus irányzat, XVII. sz. I. 374.
- SÁMBAR MÁTYÁS (jezsuita)
— élete, vitái, iratai, XVII. sz. I. 373. III. 102
- SÁMBOKRETY MIHÁLY
— diáriuma, 1688, I. 398.
- SÁMBOKY, SAMBUCUS, ld. Zsámboky János
- SAMBUCUS-kódex, XV. sz. I. 43.
- Sammlung der Hof-Berichte, 1797., II. 522.
- Sammlung der ... Gesetze, 1767—1804., II. 265.
- Sammlung von Natur- und Medizin ... Geschichten
— c. lap, 1718—1730., II. 9, 25, 39—41.
- SÁMOTH
— jövedelme, 1514., I. 205.
- SAMU JÁNOS
— Czeglédi Istvánról. I. 390 • XVII. sz.-i hitvitákról III. 102.
- SÁMUEL ALADÁR
— Bod Péterről. II. 215 • a Horia-felkelésről. II. 284 • a ref. lelkészről a XVII. sz.-ban. I. 327.
- SANDERMANN, G. A. C.
— Metternichről. II. 570.
- SANDERSON, JOHN
— levantei utazásai, XVI. sz. I. 316.
- SÁNDOR
— I. (cár) magyar irodalmi visszhangja, II. 526, 564—565, 568 • III. (pápa) és Magyarország, XII. sz. I. 56, 76 • VI. (pápa) regestái, XV. sz. III. 80 • VIII. (pápa) és a török kérdés, XVII. sz. I. 409 • (mester) a párizsi egyetemen, 1800., I. 132.
- SÁNDOR-család
— levéltára. I. 15, 452.
- SÁNDOR GÁSPÁR (br.)
— követi naplója, levelei, XVII. sz. I. 398.
- SÁNDOR IMRE
— az Endes- és Sándor-család levéltáráról. I. 14, 15, 452, III. 43 • az erdélyi insurgensekről, 1809., II. 554 • Rákóczi házasságáról. III. 115 • udvarhelyszéki lustráról, 1604., I. 308.
- SÁNDOR ISTVÁN
— Gellert-fordítása, 1778., II. 226 • Jelky Andrásról. II. 155 • külföldi útlevelei. II. 406, 429 • Magyar Könyvesháza, 1803., II. 406 III. 9 • a nemességről és kereskedésről. II. 476 • Sokféle c. lapja. II. 93, 309, 340, 406.
- SÁNDOR ISTVÁN
— főurakról a felvilágosodás irodalmában. II. 219.
- SÁNDOR ISTVÁN
— néprajzi bibliográfiája. III. 28.
- SÁNDOR LIPÓT (főhg. nádor)
— Budára érkezése. II. 362—363 • és Gyurkovits Ferenc. II. 393 • és Hofmansegg. II. 425 • iratai II. 344, 352, 360, 366, 370, 381, 484, 506, 508, 528 • és József főhg. II. 523 • és a magyar jakobinusok. II. 508, 512, 528 • nádorrá választása, 1790., II. 324, 362 • és a vallástgy. II. 366, 370.
- SÁNDOR PÁL (portai követ)
— naplója, XVII. sz. I. 425.
- S. SÁNDOR PÁL
— az agrárkérdésről 48 előtt. II. 455 • a jobbágyságról az 1832/33-i diétán. II. 43, 455 • a paraszttörténete irodalmáról. III. 48 • és Berend Iván.
— az új gazdaságtörténetről. III. 52.
- SÁNDOR VILMOS
— ism. Mérei ipartörténetét. III. 124.
- SÁNDORFFI JÓZSEF (orvos)
— mint lapszerkesztő, 1800., II. 404.
- SANDRART DE GILLES (= Vanel)
— irata a Thököly-mozgalomról. I. 399.
- SANKT GÄLLEN
— -i levéltár Vadianus-iratai. I. 216 • -i magyar kalandozás. I. 29, 40 • -i Margit-legenda. I. 88.
- SANKT LAMBRECHT
— apátság levéltára. I. 19.
- SANKT PÖLTEN
— és Magyarország, XV. sz. I. 171—172.
- SANN, HANS
— a szentgotthárdi csatáról. III. 105.
- SANOCENSIS, SANOCKI, ld. Szánoki
- SANTAY M.
— Zrinyi és Marino viszonyáról. I. 380.
- SANUTO (Saundo), MARINO
— velencei kortört. emlékiratai, XVI. sz. I. 189—190, 191—192, 200, 220, 222, 274
- SAPHORIN (angol követ)
— bécsi jelentései, XVIII. sz. II. 86.
- SÁRAY SÁMUEL
— Trencs-fordítása, 1790., II. 328.
- SÁRFFY FERENC (győri kapitány)
— jelentése II. Lajos haláláról. I. 223.
- SARKAD
— és a Rákóczi-szabadságharc. I. 470 • története. I. 296 • -i hajdúk, I. 240, 470.
- SARKADI CSATÁRY FERENC
— XVI. Lajos életről, 1793., II. 505.
- SARKADY ISTVÁN
— a pécsi püspöki könyvtárról. II. 212.
- SARKADI NAGY JÁNOS
— Ráday költészetéről. II. 142.
- SARKADI NAGY MIHÁLY
— Szatmárnémeti történetéről. I. 256, III. 114.
- SÁRKÁNY OSZKÁR
— cseh—magyar kulturális kapcsolatokról. II. 494 • ism. Banik munkáját Maginról. II. 92.
- SARKEL
— a kazár birodalomban. III. 57.
- SÁRKERESZTÜR
— -i ref. egyházi. I. 256.
- SÁRKÖZ
— gazdasági, népességi viszonyai. II. 31, 43 • levéltári anyag. III. 42.
- SÁRKÖZI IMRE
— régi vizimérnökeinkről. II. 586.
- SÁRKÖZY IRÉN
— a Hajdúság gazdasági életéről. II. 52.
- SÁRKÖZY LAJOS
— a katolikus klérus fegyelméről. II. 113.
- SÁRKÖZY PÁL
— nagyszombati matematikusokról. II. 140.
- SÁRKÖZY ZOLTÁN
— a Rákóczi-kori Győr s Moson megyéről. III. 114.
- SÁROS
— megye gazdasági javaslata, 1791., II. 390.
— követte: Sennyei B., 1620., III. 100 • levéltára, okmánytára. I. 12, II. 214, III. 42 • és Pozsony közti útvonal, 1802., II. 473 • vallásügyi föllirata, 1791., II. 368 • viszonyai II. József korában. II. 277 • -ban a tarkókies hatalmi törekvései, XIV—XVI. sz. I. 117, 155 • -i főispáni beiktatása Rákóczinak. I. 460 III. 100 • -i főjegyző: Tahy Antal. II. 521 • -i nemesi felkelők, 1797., II. 521 • -i nemességigazolások, XVIII. sz. II. 31 • -i parasztmozgalom, 1632., I. 370 • -i szárm., ld. Bredeczy Sámuel • -i táblabíró: Szinyei Merse József. II. 257 • -i táblaképfestészet, XIV—XV. sz. I. 135, 186.
— történelmi kirándulás. III. 42 • zempléni ev. eszperessé tört. I. 254, II. 121.
- SÁROSI BELLA
— Balassi Bálintról. III. 89.

SÁROSPATAK

— hadi felszerelése, XVII. sz. I. 344 • Irodalmi élete, XIX. sz. II. 580 • és a hegyaljai zendülés, 1697., I. 413, 420 • és Lorántffy Zsuzsanna, I. 352 • reformációja, I. 256 • történetének vázlata, II. 582 • -i csehlevelek, XVII. sz. I. 372 • -i énekgyűjtemény, II. 625 • -i gúnyirat Kazinczy ellen, II. 618 • iskola-drámák, II. 229 • -i jezsuiták, I. 413 • -i jogász könyvei, II. 212 • -i kincstár, 1642., I. 343 • -i köbányások, 1740., II. 46 • -i könyvtár kéziratai, II. 427, 608, 625—626.

— ösnyomtatványai, I. 264.
—i krónika, I. 319 III. 95 • -i országgyűlés és a jobbagyok, 1708., I. 451 • -i Rákóczi-könyvtár, I. 352 • -i ref. egyház története, I. 256 • -i ref. kollégium története, viszonyai, I. 266, 327, 337, 345, 353, 396, II. 131, 278, 580, 582, III. 98, 118 • -i ref. lelkész, ld. Lácza Szabó József, Medgyesi Pál, Tolnai István • -i ref. lelkészek a XVI. században, I. 257 • -i tanár, ld. Beregszászi Nagy Pál, Comenius, Kézy Mózes, Öri Fülöp Gábor, Pósházi János, Sipos Pál, Szatmári Paksi Mihály (ld. és ifj.), Székely Benjámin István, Tolnai Dall János, Tóth Pápai Mihály, Tsetsi János Vályi Nagy Ferenc • -i tanárok élete, I. 257 • -i tanító, ld. Lácza József • -i tanuló, ld. Balogh Péter, Csokonai Vitéz Mihály, Deesy Sámuel, Gyöngyösi István és László, Nagyváthy János, Tsetsi János • -i uradalom, XVII—XVIII. sz. I. 343, II. 46 • -i vár, III. 98 • -i várnagy: Kőrösey György, I. 438.

SÁRSZENTLŐRINC

—i ev. lelkész, Szeniczai Bárány György, II. 111.

SARTORI, FRANZ

— tudós-lexikona, II. 469 • utazási és ismertető munkái a monarchiáról, XIX. sz. II. 414, 423.

SARTORIUS (Szabó) JÁNOS (ev. lelkész)

— egyházi iratai, 1780, 1741., II. 112, 142 • fölött gyászbeszéd, II. 200.

SÁRVÁR

— vitája a Draskovichokkal, XVI—XVII. sz. I. 241 • -i ev. prédikátor, ld. Magyarai István • -i tanító, ld. Sylvester János • -i uradalom, XVII. sz. I. 237, 369, 377 • -i várispánság, I. 80.

SÁRVÁRY ELEK

— életrajza magyar nőkről, III. 40.

SÁRVÁRY PÁL

— Csokonai Vitéz Mihályról, II. 607.

SAS ANDOR

— Kis Lázárról, XVIII. sz. II. 178 • a munkácsi levéltárról, I. 14.

— uradalomról, XVIII. sz. II. 46.

SASHÉGYI OSZTÁR

— abszolutizmus-kori levéltárakról, III. 43 • a cenzúra-viszonyokról, XVIII. sz. II. 211, 408 • I. Ferenc nyomdapolitikájáról, II. 587 • ism. a jelen munka II. kötetét, III. 22.

SASINKE, F. V.

— Erzsébet királyné leveléről, 1889., III. 70. István királyról, I. 68 • regestái a pápai levéltárból, I. 19, 320, 333 • Zalavárról, III. 59 • Zólyom szám-adásairól, XV. sz. I. 126—127, 157.

SASKI

— az 1809-i háborúról, II. 553.

SASS KÁROLY

— az érmelléki ref. egyházmegyéről, I. 253.

SÁSSIN

—i uradalmi juhászat, 1819., II. 441.

SASVÁRI ARMIN

— Napóleon kiáltványáról a magyarokhoz, II. 556.

SÁTER, J.

— a pozsonyi templomelvételeiről, 1672., III. 106.

SATORALJAÚJHELY

—i Barátsszer szabályai, 1734., II. 47 • -i levéltáros: Kazinczy Ferenc, II. 600 • -i ref. egyház tört. I. 256.

SAUER, A.

— Bécs és Róma viszonyáról, 1683., I. 409.

SAUER, PH.

— Flodoard szövegéről, I. 29.

SAUL (moldvai sardar)

— és Pray György, II. 214.

SAULENFELD, FRANZ V.

— versfordítása, 1796., II. 520.

SAULNIER, E. — és Martin, A.

— francia történeti bibliográfiája, III. 36.

SAURIN-ROSENBERG

— prot. egyházi munkája, 1767., II. 200.

SAUSSURE, CÉSAR DE

— törökországi iratai Rákóczirol, I. 444.

SAUTAI, M.

— az osztrák örökösödési háborúról, II. 103.

SAVARIA, ld. Szombathely

SAVICKI

— István király törvényeiről, I. 52.

SAVNIK

—i kolostor, III. 64.

SAVOYA

—i tisztek Buda alatt, 1686., I. 410.

SAVOYAI JENŐ NG.

— élete, hadvezérei szerepe, I. 411, 455, II. 73—74.

— halála, 1736., II. 96 III. 118 • honfoglalása, 1715, II. 68

— iratai, levelezése, I. 408 • és a német telepítés,

II. 33 • és a Rákóczi-szabadságharc, I. 442, 455 • és

a titkos tanács, II. 85 • a török háborúban, XVII. sz.

I. 411.

— 1716—1717., II. 70—74.

— és a vallásügyi konferencia, 1730., II. 119 • és

Vetési László, I. 450.

SAX, C.

— a török hatalom hanyatlásáról, I. 376, 409, II. 541,

571.

SAX MIHÁLY

— közgazdaságtana, 1808., II. 431.

SAY GÉZA

— a barokk Székesfehérvárról, II. 232.

SAY, JEAN BAPTISTE

— és Berzeviczy G. közgazdaságtana, II. 471.

SAYGHÓ BENEDEK (pannonhalmi főpap)

— naplójegyzetei, 1722—1723., II. 78, III. 118.

SAYOUS, EDOUARD

— Buda visszafoglalásáról, 1686., I. 409 • emlékezete,

III. 51 • francia—erdélyi kapcsolatokról, XVII. sz.

I. 326 • a magyar gyalarmokról, I. 396 • magyar

őstörténetről, III. 57 • a magyar tört. forrásairól,

I. 20 • Magyarország történetéről, I. 20, II. 309, 556

• a tatárjárásról, I. 96.

SCARBANTIA, ld. Sopron

SCALA, BRUNO DELLA

— és a magyarok, 1411., I. 139.

SCHACK BÉLA és Vincze Fr.

— a kereskedelmi oktatásról, II. 478.

SCHÄFER, D.

— az ágostai csatáról, I. 41.

SCHÄFER LÁSZLÓ

— a görög kereskedők szerepéről, XVIII. sz. II. 59, 478.

SCHÄSSBURG, ld. Segesvár

SCHAFHAUSEN

—i szerzetes: Bernold, I. 48.

SCHAEFFRATH LIPÓT BR. (piarista tanár)

— alkalmi iratai, 1799—1804., II. 524, 533 • a villa-

masságról, 1778., II. 217.

SCHALK, K.

— Ausztria történetéről, XV. sz. I. 164.

SCHALL, FRANZ

— a pesti postáról, 1803., II. 473.

SCHAMS FERENC

— leírása Pestbudáról, 1821., 1824., II. 447, 479, 482

• a magyarországi bortermelésről, II. 419, 436 •

a péterváradai bányászatról, II. 458.

SCHARDIUS, SIMON

— kortörténeti munkái, XVI. sz. I. 276.

SCHARLER, FR. S.

— mutatója az AÜG kötetéhez, III. 33.

SCHARSCHMIDT, CARL

— irata a Rákóczi-szabadságharcról, 1704., I. 444.

SCHARSIUS TAMÁS (ev. lelkész)

— feljegyzései az erdélyi kuruc mozgalmakról, I.

441—442.

SCHASER, JOHANN GEORG

— Brukenenthal Sámuelről, II. 160, 288 • Huet Albert-

ról, III. 94 • a nagyszabonai káptalanról, I. 64 •

a szászok jogairól, 1823., II. 487.

SCHATZBERG, JOHANN

— számitási könyve, 1785., II. 258.

SCHAUFF, JOHANN NEPOMUK

— irata II. Lipót koronázásáról, II. 362.

Schauplatz Serinischer... Helden Thaten, 1664., I. 383.

SCHNEDEL FERENC (ld. Toldy alatt is)

— Csokonai-kiadása, II. 607—608 • Kazinczy-kiadása,

II. 601.

SCHEDIUS LAJOS (pesti egyet. tanár)

— az insurgensek kitértetéséről, 1811., II. 551 •

a kir. jövedelmekről, 1523., I. 198 • mint lapszer.

- kesztő. II. 405, 408 • a nemzetiségről. 1817., II. 491
• a pestalozzizmusról. II. 584 • természettudományi
akadémiai terve. 1802., II. 509 • Tubero Lajosról.
I. 188 • és Lovich Ádám.
— tanulmányi tervezete. 1804., II. 583.
Schedum de presenti statu fabricarum, 1793. (Blaskovits
József). II. 464.
SCHMEL, H.
— Stadnicki portai követségről. I. 472.
SCHNEFFER, CH.
— kiadta Bertrandon de la Brocquière utazását. I. 110.
— Bonnae követi iratait. I. 400, 442—443 •
Galland naplóját. I. 389.
— a konstantinápolyi francia követekről. I. 443.
SCHEFFER-BOICHORST
— Albericusról. I. 89 • IV. Lászlóról. I. 101.
SCHEFFLER, J.
— VIII. Sándor viszonyáról Bécshez. I. 409.
SCHIEBER SÁNDOR
— a „Bábel” visszhangjáról. III. 123 • Csokonairól.
II. 607.
SCHIEBLE, L.
— XVI—XVII. sz.-i német röplapokról. I. 230, 332.
SCHEIDTMANTEL, H. G. (jénai tanár)
— a lengyel disszidans kánonokról. II. 370—371.
SCHIEGER, JOS. E. ADALBERT
— magyarországi utazásai. 1823—1824., II. 428.
SCHEINIGG, J.
— szlovén Mátyás-mondákról. I. 170.
SCHIEZ, FELIX AUGUST
— juhtenyésztési irata. 1808., II. 440.
SCHELLENBERG (cseh kancellár)
— és a magyar humanizmus. XVI. sz. I. 217.
SCHELS, J. R.
— az 1738-i török háborúról. II. 95 • Savoyai Jenő
hadjáratairól. 1716., II. 74 • a várnai csatáról. I. 163.
SCHELTZ
— Lausitz történetéről. I. 177.
Schema . . . der . . . *hungarisch-adelichen Insurrection*, 1797.,
II. 521—522.
Schematismus ad . . . *regni comitia . . . convocatorium*, 1802.,
1805., 1807., 1808., II. 528, 534, 537, 542.
Schematismus indigitans *hospitia*, 1796., II. 519.
SCHEMNITZ, ld. Selmezbánya
SCHEMPF, S.
— az 1664-i hadjáratról. I. 386.
SCHENK, JOHANN MICHAEL
— a Horia-felkelésről. II. 234.
SCHEPPER, CORNELIUS DUPLICIO
— követi utazásai. XVI. sz. I. 276, 287.
SCHERRER FERENC
— Békés megye társadalmáról. XVIII. sz. I. 419, II.
50, 455 • Gyula történetéről. I. 143, 205, II. 51, 455
• a gyulai német nevekről. II. 34 • Komnenos
Mánuelről. I. 75.
SCHERRER L.
— a losonci ref. egyházzal. I. 256.
SCHERRHAUFER, A. F.
— a szatmári németekről. II. 34.
SCHERMANN EGYED
— az állami cenzúráról. I. 265, II. 134, 211 • a prot.
cenzúráról. II. 134.
SCHERSCHIK, L. J.
— Nagonio-kiadása. I. 216.
SCHESABUS KERESZTÉLY (megyesi ev. lelkész)
— eposza (1571) és iratai. I. 274, 300, 303 III. 93 •
Stöckeleletrajza. I. 261.
SCHIBUL, CHRISTOPH (Luther tanártársa)
— egyházi beszéde. 1511., II. 337.
SCHICKFUSS, JACOB
— sziléziai krónikája. I. 167.
SCHICKMAYER JAKAB
— mint lapszerkesztő. 1787—, II. 405—406.
SCHICKMAYER JOSEFA, RÖSLEKNÉ
— mint lapszerkesztő. 1810—, II. 406.
SCHIEL GUSZTÁV
— Predit G. jegyzeteiről. II. 246 • Schiel János
emlékiratairól. II. 480.
SCHIEL JÁNOS (brassói csizmadia)
— emlékiratai. 1750—1830., II. 150, 235, 480.
SCHIEB, B.
— kelet-európai német telepformákról. I. 83.
SCHIER XYSTUS PÁL
— az ágostonrendről. 1778., I. 61.
SCHIERENDORF, CHRISTIAN JULIUS V.
— és az osztrák kamerálisztika. II. 57.
SCHIESSLER GÁSPÁR (kassai polgár)
— naplója a XVIII. sz. elejéről. I. 439, II. 16.
SCHIEFF, A.
— Zsigmond itáliai politikájáról. I. 189.
SCHIEFF PÉTER
— a krassói nemesi felkelésről. 1809., II. 554.
SCHIEHULZKY JÓZSEF (adószámvevő)
— méhézeteti munkája. 1817., II. 442.
SCHIKOVSKY KÁROLY
— a pozsonyi harokokról. 1809., II. 555.
SCHILDBACH, JOHANN GOTTLIEB
— irata az 1816-i érdemjel-osztásra. II. 566.
SCHILLER BÓDÓC
— a Hármaskönyv jogforrásairól. I. 193 • a Prag-
matica sanctióról. II. 81—82 • az örökös főrendiség
eredetéről. I. 118, 164, 284.
SCHILLER, FRIEDRICH
— és Berzsenyi Dániel. II. 614.
SCHILLER ISTVÁN
— Bogáti Fazekas Miklósról. III. 88.
SCHILLER, WILHELM
— Báthori Gáborról. III. 96 • II. József erdélyi
úttjáról. II. 246.
SCHILLING LAJOS
— a morvamezei csatáról. I. 101 • Szabó Károlyról.
III. 51.
SCHILLING ROGER
— Dunakömlőd településéről. II. 248 • Nyitra német
telepeseiről. II. 248.
SCHILSON, JOHANN FRH. V.
— soproni biztosi beszédéről. 1782., II. 261—262.
SCHILTBERGER, HANS
— emlékgjegyzetéről a nikápolyi csatáról. I. 109.
SCHIMMER JÁNOS (kassai kereskedő)
— üzleti könyve. XVII. sz. I. 378.
SCHIMSKA, E.
— Mária Terézia telepítéseiről. II. 162.
SCHINDLER, CARL RITTER V.
— földtani munkája. 1815., II. 438.
SCHIOFUL, I.
— Anonymusról. I. 44 • a német lovagrendről
Erdélyben. I. 94 • a tatárjárásról. I. 97.
SCHIPA, M.
— Martell Károlyról. I. 108.
SCHIREK, C.
— a holcisi majolikagyárról. II. 175, 467.
SCHIRMER ANTAL
— prágai küldetése. 1602., I. 306.
SCHITTENSAM, ld. Tóltényi
SCHLÄGL
— I magyar szójegyzék. XV. sz. I. 131. III. 72
SCHLECHA, ld. Slechtá
SCHLEGL, FRIEDRICH
— mint osztrák lapszerkesztő. 1810., II. 406.
SCHLEICH F.
— ferencesekről Debrecenben. II. 117 • a győri
tanítóképzőről. II. 208, 581 • Győr megye mozgalmá-
ról a magyar nyelvért. II. 498.
SCHLEICHER P.
— Oláh Miklósról. II. 225.
SCHLESSEN, ld. Szilésia
SCHLESIER, GUSZTÁV
— Gentz levelezéséről. II. 540.
SCHLICK GÁSPÁR (kancellár)
— és Albert kir. végrendelete. I. 145.
SCHLICK LIPÓT GR.
— csongrádi uradalma. 1722., II. 42.
SCHLICK, A.
— a szakadati névkönyvről. II. 62.
SCHLITZER, HANS
— Beelen br. jelentéseiről. II. 260 • Cobenzl és
Spielmann levelezéséről. II. 242, 352 • II. József és
Trautmannsdorf levelezéséről. II. 242 • Mária
Krisztina levelezéről. II. 351 • Mária Terézia vég-
rendeletéről. II. 157 • az osztrák—amerikai kapcsol-
atokról. XVIII. sz. II. 260 • VI. Pius és II. József
viszonyáról. II. 270 • és Kralik. I. 86.
SCHLÖGL JÁNOS
— tatabi majolikakézeme. XVIII. sz. II. 175.
SCHLÖZNER, AUGUST LUDWIG (göttingai professor)
— és Berzeviczy Gergely. II. 451, 469 • az erdélyi
szászokról. I. 11, II. 592 • és Gyarmathi. II. 596 •
Staatkanzeigen o. lapjának magyar vonatkozásai. II.
241—242, 270—272, 301, 309, 340—341, 386, 376, 403,
409, 451, 502 • és a szlávok. II. 238, 424 • tanít-

- ványai, ld. Berzevitz Gergely, Engel János K., Fejes János.
- SCHLUMBERGER, G.
— Konstantinápoly elvesztéséről, 1453., III. 76.
- SCHMAL ANDRÁS (ev. lelkész)
— ev. egyháztörténeti munkái, XVIII. sz. I. 249, 257, II. 117.
- SCHMALKALDEN
— I. háborúban magyarok, XVI. sz. I. 286.
- SCHMALL LAJOS
— Pestbuda történetéről. II. 63, 482.
- SCHMAUCK MIHÁLY
— Kiegészítése a szépesi okmánytárhoz. I. 11.,
- SCHMEITZEL MÁRTON (halleri professzor)
— az erdélyi száz év. egyházi. 1722., I. 253 ●
jegyzetel Erdélyről. I. 443 ● könyvtárának jegyzéke. II. 136 III. 8. ● tudományos szerepe. II. 133, 139.
- SCHMERTOSCH
— a magyar gályabakokról. I. 396.
- SCHMETTAU (porosz követ)
— jelentései Buda ostromáról, 1686., I. 404.
- SCHMETTAU, FR. W. GRAF V.
— 1738-ii háborús szerepe, emlékirata. II. 94—96.
- SCHMID, K.
— az ágostai csatáról, 955., I. 41.
- SCHMIDEGG TAMÁS BR.
— győzelmi irata, 1814., II. 563.
- SCHMIDFELD JÁNOS BR.
— megnyitója a szerb kongresszushoz, 1790., II. 361.
- SCHMIDL, ADOLF
— magyarországi útikalauza, 1835., II. 424, 448.
- SCHMIDT ELEK
— a hazai vízszabályozásról. II. 178, 474.
- SCHMIDT, F.
— osztrák bányatörvény-gyűjteménye. I. 243, II. 54, 170, 459.
- SCHMIDT, FR.
— Rubruquis utazásáról. I. 90.
- SCHMIDT HENRIK
— a dunai német településformáról. II. 35 ● a hazai német dialektusokról. II. 37.
- SCHMIDT, JOHANN UBALDUS
— forradalom-ellenes irata, 1793., II. 504.
- SCHMIDT JÁNOS
— tolnai, baranyai németekről. II. 35.
- SCHMIDT J.
— Batschki-Jarek telepítéséről. II. 248.
- SCHMIDT J.
— Bárány Györgyről. II. 111.
- SCHMIDT KÁROLY és Markusovszky S.
— a pozsonyi ev. egyházi. I. 256, II. 121.
- SCHMIDT LÁSZLÓ
— a máramarosi bányászatról. II. 54.
- SCHMIDT VILMOS
— mint pozsonyi lapszerkesztő, 1810—, II. 405.
- SCHMIDT, WILHELM
— Báthori G. és Bethle G. lengyel vonatkozásairól. I. 329, 340 ● Hadik Andrástól Erdélyben. II. 160 ● az oltmúti levéltárról. I. 172, III. 77 ● II. Rákóczi Gy. lengyel hadjáratairól. III. 100 ● a szebeni magisztrátusról, 1717—1720., II. 65.
- SCHMIT, RITTER V. TAVERA, C.
— osztrák tört. bibliográfiája. III. 33.
- SCHMITTH MIKLÓS (jesuita)
— egyháztörténeti munkái, XVIII. sz. I. 62, II. 113—114, 138.
- SCHMITZ, JOHANN GEORG (ev. lelkész)
— a lelkész és hívek viszonyáról, 1804., II. 576.
- SCHMITZ, PH.
— a bencés rend történetéről. I. 60.
- SCHMITZ-KALLENBERG, L.
— a középkori német forrásokról. I. 46, 109, III. 36.
- SCHMÖLNTZ, ld. Szomolnok
- SCHNER
— halleri mezőgazdasági lapja, XIX. sz. II. 410.
- SCHNEIDER, ALFONS és Dölger, Fr.
— bizánci könyvszerző. III. 26.
- SCHNEIDER, E.
— Württembergről az 1805-i békében. II. 540.
- SCHNEIDER, FEDOR
— iratközlése a tatárjárásról. III. 67 ● a középkori német politkáról. I. 72 ● Salamon mester útjáról. 1242., I. 92.
- SCHNEIDER MIKLÓS
— Fejér, Vas, Trencsén nemesi összefrásairól, XVIII. sz. II. 31 ● közli Heister fehérvári amnesztia levelét I. 461.
- SCHNEIDER, M.
— ism. Robinet de Cléry könyvét Gentzről. II. 538.
- SCHNEIDT, ANDREAS
— verse Ürményről, 1790., II. 346.
- SCHNELLER, FRANZ JULIUS
— Ausztia európai szerepéről, 1823., II. 352, 593 ● a magyar történelemről, 1819., II. 593.
- SCHNELLER ISTVÁN
— Comeniusról és Apáczairól. I. 354 ● a nemzeti egyetemről. II. 584.
- SCHÖBER, K.
— Mátyás hódításáról Alsóausztriában. I. 172, 178.
- SCHÖCHOW, L.
— Albert kir. egyházi vonatkozásairól. I. 145.
- SCHORN ARNOLD
— pestbudai építőművészeti tanulmányai. II. 146, 628—629.
- SCHOENVISNER, ld. Schönvisner
- SCHOLABITTEN
— i Dohna-levéltár. I. 19.
- SCHOLZ, BENJAMIN
— a szőlőből cukorkészítésről, 1810., II. 467.
- SCHOLTZ E.
— az ágályai ev. egyházi. I. 255.
- SCHOLZ FRIGYES
— a szépesi századok bevándorlásáról. I. 83.
- SCHOLTZ, JOHANN (ev. lelkész)
— matejoci prédikációja, 1787., II. 275.
- SCHOMBERG GYÖRGY
— irata egy hamuzsir-vállalatról, 1809., II. 467.
- SCHOSULAN, JOHANNES MICHAEL (orvos)
— irata a magyar borrhól, 1769., II. 164.
- SCHOTTENLOHER, KARL
— német tört. bibliográfiája. III. 36 ● a német újságlapokról. I. 230 ● Ziegler Jakabról. I. 217.
- SCHÖNACH
— Heiligenkreuz-i Gutolfról. I. 90.
- SCHÖNEAUER VINCE
— a hazai ércekről, 1806., II. 458.
- SCHÖNBERG (pápai követ)
— magyarországi küldetése, 1518., I. 200.
- SCHÖNBORN GR.-család
— uradalmai, XVIII—XIX. sz. II. 34, 46, 413.
- SCHÖNBORN LOTHÁR FERENC GR. (mainzi érsek)
— munkácsi telepítései. II. 34.
- SCHÖNBORN, TH.
— az osztrák gazdaságpolitikáról, XVII—XVIII. sz. I. 415, II. 58.
- SCHÖNBRUNN
— i Napóleon-káltvány, 1809., II. 555.
- SCHÖNE, W.
— facsimilái a XVII. sz.-i német újságokról. I. 230.
- SCHÖNEBAUM, H.
— a bizánci szöveges magyar adatairól. I. 25 ● Comeniusról Sárospatakon. I. 353 ● a Hunyadiak koráról. I. 153 ● a középkori iskolázásról. III. 63 ● a középkori magyar egyetemekről. I. 132, 182.
- SCHÖNER FERENC
— Kőszeghy Pálról. I. 423 ● Rákóczi. I. 456, III. 114.
- SCHÖNFELD, JOHANN FRIEDRICH V.
— gazdasági rőpirata, 1802., II. 462.
- SCHÖNHERR GYULA (Décsényi Gyula)
— a bécsi kamarai levéltár magyar vonatkozásairól. III. 44 ● Corvin Jánosról. I. 173, 201 ● emlékezete. I. 127, III. 51 ● egy kolozsvári folyamodásról, 1663., III. 110 ● a középkori iskolázásról. I. 182 ● Magyarországról 1301-ben. I. 103 ● Magyarországról XIV—XV. sz.-i történetéről. I. 136 ● Mátyás leveleiről. I. 170 ● Nádasdy Ferenc végrendeletéről. I. 388 ● Nagybánya múltjáról. I. 127 ● nagybányai jelentése. III. 42 ● Nápolyi László. I. 137 ● olaszországi kutatásairól. I. 19 ● a római tört. kongresszusról. III. 47 ● a schlagl szővegyszeréről. III. 72 ● a Széchiek hagyatékai peréről, XV. sz. I. 171 ● Szentely nyomdászról, XVII. sz. I. 432 ● Thököly és Wesselyényi Pál versengéséről. I. 402 ● Zsigmond királyról. I. 140, III. 73.
- SCHÖNHOLZ, FRIEDRICH V.
— az egyházi. I. Jozefinista államban. II. 202.
- SCHÖNWIENER ISTVÁN
— archeológiai munkái. II. 591 ● magyar pénztörténete és katalógusa, 1801., 1807., I. 59, II. 591 ● Mitterpacher-életrajza. II. 163.

- SCHÖNVIETZKY BERTALAN
— a pozsonyi gimnáziumról. II. 131.
— — levéltárról. I. 14.
— a Sylvester-bulláról. I. 55.
- SCHRAM
— koronázási dala, 1790., II. 364.
- SCHRAMM, PERCY
— III. Ottórol. I. 70.
- SCHRAUF KÁROLY
— a bécsi ill. krakkói egyetem magyar tanulóiról. I. 181, 210, 207 • kisebb közlései. III. 68, 79 • Mátyás királyról. III. 76.
- SCHRAMBL, F. A.
— Erdély-térképe, 1790., II. 413.
Schreiben eines österreichischen Pfarrers (Wittola, Anton). II. 272.
Schreiben eines Wieners, 1783., II. 271, 273.
Schreiben eines Wieners, 1785. (B.). II. 283.
- SCHREIBER GY.
— Szt. István német kultuszáról. I. 68.
- SCHREIBER, JOHANN GEORG
— leírása Modor városról, 1719., II. 108.
- SCHREIBER MIHÁLY (korpornai követ)
országgyűlési naplója, 1606., I. 319.
- SCHRETER K.
— a szepesolasi ev. egyházzól. I. 256.
- SCHREYVOGL, EHRHENDERT (kremsünsteri apát)
— budai utazása, 1687., I. 413—414.
- SCHRODER, GEORG
— leírása a fenti útról, 1687., I. 413—414.
- SCHROEFER, O.
— az ágostai csatáról, 955., I. 41.
- SCHROTT
— az ágostai csatáról, 955., I. 40.
- SCHRODER BELA
— magyar jakobinusokról. II. 515.
- SCHRODER KÁROLY és Hlatky J.
— a kőrméci iskolákról. I. 266, II. 130.
- SCHRODER, WILHELM V. (kameralista szerző)
— élete, munkái, XVII. sz. I. 416, II. 57.
- SCHRODL JÓZSEF
— Pozsony első protestánsairól. I. 256 • Pozsony közgyűlési jegyzőkönyveiről. XVII. sz. I. 414 • a pozsonyi ev. egyházzól. I. 256 • a protestantizmus hatásáról a nemzeti szellemre. I. 250 • Rotarides Mihályról. I. 365 • Skultéty naplójáról, 1809., II. 545.
- SCHUBART
— állattenyésztési irata, 1788., II. 251.
- SCHUBER MÁTYÁS
— Matthiisson hatásáról Berzenyire. II. 614.
- SCHULEK A.
— a budai pénzverésről. XIV. sz. I. 117.
- SCHULEK TIBOR
— Bornemisza Péterről. I. 264.
- SCHULENBURG, JOH. MATTHIAS GR. V.
— harcai Korfunál, 1716., II. 74.
- SCHULER-LIBLOV, FRIEDRICH
— erdélyi jogtörténete. II. 84, 88, 487.
- SCHULHOF IZSÁK (kereskedő)
— elbeszélése Buda ostromáról, 1686., I. 405.
- SCHULLER E.
— a jobbágyságról a XV. sz.-ig. I. 143.
- SCHULLER, FRIEDRICH
— erdélyi regestái, XVI. sz. I. 277 • az erdélyi szász mezőgazdaságról. II. 45.
— — népesség számáról. I. 297.
— a II. József utáni visszahatásról. II. 377, 487.
- SCHULLER, GUSTAV
— az erdélyi szász parasztságról. II. 45 • Nagy-szebenről. II. 180.
- SCHULLER, HERMANN
— Deldrich utazásáról. III. 94 • Schesaeus beszédeiről. I. 300.
- SCHULLER, JOHANN KARL
— a bécsi áll. levéltárról. III. 44 • Brukenenthal Sámuelről. II. 160 • Erdélyről a XVI. sz.-ban. III. 91 • az erdélyi szászok eredetéről. I. 84 • erdélyi történeti adatai. I. 11 • Fráter György haláláról. I. 302 • Gritti Alajosról. III. 91 • Nagyszeben reformációjáról. III. 85 • Szapolyai külpolitikájáról. III. 91 • a tatárjárásról. III. 68.
- SCHULLER, RICHARD
— a szász ev. lelkészek tört. szerepéről. I. 253.
- SCHULLERTS, ADOLF
— Kálmáncsi Sánta Mártonról. I. 261 • a luteranizmusról Erdélyben. I. 253 • Stancarokról. I. 262.
- SCHULTE, ALOYS
— a Fuggerokról Rómában. I. 210—211 • a középkori kereskedelemről. I. 165—166.
- SCHULTE
— a zalánkeimeni csatáról. I. 411.
- SCHULTZ
— I. Lipót orosz kapcsolatairól. I. 409.
- SCHULTZE, A.
— II. Lipót viszonyáról a francia forradalomhoz. II. 353.
- SCHULZ I.
— női viseletről a kuruc-korban. III. 109.
- Schulwesen in Ungarn*, 1789., II. 278.
- SCHUSTER, FRIEDRICH
— a német—magyar viszonyról. XI. sz. I. 71.
- SCHUSTER, FRITZ
— a német lovagrend küzdeléséről. I. 94.
- SCHUSTER, JOHANN (egyet. tanár)
— Pest város történetéről, 1815., II. 232, 479.
- SCHUSTLER E.
— a magyar családi életéről. XVI. sz. I. 241.
- SCHUY GILBERT
— Batsányi és Napóleon proklamációja kérdéséről. II. 556.
- SCHÜNEMANN, KONRAD
— Anonymusról. III. 61 • emlékezete. III. 51 • a kelet-európai városokról. I. 99 • II. József gazdaság-politikájáról. II. 172, 258 • a középkori birtokviszonyokról. III. 71 • a középkori német Keleti politikáról. I. 72 • a középkori német áttelepülésről. I. 83 • a magyar rendek telepítési politikájáról. XVIII. sz. II. 32, 79 • a magyarok középkori segédnépeiről. I. 82 • a magyarországi németekről a XII. sz.-ig. I. 83 • a Mária Terézia-kori telepítésekről. II. 32, 35, 36, 60, 161 • temesvári áttelepítésről. XVIII. sz. II. 36.
- SCHÜRER, OSCAR és Wiese, E.
— a szepesi német művészetéről. I. 186.
- SCHÜTT, ld. Csallóköz
- SCHÜTZ BELA, ld. Szepes
- SCHWARZ GYULA
— a kir. tanácsosok felelősségéről. I. 102.
- SCHWAB, E.
— Kálmán és a pápa viszonyáról. I. 73.
- SCHWAB MARIA
— az alföldi városok bíráskodásáról. XVI—XVII. sz. I. 247.
- SCHWABISCHE TÜRKEL
— mint német telepítési terület. II. 35, 37.
- SCHWAMMEL
— a tatárjárásról. I. 97.
- SCHWANDTNER, JOHANN GEORG
— és Bél Mátyás. II. 139 • könyvtára. II. 213 • *Scriptores c. forráskiadványa*, 1746., I. 5, 105, 108, 146, 148, 161, 166, 188, 196, 275, 319, 357, II. 9, 66, 139.
- SCHWARCZ
— a szegedi békéről, 1444., I. 163.
- SCHWARCZ GYULA, ld. Schwarz
- SCHWARTNER MÁRTON
— életrajza, irodalma. I. 410 • statisztikai munkái, 1798., 1809., II. 410, 415, 446, 460, 463, 478, 481, 595.
- SCHWARTNER RÓBERT
— a készmárki lövészegyletről. I. 245.
- SCHWARTZ ELEMÉR
— Bél Mátyásról. II. 20 • nyugat-magyarországi német helynevekről. I. 83 • Révai Miklósról. II. 597.
- SCHWARTZ, G.
— Ransanusról. J. 167.
- SCHWARTZ LUDOR
— J. Ulászlóról. I. 160, 164
- SCHWARTZ, R.
— a soproni jezsuitákról. I. 373, II. 116.
- SCHWARZ, GEORG
— verse Sándor cárhoz, 1801., II. 526.
- SCHWARZ, GOTTFRIED
— Aba Sámuelről. I. 72, II. 139 • a magyar kereszténység kezdeteiről, 1739., I. 55, II. 139 • a Sylvester-bulláról. II. 139.
- SCHWARZ, J.
— a savoyai lovagi akadémiáról. II. 134.
- SCHWARZ, W. E.
— Grapper nunciusi jelentéseiről. I. 278 • II. Miksa levelezéséről. I. 278.
- SCHWARZENBERG, ADOLF FR. V.
— visszafoglalja Győr várát, 1598., I. 318.
- SCHWARZENBERG, KARL FÜRST VON (tábornagy)
— a napóleoni háborúkban. II. 567.

SCHWARZWALD

- i zendők attelepítése, XVIII. sz. II. 36.
- SCHWEGLER HENRIK (toimács)
- jegyzetel Várad visszafoglalásáról, 1692., I. 411.
- SCHWEICKHART. ld. Schweighard
- SCHWEIDNITZ
 - bevétele, 1757., II. 183.
- SCHWEIGER SALAMON
 - konstantinápolyi utazása, 1577., I. 314.
- SCHWEIGHARD
 - terve az északi kereskedelemről II. 470.
- SCHWEIGHERD
 - osztrák hadvezérekéről II. 76.
- SCHWEIGHOFFER, KL.
 - a zirci apátságáról I. 64.
- SCHWEISTHAL
 - az erdélyi szászok luxemburgi vonatkozásairól I. 84.
- SCHWEITZER, J.
 - a prágai nunciusi jelentésekről, XVI. sz. I. 315.
- SCHWENDI LAZÁR
 - hadvezéri szerepe, XVI. sz. I. 238—239.
- SCHWERTFEGER, J.
 - Zsigmond római királyságáról. III. 73.
- SCHWERTZ, JOHANN NEP.
 - a mezőgazdasági utazásokról, 1815., II. 432.
- SCHWICKER BRUNO
 - a Cilleiek viszonyáról Magyarországhoz. I. 165.
- SCHWICKER, J. H.
 - az ausztriai császári címről II. 538 • a bajor örökösödési háborúról II. 197 • a határvidékekről I. 424, II. 75 • ism. Fraknoi Martinovics-tanulmányát. II. 514 • a karlócai szerb érsekségről II. 126 • a magyarországi szerbek történetéről II. 125, 206, 360—361, 419 • Martinuzziról s a reformációról. I. 302 • a temesi bántás történetéről II. 76.
- SCOLARI, FILIPPO, ld. Ozorai Pipó
- SCOPOLI, JOHANNES ANTONIUS (semei tanár)
 - mineralógiai munkái, XVIII. sz. II. 170.
- SCYTHIA
 - leírása Bonfininál I. 148.
 - — Justinianusnál I. 29.
- SEBENICO
 - Kálmán uralma alatt I. 74.
- SEBES GYULA
 - az 1621-i hadjáratról. III. 98.
- SEBESHÉLY
 - i uradalom, 1575., I. 310.
- SEBESHÉLYI GÁBOR (Gyurmán Adolf)
 - Bánk bántól II. 623—624.
- SEBESI FERENC
 - követi iratai, XVII. sz. I. 352, III. 99.
- SEBESTÉNY JÁNOS
 - szerepe az 1735-i felkelésben. II. 92.
- SEBESTYÉN BÉLA
 - magyar királyok tartózkodási helyeiről I. 58 • Török Bálintól I. 238.
- SEBESTYÉN E.
 - Haydn, Beethoven, Mozart magyar vonatkozásairól. II. 629 • József nádorról, 1800., II. 531 • pestbudai operákról II. 627.
- SEBESTYÉN GÁBOR
 - cikke a magyar nyelvről, 1822., II. 491 • Orseolo Péterről. I. 72.
- SEBESTYÉN GYULA
 - Anonymusról, Adorjánról. I. 44 • az Árpádok történetéről I. 56 • Csokonairól. II. 608 • a gyzász-magyarokról I. 41 • a Halotti Beszédéről. III. 64 • a honfoglalás mondáiról. I. 80 • Ipolyi mitológiájáról. I. 38 • a középkori énekmondókról, regösökről. I. 39, 66, III. 65 • a magyar himnuszokról. I. 38 • a magyar őstörténetéről I. 31 • a Pray-kódexről. I. 66 • a rovásírásról. I. 39 • Széchenyi Ferencről. II. 538 • a székelyekről. I. 81 • a váci énekgyűjteményről. II. 625.
- SEBESTYÉN GYULA
 - Zrínyiről Szigetvárt. I. 290.
- SEBESTYÉN JÁNOS (1735), ld. Sebestény
- SEBESTYÉN JÁNOS
 - Gvadányi-kiadása. II. 373.
- SEBESTYÉN JÓZSA
 - Gyulafi Lestárról. I. 305.
- SEBESTYÉN JÓZSEF
 - Báthory A. címerleveleiről. III. 94 • az 1664-i hadjáratról. I. 387, III. 105 • a komáromi nemesi felkelésről, 1797., II. 530 • Magyaróvár felszereléséről, 1621., I. 367 • Nádasdy Ferenc tábornagyról,

- XVIII. sz. III. 118 • Rattky Györgyről. III. 101 • Wesselényi Ferencről. I. 394.
- CS. SEBESTYÉN KÁROLY
 - a honfoglalók földműveléséről, lakásáról. I. 38 • a magyar nyírlól. I. 39 • mutatója a Néprajzi Értéssítőhöz. III. 28 • a nomád pásztorkodásról. I. 32 • a szegedi vártól. I. 60.
- SÉBÉVILLE, MARQUIS DE (bécsi francia megbízott)
 - jelentései, XVII. sz. I. 399—400, 402.
- SEBŐK LÁSZLÓ, ETHEI
 - Gyöngyös történetéről. I. 247.
- SEČANSKI, Z.
 - a vajdasági szerbekről. II. 38.
- SECKENDORF, FRIEDRICH HEINRICH GR. V. (tábornok)
 - hadi balsikere, póré, 1737—1739., II. 94, 96.
- SECKENDORF, TH. FRH. V.
 - Seckendorf, F. H. életéről, 1792., II. 96.
- SEÚJAC (tábornok)
 - beszéde a szerb kongresszuskor, 1790., II. 361.
- SECULA, SEPTIMIUS S.
 - a románokról a parasztháborúban, 1514., I. 208.
- SEDEAN, A.
 - Major Péterrel. II. 497.
- SEDEWICK ZAKARIÁS
 - kereskedelmi szerepe, XVII. sz. I. 416.
- SEDLÁK, J.
 - Husz Jánosról. I. 140.
- SEDLNITZKY JÓZSEF GR.
 - rendőri módszerel. 1817., II. 570.
- SREAU, JOHANN FRIEDRICH GR. V.
 - szerepe az erdélyi diétán, 1702., I. 433.
- SEELIGER EMIL
 - a 32. gyalogezred történetéről. II. 296.
- SEEMÜLLER, J.
 - a bakonyi németekről. II. 34.
- SEENGER ERVIN
 - egy pestbudai látképről, 1815., III. 124.
- SEFOSIK FERENC
 - a franciákról Győrben, 1809., II. 557.
- SEGESSER, A.
 - Mátyás svájci kapcsolatairól. I. 179.
- SEGESVÁR
 - szamáda, 1502., I. 210 • -i harcok, 1660 k. I. 350 • -i ispotály, XV. sz. I. 158 • -i jegyző ld. G. Krauss • -i krónika. I. 324 III. 96 • -i pénzverő, XV. sz. I. 138.
- SEGESVÁRI BÁLINT
 - följegyzései, XVII. sz. I. 322—323, 330, 348.
- SEGESVÁRY LAJOS
 - deventeri magyar tanulókról. III. 102 • utrechti magyar tanulókról. I. 268, II. 133.
- SEGESVÁRY VIKTOR
 - Horváth Ádám leveleiről. III. 126 • a Ráday-könyvtárról. III. 119, 125.
- SEGNA, ld. Zeng
- SEGOVITA, JOHANNES DE
 - a bázei zsinatról. I. 111.
- SEHABEDDIN (beglerbég)
 - erdélyi betörése. I. 150.
- SEHY FERENC (színész)
 - és a magyar jakobinusok. II. 517—518.
- SEIBT, A.
 - a königszaali följegyzésekről. I. 106.
- SEIPP, CHRISTOPH LUDWIG (ld. Lehmann alatt is)
 - magyarországi utazása, 1785., 1793., II. 238, 425.
- SEITZ KORNÉL
 - a budai vártól. III. 65.
- SEIVERT, GUSTAV
 - Erdélyről a XVIII. sz.-ban. II. 36 • az erdélyi szászokról. I. 12. III. 40 • a nagyszabeni pénzverő tört.-hez. I. 298. III. 92.
- SEIVERT, JOHANN
 - erdélyi írói lexikona. I. 10.
- SÉLLYE
 - i céhek, 1626., I. 371.
- SELMECBÁNYA
 - az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • ipara. I. 126, 157, 245 • kereskedelme. I. 245 • a kuruc időkben. I. 439, 459, 468, 468 • levéltára. I. 157. III. 41 • reformációja. I. 256 • számadásai, XIV. sz. I. 125 • városjoga. I. 99 • viszonyai, XVI. sz. I. 245, III. 84 • -i bányatorvos, ld. Hoffinger János György • -i bányászat története. I. 100, 127, II. 53—54, 171.
 - és Bercesényi Miklós. I. 463 • és Hell Máté és József. II. 55 • és Mikoviny Sámuel. II. 55.

- i bányászati és erdészeti akadémia tört. II. 209, 457, 586.
- tanárai, ld. Dellus C. T., Poda N., Rupprecht A., Scopoli J. A. • tankönyvei. II. 170, 255.
- i bányásztervezet, 1736., II. 255 • -i bányászmozgalmuk 1707 k. I. 439, 458 • -i bányászt: Szent-Péteri Imre. II. 437 • -i bányavállalatok története. I. 157, 243 • -i bizottság jelentése. III. 42 • -i ev. egyház tört. I. 256 • -i ev. igazgató: Severini J. II. 214 • -i ev. Iteum tört. I. 266, II. 131.
- — tantervvel, 1793—., II. 582.
- i ev. ünnepély, 1791., II. 369 • -i geológiai kutatás és Born I. II. 153 • -i jezsuiták. II. 116 • -i II. József-tárna. II. 459 • -i kamaragróf, Hellenbach János. I. 463 • -i kamaragrófok jegyzéke. II. 54 • -i krónikás: Zweig János Kristóf. I. 439 • -i plébánia könyvtár, 1501., I. 211 • -i szárm., ld. Czwingtlinger Dávid, Hell Miksa, Jónás József • -i tárgyalások, 1704., I. 468 • -i utazások, XVIII—XIX. sz. II. 23, 153, 426—428 • -i utazók, ld. Becker, Beundant, Born, Brückmann F. E., Murray Keith R., Sternberg.
- SENECCORUS (Schelnekker) MIKLÓS (Ipsocsi superintendens) — magyar vonatkozásai, XVI. sz. III. 86.
- A selyemeresztésnek módja*, 1754., II. 166.
- SEMIAN, ld. Szemlén
- SEMKOWICZ, W.
- árval oklevelei. I. 11.
- SEMPTE
- i céhszabályok, 1646., I. 371 • -i utasítások, XVII. sz. I. 370 • -i vár felszerelése, XVII. sz. I. 339, 367.
- Sendschreiben vom Batscher Comitát*, 1802., II. 474.
- SENECA
- első hazai kiadása. I. 218.
- SENI VALER
- az anabaptistákról. I. 261.
- SENKVIC
- i nemes: Kolinovics G. II. 98.
- SENOVITZ ADOLF
- a pestbuda könyvkereskedelemtől. II. 587.
- SENTE
- i majorság, XVII. sz. I. 421.
- SENOVITZ MÁTYÁS
- a hazai iparról, 1804., II. 464 • mineralógiai felhívása, 1803., II. 464.
- Sententiae... contra criminis lesae majestatis... reos latae* 1795., II. 508.
- SENNYBY BR.-család
- levéltára. I. 15.
- SENNYBY BALINT (sárosi követ)
- országgyűlési naplója, 1630., III. 100.
- SENNYBY ISTVÁN és Sándor
- iskoláztatása, XVII. sz. I. 267.
- SENNYBY PONGRÁC (kancellár)
- iratai, 1571—1613., III. 94.
- SEPRÓDI JÁNOS
- a népdal zenéi fejlődéséről. I. 215 • a XVIII. sz.-i vallásos életéről. II. 121.
- SEPSI LACZKÓ MÁTÉ (ref. lelkész)
- krónikája, 1521—1624., I. 292, 313, 324, 328—329.
- SEPSISZÉK
- adózása, XVII. sz. I. 430.
- Sera Trenkii poenitudo*, 1790., II. 335.
- SERAPHIN, FRIDRICH WILHELM
- a Heydendorf-család leveleiről. II. 18 • jegyzéke brassói céhnatokról. I. 13, 127, 209.
- SERÉDI GÁSPÁR és György
- politikai szerepe, XVI. sz. I. 280.
- SEREGÉLY EMMA
- könyvészete. I. 9. III. 24.
- SERÉNYI GR.-család
- levéltára. I. 15.
- SERESS L.
- a parasztháborúról. I. 208.
- SERFÖZŐ JÓZSEF
- Szentiványi Mártonról. I. 457.
- SERINI, ld. Zrinyi Miklós
- SERIONNE, J. Z.
- agrár-memoranduma, 1770., II. 163.
- SERKE
- i ref. egyház tört. I. 256.
- Sermones in... congregatione com. Scepusiensis*, 1809., II. 546.
- SERPILIUS JÁNOS (soproni bíró)
- szerepe, XVII. sz. I. 402.
- SERRA, G. (bécsi nuncius)
- jelentései, XVII. sz. I. 345.
- SERRES, JEAN DE
- kortörténeti munkája. I. 226.
- SERRES, MARCEL M. DE
- ausztriai utazása, 1814., II. 427.
- SERTORIUS SEBUNDUS (álmév)
- Martinovicseről. II. 516.
- SERVET MIHÁLY
- és a XVI. sz. vallási küzdelmei. I. 263.
- SESTINI, DOMENICO
- magyarországi utazása, 1815., II. 427.
- SETÁLA
- a finnugor őstörténetéről. I. 31.
- SEUPER
- követségi útnaplója, 1564., I. 276.
- SEUSE HENRIK ARMAND
- és kódexirodalmunk. I. 213.
- SEVERINI JÁNOS (selmeci ev. igazgató)
- történeti munkái, XVIII. sz. II. 214.
- SEVEROLI (bécsi nuncius)
- egyházpolitikája, XIX. sz. II. 579.
- SEXTIUS JÁNOS
- vitairata, 1676., III. 105.
- SEYBOLD DÁVID KRISTÓF
- irata az ev. iskolákról, 1784., II. 276.
- SEYBOLT, HANS
- leírása Mátyás esküvőjéről. I. 168.
- SEZOR-család
- és a Hunyadiak. I. 169.
- SEZOR, BONA (dengyel királyné)
- politikai irányja, XVI. sz. I. 302.
- SEZOR MIKLÓS
- hoz Betinus levele, 1514., I. 191.
- SHAKESPEARE
- és a magyar irodalom. II. 602, 613, 620, 624, 626.
- SHARPA, E.
- Socinusról. I. 304.
- A Short Memorial*, 1676., I. 392.
- SIBOLTI DEMETER (prot. püspök)
- élete, munkái, XVI. sz. III. 86.
- SICKINGEN, FRANZ V.
- jelentései a romhányi csatáról. I. 470.
- SIDNEY, SIR PHILIP
- magyarországi utazása, 1573., III. 90.
- SIEBENBÜRGEN, ld. Erdély
- Der Siebenbürger Bote*, 1792—1862., II. 340, 406.
- Siebenbürger Zeitung*, 1784—1787., II. 340, 377.
- Siebenbürgische Annalen*, 1795., II. 150.
- Siebenbürgische Quartalschrift*, 1790—., II. 340, 408.
- Siebenbürgische Provinzialblätter*, 1805—1825., II. 408.
- Der Siebenbürgische Sammler*, 1792., II. 408.
- Siebenbürgisches Intelligenzblatt*, 1792—1805., II. 406.
- Die Siebenbürger Sachsen*, 1790. (Müller Jakab Aurél). II. 376.
- Die siebenbürgisch-sächsischen Schulordnungen*, II. 278.
- Der siegende Bucinctor*, 1802., II. 474.
- Sieges-Nachricht*, 1814., II. 563.
- SIEGESCU JÓZSEF
- Csokonairól. II. 609.
- SIEGHART, R.
- a magyar—oszták vámkérdéséről. II. 173, 178, 259, 462, 477.
- SIEGLER MIHÁLY (ev. lelkész)
- kortörténete, XVI. sz. I. 292, 303.
- SIEMIENSKI, J.
- a lengyel állami levéltárakról. I. 19.
- SIENA
- i Gallius-család művészete. I. 135 • -i Kapisztrán-
adatok. III. 76 • -i napló Buda ostromáról, 1686., I. 405 • -i Szt. Katalin magyar kapcsolatai. I. 114.
- SINIARSKI ADÁMNÉ HG.-NŐ
- és Rákóczi levelezése. I. 461, III. 115.
- SIESS LAJOS
- főljegyzései a Horia-felkelésről. II. 284.
- SIGERUS, EMIL
- az erdélyi német folyóiratokról. II. 156, 402 • a régi Nagyszebenről. III. 92.
- SIGRAY FERENC (pozsonyi követ)
- országgyűlési naplója, 1722., II. 78.
- SIGRAY JAKAB GR.
- szerepe a jakobinus-mozgalomban. II. 509, 517.
- SIK SÁNDOR
- Faldy Ferencről. II. 144 • himnusz-könyve. I. 102
- Pázmány Péteréről. I. 360 • Zrinyi Miklósról. I. 381.

SIKLÓS

— eleste, 1548., I. 231, 289 • leírása, 1824., II. 419
 — i ref. lelkész: Héczei S. II. 119.

SIKLÓS ANDRÁS

— ism. a tört. bibliográfiát. III. 22.

SIKLOSSY LÁSZLÓ

— Bathány Tódorról. II. 474 • Kuny Domokosról. II. 260 • magyar lovagokról Angliában. III. 78 • a régi Pestbudáról. II. 467 • a stomfal majolikagyárról. II. 467 • Verancsics Antalról. I. 226.

SIKORA, L.

— erdélyiekéről Krakkóban, 1657., III. 100.

SIKURA J.

— a túróci nemességvizsgálatáról, 1755., II. 31.

SILBERSCHMIDT

— az osztrák bankról. II. 260.

SILBERSCHMIDT, M.

— a keleti kérdéssel, XIV. sz. I. 139.

SILLINGARDI, G.

— olasz proklamációról a magyarokhoz, 1821., II. 571.

SIMA L.

— Szentés történetéről. II. 51.

SIMAHÁZY KÁROLY ISTVÁN (kapitány)

— verses életrajza, XVIII. sz. II. 102, 143.

SIMAI KRISTÓF (piarista)

— adatai, iskoladrámái, XVIII. sz. II. 227—228, 627

• a kormóci rajziskolában. II. 585.

SIMAI MEZŐ ISTVÁN

— irodalmi szerepe. II. 615.

SIMAI ÖDÖN

— Barcsfalvi életéről. II. 305 • Csúzy Zsigmondrol. II. 108 • Dugonics Andrásról. II. 304 • Gyöngyösi Istvánról. III. 107 • Kazinczy, Kisfaludy nyelvújításáról. II. 617, 621 • Könyvi Jánosról. II. 226 • Mohácsról költészetünkben. III. 82 • a nyelvemvelő társaságokról. II. 375 • a szigeti veszedelem első feldolgozásáról. I. 274 • Töltsényi Szaniszlórol. II. 620 • Verseyhy nyelvújításáról. II. 597.

SIMÁKOVITS L.

— Erdély művelődéséről, XVII. sz. I. 336.

SIMANCAS

— i levéltár. I. 20, 233.

SIMBESCHEN, J. FRH. V. (tábornagy)

— és a szerb kérdés, XIX. sz. II. 541.

SIMCHOWITSCH, J. N.

— kazárokra vonatkozó arab tudósításokról. I. 33.

SIMÉN DOMOKOS

— unitárius nyomdákrol. I. 264 • és Nagy L.

— — a nagyváradi disputációról, 1569., I. 304.

SIMONIBUS, FR. és Ant. de

— a Rákóczi-szabadságharcról, 1713., I. 447.

SIMIGIANUS, Id. Somogyi

SIMION DASCÁL

— moldvai krónikája. I. 168, 275.

SIMION, ȘTEFAN

— román egyházi szerepe, XVII. sz. I. 347.

SIMKÓ GYULA

— Nyíregyháza településéről. II. 52.

SIMOGA GYÖRGY (ügyvéd)

— alkalmi verse, 1814., II. 565.

SIMON JÁNOS

— Rákóczirol és Borsod megyéről. I. 459 • Szepessy

Pál naplójáról. I. 438, II. 65.

SIMON JÓZSEF (váradai rabbi)

— ünnepi beszéde, 1814., II. 564.

SIMON LÁSZLÓ

— a zsidók kérdéséről, 1790—1848., II. 495.

SIMONFFY A.

— Rákóczi tolmácsáról. I. 472.

SIMONFI J.

— a kuruc költészetrol. I. 447 • Rozsnyai-kiadása. I. 426.

SIMONFFY SÁMUEL (debreceni főbíró)

— élete, szerepe. II. 478.

SIMONIDES JÁNOS (ev. lelkész)

— egykorú irata a gályarabokról. I. 392.

SIMONIUS, JOHANNES

— országgyűlési tudósításai, XVII. sz. I. 350.

SIMONTORNYAI GERGELY

— reformátori szerepe. III. 86.

SIMONYI DEZSŐ

— a szlávok földvárairól. I. 37.

SIMONYI ERNŐ

— londoni okmánytára. I. 20, 199, 222, 233, 325, 333, 405 • az 1487-i franciaországi követsegről. I. 179 •

Rákóczi-kori angol iratközlése. I. 450.

SIMONYI JÓZSEF BR. (az „őbester”)

— szerepe a francia háborúban. II. 500—501.

SIMONYI ZSIGMOND

— kiadta Révai nyelvtanát. II. 597 • mutatója a Nyelvtud. Közle-ekhez. III. 81 • a nyelvújításról. II. 617.

SIMONTORNYA

— a Rákóczi-szabadságharcban. III. 116 • története. II. 42.

SIMOVIC, L.

— Szakolca iratairól, XVI—XVII. sz. I. 245—246.

SIMPLICISSIMUS

— felvidéki útleírása, XVII. sz. I. 388.

SINA-család

— kereskedelmi szerepe, XIX. sz. II. 478.

SINAIÁ

— i kolostornál harcok, 1788., II. 296.

SINAY MIKLÓS (ref. superintendens)

— és a Budai-testvérek. II. 214, 594 • egyháztört. munkája. I. 258 • egyházügyi küzdelmei. II. 870 • iratkiadása az 1606-i békéről, 1790., I. 320 • mint történész. II. 214.

SINCERIUS PROVIDIUS (álnév)

— epistolája Debrecenhez, 1793., II. 371.

SINKA ISTVÁN

— az Árpád-kori Esztergomról. I. 99.

SINKAI GYÖRGY

— adatai, krónikája, irodalma. II. 497, 498 • és Major Péter. II. 497 • a román népiszlakák élen, 1782., II. 279 • és a *Supplex Libellus*. II. 378—379 • szerepe a román nemzeti irodalomban. II. 495 • természettudományi munkái. II. 599.

SINKOVICS ISTVÁN

— egyetemi tankönyvvezérlése. III. 46 • erdélyi kamarajóvedelmekrol, XVIII. sz. I. 434 • Esterházy Pálról. I. 434 • esztergomi német telepesekrol. II. 34 • a jubiláris Szt. István-irodalomról. I. 68 • a nagybirtok életéről, XV. sz. I. 143 • a parasztságról a XVI. sz.-ig. I. 206 • a XIV—XV. sz.-i mezőgazdaságról. I. 123, 155 • végvárak mögötti műveltségrol. I. 241 • végvári harcokról. III. 91 • és Felhő Ibolya.

— — a pénzügyigazgatósági levéltárakrol. III. 43.

SINZENDORF (császári követ)

— Átutazása Magyarországon, 1577. I. 314.

SINZENDORF LAJOS GR. (kamarainök)

— tolmaj birtokai. II. 76 • vállalkozásai, XVII. sz. I. 376, 395.

SIOFOK

— i üdvözlése a somogyi bandériumnak, 1790., II. 349.

SIPÓS DEZSŐ

— a sebészet fejlődéséről. III. 128.

V. SIPÓS IMRE

— a belényesi ref. egyházzól. I. 255.

SIPÓS JÓZSEF

— nyelvújítási irata, 1816., II. 618.

SIPÓS PÁL (ref. lelkész, matematikus)

— és Döbrentei. II. 620 • és Kazinczy. II. 601 • tudományos munkássága. II. 598.

Siralmas ének a szömőrei harcról, (Miszlai András). I. 449.

Siralmas parasz

— c. irat (1655 k.) és szerzősége. I. 382, 386.

Sírató ének (Gergely diák). I. 179.

SIRBU, I.

— Máté vajda külpolitikájáról, XVII. sz. I. 344.

SIRMIENIS, Id. Szeremi György

SISÖ, F.

— I. Ferdinánd megválasztásáról. I. 280 • horvát forrásokrol. I. 17 • horvát országgyűlési iratai. I. 17, 232, 277 • horvát történelme. I. 74, II. 359 • a jugoszláv egység eszméjéről. II. 498 • Zára elfoglalásáról, 1204., I. 93.

SITTE, A.

— Nádasdy Ferencről. I. 388 • pottendorfi inventáriumról. I. 388.

SIXTUS, IV. (pápa)

— bullái és Magyarország, XV. sz. I. 171.

SKANDERBEG, Id. Castriota György

SKANDINÁVIA

— i prot. államok és a gályarabok. I. 396.

SKARICZA MÁTE (ref. lelkész)

— élete, munkái. I. 260. III. 93.

SKERLECEZ MIKLÓS BR.

— adatai, munkái, irodalma. II. 260, 385—386, 461, 463, 471 III. 124 • az 1764-i országgyűlésen. II. 188 • főispáni beszédei, 1782., 1790., II. 280, 359 • és

- a nyelvkérdés, 1790., II. 359 • az osztrák gazdaságpolitika ellen. II. 173, 259, 386, 461—462 • politikai röpirata, 1790., II. 312—313 • szerepe az 1791-i keresk. bizottságban. I. 385, 387, 389.
— II. József alatt. II. 293.
- SKERLEZ PÉTER**
— levelezése, XVIII. sz. II. 385.
- SKERLIĆ, JOVAN**
— Muškatirović Jánosról. II. 361 • a XVIII. sz.-i szerb irodalomról. II. 126, 230.
- SKÓCIA**
— I. kereskedők és Bethlen G. I. 336 • -i pap: Dury J. és I. Rákóczi Gy. I. 346 • -i Szt. Margit magyar vonatkozásai. I. 69 III. 65 • -i utazása Széchenyi Ferencnek, 1787., II. 237 • -i utazó: Lithgow Magyarországon. I. 363.
- SKOLEA ANDRÁS** (ev. lelkész)
— Békés megye földrajzárol. II. 416 • a mezőhegyesi ménesről, 1802., II. 439.
- SKULTÉTY PÁL**
— pozsonyi diáriuma, 1809., II. 545.
- SKUTIL, JOSEF**
— cseh-szlávok régészeti bibliográfiája. III. 25.
- SKYLITZES, IOANNES**
— bizánci krónikája, XI. sz. I. 27, 48.
- SLANGEN, N.**
— IV. Keresztély dán királyról. I. 340.
- SLANKEMEN, ld. Zalánkemén**
Slavono Svrbeke Vjednost
— c. szerb lap, 1792—1793., II. 499.
- SLATARSKI** (Zlatarszki), V. N.
— bolgár története. I. 23, 94.
- SLICHTA, JAN**
— humanista szerepe, XV—XVI. sz. I. 217.
- SLIEDANUS** (Philippson), JOHANNES
— kortörténeti munkái, XVI. sz. I. 226, 229, 363.
- SLIJCÉVIĆ, D.**
— Stefan Štratiimirovićról. I. 498—499.
- SLIWINSKI, A.**
— Báthori Istvánról. I. 310.
- SLOKAR, J.**
— az osztrák iparról I. Ferenc idején. II. 259, 463.
- SLUCKENAU**
— í káplán: A. Hille, 1822., II. 574.
- SNÁTANA D.**
— I. Ulászló megválasztásáról. I. 162.
- SMIGIELAS, TADEUS**
— emlékezete. III. 51 • horvát okmánytára. I. 18, 56. III. 43.
— — nemzeti eszméről. II. 359 • történelemről. II. 197, 557.
— kiad. II. András okleveleit. I. 91.
— — Kercselich A. B. főljegyzéseit. II. 150.
- SMIDT J. G.**
— a nagyhonti ev. esperességről. I. 254.
- ŠMILAUER**
— Szlovákia középkori etnikai viszonyairól. I. 82.
- SMITH, ADAM**
— közgazdasági elvei Magyarországon. II. 237, 391, 430.
- SMITH, BRADFORD**
— Smith kapitányról. III. 93.
- SMITH, JOHN** („kapitány”)
— állítólagos erdélyi szerepe, 1601., III. 93, 94.
- SMITH, L.**
— P. P. Vergerioról. I. 133.
- SMOLENICE**
— i történetész-konferencia. III. 55.
- SMOLKA SZANISZLÓ**
— Fekete Ivánról. I. 280 • I. Ferdinánd törekvéseiről Magyarországi birtokáért. I. 280.
- SNISCHKE GÁSPÁR**
— mint lapszerkesztő, 1820—, II. 405.
- SOBIESKI JÁNOS** (Lengyel király)
— és Bécs fölmentése. I. 402, 407—409 • és Erdély. I. 429, 432 • katonái Trencsénben. I. 402 • és Teleki Mihály. III. 110 • és Thököly Imre. I. 400 • Zrínyi Miklósról. I. 387.
- SOBÓ JENŐ**
— Selmec társadalmáról, XVI. sz. I. 245.
- SOCINUS FAUSTUS**
— és a magyar unitáriusok. I. 263, 304. III. 93.
Sodalitatum Marianarum . . . summa utilitas, 1744., II. 109.
- SÓALVI ÉLEK** (Alexius)
— az erdélyi bányajogról. I. 54.
- SOPRONIE** (kalugyer)
— parasztmozgalma, 1760 k. II. 204.
- SOHLER GESPANSCHAFT**, ld. Zólyom megye
- SOHORCA, J.**
— a naszói határőriskoláról. II. 205.
- SOITER** (Soiterus), MELOHIO
— munkája a török háborúról, 1538., I. 275.
- Sok nemes erdélyországi urak . . . keserves gyásza**, 1784., II. 285.
- Sokféle**
— c. folyóirat, 1791—1801., II. 309, 340, 406.
- SOKHEGYI BÉLA**
— I. Rákóczi Gy. hajdú-szabadságleveléről. I. 342.
- SOKOLOWSKI**
— lengyel forráskiadása. I. 334.
Sola salvia, 1791. (Grúdy Dániel). II. 334, III. 123.
SOLCZ, ld. Scholcz
Solemnitas . . . nobilis agminis Posoniensis, 1810., II. 551.
Solemnitas inaugurationis Caroli VI., 1712., II. 66.
Solemnitas . . . bibliothecae Kis-Hontanae, 1809—1830., II. 408, 489.
Solennia instaurationis academiae . . . Jaurensis, 1776. (Róka János). II. 208.
Soll un? kann die ung. Sprache zur einzigen Geschäftssprache . . . gemacht werden? 1810., II. 490.
- SOLLENGHI KÁROLY**
— selyemtenyészési könyve, XVIII. sz. II. 166, 442.
- SOLT ANDOR**
— Mátyásról a szépirodalomban. I. 170.
- SOLT ANDOR**
— Katona József kiadása. III. 127 • a magyar drámáról, XIX. sz. II. 626.
- SOLTAN, L.**
— német tört. népekekekről. I. 230.
- SOLTÉSZ ÁRPÁD**
— Sándor Gáspár leveleiből. I. 398.
- SOLTÉSZ GYULA**
— az 1494/5-i kir. számadásokról. I. 202.
- SOLTÉSZ JÁNOS**
— sárospataki tanárokról. I. 257.
- SOLTÉSZ JÁNOS**
— a nagybányai ref. egyházmegyeről. I. 254.
- SOLTÉSZ NAGY JÁNOS**
— a miskolci ref. egyházzól. I. 256.
Solum et unicum Religionis Protestantis . . . Medium 1790 k. II. 334.
- SOLYMOSY SÁNDOR**
— az énekes rendekről. I. 39 • a Lehel-mondáról. I. 38 • Mohácsról a néphagyományban. III. 82 • népmeséinkről. I. 38, II. 626 • a Toldi-mondáról. I. 132.
- SÓLYOM FEKETE FERENC**
— Hunyad megye levéltáiról. I. 12.
— — románjairól. I. 154.
— a Hunyadiak rokonságáról. I. 162 • a román kenézekről. I. 124 • Szilágyi Sándorról. III. 52.
- SÓLYOM JENŐ**
— Lutherről és Magyarországról. I. 219, 250.
- SOMBOLY**
— i főesperesség. III. 64.
- SOMBORY-család**
— levéltára. III. 69.
- SOMBORI LÁSZLÓ** (erdélyi kincstartó)
— adománylevele, XVI. sz. I. 307.
- SOMBORI LÁSZLÓ**
— verse Napóleon házasságára, 1810., II. 552.
- SOMEŞAN, L.**
— az erdélyi románok mezőgazdaságáról. II. 45.
- SOMIGLI, P. THEODOR**
— Marchiai Jakabról. I. 142.
- SOMLO BÖNÖG**, ld. Schiller
- SOMLYÓ**
— i ev. egyház tört. I. 256 • -i vár leltára, 1498., III. 80.
- SOMLYÓVÁSÁRHELY**
— i apácák története. I. 238 • -i urbárium, XVI. sz. I. 205, 238.
- SOMMER, ERNST**
— Münzer Tamásról. III. 80.
- SOMMER, L.**
— az osztrák kamerallistákról. I. 416, II. 57.
- SOMMERKIN, ld. Somorja**
- SOMOGY MEGYE**
— Bél Mátyás művében. II. 19 • és Csokonai. II. 609 • gazdaságtörténeti adatai. II. 169, 444—445 • gazdasági bendványa, 1791., II. 390 • korona-örző nemesei, 1790., II. 349 • követei, ld. Boronkay

Mihály, Csepreghy Mihály • leírásai, XIX. sz. II. 417–418 • országgyűlési utasításai, 1790., II. 346 • a rendi országgyűléseken, II. 88, 529 • története, III. 54 • -i adminisztrátor; gr. Teleki László, II. 489 • -i alispán, ld. Czindery László • -i céhek, II. 56, 460 • -i főispán, ld. gr. Széchenyi Ferenc • -i Hunyadi-birtok, XIX. sz. II. 448 • -i katonai elszállásolás, XVIII. sz. II. 69 • -i Nagyberek, II. 43 • -i napzámáberek, XVIII. sz. II. 168 • -i német telepések, XVIII. sz. II. 85 • -i prédikátor; Szegedi Kis I. I. 280 • -i puszták, II. 426 • -i ref. lelkész; Kovács J. II. 616 • -i Répás-kerület, II. 75 • -i termésjelentés, 1818., II. 444 • -i útleírás, 1807., II. 426 • -i prépost; Nagy Ferenc, II. 338 • -i Szt. Egyed apátság, I. 64. • -i szerzők, III. 41

SOMOGYVÁR
— apátság, I. 64, 78 • -i királyjegyzék, krónika, I. 89 • -i oklevél, 1091., I. 55 • -i Szt. Egyed-apátság, III. 65.

SOMOGYI AMBRUS
— története, 1490–1606., I. 291, 304, 318.

SOMOGYI ANTAL
— hamis régi énekei, I. 39.

SOMOGYI BÉLA
— Koltzebe hatásáról Kisfaludyra, II. 622.

SOMOGYI FERENC
— kancelláriai szerepe, XVII. sz. III. 109.

SOMOGYI FERENC
— az ősiségről, I. 124 • társadalompolitikai törvényhozásról a XVI. sz.-ig, I. 194.

SOMOGYI GEDRÓN
— a magyar verselésről, 1819., II. 618 • *Mondolat* c. irata, 1813., II. 618.

SOMOGYI JÁNOS, Medgyesi (államtanácsos)
— politikai szerepe, XIX. sz. II. 485, 579.

SOMOGYI JÓZSEF
— Trenk Frigyesről, II. 328.

SOMOGYI PÉTER (ev. lelkész)
— naplója fogáságról, 1557., I. 261.

SOMOGYI ZSIGMOND
— Magyarország főispánjairól, II. 88.

SOMORJA
— I. ev. lelkész, J. S. Palumbini, II. 275.

SOMOSD
— I. ref. lelkész, Dési József, II. 278.

SOMOSY-család
— levéltára, III. 43.

SOMSSICH LÁZAR (tanácsos)
— háborús verse, 1801., II. 526 • és a kereskedelmi bizottság, 1791., II. 385 • zalai követjelentése, 1791. II. 342–343.

SONNENBERG, JULIUS V.
— protestáns irata, 1782., II. 272.

SONNENFELS, JOSEPH (bécsi egyet. tanár)
— államtani irány, munkái, XVIII. sz. II. 161, 193, 195, 480, 488 • és Fejes János, II. 489 • és a közoktatás, II. 207, 277 • és az osztrák hetilapok, II. 157.

SONLEITHNER ISTVÁN
— I. Rákóczi Gy. román kapcsolatairól, I. 345.

SÓÓ REZSŐ
— a magyar pusztáról, II. 43 • a növényekről a XVIII–XIX. sz. grafikájában, II. 598.

SÓOS-család
— levéltára, I. 15–16.

SÓOS ADORJÁN
— a karcagi céhekről, II. 460.

SÓOS BÉLA
— Mészus Péterről, I. 262.

SÓOS ELEMÉR
— Eger váráról, III. 92 • Esztergom ostromairól, I. 258 • a morvamezel csatáról, I. 101 • a várak fejlődéséről, III. 63 • a munkási várról, III. 63 • a tokaji várról, III. 114 • Sóvár történetéről, III. 68.

SÓOS JÓZSEF
— Istvánffy latinságáról, I. 227.

SÓOS IMRE
— Heves megye újraneveléséről, III. 109 • a soproni birtokrendezésekről, II. 193, 447 • és Szántó Imre, — Eger védelméről, 1552., III. 92.

SÓOS MIHÁLY
— levele, 1764., II. 187.

SOPANAW, ld. Pécs

SOPRON
— megye egyházi s tanügyi viszonyai, I. 64, 423, II. 114, 127.

— gazdasági javaslata, 1791., II. 390 • a Hunyadiak korában, I. 155 • jobbágys viszonyai, XVI–XVII. sz. I. 238, 370 • követe: Felsőbüki Nagy P. II. 540 • leírásai, XIX. sz. II. 418, 422 • levéltára, okmánytára, I. 12, III. 42 • és a parasztháború, 1514., I. 207 • termés, 1818., II. 444 • története, földrajza, I. 80, 155, III. 67, 83 • -i alispán jelölése, XVII. sz. I. 388 • -i bizottság jelentése, III. 42 • -i céhek, XVIII. sz. II. 56 • -i egyházi beszéd, 1760., II. 198 • -i ev. egyházkerület, I. 254 • -i főorvos; Gensel J. A. II. 75 • -i jobbágylevelek, XVIII. sz. III. 120 • -i úrbéri birtokrendezések, II. 193, 447 • -i utazás, 1812., II. 422.

— város és Bethlen Gábor, I. 334.
— bibliográfiája, II. 64 III. 28 • és Bocskai hadai, I. 321 • az 1790-i országgyűlésen, II. 483 • és az ellenreformáció, I. 390 • fejlődése, viszonyai, XVIII–XIX. sz. II. 63–64, 261, 483 • és Hajnóczy József, II. 319 • házai, háztulajdonosai, XVIII–XX. sz. II. 63, 179, 483 • környéke, XIII. sz. III. 67 • követei, ld. Dobner Ferdinánd, Serpius János • követeinek országgyűlési naplói; 1593, 1715., I. 319, II. 65 • lakosságának viszonyai, XVIII. sz. II. 247, 261 III. 117 • leírásai, XIX. sz. II. 418, 481 • levéltára, okmánytára, I. 14, 16, 252, 246, III. 42, 75 • és Meggyes falu pere, XVI. sz. I. 238 • művészete, építészete, emlékei, I. 134, II. 232–233, III. 54, 58, 61, 69, 127 • és a napóleoni háborúk, II. 557 • Ödenburg-neve, I. 83, III. 68 • polgárjoga, I. 245 • és a Rákóczi-szabadságharc, I. 440, 449, 462 • és Révai Miklós, II. 225 • és Rotarides Mihály, II. 139 • számadásai, XIV–XV. sz. I. 126, 156 • szántóföldet, 1379., III. 71 • szénjogi szerződéséről, III. 124 • története, okmánytára, I. 14, 126, 156, 208 III. 68 • viszonya úrbéri falvaihoz, XVIII–XIX. sz. II. 168, 192, 456 • -i jegyző; Dobner Ábrahám, II. 107 • -i bencés gimnázium, III. 118 • -i beszéd, Széchenyi F., 1797., II. 521 • -i bizottság jelentése, III. 42 • -i céhek, XV–XIX. sz. I. 242, 422, II. 460, III. 81, 84, 102 • -i diákverselők, XVII. sz. III. 104 • -i ellenállás a tatárjáráskor, III. 68 • -i első luteránusok, III. 82 • -i ev. egyház, I. 256, II. 401 • -i ev. lelkészek, ld. Gamauf Teofil, Kis János.

— I. ev. liceum tört. I. 266, II. 131, 319, 582, III. 118 • -i ev. liceumi magyar társ., 1792., II. 373 • -i ev. polgári iskola, II. 585 • -i ev. ünnep, 1782., II. 274 • -i főesperes; Rogerius, III. 67 • -i francia meg szállás, 1809., II. 545 • -i ipar tört. II. 175, 467 • -i János-lovagok, I. 65 • -i jezsuiták, XVII–XVIII. sz. I. 373, II. 110, 116 • -i kereskedők, XVII–XVIII. sz. I. 422, II. 388, III. 102, 108 • -i kir. biztos; Schison, XVIII. sz. II. 261–262 • -i krónikák, följegyzések, I. 319, 357, 390, 440, 467, II. 401, 580, 582 • -i krónikások, följegyzők, ld. Dobner F., Gamauf T., Kis János, Petz Dániel (és fia), Riedl K., Ritter J. Gy., Tschány J., Vock T. • -i lövészegylet ünnepe, 1791., II. 366 • -i nyomdák, II. 587 • -i olvasókabínétek, II. 587 • -i országgyűlések; 1608., 1684., 1881., I. 357–358, 390, 397, 402 III. 108 • -i orvosok, ld. Gensel J. A., Komáromy J. P. • -i ötvösök, XV–XIX. sz. I. 242, II. 146 • -i piaci árak, 1818., II. 445 • -i polgármester; Lakner Kristóf, I. 248. Székeles Péter, III. 75 • -i rajziskola, XIX. sz. II. 585 • -i r. k. egyházközség tört. I. 64 • -i r. k. gimnázium, II. 131 • -i rőpirat, 1791., II. 353 • -i sajtó, II. 156 • -i szemle, III. 17 • -i szénbányászat, II. 171 • -i szénészet, II. 627–628 • -i szőlőgyékek, I. 131 • -i szőlők, bortermelés, I. 462, II. 40, 436 • -i tanárok, rektorok, ld. Bredeczy Sámuel, Czánke Ferenc, Deccard János, Magda Pál, Ribini János, Wietoris Jonathán • -i templomépítészett, I. 134 • -i tört. kirándulás, III. 42 • -i utazások, II. 23, 153, 424, 545, 598 • -i utazók, ld. Broglie hg., J.-C. Flachet, Kitaibel Pál, Townson, Zorn de Bulach • -i ügyvéd; Vitánydy I., XVII. sz. I. 385 • -i virágének, III. 89 • -i zene története, II. 147.

SOPRONHORPÁCS
— Széchenyi-kastély, III. 121.

SORANZO (velencei követ)
— jelentése, XVII. sz. I. 366.

SORANZO, G.
— IV. Béla itáliai vásárlásairól, I. 99–100 • a tatárjárásról, I. 97.

- SORANZO, LAZARO**
— irata a török háborúról, 1598., I. 315.
- SORBONNE**
— magyar tanára: Sándor mester. I. 66.
- SOREL, ALBERT**
— Európa és a francia forradalom viszonyáról. II. 353, 499–500 • kiadta a bécsi francia követek utasításait. I. 393, II. 183.
- SÓS JÁNOS** (budai várnagy)
— értesítése Hunyadi meneküléséről, 1448., I. 165.
- SÓS MÁRTON, ETÉDI**
— versel. XVIII. sz. II. 374.
- SOTERIUŠ GYÖRGY**
— bio-bibliográfiai kísérlete. III. 8.
- SOTROPA, V.**
— beszerzei román diákokról. XVIII. sz. II. 132 • a Horia-felkelésről. II. 285 • kuruc-kori román adatai. I. 460 • a naszodi határőrvidekről. II. 186, 205, 246 • román egyháztört. adalékai. II. 204.
- SOULE, E.**
— közli Dangeau naplóját. I. 443.
- SOURCHES, MARQUIS DE**
— emlékiratai Rákóczirol. I. 444.
- SÓVÁR**
— története, 1223–1537., III. 63 • -i sóbányászat. XVIII–XIX. sz. I. 372, II. 23, 53–54, 457.
- SÓRGOI JÁNOS**
— a debreceni Thaly-szobáról. I. 454 • szerk. a Déri múzeum emlékkönyvét. I. 419 • Zoltai Lajosrol. III. 52.
- SÓRÉS JÁNOS**
— a szentmihályi ref. egyházzal. I. 256.
- SÓRÓŠ PONGRÁC**
— Athinai Deák Simonról. I. 279 • a bakonybéli apátságrol. I. 63, 78 • bakonybéli regestái. I. 161, III. 76 • Brodaries Istvánrol. I. 197 • De Benzlis Andrásrol. III. 73 • egy faluról (Kajár) a török időkben. I. 247 • elenyézett bencés apátságokról. I. 61 • emlékezete. III. 51 • az 1306-i papirus oklevélrol. I. 112 • az 1437-i felkelésrol. I. 143 • Forgách Ferencrol. XVI. sz. I. 226, III. 82 • Forgách Ferenc bitorosrol. I. 368 • Forgách Simonrol. I. 288 • Frangepán Ferencrol. I. 280 • Franyó Remig peréről. II. 301 • gazdasági adatai a hédervári levéltárból. I. 370, II. 49 • Gosztonyi Jánosrol. I. 218 • a hódoltsági terület adózásáról. XVII. sz. I. 247, 364 • iraktadásai a Guary-levéltárból. I. 15, 114, 161, 171 • a komáromi vámperről. XIV. sz. I. 123 • Komárom megyei bencés apátságokról. I. 61 • Kovács Márkus gazdaságtanáról. II. 431 • Lévai Cseh Péterrol. I. 138 • a magyarországi liturgiáról. I. 65 • Makrai Benedekrol. I. 132 • Meszlény Benedekrol. I. 371 • Nicklaky Balásrol. I. 241 • Oláh Miklósról. I. 224 • az országgyűlés Rákos nevérol. I. 203 • a pannonhalmi főpáti püspökségéről. II. 270 • a pannonhalmi iskoláról. II. 201–202 • és a Pannonhalmi Rendtörténet. I. 64 • a pápai molnár-céhról. XVIII. sz. II. 176 • a pécsváradai apátságrol. I. 64 • Pellérdi Péter leveléről. 1595., I. 306 • VI. Gus bécsi útjáról. II. 270 • Pray György leveleiről. II. 214 • Statileo Jánosrol. III. 91 • Szapolyai Jánosrol. I. 277 • a székesfehérvári érkanonokságról. I. 64 • Telegdi Jánosrol. I. 175 • a tihanyi apátságrol. I. 64 • Uriás apát leveleiről. XIII. sz. I. 92 • Verancsics Antalrol. I. 226 • Zermegh Jánosrol. I. 272.
- SÓTER ISTVÁN**
— magyar–francia kapcsolatokról. III. 101.
- SÓTER KÁLMÁN**
— a méhekről. II. 442.
- SÖVÉNYHÁZA**
— i juhtenyésztés, 1804., II. 439 • -i plébános, ld. Német Mihály.
- SÖVÉNYHÁZI MÁRTA** (apáca)
— Katalin-legendája. XVI. sz. I. 214.
- SPAHN, M.**
— a rastatti követgyilkosságról. 1790., II. 530.
- SPALATO**
— jogainak megerősítése. XII. sz. I. 55 • története. XIII. sz. I. 89, 91 • -i humanista, ld. Negri.
- SPALATÓI TAMÁS, ld. Tamás**
- SPANGÁR ANDRÁS**
— folytatása Pethő krónikájához. I. 52, II. 16, 136. • irodalomtört. kísérlete. III. 8.
- SPANKAU, PARIS** (tábornok)
— nyílt parancsa, 1672., III. 106.
- SPÁNYIK GLYŐÉR**
— tört. munkái. XIX. sz. II. 592.
- SPANYOL**
— elem a Pragmatica sanctióban. II. 80 • hadvezérek Magyarországon (Aldana, Castaldo). XVI. sz. I. 303 • jezsuita: Darell és Faludi. II. 145 • király: III. Fülöp. I. 311 • költészet hatása. II. 144 • követ: Cellamare hg. és Rákóczi. I. 471 • követek jelentései Ausztriából. XVI. sz. I. 279, 316 • miniszter: Alberoni és Rákóczi. I. 472 • nevelése I. Ferdinándnak. I. 283 • örökösödés problémája. XVII–XVIII. sz. I. 376, 393, 453–454, 463, II. 67 • püspök: Guevarai Antal. I. 337 • telepesek a Bánságban. XVIII. II. 32, 34.
- SPANYOLORSZÁG**
— és Ausztria szövetségi terve. 1788. k. II. 296 • trónján III. Károly, 1703., II. 67 • és Vitéz Mihály. I. 311 • -i inkvizíció, klerikalizmus visszhangja, 1790. k. II. 321, 331 • -i levéltárak. I. 20, 233 • -i mór uralom a hazai irodalomban. II. 225 • -i pápai követ. XVI. sz. I. 278 • -i utazási könyv. XVIII. sz. II. 237 • -i visszhangja Buda visszavételének, 1686., I. 407.
- SPARR, OTTÓ V. FRH. V.**
— a szentgotthárdi csatában, 1664., III. 104–105.
- SPARTA**
— kormányzója: G. Phrantzes. XV. sz. I. 151.
- SPASOJE, VASILJEV**
— szerb egyházközségekről. XIX. sz. II. 498.
- SPECH LAJOS**
— leírása Tokajról, 1823., II. 419.
Speculum moderní cleri, 1764., II. 189.
Speculum moderní temporis, 1764. (Amade László?), II. 189.
Speculum non fallax, 1764., II. 189.
- SPECZ ANTAL**
— Mitterpacher-fordítása. II. 442.
- SPEERFÖGEL KONRÁD**
— lőcsei naplója. XVI. sz. I. 189, 278.
- SPEYER**
— i szerződés, 1570., I. 302.
- SPEZIAGASA, MARIO**
— szerepe a várépítésben. XVI. sz. I. 288.
- SPHRANTZES** (ld. Phrantzes alatt is)
— bizánci története. III. 74.
- Spiegel für die Kritiker des ... Friedens**, 1791., II. 353.
- SPIEGEL MÁRIA**
— II. József korából. II. 245.
- SPIELBERG, ld. Spilenberg**
- SPIELMANN, ANTON BR.**
— XVIII. sz.-végi politikai szerepe. II. 242, 318, 352, 506.
- SPIELMANN FERENC**
— kereskedelmi javaslata, 1791., II. 389.
- SPIESS, F.**
— diplomáciatörténete, 1791., I. 220.
- SPIESS, O.**
— Telesi J. bázeli följegyzéseiről. II. 154.
- SPIESSHEIMER, ld. Cuspinianus**
- SPILENBERG** (Spilenberg) PÁL (ügyvéd)
— adózási irata, 1790., II. 254, 292, 298 • mint lapszerkesztő. II. 340 • vállalkozása, 1809., II. 407.
- SPLKA LÖRINC**
— Jászó történetéről. III. 71.
- ŠPINKA, M.**
— Husz Jánosrol. I. 140.
- SPINOLA, CHRISTOPH ROYAS V.** (ferences)
— vallási unió mozgalma. XVII. sz. III. 108, 115.
- SPIRA GYÖRGY**
— egy jobbágyzendentől. II. 455 • a feudalizmus válságrol. II. 455 • a magyar történetrol. II. 29, III. 46 • szerk. tanulmányok a XVIII. sz.-i parasztságról. II. 45, 48, 75, 87, 93, 97, 106, 118, 125, 288.
- Spiritus Propheticus**, 1765., II. 189.
- SPIRKO, J.**
— huszitákról a Szepességben. I. 141.
- SPISSICH JÁNOS** (zalai alispán)
— és a kereskedelmi bizottság, 1791., II. 385 • követ-jelentése, 1791., II. 342–343 • levelezésének pusztulása, 1794., II. 511.
- SPIITZER, F.**
— Sonnenfels gazdasági elveiről. II. 161.
- SPIITZNER, J. E.**
— méhészeti könyve, 1806., II. 441.
- SPLÉNYI X. FERENC BR.** (váci püspök)
— szerepe. XVIII. sz. II. 201, 270.
- SPLÉNYI JÁNOS BR.**
— főispáni beiktatása, 1791., II. 358 • országgyűlési beszéde, 1790., II. 350.

- SPOHR, LUDWIG**
 — a magyar nacionalizmusról. II. 493.
SPOLAKICH
 — Zrínyi-kiadása. I. 379.
SPONER PÁL
 — irata a külkereskedelemlről, 1803., II. 472.
SPÓTH GYÖRGY (budai jegyző)
 — üdvözlése a nádorhoz, 1791., II. 362—363.
SPRANGER
 — lélektani kategóriái. I. 304.
SPRINGER, ANTON
 — Ausztria történetéről. II. 100, 484, 553, 557, 560, 570.
SPRINGER, JOHANN
 — osztrák statisztikája, 1840., II. 411.
SRBIK, HEINRICH V.
 — Ausztria külkereskedelméről. I. 415, II. 61, III. 109 ●
 az ausztriai császári címéről. II. 538 ● ism. Bibl. könyvét
 I. Ferencről. II. 484.
 — M. Reinitzt az államadóságról. II. 86.
 — Metternichről. II. 486, 558, 568, 670 ● W. v.
 Schröderrel. I. 416, II. 57.
Srbske Novine
 — c. szerb lap, 1813—1822., II. 499.
SRBČKOVIĆ
 — a XII. sz.-i szerb—magyar viszonyról. I. 76.
SRKULJ
 — ism. Klačić tanulm. át a horvát Pragmatica sanctióról.
 II. 84.
Srpski Letopis
 — c. szerb lap, 1825., II. 125, 499.
SRPSKI-MILETIĆ
 — települése, XVIII. sz. II. 248.
Srpski Sion
 — c. szerb folyóirat. II. 125.
SRS., Id. Sörös Pongrác
Staats-Anzeigen
 — c. lap, 1782—1793., II. 241, 271—272, 340, 366, 376,
 403, 409, 502.
TADION, JOH. PHIL. GR.
 — és a devalváció. II. 561 ● memoranduma, menesz-
 tése, 1809., II. 553, 558.
STADNICKI (portai lengyel követ)
 — és a Rákóczi-emigráció. I. 472.
STADTMÜLLER, GEORG
 — a kereszténységről Délkelet-Európában. III. 65.
STAHREMBERG, ERNST RÜDIGER GR.
 — szerepe Bécs védelmében, 1683., I. 408.
STAHREMBERG, GUIDO GR.
 — és a Rákóczi-szabadságharc. I. 458.
STAHREMBERG, GUNDAKER
 — pénzügyi szerepe, XVIII. sz. II. 86.
STAJERORSZÁG
 — elfoglalása Mátyás alatt. I. 178 ● és az osztrák
 birodalmi törekvések. I. 236 ● politikai mozgalmai a
 XVIII. sz. végén. II. 351 ● rendi gyűlései, XVIII. sz.
 II. 180 ● térképe, 1788., II. 236 ● története, okmá-
 nyai. I. 93, 98 ● és a zsitvatoroki béke. I. 322 ● -i
 admonti feljegyzések. I. 75 ● -i birtokos: Székely J.
 XVI. sz. I. 205 ● -i Cillei-család. I. 137 ● -i hajdú
 betörés, 1605., I. 321 ● -i iparfejlesztés, XVII. sz.
 I. 413 ● -i kuruc beutak. I. 453, 469 ● -i magyar
 kormányzás, XIII. sz. I. 97 ● -i parasztság viszo-
 nyai, XVIII. sz. II. 193 ● -i protestánsok Erdélybe
 költözése, II. 36, 122 ● -i Sankt Lambrecht-apátság
 iratai. I. 19 ● -i Tattenbach-féle összeesküvés, XVII.
 sz. I. 394 ● -i török betörések. I. 176, 321 ● -i
 Treun-család, XIII. sz. I. 98 ● -i utazás, 1803.,
 II. 425.
STAJER OTTOKAR
 — rimcs krónikája, XIII. sz. I. 90, 168, III. 68.
STAJIĆ, VASA
 — Sava-fikről. II. 499 ● Újvidék gazdasági viszo-
 nyairól. II. 60, 64.
 — szerb családjaíró. II. 126.
 — a vajdasági kereskedőkről. II. 479.
STAMM, ALFRED
 — Bethlen G. első hadjáratairól. I. 338.
STANCARUS (Stancaro) FERENC
 — antitrinitárius szerepe, XVI. sz. I. 262.
STANETTI, DIONYSIUS
 — szobrászati munkássága, XVIII. sz. II. 233.
STANGLICZA, FR.
 — a bányási német telepítésekről. II. 33.
STANILLOAE, D.
 — a türelmi rendelet visszhangjáról. II. 277.
Stanićai Lysimachi Epistola, 1683., I. 400.
STANISLAV, J.
 — Pribináról. III. 59 ● szlovák helységnevekről.
 I. 82.
STANISLAW, P.
 — lengyel krónika-kiadása. I. 47.
STANKOWITS, C.
 — a pesti vásárról, 1812., II. 476.
STANSITH, Id. Horváth Stansith
STANOJEVIĆ, S.
 — Ozorai Pipóról. I. 138.
STAPFER, L.
 — a neudai kuruc betörésről. I. 453.
STARK ANDOR
 — Istvánffy Miklósról. I. 227.
STAROK, JOHANN (Königsbergi tanár)
 — munkája magyarul, 1819., II. 573.
STARI SIVAĆ, Id. Őszivác
STATILEO JÁNOS (püspök)
 — velencei követése, 1540., I. 301 ● és Verancsics
 Antal. I. 225. ● -ra vonatkozó adatok. III. 91.
Statistische Aufklärungen, 1795—1802., II. 409.
Status catholice et evangelice religionum, 1790., II. 333.
Status regni Hungariæ, 1792. (Martinovics Ignác), II. 323.
Statuta diocesis Agriensis, 1767—1773., II. 199.
Statuta ... Diocesis Transylvaniæ, 1822., II. 575.
Statuten-Plan der ... Schifffahrtsgesellschaft, 1801., II. 474.
Statuum et Ordinum regni ... interventio, 1790. (Kollonics
 László gr.), II. 367.
STAUD GÉZA
 — szinészeti bibliográfiája. II. 627. III. 33.
STAUDINGER
 — a 2. bajor gyalogezredről, XVII. sz. I. 411.
STAUFFENBERG, JOHANN V.
 — jelentése a szentgotthárdi csatáról, 1664., I. 388.
STAUFFER, ALBRECHT
 — Russworm hadvezetéséről. I. 317.
STAVELOT
 — i. apátság és a szászok. I. 84.
STROCKELE, W.
 — a régi Thüringéről. I. 40.
STREGER, JOHANN
 — a magyar szőlőművelésről. II. 486 ● Nagyszombat-
 ról, 1821., II. 419, 481 ● a városok jogairól, 1834.
 II. 481.
STEFANCIK BENEDEK KONRÁD
 — az 1764-i országgyűlésről. II. 190.
STEFANI, F.
 — Cordignano váráról. I. 41 ● Sanuto-kiadása. I. 189.
STEFANIK JÓZSEF
 — Kisfaludy Károlyról. II. 622.
STEFANOVIC VENDOVIĆ, GAVRILLO
 — szerb egyházi kézirat, XVIII. sz. II. 26.
STEFANOVIĆ-VILOVSKY, TH. V.
 — Belgrádról, XVIII. sz. II. 74, 297.
STEIER LAJOS
 — a szlovák kérdéssel. II. 493.
STEIERMARK, Id. Stajerország
STEILNER, KARL
 — az erdélyi szász telepekről. I. 84.
STEIN GYÖRGY
 — mint Mátyás boroszlói bizalmasa, XV. sz. I. 177.
STEIN, HENRI
 — bibliográfiai munkái. III. 36, 89.
STEINACKER, HAROLD
 — bírálata Kaindl kultúratanulmányairól. I. 42 ● a
 magyar alkotmánytört. irodalomról. I. 58 ● a nem-
 zetiségi problémáról a Habsburg-birodalomban. II. 493.
STEINBERGER, A.
 — Habsburg Rudolfról. I. 101.
STEINDORFF, E.
 — a német évkönyvekről. III. Henrik idején. I. 446.
STEINEN, W.
 — Busbequius-kiadása. I. 276.
STEINER Z.
 — az Árpád-kori országgyűlésekről. I. 59.
STEINHAUSEN, W.
 — Burgenland helyneveiről. I. 83.
STEINHERZ, S.
 — Küküllői Jánosról. I. 105 ● Nagy Lajos királyról.
 I. 121—122 ● nunciusi jelentésekről, XVI. sz. I. 278.
STEINHOFFER KÁROLY
 — a kassai könyvkereskedelemlről. II. 135.
STEINHUBER, A.
 — a római Collegium Germano-Hungaricumról. II. 132.
STEINSCH, IRMA
 — dunántúli német telepítésekről. II. 35.

- STEINVILLE (császári tábornok)
— birtokadománya. I. 457.
- STEINWENTER, A.
— stájer — magyar vonatkozásokról. XVII. sz. I. 321—322.
- STELCZER, JOHANN KARL
— a nagyszombati prot. egyházközségről. I. 256.
- STELIK FERENC
— közli Moson árszabását, 1812., II. 476.
- STELLA, JOHANNES MARTINUS
— írta a török hódításról, 1544., I. 275.
- STELLER, TOBIAS
— munkája a szepesi közetekről, 1814., II. 458.
- STENGL MARIANNE
— Győr műemlékeiről. II. 146.
- STENNER, FRIEDRICH WILHELM
— brassói céhíratokról. I. 13.
- STEPNEY (bécsi angol követ)
— szerepe a Rákóczi-szabadságharc idején. I. 450, 467, 468.
- STEPHANIE ADOLF
— Szigetvár építészetről, ostromáról. I. 290.
- STEPHANUS UNGARUS
— szerepe, XIII. sz. I. 102.
- STEINBERG, JOACHIM GR. V.
— magyarországi utazása, 1808., II. 426, 457.
- STESSÉL JÓZSEF
— Fraknó múltjáról. III. 73 • kismartoni iratköz-
lése. I. 15. III. 42 • Locsmánd váráról. III. 67 • a márczi
prepostokról. III. 64 • a Németújváriakról. I. 100
• régi vizrajzi adatai. III. 67 • Sopron megye
múltjáról. I. 80, III. 67 • a szarvközi uradalomról.
III. 71 • a szécsényi alkudozásokról, 1628., I. 364
• Zalavárról, Pribinárról. I. 36.
- STETTIN
— i ev. lelkész: C. J. Hildebrand. I. 350.
- STIASSNY, P.
— az 1811-1 osztrák államcsödről. II. 560.
- STIBOR (vajda)
— az irodalomban. II. 622.
- STICKER, GEORG
— magyarországi járványokról. II. 97.
- STIERÖCHSEL, ID. TAURINUS
STIRVE, F.
— a bajor politikáról. XVI. sz. I. 316, III. 95 • a
felső-ausztriai parasztfelkelésről, 1626., I. 366 •
Rudolf császárról. I. 316.
- Stilrid csehországi királyról, 1730., II. 143.
- STIZING, R.
— a német jogtudományról. II. 160—161.
- STOCK, N.
— Avianói Márkról. I. 409.
- STOCKHAUSEN, JOHANN GEORG (hadmérnök)
— és a Béga-csatorna, XVIII. sz. II. 178.
- STOCKHOLM
— i levéltár magyar vonatkozásai. I. 340.
- STOEGMAN
— Andrea da Burgo leveleiről. I. 221.
- STOEWER
— Albert szász hg. harcainál Mátyással. I. 178.
- STOICANESCU, C.
— a Horia-felkelésről. II. 290.
- STOIDE, C.
— Lupu vajdáról. I. 354.
- STOJANOVIC, LJUB.
— Vuk Karadžićról. II. 498.
- STOLCZ
— a hiteles helyekről. I. 112.
- STOLL BÉLA
— Balassi Bálintról. III. 89 • Heltai Gáspárról.
III. 93 • Felvinczi Györgyről. III. 113 • a Szendrői
hegedős énekről. III. 88.
- STOLPA JÓZSEF
— a kir. főkegyúri jogról. I. 140.
- STOLTE ISTVÁN
— a parasztháborúról. I. 208.
- STOLTZ, JOHANN
— selyemtenyészési könyve, 1786., II. 252.
- STOMFA
— i edénygyár. II. 467.
- STOSS, VEIT (Stwosz, Vyt)
— ötvösművészete, XV. sz. III. 75.
- STOTZ, JOHANN LEOPOLD
— leírása Erdélyről, Magyarországról, 1812., 1824.,
II. 411, 412.
- STOUGHTON, JOHANNES (angol lelkész)
— és Tolnai Dali János, 1640., I. 346.
- STOWASSER, O. H.
— Albert végrendeletéről. I. 145 • a jaidhofi levél-
tárról. I. 414, 453.
- STÖCKEL LÉNÁRT (bártfai reformátor)
— iskoladrámái. I. 269 • munkássága, irodalma.
I. 261.
- STRADA FERENC
— Izdenyzy Józsefről. II. 281, 327, 352, 485, 527.
- STRAKOSCH-GRASSMANN, G.
— a németekről Ausztriában. I. 36 • az osztrák
iskolaügyről. II. 207, 581 • a tatárjárásról. I. 89, 97.
- STRÁNER V.
— a prot. tanszabadságról. I. 265, II. 128.
- STRASSBURG
— követe: Sleidanus, XVI. sz. I. 229 • -i pap:
J. Twinger, XV. sz. I. 110 • -i szarm. P. J. Schneller.
II. 593 • -i utazók: Belényesi G., Deidrich G. I. 261,
III. 94.
- STRASSBURG PÁL (svéd követ)
— erdélyi s török küldetése, XVII. sz. I. 334, 342—
343, 355.
- Strassburger Relation
— c. hetilap, XVII. sz. I. 362.
- STRASSER, J.
— Laudon tábornagyról. II. 297.
- STRASSMAYER, E.
— osztrák tört. bibliográfiája. III. 34.
- STRASSOLD, KARL (tábornok)
— feldúlja Debrecen, 1675., I. 388.
- STRATIMIROVIC, STEFAN
— mint karlócai metropolita. II. 498—499.
- STRATZ KONRAD
— a győri hadi eseményekről. II. 555
- STRAUSZ ANTAL
— a veszprémi nagyprépostokról. II. 114.
- STREHLKE, E.
— III. Henrik hadjáratairól. I. 72 • porosz forrás
kiadása. I. 110.
- STREIBIG (győri nyomdász)
— és Kazinczy. II. 602.
- STRETSCHKO JÁNOS GYÖRGY
— mint pozsonyi ev. rektor. II. 275.
- STREUEL, JOHANN
— gyászírata Mária Teréziáról. II. 196.
- STROCKERNÉ POLIACEK (Polányi) LAURA
— III. Károly gazdaságpolitikájáról. II. 58 • Smith
kapitányról. III. 94.
- STREDEK, J.
— Dornschwam erdélyi jelentéséről. I. 243 • Fugger
Jakabról. I. 211 • az osztrák politikáról. II. 183.
- STRIEGEL V. STRIEBELSHIM, W. W.
— írta Trenk ellen, 1791., II. 335.
- STRIGONIUM, ID. ESSTERGOM
STRITT, W.
— német bevándorlókról, XVII—XVIII. sz. II. 35.
- STROBL V. RAVELSBURG, F.
— Metternichről. II. 570.
- STROBL-ALLEG, E.
— az osztrák főudvarmesteri hivatalról. II. 86.
- STROHMAJER (pesti könyvtáros)
— megyei iratkiadása, 1790., II. 345.
- STROMP LÁSZLÓ
— Comenius pataki beköszöntőjéről. I. 353 • Me-
lanecton magyar vonatkozásairól. I. 250 • Somogyi
Péterről. I. 261 • és Prónay D.
— ev. egyháztört. emlékei. I. 252, 267—268,
II. 120, 203, 207.
— és Zsinka F.
— prot. egyháztört. adattára. I. 4.
- STROZZA, TITUS VESPASIANUS
— és Janus Pannonius. I. 185.
- STUART-HÁZ
— története. I. 454.
- STUDINKA, ID. SZTUDINKA
STUHLMANN PATRIK
— Rákóczi vallomásairól. I. 436.
- STURMINGER, WALTER
— bibliográfiája Bécs ostromairól. III. 34.
- STUTTERHEIM BR.
— az austerlitz csatáról. II. 535.
- STUTTGART
— i kódexben II. Andrásh képe. I. 93 • -i népiség-
kutató intézet. II. 36—37.
- STRUBE
— discursusa a Habsburg-örökösödésről, 1733., II. 78.

STULZ, J.
— Tschernembi szerepéről. I. 368.
STÜRMBR, LUDWIG FRH. V.
— magyarországi utazása, 1816., II. 427.
STÜTZ, ANDREAS
— a nagyági nemesfémházakról. II. 457.
STYFFE, C. G.
— Gusztáv Adolf, Oxenstierna iratairól. I. 334.
SUBICH-család
— és a Zrinyiek rokonsága. I. 100, 381.
SUBICH PÁL
— szerepe, XIII. sz. I. 100.
SUBOTIÓ, K.
— a szerb egyházi autonómiáról. I. 419—420.
Succincta deductio furum evangelicorum, 1790. (Csebi Pogány Ádám), II. 333.
SUCHENWIRT PÉTER
— magyar vonatkozású versei, XIV. sz. I. 107—108.
SUCIU, C.
— a Horia-felkelésről. II. 290.
SUFFLAY EMIL (és mások)
— albániai okmánytára. I. 18.
SUFFLAY MILÁN
— az arbei oklevelekről. III. 62 • emlékezete. III. 51 • horvát—bizánci kapcsolatokról. III. 66 • az idező pecsétéről. III. 63 • az ifjabb királyról a szlávoknál. I. 71 • ism. Ivić könyvét az Obrenović-felkelésről. II. 541 • a legrégibb horvát—magyar kapcsolatokról. I. 74.
SUGÁG
— uradalom, 1575., I. 310.
SUGAR FÁBIUSZ
— a hazai orvostudomány tört.-ről. II. 139.
SUHAY IMRE
— magyarokról az 1812-i hadjáratban. II. 567.
SUKRULAH IBN SIHAB
— magyar őstört. vonatkozásai. I. 25.
SULÁN BÉLA
— rozsnói céhekről. II. 56, 260.
SULICÁ N.
— a román iskolákról, XVIII. sz. II. 132.
SULICA SZILÁRD
— Fessler leveleiről. II. 593 • Jovius magyar vonatkozásairól. I. 229 • a magyar művelődés román hatásairól. II. 496.
SULLA, LUCIUS PANNONIUS (álnév)
— epistolája, 1781., II. 257.
SULLY, DUC DE (Maximilien de Béthune)
— kelet-európai tervei, XVII. sz. III. 101.
SULPICIUS-család
— mint a Zrinyiek (képelt) őse. I. 381.
SULZER, F. J.
— Dácia történetéről. II. 237—238, 496—497 • Erdélyi s magyarországi utazása, 1782., II. 237.
SULZER, KARL
— kereskedelmi levelezője, 1785., II. 258.
SULYOK KÁROLY
— Anyos Párról. II. 302.
Summaria manuductio, 1790., II. 394.
Summarischer Extract... aus der Berg-Ordnung, 1694., I. 422.
SUNTHEIM LÁSZLÓ
— leírása a Duna völgyéről, 1500., I. 194—195.
SUPALA FERENC
— bizottsági jelentése. III. 42 • nekrológia. III. 51.
SUPAN, A. G.
— Cilhei Ülikről. I. 165.
SUPPIN ANTAL
— devalvációs tabellái, 1811., II. 558.
Supplementales rationes et motiva. II. 371.
Supplex Libellus, quo evangelici... gratias egerunt, 1791., II. 369.
Supplex Libellus Valachorum, 1791., II. 123—124, 238, 378.
Supra agnó, 1505., I. 215.
SURÁNY
— Erdők, 1776., II. 167 • -i uradalom, 1730., II. 42.
SURÁNYI JÁNOS
— a főkegyúri jogról az Árpád-korban. I. 60.
SURD
— I. ev. egyház tört. I. 256.
SURIAN, ANTONIO (velencei követ)
— jelentései Magyarországról, XVI. sz. I. 192, 200.
SUSANNI MÁRK (fiuneei tanácsos)
— kereskedelmi javaslata, 1791., II. 392.

SUSTA, J.
— a cseh agrártörténetéről. II. 193 • az utolsó Pfe-myslidákról. I. 101.
SUSZTER OZSKÁR
— Batsányi Jánosról. II. 604.
SUTORIS JÁNOS
— naplója, XVII. sz. I. 406.
SUTORIS PÁL
— brassói krónikája, XVII. sz. I. 328.
SUTTON (bécsi angol követ)
— iratai, XVII. sz. I. 420.
SÜMBEG
— i freskók, XVIII. sz. II. 233 • -i rendi gyűlés, 1708., I. 467.
SÜMEGER COMITAT, ld. Somogy megye.
SÜMEGHY DEZSÓ
— Sopron megyei oklevelekről. I. 12.
SVÁBY-család
— története. I. 451.
SVÁBY FRIGYES
— Csáky Benedekről. III. 79 • Jakab angol király leveleiről. I. 365 • a Lengyelországnak elzáróított zsepei városokról. I. 126, II. 63, 179, 483 • II. Rákóczi Gy. temetéséről. I. 355 • Szepes megyéről. III. 42 • a Szepességi társadalmi viszonyairól. II. 168, 455.
SVÁJC
— és Magyarország. II. 133 • és Mátyás király. I. 179 • -i egyetemen és Magyarországon. I. 268, II. 133, 210 • -i hadműveletek, 1799., II. 530—531 • -i kalandozások. I. 29, 40 • -i középkori magyar emlékek. I. 102—103 • -i krónikás: Bernold, XI. sz. I. 48 • -i lelkes: Redinger J., XVII. sz. I. 431 • -i reformáció Erdélyben. I. 261 • -i reformátor: Bullinger. I. 260 • -i röpirat a Rákóczi-szabadságharcról. I. 445 • -i szerzők, ld. O. Droste, K. L. Haller, J. F. Osterwald, K. Risbeck, J. G. Zimmermann • -i tankönyv hatása, 1773., II. 209 • -i tanulmányai Hatvani Istvánnak. II. 216 • -i történetész: Flegler Sándor. II. 136 • -i utazások. I. 331, II. 23, 154, 237, 328, 429 • -i utazók, ld. Berzeviczy Albert, Keyssler, br. Mednyánszky Alajos, F. Nicolai, Szentci Molnár Albert, gr. Teleki József.
SVASTICS IGNÁC, CSÉTSÉNYI
— történeti munkái. II. 594.
SVÉDA PÁL
— Bethlen Farkasról. I. 291.
SVÉDORSZÁG
— csapatai átvonulnak Magyarországon, XVIII. sz. I. 409, II. 22, 45.
— Csehországban, XVII. sz. I. 345, 369.
— és Erdély kapcsolatai, XVII. sz. I. 326, 327, 343.
— Bethlen G. idejében. I. 334, 340 • I. Rákóczi Gy. idejében. I. 342—345 • II. Rákóczi Gy. idejében. I. 351—352, 354. III. 109.
— és az északi háború, XVII. sz. I. 352, 354 • francia kapcsolatai, XVII. sz. I. 343, 352 • királyai: Károly Gusztáv. I. 351.
— XII. Károly. I. 437 II. 373 • és Ráday Pál. I. 437.
— követei Bécsben, ld. Nils Bark, B. Oxenstierna, E. Pufendorf.
— Erdélyben, ld. C. J. Hillebrandt, F. Sadler, P. Strassburg.
— követségei. I. 334, 342—343, 350, 355, 389, 392, 395, II. 157 • megbízottja: A. de la Motraye. I. 400 • és a Rákóczi-szabadságharc. I. 437, 463, 469 • története. I. 354 • -i francia követ: Bonac. I. 442, 460 • -i magyar követ: Dalmady István. I. 354 • -i levéltárak. I. 334, 343 • -i magyar követségek. I. 343, 354, 469 • -i magyar tört. adatok. I. 20, 233 • -i történetírás. I. 326 • -i utazások, XVII—XVIII. sz. I. 432, II. 152, 237.
SVJATOSLAV
— hadjárata, 909., I. 27.
SWIETECZY, B.
— a felvidéki kuruc hadjáratokról. I. 459.
SWIETEN, ld. Van Swieten
SWOBODA KÁROLY
— mezőgazdasági cikke, 1817., II. 449.
SYBEL, H. V.
— Ausztria francia háborújáról, XVIII—XIX. sz. II. 506.
SYDNAM POYNTE
— magyarországi kalandjai, 1626., I. 363.
STYVESTER, II. (pápa)
— állítólagos bullája. I. 55, II. 139, III. 62 • és Magyarország. I. 70, II. 595.

- SYLVESTER (Erdősi) JÁNOS
— élete, munkássága, XVI. sz. I. 259, II. 617. III. 86.
- SYMBON
— féle bizánci szöveg, I. 27.
- SYMMACHUS
— i hamisítványok, I. 52.
Synode der Protestanten in Ungarn, 1791., II. 370.
- SYRMIEN, ld. Szerémség
- Systema rei scholasticae*, 1804. (Schedius Lajos, Lovich Adám), II. 583.
- Sz. Gy.
— az Erdődy-huszárokról, 1788., II. 296.
- Sz. I.
— politikai verse, 1796., II. 520.
- Sz. I.
— Géresi Kálmánról, III. 50.
- Sz. K.
— az ártándi ref. egyházzal, I. 255.
- Sz. P. S., ld. Szemere Pál
- Sz. Sz. A., ld. Szirmay Antal
- SZABÁCS
— elfoglalása, 1476., I. 176.
- Szabdes viadala*
— c. ének, I. 179. III. 77.
- SZABAD ENDRE
— a gyulai gimnáziumról, II. 581.
- SZABAD GYÖRGY
— ism. Degré cikkét a jobbágýárvákról, III. 120.
- SZABADKA
— története, I. 419, II. 64, 180, 483 • viszonya földesurához, II. 51 • i gimnázium, II. 131—132
— i polgár: Szarity J. II. 390.
- SZABADOS M. RAJMUNDA és Vágó L.
— Savaria-könyvészete, I. 25.
- SZABADY BÉLA
— Bedy Vinczről, III. 49 • győri iskoladrámákról, II. 229 • Pázmándi Horvát Endréről, II. 613 • Telekessy Istvánról, I. 457.
- SZABATKAI MIHÁLY
— éneke, 1515., I. 215.
- SZABÁR
— magyar vonatkozások, I. 24—27, 32.
- SZABÓ ADORJÁN
— Kassáról, XVII. sz. III. 108.
— II. József korában, II. 203.
— Rákóczióiról és kassai vonatkozásairól, I. 458—460.
- SZABÓ ALADÁR, IFJ.
— Szikszai Györgyről, II. 580.
- SZABÓ ANDRÁS (c. püspök)
— és a tanulmányi bizottság, 1791., II. 395.
- SZABÓ ANDRÁS
— Benkő Józsefről, II. 151.
- SZABÓ DÁNIEL
— iskoladrámákról, II. 228.
- SZABÓ DÁVID, ld. Barczafalvi
- SZABÓ DÁVID, ld. Baróti Szabó
- SZABÓ DÉNES
— a domósi alapítólévléről, I. 55 • a tihanyi összeírásról, III. 68.
- E. SZABÓ DÉNES
— Komárom megye népségéről, I. 240, II. 30.
- SZABÓ DREZSÓ
— Albert megválasztásáról, I. 145 • az állandó hadsereg beicikelyezéséről, II. 68 • a királyi könyvekről, III. 79 • a magyar országgyűlésekről a Jagellók alatt, I. 203, 211 • a nádori cikkelyekről, 1485., I. 174 • a nemzeti királyság ügyéről, 1505—1526., I. 203, 211 • oklevélközlése, XIII. sz. III. 68 • az országgyűlés „Rákos” nevééről, I. 203 • a pozsony-békről, 1491., I. 202 • az úrbírendezés ügyéről, II. 190—192.
- SZABÓ ELEK
— Besenyőtelekről, II. 450.
- SZABÓ ERNŐ
— a történeti vigjátékról, II. 622.
- SZABÓ ERVIN
— az 1848-as forradalomról, II. 399 • a magyar tört. bibliográfiáról, III. 11.
- SZABÓ FERENC
— Kármán Fannijáról, II. 606.
- SZABÓ FERENC
— Zsigmond törvényeiről, I. 143.
- SZABÓ GÉZA
— a református ortodoxiáról, I. 345 • a wittenbergi coetusról, I. 268.
- SZABÓ GUSZTÁV
— a természettudományok fejlődéséről, XVIII—XIX. sz. II. 140, 598.
- SZABÓ GYÖRGY, CSÁTI
— méhészeti könyve, 1792., II. 441.
- SZABÓ GYÖRGY
— a falusi kovácýról, XV—XVI. sz. III. 81.
- SZABÓ GYÖRGY P.
— ferencrendiekről a magyar történetben, I. 61.
- SZABÓ GYULA
— Bethlen G. házasságáról, I. 335 • drezdai levéltári adatai, I. 19, 343 • kolozsvári iratközlése, I. 293.
- SZABÓ GYULA
— Somogy megye történetéről, III. 54.
- SZABÓ IGNÁC
— Balástfi Tamásról, I. 361.
- SZABÓ IMRE
— a burzsoá államfelfogásról, III. 123.
- SZABÓ ISTVÁN
— Napóleon házasságára, 1810., II. 552.
- SZABÓ ISTVÁN
— Anonymusról, III. 61.
- SZABÓ ISTVÁN
— Debrecen történetéről, I. 419 • a debreceni keresk. társ. levéltáráról, II. 58 • a debreceni tanyarendszer-ről, II. 52 • ellenreformációról a végvárakban, I. 396 • Esterházy Antal leveleiről, I. 451 • etnikai viszonyok tört. alakulásáról, I. 240, II. 31, 36 • az 1351-i törvényekről, I. 124, III. 71 • a hajdúkról 1514-ben, I. 208 • hanyatló jobbágýságról, XV. sz. I. 123, 206 • ism. Berlász dolgozatát a jobbágýkérdésről, 1790 k. II. 451.
— Komoróczyt a Nádasdy birtokról, I. 237
— Rickl A.-ét a debreceni kereskedőkről, II. 59.
— a jobbágý nemesítéséről, I. 239, II. 48 • a magyar parasztság történetéről, I. 206, 239, II. 48, 455 • a magyarság életrajzáról, I. 21, 240, II. 31—32, 47, 247 • a magyar nép törökkori pusztulásáról, I. 240 • a parasztháborúról, I. 143, 208 • tanulmányai a parasztság történetéből, I. 123, 143, 208, 208, 237, 239, II. 48, 48, 163, 447, 455 • Ugocsa megyéről, I. 80, II. 37 • úr és paraszt viszonyáról, XVI—XVII. sz. I. 239 • uradalmi gazdálkodásról, XVI—XVII. sz. I. 237 • visszaemlékezése Pleidell Ambrusra, III. 51 • és Miklós Ö.
— a ref. levéltárakról, I. 252, III. 85.
- SZABÓ JÁNOS, ld. Sartorius Szabó
- SZABÓ JÁNOS, ld. Váradi Szabó
- SZABÓ JÓZSEF
— Illyés Istvánról, I. 438.
- SZABÓ JÓZSEF
— a Landerer-családról, II. 155 • a pozsonyi könyvnyomdákról, II. 135.
- SZABÓ JÓZSEF
— az abrudbányai bányakertüetről, II. 171, 459.
- SZABÓ JÓZSEF
— Fazekas Mihályról, II. 623.
- S. SZABÓ JÓZSEF
— a ceglédi ref. egyházzal, iskoláról, I. 255, 257, 266 • a debreceni iskolázásról, tanárokról, I. 266, II. 129.
— papokról, I. 257.
— Erdély egyházi viszonyairól, XIX. sz. II. 580 • Fischer Andrásról, I. 261 • Kálvin magyar vonatkozásairól, I. 251 • a kálvinizmus elterjedéséről, I. 251 • Karácsony Györgyről, I. 265 • Károlyi Gáspárról, I. 263 • Loesche-fordítása, I. 251 • Meliusz Péterrel, I. 262 • a naprágyi ref. egyházzal, I. 256 • a Perényiekről a reformációban, I. 259 • a reformáció szervezkedéséről, III. 86 • a ref. iskolákról a török alatt, I. 265 • tanulmányutakról, XVI. sz. I. 267 • Wallaszky Pálról, II. 216 • Zwingli magyar vonatkozásairól, I. 251.
- SZABÓ KÁLMÁN
— alföldi művelődési emlékekről, I. 135 • a kecskeméti tanyákról, II. 52.
- SZABÓ KÁROLY
— adata Dózsa életéhez, I. 207 • III. András fogsgáról, I. 102 • Anonymusról, I. 44 • Apáczai Csere Jánosról, I. 354 • Árpádról, I. 34 • Aszalai Sebestényről, I. 299 • Balassi Bálintról, III. 89 • Baranyai Dezsőről, I. 305 • Bástia zsarolásáról, I. 308 • Báthori Gáborról, I. 329 • Báthori I. vajdáról, 1493., I. 206 • Bethlen G. házáról, I. 335.

— leveleiről. I. 333—334.

— Bihar adólátostromáról. XVI. sz. I. 301 • Bocskai levelezéséről. I. 319, 320 • a bolgar háborúról. 895., I. 33 • egri összeírásról. 1562., III. 92 • emlékezete. III. 51 • az erdélyi múzeum okleveleiről. I. 12 • az 1290-1. országgyűléséről. I. 91 • forrásszöveg-fordításai. I. 4, 30, 42—43, 51, 87, 89 • a gyulafehérvári iskoláról. I. 337 • Haller Gábor naplójáról. I. 340 • Haller János feljegyzéseiről. I. 427 • a hét magyar nemzetségről. I. 26 • a honfoglalásról. III. 57 • Huszár Gátról. I. 261 • Kamuthy Farkasról. 1624., I. 339 • a Kendefiekéről. XIV—XV. sz. I. 117 • a királyi regészekről. III. 65 • *Kisebb történeti munkái.* I. 26, 39, 44, 74, 299 • Kolozsvar számadásáról. 1496., I. 209 • kolozsvári magyarok összeírásáról. 1453., I. 158 • Komáromy Jánosról. I. 101 • egy löcsei levélről. 1542., III. 82 • a magyar vezérek koráról. I. 37, 40 • Mihály vajdáról. I. 308 • naplójuteménye. XVI—XVIII. sz. I. 305 • az ősmagyar hadserevezetéről. I. 25, 39 • Péterről és Aba Sámuelről. I. 72 • Piroskáról (Szt. László leánya). I. 74 • Régi Magyar Könyvtára. I. 8, 264, 444 III. 10, 18—19 • a régi székelysegről. I. 297 • svájci követéről Mátyásnál. I. 179 • Szalárdi Jánosról. I. 348 • székely oklevéléről. I. 12, 30, 207, 293, 324, 429 • Szilágyi Ferencről. III. 62 • Szinyér váráról. III. 93 • tanulmányai a székelyekről. I. 39, 81 • a Tholdalaghy-iratokról. I. 16, III. 43 • Thököly Imréről. I. 403 • a XVI. sz.-i nyomdászatról. I. 264, 299 • Toldy Ferencről. III. 52 • tudósok leveleiről. XVI. sz. I. 304 • Ugocsa, stb. adózásáról. 1564., I. 264 • Verbőczy számküzetéről. I. 221 • vidéki levéltári jelentései. III. 41, 43 • Vizaknáról. XVI. sz. III. 93 • vörösvári regestái. III. 68 • és Mikó I. — erdélyi tört. adatai. I. 3, 291, — és Szilágyi S.

— kiadta a nagykirósi krónikát. I. 246, 439, II. 16, 51, 93 • tört. szövegközvetítés (TE). I. 5, 246, 398, 412, 439, 441, II. 9, 16—17, 51, 98.

SZABÓ KÁROLY
— a ceglédi ref. iskolákról. I. 266.

SZABÓ LAJOS
— Hadik berlini vállalkozásáról. II. 184.

SZABÓ LÁSZLÓ, ld. Szentjóni Szabó

SZABÓ LÁSZLÓ, ld. Bátfai Szabó

SZABÓ LÁSZLÓ
— Kecskeméti iparos céheiről. I. 247, II. 56.

SZABÓ LÁSZLÓ
— a sajlódi pálosokról. I. 64 • Spányik Glicéről. II. 592.

CS. SZABÓ LÁSZLÓ és Makrai L.
— erdélyi szöveggyűjteménye. I. 291, 323.

SZABÓ Mária G.
— Rákócziról az irodalomban. I. 436.

SZABÓ MÁRTON
— mint lapszerkesztő. 1788., II. 239.

SZABÓ MÁRTON
— XIV. Lajos magyar vonatkozásairól. I. 468.

SZABÓ M.
— II. Rákóczi Gy. fejedelemségéről. I. 352.

SZABÓ MIHÁLY, ld. Tolnai Szabó

SZABÓ MIHÁLY
— a szentgyörgyi piarista kollégiumról. I. 423.

SZABÓ MIHÁLY
— Buda visszafoglalásának olasz vonatkozásairól. I. 406 • Kisfaludyról és Petrárcáról. II. 612.

SZABÓ MIKLÓS, MANDI
— a királydaróci ref. egyházzól. I. 255.

SZABÓ MIKLÓS
— a kispapok irodalmi szerepéről. XIX. sz. II. 614.

SZABÓ PÁL (ref. lelkész)
— feljegyzése Abrudbánya pusztulásáról. 1784., II. 254.

SZABÓ PÁL ZOLTÁN
— a török Pécsről. I. 248.

SZABÓ RICHÁRD
— Kazinczy-albuma. II. 600.

SZABÓ SÁMUEL (ref. lelkész)
— szeceni beszéde. 1786., II. 274.

SZABÓ SÁMUEL
— Apáczai Cseréről. III. 100 • Mátyás királyról. III. 77.

SZABÓ SÁNDOR
— első hazai gazdasági lapja. 1787., II. 241.

SZABÓ S. ZSIGMOND
— a reformációról. III. 86.

SZABÓ T. ATTILA

— Bányon településéről. II. 38 • a Bornemisza-leveletéről. I. 14, 293 • a dési fazekasokról. I. 293 • egy Csokonai-verséről. II. 608 • énekes és verses kéziratakról. I. 448, II. 229, 628 • Gyulay Lajos útjáról. 1808., II. 401 • a kalotaszegi jobbágyadózásról. XVII. sz. I. 326, 431 • Kolozsvár településéről. I. 296, II. 64—65 • Szásznyires településéről. II. 38 • az újabbskori román településről. II. 38 • a Wesse-lényi-leveletéről. I. 16 • Zilah összeírásáról. I. 326.

SZABÓ ZOLTÁN
— Ribay Györgyről. II. 494.

SZABOLCS MEGYE
— cselédtartási határozata. 1804., II. 453 • és a jakobinusok. II. 513 • Kialakulása. I. 80 • követe: Vay István. 1791., II. 396 • lefegyverzési parasztoakat. 1832., I. 371 • levéltára. I. 12, 452 • és a Rákóczi-szabadságharc. I. 452, 459 III. 116 • -i alispánok. III. 70 • -i birtokok: Bessenyei György. II. 219 • -i főispánok: Splényi, Szatray Mihály. II. 295, 358 • -i jobbágyvándorlás. XVIII. sz. II. 47 • -i parasztmozgalom. 1790., II. 353 • -i utasítás magyar vezényszórol. 1797., II. 529 • -i utazás. 1813., II. 422.

SZABOLCS FERENC
— a nemzeti játékszin eszméjéről. II. 627.

SZABOLCSY ANTAL
— a közlekedés történetéről. II. 61, 473.

SZABOLCSI BENEC
— a középkori énekmondókról. I. 66, 131 • magyar zenetörténeti kézikönyvei. II. 147, III. 93 • Maróti Györgyről. II. 142 • népvándorláskori zenei elemekről. I. 39 • osztják, vogul dallamokról. I. 89 • őstörténetről és népzeneiről. III. 66, 60 • Pálóczi Horváth énekgyűjtéséről. II. 611 • Tinódi dallamairól. III. 90 • a XVI. sz. historias énekeiről. I. 270 • a XVII. sz. világi dallamairól. I. 271 • a XVIII. sz. kollégiumi zenéjéről. II. 142.

SZACSAVAY, ld. Szatsvay

SZÁDECKY BÉLA
— Apafi udvartartásáról. I. 430 • Erdély önállóságának végéről. XVII. sz. I. 433 • kispalugyai jelentése. III. 42 • kolozsi lustráról. 1834., I. 324 • a tatárjárásról. I. 97.

SZÁDECKY (Kardos) LAJOS
— adata a lengyel hadjárathoz. 1657., I. 355 • Apafi udvartartásáról. I. 425, 430 • az Apafiak sírboltjáról. I. 430 • Báthori Istvánról. I. 305, 309—310, III. 94 • Báthori Zsigmondnérol. I. 308, 811 • Békés Gáspárról. I. 309 • Berzevics Albert utazásairól. XIX. sz. II. 429 • Bethlen Gáborról. I. 333, 336—337, 355 • Bethlen Kátáról. I. 430, II. 17 • Budavár 1684-i ostromáról. I. 404 • Cseréi Mihályról. I. 427, II. 16—17 • a csiki székely krónikáról. I. 30 • Deák Farkasról. III. 49 • Eger ostromáról. I. 290 • emlékezete. III. 51 • erdélyi pestis-rendeletről. 1710., I. 470 • az erdélyi szász iparról. I. 127 • az 1644-i hadjáratról. I. 345 • az 1670-es évek mozgalmairól. III. 106 • az 1717-i nagyszabeni országgyűlésről. II. 66 • az 1788-i török háborúról. II. 296 • a fogarasi levéltárakról. III. 41 • a fogarasi várról, uradalomról. I. 293, 336, 377, 430 • a Forgách-leveletéről. I. 15 • a földesúr-jobbágy viszonyról. 1435., I. 143 • francia háborúk híreiről. 1799—1815., II. 557 • gúnyverséről. 1790., II. 349 • a Habsburgok lengyel trónigényéről. XVI. sz. I. 310 • a Haller-családról. III. 110 • Haller Gáborról. III. 98 • háromszéki hűségskutiról. 1713., II. 31 • ipar és céhek történetéről. I. 22, 125, 156, 208, 242, II. 55, 176, 460 • Izabella-ról Lengyelországban. 1551., I. 302 • II. József erdélyi útjáról. II. 246 • Kakas Istvánról. I. 309 • Kátay Mihályról. III. 95 • a Keady-mozgalom historias énekeiről. 1610., I. 228, 323 • kiad. Apor Péter iratait. I. 333.

— Bethlen G. leveleit Illésházyhoz. I. 333 • Bethlen Kata iratait. II. 17 • Bethlen Miklós iratait. I. 426, 441 • Bornemisza A. naplót. I. 425, 430 • Cseréi M. iratait. I. 427 • Gyalakuti Lázár Gy. naplóját. I. 441 • Halmágyi István naplóját. II. 149, 185, 284.

— konstantinápolyi jelentéséről. 1650., I. 352 • Kovácsóczy Farkasról. I. 304 • kurucok emlékeiről Törökországban. I. 403, 472 • Kum Gézáról. III. 50 • lengyel-magyar kapcsolatokról. I. 120 • lengyel-országi levéltárakról. III. 44 • levéltáradatai. XVI. sz. I. 232, 290, 308 • Likava váráról. III. 106 • a mádéfalvi veszedelemről. II. 185 • a magyar történetész

- kongresszusról. 1836., III. 47 • Mihály vajdáról. I. 311, III. 94 • a miriszlói útközetéről. 1600., I. 312 • Nagybánya régi iparáról. I. 127, 209, 242, 303, II. 56 • Oláh Miklósról. I. 224 • Páffy Miklósról. I. 316 • Péchy-levéltárról. III. 43 • Pekry Lőrincről. I. 432 • Podolin emlékeiről. III. 114 • postatörténeti tanulmányai. I. 320, 401, 416, 462, III. 96 • Rákóczi hamvaitól. III. 117 • a Rákóczi-szabadságharcról. I. 467 • III. Rákóczi Gy. leveléről. 1650., I. 351 • Rákóczi Zsigmondról. III. 99 • Salamon Ferencről. III. 51 • Sobieski és Teleki levelezéséről. III. 110 • Szabó Károlyról. III. 61 • a székely határőrsegről. II. 185 • a székely oklevéléről. I. 12, 293, 429, II. 29, 169 • a székelyek történetéről. I. 297, II. 29, 182 • Szeles Jánosról. II. 185 • Szerémi Györgyről. I. 189, III. 79 • Szigetvár első ostromáról. 1556., I. 290 • Szilágyi Sándorról. III. 52 • a Teleki-levéltárról. I. 429 • Thököly Imréről. I. 401, 403, 433 • Tinódi nemesi leveléről. I. 273 • tordai végzésekről. 1342., III. 69 • vidéki bizottsági jelentései. III. 41, 42, 43 • Vitnyédy leveleiről. I. 393 • Zakrewski munkáiról. III. 94 • a zempléni mozgalomról. 1824., II. 571 • és Jakab Elek.
- Udvarhely megyéről. I. 296, II. 182.
- és Konecz J.
- a kománai uradalomról. I. 326.
- SZALCZ LÉŐ, ld. Szeitz
- SAKADÁT
- i névkönyv. XVIII. sz. II. 162.
- SAKÁL (Barth) FERENC
- kolozsvári naplója. I. 441, II. 17.
- SAKÁLL Zs.
- Magyarország nyugati határáról. 1254., I. 97—98.
- SAKLÁNYI ZSIGMOND (ref. lelkész)
- koronázási prédikációja. 1790., II. 365.
- SAKOLCA
- az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • kereskedelmi javaslata. 1791., II. 389 • XVI—XVII. sz.-i könyvei. I. 245—246.
- SAALACS
- i ref. lelkész, ld. Keresztesi József, Lengyel József.
- SAALÁDI ANTAL
- hírlap-statisztikája. 1780—1880., II. 402. III. 33.
- SAALÁGYI (Salagius) ISTVÁN
- munkája a pannóniai őskereszténységről. 1777., II. 214.
- SAALÁRDI JÁNOS
- adatai, irodalma. I. 348. III. 90. • siralmas krónikája. XVII. sz. I. 323, 329, 340, 347—349, 355, 370.
- SAALAY ÁGOSTON
- levéltáradása. XVI. sz. I. 199, 232, III. 82. • nekrológia. III. 51.
- SAALAY ANTAL
- Siklósról. 1824., II. 419.
- SAALAY B.
- Thököly havasi útjáról. 1690., I. 433.
- SAALAY GÁBOR
- Szalay Lászlóról. III. 51.
- SAALAY GÁBOR ER.
- katonaletről a napóleoni időkben. II. 500.
- SAALAY GYÖRGY
- a középkori hazai egyetemekről. I. 182.
- SAALAY GYULA
- Virág Benedekről. II. 610.
- SAALAY GYULA
- az egyetemi kath. gimnáziumról. II. 131.
- SAALAY IMRE
- egyházi emlékekről. XIV. sz. I. 134.
- SAALAY JÁNOS
- szombathelyi domonkosrendiekéről. II. 117.
- SAALAY JÓZSEF
- Boeska Istvánról. III. 96 • emlékezete. III. 51 • az 1683-i hadjáratról. I. 408 • az 1739-i pestisről. II. 97 • IV. Ferdinándról. III. 102 • ism. Broglie könyvét Mária Teréziáról. II. 103 • Nápolyi Lászlóról. I. 137 • Rákóczi Ferencről. I. 455 • soproni jelentése. III. 42 • városainkról a XIII. sz.-ban. I. 98 • és Károlyi Á.
- kiad. Nádasdy T. levelezését. I. 277.
- SAALAY KÁROLY
- Bod Péterről. III. 121 • Comeniusről. III. 99 • és Rauwenhoff.
- kiadta Bod egyháztörténetét. I. 249, II. 117, 215.
- SAALAY LÁSZLÓ
- *Adalékok* c. tanulmánykötete a XVI. sz.-ról. I. 193,
- 225, 234, 247, 276, 279, 281, 302, 309 • emlékezete III. 51 • a felfogása a török korszakról. I. 235 • Fiuméről az országgyűlésen. II. 197 • és Flegler Sándor II. 136 • iratkádása Erdély és a porta viszonyára XVI. sz. I. 307.
- Báthori Zs. korára. III. 94.
- kiad. Amadé László verseit. II. 143.
- Bethlen M. emlékiratait. I. 349, 426, 440 • Károlyi S. önéletírását. I. 437, II. 16 • Kemény J. önéletírását. I. 347 • Pulay János munkáját. 439, 470 • Verancsics munkáit. I. 189, 198, 225—226, 272.
- Klement János Mihályról. I. 450, 469 • *Magyar Tört. Emlékek* c. sorozata. I. 4, 347, 349, 426, 437, 439—440, 470, II. 9, 16 • Magyarország történetéről. I. 20, 36, 201, 207, 234, 414—415, 454, 466 • a magyarországi szerb telepekről. I. 419, II. 38, 360 • a Pragmatica sanctionról. II. 82 • publicisztikai dolgozatai. II. 309 • Rákóczi bujdosásáról. I. 471 • II. Rákóczi Gy. lengyel hadjáratairól. III. 100 • a tatárjárásról. I. 96 • törökországi statisztikai adatai. I. 247 • és Salamon Ferenc.
- iratközlése Esterházy Miklósról. I. 359.
- SAALAY SÁMUEL (ref. superintendens)
- beszéde. 1784., II. 274.
- SAALDOBÁGY
- i üvegkuta. II. 56.
- SAALKA MIHÁLY
- írta az adóügyről. 1802., II. 382.
- SAALKAY ALFONZ
- a deákos iskoláról. II. 224.
- SAALKAY ANTAL
- irodalmi szerepe. II. 374 • mint az udvar ügynöke. 1790., II. 354.
- SAALKAI BALÁZS (ferences tartományfőnök)
- krónikája. XV. sz. I. 106, 142.
- SAALKAI LÁSZLÓ (esztergomi érsek)
- életrajza. I. 220 • költeményei. I. 218 • és a luteranizmus. 1526., I. 220 • és az utraquisták. I. 221.
- SAALKAY ZOLTÁN
- Nógrád megye haladó hagyományairól. III. 54.
- SAALLER GYÖRGY (pozsonyi tanár)
- elmozdítása. II. 581 • magyar földrajza. 1796., II. 412 • röpírata. 1790., II. 322.
- SAALLÓ MIHÁLY (örömszer)
- a francia háborúban. 1793., II. 507.
- SAALOK-NEMZETSÉG
- középkori szerepe. III. 70.
- SAALÓKY ELEK
- a surdi ev. egyházzal. I. 256.
- SAALÓKY MÁRIA
- Kármán levelezéséről. II. 606.
- Számadásokat illető utasítás*. 1809., II. 548.
- SAALADÓ JÁNOS
- régi magyar kertekről. II. 45.
- SAAMEK GYÖRGY
- a délvideki pestisről. 1739., II. 97.
- SAAMOS
- szabályozása. XVIII. sz. II. 178 • vidéki felkelés. XV. sz. I. 105.
- SAAMOSDOB
- i ref. egyház. I. 256.
- SAAMOSFALVA
- i ref. egyház. I. 256.
- SAAMOSKÖZY (Zamosius) ISTVÁN
- történeti művei, irodalma. XVIII. sz. I. 228, 239, 262, 291—292, 305—306, 312, 318, 323. III. 82.
- SAAMOSÚJVÁR (vár, város)
- monográfiája. I. 296, II. 65 • története. I. 296 • i részgyűlés. 1657., I. 355 • i uradalom. I. 296.
- SAAMOTA ISTVÁN
- a fogarasi uradalomról. I. 293 • Kanizsai Orsolya gazdálkodásáról. I. 238 • magyar oklevéltárára. I. 66 III. 61 • nekrológia. III. 51 • Rákóczi F. szőlőműveléséről. I. 421 • régi magyar utazókról. I. 359 • régi utazásokról Magyarországon. I. 49—51, 109, 110, 167, 195, 314, 343—344, 363, 383, 389, 414, 428, II. 22, 152, 423, 425 • a schlagli magyar szőlőgyézekről. XV. sz. I. 131 • szláv kútfők magyar vonatkozásairól. III. 56 • a thányi alapítólévélről. I. 55.
- SAANA TAMÁS
- Csokonáról. II. 607 • irodalmi vázlatai. II. 607 • a két Kisfaludyról. II. 611 • művészetünk száz évéről. XIX. sz. II. 628.
- SAANISZLÓ ZSIGMOND
- naplója. 1682—1711., I. 427, 440.

SZÁNKI GERGELY
— életrajza, XV. sz. I. 148.

SZÁNTÓ
— i iskola, XVI. sz. I. 260 • -i jobbágyságok, XVII. sz. I. 421.

SZÁNTÓ GYÖRGY
— és Mikos levelei. II. 143.

SZÁNTÓ IMRE
— Eger felszabadulási peréről, XVIII. sz. III. 118
— Eger védelméről, III. 92 • a Festetics-uradalom-
ról, III. 120 • a majorsági gazdálkodásról, XVIII. sz.
II. 48, 168.

SZÁNTÓ (Arator) ISTVÁN (jezsuita)
— munkássága, XVI. sz. I. 251.

SZÁNTÓ S.
— az aranybulláról, I. 95.

SZANYI
— i plébános: Nagy János, II. 252, 374.

SZANYI JÁNOS (ugoccai követ)
— országgyűlési jelentése, 1723., II. 78.

SZAPARY-család
— uradalma, XVIII. sz. II. 448.

SZAPARY JÁNOS GR.
— felvidéki útja, 1806., II. 540 • gazdasági munkája,
1784., II. 257, 393 • és a kereskedelmi bizottság, 1791.,
II. 385.

SZAPATA FERENC
— komáromi bíróság, XVII. sz. III. 102.

SZAPOLYAI (Zápolyai) JÁNOS
— és Athinai Deák Simon, I. 225, 279 • belső háború.
I. 272, 274, 279—282 • birtokai, vagyona, I. 186,
199, 279 • az egykorú irodalomban, I. 195, 225, 227,
270, 273, 279, 282, 299, 300 • és Fekete Iván cár,
I. 280 • fia, ld. János Zsigmond • és Fráter György,
I. 302 • és Grilli Alajos, I. 282 • házassága Iza-
bellával, I. 282 • iratai, I. 276—277 • káplánja:
Szeremi György, I. 189, 272 • kincstartója: Ernusz
Zsigmond, I. 279 • kormányzata, jellemzése, I. 272,
279—281 III. 90 • követelt, ld. Jozefics, Laski Jeromos,
Státaleo János • külföldi kapcsolatai, I. 222, 278, 280—
281, 301 III. 91 • és Mindszenthai Gábor, I. 272 • és
a mohácsi csata, I. 222 • és Morvaország, I. 276 • és
a párharcok Mohács előtt, I. 192, 204, 222 • és
Rorario nuncius, I. 278 • török politikája, I. 225,
279—281 • végrendelete, hátsája, I. 225, 273, 276,
282 • és Zernegh János, I. 272, 282.

SZAPFANOS K.
— a kecskeméti ref. egyházzól, I. 255.

SZARANIEWICZ, LISDOR
— a Hyppátios-krónikáról, I. 49.

SZARDÍNIA
— mint Habsburg-birtok, II. 67.

SZARITY, JACOB (szabadkai polgár)
— kereskedelmi beadványa, 1791., II. 390.

SZARKA GYULA
— a váci domonkos konventről, I. 64.
— egyházmegye tört. földrajzáról, I. 247.

SZARKA JÓZSEF (egyet. tanár)
— számviteli könyve, 1822., II. 473.

SZARTORY IMRE
— irata a húsákról, 1816., II. 439.

SZARVAS
— állattenyésztése, II. 44 • építkezése, II. 43, 50
• gazdaságföldrajza, II. 43 • gazdasági fejlődése,
XVIII. sz. II. 46, 249 • leírása, 1822., II. 419 • tele-
pítései, II. 43, 50 • története, II. 50 • -i gazdasági
iskola és Tessedik, II. 248—250, 253, 585 • -i gim-
názium, II. 583 • -i tanár: Magda Pál, II. 410 •
utazások, II. 420, 422 • -i utazó, ld. Glatz Jakab.

SZARVASI MARGIT
— XVIII. sz.-i könyvtáráról, II. 135, 589.

SZARVASKÓ
— i uradalom, I. 155, 377.

SZARVKÓ
— i fogtsabályok, III. 71 • -i urbáriumok, XV—
XVI. sz. I. 155, 238.

SZÁSZ BÉLA
— a Pethő-krónika kiadójáról, I. 357 • vásárhelyi
iskoladrámáról, II. 229.

SZÁSZ BÉLA és Kelenyi B. O.
— Aquinum irodalmáról, III. 25.

SZÁSZ DOMOKOS
— a kolozsvári ref. egyházzól, I. 255—256.

SZÁSZ FERENC
— az Erdélyi Múzeumról, II. 407 • Szamosköz
Istvánról, III. 82.

SZÁSZ JÁNOS, ld. Naszályi

SZÁSZ KÁROLY
— a Lipót-féle diplomáról, I. 430.

SZÁSZ KÁROLY
— Pázmándi Horváth Eudréről, II. 613 • Szemere
Pálról, II. 619 • Teleki Lászlóról, II. 489.

SZÁSZ KÁROLY
— Kisfaludyról (*Tatárók*), II. 622.

SZÁSZCSÓR
— i uradalom, 1575., I. 310.

SZÁSZENC
— i románok, I. 298.

SZÁSZI JÁNOS (losonci tanár)
iskoladrámái, II. 229.

SZÁSZKA
— i bánya, 1770., II. 153.

SZÁSZNYIRE
— településtörténete, II. 38.

SZÁSZORSZÁG
— és Ausztria, XVIII. sz. I. 450 • és Erdély, XVII. sz.
I. 343 III. 95 • és a francia diplomácia, I. 387 • és a
magyar gályarabok, I. 896 • és a magyar kalandozások
I. 29, 40 • választófejedelmek: Frigyes Ágost, I. 408,
411 • -i császárok és Magyarországon, XI. sz. I. 46
• -i fejedelmek: Mátyás, I. 157 • -i hg. Mária,
XVI. sz. I. 278, 289 • -i hg. Henrik, 1686,
I. 405 • -i hg. Keresztély Ágost püspök, II. 114 • -i
hg.-nő: Anna és a magyar trón, 1458., I. 173 • -i
és tescheni hg., ld. Albert • -i méhészek lapja, XVIII.
sz. II. 157 • -i udvar és Teleki Ádám, XVIII. sz.
II. 24 • -i utazások, II. 426 • -i utazó Magyar-
országon, XVIII. sz. II. 24.

SZÁSZSEBES
— i birtokadomány, 1575., I. 310 • -i tárgyalások,
1551., I. 302 • -i templom, I. 131 • -i törökűzés,
1438., I. 111. III. 69.

SZÁSZVÁROS
— i iskola, XIX. sz. II. 583 • -i királybíró: Gro-
totski J. Sz. II. 69 • -i ref. lelkész: Náduvvari P.
II. 111.

SZATMÁR
— megye adóállajstroma, 1564., I. 240.
— bányászata, II. 171 • határozata, 1808.,
II. 537 • koronázási ünnepe, 1790., II. 365 • ko-
ronaőrök bandériuma, 1790., II. 349 • követe:
Gáspár Sándor, II. 103 • középkori viszonyai, I.
80 • közgyűlése, 1790., II. 346 • leírásai, XIX.
sz. II. 418 • viszonyai, 1663., III. 105 • -i alis-
pán: Luby K. II. 396 • -i főispánok, ld. gr.
Károlyi Antal, gr. Károlyi Sándor • -i insurgents
verse, 1800., II. 525 • -i nemesség, ld. Czirjék
Mihály, Falussy Mihály, Szartory Imre, Vetési
László • -i nemesség és Beregszászi Nagy P.
II. 597 • -i német telepítések, II. 34, 171 •
i parasztszolgálat, 1437., I. 144 • -i protestáns
rendek, 1673., III. 106 • -i selyemterm. felállítás:
Tavernay F. II. 442 • -i vallási viszonyok a
Rákóczi-korban, III. 116.

— vár, város (ld. Szatmárnémeti alatt is).
— bevétel, I. 449 • eredete, I. 83 • az
1790-i országgyűlésen, II. 483 • kapitulációja,
1644., I. 345 • őrsége, 1631., I. 364 • rend-
tartása, 1617., I. 370.
— béke, 1711., I. 437, 439, 470—471, II. 67 • -i
céhek, ipar, kereskedelem, I. 209, 242, 378, 422 • -i
harckről Báthori I. I. 304 • -i hős: Tollkötő A.,
XVI. sz. I. 288 • -i német erők, 1604., 1703., I. 383,
III. 111 • -i orvosok, ld. Földi János, Marikowszky
Márton, Thomas Ferdinánd • -i püspökség felállítás:
II. 579 • -i ref. egyházmegye tört. 254, 257, 346 III. 118
• -i ref. iskola, I. 266 • -i telepít. I. VIII. sz. II.
34 • -i tört. kutatóút, III. 42 • ése, X-i urbárium,
1592., I. 238.

SZATMÁRI GYÖRGY (érsek)
— élete, levelei, I. 202 • és Brodaries István, I. 196
• és a köcsösek, I. 189 • és a Interánusok, I. 219
• és Oláh Miklós, I. 224.

SZATHMÁRY JÓZSEF
— a ref. énekeskönyvről, II. 580.

P. SZATHMÁRY KÁROLY
— Bánffy György haláláról, I. 441 • Báthori Zsig-
mondról, I. 308 • Bethlen Miklósról, I. 441 • Kemény
Jánosról, I. 356 • levéltáradása a Rákóczi-
korból, I. 451 • a nagyenyedi főiskoláról, I. 327, 337,
431, 467, II. 181 • okmánytára a Kemény-családról,
I. 293, 301, 347 • Szamosköz adományleveléről, I.

228 • Wesselenyi István naplójáról. I. 441 • Wesselenyi Zsuzsanna útjáról. 1786. II. 237.

SZATHMÁRY KIRÁLY-család
— levéltára. I. 16.

SZATHMÁRY KIRÁLY ADÁM (Rákóczi titkára)
— emigrációs naplója. I. 442, 450, II. 15.

SZATHMÁRY KIRÁLY GYÖRGY
— irata a marhavészről. 1760., II. 165.
— a méhészetéről. 1759., II. 165, 252.

SZATHMÁRY LÁSZLÓ
— magyar alkimistákról. II. 222 • a Mátyás-kori asztrológiáról. I. 182 • a mezőgazdasági ipar régmúltjáról. I. 125, II. 56, 176, 467.

SZATHMÁRY PAKSI ISTVÁN (debreceeni tanár)
— verse a ref. egyházzal. 1751., II. 112.

SZATHMÁRY PAKSI MIHÁLY († 1744)
— halotti beszéde. II. 111.

SZATHMÁRY PAKSI MIHÁLY, IFJ.
— irata Rousseau ellen. 1770., II. 201.

SZATHMÁRY PAKSI SÁMUEL
— iskoladrámája. II. 229.

SZATHMÁRY PAP MIHÁLY
— gyászbeszéde Mária Teréziáról. 1780., II. 196.

SZATHMÁRY PAP ZSIGMOND
— kiadta Nádudvari P. beszédeit. II. 111.

SZATHMÁRNÉMETI (ld. Szatmár alatt is)
— története. III. 111, 114 • -i ref. egyház. I. 256 • -i zsinat. 1646., I. 346. III. 99

SZATHMÁRNÉMETI PAP ISTVÁN
— nyomdája. XVIII. sz. II. 211.

SZATHMÁRNÉMETI SÁMUEL (kolozsvári tanár)
— és a coccejanizmus. I. 431.

SZATSVAY SÁNDOR
— antiklerikális röpiratai. 1786., II. 267 • eltiltása a hírlapírástól. 1792., II. 339, 404 • kiadta Gyöngyösi J. verseit. II. 616 • mint haladó publicista. II. 266, 330, 339, 356, 402.
— lapszerkesztő. II. 239, 241, 339.
— röpirata. 1790., II. 313 • véleménye. 1811., II. 402.

SZAUDE GYULA
— a váci kézműiparról. II. 55.

SZAUDE JÓZSEF
— Bessenyeiről. II. 219 • bírálata Vargha B. Csokonai-kiadásáról. II. 609 • Faludi Ferencről. II. 144—145 • ism. Pálóczi-Horváth énekeit. III. 126.

SZÁVA (folyó)
— hajózásának kérdése. XVIII—XIX. sz. II. 392, 474 • vidéki németek. II. 248.
— pandurok. XVIII. sz. II. 104.

SZÁVA FARKAS
— Teleki Sámuel könyvtáráról. II. 212.

SZÁVASZENTDEMETÉR
— -i görög monostor. III. 58, 62

SZAVITS, MILAN
— az 1735-i felkelésről. II. 93.

SZAVOJA, ld. Savoya

SZEÁMEDDIN (török szerző. XVI. sz.)
— a XIV. sz.-i harcokról. I. 109, 152.

SZEBEN, ld. Nagyszeben

Szebeni polgárenek. I. 270.

SZEBENSZÉK
— összeírása. 1691., I. 431.

SZEBERÉNYI ANDOR
— az 1791-i ev. zsinatról. II. 370.

SZEBERÉNYI JÁNOS
— az 1791-i kánonokról. II. 370 • gyűjteménye a hazai ev. zsinatokról. I. 252.

SZEBERÉNYI ZSIGMOND
— a parasztság történetéről. I. 191.

SZÉCHEN, ld. Szécsen

SZÉCHENYI GR.-család
— levéltára. II. 588 • nagycei, sk. kastélyai. III. 121 • története. I. 16, II. 42, 159, 237.

SZÉCHENYI FERENC GR.
— angliai utazása. 1787., II. 237 • és Bárány Péter. 1790., II. 372 • bécsi egyházi köre. XIX. sz. II. 572 • birtokairól leírás. II. 424 • és Hajnóczy József. II. 283, 319 • háziiorosa: Kiss József. II. 490 • irata a közalapról. 1805., II. 476.
— a korszakleírás. II. 572—573.
— és Korabinszky *Lexikona.* II. 236 • és Kónyi János. II. 226 • könyvtáralapítása. II. 588 • levelezése. II. 588, 593, 599 • és a magyar nyelv ügye. 1792., II. 488 • napolyi küldetése. II. 363 • politikai fejlődése, fordulata. II. 318, 572 • és Runy Károly György. II. 417 • somogyi főispáni beszéde. 1798.,

II. 572—573 • soproni beszéde. 1797., II. 521 • szerepe II. József alatt. II. 283, 300 • és Tessedik Sámuel. II. 249 • utóirásokban. II. 424, 427.

SZÉCHENYI GYÖRGY (esztergomi érsek)
— élete. XVII. sz. I. 415 • levelei. I. 451, II. 591 III. 108 • és I. Rákóczi György. I. 344.

SZÉCHENYI GYÖRGY GR. (hadvezér)
— levelei Ebergényi Lászlóhoz. 1679—1724., I. 414, 451, II. 68.

SZÉCHENYI ISTVÁN GR.
— angol kapcsolatai. II. 430 • apja, ld. Széchenyi Ferenc • és a Duna-híd. II. 261 • fölépése mint korszajkáló. II. 398 • *Hitele* és a magyar mezőgazdaság. II. 381, 444—446, 450, 477 • kritikája a börtormelésről. II. 435 • naplói. II. 401 • napóleoni háborúkban. II. 567 • utazásai. II. 429—430 • és Wesselenyi Miklós. II. 429.

SZÉCHENYI MIKLÓS GR.
— a jáki apátságról. I. 63.

SZÉCHENYI PÁL (kalocsai érsek)
— adatai, élete. I. 423, 457 • békeközvetítése. 1704., I. 443, 457, 468 • levelei. I. 451, II. 591.

SZÉCHY-család
— felemelkedése. XIV. sz. I. 116 • hagyatéki pere. XV—XVI. sz. I. 171, 380 • Murányban. I. 394.

SZÉCHY KÁROLY (ld. Závodszy alatt is)
— adalékai régibb irodalmunkhoz. I. 271 • Balassi Bálintról. III. 89 • Batsányi Jánosról. II. 556, 604 • Bessenyeiről. II. 219—220, • dolgozatai jegyzéke. III. 51 • emlékezete. III. 51 • Gvadányi Józsefről. II. 374 • Kazinczy Ferencről. II. 600—601 • a Pray-kódexről. I. 66 • Zrínyi Miklósról. I. 380—381, 385, 387 • és Badics F.
— Zrínyi-kiadása. I. 370.

SZÉCHY MÁRIA
— gazdasági utasítása. I. 377 • és Wesselenyi Ferenc. I. 394 III. 106 • élete; alakja a szépirodalomban. II. 622, III. 106, 107.

SZÉCSEN ANTAL GR.
— emlékezete. III. 51 • az erdélyi történetről. III. 92 • Esterházy Bálintról. II. 353 • Kisfaludy Sándorról. II. 611.

SZÉCSÉNY
— a béketárgyalások. 1628., I. 364 • -i ferencesek. I. 61, II. 117 • -i országyűlés. 1705., I. 433, 450, 464—465. III. 116.

SZÉCSÉNYI TAMÁS
— szerepe. XIV. sz. I. 117.

SZÉCSI MIKLÓS (országbíró)
— és a XIV. sz.-i párharcok. I. 136.

SZÉCSI MÓR
— Buda visszafoglalásáról. 1686., III. 108 • a franc-országi magyar kalandozásokról. I. 41.

SZEDER FÁBIÁN (bencés tanár)
— egyházi irata. 1820., II. 573.

SZEDERKÉNYI NÁNDOR
— Dobó egrí ágyúmesteréről. I. 290 • Heves megye történetéről. I. 290, 418, II. 106, 121 • a magyar hadi intézményről. III. 53.

SZÉBEG
— Dugonics munkáiban. II. 304, 595 • az 1790-i országyűlésen. II. 483 • és Fekete Iván cár. I. 280 • gazdasági fejlődése. II. 64 • ipara. I. 206, II. 56, 460, III. 84 • és Katona József. II. 625 • kirablása. 1526., I. 197, 231 • és Kiskunfélegyháza küzdeme. II. 50 • levelezése török hatóságokkal. I. 246 • mezőgazdasági fejlődése. I. 206, II. 51 III. 71 • mint püspöki székhely XVIII. sz. II. 115 • mint sz. kir. város. 1715., II. 62 • műveltsége. XVI. sz. I. 277 • és Rákóczi Ferenc. I. 459 • és a Rákóczi-szabadságharc. I. 458—459 • története, irodalma. I. 206, 458, II. 64, 180, 483, III. 28, 84 • vára a középkorban. I. 60 • és Vedres István mérnök. II. 435, 437, 448, 475, 537 • -i béke. 1444., I. 163—164 • -i birtokok. II. 42, 435, 448 • -i boszorkánypercek. II. 91 • -i fenytőhöz. 1772., II. 194 • -i ferencesek templom. II. 117 • -i gabonaárak. II. 445 • -i hajdúkaland. 1551., I. 273, 290 • -i hajdúcsok. II. 468 • -i jószágleírás. XVIII. sz. III. 117 • -i kereskedők beadványa. 1791., II. 388 • -i német telepek. II. 33, 56 • -i paristák. II. 116, 228 • -i polgárfőnök. 1806., II. 540 • -i prédikáció. 1809., II. 551 • -i régészeti leletek. III. 58 • -i szárm. ld. Dugonics András, Gruber Károly Antal, Vedres István • -i szerbek. II. 39 • -i színeszet. II. 628 • -i tanító. ld. Jéger József • -i török barátok. 1791., II. 353 • -i utazások. II. 22, 425—427.

- SZEGEDI A.**
— a szegedi ferences templomról. II. 117.
- SZEGEDI BARATIN LUKÁCS**
— mint zágrábi püspök. I. 202—203.
- SZEGEDY FERENC**
— kéziratos jegyzetei. XVIII. sz. I. 441.
- SZEGEDI GERGELY** (debreceni prédikátor)
— és Belényesi Gergely kérdése. I. 261 • énekes-könyve. XVI. sz. I. 271.
- SZEGEDI KÁROLY**
— békési ref. lelkészekről. I. 257.
- SZEGEDI KIS ISTVÁN** (reformátor)
— élete, munkássága. XVI. sz. I. 260, III. 86 • énekei I. 270.
- SZEGEDI JÁNOS** (nagygyombati jogtanár)
— jogtudományi munkássága. XVIII. sz. II. 90, 138, 210.
- SZEGEDI LŐRINC** (szatmári lelkész)
— iratai, szerepe. XVI. sz. III. 86.
- SZEGEDI PÁL**
— és Báthori Zsigmond. I. 308.
- SZEGEDI REZSŐ**
— a Hunyadiakról a délszláv népköltészetben. I. 160, 170 • Smíckláról. III. 51 • a Szilágyi és Hajmási mondáról. III. 88 • Zrinyiről a horvát költészetben. III. 104.
- SZEGEDI RÓZA**
— és Kisfaludy Sándor. II. 612.
- Szegény legény éneke*, 1707., I. 449.
- SZEGŐ PÁL**
— végvárainak szerveztéről. XVI. sz. I. 287.
- SZEMITZ (Szaitz) LEO** (egri szervita)
— klerikális irányú vitáirai. II. 267, 315—316, 323, 330, 335—339 • Magyar és Erdélyországról. 1791., II. 332, 412 • *Magyar Világ* c. kézirata. II. 316 • politikai álláspontja, 1790. k. II. 329 • vitája Nagy Jánossal. 1790., II. 374.
- SZÉK**
— története. I. 296 • -i merénylet Báthori G. ellen, 1610., I. 329.
- SZÉKES JÓZSEF**
— szerb népdalokról. I. 160 • Zrinyi-kiadása. I. 379.
- SZÉKELES PÉTER**
— mint soproni polgármester. XV. sz. III. 75.
- SZÉKELY ADÁM, BOROSJENŐI GR.**
— irata a marha-rendtartásról. 1763., II. 165 • Locke-fordítása. 1771., I. 207.
- SZÉKELY ANTAL, DÁLNOKI**
— tudósítása. 1512., III. 93.
- SZÉKELY DAVID**
— magyar írók álneveiről. III. 41.
- SZÉKELY GYÖRGY**
— Bürger hatásáról Csokonaira. II. 608.
- SZÉKELY GYÖRGY**
— a feudalizmus kialakulásáról. III. 62, 71 • a huszitizmus problémáiról, visszhangjáról. III. 74, 80 • a kelet-európai népek harcáról a német hódítókkal. III. 66, 68, 70.
— a magyar paraszthabórukról. I. 142, 204, 208 • a magyar történetről. III. 46 • a német paraszthabórról. III. 80 • a parasztság történetéről. XIV. sz. III. 71 • a prefeudális társadalomról. I. 53 • a szellemtörténetről. III. 48 • a tatárjárásról. III. 68 • a török elleni küzdelemről. III. 80.
- SZÉKELY GYÖRGY és Arató Endre**
— csehszlovák történetészkonferenciáról. III. 55.
- SZÉKELY ISTVÁN, BENECZDI**
— krónikája. 1559., I. 105, 142, 190, 291.
- SZÉKELY ISTVÁN** (körmöci bíró)
— gazdasági javaslata. 1791., II. 390.
- SZÉKELY JAKAB, KEVENDI**
— birtokai. XV. XVI. sz. I. 205.
- SZÉKELY JÁNOS** (= Éckhart Ferenc)
— az erdélyi agrárreform történeti előzményeiről. I. 206, II. 38.
- SZÉKELY JOLÁN**
— Thököly udvartartásáról. I. 401.
- SZÉKELY KÁROLY**
— a Bánk bánról. II. 624 • kiadta Kármán leveleit. II. 606.
— Szapáry J. munkáját. II. 257.
- SZÉKELY JÓZSEF**
— a székyi lázadásról. 1562., I. 303.
- SZÉKELY KÁROLY**
— Dugonics közmondásairól. II. 304 • Pálóczi Horváth Ádámról. II. 611.
- SZÉKELY LÁSZLÓ GR.** (erdélyi birtokos)
— önéletrajza. XVIII. sz. II. 149.
- SZÉKELY LÁSZLÓ** (testőr alezredes)
— pöröknek irodalmi visszhangja. 1786., II. 263—264.
- SZÉKELY MÁRTON**
— Aranka Györgyről. 1818., II. 375.
- SZÉKELY MIHÁLY**
— festéktüzem-terve. 1795., II. 466.
- SZÉKELY MIKLÓS, KEVENDI**
— bécsi követsége. 1514., I. 207 • jajcai bánása. I. 199 • végredelele. III. 79.
- SZÉKELY MÓZES** (fejedelem)
— erdélyi harcai. 1603., I. 312. III. 82.
- SZÉKELY OTTOKÁR**
— Hunyadi török harcairól. I. 163.
- SZÉKELY SAMU**
— Brodaries Istvánról. I. 197, 279—280.
- SZÉKELY SÁNDOR, ARANYOSRÁKOSI**
— iratai a tanításról. 1823., II. 585.
- SZÉKELY SÁNDOR**
— a városi statutumokról. III. 84.
- Székeks Vertheidgyer*, 1786., II. 264.
- SZÉKELYFÖLD**
— középkori szervezete. I. 81 • leírása. II. 169 • -i falvak. I. 135 • -i ius regium eltörése. 1636., I. 344 • -i középkori építészet. I. 134 • -i ref. egyházmegyek. I. 254 • -i utazás. 1799., II. 420.
- SZÉKELYFÖLDVÁR**
— -i ref. egyháztört. I. 256.
- SZÉKELYHÍD**
— várának felszerelése. 1665., I. 432 • -i görög kereskedők. 1735. II. 59.
- SZÉKELYKÉRESZTÜR**
— -i unitárius egyház. I. 256.
- SZÉKELYUDVARHELY**
— krónikája Szeles Jánostól. I. 431, II. 185, 616 • és a Thököly-mozgalom. I. 428, 433 • -i céhszabályok. XVII. sz. I. 325 • -i diákközet. XVIII. sz. II. 18 • -i kiváltságjogi pör. XVIII. sz. II. 483 • -i ref. egyház története. I. 256, 329 • -i ref. kollégium. I. 266, 348, 432. II. 132 • -i tanár. ld. Benkő József • -i vár. XVII. sz. I. 334.
- SZÉKÉR (Alajos) JOAKIM**
— élete, munkái. II. 595, III. 125.
- SZÉKÉR KÁROLY**
— Wolstein-fordítása. 1785., II. 251.
- SZÉKESFEHÉRVÁR**
— és Ányos Pál. II. 302, 610 • elfoglalása. 1490., I. 194, 201 • elvesztései. 1543, 1602., I. 225, 231, 318 • az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • a Hunyadiak korában. I. 157 • népessége. XVIII. sz. II. 247 • népiszkolái. XVIII. sz. III. 118 • rendtartása. 1689., I. 418 • és Virág Benedek. II. 302, 610 • visszavétele. 1601, 1688., I. 318, 411 • -i árszabás. 1735., II. 58 • -i barokk művészet. II. 232, 233 • -i bazilika. I. 64, 67 • -i ferences kolostor. I. 112 • -i kereskedelem fejlődése. II. 59, 173, 478 • -i keresztetek oklevele. 1193., I. 55 • -i királysirok. I. 134 • -i koronázás (I. Ferdinánd). I. 274 • -i kurucok. 1704., I. 461 • -i német települők. II. 33 • -i országgyűlés. 1386., I. 137 • -i örökanonokság és birtoktörténete. I. 64, II. 46, 163, 448, 455, 579 • -i prépost. ld. Kálmáncai D. • -i prépostság. I. 64 • -i püspök. Horváth János. II. 575 • -i püspökségi szervezése. 1777., II. 201.
— a tolerancia ellen. II. 272, 276.
— -i színelőadás. 1819., II. 621 • -i tanárok. ld. Benyák Bernát, Neichel Ferenc, Virág Benedek • -i templomépítéssz. I. 67, 134 • -i utazás. 1810., II. 426.
- SZÉKÉRY GYULA**
— a bécsi levéltárakról. I. 19 • Bethlen Gáborról. I. 332, 355 • Castaldo két historiografusáról. I. 300 • emlékezete, műveinek jegyzéke. III. 51 • Erdély kérdéséről. I. 294 • az erdélyi szász történetirásról. I. 292, 323 • az erdélyi toleranciáról. I. 253, 327 • a hitújítás történetéről. I. 253 • ism. Mitrofanov II. József-könyvét. II. 243.
— Szabó D.-ét II. Lajos országgyűléséről. I. 221.
— Jakubovich Emílről. III. 50 • Károly Róbert pénzverési reformjáról. I. 113, 117 • Károlyi Apádról. III. 50 • a magyar államnnyelv kérdéséről. I. 283, II. 355, 395, 493, 539 • a magyar jellemről történetünkben. I. 321 • Magyar Története. I. 20—21, 172, 201, 235, 240, 258, 279, 302, 327, 366, 415, 456, II. 26, 47, 117, 159, 245, 381, 398, 455, 483, 516, 553 III. 23, 87 • a nemzetiségi problémáról. I. 82, 240, II. 36, 355,

493 • az osztrák központi kormánysszervek irodalmáról. I. 283, II. 85 • a politikai történetírásról. II. 514 • és a protestáns egyháztörténet. III. 85 • Russworm „gyáva” magyarjairól. I. 318 • Schesaeusról. I. 300 • szerviensékről és familiárisokról. I. 96, 124, 193, 205 • Szamosközy Istvánról. I. 228 • a számdzött Rákóczi (és vitája) I. 471, II. 75, 94 • szerk.: *A magyarok és a szlávok*. I. 37 • Tomori Pálról. I. 222 • a török történetírókról. I. 152, 197, 231—232 • vitája a magyar barokkról. II. 27 • és Karácsoni I. — kiadása török történetírókból. I. 351 — és Takáts S., Eckhart F. — kiadta a budai pasák magyar levelezését. I. 234. — és Thallóczy L., Kresmárik J. — török—magyar oklevéltára. I. 234, 401.

SZEKHALMI ANDRÁS
— portal követsége, 1690., III. 110.

SZÉKI ALADÁR
— a bányai ref. egyházirol. I. 255.

SZÉKI VESMÁS MÁRTON
— méhészeti könyve, 1774., II. 165.

SZEKSZÁRD
— a XVII. sz. végén. I. 418 • -i apátság tört. I. 64 • -i céhek. II. 56.

SZEKUDVARI JÁNOS (Kecskeméti rektor)
— verse Kecskemét pusztulásáról, 1707., I. 449.

SZEKULICS GÉZA
— a délszláv népköltészetéről. III. 76.

SZELE GYÖRGY
— a székelyudvarhelyi perről, XVIII—XIX. sz. II. 483.

SZELECKY KÁROLY
— az Albrecht-csatornáról, 1812., II. 475 • a bélyei uradalomról. II. 444, 449.

SZELÉNYI ÖDÖN
— Generich Jánosról. II. 488, 582 • a magyar ev. nevelésről. I. 265, II. 129, 583 • Tessedik Sámuelről. II. 250.

SZELEPCSENYI GYÖRGY (esztergomi érsek)
— élete, XVII. sz. I. 382 • ellenreformációs szerepe. I. 396, III. 106, • és a gallikanizmus. III. 106 • levelei. III. 100, 101 • és a nádorságkérdéséről. I. 395 • és a pozsonyi törvénysszékek. I. 396 • és a Thökölymozgalom. I. 398, III. 107 • titkára: Labsán-szky J. I. 391.

SZELES JÁNOS
— haláltánc-éneke. II. 616 • székelyudvarhelyi krónikája. I. 431, II. 185, 616.

SZELINDEK
— viszonyai a Rákóczi-korban. I. 441 • -iev. elkész.: Bordan T. I. 306.

SZÉLL FARKAS
— a Bessenyei-családról. I. 451, II. 219 • Bessenyei-kiadásai. II. 221—222 • csongrádi főispánokról. III. 63 • Debrecen verses leírásáról, 1664., I. 383 • debreceni aranyművesekről, 1600., I. 242 • egy nyelvújítási írtáról. II. 617 • históriás énekekről, XVI. sz. III. 88 • hődmézvárosárhelyi anyakönyvekről, 1765., II. 203 • Komáromi Cispkés Gy. bibliafordításáról. I. 390 • nekrológja. III. 51 • Ráday Pálról. III. 118 • szoboszlói szőlőkről, 1726., II. 45.

SZÉLL KÁLMÁN
— genfi ref. adatokról. II. 183.

SZELY LAJOS
— a bakonybéli összeírásról, 1171., I. 55.

SZÉLYES DÉNES
— Baróti Szabó Dávidról. II. 224.

SZÉMAN ISTVÁN
— Mátyásról a ruszin népmondákban. I. 170.

SZEMERE ALBERT (tolcsvai birtokos)
— az 1508-i országgyűlésről. II. 542 • -nek ajánlott írat, 1794., II. 505.

SZEMERE ATTILA
— a nemzetgazdaságról hazánkban, XVIII. sz. II. 173, 178.

SZEMERE FERENC
— protestáns írata, 1790., II. 333.

SZEMERE KRISZTINA
— irodalmi kísérletei. II. 619.

SZEMERE PÁL (abauji követ)
— országgyűlési naplól, XVII. sz. I. 358.

SZEMERE PÁL
— írata a francia forradalomról, 1794., II. 505.

SZEMERE PÁL
— irodalmi szerepe, XIX. sz. II. 603, 618—619.

SZENES JÓZSEF
— Oláh Miklósról. I. 225.

SZEMÁN MIHÁLY
— német tanulmányai, XVIII. sz. II. 155.

SZEMPC
— I. fenyítőház, 1772., II. 194 • -i gazdasági iskola, 1768., II. 209, 258 • -i selyemtermelés. II. 442 • -i tizedszedés, 1636., I. 370.

SZEMZŐ L.
— XI. Incéről s a török kiűzéséről. I. 409.

SZEMZŐ PIROSKA
— könyvkiadásunkról, XIX. sz. II. 403 • német írók pesti kiadóirol. II. 587.

SZENAN PASA, ld. Szánán

SZENEC, ld. Szepe

SZENECZI MOLNÁR ALBERT
— élete, munkássága. I. 331, III. 90, 96, 102 • előszava a *Basilikon dörönhoz*-I. 332 • Németországban. III. 97.
— zsoldárfordításai. I. 331, 346.

SZENECSEY, ld. Szentsey

SZENDE GYULA
— a királyavatásról, XIV—XV. sz. I. 118.

SZENDE PÁL
— magyar városokról a középkor végén. I. 125, 208 • Verbőczy Istvánról. I. 193.

SZENDREY IMRE
— a rév-komáromi iskoláról. III. 87.

SZENDREI JÁNOS
— Bocscai és kora emlékeiről. I. 320 • borsodi árákról, viszonyokról XVI—XVII. sz. I. 240, 414 • céhek-ről, 1626., I. 371 • cikkeinek jegyzéke. III. 51 • a diósgyőri várról. I. 134 • egy görög kereskedőről, XVII. sz. I. 422 • Esterházy Miklósról. I. 359 • a hadi tárogatóról. II. 348 • hadtörténelmi emlékekről. III. 53 • hadtörténeti cikkei a XVII. sz.-ról. I. 344, 355, 403, III. 105.
— a XVIII. sz.-ról. II. 69, 183—184, 297 • a francia háborúkról. II. 501, 507, 529, 531, 553.
— ism. Milcker könyvét Verseccről. II. 33 • a Kapi-család levéltáráról. III. 43 • a Károlyiak kincseiről, XVI—XVII. sz. I. 241 • a Khevenhüller-féle hadi utasításról, 1784., II. 69 • a magyar vezényszórol. II. 69 • a megyaszói templomdiszokról. II. 146 III. 119 • Miskolc történetéről. I. 14, 418, 460, II. 483 • Rákóczi Ferencről. I. 462, 465, III. 111, 114 • Rónai Horváth Jenőről. III. 50 • Simonyi öbesteréről. II. 501 • Szentiványi Lászlóról. II. 184 • Szolnok eleséről, 1552., I. 290 • várainkról a XVI—XVII. sz.-ban. I. 287, III. 97 • a velikai várról, 1491., III. 79 • viselettörténeti tanulmányai. I. 326, III. 53 • Wesselenyi Ferencről. I. 394 • és Tóth Z.
— kiadta a lovasság regulamentumát, 1722., II. 69.

SZENDREY LÁSZLÓ
— a hejőbábi ref. egyházirol. I. 255.

SZENDRŐ (Borsod m.)
— hajdú kére jut, 1604., III. 95 • végvári szerepe. I. 288 • -i hegedős ének. III. 88 • -i lovasok hópénze, 1633., III. 101 • -i tábori rendelet, 1664., III. 105.

SZENDRŐ (végvár)
— ostroma, 1439., I. 150—152 • -i pasa veresége 1515., I. 215.
Szendrői hegedős ének. III. 88.

SZENDRŐD
— i uradalmi utasítások, 1652., I. 370, 377.

SZENDRŐ F.
— munkásműveltségi könyve. I. 191.

SZENDY LAJOS
— Pacsér telepeseiről. II. 248.

SZENICZEY BÁRÁNY GYÖRGY (ev. tanár)
— pietista munkássága, XVIII. sz. II. 111—112, 121, 129.

SZENICZEY BÁRÁNY JÁNOS (ev. superintendens)
— beszéde Sartorius Szabó J. fölött, 1756., II. 200.

SZENICZEY IMRE
— Tessedik Sámuelről. II. 250.

SZENT IMRE, ld. Imre hg.

SZENT ISTVÁN, ld. István király
Szent Istvánnek levele (Öz Pál). II. 517.
A szent Korona, 1790., II. 363.

SZENT LÁSZLÓ, ld. László király

SZENTANDRÁS (Békes)
— leírása, 1823., II. 167, 419 • és Sebestény János.

1735., II. 92 • -i csata, 1705., f. 452 • -i uradalom, XV. sz. I. 155.

SZENTANDRÁS (Temes)
— telepítése, XVIII. sz. II. 33, 162.

SZENTANTAL
— i bizottság jelentése. III. 42.

SZENTANTALFA
— i ref. egyház. I. 256.

SZENTCSÁSZÁRHELY
— i tanító, F. Hallo. II. 369.

SZENTENDRE
— i szerbek, XVIII—XIX. sz. II. 126, 465.

SZENTES
— gazdaságföldrajza. II. 43 • története. II. 51 • -i boszorkányperek, XVIII. sz. II. 194 • -i lelkész, Popovits György. II. 563 • -i tanár, Sipos József. II. 618 • -i uradalom, 1816., II. 449 • -i vaseke, 1817., II. 433.

SZENTES REGINALD (ferences tanár)
— iskoladrámája, 1780., II. 228.

SZENTGALLEN, ld. Sankt Gallen

SZENTGÁLY MIHÁLY
— insurgents-irata, 1810., II. 551.

SZENTGERICE
— i ref. és unit. egyház tört. I. 256.

SZENTGOTTHÁRD
— i apátság birtokviszonyai. I. 78.
— — története. I. 64—65.
— i csata, 1644., I. 383—387, III. 104, 105 • -i összecsapás, 1704., I. 461.

SZENTGYÖRGY
— az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • -i bortermelés, XIX. sz. II. 436, 445 • -i ev. imaház, 1783., II. 274 • -i hegyközség, 1643., I. 370 • -i piarista beszéd, 1768., II. 199.
— ház, kollégium. I. 423, II. 116.

SZENTGYÖRGYI és Bazini grófok
— birtokai, XIV—XV. sz. I. 125, 155 • hatalmi szerepe. I. 100 • és a pozsonyi káptalan. I. 205.

SZENTGYÖRGYI és Bazini Ferenc gr.
— kifosztja Píao Jakabot, 1526., I. 217.

SZENTGYÖRGYI JÓZSEF (orvos)
— *Mondolat* c. irata. II. 618.

SZENTGYÖRGYI LÁSZLÓ
— Kisfaludy Károlyról. II. 621.

SZENTGYÖRGYI SÁMUEL (ref. superintendens)
— egyházlátogatási punctumai, XVIII. sz. II. 120.

SZENTIRAI J.
— a magyar hadi szervezetről a 15 éves háborúban. I. 317.

SZENT-IVÁNYI BÉLA
— Béli Mátyásról. II. 20 • győri kiadványokról. II. 121. • a hernhutiaikról. II. 122 • német kultúrkapcsolatok új irodalmáról. III. 119 • a pietizmusról Magyarországon. I. 466, II. 121.

SZENTIVÁNYI BÉLA
— a piarista kuszodiátus gazdaságtörténetéről. II. 443.

SZENT-IVÁNYI DOMOKOS
— a török hódítás következményeiről. I. 240.

SZENTIVÁNYI LÁSZLÓ (ezredes)
— a hetéves háborúban. II. 184.

SZENTIVÁNYI MÁRTON (jezsuita tanár)
— adatai, szerepe, XVIII. sz. I. 457, II. 107 • *Corpus Iuris*-kiadása. I. 232 • *Ephemerides* c. kiadványa. I. 446 • mint cenzor. I. 457, II. 134 • polemikus egyházi iratai. I. 466, II. 107.

SZENTIVÁNYI MEDÁRD
— birtokának leírása, 1822., II. 449.

SZENTJÁNOS
— i monostor. I. 64.

SZENTJÓBI S.
— a legrégebb csizóról. I. 180.

SZENTJÓBI SZABÓ LÁSZLÓ
— élete, irodalmi munkássága. II. 599, 604—605, III. 126 • szerepe a jakobinus-mozgásban. II. 517.

SZENTJOBB
— i apátság. III. 64.

SZENTKERESZT
— i apátság. III. 64.

SZENTKERESZTY P.
— magyar huszárokról, 1794., II. 587.

SZENTKIRÁLYI ISTVÁN
— pécsi püspöki könyvtárról. II. 212.

SZENT-KIRÁLYI MARGIT
— Bretschneider budai éveiről. II. 212.

SZENTKIRÁLYI ZSIGMOND
— az erdélyi bányászatról. II. 55.

SZENTKIRÁLY JENŐ
— Balassy Ferencről. III. 49 • Bárány Ágostonról. III. 49 • a becskerekai várról. I. 311 • Csanád megyéről. I. 419, II. 77 • a csanádi egyházmegyeről. I. 16, 421, II. 115 • Dél-Magyarország száz évéről. II. 74, 76, 197—198, 296 • a délvideki török hódoltságáról. I. 248 • a Dessewffy-levéltárról. III. 43 • a dunai hajóhadakról. I. 165, 287, II. 75, 126 • Dzsáfer temesvári pasáról. III. 108 • emlékezete. III. 52 • Fekete Iván cárról. I. 277, 280 • Ism. Hecht könyvét az elszárlak telepítéséről. II. 162.
— — Ortúvayt a pozsonyi főiskoláról. II. 279.
— a karlócai patriarchatusról. II. 125 • Mercy Claudiusról. II. 56, 74, 76 • Nádasdy Lászlóról. II. 115 • Nagybecskerekéről. II. 34 • gr. Nicky Kristófról. II. 231 • románok költőzködéséről. II. 38 • Szeged életéről. XVIII. sz. II. 64 • szerb monostoregyházakról. I. 248 • Torontál viszonyairól, XVIII. sz. II. 76, 518, 531 • Verseckről. II. 33 • és Orthmayer T.
— — csanádi tört. adatairól. II. 115.

SZENT-LÁZAR, ld. Lázai Szabó

SZENTLEÉBK
— i vár, 1584., I. 307.

SZENTLŐRINC
— i pálos kolostor. I. 211.

SZENTMARJAY FERENC
— levelezése. II. 511 • szerepe a jakobinus-mozgásban. II. 507—509, 511, 517.

P. SZENTMÁRTONI KÁLMÁN
— Heraklidesz Basilikos magyar kapcsolatairól. I. 295 • János Zsigmondról. I. 303.

SZENTMÁRTONKÁTA
— i ref. egyház. I. 256.

SZENTMIHÁLY
— i ref. egyház. I. 256.

SZENTMIHÁLYI JÁNOS
— Kempenen Farkasról. III. 120 • tudománytörténeti bibliográfiája. II. 598, III. 31.

SZENTMIKLÓS
— i Rákóczi-uradalom viszonyai, XVII. sz. I. 421.

SZENTMIKLÓSSY ALAJOS
— irodalmi szerepe, XI. sz. II. 601, 618, 620.

SZENTMIKLÓSSY GODOFRÉD
— szepei krónikája, XVIII. sz. I. 439—440.

SZENTMIKLÓSI PONGRÁCZ
— szerepe, XV. sz. I. 165.

SZENTMIKLÓSI PONGRÁCZ, ld. Pongrácz alatt is.

SZENTMIKLÓSY TIMÓT (Alajos) (bencés)
— élete, XVIII. sz. II. 374.

SZENTMIKLÓSY TIMÓT (ref. lelkész)
— irodalmi szerepe, XVIII. sz. II. 374.

SZENTNEMÉNYI BÉLA
— Budavár hadiépítészetről. III. 108.

SZENTPÁLI ISTVÁN
— követsége, XVII. sz. I. 343.

SZENT-PÉTERI IMRE
— a bányaművelésről, 1824., II. 459 • az erdőművelésről. II. 437 • a selmeci akadémiairól. II. 586.

SZENTPÉTERY IMRE
— II. András okleveleiről. I. 91 • Árpád-kori forráskiadása (SRA). I. 5, 42, 86, 104 • IV. Béla címeréről. I. 92, 97 • Benczur József leveleiről. II. 195 • a bölcsészeti kar történetéről. II. 210 • Brodariesfordítása. I. 197 • chronológiája. III. 54 • emlékezete. III. 61 • István király okleveleiről. I. 54 • V. István ifjabb királyságáról. I. 100 • a kir. titkos kancellárjáról. III. 69 • a középkori időszámításról. III. 62 • kritikái jegyzéke az Árpád-házi királyok okleveleiről. I. 53 • kronológiája. II. 590 • IV. László pecsétjeiről. I. 92—93 • magyar oklevéltana. I. 53, 58, 112, 117 • oklevéltani naptára. I. 54 III. 62 • az országos tanácsról, 1401., I. 137 • a veszprémi alapító levélről. I. 54 • a Zágrábi és Várad krónikáiról. I. 45 • a zürichi kongresszusról. III. 48.

SZENTPÉTERY IMRE, IFJ.
— a nemesi és polgári életfelméréséről, XV. sz. I. 156 • a pozsonyi és szepei kamaráról, XVI. sz. I. 284 • a tárnoki ítélőszékéről. I. 125.

SZENTPÉTERY JÓZSEF (átvismester)
— élete, művei. III. 127 • irata a céhekről, 1832., II. 461.

SZENTPÉTERY KUN ÁGOTA
— a debreceni nagytemplomról. II. 629.

SZENTPÉTERI SÁMUEL

— a gömöri ref. egyházzal, XVIII. sz. II. 120.

SZENTSEY GYÖRGY

— daloskönyve. I. 448.

SZENTYEL MIHÁLY

— mint udvari nyomdász, XVII. sz. I. 432.

SZEP JÁNOS (tanár)

— magyar története, 1815., II. 592.

SZEPES

— megye birtokos nemesei, XVI. sz. I. 240.

— — erdőgazdasága. II. 44 • gazdasági javaslata, 1791., II. 390 • joghatóságai vitája a városokkal, XVIII. sz. II. 179, 371 • koronázási ünnepe, 1791., II. 365 • közgyűlései, 1790, 1809, 1815., II. 346, 546, 565 • leírásai, 1792—1823., II. 418 • levéltára. I. 452. III. 42 • mágnessainak összeírása, 1751., II. 105 • művészete, emlékei. I. 134—135, 186 • nemesi felkelése, 1809., II. 554 • és a Rákóczi-szabadságharc. I. 440, 452, 459—460, 470—471 • a tatárjárás előtt. I. 80 • története, múltja. I. 6, II. 591 III. 28 • történeti bibliográfiája. III. 28 • városi levéltárai. I. 14 • és Zrínyi Miklós. I. 380 • -i allispán, ld. Horváth Stansith Imre • -i allispánok. III. 70 • -i főispán, ld. gr. Csáky Manó • -i utazás, 1811., II. 422 • -i ügyvéd: Fabriczy Sámuel, II. 559 • -i zsellérek helyzete, XVIII—XIX. sz. II. 455.

—i árszabások, XVII. sz. I. 382, 378 • -i bányászat. I. 372, II. 254, 457—458 III. 81 • -i diákosere, XVIII. sz. II. 278 • -i egyházmegye, 1811., II. 579 • -i elem-tárak, 1818., II. 445 • -i ev. lelkészek, ld. Krausz Márton, Melzer Jakab • -i gróf, ld. Szapolyai János • -i hercnhutiak. II. 122 • -i iskolaügy. I. 390, II. 271 • -i kamara. I. 284, 367, 372, 376, 378, II. 47 • -i kamarai tisztviselők, ld. Bélaváry Miklós, Zengli Kristóf • -i kanonok, ld. Frivaldszky János • -i káptalan levéltára. I. 16 • -i krónikák. I. 105, 189, 273, 390, 412 • -i kurucok amnezstája. I. 471 • -i levél a toleranciáról, 1783., II. 271 • -i méhészet, 1805., II. 441 • -i prépostok, ld. Brenner abbé, Oppel János hg. • -i prépostság története. I. 64 • -i püspök, ld. br. Brigido Mihály • -i sötétség intézménye. I. 124 III. 67 • -i szarm, ld. Berzevics Gergely, J. Chr. Engel, Glatz Jakab, Jóny János, br. Kray Pál, Leibitzer János, Schwartzner Márton, Schwarz Gottfried • -i szász betelepítés. I. 88.

— jog. I. 83, 99 • művészeti. I. 134, 186 • népesség ismertetése, XIX. sz. II. 415 • okleveles anyag. I. 113.

— szászok és a Rákóczi-szabadságharc. I. 460.

— — vászonipara. II. 56.

—i tizlándzsások széke. I. 80 • -i városok árumeg-
állító joga. I. 129, 243.

— egyházi viszonyai. I. 253, 258 • ellenreform-
ációja, 1674., I. 391 • levéltárai. I. 14 • és
a Rákóczi-szabadságharc. I. 470 • története. I. 99,
126, 157, 209, 245, II. 63, 179, 480, 483 • ügyében
javaslat, 1791., II. 383 • visszacsatolása, 1770.,
II. 179, 197 • vitája a megyével, XVIII. sz. II.
371.

—ség ev. egyházai. I. 255.

— és a husziták. I. 141 • kereskedelmi problé-
mái, 1791, 1808., II. 389, 475 • kereskedelmi út-
vonalai, I. 129, II. 473 • leírásai, XVIII—XIX. sz.
II. 415 • művészete. I. 134—135, 186 • okmány-
tára. I. 11—12, II. 214 • és a Rákóczi-szabadság-
harc. I. 459 • társ. viszonyai, XVIII—XIX. sz.
II. 168, 455 • területi és tört. kialakulása. I. 80.
III. 28, 102.

—ségi könyvtár. II. 212.

— körúton József nádor, 1806., II. 540 •
Károly Ambrus érsek, 1809., II. 546 • menedékkő,
XIII. sz. I. 96 • parasztmozgalmak, XVII—XVIII.
sz. I. 371, II. 353 • prot. írók. I. 257 • reform-
áció és ellenreformáció tört. I. 219, 253, 320, 374,
391, 396 • utazások, 1660., 1807., 1813., I. 383,
II. 423, 429.

SZEPES (Schütz) BÉLA

— Hatvan történetéről. II. 50 • a hazai állattárvány-
ról. II. 44.

SZEPESBÉLA

— története. I. 255.

SZEPESHÁZ KÁROLY és Thiele, J. C. v.

— Ismertetője Magyarországról, 1825. II. 412.

SZEPESHÉLY

—i táblaképfestészet. I. 135, 186.

SZEPESY B.

— az 1841-i borsodi insurrectióról. II. 103.

SZEPESY G.

— kuruc betűtérő Stúriába, 1707., I. 469 • Zrínyi
iratáról. I. 316.

SZEPESY IGNÁC BR.

— és az erdélyi zsinat, 1822., II. 580.

SZEPESY ILONA

— Gruber Károly Antaltól. II. 600.

SZEPESI LÁSZLÓ (alkormányzó)

— jelentése, 1448., I. 165.

SZEPESY PÁL (Thököly híve)

—ról labanc gúnydal. I. 399.

SZEPESY PÁL (fenti fia, borsodi allispán)

— fölgyezési, XVIII. sz. I. 438, II. 65.

SZEPESOLASZI

—i ev. egyház tört. I. 256.

SZEPESZOMBAT

—i ev. lelkészek, ld. Klein Kelemen, Klesch Kristóf
• -i krónika, XV. sz. I. 45, 105 • -i plébániái levél-
tára. I. 440 • -i Szapolyai-kápolna. I. 186.

SZEPESVÁR

—i pénzverde a Rákóczi-korban. III. 116.

SZEPESVÁRALJA

—i bizottság jelentése. III. 42 • -i céhek, ipar. I.
242 • -i ev. egyház. I. 256 • -i zsinat, 1614., I. 374.

SZÉPHALMY VINCE

— mint Kazinczy álnéve. II. 340.

SZÉPHALOM

—ról Kazinczy utazása, 1811., II. 422.

Szépliteratúrai ajándék, 1821—II. 457.

SZÉPSI

—i ref. egyház tört. I. 256.

SZEPESI CSOMBOR MÁRTON

— európai útírása, 1620., I. 359 • udvari scholája,
1623., I. 337. • -ról irodalom. III. 101.

SZEPESI KOROCZ GYÖRGY

— Bazilikon dőron-fordítása, 1612., I. 337.

SZERB ANTAL

— a kuruc költészetről. I. 448 • a magyar preroman-
tikáról. II. 218 • Smith kapitányról. III. 98.

SZERB

— ágens Bécsben, 1790., II. 360 • bibliográfia. I. 10 III.
35 • céhek Pestbudán. II. 55 • családok Újvidéken.
II. 126 • despota: Brankovics Gy. I. 139 • egyház
fejlődése, viszonyai Magyarországon. I. 248, 419—420,
424, II. 93, 125—127, 204, 206, 297 • határőrök és a
Pérmozgalom, 1735., II. 93 • irodalom, művelődés.
II. 126, 230—231, 498—499, 606, 619.

— és Vitkovics M. II. 619.

— iskolázás. II. 127—128, 231, 499 • kereskedelem,
kereskedők. II. 59—60, 63, 465, 478 • kéziratok
Szentendrén. II. 126 • kongresszusok, 1735—1774.,
II. 125—126, 206.

— 1790., II. 341, 360—361, 378—379.

— költözés Orszországra, XVIII. sz. II. 38 • levél-
tárak. II. 125 • magyar kulturális kapcsolatok,
XVIII—XIX. sz. II. 498—499 • nemességi a dél-
vidéken. II. 126 • nemzeti és nyelvkérdés. II. 318,
360—361, 489—490 • nép viszonyai a törökök alatt.
I. 420, II. 125 • népdalok, mondák Hunyadról. I. 160
• nyomdászat. II. 127 • önkéntesek a XVIII. sz.-i
török elleni harcokban. I. 411 • püspökök, ld. Jova-
novic Jován, Nenadovic Pál, Novakovic Dániel • sajtó
kezdetei. II. 499 • származás ügye Szeréminél. I. 139
• színdzset. II. 626, III. 127 • települések a török
alatt. I. 248, 406 III. 109 • telepek a délvideken. I.
419—420, II. 38, 75.

— a Dunántúlon, Szegeden. II. 39, 126 • poli-
tikai története, jogviszonyai. I. 420, II. 38, 125—126,
361 • szerepe a Rákóczi-szabadságharcban. I. 460.
— történelmi repertórium. I. 9. III. 35 • történet-
irodalom. I. 420, II. 125, 297, 541 • vajdaság fel-
állításának terve, 1790., II. 360.

— mezőgazdasági statisztikája. II. 454.

SZERBIA

— és Ausztria, XIX. sz. II. 541 • és Bizánc, XII. sz.
I. 75—76.

—i felkelései, XVIII—XIX. sz. II. 38, 541.
— leírása, 1789., II. 236 • és Magyarország a közép-
korban. I. 17—18, 53, 75—76, 109, 121, 138—139,
153—154, 161, 165 III. 62 • és Orszországról, XIX. sz. II.
38, 541 • osztrák uralom alatt, 1718—1739., II. 74, 90.
• és a török háború, 1716—1718., II. 73—74.
— 1737—1739., II. 23, 38, 96 • 1788—1790.,
II. 296—297.

— és a török hódítás, XIV.—XV. sz. I. 151—152, 154, 165 • és Törökország, XIX. sz. II. 541 • története, okiratai, I. 13, 23, II. 541. III. 56 • -i utazások, XVII.—XIX. sz. I. 389, II. 24, 424 • -i utazók, ld. Browne, Retschir.

SZERDAHELYI-család
— levéltára, I. 16.

SZERDAHELYI GÁBOR (jezsuita)
— egyházi iratai, II. 108 • munkája a hazai városok-ról, II. 21, 150.

SZERDAHELYI GYÖRGY ALAJOS (egyet. tanár)
— alkalmi versei, 1801—1805., II. 526, 533 • egyházi iratai, II. 199 • az 1764-i diétáról, II. 186 • mint a latin nyelv híve, II. 356—357 • és a tanulmányi bizottság, 1791., II. 395.

SZERDAHELYI MIHÁLY
— politikai éneke, 1598., I. 306. III. 88.

SZERECZ A.
— kódexeink szentírási töredékeiről, I. 213.

SZEREDAI ANTAL
— erdélyi egyháztörténeti munkái, 1790—1791., I. 62—63, II. 115.

SZEREDNYE
— I vár, XVII. sz. III. 169.

SZERÉFM
— megye alispánja, ld. Hajnóczy József.
— — főispánja, ld. gr. Szapáry János.
— i püspök, ld. Brodaries István, Szörényi László • -i szerb egyházmegye, II. 206 • -i tisztiorvos, ld. Marikovsky Márton • -ség és az egyházi unió, I. 424.
— — leírásai, I. 247, II. 21, 150, 151, 419 • térképe, 1788., II. 236 • termése, 1818., II. 444 • története, II. 151.
— ségi bányászata, 1814., II. 458.
— — bortermelés, XIX. sz. II. 436, 445 • határ-örvidék, XVIII. sz. II. 75 • husziták és inkvizíció, XV. sz. I. 142 • parasztmozgalom, 1807., II. 487.

SZERÉMI, ld. Odescalchi Artur

SZERÉMI (Sirmensis) GYÖRGY (udvari káplán)
— emlékirata az ország romlásáról, I. 183—190, 222, 224, 272, 279—280. III. 79 • és Verancsics Antal, I. 189, 225.

SZEREMLEY BARNA
— Bessenyeiről, II. 222 • Gyöngyösi Istvánról, III. 107 • egy labanc verséről, 1682., I. 399 • Igaz Sámuelről, I. 621 • Virág Benedekről, II. 610.

SZEREMLEYI JÓZSEF
— a heidelbergi egyetemről, II. 133.

SZEREMLEYI LÁSZLÓ
— hazai utazókról Erdélyben, II. 420.

SZEREMLEYI SÁMUEL
— az esperesi vértörtényszékéről, I. 418 • Szőnyi Benjaminekről, II. 106, 121 • tanulmányai Hódmezővásárhely történetéről, I. 255, II. 43, 50, 106, 130, 146, 455.

SZERENCÉS
— leírása, 1820., II. 410 • megye kérdése, I. 80 • -i országgyűlés, 1605., I. 320 • -i prédikátor, ld. Prágay András.

SZERENCSEI NAGY ISTVÁN
— rópirat-fordításai, 1782., II. 266, 278.

SZERENCSEI SÁMUEL (enyedi diák)
— reverzáisa, 1674., I. 431.

SZERENCSEI (Fortunatus) IMRE
— szerepe, XV—XVI. sz. I. 220.

SZIBINYÁNI JANK
— mondakör, I. 180.

SZIBIRJAKOV, I. M.
— orosz tört. bibliográfiája, III. 34.

SZICILIA
— elfoglalása, 1821., II. 571 • -i domonkosrendi tartomány, I. 167 • -i királyság és IV. Béla, III. 68.

SZIGETI ANDRÁS (sókamaraispán)
— instrukciói, 1691., I. 307.

SZIGETI GYULA
— méhészeti könyve, 1763., II. 165, 252.

SZIGETI GYULA
— Chalkokondyles-szemelvényei, I. 151.

SZIGETI GYULA ISTVÁN (ref. püspök)
— elfogatása, 1738., II. 97.

SZIGETHI GYULA MIHÁLY (ref. tanár)
— irata az udvarhelyi iskoláról, 1825., I. 432, II. 131.

SZIGETI ILONA
— Bél Mátyásról, II. 20.

SZIGETI JÁNOS
— Pestbudáról a XIX. sz. elején, II. 432.

SZIGETI JÓZSEF
— bírálat a szellemtörténetről, III. 48.

SZIGETHY LAJOS
— Cserei Mihályról, III. 112.

SZIGETI MIHÁLY
— iskoladrámája, 1777., II. 229.

SZIGETVÁR
— első ostroma, 1556., I. 227, 274—275 III. 88. • elvesztése, 1566., I. 274—275, 290. III. 88.
— — a Zrinyiaszban, I. 379.
— a XVII. sz. végén, I. 411 • története, III. 92 • védője, ld. Zrínyi Miklós • -i kincstári vizsgálat, 1564., I. 290 • -i templom freskói, II. 253 • -i török szájhagyomány, I. 197.

SZIGETVÁRI IVÁN
— Bod Péterről, II. 142, 215 • Gvadányi köréről, II. 615 • Orczy Lőrincről, II. 224.

SZIGYÁRTÓ, ld. Miskolczy

SZIJ RZSÓ
— Miskolczi Kis Miklósról, I. 428.

SZIKLAI LÁSZLÓ
— a Pongrácz-család emlékkönyvéről, II. 493 • a szlovák irodalomról, II. 494.

SZIKLAI SÁNDOR
— hadtörténetírásunk feladatairól, III. 53.

SZIKSZAY BENJÁMIN (ref. lelkész)
— irata az egyházi unióról, 1824—1825., II. 574, 578.

SZIKSZAY GYÖRGY (ref. lelkész)
— élete, munkássága, II. 530.

SZIKSZAY ZOLTÁN
— a mármarosizeti ref. egyházi, I. 256.

SZIKSZÓ
— -i harc, 1538., I. 313, 317 III. 88 • -i lelkész, ld. Tolnai Szabó Mihály.

SZILÁDY ÁRON
— Balassi Bálintról (kiadás), I. 271, III. 89 • Beriszló Péter énekeiről, I. 215 • a defterekről, I. 247 • egy magyar versről, 1505., III. 81 • emlékezete, III. 52 • hegedűs-énekeiről, III. 89 • Komjáthy B.-kiadása, I. 259 • a költészetről Mátyás korában, I. 179 • a közigazgatás történetéről, I. 130 • Péchi Simon-kiadása, I. 337 • Pesti Gábor-kiadása, III. 87 • Rákany Gáspárról, III. 87 • Régi Magyar Költők Tára, I. 179, 214, 260, 270—271, 273. • régi szegény-legényekről, III. 84 • sárospataki iskoladrámáról, II. 220 • Sermones c. kódexkiadása, I. 180, 211 • Szegedi Kis Istvánról, I. 260 • Sztáraiáról (kiadás), I. 260, 270 • Telegdi-kiadása, I. 264 • Temesvári Pellbártól, I. 181 • tud. munkásságának ism. III. 52. • és Szilágyi S.
— — török-magyar-kori okmánytára, I. 246, 326, 426.

SZILÁDY JENŐ
— a magyarországi prot. egyházi irodalomról, I. 269, III. 86.

SZILÁDI KÁROLY
— Teleki Mihályról, I. 432.

SZILÁDY ZOLTÁN
— az állattan irodalmáról, történetéről, II. 140, 598. III. 81.

SZILÁGY
— megye monográfiája, I. 296.
— — i birtokok: Kolumbán J. II. 225.
— -i ref. egyházmegye, I. 254 • -i ref. lelkész: Beregszászi P. III. 108.

SZILÁGYI BÉLA
— a debreceni szinészetről, II. 628.

SZILÁGYI BENJÁMIN ISTVÁN (pataki tanár)
— leírása a szatmárnémeti szinatról, 1647., I. 346. III. 98.

SZILÁGYI ERZSÉBET
— budai majorháza, I. 155 • élete, III. 77 • és Garai László, I. 173 • oklevelei, I. 155, 171.

SZILÁGYI PÁRKAS
— Alsó Fehér megyéről, I. 296.

SZILÁGYI FERENC (ref. tanár)
— cikke az iskoláról, 1817. II. 584.

SZILÁGYI FERENC
— emlékezete, III. 52 • a germanizálásról, XVIII. sz. II. 283 • a heidelbergi káteiről, II. 122 • a Horia-felkelésről, II. 287—289 • a kolozsvári ref. egyházi, I. 255 • rajzai Erdély Állan életéből, XVIII. sz. II. 115, 122, 204 • Wesselenyi Miklósról, II. 377, 487 • Zilah történetéről, II. 65.

SZILÁGYI ISTVÁN

— adversáriái Csereihez. I. 441 • Bethleni Hari Péterről. II. 305 • az 1717-i tatárjárásról. II. 75 • Hadik lovassági szabályzatáról. II. 184 • harci intézkedésről. 1758. II. 184 • a Horia-felkelésről. II. 285 • II. József máramaros útiáról. II. 246 • Kármán Józsefről. II. 606 • kiadta Czeglédi leírását. 1663. I. 425 • Máramaros megyéről az Árpád-korban. I. 80 • a máramaros insurrekcióról. 1741. II. 106 • Pázmány Péterről. I. 860 • a prot. gályarabokról. III. 106 • a ref. gimnáziumi oktatásügyről. I. 266, II. 128, 581, 582 • Szigeti Albuma. II. 75 • Varjas Jánosról. II. 280 • versíró Telekiékről. II. 142. • —ról emlékezés III. 52.

SZILÁGYI JÁNOS

— aqumicum kutatásokról. III. 57, 58 • Intercisáról. III. 57.

SZILÁGYI LÓRÁNT

— Anonymusról. I. 44, III. 61 • Árpád-kori forrásainkról. I. 43 • az írásbeli supplicatiokról. III. 79 • a kir. cancelláriáról. I. 174, 202 • a kir. sceptrariusokról. I. 284 • a kormányzattörténetéről. II. 85 • német–magyar közjogi viszonyról Zsigmond alatt. I. 136 • összehasonlító írástörténetéről. I. 54.

SZILÁGYI MÁRTON

— a fűszergyarmati ref. egyházzal. I. 255.

SZILÁGYI MIHÁLY

— élete, kormányzósága. XV. sz. I. 170, 173.

SZILÁGYI SÁMUEL, PISKÁRKOSI (ref. püspök)

— és II. József. II. 203 • Voltaire-fordítása. II. 305.

SZILÁGYI SÁMUEL, PISKÁRKOSI, IPR.

— Wiegand-fordítása. 1774. II. 163.

SZILÁGYI SÁNDOR (részben I.—R. jellel is)

— Absolon Dávid követségéről. XVII. sz. I. 429, 432 • az addobeszólgáttatásról. 1668. I. 480 • Alvinczi Péterről (okmánytárról). I. 430, 433 • Apáczai Cseri Jánosról. III. 100 • Apáczai Tamás követségéről. 1671. I. 393 • Apafi Mihályról. I. 429–430 • Bánffy Dénesről. I. 432 • Báthori Endre bukásáról. 1599. I. 311 • Báthori Gáborról. I. 329 • Bekés Gáspáról. I. 809 • Beldi Pálról. I. 429, 432, III. 110 • Bethlen Gáborról (tanulmányok, közlések). I. 331, 333–338, 340, 343, 355 III. 97, 98 • Bethlen István támadásáról. I. 341–342 • Bethlen Miklósról. I. 426–427 • Bethlen Péter utazásáról. 1628. I. 337 • bevezetője a Rimay-kiadásához. I. 337 • Böcskairól (levelezésével). I. 319, 322 • boszorkányperéről. 1720. II. 91 • Brandenburger Katalinról. I. 341 III. 98 • a Camerarius-gyűjteményből (közlés). I. 334 • Carillo Alfonzról. I. 308 • Castaldóról (2 levele). I. 301 • Chernel Kálmánról. III. 49 • Comeniusról. III. 99 • Dalmady István követségéről. 1648. I. 354 • Debrecen levéltáráról. III. 41 • *Diplomatikai tartozatok*. III. 91 • Dunod erdélyi kúldetéséről. I. 433 • emlékezete. III. 52 • az eperjesi békéről. 1633. III. 98 • Erdélyi alkotmányáról. I. 302. — helyzetéről két hatalom között. I. 302 • irdalomtörténetéről. I. 323, II. 140–141, 600 • pénzügyeiről. XVI. sz. III. 98 • történetéről. I. 294. — az erdélyi hadszervezetről. 1677— I. 433 • az erdélyi hódoltságról s végváiról. I. 356 • Erdélyi Országgyűlési Emlékei. I. 3, 292, 311, 324, 330, 344, 350–351, 429–430 • erdélyi tudós törekvésekről. II. 375, 620 • erdélyiek külföldi iskolázásáról. II. 210, 584 • Erdélyről az észak-keleti háborúban (iratokkal). I. 351, 355. — a svéd történetírásban. I. 327.

— az 1611. évről (iratokkal). I. 329 • az 1613. évről (iratokkal). I. 365 • az 1672-i mozgalomról. III. 106 • az 1681-i hadjáratról. I. 433 • Frank András iratairól. I. 350 • Fráter Györgyről (leveles könyve). I. 301 • Gabhmann Miklósról. I. 315 • Gindely Antalról. III. 50 • Gritti Alajosról. III. 91 • Gyárfás Istvánról. III. 50 • a gyulafehérvári káptalan levéltáráról. I. 16 • Gyulaifalváról. I. 305 • Gyulai Ferenc követségéről. 1685. I. 430 • Haller Gáborról. III. 110 • Haller István követségéről. 1620. I. 338 • Henckel Jánosról. I. 218 • *Histórias portuguezas*. I. 335, 371 • a hódoltsági adózásról. I. 401 • a Homonnai-féle mozgalomról. 1616. I. 334 • Hornyik Jánosról. III. 50 • Hunfalvy Pálról. III. 50 • Huszár Gál életéről. I. 261 • Illésházy Gáspár emlékiratáról. I. 341, 358 • Illésházy Istvánról (levelezése). I. 359, 364 • az ipar s kereskedelem történetéről. (iratokkal, XVI–XVII. sz.) I. 242 • az

Izsák-család iratairól. III. 43 • János Zsigmond és Miksa tárgyalásairól. I. 301 • a kapuszám szerinti adózásról. XVI–XVII. sz. I. 281, 415 • a kassai levéltárról. III. 41 • Kemény Jánosról (közlemények, iratok). I. 345, 347, 351, 355 III. 99 • a kismartoni levéltárról. III. 41 • Kocsi Csörgő-kiadása. I. 391, II. 215 • Kornis Gáspár jegyzetéről. I. 427 • N. Kovács Istvánról. III. 50 • Köleséry Sámuel jegyzetéről. I. 427 • a köpecsenyi Batthyány-levéltárról (iratok). I. 334, 339 • Kun G. marosnémeti levéltáráról. I. 15 • Laminger követségéről. 1620. I. 338 • Lázár György ifaláságáról. I. 355 • lengyel levéltáráról. I. 334 • X. Leórol (levelei, 1614). III. 79 • a linzi békéről (iratok). I. 342, 345 • Lippay György leveleiről. I. 351 • Lorántffy Szusszanáról. I. 343, 352 • a magyar árákról XVII. sz. I. 378 • a Magyar Tört. Társulat kirándulásairól. III. 41, 42 • Magyarország pénzügyeiről. XVI. sz. I. 284 • Mansfeld leveleiről. 1626. III. 97 • Márta Krisztináról. I. 308, 311 • a marosvásárhelyi Teleki levéltárról. I. 428 • a medgyesi országgyűlésről. 1588. I. 311 • Medgyesi Pálról. I. 352 • Mednyánszky Jónás jelentéséről (közlés). I. 386 • Mihály vajdáról. I. 308 • Mihelys János feljegyzéséről. II. 235 • Mikos Kelemenről. III. 112 • a muraközi Zrínyi-javakról. I. 421 • Nádasdy Tamás követségéről. 1540. I. 282 • Nagy Imréről. III. 51 • Nagykőrösről a török időkben. I. 246 • naplókrol a XVII. sz.-ban. I. 393 • Nápolyi Péterről. XVII. sz. I. 337 • Paskó Kristóf emlékiratáról. I. 425 • Péché Simonról (levelei). I. 339 • a Pero-mozgalomról. II. 93 • a pozsonyi tárgyalásokról. 1620. I. 338 • a prágai tárgyalásokról. 1595. I. 308.

— *Rajzok és tanulmányok*. I. 246, 302, 309, 341, 343–344, 352, 354–355, 381, 426, 433 • a Rákóczi-családról. III. 98 • I. Rákóczi Györgyről (tanulmányok, levél s iratközlések). I. 341–344, 351, 360, III. 98 • II. Rákóczi Györgyről (tanulmányok, levél s iratközlések). I. 341, 351–352, 354–355 • Rákóczi Lászlóról. 1653. III. 100 • Rákóczi Zsigmondról (iratkiadással). I. 347, 351–352 • Rákóczi-kérdésről. 1738. II. 97 • Rákócziak koráról. I. 325, 343, 351 • Rákócziak levéltárából (iratok). I. 333, 341 • Révay Ferencről (jelentése, 1588). I. 316 • Révay Péterről. I. 338, 357 • Rimaszombat iparáról. XVI–XVII. sz. I. 242 • a rodostói Rákóczi-templomról. I. 472 • Rozsnyai Dávidról (kiadással). I. 426 • Sadler F. követségéről. 1626. I. 334 • Salamon Ferencről. III. 51 • Simonius János országgyűlési tudósításairól. I. 350 • Strassburg Pál követségéről. I. 342 • Szabó Károlyról. III. 51 • Szalay Józsefről. III. 51 • Szamosközy-kiadásai. I. 228 • Szatmár kapitulációjáról. 1644. I. 345 • a szatmári béke pontjairól. 1711. I. 451, 471 • Szelepcsényi György irataiból (közlés). III. 101 • szerepe a magyar történetkutatásban. I. 234, 294, 376 III. 52 • szerk. a Magyar Nemzet Történetét. I. 20, II. 8. • Szigetvár védelméről. 1555. I. 290 • Teleki Mihályról (iratokkal). I. 429 • Tholdalagi Mihályról. I. 330 • Thököly Istvánról (levelező könyve). I. 393 • Thurzó Györgyről. III. 101 • Thurzó Imre követségéről. 1620. III. 102 • Tolnai Jánosról. 1647. III. 99 • tört. rajzai. I. 322, 427 • a történész-kongresszusokról. 1885. III. 47 • az unitárius-üldöztetésről. 1838. I. 346 • városok folyamódásairól Rhédeyhez. III. 95 • Vitnyédy Istvánról (levele). I. 385 • vörösvári iratközlése. III. 42 • Wenzel Gusztávról. III. 52 • Wesselenyi Ferencről (levelei). I. 394 • Zilah kérvényéről. 1658. III. 105 • Zrínyi Imréről (levelei). I. 401, III. 107 • Zrínyi Miklósról (levelei). I. 381 • Zrínyi Péter mozgalmáról. I. 394 • és Pauler Gy.

— kiadták a honfoglalás kútfőit. I. 4, 24.

— és Repiczky J.

— kiadta Nagykőrös török leveleit. I. 246.

— és Salamon F.

— és török–magyar-kori iratai. I. 377.

— és Szabó K., Lugossy J.

— *Tört. Emlékek* c. sorozata. I. 5, 398, 412, II. 9 • benne Balla: Nagykőrösi krónikája. I. 14, 246, 388, 439, II. 16, 51, 93 • Szalkai Ferenc naplója. I. 441, II. 17 • Toth J. Kiskunhalas-tört.-e. I. 13, II. 51.

— és Szilady Á.

— és török–magyar okmánytára. I. 246, 325, 426.

SZILÁGYPÉTER

— i ref. egyház. I. 256.

SZILÁGYOSMLYÓ

— I. uradalom, XVII. sz. I. 352, 430—431 • -i vár leltára, 1668., III. 110.

SZILAHY (török szerző)

— *Török c. munkája*, 1684., I. 404.

SZILÁRD K.

— az erdélyi fejedelem jogköréről. I. 303.

SZILÁRD L.

— Szt. Lászlóról a magyar irodalomban. I. 130, 214.

SZILASY JÁNOS

— Fejér Györgyről. III. 49.

SZILASI MÓRIC

— Faludi nyelvről. II. 145 • Kisfaludy Károlyról. II. 622.

SZILEZIA

— és Báthori Zsigmond. I. 311 • és Bethlen Gábor. I. 339 • elvesztése, 1748, 1754., II. 58, 105, 172 • gazdaságtörténete. II. 60—61, 172 • és Lőcsé kapcsolatai. III. 109 • és Mátyás király. I. 167, 169, 172, 175, 176—178 • az osztrák gazdaságpolitikában. II. 58, 172 • és a Rákóczi-szabadságharc. I. 469 • és a tatárjárás. I. 97 • -i háborúk, XVIII. sz. II. 102—104, 183—185 • -i humanista: Ursinus Vellus. I. 218, 274 • -i iparfejlesztés, XVII—XVIII. sz. I. 413, II. 58 • -i jobbágyviszonyok. II. 193, 456 • -i kereskedelem. I. 422, II. 57, 60—61, 172 • -i tea-termesztés. II. 40 • -i történeti források. I. 167 • -i útleírás, 1793. II. 425 • -i vázsongyártás, 1804., II. 466.

SZILY ADÁM

— és a jakobinus-mozgalom. II. 518.

SZILY JÁNOS (püspök)

— II. József egyházpolitikája ellen. II. 270.

SZILY KÁLMÁN

— a Döbrentei-kódexről. I. 131 • az első bibliafordítóról. I. 131 • az első gazd. folyóiratról. II. 407 • Parkas Pál és Ádám jegyzeteiről. I. 359, 397 • gúnyíratról a nyelvújítók ellen. II. 617 • a közigazgatásról. I. 130 • a Mondolatról. II. 618 • a Müncheni kódexről. II. 131 • nyelvújítási szótára. II. 617 • pótlása az oklevél-szótárhoz. III. 62 • a *Sokféle tört.*-ről. II. 340, 406 • természettudósokról. II. 217.

SZILLABA SÁNDOR

— Evlia Cselebiről. I. 384.

SZILLÁRKÁNY

— I. ev. egyház. I. 256.

SZILVÁSI K. MÁRTON (ref. esperes)

— szerepe, XVII. sz. I. 337.

SZILVESZTER pápa, ld. Sylvester

SZILVESZTER FERENC

— Faludi lírájáról. II. 144.

SZIMICS MÁRIA

— a debreceni vásárokról. I. 422, II. 59, 478.

SZIMON BÉLA

— Kisfaludy Sándor köréről. II. 612.

SZIMONDESZ LAJOS

— adalékai a jakobinus-mozgalomhoz. I. 390, II. 509, 512, 518 • a debreceni bibliáról. I. 390 • Drábik Miklósról. I. 353 • gályarabok könyveiről. I. 396 • Kassa vallási helyzetéről. XVI. sz. I. 261 • Kernmann Dániel peréről. I. 439, II. 119 • magyar vértanúkról. I. 391—392 • a magyarországi anabaptistákról. I. 359 • Rákóczi *Mercuri*sáról. I. 446.

SZINÁN (csaszuz)

— szövege az 1543-i hadjáratról. I. 231.

SZINÁN (pasa)

— levele Rudolffhoz, 1593., I. 316 • támadása, vere-se, 1595., I. 306, 311, 318.

SZIND BR.

— állatorvosi írata, 1796., II. 439.

SZINNYEI FERENC

— Batsányi Jánosról. II. 517, 556, 604 • Kármán Józsefről. II. 606 • Kisfaludy Károlyról. II. 621 • novella- és regényirodalmunkról. II. 622, 626.

SZINNYEI JÓZSEF, ID.

— Csokonáról. II. 606 • az első bibliografusról (Sándor L.). II. 340, 406 III. 9 • emlékezete. III. 52 • folyóirat-repertóriumai. I. 8, III. 22 • had-történelmi, stb. repertóriumai. I. 40, III. 10, 20, 30, 40 • hitlapirodalmunkról a XVIII. sz.-ban II. 401 • a *Magyar Hermondo*ról. II. 339, 404 • *Magyar Írók c. munkája*. I. 10, 412, II. 66, 98, 287, 334, 377, 379, 400, 511, 573, 611 III. 60, 51, 99, 104, 118, 122 125 • pótlásai a RMK-kor. III. 19 • Rát Mátyásról. II. 239 • természettud. könyvészete. II. 140. III. 31.

SZINNYEI JÓZSEF, IFJ.

— az Árpád-kori nyelvről. III. 64 • Bánk bánról. II. 624 • Barkóczy Borbáláról. II. 142 • Czittingerről és követőiről. II. 216, III. 9, 119 • Csokonairól. II. 608 • Dugonics feljegyzéséről. II. 303, 509 • Flegler-fordításról. II. 136 • a gyulafehérvári glosszák-ról. I. 130 • a Halotti Beszédéről. III. 64 • Horváth Mihályról. III. 50 • irodalmunkról a XVIII. sz.-ban II. 141 • ismeretlen magyar drámáról. II. 227 • a magyar irodalomtörténetírásról. II. 139 • magyar nyelv-tudományi könyvészete. I. 596. III. 31, 32 • a magyar történetirodalomról a XVIII. sz.-ban. II. 136 • a magyarság nyelvről, eredetéről. I. 31 • Pesti Mízsér Gáborról. I. 259 • Révai Miklósról. II. 597, III. 121 • Somogyi hamis énekeiről. I. 39 • természettudományi könyvészete. II. 140. III. 81.

SZINYEI GERZSON

— Bessenyei Györgyről. II. 219 • Comeniusról Sárospatakon. I. 353 • a sárospataki ref. templomokról. I. 256.

SZINYEI-MERSE JÓZSEF (sárosi táblabíró)

— írta a kereskedelemről, 1784., II. 257.

— a telepítésről, 1785., II. 257.

SZINYÉR

— vár leltára. III. 93.

SZIRÁK

— I. ev. egyház. I. 256.

SZIRBIK MIKLÓS

— Makóról és ref. egyházáról. II. 51, 455.

SZÍRIA

— és Magyarország, XIII. sz. I. 95.

SZIRMAY ANDRÁS (zempléni követ)

— iratai, naplója, XVII—XVIII. sz. I. 397, 438 • mint rendi biztossági tag, 1722., II. 79.

SZIRMAY ANTAL (táblai ünök)

— anekdotagyűjteménye, 1804., II. 400 • egyház-politikai röpiratai, 1790—1791., II. 332, 337, 367 • *Historia secreta c. kortörténete*. II. 234, 277, 400, 544 • jegyzéke saját munkáiról. II. 313 • kézirata az önnödi országgyűlésről. I. 466 • a magyar jakobinus-sok történetéről. II. 319, 510—513 • megyei feliratai. II. 283 • népdal-gyűjteménye. II. 625 • politikai röpiratai, 1790., II. 298, 313—314 • Szatmár megyéről, 1805., II. 418 • Ugocsa megyéről, 1805., II. 418 • a tokaji szőlőműveléséről, 1810., II. 436 • Zemplén megyéről írt munkái, 1798—1804., I. 413, 421, II. 101, 418, 436.

SZIRMAY ÉRIKA

— Pázmány Péterrel. I. 361.

SZIRMAY ISTVÁN (császári biztos)

— röpirata, 1706., I. 445.

SZIRMAY LÁSZLÓ

— írta az ország kormányzásáról, 1784., II. 282.

SZIRMAY TAMÁS (zempléni követ, ezredes)

— naplója az osztrák örökösödési háborúról. II. 101, 102, 104 • verses búcsúztatója. II. 102, 143.

SZISZEK

— I. csata, 1593., I. 317.

SZISZTOVÓ

— I. béke, 1791., II. 353.

SZÍTÁS I.

— Rákóczirol a magyar irodalomban. I. 436.

SZITNYAI JÓZSEF

— az alsó-magyarországi kémlőint. egyesületéről. I. 243 • a bányavidék veszedelméről, 1575., III. 92 • a kőrméki békéktől, 1452., I. 165 • a selmeci bányászatról, XIV. sz. I. 127 • a selmeci ipar régmúltjáról. I. 126, 157.

SZITTYAY DÉNES

— a simancsai levéltárról. I. 20, 233.

SZIVÁK ISTVÁN

— a magyar dráma kezdetéről. II. 226.

SZKAZKIN, Sz. D.

— a középkor és újkor történetéről. III. 37.

SZKENDER (pasa)

— Bethlen G. jelöléséről. I. 334.

SZKHÁROSI HORVÁT ANDRÁS

— versei, XVI. sz. I. 270. III. 88.

SZKITIA, ld. Scythia

SZKLENÁR GYÖRGY (pozsonyi tanár)

— Magyarország természeti ritkaságairól, 1780., II. 165, 171, 218.

SZKLENÓ

— I. bányászat, 1725., II. 53.

SZLÁVIEK FERENC

— iskoladrámákról. II. 228.

SZLÁVIK MÁTYÁS

— az anabaptistákról. I. 261 • az egyháztörténetről.
III. 85 • Pázmány polémiáiról. I. 360 • Stöckel
Lénártról. I. 261.

SZLAVNICZA

— i okmányok. III. 43.

SZLAVÓNIA

— és az egyházi unió. I. 424 • földrajza, 1777.,
II. 151 • középkori története. I. 74 • leírásai,
1777–1844., II. 151, 412–415 • és Magyarország.
I. 17, 74 • meghódítása, XI. sz. I. 74 • mezőgazda-
sági fejlődése. II. 45, 456 • okmánytára, iratai. I. 17,
56, 277 • postáitjai, 1761., I. 177 • és a reformáció.
I. 254 • reformátora: Sztárai M. I. 260 • statisztika,
1805., II. 410 • térképe, 1788., 1808., II. 236,
413 • -i bánok. I. 58, 382 • -i harmincados:
Rauch D. I. 378 • -i határörvidék. II. 75, 541 • -i
írók. I. 10 • -i kereskedelem. II. 257 • -i német
települések. II. 33 • -i népviselet, 1821., II. 416
• -i pálos kolostorok. I. 17 • -i parasztnozsgalmak,
XVI., XVIII. sz. I. 239, II. 192 • -i parasztság hely-
zete. II. 456 • -i pártküzdelmek, XVI. sz. I. 272
• -i pasa: Oroszlán. I. 288 • -i urbárium, 1756.,
II. 192 • -i útleírások, 1790–1816., II. 238, 425, 427.

SZLÁVY JÁNOS

— irata az intervenció háború ellen, 1792., II. 501, 507.

SZLEMIENIS PÁL

— jogi munkássága, XIX. sz. II. 569.

SZLOVÁK

— irodalom fejlődése. I. 361, II. 92, 230, 493–495
III. 103 • kuruc énekek. I. 449 • nemzeti és
nyelvűkés. II. 79, 92, 187, 356, 357, 414, 489, 493–
495, 576. III. 125 • nép és a Rákóczi-szabadság-
harc. I. 459–460 III. 114 • parasztság tört. II. 426.
III. 84 • protestantizmus. I. 269, 392, II. 111, 112,
155, 311, 489, 576, 589 • sajtó története. II. 240,
403, 494 • tanulók Prágában. I. 183 • telepítések,
XVIII. sz. II. 50 • történetirodalom. I. 82, 113,
116, 141, 253–254, 285, 459–460. II. 20, 116, 232,
494–495, III. 25, 35, 55, 59, 60, 74, 81, 84.

SZLOVÁKIA

— barokk művészete. II. 232, 233 • etnikai problémái.
I. 81–82, II. 37–85, 414 • gazdasági viszonyai.
I. 236–237 • és a husziták. I. 141 III. 74 • ismertetése,
XIX. sz. II. 414–415 • középkori oklevelei. I. 11 III. 62
• és a szláv apostolok. I. 23 • -i cseh–morva emigrán-
sok, XVII. sz. I. 339 • -i donációk joggyakorlat.
I. 113 • -i pástorkodás. I. 239 • -i reformáció.
I. 253–254 • -i városi jog. I. 126 • -i viszonyok,
1728., II. 92.

SZLOVÉN

— népmondák Mátyásról. I. 170 • viszonyok, IX. sz.
I. 36. • könyvészet, III. 22.

SZLUHA DEMETER GYÖRGY

— alkalmi irata, 1782., II. 230 • irata a cenzúráról,
1790., II. 396, 403.

SZLUHA FERENC (nádori ítélőmester)

— beszéde a Habsburg örökösödésről, 1722., II. 78, 83
• jutalmazása. II. 83 • levelezése. II. 82 • mint
rendi bizottsági tag, II. 79.

SZLUHA LÁSZLÓ

— és a Zrínyi könyvtár. III. 104.

SZLUKA G.

— a vaskohászat fejlődéséről. II. 406.

SZMETANOVICS KÁROLY

— szerepe a jakobinus-mozgalmában. II. 517.

SZMIDA LAJOS

— Béi Mátyásról. II. 20 • Vojtek nagyközségről.
II. 33.

SZMIK N. J.

— egy XVI. sz.-i bányász segélyegyletről. I. 243.

SZMIRIN, M. M.

— Münzer Tamásról. III. 80.

SZMIRNA

— i angol káplán: Chishull. I. 414.

— konzul: Ricaut. I. 428.

SZMOLÉNY NÁNDOR

— a középkori Szeged műveltségéről. I. 277 • a szegedi
színészetről. II. 628.

SZMRBOSÁNYI JÓZSEF

— birtoka, üzeme, XIX. sz. II. 464.

SZMRBOSÁNYI MARIANNE

— a novai templomról. II. 232. III. 122.

SZMRBOSÁNYI MIKLÓS

— Barkóczy Ferencről. II. 147 • Eger művészetéről.
II. 232.

SZMUK O.

— I. Rákóczi Gy. pénzügyeiről. I. 344.

SZOBIESZKI, ld. Sobieski**SZODORAY-család**

— levéltára. I. 16.

SZOIKA K.

— a földesúri bíráskodásról. I. 79.

SZOKOLAY ISTVÁN

— a céhektről, 1846., II. 461.

SZOKOLAY M.

— hazai besenyőtelepekről. I. 85.

SZOKOLI MUSZTÁFA (budai basa)

— szerepe, XVI. sz. III. 85.

SZOKOLOV, N. P.

— Blázna és Velence viszonyáról, XII. sz. III. 66.

SZOKOLSKY BERTALAN

— a kassai püspökségről. II. 579 • László királyról.
III. 66.

SZOROLY VIKTOR

— Nagy Frigyes magyar evangélikus kapcsolatairól.
II. 110 • a XVIII. sz.-végi iskolázásról. II. 279.

SZOLÁRCSIK SÁNDOR

— iratai. II. 342 • ítéletének szövege, 1795., II. 509.

SZOLGA GEDRON

— mint Pray Gy. álneve. II. 237.

SZOLGAGYÓR

— várának fekvése. I. 80.

A szolgátat *regulamentuma*, 1809., II. 548.

A szolgátat *illető szabályok*, 1809., II. 548.

SZOLIMÁN (szultán)

— az egykori irodalomban. I. 215, 225–226, 274–275
• elfoglalja Budát, 1526., 1541., I. 223, 231, 232 •
elleni öszezsekkülvés, 1555., I. 225 • és Gritti Alajos.
I. 232, 289 • és a Habsburg-követek. I. 279 • hadi
naplói. I. 197, 231 • hadjárata Bécs ellen, 1529.,
I. 281, 289 • hódító törekvései, 1541. előtt. I. 221–222,
231 • és János Zsigmond. I. 299, 302 • levelei.
I. 197, 231, 229–290, 303, III. 79 • és Szapolya.
János. I. 225, 281.

SZOLLÁS ELKA

— a Duna–Tisza csatorna tervéről. II. 475.

SZOLNOK

— agrártörténete, XIX. sz. II. 455 • és a Duna–
Tisza csatorna terve. II. 62, 475 • gazdasági, telepü-
lési viszonyai, XVIII. sz. II. 51 • -i éhség, 1790.
II. 444 • -i hajózás, 1785., II. 257 • -i ref. egyház-
község. I. 465 • -i szandzsátság adóállajstroma. I. 247,
• -i vár ostroma, eleste, 1552., I. 288, 290.

SZOLNOK MEYER (Erdély)

— és az 1437-i parasztfelkelés. I. 143–144 • és a
hétéves háború. II. 183 • középkori művészeti emlékei.
I. 134 • magyar népének pusztulása, XVI. sz. I. 297
• és Mária Terézia halála. II. 196 • és a Mátyási
elleni mozgalom, 1467., I. 173 • története, monogra-
fiája. I. 69, 80, 96, 127, 295 • -i nemesi ustra, 1600.,
I. 308 • -i notárius: Somogyi A. I. 291.

SZOMAHÁZY ISTVÁN

— cikkei a nemesi felkelésekről, 1797–1801., II. 529.

SZOMBATHÉLY

— bibliográfiája. III. 25 • igazságszolgáltatása, XVII.
sz. I. 371 • a római korban. I. 34, II. 591 • -i
bizottság jelentése. III. 42 • -i domonkosrendiek. II.
117 • -i egyházmegye tört. I. 64, II. 201, 233, 270
• -i iskolák. II. 279, 581 • -i művészet. II. 232–233 •
-i nemesi felkelés, 1797., II. 522 • -i ötvösség. II.
146 • -i püspök, ld. gr. Herzan Ferenc, Szily János
• -i püspöki könyvtár. II. 588. III. 44.

— palota. II. 232–233.

— i püspökség szervezése, 1777., II. 201 • -i tanárok,
ld. Bimti Lajos, Kultsár István • -i zárdák. II. 117.

SZOMBATHÉLYI (ánév)

— a vadossal esetről. II. 121.

SZOMBATHY IGNÁC

— a vágyidei székely telepről. I. 81.

SZOMBATHI JÁNOS (pataki tanár)

— a magyar koronáról, 1821., II. 592 • magyar
története. II. 592 • a sárospataki kollégiumról. I. 327,
II. 181.

SZOMBATHY JÁNOS

— a kantai iskoladrámákról. II. 228.

SZOMOLÁNY

— vára és uradalma, XVII. sz. I. 421 • -i kuruc
győzelem, 1704., I. 449, 461.

SZOMOLNOK

— i bányászat. I. 243, 372, II. 53, 255 • -i útleírások
II. 23, 426.

- Szomorú ének*, 1781., II. 195—196.
SZONDY GÉZA
 — a kisperegi ref. egyházzal. I. 255.
SZONDI GYÖRGY (Drégelyi védője)
 — élete, szerepe, XVI. sz. I. 290.
SZONGOTT KRISTÓF
 — a magyarok eredetéről. I. 31 • Szamosújvárról. I. 296, II. 65.
SZONTAGH-család
 — története, iratai. I. 16.
SZONTAGH A.
 — a szepesváraljai ev. egyházzal. I. 256.
SZONTAGH DANIEL
 — a Mészkő- és Szontagh-családokról. I. 15—16.
SZOPEK ERVIN LÓRÁNT
 — az 1805-i országgyűlésről. II. 539.
SZOSZNA DEMETER GYÖRGY (bencés)
 — kéziratos énekeskönyve, 1715., II. 142.
SZOVJETUNIO (ld. Oroszország alatt is)
 — Kommunista Pártjának története. II. 11 • nyelvtudománya. II. 12 • és a szocializmus közgazdasági problémái. II. 11. III. 56 • területén ásatások. III. 57 • története. I. 22—23 III. 34 • történetírása. I. 22—23, II. 29, 183, III. 37, 45, 77, 80, 116, 125.
SZÜCS GÉZA
 — Csokonáról. II. 608.
SZÜGI FERENC
 — Runy Károly Györgyről. II. 495.
SZÜGYÉN
 — viszonyai, XVII. sz. I. 421.
SZÜKE BÉLA
 — Érsekújvár erdejéről, XVIII—XIX. sz. III. 124 • a kerpusztai és kisalföldi leletekről. III. 59, 67.
SZÜKE LÖRINC
 — Gyöngyösi Istvánról. III. 107.
SZÜKE ISTVÁN
 — Ráday Pálról. III. 114.
SZÜKEFALVA
 — unitárius egyháza. I. 256.
SZÜLLÖSSY ANTAL
 — Báthory G. egyházi látogatásairól, 1816., II. 580 • Szegedi Kis Istvánról. III. 86.
SZÜLLÖSSY GÁBOR (ötvösmester)
 — leírása az aranyolvasztásról, 1705., I. 422.
SZÜLLÖSSI ISTVÁN
 — története Szinán pasáról, 1635., I. 306.
SZÜLLÖSSY JOHANN NEPOMUK
 — hadvezér-albuma, 1837., I. 500.
SZÜLLÖSSY KÁROLY
 — Arad gazdasági viszonyairól, XVIII. sz. II. 64 • az aradi gimnáziumról. II. 208 • a Habsburg-monarchia szerzetesrendjeiről. II. 116.
A szülő műveléséről, 1814. (Naláti József), II. 436.
SZÜLÖSÁRDÓ
 — hegyközség szabályai, 1694., I. 421.
SZÜMÖRE
 — a harcokról ének. I. 449.
SZÖNY
 — a béke, 1627., I. 330—331, 364, 369.
SZÖNYI BENJAMIN (ref. lelkész)
 — egyházi iratai. II. 200, 369 • szerepe Hódmezővásárhelyen. II. 121 • verses leírása Váradról, 1753., II. 50, 106.
SZÖNYI I. L.
 — XIV. sz.-i oklevelekről. I. 112.
SZÖNYI NAGY ISTVÁN (tornai prédikátor)
 — *Mártírok* c. munkája, 1675., I. 388.
SZÖNYI O.
 — régi magyar templomokról. I. 67, 186.
SZÖRENY
 — a bán, Hunyadi J. I. 162 • -i bán (és vármegye) története, iratai. I. 12, 97, 121.
SZÖRENYI(A), ALEXANDER (Sándor)
 — az esztergomi érsekekről, 1717., I. 62. II. 137 • írói lexikona. II. 137. III. 8.
SZÖRENYI LÁSZLÓ (püspök)
 — leírása a Szerémségről, 1734., II. 21.
SZÓTS ANDRÁS
 — irata a marhavésztől, 1810., II. 438.
SZÓTSI ISTVÁN (kézdíváshelyi főbíró)
 — élete, küzdelmei, XVIII. sz. II. 65.
SZÓRÓGH SÁMUEL
 — rópirat-fordítása, 1791., II. 315 • verse a nádorhoz, 1791., II. 363.
SZTÁLIN, J. V.
 — *A békéről*. II. 12 • a leninizmus kérdéseiről. II. 11
- marxizmusról és nemzeti kérdéseiről. II. 12 • művei, 2., 5., 11., 13. köt. II. 11—12 • a szocializmus közgazdasági problémáiról. II. 11 III. 55 • a szovjet nyelvtudomány kérdéseiről. II. 12. III. 45.
SZTÁLINVÁROS (Intercisa)
 — régészete. III. 57.
SZTAMBUL (ld. Konstantinápoly alatt is)
 — i főfödte: Turszun. I. 152 • -i követségek, XVI—XVII. sz. I. 286—287, 342, 343 • -i magyar gyertyatartók. III. 82 • -i mecsetek kéziratai. I. 231 • -i török ügyvitel. I. 248.
SZTANKÓ BÉLA
 — Pálóczi Horváth dallamairól. II. 611.
SZTÁRAY GR.-család
 — oklevéltára. I. 16.
SZTÁRAY KRISTÓF GR.
 — és a jakobinusok. II. 518.
SZTÁRAI MIHÁLY (reformátor)
 — drámái, XVI. sz. I. 260, 269—270.
SZTÁRAY MIHÁLY GR. (szabolcsi főispán)
 — és a Horia-felkelés. II. 285.
SZTERÉNYI JÓZSEF
 — a magyar iparkutatásról. II. 209.
SZTRAKOS ADALBERT (plébános)
 — egyházi irata, 1783., II. 109.
SZTRÉCSÉNY
 — i udvarbírói ntasítás, 1640., I. 370.
SZTRIPSZKY HIADOR
 — adalékai a RMK-hoz, III. 19 • az Árpád-kori görög határol. I. 68 • határozat tört.-ről. II. 43 • a magyar vezényszórol. II. 69, 350 • a szombatosokról. III. 99 • és Alexics Gy.
 — Szegedi Gergely énekeskönyvéről. I. 271.
SZTRÓKAY ANTAL
 — alkalmi versei, 1800., 1804., II. 525, 534 • Cházár Andrásról. II. 489 • a nemzeti nyelvről, 1821., II. 491.
SZTUDINKA FERENC
 — a gácsi posztógyárról. II. 175, 465.
SZUCSÁG
 — története. I. 296.
SZUHÁNYI (Xavér) FERENC (apát)
 — társadalompolitikai röpiratai, 1789—1794., II. 269, 397, 503, 505.
SZUHÁNYI JÁNOS
 — méhészeti irata, 1795., II. 441.
SZUHÁNYI MÁRTON
 — levelei a nemest felkelésről, 1741., II. 103.
SZULYOVSKY MENYHÉRT
 — jakobinus levelezése, 1794., II. 511.
SZURMAY SÁNDOR
 — a mohácsi hadjáratról. I. 222.
SZUYOVOR
 — hadjárata (1799), irodalma. II. 524, 531.
SZÜCS ISTVÁN
 — Debrecen történetéről. I. 158, 246, 255, 296, 419, 458, II. 64, 217.
SZÜCS ISTVÁN
 — Vergilius hatásáról költészetünkre. II. 144 • Zrínyi idilljeiről. III. 104.
SZÜCS JENŐ
 — a cénekről, városokból XV. sz. III. 75 • az 1437-i parasztfelkelésről. III. 74 • Hunyadi Mátyásról. III. 76 • ism. a Zsigmond-kori oklevéltárat. III. 70 • a tatárjárásról. III. 68.
SZÜCS LAJOS
 — székely bibliográfiája. III. 27.
SZÜTS MIHÁLY
 — Debrecen hadi segélyéről, 1807., II. 541 • Szeged mezőgazdaságáról. I. 238, II. 51.
SZÜCS SÁNDOR
 — a nagysárréti juhásatról. II. 441.
SZÜCSI JÓZSEF
 — Szentmiklóssy Alajosról. II. 620.
SZÜGYI DANIEL
 — a dévaványai ref. templomról. I. 255.
SZÜGYI JÓZSEF
 — a ref. énekkönyvről. II. 111, 580.
SZVATOPLUK
 — birodalma. I. 36 • 1722-i iratban. II. 79.
SZVORÉNYI JÓZSEF
 — kiadta Szemere Pál munkáit. II. 619.
 — Vitkovics Mihály munkáit. II. 619.
SZVORÉNYI MIHÁLY JÓZSEF
 — hitvédelmi irata, 1779., II. 200.
SZYDLOWIECKI KRISTÓF (dengyel kancellár)
 — magyar vonatkozásai, XVI. sz. I. 195, 222.

- T. — buzdító irata, 1797., II. 521.
- T. F. — Zrínyi Miklósról. III. 104.
- T. I. — irata II. József halálára. II. 299, 300.
- T. J., ld. Török János, III. József
- T. K., ld. Tagányi Károly
- TABA ISTVÁN
— Baranya népességéről. XVI. sz. I. 240 • a XVII. sz.-végi telepítéspolitikáról. I. 417.
- Tabellarisches Verzeichniss der Beiträge, 1806., II. 536.
- TABUL, BOHUSLAV (ev. lelkész)
— szerepe a szlovák irodalomban. II. 494.
- Tábori parancsolat, 1809., II. 547.
- TABORSKY OTTÓ
— I. Ferenc erdélyi útjáról. II. 444.
- TABERNA, I.
— Báthori Istvánról. I. 309.
- Tabulae, 1737., II. 21.
- TACITUS
— és Forgách Ferenc. III. 82.
- TADDESO, ld. Parmigiano
- TADRA, F.
— Bethlen G. hadjáratairól. I. 339.
- TAFFEL, G. L.
— velencei tört. okmánykiadása. I. 18.
- Tafeln zur Statistik, 1842., II. 463.
- TAFERNER, P.
— Leslie Walter követségről. I. 389.
- TAFFUR PÉTER (spanyol utazó)
— emlékezése Magyarországról. XV. sz. I. 111.
- TAGANYI KÁROLY
— a Balassa névről. III. 89 • a beszercei szöszedetről. I. 131 • borbándi szántóföldekről. XVII. sz. I. 429 • a budai kamarai jószágkormányzásáról. XVII. sz. I. 416 • Csanád és Kál egységéről. 1628., I. 336 • Dés viszonyairól. XVII—XVIII. sz. I. 336, II. 47 • első foglalásról Bogáthon. II. 456 • emlékezete. III. 52 • Erdély adózásáról. 1324., III. 70.
— áruforgalmáról. 1701., I. 433 • jövedelméről. 1586., 1725., I. 307, II. 87.
— az erdélyi udv. kancelláriai levéltárról. I. 18, 293 • az erdészeti kultúra kialakulásáról. II. 167 • az 1787-i népszámlálásról. II. 247 • az 1828-i összeírásról. II. 454 • a földközösség történetéről. I. 77, 239, II. 45 • gazdaságtörténetünk főbb forrásairól. I. 22, II. 45, 456 • görög kereskedőkről. I. 422 • a gyepűről. I. 37 • a gyulafehérvári glosszákrol. I. 130 • a hármasonymásról Erdélyben. I. 430, II. 166 • harmincadójövedelmekről. XVIII. sz. II. 60 • a hazai élő jószágokokról. I. 88 • a honfoglalásról Erdélyről. I. 84 • irathagyatéka. II. 45 • ism. Ortway vizrajzát. I. 80.
— Salamon: Budapest történetét. I. 125.
— jegyzékei a nemesítésekéről. I. 239 • a jobbágyságon levő földekről. 1780., II. 254 • lengyel borkivitelről. XVII. sz. I. 372 • Magyar Erdészeti Oklevéltára. I. 11, II. 44, 167, 437 • a magyar udv. kancelláriai levéltárról. I. 18, 232 • a marhakivitelről. 1514., 1733., I. 206, II. 60 • a megyei házipénztárakról. 1790—1825., II. 456 • a megyei önkormányzat keletkezéséről. I. 96 • a neo-acquisiták becséséről. 1696., I. 417 • Nyitra német telepeseiről. XIII. sz. I. 80 • a pécsváradai apátság bevételéről. 1438., I. 143 • a regéci ivergőutáról. 1698., I. 422 • a régi orsz. levéltárról. I. 18 • Szarvaskő számadásairól. 1448., I. 155 • szepesi városok adójáról. 1450., I. 157 • Szolgyáryról. I. 80 • Szolnok-Doboka megye történetéről. I. 69, 80, 96, 173, 295 • Thurzó Szaniszló háztartásáról. I. 371 • Ungvár szabályzatáról. 1593., I. 238 • a vármegyék eredetéről. I. 69 • a vérszerződésről. I. 83 • vitája az Árpád-kori társadalomról (Erdélyi L.). I. 77.
- TAGLIACOZZO
— csata. I. 100.
- TAHY ANTAL (sárosi főjegyző)
— beszéde az insurgenekhez, 1797., II. 521.
- TAHY BERNÁT
— Nádasdy Tamás udvarában. XVI. sz. I. 241, III. 84.
- TAHY GYÖRGY
— beadványa a kereskedelmi bizottsághoz, 1792., II. 390.
- TAHY ISTVÁN
— a magyar kézművesiparról. II. 55.
- TAKÁTS ENDRE
— Szegedről mint püspöki székhelyről. XVIII. sz. II. 113.
- TAKÁTS ENDRE
— soproni jobbágylevelekről. XVIII. sz. III. 120.
- TAKÁTS ÉVA (Karaos Ferencné)
— cikke a paraszток helyzetéről, 1824., II. 452.
- TAKÁTS GY.
— a somogyi Nagyberekéről. II. 43.
- TAKÁCS GYULA
— a rábcaikapi ev. egyházzól. I. 256.
- TAKÁCS JÁNOS
— a közteherviselésről Rákóczi korában. I. 464 • Rákóczi gazdasági tanácsáról. I. 464.
— hadszervezetéről. I. 462.
- TAKÁTS JÓZSEF, ld. Péteri Takáts
- TAKÁCS JÓZSEF
— a ceglédi ref. egyházzól. I. 255.
- TAKÁCS JÓZSEF
— a jászutsa iskoladramájáról. II. 227.
- G. TAKÁCS JÓZSEF
— Simonyi Öbesteréről. II. 501.
- TAKÁCH JUDIT, ld. Dukai Takách
- TAKÁTS LAJOS
— Csanád vezérről. III. 65.
- TAKÁTS MÁRTON (kalocsai érseki helynök)
— szerepe. XVIII. sz. II. 579.
- M. TAKÁCS M.
— a budavári Mátyás-templomról. I. 134.
- TAKÁCS SÁNDOR
— mutatója a KSzM kötetéhez. III. 28.
- TAKÁTS SÁNDOR
— az ausztriai marhavásárokról. I. 244, 378, II. 60 • bányászattörténeti adalékai. I. 372, II. 54 • Barcsay Ábrahámról. III. 121 • Barkóczy Krisztináról. I. 437 • bécsi halterkeskedők kiváltásairól. I. 244 • a bécsi kancelláriai palotákról. III. 12) • Benyák Bernátról. II. 281 • borkivitelről, termelésről cikkei. I. 238, 244, 372, 377, II. 477 • Bornemisza Jánosról. I. 317 • a budai várkapitány kincseiről. I. 259 • céhszokásokról. 1759., II. 176 • csatornaépítési, hajózási cikkei. I. 242, 244, II. 62, 476 • Dobó egri agyumenteréről. I. 293 • a dohány elterjedéséről és monopóliumáról. I. 416, II. 61, 79 • a dunai hajózásról. XVI—XVII. sz. I. 244 • Duskás Ferenc főbírójáról. I. 244 • az eccsedi lap eresztéséről. II. 167, 178 • egy budai bíróról. II. 481 • emlékezete. III. 52 • erdélyi görög kereskedőkről. 1676—1735., I. 434, II. 59 • Esterházy aratóiról. III. 117 • Esterházy Miklós leveleiről. I. 359 • az esztergomi érsek jövedelméről. XVI. sz. I. 237 • esztergomi telepítésekről. XVI. sz. I. 240, 317—318.
— az 1807-i országgyűlésről. II. 541.
— a Fuggerokról. I. 244 • a gabonakivitelről cikkei. I. 244, 378 • gyarmatszervezési tervekről. XVII. sz. I. 416 • a hainburgi postógyárról. II. 61 • a hajdúkról. I. 321—322 • hajóépítők telepítéséről. I. 242 • a harmincadokról cikkei. I. 284, 372 • a Harruckernesaláról. II. 42, III. 117 • a hegyaljai felkelésről. 1697., I. 420 • iskoladramákról. II. 226 • ism. Kemátmüller munkáját a vizszabályozásokról. II. 62 • kalauzokról, kémekről a török világban. I. 287 • Kassa elfoglalásáról. 1682., III. 108 • Kassa kereskedőiről. 1567., I. 243 • Kelemen Didákról. I. 437, II. 16, 108—109 • Kémvilág Magyarországon. II. 436 • kertjeinkről a XVII. sz.-ban. I. 370 • két világ-kereskedelmi cikkünkéről. XVIII. sz. I. 416, II. 61, 178 • Kisebbségek. I. 395 • Kisérletek a magyar hadról. I. 395 • Komáromi múltjáról. II. 64, 179, III. 69, 102 • komáromi daliákról. XVI. sz. I. 287.
— harmincadokról. III. 84 • vízhalászatról. I. 239.
— külkereskedelmi mozgalmakról. I. Lipót alatt. I. 409, 415—416, 434 • a legrégibb ivergőutakról. I. 125 • a léhen és holden fogalmáról. I. 287 • magyar ágyúkról. III. 91 • a magyar gyalogság történetéről. I. 287, 367 • a magyar kamara viszonyairól. XVII—XVIII. sz. I. 367, 369, II. 87 • Magyar küldelmek. I. 381 • A magyar múlt területeiről. I. 235, 244, 381, III. 84, 91, 96, 102, 109, 117 • magyar műlkínsek pusztulásáról. I. 395 • magyar rabokról. III. 91 • magyar—török fródeákokról. I. 234 • a magyar tözsérség pusztulásáról. XVII. sz. I. 378 • a magyar várról. I. 287 • a magyar vámrendszerről a XIII—

XIV. sz.-ban. I. 118 • malmokról, molnárokról. I. 242 • a marhakereskedelemlről cikkei. I. 244, 372, 378, 381 • mármaros sóbányákról. XVI.—XVII. sz. I. 243 • a Mátyáshagyományról. III. 76 • méz- és viasz-kivitelről. I. 372—373, II. 61 • Nürnberg magyar kapcsolatairól. I. 244 • a nyelvtörténeti szótárról. III. 62 • a nyelvújítási harcokról. II. 617 • Oroszán basáról. I. 288 • az osztrák határvásárokról. XVI. sz. I. 206 • Pálffy Tamásról. III. 92 • Pállya Istvánról. II. 227 • a pesti piarista kollégiumról. II. 131, • Péteri Takács Józsefről. II. 614 • Pézsek Józsefről. II. 305 • pozsonyi hajóokról, 1806. II. 476 • *Rajok a török világból*. I. 235, 247 • Rákóczi Zsigmond-ról. III. 96 • régi magyar kapitányokról. I. 235, 287 • a régi Pestbudáról. II. 483 • a rézpénzről, 1703., I. 416, 464 • Somogyi Ferencről. III. 109 • spanyol telepítésről Pancsován. II. 34 • a Szamos szabályozásáról. XVIII. sz. II. 178 • Szapata Ferenc-ről. III. 102 • *Szegény magyarok*. I. 235, 247, 381, 420 • Szokoli Musztafáról. III. 85 • Tahy Bernátról. I. 241, III. 84 • táncról, muzsikáról. XVI. sz. III. 84 • a temesi keresk. társaságról. II. 59 • tokaji német telepítésről. II. 54 • török alattvalók kereske-déséről. XVIII. sz. II. 59 • *A török hódoltság korából*. I. 235, 247 • török-magyar bajvivásáról, levetésről. I. 235, 287 • történeti felfogása. I. 234—235, 288 • az udvari konyháról, 1687., III. 109 • az újbányai hutáról, 1630., III. 102 • üvegesekekről. I. 242 • válogatott tanulmányai (*Végvári vitések*). I. 235, III. 91 • Vékony Jánosról. II. 74 • Zékány Jánosról. III. 117 • Zrinyi M. elleni vizsgálatról, 1565., I. 290. • Zrinyi Miklósról. XVII. sz. I. 381, III. 104 • és Eckhart F., Székfi Gy. — kiadta a budai pasák magyar levelezését. I. 284.

TAKSONYI (Taxonyi) JÁNOS (jezsuita)
— egyházi iratai, XVIII. sz. II. 144.

TAKSONYI JÓZSEF
— Pécs egyházzenejéről, XVIII. sz. II. 147.

TALÁSI ISTVÁN
— a bakonyi pásztorkodásról. II. 44 • a kiskunság. állattartásáról. II. 44. • a néprafiz. irodalomról. III. 28

TALLEYRAND (Bethlen G. ügynöke)
— orosz követsége, XVII. sz. I. 333.

TALLEYRAND
— levelei Napóleonhoz. II. 557 • és Tertina Mihály II. 533.

TALLÁN PÁL
— levelezése Berzeviczy Gergellyel, 1790 k. II. 312, 451.

TALLÓS
— i fenyítőház, XVIII. sz. II. 194.

TÁLLYA
— i ev. és ref. egyház. I. 256 • -i orvos: Fucker Fr. II. 436 • -i prédikátor: Szikharosi Horvát A. I. 270 • -i szőlőtermelés. I. 370, II. 41 • -i tanító. I. 413 • -i tartományi gyűlés. I. 394.

TÁLLYAI DÁNIEL
— mint lapszerkesztő. II. 155, 239 • és a nemesi fel-keles, 1800., II. 525 • Trenk-fordítása, 1788., II. 327.

TÁLLYAI PÁL
— Istvánffy-fordítása, 1629., I. 227.

TAMÁS (spalatói főesperes)
— krónikája, XIII. sz. I. 74, 87, 89, 93, II. 359.

TAMÁS (pap)
— moldvai bibliafordítása, XV. sz. I. 131, 133.

TAMÁS LAJOS
— Fogarasi István katejéről. I. 347 • rómaiakról, románokról Dáciában. I. 82, III. 58.

TAMÁSI ÁRON
— Dózsáról. III. 80.

TAMEDLY MIHÁLY
— Igaz Sámuelről. II. 621.

TANÁRKY MIHÁLY (főhadnagy)
— irata az austerlitz csatáról, 1806., II. 535.

TANÁRKY SÁNDOR (kapitány)
— a Ferdinánd-huszárokról, 1822., II. 500.

TANZ MENYHÉRT (pálos tanár)
— iskoladráma-gyűjtése. II. 228.

A tanításnak regulamentuma, 1809., II. 543.

TAP
— i ref. egyház. I. 256.

Tapasztalásból merített oktatás, 1774., II. 165.

TAPIÉ, VICTOR-LUCIEN
— a francia külpolitikáról, XVII. sz. I. 339 • a XVII. sz. történetéről. I. 326.

TAPOLCA
— településföldrajza. II. 43.

TAPOLCAI BEETALIAN
— oklevélformulái, XIV. sz. I. 112.

TAPOLCSÁNYI (Pál) GERGELY
— bícsiztatója Károlyi Sándorról, 1743., II. 16 • prédikációjá, 1752., II. 110.

TAR BENEDEK
— verse a házasságról, 1541., I. 270.

TAR LÖRINC
— iországi zarándoklása, XV. sz. I. 132.

TARASZOVICS BAZIL (munkácsi püspök)
— és az egyházi unió, XVII. sz. I. 424.

TARCAL
— krónikája, XVII. sz. (Babocsay). I. 398, 412 • -i Rákóczi-uradalom. I. 463 • -i szőlőtermesztés. I. 463, II. 41—42 • -i zsinat, I. 53 • tordai hitvallás, 1563., I. 262.

TARCAZY ERZSÉBET
— horvát boszorkányperekről. II. 91.
— — — jobbágytör. tört. II. 149, 160.
— a reformációról Horvátországban. I. 254.

TARCAZI GYÖRGY, ld. Diváld Kornél

TÁRCZY KÁROLY
— a csehkrli Munkácsn. II. 56, 460 • Nagy Péter és Magyarország kapcsolatáról. I. 469.

TARCSAFALVA
— i unitárius egyház. I. 256.

TARDI GYÖRGY
— szikszói történelme, 1538., I. 313. III. 88.

TARDY LAJOS
— Balugyánszky Mihályról. III. 125.

TARDY KALLÓS LAJOS
— Bronyevszkij utazásáról, 1810., II. 426.

TARDUCCI DA CORINALDO, ACHILLE
— irata a török háborúról, 1600., III. 95.

TARENTO
— i Anjouk, XIV. sz. I. 121.

Tariff... Ausfuhr-Zoll, 1795., II. 462.

TARINI DI CONSUMBRATO, VITTORIO
— jelentései, 1686., I. 410.

TARJÁN J.
— irodalmunk angol vonatkozásairól, XVIII. sz. II. 220.

TARJÁN KRISTÓF
— a szolgáló népekről. I. 79.

TARKÓ
— lek hatalmi törekvései, XIV—XVI. sz. I. 117, 155, 241.

TARLE, J. V.
— az 1514-i parasztháborúról. III. 80 • Kutuzov szerepéről. III. 125 • a magyar történelemszongresszusról. III. 46 • Rákóczi nemzetközi helyzetéről. III. 116.

TARNAI ANDOR
— — — Batsányi jegyzeteiről. III. 126.
— és Keresztury D. — — — Batsányiról (kiadással). II. 604, III. 126.

TARNAY MARIANNE
— a Jászság iskolázásáról. II. 128.

TARNAY ZSUZSANNA
— a velencei békéről, 1177., III. 66.

TARNASZENTMÁRIA
— i Árpád-kori templom. I. 67.

TARNÓCZY ANDRÁS
— budai követsége, 1549., I. 279.

TARNOV
— ba Szapolyai menekülése, 1528., I. 230.

TARA ROMÍNEASCĂ, ld. Havasalföld

TARPA
— i jobbágyok és a Rákóczi-szabadságharc. III. 115.

TARTLER, JOHANN (szász comes)
— politikai irata, 1791., II. 376.

TARTLER, THOMAS (ev. lelkész)
— krónikája, XVIII. sz. II. 18.

TARVIS
— i harcok, 1797., II. 529.

TARVISINUS, ld. Museums
Taschenbuch für Garten Freunde, 1795., II. 409.
Taschenbuch für... Handwerker, 1814., II. 460.
Taschenbuch für... Mineralogie, 1817., II. 409.

TÁSIEDAN, ST.
— a bihari unióról és Kovács püspökről. II. 124.

TASNÁD
— i ref. egyház. I. 256.

TASSI GÁSPÁR
— budai követsége, 1627., I. 364.

- TASSI MIKLÓS** és Csúrka I.
— a debreceni ref. népiskoláról. I. 260.
- TASSO**
— és Zrínyi viszonya. I. 379. III. 104.
- TATA**
— az Árpád-korban. I. 78 • és Kazinczy. II. 600 • leírása. 1811., II. 419 • települése. III. 54 • vára malma. XVI. sz. III. 84, 95 • -i bencés apátság. I. 78, • -i csapómenterek. II. 56 • -i diákélet. XVIII. sz. II. 131 • -i majolikailzem. II. 175, 467 • -i piarista ház. gimnázium. II. 202, 209 • -i útleírás. 1807., II. 426.
- TATAI JÁNOS** (ref. lelkész)
— naplója. XVII—XVIII. sz. I. 412, 418.
- TATAI MOLNÁR**, ld. Molnár
- TATÁR**
— betörés Magyarországon. 1241., I. 53, 89—92, 96—97. III. 68.
— 1717-ben. II. 75.
— beütés Csíkba. 1661., I. 355.
— Marosvásárhelyre. 1658., I. 348. III. 99, 108.
— birodalom története. I. 96, III. 68.
— —ban utazók. XIII. sz. I. 90.
— pusztításról siralmak. XVI—XVII. sz. I. 270, 350 • rablásban erdélyiek. 1657 után. I. 347, 350, 355 • -ok és Báthori István. I. 308 • -ok ellen lengyel—magyar összefogás. XIV. sz. I. 120 • -okhoz IV. Béla követsége. 1246., I. 92 • -okról Kisfaludy drámája. II. 622.
- TÁTRA**
— vidéki pásztorkodás. I. 239.
— — utazás. 1807., II. 421.
- TATTENBACH, HANS ERASMUS**
— stájer összeesküvése. XVII. sz. I. 393—394.
- TAUBE, FRIEDRICH WILHELM V.**
— leírása Szlavóniáról. 1777., II. 151.
- TAUBERT ERNŐ**
— a katonaság elszállásolásáról Somogyban. XVIII. sz. II. 69.
- TAUFERER SIEGFRIED BR.**
— kereskedelmi vállalkozása. 1763., II. 257.
- TAURINUS (Stieröchsel) ISTVÁN**
— eposza a parasztháborúról. I. 190—191. • mint humanista. III. 79.
- TAUSCH, JOSEPH**
— a Habsburg-monarchia bányajogáról. 1817., 1822., II. 459.
Tausend und ein Irrthum. 1791. (gr. Batthyány Alajos). II. 316.
- TAUSSERAT-RADEL, A.**
— Pellőier levelezéséről. I. 278, 301.
- TAVARNAY FERENC**
— irata a selyemtenyészetről. 1820., II. 442.
- TAVASZY SÁNDOR**
— Apáczai Cseri Jánosról. I. 354 • a két Apafiról. I. 430.
- TAKONYI, ld. Taksonyi János**
- TÁSS**
— I Margit-legenda. I. 88.
- TEBELDI, A. (= K. Beidtel)**
— Ausztria pénzügyeiről. 1847., I. 560.
- TÉGLÁS BÉLA**
— a balázsfalvi uradalomról. 1686., I. 430.
- TÉGLÁS BÉLA**
— a tört. paszkvillusról. II. 143.
- TÉGLÁS J. BÉLA**
— a Dunántúli népességről. II. 30 • az úrbérrendezés problémáiról. II. 192.
- TÉGLÁS GÁBOR**
— isn. a nagybányai bányakerület monografiáját. II. 54, 459.
- TELEGDI-család**
— birtokgyevezsége. XVI. sz. I. 241.
- TELEGDI CSANÁD** (esztergomi érsek)
— kereskedelmi szerződése. XIV. sz. I. 128.
- TELEGDI JÁNOS**
— mint Mátyás követe. XV. sz. I. 175.
- TELEGDY JÁNOS**
— levelezése. XVI. sz. I. 232.
- TELEGDI MIKLÓS** (pécsi püspök)
— és Bornemisza P. vitája. XVI. sz. I. 263—264 • könyvtára. I. 265 • törvénygyűjteménye. 1584., I. 232.
- TELEGDY PÁL**
— levelezése. XVI. sz. I. 232.
- TELEGDI ZSIGMOND**
— a kazárok és a zsidóság kérdéséről. I. 33.
- TELEKESY ISTVÁN** (egri püspök)
— és a Rákóczi-szabadságharc. I. 457. III. 114.
- TELEKI (gr.) család**
— győmrői levéltára. I. 16, 437 • középkori oklevelei. I. 16 • marosvásárhelyi levéltára. I. 428—429 • története. I. 432, II. 429 • versíró tagjai. II. 142.
- TELEKI ADÁM**
— németországi útja. 1722., II. 24.
- TELEKI ADÁM GR.** (dobokai főispán)
— Corneille-fordítása. 1773., II. 223.
- TELEKI DOMOKOS GR.**
— élete, utazásai. XVIII. sz. II. 420, 448.
- TELEKI DOMOKOS GR.**
— Básta emlékiratáról. I. 308 • Erdély három államfőiről. XVIII. sz. II. 160 • az 1817-i inségről. II. 444 • a Horia-felkelésről. II. 237, 289 • két kalugyerről. II. 123 • a székely határőrség tört.-ről. II. 169, 185.
- TELEKI DOMOKOS GR.**
— a marosvásárhelyi Teleki-könyvtárról. II. 212.
- TELEKI GÉZA GR.**
— elnöki beszédei, emlékezete. III. 52 • Teleki Mihály anyjáról. I. 429.
- TELEKI JÓZSEF GR.**
— özevegye: gr. Bethlen Kata. II. 17.
- TELEKI JÓZSEF GR.** (ugocsa főispán)
— és Bessenyei György. II. 219 • és Bod Péter. II. 216 • életrajza. II. 154 • irata a voltairánusok ellen. 1779., II. 201 • külföldi útjai, kapcsolatai, naplói. II. 154 • levelezése. II. 154, 296, 500 • megyei beszédei. II. 280, 346 • országgyűlési beszéde. 1791., II. 369 • protestáns szerepe. II. 276, 278, 304.
- TELEKI JÓZSEF GR.**
— élete, útinaplói. 1799—1800., II. 420, 429.
- TELEKI JÓZSEF GR.**
— emlékezete. III. 52 • Hunyadi származásáról. I. 162 • a Hunyadiak koráról. I. 144—146, 153—154, 160—161, 170, 172 • ism. Bright utazását. 1817., II. 427 • utazása, iratai. II. 421.
- TELEKI LAJOS GR.**
— Aranka György könyvtáráról. II. 589.
- TELEKI LÁSZLÓ GR.**
— és Fekete János gr. II. 228 • a gyermeknevelésről. 1796., II. 584 • a magyar nyelvről, tudós társaságról. 1806—1817., II. 489, 583, 618 • pénzügyi beadványa. 1807., II. 587 • Teleki József életéről. II. 154.
- TELEKI MIHÁLY GR.** (erdélyi kancellár)
— adatai, politikai szerepe. I. 432—433 • és Bethlen János. I. 426 • és a bujdosók. I. 429 • és Csereli Mihály. I. 427 • és Czerei Vass György. I. 425 • egykorú gúnyversben. I. 428 • felesége: Veér Judit. I. 432 • levelezése. I. 423—429. III. 110.
- TELEKI MIHÁLY GR.** (Rákóczi főtitkárja)
— naplója, iratai. 1689—1708., I. 440, III. 110—111.
- TELEKI PÁL**
— és Halmágyi István Göttingában. 1752., II. 149.
- TELEKI PÁL GR.**
— Magyarország fejlődéséről. III. 23.
- TELEKI PÁLNÉ, Vay Kata**
— levelei. XVIII. sz. II. 24.
- TELEKI SÁMUEL GR.** (erdélyi kancellár)
— fia, T. Domokos. II. 420 • Janus Pannonius-kiadása. I. 185 • könyvtárosa: Mihelyes J. II. 235 • marosvásárhelyi könyvtára. II. 212, 287, 319, 426 • utazásai, naplója. 1759—., II. 154.
- TELEKI SÁNDOR GR.**
— geryeszegi utasítása. 1718., II. 47.
- TELEKI-kódex**
— magyar legendái. I. 213.
- TELES SIMON**
— üvegiparunkról. II. 467.
- TEMES**
— megye nemesi felkelései. 1797—1809., II. 554.
— története, oklevéltára. I. 13, 124 • újjászervezése. XVIII. sz. II. 197 • emlékezések (Farádi Vörös). II. 400 • -i főbíró, Farádi Vörös II. 234 • -i főispánok, ld. Drágffy János, Ozorai Pipo • -i főispánok kérdése. 1791., II. 383 • -i Vojtek község. II. 33 • -i Bánáság bányászata. II. 54, 170, 459 • bolgár, olasz, spanyol telepesei. II. 34 • francia telepesei. II. 162 • gazdasági, stb. viszonyai. XVIII. sz. II. 60, 76, 96, 167, 177, 248 III. 118. • hadi térképe. II. 294 • iskolaügye. XVIII.

sz. II. 127, 132, 207 • és II. József látogatása, 1773., II. 246 • kereskedelme. II. 59—60, 388 • kir. biztosa: Nieczky Kristóf. II. 195, 281 • komiszárúsa: Kempelen F. II. 162 • leírásai, 1782—1804., II. 235—236, 415 • megszervezése és Mercy tők. II. 56, 76 • mezőgazdasága. II. 87, 454 • története. I. 296, II. 161 • visszacsatolása, 1778—1782., II. 173, 195, 197—198 • -i adminisztráció levéltára. II. 76 • -i ev. egyházmegye. I. 254 • -i határőrvidék. II. 185—186, 207 • -i német telepítések, XVIII. sz. II. 33—34, 36—38, 127, 162, 248 • -i népviseletek, XIX. sz. II. 416 • -i parasztnozsgalmak, 1804., II. 487 • -i pestis, 1788., II. 97 • -i püspöki terv. II. 115 • -i románok. II. 88, 123, 182, 162, 286, 497 • -i szerbek. I. 419, 460, II. 88 • -i utazások, 1774—1823., II. 151—153, 237, 246, 424—425, 427—428 • -i vállalkozó: S. Taufferer. II. 257 • -i városok története. II. 64, 180.

—i kerület felállítás. II. 293 • -i pasák. I. 440, II. 74 • köz és a Porta, 1718., II. 74 • köz viszonyai a XVI—XVII. sz.-ban. I. 248, 296, 410 • közli vizsábályozások, XVIII. sz. II. 178. • -i vidéken a keleti egyház kezdetei, III. 65.

TEMESI GYÖZÖ
— a Béga-csatornáról. II. 77, 178 • a temesi vizsábályozásokról. II. 178.

TEMESVÁR
— és Aldana csapatai. I. 303 • és a Béga-csatorna. II. 77, 178 • erődítése, eleste, 1552., I. 227, 231, 273, 288, 290, 300 • az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • monográfiája. II. 180, 483 • műveltségi viszonyai, XIX. sz. II. 483, 566, 587 • telepesei Bácsbó. II. 36 • története és oklevéltára. I. 13 • viszonyai, XVIII. sz. II. 64, 77, 180 • visszavétele, 1716., II. 21, 71, 74 • -i caata, 1514., I. 191 • -i hadmérnök: J. G. Stockhausen. II. 178 • -i ipar. II. 56 • -i iskolák. II. 279 • -i jezsuita napló. II. 76, 115 • -i kereskedők. II. 59—60, 178, 388 • -i nyomdászat és sajtó. II. 132, 212, 240 • -i plariaták. II. 132 • -i román orvos: G. C. Roja. II. 599 • -i szerb kongresszus, 1790., II. 360—361, 378—379 • -i színészet története. II. 628 • -i tükös társulatok, XVIII. sz. II. 263 • -i török pasa. III. 108 • -i törökhöz követés. III. 99 • -i utazások, 1714., 1770., 1811., II. 22, 153, 426.

TEMESVÁRY ISTVÁN (deák)
— történelmi éneke, 1569., III. 88.

TEMESVÁRY JÁNOS (deák)
— történelmi éneke, 1571. III. 88.

TEMESVÁRY JÁNOS
— az erdélyi jezsuiták eltörléséről. II. 203 • erdélyi püspökökről. I. 62, II. 115, 201 • II. Gézáról a pápa—császár küzdelemében. I. 76 • a gyulafehérvári gimnáziumról. II. 180 • Hunyadi győzelméről. 1442., I. 163 • LakiJakabfia Jánosról. III. 73 • Manzador Pius püspökről. II. 201 • Megyericei Jánosról. I. 218.

TEMESVÁRI FELHÁR (ferences szónok, † 1504)
— munkássága, irodalma. I. 180—181, 212—214. III. 77.

Temeswarer Zeitung, 1784., II. 240.

TEMPEA, RADU
— román nyelvtana, 1797., II. 497.

TEMPERLEY, HAROLD
— bevezetése Marczali XVIII. sz.-ához. II. 26.

TEGNAGL
— egyháztört. iratkiadása, 1612., J. 56, 76.

TENK BÉLA
— a tolnai vízszabályozásról, XVIII. sz. II. 178—179.

TENŐ
— I. Szt. Péter-monostor. III. 64.

TERDSUMAN MURÁD
— szerepe, XVI. sz. III. 93.

Terézia királyné... visszafordulása, 1788., II. 298.

TERGINA GYULA
— Buda emlékiratairól. III. 108 • Magyarországi pénzügyeiről, 1458—1520., I. 202.

TERHES BENJAMIN (zempleni orvos)
— a pesti orvosi karól, 1821., II. 584.

TERHES SÁMUEL (ref. esperes)
— irodalmi szerepe, polóniái. II. 616, 620 • a magyar-nyelvű oktatásról, 1825., II. 588.

TERLECKIJ, E.
— a halicsi lengyel—magyar versengésről. I. 120.

TERLON (lovag)
— emlékezőjei, 1650—1661., I. 352.

TERMATZUS (Árpád dedunokája)
— Konstantinosz szövegében. I. 26.

TERMINI, F. A.
— Ransanus Péterrel. I. 167.

TERNYÉY JÁNOS
— tiszai csatornaterv, 1727., II. 62.

TERSEN, ÉMILE
— magyar története. III. 46.

TERSZTYANSZKY-család
— iratai, története. III. 43.

TERSZTYANSZKY DÁNIEL
— folyóirata, tudós törekvései. II. 156 • szerepe a Ratio Educationisban, 1777., II. 156, 207—208.

TERSZTYANSZKY DEZSŐ
— a Tersztianszky-családról. III. 43.

TERSZTYANSZKY JÁNOS (jezsuita tanár)
— egyházi irata, 1737., II. 109 • Erdődy Gábor püspökről. II. 109, 114 • Kassa történetéről, 1732., II. 137 • kiadta Bombardi topográfiáját. II. 21.

TERPINA MIHÁLY (tanár)
— alkalmi iratai, versei, 1790—1803., II. 348, 521, 527, 533 • mint lapszerkesztő, 1790., II. 340.

TESCHEN
— hg. Albert, 1818., II. 586 • -i lelkész: J. Klopsia. II. 480.

TESSEDIK FERENC
— magyar vonatkozású külföldi anyagról. III. 44.

TESSEDIK SÁMUEL
— adatai, munkái, irodalma. II. 248—250, III. 122 • agrárszakirodalmi munkássága, 1801—1818., II. 433—435, 442, 449 • bizottsági javaslatai, 1791., II. 389—390, 396 • egykori irodalmi viszangja. II. 431 • a parasztság kérdéséről. II. 249, 253, 451 • Szarvas gazdasági fejlődéséről. II. 46, 50 • szarvasi gazdasági iskolája. II. 248, 396, 420, 454, 585 • Vedres tiszai csatornatervéről. II. 475.

TESSIER, J.
— a 4. kereszties hadjáratról. I. 93.

TÉT
— i. plébános, ld. Pázmány Horváth Endre.

TÉTÉNY
— i. gyűlés, 1279., I. 91 • -i kastélyról Dugonics leírása. II. 394.

TETTAMANTI BÉLA és Mátyás E.
— mutatója a Magyar Pedagógiához. III. 31.

TETTAU, W. J.
— kiadta egy Landsknecht jegyzetét, XV. sz. I. 194.

TETTEL LÖRINC
— mutatója a Kisfaludy-Társ. Évlapjaihoz. III. 32.

TEUBER, O. és Ottenfeld, R.
— az osztrák hadseregről. II. 69.

TEUFENBACH KRISTÓF
— mint portai követ, XVI. sz. I. 225, 279.

TEUTSCH, FRIEDRICH
— Brukenhalt Sámuelről. II. 160 • az erdélyi szász ev. egyházzal. I. 253, II. 122.
— iskolaszabályzatokról. I. 267, II. 128, 208, 583 • sajtókról. II. 340, 402.
— az erdélyi szászok történetéről. I. 297, II. 29, 36, 169, 246, 377. III. 96 • az 1805—1830 közötti idősokról. II. 487 • a „három 'nemzet' uniójáról. I. 144 • Schlozer szász történetéről. II. 592 • Teutsch G. D. életéről. III. 52.

TEUTSCH, GEORG DANIEL († 1893)
— élete. II. 52 • Erdély történetéről Nagy Lajos idején. I. 127 • erdélyi okmánytára. I. 11—12 • az erdélyi szászok irodalmi mozgalmairól, 1790 k. II. 376—377.
— reformációjáról. I. 253, III. 85 • zsinatairól. III. 85 • történetéről. I. 83, 297.
— az 1791-i erdélyi diétáról. II. 377 • II. Józsefről szász vonatkozásban. II. 301 • munkáinak jegyzéke. III. 52 • okmánytára a szász ev. egyházzal. I. 253, III. 85 • Segesvár számadásáról, 1522., I. 210 • Szapolyai és I. Ferdinánd harcáról. I. 282 • a váradi káptalan és a szászok vizsályáról, XV. sz. I. 210.

TEUTSCH, JOSEPH (ev. lelkész)
— barcasági krónikája, iratai. II. 18, 149.

TEUTSCHLAENDER, W. STEFAN
— Mihály vajdáról. III. 94.

TEUTZEL, W. E.
— tört. adatai, 1717., I. 219.

TEVELI (Maurer) MIHÁLY
— Csokonáról. II. 608—609 • Gyöngyösi Istvánról. III. 107.

TEZNER, F.
— az osztrák igazságszolgáltatásról, XV—XVII. sz.

I. 285 • osztrák közjogtörténeti munkássága. I. 283, II. 82, 85, 180, 538.

THAYER, ALBRECHT
— magyar vonatkozásai. II. 432, 453 • mezőgazdasági műve, 1809—, II. 446 • talajvizsgálatai. II. 433.

THAISZ ANDRÁS
— a magyar folyóiratokról, 1820., II. 401 • Majláth Györgyről. II. 562 • a nemzeti jellemről, 1819., II. 491 • Teleki László életéről, 1823., II. 489.

THALGOTT, E.
— Nagyszében építéstörténetéről. III. 92.

THALLOCSY LAJOS
— Apafi Mihályról. I. 430 • Árpád-házi Jolánról. I. 93 • III. Béláról. I. 76 • Benyovszky Móról. II. 155, 260 • Bercsenyi Imréről. III. 102 • a Blagay-családról. I. 116 • bolgár-magyar kapcsolatokról. XIV. sz. I. 114, 121 • Bornemisza Annáról. I. 425 • Bornemisza Péterrel. I. 263 • a bosnyák bánsgy kezdeteiről. I. 116, 121 • bosnyák-szerb nemzedékről tanulmányai. I. 111, 121, 154 • Boszniairól Mátyás uralkománál. I. 176 • Caraffa levelezéséről. I. 419 • a Corpus Juris A. kiadásáról. II. 90 • Dangeau márkai naplójáról. I. 443 • egy eperjesi kereskedőről, XVII. sz. I. 422 • élete, emlékezete. III. 50, 52 • Engel levelezéséről. II. 584, 593 • az észak-keleti háborúiról. I. 355, III. 100 • az 1723-i törvényekről. II. 83 • az 1805-i leiratról. II. 539 • a Frangepánokról. III. 43 • Gablmann Miklósról. I. 315 • gyűjtése a temesi paraszmozgalmakról, 1804., II. 487 • Heraclides Jakabról. I. 277 • a hongfoglalás korának szláv kútfőiről. I. 28 • horvát szokásjogról. I. 239, II. 49, 169 • Kállay Benjáminról. III. 50 • a kamara hasznáról. I. 95, 117—118, 164 • Karácson Imréről. III. 50 • Károlyvárosról. I. 288, II. 75 • Keglevich Jánosné naplójáról. II. 400 • a keleti kereskedelemről Magyarországon. I. 79.
— kereszténységről Magyarországon. I. 27, 68.
— Lambert Kristófiól Budán, 1529., I. 278 • a liber regisról. I. 112 • a magyar gabonakivitelről, XIX. sz. II. 476, 478 • magyar hadiköltségekről, 1549., I. 287 • a magyar hadszervezetéről, XVI. sz. I. 287 • mantovai követjárásról, 1395., I. 137 • Mátyás bosnyák politikájáról. III. 77 • Mátyás török hadjáratairól. I. 176 • nürnbergi gazd.-tört. adatai. I. 209 • országgyűlési gúnyiratokról, 1790., II. 343 • Pálffy Miklósról, 1598., I. 318 • Pauler Gyuláról. III. 51 • a pénzügyi kezelésről, XV. sz. I. 138 • Pray Györgyről. II. 214 • Presbiter Diocles magyar vonatkozásairól. I. 28 • II. Rákóczi Gy. román vonatkozásairól. I. 354 • a reformációról román vonatkozásban. I. 434 • a sárospataki fegyvertárról, 1642., I. 344 • Szécsen Antálról. III. 51 • Thköly Imre betegségeiről. I. 402 • a tornai várorségről, 1636., III. 101 • Verancsik Antálról. III. 82 • Zay Ferencről. I. 277, 287 • Zrínyi Miklósról. I. 379, III. 104 • és Áldásy A.
— magyar-szerb oklevéltára. I. 18, 153.
— és Barabás S.
— Blagay-oklevéltára. I. 14, 153 • Frangepán-oklevéltára. I. 15, 153, 199.
— és Gellich J.
— raguzai okmánytára. I. 18, 153.
— és Hodinka A.
— okmánytára a horvát véghelyekről. I. 18, 199
— és Horváth S.
— alsó-szlávoniai okmánytára. I. 18 • Jajca tört. ról (oklevelek). I. 18, 153—154, 170.
— és Jirecek, C., Sufflay, E.
— alban okmánytára. I. 18.
— és Kreszmárik J., Szeffü Gy.
— török-magyar oklevéltára. I. 234, 401.

THALMANN, FR.
— a szászbesi magistrátusról, 1575., I. 310.

THALY KÁLMÁN
— adalékai a Thköly- és Rákóczi-kor irodalomtörténetéhez. I. 270, 359, 392, 397, 399, 413, 447—449, II. 93, III. 108, 115 • adalékai Rákóczi hadszervezéséről. I. 462—463, III. 115 • Antos János jegyzeteiről. II. 530 • Balassi Bálintról. III. 89 • Batsányi sirjáról. II. 604 • a bécsi orosz követéről, 1710., I. 469 • a Bercsenyicsaládról. I. 454, 456, 461 • Bercsenyi Lászlóról. I. 471 • Bercsenyi Miklósról. I. 451, 454, 456, 460—461 • Berényi Ferenc naplójáról. I. 439 • Bertóthy Ferencről. I. 457 • Bethlen Gáborról és feleségéről. III. 97 • Bocskai leveleiről. I. 319 •

Bottyan Jánosról. I. 451, 454, 456 • Buchholtz J. Gy. krónikájáról. I. 439 • Buda visszafoglalásáról, 1686., I. 410 • a bujdosók és Apafi viszonyáról, 1685., I. 429 • Csobanc védőjéről, 1707., I. 469 • De Saussure iratairól. I. 444 • De Vissenaq ezredeséről. I. 457 • Draskovich Miklósról. I. 402 • dunántúli hadjáratairól, 1707., I. 469
— levéltárakról. I. 452 • megyék gyűléséről, 1708., I. 467.
— egy kurokói rőpiratról. I. 445 • életrajza, történetfelfogása. I. 454—455, 471, III. 52 • elnöki beszédei. III. 52 • az erdélyi kuruc haderőről. I. 467 • Érsek újjáról. I. 461, 470, III. 117 • Esterházy Antalról. I. 451, III. 108 • Esze Tamásról. I. 457 • az 1632-i parasztfelkelésről. I. 371 • az 1683-i hadjáratairól. I. 402 • az 1735-i és 1753-i felkelésekről. II. 93, 106 • az 1741-i jelenetről. II. 100 • Forgách Simonról. I. 430, 457, 471, III. 115 • Gyöngyösi Istvánról. III. 107 • Gyürky Ádámról. III. 113 • historias énekekről, XVI—XVII. sz. I. 270, 273, 299, 306, 313, 318, 323, 341, 349—350, 432, III. 105 • irodalmi és műveltség-tört. tanulmányai. I. 486, 447—449, 454 • Jávorka Ádámról. I. 457, 471, III. 114 • jelentései vidéki levéltárakról. III. 42 • Károlyi Sándor iratairól. I. 461, 467, II. 75, III. 86, 117 • Kassa megvételeiről, 1682., I. 401 • Kassai villongásokról, XVI. sz. I. 245 • kisebb iratközléseiről. III. 91 • Kocsi Csörgő Bálintról. I. 391 • Koháry Istvánról. I. 398, III. 114 • konstantinápolyi kutatásokról. I. 472 III. 92 • a koronási csatáról. I. 461 • Kőrösy György iratairól. I. 438 • Köszeghy Pál költeményéről. I. 423 • különböző család levéltárak kurokói iratairól. I. 15, 452 • kurokói pénzügyi adatai. I. 464 • latin versekről a kuruc világól. I. 449 • lengyel képiról Magyarországon. I. 423 • a lipői kuruc hadjáratairól, 1709., I. 470 • Lőcsé Rákóczi-kori okmányairól. I. 452 • a löcséi fehér asszonyról. I. 457, II. 68 • a magyar katonai irodalomról a XVIII. sz. elején. III. 115 • a Magyar Történelmi Társulatról. III. 49 • magyar történetírókról. I. 442 • Mányoki Ádámról. I. 428 • a marosvásárhelyi országgyűlésről, 1707., I. 468 • a *Mercurius Veridicus*ról. I. 445—446 • Mikes Kelemenről. I. 442 • munkái iratairól, XVII. sz. III. 103 • művelődéstörténeti adalékai. I. 463 • a nagyszombati harcokról, 1704., I. 461 • a *Nova Posoniensis*-ről. II. 24 • Ocskay Lászlóról. I. 454, 456—457 • az onodi országgyűlésről. I. 450, 466 • az Oray- és Serényi-családról. I. 402, III. 114 • Palocsay György gazdasági versetéről, 1701., I. 420 • a pápai vallam lázadásáról, 1600., III. 95 • Pekry Lőrincről. III. 114 • Pesti Mészér Gáborról. I. 259 • prot. egyháztört. iratközlése. I. 465 • Ráday Pálról. III. 118 • Radul vajda és Bethlen G. viszonyáról. I. 334 • a Rákóczi-Aspremont levéltáráról. I. 452 • Rákóczi emlékiratairól (fordítás, jegyzetek). I. 435, III. 110 • Rákóczi Erzsébetéről. III. 114 • I. Rákóczi Györgyről. I. 341, 344 • Rákóczi ifjúságáról. I. 460 • Rákóczi Józsefről. I. 472, II. 96 • Rákóczi különböző rendeleteiről. I. 458, 462, 464, 465, 470 • Rákóczi Zsigmondról. I. 328 • Rákócziról az angol partoknál. I. 471 • *Régi magyar vidéki énekek*. I. 270, 331, III. 88, 108 • Rodostórról. I. 472 • Rozsnyai Dávidról. I. 420 • Sámokréty Mihály naplójáról. I. 398 • a *Szabados viadala* c. énekről. I. 179 • a szatmári békéről. I. 470 • a szécsényi konföderációról, 1705., I. 464 • a szentandrászi csatáról. I. 462 • szerk.: *Archivum Rákócziarum*. I. 450 • szerk.: *Rákóczi-tár*. I. 437, 442, 450, 464 • Szilgyssomlyó leltáráról, 1688., III. 100 • a szomolányi ütközetről, 1704., I. 461 • Teleki Mihály naplójáról. I. 440 III. 111 • Thköly Imréről. I. 397, 403, III. 108 • *Történelmi kalászatok*. I. 349, 450 • *Történelmi naplók*. I. 5, 438—440 • a trencsényi csatáról, 1708., I. 469.
— naplóról, 1704., I. 439.
— a váradi ostromzáról, 1703—1710., III. 114 • Vay Ádámról. III. 114 • a *Világos szabott énekekről*. I. 449 • vitája Lánzy Gy.-val Széchenyi Pálról. I. 457 • Wesselenyi Pálról, 1677., I. 393 • Zireről a Rákóczi-korban. III. 116 • Zrínyi Miklósról. I. 380—381, 384—385.

THAYER, JOHANN (bostoni lelkész)
— katolizálásáról rőpirat, 1790., II. 339.
Theatralisches Wochenblatt, 1778., II. 156.
Theatrum Europaeum, XVII. sz. I. 362, 375.

THEBALDEUS, NTONIUS
— verse Mátyáshoz. I. 169.

THEIL, RUDOLF
— Heydendörf önéletrajzáról. II. 149 • megyesi okmánytára. I. 16.

THEINER, A.
— dászláv okmánykiadása. I. 5, 17, 86, 153, 301, II. 10 • magyar egyháztört. okmánykiadása. I. 5, 91, 153, 200 • Nagy Péter cárról. I. 453.

THELEKESY IMRE
— katonai szerepe, XVI. sz. I. 288.

THELEKESY MIHÁLY
— rablólovag-szerepe, XVI. sz. I. 241.

THEODERICUS, ld. Niehelm.

THEODOROVIC DRAGA JÁNOS
— és a *Srpski Letopisi*. II. 499.

THEODOSTOS
— jeruzsálemi lavra. III. 62.

THEOPHANES
— bizánci krónikája. I. 27, III. 59.

THEOPHISUS (püspök)
— és a román egyház, 1616. I. 334.

THEOTMAR (szalzburgi érsek)
— levele IX. Jánoshoz, 900. I. 20.

Thesaurus perennis Hungariae, 1790., II. 382.

THESEDIK, ld. Tessedik

THETI, CARLO
— várépítési munkássága, XVI. sz. I. 288.

THEWREWK, ld. Ponori Thewrewk, ill. Török.

THEYLS, DU
— memoárjai a Rákóczi-emigrációról. I. 472, II. 70, 75.

THEZAROVICH GÁBOR (plébános)
— egyházi iratai, 1817—1819., II. 573.

THIEL, V.
— az osztrák iparról. II. 57.

THIELE, J. C. v.
— Magyarország nevezetességeiről, 1825., II. 412.

THIELEN
— az 1788-i háborúról. II. 296.

THIENEMANN TIVADAR
— Brasmusról és Magyarországról. I. 218, 223 • irodalmunk német eredetű műveiről, XVI.—XVII. sz. I. 268 • német és magyar nyelvújításról. II. 617 • a sanktgalleni Margit-legendáról. I. 88 • a szabadgondolkodás középkori nyomairól. I. 130, 214 • Temesvári Pelbátrról. I. 181 • városi életéről a középkorban. I. 208.

THIETMAR (merseburgi püspök)
— krónikája, X—XI. sz. I. 47, 71.

THIM JÓZSEF
— az 1788-i háborúról. II. 294 • az 1848-i szerb fölkelésről. II. 360 • ism. Erdújehlyi munkáját Szabadkáról. II. 64 • a magyar vonatkozású szerb irodalmáról. II. 125, 127 • a szerb vajdaság tervéről, 1790., II. 360 • a szerbek történetéről. II. 498.

THIRKING GUSZTÁV
— az 1804-i összeírásról. II. 454 • II. József-kori népszámlálásról és népességről. II. 246—247, 454 • különböző városok népességi stb. viszonyairól. II. 179, 247, 261 • mutatója a Földrajzi Közleményekhez. III. 27 • népessédünk forrásairól. II. 80 • Pest népességéről. II. 179, 261 • sopróni vonatkozású cikkei. II. 63—64, 179, 247, 261, 460, 483, III. 117.

THOMMES, E.
— rajnai magyar zárandókatokról. I. 211.

THOLDALAGHY GR.-család
— levéltára. I. 16, III. 43.

THOLDALAGI MIHÁLY (erdélyi diplomata)
— iratai, XVII. sz. I. 818, 390. III. 96.

THOLDALAGI MIHÁLY
— elfogatása, 1738., II. 97.

THOLT JUDIT
— a sárvári uradalomról, XVII. sz. I. 237, 369.

THOMA, H.
— Schardius-kiadása. I. 276.

THOMAER IGNÁC
— iratközlése, XVII. sz. III. 97.

THOMAS, A.
— Alain Chartier-ről. I. 141.

THOMAS (Ernő) FERDINAND (orvos)
— a magyarok eredetéről, 1802., II. 595.

THOMAS, G. M.
— velencei okmánykiadása. I. 18.

THOMASIVSKIJ ISTVÁN
— adatai a Rákóczi-szabadságharchoz. I. 456, 461, 469 • magyar—lengyel kapcsolatokról. I. 456.

THORNDIKE, L.
— a tudomány és mágia történetéről. I. 182.

THOROTZKAY-család
— levéltára. I. 16.

THOROCZKAY JÓZSEF BR.
— díttai jelentése, 1790., II. 350.

THORSCH, O.
— az osztrák államadósságokról. I. 415, II. 86.

THOU, ld. Thuanus

THÖKÖLY-család
— eredete, története. I. 401.

THÖKÖLY IMRE GR. (fejedelem)
— élete, iratai, politikai mozgalmai. I. 397—403, 406—407, 415, 418, III. 107, 108 • erdélyi szereplése. I. 428, 430, 433 • és a hegyaljai felkelés. I. 420 • hívei, ld. Almády István, Komáromy János, Radvanszky János, Szirmay András, Tokaji Ferenc • prédikátora, ld. Lippóczi Miklós • és Rákóczi hadviselési módja. I. 462 • rokonai, ld. Ostroics Mátyás, Sándor Gáspár • törökországi francia útírlásában. I. 400, II. 22 • uradalmi, javai. I. 396, 401, 412, 421 • visszhangja az egykori irodalomban. I. 399—401. III. 107.

Thököly hadi tanácsa
— c. verses elbeszélés. I. 399.

THÖKÖLY ISTVÁN
— hívei, ld. Guziics János, Lippóczi Keczer Ambrus • levelező könyve. I. 393.

THÖKÖLY SEBESTYÉN
— és a bécsi béke. III. 96 • megszerzi Késmárkot. I. 238.

THÖKÖLY SZÁVA, ld. Tököly
Thürnen bey der Asche... Maria Theresia, 1780., II. 196.
Threnodia sacerdotis, 1799. (Schaffrath Lipót br.). II. 524.

THUANUS (de Thou), JACOBUS
— történeti művei. I. 229, 324.

THUASNE, L.
— Dzsém hg. török trónköveteléről. I. 176.

THUGUT, JOHANN A. FRH. V.
— szerepe Ausztria külpolitikájában, XVIII—XIX. sz. II. 485, 506, 528, 530—531.

THUKYDIDES
— és Kritobulos. I. 151.

THURÁNSZKY L.
— a zemlini német hadakról, 1662., I. 386.

THURI PÁL (tolnai igazgató, † 1574)
— irata a török elnyomásról. III. 90.

THURINSZKY, ld. Tuhrinszky

THURN MÁTYÁS GR. (cseh államférfi)
— és Bethlen G. I. 339.

THURNESCHWAMB, ld. Dernschwam

THURÓCZY JÁNOS
— élete, krónikája, irodalma. I. 39, 87, 105—106, 108, 137, 141, 144, főleg: 146—147, 148, 150, 167, 193.

THURÓCZY-KÓDEX, XV. sz. I. 52, 146.

THURSZZY ANDRÁS
— terve az inségenyhitésről, 1817., II. 443.

THURY EREKE
— Batizi Andrásról. I. 260 • Bethlen G. leveleiről. I. 333—334 • Bornemisza Péterről. I. 263 • Dévay Bíró Mátyásról. I. 260 • Dragoni Gáspárról. I. 266 • a dunántúli ref. egyházkerületről. I. 254, 365 • Eszéki Imréről. I. 260 • ev. zsinatokról, XVI. sz. I. 250 • Grádeczi Horváth-fordítása. I. 264 • a győri kovácsokról, 1611., I. 371 • Huszár Gáboról. I. 261 • iskola-történeti adatairól. I. 265, II. 129 • Kálmáncsehi Sántha Mártonról. III. 86 • Kanizsai Pálfi Jánosról. I. 374 • Kis Bertalan egyházlátogatásairól, XVII. sz. I. 365 • Lányi Pál naplójáról. II. 65 • Padányi Bíró naplójáról. II. 110 • Pápai Páriz-kiadása. I. 249, 333 • a pápai ref. főiskoláról. II. 131 • a prot. gályarabokról. I. 396, III. 105 • prot. végváriakról, 1674., III. 106 • ref. egyházi helytörténeti munkái. I. 255—257 III. 86 • Sibóti Demeterről. III. 86 • a szepeességi reformációról. I. 253 • a vaskaszentmártoni zsinatról. I. 250 • wittenbergi dákokról. I. 267.

THURY GRÖRGY (dunántúli főkapitány)
— élete, XVI. sz. I. 235 • haláláról ének. III. 88 • mint Palota védője, 1566., III. 92.

THURY JÓZSEF
— Booskai felkeléséről. I. 321 • Dsáfer pasáról. III. 95 • emlékezte. III. 52 • Baztergom visszavételéről, 1575., I. 187 • az 1664-i hadjáratról. I. 386 • humokról és magyarokról. I. 81 • ism. a honfoglalás keleti kútját. I. 25 • a magyar ösköltészetéről. I. 39 • a magyar sarkantyúról. I. 39 • a magyarok eredetéről. I. 31.
— nevééről. I. 26, 33.
— Pecseviről s a magyar történetírásról. I. 232 •

a régi magyar és török hadviselésről. I. 39, 287 • Pest megyei panaszokról, 1696., I. 419 • a székelyek eredetéről. I. 81 • Szegedvár elfoglalásáról, 1566., I. 290 • Szilágyi- és Hajmási. III. 88 • a török hódítás kezdetéről. I. 281 • török történetirokból szövegfordításai. I. 109, 152, 197, 231—232 • a várnai csatáról. I. 163—164 • Zrínyi Miklósról. I. 379—380.

THURY ZSIGMOND
— a szombatosok történetéről. I. 346.

THURZÓ-család
— augsburgi ága. I. 210 • és Bethlen Gábor. I. 339 • bírtokai, gazdálkodása. XVII. sz. I. 237, 369 • és a Függetl. vállalkozásai. XVI. sz. I. 210, 221 • lengyelországi szerepe. I. 210 • levéltára. I. 364—365, 368, III. 42, 101 • titkára: Závodszky Gy. I. 330.

THURZÓ ELEK (kincstárnok, országbíró)
és Dernschwam. I. 189 • helytartói hivatala, 1549 k. I. 284 • politikai szerepe. I. 221 • számadásai, 1525., I. 198.

THURZÓ FERENC (püspök)
— szerepe. XVI. sz. I. 217.

THURZÓ FERENC
— a nagybányai ref. főiskoláról. I. 266, II. 130.

THURZÓ GYÖRGY GR. (nádor)
— életére adalékok. III. 102 • és az erdélyi kérdés, 1606., I. 322 • felesége: Czobor Erzsébet. I. 364—365 • és Illésházy István. I. 319 • levelezése. I. 319, 364—365 • nádorai választása. I. 368 • pere egy kereskedővel. I. 372 • és Rimay János. I. 331 • terve löcsei főiskoláról. I. 374.

THURZÓ IMRE GR.
— és Bathányi Ferenc. I. 365 • és Bethlen Gábor. I. 334, 338—339, 369 • országyűlési naplója, 1618., III. 100 • és Péchi Simon. I. 334 • wittenbergi tanulmányai. I. 268, III. 102.

THURZÓ JÁNOS
— krakkói vállalkozása. I. 210.

THURZÓ JÁNOS, IEJ. († 1508)
— vagyona. I. 210.

THURZÓ JÁNOS (boroszlói püspök)
— szerepe. XVI. sz. I. 217.

THURZÓ KÁLMÁN
— a lipcei csatáról. II. 567 • Nádasdy Ferencről, XVIII. sz. II. 104, 184 • Simonyi öbesteréről. II. 501 • Széchenyi István katonai szerepéről. II. 567.

THURZÓ MIHÁLY
— tizedszéki utasítása, 1636., I. 370.

THURZÓ SZANISZLÓ (olmúci püspök)
— szerepe. XVI. sz. I. 217.

TIBENSKY, JAN
— Fándy és Bajza szerepéről. III. 125.

THURZÓ SZANISZLÓ (nádor)
— és Bethlen Gábor. I. 339 • gazdasági utasításai. I. 370 • háztartása, lakomái. I. 371, III. 102 • naplója a bécsi békekötésről, 1623., I. 330.

THURZÓ ZSIGMOND (püspök)
— szerepe. XVI. sz. I. 217.

THÜLLER, A. v. és Marcks, E.
— a politika mestereiről. II. 570.

THÜRHEIM, A.
— Abensperg és Khevenhüller tábornokokról, XVIII. sz. II. 104.

THÜRHEIM, LULU V.
— emlékiratai. II. 486.

THÜRINGIA
— és a kalandozások. I. 40 • tört. földrajza. I. 40 • -i szárm. Delfus Kristóf. II. 170.

THÜRINGIAI OTTÓ (königssaali apát)
— sóvege II. Vencel királyról. I. 106.

THYENAVENIS, ld. Nagyszombati

TIBISCUS, ld. Tisza

TICHINDEAL, DIMITRIE
— szerepe a román irodalomban. II. 497.

TICHY ISTVÁN (kassai tanár)
— oktatástügyi irata, 1792., II. 397.

TOHY MARGIT
— a francia forradalom hatásáról és Kazinczyról. II. 601.

TICHEL, JOHANN
— bécsi naplója, XV. sz. I. 168.

TICZAN (= Avramović Todor)
— szerémségi parasztmozgalma, 1807., II. 487.

TIEDGE
— és Csokonai. II. 608.

TIEPOLO (velencei követ)
— a majtényi fegyverletételéről. I. 470.

Tiers État, 1817. (Berzeviczy Gergely). II. 569.

TIHANY
— leírása, 1818., II. 422 • -i apátság alapítása. I. 56, 64. III. 62.
— középkeri oklevelei. I. 78 • története. I. 64, 78, 465, II. 46.
— i barlanglakások. I. 67 • -i kapitány, ld. Pisky István • -i kolostor és a kurucok. I. 465 • -i összeírás, 1211., I. 78, 91 III. 68 • -i számadáskönyv, XVI. sz. I. 238 • -i vár regestruma, XVI. sz. III. 95.

TIHANYI DÁNIEL
— és az 1764-i prot. folyamodvány. II. 203.

TIHANYI TAMÁS (alországbíró)
— kereskedelmi kódex-javaslat, 1791., II. 394.

TILALMAS
— i tanács építkezése. II. 52.

TILES JÁNOS
— Hellenbach Jánosról. I. 463 • a selmeci bányászat-ról a Rákóczi-korban. I. 463.

TILLMANN, ld. Kaprossy

TILSIT
— i béke. II. 542.

TIMAR KÁLMÁN
— ferences hitszónokokról, XV—XVI. sz. I. 212 • a győri olvasó kabinétról. II. 587 • Hriagvel Mártonról. II. 225 • iskoladrámákról. II. 228 • Kelemen Didákról. II. 109 • Laskai Osvátról. I. 212 • leg-regőbb bibliafordításunkról. I. 131 • Tancz Menyhért-ről. II. 228 • tanulmányai kódexirodalomunkról. I. 130—131, 212, 213, III. 81 • Temesvári Pelbárt-ról. I. 181 • Verseghy utolsó verséről. II. 605.

TIMOK (folyó)
— közüli harcok, 1789., II. 297.

TIMON ÁKOS
— magyar alkotmánytörténete. I. 58, 193 • az 1485-i nádori cikkelyekről. I. 174 • a párberről Magyar-országon. I. 373, II. 113, 121 • Pázmány Péterről. I. 361 • a városi kegyuraságról. I. 60, 373.

TIMON BÉLA
— Buda visszavételéről, 1686., I. 408 • a katonaság elhelyezéséről Magyarországon, XVIII—XIX. sz. II. 69.

TIMON SÁMUEL (jezsuita)
— földrajzi munkái Magyarországról. I. 414, II. 21 • névtelen egyházi irata, 1721., II. 108 • történeiről munkássága. I. 446, II. 137, 150. III. 112.

TINGSTEN, I.
— svéd hadjáratairól, 1644—1650., I. 345.

TINÓDI SEBESTYÉN
— élete, históriás énekei, irodalma, XVI. sz. I. 106, 132, 226—227, 270, 273, 290, III. 88, 90.

TIRINGER BÉLA
— jegyzéke az Akadémia kiadványairól. III. 20.

TIROL
— és a napoleoni háborúk. II. 530, 540, 553, 558 • és az osztrák vámrendszer. II. 172 • -i utóélet, 1815., II. 427.

TISZA
— áradás területei, XVIII. sz. II. 43 • melletti uradalom, 1811., II. 449 • szabályozása. II. 62, 79, 179, 224, 475 • -i csatornatervek. II. 62, 177, 475 • -i hajózás, 1785., II. 257 • -i halászat. II. 43—44, 47 • -i határőrvidek. I. 419, II. 38, 75 • -i kerület követei, 1790., II. 350 • -i koronai kerület. I. 419, II. 75, 101 • vidék egyházi viszonyai. I. 260, 263, II. 108.
— gazdasági problémái. II. 389—390 • a kuruc harcokban. I. 460, III. 111, 115 • szikes talaja. II. 433 • pásztorkodása. II. 44 • -i parasztmozgalom, 1569., I. 239.

TISZA ISTVÁN GR.
— Bethlen Mihály utazásairól. I. 432.

TISZAFÖLDVÁR
— i mérnök: Major G. II. 258.

TISZALÖK
— i ásatások. III. 84.

TISZALUC
— i vám bevételei, XV—XVI. sz. I. 155, 205.

TISZAUJLAK
— i sóbányák, 1712., II. 49.

TISZAVÁRKONY
— i ref. egyház. I. 256.

A tisztelek olávrjának apológiája, 1814., II. 576.

TISZTA FERENC (abauji főjegyző)
— beszéde az inszurgensekhez, 1798., II. 523.

TITEL
— i járás összeírása, XVI. sz. I. 248 • -i káptalan prépostság. I. 64, 142.

A tizen-kilentzédik százban élt ... hazafi, 1790. (Nagyváthy János). II. 317.

TKALCIG, J. B.

— horvát történelme. I. 74 • a horvátokról III. András ellen. I. 103 • zágrábi iratkiadásai. I. 17, 45, 277. III. 82.

TOBSCHAU, Id. Dobšina
Todesurtheil ... Hora und Kloczka, 1785., II. 286.

TODORESCU GYULA

— könyvgyűjteménye. I. 264.

TODORESCU-törédek, XVI. sz. I. 271.

TOFEUS (Dobos) MIHÁLY (ref. püspök)

— élete, szerepe, XVII. sz. I. 431.

TÖGAN, N.

— a Klein-féle ősseírásról, 1733., II. 123 • a Visarion-féle mozgalomról. II. 123.

TOKAJ

— és a hegyaljai felkelés. I. 420 • leírásai, 1790—1824., II. 419, 436 • -ba érkezés Orczy versében. II. 223 • -i cénhszabályok. I. 242 • -i csata, 1527. I. 280 • -i görög kereskedők, XVIII. sz. II. 59—60 • -i halászat, 1745., II. 47 • -i kőművesek. II. 277 • -i ref. papok. I. 257 • -i szőlők és bortermelés. I. 377, 421, II. 41, 61, 164, 436, 477 • -i tanácskozás, 1646., I. 369 • -i telepítések. II. 34, 257 • -i vár története. III. 114.

TOKAJI FERENC

— szerepe a hegyaljai felkelésben, 1697., I. 420.

TOKAY LAJOS

— a Jagelló-kori kormányzatról. I. 202.

TOKODY JÁNOS (szolgabíró)

— verse Napóleon esküvőjére, 1810., II. 552.

TOKODY MÁRTON

— mint állítólagos versíró, XVIII. sz. II. 93.

TOKODY ÖDÖN

— egyháziügyi rendeletekről, XVIII. sz. II. 113.

TÓKÖZ

— leírása, 1823., II. 417.

TOLCSVA

— és a Szemere-család. II. 505, 542.

TOLDALAGI, Id. Tholdalagi

TOLDY FERENC (Id. Schedel alatt is)

— adaléka a régi irodalomhoz. I. 212, II. 156 • az akadémiai eszméről Bessenyei előtt. I. 156, II. 219 • *Analecta* c. szövegkiadásai. I. 3, 105, 169, 184, 191 • Balassi Bálintról. III. 89 • Baranyai Decsíről (kiadás). I. 305 • Batsányi Jánosról (kiadás). II. 604 • Bécsei Képes Krónika-kiadás. I. 44, 104 • Benczédi Székely-kiadás. I. 269 • Berzsényi Dánielről (kiadás). II. 614 • bírálat az Amade-kiadásról, 1837., II. 143 • Brutus J. Mihályról (kiadás). I. 226 • Cserekl Mihályról (kiadás). I. 427, 441, II. 16 • Dayka Gáborról (kiadás). II. 607 • az egri könyvtárról. II. 588 • élete, munkái. III. 52 • Esterházy Miklósról (kiadás). I. 358—359 • Faludi Ferencről (kiadás). II. 144 • Forgách Ferencről. I. 226 • Gyöngyösi-kiadás. III. 107 • Heltai-kiadás. I. 299 • irodalomtörténeti összefoglalásai. I. 66, 212, 268, 270, II. 140, 141, 195, 218, 555 • írói arcképei, életrajzai. I. 268, 273 • Jászay Pálról. III. 50 • Kármán Józsefről (kiadás). II. 605 • Kazinczyról (kiadás). II. 422, 600 • Kis Jánosról (kiadás). II. 619 • Kisfaludy Károlyról (kiadás). II. 621 • Kisfaludy Sándorról (kiadásokkal). II. 612 • legenda, passió, prédikáció-kiadásai. I. 212—214 • magyar prózáiról, XVI—XVII. sz. (kiadás). I. 269 • a Margit-legendáról. III. 67 • Mária Teréziáról. I. 159 • Mikes leveleiről (kiadás). I. 442 • nemzeti történelmünk kezeletéről. I. 37 • Nyéki Vörös Mátyásról. III. 76 • *Összegyűjtött munkái*. I. 268, 273, 305, II. 219—220 • Pozsonyi krónika-kiadás. I. 45 • a sárospataki krónikákról (kiadás). I. 318, III. 95 • Simai Kristófról. I. 585 • Szentjóni Szabórol (kiadás). II. 604 • Tar Lőrinc iországi útjáról, XV. sz. I. 132. • Teleki Józsefről. III. 52 • XVI. sz.-i történet-írókról (kiadás). I. 269, 299 • a történeti költészetéről (kiadás). I. 270 • Veresgyi-kiadás. II. 605 • Virág Benedek-kiadásai. II. 610 • és Kazinczy Gábor. — kiadta Gaal György népmeséit. II. 626 • Kazinczy leveleit. II. 601 • Zrínyi munkáit. I. 379.

TOLDY ISTVÁN

— Bethlen M.-fordítása. I. 426.

TOLDY JÓZSEF

— méheszeti írata, 1789., II. 252.

TOLDY LÁSZLÓ

— az Anjou-korról. III. 70, 72 • a honfoglalásról. I. 34

• a régi magyar műveltségéről. I. 37 • Szt. László-ról. III. 66 • a Zrínyi-könyvtárról. III. 104.

TOLDI MIKLÓS

— élete, mondája, XIV. sz. I. 131—132 III. 88 • irodalmi visszhangja. II. 303.

TOLÉDANO, A. D.

— Napóleon magyar vonatkozásairól. II. 556.

TOLEDO

— i Márton mester Magyarországon, XV. sz. I. 183.

A toleranztáiról, 1781. (A. Wittola). II. 273.

TOLLIVS JAKAB

— utazásai Magyarországon, XVII. sz. I. 383, 414.

TOLLKÖTŐ ALBERT

— szatmári vitézsége, XVI. sz. I. 288.

TOLMÁCS

— i kereszties konvent. III. 64.

TOLNA

— megye határhozata, 1808., II. 537.

— leírásai. II. 418 • levéltára. I. 13 • -i alispán: Cseh L. II. 575 • -i főispán: Majláth Gy. II. 562 • -i német telepítések. II. 34—35 • -i paraszmozgalom, 1790., II. 853 • -i selyem-termesztés. II. 443 • -i Szinendorfi-birtok. II. 76 • -i úrbéri rendezés, 1725., II. 49 • -i utazás, 1818., II. 422 • -i vízszabályozás, XVIII. sz. II. 179. — i ev. egyházmegye. II. 111 • -i gyűlés, 1518., I. 198, III. 82 • -i iskolaigazgató, Id. Thuri Pál • -i reformáció. I. 256.

TOLNAI ADÉL

— Mátyásfalvi foglalkozó költészetünkről. I. 170, II. 221.

TOLNAI DALI JÁNOS (ref. lelkész)

— külföldi tanulmányai, XVII. sz. I. 345 • Sáros-patakon. I. 352 III. 98—99 • és Stoughton. I. 346.

TOLNAY, F. S.

— írta Laudonról, 1790., II. 295.

TOLNAI GÁBOR

— adaléka a XVI. sz.-i könyvkiadáshoz. I. 265 • Apafi Mihályról. I. 430 • Balassi Bálintról. III. 89 • Bethlen Gáborról. I. 355 • Bethlen Miklósról (kiadás). I. 426—427 III. 109 • Bod Péterrel. II. 216 • *Erőltet változása*. III. 110 • a felvilágosodás előzményeiről. III. 100 • a Heltai-nyomdáról. I. 299 • Horváth János XVI. századáról. III. 87 • a jakobinusmozgalomról. III. 125 • Kazinczyról (napló-kiadás). II. 511, 603 • gr. Lázár Jánosról. II. 225 • *Rákóczi Ferenc az író*. III. 111 • régi magyar főurakról. I. 241 • Szenczi Molnár Albertéről. III. 96 • gr. Teleki Józsefről (kiadás). II. 154 • Teleki Mihályról. I. 432 • Tótfalusi Kis Miklósról (kiadás). I. 423 • *Vázlatok és tanulmányok*. III. 111 • *Végzetes esztendő*. I. 427—428, 432.

TOLNAI ISTVÁN (pataki lelkész)

— és I. Rákóczi György. I. 345.

TOLNAI (Szabó) MIHÁLY (szikszói lelkész)

— írta a bujdosókhöz, 1676., I. 388.

TOLNAY SÁNDOR

— állatorvosi szakmunkái, 1784—1817., II. 251—252, 279, 439.

TOLNAI VILMOS

— Ányos Pálról. II. 625 • Barczafalvi Szabórol. II. 305 • Csokonai verstaní nézetéről. II. 608 • Fessler Ignácról. II. 593, 624 • Gvadányi Notáriusáról. II. 373 • *Halottak beszélgetései*. I. 405 • *Kármánról s az Uránról*. II. 406, 606 • Katona Bánk bánjáról. II. 624—625 • Kazinczy-ereklyéről. II. 601 • a kuruc balladák kérdéséről. I. 447—448 • a nyelv-újításról. II. 616 • Sylvester Jánosról. I. 259 • a Zrínyiásról. III. 104.

TOLOSANUS, Id. Pinus

TOLSTOV, S. P.

— Aba Sámuelről. I. 72.

TOLVAY-család

— naplója, XVIII. sz. II. 16.

TOLVAY FERENC, DÉSHÁZI

— verses krónikája, 1703., I. 448.

TOLVAY IMRE

— a nagygyombati egyetemről, 1725., I. 373.

TOMAJ-nemzetiség, Id. Bánffy-család

TOMAN

— a cseh közjogi kérdéseiről, XVI—XIX. sz. II. 81.

TOMASEK (Tomasehek) S. PÁL

— a budai ev. egyházzól. I. 255 • a kőcsei ev. iskoláról. I. 256.

TOMASCHKE, I. A.

— a Tripartitum osztrák forrásáról. I. 198.

- TOMASEWSKI, B.
— krakkói árakról, XVII—XVIII. sz. I. 372, II. 61.
- TOMCSÁNYI GYULA
— a garamszentbenedeki erdőgazdaságról. II. 438.
- TOMCSÁNYI JÁNOS
— ism. Divéky tanulmányát a székesvárosokról. II. 179.
- TOMCSÁNYI L.
— a püspöki kinevezésekről. I. 258.
- TOMCSÁNYI MÓRIC
— vitája a magyar közjogról. I. 58.
- TOMEK VINCE (és mások)
— a magyar piarista rendtartományról. II. 116.
- TOMEK, W. W.
— Martinuzzirol. I. 302 • a prágai egyetemről. I. 113, II. 210.
- TOMIGI, JOAN
— mérészeti irata, 1823., II. 442.
- TOMICIANA, ld. Acta Tomiciana
- TOMKA-SZÁSZKY JÁNOS
— tört. földrajzi munkája, 1781., II. 139.
- TOMKO (Marnavics) JÁNOS (boszniai püspök)
— Sylvester-bulla hamisítása. I. 55.
- TOMORY-család
— története. III. 67.
- TOMORI PÁL
— a mohácsi csatában. I. 222 • és a székely felkelés. I. 207.
- TOMPA FERENC
— Budapestiről az ékorban. I. 35.
- TOMPA LÁSZLÓ (pozsonyi kanonok)
— irata a cenzúráról, 1796., III. 124.
- TOMPA MIHÁLY
— a kis-somlyói ev. egyházzal. I. 255—256.
- TONGS GUSZTÁV
— Mikes Kelemenről. I. 442 • Vitkovics Mihályról. II. 619.
- TOOTH JÁNOS
— Kiskunhalas történetéről. I. 13, II. 51.
- TOPECZER (János) SÁMUEL (ev. lelkész)
— élete, naplója. III. 125 • verse, 1809., II. 550.
- TOPECZER SEBESTYÉN
— mint késmárki vértanú. I. 457.
- TOPLICANU, T.
— Tichindeal irodalmi szerepéről. II. 497.
- TOPOLEY IMRE (= Almásy Pál)
— irata a magyar kereskedelemről, 1790., II. 387.
- TOPPELTINUS (Tüppelt) LÖRINC
— munkája Erdély népeiről, 1667., III. 99.
- TOPUSKÓ
— I. apátság. I. 64, 78, 91.
- TORDA
— megye és a Horia-felkelés. II. 284—286, 290.
— népessége. II. 459 • -i alispán: Szaniszló Zs. I. 440 • -i levéltárak. II. 290 • -i panasz-
írat, 1782., II. 254 • -i ref. lelkészek, ld. Gyöngyösi
János, Nagy (Levél) József.
— i hadnagy: Vida Gy. históriája. II. 225 • -i
sóbányák. I. 243, 309 • -i végzések, 1842., III. 69.
- TORDAI ÁNYOS
— szemelvényei Kisfaludy S. munkáiból. II. 612.
- TORDAI GYÖRGY
— Verseghy Ferencről. III. 126.
- TORDAI JÁNOS
— erdélyi szerezete, XVI. sz. I. 309.
- TORDAY LAJOS
— a megyei peres eljárásról, XVI—XIX. sz. I. 286,
II. 89.
- TORDAI SÁMUEL (ref. lelkész)
— elmélkedései, 1767., II. 200 • Gellert-fordítása,
1772., II. 226.
- TORDAI ZÁDOR
— Tótfalusi-szemelvényei. III. 110.
- TORDAI ZSIGMOND (kamarai hivatalnok)
— Galeotto-kiadása, 1563., I. 166.
- TORINO
— i béke. I. 120 • -i levéltár. I. 19, 410.
- TORKOS ANDRÁS (ev. lelkész)
— pietista szerepe, XVIII. sz. II. 121.
- TORKOS JÓSEF (győri tanár, fenti fia)
— élete. III. 120 • leírása Mária Terézia koronázásá-
ról. II. 98, 100 • mérészeti könyve, 1776., II. 166.
- TORKOS JUSTUS JÁNOS (pozsonyi orvos)
— működése. II. 140 • tanulmánya Pozsonyról,
1764., II. 150.
- TORKOS KRISTÓF (uradalmi ügyész)
— diariuma, 1729—1802., II. 510 • országgyűlési
napló, 1790—1796., II. 342, 502, 519.
- TORKOS KRISTÓF (állatorvos)
— állatorvosi könyve, 1807., II. 432, 440.
- TORKOS MIHÁLY (ev. lelkész)
— beszéde, 1783., II. 274.
- TORMA JÓZSEF
— oklevél-naptára. III. 62 • a zonuzi grófságról.
I. 34, 44, 69, 80.
- TORMA KÁROLY
— Balassi Bálintról. III. 80 • Bánffy Dénesről.
I. 432 • Bethlen Elek kéziratairól. II. 548 • Bethlen
János históriájáról. I. 348 • Cserei Mihály írásairól.
I. 427 • érdekes válogatásról, XVIII. sz. II. 148 •
Erdély főispánjáról. III. 92 • az esztergomi arany-
bullaíró. I. 91 • a Gyulai-levéltárról. II. 149 • kiad.
Bethlen E. utínaplóját. II. 420.
— Gyulai F. emlékiratait. II. 149, 234 •
Rettégi Gy. emlékiratait. II. 145 • Szaniszló Zs.
naplóját. I. 427 • Thököly I. naplóját. I. 397 •
Zsögödi Mikó J. jegyzetét. I. 425.
— két okmánygyűjteményéről. I. 440—441 • nekro-
lógia. III. 52 • okiratai Erdély történetéhez. I. 325,
III. 25.
— 1607—1608. tört. hez. I. 329.
- TORMÁSSY (Tormássy) JÁNOS (ref. püspök)
— beszéde, 1782., II. 273 • a dunamelléki ref.
egyházkerületről. I. 254.
— ref. püspökökről. I. 257.
— a halasi ref. egyházzal. I. 255 • pesti főiskolai
terve, 1796., II. 580.
- TORMAY KÁROLY
— a pesti népességről. II. 482.
- TORNA
— megye, XIII. sz. III. 67 • -i céhszabályok, 1670.,
I. 378 • -i prédikátor: Szónyi N. I. I. 388 • -i
városrész, 1636., III. 101.
- TORNÁRY MÁRIA
— Kempelen Farkasról. III. 120.
- TORNÝOS PÁL
— a váci ev. egyházzal. I. 257.
- TOROCKÓ
— népessége. II. 459 • -i iskola. II. 279 • -i jobbágy-
lázasdások. I. 293, II. 289 • -i panaszok, 1782., II.
254 • -i bíró, ld. Bartók Ferenc.
- TOROCKÓSZENTGYÖRGY
— i lelkész: Hermányi Dienes J. II. 18.
- TORONTÁI MEGYE
— társadalmi, művelődési viszonyai, XVIII. sz. II. 70,
581 • települései, XVIII. sz. II. 33 • története,
oklevelei. I. 13 • újjászervezése, 1778—, II. 197 •
-i jakobinusok. II. 618.
- TORQUATUS, ANTONIUS
— és Mátyás király. I. 182.
- TORSTENSON, LINNART (svéd hadvezér)
— csehországi hadjárata és Erdély, XVII. sz. I. 344—
345.
- TORZSA
— települése, 1784-től. II. 247 • -i ref. egyház. I. 256.
- TOSCANA
— és Havaasalföld. XVI. sz. I. 308 • története. II.
351 • -ban II. Lipót uralkodása. II. 242, 351, 365
• -i nagyherceg, ld. Lotharingiai Ferenc.
- TOST, FRANZ (pozsonyi zeneigazgató)
— dalai, 1796., 1800., II. 520, 525.
- TOSZKÁNA, ld. Toscana
- TÓTFALUSI KIS MIKLÓS (nyomdász)
— élete, munkássága, XVII. sz. I. 423, 432, II. 215,
III. 110.
- TÓTH ANDRÁS, IFJ.
— Nagy István moldvai vajdáról. III. 77 • a román
kérdésről, XVIII. sz. II. 29, 123, 160.
- TÓTH BELA
— rousseauista politikusokról. II. 310.
- TÓTH DEZSŐ
— a hevesnagykunsági ref. egyházmegyeről, levéltár-
ról. I. 252, 254.
- TÓTH EMŐKE
— Voltaire *Henriade*-jének visszhangjáról. II. 221, 609.
- TÓTH ENDRE
— a belsősomogyi ref. egyházmegyeről. II. 203 •
a dunántúli ref. levéltárról. I. 252 • a gályarabokról.
III. 106 • Hamel Bruininex-ről. I. 402 • Mándi
Márton Istvánról. II. 577, 582 • a pápai főiskola
száműzetéséről. III. 118 • a pápai, tápi ref. egyház-
ról. I. 254, 256 • Pápáról a kuruc világban. I. 459.

TÓTH ERNŐ

- kiad. I. és II. Apafi M. naplóját. I. 425.
- — Hidvégi Nemes János naplóját. I. 425 •
- Kemény János levelezését. I. 347–348.
- TÓTH FARKAS (volt jezsuita)
- alkalmi iratai, 1790., II. 335, 348.
- TÓTH FERENC BR.
- és a Dardanellák erősítése. II. 155.
- TÓTH FERENC (ref. püspök)
- a dunán-sz. tiszántúli ref. püspökökről. I. 257, II. 203 • magyar prot. egyháztörténete, 1808., I. 249 • a pápai ref. egyházzal. I. 256, II. 118.
- TÓTH GY.
- az unitárius egyház alkotmányáról. I. 251–252.
- TÓTH GYULA
- ism. Ráday Pál iratait. III. 113 • megjegyzései Várkonyi Á. tanulmányaihoz. III. 114, 115 • és Markó Á.
- — Rákóczi-kori katonaiszabályzatokról. III. 115.
- TÓTH ISTVÁN
- Czirák-eposza, 1742., II. 102, 134.
- TÓTH JÁNOS
- Váasárhelyi Matkó Istvánról. III. 102.
- TÓTH JÓZSEF (káplán)
- buzdító irata, 1809., II. 549.
- TÓTH JÓZSEF
- II. Rákóczi Gy. diplomáciájáról. I. 354.
- TÓTH LÁSZLÓ, ld. Ungvárnémeti Tóth
- TÓTH LÁSZLÓ
- Forgách Ferencről. I. 310 • Palma Károly Ferencről. III. 120 • I. Rákóczi Györgyről. I. 345 • a Rákóczi-szabadságharcokról. I. 456 • Rózsahegyről a kurucok-ban. I. 459.
- TÓTH LÁSZLÓ
- Bonfiniról. I. 148 • az egyház felvilágosodás elleni szerepéről. II. 198 • Hóman Bálintról. III. 50 • Fraknói Vilmosról. II. 513 III. 49 • Garampi nunciusról. II. 202 • a humanizmus-kutatásról. I. 181 • ismer-tetéseiről. II. 31, 114, 127, 192, 202, 579, 586 • a jubi-leumi búcsúról. II. 202 • a Kassai székesegyházról, 1604., I. 321 • Lukács Józsefről. III. 50 • a Sylvesteri-bulláról. I. 55 • Schünemann Konrádról. III. 51 • Thallóczy Lajosról. III. 52 • *A vallásos szellem*. II. 578 • Verancsics Faustusról. I. 320.
- TÓTH LŐRINC
- mint zászlótartók mestere, XIV. sz. I. 117.
- TÓTH LŐRINC
- Felsőbüki Nagy Pálról. II. 540 • a III. Károly-kori törvényekről. II. 68, 81–82 • úrbéri kézikönyve. II. 447, 453 • a Telekiekéről. I. 432, II. 429 • a XVII. sz.-i igazságügyről. III. 102.
- TÓTH LŐRINC
- Bocatus Jánosról. I. 319 • a kassai iparról. I. 421 • a rosnayói gimnáziumról. II. 131.
- TÓTH MIHÁLY
- szegedi hadi vállalkozása, 1551., I. 289–290.
- TÓTH PÁL
- Lorántfy Zsuzsannáról. III. 99.
- TÓTH PÁPI MIHÁLY
- a mezei gazdaságról, 1801., II. 431.
- TÓTH P.
- a boggyiszlói ref. egyházzal. I. 256.
- TÓTH REZSŐ
- Csokonai-kiadása. II. 608 • Fazekas Mihály-kiadása. II. 622.
- TÓTH RÓZSA, FEUERNÉ
- Kassai István építészetről. III. 78 • a Margit-szigetről. III. 54.
- TÓTH SÁMUEL
- a tiszántúli ref. egyházkerületről. I. 254.
- TÓTH SZABÓ PÁL
- a bihari várról. III. 61 • a cseh-husztai mozgalmakról. I. 141–142, 165 • a főpapságról a rendi alkotmányban. I. 118 • Giskráról. I. 165 • a jászói konventről. I. 112, III. 64 • Magyarországról a pápai supplicatákban, XV. sz. I. 211 • Mallyó Józsefről. III. 122 • Nagyváradról a törökkorban. I. 296 • Szatmári Györgyről. I. 202.
- TÓTH T.
- a jászkunokról a török időkben. I. 247.
- TÓTH VILMOS
- a Kábköz gazdaságföldrajzárol. II. 43.
- TÓTH ZOLTÁN
- a fekete sereg pusztulásáról, 1493., I. 202 • a had-velees átalakulásáról, 1387–1526., I. 153 • a huszá-rok eredetéről. I. 139 • a királylándzsáról. I. 71 •

- kuruc-sorozatról, 1753., II. 106 • Mátyás hadgyé-ről, seregéről. I. 174–175 • Patek Ferencről. III. 51 • Szt. István legrégibb életíratának kérdéséről. I. 51, 187 • vitáikéi a korona eredetéről. I. 71 • és Szendrő J.
- — közli a lovasság regulamentumát, 1722., II. 69.
- I. TÓTH ZOLTÁN
- Anonymusról. I. 44 • Cotorea Gerontiusról. II. 124 • az erdélyi román nacionalizmusról. I. 434. II. 29, 123, 204–205, 277, 279, 288, 378–379 • Klein Sámuelről. II. 496 • a moldvai és havaselti krónikákról. II. 124 • a soknemzetiségű ország kérdéseiről. III. 124 • parasztszorgalmakról az erdélyi ércheységben. II. 55, 171, 288, 488 • szerk.: Tört. Bibliográfia. III. 22.
- TÓTI POROSZLAY FRIDRIK
- Gyurkovits Gy. könyvtáráról. II. 589.
- TÓTHFALUSI KÁROLY
- ism. Schamus könyvét Budáról, 1822., II. 479.
- TÓTSOLYMOSSI, ld. Küküllői János
- TÓTVÁZSONY
- i ref. lelkész: Fáblian J. II. 436.
- TOULON
- i követség utazás, 1670., I. 400.
- TOURNEUX, MAURICE
- párizsi történeti bibliográfiája. III. 37.
- TOWNSON, ROBERT
- magyarországi utazásai, 1793., II. 424, 438.
- TÖRE FERENC
- históriás éneke, 1556., I. 274. III. 88.
- TÖRE ISTVÁN, ld. Váasárhelyi Töre
- TÖKÖL
- i pap: Devits György. II. 520.
- TÖKÖLY IMRE, ld. Thököly
- TÖKÖLY SZÁVA
- önéletírása. II. 361 • és a szerb kérdés, 1790., II. 360–361.
- TÖLCSÉRY FERENC
- a veszprémi gimnáziumról. II. 132, III. 118.
- TÖLCSÉRY I.
- bírákról az Árpád-korban. I. 59.
- TÖLCSÉRY FELICIA
- a pozsonyi barokk építészetéről. II. 232.
- TÖLTÉNYI (Schittensam) SZANISZLÓ
- a budai ásványokról, 1820., II. 459 • irodalmi szerepe. II. 620.
- TÖMBÖLY J.
- Vas megye jobbágy gazdálkodásáról, XIX. sz. II. 434.
- TÖMÖR E.
- az aacheni magyar kápolnáról. I. 135.
- TÖMÖR LAJOS
- Hajdúszovát gazd. földrajzárol. I. 238, II. 52.
- TÖMÖS
- i szoros, 1788., II. 296.
- TÖPPELT, ld. Toppeltinus
- TÖRÖ PÁL
- szerepe az 1758-i parasztfelkelésben. II. 106, 121.
- TÖRÖK
- jövevényszavaink. I. 31–32 III. 56 • népek és őstör-ténetünk. I. 25, 30–33 • adóztatás Magyarországon. I. 247–248, 364 • alattvalók kereskedelme Magyar-országon. I. 378, 422, II. 59–60, 478 • békeszerző-dések. I. 176, 225, 322, 330, 339, 364, 368–369 III. 96 • birodalom története. I. 138, 154, 176, 229, 236, 366, 406, 409, 428, II. 73, 296 III. 26, 94 • források, történetírás I. 109, 152, 182, 197, 229, 231–232, 247–248, 281, 290, 317–318, 321, 351, 386, 411, 472, II. 96 III. 97 • föld-rajzi ismeretek Magyarországról. I. 247 • háborúk, hadjáratok, harcok.
- — a XIV. sz.-ban. I. 108–109, 121, 150–152 • a XV. sz.-ban. I. 145, 148–149, 151–152, 161, 165, 176 III. 75–76 • 1490–1526. I. 196, 203 III. 80 • 1526-ban. I. 223, 217 • 1529-ben. I. 230 III. 34 • a XVI. sz.-ban. I. 227–229, 273, 275–276, 278, 281, 287–296 III. 91, 92 • a 15 éves háborúban. I. 305, 308, 311, 313, 315–318, III. 94–95 • 1660 körül. I. 349–351, 355 III. 100 • 1663–64-ben. I. 375, 382–387 III. 105 • 1683-ban. I. 230, 398, 402 III. 34 • a visszafoglalt háborúk-ban. I. 397, 404–411, 416–417, II. 57 • 1716–1717-ben. I. 471–472, II. 20, 69–75, 86–87 • 1737–1739-ben. II. 23, 25, 94–97, 148–149 • 1788–1790-ben. II. 234–235, 240, 282, 294–297, 348, 353, 373, 411.
- hódítás kérdése. I. 234–236, 231.

- — — következők: I. 240 • és a ref. egyház, iskolák. I. 250, 265.
— hódolt terület viszonyai. I. 246—248, 418—419. III. 84—85 • hódoltság birtokrendszere. II. 247.
— emlékei. I. 410 • helynevei. I. 247.
— iratok, okmányok. I. 19, 183, 233—234, 246—247, 279, 355, 365, 386, 406—407, 452—453. III. 82, 95, 97, 98, 100 • íttmaradtak 1686 után. I. 410—411 • katonai munkák és Zrínyi. I. 379—380 • kérdés és a németek. I. 195, 199, 229—231, 278—279, 405, 408—409, II. 185.
— nyugati visszhangja. I. 229—231, 315, 384.
— kereskedelem. I. 248, 336, 395, 416, II. 59, 61, 178, 260 • költészet magyar kapcsolatai. I. 271, 379. III. 89, 93, 95 • könyvnyomtatás úttörője. I. 472 • követ-ségek. XVII—XVIII. sz. I. 339, 384, II. 73, 185, 353 • lengyel viszony. I. 281, 310, 352, 408 • levelezések (egyének, városok). I. 246, 310, 364—365, 385 • levéltárak magyar vonatkozásai. I. 233—234. III. 45 • és magyar hadviselés módja. I. 287, 380 • magyar történelmi emlékek, okmánytár. I. 5, 231—232, 325, 330, 333, 342, 426 • magyar viszony. I. 137—138, 148, 153—154, 161, 163, 169, 171, 173, 175—176, 178, 181, 183, 194, 196, 199—200, 203, 214—215, 220—222, 233—235, 270, 275, 286—287, 289—290, 320—321, 362, 364, 368, 379, 383, 394—395, 401—402. III. 77, 80, 90, 101 • német viszony. I. 195, 199, 229—231, 278—279, 405, 408—409 • oktatásügy a hódoltságban. I. 248 • utazó: Evlia Cselebi, XVII. sz. I. 351, 384 • ügyvitel Budán. I. 248.
TÖRÖKORSZÁG
— és Anglia. I. 352, 363, 389, 401 • és a Balkán-félsziget. I. 152, 250 • és Erdély. XVI. sz. I. 290, 295, 303, 305, 307—309, 310—311.
— XVII. sz. I. 295, 325, 330, 333, 336, 341—342, 344, 349—352, 355—356, 383, 426, 428—429, 433. III. 97, 99.
— felosztásának terve, 1771., II. 197 • és a Habsburgok, Ausztria. I. 260, 278—279, 282, 287, 311, 320, 362, 364, 369—369, 383, 385—386, 389, 395, 400, 402, 408, II. 256. III. 101—102 • és Franciaország. I. 222, 281, 290, 303, 309, 327, 384, 409, 453, II. 74 • hanyatlása. I. 376, 409, II. 571 • és Hollandia, XVII. sz. I. 340 • és a horvátok. I. 153, 199, 203, 240, 411 • kereskedelmi szerződésai. I. 389, II. 59, 256, 260. III. 82. • és Oroszország konfliktusai, XVIII. sz. II. 197, 295—296 • és a Rákóczi-emigráció. I. 409, 444, 453, 472, II. 75. III. 112 • és a római pápák. I. 175—176, 278, 409 • és a románok. I. 311, II. 38, 571. III. 77 • és a szerbek. I. 138, 406, 411, 420, II. 125, 541 • és Thököly Imre. I. 358, 395, 397, 400—403, 433 • és Velence. I. 203, 278, 408, II. 70, 74 • i követ-ségek (ld. Konstantinápoly, sőt Buda alatt is). I. 225, 276, 309, 330—333, 340, 350, 352—358, 363, 368—369, 389—390, 398, 400, 409, 426, 437, 453. III. 93, 109 • i utazások (ld. Konstantinápoly alatt is). I. 276, 363, 405, 414, II. 424—425, 427 • i utazók, ld. Bauffremont, Busbequius, Chishull, Dernschwam, Hunter, Jacobson, Marstli, Mayr, Montague, Neitschitz, Stürmer. • viszonya a csehekkel. III. 95.
TÖRÖK (Thewrewk) AURÉL
— az Árpádok test-erékjeiről. III. 66.
TÖRÖK BALINT
— és Martonfalvai L. Imre. I. 272 • mint földesúr. I. 238 • rabsága. I. 273, 279 • és Tinódi. I. 273.
TÖRÖK BERTALAN
— Berzeviczy Márton birtokairól. I. 309
TÖRÖK FERENC
— mezőgazdasági írásai, 1816—1824., II. 438, 440.
TÖRÖK GYULA
— X—XII. sz.-i temetőről. III. 60.
TÖRÖK ISTVÁN
— mint lapszerkesztő, 1738., II. 239.
TÖRÖK ISTVÁN
— szerepe a Rákóczi-szabadságharcban. I. 457.
TÖRÖK ISTVÁN
— Bod Péterről. III. 121 • az erdélyi hírlapirodalom-ról. II. 402 • a gyulafehérvári kollégiumról, 1700., I. 432 • Heltai Gáspárról. I. 148 • a kolozsmonostori ref. egyházzal. I. 256 • a kolozsvári ref. egyházzal, XVII. sz. I. 325, 431—432, ref. kollégiumról. I. 266, 327, II. 130, 278, 582 • a nagyenyedi kollégiumról, 1679., I. 431—432 • népiszkolai utasításról, 1786., II. 279 • Pataki István naplójáról. I. 423 • a *Querela Hungariae*-ről. I. 338 • I. Rákóczi Gy. uralkodásáról. I. 341 • a szamos-falvai ref. egyházzal. I. 256 • Tótfalusi Kis Miklósról. III. 110 • Verestől Györgyről. II. 111.
TÖRÖK JÁNOS
— az aleutsi uradalomról. II. 448 • az esztergomi érsekekről. I. 62, II. 113 • a szatmári békéről. I. 451.
TÖRÖK JÓZSEF (apát)
— alkalmi versei, 1796—1815., II. 520, 522, 552, 565.
TÖRÖK KONSTANTIN
— Faludi Ferencről. II. 145 • Orszay Lőrincről. II. 224.
TÖRÖK LAJOS gr.
— és az 1791-i tanulmányi bizottság. II. 395 • köz-jogi rőpiratai, 1790., II. 315.
TÖRÖK PÁL
— a dunamelléki ref. egyházkerületéről. II. 580.
TÖRÖK PÁL
— Buda visszafoglalásáról, 1686., I. 409 • Festetics Leó emlékiratairól. II. 400 • a Habsburg—török diplomáciai viszonyról. I. 279, 286—287 • Kőszeg ostromáról, 1532., I. 289 • a mohácsi vész előzményeiről. I. 222 • a nemesi vármegyékéről. I. 118.
TÖRÖK ZSIGMOND
— Erdély történetéről. III. 94.
TÖRÖK ZSÓFIA gr. (Kazinczy Ferencné)
— levelei. II. 601.
TÖRÖKBÁLINT
— i szerb telepek. II. 39.
TÖRÖKSZENTMIKLÓS
— története. III. 84.
TÖRÖS JÁNOS
— szerepe a linzi békében. I. 345.
TÖRÖS LÁSZLÓ
— a Debreceni Grammatikáról. II. 617.
TÖRS KÁLMÁN
— kiadta Déryné naplóját. II. 624.
TÖVIS
— története. III. 92.
TÖZSÉR, ld. Kénosi
TR., ld. Trócsányi Zoltán
TRAGOR IGÁNO
— Vác múltjáról, műemlékeiről, irodalmáról. II. 31, 483
III. 28, 122.
TRAGORINUS (da Trau), MATTHAEUS ANDRONICUS
— verse II. Ulászlóhoz. I. 217.
TRAJANUS (császár)
— hadjáratairól J. Ch. Engel. II. 592.
TRAKOSTYÁN
— vára, XVI. sz. III. 91.
— i Draskovich-leveletéről. I. 14.
TRAMPLER, R.
— Diechtstein és Collalto levelezéséről. I. 315.
TRANQUILLUS, ANDRONICUS
— írta Gritthről. I. 275.
TRANSALPINA, ld. Havasalföld
TRANSEPTER (Collimitus) GYÖRGY
— humanista irodalmi szerepe, XVI. sz. I. 194, 218.
la Transylvanie. I. 295.
TRANSYLVANUS HENTUS, ld. Hentius
TRANSYLVANUS, MAXIMILIANUS
— utazásai, 1523., III. 79.
TRATTNER JÁNOS TAMÁS
— a magyar nyomdákrol 1817-ben. II. 587.
TRATTNER, J. TH. v.
— egyházügyi rendeletgyűjteménye, 1804., II. 265.
TRATTNIK LIPÓT
— a pamut-termesztéséről, 1810., II. 435.
TRAU (város)
— és II. István. I. 55 • és Kálmán király. I. 55, 74 • i Matthaeus, ld. Tragorinus.
TRAU, GIOVANNI DA
— szerepe Magyarországon. I. 185.
Trauerlied der Soldaten, 1780., II. 195.
Trauerlied ... Marien Theresiens, 1781., II. 196.
Trauerlied ... des Todes Josephs II., 1789., II. 300.
Traum eines ungarischen Edelmanns, 1789., II. 299.
TRAUSCH, JOSEPH
— Brassó reformációjáról. I. 260 • erdélyi szász írói lexikona. I. 10. III. 40, 52, 99 • krónikakiadása. I. 324 • és Tartler. II. 18.
TRAUSCHKEFELS, EUGEN
— Brassó történetéről. I. 310, 431 • és Kemény J. gr. forráskiadványa (DFS). I. 3, 291—292, 306.
TRAUT, H.
— Brandenburgi Joachimról, 1542., I. 289.
TRAUTMANN, R.
— német Nestor-fordítása. I. 27.

- TRAUTTMANSDORFF FERDINÁND GR.**
 — és II. József. II. 242.
TRAUTTMANSDORFF TADÉ GR. (érsek)
 — írta a toleranciáról, 1783., II. 273.
TRAUTSOHN HG.-család
 — régégi uradalma, XVIII. sz., II. 46.
TRAVERSARI, AMBROGIO
 — és Zsigmond király. I. 140.
TRAVNIK JENŐ
 — főpapi könyvtárakról, XVIII. sz. II. 212 • Révai Miklósról. II. 225.
TREBBA, F. H. v.
 — bányászati munkája, 1790., II. 255 • a selmeci értekezleten, 1786., II. 255.
TREIMER, K.
 — Bél Mátyásról. II. 20.
TREITSCHKE, H.
 — német történelme, XIX. sz. II. 570.
TRENCCK, ld. Trenk
Trenckii Bilanz pondere vacua, 1790. (Katona István), II. 385.
TRENCSEN
 — megye és Bethlen G. I. 355.
 — — határozatal, 1808., II. 537 • ismertetése, 1823., II. 418 • követei, 1722., II. 78 • levéltárai. I. 13 • Magin és Benesik vitájában. II. 79, 92 • nemességvizsgálatai, XVIII. sz. II. 31 • a Rákóczi-szabadságharcban. I. 459 • és Sobieski katonái, 1683., I. 402 • vízrajza, 1766., II. 150 • -i anabaptisták. I. 359 • -i főispán, ld. Illésházy Gáspár, Illésházy József • -i nemesi felkelés, 1797., II. 523 • -i szárm.; ld. Adami Pál, Gyurkovits György, Kollár Ádám.
 — — város.
 — — az 1790-i diétán. II. 488 • ostroma, 1528., I. 280 • története. I. 134.
 — -i gimnázium. II. 132 • -i iskoladrámák. II. 227 • -i jezsuiták. II. 116, 227 • -i labanc napló, 1704., I. 439 • -i pénzverési kísérlet, 1621., I. 336 • -i piaristák. II. 208 • -i találkozó, XIV. sz. I. 120 • -i vereség, 1708., I. 469.
TRENCSENTEPLIC
 — i utazás, 1817., II. 423.
TRENCSENÝ KÁROLY
 — a nyelv ügyéről Bács megyében. II. 355 • zombori céhekéről, 1819., II. 461.
TRENCSENÝ-WALDAPFEL IMRE (ld. Waldapfel alatt is)
 — angol utazókról Pestbudán. II. 423 • Erasmus magyar kapcsolatairól. I. 218, 225, 269 • Küküllői Jánosról. I. 105 • a Rákóczi-kultuszról. II. 217.
TRENK FERENC (pandúrvész)
 — az osztrák örökösödési háborúban. II. 104, 328.
TRENK FRIGYES BR.
 — gyászirata Mária Teréziáról. II. 196.
 — — II. Józsefről. II. 320.
 — írta a jogbágyaságról, 1782., II. 290 • önéletrajza, röpiratvált, 1790 k. I. 327—328, 330—332, 335, 364.
TRENK V. TONDER, MORITZ
 — mint lapszerkesztő. II. 405.
TRENTA
 — Buonvisi életéről, 1818., I. 404.
TRETYAKOV, P. N.
 — a magyar történetész kongresszusáról. III. 46.
TREUBENFELD, A. V.
 — a 4. huszárezredről. II. 296.
TREUN-család
 — magyar vonatkozásai, XIII. sz. I. 98.
Tribut der Dankbarkeit, 1782., II. 272.
TREIBSWETTER, ld. Nagyósz
TRIENT
 — i zsinat. I. 229, 286.
TRIER
 — i püspök, Hontheim. II. 202.
TRIESZT
 — bécsi ügynöke: Romanini. I. 443 • irodalmi műveltsége. I. 133 • kormányzója: gr. Zinzendorf K. II. 174 • -i kereskedelem. II. 61, 178, 257, 476 • -i utazás, 1768 k. II. 152.
TRINK (álmév)
 — röpirata, 1790., II. 300.
TRNKA, WENCESLAUS (orvosstanár)
 — könyvtára, 1796., II. 589.
TRÓCSÁNYI BERTA
 — magyar ref. tanulókról Angliában, XVI—XVII. sz. I. 268, 327.
TRÓCSÁNYI DEZSŐ
 — Mándi Márton Istvánról. II. 577.
TRÓCSÁNYI ZOLTÁN
 — bevezetése Heltai Hálójához. I. 299 • Bidpai és Lokman fordításáról. II. 225 • ism. Setälä finnugor kutatásait. I. 31 • könyv- és nyomdatörténeti tanulmányai. I. 264—265, II. 184—186, 587 • sajtótörténeti tanulmányai. II. 241, 402, 404 • Sylvester-problémákról. I. 259 • a XVI. sz. bibliafordításról. I. 269.
TROELTSCH, E.
 — felfogása a protestantizmusról. I. 327.
TROGER, PAUL
 — freskói Magyarországon, XVIII. sz. II. 147.
TROISFONTAINES, ld. Albericus
TROJA
 — regény irodalmunkban. II. 303, III. 61.
TRONCHON, HENRI
 — Fekete Jánosról. II. 223.
TROSTLER, ld. Turoczl-Trostler
TROTHA
 — az orosz—osztrák katonai együttműködésről, 1759., II. 184.
TROYES
 — i Rákóczi-kéziratok. I. 436.
TRÖSTER JÁNOS
 — Erdély történetéről, 1666., I. 348.
TRSZTYANSKY JÁNOS
 — írta Károlyi Sándorról. II. 16.
TRUBER, PRIMUS
 — és a délszláv reformáció. I. 254.
TRUHLÁK, J.
 — a cseh humanizmusról, XVI. sz. I. 217 • kiadta Hassenstein leveleit. I. 217.
TRUMER, JOHANNES
 — koronázási beszéde, 1741., II. 98.
TRUSIUS JÓB (zölyomi ev. lelkész)
 — versei a menekült protestánsokról. I. 392.
TSCHÁNYI (Csányi) JÁNOS
 — soproni krónikája. I. 390, 440.
TSCHERNEMBL, ERASMUS GEORG FRH. V.
 — írta Erdélyről, 1614., I. 292, 368 III. 102 • rendi politikája. I. 368.
TSCHERNING, THEODOR
 — írta Magyarország visszafoglalásáról, 1687., I. 414.
TSEH MÁRTON
 — állatorvosi könyve, 1822., II. 439.
TSEHMAK, JOHANNES BEPT. ANT.
 — írta Laudonról, 1789., II. 295.
TSÉTSI JÁNOS, ld. Csécsi
Teillagok forgásaitól jóvedelmét, 1790. (Nagyváthy János), II. 317.
TUBERO (Cervio) LAJOS
 — kortörténeti munkája, XVI. sz. I. 188, 190, 227.
TUDELA BENJAMIN
 — utazása, XII. sz. I. 50, 79.
Tudományos Gyűjtemény
 — c. lap, 1817—1844., II. 407, 584, 621.
A tudománytörténet kérdései. II. 598.
TURINSZKY KÁROLY
 — Sáros megyéről II. József alatt. II. 277.
TUHUTUM
 — Anonymusnál. I. 44.
TUMULILIS, ANGELO
 — szövege Mátyás királyról. I. 169.
TUPETZ
 — a török háborúról, 1739., II. 95.
TURBA, GUSTAV
 — a Pragmatica sanctióról. I. 367, 415, II. 78, 80, 82—84 • a trónörökös történetéről. I. 285 • velenői követjelentésekről. I. 238.
TURCHÁNYI THAMÉR
 — az Árpád-kori monostorokról. I. 78 • Krassó-Szörény középkori etnikumáról. I. 154 • Rákóczi Józsefről. II. 96 • Rogeriusról (fordítással). I. 87.
Turcken uechlein, 1522., I. 196.
TUREKNE (maréchal de)
 — íratál, levelezése, XVII. sz. I. 385.
TURGONYI LAJOS
 — a mezőtúri ref. egyházzól. I. 256.
TURIN, ld. Torino
TURKEVE
 — levéltára. I. 14 • -i ásatások. III. 84 • -i ref. egyház. I. 256.
TURKOVIC, M.
 — a horvát határőrségről. II. 75.

TURMEZŐ

— i nemesség iratai. I. 17.

TURÓC

— megye kialakulása. I. 80.

— koronázási ünnepe. 1790., II. 365 • leírásai. XVIII—XIX. sz. II. 19, 236, 418 • nemesség vizsgálata. 1755., II. 31 • a XVI—XVIII. sz.-ban. II. 88 • topográfiája. 1787., II. 236 • véleménye az operatúmról. 1793., II. 393.

— i bizottság jelentése. III. 42 • -i ev. seniorátus. II. 371 • -i monostor, prépostság. III. 84, 68 • -i regisztrum. 1391., I. 112—113 III. 69 • -i urbárium. 1624., I. 370 • -i vár építészete. I. 186.

TURÓCSZENTMARTON

— középkori kereskedelme. III. 71—72 • -i koronázási ünnep. 1790., II. 365 • -i közgyűlés. II. 393.

TURÓCZI LÁSZLÓ (jezsuita)

— munkája Magyarországról. 1729., II. 108.

TURÓCZI-TROSTLER JÓZSEF

— az archiepiátáról. III. 119 • a Bánk bánról. II. 624 • Czwithtinger német visszhangjáról. II. 138 • Csonkai forrásairól. II. 608 • Dozsáról a német irodalomban. XVII. sz. I. 192 • Fajdi Ferencről. II. 144 • a felvilágosodás előtörténetéről. III. 100 • Gerő Keresztény Herkuleséről. II. 226 • irodalmunk európaizálódásáról. III. 103 • magyar cartesianusokról. I. 354 • Magyar Istvánról. I. 313 • Magyarországról a német irodalomban. XVII. sz. I. 230, 362 • mesenymokról irodalmunkban. XVIII. sz. II. 141 • német kalandorokról Magyarországon. XVII. sz. I. 362 • a Simplicissimus forrásairól. I. 383 • Szenczi Molnár Albertől. III. 96, 97.

TUROPOLJE, ld. Turmező

TURSZUN (-bég)

— XV. sz.-i munkája. I. 152.

TUTKÓ JÓZSEF

— kassai évkönyve. III. 41.

TUWORA JÓZSEF

— agrárcikkai. 1812—1819., II. 440, 476 • a hollasi majolika gyárról. II. 466.

TÜBINGA

— i pályatétel. II. 490, 533, 596, 608 • -i tanuló: J. M. Ballmann. II. 411 • -i tanulók és Zrínyi. III. 104 • -i utazás. 1577., I. 314.

TÜLL A.

— Bertalanffy Pálról. II. 128, 198.

TÜRHEIM, A. GR. V.

— Stahremberg Rüdigerrel. I. 408.

TÜRINGIA, ld. Thüringia

TÜRINJE

— i prépostság. II. 117, III. 64.

TÜRK

— mint a magyarok neve. I. 25 • nép szerepe. I. 25, 32.

TÜRK DANIEL (löcsei tanár)

— naplója. XVI. sz. I. 273.

Türkenkrieg pragmatisch bearbeitet, 1792., II. 295.

Türkischer Bethlehem

— c. gúnyvers. XVII. sz. I. 332.

Türkischer Vagant, 1683., I. 400.

TÜSKEVÁR

— i pálos kolostor. II. 116.

TÜZES GÁBOR (Fra Angelo Gabriele de Nizza)

— gazdasági tevékenysége. I. 416 • kormányzati javaslata. I. 414 • szerepe Buda visszafoglalásánál. 1686., I. 409, III. 108.

TVARTKO (Tvrtko) BÁN (bosnyák király)

— és a párharcok. XIV. sz. I. 136.

TWINGER VON KÖNIGSHOFEN, JAKOB

— világhronikája. XV. sz. I. 110.

Tydenik

— c. szlovák hetilap. II. 494.

TYRNAU, ld. Nagyszombat

TZETZES, IOANNES

— bizánci költeménye. XII. sz. I. 50.

TZINKZ, ld. Czinke Ferenc

UCKE, A.

— a porosz agrárkérdésről. II. 446.

UDINB

— i levél. 1383., III. 70.

UDVARDI CSERNA JÁNOS

— földmérési munkái. 1825 k. II. 447.

UDVARDY LÁSZLÓ

— az egri jogtöredékről. II. 132.

UDVARDY SÁNDOR

— Heltai G. bibliafordításáról. I. 200.

UDVARHELY

— megye levéltára. I. 325.

— — nemes családai. I. 297 • története. I. 206, II. 182.

— szék összeírása. XVIII. sz. II. 32.

— — i főkapitány, ld. Bethlen Miklós • -i főkirálybíró, ld. Vargyasi Dániel István • -i nemesi lustra. 1604., I. 308 • -i székelyek katonáskodása. 1615., I. 334 • -i kat. templom. XVII. sz. I. 337.

— szennvedései. 1690., I. 428 • -i vár és Bethlen G. I. 334, III. 97.

Ueber das Forstwesen in Österreich, 1817., II. 437.

Ueber den Bau ... des Ménesser Weines, 1806., II. 436.

Ueber den gegenwärtigen Zustand der ... Seehandlung, 1784, II. 257.

Ueber den projektirten Szoimecker Kanal, 1811., II. 475.

Ueber den Reistbau, 1805., II. 435.

Ueber den Safranbau, 1804., II. 435.

Ueber den ungarischen Reichstag, 1802. (Berzeviczy Gergely), II. 527.

Ueber den Weinbau, 1818. (Ballus), II. 436.

Ueber die Bienezücht, 1804., II. 441.

Ueber die österreichischen Seesküste, 1814., II. 472.

Ueber die Schafzücht, 1804., II. 439.

Ueber die ... Verfassung der prot. Schulen, 1803. (Generalsich János), II. 582.

Ueber einige ung. und österr. Steinkohlenwerke, 1803., II. 457.

Ueber Weine welche im Handel ... vorkommen, 1799, II. 477.

UEBERSBERGER, HANS

— Ausztria és Oroszország viszonyáról. I. 179, 208

• Oroszország keleti politikájáról. I. 376, II. 95.

Uebersicht der Grundverfassungen der sächsischen Nation, 1792. (Hermann, D. M. G. v.), II. 377.

Uebersicht der Josephinischen Ausmessung in Siebenbürgen, II. 293.

UGAZY B.

— irata a mezőgazdaságról. 1816., II. 434.

UGOCSA MEGYE

— adóajlstroma. 1564., I. 240 • etnikai viszonyai. II. 37 • középkori települése. I. 80 • közgyűlése. 1790., II. 346 • leírása. 1805., II. 418 • levéltára. I. 431, 452, III. 42 • -i alispáni körlevél. 1796., II. 529

• -i alispánok. XIV. sz. I. 117 • -i főispánok, ld. gr. Teleki József, id. Perényi Gábor • -i főjegyző, id. Reviczky Imre • -i inszurgensek. 1797., II. 522

• -i követségetek. 1723., II. 78 • -i parasztfelkelés. 1690., I. 431 • -i tatár betűtés. 1717., II. 75.

• vallási viszonyai a Rákóczi-korban. III. 116.

UGOLNO VERINO

— versei Mátyáshoz. I. 168.

UGRÓCZY MIHÁLY

— a Fertő-tóról. 1819 k. II. 419, 437.

UGRONOVICH LÁSZLÓ (trencsényi követs)

— déltai naplója. 1722., II. 78.

UHLÁRIK JÁNOS

— Anonymusról. III. 61.

UHLICH, GOTTFRIED

— irata Belgrád ostromáról. 1791., II. 295.

UHLIRZ, KARL

— ism. Marczall XVIII. sz.-át. II. 26 • a lajtamenti csatáról. I. 97 • és Mathild.

— — kézikönyve az osztrák történelemről. I. 10, 22, 326, 366, 376, II. 81, 158, 243, 269, 463, 499, 530, 553, III. 34.

Ueber die österreichische Handlung, 1792. (Gollner Bálint), II. 389.

Az új bankó-tzedulákat tárgyazó Patens, 1807., II. 537.

Uj szomorú ének, 1735., II. 93.

UJ ZERINVÁR, ld. Zerinvár

UJBÁNYA

— az 1790-i országgyűlésen. II. 483 • levéltára. I. 14, 245 • magisztrátusa. I. 127, 245 • a török pusztítás után. I. 378 • története. I. 245 • i portyázások. 1604., III. 95 • -i íveghuta. 1630., III. 102 • -i vízemelőgép. 1723., II. 23.

UJFALUSSY-család

— birtokperel. XVI. sz. I. 241.

UJFALVY KRISZTINA (Máté Jánosné)

— élete, verses munkái. II. 615, III. 126.

UJFALVY SÁNDOR

— emlékiratai. II. 401, 446, 582.

UJHÁZY LÁSZLÓ

— irata az adókövetésről. 1802., II. 527.

- UJHEGYI BÉLA**
 — Budavár múltjáról. III. 108 • I. Ferdinánd budai harcainál. I. 282.
UJHELYI PÁL
 — követi utasítása, 1665., I. 385.
UJHELYI PÉTER (zempléni követ)
 — levelei, 1741., II. 103.
UJHELYI PÉTER
 — az állandó hadseregről és tisztképzésről, XVII—XVIII. sz. II. 68 • Rónai Horváth Jenőről. III. 50.
Uj Betsi Magyar Múzeum, 1793—1794., II. 404.
UJJ ISTVÁN
 — Thököly zempléni pátenséről, 1684., I. 401.
UJLAKI-család
 — szerepe, XV. sz. III. 73. 76.
UJLAKI MIKLÓS
 — Wenzel Gusztávról. III. 52.
UJSZIGET
 — i nyomda, XVI. sz. I. 259.
UJSZIVÁC
 — i jegyző: J. Eimann. II. 247 • -i német település. II. 248.
UJVÁRI GYULA
 — a Balassi-comoedia szerzőjéről. III. 93.
UJVÁRY TAMÁS (nyitrakövendi kántor)
 — kuruc verse. I. 449.
UJVÁROSSY SZABÓ GYULA
 — a verses oktató költészetről. I. 214, II. 141, 142.
UJVERBÁSZ
 — települése. II. 247, 416 • -i ev. lelkész, ld. Skolka András.
UJVIDÉK
 — és az 1790-i diéta. II. 483 • története. II. 64, 483
 • -i szerb családok. II. 126.
 • — főiskola terve. II. 231 • gimnázium, 1809., II. 499 • sajtó. II. 125.
 — i tanár, ld. Magarašević György, Safarik Pál József.
UKRAJNA
 — és Magyarország Árpád-kori kapcsolatai. I. 57 • politikai mozgalmai és Chmielnicki. I. 354 • története. II. 592 • -i svéd követség, 1656., I. 350 • -i történetkutatás. I. 456.
ULÁSZLÓ, I. (magyar és lengyel király)
 — és Calimachus. I. 148 • halála, 1444., I. 163, 164 • itineráriuma. I. 163 • kormányzata. I. 148, 160—163 • és Zsigmond özvegye. I. 145.
ULÁSZLÓ, II. (magyar és cseh király)
 — és Beatrix. I. 202 • és bécsi királytalálkozón. I. 195 • és Bonfini. I. 147, 188 • és Candalei Anna házassága. I. 195, 217 • decretumai, iratai. I. 197—200 • és a humanizmus. I. 215, 217 • kormányzata. I. 201—204. III. 80 • és a máramarosi bányászok. I. 498, I. 210 • és Mátyás király. I. 171, 177. III. 77 • megválasztása, 1490., I. 197, 201 • német Landsknechtjének jegyzetei. I. 194 • és Nicolaus de Mirabilibus. I. 212 • és Oláh Miklós. I. 224 • és a parasztháború. I. 207 • és Petancius Félix. I. 196 • és Saluzzói Lajos. I. 195 • udvartartása. I. 202 • és Várad Páter. I. 216.
ULÁSZLÓ (cseh király)
 — magyar kapcsolatai, 1164., I. 50.
ULÁSZLÓ (Fehér, hg.)
 — mint lengyel trónkövetelő. I. 108.
ULBRICH (vizitátor)
 — erdélyi útja, 1738., II. 23.
ULBRICH, J. és Mischler, B.
 — osztrák államtani kézikönyve. II. 86.
ULLOA, ALFONSO
 — kortörténeti munkái, XVI. sz. I. 275—276 • mint Forgách F. forrása. I. 226.
ULM
 — i gabonaszállítás. II. 476 • -i hadjárat és kapituláció, 1805., II. 539.
ULMAN, II.
 — X. Leó történetéről. I. 200.
ULRIK, Szt. (augsburgi püspök)
 — és az ágostai csata, 955., I. 40, 41.
Umständliche ... Geschichte ... Des Friedens, 1739., 1790. (Neipperg, L. v.), II. 96.
Umständlicher Bericht von den ... Unruhen, 1734., II. 236.
UNBEGAUN, BORIS
 — a szerb irodalmi nyelvről. II. 126, 230.
UNCIUS LENÁRT (erdélyi lelkész)
 — históriás verse, 1579., I. 106.
UNCOVSKY, LADISLAV
 — Berzeviczy Gergelyről. III. 124.
UNDI MÁRIA
 — a XVIII. sz.-i viseletről. II. 43.
UNG MEGYE
 — árszabályzata, 1666., I. 378 • követi utasítása, 1790., II. 346 • leírása, 1787., II. 236 • népessége, XVIII. sz. II. 37 • története. I. 123 • -i levéltárak. III. 42 • -i nemesi felkelők, 1809., II. 554 • -i öltözködési szabályok, 1666., I. 377 • -i parasztmozgalmak, 1632., I. 370 • -i ref. egyházmegye. I. 254 • -i ref. fatemplom, 1758., II. 233.
UNGAR ELEMÉR
 — a hazai német folyóiratokról. II. 495.
UNGAR LÁSZLÓ
 — a céhrendszer bomlásáról. II. 461 • ism. Padover II. József-könyvét. II. 244.
 — A. Robert könyvét az osztrák „nemzeti” eszméről. II. 552.
 — a magyarországi kapitalizmusról. II. 478 • a nemesi birtok eladódásáról. II. 450 • a polgári osztály kialakulásáról. II. 478, 482.
Der Ungar an die Ungarn, 1796. (Birkenstock János Menyhért), II. 520.
UNGÁRD BÉLA
 — Hainburg ostromáról, 1482., I. 178.
Ungaria sua cum regibus, 1729. (Turóczi László), II. 108.
UNGARISCH-ALTENBURG, ld. Magyaróvár
Der ungarische Bauer, 1818., II. 452.
Der ungarische Landtag, 1808., II. 542.
Ungarische Miscellen, 1817—1818., II. 408.
Ungarische Staats- und Gelehrte Nachrichten, 1787—1794., II. 405.
Ungarische und Sevensische Unruhen, 1705., I. 444. III. 112
Der ungarischen Mütter ... demüthige Bitte, 1790., II. 372.
Ungarischer oder Daciänischer Simplicissimus, 1683., I. 383. III. 101.
Ungarns Banden, 1810—1816. (Piringer Mihály), II. 558—559.
UNGER, JOHANN KARL
 — hazai utazásai, 1803., II. 421 • leírása Nyitráról, 1804., II. 481.
UNGER MÁTYÁS
 — a magyar történetről. III. 46.
Ungerische Chronica, 1581., I. 148.
Ungerischer und Sibenbürgischer Kriegs-Handel, 1596., I. 315.
UNGHEVÁRY EDE
 — a bukközhegyi monostorról. III. 63.
UNGHEVÁRY JÁNOS (mérnök)
 — irata a nemzeti játékszínről, 1779., II. 229.
UNGI PÁL
 — mint a *Magyar Hírmondó* szerkesztője, 1787., II. 239.
UNGNAÐ DÁVID
 — konstantinápolyi követsége, 1573., I. 276, 287, 308.
UNGNAÐ, HANS
 — szerepe Belső-Ausztriában, XVI. sz. I. 280.
Ungarische Miscellen, 1805—1806., II. 408.
Ungarische Magazin, 1781—1787., II. 241.
UNGVÁR
 — szabályzata, 1593., I. 238 • -i gimnázium története. II. 132 • -i ref. egyház története. I. 256 • -i számtartó utasítása, 1668., I. 377 • -i tanárok, ld. Dayka Gábor, Gerő György • -i uradalom, XVIII. sz. II. 46.
UNGVÁRNEMETI TÓTH LÁSZLÓ
 — irodalmi szerepe, XIX. sz. II. 616, 620.
Unmasgebriche Gedanken über das ... Contributions-System, 1802. (Izdenczy József), II. 527.
UNREST JAKAB
 — osztrák krónikája. I. 149, 168, 190.
Unterthänige Vorschläge zur Aufnahme des ... Kommerzes, 1790., II. 390.
UNYI B.
 — a bosnyák ferencesekről. I. 61.
UPPSALA
 — i könyvtár magyar vonatkozásai. I. 340.
URÁL (hegység)
 — és a magyarok vándorlása. I. 30, 31.
URAGIENSIS, ld. Aurai Ekkehard
Urania
 — c. folyóirat, 1794—1795., II. 406, 606.
URBÁN MIHÁLY
 — az erdélyi bányászatról. II. 171 • a verespataki bányaművelésről. II. 171, 459.
URBÁNEK, R.
 — V. Lászlóról. I. 164 • Podjebrád Györgyről. I. 177.

- Urbarial-Regulation, 1805., II. 447. (Franz Brechter)
 URBIÖK BR. (oroszkövet)
 — és a Rákóczi-szabadságharc. I. 453, 469.
 URE, J.
 — Mátvás karintiai hódításáról. I. 178.
 URECHN GERGELY
 — moldvai krónikája. I. 168, 275.
 URECHIA
 — XIV. Lajos román vonatkozásairól. I. 472.
 URHÉGYI EMILIA
 — a szlovák irodalmi nyelvről. II. 494.
 URI JÁNOS (orientalista)
 — angliai működése, XVIII. sz. II. 216, III. 121.
 URIÁS (panonnhalmi apát)
 — levelei a tatárjárás idejéből. I. 92.
 URNICALIA, AGOSTINO
 — irata a török háborúról, 1724., II. 73.
 URSACHEN des... *Türkenkriege*, 1737., II. 94.
 URSINUS JÁNOS (segessvári jegyző)
 — krónikája, XVII. sz. III. 96.
 URSINUS VELTUS, CASPARUS
 — beszéde I. Ferdinánd koronázásakor. I. 274 ●
 humanista szerepe. I. 218 ● kortörténeti munkái.
 I. 274, 282, II. 213 ● pozsonyi útjának leírása. I. 276.
 URSU, NICOLAE, ld. Horia
 URSU, I.
 — I. Ferenc keleti politikájáról. I. 281 ● a kenyér-
 mezeti csatáról. III. 77 ● Moldva és Lengyelország
 viszonyáról. III. 77 ● Nagy István magyar szövetség-
 ségéről. III. 77.
 Urtheile über die... *Staats-Verbrecher*, 1795., II. 509.
 Urtheile... *Wider die Verbrecher*, 1795., II. 508–509.
 USKI JÁNOS (veszprémi püspök)
 — mint diplomata, XV. sz. I. 140.
 USSON, JEAN-LOUIS D', ld. Bonac
 USZ JÁNOS
 — országgyűlési naplója, 1728., II. 91.
 USZPENSKIJ, F. J.
 — Bizánc történetéről. I. 75.
 Utasítás az Erdélyi marháért ellen, 1810. (Szóts András),
 II. 438.
 Utasítás az erdélyi... *utak készíttetésére*, 1807., II. 474.
 UTISENOVIČ, ld. Fráter György
 UTISENOVIČ, O.
 — Fráter György életéről. I. 302.
 UTISENIUS, ld. Fráter György
 UTRECHT
 — i béke, 1713. II. 67 ● i egyetem magyar hallgatói.
 I. 268, II. 133 ● i magyar tanulók: ld. Apáczai
 Csere János, Keresztési József, Pethe Ferenc.
 UZ (nép)
 — szerepe a XI–XIII. században. I. 48, 85.
 UZONI BELDI, ld. Beldi Pál
 UZONI FOSZTÓ ISTVÁN
 — unitárius egyháztörténete. I. 251, II. 122.
 ÜBER, ld. Ueber alatt is
 Über das ausschliessende Bürgerrecht der Sachsen, 1792.
 (Michael Fronius), II. 377.
 Über den Verfall der lateinischen Sprache, 1836., II. 283.
 Über den Zustand der Bauern, 1816–1817., II. 451.
 ÜLLÖ
 — i honfoglalás-kori temető. III. 60.
 ÜRMÉNY
 — i Hunyady-uradalom, XIX. sz. II. 448.
 ÜRMÉNYI JÓZSEF (személynék)
 — beszéde Sándor Lipóthoz, 1790., II. 362 ● bihari
 főispánsága. II. 280 ● és az 1791-i tanulmányi bizottsá-
 g. II. 395 ● és Horvát István. II. 395, 595 ● levél-
 tása, 1795., II. 528 ● pesti főispáni beszéde, 1790.,
 II. 345 ● és a Ratio Educationis, 1777., II. 207–208
 ● szerepe II. József rendszerében. II. 278, 280, 291, 345.
 — a türelmi rendelet ellen. II. 276 ● az egykorú
 irodalomban. II. 345, 362.
 — és Lakits Gy. közjoga, 1791., II. 372.
 ÜRMÖSI KÁLMÁN
 — az alsóisménfalvai, szentgericei, taresafalvi unit.
 egyházzól. I. 255–256.
 ÜRMÖSSY GYULA
 — Cseréy Históriajáról. III. 112.
 ÜRMÖSSY LAJOS
 — Kolozsvár kereskedelméről s iparáról. I. 298, II. 64.
 V. J.
 kéziratos hadi naplója, 1796., II. 507.
 V. S. A.
 — a magyaróvári uradalomról. 1819., II. 448.
 VAÁL
 — i ref. egyház tört. I. 256 ● i plébános: Farkas Imre.
 II. 441.
 VÁC
 — építészete, művészete, XVIII. sz. II. 232, 233, III. 122
 ● irodalma. III. 28 ● és a jakobinusok. II. 513 ●
 lakossága, XVIII. sz. II. 31 ● leírása, 1818., II. 419
 ● a törökkorban. I. 247, 317, 364 ● története. I. 62,
 II. 483 ● i domonkos konvent. I. 64 ● i énekes
 gyűjtemény, 1799., II. 625 ● i egyházmegye a török-
 korban. I. 247.
 — története, névtára. I. 62.
 — i ev. egyház. I. 257 ● i gabonáról irat, 1793.,
 II. 434 ● i hódoltság, 1642., I. 364 ● i kanonokok,
 ld. J. Damiani, Erdélyi (Keresztúri) József, Meritay
 Antal, Schaffrath Lipót, Szerdahelyi György, Sztrakos
 Adalbert ● i káptalan története. I. 64 ● i kéz-
 művesipar, céhek. II. 55, 460 ● i nagyprépost:
 Berkes András. I. 423 ● i nyomdászat története.
 II. 211 ● i plarista gimnázium. II. 132 ● i püspö-
 kök, ld. Althán, Báthori Miklós, Dvornikovits Mihály,
 Migazzi Antal, Splényi X. Ferenc ● i püspöki con-
 sistorium a tolerancia ellen. II. 276 ● i püspökség
 a tatárjáráskor. I. 97.
 — történetirodalma. II. 114, 151.
 — i Theresianum, XVIII. sz. II. 201, 208 ● i utazás,
 Kazinczy F. II. 422 ● i vashánya, 1727., II. 54.
 VACHON, M.
 — a francia—osztrák viszonyról, 1688., I. 409.
 VÁCZ ELEMÉR
 — mutatója a *MGSz*-hez. II. S. III. 29.
 — a *Sz-hoz*. I. 7, II. 9, III. 28.
 — a XVI–XVII. sz. főnemességéről. I. 241 ● Vedres
 Istvánról. II. 475.
 VÁCZY JÁNOS
 — az arkádiái pőről. II. 607 ● Berzsenyi Dánielről.
 II. 613 ● a felvilágosodás irodalmáról. II. 310 ●
 Haller Jánosról. III. 110 ● Hornyik Jánosról. III. 50.
 ● Horvát Endréről. II. 613 ● irodalmi kritikák
 kezdeteiről. II. 215, 603 ● ism. Ballagi G. könyvét a
 politikai irodalomról. II. 310, 501.
 — Császár E. Verseghy-életrajzát. II. 605 ●
 Fraknoiét Széchenyi Ferencről. II. 318 ● Kont
 könyvét a francia irodalmi hatásról. II. 219 ●
 Miletz J.-ét Katona Józsefről. II. 623 ● Országh
 S.-ét a budai színházakról. II. 627 ● Szinyey F.-ét
 Batsányiról. II. 604 ● Takács Sándorét Péteiről.
 II. 305 ● Vass B.-ét Horvát Istvánról. II.
 596.
 — Kazinczy Ferencről írt munkái, tanulmányai. II.
 279, 422, 593, 600–603 ● a Keszthelyi Helikonról.
 II. 621 ● kiad. Kazinczy leveleit. II. 446, 601.
 — Ráday Gedeon munkáit. II. 305.
 — a klasszikus iskola triászáról. II. 224 ● a Mon-
 dolatról. II. 618 ● nekológia. III. 52 ● a nemzeti
 felbuzdulásról, 1790., II. 354, 372 ● a nyelvújításról.
 II. 613, 617 ● Rimay Jánosról. III. 96 ● Salamon
 Ferencről. III. 51 ● Toldy Ferencről. III. 52 ●
 Wesselynyi ifjúságáról. II. 487.
 VÁCZY PÁL (döms szerzetes)
 — mint kódexíró, XV. sz. I. 180.
 VÁCZY PÉTER
 — I. András érebbőlőgről. I. 69 ● Anonymusról. III.
 61 ● a bakonybéli összeírásról. I. 55 ● III. Béla
 jövedelméről. I. 56 ● a honfoglalás(kori kereszténység-
 ről. I. 68 ● a hűbéri birtok kérdéséről. I. 78 ● az
 igazságszolgáltatásról. XI–XII. sz. I. 69 ● az immu-
 nitásról. I. 78 ● ism. Soós I. tanulmányát a birtok-
 rendezésekről. II. 447 ● István király államszerveze-
 téről. I. 69, 70, 78 ● Kézai. I. 87 ● a kir. ser-
 viensekről. I. 96 ● a középkori magyar társadalomról.
 I. 57, 77, 123 ● a magyar királyság első időszakáról.
 I. 57, 69 ● a pápai szláv politikáról. I. 86 ● Szendrői
 Jánosról. III. 51 ● a szimbolikus államszemléletről.
 I. 69 ● a XI–XII. sz. államszervezetéről. I. 69
 ● a Vazul-hagyományról. I. 72.
 VADADI HEGEDÜS-KÓDEX. II. 626.
 VADAS JENŐ
 — a selmeci erdészeti akadémiáról. II. 586.
 VADÁSZ NORBERT
 — Dukal Takách Juditól. II. 614.
 VADIANUS (Watt Joachim)
 — és a bécsi humanisták. I. 218 ● humanista levele-
 zése. I. 216.

- VADNAI OLGA
— társadalmi, családi életéről, XVII. sz. III. 109.
- VADOSFA
— I. ev. egyház tört. I. 257 • -i katolikus beszédek.
II. 110, 198 • -i vallási zavargás, 1751., II. 121.
- VÁG
— hajózásiának kérdése, 1713., II. 62 • vidéki széke-
lyek. I. 81 • völgyi víziút, 1812., II. 421.
- VAGHÓ IGNÁC
— a *Mars Hungaricus*-ról. I. 382.
- VÁGNER JOZSEF
— Bornemisza Pál prépostról. I. 277 • a nyitrai
egyházmegyei könyvtárról. I. 204, III. 44 • a nyitrai
káptalanról. I. 64.
- VÁGÓ FERENC
— a gyöngyösi gimnáziumról. II. 130.
- VÁGÓ LAJOS és Szabados M. R.
— Savaria-bibliográfiája. III. 25.
- VÁGVÖLGYI TIBOR
— a Rákóczi-szabadságharcról. I. 456.
- VAHOT IMRE
— közölte Kazinczy naplóját. II. 511.
- VALASZLÓ
— i protestánsok bajai, 1758., II. 203.
- VAIDNER JÁNOS
— jelentése a nagybányai bányákról, 1667., I. 376.
- VAISZ IGNÁC
— Masolino képeiről. I. 135.
- VAJDA GYULA
— Erdély és a porta viszonyáról. I. 295 • a váradi
regestrumról. I. 92 • városainkról az Árpád-korban.
I. 98.
- VAJDA IGNÁC
— adománylevele, 1520., III. 79.
- VAJDA ILONA
— Batsányi Jánosról. II. 604.
- VAJDA LÁSZLÓ
— első polgári drámákról. II. 626—627.
- VAJDA SÁMUEL (bencés apát)
— Margit legenda-kiadása, 1782., I. 213.
- VAJDA VIKTOR
— Ribinyi Jánosról. II. 105 • Szirmay Antaltól.
II. 400.
- VAJDAHUNYAD
— vára. I. 162 • -i unitus levéltár. III. 43 • -i
urbárium, 1681., I. 431.
- VAJK ARTUR
— a brennbergi szénbányászatról. II. 171.
- VAJKAI AURÉL
— a népi építkezésről. III. 118.
- VAJKOVICS IMRE (cenzor, kanonok)
— iratai a cenzúráról, 1791., 1795., II. 311, 384, 403
III. 124 • vallásügyi vitáirata, 1791., II. 368 • véd.
az egyházi vagyont, 1792., II. 503 • vitája a magyar
koronáról, 1798., II. 597.
- VAJNA KÁROLY
— hazai régi büntetésekről. II. 194.
- VAJNOR
— rendtartása, XV. sz. I. 155 • úrbére, XV. sz.
I. 143.
- VAJTHÓ LÁSZLÓ
— irodalmi ritkaság-sorozata. I. 263, 382, II. 601.
- VAJTCSEKY EMÁNUEL
— Evlia Cselebiről. I. 384.
- VAK BOTTYÁN, ld. Bottyán János
- VÁL, ld. Váal
- VALAGUSSA, GIOVANNI (humanista)
— és Janus Pannonius. I. 185.
- VÁLAZUTI GYÖRGY
— disputációja, 1588. III. 93.
Válaszúti Komédia, XVI. sz. I. 262, 270, 300.
- VALACHIA, ld. Havasalföld
- VALENTÉNYI GÁSPÁR
— a somogyi céhekéről. II. 56, 460.
- VALENTINI
— az 1809-i hadjáratról. II. 553.
- VALENTINO, CAESAR (ferrari követ)
— jelentése Mátyásról, 1486., I. 171.
- VALENTINUS BUJDOS, ld. Thaly
- VALENTINUS ANTAL
— mutatója az EM-hoz. I. 6, II. 8 III. 20 • a Thorotz-
kay levéltárról. I. 16 • és Bónis György.
— kiad. a Jacobinus-féle formuláriumot. I.
306.
- VALERO-család
— selyemgyárának története. II. 465.
- VALERO JAKAB
— szempeczi megnyitóbeszéde, 1764., II. 209.
- VALERO TAMÁS és István
— beadványa, 1791., II. 390 • selyemgyára. II. 260,
465.
- VÁLI BÉLA
— az aradi színészeiről. II. 628 • az 1790-i szín-
társulatról. II. 517 • Károlyi Sándor búcsúztatójáról.
II. 16 • Kelemen Lászlóról. II. 627 • a magyar
színészet történetéről. II. 191, 627 • a magyarországi
szerb színészeiről. III. 127 • Martinovics kivégzéséről.
II. 509 • Napoleon proklamációjáról. II. 556 •
XVIII. sz.-i színészetünkről. II. 191, 228.
- VALJAVEC, FRITZ
— Engel J. K. leveleiről. II. 593 • a jozefinizmusról.
III. 120 • a magyar felvilágosodás kutatásáról. II. 219,
344, 593 • a német kultúrhatásról Magyarországon.
I. 184, II. 37 • a pozsonyi tudós társulatról, 1761.,
II. 156 • Schlözer leveléről Gyarmathához. II. 596
• Széchenyi Ferenc levelezéséről. II. 593, 599 • sze-
repe a német Délkelet-kutatásban. II. 37 • Windisch
Károlyról, XVIII. sz. II. 156, 241.
- VÁLKA, JOSEF
— a közép-európai „második” jobbágyságról. III. 83.
- VALKAI ANDRÁS
— históriás énekei, XVI. sz. III. 88.
- VALKÓ
— megye és a parasztháború. I. 207.
- VALLA (Forgács) JÁCINT
— ódája Károly főh.-hez, 1797., II. 522.
- VALLANT, M.
— a magyar jakobinusokról. II. 516.
A vallás dolga Zala vármegyében, 1791., II. 368.
Vallás-terelés, 1790. (Nagyváthy János), II. 332.
A vallásbeti türeltségre szóló ... rendelés, 1781., II. 271.
A vallási egyesülés üdöge, 1823. (Vámosi Pap István),
II. 578.
A vallási egyesülés ... írójához, 1823. (Cséh László), II. 575.
Valljon lehet ... a Magyar Nyelvet felténi, 1824., II. 492.
- VALLÓ ISTVÁN és Borbíró V.
— a magyar városépítés tört.-ről. III. 53.
- VALÓ SIMON
— a pesti papnevelő intézetről. II. 579.
- VALOIS, N.
— Francia-magyar házassági tervről, XV. sz. I. 122—
123 • az XV. sz.-i egyházszakadással. I. 140.
- VALPO
— cleste, 1543., I. 231.
- VALSECHI (olasz dominikánus)
— és a magyar apologetikus irodalom. II. 199, 200,
268—269.
- VÁLYI K. ANDRÁS (pesti egyet. tanár)
— élete. II. 538 • iratai a nemzeti nyelvről, 1791.,
II. 358 • iskolai leveleitől, 1789., II. 279 • leírása
Magyarországról, 1796., II. 19, 412, 464.
- VÁLYI KLÁRA
— versei, 1798—1807., II. 523, 615.
- VÁLYI NAGY FERENC (pataki tanár)
— verses munkái. II. 374, 572.
- VÁMBÉRY ÁRMIN
— Evlia Cselebiről. I. 384 • Hunyadi J. csatáiról.
I. 152 • ism. Velics-Kammerer deffer-kiadását. I. 247
• Kanizsáról, 1600., I. 318 • a magyarság eredeté-
ről, török kapcsolatairól. I. 31 • Mátyás követéséről
Perziába. I. 176 • a mohácsi csatáról Pecsévinél.
I. 197 • Szollmán leveléről. III. 79. • -ről emlékezés,
III. 52.
- VÁMOSATYA
— i prédikátor: Gecsei Varró I. II., 97.
- VÁMOSI PAP ISTVÁN (ref. esperes)
— irata a vallási egyesülésről. 1823., II. 574, 575,
578.
- VÁMOSSY ISTVÁN
— a pozsonyi gyógyszerészeiről, XVIII. sz. II. 140.
- VÁMOSUDVARHELY
— i birtokos: Petricevich-Horváth B. II. 149.
- VAN HOVEN, J.
— verse Savojai Jenőről, 1716., II. 70.
- VAN OORDT
— a holland-török viszonyról. I. 340.
- VAN SWIETERN, GERHARD (orvos)
— és a cenzúra. II. 211 • és a jezsuiták. II. 202
• és Kollár Ádám. II. 187 • és Lengyelország fel-
osztása. II. 197 • szerepe a bécsi udvarban. II. 160.
- VAN SWIETERN (Hj.)
— és a tanügyek. II. 208, 278.

- VANDAL, A.
— egy törökországi francia követségről, 1739., II. 96
— Nointel török követségéről, 1670., I. 400.
- VÁNDORY REXSÓ
— a Zách-csemeték drámáinkban. II. 622.
- VANDRÁK ANDRÁS
— az eperjesi kollégiumról. II. 129.
- VANEL (= Sandart de Gilles)
— mint a *Histoire des troubles* szerzője, 1685., I. 399.
- VANŰRE, FR.
— a határőrvidék történetéről. I. 288, II. 75, 104, 296.
- VANTIER, JACOB
— írta a paraszti majorságról, XVIII. sz. II. 163, 430.
- VANOSSI, ANTONIUS
— írta a török háborúról, 1722., II. 73.
- VANYARCS
— hegyközségi törvényei, 1653., I. 370.
- VÁNYI FERENC
— Nagyvárad visszafoglalásáról, 1692., I. 411.
- VANYÓ TIRAMÉR
— a bécsi nunciusi jelentésekről, XVII. sz. I. 376
— az egyháztörténetről. III. 30 ● a győri püspökségről 1629-ben. I. 373 ● ism. Nyíri S. könyvét a nagybírtok vallásügyéről. II. 117 ● magyarországi püspöki jelentésekről. II. 113, 578 ● Nyugat-Magyarország rekatolizálásáról. I. 423 ● a plébánia-történetéről. I. 63, III. 30.
- VÁNYOLÓS MIKLÓS
— Berengár magyar kapcsolatairól. I. 41 ● Erdély méhészetéről. II. 44.
- VÁRAD, ld. Nagyvárad
Várad krónika. I. 45.
Várad regestrum, XIII. sz. I. 92. 96. III. 68.
- VÁRADI ANTAL
— a magyar irodalomtörténetírás fejlődéséről. II. 215
— Martinovicsról. II. 515 ● a pesti sajtóról 1820-ban. II. 402.
- VÁRADI ERZSÉBET
— Erdély művelődéséről, XVI. sz.
- VÁRADI GÁBOR
— Savojai Jenő hadjáratairól, 1716—1717., II. 73—74.
- VÁRADI GYULAI, ld. Gyulai István
- VÁRADI IMRE
— Buda ostromáról, 1686., I. 405 ● olasz—magyar könyvszete. I. 9 III. 28. ● Zsámboky Jánosról. I. 227.
- VÁRADI K. MIHÁLY
— verse Bethlen G. haláláról. I. 331.
- VÁRADI MIHÁLY
— családi följegyzései, 1667—1690., I. 391.
- VÁRADI M.
— a szebeni és segesvári ispotályról, XV. sz. I. 158.
- VÁRADI PÉTER (kaloecai érsek)
— humanista szerepe. I. 184, 216 ● levelei. I. 184, II. 214 ● mint államférfi. I. 202.
- VÁRADI SZABÓ JÁNOS
— pedagógiai szerepe. XIX. sz. II. 584, 585.
- VÁRADI ZSIGMOND
— Martinovicsról. II. 515.
- VÁRASD
— megye gazdasági javaslata, 1791., II. 390 ● város javaslata, 1791., II. 389.
— az országgyűlésen, 1790., II. 483.
— vidéki parasztmozgalom, 1755., II. 192 ● -i jegyző: Keresztury József. II. 314 ● -i kereskedő: Virio Károly. II. 389.
- VÁRASZSzentgyörgyvár
— i határőrezred szerepe. II. 75, 500.
- VÁRDAY ALADÁR
— magyar levele, XV. sz. I. 180.
- VÁRDAI BALÁZS
— humanista szerepe. I. 218.
- VÁRDAI BÉLA
— Rákóczi elméleteiről. I. 436, III. 111 ● Zrínyi Miklósról. III. 104.
- VÁRDAI FERENC (erdélyi püspök)
— és Bakócz Tamás, 1514., I. 207 ● humanista szerepe. I. 218 ● számadásai, XVI. sz. I. 205.
- VÁRDAI ISTVÁN
— követi beszéde, 1457., I. 165.
- VÁRDAI PÉTER, ld. Várdai.
- VARGHA ANNA
— Frankfordinsról (kiadással). I. 218, III. 81 ● Justus Lipsiusról. I. 269.
- VARGHA BALÁZS
— Csokonáról. II. 607, 609, III. 126 ● Csokonai-kiadása. II. 109 ● ism. a Batsányi-kiadást. III. 126.
- VARGA B.
— Dávid Ferencről. I. 304 ● Szenczi Molnár Albeiről. I. 331.
- VARGHA DAMJÁN
— kódexirodalomunk problémáiról. I. 212—213 ● Imre hg.-ról. I. 69.
- VARGA DEZSŐ
— III. Ince pápáról. III. 68 ● a zalavári apátságról. III. 64.
- VARGA ENDRE
— Baranyai Béláról. III. 49 ● bírósági levéltárakról. III. 43 ● az ügyvédekéről, XVIII. sz. II. 194, 293.
- VARGA FERENC
— Szeged történetéről. I. 206, III. 71 ● Rákóczi koráról Szegeden. I. 459 ● a török államszervezetéről. III. 84—85.
- VARGHA GYULA
— a magyar hitelügyről. II. 450, 561.
- VARGHA GYULA
— a vöndöczki ev. egyházzól. I. 257.
- VARGA IMRE
— a kufuc költészetéről. I. 448.
- VARGA JÁNOS
— a földközösségről, XVIII. sz. II. 45, 48 ● ism. Wittmant a haladó hagyományokról. III. 45 ● a parasztság állami kizsákmányolásáról, XVIII. sz. II. 48, 86.
- VARGA JÓZSEF
— Székharosi Horvát Andrásról. III. 88.
- VARGHA LÁSZLÓ
— Hannulik Jánosról. II. 600.
- VARGHA LÁSZLÓ
— a filalmasi tanyákról. II. 52.
- VARGA MÁRTON
— a gazdasági instrukcióról. 1811., II. 448.
- VARGA OTTÓ
— régi egyházi könyvtárakról. II. 212.
- VARGHA ZOLTÁN
— a gyulafehérvári főiskoláról, 1657., I. 354.
- VARGHA ZOLTÁN
— Podmaniczky Jánosról. II. 449.
- VARGA ZOLTÁN
— debreceni lelkipásztorokról. II. 580 ● ism. Dománovszky József nádorról. II. 484.
— Mátyusz könyvét a türelmi rendeletről. II. 276.
— a magyar történetről. III. 46 ● a romantika vallásosságáról. II. 580 ● a szabadságszemeről. XIX. sz. II. 572.
- VARGEDÉ
— i levéltár. III. 43.
- VARGYAS
— i unitárius egyház. I. 257.
- VARGYAS LAJOS
— a legrégibb magyar versről. I. 214 ● Zrínyi ritmusról. III. 103.
- VARGYASSI ANDRÁS
— búcsúztatója Esterházy Pálról, 1713., II. 66, 68.
- VARGYASI DÁNIEL, ld. Daniel István
- VÁRI EMIL
— a mesterkedésekről. II. 616.
- VÁRI REZSŐ
— Bölcs Leó Taktikájáról. I. 25.
- VÁRY REZSŐ
— Bánk bán-kiadása. II. 623.
- VARJAS BÉLA
— kiadta a Balassi-kódexet. I. 271 ● Méliusz városáról. III. 86 ● a Mohács utáni irodalomról. I. 269.
- VARJAS JÁNOS
— verse II. Józsefhez, 1784., II. 280.
- VARJU ELEMÉR
— II. Andráról. I. 93 ● a Bánffy-család történetéről. I. 14 ● az egrí könyvtárakról. II. 588 ● Esterházy Miklós leveleiről, 1642., I. 358 ● a gyulafehérvári Batthyány-könyvtárakról. I. 130, II. 588.
— glosszákról, kódexekről. I. 130 ● Hunyadi-émlékekről. I. 186 ● sírkövekről. I. 134.
— a Hunyadiak síremlékeiről. I. 162 ● a középkori magyar viseletről. I. 135 ● a magyar várakról. I. 60, 134, 186 ● nekrológia. III. 52 ● a Szalók-nemzetségről. III. 70 ● a székesfehérvári formuláriumból. I. 112 ● a Szt. István legendáról. I. 51 ● a Thuróczy-kronikáról. I. 146 ● és Lajtha László.
— egy Szt. Erzsébet-himnuszról. I. 130.
- VARJU JÁNOS
— Debrecen közigazgatásáról, XVI. sz. III. 84 ● középkori művelődésünkről. I. 65, III. 72.

- VARKOCS GYÖRGY
— levelezése, XVI. sz. I. 288.
- (R) VÁRKONYI ÁGNES
— Bottyán Jánosról. III. 114 ● a Dunántúl fel-
szabadításáról, 1705., III. 115 ● Rákóczi Ferencről.
III. 113 ● Rákóczi és Nagy Péter kapcsolatáról. III.
116 ● a Rákóczi szabadságharc erdélyi kibontakozá-
sáról. III. 116.
— — forrásainak ismertetéséről. III. 113.
— és Esze Tamás
— — a Rákóczi hagyományról. II. 75, 94, 97.
— és Köpeczi Béla.
— — Rákóczi Ferencről. III. 114.
- VÁRKUDU
— i ref. egyház. I. 257.
- VARLAAM (metropolita)
— és a kálvinista katekizmus, XVII. sz. I. 347.
- VÁRNA
— i csata, 1444., I. 139, 150—152, 159—160, 163—164.
III. 76.
- VARNAI SÁNDOR
— a régi pesti polgárságról. II. 62 ● Townson utazá-
sáról. II. 425.
- VARNERI
— az orosz—török háborúról, 1771., II. 94, 95.
- VARNHAGEN V. ENSE, K. A.
— kiadta Gentz naplóját. II. 486.
- VÁRÓ FERENC
— Bethlen Gábor kollégiumáról. I. 337.
- VÁROSY GYULA
— Antiochiai Annáról. I. 76 ● Asztrik érsekről. I. 54,
70 ● De Bencsis Andrásról. III. 73 ● a katolikus
iskolagyról. II. 128 ● a kalocsai és bácsi egyház-
megyek egyesítéséről. I. 62 ● nekrológja. III. 52
● a pannonhalmi alapító oklevélről. I. 54.
- VÁRPALOTA (ld. Palota alatt is)
— eleste, 1593., I. 317 ● i ev. egyház. I. 257 ● i
vár alaprajza. III. 91.
- VARRÓ ISTVÁN, GECSEI (ref. lelkész)
— társadalombíró levelei, XVIII. sz. II. 97.
- VARRÓ ISTVÁN
— társadalomtudományi bibliográfiája. III. 20.
- VARSKI, BRONISLAV
— huszitákról és reformációról Szlovákiában. I. 141
● a prágai egyetem szlovák tanulóiról. I. 133 ● a
szlovák—magyar nyelvhatairól. II. 37.
- VARSÓ
— leírása Rédey Lászlónál. I. 349 ● i francia követ:
Bethune, XVII. sz. I. 387 ● i osztrák követ: Zie-
rowski, XVII. sz. I. 400 ● i szerződés, 1677., I. 432
● i történet-sz. kongresszus. III. 48 ● i udvar, XVIII.
sz. II. 153 ● i utazásai Berzeviczy Gergelynek. II.
429, 470.
- VAS MEGYE
— francia megszállása, 1809., II. 554 ● nemesi össze-
írása, XVIII. sz. II. 31 ● tisztikara a középkorban.
I. 117 ● viszonyai, története. II. 63, 70 ● i alispán:
Meszlényi B. I. 371 ● i Farkasról, XVII—XVIII.
sz. II. 167 ● i főispánok, ld. Batthyány Lajos (1804),
Erdődy Sándor ● i hegyközségi törvények, 1732., II.
47 ● i insurgents vezér: Cziráky József, 1742., II. 102
● i jobbágygazdálkodás, 1828., II. 434 ● i könyv
nyomtatás. II. 587 ● i malomárszás, 1698., I.
422 ● i nemesi felkelés, 1809., I. 549, 550, 554 ●
i nemesi felkelők, 1809.; ld. Felsőlőri Nagy György,
Horváth József Elek ● i parasztmozgalmak, 1765.,
II. 191, III. 120.
— — 1784., II. 254 ● 1802., II. 487.
— i szárm. Kermelics Károly. II. 556 ● i szlovák.
II. 415 ● i táblabíró: Gombos Antal. II. 491 ● i
ügyvéd: Noszlopy Sándor. II. 267.
- VASS BERTALAN
— Horvát Istvánról. II. 596 ● a szonetról. II. 603,
619.
- VASS GYÖRGY, CZEGREI
— naplója a Rákóczi-korról. I. 440.
- VAS ISTVÁN
— leford. Padover II. Józsefét. II. 244.
— — Rákóczi emlékiratait. I. 435, III. 110 ●
Rákóczi mint íróról. III. 111.
- VASS JÓZSEF
— Az anjou-kori művelődésről. III. 71, 72 ● Anonymus-
ról. III. 61 ● az Árpád-kori iskolázásról. I. 66 ●
Erdély középkori országgyűléseiről. III. 80 ● az
erdélyi katolikus főtanárról. II. 208 ● Gécz Jánosról.
I. 307 ● kiadta Rhédey László naplóját. I. 349 ●
- Kisdi Benedekről. III. 102 ● Kolozsvár múltjáról
II. 21.
- VASS KLÁRA
— Buda német utcaneveiről. II. 63, 482 ● könyv-
szete. I. 9, III. 24.
- VASS LÁSZLÓ, CZEGREI
— naplója, XVIII. sz. I. 440, II. 17, 65, 75.
- VAS MARGIT
— Ráday Gedeonról. III. 122.
- VASS MIKLÓS
— a Horia-felkelésről. II. 285 ● a kir. könyvekszekély
okleveleiről. I. 293 ● Kornis Borbáláról. I. 346 ●
Péchy Simonról. I. 337 ● Szamosközy Istvánról. III.
82 ● Székely Mózesről. I. 312 ● XVI. sz.-i székely
okleveleiről. I. 293 ● Udvarhely megyei okleveleiről.
I. 18 ● az udvarhelyi várról. III. 97.
- VASADY BÉLA
— Károlyi-emlékkönyve. I. 263.
- VÁSÁRHELYI ANDRÁS
— éneke, 1508., I. 214.
- VÁSÁRHELYI GÉZA
— adaléka Buda bevételéhez, 1636., III. 108.
- VÁSÁRHELYI KERÉKES FERENC
— versei Bethlen Gáborhoz. III. 97.
- VÁSÁRHELYI LÖRINC
— az orboldogfalvi ref. egyházról. I. 256.
- VÁSÁRHELYI MATKÓ ISTVÁN
— hitvitái, XVII. sz. III. 102.
- VÁSÁRHELYI PÁL
— mint pesti mérnökhallgató. II. 586.
- VÁSÁRHELYI TÖRKE ISTVÁN
— fizikai tankönyve, 1736., II. 140.
- VÁSÁRY DALMA
— egy Barclay-fordításáról. II. 225.
- VASILIEV, A. A.
— Bizánc történetéről. I. 75.
- VASKASZENTMARTON
— i zsinat, 1550., I. 250.
- VÁSONYI MÁRTON (ev. lelkész)
— Arndt-fordítás, 1741., II. 112.
- VASSHEGYI MARGIT
— a Molliere-fordításokról. II. 227.
- VASSKÓ ILONA
— a pécsi könyvtár francia anyagáról. II. 212.
- VASVÁR
— francia intendánsa: Broglie hg., 1809., II. 545
● leírása, 1824., II. 428 ● i béke, 1664., I. 384, 387
● i domonkosrendi kolostor. I. 64, II. 117 ● i ter-
mésjelentés, 1818., II. 444 ● szombathelyi káptalan.
I. 64.
- VASVÁRI PÁL
— Mátyás királyról. III. 77 ● történeti névtára.
III. 40.
- VASZARY KOLOS
— a várnai csatáról. I. 163.
- VASZILJ IVANOVICS, III. (orosz nagyfejedelem)
— és I. Miksa szövetsége, 1514., I. 203.
- VASZILJVSZKIJ
— a bizánci—orosz kapcsolatokról, XII. sz. I. 75.
- VÁSZOLY, ld. Vazul
- VATA
— féle pogány fölkelés. I. 72.
- Vaterländische Blätter, 1803—1814., II. 409.
- VATHAI, ld. Wathay
- Vaticinium
— c. politikai vers, 1764., II. 139.
- VATTER ILONA
— a soproni német színészetéről. II. 627.
- VAUDEMONTE (császári tábornok)
— és a hegyaljai felkelés, 1697., I. 420.
- VAUGUYON (bécsi francia követ)
— jelentései Buda visszafoglalásáról. I. 409.
- VAY-család
— levéltára. III. 43 ● nevelője: Váradi Szabó J.
II. 585.
- VAY ABRAHÁM, ld. Vay Ádám
- VAY ÁDÁM (Rákóczi marsallja)
— mint röpiratszerző. I. 445, 468 ● szemléke, föl-
jegyzései. III. 43, 114, 117 ● verses önéletrajza, 1701.,
I. 423, 448.
- VAY ÁDÁM
— elvéteti a rádi templomot, XVIII. sz. II. 119.
- VAY ISTVÁN (szabolcsi követ)
— akadémiát tervezte, 1791., II. 396 ● és a protes-
táns folyamodvány, 1781., II. 276 ● szerepe a tanu-
mányi bizottságban. II. 395.

VAY JOZSEF
— és Fekete János gr., 1790., II. 317 • ellenzéki szerepe, 1807., II. 540 • protestáns főiskola-terve, II. 580 • szerepe II. József alatt, II. 275.

VAY KATA, ld. Teleki Pálné

VAY LÁSZLÓ
— országgyűlési szerepe, 1715., II. 118.

VAY LÁSZLÓ BR.
— *Német hírség c. fordítása*, 1806., II. 536.

VAY MIKLÓS BR. (tábornok)
— angolai utazásai, 1785., II. 237 • gazdasági javaslata, 1791., II. 393 • a nemzeti felkelésről, 1790., 1807., II. 372, 536 • uradalmi inspektora, II. 447.

VAYER LAJOS
— Hoffmann Editről, III. 50 • ism. Lyka K. munkáját, II. 628 • Martinovics képmásairól, II. 516 • a Masolino-kérdésről, III. 72 • Pázmány ikonográfjáról, I. 361 • Savoyai Jenő ikonográfjáról, II. 73. • a XVIII. sz. festészetéről, III. 122

VÁZNYI, V.
— oklevélszótára, III. 62.

VAZUL
— megvakítása, I. 72 • fia: ld. I. András.

VÁZSONY
— i. ref. lelkész: Fábrián József, II. 576 • -i vár alaprajza, III. 91.

VECCIONI, M.
— Aragoniai Beatrixról, I. 173.

VECELLI, GIUSEPPE M.
— kereskedelmi tervei, XVII. sz. I. 416.

Veetigal Regium Reformatum, 1711., II. 58.

VÉCSEY JÁNOS
— Dayka Gáborról, II. 607.

VÉCSEY JÓZSEF
— mérészeti irata, 1818., II. 442.

VÉCSEY LAJOS
— a szombathelyi liceumról, II. 581 • a zalai népnevelésről, XVIII. sz. II. 208.

VÉCSEY LÁSZLÓ
— felségértései pöre, 1739., II. 97.

VÉCSEY PÉTER BR.
— és a francia háborúk, II. 500.

VÉCSEY TAMÁS
— az Árpád-kori jogról, III. 63 • emlékezete, III. 52 • az 1542-i országgyűlésről, I. 285 • Hajnik Imréről, III. 50 • a magyar Corpus Jurisról, I. 192 • Wenzel Gusztávról, III. 52.

VECESÉ
— története, II. 248.

A védelmezett magyar nyelv, 1790. (Bárotzy Sándor), II. 386.

VEDRES ISTVÁN (mérnök)
— adatai, irodalma, II. 475 • a bankóceduláról, 1807., II. 537, 558 • irata a közalapról, 1807., II. 476, 490 • leírása Écskáról, 1817., II. 448.
— — Vedresházáról, 1824., II. 448, 449.
— a magyar nyelvről, 1790., 1806., II. 356, 490 • mint mérnökhallgató, II. 586 • a nemzeti lélekről, II. 569 • a sivány homokról, 1825., II. 437, 449 • Szeged melletti uradalmá, II. 435, 448, 449 • a Tisza—Duna csatornáról, 1805., II. 475 • verse a nemzeti felkeléshez, 1805., II. 535.

VEDRESHÁZA
— i. uradalom, XIX. sz. II. 443—440.

VEÉR FERENC
— a Zrinyásról, III. 104.

VEÉR JUDIT (Teleki Mihályné)
— életrajza, XVII. sz. I. 432.

VEGA, GEORG F.
— a mértékekről és súlyokról, 1802., II. 472.

VÉGH ENDRE
— Virág Benedekről, II. 610.

VÉGH FERENC
— Bornemisza Péterről, III. 86.

VÉGH GY.
— Corvina-kötésekről, I. 183.

VÉGH JÁNOS
— a német nyelvtanításról Patakon, XVIII. sz. II. 278.

VÉGH KÁLMÁN MÁTYÁS
— a hortobágyi (ohati) apátságról, I. 64, III. 64.

VÉGH MIHÁLY
— a ravai unit. egyházzal, I. 256.

VÉGH PÉTER (országbíró)
— baranyai főispáni beiktatása, 1782., II. 280 • felvidéki útja, 1806., II. 540.

VÉGHÉLYI DEZSŐ
— a galgóczi levéltárról, III. 41 • Gyulaffy Lászlóról, III. 92 • jelentése a szombathelyi, szélyi iratanyagáról, III. 42 • Korothay Katinkáról, III. 87 • nekrológja, III. 52 • páloői jelentése, III. 42 • a Sárkány-rendről, III. 76 • (és mások).
— — hazai okmánytára, I. 11 • zalai okmánytára, I. 13 • Zichy-okmánytára, I. 16.

VEINKE (velencei követ)
— jelentései, XVII. sz. I. 366.

VEIT ARENFECK
— krónikája, I. 150.

VÉKONY ISTVÁN
— Bolla Mártonról, II. 379 • Koháry Istvánról, I. 457—458.

VÉKONY JÁNOS (kapitány)
— az 1716-i harcokban, II. 74.

VELENCE
— és III. András, I. 102 • és Bethlen Gábor, I. 325, 333, 336, 340 • és Bizánc kapcsolata, I. 93, III. 66 • budai követei, XVI. sz., ld. Francesco de la Zuecha, Sebastian Zustinian (Justiniani), Zuan Badoer, Pier Pasqualigo, Antonio Suriano, Alvisio Bon, Lorenzo Orio, Francesco Massaro, Vincenzo Guidoto • és a Cambrai-i liga, 1508., I. 203—204 • és a camptormioi béke, 1797., II. 529 • és Durazzói László trónigénye, I. 137 • ellen politikai röpirat, 1510., I. 204 • elvesztése, 1805., II. 540 • és Erdély, XVII. sz. I. 340 • és Franciaország, I. 139, 204, III. 73. • háborúja II. Istvánnal, I. 76 • kapcsolatai István királlyal, I. 71—72 • követei a Habsburg-udvarban, XVI—XVIII. sz., ld. Contarini, Cornaro, D. Dolfín, Krizzo, Justiniani, Molin, Padavin, Sagredo, Soranzo, Tiepolo, Veiner, Zeno • középkori dicsőítéskapcsolatai, I. 17, 199 • és V. László, I. 161 • és a magyar gályarabok, III. 106 • és a magyar humanizmus, I. 216, 217 • és a magyar kalandosok, I. 41 • magyar kapcsolatai a Jagelló-korban, I. 189—190, 192, 195, 199—200, 203—204, 206—207, 217, 220—222 • és a magyar parasztháború, 1514., I. 192, 207 • és Mátyás király, I. 150, 171, 176 • és Nagy Lajos, I. 107, 113—114, 120 • és Szapolyai János, I. 274, 281, 301 • szövetsége Ausztriával, 1684., I. 408 • és a török kérdés, XV. sz. I. 139 • török háborúja, 1500., I. 203.
— — 1716—1718., II. 70, 74.
— története, I. 18, 71, 74, 204 • uralma Moreában, II. 74 • versengése a dalmát városokért, I. 74, 89, 120 • viszonya a görögökhöz, XV—XVII. sz. I. 278 • és Zsigmond király, I. 129, 187, 139, III. 73 • -i adalék a hun történehez, I. 87 • -i angol okmánytár, I. 233, 325 • -i állat- és terménykivitelünk, XIV—XVIII. sz. I. 128—129, 206, 244, II. 61 • -i béke magyar vonatkozásai, 1177, III. 63 • -i dogefiu: Orseolo Péter, I. 72 • -i dukát pozsonyi árfolyama, XV. sz. I. 156 • -i fogadtatása Candalei Annának, 1502., I. 195, 217 • -i fogságban Frangepán Kristóf, III. 79 • -i francia követek, ld. P. Bonsy, G. Pelliecer • -i hatás kérdése a hazai írásmódra, I. 72 • -i inkvizíció és Galeotto, I. 166 • -i kalandor, ld. Gritti Alajos, XVI. sz. • -i kancellár, ld. Benintendi, XIV. sz. • -i kereskedők Budán, XV—XVI. sz. I. 190 • -i követjelentések Budáról, XVI. sz. I. 190, 192, 200, 204, 221, III. 91 • követjelentések a Habsburg-udvarból, XVI—XVIII. sz. I. 233, 278, 282, 315, 366, 376—378, 384—385, 387, 404, 410, 415, 453, 470, II. 86, 96, 100, 157, 506 • követjeink, XVI. sz., ld. Berisló Péter, Jozefics, Lónyay Albert, Statileo János, Tomaso Negri da Spalato, Verbóczy István • -i krónikások, ld. Barbaro Dániel, Dandolo András, Monaci Lőrinc, Marino Sanuto • -i levéltár, iratanyag, I. 19, 35, 199—200, 233—234, 325, 333, 420, III. 44, 76, 113.
— — török vonatkozásai, I. 10, 234.
— -i magyar kereskedelemről oklevél, 1328., I. 123 • -i nemessége a Zrinyi-családnak, I. 387 • -i szárm., ld. Brutus J. M., Callimachus Experiens • -i tiszt Budán, 1686., ld. Fr. Grimani • -i utazások, 1796—1816., II. 425, 427, 429 • -i útja Verbóczyéknak, 1519., I. 220 • -i vonatkozású gazd. tört. adatok, XVI. sz. III. 81.

VELICS ANTAL
— kismartoni török levelekről, I. 365 • és Kammerer B.
— — kiadott magyarországi doftereket, I. 247.

VELICS LÁSZLÓ
— a magyar jezsuitákról, I. 251, 373, II. 116, 137.

VÉLIKA
— várának felszerelése, 1491, III. 79.

- VELINSZKY FERENC**
— a székesfehérvári népiskoláról. III. 118.
- VELITS DEZSŐ**
— Smetanovits Károlyról. II. 517.
- VELIUS, ld. Ursinus**
- VELLEIDTS LAJOS**
— Pápay Sámuelről. II. 596 • a pesti magyar társaságról, 1792., II. 358 • Révai Miklósról. II. 597.
- VELTŐ, A.**
— az 1800-i hadjáratról. II. 553 • Montecuccoli kiadása. I. 384. 395 • Beninger konstantinápolyi jelentéseiről. I. 385 • és mások.
— Ausztriáról a francia háborúban. II. 553, 567
- VENANTIVS, ld. Fabiano**
- VENCEL (magyar király)**
— megválasztása. I. 106, 116 • oklevelei. I. 113.
- VENCEL, II. (cseh király)**
— egykori életrajza. I. 106.
- VENDE ERNŐ**
— a Henriásokról. II. 305 • Horváth Á. Hunniásáról. II. 304 • Rákóczi-versekről. III. 111.
- Venetianisch-türkisches Kriegs-Theatrum, 1717., II. 70.**
- Vera et deducta descriptio criminalium processuum, 1671., I. 388.**
- Vera Relazione . . . di Temesvár, 1716., II. 71.**
- VERALLO (nuncius)**
— jelentései. XVI. sz. I. 278.
- VERANCSCS-család**
— történetéhez iratok. I. 225.
- VERANCSCS ANTAL (esztergomi érsek)**
— adatai, munkái, irodalma. I. 225—226, 269, 272, 279 • és az egri reformátusok. I. 262 • iratgyűjtése. I. 188—190, 196, 203, 225, 282, 286, 298 • és Jovius. I. 229 • követtársa, ld. Zay Ferenc • mint egri püspök. III. 82 • mint konstantinápolyi követ. I. 276, 279, 286—287 • Szapolyai Jánosról. I. 270. 282 • és Szerémi György. I. 189, 225.
- VERANCSCS FAUSTUS (csanádi püspök)**
— életrajza Verancsics Antaltól. I. 226 • emlékirata a pápához. 1606., I. 320.
- VERANCSCS MIHÁLY (Antal testvére)**
— konstantinápolyi útja. I. 225.
- VERBÉNYI (Veszélka) LÁSZLÓ**
— soproni Ehrlinger-rajkiskoláról. II. 585.
- Verbesserungsanstalten für das Königreich Ungarn, 1785., II. 291.**
- VERBŐCZY ISTVÁN**
— adatai, élete, működése, irodalma. I. 192—194, 225, 279 • életének vége. I. 282—283 • fellépése a protestánsok ellen. I. 219 • fia mint törökverő. I. 288 • és a főkegyúri jog. I. 140, 258 • Hármaskönyve és annak utólete. I. 192—194, 206, 285—286, 321, 373, II. 90, 187, 188, 189, 194, 291, 327, 344 • konstantinápolyi útja. I. 276 • mint bányászmozgalmak elnyomója, 1526., I. 210 • mint pártpolitikus. I. 203, 221 • és a parasztháború, 1514., I. 207 • velencei, római követsége, 1519., I. 220 • wormsi követsége, 1521., I. 222.
- VERCELLENSIS, JOANNES (párisi dománkánus)**
— mint Margit-legenda szerzője, XIII. sz. I. 88, 213.
- VERDUN**
— I. püspök: Dado. I. 29.
- VERÉB-család**
— áhitólagos Hunyadi-rokonsága. I. 162.
- VERÉBÉLY**
— I. János etnikai viszonyai. II. 37.
- Die vereinigte Hunter Gespansschaft, 1792. (Windisch, K. G.), II. 417.**
- Vereinigte Ofner und Pester Zeitung, II. 406.**
- VERINFELS SÁMUEL (bázeli tanár)**
— iratának magyar változata, 1790., II. 333, 337.
- A veres bardnak . . . képzései, 1790. (Nagyváthy János). II. 317.**
- VERESS ENDRE**
— Baló Mátyásról. III. 110 • Basta Györgyről, iratokkal. I. 308, 320 • Báthori András könyvtáráról. I. 285 • Báthori Istvánról, iratokkal. I. 304, 307, 309, 310 • Báthori Zsigmondról. I. 311 • Báthori Zsigmondnéról. I. 311 • Berzeviczy Mártonról. I. 309 • Bethlen Gáborról. I. 336, 339 • Brassó számolásairól. I. 298 • Brutus historiájáról. I. 227 • Buda s Pest ostromáról, 1602., I. 318 • a budai löporobbanásról, 1578., III. 85 • budai román nyomtatványokról. II. 497 • Carillo Alfonzról (iratokkal). I. 308, 344 • Déva váráról. I. 303, 344 • *Documente c.* kiadványa. I. 298—299, 308, 325, 420 • Erdély
- interregnumáról. XVI. sz. I. 302 • erdélyi pásztorkoról Havasalföldön. II. 38 • *Fontes (FRT)* c. kiadványa. I. 3, 251 • Geszthy Ferencről. I. 309 • Gólescu magyar utazásáról. II. 428 • gyulai oklevéltára. I. 13, 206 • a Horia-felkelésről. II. 284, 285 • Hunyad megyéről tanulmányai. I. 298, 303, 312 • itáliai (pádual, római) magyar tanulókról. I. 132, 182, 215, 268, II. 132 • Izabella királynéről. I. 302 • jezsuita iratokról. XVI. sz. I. 307 • Kakas Istvánról. I. 309 • Kemény Józsefről. III. 50 • a kolozsvári Báthori-egyetemről. I. 310 • a kolozsvári ötvöscsészéről, 1767., II. 176 • lengyel adatokról Erdély tört. hez. I. 295 • a magyar arany értékéről. XVI. sz. I. 244 • Malvezzi jelentéseiről, 1686., I. 408 • Marsili Alajosról. I. 406 • a miszlisli csatáról, 1600., I. 312 • Nádasdy Ottóliáról. I. 387 • a nagyenyedi kollégiumról, 1796., II. 582 • olasz utazókról Magyarországon. II. 423 • Oppeln-Ratibor erdélyi vonatkozásairól. I. 311, 339 • pápai nunciusokról Erdélyben (iratokkal). I. 308, 311 • Possevoine Antaltól. I. 307 • Rákóczi F. rendeltetéséről, 1705., III. 115 • I. Rákóczi Gy. hadi szabályzatáról. I. 344 • régi román nyomtatványokról. II. 205 • régi történetíróink román vonatkozásairól. II. 214 • román—magyar bibliográfiája. I. 9, III. 22 • Borario nunciusáról. I. 278 • Rudolf leveléről, 1600., III. 95 • Saul szerdáról. II. 137, 214 • a Sennyei-füki iskolázásáról. I. 287 • Sinkai Györgyről. II. 496 • a Szinán elleni hadjáratról, 1595., I. 311 • Zsarnóci naplójáról, 1686., I. 405.
- VERES GÁSPÁR, ld. Bojthi Veres**
- VERES GERZSON, ld. Dálnoki Veres**
- VERES ISTVÁN**
— Bethlen G. első hadjáratairól. I. 338.
- VERES MIHÁLY**
— nyelvtani pályázata. II. 617.
- VERESS SAMU**
— Tinódi Sebestyénről. III. 90.
- VERESBERÉNY**
— i. ref. lelkész: Fábian József. II. 436.
- VERESMARTI MIHÁLY**
— áttérése, iratai. XVII. sz. I. 361.
- VERESMARTI VIG SÁMUEL (ref. lelkész)**
— Ráday-bücsűztatója, 1735., III. 118.
- VERESPATAK**
— I. aranybánya, 1785., II. 255 • -i bányaművelés tört. II. 171, 459 • -i unitárius egyház. I. 255.
- VERESTÓI GYÖRGY, ld. (ref. püspök)**
— beszédei, följegyzései, XVIII. sz. II. 111 • verse a filozófusok ellen, 1795., II. 200.
- VERESTÓI GYÖRGY, ifj. (ref. lelkész)**
— gyászbeszéde Mária Teréziának. II. 196 • halotti beszédei, XVIII. sz. II. 200.
- Der Verfassungszustand der sächsischen Nation, 1790. (Grüser Daniel), II. 376.**
- VERGERIO, PIER PAOLO (olasz humanista)**
— magyarországi szerepe, XV. sz. I. 133, 184. III. 78.
- VERGIUS**
— fordítások. II. 224 • és a magyar költészet. II. 144, 224 • travesztáció Blumaueról. II. 374 • és a Zrinyiázz. III. 104.
- Vergleichung zwischen Englands und Ungarns Regierungsform, 1791. (Aranka György), II. 315.**
- Verhandlungen der . . . Landwirtschafts-Gesellschaft in Wien, 1816—1831, II. 410.**
- Verhandlungen der . . . Reichsdeputationen, 1797., II. 380.**
- Veri catholici responsum, 1791., II. 368.**
- Veridica e distinta Relazione, 1717., II. 71.**
- VERINO, UGO LINO**
— versei Mátyáshoz. I. 168.
- VERINUS, EUSEBIUS, ld. Benczur József**
- Verissima e distinta Relazione, 1716., II. 70.**
- Veritates juris et justitiae, 1791., II. 394.**
- VERMES IMRE**
— Tinódiról, Gyöngyösről. III. 90 • Virág Benedekről. II. 610 • Zrinyi Miklósról. III. 104.
- VERNADSKY, G.**
— a bizánci—orosz kapcsolatokról. I. 75 • a magyar-szról Dél-kelet-Európában. I. 33.
- VERNAY, ld. Du Vernay**
- VERNET-KRONBERGER E.**
— középkori magyar síremlékekről. I. 134.
- VERNER, ld. Werner**
- VERNETIL**
— és Berzeviczy Gergely. II. 469.
- VERONENSIS, FRIDERIUS GOTTFRIEDUS**
— mint Bethlen Miklós álnéve. I. 440.

Verophili Sinceri brevis responsio, 1790., II. 339.

VERŐ LEÓ

— Czvittingerről. II. 138 • Gaál Györgyről. II. 826.

VERÜCZE

— megye birtokosai. II. 42.

VERSAILLES

— és Buda összevetése, 1790., II. 325 • -i udvarban Rákóczi. I. 443.

Verschiedene Nachrichten, 1716., II. 70.

VERSEC

— telepítése. II. 33 • története. II. 33, 77, 296 • -i esperesség, 1743., II. 115 • -i pestis. II. 97 • -i versíró: J. Hödl. II. 504.

VERSEGHY FERENC

— adatai, munkássága, róla irodalom. II. 605–606 III. 126 • beszéde a toleranciáról, prédikációi. II. 273 • egyházi énekei, 1785., II. 302 • helye az irodalomban. II. 372, 599 • iskolai magyar nyelvtana, 1816., II. 583 • nyelvészeti munkássága. II. 597, III. 126 • politikai versei, 1790., II. 317–318, 328, 357, 605 • szerepe a jakobinus-mozgalomban. II. 517.

VERSENYI GYÖRGY

— Berzsenyi ödájáról. II. 614 • Csokonairól. II. 608, 609 • Fogarasi Pap Józsefről. II. 279 • Katona Józsefről. II. 624 • egy XVIII. sz.-i daloskönyvről. II. 625 • Ujfalvy Krisztináról. II. 615.

VERSENYI KLÁRA

— Hunyadi Lászlóról. I. 185.

Versuch einer Beschreibung von Belye, 1816. (Szelezcky). II. 449.

Versuch einer Geschichte ... der prot. Religion, 1797., II. 386, 575.

Versuch einer Vertheidigung der Pasquille, 1783., II. 263.

Versuch eines Titularbuchs, 1785., II. 300.

Versuch über das ganze des Weinbaues, 1821., II. 436.

Versuch über die Regierung Josephs II., 1788., II. 299.

VERTES

—i német telepítések, XVIII. sz. II. 34.

VERTES EDIT

— a magyar őstörténetről. III. 66.

VERTES J.

— a székesfehérvári keresk. társulatról. II. 59, 478.

VERTESY DEZSŐ

— pótlásai Bartalhoz. III. 61.

VERTESY JENŐ

— Amade Lászlóról. II. 143 • a Bécsi Képes Krónikáról. I. 45, 104 • Kazinczy jelentőségéről. II. 600 • Kisfaludy Károlyról. II. 622 • a magyar romantikus drámáról. II. 626 • Nádasdy Ferencről. I. 382, 388 • Nagy Lajos velencei hadjáratairól. I. 120 • Ráday Pálról. I. 437 • Szilnyei Józsefről. III. 52.

VERTESI ZOLTÁN

— a magyarbolyi ev. egyházzal. I. 256.

Vertheidigung des Brückenkopfes von Pressburg, 1809. (F. v. Bianchi). II. 545.

Der Vertraute

— c. osztrák hetilap, 1765., II. 157.

Das Verunruhigte Königreich Ungarn, 1711., I. 445.

VERUS (= H. Orloff)

— Károly Ágost hg. trónjelöltségéről, 1789., II. 301.

Das verwirrte Königreich Hungarn, 1684., I. 400.

VERZÁK, ld. Wersak

VERZÁR FRIGYES

— bázei magyar diákokról. II. 133 • Debrecen természettudományi múltjáról. II. 217.

VERZSLOVSKIJ, A. N.

— kiadta a Basileios élete c. szöveget. I. 26.

VERMÁS MÁRTON, SZÉKI

— erdélyi méhészeti könyve, 1774., II. 165.

VERSENYI, ld. Wesselényi

VERSELY LÁSZLÓ (ld. Verbenyi alatt is)

— Révai Miklósról. II. 225.

VERSELYSKEI ANTAL (orvos, botanikus)

— gyógyszer Mária Teréziáról. II. 196 • méhészeti könyve, 1782., 1795., II. 252, 441 • *szárazszendős* kalendáriuma, 1799., II. 431.

VERSELY KÁROLY

— az alvinczi anabaptistákról. III. 97.

— — plébániáról. I. 336.

— erdélyi egyháztörténeti adatai. I. 325, 337 • az erdélyi püspöki megye autonómiájáról. II. 115 • a gyulafehérvári Batthyány-könyvtárról. II. 558 • Hunyadi J. 1442-i győzelméről. I. 163 • a német lovagrendről a Barcaságban. I. 94 • Thököly és Zrínyi I. leveleiről. I. 397.

VESZPRÉM

— megye gazdasági javaslata, 1791., II. 390.

— — ismertetése Béli Mátyásnál. II. 19 • nemesei, 1696., II. 418 • és a nyelvkérdés, 1807., II. 490 • telepítése, népessége. II. 34 • a tőrök hódoltság idején. I. 247–248 • -i avar emlékek. I. 35 • -i birtokos: Kovács F. II. 305 • -i látogatása József nádornak. II. 560 • -i mezőlaki uradalom, 1820., II. 449 • -i nemesi felkérés, 1797., 1809., II. 523, 544, 551 • -i német telepítés. II. 34 • -i parasztnozogalom, 1802., II. 437 • -i ref. esperes: Vámosi Pap István. II. 578 • -i táblabíró: Oswald Zsigmond. II. 583 • -i utazások, 1803–1818., II. 421–422 • -i zenetársaság, XIX. sz. II. 629.

— vár, város eleste, 1593., I. 317.

— — leírása, XVIII. sz. II. 142 • ostroma, 1566., I. 290 • története, helyrajza a török alatt. III. 85, 91–92 • -i Anna-kápolna, XVIII. sz. II. 146 • -i Árpád-kori templom. I. 67 • -i egyetem kérdése. I. 66 • -i egyházmegye könyvszelete. I. 62, II. 114 III. 30 • -i egyházmegye múltjától. I. 63. III. 118.

— — papjainak könyvei, XIX. sz. II. 588.

— -i ev. egyházmegye. III. 86 • -i gimnázium. II. 132, III. 118 • -i Harmónia. II. 147 • -i kanonok: Nagy Ferenc. II. 349 • -i káplán: Kovács Antal. II. 521 • -i káptalan, XV. sz. I. 64 • -i káptalan levéltára. I. 17 • -i kispap: Radlinger J. II. 348 • -i püspök királyné-koronázása. I. 62 • -i püspöki levéltár. I. 17 • -i püspöki vár, 1700-k. I. 418 • -i püspökök, ld. Uski János, (XV. sz.), Monoszlai András (XVI. sz.), Ácsády Ádám, Koller Ignác, Padányi Bíró Márton (XVIII. sz.), Kurbély György (XIX. sz.) • -i püspökök életrajzai. I. 62 III. 118 • -i püspökség alapító levele. I. 54.

— — irodalma. II. 114 • római oklevéltára. I. 17, 88, 184.

— -i regeszták. III. 71 • -i ref. egyház története. I. 257 • -i ref. egyházmegye. I. 254 • -i ref. lelkes: Ángyán János. II. 401 • -i tört.-kutató. III. 42 • -i ügyvédek, ld. Györfy József, Somogyi Gedeon.

VESZPRÉMI

— a Isteránus-útdőzészről, 1525., I. 220.

VESZPRÉMI DEZSŐ

— Thaly Kálmánról. I. 448, 454, III. 52.

VESZPRÉMI ISTVÁN, ld. Wespzprémi

VESZPRÉMI VILMOS

— Rájináról. II. 224.

VESZPRÉMVÖLGY

— i alapítólevél és átírása, 1002., 1109., I. 54, 78 III. 62 • -i apácakolostor birtoktörténete, XVI–XVIII. sz. I. 238, 369, II. 46, 168 • -i urbárium, 1646., I. 369.

VETERANI FRIGYES GR. (tábornagy)

— főlegyezősei a visszafoglaló háborúról, XVII. sz. I. 406.

VETÉS

— i ref. egyház tört. I. 257.

VETÉSI-család

— története. III. 43.

VETÉSI ALBERT

— mint Mátyás követe. I. 183–184.

VETÉSI LÁSZLÓ

— római beszéde, 1475., I. 184.

VETÉSI LÁSZLÓ, KÖKÉNYESDI (Rákóczi követe)

— iratai, hamis vádjai. I. 450, 466.

VETULANI, A.

— a középkori lengyel alkotmányról. III. 63.

Vexatio dat intellectum, 1765. (Richwaldszky György). II. 188.

Vexatio dat intellectum episcopis, 1790. (Szeitz Leó). II. 336.

VICOVIANU, I.

— a román agrárírodalom kezdeteiről. II. 252.

VICTORIN (cseh hg.)

— elfogatása Mátyás által. I. 177.

VICUS, JOANNES

— Carafa Antaltól, 1716., I. 418.

VICZAY-család

— levéltára. II. 100, 292.

VICZAY ÁDÁM

— úrbéri szerződése, 1635., I. 370.

VICZAY GRÓFNŐ

— rópiára, 1790., II. 372.

VICZAY MIHÁLY GR.

— és Pray György. II. 214.

VID JEROMOS

— Rákóczi Ferencről. III. 114 • Szerémi György emlékiratáról. I. 189.

- VIDA GYÖRGY
— mint irodalmi figura, tréfái, 1759., II. 225.
- VIDA LÁSZLÓ
— és Szemere Pál. II. 619.
- VIDA MÁRIA
— az első pécsi nyomtatványokról. II. 212. III. 20.
- VIDDIN
— ben Ajtony keresztelése. I. 69 • elfoglalása Nagy Lajos által. I. 121.
- VIDEMANN, BEATUS
— emlékirata. XVI. sz. I. 280.
- VIDONI, PETRUS (nuncius)
— jelentései. XVII. sz. I. 351.
- VIDOVICH GYÖRGY
— Istvánffy-fordítása. I. 227.
- VIENEN LÉELLES, P. (fiumei kereskedő)
— levele, 1791., II. 892.
- VICTORISZ JÓZSEF
— Brutus latinságáról. I. 227.
- VIG ALBERT
— a magyar iparoktatásról. II. 55, 209, 279.
- VIGH KÁROLY
— a szlovák hírlapokról. XIX. sz. II. 240, 403.
- VIG SÁMUEL, ld. Veresmarti Vig
- VIGLÁS LAJOS
— a pesti pálos kolostorról. II. 116.
- VIGYÁZÓ FERENC GR.
— a Pragmatica sanctióról. II. 83.
- VIKÁR BÉLA
— kiadta Gáti J. stenográfiáját. II. 374.
- VIKOL JÁNOS
— a pápaság befolyásáról IV. Béla idején. I. 97.
- Világ nagyjai! Veszedelem, 1792. (Döme Károly). II. 502.
- Világkor szabott ének
— c. kuruc vers. I. 449.
- Világi és eklektika vizsgálódás, 1784. (Bartholot, J. N.) II. 273.
- VILÁGOSVÁRI MIKLÓSY JÁNOS
— mint Réval Miklós álnéve. II. 597.
- VILHINGER ERNŐ JÁNOS (ev. lelkész)
— dunántúli ev. superintendensekről, 1796., I. 257.
- VILHELMOVITS SZTANKÓ
— körmöci kereskedő, XV. sz. I. 157.
- VILLANI, MATTEO, GIOVANNI és SZANISZLÓ
— firenzei krónikája. I. 107, 122.
- VILLÁNYI SZANISZLÓ
— a dömlői apátságról. III. 63 • Baztergom megye és város történetéről. I. 417—418, 459, II. 55—56, 64, 113 • a Győr megyei parasztságról a középkorban., I. 78 • Győr vár és város történetéről. I. 99, 246, 288 • nekrológia. III. 52.
- VILLARD, ld. Honnecourt
- VILLARI, L.
— Itáliáról a kalandozások idején. I. 41.
- VILLARS, CLAUDE LOUIS HECTOR DE (francia marsall, bécsi követ)
— a Rákóczi szabadságharcról. I. 442, 460 • a visszafoglaló háborúkról, XVII. sz. I. 406.
- VILLAT, LOUIS
— a forradalom és császárság történetéről. II. 478 499 • francia—török kapcsolatokról, XVII. sz. I. 327.
- VILLEBA DE ADANA, J.
— spanyol hadvezérről Magyarországon, 1548., I. 303.
- VILLEMMAIN, A. F.
— emlékirata (Narbonne-ról). II. 557.
- VILLENUEVE (márai)
— és a belgrádi békétárgyalás, 1739., II. 96 • és a Rákóczi-emigráció. II. 96.
- VILLERMONT
— Mansfeld életéről. I. 339.
- VILLON
— és az 1457-i magyar követség. I. 165.
- VILMOS (bajor hg.)
— és Szapolyai János. I. 278.
- VILNER F.
— a kettős királyság külpolitikai helyzetéről. I. 281.
- VINCE (prágai kanonok)
— évkönyvei. XII. sz. I. 50.
- VINCE (krakkói püspök)
— krónikája. XIII. sz. I. 51.
- VINOENT, LAUREO (nuncius)
— lengyelországi jelentései. XVI. sz. I. 307.
- VINCZE FERENC
— Tessedik Sámuelről. III. 122.
- VINCZE FRIGYES
— a szakoktatás múltjáról. II. 209 • és Schack B.
— a kereskedelmi oktatásügyről. II. 478.
- VINCZE GÁBOR
— a pálosok irodalmi szerepéről. I. 180 • I. Rákóczi Gy. kincseiről. I. 343.
- VINCZE JÓZSEF
— fordítása a Szt. Ferenc-legendáról. I. 131.
- VINCZE S.
— Szeged gazdaságpolitikájáról. XVIII. sz. II. 64.
- VINCZY GYÖRGY (kolozsvári tanár)
— kuruckori éneke. I. 449.
- Vindiciae cleri Hungariae, 1790., II. 338.
- Vindiciae sacerdotum, 1791. (Katona István). II. 337.
- VINULESCU, GH.
— bányási településekről. II. 248.
- VIO, TOMMASO DE (pápai nuncius)
— követsége Magyarországon, 1523., I. 200.
- VIRÁG BENEDEK
— adatai, művei. Irodalma. II. 610 • alkalmi versei. 1790—1801., II. 348—349, 521, 523, 526 • és Anyos Pál. II. 302 • és Batsányi. II. 604 • helye az irodalomban. II. 224, 372 • mint történetíró. II. 594 • verse a magyar nyelvről, 1791., II. 358.
- VIRÁGH ELEK
— a kismartoni uradalomról. III. 84 • a rozgonyi urbáriumról, 1636., I. 369 • uradalmi utasításokat közöl, 1570., 1636., 1698., I. 238, 370, 421.
- VIRGINIA
— i szerepe Smith kapitánynak. III. 93.
— a zsidók jogállásáról, 1657—1780., II. 60.
- VIRIO KÁROLY (varasdi kereskedő)
— javaslata, 1792., II. 389.
- VIROZSL ANTAL
— magyar közjoga. II. 87, 88.
- VIRTOSTI, E.
— Napóleon moldvai vonatkozásairól. II. 557.
- VISARION (ortodox szerzetes)
— román tömegmozgalma, 1744., I. 123.
- VISCONTI, ALFONSO (nuncius)
— a havasalföldi hadjáratról, 1595., I. 308 • prágai jelentései. XVI. sz. I. 315.
- VISCONTI, FILIPPO MARIA (milánói hg.)
— és Zsigmond király. I. 139.
- VISEGRÁD
— a XIII—XIV. sz.-ban. I. 119, III. 63. • Mátyás korában. I. 156, III. 78—79 • i fogsága Zsigmondnak. I. 137 • i görög kel. szerzetesek. I. 68 • i kongresszus, 1835., I. 117, 120, 128, III. 70. • i merénylet (Zách). I. 119 • római tábor. III. 63 • ról korona ellopása, 1440., I. 159.
- VISEGRÁDI JÁNOS
— az 1697-i parasztmozgalomról. I. 418 • a podolnai piaristákról. I. 374.
- VISKI KÁROLY
— Sylvester Jánosról. I. 259.
- VISKY KÁROLY (és mások)
— a magyarság néprajzáról. II. 49, 146, 433.
- VISNYA ALADÁR
— közlegi kártyagyárosról, XVIII. sz. II. 467.
- VISNYÓ, ld. Nagyvisnyó
- VISSENABUE, ALEXANDRE DE (francia ezredes)
— a Rákóczi szabadságharcban. I. 457.
- VISZOTA GYULA
— Batsányi Jánosról. II. 604 • a Dobozy Mihály-témáról. II. 612 • emlékezete. III. 52 • Fessler hatásáról. II. 593 • ism. Frim Ratio Educationis-fordítását. II. 207.
— R. Kiss I. könyvét az 1809-i nemesi felkelésről. II. 554.
— József nádorról s az 1809-i felkelésről. II. 543 • Kisfaludy Károlyról. II. 612, 621, 622 • Kisfaludy Sándorról. I. 543, 612, 618, 618 • Révairól és szótárakról. II. 597 • Széchenyi naplójáról (kiadással). II. 401, 430.
- VISZTULA
— és a kelet-európai kereskedelem. II. 470.
- Vita Chuonradi II., ld. Wipo
- Vita comitis Suwarow, 1799. (Lakits György). II. 524.
- Vita Conradi., ld. Konrád salzburgi érsek
- Vita di Messer Philippo Scolori, XV. sz. I. 138.
- Vita divi Pauli, 1511., I. 211.
- Vita (major, minor) Sancti Stefani, ld. Szt. István legendái.
- Vita a XVIII. sz. irodalmáról, 1949., II. 141.

VITA ZSIGMOND
— a Bethlen-kollégiumi színjátszásról, XVII—XVIII. sz. II. 229.

VITALIS, Id. Janus Vitalis
VITÁN SÁNDOR, BAJOSDI
— följegyzése a Horia-felkelésről. II. 284.

VITÁNYI BÉLA
— a Tripartitum államjogáról. I. 193.

VITERBÓI GOTTFRIED
— XII. sz.-i szövege. I. 50.

VITÉZ JÁNOS, ZREDNAI (esztergomi érsek)
— adatai, róla irodalom. I. 164, 173, 183, 184. III. 77—78
• levelei, beszédei. I. 161 • mint Hunyadi J. diplomataja. I. 164 • és a pozsonyi egyetem. I. 182 • összeküvése Mátyás ellen. I. 166, 177, 184 • rokonsága Garázda Péterrel. I. 184 • unokaöccse: Janus Pannonius. I. 184.

VITÉZ JÁNOS, IFJ.
— római pontificalja. I. 217.

VITÉZ MIHÁLY, Id. Mihály román fejedelem
Vitézség jutalma, 1816., II. 566.

VITKOVIC, GAVR.
— a dunai (szerb) sajkásokról. II. 39, 75—76, 126 • felfogása Péro szterepéről. II. 93.

VITKOVICS MIHÁLY
— adatai, munkái, irodalma. II. 499, 619—620 • Bessenyei-kiadása. II. 222 • Kármán-fordítása. II. 606 • és Kazinczy Ferenc. II. 603, 617.

VITNYÉDY ISTVÁN (soproni ügyvéd)
— állítólagos levelei a pozsonyi perben, 1674., I. 390. III. 105 • levelei. I. 385, 387, 393 • szepere Zrínyi politikájában. I. 384, 385, 387. III. 104.
— a Wesselenyi-összeküvésben. I. 393, 394.

VIVALDUS
— *Opus regale c. irata*, 1507., I. 195.

VIVENOT, A. V.
— Cobenzl külpolitikájáról. II. 506 • Kaunitz kancellárjáról. II. 352 • Thugut leveleiről, politikájáról. II. 506.

VIZÁKNA
— történetéhez, 1559., III. 93 • -i sóvárgási szabályzat, 1639., I. 343.

VIZÁKNAI BRIGITUS, Id. Bereck György
VIZÁKNAI NAGY ISTVÁN
— portai követsége, 1686., I. 429.

Vizsgálat azon prédikációknak ... 1822. (Ágoston János). II. 574.

Vizsgálat Magyar Gazda, 1796—1797., II. 407, 432.

VIZSNYOVSKY REZSŐ
— olasz—latin széphistóriáinkról. I. 269.

VIZSOLY
— I. nyomda, bibliafordítás, XVI. sz. I. 263.

VLAD DRÁKUL (román fejedelem)
— Beheim költeményében. I. 149 • török harcai. I. 150.

VLADIMIR (halicsi hg.)
— ellen II. Géza harcai. I. 75.

VLADIMIRESCU, TUDOR
— politikája, XIX. sz. II. 571.

VLAYIMIROV, B. JA.
— a mongol társadalomról. III. 68.

VLACHOVICS E.
— Trencsén ostromáról, 1528., I. 280 • a trencsénai gimnáziumról. II. 132.

VLASTO, E. A.
— Konstantinápoly elfoglalásáról, 1453., III. 76.

VLČEK, JAROSLAV
— szlovák irodalomtörténete. II. 493.

VOCK TÓBIÁS FRIGYES (soproni polgár)
— naplója, XVII. sz. I. 390.

VOELLICK, Id. Völlick
VOGEL, Th.
— Richenthal krónikájáról. I. 111.

VOGT, ALBERT (és mások)
— egyháztörténeti szótára. III. 30.

VOGUL
— dallamok. I. 39.

VOGUE, E. DE
— Villarsról (iratokkal). I. 406, 442.

VOHLSTEIN, Id. Wolstein
VOIGT, G.
— Aeneas Sylviusról. I. 159 • Petrarcáról. I. 107 • Prágai Adalbertől. I. 68 • Querfurt Brunról. I. 30.

VOINOVICH GÉZA
— Kisfaludi Károlyról. II. 621 • Id. Teleki László irodalmi munkásságáról. II. 489.

VOISSIN, J. DU
— levelezése Teleki Józseffel. II. 154.

VOIT PÁL
— a budai várpalotáról. III. 122.

VOIT FERDINÁND BR. (őrnagy)
— emlékirata, 1809., II. 544.

VOJDIK JÓZSEF
— pesti címkönyve, 1822., II. 430.

VOJNIS DÖME
— az esztergomi káptalani iskoláról. II. 130.

VOJTEK
— telepítése, XVIII. sz. II. 33.

VOLF GYÖRGY
— az első tóritókról. III. 59 • a honfoglalók műveltségéről. I. 37, III. 59 • írás—olvasásunk kezdeteiről. I. 36 • nyelvelmétkára. I. 88, 131, 179, 212, 213.

VOLGA
— vidéki finnugor őshaza. I. 30 • -i bolgárok mint kereskedők. I. 79.
— Magyarországon. I. 85.

Vollständige Beschreibung ... bey den Krönungen ... Leopolds II., 1790., II. 363.

Vollständige Geschichte des itzigen Krieges, 1788—1789., II. 294.

Vollständige Geschichte von der Belagerung der Festung Belgrad, 1790., II. 295.

Vollständiges Verzeichniss der Zahlungsmünzen, 1809., II. 472.

VOLTARE
— ellen hitvédelmi irat, 1776., II. 199 • az 1741-i háborúról. II. 100 • és Fekete János. II. 223 • és a magyar irodalom. II. 219, 221, 225, 305, 373, 608, 622 • és Teleki József. II. 154, 201.

VOLTELLINI, H. V.
— ism. Mitrofanov II. József-könyvét. II. 243 • a XVIII. sz. reformjairól. II. 161, 243, 269.

VOLTIGGI, JOSEPH
— szőlészeti munkájának fordítása. II. 436.

VOLTZ, G. B.
— a hétvése háború előzményeiről. II. 183 • Nagy Frigyes politikai végrendeletéről. II. 158.
Von, aber für Nicht-Ungarn, 1817., II. 569.
Von und für Ungarn, 1817. (Berzeviczy Gergely). II. 569.
Von der geheimen Polizei in Wien, 1798., II. 518.
Von der Liebe des Vaterlandes, 1793. (Gensersich János). II. 488.

VONHÁZ ISTVÁN
— a szatmári német telepítéséről. II. 34.
Vor und Wider das Luthertum, 1783., II. 275—276.

VORAGINE, Id. Jacobus de
Das vormalis so mächtige ... Ungarn, 1683., I. 399.
Vorschläge der Aufhebe der ung. Handlung, 1790., II. 390.
Vorschläge zur Erleichterung ... der ... Schiffarth, 1810., II. 472.
Vorschläge zur Verbesserung des Zustandes der Bauern, 1814. (Tessedik Sámuel). II. 249.
Vorschrift ... bey Aufhebung eines Klosters. II. 264—265.
Vorschrift in Betref der Stempung, 1784., II. 256.
Vorstellung des ... zweyten Feldzugs, 1717., II. 70.
Vota, plausus et prognoses, 1790., II. 384.
Votum et promptum cuius subsidium, 1821. (Mollik Tóbiás). II. 574.

VOWINGKEL, R.
— a XVIII. sz.-i német kivándorlásról. II. 35.
Vox literatorum Hungariae, 1792., II. 502.
Voyage a Constantinople, 1790. (Salaberry). II. 343, 425.

VOZÁRY GYULA
— kiad. a Bánk bánt. II. 623.
— Kisfaludy Irénjét. II. 622.
— Mátyásról költészetünkben. III. 76.

VOZÁRY JUDIT
— a szépesi szellemek helyzetéről. II. 168, 455.

VÖLGYI (Wagner) ISTVÁN
— a Rákóczi-korról. III. 114.

VÖLLICK, BR.
— névjegyzéke a budai polgárokról, stb. I. 417, II. 63.

VÖNÖCZK
— I. ev. egyház története. I. 257.

VÖRÖS ANTAL
— mint budai főigazgató, XVIII. sz. II. 279.

VÖRÖS BALINT
— országgyűlési naplója, 1764., II. 186.

VÖRÖS IGNÁC, Id. Farádi Vörös
VÖRÖS ISTVÁN
— a mezőtúri céhekéről. II. 176, 460.

- VÖRÖS KÁROLY
— az egyetemi tankönyvvitáról. III. 40 ● az 1765—
66-i parasztfelkelésről. II. 190, 192 ● ism. Balázs
É. jobbágyleveleit. III. 83.
- VÖRÖS MÁTYÁS, ld. NYÉKI VÖRÖS
- VÖRÖSKÖ
— i pályá-levéltár. I. 15, 238, III. 42 ● -i uradalom.
XVI. sz. I. 238.
- VÖRÖSMÁRTY MIHÁLY
— a Bánk bánról. II. 623 ● Zalán futása. II. 619.
- VÖRÖSPATAK, ld. VERES-PATAK
- VÖRÖSVÁR
— i Rákóczi-iratok. I. 540 ● -i levéltár. III. 68.
- VÓTTAU
— i Zrinyi-eréklyék. I. 380.
- VUCETIC, A.
— Zrinyi Péter dalmáciai útjáról. I. 394.
- VUJA, J.
— a bánági román iskolákról. II. 132.
- VUKOVICH SÁNDOR és Moenich Károly
— írói névtára. III. 40.
- VUKOVICH SZÁVA (kereskedő)
— javaslata, 1791., II. 393.
- VULCAN (nagyváradi román püspök)
— mint a balázsfalvi triász tagja. II. 205.
- VURUM JÓZSEF
— a nyitrai püspökségről. II. 115.
- VYSKYDENSKÝ JÁNOS
— mint szlovák lapszerkesztő, 1785., II. 240.
- VYSTUD
— a stájer rémes krónikáról. I. 90.
- W.
— gyászirata Mária Teréziáról. II. 195.
- W. J. M., ld. Jankovich Miklós
- WACHSMANN GYÖRGY (segésvári tanácsos)
— folytatása Goebel krónikájához. XVII. sz. I. 292,
318, 324.
- WACHSTEIN, B.
— Pozsony zsidó lakóiról, 1786., II. 63.
- WACHTLER BERNÁT (pozsonyi polgár)
— kereskedelmi cikke, 1804., II. 472.
- WÄCHTER, JOSEPH
— verse az erdélyi szászokhoz, 1813., II. 563.
- WACK, P.
— Torzsa történetéről. II. 247.
- WACZULIK MÁRGIT
— a török-kor kezdetének nyugati történetirodalmáról.
I. 229, 274 ● Ursinus Veliusról. I. 274.
- WADDING, L.
— a ferences-rend történetéről. I. 142, 161.
- WADDINGTON, R.
— a hétéves háborút előzményeiről, eseményeiről. II. 183.
- WADZBECK, FRIEDRICH
— Grossing életéről. II. 292.
- WAGNER, A. M.
— az ecetkészítésről, 1816., II. 463.
- WAGNER, A.
— az osztrák papirpénzről, pénzügyekről. II. 560.
- WAGNER A.
— XII. Károly és Rákóczi kapcsolatáról. I. 469.
- WAGNER, CAROLUS, ld. Wagner Károly
- WAGNER FERENC (jezsuita)
— kortörténete I. Lipótól, 1719., I. 375, 447.
- WAGNER FERENC
— a szlovák nacionalizmus kezdetéről. II. 493.
- WAGNER, JOHANN
— hajózási irata, 1786., II. 257.
- WAGNER KÁROLY (egyetemi könyvtáros)
— genealógiai műve. II. 214 ● Sáros megyei okmány-
tára, 1780., I. 12 ● Szepes megyei forráskiadánya.
I. 11—12, 83, 189, 273, 383, 391, II. 214, III. 41, 101 ●
Váradi Péter leveleit kiadta, 1776., I. 184, 216, II. 214.
- WAGNER, K.
— a bécsi sajtóról, politikai költészetről, 1809., II.
546, 549.
- WAGNER, THOMAS
— bányatörvény-gyűjteménye, 1791., II. 459.
- WAGNER, V.
— Hillebrandtról, pozsonyi építészetről, XVIII. sz.
II. 232.
- WAGRAM
— i csata, 1809., II. 547, 553, 555.
- WAHL, A.
— Európa tört. ról a francia forr. korában. II. 499.
- WAHLBERG, W. E.
— a XVIII. sz. büntetőtörvényeiről. II. 293.
- Wahre Contrafactur . . . des Bethlen Gabor, 1620., I. 332.
- Wahrer und zuverlässiger Postbericht, 1787., II. 258.
- Wahrhafte Beleuchtung . . . des Frh. v. der Trenk, 1787.,
II. 327.
- Wahrhafte . . . Bildniß . . . des F. Tököly, 1683., I. 399.
- Wahrhafte curieuse Beschreibung, 1711., I. 445.
- Wahrhaftige Beschreibung . . . Hermannstadt, 1660., I. 350.
- Wahrhaftige . . . Relation, 1684., I. 404.
- Wahrheits Widerlegung, 1782., II. 266.
- WAISECKER EDB
— Pázmándi Horvát Endréről. II. 618.
- WAITZ, GEORG
— a német évkönyvekben I. Henrik idején. I. 28 ●
és Dahlmann, Fr. Chr.
— német történeti bibliográfiája. III. 10—11, 35.
- WAL (Ball) TAMÁS (szepesi lelkész)
— főlegyzése, XVI. sz. III. 79.
- WALBERG, THEOBALD
— könyve a juharcukorról, 1811., II. 468.
- WALCH, CHR. W. FR. (göttingai tanácsos)
— prot. vallástört. gyűjteménye. II. 203, 277 ●
türelmi rendelet-kiadása, 1781., II. 271.
- WALDAPPEL ÉSZTER
— ism. a tört. bibliográfiát. III. 22 ● a nemesi
birtokjogról. I. 78, 124 ● Szt. István törvényeiről.
I. 52 ● és mások.
— a Rákóczi-kiállításról. III. 111.
- WALDAPPEL IMRE (ld. Trencsényi alatt is)
— Baróti Szabó Dávidról. II. 224 ● Gyöngyösi
Istvánról. III. 107 ● a Hármas Kis Tükörről. II. 209
● egy hazai görög tragédiáról. II. 620 ● a humaniz-
mus és nemzeti irodalom kérdéséről. I. 268—269, III. 81.
- WALDAPPEL JÁNOS
— a hazai közoktatás tört. ról. II. 207 ● a Zrinyiász-
ról. III. 104.
- WALDAPPEL JÓZSEF
— Balassi Báhntról. III. 90 ● Balog I. Karagyor-
gyevics-dramájáról. II. 626 ● Berzsenyi megítéléséről.
II. 614 ● Bessenyei Györgyről. II. 220 ● Csokonai-
ról. II. 607, 609 ● Döbrentei levelezéséről. II. 620 ●
a hazai hírlap- és folyóiratirodalmáról. II. 239, 262,
339—340, 402 ● Heltai Gáspárról. I. 299 ● irodalmi
szöveggyűjteménye. III. 121 ● irodalomtörténetirá-
sunk helyzetéről. III. 53 ● Kármán és Pajor levelei-
ről. II. 606 ● Katona Józseféről. II. 625 ● Kisfaludy
Károlyról. II. 622 ● Kisfaludy Sándorról. II. 612 ●
Láng Ádám dramájáról. II. 626 ● legregibb biblia-
fordításunkról. I. 131 ● magyar irodalomról a fel-
világosodás korában. III. 121 ● Magyarország lengyel
visszhangjáról. XVI. sz. I. 231 ● Pestbuda irodalmi
életéről, 1780—1830., II. 240, 402, 482, 620 ● a pesti
Ephemeridesről. II. 340 ● Pesti Gáborról. I. 269 ●
egy régi pesti cintáról. II. 627 ● Versegéről. II. 605.
- WALDKIRCH, K.
— Szegedi Kis István-kiadása. I. 260.
- WALDRAMMUS
— levele Dadához. XI. sz. I. 29.
- WALDSTEIN FERENC GR.
— és Kitaiabel Pál. II. 598.
- WALENTINY JÁNOS
— búcsúztatója öcsái Balogh Péterről. II. 311.
- WALES ELZA
— Zernegh emlékiratáról. I. 272.
- WALISZEWSKI, K.
— iratkiadása Sobieskiről. I. 407, 429, 432.
- WALKAY, ld. Valkai András
- WALLASZKY PÁL (ev. lelkész)
— hazai latin irodalomtörténete, 1785., II. 216, 596 ●
a jolsvai ev. egyházzól. I. 255 ● a Mátyás-kori huma-
nista irodalomról. I. 181, II. 216 ● vitáirata a türelmi
rendelet körül, 1782., II. 272.
- WALLENSTEIN
— és Bethlen Gábor. I. 339—340 ● levelei Esterházy
Miklóshoz. I. 340.
- WALLENSTYNYI DEZSÓ
— kiadta Ferenczy István leveleit. II. 629.
- WALLIS GR.
— veresége, 1738., II. 96.
- WALLIS, JOSEPH GR. V.
— devalvációs kísérlete. II. 560 ● és a konferencia
minisztérium, 1814—., II. 485.
- WALLMONTON, K.
— az ágostai csatáról. 955., I. 41.
- WALLON EMMA, ld. Bónisné

- WALRAD V. NASSAN-USINGEN, GR.
— az 1664-i harcokból. I. 386.
- WALTER, FR.
— az osztrák központi igazgatásról. I. 85, 180, 181, 281
• a rendőrségről II. József alatt. II. 282.
- WALTER, GÉRARD
— francia forradalmi bibliográfiája. III. 37.
- WALTHER ADÁM
— pénzügyi javaslata, 1806., II. 536.
- WALTHER IMRE
— az ál-Károlyról. II. 16 • II. Józsefről. II. 244 •
Károlyi Sándor naplórészleteiről. I. 437.
- WALTZ, A. M.
— a domonkosrend történetéről. I. 61.
- Wanderer
— c. lap, 1809.—, II. 406.
- WARDA, PETRUS DE, ld. Váradi Péter
- WARGA Lajos
— prot. egyháztörténete. I. 249—250, II. 118.
- WARNECKE, A.
— Schwendi Lázárról. I. 289.
- WARNERUS, LEVINUS
— levelei Törökországból, XVII. sz. I. 352.
- Warnung eines ächten Patrioten, 1790. (Darvas Ferenc).
II. 313.
- Warnungsschreiben eines ung. Patrioten, 1790., II. 329.
- WAROU DÁNIEL
— szerepe a körmöczi pénzverőben. I. 464. III. 116.
- WARTENBERG, G.
— Leon Diakonosról. I. 27.
- Was der Pabst sey, 1782., II. 266.
- Was ist ein Bischof?, 1782 (J. V. Eybel). II. 266.
- Was ist Pabst, 1782. f. (J. V. Eybel). II. 266.
- Was ist Toleranz, 1782. (Fuker Frigyes Jakab). II. 272.
- Was ist von... Szekely zu halten, 1786., II. 264.
- Was macht der Pabst in Wien, 1782., II. 265.
- WASHINGTON György
— magyar ezredese: Kovács Mihály. II. 155.
- WASS GR.-család
— levéltára. III. 43 • és Sinkai György. II. 496.
- WASS GYÖRGY, ld. Czeglé Vass
- WASS LÁSZLO, ld. Czeglé Vass
- WASS SÁMUEL GR.
— állítólagos fordítói szerepe, XVIII. sz. II. 225.
- WASSHÉGYI EMILIA
— II. András kereszties hadjáratáról. I. 94.
- WASYLKIEWICZ VIKTOR
— Egrespataki András verséről. I. 319.
- WATHAY FERENC (fehérvári kapitány)
— emlékirata, versei, 1805., I. 314 • énekeskönyve.
III. 94.
- WATTEN, H.
— Hollandia földközi-tengeri szerepéről. I. 340.
- WATT, JOACHIM, ld. Vadlanus
- WATTENBACH, W.
— forrástörődés a tatárjárásról. I. 89 • kiadta
Ulrich erdélyi utelírását, 1738., II. 23 • a középkori
német forrásokról. I. 28, 46. III. 30. • Widukind-
kiadása. I. 29.
- WATTERICH, I. M.
— pápák életéről. I. 56.
- WAVERLEY
— évkönyvek magyar vonatkozásai. I. 92.
- WAVRIN, JEHAN DE
— angol krónikája. I. 159.
- WAVRIN, WALERAM
— a várnai csatáról. I. 159.
- WAWRA, C.
— Regio apáról. I. 29.
- WÁZSONYI, ld. Vázsonyi
- WEBER ANTAL
— ism. Gálos Kármán-életrajzát. III. 126.
- WEBER ARTHUR
— Bessenyei-kiadása. I. 221 • 1809 politikai lírájá-
ról. II. 549 • ism. C. Pichler memoárjait. II. 486 •
Katona Istvánról. II. 214 • Kazinczy-kiadása. II.
602 • Kisfaludy Sándorról. II. 613 • Mária Teréziá-
ról. 1741., II. 100 • kuruc balladákról. I. 448 • egy
kurucellenes versről. 1705., I. 449 • Szecezi Molnár
Albertől. III. 97 • Zrínyi haláláról. I. 382, III. 104.
- WEBER, A. (és mások)
— államtani lexikona. II. 194.
- WEBER DÁNIEL
— eperjesi kivégzése, 1687., I. 418.
- WEBER, JOHANN ADAM
— könyve magyar fordítása, 1689., III. 110.
- WEBER, KARL V.
— Klement J. Mihályról. III. 116.
- WEBER, O.
— a rastatti, utrechti békéről. II. 67.
- WEBER RUDOLF
— kiadta a Buchholtz-krónikát. I. 359, 391, 430.
- WEBER SAMU
— adaléka a XIII. szepesi városról. II. 63 • Buch-
holtz Györgyről s családjáról. I. 439 • Gradeczi
Horváth Gergelyről. I. 264 • a késmárki vértanúk-
ról. I. 257 • kurucokri hadieseményekről a Szepesség-
ben. I. 470 • a lublói várról. III. 73 • pótléka
Wagner okmánytárához. I. 11 • a rozgonyi csatáról.
I. 116 • Savnikról. III. 84 • Szepesbela (és ev.
egyháza) tört.-ról. I. 255 • Szepes megye történetéről,
irodalmáról. III. 28 szepességi árákról. I. 372, 378.
— kis és nagy házakról. III. 102 • protestáns
írókról. I. 257 • reformációról. I. 820.
— a XVI szepesi városról, XV—XVIII. sz. I. 126,
245, II. 179.
- WEBER, SIMON PÉTER (pozsonyi nyomdász)
— alkalmi versei, 1790—1809., II. 364, 520, 535, 551
609 • mint lapszerkesztő. II. 405.
- WEBER, VIT
— és Katona József. II. 625.
- WEBSTER, C. K.
— angol diplomáciáról, bécsi kongresszusról. II. 568.
- WEDGWOOD
— a harmincéves háborúról. I. 326.
- Wegweiser durch Pesth, 1804., II. 480.
- WEHNER, O.
— Radetzkyről. II. 568.
- WEICHART GABRIELLA
— házasság, stb. szokásokról, XVII. sz. I. 371.
- WEICHSELBERGER ZSIGMOND
— török követsége, XVI. sz. I. 279.
- WEIDINGER JÓZSEF
— Kármán nyelvérről. II. 606.
- WEIDLEIN JÁNOS
— a dunántúli német telepítésekről. II. 35 • a dülö-
névkutatásról. II. 35.
- WEIFERT, L.
— Mercy bántási telepítéseiről. II. 83.
- WEIL, M.
— az osztrák örökösödési háborúról. II. 103.
- WEIMAR
— és a magyar trón kérdése, 1790 k. II. 301, 352 •
-i hg., ld. Károly Agost.
- WEINBRENNER, JOSEPH V.
— irata a kereskedelemről, 1781., 1792., II. 256, 316, 391.
- WEINGAND, J. MICHAEL (pesti könyvkereskedő)
— katalógusa, 1776., II. 213.
- WEISS, A.
— az osztrák népiszkolákról. II. 581.
- WEIS, A.
— II. Pius pápáról. I. 159.
- WEISS, JOHANN CONRAD V.
— irata Erdély városairól, 1736., II. 21.
- WEISS JÁNOS (zempléni orvos)
— üzemalapítási terve, 1791., II. 390.
- WEISS, KARL FRIEDRICH
— Holicsról, 1821., II. 419 • a szlovákokról, 1821.,
II. 415.
- WEISS, L.
— az ostendei keresk. társaságról. II. 81.
- WEISS MIHÁLY (brassói bíró)
— följegyzései, XVII. sz. I. 318—319, 328. III. 96.
- WEISS, M.
— magyar—zsidó oklevéltára. I. 17.
- WEISS R.
— Matthaues Fortunaturáról. I. 218.
- WEISENFELD, E.
— az erdélyi szász publicisztikáról. II. 376, 403.
- WEISER, F.
— a Mária-kongregációkról, XVII. sz. I. 423 • és
Holmayer, F.
— katolikus iskolaalapításokról. I. 266.
- WEISSER, R.
— Kray Jakabról. I. 457.
- WEISSENBURG, ld. Gyulafehérvár
- WEISSKIRCHEN, ld. Fehéretemplom
- WEITZNER LEÓ
— első Molnár-fordításainkról. II. 227.
- Welche sind die Hindernisse... (der) Industrie? 1812.,
II. 462.
- WELDEN, LUDWIG FRH. V.

— az 1809-i háborúról. II. 553 • az oroszországi hadjáratáról. 1812., II. 566.

WELLEHARD
— I. cisztéri apátság. II. 116.

WELLER, E.
— az első német újságokról. I. 197, 230 • a harmincéves háború énekeiről. I. 332.

WELLINGTON
— viszhangja Magyarországon. 1815., II. 566.

WELLMANN IMRE
— az alföldi parasztfelkelésről. 1753., II. 108 • Buda visszafoglalásáról. 1686., I. 409, 410 • egyetemi tankönyv-részlete. III. 46 • az erdélyi és a magyar kancellária levéltáráról. III. 48 • a gödöllői Grassalkovich-uradalomról. II. 168, 193, 448, 455 • Herzog Józsefről. III. 50 • ism. Nádor J. Tessedik-kiadását. II. 249.
— — Pálffy I. tanulmányát Baranya birtokosairól. II. 42.
— a kassai gyűlésről. 1707., I. 466—467 • mezőgazdaság-történetünkről. I. 237, II. 46 • a néprajz és gazdaságtörténet viszonyáról. III. 52 • az ónodi országgyűlésről. I. 438, 464, 466 • a parasztság történetének irodalmáról. III. 29 • a Rákóczi-birtokok sorsáról. I. 463, II. 42 • Tessedik Sámuelről. II. 250, III. 122 • a XVIII. sz. művelődéséről. II. 27, 159 • a XVIII. sz.-i kormányhatóságokról. II. 87 • a XVIII. sz.-i parasztságról. III. 117 • a zürichi történeti kongresszusról. III. 48 • és Hadrovics László.
— — XVIII. sz.-i parasztnozsgalmakról. II. 94, 106.
— és mások.
— — magyarországi gazdasági könyvészete. I. 8, II. 7, III. 29.

WELLMANN, JOHANN JOSEPH
— az 1514-i parasztháborúról. I. 207.

WELSH, JOHANN MELCHIOR (szemben orvosi)
— értekezése a magyar borról. 1721., II. 41.

WELTZKE
— kiadta a ratibori krónikát. I. 167.

WENCK, K.
— Nagy Lajosról és IV. Károlyról. I. 122.

WENCKER, J.
— *Apparatus c.* munkája. 1713., III. 73.

WENCKHEIM JÓZSEF BR.
— a hazai lótenyésztésről. 1815., II. 439.

WENDEL, H.
— a délszlávok harcáról az egységért. II. 541.

WENDLAND, A.
— Rákóczi Zsigmond házasságáról. I. 352.

WENDRINSKY, J.
— II. Józsefről. II. 243.

WENDT, H.
— boroszlói iratközlése Mátyás koráról. I. 172 • Mátyás és Szilázia viszonyáról. I. 177.

WENGEN, VON DER
— a török háborúról. 1739., II. 96.

WENGRAF, A.
— Kötaner I. emlékiratáról. I. 159.

WENKHEIM, ld. Wenckheim

WENNER, ADAM
— kövési útleírása. 1616., I. 363.

WENRICH VILMOS
— a Kolozsvári-testvércéről. III. 72.

WENZEL GUSZTÁV
— — az erdélyi szászokorról. I. 84.
— II. András keresztshadáról. I. 94 • Árpád-kori új okmánytára. I. 58 • a bányavárosok és Dóczyak küzdelméről. XV—XVI. sz. I. 210, 245 • Bon Alajos követjelentéséről. 1519., I. 200 • budai regestái. XIV. sz. I. 13, 114 • a dalmát jogtörténet középkori forrásairól. I. 18 • Dante, Boccaccio magyar vonatkozásairól. I. 107 • Diósgyőr jelentőségéről. III. 72 • diplomáciai iratkiadása az Anjou-korból. I. 113, 128 • emlékezete. III. 52 • Erdélyi törvényhozásáról. II. 90 • Frangepán Kristóf fogságáról. III. 79 • a Frangepánok történetéről. I. 116—117, 394 • a Fuggerekről Magyarországon. I. 210, 221 • Hédervári Ferenc peréről. I. 221 • Hohenzoellern Frigyesről. XV. sz. III. 73 • egy Hunyadi-levelel. 1444., I. 163 • a kassai barthekszítésről. XV. sz. I. 125 • két XV. sz.-i német versről. III. 69 • a kir. kúriáról. 1724—1769., II. 89 • Kithonci Jánosról. II. 90, III. 102 • középkori váraink, városaink építéséről. I. 60 • lócsai polgárok peréről. XV. sz. I. 126 • a magyar s erdélyi bányajogról. II. 54.
— — magánjogról. II. 194.

— a magyar humondáról. I. 38 • a magyar jog-történetről. III. 63 • Magyarország bányászatainak történetéről. I. 22, 100, 127, 210, 243, 298, 336, 422, II. 54, 459.
— — mezőgazdasági történetéről. I. 21—22, 77, 123, II. 44, 434 • városairól s városjogairól. I. 98 • tengeri viszonyairól. I. 120.
— Mármaros megye történetéről. I. 12, 243, III. 71 • a négy Thurzó-püspökről. I. 217 • Nyitra XV. sz.-i vámhelyéről. III. 75 • okmányi kalásza. I. 11, 128, 416 • Ozorai Pipórról. I. 114, 138 • Rosztiszláv hg.-ről. I. 97 • Sanuto magyar vonatkozásairól (közléssel). I. 190—192 • Selmec városjogáról. I. 99 • a somlyóvásárhelyi urbáriumról. I. 238 • Stibor vajdáról. I. 137 • Szerémi-kiadás. I. 188, 272 • Tata fénykoráról. I. 133, 202 • a turini békeről. 1381., I. 114, 120 • a XV. sz.-i tárnoki jogról. III. 75 • II. Ulászló házasságáról. I. 202 • Verancsics-kiadása. I. 225—226 • Verbóczy velencei követségéről. 1519., I. 220 • Visegrád egykori fényéről. I. 119.

WENZELY, H. A.
— erdélyi térképe. 1790., II. 413.

WERESS SÁNDOR
— Aranyosszék lustrájáról. 1642., I. 324.

WERNER ADOLF VILMOS
— Goethéről és Kármánról. II. 606 • Gvadányi Józsefről. II. 374 • Kisfaludy Sándorról. II. 613.

WERNER GYÖRGY (kir. biztos)
— kimutatása Erdély jövedelméről. 1552., I. 301.

WERNER, KARL
— medgyesi okmánytára. I. 16 • és mások.
— — erdélyi szász okmánytára. I. 11, 84.

WERSAK, WENZEL AUGUST
— a dunai kereskedelemről. 1820., II. 472.

WERTHEIMER EDM
— adalékai a kereskedelem tört.-hez. XVIII. sz. II. 173 • Angliai Erzsébet és Ausztria viszonyáról. I. 286 • Ausztriáról és Magyarországról. XIX. sz. II. 381, 484—485, 500, 532, 538—540, 553—554, 560 • Bécsről 1809., 1813. háborúiban. II. 553, 567 • emlékezete. III. 52 • az 1807-i országgyűlésről. II. 540 • az 1811-i országgyűlésről. II. 561 • I. Ferenc udvaráról, neijéről. II. 484 • a francia politikáról II. József idején. II. 197 • Gentz leveleiről. II. 553, 561 • Hompesch br. szerepéről. II. 301 • ism. Broglie hg. emlékiratait. II. 545.
— — Krones könyvét Ausztriáról. II. 553.
— József nádor terveiről. 1811., II. 561 • Károly főhg. szerepéről. II. 531, 532, 538 • Kovachich József Miklósról. II. 563, 591 • a Magyar Kúriáról. II. 404, 556 • magyar—porosz kapcsolatokról. 1790 k. II. 301 • a magyar postáról. 1809., II. 556 • a magyarországi cenzúráról. II. 326, 403 • Mettermichről. II. 570 • II. Miksa török háborúiról. I. 290 • Nagyszebenről. XVIII. sz. II. 180 • Napóleon viszonyáról Magyarországhoz. II. 556 • négyes szövetség tervéről. 1788 k. II. 296 • Rainer főhg. memorandumairól. II. 552 • velencei követjelentésekről. I. 233.

WERTHEIMER SIMON (bécsei bankár)
— hitelfüggetlet. XVIII. sz. II. 86.

WERTHES, FRIEDRICH AUGUST OLEMENS
— éneke a vallási törvény alkalmából. 1791., II. 369.

WERTNER MÓR
— Adorján notáriusáról. I. 44 • I. András származásáról. I. 72 • az Árpád-ház genealógiájáról, családjai történetéről. I. 57, III. 62 • az Árpád-kori bánokról. I. 58.
— — erdélyi vajdákrol. I. 58, 117, III. 63 • megyei tisztviselőkrol. I. 58, III. 70 • nádorokról, országbírákról. I. 58, III. 68 • udvari tisztviselőkrol. III. 63.
— — a Báthoriak leszármazásáról. I. 309 • Beheim énekeiről. I. 149 • III. Béla családi viszonyairól. I. 77 • IV. Béla történetéről. I. 96 • a Blagay-oklevél-tárról. III. 42 • Borisról és Rasztiszlávról. I. 75 • a Csukádiakról. III. 69 • délszláv uralkodók genealógiájáról. I. 57 • Demeter érekről. III. 70 • a Drügethekről. I. 117 • az első havasalföldi fejedelmekről. I. 121 • emlékezete. III. 52 • az erdélyi—szász bevándorlásról. I. 84 • az 1291-i osztrák háborúról. I. 102 • az 1323-i osztrák hadjáratról. I. 120 • a Garaiakról. I. 137, 173 • Gertrud gyilkosairól. I. 93, II. 624 • a Güssingiekről. I. 100, 116 • Hédervári Kont Istvánról. III. 73 • a Horvátokról. III. 69 • a Hunyadiak származásáról. I. 162 • Kemény fia Lőrinc nádorról. I. 100 • V. István itineráriumáról.

I. 100 ● Kicsedi Albert báróról. I. 100 ● a Koriátovicsokról. I. 124 ● a Kőörgyákról. III. 69 ● a Korzan-nemzetsegről. I. 100 ● középkori magyar orvosokról. I. 133 ● Lambert ispánról. I. 72 ● László erdélyi vajdáról. I. 100, 116 ● a Lévai Csehek-ről. I. 138 ● magyar hadjáratakról. XIV. sz. I. 119, III. 73.

— XV. sz. I. 119, 139, 163, 175, III. 73.

— a magyar nemzetiségekről. III. 70 ● magyarokról a göllheimi csatában. I. 103 ● Magyarországi Margitról. I. 93, III. 68 ● a Margit-legenda-ról. I. 88 ● II. Moys nádorról. I. 100 ● Nagy Lajos hadjáratairól. I. 119 ● a nikápolyi hadjáratairól. I. 139 ● az oklevél-szótárról. III. 62 ● okmányközlése, 1260—1733., I. 11, II. 76 ● Ompud nádorról. I. 95 ● orosz—lengyel—magyar kapcsolatakról. XII. sz. I. 75 ● Ötödik Dénes nádorról. I. 100 ● a Rákóczi-családról. III. 98 ● a Rákóczi-kori pestisről. I. 470 ● a radibori krónikáról. I. 167 ● a stájer Traun-családról. I. 98 ● Stephanus Ungarusról. I. 102 ● Szécsenyi Tamásról. I. 117 ● a Szentgyörgyi és Bazini grófkóról. I. 100, 155 ● XIV. sz.-i arheontológiáról. I. 117 ● Toldi Miklósról. I. 132 ● a turóczi monostorról, prépostságról. III. 64, 68 ● Windecke magyar neveiről. I. 110 ● a Zichy-család őseiről. III. 69 ● Zsigmond egy házassági kapcsolatáról. III. 73.

— római kísérteréről. 1433., I. 140.

WERUNSKY, E.

— IV. Károly császárról. I. 122.

WESSELENYI-család

— lengyelországi birtokai. III. 106 ● levéltára. I. 16 ● ősei. I. 394.

WESSELENYI ANNA, CSAKY ISTVÁNNÉ

— életrajza, levelezése, XVII. sz. I. 341.

WESSELENYI FERENC (nádor)

— és Gyöngyösi István. I. 374, 399 ● halála. 1667., I. 394 ● levelei, irodalma. I. 365, 394, III. 101, 106 ● és Listi László. III. 103 ● mint főleki kapitány. I. 365, III. 101 ● összeesküvése. I. 387—388, 392—395, 399, III. 100, 106 ● és II. Rákóczi György. I. 351 ● és Széchy Mária házassága. I. 371, 374, 399, III. 106 ● találkozása franciákkal. I. 364 ● uradalmi utasításai. I. 377.

WESSELENYI ISTVÁN BR.

— Rákóczi-kori szerepe, naplója. I. 441, III. 111.

WESSELENYI ISTVÁNNÉ (vargyasi Dániel Polixena)

— irodalmi szerepe, XVIII. sz. II. 18.

WESSELENYI MIKLÓS BR. ID.

— szerepe, levelezése, irodalma. II. 377, 405, 487, 540 ● felesége, ld. Cserei Ilona ● és vallási kérdése. II. 204, 277.

WESSELENYI MIKLÓS BR. IFJ.

— élete, irodalma. II. 377, 487 ● útnaplól, jegyzetel, levelei. II. 401, 429—430.

WESSELENYI PÁL

— mint a bűndósok vezére, 1677 k. I. 393 ● tábori papja, ld. Tolnai Szabó Mihály ● és Thököly versengése. I. 402.

WESSELENYI ZSUZSANNA

— útlejegyzetel, 1786., II. 237.

WESSELOFSKY

— Giovanni da Prato-kiadása. I. 129.

WESSENBERG

— és Gentz Frigyes. II. 553, 568.

WESTBERG, FR.

— Ibrahim-Ibn-Jakub kiadása. I. 25.

WESTERNIEDER

— Hans Seybold-kiadása. I. 168.

WESTERMANN

— az 1532-i birodalmi gyűlésről. I. 289.

WESTFÁLIA

— i utazás, 1789., II. 258.

WESTRIA, K.

— Sadler erdélyi követségéről. I. 334.

WESZELY ÖDÖN

— Kazinczy Gessner-fordításáról. II. 602 ● Marmontel hatásáról. II. 222, 602 ● Zrínyi idilljeiről. I. 379.

WESZÉRELE J.

— érmészeti táblái. I. 59.

WESZPRÉMI (Csanády) ISTVÁN (debreceni orvos)

— adatai, munkássága. II. 217 ● orvos-bibliográfiái munkája. II. 20, 133, 139, 216—217.

WETTEL, F.

— életrajzi vázlatai. II. 16, 151, 153.

WEYDA, H.

— I. Ferenc első feleségéről. II. 484.

WEYDE, G.

— pozsonyi építészete, XVIII. sz. II. 232.

WEYERSTHAL, ld. Pomo

WEYHE-EMKE, A.

— Bucuqy gr. életéről. I. 339.

WIADAKIEWICZ, ST.

— Callimachusról. I. 149.

WIBLING, KARL L.

— Svédországi és Erdélyi kapcsolatairól, XVII. sz. (íratok). I. 327, 334, 343, 351, 354.

WICHNER, J.

— az admonti apátságról. I. 98.

WICK BÉLA

— II. Józsefről Kassán ● Kassa történetéről, műemlékeiről. I. 134, 418, II. 63, 233 ● a kassai pestisről, 1710., I. 470.

WICZIAN DEZSŐ

— Payr Sándorról. III. 51.

WIDDER SALAMON

— Csokonáról II. 608.

WIDUKIND (Corvey-i apát)

— tört. munkája, X. sz. I. 20.

WIED, KARL GR. ZU

— szerepe a török háborúban, 1737—1738., II. 96.

WIEDEMANN, J.

— a passauer történetírásáról. I. 30.

WIEDEMANN-WARNHELM, A. V.

— II. Józsefről. II. 243.

WIEGAND, JOHANN

— osztrák mezőgazdasági könyvének átdolgozása, 1774. II. 163.

WIELAND

— és Kazinczy. II. 602.

WIELAND JÁNOS ANDRÁS

— mint prot. röpiratszerző, 1781., III. 122.

WIELANDT, I. A.

— mint prot. röpiratszerző, 1781., II. 272.

WIEN, ld. Bécs

WIENER-NEUSTADT, ld. Bécsujhely

WIENER MOSZKÓ

— a magyar cukoriparról. II. 57, 176, 467.

Wienerisches Diarium

— mint hivatalos lap. II. 157, 240 ● mint a Rákóczi-szabadságharc forrása. I. 446, 461, 462, 467, 469—470 ● a török háborúról, 1716—1718., II. 74.

Wiener Zeitung

— mint hivatalos lap. II. 240, 406.

WIERZBOWSKI, TH.

— Laureo Vincent nunciusi jelentéseiről. I. 307 ● lengyel bibliográfiája. I. 10, III. 34.

WIESE, ERICH és SCHÜERER, O.

— a Szepesség művészetéről. I. 134, 186.

WIESELBURG, ld. Moson

WIESENHÜTEN (frankfurti bankár)

— és Mária Terézia. II. 173.

WIESER, F. (és mások)

— Államtani lexikona. II. 194.

WIESINGER KÁROLY

— Bocskai Istvánról. III. 96.

WIESNER, A.

— az osztrák cenzúráról. II. 134, 211, 262, 404.

WIESNER, FR. R. és Oberhammer, E.

— kiadta Lazius térképeit, XVI. sz. I. 275.

WIETORIS JONATHÁN

— mint soproni rektor, XVIII. sz. II. 582.

WILCZEK EDE

— II. András keresztes hadjáratairól. I. 94 ● a Horvátiai lázadásáról. I. 136 ● a magyar tengerészetről. XIV. sz. I. 120.

WILDNER ÖDÖN

— Apór Péter kiadása. I. 17.

WILEMOW

— i szerződés Mátyás és Podjebrád között. I. 177.

WILHELM, FR. és Kallbrunner, J.

— a délkelet-európai német településekről. II. 32, 33.

WILLE

— röpirata a hazai toleranciáról, 1783., II. 152.

WILLEBRANDT, JOHANN PETER

— úti jegyzetel Magyarországról, 1758., II. 152.

WILLY, ANDREAS

— a velencei diplomáciáról. III. 91.

WILMANNS

— Műgeln Hemikről. I. 104.

WINDOKE, EBERHARD

— munkája Zsigmond koráról, XV. sz. I. 110, 129.

V. WINDISCH ÉVA

- Bethlen Miklós-kiadása. III. 109 • Rákóczi hadtudományi kéziratáról. III. 111, 115 • Zrínyi Miklósról. III. 103.
- WINDISCH, KARL GOTTLIEB (pozsonyi polgármester)
— élete. II. 156 • földrajzi-történelmi munkái. II. 150, 214, 413, 417 • mint lapszerkesztő. II. 155—156, 241.
- WINKLER ELEMÉR
— a soproni céhekéről. II. 460, III. 81.
- WINKLER J.
— a magyar igazságszolgáltatás szervezetéről. I. 285, II. 89.
- WINKLER, M. és Kallbrunner, J.
— az osztrák központi igazgatásról. XVIII. sz. II. 85.
- WINKLER PÁL
— Kalocsa történetéről. I. 113 • a kalocsai és bácsi érsekségről. I. 113—114, 146—147.
- WINKLER, S.
— a Pragmatica sanctióról. II. 82.
- WINKOPP, P. A.
— szerk.: *Bibliothek für Denker*, 1783—, II. 242.
- WINTER, EDUARD
— a hallei szláv tanulmányokról. III. 119 • a jozefinizmusról. III. 120 • a ruszinok egyházi küzdelmeiről. XVIII. sz. II. 206.
- WINTERL, JACOB JOSEF (egyet. tanár)
— mint tud. lapszerkesztő. 1784., II. 241 • szak-könyve a kétfestő anyagokról. 1790., II. 461.
- WINTERER
— a svájci magyar kalandozásokról. I. 40.
- WIPO (császári káplán)
— II. Konrad életéről. XI. sz. I. 47.
- WISZNIEWSKI, M.
— Callimachus-kiadása. I. 148.
- WIENYÉDY, ld. Vitnyédy
- WITSCH RUDOLF (mérnök)
— javaslata a fűtőhomok ellen. 1808., II. 437.
- WITTELSBACH
— dinasztia. I. 122.
- WITTENBERG
— és a magyar kálvinizmus. I. 261, 264, 268 • -i egyetem magyarországi hallgatói. I. 259, 264, 267, 268, 305, II. 133, III. 87, 102 • -i hetilap. XVIII. sz. II. 157 • -i magyar könyvtár. I. 264 • -i tanulók. ld. Baranyai Decsi J., P. Dolezal, Fabricius Mátyás, Kápolnai András, Schesaeus Keresztély, Thurzó Imre gr.
- WITTICH, F.
— Gizella királynéről. I. 68.
- WITTICHEN, F. K.
— Gentz Frigyesről. II. 486, 538, 539 • Hertzberg politikai szerepéről. 1785—1790., II. 353 • a porosz politikáról a XVIII. sz. végén. II. 301.
- WITTMANN ANTAL
— a juhtenyésztésről. II. 441 • mezőgazdasági szaklapja. II. 408 • szerepe a magyaróvári uradalomban. II. 448.
- WITTMAN TIBOR
— Bethlen Gáborról. III. 97 • egyetemi tankönyvrészei. III. 46 • haladó hagyományainkról. III. 45 • Szepesi Csomor Mártonról. III. 101.
- WITPOLA, ANTON (osztrák plébános)
— irata a toleranciáról. 1781., II. 271—273.
- WITTOEWTZ, JAN (szlovén bán)
— élete a Cillei-krónikában. I. 160.
- WITTSTOCK, HEINRICH
— Besztercei Szapolyai idején. I. 282 • besztercei céhekéről. I. 127, 158, 210 • az erdélyi szász reformációról. III. 85.
- WITTSTOCK, OSCAR
— a XVIII. sz.-i szász családról. II. 29.
- WITZENREITZ, JULIA
— a bécsi francia színházról. XVIII. sz. III. 121.
- WIZER, LEOPOLDUS
— irata a marhavészről. 1789., II. 261.
- WLADAR MIKSA
— a sziraki ev. egyházzal. I. 256.
- WLADIMIR, ld. Lodomeria
- WLASSICS GYULA
— ismertetései, cikkei a Pragmatica sanctio kérdéséről. II. 82 • Thaly Kálmánról. III. 52.
- WLASUTZ, W.
— Ausztria háborúiról I. Ferenc idején. II. 567.
- WLISLOCKI HENRIK
— a magyar néphittről. I. 38 • székelyekről és magyarokról. I. 81.
- Wocheblatt für die Liebhaber der Geschichte, 1779—, II. 156.
- Wocheentlich zweymal neuankommender Mercurius, 1730—, II. 25.
- WODIANER-család
— kereskedő szerepe. XIX. sz. II. 478.
- WODITSKA ISTVÁN
— a nagybányai bányakerületéről. I. 127, II. 54, 459.
- WOJNOVICH, E. V. és Veltz, A.
— Ausztriáról a francia háborúkban. II. 553, 567.
- WOJCIECHOWSKI, T.
— magyar—lengyel kapcsolatokról. XI. sz. I. 73.
- WOLF, A.
— Ausztria történetéről. II. 282 • Khevenhüller-Metsch naplójáról. II. 150 • II. Lipót és Mária Krisztina levelezéséről. II. 242, 351, 353 • Lobkowitz Vencelről. I. 395 • Podewils jelentéséről. II. 103 • a Pragmatica sanctióról. II. 80 • Sagredo bécsi jelentéséről. I. 334 • az udvari kamaráról I. Lipót alatt. I. 376, III. 109.
- WOLF, G.
— a bécsi egyetemről. II. 210 • II. Józsefről. II. 243, 277 • a kremmünsteri főemesi akadémiáról. II. 134 • az osztrák oktatástúgyról. XVIII. sz. II. 277.
- WOLF GYULA, IFJ.
— győri könyvészeti adatai. III. 28.
- WOLF, H.
— a temesi bántás iskolaügyéről. II. 127.
- WOLF, MATHIAS
— a selmeci ércbányászatról. 1762., II. 171.
- WOLF, THEOBALD PETER
— Honterus Jánosról. I. 260.
- WOLFARD (Wolfhard, Wolfardus) ADORJÁN
— humanista szerepe. XVI. sz. I. 215, 218.
- WOLFENBÜTTTEL
— I orvos: F. E. Brückmann. II. 22—23 • -i utazás: Rummy K. Gy. II. 429.
- WOLFER
— nemzetsége. I. 100.
- WOLFFER V. ELLENBRECHTSKIRCHEN (passauti püspök)
— úti számadásai. XIII. sz. I. 92.
- WOLFRAM ILONA (Kottaner Jánosné)
— és a korona ellopása. XV. sz. III. 75.
- WOLFSGRUBER, C.
— I. Ferencről. II. 484 • Migazzi érsekről. II. 201, 270.
- WOLKAN, S. R.
— Aeneas Sylvius levelezéséről. I. 159 • XVI—XVII. sz.-i német énekekről. I. 230, 332.
- WOLLENC (örnag)
— híre a rastatti gyilkosságról. 1799., II. 530.
- WOOLSEY COLE, CH.
— a francia merkantilizmusról. II. 57.
- WOLSTEIN, JOHANN GOTTLIEB (Amadeus)
— állatorvosi munkái. II. 251—252, 439 • és J. G. Hoffinger. II. 435.
- WOODHOUSE, A. S.
— a puritanizmusról. I. 346.
- WOPPERER, JOHANN (százados)
— a lótenyésztésről. 1798., II. 439.
- WORMS
— I birodalmi gyűlés. 1521., I. 222.
- WORTLEY, MARY (Lady Montague)
— útlevelei Magyarországról. 1717., II. 22.
- WOSTRY, W.
— Albert királyról. I. 144.
- WOTER, K.
— az osztrák gimnáziumokról. XVIII. sz. II. 207, 581 • Thurzó Szaniszlóval. I. 217.
- WOJCIECHOWSKY JÓZSEF
— Sipos Pálról. II. 598.
- WÖLFEL SÁMUEL (ev. lelkész)
— a modori ev. egyházzal. 1814., I. 256.
— iskoláról. 1826., II. 130.
— Pozsony megye terméséről. 1818., II. 444.
- WRATISLAW, WENZEL
— utazása Magyarországon. 1591., I. 314.
- WRATISLAW GR. (cseh kancellár)
— és III. Károly levelezése. II. 67.
- WRAXHALL, SIR NATHANIEL WILLIAM
— emlékiratai, utazása. II. 153.
- WREDE, A. V.
— a cs. kir. haderő történetéről. II. 68, 69, 76, 185, 500, 539 • német birod. gyűlés iratairól. XVI. sz. I. 199.
- WRIGHT, T.
— Mapes-kiadása. I. 50.
- WUCHERER, JOHANN GEORG (bécsi könyvtáros)
— rópiratkiadásai. XVIII. sz. II. 189, 263—264.

- WURM, H. I.
— Alborno bíborosról, XIV. sz. I. 122.
- WURSOER, A.
— Mátyás és Podjebrád viszonyáról, I. 177.
- Die Württembergische Beleuchtung, 1790., II. 365.
- WURZBACH, C.
— osztrák életrajzi lexikona. I. 10, II. 309, 313, 486.
- III. 41.
- WUTKE, K.
— a szilészi bányaregáléről, I. 177—178.
- WUTTE, M.
— Mátyás és Karintia viszonyáról, I. 178.
- WUNSCHENDORFER KÁROLY
— a poprádi ev. egyházzól, I. 256.
- WÜRTTEMBERG
— és a pozsonyi béke, 1805., I. 540 • -i csapatok, 1664., I. 386.
- WÜRZBURG
— I. csata, 1706., II. 529.
- WÜSCH, J.
— Srpski-Miletics településéről, II. 248.
- WYCOZANSKI, A.
— a Jagelló-országok külpolitikájáról, III. 91 • a lengyel majorsági gazdálkodásáról, III. 83.
- WYLT LÉNARD (tábori pap)
— beszéde Marie Antoinette-ről, 1793., II. 503.
- WYNGAERT, A.
— Rubruquis-kiadása, I. 90.
- WYSS ALBERT (portai követ)
— iratai, XVI. sz. I. 225, 279.
- WYSS, A.
— Windecke művéről, I. 110.
- WYNEKEN, E.
— a lechmezei csatáról, 955. I. 40.
- X. Y.
— a Fejérpataky-család iratairól, I. 365.
- XANTUS JÁNOS
— angol hercegekről István udvarában, I. 71.
- XENOPOL, A. D.
— a románok történetéről, I. 44.
- Y (= Fejér György)
— a nemességéről, 1820., II. 569.
- Y
— Kray Párol, II. 529 • Maillard jelentéséről, 1805., II. 539.
- Y. S. (y—s; = Illésy János)
— Forgách Adámról; és más kisebb adalékai, I. 386, III. 101 • közleménye a Viczay-levéltárból, II. 100, 292 • lovasszerekek elhelyezéséről, 1726., II. 69 • Nógrád feladásáról, 1663., I. 386 • végvárainkról XVI. sz. I. 287 • Zrinyi téli hadjáratairól, 1664., I. 386.
- YJ.-R
— Apafi Mihályról, III. 110.
- YOLLAND ARUR
— emlékkönyv, III. 18.
- YOUNG, EDWARD
— munkájának magyar fordítása, II. 223, 305.
- YSERNIA, ld. Henricus de Ysernia
- ZABANIUS, JOHANNES (ld. Harteneck alatt is)
— bécsi küldetése, 1692., I. 428.
- ZÁBLÁTH
— I. Serényi-levéltár, I. 15.
- ZABOROV, M. A.
— Konstantinápoly 1204-i elfoglalásáról, III. 68.
- ZABOROVSKI, V.
— Erdély, Havasalföld, Moldva politikájáról, XVII. sz. I. 432.
- ZÁRÁCKY JÓZSEF
— javaslat az 1791-i bizottsághoz, II. 383.
- ZACH ANTAL BR. (ezredes)
— katonai memoranduma, 1798., II. 530.
- ZÁCH FELICIAN
— merénylete; irodalmi visszhangja, I. 119, 131, II. 622.
- ZACHAR ANDRÁS (nagyszombati tanár)
— gyászbeszéde Mária Teréziáról, 1798., II. 195.
- ZACHAR, L.
— Cyrill s Method apostolokról, I. 28.
- ZACHOROWSKI, ST.
— lengyel története, I. 22.
- ZADÁNYI ÉVA
— Batsányi Jánosról, II. 604.
- ZÁDOR ANNA
— a magyar művészettörténet fejlődéséről, III. 53 • a Nemzeti Múzeumról, II. 628 • Pollák Lipótról, II. 628 • és Rados Jenő.
— a klasszicizmus építészetről, II. 628.
- ZÁDOR (Stettner) (Fenyéri) GYÖRGY
— levelezése Kazinczyval, II. 601.
- ZÁDOR GYULA
— Zádor Györgyről, II. 601.
- ZÁGON
— feloldása, 1690., I. 438.
- ZÁGONI ARANKA GYÖRGY, ld. Aranka
- ZÁGRÁB
— megye javaslata, 1791., II. 383.
— I. főispán, ld. Skerlecz Miklós • -i husziták, I. 141 • -i közgyűlések, 1782., 1790., II. 230, 359.
— város az 1790-i diétán, II. 483.
— okmánytára, I. 17, 277, III. 82.
— ba került egyházi könyvek, I. 66.
— Zrinyi-könyvtár, I. 380.
— i akadémia, II. 372, 564 • -i kanonokok, ld. A. B. Kercselich, J. Prevendar, Rátkay György • -i kerület felállítás, II. 293 • -i káptalan felgyújtása, 1422., I. 142 • -i krónika, I. 45 III. 61 • -i német lap, 1789., II. 240 • -i papnevelő, II. 270 • -i püspökök, ld. Dehrentel Tamás, Esterházy Imre, Gregorancz Pál, Szegedi Baratin Lukács • -i püspökség alapítása, I. 74.
— kéziratai, I. 17 • okmánytára, I. 17.
— i tanárok, ld. Petrovics János, Rác István.
- ZÁH FELICIAN, ld. Zách
- ZAHN, J.
— Nagy Lajosról, I. 114 • stájer oklevéltára, I. 93.
- ZAJTI FERENC
— kiadta Bolla Márton iratát, II. 379.
- ZÁK RAJMUND, ld. Hajnóczy R. József
- ZAKÁL ZSIGMOND
— följegyzése a franciákról Pápán, 1809., II. 545.
- ZAKHAROV, A.
— a IX. sz.-i magyarokról, I. 33.
- Zakkariának... levelei, 1788. (Szatsvay Sándor v. Noszlopy Sándor), II. 267.
- ZÁKONYI MIHÁLY
— a Buda melletti pálos kolostorról, I. 63, 136 • hadbavonultak családjáról, 1788., II. 296.
- ZAKRZEWSKI, WINCENTY
— Báthori Istvánról, I. 310 • Henrik király szökéséről, I. 310 • IV. Lván és Róma kapcsolatáról, I. 310 • tört. munkái, III. 94.
- ZALA
— folyó régi vízrajza, II. 43 • megye bandériuma, 1790., II. 349.
— Béli Mátyás szövegében, II. 19 • és a jakobinusok, III. 125 • kataszteri fölmérése, 1786., II. 298 • népiskolái, XVIII. sz. II. 208 • története, oklevéltára, I. 92, 96, 118 III. 101 • vallásügye, 1791., II. 368 • vármhelyei, vízei a középkorban, III. 75 • és Zrinyi Miklós, I. 381 • i adminisztrátor, ld. gr. Festetics Leó • -i alispánok, ld. Spissich János alatt is, III. 70 • i hódoltság adója, 1629., I. 364 • -i irat, 1799., II. 524 • -i követek, ld. Somsich László, Spissich János • -i követjelentések, 1791., II. 342—343 • -i köznemesek oklevele, 1222., I. 192 • -i parasztmozgalmak, 1765., 1802., II. 191, 487 • -i szlávok, II. 415 • -i utazás, 1803., II. 421.
- ZALAEGERSZEG
— története, III. 54 • -i közgyűlés, 1791., II. 342.
- ZALAI J.
— Janus Pannoniusról, I. 185.
- ZALAI KÁPOLNAI ANDRÁS (prédikátor)
— XVI. sz.-i jegyzetei, f. 314.
- ZALAISTVÁNDI
— i ev. egyház tört. I. 257.
- ZALÁN MENYHÉRT
— középkori missálékról, osztrák kéziratokról, I. 66, III. 44 • a Pray-kódexről, I. 66.
- ZALÁNKEMÉN
— i csata, 1691., I. 411.
- ZALÁNYI PÉTER (ref. lelkész)
— Marmontel-fordítása, 1773., II. 225.
- ZALATNA
— i bányauradalom, XVIII. sz. II. 55, 255 • -i parasztmozgalmak, 1784., 1819., II. 287—288, 488 • -i utazás, 1770., II. 153.
- ZALAVÁR
— Pribina tartományában, I. 36 • -i apátság birtok-

- összeírása, XV. sz. I. 237. • -i ásatások. III. 59.
 — története. I. 55, 64.
 —i hamis alapítólevél. I. 54 • -i konvent, hiteles-
 hely. I. 112. • -i prépostság. III. 64.
ZALKA, ld. Szalkai Balázs
ZALUSKI, A. CH. (lengyel püspök)
 — iratai a Rákóczi-korról. I. 453.
ZÁM
 —i apátság. I. 64. III. 64.
ZAMBRA ALAJOS
 — Metastasio hatásáról. II. 227.
ZAMNER EDE
 — Brassó erdészetről. II. 44, 437—438.
ZAMOSIUS, ld. Szamosközy István
ZAMOYSKI JÁNOS (lengyel kancellár)
 — és Báthori István. I. 310
ZANCHIUS
 — alakja Basire munkájában, 1656. I. 354.
ZANI LAJOS GR.
 — levelei Erdélyről, 1661—1664. I. 350.
ZÁNKA
 —i ref. egyház története. I. 257.
ZÁNKAY KORNÉLIA
 — Kazinczy Ferencről. II. 600.
ZÁPOLYA JÁNOS, ld. Szapolyai
ZAPOROG
 —i kozákok Magyarországon, XVIII. sz. II. 248.
ZÁRA
 — elfoglalása, 1204. I. 93 • Kálmán uralma alá
 jut. I. 74 • ostroma, 1345. I. 107, 120 • -i krónikás:
 Paulus de Paulo. I. 108.
ZARA, ANTONIO DE
 — és Aragoniai Beatrix. I. 173.
ZARÁND
 — megye a XVI. sz.-ban. I. 296.
 — és a Horia-felkelés. II. 284, 286 • -i főispá-
 nok, ld. Haller Gábor, br. Nálázi József • -i
 parasztmozgalom, 1800. I. 488.
 —i ref. egyházmegye tört. I. 254.
ZARZYCKI
 — II. Rákóczi Gy. kozák kapcsolatairól. I. 354.
ZARKA KÁROLY
 — Martini-fordítása, 1793. II. 344.
ZÁSTY
 —i apátság III. 64.
ZATHAY BALÁZS (főesperes)
 — zólyomi vizitációja, 1561. I. 254.
ZAVIRÁSZ GYÖRGY
 — élete, munkái. I. 478.
ZÁVODSZKY GYÖRGY
 — főljegyzés, 1586—1624. I. 313, 318, 330.
ZÁVODSZKY KÁROLY (ld. Széchy alatt is)
 — Bessenyei Györgyről. II. 219.
ZÁVODSZKY LEVENTE
 — Árva ostromáról, 1670. III. 106 • emlékezete.
 III. 52 • az 1437-i parasztháborúról. III. 74 • a Gras-
 salkovichokról. II. 159 • Hédeváry-oklevéltára. I. 15
 III. 43 • kuruc fűrfangról, 1680. III. 108 • Sobieski
 litvánjairól Trencsénben. I. 402 • Székely Miklós
 bánról. I. 199 • Thurzó Imréről. I. 268, III. 102
 • XI. sz.-i törvényeinkről (közléssel). I. 52, 53 •
 Viczay Mihályról. II. 214.
ZAWADOWSKY ALFRÉD
 — Magyarország vizeiről. II. 178, 474.
ZAY FERENC BR., CSÖMÖRI (főkapitány)
 — élete, XVI. sz. I. 277, 287 • főljegyzése Nándor-
 fehérvár elestéről, 1521. I. 196 • kapcsolata Moldvá-
 val. I. 277 • portai követsége. I. 225, 276, 279, 287.
ZAY IMRE BR.
 — protestáns felsőfolyamodványa, 1799. II. 575.
ZAY MIKLÓS GR.
 — az 1765-i prot. folyamodványról. II. 203.
ZAYÁCS DÁNIEL
 — Nagylak (és ev. egyháza) tört.-ről. I. 256.
ZAYZON FERENC
 — a székelyudvarhelyi ref. egyházzal. I. 256, 329.
ZAYZON FERENC
 — Batsányi és Kazinczy viszonyáról. II. 604.
ZAYZON SÁNDOR
 — Károlyi Sándorról s a szatmári békéről. I. 470.
ZBORO
 —i bizottság jelentése. III. 42.
ZDOBNOV, N. V.
 — az orosz bibliográfia történetéről. III. 12, 34.
ZEBRAWSKI, TH.
 — indexe Dlugoss művéhez. I. 149.
ZEBST
 —i szövetség, 1472. I. 178.
ZECKEL JORG
 — mint Dózsa György neve. I. 191.
ZEIBIG
 — klosternenburgi kéziratokról. I. 172.
ZEILLER, J.
 — a dunai provinciák római kereszténységéről. III. 58.
ZEILLER, MARTIN
 — leírása Magyarországról, 1644. I. 363. III. 101.
ZEISSBERG, H. V.
 — az aitaichi évkönyvekről. I. 47 • Ausztriáról a
 francia háborúk idején. II. 506 • Károly főhg.-ről.
 II. 486 • kiadta Johannes de Komorow szövetség.
 I. 149 • Laski Jánosról. I. 220 • a lengyel króni-
 kásokról. I. 45, 108, 146, 149 • az osztrák trón-
 viszályról V. László után. I. 166 • a XV. sz. törté-
 netéről. I. 163.
Zeit-curieuse Staats-Bilanz, 1704. I. 444.
Zeitschrift von und für Ungarn, 1802—1804. II. 408.
Zeitung für Kaufleute. II. 470.
ZEHNTBAUER, R.
 — a Pragmatica sanctióról. II. 82.
ZÉKANY JÁNOS
 — mint II. Péter cár nevelője. III. 117.
ZEKI VALDI TOGÁN, A.
 — Ibn Fadlan-kiadása. I. 24.
ZELENKA PÁL
 — a miskolci ev. egyházzal. I. 256.
ZELIZY DÁNIEL
 — Debrecen viszonyairól. I. 255.
ZELLER, G.
 — a francia diplomáciáról. XVI. sz. I. 281.
ZELIGER ALAJOS
 — egyházi írókról. III. 20, 41 • nagyszombati nyomtat-
 ványokról. I. 423.
ZELOVICH KORNÉL
 — a műgyűjtemény történetéről. II. 279, 586.
ZEMPLÉN MEGYE
 — felirata a nyelvrrendelet ellen. II. 283 • gazdasági
 javaslata, 1791. II. 390 • és a hegyaljai fölkelés.
 1697. I. 413 • és a jakobinus-pör. II. 513 • korona-
 őző bandériuma, 1790. II. 349 • közgyűlései, 1790.
 1808. II. 346, 587 • leírása, 1803. II. 418 • és
 Thököly Imre, 1684. I. 401 • története. I. 413, 421
 • viszonyairól Szirmay Antal műve, 1803. II. 101
 • -i adókövetés, 1600. I. 816 • -i birtokos, ld. Szirmay
 András • -i börtenerelés. I. 238—239, II. 436 • -i
 ellenállás, 1823. II. 571 • -i ev. esperesség. I. 254,
 II. 121 • -i főispán, ld. Zichy Ferenc gr. • -i
 főjegyző, ld. Szirmay Antal • -i jakobinusok. II. 518
 • -i kereskedelemről irat, 1785. II. 257 • -i követek,
 ld. Szirmay Antal, Szirmay Tamás • -i követjelentés,
 1662. I. 385 • -i követutasítás, 1617. I. 365 • -i
 levél, 1741. II. 103 • -i menekült erdélyiek, 1709.
 I. 468 • -i molnárcéh, 1670. I. 378 • -i napló a
 Rákóczi-korból. I. 438 • -i nemesi fölkelések, 1797.
 1805. 1809. II. 521, 539, 554 • -i német hadak,
 1662. I. 386 • -i orvos, ld. Weiss János • -i paraszt-
 mozgalmak, 1632. 1790. I. 370, II. 353 • -i piaristák.
 II. 116, 181 • -i ref. egyház iratai, XVIII. sz. I. 341
 • -i ref. esperes, ld. Miskolci Csulyak István • -i
 szárm., ld. Kézai Simon.
ZEMPLÉNI IMRE
 — a papirpénz-korszak viszonyairól. II. 482, 561, 588.
ZENAROLLA, G. P.
 — iratai a török elleni harcokról, 1687—1688. I. 407.
ZENGGE
 — az 1790-i diétán. II. 483 • és Fiume védelkedése,
 XVIII. sz. II. 391—393 • -i kapitány, ld. Lónyay
 Albert • -i kereskedelem problémája, 1791. II. 391
 • -i követek, ld. Chiolich József, Demelli Mátyás
 • -i találkozó Mária kir.-né és Monaci Lőrinc közt.
 I. 108 • -i utazás, 1803. II. 420.
ZENGGL KRISTÓF (kamaraí számvérvő)
 — jelentése, 1676. I. 378.
ZENKER, E. V.
 — a bécsi sajtó történetéről. II. 240, 406.
ZENKER, WILHELM
 — a selmeci főkamaraígrókról. II. 54.
ZENO (velencei követ)
 — jelentései, XVII. sz. I. 366.
ZENTA
 —i csata, 1697. I. 411, III. 108.
ZERINVÁR (= Zrin-Ujvár)
 — építése, bevétel. I. 381, 383.

- ZERMEGH JÁNOS
— emlékirata, XVI. sz. I. 227, 272, 282.
- ZERNYEST
— i csata, 1690., I. 433.
- ZEROTIN, ld. Zierotin
- ZÉTÉNY
— i levéltár. I. 15.
- ZIBET, C.
— cseh tört. bibliográfiája. I. 10, 140, 332, 366. III. 10, 35.
- ZICHY GR.-család
— könyvtára. II. 589 • oklevéltára. I. 16, 118, 161, 171, 205 III. 43 • ősei. III. 69 • török iratai. I. 247 • uradalma, 1807., II. 426 • zseléi levéltára. I. 16.
- ZICHY ADÉL, ld. Keglevich Jánosné
- ZICHY EDMUND GR.
— kiadta Thurzó György leveleit. I. 369.
- ZICHY FERENC GR. (győri püspök)
— szerepe, XVIII. sz. II. 114, 146.
- ZICHY FERENC GR. (főispán)
— zempléni beszédei, 1790., II. 346.
- ZICHY ISTVÁN GR., ID.
— élete, XVII. sz. I. 395.
- ZICHY ISTVÁN GR.
— Aspremont János gazdálkodásáról. II. 253 • a Bécsi Képes Krónikáról. I. 104 • a magyar őstörténetről. I. 27, 31, 33 • id. Zichy Istvánról. I. 395.
- ZICHY KÁROLY GR. (országbíró)
— levéltára, 1795., II. 528 • és a devalváció. II. 560 • a konferencia minisztériumban, 1814., II. 485 • levelezése, 1809., II. 560 • mint hadügyminiszter. II. 545 • szerepe 1790-ben. II. 362.
- ZICHY LADOMÉR GR.
— a tatárjárásról. I. 97.
- ZIEGLAUER, FERDINAND
— Buda visszafoglalásáról. I. 410 • Bukovináról az osztrák uralom alatt. II. 136 • Harteneck életéről. I. 428, 433 • politikai reformmozgalmakról Erdélyben, XVIII. sz. II. 301, 377 • a Rákóczi-szabadságharcról Erdélyben. I. 467.
- ZIEGLER, JAKOB (humanista)
— látogatása Magyarországon, XVI. sz. I. 217.
- ZIEGLER, JOHANN
— erdélyi szász krónikája, XVII. sz. I. 324.
- ZIEGLER, JOHANN THEOPHIL
— erdészeti munkája, 1806., II. 437.
- ZIEGLER, JOHANN
— Hunyadi Jánosról. I. 162.
- ZIEKURSCH, J.
— III. (VI.) Károly császárra választásáról. II. 67.
- ZIEROTIN KÁROLY (cseh—morva rendek vezetője)
— szerepe, magyar kapcsolatai, XVII. sz. I. 314, 320, 368.
- ZIEROWSKI (varsói osztrák követ)
— és Sobieski. I. 400.
- ZIKMUND, J.
— Basta Györgyről. I. 312.
- ZILAH
— összeírása, 1658., I. 320 • viszonyai, XVIII. sz. I. 65 • -i lelkész, ld. Mohai János • -i ref. egyház. I. 257.
- ZILAH JÁNOS (tállyai iskolamester)
— a hegyaljai parasztmozgalomról, 1697., I. 413.
- ZILAHY (Kiss) KÁROLY
— Kármán-kiadása. II. 606.
- ZILAHY KISS BELA
— Eperjes levéltáráról. III. 41 • Katona Józseféről. II. 623—624 • Kisfaludy Sándorról. II. 611—612.
- ZILLOTTO, BAOCIO
— a trieszti humanizmusról, Vergeriéről. I. 133.
- ZILNER, FRIEDRICH
— magyarellenes rőpirata, 1792., II. 326, 505, III. 123.
- ZIMANDI PIUS
— Kazinczy Ferencről. II. 602 • kódexirodalmunkból. III. 81 • Pázmány társadalmi felfogásáról. I. 361.
- ZIMÁNYI JÓZSEF
— Bárdózi írtáról a nyelvkérdésben, II. 356 • Magyarai Istvánról. I. 313.
- ZIMMERMANN ÁGOSTON
— a patkó eredetéről. I. 38.
- ZIMMERMANN, B. H.
— Ráth Mátyásról. II. 239.
- ZIMMERMANN, FRANZ JOSEPH
— II. András 1206-i okleveléről. I. 91 • besztércsei oklevelekről. I. 13 • erdélyi eredetű kéziratokról. I. 18 • erdélyi szász okmányfotokópiái. I. 12 • az erdélyi szászok eredetéről, útjáról. I. 84, III. 67 • egy 1380-i oklevélről. III. 69 • a gyulafehérvári káptalanról. I. 70 • a kolozsmonostori apátságáról. I. 63. — levéltárról. I. 16.
— magyarországi levéltárakról. I. 18 • a nagyszombati levéltárról. I. 14, III. 42.
— cipészekről, XVI—XVII. sz. I. 293 • kereskedelméről, XVI. sz. I. 289.
— és Werner, K.
— erdélyi szász okmánykiadása. I. 11, 84, 127.
- ZIMMERMANN, FR.
— a pilisvörösvári németekről. II. 35.
- ZIMMERMANN, HEINRICH
— a pápai legatioról, XIII. sz. III. 68.
- ZIMMERMANN, JOHANN GEORG
— irata a nemzeti büszkeségről, 1792., II. 359.
- ZIMMERMANN, J.
— uradalmi jobbágyciklokról, 1773., II. 169.
- ZIMMERMANN KÁROLY
— a nagyváradi egyházmegyéről. II. 115.
- ZIMMERMANN REZSŐ
— a nemesség városba költözéséről, XVI—XVIII. sz. I. 244 • Rákóczi-kori szabadosi adatokról. I. 452.
- ZIMMERMANN, WILHELM
— a német parasztháborúról. III. 80.
- ZIMMERMANN ZSIGMOND
— eperjesi kereskedő-könyve, XVII. sz. I. 422.
- ZIMONY
— ostroma, 1165., I. 49 • -i csatározás, 1788., II. 296 • -i uradalom, XVIII. sz. II. 46.
- ZINGERLE, I. V.
— Wollger számadásait kiadta. I. 92.
- ZINKISEN, J. W.
— az oszmán birodalom történetéről. I. 138, 234, 236, 342, 410, II. 73, 296 • a török kérdésről. 1517-ben. I. 200.
- ZINNER, JOHANN
— irata Grossing ellen, 1786., II. 292.
— — a jobbágyciklokról, 1782., II. 290.
- ZINZENDORF KÁROLY GR.
— emlékirata a vármendzseréről, 1773., II. 174 • politikai szerepe. II. 150, 235, 282, 485.
- ZINZENDORF LAJOS GR.
— pénzügyi szerepe, XVIII. sz. II. 150, 181, 235, 485.
- ZIPS, ld. Szepeesség
- ZIPSER ANDRÁS KERESZTÉLY
— Besztércébányáról s bányászatról. II. 458, 480 • felvidéki és lengyel utazásai, 1811—1821., II. 421, 458 • kritikája Szepesházy munkájáról. II. 412 • topográfiai munkái. II. 418—419, 443, 458—359, 480 • válasza Beudant útleírására. II. 428.
- ZIRC
— i adminisztrátor a kuruc-korban. III. 116 • -i apátság építkezéséről, XVIII. sz. II. 232.
— — függetlenítésének kérdése. II. 116 • leírása, 1803., II. 421 • története. I. 65.
— ról Pázmándi Horvát E. verse. II. 613.
- ZISKA
— alakja Katona Józsefnél. II. 623, 625.
- ZISTERDORF
— bevétel, 1706., I. 469.
- ZITTAU PÉTER (apát)
— munkája II. Vencehől. I. 106.
- ZITTERHOFFER
— Szicília elfoglalásáról, 1821., II. 571.
- ZIVIER, E.
— lengyel története. I. 22.
- ZIVUSKA JENŐ
— a besztércébányai erdőgazgatóság okiratairól. I. 273.
- ZLAMÁL ÁGOST
— II. József gyulafehérvári útjáról. II. 246.
- ZLATOŠ, J.
— a nagyszombati egyetemről. II. 210.
- ZLINSZKY ALAPÁR
— Berzenyi és Schiller viszonyáról. II. 614 • Győző Istvánról. III. 107 • a klasszicizmus, romantizmus kérdéséről. II. 218 • Orczy Lőrincéről. III. 121 • Szentjóbí: Mátyásról. II. 605.
- ZNIOVÁRALJA
— i bizottság jelentése. III. 42.
- ZOBORHEGY
— i kamalduliall a Rákóczi-korban. III. 116 • -i oklevelek, XII. sz. I. 55, III. 62.
- ZODOR TÓBIAS (diétai követ)
— főljegyzései, 1837., I. 358

- ZOBERARD, SZT.
— legendája. I. 51.
- ZOKOLY-család
— története. III. 73.
- ZOLGER, J. v.
— az osztrák dinasztikus államról. II. 85.
— véderől. II. 68.
- ZOLNAI BÉLA
— az Ágás-kérdésről. II. 220 ● Balassi Bálintról. I. 271
● Bornemisza Péterrel. III. 86 ● Gyöngyösi István-
ról. III. 107 ● a janzenizmusról. II. 198, 593
● Mátyás-mondáinkról. I. 170 ● Katona Józsefről. II.
624 ● Kelemen Lászlóról. II. 626 ● Mikos leveleiről.
I. 442, III. 112 ● pótálási Kont könyvészetéhez. III.
21 ● Rákóczi Ferencről. I. 436, 456, 471.
— könyvtáráról, olvasmányairól. III. 111.
- ZOLNAI GYULA
— a Budapesti Glosszákrol. I. 131 ● a könyvsbergi
töredékről. I. 130 ● magyar oklevélzótára (és vi-
tája). I. 66, III. 61 ● nyelvemlék-kiadása. I. 66,
130—131, 180, 190, 212.
- ZOLNAI KÁROLY
— Mátyás könyvtárának irodalmáról. I. 183. ● olasz
nyomatványokról. III. 21.
- ZOLNAY LÁSZLÓ
— a budavári kir. szálláshelyről. XIII—XIV. sz.
III. 65.
- ZOLNAY MATOLAI JÁNOS
— irata a tokaji borról. 1744., II. 41.
- ZOLTAI LAJOS
— Bartha Boldizsárról. I. 383 ● Debrecen múltjáról
írt munkáit, tanulmányait. I. 123, 240, 243, 246, 368, 378,
402, 412, 419, 422, 465, 470, II. 61, 60, 64, 116, 135,
140, 587, III. 117 ● Domokos Mártonról. III. 117, 118
● élete, munkássága. III. 52 ● 1704-i számadásról.
III. 115 ● a hortobágyi apátságokról. III. 64 ●
Méliusz sírjáról. III. 86.
- ZOLTÁN JÓZSEF (erdélyi orvos)
— irodalmi szerepe. XVIII. sz. II. 225.
- ZOLVÁNYI IRÉN
— Guzmics Izidorról. II. 574 ● a hazai bencés iroda-
lomról. I. 64, 194, 374, II. 142 ● az Intelmekről.
I. 52 ● Katona Józsefről. II. 624 ● Kisfaludy
Károlyról. II. 621 ● Szentmiklósy Timótról. II. 374.
- ZÓLYOM
— megye és Balassi Bálint. III. 89.
— — közgazgatása. XVI. sz. I. 286 ● leírásai,
XVIII—XIX. sz. II. 19, 418 ● vallási viszonyai,
1560., I. 254 ● -i aranybányaszat, 1726., II. 53
● -i ev. küldetés, 1749., II. 120 ● -i főispán
beiktatása, 1802., II. 311 ● -i levéltárak. III. 42
● -i szárm., ld. Béli Mátyás. ● -i tisztségviselők.
III. 80.
— vár, város bevétele, 1703., I. 448.
— — az 1790-i diétán. II. 483 ● okiratai, XIII—
XIV. sz. I. 14 ● számadásai, XV. sz. I. 127, 157.
— -i ev. lelkész, ld. Trusius Jób ● -i urbárium, 1668.,
I. 377.
- ZÓLYOMI DAVID, ALBISI
— erdélyi szerepe, XVII. sz. I. 341, III. 98.
- ZÓLYOMI LAJOS
— szerk.: *Magyar Helikon*. III. 40 ● Toldy Ferencről.
III. 52.
- ZÓLYOMLIPCESE
— vára, uradalma, XVI—XVII. sz. I. 238.
- ZOMBOR
— az 1790-i diétán. II. 483 ● -i céhszabály, 1819.,
II. 461 ● -i főesperesség, III. 64.
- ZOMBORY GEDŐ
— a megvaszóló ref. egyházzól. I. 256.
- ZOMBORY GÉZA
— a kecskeméti nemesekekről, XVIII. sz. II. 31.
- T. ZOMBORY IDA
— Erdély pénz- és hadügyeiről, XVII. sz. I. 430, 355.
- ZOMBORY I. JÁNOS
— Barcsai Ábrahámról. II. 222.
- ZONARAS, IOANNES
— bizánci krónikája, XII. sz. I. 27.
- ZONUK
— i grófság kérdése. I. 34, 80.
- ZORN DE BULACH (francia keresdes)
— utazása Magyarországon, 1772., II. 146, 153.
- ZOTIKOS PARASPODYLOS
— verse a várnai csatáról. I. 159—160.
- ZOVÁNYI JENŐ
— ágensválasztásáról, 1763., I. 203 ● átdolgozta
- Warga L. egyháztörténetét. I. 249—250, II. 118 ●
Báron György cáfolóiról. II. 390 ● Bessenyei
Györgyről. II. 219 ● Bornemisza Péterrel. I. 264 ●
cikkeit a Teológiai Lexikon részére. I. 257 ● a ceco-
janizmusról. I. 431, II. 121 ● a csallóköz-mátyusföldi
ref. egyházkerületről. I. 234 ● debreceni hitvitakról.
I. 282.
— — ref. lelkészekről. I. 257.
— — Dereseni Ambrusról. III. 94 ● Dézsi Martonról.
III. 110 ● éltűnt vitáiról, XVII. sz. III. 102
● az eperjesi zsinatról, 1546., I. 250 ● Fischer
Andrásról. I. 261 ● a főgondnok és főconsistorium
szerepéről. II. 120 ● frankfurti, heidelbergi hallgató-
i. 268 ● kisebb dolgozatairól. I. 249, II. 121 ●
magyarországi superintendenciákról, XVI. sz. I. 250
● Méliusz Péterrel. I. 262 ● a meszlani ká-
nonos könyvről. I. 250 ● Miskolczy Csulyak István-
ról. I. 341 ● a Mohács előtti protestánsokról. III. 82
● a nagyváradi hitvitáról, 1544., I. 260, III. 93.
— — káptalanról, 1566., I. 303.
— — Prágai Andrásról. III. 97 ● a prot. egyháztörténetírás
problémáiról. I. 249, III. 85 ● puritánus mozgalmakról.
I. 345 ● Ráday Pál leveleiről. II. 118 ● a reformáció
történetéről. I. 258 ● Sámbar Mátyásról. I. 373 ●
Sárospataki reformációjáról. I. 256 ● sárospataki céh-
iratokról. I. 372 ● Socius Faustusról. III. 93 ● a
soproni ev. egyházkerületről. I. 254 ● Stöckel Lénárt-
ról. I. 261 ● Sylvester Jánosról. I. 259 ● Szegedi
Kis Istvánról. I. 260 ● Sztrábi Mihályról. I. 260
● *Tanulmányok* c. kötete. I. 249 ● *Teológiai Isme-
retek Tára*. I. 257 ● a tisztántúli ref. egyházkerületről.
I. 254 ● a XVI. sz.-i prot. egyházszervezetéről. III. 85
● tört. munkássága. III. 52 ● szemléni zsinati ir-
atokról, XVII. sz. I. 341.
- ZREDNA, ld. Vitéz János
- ZRINYI-család
— első nemzedékei. I. 100, 288 ● iratai. I. 316 ●
javalnak összeírása, 1694., I. 421 ● származása, tör-
ténete. I. 381, III. 104 ● szerepe az állam- és termény-
kivitelben, XVII. sz. I. 378, 381 ● történelmi szerepe.
I. 381 ● velencei nemessége. I. 387.
- ZRINYI GYÖRGY
— birtokainak felbecsélése, 1592., I. 238.
- ZRINYI ILONA
— adatai, élete. I. 397, 402, III. 115 ● házassága,
levelezése Thökölyvel. I. 397, 399, 401 ● mint Rákóczi
anyja. I. 460.
- ZRINYI MIKLÓS (Szigetvár védője, † 1566)
— élete, szerepe, irodalma. I. 288, 290 ● levelei.
I. 290, 381 ● a magyar költészetben. I. 290, 379
III. 103—104. ● vallása. I. 259.
- ZRINYI MIKLÓS (államférfi és író, † 1664)
— adatai, szerepe, munkái, irodalma. I. 379—387, III.
89, 100, 103—104 ● egykori iratokban, naplókban. I.
382—384, 387 ● és Erdély. I. 351, 354, 386 ● és
Esterházy Pál. I. 382 ● Evlia Cselebi utóleírásában. I.
384 ● és Forgách Simon. I. 457 ● francia kapoco-
latai. I. 384, 387 ● hadtudományi és politikai munkái.
I. 379—380, 436, 457, III. 103 ● halála, 1664., I.
381—382 ● költői művei. I. 374, 379, II. 226, III.
103, 104 ● könyvtára. I. 380 ● levelei. I. 351,
380—381 ● és Montecuccoli ellentéte. I. 351, 380,
384 ● és Pethő Gergely krónikája. I. 357 ● poli-
tikai és katonai szereplése. I. 385—387 ● és a
Ráday-emlékirat kérdése. I. 382, 437 ● és a *Síratmas*
Panasz. I. 382, 386 ● szembe fordulása Béccsel. I. 384,
386—387 ● szerepe az 1655-i országgyűlésen. I. 385—
386 ● titkára, ld. Forstál Márk ● Tollius utóleírásá-
ban. I. 383 ● és Vitnyédy István. I. 382, 387.
- ZRINYI PÉTER
— élete, szerepe a Wessellényi-összeesküvésben. I.
392—394 ● elkobzott birtokai. I. 377 ● francia
kapcsolatai. I. 387, 393 ● horvát vonatkozásai. I.
393—394 ● kivégzése, 1671., I. 388, 393—394 ●
török tárgyalásai. I. 387, 394.
- ZRINYI-ÚJVÁR, ld. Zerinvár
- ZRUANE, NICCOLO DE
— levele a paraszthabórdóról, 1514., I. 192.
- ZUBER MARIANNE
— a hazai német folyóiratokról. II. 156, 402.
- ZUBOLY (ánév)
— a jakobinusok kivégzéséről. II. 515.
- ZUCCHA, FRANCESCO DE LA (velencei követ)
— jelentése Magyarországról, 1500., I. 200.
- ZUEVO
— i ásatások. III. 57.

ZURANI ISTVÁN

— Zay Ferencről. I. 277.
Der Zuschauer bey . . . Landtage, 1792., II. 502.
ZUSMANN (Ghustinián), SEBASTIAN (velencei követ)
 — jelentése Magyarországról, 1503., I. 200.
Zuverlässigste . . . Erzählung des Auftrags, 1785., II. 286.

ZÜRICH

— és a magyar gályarabok. I. 394, III. 105 • -i gyűjtémények magyar vonatkozásai. III. 45, 106.
 — i történet-kongresszus. III. 48.

ZWANZIG (Hofrat)

— osztrák Rákóczi-ellenes rópirata. I. 444.
ZWEG JÁNOS KRISZTÓF (szelmeci bányamester)
 — naplója a Rákóczi-szabadságharcról. I. 439, 463.
ZWIRDNECK-SÜDENHORST, H. V.
 — Belső-Ausztria vallási viszonyairól, XVIII. sz. II. 202
 • János főhg. hadjáratairól, 1809., II. 554 • XVII. sz.-i újságokról, rópiratokról. I. 332 • Velencei politika-járáról a 30 éves háborúban. I. 340, 366 • Wallenstein hadjáratairól, 1826., I. 339.

ZWINGLI

— hatása Magyarországon, Erdélyben. I. 251, 261 • tanítványa • Bullinger. I. 260.
ZYONIMIR (horvát király)
 — magyar kapcsolatai, XI. sz. I. 72, 74.
ZYNDT MÁTYÁS (rézmetsző)
 — haditérképe Magyarországról, 1566., I. 289.

ZSÁK I. ADOLF

— Martinovicáról. II. 512 • Pray Györgyéről. II. 214.
ZSAKÓ GY.
 — Bartók Ferenc naplójáról. II. 149.

ZSÁMBOKY (Sambucus) JÁNOS

— adatai, humanista történetírása, XVI. sz. I. 188, 190, 226—227, 290—291, 299 • Bonfini-kiadása, 1568., I. 52, 148, 188, 224 • Callimachus-kiadása, I. 148 • és Istvánffy Miklós. I. 227 • könyvtára. III. 82 • Oláh Miklós-kiadása. I. 224 • Ransanus-kiadása. I. 167, 158 • törvénygyűjteménye. I. 232.

ZSARNÓCZI (Apafi küldöttje)

— naplója, Buda 1686., I. 405.
ZSARNÓCZY (Jakál) JÁNOS
 — politikai pere, 1802., II. 518, 532.

ZSATKOVICS KÁLMÁN

— De Camella püspökről. I. 424 • a Kollonich-alapítványról. I. 424 • Koriatovicsról. I. 124 • a munkácsai püspökségről. II. 205—206 • a ruszin történetírásról. II. 124—125.

ZSÉLY

— i bizottság jelentése. III. 42 • -i Zichy-levéltár. I. 16, III. 43.

ZSEMLÉY OSEKAR

— a bányavárosok kamaragrófjairól. II. 54.

ZSIBÓ

— i csata, 1705., I. 467—468.

ZSIGMOND (magyar király)

— adománylevelei. I. 105, 114 • bosnyák politikája. I. 137 • budai építkezései. I. 134, III. 72 • és az egyházi kérdés. I. 111, 140, II. 265 • hadügyei. I. 114, 130, 143—144 • házasságai. I. 136—137, III. 73 • és a humanizmus, művészet. I. 133—134 • és a Hunyadiak. I. 162 • huszita háborúi. I. 114, 140—141 • kormányzata. I. 105, 108—111, 114—115, 136—139, 147, III. 70—71, 73 • és Monaci Lőrinc. I. 108 • nyugati politikája. I. 137, 139—140 • oklevele a szabad költözésről. I. 143 • párizsi, római útja. I. 114, 140 • és a párt-harcok. I. 115, 136—137 • pénzügyei, gazdaságpolitikája. I. 117, 125, 127, 129, 137—138 • pozsonyi vendégsége. I. 125—126 • raguzai látogatása. I. 139 • és a román vajdaságok. I. 138 • Sárkányrendje. I. 138 • és Tar Lőrinc. I. 132 • és a török kérdés. I. 109, 138—139 • és a városok. I. 125 • és Vergerio. I. 133, 184 • és Vitéz János. I. 184 • és Windecke. I. 110.

ZSIGMOND, I. (Jengyel király, II. Ulászló öccse)

— a bécsi királytalálkozón, 1515., I. 195 • és Brodaries. I. 196 • budai útjai, számadásai. I. 199, 202 • és Fráter György. I. 302 • kormányzati iratai. I. 199 • és II. Lajos. I. 200—221 • és a parasztháború, 1514., I. 207 • sógora: Szapolyai János. I. 204 • tanácsosa: Szydłowiecki Kristóf. I. 195.
ZSIGMOND, III. (Jengyel király)
 — és Bethlen Gábor. I. 334.
ZSIGMOND (osztrák hg.)
 — és Mátyás király, 1477., I. 178.

ZSIGMOND FERENC

— a debreceni kollégiumról. I. 266, II. 129, III. 125.

P. ZSIGMOND PÁL, ld. Pach

ZSILINSZKY MIRÁLY

— a békési jakobinusokról. II. 518 • Bonfini Antalról. I. 148 • Csarafáról Debrecenben. I. 419 • Csongrád megye történetéről. I. 80, 302, 419, II. 50, 77, 347 • elnöki beszéde, emlékezte. III. 52 • az eperjesi tanácskozásról, 1647., I. 369 • az 1785-i és 1788-i felkelésről. II. 93 • Haan Lajosról. III. 50 • életrajza magyar nékről. III. 40 • Heltai Gáspár-történeti munkáiról. III. 93 • Horvát Istvánról. II. 596 • Hlësházy és Thurzó levelezéséről. I. 319 • ism. Payr könyvét a vadostai esetről. II. 121 • Kerman Dánielről. II. 119 • Kupeczky Jánosról. III. 109 • a linzi békéről. I. 345, 369 • Lippay Györgyéről. I. 369 • Lónyay Zsigmondról. I. 345 • az országgyűlések vallásügyi tárgyalásairól. I. 220, 249, 368, 402, 415, 439, 465 • Patócsi Ferencről. I. 279 • pozsonyi diétákról, 1609., 1637—1638., 1708., I. 358, 368—369, 467 • Radvánszky Béláról. III. 51 • II. Rákóczi Gy. hadi edictumáról. I. 351 • a rózsahegyi zsinatról, 1707., I. 466 • a soproni országgyűlésről, 1681., I. 397, 402 • Szarvas történetéről. II. 50 • a szécsényi konventről. I. 465 • Székely István krónikájáról. I. 269—270 • szlovák törté. szemléje. I. 464 • Tessedik Sámuelről. II. 249 • egy Thököly-kori levélről. III. 108 • a XI. sz.-i kereszténységről. III. 45 • XVI. sz.-i ev. zsinatokról. III. 85 • XVI—XVII. sz.-i polemikus iradalmunkról. III. 86 • a tokaji tanácskozásról, 1646., I. 369 • Törös Jánosról. I. 345 • Virág Benedekről. II. 594, 610 • Wallaszky Pálról. II. 216 • Zrínyi utolsó nejéről. I. 290 • zürichi egyháztört. adatokról. III. 106 • és Haan L. — Békés megyei okmánytára. I. 12.
 — (és mások)
 — protestáns egyháztörténete. I. 249, II. 118, 128, 203, 366, 580.

ZSINDELY ENDRE

— Mányoki Ádám leveleiről. III. 114 • Ráday Gedeonról. III. 122.

ZSINDELY ISTVÁN

— a XIV—XV. sz.-i alkotmányról. I. 118.

ZSINKA FERENC

— Bánffy Dénesről. I. 432 • Bethlen Gáborról. I. 337 • nekrológia. III. 52 • Rozsnyai Dávidról. I. 426 • szerk. a Magy. Prot. Egyháztört. Adattárat. I. 4, 252 • Szilády Áronról. III. 52 • Wertner Mórról. III. 52 • és Zoványi J. — Miskolci Csulyak Istvánról. I. 341.

ZSIRAI MIKLÓS

— a magyar őstörténetről. I. 31 • megjegyzései Molnár Erik könyvéhez. III. 56 • a magyar nyelv-tudomány haladó hagyományairól. III. 125 • Sajnovicsról, Gyarmathiról. II. 596.

ZSIRKÓ J.

— Báthori Istvánról. I. 310.

ZSITVATÓROK

— i béke. I. 322, 368, III. 96, 102.

ZSIVICS MÁTYÁS

— apologetikai munkája, 1789—, II. 269.

ZSÓFIA

— II. Béla lánya. I. 75.

ZSOLDOS BENÓ

— egy Bécs megyei könyvtárról, XVIII. sz. II. 42 • a debreceni tűzvészről, 1811., II. 480 • Károlyi Sándor leveleiről. II. 103 • Rákóczi miskolci pénzverdejéről. III. 116.

ZSOLDOS JÁNOS (orvos)

— az 1809-i francia megszállásról Pápán. II. 545.

ZSOLDOS JÁNÓ

— Bessenyei Györgyről. II. 222.

ZSOLDOS SÁNDOR

— a mezőőrsi ref. egyházzól. I. 256.

ZSOLNA

— i ev. egyház. I. 257 • -i német jogkönyv. I. 126 • -i zsinat, 1610., I. 250.

ZSOLNAY DÁVID (kanonok)

— prot. ellenes rópirata, 1790., II. 338.

ZSOMBOLY

— i uradalom, XIX. sz. II. 448.

ZSÓGÖDI MIKÓ JÁNOS

— naplójegyzetei, XVII. sz. I. 425.

ZSÓGÖN Z.

— Apor Péterről. I. 427.

ZSUPPANEK J. — Esterházy Pálról. I. 401.

TARTALOM

Előszó	5
<i>I. Kiegészítések</i>	17
1. Bevezető rész	17
a) Folyóiratok, időszaki kiadványok	17
b) Emlékkönyvek	18
c) Bibliográfiák	18
1. Hazai általános könyvészet	18
2. Egyes helyek kiadók, nyomdák kiadványai	19
3. Iskolai, stb. értekezések	20
4. Általános folyóiratrepertóriumok	20
5. Magyar vonatkozású külföldi, hazai idegennyelvű anyag	21
6. Magyar történeti bibliográfiák	22
7. Régészet	25
8. Bizantinológia, turkológia	26
9. Éremtan, pénztörténet	26
10. Genealógia, családtörténet	26
11. Földrajz, helytörténet	26
12. Néprajz	28
13. Gazdaság- és társadalomtörténet	29
14. Jogtörténet	29
15. Hadtörténet	30
16. Egyháztörténet	30
17. Iskola- és neveléstörténet	31
18. Természettudomány- és orvostörténet	31
19. Filológia : nyelvészet, irodalomtörténet	31
20. Művészettörténet	33
21. Színészet- és zenetörténet	33
22. Sajtótörténet	33
23. Habsburg-birodalom (Ausztria)	33
24. Kelet-európai országok	34
25. Más országok	35
26. Egyetemes történet	37
27. Bibliográfiák bibliográfiái	39
d) Életrajzi, írói lexikonok	40

e) Általános okleveles anyag	41
f) Általános irodalom	45
1. Az utóbbi évek általános anyaga	45
2. Nemzetközi kongresszusok	47
3. A történetírás története, szerzői	48
4. Gazdaságtörténet	52
5. Hadtörténet	53
6. Irodalom- és művészettörténet	53
7. Helytörténet, helyismeret	53
8. Segédtudományok	54
9. Külföldi vonatkozások	54
2. Őstársadalom, honfoglalás	56
3. A feudalizmus kezdetei, 970—1196	60
a) Források, oklevelek	60
b) Az Árpád-kor általános irodalma	62
c) A XI—XII. század	65
4. A XIII. század	67
5. Az Anjouk és Zsigmond kora	69
a) Források, oklevelek	69
b) A XIV. század irodalma	70
c) Gazdasági, társadalmi viszonyok	71
d) Műveltségi viszonyok	72
e) Zsigmond korának irodalma	72
f) A huszita kérdés	73
6. A Hunyadiak kora, 1450—1490	74
7. A Jagelló-kor, 1490—1526	79
8. A XVI—XVII. század általános anyaga	82
a) Források, iratok	82
b) Gazdasági, társadalmi viszonyok	83
c) A reformáció	85
d) Hazai és külföldi iskolázás	87
e) Irodalom, műveltség	87
9. Kettős királyság, török hódítás, 1526—1576	90
a) Források, iratok	90
b) Irodalom	91
10. Az erdélyi állam kialakulása, 1541—1604	92
11. Rudolf és Bocskai kora, 1576—1606.	94
a) A 15 éves háború időszaka	94
b) A Bocskai-szabadságharc	95
12. Erdély a központosítás útján, 1606—1662	96
13. A Habsburg-királyság, 1606—1655	100

14. Abszolutizmus, nemzeti mozgalmak, 1655—1683	103
a) Zrínyi idősza	103
b) A Wesselényi-mozgalom, ellenreformáció	105
c) A Thököly-felkelés idősza	107
15. Visszafoglaló háborúk, elnyomás, 1683—1703	108
16. Az önálló Erdély vége, 1662—1703	109
17. A Rákóczi-szabadságharc 1703—1711	110
a) Források, iratok	110
b) Irodalom	113
18. A XVIII. század, 1711—1790	117
19. A feudalizmus válsága, 1790—1825	123
<i>II. Névmutató az I—II—III. kötethez</i>	129

